རིག་གནས།

ཚོགས་ཤྲུས་བཞད་སྒྲ།

༼སྙན་ངག༽

བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

རིག་གནས།

༄༅། །སྙན་ངག་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༼སྙན་ངག༽

སྤྱིའི་ཨང་།
༣༡༥
བྱེ་བྲག་གི་ཨང་།
༢

བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན།

༡༩༣༨

དེབ་ཨང་།

RNY203002

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་པའི་དཔེ་དེབ་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༨ ལོའི་ཟླ་དྲུག་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

དེབ་ཚད། 15x21

ཡིག་ཚད། 14

ཡིག་གྲངས། 945,571

ང་ཚོའི་དྲ་ཚིགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་སྒམ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཡིག་གཏུགས་དང་གཞིབ་སྦྱོར་མཁན། བཟོ་སྐྲུན་པ།

གྲོལ་སྡེ་རྒྱ་མཚོ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༣༥ ལོའི་ཟླ་༡ཚེས་༡༥ཉིན་རོང་པོ་སྡེ་བདུན་དུ་གྲགས་པའི་ཡ་གྱལ་ཟེ་བྲུ་ཞེས་པར་ཡབ་ཕྱུར་བ་ཚེ་རིང་དང་། ཡུམ་ལྷ་མོ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་བསེ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྤྲུལ་སྐུར་ཐུགས་ཐག་བཅད་ཅིང་། དགུང་ལོ་བཞི་པར་གཏེར་ལུང་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གླིང་གི་གདན་སར་བཀོད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་དགའ་བཟང་པོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཐལ་སྦྱོར་གྱི་ཀློག་དང་གཟབ་གཤར་གྱི་ཁྲིམས། འདོན་ཆོག་དང་སུམ་རྟགས་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས།

དགུང་ལོ་དྲུག་པར་ཨ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགའ་ལྡན་ལྷ་དང་ལམ་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་ལྷུགས་ལུང་དུ་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་དབང་སོགས་གསན་ཏེ། གསང་མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སྩལ།

དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་མ་དང་། བྲ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་རྡོ་རྗེས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་ཚིགས་སྡུ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ལ་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ།

དགུང་ལོ་དགུ་པར་གཏེར་ལུང་དུ་ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་དབང་རྗེས་ལུང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་མང་དུ་གསན། གཙོས་དགའ་ལྡན་ཆོས་གླིང་དུ་སྐྱབས་རྗེ་གསེར་ཁང་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སློན་སེམས་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་གསན།

དགུང་ལོ་བཅུ་པར་རབ་འབྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་དགེ་རྒན་དུ་བསྟེན་ཏེ་བསྡུས་གྲྭ། བློ་རྟགས། ས་ལམ། དོན་བདུན་ཅུ། ལམ་རིམ། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་གསན། རྩོད་པ་དང་དཔེ་གཟིགས། དཔེ་ཁྲིད་ཉིན་རེར་ཆག་མེད་མཛད།

དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་དབུས་འགྱུར་ཚོས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཐེབས་ཏེ། ཇོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་གཙོས་པའི་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་དང་། རྒྱུད་སྟོད་སྨད་སོགས་རྟེན་གཙོ་ཁག་ལ་མཇལ་ཕྱག་དང་མཆོད་འབུལ། ༧ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོར་གཟིམ་ཚུང་མཇལ་ཁ་ཞུས། འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཚོས་ཞུགས་དང་ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དབལ་ཤུལ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་བསྟེན་ཏེ། དོན་བདུན་ཅུ་ནས་བཟུང་གསེར་ཕྲེང་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད། ༧ གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་ལས་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་སྣ་གོན་དང་བཅས་པ། རྒྱན་འཇུག་གཉིས་དང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་ལྡུགས་ལུང་གསན།

༡༩༥༣ལོར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མ་སོགས་ཀྱི་ལྡུགས་ལུང་གསན། ནོ་མོན་ཧན་གྱི་བཀའ་ཤོག་དང་ཐམ་གའི་ཚོ་ལོ་སྩལ། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་དབུས་སུ་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་བཞག

དགུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པ་༡༩༥༨ལོར་དབུས་ནས་ཕྱིར་གདན་སར་ཐེབས་ཏེ་ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་དབུས་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་སོགས་སྔ་ཕྱིར་ཁྲིད་ལུང་མན་ངག་གང་མང་གསན། རོང་བོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དུས་ཞབས་པ་སྟག་ལྷའི་མདུན་ནས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྩིས་གཞུང་ལྔ་བསྡུས་ནས་གཟའ་ལྔའི་བར་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྦྱངས། དབུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིལ་རྫོང་དགོན་པའི་དགེ་རྒན་དུ་ཐེབས་ཡོད་པ་གཏེར་ལུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩ་འགྲེལ་སྦྲགས་པ་དང་མཛོད་རྩའི་དཔེ་ཁྲིད་ཞུས།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་༡༩༥༧ལོའི་ས་གའི་ཉ་ལ་ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེས་མཁན་སློབ་སྦྲགས་

མ་དང་། མི་ཉག་རིན་པོ་ཆེ་ས་གསང་སྔོན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། བཤེས་གཉེན་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་འོས་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྙེན་པར་རྫོགས། ལོ་དེའི་སྟོན་ཁར། དབུས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འཛམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་གཏེར་ལུང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གུང་ཐང་འདུལ་སྡོམ་སོགས་འདུལ་བའི་སྐོར་གསན། བཤེས་གཉེན་བཞག་སྡོམ་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་ནས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་དང་སྒྲུབས་པའི་འགྲེལ་པ་གསལ་ལྡན་གྱི་དཔེ་ཁྲིད་ཞུས།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་པ་༡༩༥༨ལོར་རྒྱ་མིས་བཙོན་དུ་བཙུག་སྟེ་ཟི་ལིང་དུ་བསྐྱལ། བཙོན་དུ་ཤར་སྐྱབས་མགོན་བདུན་པ་དང་མཇལ་ཏེ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་སྲུང་གི་གདམས་པ་བཀའ་རྒྱ་མའི་ཁྲིད་སོགས་དང་། ཆོས་སྣམ་གྱི་རྒྱུའི་བྱིན་རླབས་ཞུས་ཤིང་བསླབ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་པར་མཛད། བཙོན་ཁང་དུ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་དང་། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་འབུམ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་རེ་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་དག་ཚར་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གསང་བཟླས་གནང་།

དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་པ་༡༩༨༣ལོའི་ཕྱི་ཟླ་དགུ་པར་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་སྟེ་ཟླ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་དུ་ཕེབས། ༡༩༨༣ལོར་ཁུལ་སྲིད་གྲོས་ཨུ་ཡོན་དུ་བདམས། ༡༩༨༥ལོའི་ལོ་འཁོར་རྗེས་པོར་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གྲྭར་བྱོན་ནས་ཆབ་སྲིད་ཤེས་བྱར་སློབ་སྦྱོང་མཛད།

དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་༡༩༨༨ལོར་རིག་གསར་གྱི་འགོ་བཙུགས་པས་སླར་ཡང་བཙོན་དུ་ཕེབས། བཙོན་ཁང་དུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་པོ་འབུམ་བརྒྱ། མ་ཎི་བྱེ་ཆེན། ལྷུང་བཤགས་དང་བཟང་སྤྱོད་ལྔ་སྟོང་རེ་གྲངས་གསོག་གནང་།

༡༩༨༨ ལོར་བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ཞྭ་མོ་བསྐོན་ནས་བསང་ཆུ་རྫོང་བང་གུར་ཐང་ཡུལ་ཚོའི་དགའ་ཕུག་སྡེ་གྲོང་དུ་ངལ་རྩོལ་བསྒྱུར་བཀོད་ནང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་བཞུགས། ཚངས་སྲས་བཞད་སྒྲའི་སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་སྐབས་དེའི་སྦྱོང་བ་དྲན་ནས་བྲིས་པར་གསུངས། དེར་བཞུགས་རིང་ལ་བློ་གཏད་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་ལས་ཕྱག་དཔེ་གཡར་ཏེ་རྫེའི་ལམ་སྟགས། རིམ་ལྔ་དང་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་དུ་མ། ལམ་རིམ་བློ་

སྤྱོད་དང་རིག་གནས་སྐོར་སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་།

དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པ་༡༩༧༩ལོར་དཀར་འདོན་གནང་སྟེ་ཀན་ལྷོ་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་དུ་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་ཕེབས་ནས་དགེ་སློབ་རྣམས་ལ་སྣན་ངག །སུམ་རྟགས། སྒྲ། ལམ་རིམ་བཅས་ཀྱི་འཆད་ཁྲིད་གནང་བ་དང་འབྲེལ་སྙན་འགྲེལ་༼ཚངས་སྲས་བཞད་སྒྲ༽ལྷུགས་རྩོམ་གནང་། ལོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཞབས་པ་གི་རྟེའི་བཤེས་གཉེན་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་གཙོས་དགོན་པ་དང་ཁ་གྱི་དགོན་པའི་དགེ་རྒན་དུ་མངགས་ཏེ་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔའི་དཔེ་ཁྲིད་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་འབོག་ཏུ་བཅུག

དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་པ་༡༩༨༥ལོར་གཙོས་མི་རིགས་དགེ་འོས་ཆེད་གཉེར་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་སྐབས་སློབ་སྦྱི་གཉེར་པའི་འགན་བཞེས་ཏེ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་སོགས་ལ་ཕྱག་ལས་གནང་།

དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་པ་༡༩༨༦ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་དཀར་མཛེས་དང་། ཆབ་མདོ། ཏྲ་ཤིས་གྲོང་ཁྱེར་༼འཇང་ཡུལ༽སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་བར་ཕེབས།

དགུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་༡༩༨༧ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་བཀའ་ལྟར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྲུང་གོའི་བོད་བརྒྱུད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་གྲ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་གྲས་སུ་སློབ་དེབ་གསར་སྒྲིག་གི་གཙོ་འགན་བཞེས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ལོ་རེར་དཔེ་ཁྲིད་འཆར་ཅན་རེ་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་དུ་བླངས་ཏེ། ༡༩༩༨ལོའི་བར་དུ་སློབ་གླིང་དེར་གྲུབ་མཐའ་དང་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་ལོ་རེར་ཟླ་གསུམ་རེར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནང་། དགེ་ལྡན་གྲུབ་མཐའ་འཛམ་མགོན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་ཡང་སྐབས་དེར་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་བཀའ་ལྟར་སློབ་གླིང་གི་དགོས་མཁོར་བརྩམས།

དགུང་ལོ་ང་གཉིས་པ་༡༩༨༨ལོར་ཁོང་གི་ཐུགས་བཀོད་བཞིན་གཙོས་མི་ལའི་མཐོང་གྲོལ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་བསྐྲུར་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་ངོ་དྲུག་གི་རིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས།

༡༩༩༠ལོར་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་དམིགས་བསལ་ཡོགས་སློབ་ལེན་པའི་སློབ་གསོའི་ཆེད་ལས་པར་བདམས།

དཀྱུང་ལོ་ང་དྲུག་པ་༡༩༩༢ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པར་མཁར་རྩེ་དགོན་གྲོང་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དད་ལྡན་མང་ཚོགས་དྲུག་ཁྲི་བཀྲལ་བ་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་གནང་།

༡༩༩༥ལོར་གཏེར་ལུང་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་བསྐྲུར་བཞེངས་མཛད་དེ་ལོ་ལྔའི་ནང་གྲུབ་པར་བྱས། སྤྱི་རྗེས་སུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་གཏེར་ལུང་དང་གཙོས་དགོན་སོགས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཆེན། འཇིགས་གསང་བདེ་གསུམ་གྱི་དབང་། ལམ་རིམ་དང་བླ་མཆོད། བློ་སྦྱོང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་ཆོས་གང་མང་གནང་།

༢༠༠༡ལོའི་ཟླ་བ༥པར་གསུང་རྩོམ་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་༣༠༠ལྷག་གི་༼བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གསུང་འབུམ།༽པོད་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྩོམ་སྒྲིག་མཛད་ཅིང་། པེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྲུན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

དཀྱུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་༢༠༠༣ལོའི་ཧོར་ཟླ་བརྒྱད་པ་ནས་རོང་བོ་དགོན་ཆེན་སོགས་དགོན་སྒྲུབ་སྡེ་རི་ཁྲོད་མང་པོར་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་ཆོས་ཆར་གང་མང་སྩལ།

དཀྱུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་༢༠༡༨ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་ཚེས་ལ་དཀྱུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུར་ཕེབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གདན་ས་གཙོས་དགའ་ལྡན་ཆོས་གླིང་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་སྒྲུབ་སྟོན་སོང་སྐོར་ཚེས་གཅིག་ནས་ཚེས་གསུམ་གྱི་བར་དུས་གཏན་བཞིན་ཚེ་བུམ་ཕུལ་ཏེ། བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་གནང་མཛད།

གཞན་ཞང་ཀང་བསེ་ཚང་སློབ་སྐྱོར་མ་དངུལ་སོགས་བཙུགས་ཏེ། ལོ་རེར་རོགས་སྐྱོར་མཛད་པའི་སློབ་མའི་ཁ་གྲངས༩༥༠ལས་བཀྲལ་བར་རོགས་རམ་མཛད།

བརྩམས་ཆོས་ལ། ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། དགེ་ལྡན་གྲུབ་མཐའ་འཛམ་མགོན་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐུབ་དབང་དགྱེས་པའི་མཆོད་སྤྲིན། སྐྱབས་རྗེ་ཨ་རོལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་

མཛེས་རྒྱན ། མགར་རྩེ་དགོན་པའི་གདན་རབས་དང་བཅས་འཛམ་དབྱངས་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོའི་དཀར་ཆག །རེབ་གོང་སྐྱབས་མགོན་བདུན་པའི་རྟོགས་བརྗོད། གཉེར་ལུང་དགོན་པའི་བཅའ་ཡིག་སོགས་ཡོད། ཚངས་སྲས་བཞད་སྒྲ་ལ་སྐབས་བཞི་པའི་བྱང་ཁུལ་གྱི་ཞིང་གྲོང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙོ་ལྔའི་ཁྲིད་འཕགས་དཔེ་དེབ་ཀྱི་བྱ་དགའ་དང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་སྐོར་གྱི་ཁྲིད་འཕགས་དཔེ་དེབ་ཀྱི་བྱ་དགའ། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཁྲིད་འཕགས་བསླབ་དེབ་ཀྱི་བྱ་དགའ་རྣམས་རིམ་པར་ཐོབ།

ལས་གནས་ཀྱི་སྐོར་ལ། ཀན་སུའུ་གཙོས་མི་རིགས་དགེ་འོས་མཐོ་རིམ་ཆེད་གཉེར་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་གཞོན་པ། སློབ་གླིང་དེ་གའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ། སྲིད་གྲོས་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ། ཀན་ལྷོའི་ཁུལ་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ། ཀྲུང་གོའི་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འཛིན་པ། ཀན་སུའུ་ནང་བསྟན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱི་གཞོན་པ། ཀན་སུའུ་དམངས་སྲོལ་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་གཞོན་པ། ཀྲུང་གོའི་བོད་བརྒྱུད་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་གླིང་གི་གདན་ཞུའི་ཞིབ་འཇུག་པ། ནུབ་བྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་གདན་ཞུས་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བཅས་སོ། །

༢༠༡༨།༠༥།༢༠ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་ཕྱོགས་བཀུས་བྱས།

ཞུ་སྐྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

དང་པོ། བྱུང་རིམ།

གངས་རིའི་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྲེང་བས་སྐུ་ཁྱུད་བྱས་པའི་རང་རེ་སྣ་ལའི་སྨན་ལྗོངས་སུ། སྔོན་བྱོན་ཀུན་རིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་། བསམ་བློའི་རྒྱུགས་ཕྱེ་རུ་བསྒྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། རང་རིགས་ཀྱི་ཡབ་མེས་གོང་མ་དག་གི་མཛད་རྗེས་ལས་ཀྱང་ཤས་ཤིག་ལག་ཐེབས་སུ་བཞུགས་པ་ཕུད། གཞན་མང་ཆེ་བ་ཤིང་པར་དུ་བཀོས་ཏེ་པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་སོགས་ཀྱིས་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཡ་ང་བའི་ཉེས་སྐྱོན་སོགས་ཀྱིས་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མང་པོ་ཞིག་འབྲུང་བཞིའི་ཟས་སུ་ཕྱིན་ཚར་བ་དང་། གང་མང་ཞིག་ས་རྡུལ་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཆེས་མཐའ་མཛུག་གི་གཟིམས་མལ་བསྙེན་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་ངེས་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་བརྗ་འཕྲིན་གྱི་དུས་རབས་འདིར་སྔོན་ཐོན་གྱི་མི་རིགས་དག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་སོགས་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དག་ཚན་རྩལ་དང་འོད་ཆྙབས་ཀྱི་འཕྲོས་དང་བསྡེབས་ཏེ། ཡངས་པའི་ས་ཆེན་གྱི་ཁྱོན་ལ་བསྒྲགས་ནས་དར་སྤེལ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ན། ང་ཚོ་ཡང་དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ། རང་རེའི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དེ་དག་ཚན་རྩལ་གྱི་འཕྲོས་དང་བསྡེབས་ཏེ་དར་སྤེལ་དང་། སྲུང་སྐྱོབ། ཟླུམ་གཟུགས་ཡངས་པའི་གོ་ལའི་ཁྱོན་ལས་བརྒྱལ་བར་བྱེད་རྒྱུ་ཏ་ཙང་གལ་ཆེ་བར་སྙམ།

དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དུ་གྱུར་པའི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་དེ་དག་དང། ཞོར་དུ་དེང་རབས་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱན་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བརྩམས་ཆོས་སོགས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་གིས་དྲ་ངོས་སུ་བཞག་སྟེ་ཉར་ཚགས་དང་དར་སྤེལ། སྤྱང་སྦྱོང་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་གཉེར་གྱིན་ཡོད།

གཉིས་པ། གླེང་གཞི།

རང་རིགས་ལྷག་བསམ་ཅན་གང་མང་ཞིག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱང་གང་མང་ཞིག་བོན་དང་འབོན་སྲུས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་དང་ལྷན་དུ་གསུང་རབ་པར་བསྐྲུན་གྱིས་ཤོག་སྟེང་གི་དཔེ་ཆའང་གང་མང་ཞིག་འགྲེམས་སྤེལ་གྱིས་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ལས་ཉུང་ཤས་ཕུད་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ཞུས་ཆེན་པ་དག་ལ་རང་སྐྱ་ཐེར་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་མེད་པར་མ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པ་དང། ཚད་ལྡན་དང་ནོར་བ་ཧ་ཅང་མང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་མ་དག་པ་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་གིན་ཡོད་ལ། མཁས་པ་སྔ་མས་ཞུས་དག་བཏང་བའི་གསུང་རབ་དག་གི་ཚད་ལྡན་གྱི་ཡིག་སྒྲོར་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ནུབ་ཀྱིན་ཡོད།

སྤྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་པར་གཞི་རྙིང་པ་དག་ནི་ཤིང་པར་དང་ལག་བྲིས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དམ། རིག་གནས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་མཁས་དབང་དང་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་མང་ཞིག་གིས་ཞུས་དག་བཏང་བ་དང། ཕྱག་བྲིས་ཡིན་པས་གང་བྱུང་བཟོ་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་མེད་ལ། གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ནོར་ནའང་ནང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངེས་ན། གསུང་རབ་ལ་བསྙེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས། གསུང་རབ་ལས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་བཅོས་ལྷད་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུ་དང། གལ་ཏེ་གསུང་རབ་ལས་ཐན་ཡིག་རྫོག་གཅིག་ལ་འགྱུར་ལྡོག་གཏོང་དགོས་བྱུང་ནའང་དེ་ཉིད་ཁ་གསལ་དང་མ་ཕྱིའི་ཡི་གེ་ཉིད་གསར་བསྐྲུན་གྱི་དཔེ་ཆར་མཆན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་རྒྱུ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

གསུམ་པ། པར་གཞི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས།

དེ་ཡང་འདི་ག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་དཔེ་ཆ་གང་ཞིག་འབྱུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས། ཐོག་མར་བུ་ཡིག་དེ་ཉིད་ལ་ཞིབ་བསྡུར་བྱེད་སའམ་མ་ཕྱི་པར་གཞི་རྙིང་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་འདེམ་གྱིན་ཡོད་ལ། པར་གཞི་གཞན་ཡང་ཡོད་ཚེ་པར་གཞི་ཚད་ལྡན་གཅིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ཞིང་གཞན་དག་མ་ཕྱི་དེ་དང་གཤིབ་བསྡུར་གྱི་གཞི་རྟ་བཟུང་གིན་ཡོད།

བཞི་པ། ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྟངས།

ཞུས་དག་གི་ལས་རིམ་ནི་ཧ་ཅང་རྙོག་འཛིང་ཆེ་ལ། གནད་འགག་ཅན་ཞིག་དང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཞུས་དག་གཏོང་མཁན་རང་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཡོངས་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་ཞིག་མེད་ན་ཡང་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། ལྷག་པར་དུ་བཟ་སྦྱོད་རིག་པའི་ཕྱོགས་ལ་རང་སྐྱ་ཐེར་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཤིང་། ཞུས་དག་གཏོང་སའི་གཞུང་གི་གོ་བའང་ཅུང་ཟད་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་དུས་ཡུན་ཡང་གང་མང་ཞིག་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། མ་ཕྱིའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱུའི་རྩ་དོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། དགེ་མཚན་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། གཞི་བཅོལ་སའི་པར་གཞི་དེ་ཉིད་དང་བུ་ཡིག་གཉིས་ཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ། མ་ཕྱི་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཚོམ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུ་དང་། མ་ཕྱི་དེར་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡོད་ཚེ་པར་གཞི་གཞན་རྣམས་ལ་གཤིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ལ་འོག་མཆན་བཀོད་པ་ལས་ཞུས་དག་མི་གཏོང་རྒྱུ་འདེམ་པ་ཡིན།

པར་གཞི་རྙིང་པ་དག་གི་ནང་དུ་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་། པར་ཤིང་གི་ཡིག་འབྲུ་ལ་གས་ཆག་དང་། པར་ཡིག་པས་བྲིས་ནོར་ཤོར་བ། བརྗོས་ནོར་དང་། སྣག་ཚ་ཆ་མ་སྙོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིག་ནོར་སོགས་རེ་ཟུང་ཡོད་པ་དག་དང་། གཞི་བཅོལ་སའི་པར་གཞི་ཨ་མ་ལས་མ་བཅོས་ཐབས་མེད་ཀྱི་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་དག་ནི་གཤིབ་སྡུར་བྱེད་སའི་པར་གཞི་གཞན་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ཏེ་ནོར་བཅོས་དང་འོག་མཆན་འགོད་པ་ལས་འོལ་ཚོད་དམ་རང་དགར་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་མེད་ལ། གཤིབ་བསྡུར་བྱེད་སའི་པར་གཞི་གཞན་དེའི་ཡི་གེ་དག་པ་དེ་ཉིད་པར་གཞིའི་གཞུང་དངོས་སུ་མཆམས་རྟགས་བཅས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཡིག་ནོར་དེ་ཉིད་དང་

པར་གཞི་གཞན་དེའི་ཡི་གེ་དག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཞོག་གྲངས་སོགས་མཉམ་སྦྲར་གྱིས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།

གཤིབ་སྡུར་བྱེད་སའི་པར་གཞི་གཞན་མེད་པའམ་པར་གཞི་གཞན་དེར་ཡང་ནོར་ཡོད་ཚེ་གཤིབ་སྡུར་བྱེད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནོར་བཅོས་བྱས་ཏེ་ནོར་བཅོས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་པར་གཞིའི་གཞུང་དངོས་སམ་གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་སྔོན་དུ་མཚམས་རྟགས་༼"༽དང་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་སྦྲར་ཞིང་། མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་དེ་ཉིད་མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་གར་ཡོད་ཁ་གསལ་མཉམ་སྦྲར་དང་། པར་གཞི་གཞན་ཡང་ཡོད་ཚེ་པར་གཞི་གཞན་གྱི་ཡིག་ནོར་དེ་ཡང་པར་གཞི་གཞན་དེའི་མིང་༼མཚོན་རྟགས༽དང་། ཤོག་གྲངས། ཡིག་ཕྲེང་བཅས་གར་ཡོད་ཁ་གསལ་མཉམ་སྦྲར་གྱིས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།

གལ་ཏེ་གཞུང་ཡིག་གཅིག་ལ་ལག་ལེན་དང་མི་མཐུན་པའམ་མཐོང་དཀོན་པའི་ཡི་གེ་བྲིས་ཡོད་ནའང་དེ་ཉིད་མ་ཕྱི་དང་གཤིབ་སྡུར་བྱེད་སའི་པར་གཞི་ཚང་མར་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་ཚེ་རང་སོར་འཛིན་རྒྱུ་ལས་བཅོས་མེད་ལ་འོག་མཆན་སོགས་ཀྱང་བཀོད་མེད།

ཚིག་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་ལས་པར་གཞི་རྙིང་པ་དག་གི་ནང་དུ་ཚིག་ཕྲད་ཞིང་སོགས་སྦྱོར་སྟངས་ལ་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་མང་ཆེ་བར་གསལ་བའི་ཐོབ་ཚུལ་ལྟར་སྦྲར་མེད་པ་དག་ནི་ཚིག་ཕྲད་དེ་དག་གི་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྲར་ཏེ་གཅིག་གྱུར་འོང་ཐབས་བྱས་ཡོད་ལ། པར་གཞིའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། གཞན་ད་དྲག་འདོད་མིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཚིག་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། ཡིན་ཀྱང་། ཡིན་ཡང་ལྟ་བུའི་རིགས་ནི་མ་ཕྱིའི་པར་གཞིར་གང་ཡོད་སོར་བཞག་བྱས་ཏེ་པར་གཞི་གཞན་གྱི་སྦྱོར་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚེ་དེ་ཉིད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། བདག་སྒྲའི་པ་བ་དང་མིང་མཐའི་པ་བའི་སྦྱོར་སྟངས་ནི་པར་རྙིང་དག་ལས་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེ་བས། མ་ཕྱིའི་པར་གཞིར་པར་རྙིང་དག་ལྟར་སྦྲར་ཡོད་ཚེ་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། པར་གཞི་ཁ་ཤས་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའམ་ངེས་བརྟན་མེད་པར་ཅི་རིགས་སུ་སྦྲར་ཡོད་པ་དག་ནི་པར་གཞི་གཞན་དང་གཤིབ་བསྡུར་དང་། པར་གཞི་གཞན་མེད་ཚེ་གཞུང་ཡིག་པ་བ་དག་འོག་མཆན་དུ་བཞག་སྟེ་གཞུང་དཀྱུས

སུ་བར་སྙིང་དག་གི་སྒྱུར་ཚུལ་ལམ་ཚིག་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལག་བསྟར་གྱིས་གཞུང་དཀྱུས་སུ་མཚམས་རྟགས་དང་མཚན་གྲངས་བཅས་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་ཡོད། དམིགས་བསལ། རྩོམ་པ་པོ་བདག་སྒྲའི་པ་བ་དང་མིང་མཐའི་པ་བའི་སྒྱུར་སྟངས་ཚིག་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ལྟར་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་རང་འཇགས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་མེད།

ཡང་བྱ་ཚིག་སོགས་སྤྱོད་སྟངས་ལ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྲིག་སྲོལ་དང་། ལག་ལེན་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱ་ཚིག་སྒྱུར་སྟངས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་མ་ཕྱིར་གང་ཡོད་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་མེད།

འོག་མཆན་འགོད་སྐབས། ཡིག་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལ་པར་གཞི་དག་ལས་མི་མཐུན་པའམ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱུར་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཤོག་ངོས་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་མང་དུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་པར་ངོས་གཙང་མ་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དང་པོ་དེར་འོག་མཆན་བཀོད་ཅིང་གྱུག་རྟགས་སུ་གསལ་བཤད་མཉམ་སྦྱར་བྱས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་མི་མཐུན་པའམ་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོང་དུ་མཚམས་རྟགས་ལས་འོག་མཆན་བཀོད་མེད།

ལུང་འདྲེན་གྱི་གཞུང་ཚིག་དག་ཀྱང་གཞུང་དཀྱུས་ལྟར་གཞིབ་བསྡུར་དང་འོག་མཆན་བཀོད་ཡོད་པ་ལས་ལུང་ཁུངས་ཀྱི་གཞུང་གི་པར་གཞི་དག་དང་གཞིབ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་དང་གཅིག་མཚུངས་འོང་ཐབས་བྱས་མེད།

ཤད་འཇོག་སྟངས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མ་ཕྱིའི་པར་གཞི་ཁ་ཤས་སུ་རྩ་བ་ལུང་འདྲེན་དང་། གཞུང་འགྲེལ་ལྟ་བུར་གང་འགྲེལ་སའི་གཞུང་དྲངས་པ། ཡང་ན་གཞུང་གཞན་ལས་དྲངས་པ་ལྟ་བུའི་མཇུག་ཏུ་དང་ཚིག་བརྗོད་དེ་ཉིད་རྫོགས་མེད་པ་མཚོན་ཕྱིར་དུ་ཤད་གཉིས་ཐོབ་པ་དག་ལའང་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་དྲངས་པ་སོགས་ཤེས་ཆེད་ཤད་གཅིག་ལས་བཞག་མེད་པ་དག་ཀྱང་མ་ཕྱི་ལྟར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ཀ་ག་ཤ་གསུམ་ལ་ཚིག་ཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤད་མི་སྦྱོར་བ་དང་ཉིས་ཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤད་གཅིག་ལས་སྦྱོར་མི་དགོས་པའི་སྲོལ་ཡོད་ནའང་། ཤིང་པར་རྣམས་སུ་ཤད་ཐོབ་སའི་ཡི་གེ་དེ་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཚེག་ཁྲིམ་གཅིག་ཏུ་མི་ནོར་བའི་ཆེད་ཤད་བཞག་ཡོད་

པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ལག་ལེན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཡོད། ཡིག་ཕྲེང་གཅིག་གི་འགོ་བཟུང་སྐབས་རྗེས་སུ་ཤད་ཐོབ་པའི་ཡིག་རྫོགས་གཅིག ༼ཡིག་རྫོགས་གཅིག་ནི། སྔོན་རྗེས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པའི་མིང་གཞི་རྐྱང་པ་དང་བརྩེགས་འདོགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡིག་རྫོགས་གཅིག་ལ་བརྩིས་དགོས། དཔེར་ན། [ཀ] [གོ] [སྐ] [སྐྲ] [སྐྲོ] ལྟ་བུ། ༽ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་ཤད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད་སྦྱར་ཡོད། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད་ཀྱི་དགོས་དོན་ནི་ཐིག་འགོའི་ཡིག་རྫོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུགས་ཐུབ་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སྤུངས་ཤད་གཉིས་སྦྱོར་སྦྲོལ་མེད་པ་དང་། སྤྱིར་ཀ་ག་ཤ་གསུམ་གྱི་རྐང་པས་ཚིག་ཤད་ཀྱི་གོ་ཚོད་ནའང་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད་པས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུའང་སྤུངས་ཤད་བཅར་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་ཡོད། དམིགས་བསལ་འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་མཉེན་ཆས་ནང་དུ་ཡིག་སྟོམས་བཟོས་ཡོད་པས་ཡིག་རྫོགས་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤུངས་ཤད་སྦྱར་ཚེ་ཡིག་ཕྲེང་གོང་མའི་རྗེས་སུ་ཤོར་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་སྤུངས་ཤད་སྦྱར་མེད། EPUBརྩོམ་སྒྲིག་གི་སྐབས་སུ་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ཆེ་ཆུང་སོགས་འགྱུལ་སྐྱོད་རང་དབང་བ་ཡིན་པས་སྤུངས་ཤད་ཀྱི་དགོས་དོན་སྟོར་འགྲོ་བས་EPUBརྩོམ་སྒྲིག་གི་སྐབས་སུ་སྤུངས་ཤད་སྦྱར་མེད།

དཀར་ཆག་འཛོག་སྟངས་ལ་མཚོན་ན། གཞུང་གི་ས་བཅད་དམ་གཞུང་ཚན་ཆེ་ཆུང་གཞིར་བཟུང་གིས་མང་ཉུང་འཚམ་པར་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས་ཡོད་ལ། གཞུང་དཀྱུས་སུ་ཡིག་ལྷད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་བཅད་དེ་ཉིད་རང་སོར་དཀར་ཆག་ཏུ་ཐོ་འགོད་བྱས་ཡོད། དཀར་ཆག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ས་བཅད་ལ་དང་པོ་ནི་ལྟ་བུ་ལས་མེད་ཚེ། དང་པོ་གང་ཡིན་རྩད་བཅོད་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་གུག་རྟགས་ནང་དུ་བཞག་ཅིང་གཞུང་དཀྱུས་དང་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དེ་ཉིད་ཡིག་ཆུང་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། དང་པོ་༼མཚན་དོན༽ནི། ལྟ་བུ། གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་སྐབས། ཤོག་གྲངས་ཇི་མང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་དང་འཕྲུལ་དེབ་ཁ་ཕྱེ་སླ་བར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་ཚན་གང་ཡོད་ཀྱི་མཚན་བྱང་དེ་ཉིད་དཀར་ཆག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་ལས་ནང་གསེས་ཀྱི་དཀར་ཆག་བསྒྲིགས་མེད།

རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་ཐོ་འགོད་བྱས་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མཇུབ་གནོན་བྱས་ཚེ་སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་ཏུ་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་པ་དང་། དཀར་ཆག་གང་རུང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མཇུབ་གནོན་བྱས་ཚེ་དེའི་དོན་གསལ་བའི་གཞུང་དཀྱུས་སུ་འགྲོ་བ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་

ཤོག་གི་སྐད་ཀྱི་སྨུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ས་ཁོངས་གང་རུང་ཞིག་ལ་མཛུབ་མནན་བྱས་ཚེ་དཀར་ཆག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། མཛུག་གི་ཤོག་ངོས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དབུ་གཟིགས་ལ་ཡེབས་པར་ཞུ་ཞེས་པར་མཛུབ་མནན་བྱས་ཚེ་མདུན་ངོས་ལ་འགྲོ་བ་སྟེ་གློག་པ་པོར་སྐབས་བདེ་འོང་ཆེད་ཡར་མར་ཕན་ཚུན་ཕྱིར་སློག་བྱས་ཆོག་པར་བཟོས་ཡོད་ཅིང་། གོང་གི་འདི་གའི་དྲ་ཚིགས་དང་ཡིག་སྣམ་གྱི་དབྱིན་ཡིག་གི་ཁ་བྱང་གང་ཞིག་ལ་མཛུབ་མནན་བྱས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་ཁ་ཕྱེ་འོང་བར་བྱས་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་སའི་མཉེན་ཆས་ ID ནང་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་དང་། འཕྲུལ་དེབ་ཁ་ཕྱེ་སྐབས། གློག་པ་པོས་གློག་སློ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་རེ་རེར་དོན་ཚན་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔགས་ཏེ་ཡིག་ཕྲེང་མར་ཕབ་ཡོད་ལ། ཤོག་གྲངས་ཧ་ཅང་མང་བའི་གཞུང་དག་ལ་ཡིག་ཕྲེང་མར་ཕབ་པ་དེས་འོག་གི་ཡིག་ཕྲེང་དང་ཤོག་གྲངས་ཇེ་མང་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པས་དོན་ཚན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་གི་མཛུག་ཡིན་མིན་ལ་མ་བལྟོས་པར་གཞུང་མཚམས་གང་རུང་ཞིག་ནས་མར་ཕབ་ཡོད།

དོར་བཅོས་སོགས་མ་ཕྱིའི་གཞུང་དཀྱུས་སམ་གཞུང་ཡིག་ལ་འགྱུར་བ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་བཏང་ནའང་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་དུ་མཚམས་རྟགས་（"）དང་། རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་སྦྱར་ཏེ་དེ་ཉིད་མ་ཕྱིའི་གཞུང་ཡིག་དང་མི་འདྲ་བར་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱིའི་གཞུང་ཡིག་ཉིད་མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་མཉམ་སྦྱར་གྱིས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་པ་དང་། གཞུང་དཀྱུས་སུ་མཚམས་རྟགས་དང་མཆན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་པར་གཞི་གཞན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚེ་འོག་མཆན་དུ་པར་གཞི་གང་ཡིན་གྱི་མཚོན་རྟགས་མཉམ་སྦྱོར་བྱས་ཡོད། གཞུང་ཡིག་མཆན་རྟགས་ཅན་གང་ཞིག་ལ་འོག་མཆན་དུ་མ་ཕྱིའི་དོར་བཅོས་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་དང་། མཆན་རྟགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་པར་གཞི་གཞན་གྱི་ཡིན་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་མཉམ་སྦྱར་བྱས་ཏེ་འོག་མཆན་དུའང་བཀོད་ཡོད་ལ། གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་མཆན་རྟགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གང་ཞིག་འོག་མཆན་དུ་རང་རྟགས་སྦྱར་ཡོད་པ་དག་ནི་གཤིབ་སྡུར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡིན།

གཞན་ཞུ་སྒྲིག་པས་དོར་བཅོས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། མཚམས་རྟགས། མཆན་གྲངས་རྣམས་བླངས་ཏེ་མཆན་གྲངས་ལྟར་གྱི་འོག་མཆན་གྱི་གཞུང་ཡིག་དག་ཚུར་དྲངས་ཏེ་གཞུང་དཀྱུས་དང་

སྦྱར་ན། གཞུང་དེ་དང་དེའི་མ་ཕྱི་འམ་གཞི་བཅོལ་སའི་པར་གཞི་དངོས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །

ལྔ་པ། རྟགས་རིས་བྱང་།

ཀ༽ (ʺ) རྟགས་འདི་ནོར་ཆད་ཀྱི་མཚམས་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྦྱར་ཡོད། མཚམས་གང་ནས་ནོར་བ་དང་ཆད་པའི་མཚམས་དེར། རྟགས་འདི་དང་གང་གི་བར་དུ་ནོར་ཆད་ཀྱི་མཚམས་དེར་མཆན་གྲངས་སྦྱར་ཡོད།

ཁ༽ (-) རྟགས་འདི་ཆད་རྟགས་སུ་སྦྱར་ཡོད། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་གང་རུང་ཞིག་ལས་ཆད་པ་དག་ལ་འོག་མཆན་དུ་ཆད་ཡིག་དེའི་གོང་དུ་རྟགས་འདི་འབྱུང་ཞིང་། རྟགས་འདིས་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་མ་ཕྱི་འམ་པར་གཞི་དེར་ཆད་ཡོད་པ་སྟོན།

ག༽ (+) རྟགས་འདི་ལྷག་རྟགས་སུ་སྦྱར་ཡོད། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་གང་རུང་ཞིག་ལས་ལྷག་པ་དག་ལ་འོག་མཆན་དུ་ལྷག་ཡིག་དེའི་གོང་དུ་རྟགས་འདི་འབྱུང་ཞིང་། རྟགས་འདིས་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་མ་ཕྱི་འམ་པར་གཞི་དེར་ལྷག་ཡོད་པ་སྟོན། འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་པར་གཞིའི་གཞུང་ཡིག་གི་ནང་དུ་འདི་ལ་མཆན་གྲངས་མ་གཏོགས་མཚམས་རྟགས་མེད།

ང༽ (ʺʺʺ) ཚིག་རྟགས་འདི་ནི་མ་ཕྱིའི་པར་གཞིར་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་། པར་གཞིའི་གཞུང་དཀྲུས་སུ་ཡིག་ཕྲེང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་༼ཤིང་པར་རྣམས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་རྫོགས་མེད་པ་གང་ཞིག ཡིག་ཕྲེང་དེའི་མཐར་བར་སྟོང་ཙུང་ཡོད་ཚེ་རྗེས་སུ་ཚིག་བརྗོད་ལྷག་པའི་རྟགས་ལ་ཚིག་ཁ་ཤས་འཛོག་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་༽ཡིག་མཚམས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་པར་ཞུ་པས་ཡི་གེ་གང་ཞིག་ནོར་བཅོས་སོགས་བྱས་པའི་ཚབ་ཏུ་པར་གཞིའི་ཡིག་མཚམས་གང་ཞིག་ལ་བར་སྟོང་དམ་ཚིག་ཁ་ཤས་བཞག་ཡོད་པ་དག་གམ། དེར་ཡི་གེ་ཆད་པ་སོགས་གང་ཡིན་གསལ་པོར་མ་ཤེས་པ་དག་ལ་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཚིག་རྟགས་འདི་གྲངས་ཀ་ལྔ་ཅན་ཞིག་སྦྱར་ཡོད། གཞུང་ཡིག་ཏུ་རྟགས་འདི་གྲངས་ལྔ་ཅན་ཡོད་ས་དེར་མ་ཕྱིའི་པར་གཞིའི་ནང་དུ་མཚམས་དེར་ཡི་གེ་མི་གསལ་བའམ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སོགས་མཚོན། ཡང་རྟགས་འདི་གཞན་ཞིག་ལའང་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད། དེ་ནི་གཞུང་མཆན་གྱི་སྐབས་སུ་རྩོམ་པ་པོས་མཆན་རྗེས་སུ་གཞུང་ཡིག་གང་གློག་དགོས་པ་

སོགས་སྟོན་སྐབས་མཚན་ཚིག་གམ་ཚིག་མང་གི་སྟེངས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཚེག་སྟེའི་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་ཉིད་གྲངས་ཀ་གསུམ་རེ་སྦྱར་ཡོད། དཔེར་ན། མི་བསྐྱོད་པ འི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་་་ འོ་་་། །ཆོས་རྣམས་ནི་བཞྣའི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་གཞུང་མཚན་མཉམ་སྦྱར་གྱིས་ཀློག་སྐབས། མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཆོས་རྣམས་ནི་བཞྣའི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཀླག་དགོས་པར་སྟོན་ཕྱིར་ཚིག་མང་གི་སྟེངས་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དེའི་མཚོན་ཕྱིར་དུ་གོང་ལྟར་ཚིག་གསུམ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ཡིན།

ཅ༽ (*) རྟགས་འདི་ནི་ཞུ་སྒྲིག་པའི་རང་རྟགས་སུ་སྦྱད་ཡོད། ཞུ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞུ་སྒྲིག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བཤད་དང་། ཞུ་སྒྲིག་པས་མ་ཕྱིའི་གཞུང་ཡིག་གི་ནང་དུ་ནོར་བཅོས་བྱས་ཏེ་པར་གཞིའི་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཞག་པའི་ཞུ་སྒྲིག་པའི་ནོར་བཅོས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་འོག་མཆན་དུའང་བཞག་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཡིན་པ་མཚོན་བྱེད་དུའང་རྟགས་འདི་སྦྱད་ཡོད།

ཆ༽ ([ ]) རྟགས་འདི་ནི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་མཆན་ཚིག་ཅན་དག་གི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྦྱད་ཡོད།

ཇ༽ (: :) རྟགས་འདི་ནི་སྟེང་ཡིག་གམ་གཞུང་ཡིག་གི་ཞྭད་དུ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཁྱིམ་ཅན་གྱི་ཡི་གེའམ་ཡི་གེ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་དག་རྩོམ་སྒྲིག་གི་སྐབས་སུ་ཞྭད་དུ་འཇོག་མ་བདེ་བས་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཞག་སྟེ་དེ་ཉིད་གཞུང་ཡིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞྭད་དུ་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་སྦྱད་ཡོད།

ཉ༽ (༼ ༽) མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཆུང་གུག་རྟགས་ཅན་ནམ་མ་ཕྱིར་གུག་རྟགས་སུ་བཞག་ཡོད་པ་དག་གུག་རྟགས་འདིའི་ནང་དུ་བཞག་ཡོད།

ཏ༽ མཚན་གྲངས་ནི་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱི་པར་རྩའི་གཞུང་ཡིག་མཆན་ཅན་དེ་དང་འོག་མཆན་ཕན་ཚུན་ཐོ་གཏུག་བྱེད་ཡིན། འདིས་ནོར་བ་སོགས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ཀྱང་སྟོན།

ཐ༽ པར་གཞིའི་མཚོན་རྟགས་ལ་པར་གཞི་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མཚན་བྱང་དང་པོ་སྦྱད་ཡོད།

དཔེར་ན། སྡེ་དགེ་ཤིང་པར་ལས་བྱུང་ཚེ། དེའི་མཚོན་བྱེད་དུ། སྡེ། བྲིས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ།

ད༽ འོག་མཆན་གྱི་ཤོག་གྲངས་སྐབས། དཔེ་རིང་གི་ཉིན་ཤོག་མཚོན་བྱེད་དུ་ན་དང་། སྲིབ་ཤོག་མཚོན་བྱེད་དུ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཤོག་གྲངས་གང་ཡོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་དང་། རྗེས་སུ་ཡིག་ཕྲེང་གང་ཡོད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་སྦྱར་ཡོད་ལ། རྗེས་ཀྱི་ནི་ཡིག་ཕྲེང་འདི་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེབ་གཟུགས་ལ་ཡིག་ཕྲེང་གོང་ནས་བརྩིས་ཚེ་ག་དང་། འོག་ནས་བརྩིས་ཡོད་ཚེ་མཚོན་བྱེད་དུ་འ་བྲིས་ཡོད།

རྡུག་པ། གསལ་འདེབས་དང་ཞུ་བསྐུལ།

འདིར་ཞོར་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ། འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དྲ་ཚིགས་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་ཆེད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་དགའ་མོས་དང་དུང་བ་ཟབ་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་དག་གི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་གསར་བཟོ་དང་ལེགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དྲ་ངོས་ཀྱི་འཕྲུལ་དེབ་དང་། གཞུང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིད་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས་རིན་མེད་དུ་ཕབ་ལེན་དང་གསན་གཟིགས་བྱ་ཆོག་ལ། གཞན་བརྙན་པར་དང་། གསར་འཕྲིན་སོགས་སྣ་འཛོམས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དྲ་ཚིགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན།

གལ་ཏེ་འཕྲུལ་དེབ་སོགས་སུ་ནོར་འཁྲུལ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་འདི་གར་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་ཁ་གསལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་ན། འདི་ནས་ནོར་འཁྲུལ་ངོས་ལེན་གྱིས་ཡོ་བསྲང་དང་། པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་ངེས་ཡིན་ལ། ང་ཚོ་ཚང་མས་དཔྱད་པ་མཉམ་འདེགས་དང་ཁུར་མཉམ་ལེན་བྱས་ཚེ་མ་འོངས་པར་འཕྲུལ་དེབ་སོགས་ཀྱི་སྤུས་ཀ་ཇེ་བཟང་ནས་ཇེ་བཟང་དུ་འགྲོ་ངེས་ལགས་ན་དགོངས་འཚར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་མང་གནང་རྒྱུ་མཁྱེན་མཁྱེན།

ཞེས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ལོའི་ཟླ་༡༠ཚེས་༢༡ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། iv

ཞུ་སྐྲིག་པའི་གསལ་བཤད། x

ཐོག་མའི་གླེང་བསླང་བ། I

མཆོད་བརྗོད། 1

རིག་གནས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག ། 3

སྙན་ངག་གི་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས། 12

ལེའུ་དང་པོ།

སྙན་ངག་གི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ། 20

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་སྤྱིར་བཤད་པ། 40

དང་པོ། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 43

གཉིས་པ། རབ་ཏུ་དྭངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 46

གསུམ་པ། མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 49

བཞི་བ། སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 51

ལྔ་བ། གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 59

དྲུག་པ། གདོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 61

བདུན་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 64

བརྒྱད་པ། བཟྟེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 65

དགུ་བ། མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 69

བཅུ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 71

རྒྱན་བཅུའི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ། 73

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་སྤྱིར་བཤད་པ། 77

དོན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 78

དོན་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 78

དང་པོ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ། 79

གཉིས་པ། དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ། 93

དང་པོ། དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ། 166

གཉིས་པ། ཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ། 173

གསུམ་པ། གཟུགས་རྒྱན་བཤད་པ། 206

བཞི་བ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 251

ལྔ་བ། བསྐོར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ། 280

དྲུག་པ། འགོག་རྒྱན་བཤད་པ། 288

བདུན་པ། དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ། 344

བརྒྱད་པ། ལྡོན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 365

དགུ་བ། ཞེད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 392

བཅུ་བ། བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 402

བཅུ་གཅིག་པ། ཕྱུལ་བྱུང་གི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 419
བཅུ་གཉིས་པ། རབ་རྟོག་གི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 431
རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ... 440
བཅུ་གསུམ་པ། རྒྱུའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 442
བཅུ་བཞི་པ། ཕྲ་མོའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 482
བཅོ་ལྔ་པ། ཚའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 489
བཅུ་དྲུག་པ། རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 501
བཅུ་བདུན་པ། དགའ་བའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 504
བཅོ་བརྒྱད་པ། ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 512
བཅུ་དགུ་པ། གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 535
ཉི་ཤུ་པ། རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 538
ཉེར་གཅིག་པ། ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 541
ཉེར་གཉིས་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 544
ཉེར་གསུམ་པ། བསྔོན་དོར་གྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 557
ཉེར་བཞི་པ། སྦྱར་བའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 566
ཉེར་ལྔ་པ། ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 602
ཉེར་དྲུག་པ། མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 614
ཉེར་བདུན་པ། འགལ་བའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 620
ཉེར་བརྒྱད་པ། སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 639
ཉེར་དགུ་པ། ཟློལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 642
སུམ་ཅུ་པ། ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱུན་བཤད་པ། ... 653

སོ་གཅིག་པ། ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ། 658
སོ་གཉིས་པ། ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 664
སོ་གསུམ་པ། ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།... 667
སོ་བཞི་བ། རབ་སྐྱེལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 669
སོ་ལྔ་བ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 678

ལེའུ་གསུམ་པ།

དང་པོ། སྒྲ་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 685
དང་པོ། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 685
དང་པོ། བྱ་སླ་བ་རྐང་བ་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།.................................. 688
༡ ཐོག་མའི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 689
༢ ཐོག་མའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 714
༣ བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 736
གཉིས་པ། བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 741
༡ རྐང་བ་བཞི་གའི་དབུས་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 742
༢ རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 745
༣ རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 748
༤ རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་བར་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 751
༥ རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 755
༦ རྐང་བ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། 758
གསུམ་པ། ཐོག་མཐའ་སྦྱོར་བའི་ཟུང་ལྡན། 761
བཞི་བ། ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། 763

 རྐང་བ་བཟླས་པ། 764
ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ། 776
ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ། 778
ལྔ་བ། བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། 780
དྲུག་པ། བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན། 783
གཉིས་པ། བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོན་པ། 790
ཞི་དཀྲ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། 797
ཀཱི་སླིར་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། 800
གསུམ་པ། དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ། 800
༡ དབྱངས་ངེས་པ། 801
༢ གནས་ངེས་པ། 808
༣ གསལ་བྱེད་ངེས་པ། 815
གཉིས་པ། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 823
དང་པོ། ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག ། 824
གཉིས་པ། སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག ། 828
གསུམ་པ། རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག ། 831
བཞི་བ། རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག 834
ལྔ་བ། མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག ། 839
དྲུག་པ། རྟུབ་མོའི་གབ་ཚིག ། 841
བདུན་པ། གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག ། 846
བརྒྱད་པ། རབ་བརྟགས་ཀྱི་གབ་ཚིག ། 849

དགུ་བ། མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག 852

བཅུ་བ། བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག 855

བཅུ་གཅིག་པ། མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག 858

བཅུ་གཉིས་པ། རྫོངས་པའི་གབ་ཚིག ། 861

བཅུ་གསུམ་པ། ཡོངས་འཁྲོགས་ཀྱི་གབ་ཚིག ། 864

བཅུ་བཞི་བ། གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་གབ་ཚིག 867

བཅོ་ལྔ་བ། གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག ། 871

བཅུ་དྲུག་པ། ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག ། 873

གསུམ་པ། སྐད་ངག་གི་སྐྱོན་སེལ་བཤད་པ། 878

དང་པོ། དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 879

གཉིས་པ། དོན་འགལ་བའི་སྐྱོན། 881

གསུམ་པ། དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན། 884

བཞི་བ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱོན། 886

ལྔ་བ། རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 890

དྲུག་པ། སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 892

བདུན་པ། ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 895

བརྒྱད་པ། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 898

དགུ་བ། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན། 900

བཅུ་བ། ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན། 904

༡ ཡུལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། 905

༢ དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། 907

༣ སྒྲ་རྒྱལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། 908

༤ འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། 909

༥ རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། 910

༦ ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི། 911

འགལ་བ་དྲུག་གི་དམིགས་བསལ་ཅན་སྟོན་པ། 912

༡ ཡུལ་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། 913

༢ དུས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། 914

༣ སྒྲ་རྒྱལ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། 916

༤ འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། 917

༥ རིགས་པ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། 918

༦ ལུང་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། 919

མཇུག་བསྡུ་བ། 921

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ། 925

ཐོག་མའི་གླེང་བསླང་བ།

ད་ལྟ་རང་རེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོ་ཁྱབ་གདལ་དུ་སྤེལ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར། ཞིང་ཆེན་དང་ས་གནས་སོ་སོའི་སློབ་གྲྭ་རྣམས་སུ་སྙན་ངག་སྦྱོང་བའི་ཡིག་ཆའི་སྙན་འགྲེལ་ཏེ་སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྙན་ངག་མེ་ལོང་རྩ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དོན་ཆ་ཚང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་གསུང་སྒྲོས་འཁྲུལ་མེད་ཇི་བཞིན་དུ་ཐོན་པ་དང་། གསར་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས་བརྩམས་པ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་འབུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕན་སླེབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །

འདི་རྩོམ་མཁན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་སྲས་བསེ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་པའི་སྐྱེ་ཕྲེང་དྲུག་པ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ། འདི་བ་མཚོ་སྔོན་རྨ་ལྷོ་རེབ་གོང་གསེར་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་ཐེ་བུ་ཞེས་བྱ་བར། རོང་ཆེན་མེས་པོ་ལྷ་རྗེའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས། ཆུང་དུའི་དུས་ནས་བསྟན་པའི་སྒོར་ཞུགས་ཤིང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པའི་དྲུང་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གསན་སྦྱོང་ཡང་དུས་ལ་དཔགས་པས་མི་ཉུང་ཙམ་མཛད། ཁྱད་པར་དུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་དྲུང་ནས་སྙན་ངག་རྩ་འགྲེལ་གྱི་མཛུ་བ་ཁྲིད་དང་དཔེར་བརྗོད་རྒྱུགས་འབུལ་བཅས་ཞིབ་མོར་སྦྱངས་པར་བརྟེན་སྙན་ངག་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་དཔྱོད་ནམ་ལངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྙན་འཇེབས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གསུང་རྩོམ་ཅི་རིགས་མཛད་པ་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །

སྙན་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་ཐོག་མར་རྒྱན་སོ་སོའི་ཐད་དུ་སྙན་ངག

མེ་ལོང་མའི་རྩ་བ་བཀོད་དེ། ཁུངས་དང་ལྡན་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཚིག་སྦྱོར་བདེ་མོའི་སྒོ་ནས་ཞིབ་འགྲེལ་དང་། དེ་ནས་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་དཔེར་བརྗོད་ཆ་ཚང་བ་དང་། བོད་མཁས་དང་རྗེ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས་སྐབས་དེར་གང་འོས་ཆ་ཚང་བ་བཀོད་དེ་ཞིབ་འགྲེལ་བྱས་པའི་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཆ་ཚང་བ་རེ་བཀོད་པས་ན། དཔེ་མང་ཀློག་མི་དགོས་པའི་སྔན་ངག་གི་གཞུང་འགྲེལ་གཅིག་ཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱན་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་འདྲེས་ལ་ཁད་ཡོད་པའི་རིགས་ལ། དཔེར་ན་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ཉེར་དྲུག་པ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན་ལས་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་། སུམ་ཅུ་བ་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ལ་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ངག་ཆོས་ཀྱིས། རྒྱན་འདི་ནི་དཔེ་རང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དོན་ངེས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཡིན་པས་ན་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་མ་ཡིན་ཡང་དཔེ་རྒྱན་དུ་སོང་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བཀག་ནས་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་པ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་གིས་མཚོན་གོང་འོག་གི་སྐབས་མང་བོར་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་འདྲེས་ལ་ཁད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས། ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ནི་ སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འཁྲུམས་སོ། །

དཔེ་འདི་ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་པར་འགོད་གནང་རྒྱུའི་སྒྲིར་བ་རྩོམ་སྐབས། དཔེ་སྐྲུན་ཁང་དེའི་འགན་འཁུར་བློ་མཐུན་རྡོ་སྲིས་པ་སྙིང་པོ་རྒྱལ་དང་། རྩོམ་པ་བོ་བསེ་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དེད་ལ་ཚིག་དོན་གྱི་ཆར་ཞུ་དག་གང་དགོས་ཤིག་གཏོང་བའི་བཀའ་མོལ་གནང་ནའང་། སྤྱིར་རང་ཉིད་ན་ཚོད་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྗེད་ངས་ཀྱི་ཚོམ་བོས་འཕྲོགས་པས་ཤེས་རྒྱ་ཞན་པ་དང་། ཉེ་ཆར་བྱ་བ་སྣ་མང་གིས་གཡེངས་པ་ཆེ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བློ་ཁེལ་བའི་ཞུས་དག་ཅིག་ཡོང་དཀའ་ནའང་། མིག་ལ་ཐོགས་ཚོད་ཅིག་མི་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་གྱིས་ཞུས་དག་བྱས་པ་དང་འབྲེལ། ཐོག་མའི་གླེང་བསླང་བའི་ངག་གི་སྒྲོར་བ་འདི་ནི། ཆོ་ཧྲན་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་རིག་པའི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བས། སྤྱི་ལོ་མིག་ཀླུ་བུག་ཟླ་༼༡༩༨༢༽ལ་བབས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་གཅིག་ལ་བྲིས་ནས་གྲུབ་པར་བགྱིས་སོ། ། ། །

མཆོད་བརྗོད།

༄༅། །ན་མཿ སྭ་ར་སྭ་སྟྱཻ།

མཚན་དཔེའི་དགེ་ལེགས་འོད་སྟོང་འབར་བའི་སྐུ། །
སྙན་འཇེབས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་འགག་མེད་གསུང་། །
ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །
རྣམ་འདྲེན་ཟས་གཙང་སྲས་པོས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །

དམར་སེར་མཚམས་སྦྱིན་མདངས་ཀྱིས་རབ་འབྱུད་པའི། །
དེས་སྐུག་གཟི་འོད་སྟོང་གི་ལང་ཚོ་ཅན། །
ཡེ་ཤེས་རལ་གྲི་འཕྱུར་བའི་འགྲིང་སྟབས་ཀྱིས། །
རྨོངས་མུན་དྲ་བ་གཅོད་མཛད་གང་དེས་སྐྱོངས། །

འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་འཁྲིགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་བརྒྱ་ཆེན་དབྱངས་ཀྱིས་ཉེར་བསྐུལ་བས། །
ཡེ་ཤེས་ལྷ་གཞོན་གསར་བའི་མཛེས་སྐུ་འཛོ་སྒེག་ལུས་ཕྲའི་ཉམས་ལྡན་ཅན། །
འཛམ་གཉེན་ཕྲུག་གིས་རྒྱུད་མངས་བདུངས་པའི་སྙན་འགྱུར་ངག་གི་དགེ་ལེགས་འབུམ། །
སྐྱེ་དགུའི་སྨྲ་བའི་དཔལ་དུ་འདོད་འཇོ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་ཁྱོད་མགྲིན་པར་རོལ། །

རྣམ་དཔྱོད་འདབ་སྟོང་ཀུན་ནས་གྲོལ་བའི་མཁྱེན་བཟང་དྲི་དང་འབུམ་འཁྲིགས་པས། །
ལེགས་བཤད་སྦྲང་བཙུད་གསར་བའི་རོ་བརྒྱས་ལུས་ཅན་བུང་བ་གཞོན་ནུའི་ངག །
དབྱངས་སྙན་བདུད་རྩིས་དོག་པོར་བསྒྲུབས་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཛོད། །
ཅི་དགར་སྤྱོལ་བའི་བཤེས་གཉེན་པད་དཀར་བདག་སྙིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །

མིང་ཚིག་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་པའི། །
སྡེ་བཞིའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོག་ལྡན་ལུས་ཕྲ་མ། །
སྒྲ་དོན་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་སྤྱད་དེ། །
ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གི་དབྱངས་སྙན་མགྲིན་པར་ལེན། །

འཛིགས་མེད་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་ལྟ་ལམ་དུ། །
ལྷ་རིག་སྤྲིན་དཀར་དགོད་པའི་གདེངས་ཀ་ལས། །
ངག་དབང་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཆེ། །
བློ་ལྡན་རྣ་བའི་བདུད་རྩིའི་དཔལ་དུ་བསྒྲག །

སྙན་འགྲེལ་བཱི་ཎཱའི་ངོ་ཤལ་གསར། །
སྙན་འཛེབས་གཟི་འོད་འབུམ་འགྱེད་པ། །
སྙན་ཚིག་སྲད་བུར་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་། །
སྙན་ངག་སྨྲ་བའི་རྒྱན་དུ་འབུལ། །

ཞེས་ཤེས་པར་བརྗོད་པའི་དབྱངས་སྙན་དྲི་ཟའི་ཕང་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་དྲངས་པའི་ཚིག་གིས་མདུན་བསུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

རིག་གནས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །

༄ དེའང་ཇི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུས་མཁྱེན་རྒྱལ་པོ་ནི། །
སྣན་ངག་མཁན་ཆེ་བདག་གཤེགས་རྣ་མཆོག་ལ། །
ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་ནས་ཀྱང་། །
དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། སྔོན་བྲམ་ཟེ་ཁྱེའུར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་བྱས་པས། བསྐལ་བ་བཞི་ཁྲིའི་ཚོགས་འདུམས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །
འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །
དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །
བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །

ཅེས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསླབས་ན། འཕགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བམ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན་རིག་པའི་

གནས་ལྔའམ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། ཚིག་དང་དོན་འབྲེལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་ལ་སྒྲ་རིག་པའམ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པ། གཞན་ལ་ཕན་ཞིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོ་རིག་པ་དང་གསོ་བ་རིག་པ། རང་ཉིད་ཆོས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནང་དོན་རིག་པ་སྟེ་ལྔའོ། །ཡང་། སྙན་ངག མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། སྐར་རྩིས། ཟློས་གར་ཏེ་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ཡང་སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་། སྒྲ་ཤེས་ན་དོན་ལ་མི་རྨོངས། སྙན་ངག་ཤེས་ན་ཚིག་རྒྱན་ལ་མི་རྨོངས། མངོན་བརྗོད་ཤེས་ན་མིང་ལ་མི་རྨོངས། སྡེབ་སྦྱོར་ཤེས་ན་ཚིགས་བཅད་ལ་མི་རྨོངས། ཟློས་གར་ཤེས་ན་སྐད་རིགས་ལ་མི་རྨོངས་པའོ། །

ཡང་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཀྱང་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཚོ་ག་ཞིབ་མོ་དང་། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། རིག་བྱེད་དང་། བརྡ་སྤྲོད་དང་། སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་གསལ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་མཁས་པ་དང་། སྐར་མའི་རིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པའི་རིག་པ་དང་། ཆུར་ལྡང་གི་རིག་པ་དང་། ཆེར་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་རིག་པ་དང་། རྒྱུད་དྲུག་ཅུ་བ་དང་། ཁྱུར་མིད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། གནས་འདུས་ཀྱི་རིག་པ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་ནང་དོན་རིག་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་བརྡ་སྤྲོད་དང་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ནང་དུ་འདུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི།

རོལ་མོ་འཁྲིག་ཐབས་འཚོ་རྩིས་གྲངས་དང་སྒྲ། །
གསོ་དཔྱད་ཆོས་ལུགས་བཟོ་འཕོང་གཏན་ཚིགས་དང་། །

རྣལ་འབྱོར་ཐོས་པ་དྲན་པ་སྐར་མའི་དཔྱད། །
རྩིས་མིག་འཕྲུལ་འཁོར་སྤྱོད་རབས་སྤྱོད་བྱུང་རིག །
འདི་དག་རིག་པའི་གནས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། །

ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འདི་ལ་དུས་འཁོར་དང་། སྐྱེས་རབས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད། གཞན་ཡང་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལའང་འདྲེན་ཚུལ་འགག་རེ་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན། བྲི་ཀློག་རྩོགས་བྱེད་དུ། སྒྱུ་རྩལ་དང་། ཡི་གེ་དང་། གོམ་སྟབས་སོགས་བཟོ་ལ་སོགས་པར་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ། བྲོ་དང་། པི་ཝང་རྒྱུད་གཅིག་པ་སོགས་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད། བར་མ་དང་། ས་འཛིན་དང་། དྲུག་ལྡན་སོགས་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པ་བདུན། སྐྱེག་པ་དང་། དཔའ་བ། མི་སྡུག་པ་སོགས་གར་གྱི་ཆ་བྱད་དགུ་སྟེ་སྒྱུ་རྩལ་རེ་བཞིའོ། །སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་དུ་འདུས་པར་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་མཁས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས་གསུངས། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔའི་ནང་གི་ནང་དོན་རིག་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གསུང་ལ་བཀའ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པའི་བཀའ་བར་བ་དང་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་རྣམ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དེ་འབྱེད་རྣམ་གཉིས། རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གསུངས། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སའི་དངོས་གཞི་དང་། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་

བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ་སྟེ་ས་སྡེ་ལྔ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ཏེ་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་མཛད། གཞན་ཡང་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་། བོད་དུའང་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་རྣམས་དེར་འདུ། བཀའ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ། རྩོད་བཟློག །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཚིག་གསལ། དབུ་མ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སོགས་དང་། བོད་དུའང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཛད་པའི་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་དེར་འདུ། བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོ་འུ་འགལ་བུས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏྱའི་བུས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་

ནི་གང་བོས་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་"ཞེས[1]་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུམ་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གྲགས་སོ། །དེའི་དོན་བསྡུས་པ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ཤེ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་མང་བོས་བསྒྲིགས་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་པཎྜི་ཏས་བྱས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད། ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བ་གནས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། ཁ་ཆེ་འདུས་བཟང་གི་མཛོད་འགྲེལ་སོགས་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་མང་བོ་དང་། བོད་དུའང་མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་མཆིམས་མཛོད་ཆེན་མོ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཛོད་ཊཱིཀ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པའི་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དེར་འདུ། བཀའ་དང་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ༑ སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་བ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་སོགས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་བོ་དང་། བོད་དུའང་ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བས་མཛད་པའི་མཚོ་ཊཱིཀ འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་ཆེན་མོ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་ཊཱིཀ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་འདུལ་བའི་ཡིག་ཆའི་སྐོར་རྣམས་དེར་འདུ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ནི་ནང་དོན་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཚད་མ་རིག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༣༠ ན། ཞེས * བཤེས་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཞིང་། ནང་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལེ་ཚན་དྲུག་ཅན། དེའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་ཚན་བཞི། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལེ་ཚན་གསུམ། ཚད་མ་རིགས་ཐིགས་ལེ་ཚན་ཕྱེ་མེད་པ༑ གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། "འགྲེལ[1]་བ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པ། རྟོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མཛད། གཞུང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་། ཊཱིཀྐ་སོགས་ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་དང་། བོད་དུའང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་མཛད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ། ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་རིགས་རྒྱན། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། བློ་རྟགས་བསྡུས་གྲྭའི་སྐོར་ཡང་དེར་འདུ།

བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སློབ་དཔོན་ཅནྡྲ་གོ་མིས་མཛད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས། དཔལ་དགའ་བའི་ལྷའི་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བསྟན་བཅོས། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིའི་བསྟན་བཅོས། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིག་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་བ། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། དེའི་འགྲེལ་བ་ཁ་ཆེ་ཟླ་བཟང་གིས་མཛད་པ་དང་། བོད་དུའང་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྨན་གྱི་རྒྱུད་བཞིའི་སྐོར་དང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ၉ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། འགྲེལ * འབྲེལ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

མཚོའི་བཻ་སྦོན། མན་ངག་ལྷན་ཐབས་སོགས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ངོ་མཚར་བ་བཀྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་དོ། །

བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། སྒྲ་ཀཱ་ལ་པ་དང་། ཙནྡྲ་པ། པཱ་ཎི་པ། དབྱངས་ཅན་མ་སྟེ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཀཱ་ཙན་དབྱངས་གསུམ་གྲགས་ཆེ། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྔོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བྲམ་ཟེ་སཱ་ར་རྡྷ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཁན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བསླབས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལ་བསླབས་ཏེ་ཕུར་བུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་སློན་པར་བསྐོས་པ་ན། དེ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྙེན་དཀའ་བ་བྱུང་ཆེ། ལྷའི་དབང་པོས་ཕུར་བུ་ལ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཞིག་བསྐུར་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ཆུ་བུམ་པ་གང་ལོངས་གསུངས་པ་ལྟར་བླངས་པས། དེ་ལས་ཀུ་ཤའི་རྩེས་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་བླངས་ནས། སྒྲ་ཡི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོ་ཙམ། །ཁོ་བོས་ཤེས་པ་བུམ་པ་གང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཆུ་ཐིགས་ཙམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕུར་བུའི་ང་རྒྱལ་བཅག་གོ །བསྟན་བཅོས་དེ་འཛམ་གླིང་ལ་དར་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ནུབ་ལ་ཉེ་སྐབས། བྲམ་ཟེ་པཱ་ཎི་བ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཁོས་མ་ཏྲྀ་དེ་བ་"བསྒྲུབས[1]་པས་ལྷའི་ཞལ་བསྟན་ནས་སྒྲ་བསླབས་པ་ཚིགས་མེད་དུ་མཁྱེན། བྲམ་ཟེ་དེས་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཞིག་བརྩམས། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་དུ་ཁྲུས་བྱེད་སྐབས་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་ལ་ཆུ་གཏོར་ཏེ་རྩེད་མོ་རྩེ་བ་ན་བཙུན་མོས་ཆུ་མ་གཏོར་ཞེས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ། མ་མོ་ད་ཀཱ་སིཉྩ། ཞེས་བརྗོད་པ། རྒྱལ་པོས་དོན་མ་གོ་བར་ཉེལ་གྱི་ཚོད་མ་བྱིན་པས། བཙུན་མོ་ཁྲོས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གླེན་པ་འདིས་ཅི་བྱ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༥ ན། བསྒྲིབས   * བསྒྲུབས

བསམས་ནས་འཆི་བར་བརྩམས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་དྲིས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བཤད་པས། རྒྱལ་པོས་ཞང་པོ་བྲམ་ཟེ་སནྟ་ཤཀྵི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲ་བསླབས་པར་བསྐུལ་བས། བྲམ་ཟེ་དེས་སྨིན་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས་ཞལ་བསྟན། སྒྲའི་ལེའུ་བཅོ་ལྔའི་བར་བསླབས་པའི་མཚམས་སུ། བྲམ་ཟེ་རློམ་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་དེས་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པས། སྨིན་དྲུག་ཟླ་བ་ལ་ཞོན་ནས་འཕུར་རོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེས་བལྟས་པས་ཟླ་བའི་མཇུག་སྒྲོ་མ་གཏོགས་མ་མཐོང་བས་ཀཱ་ལ་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པས། སྒྲ་ཀཱ་ལ་པ་ཞེས་པར་གྲགས་སོ། །ཀཱ་ལ་པ་ནི་ཚ་བསགས་ཏེ་ཟླ་བའི་མདངས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་སནྟ་ཤཀྵི་ནི་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་ཡིན་པར་བུ་སྟོན་གྱིས་བཞེད། ཏཱ་ར་ན་ཐའི་ཆོས་འབྱུང་ལས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཞིག་གསུངས་ཤིང་ཚ་བསགས་ཀྱི་དོན་ཟླ་བའི་མཇུག་སྒྲོ་ལ་མི་འདོད་པར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཚ་ཤས་དག་བསགས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བྲམ་ཟེ་ཡང་སཔྟ་ཤརྨ་སྟེ་བདུན་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བ་མ་ཧཱ་བྷཱ་ཥྱ་ཞེས་པ་ཞིག་བརྩམས། དེ་ལ་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཞིག་མཛད། དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་སྒྲ་ཙནྡྲ་པར་གྲགས་སོ། །ཡང་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་སློབ་དཔོན་ཨ་ནུ་བྷུ་ཏི་ཟེར་བ། རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རང་སྲོག་འདོར་བར་བརྩམས་པ་ན། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས། བུ་བུ་བདག་ཉིད་འཕུང་བར་མ་བྱེད་གསུངས་ནས། དབུགས་དབྱུང་མཛད་དེ་དབྱངས་ཅན་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མདོ་གསུངས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་གསལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་པ་སོགས་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་དྲུག་ཡོད། དེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་དབྱངས་ཅན་མར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྒྲ་ཀཱ་ལ་པ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ན་དར་རྒྱས་ཆེ། སྒྲ་ཙནྡྲ་པ་ནི་ལྷོ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་དར་ཆེ། པཱ་ཎི་པ་ནི་ནུབ་པ་ཙམ་དང་། དབྱངས་ཅན་ལུགས་ནི་དར་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། བོད་དུའང་རྗེ་ས་པཎ་ཡན་ལ་སྒྲ་མདོ་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། ཤོང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། དེའི་སྐུ་མཆེད་ཤོང་སྟོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། དེའི་སློབ་མ་དཔང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ། ལྷ་མཐོང་ལོ་ཙྪ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་གསར་དུ་བསྒྱུར། རྗེ་རྡོ་ནང་བ་ཏཱ་ར་ན་ཐས་སྒྲ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་མོ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པའི་རིང་ལ་འདར་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ་དང་། འགྲེལ་བ་གསལ་ལྡན་སོགས་བསྒྱུར་ཏེ་བོད་དུ་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་དར་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་པ་བྱུང་ཞིང་། གཞན་ཡང་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གིས། སྒྲ་འགྲེལ་དང་། སྒྲ་མཚན་སོགས་མང་པོ་མཛད་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔའི་གཞི་རྩ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ལ། པཎྜི་ཏ་ཨ་ཀ་ར་ཤཱནྟིས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། དྲང་སྲོང་དམར་སེར་དང་རྒྱལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཡོད། སྤྱིར་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཡི་གེ་བགྲང་བ་"བྲིཏྟ"[1]དང་། ཕྱི་མོ་བགྲང་བ་"ཛ་ཏི"[2]ཞེས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རིགས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་ལས་ཕྱེས་པས་བོད་ཡིག་ལ་གཙོ་མི་ཆེའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༣༠ ན། བྲིཏྟ * བྲྀཏྟ་ཡིན་པར་སྣང་།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༣༡ ན། ཛ་ཏི * ཛཱ་ཏི་ཡིན་པར་སྣང་།

མངོན་བརྗོད་ལ་པཎྜི་ཏ་འཆི་མེད་སེང་གེས་མཛད་པའི་འཆི་མེད་མཛོད་དང་། རབ་འབྱོར་ཟླ་བས་མཛད་པའི་འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོ་དང་། རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་འཇིགས་རྟེན་གྲགས་པས་མཛད་པའི་མཁས་པའི་རྣ་རྒྱན་སོགས་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཡོད། སྡེབ་སྦྱོར་དང་། ཟློས་གར། མངོན་བརྗོད་གསུམ་ཡང་སྐད་ངག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་མཁས་པ་དག་གིས་བཞེད་དོ། །

སྐར་རྩིས་ནི། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལོར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཤམ་བྷ་ལའི་ཆོས་རྒྱལ་ཟླ་བ་བཟང་པོ་ལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་པས། དུས་འཁོར་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཕྱེ་བས་ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ཟླ་ཉི། སྒྲ་གཅན། རྒྱུ་སྐར། ལོ་སྐོར་སོགས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དབུགས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་ཀྱིས་གཞལ་བ་སོགས་ལས་སྐར་རྩིས་འདི་བྱུང་ཞིང་། འདི་ལ་ཡང་བྱེད་རྩིས་དང་གྲུབ་རྩིས་གཉིས་ཡོད། འདི་དག་གི་གཞུང་ཡང་ལོ་ཙྪ་བ་རྭ་འབྲོ་ཤོང་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བོད་དུ་ཐོག་མར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱིས་སུ་ཕུག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ་ནས་བཟུང་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་བྱུང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བཻ་དཀར་སོགས་བོད་དུའང་བསྟན་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། འདི་ནི་ནང་དོན་རིག་པའི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །

སྐད་ངག་གི་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས།

༄ བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྐད་ངག་གི་གཞུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྔོན་དུ་བྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། སྐད་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་བྷ་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བརྩམས་པ་ཚོགས་བདག་གིས་ཡི་གེ་མཁན་བྱས་ནས་བྲིས་པར་གྲགས་པའི་

གཞུང་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། དྲང་སྲོང་མེ་བཞིན་འཇུག་གི་བུ་མོས་སྐད་དག་བསྒྲིམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མཛད།

ཡང་དྲང་སྲོང་གྲོག་མཁར་གྱིས་སྐད་དག་ནླ་མ་ཡ་ན་ཞེས་པ་ཞིག་བརྩམས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བོ་ནླ་མ་"ཊ[1]་དང་དེའི་བཙུན་མོ་རོལ་རྩེད་མའི་ལོ་རྒྱུས་སྐད་དག་ཏུ་སྒྲུར་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མཇེ་ཊ་ཏ་ཡིས་བརྩམས་པའི་སྐད་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་སོགས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ལྷག་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ནླ་མ་ཤཀྱས་མཛད་པའི་སྐད་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཅན་དང་། ནག་མོ་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐད་དག་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་སྐད་དག་གི་བསྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་སོགས་མང་བོ་ཡོད་ལ༑ དེ་དག་ལས་ནླ་མ་ཤཀྱས་བརྩམས་པའི་གཞུང་དང་། དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་གཉིས་གྲགས་ཆེ་བས་ཁྲབ་གདལ་ཆེ། ཕྱིས་སུ་སློབ་དཔོན་དཎྜིའམ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱིས་སྔོན་གྱི་སྐད་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མང་བོའི་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཉུང་དུར་བསྡུས། དེ་དག་ལས་ལེགས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་མཆོན་པར་བྱས་པའི་སྙེང་དུ་ཧྲ་ར་ཏའི་སྒྲུར་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ་བོ་ཡང་བསྟན་ཏེ་རྒྱས་བསྡུས་ཤིན་ཏུ་འཚམ་ལ། ཚིག་སྦྱོར་ལེགས་ཤིང་གསལ་བ། སྐད་དག་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་འདི་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་། ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲུང་བྱའི་སྐད་དག་གི་རྩ་བར་བྱེད་དོ། །འདིའི་ལེའུ་དང་བོ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ། གསུམ་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་གྱ་དྲུག་སྟེ་བསྡོམས་པས་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་བརྒྱ་དང་ང་དྲུག་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རཏྣ་ཤྲཱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ནུ། ན * ཊ

དང་། པཎ་ཆེན་དགེ་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད། སློབ་དཔོན་དཎྜི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་བའི་ཆ་བྱད་བྲམ་ཟེའི་དབྱུ་གུ་ལག་ཏུ་རྒྱུན་པར་ཐོགས་པས་ན་མཚན་ལའང་དབྱུག་པ་ཅན་ཅེས་གྲགས་སོ༔ །སློབ་དཔོན་འདི་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏའི་གྲོང་ཞེས་པར་འཁྲུངས། ཆུང་དུས་ནས་ཕ་མ་གཉིས་ཤི་ནས་དྭ་ཐུག་ཏུ་འཁྱམས། རེ་ཞིག་ན་ཡུལ་དེར་འབབས་དང་རྒྱལ་པོ་མ་མཐུན་པས་འཁྲུག་ལོང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ནགས་ཁྲོད་དུ་བྲོས་ནས་བསྡད་སྐབས། ཡོན་ཏན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། ཡུལ་འཁྲུག་བདེ་ནས་སླར་ཡུལ་དུ་འཁོར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་པླཀླ་ཞེས་བྱ་བའི་བློན་པོར་གྱུར། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་བུ་ལ་ཀེ་ཤ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱན་ཁྲབ་འཇུག་འཕེལ་བ་དང་མཛའ་གྲོགས་སུ་གྱུར་ནས། སྙན་ངག་མེ་ལོང་འདི་རྒྱལ་པོ་དེའི་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བརྩམས་པར་གྲགས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གཞུང་གསུམ་མཛད་དེ་སྙན་ངག་མེ་ལོང་འདི་དང་། གཞོན་ནུ་བཅུའི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྔོན་གྱི་ལེ་ཙ་ལཱུ་ལ་རྒྱལ་པོ་བ་ཏ་ན་དང་། མཛེས་མ་ཨ་བནྟི་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། དངོས་གཞི་ལ་གཞོན་ནུ་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་སྤྱོད་པ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དང་། གཅིག་ནི་ཚིགས་གར་རིགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་གྲགས།

སྤྱིར་འཕགས་ཡུལ་དུ་མཛེས་པའི་དཔེ་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་པཎྜི་ཏ་ནག་མོ་ཁོལ། སྒྲ་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་ཧ་ར་ཕི། སྙན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་དབྱུག་པ་ཅན། དེ་གསུམ་ག་ལ་མཁས་པ་མ་ཀྐ་ཏ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲགས། སློབ་དཔོན་དཎྜི་འདི་ནི་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་སྟེ་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐད་ཅམ་དུ་བྱོན། བོད་དུ་སྔོན་ཆད་སྙན་ངག་གི་གཞུང་མ་དར་ལ། ཕྱིས་སུ་རབ་བྱུང་བཞི་བའི་དུས་སུ་ས་སྐྱ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྐུ་རིང་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་ཤོང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་

སྙན་ངག་མེ་ལོང་འདི་ཐོག་མར་བསྒྱུར། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་འདི་ལ་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་མགུལ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་བསྡུས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད། ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ནས་དག་བཅོས་དང་མཆན་འདེབས་མཛད། དེའི་ཕྱིས་སུ་སི་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་བསྟུན་ནས་འགྱུར་བཅོས་བྱས་པའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་དང་། སྡེ་བ་རིན་སྤུངས་པས་སྙན་འགྲེལ་མི་འཇིགས་སེང་"གེའི་[1]ང་རོ། འཇུ་མི་ཕམ་པས་སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོ། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་མཛད། བོད་མཁས་པ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་དང་། འབྲུག་ཁམས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་སྙན་འགྲེལ་ངག་གི་རོལ་མཚོ་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་བྱ་བའང་ཚིག་འགྲེལ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་ལ། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་ཞྭ་ལུའི་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ལ་གཞི་བྱས་ནས་དགག་གཞག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཀོད་ཡོད། གཞན་ཡང་ཟུར་མཁར་བ་དང་། དཔལ་སྣང་བ། མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་པ། ས་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། སྨོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་དྭུང་མི་བསྐྱོད་པ། ཆོས་རྗེ་གོ་རམས་པ། བསོད་གྲགས་པ། རྟ་ནག་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྙན་ངག་གི་གཞུང་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཅིང་། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་མ་མཐའ་སྙན་ངག་གི་དཔེར་བརྗོད་རེ་མ་མཛད་པ་མེད་ལ། ལྷག་པར་རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་ཆེན་པོས་སློན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེ་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྲས་འཇམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་སྙན་ངག་གསན་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༡ ན། གེ * གེའི

སྦྱོར་མཛད་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཁོང་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་གི་སྟེང་སྙན་འགྲེལ་ཆེན་མོ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་ལྡུགས་རྩོམ་མཛད་དེ། སྨོན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ལ་སྦྱིན་ཞུས་བརྒྱུད། བསྔགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་གནང་། གཞུང་འདི་ནི་ཁོང་རང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔང་ལོའི་འགྲེལ་བ་གཞིར་བཟུང་། ཤོང་ལོ་དང་། ཞྭ་ལུ་སོགས་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་རིང་ལུགས་སྙིང་བོར་མཛད། ཕྱིས་ཀྱི་རིན་སྤུངས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བ། སྣར་ཐང་བ་སོགས་མཁས་པ་མང་བོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ནས་ཚིག་འགྲེལ་གསལ་ལ། དཔེ་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་བསྡུས་ཤིན་ཏུ་འཚམ་པ་མདོ་དབུས་ཀྱི་སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་སྙན་ངག་སྦྱོང་ཁྲིད་ཀྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེར་འདིའི་སྟེང་ནས་མཛད་འདུག་གོ །

དེ་ལྟ་བུའི་སྙན་ངག་གི་གཞུང་འདི་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དུ། ལོ་ངོ་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་བོད་དུ་ཁྱབ་གདལ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཕ་ཅང་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། ནང་དོན་རིག་པའི་གསུང་རབ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས་བརྩིངས་ཤིང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དག་ནའང་། སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། ཕྱི་ནང་གི་རིག་གནས་ཀུན་ལའང་སྙན་ངག་འདི་མི་འཇུག་ས་མེད་པས། ལོ་རྒྱུས་དང་རྣམ་ཐར་དེབ་ཐེར་སོགས་ནའང་སྙན་ཚིག་གི་ལམ་ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མ་མཐའ་འཕྲིན་ཡིག་ཙམ་ལའང་སྙན་ངག་གི་ཚིག་འདི་ལས་མ་འདས་པས། འདི་ནི་རིག་གནས་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་མང་བོའི་ཁྲིད་དུ་རིག་པའི་གནས་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་རྩོད་པའམ་ཤགས་

འཁྲིད་པ་དང་། གཞན་ལ་འཇབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་གྲོགས་ཕན་ཚུན་འབེལ་གཏམ་གྱི་གླེང་མོལ་བྱེད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུའང་། རང་ཚིག་སྡུ་ཕྱི་མི་འགལ་བ་དང་། ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་པར་མ་ཟད། ཐ་ན་ཀུ་རེའམ་བཞད་གད་ཀྱི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དགོད་ཤོར་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་བསྡིག་པའི་ཚིག་གམ་མཆང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ། གླེངས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ཡིད་སྨྲ་བཀོང་བར་བྱེད་པ། སྙུ་དཪ་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ། གཞན་ཡིད་དགའ་བའི་གཏམ་དང་འབྲེལ་ཆེ། ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛུམ་དམུལ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྙན་ངག་གི་དོན་རྟོགས་ཤིང་། ཚིག་སྦྱོར་ལ་མཁས་པར་གོམས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་སྙན་ངག་གི་གཞུང་འདི་ནི། མཁས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས། རིགས་ལམ་རྣམ་པར་ཕྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །ས་སྟེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྙན་ངག་ནི། ས་སྟེང་འདི་ན་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེས་ཆེར་གནང་བའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུམ་གྱི་གྲས་སུ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཙཎྜ་གོ་མིས། གང་ཕྱིར་མཁས་པའི་ལས་གསུམ་ལས། །རྩོད་འཆད་ངག་ལ་མ་ངེས་པ། །སྲིད་ཕྱིར་མི་འགྱུལ་རྩོམ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས། མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་བློ་གྲོས་རྣམས་ཉམས་མི་རྣམས་འཚོ་བ་དོན་ཡོད་

མིན། །མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྐད་ངག་མེད་ན་མཁས་པ་ཉིད་ནི་ནེ་ཙོའི་ཀློག་དང་མཚུངས། །ཞེས་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལས་རྩོམ་པ་བཟང་ངན་སྐད་ངག་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་ལ། རྫོད་ཚུལ་ཐ་མལ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྐད་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་མ་མཁས་ན་ཤེས་བྱའི་གནས་གཞན་ལ་ཅི་ཙམ་མཁས་ཀྱང་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་འཆད་པ་དང་རྩོམ་པ་ལ་མི་འཇུག་མི་ནུས་པས། མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་བསྔགས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟུར་མཁར་བློ་གྲོས་རྒྱལ"བོས[1]། རྒྱལ་པོ་ལང་ཚོས་རིགས་གྱུར་ཀྱང་། །རྒྱན་མེད་པ་ན་སྐྱེ་བོས་བླེང་། །དེ་བཞིན་སྐད་ངག་མི་ལྡན་པའི། །བསྟན་བཅོས་མཁས་ལ་རྗེས་སུ་མེད། །ཅེས་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དར་ཞིང་མཛེས་པ་ཞིག །གོས་དང་རྒྱན་མེད་པར་གཅེར་བུ་ལམ་དུ་འགྲོ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པ་བཞིན། བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཀྱང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་བྱུང་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་ཤིང་། འབྲེལ་མི་ཆགས་པ་དང་། རང་ཚིག་སྤྱ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འཚོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་མ་ཟད། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་མི་མཛེས་ཤིང་། ཉ་བའི་ལམ་དུའང་མི་སྣན་པས། མཁས་པ་དག་གི་བཞད་གད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མཛེས་ཤིང་སྙན་པ་དང་། ཡང་ན་བརྗིད་ཅིང་ཉམས་ལྡན་བྱུང་ན། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བས། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྩིས་ཆེན་མཛད་པའི་

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༩ ན། བས * བོས

བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་འདི་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་སོ། །

སྤྱིར་སྙན་ངག་ཅེས་པ་ནི་རྣ་བར་སྙན་ཅིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཟེར་བས། དཔེ་ལ་ལར་སྙན་དངགས་ཞེས་བྲིས་པའི་དངགས་ནི་བརྡ་རྙིང་ལས་ངག་གི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས། ཡང་སྙན་ངག་གི་གཞུང་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་སྙན་ངག་གི་ཚིག་ཁོ་ནས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ། དཔལ་དགའ་བའི་ལྷས་མཛད་པའི་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར། ནག་མོ་ཁོལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་ཚོགས་དང་རྟོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐོར་དང་། ཞང་ཞུང་བ་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྣ་མ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་དང་། རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་དུ་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

ལེ་ཚན་དང་པོ།

སྙན་ངག་གི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ།

༄༅། །དེ་ནི་སྙན་ངག་གི་གཞུང་དངོས་ལ། ལུས་དང་། རྒྱན་དང་། སྐྱོན་སེལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཏེ་འདི་གསུམ་ནི་སྙན་ངག་གི་གཞི་རྐང་ལྟ་བུ་ཡིན། དང་པོ་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རྩ་བ་ལས། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ཚིག་གི་ཕྲེང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བརྗོད་བྱ་དེའི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྲེང་བ་སྤེལ་བ་དེ་ལ་སྙན་ངག་གི་ལུས་ཟེར། དེ་ནི་སྙན་ཞིང་མཛེས་པའི་ཚིག་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་དོད་སའི་ཡུལ། རྗོད་བྱེད་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བའམ་ངག་གི་རྒྱུན་དེ་ལ་ཟེར་ཏེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་སྣ་ཚོགས་འདོགས་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྙན་ངག་གི་ལུས་ལ། ཚིགས་བཅད་དང་། ལྷུག་པ། སྤེལ་མ་གསུམ་ཡོད། ཚིགས་བཅད་ནི། གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་ཚུལ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། སྙན་ངག་གི་རང་ལུགས་ལ་རྐང་བ་བཞི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཏུ་བགོ་དགོས། བོད་ཡིག་གི་ཚིགས་བཅད་ལ་ཚེག་བར་བདུན་མ་དང་དགུ་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། སློབ་མའི་ཉེར་བསྟོད་ལྟ་བུ་

ཚིག་བར་བརྒྱད་མ་དང་། མགུར་ཚིག་དང་གླུ་ཚིག་ལྟ་བུ་ཚིག་བར་ཉུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་བའི་འགྲོས་ལྟར་ཚིག་བར་མང་བོ་ཅན་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱང་ཡོད་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དེ་ཡང་བོད་ཡིག་གི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚེགས་བར་མང་ཉུང་གི་སྒྲིག་སྟངས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཚིག་བར་དྲུག་ནས་རིམ་གྱིས་ཇེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ། ཚིག་བར་ཉེར་བདུན་བར་སྦྱར་ན་ཆོག་ཀྱང་། ཚིག་བར་བཅུ་དྲུག་ལྷག་འབྲི་བ་ཧ་ཅང་ཚིག་སྙན་མོ་མི་འབྱུང་བས་སྒྲས་བཅིངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མིན་ན་ཚིག་བར་ཧ་ཅང་མང་བའི་ཚིགས་བཅད་སྦྱར་ན་མི་འོས།

དེས་ན་ཚིག་བར་དྲུག་པ་ཅན་ནི། དཔེར་ན།

དྭངས་གསལ་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ། །
དཀར་མཛེས་ཟླ་བ་ཤར་བྱུང་། །

ཞེས་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་གླུ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ཚིག་གཉིས་རེ་ཆ་བྱས་ནས་ཀྲང་བ་རེ་བཅད་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀླུག

ཚིག་བར་བདུན་པ་ལ་རིགས་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན།

མཛེས་སྡུག་པདྨ་ཡི་ཚལ་ན། །
དབྱངས་ལྡན་བྱུང་བ་ཞིག་འཕྱོར་འདུག །

ཞེས་ཡི་གེ་ལྔ་བ་ཁེར་རྐྱང་དང་གཞན་རྣམས་ཆ་བྱས་ནས་བཅད་པ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་བཀླུག་ཚུལ་ཞིག་དང་། ༼འདི་ནི་མགུར་ཚིག་ཡིན།༽

རིགས་གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན།

གངས་དཀར་རི་བོའི་རྩེ་མོ་ན། །
སེངྒེ་དཀར་མོས་གཡུ་རལ་ངོམ། །

ཞེས་ཐ་མའི་ཚིག་ཁེར་རྐྱང་དང་གཞན་ཆ་བྲུས་ནས་བསླུག །

རིགས་གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན།

བསིལ་ལྡན་གྱི་ཀ་ལ་ཤ་ཡི། །
རབ་མཛེས་ཀྱི་ཇྫོ་ཏའི་ལྗོངས་ཆེན། །

ཞེས་གསུམ་པ་ཁེར་རྐྱང་དང་གཞན་རྣམས་ཆ་བྲུས་ནས་བསླུག །༼མགུར་ཚིག༽

ཚིག་བར་བརྒྱད་པའི་རིགས་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན།

རྣམ་དཔྱོད་རིག་པའི་གད་རྒྱངས་གཅིག་གིས། །
ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་སྐད་རྒྱ་འགེམས་སོང་། །

ཞེས་ཚིག་གཉིས་རེ་ཆ་བྲུས་ཏེ་ལྷན་དུ་བཅད་པ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་བསླུག །

རིགས་གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན།

མཛེས་སྡུག་གིས་སྤུད་པའི་ཁུ་བྱུག་གཞོན། །
ཆར་དུས་ཀྱི་དགའ་བས་མགྲིན་དུ་བསྲུ། །

ཞེས་ཚིག་གོང་འོག་གཉིས་རྐྱང་བ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་བྲུས་ཏེ་ལྷན་དུ་བཅད་པ་ལྔའི་ཚུལ་དུ་བསླུག

རིགས་གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན།

བརྩེ་ལྡན་གྱི་གྲོགས་པོ་མཛེས་སྡུག་ཅན། །
མཛའ་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་རིང་ནས་ཟབ། །

ཅེས་ཚིག་གསུམ་པ་དང་མཐའ་མ་རྐྱང་བ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་བྲུས་ཏེ་ལྷན་དུ་བསླུག །

ཚིག་བར་དགུ་མའི་རིགས་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན།

ལྷུང་སྟོན་གཡུ་ཡི་ལོ་འདབ་རབ་རྒྱས་པའི། །

མཆེན་ལྡེམ་འཁྲི་ཤིང་གསར་བ་རླུང་གིས་བསྐྱོད། །

ཅེས་ཚིག་ཐ་མ་རྐྱང་བ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཆ་བྱས་ཏེ་བཅད་པ་ལྷུའི་ཚུལ་དུ་བསླུག །

རིགས་གཉིས་པ། དཔེར་ན།

བསིལ་ཟེར་འཛུམ་དགའི་གཟི་འོད་ཀྱི་ཞགས་པས། །

ཨུཏྤལ་འཛུམ་དགའི་བཞིན་བཟང་དེ་གྲོལ་བྱུང་། །

ཞེས་ཚིག་བདུན་པ་རྐྱང་བ་དང་གཞན་རྣམས་ཆ་བྱས་ཏེ་བསླུག །

ཚིག་བར་བཅུ་བ་ལ། རིགས་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན།

རང་བྱུང་གི་སེམས་ལ་མ་གྲིབ་པར་འཆར་བའི། །

མཛའ་སེམས་ཀྱི་རི་མོ་འཛད་ཚོན་ལྟར་བཀྲ་བ། །

ཞེས་ཚིག་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བ་རྐྱང་བ་དང་གཞན་ཆ་བྱས་ཏེ་ལྷན་དུ་བསླུག །

རིགས་གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན།

སྔོ་ལྗང་གཡུ་ཡི་མདངས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་སུ། །

མཛེས་སྡུག་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་དེ་ཕྱོགས་སུ་བཀྲ། །

ཞེས་ཚིག་བདུན་པ་དང་ཐ་མ་རྐྱང་བ་དང་གཞན་རྣམས་ཆ་བྱས་ཏེ་ལྷན་དུ་བཅད་པ་ནྲུག་གི་ཚུལ་དུ་བསླུག

རིགས་གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན།

ཀུ་ཡེ་མཛའ་གཙུགས་འགྱུར་མེད་བརྩེ་ཆེན་གྱི་གྲོགས། །

ཁ་ཙམ་མིན་པར་ང་ཡི་སྙིང་གཏམ་ལ་ཉོན། །

ཞེས་ཚིག་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་རྐྱང་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཆ་བྱས་ཏེ་བཟླག

རིགས་གསུམ་པ་དཔེར་ན།

ཤར་རི་བོའི་རྩེ་ནས་རྟ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། །

མདངས་དམར་སེར་ཚོན་གྱི་འཛུམ་ཟེར་འདི་བཀྱེ་བས། །

ཞེས་ཚིག་དང་པོ་དང་བརྒྱད་པ་རྐྱང་བ་དང་གཞན་ཆ་བྱས་ཏེ་བཟླག

ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་པའི་རིགས་དང་པོ་ནི་དཔེར་ན།

ཡོངས་སྤྲོད་ཞིམ་མངར་འབྲས་བུའི་བཅུད་བཟང་མེད་ན་ཡང་། །

ཡོན་ཏན་འདབ་སྟོང་འཛུམ་པའི་ལྗོན་པར་སུ་མི་དགའ། །

ཞེས་ཚིག་ཐ་མ་རྐྱང་བར་བཟླག

རིགས་གཉིས་པ་དཔེར་ན།

གནག་སྟུམ་རལ་བའི་ཅོད་པན་དྲི་གཞོན་གྱིས་བསྐྱོད་པའི། །

ཟུར་མིག་ཉམས་རྒྱས་སྒེག་པའི་འདོད་ལྡན་གྱི་དགའ་མ། །

ཞེས་ཚིག་དགུ་བ་རྐྱང་བ་དང་གཞན་ཆ་བྱས་ཏེ་བཅད་པ་དྲུག་གི་ཚུལ་དུ་བཟླག

རིགས་གསུམ་པ་དཔེར་ན།

མར་གད་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བའི་སྤང་ལྗོངས་ངོས་ན། །

འཆི་མེད་ཕོ་བྲང་དང་མཚུངས་པའི་མཛེས་བརྗིད་ཁང་བཟང་། །

ཞེས་ཚིག་ལྔ་བའི་ཐད་རྐྱང་བར་བཟླག

ཚིག་བར་བཅུ་གཉིས་པའི་རིགས་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན།

འཛམ་ལེགས་སྦྲུ་རིས་ཀྱིས་སྒེག་པའི་དབྱར་སྐྱེས་ཀྱི་མགྲོན་པོའི། །

གདངས་སྙན་འགྱུར་"ཁུག་གི[1]་གསུང་དབྱངས་རྣ་བ་ཡི་བདུད་རྩི། །

ཞེས་ཚིག་ལྔ་བ་དང་བཅུ་བའི་ཕྲད་རྐྱང་བར་བཀླག །

རིགས་གཉིས་པ་ནི་དཔེར་ན།

ལུས་དམར་སེར་ཐིག་ལེ་རི་མོའི་སྤྱི་རིས་ཀྱིས་བརྗིད་པའི། །

སྟོབས་རྒྱལ་དགུའི་ཁེངས་དྲེགས་འབར་བའི་རྫམ་ལྡན་གྱི་རྒྱ་སྟག །

ཅེས་ཚིག་དང་པོ་དང་བཅུ་བ་རྐྱང་བ་དང་གཞན་རྣམས་ཚ་བྱས་ཏེ་བཅད་པ་བདུན་པའི་ཚུལ་དུ་བཀླག །

ཚེག་བར་བཅུ་གསུམ་པའི་རིགས་དང་པོ་ནི།

ཐུགས་རྗེ་ཟད་མཐའ་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཀློང་གི་རང་བཞིན་ཅན། །

འཕྲིན་ལས་མཛད་མཐའ་མེད་པ་ཛ་ཧུའི་བུ་མོའི་ངང་ཚུལ་བཞིན། །

ཞེས་ཚིག་ཐམ་རྐྱང་བར་བཀླག །

རིགས་གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན།

ཤར་ཕྱོགས་སྟོབས་ཀྱིས་དྲེགས་པའི་རྒྱལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་ཡི་བུ་མོ། །

རྒྱུད་སྲོང་མཐུ་བཙན་ཐུགས་སྐམ་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་གིས་བཞེས་སོ། །

ཞེས་ཚིག་བཅུ་གཅིག་པའི་ཕྲད་རྐྱང་བ་དང་གཞན་ཚ་བྱས་ནས་བཅད་པ་བདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀླག །

ཚེག་བར་བཅུ་བཞི་བ་ནི་གོང་གི་ཚེག་བར་བདུན་པའི་རིགས་དང་པོའི་རྐང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པས་ཚོག །དེ་ཡང་རྐང་བ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། ཁུག་གི * དེབ་འདིར་འགྱུར་ཁུགས་ཀྱི་ཁུགས་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བྲིས་འདུག་པས་རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་གང་བྲིས་ཀྱང་ཚོག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

དགོས་ཀྱི། རྐང་བ་གཉིས་སུ་གནས་པ་ཞིག་མི་འོས།

ཚིག་བར་བཅོ་ལྔ་བ་ནི། དཔེར་ན།

བློ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་འབུམ་རྗོགས་ཤིང་། །

ཐ་ཞིབ་རིག་པའི་འོད་ཞགས་གཅིག་གིས་རྨོངས་པའི་སྨག་རུམ་ཀུན་ནས་བཅོམ། །

ཞེས་ཚིག་བརྒྱད་པ་ཐྲད་རྐྱང་བར་གློག་པ་དང་།

ཡང་ན།

བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་ཉ་གང་བདུད་རྩིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། །

སྒྲ་དོན་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་མཛེས་འཛོ་སྒེག་གཟུགས་ཀྱི་ཉམས་སྟབས་མཁན། །

ཟབ་དོན་སྒྲོག་གི་མཛའ་བའི་བརྩེ་དགའ་སྙིང་ནས་འཕྱུར་བའི་སྨིན་ལེགས་གང་། །

མཁྱེན་དཔྱོད་ཀུ་མུད་འདབ་སྟོང་ཡོངས་གྲོལ་དྲན་དབང་བྱེ་བའི་གྲོགས་སུ་འོས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་ཚིག་བར་བཅུ་དྲུག་ནས་ཉེར་བདུན་བར་སྦྱར་ཆོག་ནའང་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་ན་ལེགས་ཀྱང་། མ་མཁས་ན་ཚིག་ལྷུག་དང་ཁྱད་མེད། འདི་དག་ནི་ཚིགས་བཅད་ཚིག་བར་རིང་ཐུང་ཅན་ཇི་ལྟར་སྦྲིག་པའི་ཚུལ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཚིགས་བཅད་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་"ཤྲཱི་ཧྲ[1]་དང་"ཛ་ཧི[2]་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཡིག་ལ་མཁོ་བ་མི་ཆེའོ། །ཚིགས་བཅད་ལ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི་ཡོད་དེ།

རྩ་བར། གྲོལ་བ་དང་ནི་རིགས་དང་མཛོད། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། ཤྲཱི་ཧྲ * ཤྲཱི་ཧྲ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། ཛ་ཧི * ཛྙ་ཧི་ཡིན་ནམ་སྙམ།

འདུས་པ་ཞེས་བྱ་དེར་འདུ་ལ། །
ཚིགས་བཅད་རྒྱ་ཆེ་སཀྲས་བཅིངས། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གྲོལ་བ་དང་། རིགས་དང་། མཛོད་དང་། འདུས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །

གྲོལ་བ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གམ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་དོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྟོན་ནུས་པ་དེ་ལ་ཟེར། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་གླང་པོ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡབ་འདབ་ལས།

ཉུ་མ་མངོན་དགའ་གླང་ཆེན་སྒྲོས་བུམ་མགོ། །
ག་བུར་དོ་ཤལ་རབ་ཏུ་རྟེ་དགའ་རྐོད། །
དར་ལ་བབ་པའི་ན་ཚུང་འཁྱོར་བ་ཡང་། །
བསོད་ནམས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དགའ་སྟེར་ཡིན། ཞེས་དང་།

དགྲེས་གླུ་ལས།

རབ་དཀར་ཚུ་སྐྱེས་རྒྱས་པའི་ལྟེ་བ་ལ། །
ཚངས་པའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་འཛེ་སྒྲིག་ཅན། །
རྒྱུད་མང་སྒྲ་ལས་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་བ། །
དཔག་བསམ་འདོད་འཛེ་སྙིང་གི་དབྱིད་དེར་འདུད། །

ཅེས་བརྗོད་བྱ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་འདུད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་"གཅིག་གི་[1] ནང་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ།

རིགས་ནི་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ། མཇུག་ཏུ་བྱ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། བཞིའི * གཅིག་གི

ཚིག་གཅིག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དགྲེས་གླུ་ལས།

འཇམ་མཉེན་རབ་དཀར་པདྨ་ཡི། །
བརྟན་པ་ཅི་ཡང་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །
བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་གསར་བ་འདི། །
གཞན་ཡིད་འགུགས་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་བཞིན། །
འཇའ་ཚོན་འཁྱུག་འདྲའི་མིག་གི་དཀྱུས། །
ཟུར་གྱིས་རིང་བོར་ལྟ་བ་ཡིས། །
ཉ་གོང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ལ། །
ཕྲག་དོག་བྱེད་པའི་ཚོམ་རྐྱན་མ། །
ཨུ་དུམ་ལྷ་ར་འཛུམ་པའི་ཞལ། །
ཚེམས་ཕྲེང་ཟེ་ཙུ་འབྲུ་གྲོད་པ་ཅན། །
ཧ་རི་ཙན་དན་དྲི་བྲོ་བའི། །
དགའ་མ་མཐོང་བས་འདོད་འཕེལ་གྱུར། །

ཅེས་བརྗོད་བྱ་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་མཛེས་མའི་གདོང་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེས་པས་བུད་མེད་དེ་གཅིག་པུ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་འདོད་འཕེལ་གྱུར་ཅེས་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་དོན་དེ་གསལ་བ་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

མཛོད་ནི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། བྱ་ཚིག་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་སོགས་ལ་གྲངས་མང་ཙུང་གི་ངེས་བཟུང་མེད་པར། བརྗོད་བྱ་ཡང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་

པར་དུ་མ་ཡོད་པ་བང་མཛོད་དུ་ནོར་སྣ་ཚོགས་སྤུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན།

དཀྱེས་གླུ་ལས།

དྲི་མ་དང་བྲལ་རབ་ཏུ་དཀར། །
འདོད་པའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །
མཛེས་པའི་ཆ་ཤས་མ་ལུས་གང་། །
ཟུར་མིག་བསིལ་ཟེར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །
སྙིང་གི་ཀུནྡ་ཅི་ཡང་འཛུམ། །
ཁ་ཡི་དྲི་ཞིམ་ཟླ་ཤེལ་གྱིས། །
རབ་དགའི་མཆུ་སྦྲོས་བརླན་པར་གྱུར། །
ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་འདོད་པའི་ཉམས། །
རི་དྭགས་མཚན་མ་རྣམ་པར་ངོམ། །
ཡིད་འོང་མ་འདི་ལྷའི་བུ་མོ། །

ཞེས་ཚིགས་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་མཛེས་མའི་ཁ་དོག་དང་། དེ་ནས་རྐང་བ་གསུམ་གྱིས་མཛེས་མའི་མིག་དང་། དེ་ནས་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཁའི་དྲི་དང་། དེ་ནས་རྐང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་སྐྱེ་དང་། རྐང་བ་ཐམས་འདི་ལྷའི་བུ་མོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྟོད་པར་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་སྣ་ཚོགས་དང་། བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

འདུས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། བྱ་ཚིག་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པ་སྟེ། འདིའི་ཚིག་རྒྱས་པ་ནི། སྣྲས་བཅིངས་པ་སྟེ་ཚིག་ལེ་ཚུར་

བྱས་པའི་སྟོན་ངག་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཚིག་ནི་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཅུང་བར་བརྗོད་པ་དཔེར་ན།

དཔྱེས་གླུ་ལས།

ཡིད་འོང་རི་དྭགས་མིག་ཅན་གྱི། །
འཛུམ་ཞིང་མཉེན་པའི་ལག་པ་ཡིས། །
ཆུ་སྐྱེས་གསར་བའི་འདབ་མ་དག །
སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཕམ་བྱེད་བཞིན། །
སྙིམ་པའི་རྨད་བྱུང་རེག་བྱ་ཅན། །
འདོད་པའི་སྒྱོས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི། །
ལུས་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་ཡིས། །
སྟོན་མེད་སྙིང་གི་བདུད་རྩིར་བྱས། །
འཛམ་བུའི་གསེར་སྤུངས་གདུ་བུ་ལ། །
སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་ཕྲས་མཛེས་པའི། །
འཛིན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་འདི། །
འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོས་བསྒྲུབས་པར་བྱས། །

ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་མཛེས་མའི་ལག་པ་གཅིག་བུ་ལ་བྱ་ཚིག་གསུམ་བཞག་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འདིའི་བྱ་ཚིག་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་ལ་གྲངས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མེད་དོ། །

འདི་བཞི་གའི་མི་འདྲ་ས་ནི། རིགས་དང་འདུས་པ་གཉིས་ལ་བརྗོད་བྱ་གཅིག་

པ་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་དུ་མ་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་། རིགས་ལ་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་བསྡུ་བ་དང་། འདུས་པ་ལ་བྱ་ཚིག་དུ་མ་དགོས། མཇོད་དང་འདུས་པ་གཉིས་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་བྱ་ཚིག་དུ་མ་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་། འདུས་པ་ལ་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་དང་། མཇོད་ལ་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དུ་མ་ཡོད།

གཞན་ཡང་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སརྒའམ་ལེའུས་བཅིངས་པ་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལ་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས་ལེའུ་བརྒྱད་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །སྤྱིར་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཐོག་མར་ཕྱག་འཚལ་བའམ་ཤིས་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། བློ་ལྡན་སྙན་པར་བསྐུལ་བ་སོགས་གཞུང་གི་སྔོན་འགྲོའམ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་བ་དང་། དེ་ནས་གཞུང་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་བར་དུ་སྙན་ཚིག་གི་ལམ་གྱི་བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་དམ་ངལ་གསོའི་ཚིག །མཇུག་ཏུ་དགེ་བ་བསྔོ་བ་སོགས་ནི་གཞུང་ཆེན་པོའི་རྩོམ་ལུགས་ཡིན། སྙན་ངག་གི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་དངོས་གཞི་ལ་ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས་སུ་འདུ་བར་གསུངས་ཀྱང་།

ལྷ་བ་ཆེན་པོས།

བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ། །
སྡེ་བཞིའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོག་ཅན་རིགས་ལྡན་མ། །
སྒྲ་དོན་གབ་ཚིག་ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །
ཉམས་འགྱུར་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་མཁྲིན་པར་ལེན། །

ཞེས་ལུས་སྲོག་རྒྱན་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་ལུས་དང་། སྡེ་བཞི་སོགས་བརྗོད་བྱའི་ནང་དོན་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་དོན་རྒྱན་སྒྲ་རྒྱན་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་ཏེ་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་། ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་གཞུང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལེགས་སོ། །སྡེ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ནི། མངོན་མཐོ་ལྷ་དང་མིའི་རིགས་དང་། ངེས་ལེགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྙེ་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་། ཐར་བའི་སྡེ་ནི། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། ནོར་གྱི་སྡེ་ནི། རིགས་པའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་དང་། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོང་དང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་དང་། འདོད་པའི་སྡེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་མི་སོགས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྙན་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་སྲོག་ལ་སྡེ་བཞི་བོའི་གང་རུང་ལས་འཕྲོས་ནས། སྟོན་བྱུང་གི་གནའ་རབས་དང་། གཏམ་རྒྱུད། ལོ་རྒྱུས། སྒྲུང་གཏམ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མེ་ལོང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རྒྱ་མཚོ། རི། དུས་བཞི། ཉི་ཟླ་འཆར་ནུབ། སྐྱེད་ཚལ། ཆུ་ལ་རོལ་རྩེད། ཆང་འཐུང་བ། གཉིས་སྦྱོར་གྱི་དགའ་སྟོན། གྲོགས་པོར་དུས་བཏབ་སྐྱེ་མ་ཚོགས་པ། གཉེན་བསུ་བ། གཞོན་ནུ་སྐྱེས་པ། དེ་ཉིད་སྐྱེད་འཕེལ། གྲོས་བྱེད་པ། ཕོ་ཉའི་འགྲོ་འོང་། གཡུལ་འཐབ། མངའ་ཐང་དར་བ་སོགས་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པས། དེ་དག་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའི་དཔེ་བརྗོད་ལ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པའི་དཔེར། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་དང་བོ་ལས།

གསེར་གྱི་བ་གམ་གཞལ་ཡས་ཁང་། །

ཁང་བས་བསྐོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། །

འོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བསོད་ནམས་ལས། །
འོད་ལྡན་མཛོ་རིས་ལྷ་བུ་ཡོད། །
ལེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །
རིག་འཛིན་དང་ལྡན་གྲུབ་པ་དང་། །
དྲི་ཟའི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟེན། །
བརྒྱ་བྱིན་གྲོང་ཁྱེར་སར་གཤེགས་འདྲ། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་མཚོའི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པའི་དཔེ། སྐྱེས་རབས་ལས།

དེ་ནས་ཨི་ནྡྲ་ནཱི་ལ་གྱི་མདོག་ལྟར་སྔོ། །
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གནམ་སྔོན་བཞུ་བ་བཞིན། །
ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་མཚོ་འགྲམ་བལྟར་མི་མངོན། །
གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་མཚོ་འཛིང་ནང་དུ་ཞུགས། །ཞེས་དང་།

ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ལས།

ལི་ཁྲིའི་ཡལ་འདབ་དག་ནི་ཐོས་གྱུར་པའི། །
ལག་ལྡན་ཆུ་སྲིན་སྒྲེགས་པའི་དྲི་བཟང་གི །
ཆུ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རླབས་འདི། །
རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་དག་གིས་སྤྲས་ཏེ་མཛེས། །ཞེས་དང་།

ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད། བོ་དོང་བ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས།

རིན་ཆེན་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་མཚོ་འགྲམ་དང་། །
དྲི་མེད་ནོར་བུའི་ལྗོན་ཤིང་ཕྲེང་བ་ཅན། །
ཤེལ་གྱི་ལྷུག་ཐན་འཕྲི་ཤིང་གཞོན་ནུས་འཛུད། །

ཕན་ཚུན་ཡལ་ག་ལག་པས་འཛིན་པ་འདྲ། །
གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་ནི་མགོ་ལྷོག་ལྷེམ། །
གཡུ་ཡི་བྱུང་བ་གླུ་ལེན་འཕུར་ཞིང་ལྡིང་། །
ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ཛཱ་ཛ་བཧུངས། །
བཞད་དཀར་མཁྲིན་རིང་རྣམས་ནི་སིལ་སྙན་སྒྲོགས། །
སྨྲོས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཟབ་མོའི་གླིང་བུ་བསྒྲུར། །
ནགས་ཀྱི་བྱེའུ་སྣ་ཚོགས་པི་ཝང་སྒྲོགས། །
ཚུ་བྱ་མཐའ་ཡས་དགའ་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྱོ། །
སྦྲུ་སྤྱུག་རི་དྭགས་རྣམས་ནི་རྒྱུག་ཅིང་མཆོངས། ། ཞེས་དང་།
ལི་ཤིའི་མེ་ཏོག་གུར་གྱི་ལྡིང་ཁང་ཅན། །
རིན་ཆེན་ནེའུ་གསིང་མཐིང་ཀའི་དབུས་མཐོང་བ། །
ཟླ་བ་ནོར་བུའི་རྗེ་ལེབ་ཕྱོགས་བཅུར་དགྲམ། །
པདྨ་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་གཞི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན་ད་ལྟའི་ངོ་མཚར་བའི་འཛུགས་སྐྲུན་སྣ་ཚོགས་དང་། ཡུལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཛེས་སྡུག སྔོན་གཤེགས་དཔའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས། བཙིངས་འགྲོལ་དམག་གི་སྟོབས་ཤུགས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དགའ་དང་། གཞན་ཡང་། རང་གི་དགེ་རྒན་དང་། ཕ་མ། སློབ་གྲོགས། གྲོགས་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བཀའ་དྲིན། སྤྱོད་བཟང་། དཔའ་སྟོབས། ལག་རྩེས་ངོ་མཚར་བ་སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པ་བརྗོད་བྱའི་སྤྲོག་ཏུ་བྱས་ཤིང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཅི་རིགས་སྦྱར་ནས་ཚིག་ཉམས་

ཐོན་པ་བྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ནི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་ཉམས་དང་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ཁྲོ་བ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་ལུས་ངག་ཏུམ་ཤར་བ་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྟོབས་རྒྱས་ནས་འཛུམ་པའམ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིའི་ལུས་ངག་ཏུ་ཤར་བ་ནི་ཉམས་ཡིན་ནོ། །གང་གྱི་ཉམས་བརྒྱད་ནི་སྒེག་པའམ་རྩེད་འཛིའི་ཉམས། བཞད་གད་དམ་དགོད་པའི་ཉམས། སྙིང་རྗེའི་ཉམས། ཁྲོ་བའི་ཉམས། སྤོབས་པ་སྐྱིད་པ་སྟེ་དཔའ་བའི་ཉམས། སྐྲག་པའམ་ཞུམ་པའི་ཉམས། ཧ་ལས་པའམ་ངོ་མཚར་བའི་ཉམས། སྐྱུགས་བྲོ་བའམ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་དང་བརྒྱད་ཡིན། སྙན་ངག་ནི་གཙོ་བོ་ཚིག་སྦྱོར་རམ་ངག་གི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་གཞན་རྣམས་དོན་གྱིས་སྟོན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། ཡང་སྙན་ངག་གི་ཚིག་གི་སྦྱོར་ལུགས་ལ། དཔེར་ན། དམག་དཔུང་ལྟ་བུ་ལ་བསྟོད་ན། ཐོག་མར་དགྲ་ཟླའི་དམག་གི་སྟོབས་ཤུགས་དང་དྲག་རྩལ་ལ་ཆེ་བརྗོད་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་རང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་དམག་དཔུང་ཡང་ཕམ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ནས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ། སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་། ཐོག་མ་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་བརྗོད་བྱས་ཏེ་གཞན་ཡུལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བརྗོད་དེ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ་སྔོན་གྱི་བྲམ་ཟེ་སྙན་ངག་མཁན་བླ་མ་ཏའི་ལུགས་ཏེ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད།

ཚིག་ལྷུག་ནི། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གང་ལའང་རྐང་བས་བཅད་པ་མེད་པར་ཚིག་གི་རྒྱུན་ལྷུག་པོར་གྲོལ་བ་སྟེ་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་རིང་ཐུང་མ་ངེས་པར་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར།

སྤེལ་མ་ནི། ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་སྤེལ་མའམ་འདྲེས་པར་ཡོད་པ་སྟེ་

སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེ་རབས་སོ་བཞི་བ་དང་། གཞོན་ནུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་བློ་ཁ་ཉེ་བར་ཕྱོགས་ཆེ༑ ཚིག་ལྷུག་གམ་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལམ་གྱི་སྣན་ཚིག་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ན། མེ་ལོང་ལས། བརྗོད་པ་ཚིག་སྡུད་མང་པོ་ཉིད། །འདི་ནི་ལྷུག་པ་དག་གིས་གསོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚིགས་བཅད་ལ་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཕལ་ཆེར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཉུང་བས་ཚིག་སྡུད་མང་ལ། ཚིག་ལྷུག་ལའང་ལྷག་པར་ཚིག་སྡུད་མང་ན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཚིག་བཅད་ལྷུག་གང་ལའང་། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བའི་སྟེང་དུ་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་རྣམས་འདོར་ཅི་ཐུབ་དང་། ནོར་སོ་ཡོད་པའམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་པོ་ཡོང་ཕྱིར། མི་འཇོག་ཐབས་མེད་ཡིན་མ་གཏོགས། རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་བསྡུ་ཅི་ཐུབ་དང་། ཚིགས་བཅད་ལའང་། སྒྲ་རྒྱན་དང་། བསྐོར་རྒྱན་སོགས་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས། ཡི་གེ་འདྲ་བའམ། དབྱངས་གཅིག་པའམ། སྐྱེ་གནས་མཚུངས་པ་དག་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་ན། ཚིག་མི་མཛེས་ཤིང་། སྙན་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་དག་སྤོང་ཅི་ཐུབ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་འཇོག་དགོས་བྱུང་ནའང་། དོན་གྱི་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཡི་གེའམ་སྒྲའི་གདངས་མི་འདྲ་བ་ལ་སྒྱུར་ན་ཚིག་སྦྱོར་བདེ་ཞིང་སྙན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། རྩེ་ཤིང་ལ་ལོ་འདབ་རྒྱས་ནས། མེ་ཏོག་རྒྱས་ནས། འབྲས་བུ་རྒྱས་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མཐུན་མང་པོ་ལྷན་དུ་འཛོམས་ན། སྤྱིར་བཏང་དུ་ཚིག་མི་སྙན་པས། རྩེ་ཤིང་གི་ལོ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ནས། མེ་ཏོག་ཡོངས་སུ་བཞད་དེ། འབྲས་བུ་ལེགས་པར་སྨིན་ཞིང་། ཞེས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་ཤིང་སྒྲའི་གདངས་མི་གཅིག་པའི་ཕྲད་དམ་ཚིག་གྲོགས་དག་ལ་སྒྱུར་ན་ཚིག་སྙན་ཞིང་མཛེས། ཚིགས་བཅད་ལ་རྣམ་དབྱེ་བསྡུ་

ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན། ཡོ་འདབ་རབ་རྒྱས་མཛེས་སྡུག་མེ་ཏོག་བཀྲ། །ཞིམ་མངར་བཅུད་ལྡན་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟུག་པ་ལའང་། དཔེར་ན། མཛེས་པའི་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཨུཏྤལ་གྱི་མཛེས་པའི་འདབ་མ་གྲོལ་བས། མཛེས་པ་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་མཛེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཕྱེད་འབྲེལ་དང་སྒྲ་གདངས་གཅིག་པ་མཛེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་མང་བོ་ལྷན་དུ་ཚོགས་ན། ཚིག་རྗོབ་ཆེ་ཞིང་མི་སྟན་པས། དཀར་གསལ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུའི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཨུཏྤལ་འདབ་སྟོང་ཀུན་ནས་གྲོལ་ཏེ། མཛེས་ལྡན་ལུས་ཕྲ་གཞོན་ནུའི་རྣ་གོང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་དུ་ཆས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེ་མཁོ་མི་ཆེ་བ་དག་བསྡུ་ཅི་ཐུབ་བྱས་ན་ཚིག་སྦྱོར་སྟན་ཞིང་མཛེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅད་ལྟུག་གང་ལའང་། རྣམ་དབྱེ་དང་ཕྲད་སོགས་བསྡུ་ཚུལ་ལ་མཁས་ཤིང་། ཚིག་བསྡུས་ཀྱང་དོན་གསལ་བོར་སྟོན་ཐུབ་ལ། ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་”ཤིང་[1]སྟན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། ཚིག་དོན་འཁྲུགས་པ་སོགས་སྟན་ངག་གི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་གལ་ཆེ། ཚིག་ལྷུག་སྒྲིག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་དེབ་ཐེར་ལས། ཤེས་པ་བརྗོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་ཏམྦུ་རའི་རྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་དྲངས་ཏེ། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་འབྱུང་གནས་ཟ་མ་ཏོག་དབང་གི་རྒྱལ་བོ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་མཛོད་དཔལ་བེ་ཅུའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་སྤྱད་པའི། བསྐལ་བ་བཟང་བོ་འདིའི་འདྲེན་མཆོག་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་སྟོང་གི་མི་ལྔུང་ཕྲེང་བའི་དབུས་ན། ཆུ་ཤེལ་དབང་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་འཕགས་ཤིང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྔོང་བཅན་ལ་བསྟོགས་པ་དཔེར་ན། འཆི་མེད་བདག་པོའི་བ་གམ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དག

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། ཞིང * ཤིང

གིས་སྒོ་གླེགས་གྲངས་མེད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕྱེས་པའི་སྒྲོལ་གྱིས། དགེ་ལེགས་ཀྱི་འདོད་དགུ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྡེ་བཞིའི་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་བདག་པོ། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ། གཏོང་བའི་ཕྱག་རིང་དུ་བརྐྱངས་པའི་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་མི་རྗེ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ། དཔེར་ན། མ་ཧཱ་ཙཱི་ནའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོར་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་བཙན་པོས་ས་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནི། སེངྒེ་ཁྲིང་བ་བརྒྱད་པས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ལ། ཞབས་ཟུང་པདྨོའི་ཟེའུ་འབྲུ་མངོན་པར་འདུ་བགྱིས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་ཡུལ་གྲུར་བསྔགས་པ། འཆི་མེད་བདག་པོའི་མདུན་ས་ནོར་འཛིན་དཔལ་མོའི་རྒྱན་དུ་བྱིན་པ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་འདྲ་བའི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བ། དེའི་ཉེ་བར་གནས་པའི་ལྡུམ་རྣམས་སུ། མར་གད་ཁུ་བས་བྲུག་པའི་ནེ་ཙུ་གསེང་རྣམ་པར་རྒྱས་པས་ཁྱིན་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པ་དག་ལ། གཡུ་ཡི་ལྡུང་ལོ་ལྟུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཚལ་དང་། པདྨའི་རྫིང་བུ་དག་ལ་མཛེས་ལྡན་ངང་བའི་ཁྱུ་མཆོག་དགའ་བའི་གར་གྱིས་རྩེད་འཛོར་རོལ་ཅིང་། གྲི་འགྱུར་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རོལ་མོ་བར་མེད་དུ་འཁྲོལ་བའི་འདབ་ལྡན་སྣ་ཚོགས་རྩེ་དགས་སྒྲོས་པ། ལྷང་ལྷང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་དྭངས་བསིལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་བོ་གྱ་གྱུར་བགྲོད་ཅིང་། མཛེས་པ་མིག་གི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པའི་བཀོད་ལེགས་ཡངས་པའི་ལྡུངས་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དམག་དཔུང་ལ་བསྔགས་པ། དཔའ་བོའི་ང་རོ་ཀི་སྒྲོའི་སྒྲ་དབྱངས་དྲག་པོར་བསྒྲགས་པས། ནམ་མཁའ་སྟོང་བའི་ཁམས་ཀུན་རལ་བ་སྣམ་དུ་བྱེད་པ། ཀུན་ཀྱང་ཞེ་སྡང་དྲག་པོས་སྙིང་སྒྲོས་པས་བཞིན་རས་རྩ་ལག་བྱེ་དུའི་མེ་

ཏོག་ལྟར་དམར་ཞིང་། སྙིན་མཚམས་ཁྲོ་གཉེར་དྲག་པོར་བསྡུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དག །ལངྐའི་བདག་པོ་མགྲིན་བཅུ་མི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྒྱུ་བའི་དོ་ཟླར་ཆས་པ། དཔེར་ན།། འཇིགས་པ་མེད་པའི་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་མཆེ་སྡེར་རྣོ་བ། སྤྲར་ཁྲིམ་གཡོ་བ། རལ་བ་གསིག་པའི་རྔམ་པའི་འགྱིང་སྟབས་དང་བཅས་ཏེ། བག་ཚ་བ་མེད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོར་སྒྲོག་བཞིན་པར། ལག་ལྡན་གྱི་ཁྱུ་ཚོགས་བགྲང་དུ་མེད་པའི་འཇིངས་ཆེན་པོར། དཔའ་བོའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ། ལྷུག་པའི་ལམ་ནས་སྙན་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་གིས་གཞན་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཤགས་འགྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། གཡུལ་འཐབ་དང་། མཚང་འདྲུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྙན་ངག་རྩོམ་ལུགས་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས། རྒྱ་གར་ཤར་བའི་ལུགས་ལྟར་ཁ་ཅུང་ཟད་དམ་ཞིང་གོ་དཀའ་ལ་ཚིག་སྤྱད་ཧ་ཅང་མང་བའི་བརྗིད་པའི་ཉམས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དཔེར་ན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་དང་། བོད་མཁས། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱུ་འཕྲེང་དང་པོའི་གསུང་རྩོམ་ལྟ་བུ། ཡང་མཁས་པ་ལ་ལས་ཚིག་ཁ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་འཇམ་ལ་ཚིག་སྙན་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དཔེར་ན། ལྕང་སྐྱ་རོལ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུང་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱིར་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན། རབ་བརྟགས་ཀྱི་རྒྱན། འགལ་རྒྱན། བསྐོར་རྒྱན་སོགས་འཁྲོག་བརྗོད་ཀྱི་ཉམས་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཅུང་ཟད་དམ་ཡང་ཚིག་སྙན། ཡང་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་བརྗོད་དོན་གཙོ་བོ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་སྦས་ཏེ་ཁ་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་ཤིང་སྙན་

པ་ལས་མ་འདས་པ་དགོས། དེ་ལྟར་དོན་ཟབ་མོ་ཅི་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པར་བརྗོད་ཚུལ་མི་བདེ་བས་ཁ་དམ་པའམ་མི་གསལ་བ་དེ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་ཡིན། སྤྱིར་ཕལ་བའི་གྲོང་ཚིག་དང་མ་འདྲེས་པར་རྩོམ་གཤིས་ཁ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། འབད་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ཅན། འདོད་པའི་གཏམ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་སུ་སྨྲ་ན་མི་མཛེས་པའི་དོན་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཚིག་ཁ་ཅུང་ཟད་དམ་པ་ལས་ཏ་ཅང་གསལ་ན་མི་མཛེས། མདོར་ན་ཚིག་ཉམས་ལྡན་ཞིང་སྙན་པ། དོན་གསལ་ཞིང་འགྲེལ་སླ་བ། མངོན་བརྗོད་སོགས་ཀྱིས་འོས་པར་བརྒྱན་ཅིང་། ཚིག་གི་སྦྱེབ་ལུགས་ཏ་ཅང་མཛེས་པའི་སྙན་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པར་གྱུར་ན།

ཇི་སྐད་དུ། སྙན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱན། །
མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེན། །
ལྐོ་འདུན་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་ཟས། །
འདོད་སྲེད་ཅན་ལ་ཅི་ཡང་ནོར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་བཟང་ངན་སོགས་ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར། སྙན་ཚིག་གི་ལམ་ནས་ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་ཤིང་བརྗིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་བརྗོད་ནུས་སོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བི་དརྦྷའི་ཡུལ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་དང་། དོན་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་སོགས་ཡུལ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་ཏེ་རིགས་གཉིས་ཡོད།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་སྒྲིར་བཤད་པ།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ལ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་དང་པོར་དངོས་བསྟན་བཅུ་ཡོད་དེ།

ཅ་བར། སྦྱར་བ་རབ་དྭངས་མཉམ་ཉིད་དང་། །
སྙན་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་། །
དོན་གསལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ། །
བརྗིད་དང་མཛེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན། །

ཞེས་རྒྱན་བཅུ་དང་། དེ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་གར་ལྷོ་བའི་ལུགས་དང་། རྒྱན་བཅུའི་ནང་གི་དོན་གསལ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་མ་གཏོགས། ཕལ་ཆེར་ལ་ལྷོ་བའི་ལུགས་ལས་གོ་བཟློག་པ་རྒྱ་གར་ཤར་བའི་ལུགས་ཏེ་རིགས་གཉིས་རེ་ཡོད།

སྤྱིར་ལེའུ་དང་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་མང་ཉུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་ལྷི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ལས་རྒྱན་སོ་སོར་འབྱེད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ལྷོ་བའི་ལུགས་དང་ཤར་བའི་ལུགས་གཉིས་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཅེས་ཟེར།

འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་ཟེར་བ་ནི། བརྗོད་པ་གསལ་བ་དང་། སྒྲ་རྩུབ་པ་སོགས་སྒྲོག་གི་རླུང་ཁ་ནས་ཁུགས་ཆེ་བར་འབྱིན་པ་སྒྲོག་ཆེན་དང་། བརྗོད་པ་ལྷོད་པ་དང་། སྒྲ་འཇམ་པ་སོགས་སྒྲོག་གི་རླུང་ཁ་ནས་ཁུགས་ཆུང་བར་འབྱིན་པ་སྒྲོག་ཆུང་དུ་བཞག་ནས་ཡི་གེ་སྒྲ་གདངས་རྩུབ་པ་ལ་ལྕི་བ་དང་། འཇམ་པ་ལ་ཡང་བ་ཞེས་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ལྕི་ཡང་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་སྟེབ་སྦྱོར་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་གི་འགོད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས་འདི་གཉིས་བསྲེ་མི་རུང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཅེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞིའི་སྡེ་བ

ལྡིའི་ཡི་གེ་དང་པོ་ཀ་ཙ་ཊ་ཏ་པ་དང་། གསུམ་པ་ག་ཛ་ཌ་ད་བ་དང་། ལྔ་པ་ང་ཉ་ཎ་ན་མ་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་བཅུ་དགུ་ལ་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་དང་། སྡེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པ་ཁ་ཚ་ཋ་ཐ་ཕ་དང་། གསུམ་པ་གྷ་ཛྷ་ཌྷ་དྷ་བྷ་དང་། དྲོ་བའི་ཡི་གེ་ཤ་ཥ་ས་ཧ་བཞི་དང་། ཀྵ་ཡིག་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ལ་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་བོད་ཡིག་ལའང་། ཀ་ག་ང་ཙ་ཛ་ཉ་ཏ་ད་ན་པ་བ་མ་ཙ་ཛ་ཝ་འ་ཡ་ར་ལ་ཨ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལ་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་དང་། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཞ་ཟ་ཤ་ས་ཧ་སྟེ་བཅུ་ལ་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ། འགའ་ཞིག་གིས་ཞ་ཟ་འ་གསུམ་ཨ་ཡིག་གི་སྒྲའི་གདངས་དང་སྦྱར་བས་འཇམ་པའི་ཡི་གེར་འདོད་པའང་ཡོད། ཡང་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་མགོ་འདོགས་ཅན་རྣམས་སྒྲའི་དབང་གིས་སྒྲ་དྲག་པར་འགྱུར་བས་རྩུབ་པའི་ཡི་གེར་འདུ། དེར་མ་ཟད་རྟགས་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕུལ་རྟེན་མིང་གཞི་ཕན་ཚུན་ཕྲད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲའི་གདངས་དྲག་ཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་ཡི་གེར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བ་ཀ་ད་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་ནི་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་། བཀད་ཅེས་པས་མིང་རྗེས་སྔོན་གསུམ་པོ་དང་ཕྲད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་གདངས་དྲག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། ཡང་དཀྲུག དཀྲོལ། བསྐྱོད། བསྒྲོགས་ལྟ་བུའང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །མཉམ་ལྟ་བུ་སྒྲ་གདངས་ཞན་པའི་ཡི་གེ་དང་། མཁའ་ཞེས་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཁ་ནི་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་རྗེས་མའི་ཡི་གེ་དང་ཕྲད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཇམ་པའི་ཡི་གེར་འགྱུར་ལ། འཕུལ་འཇུག་ཡོད་པའི་མགོ་འདོགས་ཅན་ནི་སྒྲོར་བ་རྩུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དུ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་ལས། ཙན་དྲ་གོ་མིའི་ཡི་གེའི་མདོར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་། ངག་ནས་འདོན་པའི་སྒྲ་མཚུངས་པ་ཙམ། བོད་སྐད་ལ་ཡང་། རྩུབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀས། ཁྱོད་ཀྱིས་

སྨྲས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྷོད་པ་ནི། གསུང་མཐུན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཙན་དྲ་གོ་མིའི་ཡི་གེའི་མདོའི་སྒྲོག་ཆེ་ཆུང་ལས་རྒྱ་ཆེ་བར་སུམ་རྟགས་ནས་བཤད་པའི་ཟོ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱེའི་གཞུང་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། བོད་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དཔེ་དང་འདྲ་མཚུངས་སུ་སྦྱོར་བ་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་འཛམ་པ། ཡང་བ། སྒྲོག་ཆུང་། ལྷོད་པ། མཉེན་པ། ཡི་གེ་མཆོག་ཅེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཡི་གེ་རྩུབ་པ། ལྕི་བ། སྒྲོག་ཆེན། དམ་པ། གྲོང་བ། ཡི་གེ་དམན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་འདི་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་སྟེ།

སྦྱོར་བ་རབ་དྭངས་མཉམ་པ་དང་། །
སྙན་དང་གཞོན་པ་དོན་གསལ་བ། །
རྒྱ་ཆེ་བརྗིད་པ་མཛེས་པ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་བཅུ། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄ སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་འང་། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ལུགས་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་པ་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ་ལྷོ་བའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྦྱོར་བའང་། བོད་མཁས་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛམ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་། རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཉུང་ཙམ་བསྲེས་ཤིང་། འདོན་པའི་སྐབས་སུ་

རྒྱབ་པའམ་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཕྱུགས་ཆེ་བར་འོང་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཀྱང་། སྡེ་བ་རིན་སྤུངས་པ་དང་གོང་ས་ལྔ་བ་ཆེན་པོས། སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་། དེ་གཙོ་བོར་སྦྱར་ནས་སྒྲོག་ཆུང་ཙུང་ཙམ་བསྲེས་ཤིང་། འདོན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཕྱུགས་ཆེ་བར་འོང་བ་ཞིག་ལ་བཞེད།

ཀློ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒ་བའི་རྒྱ་དཔེར།

སྭཱ༷་ལྭཱ༷་ཧྲཱི༷་དྷཱ༷་སྭཱ༷། །

ལ༷་མ༷་ཧྲི་ཧཱུ༷ྃ་བྷྲ༷་མ་རེ༷། །

ཞེས་ཟླ་དང་། ཟླ་སོགས་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ལ། འཛམ་པའམ་སྒྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་སྭཱ་ལྭཱ་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཞིང་། སྦྱོར་བ་ལྷུ་བ་སྟེ། འདོན་པའི་ཚེ་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་ཕྱུགས་ཆེ་བར་འོང་ངོ་། །

དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཛ་ཧེའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ལ། །

བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ཞིང་ལྡིང་། །

ཞེས་པའི་དོན་རྟོགས་སླ།

དཀྱེས་གླུ་ལས།

ཚང་ཚིང་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་གི །

སྲ་མཁྲིགས་སར་འཁོད་སྐྱེ་བོ་འགག། །

ཐགས་མཁན་ཚུལ་མཚུངས་འཐད་འཐད་ཚིག །

ཁ་ནས་མི་ཡོང་ཕ་རོལ་ཚེར། །

ཞེས་པའི་དོན་རྟོགས་སླ་ཞིང་། ཚང་ཚིང་དང་། སྲ་མཐྲིགས། མཚུངས། ཚེར་སོགས་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་དགུ་དང་། སྒྲོག་ཆུང་དགུ་སྟེ། སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྒྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་དུ་མས་བསྐོར་ཞིང་། འདོན་པའི་ཚེ། སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེའི་གདངས་ཤུགས་ཆེ་བར་འོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཔྱེས་གླུ་ལྟར་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་སེམས། །

འགྱུར་མེད་དམ་བཅའ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲོག་གི་གཤེས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་སྒྲའི་གདངས་ཤུགས་ཆེ་བར་འོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཤར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། རྩུབ་པ་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་པར། ལྷོད་པ་སྒྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། ཡི་གེ་གང་ཡང་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐོར་བའམ། འདྲ་ཚིག་གཅིག་པ་ཅན་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བལྟབས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྗེས་ཁྲིད་བྱེད་པ་ནི་ཤར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད། འོན་ཀྱང་། ལྡེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རིན་སྤུངས་པ། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས། སྒྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་མང་ལ། སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་འགའ་རེ་ཙམ་ཡང་འབྱུང་ཆོག་པར་གསུངས།

རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་དོན་ནི། རྐང་བ་རྣམས་དང་ཚིག་རྣམས་ལ། །ཡི་གེའི་བསྐོར་བ་རྗེས་སུ་ཁྲིད། །ཅེས་པ་ལྟར་བཅད་ལྷུག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས། ཚིག་གྲོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ། ཡི་གེ་འདྲ་བ་གཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་ཐག་མི་རིང་བར་ཡང་ཡང་བསྐོར་བའམ། ཡང་ཡང་བསྐྱར་བལྟབས་བྱས་ཏེ། ལན་དུ་མར་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་ཁྲིད་ཟེར།

དཔེར་ན། ཛ་བར། སླ་ལ་ཧླི་སླ་ལླ། །ཡོ་ལླ་ལི་ཀ་ལི་ལླ། །ཞེས་འཛམ་པའི་ཡི་གེ་ཤ་སྟག་དང་། ལ་ཡིག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐོར་ཏེ་རྗེས་ཁྲིད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཚིག་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཛ་ཏིའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་ལ། །
སྲིད་པས་བྱུང་བ་འཕོར་བར་བྱེད། །

ཅེས་པ་རྒྱ་དཔེ་དེ་མ་དེ་བཞིན་བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་དུ་འོང་དཀའ་བས་ཡི་གེ་འཛམ་རྒྱབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྗེས་ཁྲིད་སོགས་བོད་སྐད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་ཆེར་མི་གསལ།

དགེས་གླུ་ལས།

རབ་དཀར་གངས་རི་ལྟར་དཀར་བ། །
དཀར་མཛེས་པདྨ་དཀར་པོར་འགྲན། །
ལེགས་དཀར་སྒེག་མོའི་གདོང་ལྟར་དཀར། །
སྤྲིན་དཀར་རྗེས་འགྲོ་ལྷག་བསམ་དཀར། །

ཞེས་པའི་དོན་རྟོགས་སླ། འདི་ལ་སྒྲོག་ཚུང་གི་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པས་ཡང་ཡང་བསྐོར་བའམ་རྗེས་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེའང་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྐྱེ་བོ་ལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ནས། །
ལོག་ལམ་ལག་ཏུ་ལེན་ལ་དགའ་ཙུར་ལང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། རབ་ཏུ་དྭངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄ རབ་ཏུ་དྭངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རབ་ཏུ་དྭངས་པའི་ཚུའི་ནང་དུ་རྡེའུ་མཐོང་

བ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གོ་སླ་བ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་ཚིག་ཐོས་མ་ཐག་ནས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚེགས་མེད་དུ་ཀློག་ནུས་པ། གྲོང་ཚིག་གིས་མ་བསླད་པ་དེ། ལྷོ་བའི་ལུགས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བརྗོད་བྱ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་མི་ཆེ་ཞིང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་མི་གསལ་བས། མགོ་རྨོངས་པའི་བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དོན་འཚོལ་དགོས་ཤིང་ཅུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བ་ཤར་བའི་ལུགས་སོ། །

ལྷོ་བའི་ལུགས་ནི།

ཇ་བར། ཟླ་བའི་མཚན་མ་ཨུཏྤལ་གྱི། །

འོད་ཀྱི་མཛེས་པ་རྒྱས་ཞེས་ལ། །

རྟོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལྡན་པའི་ཚིག །

ཅེས་པས་ཟླ་བའི་མཚན་མ་རི་བོང་གི་གཟུགས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པའི་དཔལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་ཟླ་བ་ལ་རི་བོང་གིས་མཚན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་དེའི་དོན་རྟོགས་སླ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དཔེར་བརྗོད། དགྱེས་གླུ་ལས།

དཀར་གསལ་ཟླ་གཞོན་ཅོད་པན་ལེགས་འཆིང་ཞིང་། །
མགྲིན་པར་ཨཉྫ་ནྀལ་གྱི་མདངས་འཕྲོ་བ། །
འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དུས་ཀུན་སྒྲིབ་མེད་པར། །
གཟིགས་ཕྱོད་སྐབས་གསུམ་གཙུག་ན་མངོན་པར་མཛེས། །

ཞེས་གཙུག་ན་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་བཅིངས་ཤིང་། མགྲིན་པར་ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་

མདངས་འཕྲོ་བ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དུས་གསུམ་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ནི་སྐབས་གསུམ་པའམ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། རྟོག་བྲལ་འོ་མའི་རྒྱ་གཏེར་མཛོད་རོལ་བའི། །
སྟན་སྒྲོག་དང་མོ་རྩེ་དགའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁར་བའི་ལུགས་ནི།

རྩ་བར། ཤིན་ཏུ་དཀར་མིན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས། །
དེ་འདྲས་མཚན་པ་འོད་དཀར་ཅན། །

ཞེས་ཁ་དོག་དཀར་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཨུཏྤལ་དུ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་ཨུཏྤལ་གྱིས་མཚན་པའམ་རི་བོང་གིས་མཚན་པའི་འོད་དཀར་ཅན་ཞེས་ཟླ་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་མི་ཆེ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དཔེར་བརྗོད། དཔྱེས་ཕྱུ་ལས།

ལང་ཚོ་དར་བའི་འོད་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་སུན། །
ཉེར་བཙོམ་བདེ་བའི་དཔལ་མངའ་འདྲེན་བྱེད་ཞུགས། །
པད་དཀར་མིག་བུ་ལྷག་མར་བྱས་པའི་སྲས། །
འཆི་མེད་རྗེ་ཁྱོད་ཉུས་མཐུའི་རང་བཞིན་དཔལ། །

ཞེས་པས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ལྷ་མོ་གོ་རི་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པས་དཀའ་ཐུབ་བཤིག་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་མིག་གསུམ་ནས་མེ་བྱུང་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་བུ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་སྲེག་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་པ་ཡིན་

ཀྱང་། འདི་ཚིག་གི་ལམ་ནས་ཙུང་རྫོགས་དཀའ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རབ་དྭངས་བཙུད་ལྡན་དཀར་པོའི་མཚོ་ནང་དུ། །
ཁ་བའི་གོན་གྱོན་སྔོན་པར་སྒྲོག་མ་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ། མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄ མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷོ་བའི་ལུགས་ལ། སྔར་ཐང་ལོ་ཙྪ་བས་བཞེད་པ་ལྟར། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས། ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཆ་མཉམ་པ་སྟེ། སྒྲོག་ཆེན་དང་སྒྲོག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི། ཚིག་སྦྱོར་ཕྱེད་སྔ་མར་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་བྱུང་ན། ཕྱེད་ཕྱི་མར་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་བཀོད་པ་སོགས། ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་རྐང་བའི་གྲངས་སམ་དོ་མཉམ་པ་ལ་བཞེད། ཡང་ཟུར་མཁར་བ་སོགས་ཀྱིས། གོང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་ཤར་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་དེ། ལྷོ་བའི་ལུགས་ལ་ཡི་གེ་འཇམ་ན་འཇམ་པར་མཉམ། རྩུབ་ན་རྩུབ་པར་མཉམ། བསྲེས་པ་བར་མར་མཉམ་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་དོ་མཉམ་པའི་ཐ་སྙད་མེད་པས་གཞུང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །

ལྷོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི། རྒྱ་དཔེར།

ཀོ་ཀི་ལཱ་ལཱ་པ་བཱ་ཙཱ་ལོ། །མཱ་མེ་ཧྲི་མ་ལ་ཡཱ་ནི་ལཿ། །
ཨུ་ཙྪཱ་ལ་ཙྪི་ཀ་རཱ་ཙྪཱ་ཙྪཱ། །ནི་ཛྷ་རཱཾ་བཱཿཀ་ཎོ་ཀྲྀ་ཏཿ། །

ཞེས་ཚིགས་བཅད་འདིའི་ཕྱེད་སྔ་མར་ཀ་ལ་པ་ཙ་མ་ཏ་ཡ་སོགས་འཇམ་པ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མར། ཚ་ཛྷ་ཛ་ཀྲྀ་སྟེ་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་མང་བས་ན། ཚིག་སྦྱོར་གྱི་རྐང་བ་འཇམ་རྩུབ་དོ་མཉམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཁུ་བྱུག་ཅ་ཅོར་སྒྲོག་བྱེད་ཅིང་། །
ནར་མ་རབ་འཕྱོར་དྭངས་ཤིང་དྭངས། །
ཆུ་རྒྱུན་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲན་པའི། །
མ་ལ་ཡ་རླུང་བདག་ལ་འོངས། །

ཞེས་དཔྱིད་ཀ་ཁུ་བྱུག་རྣམས་སྐད་སྙན་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ནར་མ་སྟེ་ཆུའི་གཟེགས་མ་རབ་ཏུ་འཕྱོར་བའི་དྭངས་པའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་ཐིགས་པས། བདག་གི་ལུས་ལ་བྲན་པ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་དང་མཚུངས་པས་བདག་གི་ལུས་ལ་དགའ་བདེ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་བོད་སྐད་དུ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཆེར་མ་ངེས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེ་བོད་སྐད་དུ་དོན་བསྒྱུར་བྱས་རྐྱེན་རྒྱ་ཡིག་སྒྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་ཡི་གེ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བོད་ཡིག་ཏུ་འོང་མི་ནུས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན།

དཔེར་བརྗོད། དགྲེས་གླུ་ལས།

དཀར་མཛེས་མིག་གི་བདུད་རྩི་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །
འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་གྱུར་ཙམ་གྱིས་བློ་གྲོས་རྒྱས། །
དགའ་སྟོན་སྨྲ་ཡིས་ས་ཕྱོགས་པ་མཐར་ཁྱབ། །
ཤེས་བྱར་རྟོལ་རྟོལ་མ་ཡིན་མཁས་མཁས་བསླབས། །

ཞེས་པས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་འཛུམ་ཞལ། མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། བདག་གི་བློ་གྲོས་རྒྱས་ཤིང་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོལ་རྟོལ་ལམ། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཅི་མཁས་མཁས་ཏེ་གཏིང་ཟབ་མོས་བསླབས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཕྲད་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ། ཀ་ག་ང་ཅ་བ་ཛ་སོགས་འཇམ་པའི་

ཡི་གེ་དང་། ཀྲང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཁ་ཕ་ས་ཐ་ཧ་སོགས་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་། འཇམ་པ་ཉུང་ཙམ་འདྲེས་པ་འདི་རྒྱ་དཔེར་ཕྱེད་ཕྱི་མར་འཇམ་པ་ཉུང་ཙམ་འདྲེས་པས་ན།། བོད་སྐད་དུའང་ཀྲང་བ་ཕྱི་མར་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཉུང་ཙམ་བསྲེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་མཛད་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཡོད།

འཇམ་རྩུབ་མི་བསྲེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་ནི།

མར་གད་མདངས་ལྡན་དབྱར་གྱི་དཔལ་མོའི་དུས། །
ཆར་སྤྲིན་ཆེར་འཁྲིགས་ཐོག་སེར་སྐད་སྒྲ་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་གྲངས་མང་ཉུང་ཆ་མི་མཉམ་ཡང་། འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཕྱིན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཚིག་ལེགས་ན། ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ཙམ་ལ་མི་ལྟ་བར་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལྡོག་པ་ཤར་བའི་ལུགས་ནི། རྒྱན་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་བར་འཛིགས་ནས་དཔེར་བརྗོད་སོགས་མི་འགོད་ཅིང་རྒྱས་པར་སྙན་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་འཕྲུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

བཞི་བ། སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༈ སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བརྗོད་བྱ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་བའི། རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་དང་དོན་གྱི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། རྣ་བར་སྙན་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་

སྦྱོར་ཞིག་ལ་ཟེར། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲའི་ཉམས། དོན་ཉམས། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲོང་ཚིག་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་སྒྲའི་ཉམས་ལ། ལྷོ་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་ཚིག་མཚུངས་ཉེ་བའི་སྒྲའི་ཉམས་དང་། ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲའི་ཉམས་དང་། ཤར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་ཀྲང་བ་ཐོག་མར་གང་སྦྱར་བ་དེའི་སྐྱེ་གནས་དང་། དབྱངས་དང་། བརྩེགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྒྲ། ཚིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་ཉེ་བར་ཐོས་པའམ། ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཚིག་མཚུངས་ཉེ་བའི་སྒྲའི་ཉམས་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐྱོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་བཅས་པའི་སྒྲའི་ཉམས་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

 རྩ་བར། གང་ཚེ་བྲམ་ཟེ་དགའ་བ་ཡི། །
རྒྱལ་པོ་འདི་ཡིས་དཔལ་ཐོབ་འགྱུར། །
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ནི། །
དགའ་སྟོན་འཛིག་རྟེན་འདི་རུ་འབྱུང་། །

ཞེས་པ་འདི་ལ། འགྲེལ་ཚུལ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྡེ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འཛིག་རྟེན་འདི་རུ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་ལ་དགའ་བས་ན། བྲམ་ཟེ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འགྲེལ། རྒྱ་དཔེ་འདིའི་ཀྲང་བ་དང་པོ་ལ། ཨེ་ཁཿ་དང་། ལཀྵྨཱི། ཞེས་ཁཿ་ཡིག་མཚུངས། ཀྲང་བ་གཉིས་པར། བྲཧྨ་དང་། ཕྲི་ཡཿ སོགས་ར་ཡིག་མཚུངས། གསུམ་པར། ཧླཱི་ཧི་དང་། ཧྨ་སོགས་

བརྟེགས་པ་མཚུངས། བཞི་བར་པ་བོ་ན྄ྲ་སོགས་མཚུའི་སྐྱེ་གནས་མཚུངས་པས་ན། ཚིག་མཚུངས་ཉེ་བའི་སྒྲའི་ཉམས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དཔེར་བརྗོད། དགྲེས་གླུ་ལས།

ནམ་དཀར་ནམ་དཔྱོད་ནམ་མང་ནམ་ཐར་ནམས། །

མ་ལུས་ཕུལ་བྱུང་ན྄ླ་མེད་སྤུངས་ཤིང་འཕྱུར། །

རབ་ཡངས་ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་གང་ལ། །

ཧྥག་ཏུ་བསྟོད་ཅིང་སྟོབས་ཆེན་ཧ྄་སོགས་སྟོབ། །

ཅེས་ཀྲང་བ་དང་བོར་ར་ལ་ན་བཏགས་པས་ནའི་ཡི་གེ་མཚུངས། གཉིས་པར་པ་ཕ་བ་མ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་གནས་མཆུ་མཚུངས། གསུམ་པར་དབྱངས་མཚུངས། བཞི་བར་ཧ྄་སྟ྄་སོགས་བརྟེགས་པ་མཚུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བཙེ་ལྡན་ཙེ་དགར་ཙེན་པའི་རོལ་ཙེད་མ། །

འཕུར་ལྡིང་བུང་བའི་དཔལ་གྱུར་པཛྙོ་བཞིན། །

བདེ་སྐྱིད་འཛིན་བྱེད་མཛེས་པས་བཙེ་ཆེན་སེམས། །

བསྐུལ་བས་སྙིང་ནས་བསྒྲུན་མེད་སྒྲོ་བ་སྐྱེས། །

ཞེས་ཀྲང་བ་དང་བོར་ར་ལ་ཙ་བཏགས་པ་དང་། གཉིས་པར་སྐྱེ་གནས་སོ་དང་། གསུམ་པར་དབྱངས་འཕྲེང་བུ་དང་། བཞི་བར་བརྟེགས་པ་མཚུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཤར་ལྷོ་ཐུན་མོང་གིས་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། བཅད་ལྷུག་གཉིས་ཀའི་ཀྲང་བའམ་ཚིག་རྣམས་ལ། དབྱངས་དང་མཐའ་རྟེན་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐྱོར་བ་སྟེ། གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་ཁྲིད་པ་ལྟར་ལན་དུ་མར་འབྱུང་བ་ལ་རྗེས་ཁྲིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་

དང་ཐག་མི་རིང་བར་གནས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ རྐང་བ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད། ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད། རིང་བར་ཐོས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དང་གསུམ་ཡོད། འདི་དག་ནི་ཞིབ་པར་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་བལྟས་ན་རྟོགས་སླ་ཞིང་། བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་བརྗོད་ནི་དོན་བསྒྱུར་ཡིན་པས། རྒྱ་དཔེ་དེ་མ་དེ་བཞིན་གྱི་སྒྲའི་ཉམས་མི་འབྱུང་། གཞན་བོད་ཀྱི་སྔོན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། བོད་སྐད་དང་། བོད་ཡིག་གི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས་དཔེ་བརྗོད་དེ་སྙེད་ཅིག་མཛད་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་བར་འཛེམས་ནས་དཔེ་བརྗོད་གཞན་མི་འགོད་དོ། །

རྐང་བ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། དཔེར་ན།

དགའ་བ་འབུམ་ལྡན་ནོར་འཛིན་སྐྱེག་མོའི་གཞིར། །
གངས་ལྡན་རི་བོའི་ཕྲེང་བས་མངོན་འཕྱུད་ཅིང་། །
དགེ་བཅུའི་དཔལ་རྗོགས་མཚར་སྡུག་མཛེས་པའི་ཡུལ། །
གང་དེར་ཪྻ་ཏའི་ལྗོངས་ཞེས་མཚན་སྙན་འབར། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མའི་མིང་གཞི་ག་ཡིག་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཡང་བསྐོར་བའམ་རྗེས་སུ་ཁྲིད་པས་ན་རྐང་བ་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཚིག་ལ་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། དཔེར་ན།

སྔོན་རབས་མཁས་པའི་སྔོན་མ་ཐོན་མི་ཡིས། །
ཡིག་གཟུགས་ཡིད་ལས་ལེགས་པར་རབ་དབྱེད་དེ། །
ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར་ཁེབས་པའི་བརྡ་སྦྱོད་གཞུང་། །
གསལ་བའི་ཉི་མ་གསར་བ་དགུང་དུ་བྲངས། །

ཞེས་ཡི་གེ་མང་བས་བར་མ་ཆོད་པར། སྔོན་དང་། སྲུ། ཡིག་དང་། ཡིད། ཁ་དང་། ཁེབས། གསལ་དང་། གསར་སོགས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་འདྲ་བ་དག་གིས་ཚིག་ལ་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

རིང་བར་ཐོས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། དཔེར་ན།

ས་འཛིན་སྙིག་མོའི་ཕང་བར་ལེགས་འཁྱིང་བའི། །
སྟོབས་ལྡན་གྲགས་པ་འབར་བའི་ས་སྐྱོང་མཆོག །
ཡ་མཚན་སྤྱོད་བཟང་མཆོག་གིས་ཕན་བདེའི་ལམ། །
ཕྱེས་པས་ཡ་རབས་འབངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་གྱུར། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡའི་བར་དུ་ཡི་གེ་མང་བས་ཆོད་ཅིང་། བར་ཐག་རྒྱང་རིང་བོ་ནས་བསྐོར་བའི་རྗེས་ཁྲིད་ལྟ་བུའོ། །

འདིའི་རིགས་དང་པོ་གཉིས་ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དང་། ཕྱི་མ་འདིའི་ཡི་གེ་འདྲ་བ་ད་ས་དང་། ཡ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཡི་གེ་མང་བས་བར་ཆོད་པ་སྟེ། བར་ཐག་རིང་བས་ན་ལྷོ་བའི་རྗེས་ཁྲིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཤར་བའི་ལུགས་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པས་ཡུལ་དབུས་པ་དང་ཤར་བ་ཁ་ཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་ཁྲིད་དུ་འདོད་པར། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་དང་། རིན་སྤུངས་པས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་རྗེས་ཁྲིད་ནི། ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ཕྱི་མོ་དང་། བརྩེགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། དབྱངས་དང་། མཐའ་རྟེན་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ༑ ཚིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་ཡང་ཡང་འབྱུང་ཞིང་བསྐོར་བ་སྟེ། གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་ཁྲིད་པ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཡང་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་སྔ་མ་འཇམ་ཞིང་། ཕྱེད་ཕྱི་

མ་རྟུབ་པ་སྟེ་འཛམ་རྟུབ་ཀྱང་བསྲེས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་འདོད།

དཔེར་ན། གང་དག་དགའ་བའི་ཡུལ་ལ་གྲུས་འདུད་ཀྱིས། །

འཁོར་ཚོགས་ཁོང་ནས་མཆོད་ཚེ་མཁས་འཕགས་ཐོབ། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོར་ཡི་གེ་ག་ལ་བསྐོར་ཞིང་འཛམ་པའི་ཡི་གེ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མར་ཡི་གེ་ཁ་ལ་བསྐོར་ནས་རྟུབ་པའི་ཡི་གེ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཇོད་བྱེད་སྒྲའི་ཉམས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོ་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་ཡི་གེ་སྐྱེ་གནས་དང་། དབྱངས་དང་། བརྟེགས་པ་རྣམས་མཐུན་པའི་ཚིག་མཚུངས་ཉེ་བའི་སྒྲའི་ཉམས་དང་། ཤར་ལྟོ་གཉིས་ཀའི་འདོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ཡང་ཡང་བསྐོར་ཞིང་ལན་དུ་མར་འབྱུང་བ་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲའི་ཉམས། ཤར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་པའི་ཡི་གེ་འཛམ་རྟུབ་བསྲེས་པའི་རྗེས་ཁྲིད་དེ། དབྱངས་དང་མཐའ་རྟེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་ལན་དུ་མར་སྦྱར་ཞིང་། གཅིག་རྗེས་གཅིག་ཏུ་ཁྲིད་པས་རྗེས་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཉམས་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ན་ཡང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྲིད་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འོག་གི་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཉམས་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཚིག་སྦྱོར་ཡང་། སྟན་པའི་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་ན་སྒྲ་སྟན་པ་ཙམ་གྱིས་སྟན་ངག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་པི་ཝང་དང་གླིང་བུའི་སྒྲ་བཞིན། བརྗོད་དོན་གྱིས་སྟོངས་ན། སྲོག་དང་བྲལ་བའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མའི་བེམ་པོ་ལྟར་དགའ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་དོན་

གྱི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་གལ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་གྲོང་ཚིག་སྤང་བ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གྲོང་བ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཇི་ལྟར་བཏོད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྒྲའི་གྲོང་ཚིག་སྤོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གྲོང་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ། ཕལ་སྐད་དངོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ནི་འདོད་པའི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཕལ་སྐད་དངོས་སམ། ངོ་ཚ་བའི་ཚིག་རྗེན་པར་སྨྲ་བ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས། འདོད་གཏམ་ལྷ་བུའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་གྲོང་ཚིག་གམ་ཕལ་སྐད་དངོས་སྨྲས་ན། འཇིག་རྟེན་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ངག་དོན་དེ་མི་མཛེས་ཤིང་སྙན་པའི་ཉམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གྲོང་ཚིག་གམ་ངག་དོན་མི་མཛེས་པ་དེ་བསྒྲིབས་ནས་སྙན་པའི་ཚིག་གི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

དཔེར་ན། བདག་གི་ཡིད་ལ་ཆགས་པ་རྒྱས། །
　　ང་ཡི་སེམས་ནི་ཁྱོད་ལ་དགའ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཚིག་གམ་ཕལ་སྐད་དངོས་དེ་སྤངས་ནས།

　　འདོད་པའི་ཆུ་གཏེར་རབ་ཏུ་རྒྱས། །
　　ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཀུན་ནས་འཕྲོག །ལྟ་བུ་སྟེ།

དོན་ལ་འདོད་པའི་གཏམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཚིག་ སྔ་མའི་གྲོང་བའི་དོན་དེ། ཚིག་ཕྱི་མ་ལྟ་བུའི་རྗོད་པ་མཛེས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྒྲིབས་ཤིང་སྙན་པའི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྒྲའི་གྲོང་ཚིག་སྤོང་བ་ལ། ཚིག་གི་མཚམས་

སྦྱོར་གྱི་གྲོང་ཚིག་སྦྱོང་བ་དང་། ངག་ཚིག་གི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་གྲོང་ཚིག་སྦྱོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་ལོག་པར་གོ་ནས་མི་མཛེས་པའམ་ངོ་ཚ་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་པ་ནི། ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་གྲོང་ཚིག་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན། བུད་མེད་དགེ་མཚན་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་ཞེས་སྨྲ་བར་འདོད་པ་ལ། མོ་མཚན་བཟང་ལྡན་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་བརྗོད་ན་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་དགེ་མཚན་ལ་གོ་མི་ཐུབ་པར། བུད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་གོ་བས་དོན་ལོག་པར་འགྱུར་སྲིད། དེ་འདྲའི་གྲོང་ཚིག་སྤྲངས་ནས། མཚན་བཟང་ལྡན་མ་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་གྲོང་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་སྟན་པའི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ངག་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲའི་གྲོང་ཚིག་སྦྱོང་བ་ནི། ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་མི་དད་ཡིན་རུང་། ངག་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས། བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དེ་སྟོན་མི་ཐུབ་པར། དོན་ཕྱི་ཅི་ལོག་པ་སྟེ། མི་མཛེས་པའམ་ངོ་ཚ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པ་ནི། ངག་སྦྱོར་ལ་ཞུགས་པའི་གྲོང་ཚིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས། །ཞེས་པས། བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་མཛེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དེ་མི་རྟོགས་པར་པདྨ་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་གོ་ནས་དོན་ལོག་པར་འགྲེལ་སྲིད་པ་ནི། ངག་དོན་ལ་གྲོང་ཚིག་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཚིག་སྤྲངས་ནས། མཛེས་སྡུག་ལུས་ཀྱི་པདྨོའི་འདབ་རྒྱ་གྲོལ། །ཞེས་གྲོང་ཚིག་མ་ཞུགས་པར་སྟན་པའི་རོ་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། དོན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་ཡང་སྒྲ་དོན་གང་རུང་

གི་གྲོང་བའི་ཚིག་ཞུགས་ན། སྒྲའི་ཉམས་དང་དོན་གྱི་ཉམས་གཉིས་ཀྱང་ཞན་པར་འགྱུར་བས། མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་ནུས་པ་ལྟ་ཅི། ཕལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱང་ངོ་ཚ་བའམ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བས། ཚིག་དོན་གང་ལའང་གྲོང་ཚིག་གམ་ཕལ་བའི་ཚིག་གིས་མ་བསླད་པར། སྒྲ་དོན་གྱི་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ན། རྣ་བར་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་རོ་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྙན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཚར་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་གང་ལའང་། གྲོང་ཚིག་མ་ཞུགས་པ་གལ་ཆེ་བས་འདི་དག་གི་སྐོར་རྒྱ་འགྲེལ་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་སྙན་འགྲེལ་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྔ་བ། གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄ གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་རྩུབ་པའི་ཡི་གེའང་འདྲེ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། བརྗོད་པའི་ཚེ་ངག་ནས་འཇམ་པའི་ཡི་གེའི་གདངས་གཙོ་བོར་ཐོན་པ་ལྷོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད། འོན་ཀྱང་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་ན་སྦྱོར་བ་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ཁང་བཞིའི་ནང་དུ་ཊ་ཡིག་དང་། ཋ་ཡིག །ཌ་ཡིག །ཌྷ་ཡིག་བཞི་མ་གཏོགས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཚིག་འཇམ་ལ་རྣ་བར་ཤིན་ཏུ་སྙན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་གཞོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གཉིས་ཀའི་འདྲ་ས་སྒྲོག་ཚུང་གི་ཡི་གེ་གྲངས་མང་ཞིང་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེའང་ཙུང་ཙམ་བསྲེས་པ

འདྲ་ཡང་། མི་འདྲ་ས་ནི། སྦྱར་བ་ལ་ཚིག་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོག་ཆེན་གྱི་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། གཞོན་པ་ལ། ཚིག་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་འཇམ་པའམ་སྒྲོག་ཆུང་གི་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་བར་ཐོན་པ་ཡིན། ལྟོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

ཟུ་བར། སྤྲིན་གྱི་ཐྲེང་བ་ལྡན་དུས་སུ། །

སྟོན་པར་སྒྲོགས་པའི་མགྲིན་ལྡན་པ། །

རྨ་བྱ་ཡི་ནི་མཇུག་མ་དག །

ཀླུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ལྡན་པའི་དབྱར་གྱི་དུས་སུ། སྐད་སྟོན་པར་སྒྲོགས་པའི་མགྲིན་པ་ཅན་རྨ་བྱས་མཇུག་མས་གདུགས་ཕུབ་པ་ལྟར་ཀླུམ་པོར་བྱས་ནས་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

དགྲེས་གླུ་ལས།

སྒྲང་རྩེའི་རྒྱལ་མཚན་འདབ་མའི་དབུས། །

ཟེ་ཙུ་འབྲུའི་ཕང་ཕུང་ལྡན་པ་ལ། །

བུང་བ་གཞོན་ནུ་སྟོན་པའི་གླུ། །

ལེན་ཞིང་རོ་བཅུད་མྱང་བར་བྱེད། །

ཅེས་བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་གླུ་ལེན་བཞིན་པར་པདྨའི་ཟེ་ཙུ་འབྲུ་ལ་རོལ་ནས་སྒྲང་རྩེའི་བཅུད་མྱང་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འདིར། པ་བ་མ་སོགས་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་ཉུང་ལ། བརྗོད་པའི་ཚེ་ཡང་འཇམ་པའི་ཚིག་ཤུགས་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དྲི་ལྡན་མེ་ཏོག་གསར་བའི་འཛུམ་གྲོལ་བར། །

སྒྲ་ལྡན་བྱུང་བ་འབུམ་གྱིས་དབྱངས་སྙན་ལེན། །

ཞེས་པ་ལྷ་བུ་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་འཇམ་པའི་ཡི་གེ་དང་སྦྱར་ཏེ། སྦྱོར་བ་འཇམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤར་བའི་ལུགས་ཀྱི་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་གཉིས་ལས་རྩུབ་པའི་ཡི་གེ་མང་ཞིང་ཚིགས་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ཀླ་ཡིག་ལྟ་བུ་སོགས་བཀོད་ནས་བརྗོད་དཀའ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །

དྲུག་པ། གདོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༈ དོན་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོན་མ་ཐག་ཏུ་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སླར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་མི་དགོས་པའི་དོན་གོ་སླ་བ་འདི། ཤར་ལྷོ་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་ཀྱང་། ཤར་བའི་ལུགས་འགའ་རེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚིག་གི་ལམ་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་ཅན་དུ་བཞེད་པ་ཡང་ཡོད་པར། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་ཀྱིས་གསུངས། ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད།

རྩ་བར། འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ས་གཞི་དག །

རྨིག་པས་བཙད་པའི་ཀླུ་ཁྲག་གིས། །

དམར་བ་རྒྱ་ཡི་གཏེར་ལས་ཐུངས། །

ཞེས་པ་སྔོན་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་འོག་གཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནུབ་ཅིང་བྱིང་བར་གྱུར་པས་སའི་སྙིང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བརྟེན་ས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། ལྷ་ཆེན་པོ་ཁྱབ་འཇུག་ལྷུགས་ཀྱི་ཕག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པས་ས་གཞི་ཀུན་གྱེན་དུ་བཏེགས་པ་དང་། ཀླུ་རྣམས་བརྫིས་ཤིང་བཙད་པའི་ཁྲག་གིས་རྒྱ་མཚོ་

དམར་པོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པ། དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཚིག་གི་ལམ་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པས། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མི་དགོས་པར་གོ་སླ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཐུན་མོང་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དཀྱེས་གླུ་ལས།

སྔོ་བསངས་གོ་སྐབས་ཀུན་ནས་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །
ཟླ་བའི་མ་མ་ལས་འོངས་འོད་རྙོན་ཅན། །
པི་ཤྭ་ཀརྨས་ལན་བརྒྱར་བདར་བ་ལ། །
ནེ་ཏྲ་ཀ་ཡི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །

ཞེས་སྔོན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཉིས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་དོན་དུ་འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་ཟླ་ཚེས་བྱུང་བ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་མགོ་བོའི་རྒྱན་དུ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་གཏམ་རྒྱུད་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་མི་ཆེ་ཡང་། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་རྟོགས་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཟླ་བ་གཞོན་ནུའི་མཛེས་སྡུག་མ། །
ནུབ་ཕྱོགས་གངས་ལྡན་དབང་པོས་ཟླ་བོས་བསུས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲུག་སྒྲོལ་གྱིས་རྒྱན་འདིར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རེ་རེ་འགོད་པ་མི་འདོད་པར་ཐུན་མོང་བ་ཁོ་ནར་བཞེད་ཀྱང་། ལྡོ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་ཤར་ཕྱོགས་རེ་འགའ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་རྩ་ཚིག་དང་སྦྲགས་ནས་གཞང་འདུག་གོ །དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དཀྱེས་གླུ་ལས།

འཆི་མེད་བདག་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱུ་རྩལ་ལས། །

འཇིག་རྟེན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་མི་ཟད་འོད། །
ལུས་ཕྲ་ཅན་གྱིས་བཟོད་མི་བཟློག་པའི་ཐབས། །
སྣ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་དུས་བུར་ཆ་རུ་བགོས། །

ཞེས་པ་ནི། སྔོན་ཉི་མ་ལ་ལྷའི་བུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའམ་སྣ་ཚོགས་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་མོ་ཆུང་མར་བྱིན་པས། ལུས་ཕྲ་མ་དེས་ཉི་མའི་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་པར་རང་གི་ཕའི་ཁྱིམ་དུ་བྲོས་སོ། །ཕས་བུ་མོར་བརྡུང་བརྡེག་བྱས་པས་བུ་མོས་མ་བཟོད་པར་རི་བོ་ཧེ་སེ་ལ་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པར་སོང་། ཉི་མས་རང་གི་ཆུང་མ་འཚོལ་ཕྱིར་དེར་ཕྱིན་པ་བུ་མོས་མཐོང་ནས་སྐྲག་སྟེ་རང་གི་ཕ་ལ་ཞུས་པས། ལྷའི་བུ་ལས་ཐམས་ཅད་པའམ་སྣ་ཚོགས་ལས་ཞེས་བྱ་བས་ཉི་མ་དུས་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགོས་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ཚིག་གི་ལམ་ཁོ་ནས་དོན་མི་རྟོགས་པར། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་ཤར་བའི་ལུགས་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་གསལ་བའི་དཔེར་བཞེད་དོ། །

ཡང་ལྷོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རབ་དྭངས་དང་དོན་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་དྭངས་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བརྗོད་བྱ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཁོ་ན་ཞིག་དགོས་ལ། དོན་གསལ་ནི་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ནུས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་ངེས་བཟུང་མེད། ཤར་བ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་འདི་ལའང་རབ་དྭངས་ནི་ངེས་ཚིག་ལ་བརྟགས་པས་གོ་ནུས་ལ། དོན་གསལ་ནི་གཏམ་རྒྱུད་མི་ཤེས་ན་ངེས་ཚིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟགས་པས་གོ་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄ རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚིག་སྦྱོར་གང་གི་ནང་དུ་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་སོགས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་དེ་ནི་ལྷག་བའི་ལུགས་ཡིན།

ཙ་བར། སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེན་པའི་མིག །

ལན་ཅིག་ཁྱོད་གདོང་ལ་ལྟུང་བ། །

ལྷ་གཅིག་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་སླར། །

གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྟ་བ་མིན། །

ཞེས་སློང་མོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེན་པའམ་ཉམ་ཐག་པའི་མིག་གིས་ཁོ་ཚོ་ལ་སྦྱིན་པ་རེ་ཞེ་ཐོབ་སྙམ་དུ་རེ་བས་མིག་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་ལན་གཅིག་ཙམ་བལྟས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་དེས་ཤེས་ནས། ཁོ་ཚོ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་བྱིན་པའི་མཐུས། སླར་ཡང་ཁོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་སློང་བའི་ཆེད་དུ། མི་གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྟ་མི་དགོས་ཞེར་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གིས། དངོས་སུ་སྦྱིན་པ་རླབས་པོ་ཆེ་སྩལ་བར་མ་སྨྲས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་གདོང་ལ་ལྟ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་སློང་བ་བོའི་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྐངས་པ་སོགས་རྒྱལ་པོ་དེ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔྱེས་བླུ་ལས།

ཤིང་དཔང་རིག་བྱེད་འཆད་པའི་རྣམ་ཐར་དྲི། །

སྔོན་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་མ་ལ་ཡ་རླུང་གིས། །

དྲངས་པས་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོས་པ་ན། །

འདྲེན་པ་གཞན་ལ་མཁས་པའི་རེ་བ་ལྷོད། །

ཅེས་ཤོང་སྟོན་དང་། དབང་ལོ་ཙྪ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འཆད་པའི་རྣམ་ཐར་དེ། སྔོན་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཔེ་ཐེར་ལས་ཐོས་པས། བདག་ཡིད་དད་པར་གྱུར་ནས་ཁྱེད་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལའང་མཁས་པར་འཛིན་པའི་རེ་བ་ཡྋོད་པའམ་མེད་ཅེས། ཤོང་དབང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་འདི་རྒྱན་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་ན། དམ་པས་ལེགས་བཤད་སྒྲུབ་ལན་གཅིག་ཙམ། །
ཐོས་པས་མཁས་གཞན་འཚོལ་བའི་རེ་འདུན་བཅོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤར་བའི་ལུགས་ནི། ཡུལ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས། ཁྱད་གཞི་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྟོགས་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ། །

བརྒྱད་པ། བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༈ བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།

ཙ་བར། བརྗོད་པ་ཚིག་སྦྱད་མང་པོ་ཉིད། །
འདི་ནི་ལྷུག་པ་དག་གི་གསོས། །

ཞེས་བརྫ་སྦྱོར་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཚིག་སྡུད་གཙོ་བྱས་ནས་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་དོ་མཉམ་ཞིང་གཙོ་བོ་ཚིག་ལྷུག་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟོ་བའི་ལུགས་དང་། ཚིག་སྡུད་མང་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་དོ་མི་མཉམ་ཞིང་གཙོ་བོ་ཚིགས་

བཅད་ལ་སྦྱོར་བ་ཤར་བའི་ལུགས་ཡིན། འདིའི་ཡི་གེ་འཇམ་རྒྱབ་གཙོ་བོ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་ལྷེ་ཡང་ལ་གོ་དགོས། ལྷོ་བའི་ལུགས་ལ་ཚིགས་བཅད་དུ་སྦྱར་བ་ཡང་ཡོད་དེ།

རྩ་བར། ཆུ་འཛིན་ངོས་ཀྱི་ཕང་ན་ཆགས། །

མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་གོས་དང་ལྡན། །

ཆུ་ལྡན་མ་ཡིས་སུ་ཡི་ཡིད། །

འཇོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་མི་འགྱུར། །

ཞེས་སྤྲིན་གྱི་ངོས་སམ་ཕང་ན་གནས་པའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་དམར་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ལྡན་མའམ་མཛེས་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡི་ཡིད་འཇོད་པས་གཟིར་བར་བྱེད་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚིག་བོད་ཡིག་ཏུ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱ་དཔེར་ཚིག་སྦྱད་མང་ཞིང་སྡེབ་སྦྱོར་ལྷེ་ཡང་དོ་མཉམ་པ་སྟེ། ཚིག་རྐང་ཕྱེད་སྔ་མར་ལྷེ་བ་བདུན་དང་ཡང་བ་དགུ། ཕྱེད་ཕྱི་མར་ལྷེ་བ་དགུ་དང་། ཡང་བ་བདུན་ཏེ་ལྷེ་ཡང་བཅུ་དྲུག་རེ་ཡོད་པས་ཆ་མཉམ་པ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད། དགྲེས་གླུ་ལས།

སྐུ་མདངས་"ཟེར་[1]་བ་སུ་ཕན་བཞིན། །

སྣན་གསུང་པི་ཕང་ཇི་ལྟ་བླ་ལྷག །

རྒྱལ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་ལྡན་བློ་མ་མ། །

ཚངས་སྲས་མ་སུ་སྲིད་ན་མཛེས་འདྲ། །

ཞེས་པས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུའི་འོད་ཟེར་ནི། གསེར་གྱི་འོད་འཚེར་བ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༩ ན། ཟེར *དགྲེས་གླུའི་དཔེ་གཅིག་ཏུ་སེར་པོ་དང་གཞན་ཞིག་ཏུ་སེར་བ་ཞེས་འབྱུང་།

བཞིན་དང་། པེ་ཕང་ལྟར་སྨན་པའི་གསུང་དང་། རྒྱ་ཆེན་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་པ། ཞེས་བསྟོད་པའི་ཚིག་འདི་ལ་ཚིག་སྦྱད་ཏ་ཅང་མང་ཞིང་། ཡི་གེའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཡང་རྐང་བ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་ཆ་མཉམ་ཞིང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་ལའང་ལྔི་བ"ཊུག[1]་དང་ཡང་བ་གསུམ་སྟེ་ཙུང་ཟད་ཆ་མི་མཉམ་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཚིག་སྦྱད་གལ་ཆེ་བས་ཡི་གེ་ལྗི་ཡང་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ༑ །

ཡང་ན། ས་བཙུད་དཔལ་འཇོམ་ཁ་བ་རི་ཡི་ལྗོངས། །

མཚོན་དགའི་བདེ་སྐྱིད་ཉི་མ་འདི་ལ་ལྟ། །

ཞེས་ཚིག་སྦྱད་དང་བཅས་ལྗི་བའི་ཡི་གེ་རྐང་བ་སྔ་མ་ལ་བཞི་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བཞི། ཡང་བའི་ཡི་གེ་རྐང་བ་སྔ་མ་ལ་ལྔ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ལྔ་སྟེ། ཆ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་ལྗི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དབྱངས་རིང་ཐུང་དང་། གསལ་བྱེད་བརྩེགས་མ་དང་། རྗེས་སུ་ང་རོ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡི་གེ་ལྗི་ཡང་འཇོག་ལ། བོད་དུའང་། སྔོ་བ་རིན་སྤུངས་པ་དང་། སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས། བོད་མཁས། ལྟ་བ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལྗི་ཡང་གི་རིགས་པས་བོད་ཡིག་ལ་འགེབས་པ་མཛད་ནས། བོད་ཡིག་ལའང་། བརྩེགས་པ་དང་། འཕྲེང་བུ་ཅན་དང་། ན་རོ་ཅན། མཐའ་རྟེན་ཅན་རྣམས་ལྗི་བ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་ཡང་བའི་ཡི་གེ་ལ་འཇོག་པར་བཞེད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༧༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། ཊུག * ལྷ་ཡིན་སྣམ།

མཁས་པ་སྡུ་མ་རྣམས་དང་འབྲུག་སྦྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བའི་སྒྲོལ་ལྟར།

བོད་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་གི་བརྡ་ཆད་བཅན་གྱིས་སྦྱར་དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་བསྲེས་པས་རང་བཟོ་བྱས་ན་མི་ལེགས་ཤིང་། བོད་སྐད་ལ་སུམ་རྟགས་ཀྱི་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས་ཚིག་སྦྱོད་དང་། ཡི་གེ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྒྲ་གདངས་དྲག་ཞན་དང་། བྱེད་རྩོལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ཁྱུངས་བཙོལ་ནས། ལྷི་ཡང་མཐོ་དམན་སོགས་མ་འབྲུགས་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཙམ་བྱས་ན་མི་རུང་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལྟར་དུ་རྒྱ་ཡིག་གི་འགྲོས་འགེབས་བྱས་ན་མི་ལེགས་པས། ཞྭ་དཔེ་ལྟམ་འགེབས་བྱེད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་འདོད་དོ། །སྐབས་འདིར་རྩ་བར་གསུངས་པའི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་གི་གྲངས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་ཡི་གེ་ལྷི་བ་ནི་སྒྲ་མཐོ་ཞིང་དྲག་པ་དང་། ཡང་བ་ནི་སྒྲ་དམའ་ཞིང་ལྷོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲའི་མཐོ་དམན་གྱི་ངེས་འཛིན་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་ཚིག་སྦྱོད་མང་བ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཕལ་ཆེར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཚིག་སྦྱོད་ཅན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལྷུག་པ་ལའང་ཚིག་སྦྱོད་གལ་ཆེ་བས་རྒྱུ་མཚན་སྔོན་དུ་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཚིག་སྦྱོད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས། དེ་དྲུག་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་ཟད་པའི་སྦྱོད་པ་དང་དེ་སྐྱེས་བུའི་སྦྱོད་པ་དང་། འབྲུ་མང་བོའི་སྦྱོད་པ་གསུམ་ལྷག་པར་གཙོ་ཆེ་ཡང་། དེ་དག་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་རྣམས་འདིར་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བཀོད་པས། རྒྱས་པར་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དགུ་པ། མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༄ མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བརྗོད་བྱ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ཁྱུར་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་འདོགས་སྤངས་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་བློར་ཤོང་ཞིང་མཛེས་པ་ལྷོ་བའི་ལུགས་དང་། བརྗོད་བྱ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་འདས་ཤིང་ཁྱུར་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་བློར་ཤོང་དཀའ་བ་ཤར་བའི་ལུགས་སོ། །འདི་ལ་ལྷོ་བ་དང་ཤར་བའི་ལུགས་རེ་རེ་ལའང་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བསྡུགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་རེ་ཡོད། ལྷོ་བའི་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི།

ཚ་བས། དཀའ་ཐུབ་ཕུང་པོ་ཚྫོད་འདྲ་ཡི། །
ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ནི་གཙང་མ་རྣམས། །
ཡང་དག་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་དག་ཕོ་ན་ངེས་པར་ཁྱིམ། །

ཞེས་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་ཤིང་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་སྤྱིན་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་དད་ནས་དྲང་སྲོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་དྲང་སྲོང་ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་གཙང་མ་དེས་ངེད་ཅག་གི་ཁྱིམ་དུ་རེག་པས། ཁྱིམ་འདིར་བཀྲ་ཤིས་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་གྱུར་ཅེས་དྲང་སྲོང་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་གསལ་ཞིང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་བརྗོད་པ་"ལྟ་[1]བུའོ། །དཔེར་བརྗོད། དཔྱིས་གླུ་ལས།

ཀུན་ལས་ཆེས་རྒྱལ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༢ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། - ལྷ་   * ལྷ་

འབྲིན་བྱེད་ལས་འོངས་བི་ཤྭ་ན་རའི་བུས། །
ལྷག་མར་བཏང་བས་སྐབས་གསུམ་པ་ཡི་དབུས། །
ཟླ་བྲལ་མགྲིན་སྔོན་སྟོབས་ནི་ཞེ་མ་མཚར། །

ཞེས་ཆེ་བར་རྩོམ་པའི་ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་མོའི་དཀའ་ཐུབ་བཟློག་པས། དབང་ཕྱུག་གིས་མིག་གསུམ་ལས་མེ་སྤྲུལ་ཏེ། ༼མེ་ནི་དྲང་སྲོང་བི་ཤྭ་ན་ར་ལས་སྐྱེས་པས་ན། བི་ཤྭ་ན་རའི་བུ་ཞེས་གྲགས་སོ།༽ བདུད་ཀྱི་ལུས་བསྲེགས་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་མགྲིན་སྔོན་ཅན་དབང་ཕྱུག་གི་སྟོབས་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏམ་ལས་མ་འདས་ཤིང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྲོང་བཙན་མི་ཡི་དབང་པོའི་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས། །
རྒྱ་བལ་མཛེས་ལྡན་སྐྱེག་ཟུང་ལེགས་དྲངས་ནས། །
ངོ་མཚར་རིག་པས་བཀོད་བསྐྲུན་གཙྙ་ལ། །
གངས་ལྡན་རི་བོ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་མཁས་པ་ལ་ལས་སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཕན་ཚུན་གླེང་གཏམ་བྱས་པ་སྐད་དུ་སྦྱར་བའི་གཏམ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུངས། སྤྱིར་ཡུལ་གང་ལ་ཁྱད་འཕགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་ཀྱང་། སྙན་ངག་གི་"ལུགས[1]་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཚོད་དང་མཐུན་པ་གཙོ་བོར་སྦྱོར་བ་ལྟོ་བའི་ལུགས་དང་། གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་ཏེ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༣ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། ལུས * ལུགས

འུད་ཆེན་པོར་བརྗོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཤར་བའི་ལུགས་སུ་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལའང་སྐྱོན་ཡོན་གང་བརྗོད་ན་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའང་ཤེས་དགོས། ལེའུ་གཉིས་པའི་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དང་། འདིའི་ཤར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། གཉིས་ཀ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་འདས་པ་མཚུངས་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་ཆེས་ཆེར་རིང་དུ་བརྒལ་ཏེ་འུད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ཙམ་དང་། ཕུལ་བྱུང་ལ་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བ་ཙམ་དང་། འུད་དེ་འདྲ་ཆེར་བརྗོད་མི་དགོས་པས། གཙོ་བོ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ངོ་མཚར་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

བཅུ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༈ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཕལ་བ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་མ་འགྱུར་བར་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ལྡན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དེ། སེམས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དག་ལ་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་བར་འགོད་པ་ལྟ་བུ་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་སུ་འདོད།

རྩ་བར། ཀུ་མུད་དེ་ནི་མིག་འཛུམ་ཞིང་། །
པདྨ་དག་ཀྱང་མིག་འབྱེད་ཅེས། །
མིག་གི་བྱ་བ་བཀོད་པ་ལས། །
དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དག་ཐོབ། །

ཅེས་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ་ཀུ་མུད་ཁ་ཟུམ་པ་ལ་མིག་འཛུམ་ཞེས་དང་། པདྨ་ཁ་

ཕྱེ་བ་ལ་མིག་འབྱེད་ཅེས་སེམས་མེད་ཆུ་སྐྱེས་ལ་སེམས་ལྡན་གང་ཟག་གི་བྱ་བ་བཀོད་པས། དེའི་རྗོད་བྱེད་སེམས་ལྡན་གྱི་མིག་འབྱེད་འཛུམ་གྱི་སྒྲ་དེ་དག་སེམས་མེད་པདྨ་སོགས་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད། དཀྱེས་གླུ་ལས།

བུང་བ་སྔན་འགྱུར་གླུ་དབྱངས་ལེན་པ་ལ། །

པདྨ་དགའ་བས་ལྟེམ་ལྟེམ་མདོག་པར་གོད། །

འདོད་པས་ཉེན་པའི་མགྲོན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད། །

ལྕོ་ཕྱོགས་རླུང་གིས་ཙཎྜན་དྲི་ཁྱེར་བྲོས། །

ཞེས་པ་བུང་བས་གླུ་ལེན་པ་ལ་པདྨ་དགའ་བའི་ངང་ནས་དགོད་པ་དང་། ཡང་ལྕོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་གིས་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ལྕོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙཎྜན་གྱི་དྲི་ཁྱེར་ནས་བྲོས་སོ། །ཞེས་སེམས་མེད་ཀྱི་པདྨ་དང་རླུང་ལ་སེམས་ལྡན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཆར་དུས་སྤྲིན་འཚང་མཛེས་སྡུག་གཞོན་ནུ་མས། །

སྔོ་བསངས་འཛུམ་དགའ་གྲོལ་བའི་འདོད་ཉམས་ཀྱིས། །

སྒྲ་ལྡན་གཞོན་ནུ་ཟླ་བོར་མདོན་བསུས་པས། །

ཟིམ་ཆར་འདོད་སྨྱོས་རྩལ་ཆུས་བཞིན་རས་བརླན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་སྨྲས་པ་ནི། རྗོད་པ་མཛེས་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གུང་ཐང་བདེ་བློ་དང་། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། མེ་ཏོག་མིག་འཛུམ། ཐལ་མོ་ཁ་ཕྱེ། ཟེའུ་འབྲུ་དགོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་གྲགས་པ་ཞིག་དང་སྦྱར་ན་མཛེས་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་མ་གྲགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་

དོན་དང་སྦྱར་ན་མི་མཛེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུ་སྦྱར་བའང་། ཚོས་ཅན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་བྱ་བ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་བསྟུད་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལས་འདོགས་ཡུལ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མིན།

རྒྱན་འདི་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གཅིག་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཆོས་དུ་མ་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཡོད། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲུག་སྒྲོལ་སོགས་ཀྱིས་དཔང་ཊཱི་ཀ་ལྟར་རྒྱན་འདི་ལྷོ་ཤར་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞེད། རྗེ་བོད་མཁས་ཀྱིས། སྙན་ངག་བས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་སྤྱིའི་ཁོག་བབ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེད་མི་ཉམས་པ་དང་འབྲེལ་ཆགས་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་དུ་མ་སྣང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་བཀོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷོ་བའི་ལུགས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཤར་བའི་ལུགས་སུ་བཞེད་དོ། །

མདོར་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། དངོས་པོ་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་ཡུལ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་ན་མི་མཛེས་ཤིང་། གྲོང་ཚིག་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མཛེས་པའི་ཉམས་ཀྱང་མེད། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བཀོད་ན་རྗོད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་འགྱུར་བས། རྒྱན་འདི་ནི་སྙན་ངག་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། ཚིག་སྦྱོར་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན།

རྒྱན་བཅུའི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ།

མདོར་ན་རྒྱན་བཅུ་པོ་འདིའི་ཐོག་མ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡི་གེ་སྲོག་ཆུང་མང་ཞིང་སྲོག་ཆེན་ཡང་ཙུང་ཟད་ཙམ་བསྲེས་ཏེ་ལྷོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་རེག་པའི་ཚ་ནས་སྦྱར་བ་དང་། འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་ཡི་གེ་མཉམ་པའི་ཚ་ནས་མཉམ་པ་དང་། འཇམ་པ་

མང་བའི་ཆ་ནས་གཞོན་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གདངས་དམ་མཉེན་དང་། འཇམ་རྩུབ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག ༔ བརྗོད་པ་ནི། ཚིག་ཕྲད་སོགས་བསྡུས་ཏེ་ཚིག་ངོས་གཙང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ་འདི་བཞི་ནི་སྒྲ་དང་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ༔ རབ་དྭངས་ནི། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ལམ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ༔ དོན་གསལ་ནི། རྗོད་ཚུལ་གསལ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག །༔ སྙན་པ་ནི། སྒྲ་རྗེས་ཁྲིད་ལྷ་བུར་རྣ་བར་སྙན་པ་དང་། དེ་ལ་གྲོང་ཚིག་མེད་པ་སྟེ་སྙན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བཞག །༔ མཛེས་པ་ནི། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་གྱི་རྣ་བར་འབབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག ༔ རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། བསྔག་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བར་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག །༔ ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡུལ་གཞན་ལ་སྦྱར་ཏེ། རྗོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། རབ་དྭངས། དོན་གསལ། སྙན་པ། རྒྱ་ཆེ་བ། མཛེས་པ། བརྗོད་པ་དྲུག་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་དབང་གིས་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡང་དམ་མཉེན་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བས་ན། དམ་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉམས་དང་། མཉེན་པ་ལ་སྙན་པའི་ཉམས་གཙོ་བོར་འབྱུང་སྟབས་རྩོམ་གཞིས་ཁ་ཤས་གསལ་ཞིང་སྙན་པ་དང་། ཁ་ཤས་དམ་ཞིང་བརྗོད་པ་ཅན་བྱུང་བའང་སྙན་ངག་མཁན་རང་རང་ཐུགས་ཞེན་གང་ལ་ཆེ་བ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་། དོན་རྒྱན་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཕུལ་བྱུང་། རབ་བཏགས། བསྟོན་དོར་སོགས་ལ་འཕྲོག་བརྗོད་ཀྱི་ཉམས་ཆེར་བསྒྲེས་པས་ཚིག

དོན་ཙུང་ཟད་དམ་པོར་ཡོད། གཞན་ཡང་། ཁྲོ་བོ་དང་། དམག་དཔུང་། གཡུལ་འཐབ་ཀྱི་ལས་སོགས་ལ་བསྟོད་བསྔགས་བྱས་ན། དོན་དུ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་འབྱུང་དགོས་པས། སྒྲ་གདངས་རྩུབ་པ་ཤས་ཆེ་ན་ཚིག་བརྗིད་པ་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚིག་ལ་བརྗིད་ཉམས་ཆེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཡུལ་དང་གནས་ལ་བསྟོད་པ། སྤྱིངས་ཡིག་ལྷ་བྲུ་སོགས་ལ་སྒྲ་གདངས་འཇམ་ཞིང་ལྷོད་པ་ཤས་ཆེར་སྦྱར་ན་ཚིག་སྦྱོར་སྙན་པའི་ཉམས་སུ་འགྱུར་བས་ན། ཚིག་ཏ་ཙང་མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཡོད། མདོར་ན་ངག་སྦྱོར་བདེ་ཞིང་ན་བར་སྙན་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་ལ་བརྗོད་དོན་གསལ་ཞིང་རྟོགས་སླ་བ་ནི། སྙན་ངག་གི་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། སྙན་ངག་ལ་མཁས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཚུལ་འདི་འདི་ལ་ངེས་པར་བསླབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ལྷོ་ཕྱོགས་བཻ་དརྦྷའི་ལུགས་དང་། ཤར་ཕྱོགས་གཽ"ཏའི[1]་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྙན་ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་བཅུ་པོ་འདི་ནི། སྔོན་གྱི་སྙན་ངག་རྙ་ར་ཏའི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་དེ་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེ་ཨུ་དང་པོར་ལྷན་དུ་བཀོད་ནས། ལྷོ་ཤར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ཏེ། རྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཅུར་བསྡུས་པ་ཡིན་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བས་སྤྱིར་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ངེས་བཟུང་མི་ནུས་སོ། །

ལེ་ཨུ་དང་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་བཅུ་པོ་འདི་ཕལ་ཆེར་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་ལྷོ་ཡང་དང་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་ལྟར་བཀོད་པ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༨ ནས། ཏའི * གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་པར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་ཚངས་སྲས་སུ་ཊཱའི་བྲིས་འདུག

ཡིན་པས། བོད་ཡིག་གི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་ཡང་ཧེ་ལྷ་བ་བཞིན་འོང་དཀའ་ཡང་། བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་སྒྲོག་ཆེ་ཆུང་གི་གདངས་ཀྱི་རྒྱས་བཀབ་ནས། བོད་སྐད་དུ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་རེ་མཛད་པའི་སྲོལ་འདུག་ཀྱང་། ཐུན་མོང་གི་རྒྱུན་ལྷ་བུ་གྲགས་མི་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས། འདིར་ཡང་རྒྱས་པར་བཀོད་ན་ཧ་ཅང་ཉོག་འགྲོ་བས་རེ་ཞིག་མཛུབ་མོ་རེ་སྟོན་གྱི་དཔེ་ཙམ་ལས་རྒྱས་པར་མ་སྤྲོས་སོ༑ །

སྨྲས་པ། འཕགས་ཡུལ་ཤར་ལྷོའི་ལུགས་བཟང་མ་འདྲེས་པའི། །
སྙན་ཚིག་རི་མོ་འབུམ་གྱི་མཚར་སྡུག་གཟུགས། །
དཔྱིའི་རྣམ་དཔྱོད་གསར་བའི་མེ་ལོང་དུ། །
ལྷུན་རྫོགས་མཛེས་པའི་གཟིགས་མོ་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །

བློ་གྲོས་སྟོན་མཚན་ཟླ་ཤེལ་གཞོན་ནུའི་གཟིམས། །
ཕྱོགས་གྲངས་ཡོན་ཏན་ཀུ་མུད་དགྲེས་པའི་འཛུམ། །
གྲོལ་བས་རིག་རྩལ་ཟིལ་མངར་རོ་བརྒྱུའི་བཅུད། །
བློ་ལྡན་བུང་བ་གཞོན་ནུའི་སྐྱེས་སུ་སྨིན། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཐུན་མོང་བའི་རྒྱན་སྤྱིར་བཤད་པ།

༄༅། །སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་བསྟན་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་ནི། རང་རེ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མཁོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གོ་ཡང་སླ་ལ༑ བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་རྫོད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་རྒྱན་འདི་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་གནང་ཞིང་། རྒྱན་འདི་ནི་ཡུལ་གང་གི་ལུགས་སུ་འང་བཀོལ་ཆོག་པས་ན་སྤྱིའི་རྒྱན་ཡང་ཟེར།

སྤྱིར་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན། བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་མགྲོན་དུ་ཆས་པ་ན། ལུས་ལ་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ། གཞན་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མཛེས་སྡུག་ཟད་དུ་བྱུང་བའི་ཉམས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་ཡང་། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ། རྫོད་བྱེད་ཚིག་དོན་གྱི་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཚིག་སྦྱོར་སྙན་ཞིང་མཛེས་པར་བྱས་པ་ལ་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདི་ལ་དོན་རྒྱན་དང་། སྒྲ་རྒྱན། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་ཡང་

བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཉམས་གཙོ་བོར་འདོན་པ་ལ་དོན་གྱི་རྒྱན། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གམ་སྒྲའི་ཉམས་གཙོ་བོར་འདོན་པ་ལ་སྒྲ་རྒྱན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དེ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཚིག་དོན་གཞན་གྱིས་བཀབ་ནས་རྗོད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དོན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

དེས་ན་སྙན་ངག་མེ་ལོང་འདིའི་ལེ་ཚན་གཉིས་པར་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྙན་ཞིང་མཛེས་པའི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དོན་གྱི་རོ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ངག་དོན་ལ་ཟེར།

དོན་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

འདི་ལ་དབྱེ་ན་སོ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས།

རང་བཞིན་བརྗོད་དང་དཔེ་དང་ནི། །
གཟུགས་ཅན་གསལ་བྱེད་སྐོར་བ་དང་། །
འགོག་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པ་དང་། །
ལྡོག་པ་ཅན་དང་སྲིད་པ་ཅན། །
བསྡུས་དང་ཕུལ་བྱུང་རབ་བརྟགས་དང་། །
རྒྱུ་དང་ཕྲ་མོ་ཆ་དང་རིམ། །
དགའ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཅན། །
རྣམ་གྲངས་བརྗོད་དང་ཀུན་ཏུ་ཕན། །

རྒྱ་ཆེ་བསྔོན་དོར་སྦྱར་བ་དང་། །
ཁྱད་པར་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། །
འགལ་དང་སྐབས་མིན་བསྔོད་པ་དང་། །
ཟློལ་བསྟོད་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་བརྗོད་དང་ཡོངས་བརྗེས་ཤིས། །
རབ་སྤེལ་དེ་ནས་དགོངས་པ་ཅན། །
འདི་དག་ཚིག་རྣམས་དག་གི་ནི། །
རྒྱན་དུ་སྔོན་གྱི་མཁས་པས་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཕྱེ་བས། རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་ལ་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད། རྒྱན་དེ་སོ་སོར་སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་རྩ་བ་རེ་བཀོད་ཅིང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུའི་དཔེར་བརྗོད་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་། སྟན་གྲགས་ཆེ་བའི་རྗེ་བོད་མཁས་པས་མཛད་པའི་དོན་རྒྱན་སོ་སོའི་དཔེར་བརྗོད་སོགས་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་འགའ་རེ་ཟད་སོར་བཀོད་དེ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བཤད་དང་། མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། དགག་གཞག་གི་ཚིག་ཚོགས་མ་སྤྲོས་པར་གསལ་ཞིང་གོ་སླ་བར་བརྗོད་པ་ལ།

དང་པོ། རང་བཞིན་བརྗོད་པ།

དང་པོ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་ཐོག་མ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ༑ དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་″བོ[1]་མཚན་ཉིད་ནི།

ཆ་བས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

གཞན་སྐབས་སྣ་ཚོགས་དངོས་གསལ་བྱེད། །

དེ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པས། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་གི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་སྒྲོ་སྐུར་དང་འཁྲུལ་ཚིག་སྤྲངས་ཏེ་ཤུགས་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ༑ ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། རྫས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་བཞི་ཡོད།

དང་པོ་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས། བརྗོད་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་བརྗོད་ནས། དེའི་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་སྟོན་པའི་སྤྱིའི་རིགས་ཤིག་གི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། ཡང་ཚིག་དེའི་ནུས་པས་བརྗོད་བྱའི་རིགས་དེ་ལས་རིགས་གཞན་གཅོད་པའམ་འགོག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས། འདིར་རིགས་ཞེས་པ་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཀ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། པོ   * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་བོ་ཡིན་དགོས་སྙམ།

བ་ཞེས་པས་ཀ་བ་སྐྱིའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་བསྟན་པར་མ་ཟད་ཀ་བ་ཞེས་པ་དེ། ཀ་བའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ཅན་དན་གྱི་ཀ་བ་སོགས་ཀ་བའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། གཞན་བྱུམ་པའི་རིགས་སོགས་འགོག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་སྐབས་འདིའི་རིགས་ཞེས་པ་ཆོས་རང་རང་གི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་སྲ་བ་དང་། མེ་ཚ་བ། ཆུ་གཤེར་བ་ལྟ་བུ་དེ་དང་དེའི་རིགས་ལ་འཇོག་དགོས་པས། དེ་དག་ནི་ཆོས་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན། འདིར་རིགས་ཞེས་པ་རིགས་སྤྱིའམ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་དགོས་པར་མ་ཟད། དེའི་ཁྱད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ནམ། ངོ་བོ་དག་ལ་སྤྲོ་སྐུར་སྤངས་ཏེ་དྲང་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན།

ཙ་བར། མཆུ་ནི་དམར་ཞིང་གྲུག་པ་དང་། །
གཤོག་པ་ལྗང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། །
མགྲིན་པ་ཁ་དོག་གསུམ་ཕྲེང་ཅན། །
ནེ་ཙོ་འདི་དག་ཚིག་འཇམ་ལྡན། །ཞེས་པ་སྟེ།

མཆུ་ཡི་མདོག་ནི་དམར་ཞིང་དབྱིབས་ནི་གྲུག་པ་དང་། གཤོག་པ་ལྗང་ཞིང་རེག་བྱ་མཉེན་པ་དང་། མགྲིན་པ་དཀར་སྔོ་དམར་བའི་ཁ་དོག་གསུམ་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་སོགས་ཁྱད་ཆོས་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་གཞི་ནེ་ཙོ་སྟེ། འདི་དག་ཅེས་པས་ནེ་ཙོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་དེ་དག་གསལ་པོར་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད། དགྱེས་གླུ་ལས།

དམར་སེར་ཐུན་མཚམས་གསར་བའི་མདངས་གསལ་ཞིང་། །

ན་ཚོད་བཅུ་དྲུག་བགྲང་བྱའི་དཔལ་ལྡན་པ། །
མཐོན་མཐིང་རལ་བའི་ཟུར་ཕུད་ལྡ་བ་ཅན། །
དབྱངས་ཅན་དགའ་མར་ཐོབ་པའི་འཇམ་པའི་དཔལ། །

ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། སྐུ་མདོག་དམར་སེར་དུ་ཡོད་པ་དང་། ན་ཚོད་བཅུ་དྲུག་ཅན་རལ་བའི་ཟུར་ཕུད་ལྡ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ཡུམ་དུ་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དག་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ལ་མ་སྦྱར་བར་དྲང་བོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རིགས་སྤྱི་ལ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དོགས་གནས་སུ་གསུངས། བོད་མཁས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ།

ཕུལ་བྱུང་མཚན་དཔེ་འབར་བའི་སྐུ་མངའ་ཞིང་། །
ཡང་དག་དོན་ལྡན་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་། །
ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐུགས། །
དུས་གསུམ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འདུད། །

ཅེས་མཛེས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་དཔེ་གཟི་སྟོང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྐུ་དང་། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ་དོན་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ལྡན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འདུད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དྲང་བོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼འདི་མན་དཔྱེས་སློའི་དཔེ་བརྗོད་ལ་རྟགས་(ག)དང་། བོད་མཁས་དཔེ་བརྗོད་ལ་རྟགས་(ཁ)བཞག་ཡོད། ཡང་ན། ཞེས་པ་རང་དཔེའོ། །༽

ཡང་ན། ཞི་དུལ་བསླབ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛེས། །
ལས་རྟུང་ཤིན་སྦྱངས་བདེ་བའི་ཏིང་འཛིན་བརྟན། །
གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་གསལ་གཟིགས་པའི། །
སླ་མཁས་བཤེས་གཉེན་འདི་དག་འགྲོ་བའི་གཉེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱན་འདིའི་ངོ་བོ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ། ཁྱད་གཞི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པའམ་བྱས་ཟིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་སྒྲོ་སྐུར་སྤངས་ཏེ་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཐད་ཀར་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདིར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྲད་ཅི་རིགས་སྦྱོར་དགོས་ཤིང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་ཡུལ། བྱ་བ་གསུམ་ངེས་པར་ཚང་བ་བྱེད་དགོས།

ཅ་བར། མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྙན་སྒྲོགས་ཤིང་། །
མིག་ནི་ཀུན་ཏུ་འཁྱུལ་བ་ཡི། །
ཕུག་རོན་རྩེ་འདོད་དགའ་མ་ལ། །
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་མཆུ་དག་སྦྱོར། །

ཞེས་པས་ཁྱད་གཞི་བྱེད་པོ་ཕུག་རོན་གྱིས་བྱ་ཡུལ་དགའ་མ་ལ་རྩེ་བར་འདོད་པའི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། མགྲིན་པའི་ནང་ནས་སྐད་ཙུང་ཟད་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྙན་པར་སྒྲོགས་ཤིང་། ཆགས་པས་མྱོས་པའི་མིག་ནི་དམར་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒོར་སྒོར་དུ་འཁྱུལ་བའམ་གཡོ་བའི་རྣམ་པས། དགའ་མ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས། མཆུ་དག་སྦྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཚིག་དེའི་ནང་དུ

བྱེད་པ་པོ་ཕྲུག་རོན་དང་། བྱ་ཡུལ་དགའ་མ། བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས། སྟན་པར་སྒྲོགས། མིག་འཕྲུལ། རྩེ། བསྐོར། མཚུ་སྦྱོར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གསལ་བར་བརྗོད་ནས། བྱེད་པ་པོ་དེའི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལ་འཁྱོག་བརྗོད་དང་། སྒྲོ་འདོགས་སོགས་སྤྱངས་ཏེ༑ དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) བརྟུན་པ་བསྐྱེད་དེ་མེ་སྐྱེས་ཡོངས་བསྒྲུབས་པས། །
ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་གཙུག་ལག་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །
གཞོན་ནུ་བདེ་སྦྱོད་རེ་བ་སྐོང་བྱེད་པའི། །
དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་བློ་གསལ་དགའ་བ་སྐྱེད། །

ཅེས་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་བྲམ་ཟེ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་བདེ་སྦྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་དུ་བླངས་པའམ་རེ་བ་བསྐང་ཕྱིར། མེ་སྐྱེས་ཏེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་བུ་ཚུང་བ་སྨིན་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས། སྒྲ་རིག་པ་ཤེས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྨིན་དྲུག་གིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ་སྒྲ་བསླབས་པས། བྲམ་ཟེ་ཡིས་བརྡ་སྤྲོད་སྒྲ་རིག་པའི་གཙུག་ལག་རྣམས་ཐོགས་མེད་དུ་རྫོགས་ནས། བྲམ་ཟེ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས། ཚིག་འདིའི་ནང་བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱ་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྦྱོད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐང་ཕྱིར་དང་། བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་བརྟུན་པ་བསྐྱེད། མེ་སྐྱེས་བསྒྲུབས། རབ་ཏུ་རྫོགས། དགའ་བ་སྐྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །༼བརྟན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ། །༽

(ཁ) ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་སྲིད་ཞི་མཉམ་པར་གཟིགས། །

བརྩེ་བས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ལ་སྤྲོ་བས་བྲངས། །
གཞོམ་མེད་གསུང་གིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟོན་པ། །
གདུལ་དཀའི་ཞིང་འདི་ཡོངས་བཟུང་ཤཱཀྱའི་ཏོག །

ཅེས་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་བདེན་སྟོང་དུ་མཉམ་པར་གཟིགས་པའམ་རྟོགས་ཤིང་། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་ཅིང་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་བཟང་དུ་འགོད་པ་ལ་ཐུགས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་ཅན། གཞོམ་དུ་མེད་པའི་གསུང་གིས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། ལྔ་བ། ཉོན་མོངས། སེམས་ཅན། ཚེ། བསྐལ་བ་སྙིགས་མ་སྟེ། སྙིགས་མ་ལྔ་ཆེས་ཆེར་བདོ་ཞིང་། འདུལ་བར་དཀའ་བའི་ཞིང་འདི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱའི་ཏོག་ཅེས་པའི་ཚིག་འདིས། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ། བརྩེ་བ། སྤྲོ་བ༑ གསུང་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་བ་དང་། སྲིད་ཞི། ལམ། གདུལ་བྱ། འདུལ་དཀའ་བའི་ཞིང་སོགས་བྱ་ཡུལ། མཉམ་པར་གཟིགས། གདུལ་བྱ་འདུལ། བྲངས། ལམ་སྟོན་པ༑ ཡོངས་སུ་བཟུང་། སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་རྣམས་གསལ་བར་བརྗོད་ཅིང་འབྲུག་ཚིག་དང་སྒྲ་འདོགས་མ་འདྲེས་པར་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་བརྟན་པོས་ཉེར་བསྐུལ་ནས། །
ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག །
རྣམ་མང་འགྲོ་ལ་སྟོལ་མཛད་སྨྲ་བའི་ལྷ། །

ཟུར་ཕུད་ལྔ་བས་བདག་བློ་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱན་འདིའི་ངོ་བོ་གཞིར་བཞག་པའི་སྙིང་བརྗོད་ཡུལ་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའི་བྱེད་ལས་གསལ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་ལས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དགོས་པར་གསུངས། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་འཇོག་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར། ཆོས་རང་རང་གི་གཤིས་ལུགས་རང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རམ་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཡོན་ཏན་དུ་འཛོག་དགོས། དཔེར་ན། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སོགས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བོ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ཆོས་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན།

 རྩ་བར། དགའ་མ་ཡི་ནི་རེག་པ་འདིས། །
ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་དང་། །
ཡིད་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
མིག་དག་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག །

ཅེས་ཁྱད་གཞི་སྙེ་ཡུལ་དགའ་མ་ཡི་ནི་ལུས་ལ་རེག་པའི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་འདིས་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་རང་གི་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་དང་། ཡིད་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དྲག་པོས་ཁྱིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པས་སྨྱོས་པའི་མིག་དག་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་། འཁྲིག་པ་ལ་འཇུག་པས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས། དགའ་མའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་དེའི་བྱེད་ལས་ལ་སྦྱར་ཏེ་འཇོག་ཚིག་གམ་སྒྲོ་

འདོགས་སྤྱངས་ནས། དྲང་པོའི་ལམ་གྱིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འཛམ་ཞིང་མཉེན་པའི་ཚུ་སྐྱེས་གདན་ལ་གནས། །
འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་བཏུང་བས་རབ་ཏུ་ངོམས། །
ཐིག་ལེའི་དཔྱིད་གྱུར་སྙིག་མོར་འདྲེན་བྱེད་ནི། །
བཅུ་གཉིས་དག་གིས་བལྟ་བའི་གསེར་མདངལ་ཅན། །

ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟོ་བར་པདྨ་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། པདྨའི་གདན་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འཆི་བ་མེད་པའི་ལྷའི་བདུད་རྩི་བཏུངས་པས་རབ་ཏུ་ངོམས་པ་འམ་ཚིམས་པའི་༼པདྨའི་གདན་ཅན་ནམ་༽ལྷ་ཚངས་པ་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་ནས། མིག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་དེ་ལ་བལྟ་བའི་གསེར་མདངལ་ཅན། ཞེས་ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཡུལ་ཅན་ཚངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་ལས་ལ་སྦྱར་བའི་ཚིག་དེའི་ཀྲང་བ་དང་བོས་རེག་བྱ་དང་། གཉིས་པས་རོ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སྟེ། སློབ་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན། འདིར་འདོད་ཡོན་ལྔའི་ཡོན་ཏན་གང་རུང་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་གསུངས།

(ཁ) རྒྱལ་བ་དེ་སྲས་སྨྲ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ། །
འཛམ་པའི་དབྱངས་དེ་བསྟེན་པས་ཐོགས་པ་མེད་ཀྱི། །
སྤོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་བློ་ཡི་མཆོག །
ཐོབ་ནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་འཇིགས་བྲལ་གྱུར། །

ཅེས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སྨྲ་བའི་ལྷ་མཆོག་འཛམ་པའི་དབྱངས་དེ་བསྟེན་པའམ་

ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས། རང་སེམས་ཀྱི་རྨོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ནས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཀུན་སྨྲ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གདེང་ཐོབ་པར་གྱུར། ཅེས་བོད་མཁས་པས་སེམས་ཀྱི་རྨོངས་པ་ཞི་བ་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་སོགས་འཇམ་དབྱངས་བསྟེན་པའམ་མཉེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྨྲར་འདུག་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་གང་ལའང་སྨྲར་ཚོག

ཡང་ན། དབྱངས་ལྡན་ངག་དབང་ལྷ་མོའི་འཛུམ་དཀར་ཞལ། །

མཐོང་བས་བདག་བློའི་རྨོངས་པའི་དྲ་བ་བཅོམ། །

རྒྱ་ཆེན་ལྔ་རིག་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ། །

འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་རྣམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱན་འདིའི་ངོ་བོ་གཞིར་བཞག་པའི་སྐེང་ནས། བརྗོད་བྱ་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་གང་རུང་བ་ཞིག་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་པ་ལ་གསུངས་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཡུལ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་སམ་དངོས་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་རང་གཅིག་བུ་སྟོན་ནུས་པར་མ་ཟད། གཞན་དེའི་རིགས་གང་ལའང་མི་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མགྲིན་སྔོན་ལག་ན་ཐོད་པ་ནི། །

གནས་པ་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་དང་། །

སྟུམ་ཞིང་དམར་བའི་རལ་བ་ཅན། །
ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་འཕྲེངས་པར་གྱུར། །

ཅེས་དང་། འགྱུར་ལ་ལར། ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གསལ་བར་གྱུར་ཅེས་བསྒྱུར་བའང་ཡོད། དེ་ནི་མགྲིན་སྔོན་ཏེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས། སྔོན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ན། དུག་ནག་པོ་བརྩེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཟོས་པས། མགྲིན་པ་ནག་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་འདིས་ལྷ་ཚངས་པའི་སྙིང་གདོང་བཅད་པའི་སྡིག་པ་སྦྱང་ཕྱིར་སློང་མོའི་ཆ་བྱད་བྱས་པའི་སློང་སྡོད་དུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཐོད་ལག་ན་གནས་པ། རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་བ་སྤྱི་བོར་ཅོད་པན་དུ་བཅིངས་པ། སྟུམ་ཞིང་ཁ་དོག་དམར་བའི་རལ་བ་ཅན་ཏེ་ལྷ་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་གཞི་དབང་ཕྱུག་དེ། ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཡིད་འོང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན། །
ཕྱོགས་ཀུན་བལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་གཡོ་ཞིང་། །
ནོ་འབུང་རྡུལ་པའི་རྩེ་བརྒྱ་སྣེམ་པ་ན། །
འཛིན་མཁས་གྲགས་པའི་སྲུ་ཁྱུད་ལྷ་ཡི་མགོན། །

ཞེས་ལྷའི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་གནས་པ་དང་། མིག་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་བ་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྷ་ཡི་མགོན་ཞེས། རྣམ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་གིས་ཁྱད་གཞི་བརྒྱ་བྱིན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ནོ་འབུང་རྡུལ་པ་ཞེས་པ་ནི། སྔོན་དྲང་སྲོང་སྦྲ་ཏེ་ཙི་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་ནོ་འབུང་ཞེས་པ་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག

བདུན་གྱི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རུས་པ་བླངས་ནས་མཚོན་ཆ་བྱེད་ན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ཞོ་འཐུང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དྲང་སྲོང་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ལྷགས་པར་བྱས་ཏེ། རུས་པ་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱིན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་གི་རྩིབ་ལོགས་ཀྱི་རུས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་བྱས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེར། བྱིན་པའི་རུས་པ་ལ་དབྱུག་པ་བྱས་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གིས་ཁྱེར་བར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་གྲགས་སོ། །

(བ) ཤེས་རབ་རལ་གྲི་འབར་བའི་མཚོན་འཕྱར་ཞིང་། །

ཨུཏྤལ་ལྗེ་བར་སྨོམས་ཞུགས་གླེགས་བམ་འཆང་། །

མཐིང་སྔོན་ཟུར་ཕུད་ལྔ་བཅིངས་རིན་པོ་ཆེའི། །

རྒྱན་ལྡན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཞིང་འདིའི་དཔལ། །

ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་འཕྱར་ཞིང་གླེགས་བམ་འཆང་བ་ཞེས་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་གསལ་བོར་བརྗོད་པ་ལས། ཁྱད་གཞི་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཐོན་མཐིང་རལ་བའི་ལན་བུ་རླུང་གིས་སྐྱོད། །

བཅུ་དྲུག་གཞོན་ནུའི་སྒེག་འཆང་ལུས་ཕྲའི་གཟུགས། །

འཇམ་མཉེན་ཕྱག་སོར་རྩེ་ན་ཏམ་བུ་རས། །

སྟན་པའི་དབྱངས་འཁྲོལ་ཚངས་སྲས་ངག་གི་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཞིའི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་

བཤད་པ།

རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཞིའི་རྒྱུ་མཚན་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཞེས་པ། དངོས་པོ་རང་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐུར་སྤངས་ཏེ། རང་བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བས། དེ་ཡང་ཁྱད་གཞི་མཚོན་བྱ་རང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པ་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ངོས་ནས་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་ས་པཎ་གྱི་མཁས་འཇུག་དང་། དཔང་ཊཱི་ཀ་ལྟར་དུ། རྗེ་བོད་མཁས་པ་དང་། འབྲུག་སྨྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འདོད་དེ། རིགས་ཞེས་པ་དེས་རང་གི་རིགས་ཅན་མང་པོ་ལ་མཚོན་པ་དཔེར་ན། ནེ་ཙོ་ཞེས་པས། དེའི་རིགས་ཅན་མང་པོ་གོ་ནུས་པ་དང་། ཕུག་རོན་གྱི་འཁྲིག་པའི་བྱ་བས། དེའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་གོ་ཐུབ་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་། དེའི་རིགས་ཅན་མང་པོ་གོ་ནུས་ཤིང་། ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་ཐོད་པ་དང་། ཟླ་བའི་ཅོད་པན་སོགས་རྫས་སུ་མི་འདོད་པར། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་རེ་རེ་བ་ནི་རིགས་སྤྱིར་འདོད་ཅིང་། ཁྱད་ཆོས་དེ་བཞི་ག་ཚང་བའི་ཁྱད་གཞི་སྟེ། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ནི་བྱེ་བྲག་གི་རྫས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ལྷའི་རིགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྨྲས་པས་དབང་ཕྱུག་དེ་རགས་པའི་རྫས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་ཀྱང་། ལྗུ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ནི། དང་པོ་རིགས་བརྗོད་ལ། ཁྱད་གཞི་ཙམ་དངོས་སུ་སྨྲས་པའི་རིགས་བརྗོད་དང་། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་དངོས་སུ་སྨྲས་པའི་རིགས་བརྗོད་གཉིས་ལས། འདི་ནི། རིགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཀུན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བརྗོད་པས། ཁྱད་གཞི་རིགས་

སྤྱི་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་ཏེ་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་ལ་རིགས་བརྗོད་དང་། བྱ་བ་བརྗོད་པ་ལའང་། ཁྱད་གཞི་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ། དེ་དག་གང་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་བྱ་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དང་གསུམ་ལས། འདི་ནི། ཁྱད་གཞི་དང་། ཁྱད་ཆོས། བྱ་ཚིག་སྟེ་གསུམ་མམ། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་ཡུལ། བྱ་བ་གསུམ་དངོས་སུ་སྨྲས་པས། གཙོ་བོ་ཁྱད་གཞི་དེའི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཙམ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། འདི་ནི། ཁྱད་གཞི་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་། འབྲུག་སྒྲོལ་གྱིས། ཕྱི་རོལ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྡུལ་མུན་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱང་། སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་ལྔ་པོའི་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པར་གསུངས། སྤྱིར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ལ་གོ་ན་ཁྱབ་ཆུང་སྟེ། ཆོས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གཤིས་སམ། ནུས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་བཞག་ཚོག །རྫས་བརྗོད་ལ། ཁྱད་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་མེད་པས། ཁྱད་གཞི་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁྱད་གཞི་བྱེ་བྲག་པ་དེ་གཙོ་བོར་དེའི་རྫས་ཀྱི་ནུས་པས་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། དབང་ཕྱུག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ཐོད་པ་དང་། ཟླ་བའི་ཅོད་པན་སོགས་གཙོ་བོར་སྨྲས་པས་ཁྱད་གཞི་ལྷའི་བྱེ་བྲག་པ་དབང་ཕྱུག་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྤྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར། དྲང་པོའི་ལམ་ནས་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་སྔན་ངག་གི་རྒྱན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱན་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་འདི་ལ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་སྦྱར་བ་དང་། དཔེ་ཡི་གཟུགས་སུ་འགོད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པར། བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་ཞུགས་བསྟན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བོར་ཚིག་ལ་ཐོན་ཅིང་། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཕྲོག་བརྗོད་མ་འདྲེས་ཤིང་དྲང་བོར་བརྗོད་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་། རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུའང་བརྗོད་བྱ་དེའི་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྫས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདྲེ་བ་འོང་དཀའ་བས། འདི་དག་བཞི་པོ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་རིགས་སོགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཕྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་འདི་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་སོགས་བརྩམས་བྱ་ཀུན་ལའང་རྒྱན་འདིའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས། འདི་ནི་རྒྱན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། དཔེ་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ དཔེ་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། ཇི་ལྟ་ཅི་ཞིག་ལྟར་མཚུངས་པར། །
གསལ་བར་གང་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་དགེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི། །

སྦྱོར་བ་འདི་ནི་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་ལ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་ཅན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པའམ་འདྲ་མཚུངས་སུ་གནས་པ་དེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་དགེ་དང་དགེ་ཅན་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཚུངས་སུ་སྦྱོར་བའི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། གཞུང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དྲུག་ཙུ་རེ་ལྟ་ཡོད་པ་དེའི་གང་རུང་ཞིག་རྒྱན་འདིའི་ཚིག་ཕལ་ཆེར་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་དགོས་ཤིང་། སྐབས་ལ་ལར་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་གིས་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་ཡང་། མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་བྱེད་དགོས། གཙོ་བོར་དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཚུངས་སུ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་ལ་དགེ་རྒྱན་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། དགེ་རྒྱན་སྤྱིའི་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་བ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་བརྗོད་བྱའི་སྒྲིག་གི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗོད་བྱེད་དགེའི་ཉམས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཆོས་དགེ་དངོས་དགེ་བཟློག་པ་དང་། །

ཕན་ཚུན་དགེ་དང་ངེས་པའི་དགེ། །

ངེས་མེད་དགེ་དང་བསྡུས་པའི་དགེ། །

ཕུལ་བྱུང་རབ་བཏགས་རྨད་བྱུང་དགེ། །

སྨོངས་དང་ཟེ་ཚོམ་གཏན་འབེབས་དགེ། །
སྦྱར་དང་མཉམ་ཉིད་སྨད་པའི་དགེ། །
བསྡུགས་དང་བརྗོད་འདོད་འགལ་བའི་དགེ། །
དགག་དང་ངོ་བསྟོད་དེ་ཉིད་དགེ། །
ཐུན་མོང་མིན་དང་བྱུང་མིན་དགེ། །
སྲིད་མིན་དགེ་དང་མང་བའི་དགེ། །
རྣམ་འགྱུར་འཕྲེང་བ་ངག་དོན་དགེ། །
ཟླ་བོ་དངོས་དང་མཚུངས་སྦྱོར་དགེ། །
རྒྱུ་ཡི་དགེ་སྟེ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

༡ ཆོས་དཔེ་ནི། དགེ་གང་ཞིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་ངག་ལ་ཆོས་དགེ་ཟེར། འདི་ལ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་སྦྱར་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དགེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཕན་ཚུན་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན།

ཕྱ་བར། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་མཐིལ་ནི། །
ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་དམར། །ཞེས་པ་སྟེ།

ཀཱ་སི་ཀའི་འགྲུར་བཅོས་ལས། ཅུང་ཟད་དམར་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཞིང་ཀུན་ཏུ་དམར་ཞེས་ན་རབ་བཏགས་སུ་འགྱུར་བས། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་"ཏེ[1]།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༠༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། སྟེ * ཏེ

ཚུང་ཟད་ཅེས་བསྒྱུར་ན་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མཐུན་ཞིང་ལེགས་པར་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་འདོད། དེ་ཡང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལག་མཐིལ་དང་དཔེ་པདྨ་གཉིས་ཆོས་ཅན་ཏེ། ལག་མཐིལ་དང་པདྨ་མཚུངས་པར་མ་བརྗོད་པར་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་ཁ་དོག་དམར་བ་ཚིག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད་ནི།

(ག) ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ། །
ཡིད་འོང་འཛུམ་པའི་དབུས་ནས་བཞི་བཅུའི་ཚེམས། །
ཚར་དུ་དངར་འདི་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི། །
གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལྟ་བུར་དཀར་ཞིང་མཛེས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་གྱི་ཚེམས་དེ་དཔེ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་གངས་རི་ལྟར་དཀར་ཞིང་མཛེས་ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཁ་དོག་དཀར་བ་ཁོ་ན་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ།

(ཁ) ནེ་ཙུ་གསིང་གཡུ་ཡི་མཇྟལ་ཕྱིས་འཕྲར་སྤྱོ། །
མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་སྐར་ཚོགས་བཞིན་དུ་བཀྲ། །
བྱུང་བའི་མཁྲིན་སྒྲ་རྒྱུད་མངས་ལྟར་སྙན་པའི། །
དཔྱིད་ཀྱི་དུས་འདི་ལྷ་ཡུལ་ལྟ་བུར་མཛེས། །

ཞེས་དཔེ་ལྷ་ཡུལ་དང་དཔེ་ཅན་དཔྱིད་དུས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་ན། སྐྱེས་ཐོབ་རིག་པའི་རྩལ་ཀུན་ལྷུན་རྫོགས་པའི། །
ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡི། །

དགྲེས་འཇུམ་ཞལ་གྱི་ཆེམས་ཕྲེང་གསལ་བའི་མདངས། །
སྟོན་ཟླ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལྟར་དཀར་ཞིང་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢ དངོས་དཔེ་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་རེ་རེ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་ནས་འདྲ་བ་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་ཡང་། ཤུགས་ལ་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་ནས་འདྲ་བར་གོ་ནུས་པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་དཔེར་འགོད་པ་ལ་དངོས་དཔེ་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པདྨ་བཞིན། །
མིག་དག་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་མིག་གཉིས་ནི། དཔེ་པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་ཙམ་ལ་འདྲ་མཚུངས་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གདོང་དཀར་བ་དང་། མིག་དཀྱུས་རིང་བ་སོགས། དཔེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་པདྨ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཨུཏྤལ་དཀྱུས་རིང་བ་སོགས་ལ་དངོས་སུ་མི་སྦྱོར་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།

(ཀ) དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་དབུ་སྐྲའི་ཟུར་ཕུད་འདི། །
སྤྲིན་བྲལ་འཆི་མེད་ལམ་དང་ཡང་དག་མཚུངས། །
ལང་ཚོའི་རང་བཞིན་དར་བའི་ཉ་འབུར་ཟུང་། །
དབྱར་གྱི་ཆུ་འཛིན་གསར་བ་གཡོ་བ་བཞིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་དབུ་སྐྲའི་ཐོར་ཅོག་ནི། དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་

མཚུངས། ཡང་དགེ་ཙན་དབྱངས་ཙན་མའི་ཉུ་མ་ཟུང་། དགེ་དབྱར་གྱི་སྨིན་དཀར་གསར་བ་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་ཞེས་དགེ་དགེ་ཙན་གྱི་ཆོས་ཙན་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལས། དགེ་དགེ་ཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་བ་སྟེ་དབུ་སྐྲའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་ནམ་མཁའི་མདངས་སྔོན་པོ། ཉུ་མའི་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་སྨིན་གྱི་ཁ་དོག་དཀར་བ་སོགས་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཤུགས་ལ་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ངོ་མའི་རྒྱུ་གཏེར་དང་མཚུངས་ཞལ་དཀྱིལ་འཁོར། །

སྤྱན་ཟུང་ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་དཔལ་འཕྲོག་དེས། །

བསྐྱོད་པའི་སྨིན་འཁྱོག་བུང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྟས། །

ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་དབྱིད་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་འདྲ། །

ཞེས་དགེ་ཙན་དབྱངས་ཙན་མའི་ཞལ་དང་། དགེ་དབྱིད་དཔལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་མམ་ཁྱད་གཞི་ཙམ་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དགེ་དགེ་ཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྣ་ཚོགས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་ཐུགས་འདབ་བཟང་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་ཟླ། །

ལྷ་ཡི་ཛ་ཆེན་ཛེ་བཞིན་གང་གི་གསུང་། །

ཞལ་མདངར་སྣང་ཆར་དང་མཚུངས་ལེགས་བཤད་མཆོག །

སྨིན་མཛད་མཁས་དབང་དབྱར་གྱི་ཕུན་ཚོགས་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣ བཟློག་པའི་དཔེ་ནི། འཛིག་རྟེན་དུ་ཡོངས་གྲགས་ལ། དཔེ་ཞེས་པ་དེས་དཔེ་ཙན་ལ་ཕར་འཛལ་དགོས་པས། དཔེ་ཙན་དེའི་དཔེ་རུ་གོ་དགོས་ཀྱང་། འདི་ལ་དཔེ་ཙན་དེ་དཔེ་ཡི་མཚུངས་ཆོས་སུ་ཚུར་སྒྱུར་བས། སྒྱུར་ཚུལ་གོ་བཟློག་པ་ཙན་ལ་

བཟློག་པ་ཅན་གྱི་དཔེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་གོ་བཟློག་པ་ཙམ་ལས་དོན་གོ་བཟློག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན།

 རྩ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་པདྨ་ནི། །
རྣམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅེས་པ། །

ཞེས་པ་སྟེ། མཚོན་བྱ་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱེད་དཔེ་པདྨ་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལས་གདོང་དང་པདྨ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འཛོ་སྣེག་ཉམས་ལྡན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྐུ། །
འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འཕྲོ་བ་བཞིན། །
བཅུ་གཉིས་བདག་པོ་འཆར་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པའི། །
མཚམས་སྦྲིན་གསར་བའི་ཁ་དོག་ཡིད་དུ་འོང་། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་འཛོ་སྣེག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའམ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུའི་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ། དཔེ་བཅུ་གཉིས་བདག་པོའམ་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་མཚམས་སྦྲིན་གྱི་ཁ་དོག་དམར་སེར་དེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞེས། དཔེ་ཅན་དཔེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་ལས་དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ།

(ཁ) ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་བཞིན། །
ཉིན་མོར་བྱེད་འདི་སྣང་བ་ཆེས་བདོ་ལ། །
གང་གི་བཀའ་ཁྲིམས་དང་མཚུངས་གོ་ལའི་འགྲོས། །
མཁའ་ལ་རིམ་པར་འཁོར་འདི་མཐོང་ངམ་ཀྱེ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་སྡེ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་བཞིན་དུ། དཔེ་ཉི་མ་ནི་སྣང་བའི་འོད་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གང་གི་བཀའ་ཁྲིམས་བརྟན་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར། དཔེ་ཉི་མ་གོ་ལའི་རང་འགྲོས་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཁའ་ལ་རིམ་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་མཐོང་ངམ་ཞེས། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་ཡི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས་དོན་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྒེག་འཛུམ་ཉམས་ལྡན་ལུས་ཕྲའི་བཞིན་དཔལ་ལྟར། །
དཀར་གསལ་འདབ་སྟོང་བཞད་པའི་པད་མོ་མཛེས། །
འགྱུར་མེད་མཛའ་བ་རྒྱས་པའི་རྩེ་དགའི་སེམས། །
ཇི་བཞིན་སྒྲུང་རྩེའི་བཅུད་ཀྱི་གཏེར་བརྒྱ་འཛིན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༩ ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་དཔེ་ལེན་རེས་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པས་ན་ཕན་ཚུན་གྱི་དཔེ་ཞེས་ཟེར་རོ༔ །དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་བཞིན་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ། །
ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ། །

ཞེས་པས། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་མཛེས། དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ཡང་མཛེས་སོ། །ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དང་དཔེ་པདྨ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་འཛལ་རེས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དབྱངས་ཅན་འདོད་པའི་སྨྲོས་བྱམ་ཇི་བཞིན་དུ། །
ལང་ལོང་གཡོ་བའི་ཆུ་འཛིན་གསར་བ་སྟེ། །
སྤྲིན་དཀར་ལྷ་བུར་ཕྲོད་ཀྱི་ཉུ་འབུར་ཡང་། །
རབ་དཀར་གཡོ་བ་ཡིད་ཀྱི་དཔལ་དུ་འཛེབས། །

ཞེས་པ་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཉུ་མ་དང་། དཔེ་སྤྲིན་དཀར་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཛལ་རེས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ)ཤཱ་བ་རྣིས་གཅེས་རི་སྐྱེས་བུ་མོ་བཞིན། །
ཐར་བ་འདོད་རྣམས་དབེན་པའི་རི་བོར་ཏེ། །
འདུ་འཛིས་ཡིད་རབ་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་བཞིན། །
རི་དྭགས་རྣམས་ནི་བས་མཐའི་ཚལ་ན་བདེ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་དབེན་པ་བསྟེན་པའི་རབ་བྱུང་བ་དང་། དཔེ་ཤཱ་བ་རྣིའམ་རྫོན་པས་གཅེས་པའི་རི་དྭགས་མོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་བརྗོད་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་དབེན་པར་གཅིག་བུ་སྡོད་པ་དང་། རི་དྭགས་རྣམས་བས་མཐའ་སྐྱེ་གྲོང་སྡེ་ཟད་པའི་ཡུལ་མཐའི་ཚལ་ན་བག་ཡེབས་པར་བདེ་ཞེས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་འཛལ་རེས་བྱས་ནས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དབྱངས་ལྡན་བྱུང་བ་གཞོན་ནུས་པད་ཚལ་ལ། །
ཇི་བཞིན་བློ་ལྡན་རིག་པའི་གནས་ལ་སྟེ། །
སྐྱེས་སྦྲངས་བློ་སྟོབས་ངོམ་པའི་གཞོན་ནུ་བཞིན། །
ན་ཚུང་ཨང་དྲུག་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་མྱོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥ ངེས་པའི་དཔེ་ནི། བརྗོད་ཡུལ་དཔེ་ཅན་དེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབང་གིས་ཁོ་རང་གི་དཔེར་འོས་པ་འདི་གཅིག་བུ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་ན་དཔེ་གཞན་མི་སྲིད་པས། དཔེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པའི་དཔེ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་ཞལ་པདྨ་ཉིད་དང་མཚུངས། །

གཞན་ནི་འགའ་ཞིག་དང་ཡང་མིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་དཔེ་པད་མའི་མཛེས་པ་གཅིག་བུ་དང་མཚུངས་ཀྱི༑ དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་ནི་གང་ནའང་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྙན་ཚིག་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་སླྲ་བ་ལ། །
ངག་གི་དཔལ་གྲུབ་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ། །
མཚོ་བྱུང་སྙིང་ཁར་རོལ་བ་དཔྱེ་དང་། །
མཚུངས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་གཞན་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་སྙན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སླྲ་བ་ལ། ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའམ་དཔལ་གྲུབ་པའི་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ནི། དཔེ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྙིང་གར་རོལ་བའམ། ལྷ་མོའི་བྱིན་རླབས་སྙིང་ལ་ཞུགས་པའི་སློབ་དཔོན་དཔྱེ་དང་མཚུངས་ཀྱི། རིགས་མཐུན་གཞན་མེད་པའམ་དེ་དང་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) མཐའ་དང་ཟད་དུ་མེད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི། །
འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་འདི་ཉིད་དུག་ཅན་མཚོ། །
ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་རྐང་བ་འཇོག་པ་སྐྱེ། །
དཔེར་འོས་གཞན་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མེད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་མཐའ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་འདི། དཔེ་དུག་གི་མཚོ་གཅིག་བུ་དང་མཚུངས་པ་ལས། གཞན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྔོ་ལྗང་སྤང་གི་རི་བོ་ཕྱོགས་ན་མཛེས། །

ལྗིང་ལྗིང་དལ་འབབ་ཉལ་འགྲོའི་རི་མོ་བཀྲ། །

མདངས་མཛེས་མེ་ཏོག་བཀྲ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་འདི། །

མཐོ་རིས་དང་མཚུངས་གཞན་དུ་དཔེར་མ་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༨ ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་དང་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་བཀོད་ནས། ད་དུང་དཔེ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་མཆིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་པས་དཔེ་ཅན་དེ་ལ་དཔེ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་དཔེ་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། རེ་ཞིག་ཁྱོད་གདོང་པདྨ་ཡི། །

རྗེས་འགྲོ་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ། །

གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཟླེད་འགྱུར། །

ཞེས་པས། རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་པདྨ་དཀར་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་དེ་དང་མཚུངས་པར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་པདྨ་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་དཔེར་འོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།

(ཀ) འཛམ་མགོན་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བ། །

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་ཀྱི། །

གཞན་དུ་དེ་འདྲའི་དང་ཚུལ་ལྡན་པ་དག །
སྲིད་འདིར་མཆིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཟླར་རིགས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། དཔེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་འདྲ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡོད་ན་འཇམ་མགོན་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རྙེད་དཀའ་བརྒྱ་ལམ་ཐོབ་ན་དོན་ཆེ་བ། །
དལ་བའི་རྟེན་འདི་འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་དང་། །
རེ་ཞིག་མཚན་ཉིད་མཐུན་མོད་དེ་འདྲ་བའི། །
དངོས་གཞན་སྲིད་ན་མཆིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རྙེད་དཀའ་དོན་ཆེ་བའི་དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་འདི། དཔེ་ཀླུ་རྒྱལ་འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་འཇིག་རྟེན་དུ་མཆིས་ན། དལ་བའི་རྟེན་གྱི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་ན། ས་སྐྱོད་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་མངའ་ཐང་དཔལ། །
འཇིག་རྟེན་མེས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་གཞི། །
གང་དང་མཚུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི། །
སྟོབས་ཀྱིས་དྲེགས་པ་སྲིད་ན་དེའི་རྗེས་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧ བསྡུས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ཙམ་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར། དཔེ་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་ནས་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ། དཔེ་

ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་བསྡུས་ནས་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ལ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་གདོང་མཛེས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། །

ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། །

དགའ་སྐྱེད་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པ། །

འདི་འདྲ་བསྡུས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད། །

ཅེས་པས། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མཛེས་པ་ཁོ་ནས་དཔེ་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའམ་མཚུངས་ཞེས་པ་མིན་པར། ད་དུང་མཛེས་མ་ཁྱོད་མཐོང་བ་ལས་གཞན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སོགས་འདི་དག་འདུས་པས་དཔེ་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་བསྡུས་ནས་དཔེ་ཟླ་[1] དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའོ། །དཔེར་ན།

(ཀ) ཆོས་རྒྱལ་དགེ་དབང་དྲང་སྲོང་བློ་ལྡན་དང་། །

སྐྱན་པར་སྨྲ་བའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་དག །

ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མཚུངས་མིན་ལེགས་བྲིས་ཀྱི། །

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ངང་ཚུལ་ལྡན་འདིས་ཀྱང་། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དགེ་བའི་དབང་པོ་སྟེ། རྟོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་རྩོམ་པ་པོ་དེ། སྙན་ངག་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་གཅིག་བུས་དཔེ་དྲང་སྲོང་བློ་ལྡན་ཏེ་ལྷ་རྣམས་ལ་རིག་བྱེད་སྟོན་མཁན་ཕུར་བུ་དང་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༡༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ནི། -བ * བ་ཆད་དག་སྣམ།

མཚུངས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པར། གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་དེ་ལ་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་བསྟུས་པས་ལྷ་ཕུར་བུ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་མཚར་སྡུག་ལྡན་པོ་ནས། །
ཐིག་ལེ་མཆོག་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་མིན་ཏེ། །
ཀུན་གྱི་ཡིད་བསྒྱུར་འདོད་པའི་གར་མཛེས་པའི། །
སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་ཤེས་པ་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་། །

དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མའམ་བུད་མེད་དེ་དཔེ་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་དང་མཚུངས་པར། སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་ན། རིས་མེད་འགྲོ་སྐྱོང་ས་ཡི་དབང་ཕྱུག་ཆེས། །
འཛད་མེད་ནོར་གྱི་གཏེར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅམ། །
ལུས་ངན་བུ་ཡི་དཔལ་དང་མཚུངས་མིན་ཏེ། །
རླབས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་འདིས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༤ ཕྱལ་ཟླུང་གི་དཔེ་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་རྟེན་ནས་གནས་གཞི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཅམ་མ་གཏོགས། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་གསལ་པོར་ཐོན་ཅིང་། སྤྱིར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་ཟུད་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱལ་ཟླུང་གི་རྒྱན་ཟེར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། བཤད་ཚོད་ལས་རིང་དུ་འདས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན།

རྫ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །

མཐོང་ཞིང་ཟླ་བ་མཁའ་ལ་མཐོང་། །

འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཐ་དད་དེ། །

གཞན་མེད་ཅེས་འདི་ཕྱུལ་བྱུང་དཔེ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཐོང་བ་དང་། དཔེ་ཟླ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ནས་མཐོང་བ་སྟེ། མཐོང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཟད་མི་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་བསྟན། སྤྱིར་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་ཙམ་ཆེན་པོས་བརྗོད་པའོ། །འགྱུར་འགར་འདི་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེ་ཞེས་ཟེར་རོ༑ །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། །

ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། །

འདོད་པའི་སྒྲོས་བྱུམ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་གྱི། །

དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ཐ་མི་དད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ཞང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དེ། དཔེ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་ནུ་མ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་གཞན་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་དོན་ངོ་མ་ལ་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མེད་པ་ལྟར་ཙམ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཀྱི་འདྲེན་བྱེད་དཔལ་ནི་ཁྱོད་གདོང་ལ། །

མཐོང་ཞིང་ཞུ་ཐྲུལ་ནགས་ཀྱི་རྫིང་བུར་ཏེ། །
གཞན་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚོས་ཞིབ་མོའི་བློས། །
ལན་བརྒྱར་བརྟགས་ཀྱང་དམིགས་སུ་ཡོད་མིན་ནོ། །

ཞེས་དགེ་ཅན་མཛེས་མའི་མིག་དང་དགེ་ཞུ་ཐྲུལ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ན། གནས་ལྔའི་རྩལ་རྫོགས་མཁས་དབང་འཇམ་གླིང་རྒྱན། །
ཀུན་གསལ་སྣང་བའི་བདག་པོ་ལྷ་ལམ་གྱི། །
མཛེས་རྒྱན་འབྱེད་ཚོས་ཙམ་ལས་ཐ་དད་པའི། །
ཁྱད་གཞན་ཞིབ་མོའི་བློ་ཡིས་ཡོངས་མི་དམིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༄ རབ་བཏགས་ཀྱི་དགེ་ཉི། དགེ་ལ་རབ་ཏུ་བཏགས་པའམ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚིག་སྟེ། དགེ་གང་ཞིག་གིས་དགེ་ཅན་ལ་སྙེམས་པ་འཆང་བའམ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁོ་རང་གཅིག་བུ་མ་གཏོགས་དེའི་དགེ་རུ་འོས་པ་མེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཁྱོད་མ་གཏོགས་དགེ་གཞན་པ་འདི་ཡང་དགེ་ཅན་དེའི་དགེ་རུ་འོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་དོ་མར་དགེ་ལ་དེའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་། ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ལ་རབ་བཏགས་ཀྱི་དགེ་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། དེ་ཡི་བཞིན་དཔལ་ང་ཉིད་ལ། །
ཡོད་ཅེས་ཟླ་བ་སྙེམས་མི་དགོས། །
པདྨ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བཏགས་དགེ། །

ཞེས་བརྗོད་དེ། དགེ་ཅན་མཛེས་མ་དེའི་བཞིན་གྱི་མཛེས་པ་མཐའ་དག་དགེ་

བླ་བ་ཁོ་རང་གཅིག་བུ་ལ་ཡོད་ཅེས་བླ་བ་དེ་སྙེམས་པའམ་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བླ་བ་ཉིད་དུ་མ་ཟད། པདྨ་གཞོན་ནུ་འདི་ལའང་མཛེས་མའི་གདོང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོད་ཅེས། དགེ་བླ་བ་ལ་དེ་འདྲ་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འཇམ་མཉེན་ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་ཡལ་འདབ་རྣམས། །
དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་གི་སོར་མོའི་དཔལ། །
སྙེམས་པར་མི་འཚལ་ལེགས་བྲིས་སྐྲིད་མེད་མའི། །
ལག་པའི་ཡལ་ག་དེ་ཡི་དཔྲ་ཟླ་བྱེད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་སོར་ལ་དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུས་སྙེམས་པའམ་ང་རྒྱལ་བྱེད་མི་འོས་ཏེ། ལྷའི་བུ་མོའི་ལག་པའི་སོར་མོས་ཀྱང་དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་དང་འགྲན་ནོ་ཞེས། དཔེ་ཆུ་སྐྱེས་ལ་དེའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པའམ་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལུས་ཅན་མཛའ་བའི་མཐའ་ཀུན་མི་བརྟན་པར། །
མཚོན་ཕྱིར་གློག་གི་གྱ་གྱུས་སྙེམས་མ་བྱེད། །
ཆློས་གར་མཁན་པོའི་ལག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལའང་། །
གཡོ་བའི་ཆོས་དེ་ངེས་པར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛའ་བའི་ཐམ་འབྲལ་བའི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ༑ དཔེ་ནམ་མཁའི་གློག་གཡོ་བ་དེས་སྙེམས་པར་མི་འཚལ་ཏེ། ཆློས་གར་མཁན་གྱི་ལག་པ་ཡང་ཏ་ཅང་སྒྱུར་བས་དཔེ་ཅན་དེ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ལྷ་ལམ་དལ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ཟླ་གཞོན་གྱིས། །

དབྱངས་ལྡན་ངག་གི་ལྷ་མོའི་མཛེས་སྡུག་ལ། །

སྙེམས་པར་མི་འཚལ་ལུས་ཕྲའི་འཛོ་སྙེག་གིས། །

ངོ་མཚར་གར་གྱི་འགྱིང་བག་འདིས་ཀྱང་བསྒྲུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༠ སྐད་ཐུང་གི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེ་ལ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་མི་ལྡན་ཞིང་གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་དེའི་དཔེར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་ངོ་མཚར་སྐད་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐད་བྱུང་གི་དཔེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། སྨིན་ལེགས་གལ་ཏེ་པདྨ་འགའ། །

རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་མིག་ལྡན་ན། །

ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ་འཛིན་ཏེ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐད་བྱུང་དཔེ། །

ཞེས་པས། དཔེ་མེ་ཏོག་པདྨ་འདི་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་མིག་མི་ལྡན་ཞིང་། གལ་ཏེ་ལྡན་ན། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཀྱི་མཛེས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའམ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཞེས་དཔེ་མིག་དང་ལྡན་པའི་པདྨ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ལྟར། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་པདྨ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ངོ་མཚར་སྐད་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ན་ཚོད་དར་བབ་ཡན་ལག་མཆོག་མ་ཡིས། །

མི་ཟད་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ནུས་ན། །

རྣ་བ་བརྒྱད་པའི་མཆེ་བ་ལས་འོངས་པའི། །
ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་མ་དེའི་འགྲན་ཟླར་བྱེད། །

ཅེས་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག་མའམ་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མས་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་མི་ནུས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྟེར་ནུས་ན་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚིག་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་ཚངས་པའི་མཆེ་བ་ལས་འཁྲུངས་པར་གྲགས་པའི་ཚངས་སྲས་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་འགྲན་ནུས་པའམ་མཚུངས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐིག་ལེ་མཆོག་མས་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མ་དེ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཕ) ཏ་རི་ཅན྄ད྄ན་ལྗོན་པར་མཚམས་སྦྱིན་གྱིས། །
འཕྲུད་ནས་དལ་བུའི་འགྲོས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱེད་ལ། །
ཟླ་གསལ་ཚོགས་ལ་ལེགས་བཤད་འདོམས་ཤེས་ན། །
ཚངས་པར་སྤྱོད་ལྡན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཏ་རི་ཞེས་པའི་སྐད་དོད་འཕྲོག་བྱེད་དེ། དཔེ་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རིར་སྐྱེས་ཤིང་། ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཙན་དན་གྱི་ལྗོན་པ་ལ་མཚམས་སྦྱིན་དམར་སེར་གྱིས་ལེགས་པར་འཕྲུད་པ་དེས། ཟླ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་ལེགས་བཤད་འདོམས་པའམ་འཆད་མི་ཤེས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཤེས་ན་དཔེ་ཅན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ཞེས་དཔེ་དེས་ལེགས་བཤད་འཆད་མི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བར་སྟོན་པའོ། །

ཡང་ན། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ཆགས་པའི་ཀྲིའི་བཅུད་ཆགས་ཕྱུ་རུ་ཀའི་ངོས། །

ཟུར་གྱིས་གཡོ་བའི་འདྲེན་བྱེད་ཟུང་མཆིས་ན། །

སྲིད་པའི་མཚར་སྡུག་ཀུན་རྫོགས་ལུས་ཕྲ་མའི། །

དགྱེས་ཞལ་འཛུམ་པའི་དཔལ་དང་ཅིས་མི་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༧ སྐོངས་པའི་དཔེ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དཔེ་ཅན་མཐོང་བས་དཔེ་རུ་འཁྲུལ། དཔེ་མཐོང་བས་དཔེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་ནས། དེ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ནུས་པར་འཁྲུལ་བ་སྐད་དུ་བརྗོད་པས་ན་སྐོངས་པའི་དཔེ་ཞེས་ཟེར། འདིའི་འཁྲུལ་བ་ཡང་དཔེ་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་ཀ་ངོ་མ་ཤེས་པ་ཙམ་མིན་པར། གཙོ་བོ་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་རུ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་གདོང་རི་བོང་ཅན། །

ཞེས་བཏགས་ཁྱོད་གདོང་བསམ་པ་ཡིས། །

ཟླ་བ་འདི་ཡང་རྗེས་སུ་བསྙེགས། །

ཞེས་འདི་སྐོངས་པའི་དཔེ་རུ་བཤད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མའི་གདོང་དང་། དཔེ་རི་བོང་ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་ཏ་ཅང་འདྲ་ཆེ་བས། གང་ཡིན་བརྟགས་ཀྱང་ཤན་འབྱེད་མ་ནུས་པར་མ་ཟད། གདོང་དེ་དཔེ་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མཛེས་མའི་གདོང་དེ་ཟླ་བར་འཁྲུལ་ཏེ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བཙོ་ལྡིའི་ཟླ་བ་ཤར་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ཞེས་སོ། །སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས། འདིའི་རྐང་བ་ཕྱི་མའི། འདི་ཡང་། ཞེས་པ་མ་དག་པར། ཟླ་བ་ཡི་ཡང་། ཞེས་པར་བསྒྱུར་འདུག་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོས་སྔར་ཐང་ལོ་ཙྪ་བས་བཞེད་པ་ལྟར་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་རུ་འཁྲུལ་ནས་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལ་བཞེད་པས། གང་ཡིན་ཀྱང་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཤུགས་ལས་རྟོགས་ནུས་པ་ལྟ

བུ་སྟན་དགེ་མཁན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་མཛེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(ག) འཆི་མེད་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ཕྱིར་ཤཱཀྱའི་ཏོག །
ཀུན་གསལ་ངོས་སུ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ་བ་ན། །
རྟ་བདུན་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཞེས་བླུན་པོ་འགལ། །
པད་དཀར་འདབ་མ་འཛུམ་ལ་ལྟ་ཕྱིར་རྒྱུག །

ཅེས་དགེ་ཅན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་དབང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་གང་གི་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་གསལ་བར་རྒྱུ་བ་དེ། དགེ་ཉི་མ་ནམ་མཁར་འཆར་བ་ལ་འཁྲུལ་ནས། བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་པདྨའི་འདབ་མ་ཁ་ཕྱེ་བ་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ལུས་འབིགས་བྱེད་རླུང་གཞོན་གྱིས་བསྐྱོད་པའི། །
འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུར་རབ་འཁྲུལ་མཛེས་སྡུག་ཅན། །
གང་གི་གཟུགས་ལ་མངོན་ཆགས་སྐྱེད་ཚལ་གྱི། །
གསར་འཁྲུངས་ལྗོན་པའི་མགུལ་ནས་འཁྱུད་རྟོམ་མོ། །

ཞེས་དགེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་དེ་དགེ་རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་རླུང་གིས་བསྐྱེད་པའི[1] འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུར་འཁྲུལ། དགེ་སྐྱེད་ཚལ་དུ་འཁྲུངས་པའི་ལྗོན་ཤིང་འདི་དགེ་ཅན་མཛེས་མའི་གཟུགས་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྗོན་ཤིང་གི་མགུལ་ནས་འཁྱུད་པར་རྟོམ་མོ་ཞེས། རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་ཅན་དགེ་རུ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་དགེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༡༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༥ ན། བསྐྱེད   * འདིའི་རྩ་བར་བསྐྱོད་པའི་ཞེས་འབྱུང་།

ཡང་རྗེ་ཟུར་མཁར་བས།

བྱུང་བའི་མགྲིན་སྔོན་མཛའ་མོ་ཡི། །
གླུ་རུ་བསམམས་ནས་ནགས་སུ་ཕྱིན། །
སླར་ཡང་མཛའ་མོའི་དྲུག་སྐྱེས་ནི། །
རྐང་པ་དྲུག་པའི་སྐད་དུ་གོ །

ཞེས་དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་སྔོན་ལྟར་ཕན་ཚུན་དུ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྨྲོར་བར་གསུངས། དེ་ཡང་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་དང་ཟུར་མཁར་བ་སོགས་ཀྱིས་རྩ་བའི་ཚིག །ལུས་ཕྲ་ཚྫོད་གདོང་རི་བོང་ཅན། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་དགེ་ཅན་དགེ་རུ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཚྫོད་གདོང་བསམ་པ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཡི་ཡང་རྗེས་སུ་སྙེགས། །ཞེས་པས། དགེ་དགེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་བར་བསྟན། ཞེས་བཞེད་དེ། དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་ཚབས་ཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས། དགེ་ཅན་མཐོང་བས་དགེ་རུ་འཁྲུལ། དགེ་མཐོང་བས་དགེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་ཏེ། དགེ་དང་དགེ་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་རྨོངས་པ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས། གདོང་གི་མཛེས་པ་དང་ཟླ་བ་དབྱེར་མེད་པར་འདོད་ནས། ཟླ་བ་ཤར་བ་ན་མཛེས་མའི་གདོང་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་པ་སྟེ་དགེ་དགེ་ཅན་དུ་འཁྲུལ་བ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ལྟར། དགེ་ཅན་དགེ་རུ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་གནས་ཤིང་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། གདངས་སྔོན་མགྲིན་ལས་སྐྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་སྒྲ། །
དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་སྟོང་གི་འགྱུར་ཁུགས་ལ། །
འཁྲུལ་ནས་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་མངོན་རོལ་ཆེད། །

འདོད་པས་པི་ཝང་འཚོལ་བའི་ངལ་བ་བསྐྱེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༢ ཟེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དང་། དེའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་ཟེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་གསལ་བར་ཐོན་ཅིང་། དཔེ་ཅན་དངོས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་ནུས་པར་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་བརྗོད་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ་ཞེས་ཟེར། གོང་གི་རྫོངས་པའི་དཔེ་ནི་དཔེ་ཅན་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཐག་བཅད་པ་དང་། འདི་ནི་དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལ་འབྲེལ་བ་ཐག་མ་བཅད་པར་ཟེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

ཛ་བར། པད་ནང་བུང་བ་འཁོར་རམ་ཅི། །
ཁྱོད་གདོང་ལ་མིག་གཡོ་འམ་ཅི། །
བདག་གི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡོ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་ཟེ་ཚོམ་དཔེ། །

ཞེས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ན་མཐོན་མཐིང་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ནི། དཔེ་ཡི་ཁྱད་གཞི་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་བུང་བ་འཁོར་བའམ། ཡང་ན་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མའི་གདོང་ལ་ཁྱད་ཆོས་མིག་གཡོ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་བདག་གི་སེམས་ནི་ཟེ་ཚོམ་གྱིས་རྣམ་པར་གཡོ་བ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མ་ཟིན་ནོ༑ །ཞེས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། གཏན་ལ་མ་ཕབ་པ་སྣེ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་ཟེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྨྲ་མཁས་དྲང་སྲོང་ལྷ་ཡི་བླ་མ་དེ། །
འཛམ་བུས་མཛེས་པའི་གླིང་འདིར་འོངས་པ་འམ། །

ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་བྲེལ་སྣམ་འབྱུང་མོ་ཞུག །

ཅེས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་སོགས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་འདི་ནི་དགེ་བྲང་སྔོང་ཕྱུར་བུ་སྔེ་ལྡིའི་བླ་མ་འཛམ་གླིང་དུ་འོངས་པའམ། ཡང་ན། དགེ་ཅན་ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་བཟང་པོས་གདུལ་བྱ་སྐྱོང་བ་ལ་བྲེལ་བ་གང་ཡིན་བདག་གི་སེམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྣམ་པར་གཡོ་བ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་མ་ཟིན་ནོ། །ཞེས་སློ་འདོགས་མ་བཅད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པ་ཕྱོགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འདོད་དགུ་སྦྱིན་པའི་ས་བརྟོལ་ལྗོན་པ་ལ། །
ཐུན་མཚམས་ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུས་མཛེས་སམ་ཅི། །
ཡང་ན་རྣམ་འདྲེན་ཁྱོད་སྐུ་ངུར་སྨྲིག་གིས། །
འཁྲུད་པ་ལགས་སྣམ་བདག་ཡིད་འབྱུང་མོ་ཞུག །

ཅེས་དགེ་འདོད་དགུ་སྦྱིན་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ལ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྤྲིན་དམར་སེར་གྱིས་གཡོགས་པའམ། ཡང་ན་དགེ་ཅན་བླ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གིས་བརྒྱུབས་པ་གང་ཡིན་བདག་གིས་མ་ཤེས་པར་ཡིད་ཐེ་ཚོམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །
དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་བདུང་བའི་དབྱངས་སྙན་ནམ། །

ཡང་ན་སྟོན་འཛིན་མཁྲིན་སྐྱེས་གླུ་ཡི་དབྱངས། །
གང་ཡིན་མ་ངེས་བདག་ཡིད་འཕྱུང་མོ་ཅུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༣ གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལས་ཅུང་ཟད་དམན་པས། དཔེ་ཅན་ལ་དཔེ་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ངེས་ཚིག་གསལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའམ། གཞི་དེ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གང་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལའང་ཟེར། དཔེ་འདི་དང་གོང་གི་ རྨད་བྱུང་གི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལས་ཅུང་ཟད་དམན་པའམ་དེ་ལ་མི་དོ་བ་ཞིག་འཛོག་པ་འདྲ་ཡང་། རྨད་བྱུང་སྐབས་དཔེ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་ནས་གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་ན། དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འདིར་དཔེ་དེ་ལ་མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཐེམ་ཚོམ་བཅད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཟླ་བ་སྐྱེངས་བྱེད་མཛེས་པ་འདི། །
ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་པདྨ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་དོ། །
ཞེས་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དཔེ། །

ཞེས་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པ། ཟླ་བ་ཡང་སྐྱེངས་པའམ་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་པའི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ནི། གང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་བདག་གིས་བརྟགས་པ་ན། དཔེ་པདྨ་མིན་ཏེ། པདྨ་ནི་ཟླ་བས་ཚར་གཅོད་པའམ་ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་ལ། མཛེས་པ་འདི་ནི་ཟླ་བས་ཀྱང་ཚར་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་

ནི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ཉིད་དོ། །ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་དེ་གཉིས་ལ་ལྷ་བས་འཛོམས་མི་འཛོམས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ཡོད་པ་འདི་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དཔེའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) བརྡ་སྤྲོད་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་འདི། །
ལྷ་ཆེན་སྲས་པོ་གདོང་དྲུག་དང་མཚུངས་ཀྱང་། །
གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་ལེགས་སྦྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །
དཔང་སྟོན་ལོ་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན་པར་ངེས། །

ཞེས་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་འདི་ནི་ལྷ་ཆེན་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་དང་མཚུངས་ཀྱང་། བརྡ་སྤྲོད་པའི་རིག་གཞུང་མང་པོ་འཕགས་ཡུལ་ནས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཏེ་བོད་གངས་ཅན་དུ་སྤེལ་ཞིང་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན། སློབ་དཔོན་འདི་དཔེ་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་མིན་པར། དཔེ་ཅན་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྲིད་གསུམ་མཛེས་པའི་དཔལ་ཀུན་ཟིལ་གནོད་(གནོན)པའི། །
ཁྱོད་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མཆོག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་། །
བདེ་བླག་སྦྱིན་ཕྱིར་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་མིན་ཏེ། །
ངེས་ནི་འཁོར་བའི་ཕྱུན་ཚོགས་སྐྱེར་ནུས་སམ་(ཙམ)། །

ཞེས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཛེས་པ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་འདི་ནི། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ན། དཔེ་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་མ་ཡིན་པར། དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཡིན་ཏེ།

དཔག་བསམ་ལྗོན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་སྐྱེར་ནུས་པ་མ་གཏོགས། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེར་མི་ནུས་པས་ངོ་མཚར་ཅན་དེ་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་བཅད་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་ཟིལ་གནོན་པའི་ཞེས་པ་དང་ནུས་སམ་ཟེར་བ་གཉིས་མ་དག་པར་གནོན་པ་དང་ནུས་ཙམ་ཟེར་དགོས། འདིའི་ཚིག་ཟིན་ལ་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཀྱང་ཁྱོད་མཐོང་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་གོ་དགོས་སོ། །

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་སྙིག་པའི་ཉམས་ལྡན་འཁྲིང་བག་གིས། །
སྣན་འཛེ་བས་རྒྱུད་མངས་དབྱངས་ལ་རོལ་རྩེད་མཁན། །
འདོད་ལྡན་དྲི་ཟའི་སྙིག་མོ་མ་ལགས་ཏེ། །
སྒྲ་མཁས་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཕྱིར་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༩ སྦྱར་བའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་འགའ་རེ་ཡོད་པ་དེ། དཔེ་ལའང་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་པ་སྒྲ་སྦྱར་རམ་དོན་སྦྱར་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། མཛུག་ཏུ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འཁྲུན་ཟླ་དང་། །
དཔལ་དང་ལྡན་དང་དྲི་བཟང་གིས། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན། །
ཞེས་པ་སྦྱར་བའི་དཔེ་རུ་བཤད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གཏོང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་འདིས། བསིལ་ཟེར་ཅན་དེ་ཟླ་བའི་འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ་དང་། དཔེ་བྱད་མ་ནི་ཉི་མའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་ཟླ་བྱེད་པ་སྙེ་དོན་ལ་སྦྱར། ཡང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གཏོང་དེ། མཛེས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བདེ་དགའ་སྐྱེར་བ་དང་། དཔེ་བྱད་མ་ནི་མཛེས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་འདོད་ལྡན་བུང་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེར་བ་སྒྲ་ལ་སྦྱར། ཡང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ཁ་ལ་དྲི་ཞིམ་བྲོ་བ་དེ་དཔེ་བྱད་མའི་ཟེ་ཙུ་འབྲུ་ལ་དྲི་ཞིམ་བྲོ་བ་དང་དོན་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཕན་ཚུན་སྒྲ་དོན་མཚུངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ལ་མཉམ་པོར་སྦྱར་ནས། མཚུག་ཏུ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་དཔེ་བྱད་མ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་བའི་ཚིག་འདི་ལ་དཔང་ལོའི་ཊཱི་ཀཱ་ལས། ཆོས་མཚུངས་དང་"པོ[1]་སྒྲ་ལ་སྦྱར། གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་གདམ་ང་ཅན། གསུམ་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བར་བཀྲལ་བ་ལྟར། བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྨྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་མོད། ལྷུ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ལྟར་སྦྱ་མ་དོན་སྦྱར་བྱས་ན་ལེགས་སོ༔ །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གང་ཞིག་བསྐྱེན་ན་ལེགས་པའི་དཔལ་སྐྱེར་ཞིང་། །
མི་མཐུན་རྒུད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དགྲར་གྱུར་པ། །
སྲིད་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་ཟས་གཙང་སྲས། །
ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་ཡང་དག་མཚུངས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༣༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༢ ན། པོ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་པོ་རུ་བཅོས་དགོས་སྣམ།

ཞེས་དཔེ་ཅན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་ན། འདི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་དཔལ་སྟེར་བ་དང་། དཔེ་དགོས་འདོད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བསྟེན་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་བདེ་ཞིང་ལེགས་པའི་དཔལ་སྟེར་བ་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར། ཡང་། དཔེ་ཅན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་པས། འདི་ཕྱིའི་མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་བའམ་ཉོན་མོངས་སེལ་བ། དཔེ་དགོས་འདོད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུལ་ཕོངས་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་པ་སེལ་བ་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར། ཡང་། དཔེ་ཅན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་པའམ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྙེད་དཀའ་བ༏ དཔེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ༏ དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས་མཐུག་ཏུ་མཚུངས་ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དཀར་གསལ་དྲི་མས་སྤངས་པའི་བཞིན་རས་ཅན། །
ཆགས་ལྡན་སྙིང་ལ་ཀུན་དགའ་གསར་བའི་རོ། །
སྨྲིན་བྱེད་ལང་ཚོའི་འཕེལ་བ་རྫོམ་པ་ཡི། །
བདག་གི་གྲོགས་དེ་ཟླ་ཚེས་གསར་བ་བཞིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྲོགས་མོ་གཞོན་ནུ་མ་དེའི་མཛེས་པའི་གདོང་དང་། དཔེ་ཟླ་ཚེས་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་དཀར་ཞིང་གསལ་བ་དོན་ལ་སྦྱར། ཡང་། མཛེས་མའི་གདོང་ལ་ནག་པོའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཟླ་ཚེས་ལ་རི་བོང་གི་མཚན་མ་མེད་པ་གཉིས་སྒྲ་ལ་སྦྱར། ཡང་། མཛེས་མས་ཆགས་ལྡན་གྱི་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་ཚེས་ཀྱིས་དཀར་ཆའི་འཕེལ་བ་རྫོམ་པ་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཟུང་ཐང་བསྟན་པའི་

སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས།

ཟླ་མ་དང་བྲལ་མཛེས་སྡུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །
མཐོང་བས་ཡིད་ལ་ཀུན་དགའི་དཔྱིད་འཛོ་བ། །
སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །
ཉ་གང་བསིལ་ཟེར་བདག་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་དང་། དཔེ་ཉ་གང་ཟླ་བ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒྲ་སྦྱར་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རྙེད་དཀའ་དོན་ལྡན་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྐྱེད་ཅིང་། །
འཛམ་གླིང་རྒྱན་གྱུར་དགོས་འདོད་རེ་སྐོང་བའི། །
ལྷ་རིག་གནས་ལ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག །
ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་ཡང་དག་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༥ མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དོན་གྱི་ཆོས་མཚུངས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་བྱའི་ཚིག་གི་སྒྲ་གཅིག་ལ་གཅོད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཕྱེ་སྟེ་མཚུངས་ཆོས་སྒྲ་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྒྲུབ་པའམ། ཡང་ན་མིང་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་བྱ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀའི་མཚུངས་ཆོས་ལ་མཉམ་ཉིད་དམ་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་གང་རུང་ཞིག་ལ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྐྱིད་ཚལ་ཕྲེང་འདི་བུ་མོ་བཞིན། །
མཛེས་ལྡན་སྣ་ལ་ཀཱ་ན་ན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་སྐྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི། དཔེ་བུ་མོ་བཞིན་དུ་མཛེས་

སོ༔ །ཞེས་པའི་དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཕན་ཚུན་དོན་ལ་སྦྱར་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་གི་ལམ་ནས་འདྲ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྐུ་ལ་ནི་སྤྱོས་དཀར་གྱི་ཤིང་དང་། ཀུན་ན་ནི་ནགས་ཏེ། སྐྱེད་ཚལ་དེ་སྤྱོས་དཀར་གྱི་ཤིང་གི་ནགས་ཀྱིས་མཛེས་སོ་ཞེས་གཙོད་མཚམས་གཅིག་དང་། ཡང་དགེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས། སྐུ་བཅས་པ། ཨ་ལ་ཀ་སྐྲའི་ལན་བུ། ཨཱ་ན་ན་གདོང་སྟེ་བུ་མོའི་གདོང་སྐྲའི་ལན་བུ་དང་བཅས་པས་མཛེས་སོ། །ཞེས་གཙོད་མཚམས་གཅིག་སྟེ། དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས། གཙོད་མཚམས་དང་པོ་དགེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ། བོད་སྐད་དུ། སྐུ་ལའི་ནགས་ཀྱི་མཛེས་ལྡན་པ། །ཞེས་དང་། གཙོད་མཚམས་གཉིས་པ་དགེ་ཡི་སྐབས་སུ་བོད་སྐད་དུ། ལན་བུར་བཅས་པའི་གདོང་མཛེས་ལྡན། །ཞེས་དགེ་དགེ་ཅན་གཉིས་ཀ་མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དབང་གིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་ནའང་། བསླུགས་པའི་ཚེ་དགེ་དགེ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་སྐུ་ལ་ཀཱ་ན་ན། ཞེས་པ་སོགས་སྒྲ་མཚུངས་པའམ་སྒྲ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འདྲེས་པར་བརྗོད་ནས། དགེ་དོན་གཉིས་ཀའི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་ཞར་ལ་ཐོན་ཅིང་། སྒྲ་མཚུངས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བརྗོད་པས་ན་སྒྲ་མཉམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ངེས་པ་བོད་ཀྱི་བརྡ་ལ་མ་གྲགས་པས་མི་དགོས་ལ། གློག་པ་བོས་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་དུ་བསླུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་དོན་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་པར། བོད་མཁས་དང་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་སོགས་ཀྱིས་བཞེད། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས། རྒྱན་སྡེ་མ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་འདི་

སྦྱོར་རྒྱུན་དུ་འདོད་ཀྱང་། སྤྱིར་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་འདི་ནི། སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་། སྦྱོར་དཔེ་ལས་ཟུར་དུ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱོར་དཔེ་སྔོན་མ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་བ་དག་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་མཚུངས་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་དོན་ཅི་རིགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱན་འདིས། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཞར་ལ་ཐོན་ཅིང་། གཙོ་བོར་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་བ་དེ། ཡི་གེ་གཟུགས་གཅིག་པའམ་སྒྲ་མཉམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་པ་དེ་ཡང་། ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པ་ལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་བོད་མཁས་འབེལ་གཏམ་ལས། རྩ་བའི་ཚིག་གི་མཚུངས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ། གཟུགས་མཚུངས་སྒྲ་ཡིས། ཞེས་པར་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མཉམ་ཉིད་ཅེས་པའང་། སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ལ་གོ་དགོས། རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་དཔེ་ཅན་སྐྱེད་ཚལ་དང་། དཔེ་བུ་མོ་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་མེད་ཀྱང་། སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་དུ་ཡོད་པས་ན་གཟུགས་མཚུངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བའི་སྙན་ངྷེ་ཀ་ལས་ཀྱང་། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་སྒྲ་གཅིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བོད་མཁས་ཀྱིས།

(བ) རྣམ་འདྲེན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བུདྡྷའི་ཞབས། །

མ་ངོས་གདེངས་ཅན་བདག་པོའི་ངོ་མཚར་བཞིན། །

ཕྲུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་དེ་དབང་ཆུའི། །
རྒྱུན་མཆོག་རྣམ་བཞི་འབེབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །

ཞེས་དགེ་ཅན་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་དང་། དགེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པ་གཉིས་མཚུངས་ཆོས་སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ནི། དགེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྲུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ། ཞེས་པ་སོགས་མཚུངས་ཆོས་སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་པ་དང་། གློག་པའི་ཚེ་ཚིག་གི་གཙོད་མཆམས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ནི། དགེ་ཅན་སྐབས། རང་དོན་སྤྲངས་པ་ཕྲུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་རྟོགས་པ་ཕྲུན་ཚོགས་ཏེ་ཕྲུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་བླ་མ་དེས་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བཞིའི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་སྩོལ་བའམ་འབེབས་པར་མཁས་སོ་ཞེས་གློག་པའི་ཚེ། ཕྲུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་དེ། དབང་བཞིའི་ཆུ་བོ་སྩོལ་བ་ལ་མཁས་པར་སྦྱར་བ་དང་། དགེ་ཡི་སྐབས་སུ་ཆུ་ཀླུང་སྨན་འབྲས་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཕྲུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཀླུའི་དབང་པོ་མ་དྲོས་པ་དེས། རང་ལ་དབང་ཆུའི་རྒྱུན་མཆོག་གངྒཱ་དང་། སིནྡྷུ་དང་། བཀྵུ་དང་། སི་ཏཱ་སྟེ་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་འཛིག་རྟེན་དུ་འབེབས་པ་ལ་མཁས་སོ། །ཞེས་ཕྲུན་ཚོགས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ། མ་དྲོས་པ་དེ་ལ་དབང་བའི་ཆུ་བྱེད་པ་བོ་ལ་སྦྱར་ནས་གློག་པ་ལྟར། དགེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་ཚིག་གི་གཙོད་མཆམས་ཀྱིས་སྒྲའི་གློག་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་མཚུངས་ཆོས་སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་པོ་དེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་ནས།

སྨྲ་བའི་ལྷ་གཅིག་མཚོ་བྱུང་སྙེག་པ་མོ། །
མཛེས་ལྡན་སྨིན་ལེགས་གཞོན་ནུའི་ངོ་མཚར་བཞིན། །

འདོད་པའི་དཔལ་སྟེར་ནུ་ཚོད་གཞོན་ལུས་ཅན། །

གཞན་ལ་ཟུར་མིག་རོལ་བས་འཁྱུད་པས་སོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མ་དང་། དཔེ་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་ཆོས་སྒྲའི་གཟུགས་གཅིག་པ་འདོད་པའི་དཔལ་སྟེར་བ། ནུ་ཚོད་གཞོན་པའི་ལུས་ཅན། གཞན་ལ་ཟུར་མིག་རོལ་བས་འཁྱུད་པ་སོགས་དང་། དཔེའི་སྐབས་སྨིན་ལེགས་མས་འདོད་པའི་དཔལ་སྟེར་ན། ཞེས་དཔེ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་སྒྲ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གློག་པའི་ཚེ་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་སྟོ་མ་དང་འདྲ།

ཡང་ན། དཀར་མཛེས་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་ལུས་ཕྲ་མ། །

ཕན་བདེ་དཔལ་སྐྱེད་རྩེ་ལྡན་མ་མ་ལགས། །

ཇི་ལྟར་འདོད་འཕེལ་སྙིང་གྲོགས་མ་ཡིན་པས། །

ཁེངས་དྲེགས་སྤངས་ཏེ་དགའ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་དག་སྒྲ་གཅིག་ལ་གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། དེ་ལྟར་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་འདི་སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བར་འདོད་པ་སོགས་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོས་སློན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། གོང་གི་སྦྱར་བའི་དཔེ་ལ་མཚུངས་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་དོན་ལ་སྦྱོར་དགོས། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ལ་མཚུངས་ཆོས་སམ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཆོག་ཅིང་སྒྲ་དོན་གང་ལ་སྦྱར་ན་ཡང་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་སོ༑ །ཡང་མིང་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ན།

(ཀ) སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་བཞི་ཡི་རྒྱལ་རྣམས་ཀུན། །
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན། །
མཁར་ཉལ་གཙོ་བོ་ཟ་གཟུའི་ལྟོ་ཅན་བཞིན། །
ཀུན་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན་ནམ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི། དཔེ་མཁར་ཉལ་ལམ་ལྷའི་གཙོ་བོ་ཟ་གཟུའི་ལྟོ་ཅན་ནམ་ཁྱབ་འཇུག་བཞིན་ཏེ། ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་ཅེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་མིང་གཅིག་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དོན་མི་འདྲ་ཞིང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་མིང་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་འདོད་འཇོ་བའི། །
སྨྲ་བའི་དཔལ་གྱུར་མཚུངས་མེད་དགེ་བའི་བཤེས། །
ཆུ་གཏེར་གླིང་དུ་བགྲོད་པའི་དེད་དཔོན་བཞིན། །
ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགུའི་རེ་བ་ཀུན་ནས་བསྐངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༨ སྨད་པའི་དཔེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་མཚུངས་པ་སྦྱིར་བཀོད་ནས། དཔེ་ཡི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་བརྗོད་པའམ་དེ་ཅུང་ཟད་སྨད་དེ། དཔེ་ཅན་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་ལྡན་ཞིང་། དཔེ་དེ་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའམ། ཅུང་ཟད་སྨད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་

དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ལ་དཔེ་གཉིས་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། པདྨ་རྡུལ་མང་རླབ་བ་མཛད།

དེ་དག་ལས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན། །

མཚུངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བཅས། །

ཞེས་པ་སྨད་པའི་དཔེ་རྡུ་འདོད། །

ཅེས་དཔེ་དང་པོ་པདྨ་ལ་གེ་སར་གྱི་རྡུལ་མང་བ་དང་། དཔེ་གཉིས་པ་རླབ་བ་ནི་ནག་ཕྱོགས་ལ་དཀར་ཆ་བྲི་བས། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་དེ་དག་གི་མཛེས་པ་སོགས་མཚུངས་པར་མ་ཟད། སྐྱོན་དེ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་བཅས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) དཔལ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ཡུལ་"ཀྱི[1]་རྣམ་པར་བསྐལ། །

དབྱར་སྐྱེས་ཐ་གསང་དུས་ཀྱི་གཞན་དབང་གྱུར། །

དེ་དག་ཚོགས་ལས་ཚངས་སྲས་ལྷ་མོའི་གསུང་། །

མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མང་དུ་མཆིས། །

ཞེས་དཔེ་དང་པོ་ཁྲབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་དཔལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་གླུ་དབྱངས་ཡིན་ཏུ་སྙན་ཡང་རྒྱང་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཉན་ན་མི་ཐོས་པ་དང་། དཔེ་གཉིས་པ་དབྱར་སྐྱེས་ཐ་གསང་སྐྱེ་འབྲུག་སྒྲ་རྣ་བར་འཇེབས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་མེད་པས། དཔེ་ཅན་ཚངས་སྲས་ལྷ་མོའི་གསུང་དབྱངས་ནི་སྒྲ་དེ་དག་དང་སྙན་པ་མཚུངས་པར་མ་ཟད། རྒྱང་ཐག་རིང་ཐུང་དང་དུས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༣༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། ཀྱི   * གྱིས་ཡིན་དགོས་པར་སྣམ།

མི་འགྱུར་བས། དེ་ལས་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཅེས། དཔེ་ལ་སྨད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལྷ་ཡི་རྫིང་རིང་སྟོང་ཡང་རིག་ཚས་དབེན། །
ཆུ་གཏེར་གཏིང་ཟབ་ཡངས་པ་བ་རྩྭས་རྟོགས། །
ཡོངས་འཛིན་ཁྱོད་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་གློང་། །
ཚུལ་དེས་ཇི་བཞིན་གཞལ་ཕྱིར་ག་ལ་ཞིག །

ཅེས་དཔེ་དང་པོ་ལྷ་ཡི་རྫིང་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོག་རིག་གིས་སྟོང་ཡང་། རིག་"ཚའི[1]་དབེན་པའམ་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། དཔེ་གཉིས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཟབ་ཀྱང་བ་རྩྭས་རྟོགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། དཔེ་ཅན་ཡོངས་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་གློང་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་མ་ཟད། སྐྱོན་དེ་དག་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་སྙན་ཡང་དོན་གྱིས་དབེན། །
ཁུ་བྱུག་གསུང་སྙན་འཛེ་བས་ཀྱང་ལན་རེ་ཙམ། །
སྙིག་ལྡེམ་གར་གྱིས་སྒྱོས་པའི་གླུ་མའི་དབྱངས། །
གང་དེར་མཚུངས་ཤིང་སྐྱོན་གྱི་ཕྱོགས་མ་དམིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༧ བསྡུགས་པའི་དཔེ་ནི། ཐོག་མར་དཔེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་བསྔགས་པ་ཆེར་བརྗོད་དེ། དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༣༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། ཚའི * ཚས་ཡིན་དགོས་པར་སྣང་།

རྩ་བར། པདྨས་ཚངས་པ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེད། །
ཟླ་བ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་གིས་འཛིན། །
དེ་དག་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། །
དེ་ནི་བསྟུགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་དཔེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་པདྨས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཚངས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། དཔེ་ཟླ་བ་ནི། བདེ་འབྱུང་སྟེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་ཞེས་བསྟུགས་པ་ཆེར་བརྗོད་ནས། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) མི་བསྲུན་གླགས་ལྟའི་རྒོལ་ངན་རབ་འཇོམས་ཤིང་། །
བློ་གསལ་ཚོགས་རྣམས་ཚོས་ཀྱིས་ཚིམ་བྱེད་པའི། །
ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཇི་བཞིན་ཙོང་ཁ་བ། །
ལྷར་བཅས་སྐྱེ་དགུའི་གཙུག་ན་མངོན་པར་མཛེས། །

ཞེས་དཔེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གླགས་འཚོལ་བའི་མི་བསྲུན་རྒོལ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་དང་རྩོད་པ་མཛད་པས་ཕམ་ཞིང་ཆར་བཅད་པ་དང་། སྐལ་ལྡན་བློ་གསལ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན། དཔེ་ཅན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་བཞིན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས་སོ། །ཞེས་དཔེ་ལ་བསྟུགས་པ་ཆེར་བརྗོད་ནས་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འཆི་མེད་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་ཆ་གཞལ་མི་ཐོད། །

རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་ཕུང་པོ་འབྱུང་བའི་ཁུངས། །

དེ་དག་ཉིད་དང་འདྲེན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ་ཧེ་བླ་མ། །

ཞེས་དཔེ་ནམ་མཁའ་ནི་མཐའ་ཡངས་ཤིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་གཞལ་མི་ནུས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས། དཔེ་ཅན་བླ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་དེ་དག་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྔད་པའི་དཔེ་དང་བསྡུགས་པའི་དཔེ་གཉིས་རྩ་བ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཞིང་དཔེ་གཉིས་རེ་བཞག་ན་རྩ་བ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། ཚངས་དབང་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་དབང་དུ་བསྒྱུར། །

མིག་སྐྱའི་ནོར་གྱིས་སྟོང་གསུམ་སྣོད་དུ་བྱས། །

དེ་དག་དང་མཚུངས་ས་སྐྱོད་དྲེགས་ལྡན་གྱི། །

སྟོབས་འབྱོར་ཚད་ལ་བློ་ཡིས་དཔོག་ནུས་སུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༽ བཟོད་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེ་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ལྟ་བར། རང་གི་བསམ་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འོན་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཡོན་ཏན་ལྡན་ནམ་སྐྱོན་འགྱུར་ཡང་། །

ཟླ་བ་ཁྱོད་གདོང་མཚུངས་ཞེས་པ། །

བརྗོད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད། །

ཅེས་པ་བརྗོད་འདོད་དཔེ་ཞེས་རིག །

ཅེས་དཔེ་ཟླ་བ་དེ་དཀར་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་ར་རིའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཅི་ཡིན་ཀྱང་། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་མཚུངས་ཞེས་རྗོད་པར་འདོད་པ་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་ཉེར་སྟོན་པའི། །
ཚངས་སྲས་ངག་གི་ལྷ་མོའི་སྙན་འགྱུར་གསུང་། །
ཀ་ལ་པིང་ཀའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་བརྗོད་ལ། །
ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་དོས་སུ་ཤར། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་སྙན་པའི་གསུང་དབྱངས་ནི། དཔེ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་དབྱངས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཇི་ལྟར་གནས་ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་འདོད་བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་དོས་སུ་ཤར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྒྲིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསལ་བྱེད་དམ། །
གལ་ཏེ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་ཀྱང་རུང་། །
ཁྱོད་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་ནམ་མཁའི་ཀློང་། །
མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་བདག་གི་སྙིང་ལ་གནས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན་རུང་། དཔེ་ནམ་མཁའི་ཀློང་དང་ངེས་པར་མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་བདག་གི་སྙིང་ལ་གནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བོད་མཁས་ཀྱིས་དཔེ་ཅན་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་འདྲ་གནས་ཀྱང་དེ་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་དགོས་པར་བཞེད་པ་འདྲ།

ཡང་ན། གཟུར་གནས་མཁས་དབང་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་ནམ། །

ཡང་ན་ཕྱོགས་ལྷུང་གཏམ་གྱིས་འཕྲུལ་ཀྱང་རུང་། །

དོན་བཟང་སྣན་པའི་ངག་འདི་ཚངས་སྲས་མ། །

བཞད་པའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་བརྗོད་ཐློག་མ་ཧུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༧༩ འགལ་བའི་དཔེ་ནི། དཔེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅམ་བཀོད་ནས། དཔེ་དེ་དག་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་གནས་པའམ་བརྟེན་པ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དམ། འགལ་བ་ཅམ་དུ་འཆར་བ་མ་གཏོགས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཅམ་འགལ་ཡང་ཆོས་མཚུངས་འདྲ་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། འདབ་བརྒྱ་བ་དང་སྟོན་ཟླ་དང་། །

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་གསུམ་པོ་ནི། །

ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་ཞེས་པ། །

དེ་ནི་འགལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །

དཔེ་འདབ་བརྒྱ་བ་སྟེ་པདྨ་དང་གཅིག །སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་དང་གཉིས། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་གསུམ་པོ་འདི་གནས་པའམ་རྟེན་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བའི་འགལ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་མཛེས་པར་ཁྱད་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་དྲང་སྲོང་མེ་བཞི་སྐྱེས། །

ངག་གི་དཔལ་ཐོབ་སློབ་དཔོན་དཎྜིའི་ཞབས། །

གནས་ལྔ་རིག་པ་ལོ་ཆེན་བློ་གྲོས་བརྟན། །

འདི་གསུམ་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འགལ་བ་ཉིད། །

ཅེས་དཔེ་བརྡ་སྦྱོད་རིག་བྱེད་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་དྲང་སྲོང་མེ་བཞི་སྐྱེས་ཏེ་གཟའ་ཕུར་བུ་དང་། ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སློབ་དཔོན་དཎྜི་དང་། དཔེ་ཅན་གནས་ལྔ་གཟིགས་པའི་པཎ་ཆེན་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙྪ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་གསུམ་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བའི་འགལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟེ། མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རབ་འབར་བསྐལ་བའི་ཞུགས་དང་རྟ་གདོང་རི། །

ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་རལ་ཚོགས་རྣམས། །

གཅིག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི། །

ངང་ཚུལ་འདི་གཉིས་འགལ་བར་བདག་སེམས་སོ། །

ཞེས་པའི་རྟ་གདོང་རི་ནི། སྔོན་དྲང་སྲོང་ཨུརྦ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་མངལ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བུ་ཞིག་འདོད་ནས་རང་གི་བྲང་ལ་བསྣུབས་པས། དྲོད་འབར་ནས་མེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བུ་ཞིག་སྐྱེས་པ། འཛམ་གླིང་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་རྒོད་མའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་བོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པས། རི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལྕུགས་ཀྱིས། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཕལ་ཆེར་སྐེམ་པར་བྱེད་པས་ན། རི་དེ་ལ་བྲང་སྐྱེས་དང་། རྒོད་མ་ཁ། རྟ་གདོང་རི། རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་པར་གྲགས་ཀྱང་། དོན་ལ་རྗེ་སོལ་ལས་གྲུབ་པའི་རི་མེ་འབར་བ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན། དཔེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་བསྐལ་བའི་མེ་དང་། རྟ་གདོང་གི་རི། དཔེ་ཅན་ཁྲི་བོའི་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྐྲ་གསུམ་མཚུངས་ཆོས་དམར་ཞིང་གསལ་བ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བར་སེམས་ཞེས་སོ། །དཔེ་བརྗོད་འདིའི་ཚིག་ཐ་མའི་

དང་ཚུལ་འདི་དང་འགལ་བར་ཞེས་པ་མ་དག་པས་དང་ཚུལ་འདི་གཉིས་འགལ་བར་ཞེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འབྲུག་སྨྲུལ་གྱིས། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་འགལ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དགེ་དང་དགེ་ཙན་སོགས་སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ལ་བཤད་[1]པ་དང་། རྗེ་བོད་མཁས་པས། དཔང་ཊཱི་ཀ་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར། པནྡྰ་དང་། ཟླ་བ་དང་། བཞིན་རས་གསུམ་མཛེས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལ༑ ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་འགལ་བ། ཞེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་འགལ་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རིན་སྤུངས་པ་དང་། ས་སྐྱ་དཔག་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྣར་ཐང་བའི་སྣན་ཊཱི་ཀ་ཏུ་ཟླ་བ་དང་། པདྨ་དང་། བཞིན་རས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་འཆར་བའི་འགལ་བ་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་དུ། ལྷ་བ་ཆེན་པོས། དགེ་དང་དགེ་ཙན་གསུམ་གནས་པའམ་བརྟེན་པ་ཐ་དད་པའི་ངོས་ནས། ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །འདིའི་དཔེར་བརྗོད།

ཡང་ན། དཀར་གསལ་འོད་བརྒྱ་འགྱེད་པའི་རི་དྭགས་མཚན། །
འཛམ་གཉེན་ཆུ་ཤེལ་མདངས་འཛིན་འདབ་བརྒྱ་བ། །
སྙིག་འཇུམ་ཟུར་མིག་གཡོ་བའི་ལུས་ཕྲའི་གདོང་། །
ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་འགལ་ཡང་ཅིས་མི་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༠ དགག་པའི་དཔེ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དགེ་ཙན་དེ་དང་འགྲན་པར་མི་ནུས་པའི་

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། * འདི་ལ། ཁམས་འགྲེལ་(ལྷ་ཉའི་པར་མ་)ཤོག་གྲངས་ ༡༢༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༩ ན། "དེ་ལས་གཞན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འོད་དང་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་འགལ་བར་འཆད་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་སླར་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་འགལ་བ་ལ་འཆད་པ་སོགས་རྣམ་པར་འཕྲུམས་པའོ། །" ཞེས་འབྱུང་།

དཔེ་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་དཔེ་དེའི་སྐྱོན་ཞིག་བརྗོད་ནས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ལས་དཔེ་དམན་པས་དཔེ་ཅན་དང་མི་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དཔེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཟླ་བར། དྲི་མ་ལྡན་ཞིང་ཟླུན་གྱུར་པས། །
ཟླ་བ་ནི་ཁྱོད་གདོང་དང་། །
འགྲན་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མེད། །
ཅེས་པ་དགག་པའི་དཔེ་ཉིད་དོ། །

དགག་བྱ་དཔེ་ཟླ་བ། འགོག་བྱེད་ཟླ་བ་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཞིང་ཟླུན་པར་གྱུར་པས་ན༑ དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་འགྲན་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དཔེ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་དཔེ་ཅན་དང་མི་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དཀར་བ་དང་མཛེས་པ་སོགས་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) བ་མོའི་རེག་པ་ཆུང་དུས་སྙིང་བྱེད་ཅིང་། །
བུང་བའི་འཕུར་ལྡིང་འཕྲུལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གཟུགས། །
མཐོང་མིན་འདམ་སྐྱེས་གཞོན་ནུས་དབྱངས་ཅན་མའི། །
ཡིད་འོང་ཞལ་གྱི་ཁྲིམ་དང་ཅི་ཞིག་མཚུངས། །

ཞེས་དགག་བྱ་དཔེ་པདྨ་གཞོན་ནུ་དང་། འགོག་བྱེད་པདྨ་སད་ཀྱིས་བཅོམ་ནུས་པ་དང་། བུང་བ་འཁོར་ཡང་པདྨས་མི་མཐོང་བས་ན། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་དང་ཅི་ཞིག་མཚུངས་ཞེས་མི་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། ཤུགས་ལ་དཀར་བ་དང་མཛེས་པ་སོགས་མཚུངས་པ་གོ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཡི་གེ་གསལ་མིན་སྙིང་པོས་དབེན་པའི་སྒྲས། །
གཞན་ཡིད་བསླུ་བ་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་ལ། །
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གསུང་ལ་འགྲན་བདོ་བའི། །
སྤོབས་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་དགག་བྱ་དཔེ་དྲི་ཟའི་པི་ཝང་དང་། འགོག་བྱེད་པི་ཝང་གི་སྒྲས་ཡི་གེ་སྟོན་མི་ནུས་པ་དང་། སྙིང་པོ་མེད་པའི་སྒྲས་གཞན་ཡིད་སླུ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པས་ན། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་གསུང་དབྱངས་ལ་འགྲན་བདོ་བའི་སྤོབས་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བདོ་བ་ནི་སྤྱི་རདར་བའི་དོན་སོགས་ལ་འཇུག་ཀྱང་བཟོད་པ་ལའང་འཇུག་པས་འདིར་འགྲན་བཟོད་མི་ནུས་པའི་དོན་ཡིན།

ཡང་ན། རབ་རྗེ་མཆེ་སྡེར་བྲལ་བའི་སྟག་སེང་དང་། །
སྤོ་ལྡང་གཡུ་རལ་མེད་པའི་འདམ་སེང་དག །
ཆུ་ཤེལ་ལྷུན་པོར་འགྱིང་བའི་གདོང་ལྔ་ལ། །
འགྲན་པའི་སྤོབས་པ་ནམ་མཁའི་པདྨའི་ཟླ། །

གོང་གི་སྨད་པའི་དཔེ་དང་དགག་པའི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དཔེ་ལ་ཅུང་ཟད་སྨད་པའམ་དེའི་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་བརྗོད་པ་འདྲ་ཡང་། མི་འདྲ་སྟེ། སྨད་པའི་དཔེ་ནི༑ དཔེ་ལ་ཅུང་ཟད་སྨད་ནས་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་པ་དང་། དགག་པའི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་། དཔེ་དེའི་ངོ་བོའམ་ཆ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ༑ །

༢༧ ཟུར་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལས་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་

ལྟར་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པས། དཔེ་ཅན་ལ་ངོ་བསྟོད་བྱེད་པའམ། དེ་མཛེས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་འདི་ལ་མཛེས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་ཡང་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཁྱོད་གདོང་རི་དྭགས་མིག་གིས་མཚན། །
ཟླ་བ་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་མཚན། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་མཚུངས་ཉིད། །
ཁྱད་འཕགས་མིན་ཞེས་ངོ་བསྟོད་དཔེ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་གིས་མཚན་ལ། དཔེ་ ཟླ་བ་ནི་རི་དྭགས་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞེས། མཛེས་མའི་གདོང་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྟེ་མིག་ཁོ་ནས་མཚན་པ་དང་། ཟླ་བ་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་མཚན་པས་ན། དཔེ་དེ་ལ་དཔེ་ཅན་ལས་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་ངོ་བསྟོད་དམ་མཛེས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) རྒྱལ་བའི་དབུ་སྐྱེས་དབང་སྔོན་མདངས་འཛིན་ཞིང་། །
ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་རྡུལ་བརྩེགས་དབང་སྔོན་དངོས། །
འོན་ཀྱང་སྣང་བྱེད་ཡུལ་དུ་མཐོན་མཐིང་འོད། །
མངོན་པར་འཆེར་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་མཆིས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་སྐྱེས་སམ་གཙུག་ཏོར་ནི་དབང་སྔོན་ནམ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདངས་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། དཔེ་རིན་པོ་ཆེ་ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་རི་

བོའི་ཁ་དོག་ནི་སྔོན་པོ་དངོས་ཏེ། དགེ་དང་དགེ་ཙན་དེ་གཉིས་ལ་མདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། སྣང་བྱེད་དམ་མིག་གི་ཡུལ་དུ་ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་འོད་འཚེར་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཁས་པ་འགས་དགེ་བཙོད་འདི་དགེ་དོན་དང་མི་མཚུངས་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱོན་མེད་དེ། དགེ་ཙན་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཁ་དོག་སྔོན་པོའི་མདངས་ཙམ་འཛིན་པ་དང་། དགེ་རི་བོའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དངོས་སམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བཙོད་པས་དོན་ལ་གནས་སོ། །

(བ) འཆི་མེད་དབང་པོ་ལྟ་བྱེད་སྟོང་ཐྲག་གིས། །
རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད། །
ཡངས་པའི་འདྲེན་བྱེད་ཟུང་ཞིག་མངའ་ཡང་དེང་། །
སྐྱེ་དགུའི་སྤྱོད་མཐའ་གཟིགས་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད། །

ཅེས་དགེ་འཆི་མེད་དབང་པོ་སྟེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི་མིག་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དང་དགེ་ཙན་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མིག་གཉིས་ལས་མེད་ཀྱང་། འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེ་ བླག་ཏུ་སྐྱོང་ཞིང་། སྐྱེ་དགུའི་སྤྱོད་པའམ་བྱ་བའི་མཐའ་གཟིགས་པ་ནི་དགེ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོའི་གདོང་བཞིའི་སྨྲ་བྱེད་མཆོག །
གཡོ་བས་རིག་བྱེད་དབྱངས་ལྡན་ངག་གི་དཔལ། །
མཁས་ཁྱོད་སྨྲ་བའི་འདབ་རྩེ་གཅིག་བསྐྱོད་པའི། །
སྣན་ཚིག་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་ཅིས་མི་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༡ དེ་ཉིད་བཟློད་པའི་དཔེ་ནི། དགེ་དང་དགེ་ཙན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་

ཤིན་ཏུ་འདྲ་ཆེས་པས། ཐ་དད་མིན་པ་ལྟར་དུ་འཁྲུལ་ཉེན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་འདྲེས་པས། རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སོ་སོར་ངེས་པ་བདེན་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཚ་བར། འདི་ནི་བཞིན་ཉིད་པདྨ་མིན། །
འདི་དག་བུང་བ་མ་ཡིན་མིག །
ཅེས་པ་རྣམ་གསལ་མཚུངས་པ་ལས། །
དེ་ནི་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ། །

ཞེས་དཔེ་པདྨ་དང་། བུང་བ། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དང་། མིག་སོགས་པན་ཚུན་ཤིན་ཏུ་འདྲ་ཚབས་ཆེས་པས་འཁྲུལ་ཉེན་ཡོད་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་མཐར། དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་འདི་ནི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་ཡིན་གྱི། དཔེ་པདྨ་མིན་ནོ། །སྨུམ་ཞིང་གཡོ་བ་འདི་ནི་དཔེ་བུང་བ་མིན་ཏེ། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གི་མིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་ཅན་དཔེ་རུ་མ་འཁྲུལ་བར་དཔེ་དོན་སོ་སོའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།

(ག) ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་འདི་དབང་གཞུ་དང་། །
མཚུངས་ཀྱང་འཇའ་མིན་འཆི་མེད་ལྷ་ཡི་གོས། །
ཤིན་ཏུ་སྙན་འདི་བུང་བའི་སྐད་འདྲ་ཡང་། །
མ་ཡིན་དབྱངས་ཅན་ཕྱག་གི་རྒྱུད་མངས་སྒྲ། །

ཞེས་མཛེས་པའི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཤར་བ་འདི་ནི། དཔེ་འཇའ་ཚོན་མིན་གྱི། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ན་བཟའ་ལྷ་ཡི་གོས་བཟང་ཡིན། ཤིན་ཏུ་སྙན་པའི་སྒྲ་འདི་ནི༑ དཔེ་བུང་བའི་སྐད་མིན་ཏེ། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་གི་པི་ཝང་གི་སྒྲ་ཡིན་

ཞེས་མཛེས་པ་དང་སྣན་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་གྱི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་། དགེ་དང་དགེ་ཚན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོར་མ་འབྲེལ་བར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དྲང་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འདི་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་སྐུ། །

ཡིན་མོད་ཡོངས་སྦྱངས་གསེར་གྱི་རྡུལ་བརྩེགས་མིན། །

མཚམས་སྦྱིན་གསར་བས་བསྒྲུབས་མིན་དངུར་སྨིག་གི །

ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་འཛེམས་པར་གསོལ་བ་ལགས། །

ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ནི་དོན་གོ་སླ་ཞིང་། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་འཛེམས་པར་གསོལ་བ་ཞེས་པ་ནི་མཛེས་པར་གསོལ་བའི་དོན་ཡིན། སྤྱིར་དེ་ཉིད་ཅེས་པ། དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དངོས་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རང་གི་དེ་ཉིད་ནི། ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་གཞན་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་དངོས་གནས་དེ་ལ་ཟེར་བས་ན། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་ཞེས་མིང་འདོགས་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཡང་ན། དཀར་གསལ་མཛེས་པའི་མདངས་འདི་པད་དཀར་དང་། །

མཚུངས་ཀྱང་འདབ་ལྡན་མ་ཡིན་མཛེས་མའི་བཞིན། །

དྲི་ཞིམ་མངལ་བརྒྱུའི་གཏེར་འདི་གོ་སར་དང་། །

མཚུངས་ཀྱང་ཟེའུ་འབྲུ་མ་ཡིན་ཞལ་གྱི་སྒོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༣ ཐུན་མོང་བའི་དགེ་ཆེ། དགེ་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་བཀོད་ནས་དེས་ཀྱང་དགེ་ཅན་ལ་མཚུངས་མི་ནུས་པས། དགེ་ཅན་རང་ཉིད་རང་གི་དཔེར་འོས་པ་མ་གཏོགས། དགེ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་འདྲའི་དགེ་ཅན་དེ་ལ། རང་ལས་གཞན་པའི་དགེ་མ་བརྙེད་པས་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་དགེ་དང་། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་ཡང་ཟེར། དཔེར་ན།

ཟ་བར། ཟླ་བ་པདྨ་དཀར་གྱི་ནི། །

མཛེས་པ་ལས་འདས་ཕྱོད་ཀྱི་གདོང་། །

བདག་རང་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། །

ཞེས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ། །

དཔེ་འཛིག་རྟེན་ན་མཛེས་པར་གྲགས་པའི་ཟླ་བ་དང་། པདྨ་དཀར་གྱི་མཛེས་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པའམ་མཚུངས་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་དག་གི་མཛེས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་དཔེར་འོས་པ་གཞན་མེད་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་རང་ཉིད་འོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རབ་དཀར་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །

ཨུཏྤལ་འདབ་མས་མཛེས་པའི་ཆ་ཅམ་དུ། །

མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ་བས་མཚར་བའི་དཔེར། །

རང་ཉིད་ལེགས་བསྟན་ཚངས་སྲས་ལུས་སྲ་མ། །

ཞེས་དཔེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཨུཏྤལ་གྱི་འདབ་མའི་མཛེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དཔེ་ཅན་ལུས་སྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མཚུངས་མི་ནུས་ཤིང་། དཔེ་གཞན་མི་སྲིད་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་རང་ཉིད་ལེགས་པར་བསྟན་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) བྱི་རུའི་འཁྲི་ཤིང་གསར་བའི་མཚར་སྡུག་ལས། །

རྣམ་པར་འགོངས་པ་བཟོ་ལྷ་རྣ་ཏི། །

ཁྱེད་སྐུའི་དཔེ་ཟླར་འོས་པ་སྲིད་གསུམ་ན། །

མེད་ཕྱིར་རང་ཉིད་མཚུངས་དཔེར་བསྟན་ལ་འདུད། །

ཅེས་དགེ་བྲི་རྡུའི་འབྲི་ཤིང་གི་ཁ་དོག་དམར་"པོ་ནི[1]་མཚར་སྡུག་ལས་འདས་པའམ། དེས་ཀྱང་མཚུངས་མི་ནུས་པའི་དགེ་ཅན་བཛྲ་ཨ་ནནྡ་ཧེ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐུའི་དགེ་ཞིག་སྲིད་པ་གསུམ་ན་མེད་པས། རང་ཉིད་རང་གི་མཚུངས་དཔེར་བསྟན་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འགོངས་པ་ནི་འདས་པ་དང་ཟླ་བྲལ་གྱིས་གནོན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་གོ །

ཡང་ན། ཕུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི། །

གངས་ལྗོངས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱོད་བཅན་གྱི། །

དགེ་ཟླ་སྲིད་ཞིའི་ཁམས་ན་གཞན་མེད་ཕྱིར། །

རང་ཉིད་མཚུངས་དཔེར་རང་ལས་གཞན་མ་དམིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༩ འབྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག ། དགེ་ཅན་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཟླ་བར། པདྨ་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན། །

འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། །

ཁྱོད་ཞལ་རྣམ་པར་མཛེས་ཞེས་པ། །

དེ་ནི་འབྱུང་མིན་དཔེ་ཞེས་རིག །

དཔེ་པདྨའི་མཛེས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པའི་སྙིང་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་བྱུང་ན་དེ་དཔེ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ ཤོག་བྱང་ ༡༡ ན། པོ་ཏི * པོའི་ཡིན་སྙམ།

ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་མཛེས་པའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོས་དུས་མ་འོངས་པ་ལ་སྨྲ་ར་ནས་འབྱུང་མིན་ཞེས་གསུངས། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མང་ཐོས་ཡོན་ཏན་ཁུར་གྱིས་རབ་ལྕི་བའི། །

གནས་ལྔའི་མཐར་སོན་རིན་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་། །

མཁས་གྲུབ་བྲེ་བའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ཡི། །

བློ་གྲོས་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུར་པ་འདྲ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་ལྕི་ཞིང་རིག་པའི་གནས་ལྔ་མཐར་སོན་པའི་ཞྭ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་དེ། དཔེ་འཛམ་གླིང་གི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མང་པོའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བློ་གྲོས་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུར་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པས། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་དཔེར་འོས་སོ་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། འདི་ལ་འཇུ་མི་ཐམ་པ་དང་། བོད་མཁས། ཁམས་འབྲུག་སླྟལ་སོགས་སྔན་ངག་ལ་མཁས་པ་མང་པོས། བྱུང་མིན་ཞེས་དུས་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། པདྨ་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཀོད་པ་བཞིན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་མཛེས་སོ་ཞེས་སྔར་མ་བྱུང་བའི་དཔེ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་སྔན་ངག་མཁན་གྱིས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དཔེ་ལ་བྱུང་མིན་གྱི་དཔེ་ཞེས་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་དུས་འདས་པ་ཁོ་ན་ལ་གོ་མི་དགོས་ཏེ། པདྨ་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན། ཟླ་བོས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞིག་སྔར་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་ན་དུས་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་ཚིག་གཉིས་ཀའི་གང་སྦྱར་ནའང་ཆོག་པར་སེམས་སོ། །

(ཁ) སྲིད་གསུམ་སྒྲ་ཡི་ཚོགས་པ་མ་ལུས་ཀུན། །

གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་ལྟར་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དབྱངས། །
བདུད་སྡེའི་སྙིང་རབ་འགེམས་ཕྱིར་སྒྲོགས་དེ་ལ། །
ཕྲུག་རྒྱ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ལྷ་ཞེས་གྲགས། །

ཞེས་དཔེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཅན་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དྲག་པོའི་ངར་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་སྡེ་བཅོམ་པའི་ལྷ་ལ། ཕྲུག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ལྷ་ཞེས་གྲགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཕྲུག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་གྱི་ལྷ་ནི་རྙིང་མའི་ལྷ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ཧ་མགྲིན་ཕྲུག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་དང་། འཇམ་དཔལ་ཕྲུག་རྒྱ་ཟིལ་གནོན་གཉིས་ཡོད་པས། འདི་སྔ་མ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན།

ཡང་ན། དགེ་ལེགས་སྲིད་ཞིའི་མཛེས་སྡུག་ཇི་སྙེད་ཀུན། །
འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། །
དཀར་འཇམ་ལང་ཚོས་དྲེགས་པའི་སླིན་ལེགས་གཟུགས། །
འདྲེན་བྱེད་ཡུལ་གྱི་བདུད་རྩི་ༀླན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢༥ སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་ལས་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལྟར། དཔེ་ཅན་ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཟླ་བའི་གཟུགས་ལས་དུག་བཞིན་དང་། །
ཙན་དན་ལས་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །
ཞལ་འདི་ལས་ནི་རྩུབ་མོའི་ཚིག །
ཅེས་པ་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ། །

ཞེས་དཔེ་ཟླ་བ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་ལས་དུག་དང་། ཙན་དན་

གྱི་རིག་པ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་ལས། མེའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲོད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དཔེ་ཙན་ཋོད་ཀྱི་ཞལ་ལས་རྩུབ་མོའི་ཚིག་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ཅེས། རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་སྦྱར་ཞིང་། ཁྱད་གཞི་དེ་ལས་ཁྱད་ཆོས་དེ་འདྲ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཀུན་ཕན་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་པོའི་མུན། །
དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུ་ལས་འོངས་དྲི་ངན་བཞིན། །
ཟུར་ཕུད་ལྔ་བའི་མཁྱེན་པ་ལས་བརྒྱལ་བའི། །
ཛེ་སླེད་བརྟན་གཡོའི་ཆོས་དེ་གང་དུ་ཅི། །

ཞེས་དཔེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་སྡུག་པོ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་དྲི་ངན་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དཔེ་ཅན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ལས་བརྒྱལ་བའམ་དེ་ལས་འདས་པའི་བརྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སོགས་ཛེ་སླེད་པའི་ཆོས་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གང་དུ་ཅི། ཟེར་བ་གང་ནའང་མེད་པའི་དོན་ཡིན། འདིའི་དཔེ་དོན་ཙུང་ཟད་འགྲོར་དཀའ་བར་སྣང་།

(ཁ) ཚ་རྒྱུན་བསྣུབས་ལས་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་དང་། །
བསིལ་བྱེད་ཟླ་བས་མེ་ཆར་སྲོ་བ་ནི། །
གཞན་ཡང་སྲིད་པ་མིན་བཞིན་རྣམ་འདྲེན་རྗེའི། །
ཞལ་ལས་ཉེས་བཤད་འབྱུང་བའང་ཙུང་སྲིད་དམ། །

ཞེས་དཔེ་ཚ་བོའི་རྒྱུན་ལས་མེ་ལྕེ་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཟླ་བ་ལས་མེའི་ཆར་

རམ། ཚ་ཟེར་སྐྱོ་མི་སྲིད་པ་བཞིན། དགེ་ཅན་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་བའི་ཞལ་ལས་ཉེས་པའི་བཤད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་རྩ་བ་དང་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དགེ་བརྗོད་པལ་ཆེར་གྱིས་དགེ་དོན་ཀུན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་ཁོ་ན་སྦྱར་འདུག་ཀྱང་བོད་མཁས་ཀྱིས་ཟླ་བས་ཞེས་དང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཀྱང་ཀུན་ཕན་ཟེར་གྱིས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱར་བའང་ཡོད། འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱན་སྤྱི་མ་ལ་བྱུང་མིན་གྱི་དགེ་དང་། འདི་ལ་འབྱུང་མིན་གྱི་དགེ་ཞེས་སྤྱི་མ་དུས་འདས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་མ་འབྱུང་ཁུངས་ཁོ་ནར་འདོད། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱན་སྤྱི་མ་ནི་སྲིད་མིན་གྱི་དགེ་དང་། རྒྱན་ཕྱི་མ་འདི་ནི་འབྱུང་མིན་གྱི་དགེ་རུ་བཤད་ན་ལེགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

ཡང་ན། ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྟུག་པོའི་མུན། །
ལེགས་བྲིས་ལམ་ནས་པད་ཚལ་ཇི་བཞིན་དུ། །
བློ་དམན་ཐོས་སྦྱངས་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡི། །
སྨྲ་བའི་ལམ་ལས་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་དབེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢༨ མང་བའི་དགེ་ནི། དགེ་མང་པོ་ཞིག་ལྷན་དུ་བཀོད་དེ། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་ནས་དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཙན་དན་ཆུ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར། །
ཟླ་ཤེལ་སོགས་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
རེག་པ་བསིལ་ཞེས་ཁྱད་པར་དག །
གསལ་བར་བྱེད་པ་མང་བའི་དགེ། །

ཞེས་དགེ་ཅན་དན་དང་། གངས་ཀྱི་ཆུ་དང་། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། ཟླ་ཤེལ་གྱི་

ནོར་བུ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་དེས། དཔེ་ཙན་དགའ་མའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) དབྱིག་འཛིན་རྟུལ་ཕྲན་གྲངས་དང་ཀུན་གསལ་མཐའ། །
བསྐལ་བའི་ཆར་རྒྱུན་ན་ཀྲའི་གྲོང་ཁྱེར་གཏིང་། །
གསེར་མདངས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཡས་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །
རྫེས་འགྲོ་རྣམ་འདྲེན་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏིང་དཔག་དཀའ། །

ཞེས་དཔེ་སའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་། ནམ་མཁའི་མཐའ། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་སོགས་གཞལ་མི་ནུས་པ་དང་། ཚངས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པས་དེས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་བྱ་བ་སོགས་དཔག་དཀའ་བ་དེས། དཔེ་ཅན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་གསལ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དཔེ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཡིད་འཕྲོག་ཁ་བ་དུང་དང་པད་རྩ་ལི། །
ཟླ་འོད་ཀུནྡའི་ཚལ་བཞིན་དབྱངས་ཅན་ལྷའི། །
དྲི་མེད་སྐུ་ནི་རབ་དཀར་མཛེས་པ་ཅན། །
མཐོང་བར་འཚལ་ལོ་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ཀྱེ། །

དཔེ་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་མཛེས་པའི་དུང་དང་། པད་རྩ་ལི་སྐྱེ་པདྨའི་རྩ་བ་དང་། ཟླ་བའི་འོད་དང་། ཀུན་དའི་ཚལ་སོགས་དཔེ་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་རབ་ཏུ་དཀར་བ་དེས།

དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་གསལ་བོར་བྱེད་ཅིང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་བདག་གིས་མཐོང་བར་འཚལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན། །
ཀུ་དམ་ཡ་རའི་ཚལ་བཞིན་རྣེད་དཀའ་བའི། །
རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་དལ་བའི་རྟེན། །
ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་རྒྱན་དུ་བརྗིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ལ་དཔེ་རིགས་མི་གཅིག་པ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་རིགས་གཅིག་པ་དེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རིགས་མཐུན་པ་གཅིག་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་དགོས་སོ། །

༡༧ རྣམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེ་ཁྱད་འཕགས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ནང་ནས་ཚུར་བཏོན་པའམ་བྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི། །
ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བཏོན་བཞིན། །
པདྨའི་ནང་ནས་བྱུང་བ་བཞིན། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་འགྱུར་དཔེ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི། དཔེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ནས་ད་ལྟ་ཚུར་བཏོན་པ་བཞིན་དང་། དཔེ་པད་མ་གཞོན་ནུ་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པའི་ནང་ནས་བྱུང་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་ཅན་བུ་མོའི་གདོང་གི་མཛེས་པ་དེ།

དཔེ་ཟླ་བ་དང་པདྨ་རྣམས་ཀྱི་མཛེས་པའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ཅིང་། རྣམ་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཙམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ལ་ཟེར། འདིར་རྣམ་འགྱུར་ཅེས་པ་ནི་དཔེར་ན་ངོ་བོ་གསེར་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་རྣ་རྒྱན་དང་གདུ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཙམ་བྱུད་མེད་ཀྱི་གདོང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནི། ཟླ་བ་དང་། པདྨའི་མཛེས་པ་གཅིག་མཚུངས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ག) གངས་ཅན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཤོང་སྟོན་རྗེ། །
འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་ཁྲིད་ནས་བྱོན་པ་བཞིན། །
སྒྲོན་མེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་གི་ཚོགས། །
དྲང་སྲོང་ཕྱུར་བུའི་ངག་ལས་བླངས་པ་བཞིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་ནི། དཔེ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱོན་པ་བཞིན་དང་། དཔེ་ཅན་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ནི། དཔེ་དྲང་སྲོང་ཕྱུར་བུའི་ངག་ལས་བླངས་པ་བཞིན་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ཁོང་གི་ལེགས་བཤད་དེ། དཔེ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་དང་། ཕྱུར་བུའི་ལེགས་བཤད་དང་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་གཅིག་མཚུངས་སུ་གནས་ཤིང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཁོང་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཡིན་པས། ལེགས་བཤད་གསུངས་པ་པོའི་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཚངས་པར་སྤྱོད་ལྡན་གང་གི་བླ་གོས་ནི། །

ཐུན་མཚམས་སྦྱིན་གྱི་ཁོངས་ལས་དྲངས་མཚུངས་ལ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོའི་དད་ལྡང་བའང་། །

སྤོས་དད་ལྡན་པའི་རི་ལས་བླངས་པ་བཞིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཚངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་གི་བླ་གོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་དད་ལྡང་བ་གཉིས། དཔེ་མཚམས་སྦྱིན་གྱི་མདངས་དང་། སྤོས་དད་ལྡང་བའི་རི་བོ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ།

ཡང་ན། འཛུམ་སྣེག་ཟུར་མིག་གཡོ་བའི་ལུས་ཕྲའི་གདོང་། །

མཛེས་ལྡན་པདྨའི་ཚལ་ལས་བཞད་པ་བཞིན། །

རྣ་བའི་བཙུད་ལེན་སྣན་འགྱུར་གླུ་ཡི་དབྱངས། །

དྲི་ཟའི་ཕང་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་དང་ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཕུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་རྟེན་གཞི་འམ། དགོས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙུད་ཟད་ཡོད་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་དགོས་པ་དང་། འདིར་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་གསལ་བར་མི་བརྗོད་པར་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན།

༢༤ ཕྲེང་བའི་དཔེ་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་འགའ་རེ་ཕྲེང་བར་བསྒྲིགས་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔེ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ། ཚིག་སྔ་ཕྱིར་བསྟོས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་ཕྲེང་བ་ལྟར་སྤེལ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། འོད་ཀྱིས་ཉི་བཞིན་ཉི་མ་ཡིས། །

ཉིན་བཞིན་ཉིན་གྱིས་མཁའ་ལ་བཞིན། །

རྣམ་པར་གནོན་པས་ཁྱོད་ལ་དཔལ། །

འཛིན་ཅེས་དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་དཔེ། །

ཞེས་དཔེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཟི་བརྗིད་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་དེས་ནམ་མཁའ་གསལ་ཞིང་མཛེས་པའི་དཔལ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་རུ་བྱས་ཏེ། དཔེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བས་ནམ་མཁའ་ལ་གསལ་བའི་དཔལ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་གཞན་སྡེ་ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བ་རྣམ་པར་གནོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྒྲ་གཅན་གྱིས་ནི་ཉི་མ་འཛོམས་པ་བཞིན། །

ཧ་ལྡང་ཅན་གྱིས་ཟླ་བའི་འོད་ལ་བཞིན། །

རི་དྭགས་མཆན་མས་པད་དཀར་ཚོགས་ལ་ལྟར། །

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་མི་ཤེས་རྨོངས་ཚོགས་འཇོམས། །

དཔེ་གཟའ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཉི་མ་འཛོམས་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཟླ་འོད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཡང་དཔེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཟླ་འོད་གནོན་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་པདྨ་དཀར་པོའི་ཚོགས་འཛོམས་པ་དང་། ཡང་དཔེ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་པདྨ་འཛོམས་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་འཛོམས་ཞེས་པ་ལྟར་སྔ་མ་སྔ་མ་དཔེ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དཔེ་ཅན་ཏེ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་བཀོད་ནས་ཕྲེང་བ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) དབྱར་"གྱི[1]་སྦྱིན་ཚོགས་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། །

ཆར་བཞིན་དེ་མཐུས་ས་གཞིའི་ལོ་ཏོག་བཞིན། །

འབྲུ་བཅུད་སྨིན་པས་སྐྱེ་བོའི་ལུས་སྟོབས་བཞིན། །

ཀུན་ནས་རང་གྲོལ་མགོན་དེས་ཐུབ་བསྟན་སྤེལ། །

ཅེས་དགེ་དབྱར་དུས་སུ་སྦྱིན་ཚོགས་འདུ་བ་བཞིན། དགེ་ཅན་སྦྱིན་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབབ་པ་དང་། ཡང་དགེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཅན་ས་གཞིའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཅན་འབྲུ་བཅུད་སྨིན་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཅན་ཀུན་ནས་རང་གྲོལ་ཏེ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའོ། །ཞེས་དགེ་དགེ་ཅན་དང་སྦྱོར་ཚུལ་སྟ་མ་དང་འདྲ། འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ནི། དུས་འཁོར་ཞབས་དྲུང་བ་ཆོས་གྲགས་པའི་བླ་མ་ཡིན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་གདན་དྲངས་ཀྱང་མ་ཕེབས་པར་གསུངས།

ཡང་ན། དབྱར་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས་པས་ཟིམ་ཆར་བཞིན། །

དེ་ཡིས་པད་ཚལ་ཇི་བཞིན་དེ་ལས་ཀྱང་། །

སྤྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་ཏཱང་དྲུག་ཚོགས་ལ་བཞིན། །

མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་བློ་གྲོས་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢༩ ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ནི། ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་མིང་དང་། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཚིག །ཚིག་དུམ་འདུས་པ་ལས་ངག་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚིག་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཆོས་དང་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༨༠ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། གྱི * གྱིས་ཡིན་དགོས་པར་སྣང་།

ཆོས་ཅན་དུ་མ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ནི་ངག་དེའི་དོན་ཡིན་པས། གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཆོས་གཉིས་དང་། འཇལ་བྱེད་དཔེ་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་ངག་དོན་དེ་གཉིས་ལ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་ཅན་དྲུག་པོའི་གང་རུང་སྦྱར་ཏེ། དཔེ་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་ངག་དོན་གྱིས། དཔེ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་ངག་དོན་ཉེ་བར་འཇལ་བ། བཞིན་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ། ངག་དོན་གྱི་དཔེ་ཟེར། བྱེད་ཅན་དྲུག་ནི། དཔང་ལོའི་ཚོགས་གསུམ་གསལ་བ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་ཅན་ཆེད། །འབྱུང་ཁུངས་གཞི་རྣམས་བྱེད་ཅན་དྲུག །དྲུག་བརྒྱུད་སྤྲངས་པའི་རྣམ་དབྱེའི་གཞི། །ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་དང་བརྒྱད་པ་དོར་བའི་བྱེད་ཅན་དྲུག་པོའི་གང་རུང་དང་འབྲེལ་དགོས་པར་དཔང་ལོས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྡ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་སྣན་ངག་མཁན་མང་བོས་བཞེད་ལ། སི་ཏུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་འབྲུག་སྨྱུལ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའང་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་སོགས་ནི་འདི་དང་མི་འགལ་ཏེ། དཔང་ལོས་ཀྱང་དྲུག་པ་གཏན་ནས་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ཅན་དྲུག་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། འདི་ལ་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པ་ཅན་དང་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཅན་གཉིས་ཡོད།

(༡) བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པ་ཅན་ནི།

ཙ་བར། ཁྱོད་གདོང་མིག་ནི་མི་བརྟན་ཞིང་། །
སོ་ཡི་འོད་ཟེར་རབ་གསལ་བ། །
འདམ་སྐྱེས་བུང་བ་གཡོ་ལྡན་ནི། །
གེ་སར་དག་གིས་མཚོན་བཞིན་མཛེས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མའི་གདོང་དང་། དེའི་ཁྱད་ཆོས་མིག་གཡོ་ཞིང་། སོ་ཡི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ། གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་ངག་དོན་གསུམ་དང་། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་འདམ་སྐྱེས་པདྨ་དང་། དེའི་ཁྱད་ཆོས་བུང་བ་གཡོ་བ་དང་། གེ་"སར[1]་གྱི་ཕྲེང་བས་མཛེས་པ་སྟེ། འཇལ་བྱེད་དཔེའི་ངག་དོན་གསུམ་དང་། དག་གིས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་སྦྲེལ་ནས། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཇལ་བའམ་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་གཅིག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) འཛམ་དཀར་ཕྲུག་སོར་རྩེ་ན་ཨུཏྤ་ལའི། །
འབྲི་ཤིང་སྟེང་ན་ཤེས་རབ་རལ་གྲི་ཅན། །
གངས་རིའི་རྩེ་ན་སྤྲིན་དཀར་གཡོ་བ་ལ། །
ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གསལ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་འཛམ་དབྱངས་དཀར་པོ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཕྲུག་གི་ཨུཏྤ་ལའི་འབྲི་ཤིང་དང་དེའི་སྟེང་གི་རལ་གྲི་སྟེ། གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་ངག་དོན་གསུམ་དང་། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་གངས་རི། དེའི་ཁྱད་ཆོས་གངས་རིའི་རྩེ་ན་སྤྲིན་དཀར་པོ་གཡོ་བ། དེ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་སྟེ། འཇལ་བྱེད་དཔེའི་ངག་དོན་གསུམ་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས། བཞིན་སྒྲ་གཅིག་དང་བཅས་བྱ་ཚིག་གིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་གོ་དོན་རིམ་བཞིན་འཇལ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། རྩ་བར། སོ་ཡི་འོད་ཟེར་ཞེས་དང་། དཀྱིལ་སྒྲུའི་དཔེ་བརྗོད་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ནས། སེར * སར

དུ། ཨུཏྤ་ལའི་འབྲི་ཤིང་དང་། གངས་རིའི་རྩེ་ན། ཞེས་དྲུག་པ་དང་སྦྱར་བ་ཡང་མང་།

(ཁ) དུས་ཀྱིས་བསྣད་པའི་གྲོགས་ངན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། །
དམར་བའི་སྤང་མིག་ཡོན་པོར་བསྐྱོད་པ་ཐལ། །
དབྱར་གྱི་སྤྲིན་མགོ་ནག་པོ་མང་གདེངས་པར། །
གློག་ཕྲེང་འགྱུ་བས་མཚོན་བཞིན་ཆེས་མི་སྡུག །

ཅེས་གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་ནི། ཞེ་སྡང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་གྲོགས་ངན་པ་དེས། གདོང་ལ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་ཤིང་། དམར་བའི་སྤང་མིག་གིས་འཁྱོག་པོར་ལྟ་བའི་མི་སྡུག་པའི་བཞིན་དང་། དེ་འདྲལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲིན་ནག་པོ་ཆེས་ཆེར་འཁྲིགས་པའི་ནང་དུ། གློག་དམར་གྱི་འོད་ཞགས་རབ་ཏུ་འཁྱུགས་པའི་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་དེས་མཚོན་པ་ཡིན་པས། དུས་ཀྱིས་དང་། འགྱུ་བས་མཚོན་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་སྦྱར་ནས། བཞིན་སྒྲ་གཅིག་གིས་དཔེ་དོན་གོ་རིམ་ལྟར་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འཇམ་ལྡན་སྐྱེག་འཆང་ལུས་ཕྲའི་མཛེས་ཞལ་གྱི། །
ཆགས་པའི་འདྲེན་བྱེད་ཟུར་གྱིས་གཡོ་བ་འདི། །
རབ་དཀར་འདབ་བརྒྱ་འཛུམ་པའི་ཟེལ་མངར་ལ། །
རྐང་དྲུག་འཕུར་ལྡིང་གཡོ་བས་མཚོན་བཞིན་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(༢) བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་ཅན་ནི།

རྩ་བར། པདྨ་ཅན་བཞིན་ལུས་ཕྲ་མ། །
པདྨ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་གདོང་། །

སྤྲང་རྟི་སྤྱོད་པས་བཞིན་དུ་ནི། །
བདག་གིས་འཕྱུངས་ཤིང་འཕྱུངས་ཤིང་རྟེས། །

ཞེས་འཇལ་བྱེད་དགེ་ཡི་ཁྱད་གཞི་པདྨའི་སྡོང་པོ་བཞིན་དུ། གཞལ་བྱ་དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ལུས་ཕྲ་མ་དང་། དགེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་པདྨའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ། དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལུས་ཕྲ་མའི་གདོང་། དགེ་བུང་བས་སྤྲང་རྟི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་འཕྱུངས་ཤིང་འཕྱུངས་ཤིང་སྟེ། ཙོ་བྱེད་པ་སོགས་དགའ་མགུར་རྟེ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ངག་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ། སྤྱོད་པས་ཞེས་དང་། བདག་གིས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་ནས་བྱ་ཚིག་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་ཏེ། དགེ་དགེ་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་དང་བཅས། དགེ་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་མཚུངས་པ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) བཻ་ཌཱུར་བརྩེགས་པའི་རི་བཞིན་ཐུབ་དབང་སྐུ། །
གསེར་མདངས་མངོན་པར་བཀྲ་བཞིན་གང་གི་འོད། །
རླུང་གིས་བསྒུལ་ནུས་མིན་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་དགྲས། །
ནམ་ཡང་གཡོ་མེད་སྤྱངས་དང་རྟོགས་པ་རྫོགས། །

ཞེས་འཇལ་བྱེད་དགེའི་ཁྱད་གཞི་"བཻ་ཌཱུརྻའི[1]་རི་བཞིན་དུ། གཞལ་བྱ་དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ། དགེའི་ཁྱད་ཆོས་མདངས་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བ་བཞིན་དུ༑ དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སྐུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། དགེ་རི་བོ་རླུང་གིས་གཡོ་བསྒུལ་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་དགེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་གཡོ་མི་ནུས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༦༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༩ ན། བཻ་ཌཱུ་ཡའི * བཻ་ཌཱུརྻའི

ཞེས་པས། ངག་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ། རླུང་གིས་དང་། དཀྲས་ཞེས་གསུམ་པ་ལ་སྦྱར་ནས། དཔེ་དོན་རེ་རེ་ལ་བཞིན་སྒྲ་དུ་མས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ངོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ཇི་བཞིན་འཇོ་སྒེག་མས། །
རོལ་བའི་རླབས་བཞིན་སྨིན་མ་འཁྱོག་པོ་ཅན། །
ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་སྲེད་ལྡན་གྱིས། །
ཡོངས་སུ་ཉེ་བར་སྤྱོད་ཅིང་མོས་བཞིན་རྩེས། །

ཞེས་དཔེ་ངོ་མའི་མཚོ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་འཇོ་སྒེག་མ་དང་། དཔེ་ངང་བས་རྒྱ་མཚོར་རོལ་བའི་གཉེར་མའམ་རླབས་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་སྨིན་མ་འཁྱོག་པོར་གནས་པ་དང་། དཔེ་ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་མཚོ་ལ་རོལ་བ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་སྲེད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས་མཛེས་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅིང་། འདོད་མོས་བཞིན་དུ་རྩེས། ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཆུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་བཞིན་མཛེས་སྡུག་སྐུ། །
དཀར་བསིལ་འོད་ཀྱིས་འབྱུད་བཞིན་གཟི་སྟོང་འབར། །
རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །
ཨུཏྤལ་ཟུར་མིག་གཡོ་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྱིར་ངག་དོན་གྱི་དཔེ་འདི་ལ་བྱེད་ཅན་དྲུག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་པ་ནི། ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ན། བཞིན་སྒྲ་གཅིག་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ། རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེར། གཞལ་བྱ་དཔེ་ཅན་དང་འཇལ་བྱེད་དཔེ་གཉིས་པོ་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྦྱར་བ་དང་། བཞིན་སྒྲ་དུ་མའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེར་རྣམ་

དབྱེ་དྲུག་པ་དང་། གཉིས་པ། གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ཧ་ཅང་གསལ་ཡང་། བོད་སྐད་དུ་ལྷུ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྔོན་ངག་མཁན་མང་པོས་བཞེད་པ་ལྟར། ངག་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ། དཔང་ལོས་བྱེད་ཅན་དྲུག་པོའི་གང་རུང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དྲུག་པ་གཏན་ནས་མི་སྦྱོར་བ་མིན། བཞིན་སྒྲ་དུ་མ་རྩ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དུ༑ དེ་ཡི་གདོང་ཞེས་དང་། དགྲེས་གླུ་ལས། བཻ་ཌཱུར་བརྩེགས་པའི་རི་ཞེས་དང་། གང་གི་འོད་ཅེས་སོགས་དྲུག་པ་དང་སྦྱར་བ་མང་ངོ་། །

༣༠ ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྔར་བཀོད་ནས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཞིག་ཟླ་བོའམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱིས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མཚུངས་པར་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཤུགས་ལ་མཚུངས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཚ་བར། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེས་གྱུར་ཀྱང་། །
ད་ལྟ་ཁྱོད་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །
ཡོངས་འདུ་དག་ལ་ཀ་ཏང་འཁྲུང་ནི། །
གཉིས་པ་ངེས་པར་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྔོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་བྱོན་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་འདྲ་བ་སྔར་མ་ཟད་ད་ལྟར་ཡང་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཅེས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་མཚུངས་སུ་དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གཅིག་མ་གཏོགས་གཉིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དཔེ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་ཟླ་བོའམ་གྲོགས་སུ་བཀོད་ནས། དཔེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྐྲོན་མེའི་བསྐལ་བར་སངས་རྒྱས་མང་བྱོན་ཀྱང་། །
ཤཱཀྱའི་སྐྱེས་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་དོ་ཟླ་མེད། །
ཆོས་བཟང་མདུན་སར་སྐབས་གསུམ་གྲངས་མེད་དབུས། །
བུ་ལོ་མ་དགྲ་གཉིས་པ་སུ་ཞིག་མཆིས། །

ཞེས་སྐྲོན་བསྐལ་ལམ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་བསྐལ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་མང་དུ་བྱོན་ཀྱང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ལ་འགྲན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དཔེ་ཅན་དང་། ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་ན་ལྷ་གྲངས་མེད་པའི་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབུས་ན་བུ་ལོ་མ་དགྲ་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་པོ་མ་གཏོགས་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཟླ་བོའམ་གྲོགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྲིད་པའི་ཁྱོན་ཡངས་འདི་ན་སྨྲ་བའི་དབང་། །
མང་ཡང་བདག་གི་འདྲེན་པར་འགྲན་ནུས་སུ། །
སྐྱེད་ཚལ་མེ་ཏོག་ཕལ་བས་གང་གྱུར་མོད། །
ཕུན་ཚོགས་ཨུ་དུམ་ཝ་ར་སྐྱེ་བ་དཀོན། །

ཅེས་སྲིད་པ་འདི་ན་མཁས་མཆོག་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་མང་དུ་བྱོན་ཀྱང་། བདག་གི་བླ་མ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ལ་འགྲན་པར་ནུས་པ་མེད་པ་དཔེ་ཅན་དང་། སྐྱེད་ཚལ་དུ་མེ་ཏོག་ཕལ་བ་མང་པོ་ཡོད་རུང་། ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དཔེ་རུ་བྱས་ནས། དཔེ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏ་ཅང་དཀོན་པ་མཚུངས་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གནས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སློ་མཁས་མང་ན་ཡང་། །
སྐད་གཉིས་སློབ་ཁྱོད་ལ་འགྲན་ནུས་སུ། །
ལྷ་ལམ་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བས་མདོན་མཛེས་ཀྱང་། །
ཆུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་པ་གང་ན་མཆིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣༧ མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་ནི། དགེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཞིག་དང་། དགེ་ཅན་ཡོན་ཏན་དམན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་རིགས་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། རྒྱན་འདི་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བའམ་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ཞིག་ཡིན་པས། སྒྲ་སྦྱོར་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། བུ་ལོ་མ་དགྲས་མཐོ་རིས་དང་། །
ཁྱོད་ཀྱིས་ས་སྒྲུང་མེལ་ཚེ་བྱེད། །
དེ་ཡིས་དྲེགས་ལྡན་ལྷ་མིན་དང་། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཡི་བདག་པོ་འཇོམས། །

ཞེས་ལྷ་མ་ཡིན་བུ་ལོ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དགྲ་ཡིན་པས་ན་བུ་ལོ་མ་དགྲ་སྟེ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནི། དགེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཅན་དང་། དེ་ལས་དམན་པའི་དགེ་ཅན་མིའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ནི། དགེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་སྲུང་བ་དང་། དྲེགས་ལྡན་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན་འཇོམས་པ། དགེ་ཅན་མིའི་རྒྱལ་པོས་ས་གཞི་སྐྱོང་བ་དང་། ཁོའི་འགལ་ཟླ་མིའི་དགྲ་ཚོགས་འཇོམས་པ་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་སྲུང་བ་དང་དགྲ་འཇོམས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་བསྡུས་ནས་དེ་

དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) བུ་རམ་ཤིང་བ་ཐེག་གསུམ་གདུལ་བྱ་དང་། །

དཔལ་མགྲིན་ལྷུ་སྐྱེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛད། །

རྒྱལ་བས་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལམ་སྟོན་བཞིན། །

ལེགས་ལྡན་གནས་སྐབས་དགེ་བའི་གཙུག་ལག་འཆད། །

ཅེས་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན་སངས་རྒྱས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་དེ་ལས་དམན་པ་དཔལ་མགྲིན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ནི། ལྷུ་སྐྱེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། མཚུངས་ཆོས་དཔེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་ལེགས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་བཞིན། དཔེ་ཅན་དབང་ཕྱུག་གིས་གནས་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙུག་ལག་གམ་བསྟན་བཅོས་འཆད་དོ། །ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་དང་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དཔལ་ལྡན་དཀྲི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་དང་། །

མཁས་ཁྱོད་ཁ་བ་ཅན་འདིར་སྐད་ངག་སྒྲ། །

ངེས་ནི་ཕྱིར་གྲོལ་སྨྲ་བ་ངན་རྣམས་དང་། །

ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་འཕེབས་བུ་ཡོངས་སུ་འདུལ། །

ཞེས་དཔེ་སློབ་དཔོན་དཀྲི་དང་། དཔེ་ཅན་བོད་ཀྱི་སྐད་ངག་མཁན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དཀྲིས་འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐད་ངག་སོགས་རིག་པའི་གནས་སྤེལ་ཞིང་། གྲོལ་བ་ངན་པའི་ཚོགས་འདུལ་བ་དང་། མཁས་

པའི་དབང་པོ་ཁྲོད་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་དུ་སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་གནས་རྣམས་སྤེལ་ཏེ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སྟུག་པོ་འཐིབས་པའི་སྙིགས་དུས་ཀྱི་བུ་སློབ་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་དང་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དཔེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཅན་དང་། དཔེ་ཅན་ཡོན་ཏན་དམན་པ་ཅན་ཞིག་འཇོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་ཡང་། ངོ་བསྟོད་སྐབས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་ལྟར་དུ་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ལ་བསྡུས་ནས། དེ་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དམན་ལྷག་གི་ཁྱད་པར་སྒྲས་ཟིན་ལ་མི་ཐོན་པར་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་སྦྱོར་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། བརྩེ་ཆེན་འཕགས་མ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ། །

ཀོང་ཇོ་སྲོང་བཙན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གྲོགས། །

གང་གིས་སྲིད་གསུམ་ཉམ་ཐག་འགྲོ་རྣམས་དང་། །

དགའ་མས་གངས་ཅན་སྐྱེ་དགུ་བརྩེ་བས་བསྐྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣༢ རྒྱུའི་དཔེ་ནི། དཔེ་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ལ་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དཔེ་རྗེས་སུ་བསྟན་ནས། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རྒྱལ་པོ་མཛེས་པས་ཟླ་བ་དང་། །

གཟི་བྱིན་གྱིས་ནི་ཉི་མ་དང་། །
བརྟན་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ་བྱེད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་དཔེར་དྲན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་མཛེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་ཟླ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། གཟི་བྱིན་ནམ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་ཉི་མ་དང་མཚུངས། ཐུགས་ཟབ་ཅིང་བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བར་སྒྲུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བོད་མཁས་དང་། འབྲུག་སྤྱིལ་སོགས་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས། རྒྱུ་དཔེར་ཧེ་ཏུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། གཏན་ཚིགས་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་ནས། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྣམས་རྒྱུ་མཛེས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྦྱོར་ཡང་། འཇུ་མི་ཕམ་སོགས་ཀྱིས། ཧེ་ཏུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། འདིར་རྒྱུ་མཚན་དུ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དེ། དཔེ་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་མཚུངས་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྔོན་ལ་བཀོད་དེ། དཔེ་རྗེས་སུ་བསྟན་ནས་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བརྗོད་པས་ན་རྒྱུ་དཔེ་དང་། དཔེ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས་མཚུངས་སྒྲ་སྦྱར་ཞིང་། འདྲ་དཔེ་རྗེས་སུ་བསྟན་ན་ཆོས་དཔེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ལུས་ཕྲའི་བཞིན་རས་དཀར་བས་བསིལ་སྒྲིན་མཁན། །
ཡིད་དུ་འོང་བས་མཟོ་རིས་དབང་མོ་སྟེ། །

འཇམ་ཞིང་མཉེན་པས་ཨུཏྤ་ལ་ཡི་འདབ། །
མིག་དཀྱུས་བཀྲ་བས་དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་ཟླ། །

ཞེས་དགེ་ཅན་ལུས་ཕྲ་མ་དེའི་བཞིན་རས་དཀར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དགེ་ཟླ་བ་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དགེ་ལྷའི་བུ་མོ་དང་འདྲ། དེའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དགེ་ཨུཏྤལ་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེའི་མིག་དཀྱུས་རིང་ཞིང་མཛེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དགེ་འཇའ་ཚོན་དང་མཚུངས། ཞེས་དགེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་སྔོན་ལ་བཀོད་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དགེ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་སྐུ་མཛེས་པས་པདྨའི་འཁྲི་ཤིང་དང་། །
ཁྱོད་གསུང་སྙན་པས་ཀ་ལ་བིངྐའི་གླུ། །
ཁྱོད་ཐུགས་རྣམ་པར་བཀྲ་བས་ཟ་འོག་གི །
གུར་ཁྱིམ་མཚུངས་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་དགའོ། །

ཞེས་དགེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་རྒྱུས་དགེ་འབྲས་བུ་ཟླ་བ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཁྱོད་གསུང་སྙན་པའི་རྒྱུས་དགེ་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་གླུ་དང་འདྲ་བ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཟླང་དོར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བཀྲ་བའི་རྒྱུས་དགེ་འབྲས་བུ་ཟ་འོག་གི་གུར་ཁྱིམ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྦྱོར་བ་བོད་མཁས་རང་གིས་བཞེད་ཀྱང་སྦྱོར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་བདེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཉམས་འདོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་ལུས་ལང་ཚོ་དར་བས་ཟླ་བ་དང་། །
ཟབ་གསལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པས་ཏ་བདུན་དབང་། །

ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བས་པདྨ་དང་། །

མཚུངས་པའི་བཙེ་ལྡན་གཞོན་ནུ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་དགེ་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་གཉིས་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་དཔེར་བརྗོད་བཅས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དང་པོ།[1] དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ།

༄ དའི་སྐབ་ངག་གི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་སྦྱོར་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། རྟགས་ཐ་དད་པ་འདྲེས་པ་དང་། མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་སྟེ་ཚིག་ཐ་དད་པ་འདྲེས་པ་དང་། དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་ཆེས་པ་སོགས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས་སྦྱོར་ཤེས་ན། དེ་དག་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ཐོས་ན་མི་མཛེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་སྙན་ཚིག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་སྲིད་དེ།

དང་པོ་རྟགས་ཐ་དད་པ་དང་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཔེར་ན།

རྒྱལ། མ་ནིང་འདི་འགྲོ་བུད་མེད་བཞིན། །

བུད་མེད་འདི་སྨྲ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མ་ནིང་གི་སྐད་དོད་ལ། ཁཎྜ་ཡི་ཞེས་མ་ནིང་ནི་རྟགས་དང་། དཔེ་བུད་མེད་ཀྱི་སྐད་དོད། སྟྲཱི་ཞེས་མོ་རྟགས་བཞག་པས་དཔེ་ཅན་མ་ནིང་འདིའི་འགྲོ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ཤོག་ ༦ ན། དང་པོ། * གོང་དུ་མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༢ ཤོག་ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། དཔེ་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ། ཞེས་འབྱུང་བའི་གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་ཞར་བྱུང་ལྟ་བུར་གྱུར་འདུག་སྟབས་དང་པོ་ཞེས་པ་ས་བཅད་དང་འཁྲིག་དཀའ་བར་སྣམ།

ཚུལ་ནི། དགེ་བུད་མེད་ཀྱི་གོམ་སྟབས་བཞིན་མཛེས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་དགེ་ཅན་བུད་མེད་འདིའི་ངག་ནི་དགེ་སྐྱེས"བུའི[1]་ངག་བཞིན་དུ་སླ་བརྗོད་ཏ་ཅང་ལེགས་ཞེས་དགེ་དགེ་ཅན་གྱི་རྟགས་འབྲེལ་བའམ་ཐ་དད་པར་སྣང་ཡང་། ཚིག་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ནི་སླ་ལ་མཆོ་བྱུང་བཞིན། །

དབྱངས་ཅན་མ་ནི་མཐུ་སྟོབས་གསང་བདག་ལྟར། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོས་དགེ་ཅན་འཛམ་དབྱངས་དང་། དགེ་དབྱངས་ཅན་མ། རྐང་བ་ཕྱི་མས་དགེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མ་དང་། དགེ་གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་དགེ་དགེ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཐ་དད་པ་དང་།

(ཁ) འཛམ་མགོན་ཁྱོད་ནི་གནྒྭའི་དཔལ་མོ་ལྟར། །

འགྲོ་བའི་དག་བྱེད་ཚད་མར་གྱུར་པ་སྟེ། །

ཁྱོད་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་ཡང་། །

ཟླ་བ་བཞིན་དུ་སྲིད་པའི་མུན་འཇོམས་ཉིད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་ཅན་རྒྱུད་སྡེའི་རིག"པ[2]་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། དགེ་དབྱངས་ཅན་མ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་ཅན་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་། དགེ་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དགེ་དགེ་ཅན་གྱི་ཕོ་མོའི་རྟགས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཀྱང་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། བུའི * རྩ་བ་དང་བསྡུན་ན་པའི་ཡིན་དགོས་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༦ ཡིག་ཕྲེང་ ༡ ན། པའི * པ

ཡང་ན། ས་སྐྱོང་ཁྱོད་ནི་མཛོ་རིས་སྨིན་ལེགས་བཞིན། །

མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་དྲེགས་པ་ངོམ། །

ལུས་ཕྲའི་བཞིན་ནི་ཆུ་ཤེལ་དཀྱི་འཁོར་ལྟར། །

རབ་དཀར་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པས་གཞན་ཡིད་འཕྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་ཐ་དད་པ་སྟེ་ཚིག་ཐ་དད་དུ་འབྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན།

རྫ་བར། བདག་གི་གྲོགས་འདི་སློག་རྣམས་བཞིན། །

རིག་པ་རྣམས་སྨྲབ་ནོར་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་བདག་གི་གྲོགས་གཅིག་བུ་འདི་ནི། དཔེ་ཚེ་སློག་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་འཕངས་སོ། །ཡང་དཔེ་ཅན་རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྨྲབ་པ་ནི། དཔེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཅིག་བུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མང་ཉུང་གི་ཚིག་ཐ་དད་དུ་གནས་ཀྱང་། མཚུངས་ཆོས་སྒྲོར་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སློག་ཅེས་པའི་ཚིག་མང་ཚིག་ཏུ་འཇུག་པར། སྨྲ་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས།

(ག) མཛེས་མའི་གདོང་ནི་པད་འདབ་ཚོགས་ཀུན་བཞིན། །

མི་བདག་རྣམས་ལྟར་འཆི་མེད་གཙོ་བོ་འདི། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གཅིག་བུ་དཔེ་པདྨའི་འདབ་མ་མང་པོ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་དང་། ཡང་དཔེ་མི་བདག་སྟེ་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་བུ་སྟོབས་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཆེ་ཞེས། དཔེ་མང་པོ་དེ་དཔེ་ཅན་གཅིག་ཅན་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་མང་ཉུང་གི་ཚིག་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་དང་།

(ཁ) འདྲེན་པ་མཆོག་ཁྱོད་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་རྣམས་དང་། །

ཆོས་སྒོ་གྲངས་མེད་འབྱེད་ལ་མཐུན་པ་སྟེ། །

མཛད་ཕྲིན་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་། །

སྟོན་མཆན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་བུས་མཚོན། །

ཞེས་དགེ་ཅན་རྣམ་འདྲེན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་བུ། དགེ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པ། ཡང་དགེ་ཅན་སྟོན་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་མང་པོ་དེ། དགེ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བུ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། དགེ་དང་དགེ་ཅན་གྱི་མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་འཇུག་པ་སྟེ། ཚིག་ཟ་དད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་སྐུ་ཉིན་བྱེད་འབུམ་གྱི་གཟི་བརྗིད་དང་། །

ཀུན་ནས་མཚུངས་ཤིང་གསུང་དབྱངས་བྲུག་བཅུའི་ངག །

དྲི་ཟའི་ཕང་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་ལེགས་བྲངས་པའི། །

སྙན་འཇེབས་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་"ཁུག་[1]གཅིག་བུས་མཚོན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་། དགེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་དང་། དགེ་ཅན་དེ་ལས་དམན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དགེ་དོན་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན།

རྒ་བར། ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཁྱོད་བཞིན་དུ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། ཁུག * ཁུགས་ཡིན་སྙམ།

ལྷ་ཡི་རྒྱལ་བོ་རྣམ་པར་མཛེས། །
ཚ་ཟེར་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ལ། །
མི་བདག་གཟི་ཡིས་འགོངས་པར་ནུས། །

ཞེས་དཔེ་དམན་པ་མིའི་རྒྱལ་བོ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷའི་རྒྱལ་བོ་མཛེས་སོ། །ཡང་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ། དཔེ་ཅན་དམན་པ་མིའི་རྒྱལ་བོའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས་འགོངས་པའམ་འགྲན་པར་ནུས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(ག) གཡོན་མ་ཁྲོད་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་རྣམ་འགྱུར་ལྟར། །
ཚངས་པའི་སྲས་མོ་འདི་ནི་ཡིད་དུ་འོང་། །
དྲི་ཟའི་པི་ཝང་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པ་ཡིས། །
ཙ་ར་ཀ་ཡི་སྐད་ཀྱི་འགྲན་ZZ་བྱས། །

ཞེས་དཔེ་དམན་པ་གཡོན་མ་སྐྱེ་བུད་མེད་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་། ཞེས་དང་། ཡང་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན་དྲི་ཟའི་པི་ཝང་གིས་དཔེ་ཅན་དམན་པ་ཙ་ར་ཀ་ཡི་སྐད་ཀྱི་འགྲན་ZZ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་དཔེ་ཅན་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། ཙ་ར་ཀ་ནི་སྐད་མི་སྙན་པའི་བྱ་ཞིག་ཏུ་གསུངས། ཡང་འབྲོང་གི་མིང་ལའང་འཇུག་པར་གསུང་བ་ཡང་ཡོད།

(ང) དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་ཉི་མ་བཞིན། །
དཀའ་ཐུབ་ཅན་ཁྲོད་གཤེགས་པའི་སྐབས་མཛེས་ལ། །
ཞི་ཞིང་དུལ་བས་འཚམ་པར་འཆག་པའི་ཚུལ། །
དུར་བའི་འཁྲིས་བཞིན་ཀུན་ཏུ་ཡི་གར་འོང་། །

ཞེས་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་མཁའ་ལས་ཉི་མ་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་དམན་པ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་གོམ་སྟབས་མཐོས་པ་དང་། ཡང་དཔེ་དམན་པ་དང་བའི་འགྲོས་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ཁྲིམས་ལྡན་དགེ་སློང་ཞི་དུལ་གྱིས་འཚམ་པར་ཕེབས་པ་ཡིད་དུ་འོང་། ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཚིག་སྦྱོར་ལ་མཁས་པའི་སྙན་ངག་མཁན་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཟད། ཚིག་སྙན་ཞིང་འཇེབས་ལ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་ན། དཀར་མཛེས་སྤྱི་ལེགས་འཕྲིལ་བའི་དང་མོ་བཞིན། །
འཇམ་ལྡན་ཉམས་བརྒྱུས་འཕྱིང་བའི་སྣེན་ལེགས་མཛེས། །
སྙན་འཇེབས་ཚངས་པའི་གསུང་དབྱངས་ཇི་བཞིན་དུ། །
དབྱར་སྐྱེས་མགྲོན་པོའི་གདངས་སྙན་རྣ་བར་འཇེབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཡང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་སྦྱོར་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། འདི་འདྲའི་རྟགས་ཐ་དད་པ་དང་། མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་ཐ་དད་པ། མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་སོགས། དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་"འགྲངས[1]་ཆེ་བའམ། དོན་ལ་མི་འབྱོར་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཚིག་ཐོས་ན་མི་མཛེས་ཤིང་། སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཀྱང་མི་ལྡན་ནོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། དང་མོ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དཀར། །
མཚོ་རྣམས་བཞིན་དུ་མཁའ་དྲི་མེད། །
ཁྱི་བཞིན་དཔའ་བོ་རྗེ་ལ་གུས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་རྫོས་ ༡༢༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༡ ན། འཕྱིང   * འགྲངས

ཉི་མ་བཞིན་དུ་མི་ཁྱེར་གསལ། །

ཞེས་དཔེ་དང་མོ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་ཟླ་བ་དཀར་ཞེས་རྟགས་ཐ་དད་པ་དང་། དཔེ་རྒྱ་མཚོ་མང་པོ་བཞིན་དུ་དཔེ་ཅན་ནམ་མཁའ་གཅིག་བུ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་འདྲེས་པ་དང་། དཔེ་དམན་པ་ཁྱི་བཞིན་དུ། དཔེ་"ཅན་[1]ཁྱད་པར་ཅན་མི་རྗེ་ལ་གུས་ཞེས་དང་། ཡང་དཔེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉི་མ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་དམན་པ་མེ་ཁྱེར་གསལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་སོགས་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མ་མཁས་ན། ཚིག་སྦྱོར་མི་མཛེས་ཤིང་། དོན་ལ་མི་འབྲོར་བས། སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ལ། དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཅན་དང་མཆོག་དམན་ཆེ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་སོགས་སྦྱོར་ཚུལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚིག་མང་ནའང་། འདིར་རྟགས་ཐ་དད་པ། མང་ཉུང་གི་ཚིག་ཐ་དད་པ། དཔེ་དོན་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་པར་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་། དཀར་བསིལ་མཛེས་པ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན། །

སྡིག་འཇམ་འཁྱིལ་བག་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་མཛེས། །

ཐུགས་རྗེ་ཚ་ཟླབས་ཆུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཚུངས། །

སྨིན་ལེགས་ཁྱོད་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུར་སྡིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། -ཅན་ * ཅན་

མི་མཐུན་པ། ཁྱད་ཆོས་མི་མཚུངས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་གཏན་ནས་མི་རུང་བས། དཔེ་དོན་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་དང་། ངོ་བོ། ཡོན་ཏན། ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལ་བལྟས་ནས་འགལ་བ་ལྟག་སྤྲོད་དུ་མ་སོང་བར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་སྙན་ངག་མཁན་ལ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ།[1] ཚངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

༄ དེ་ནི་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཚུངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བྱས་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ལ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་མེ་ལོང་གི་གཞུང་འདིར། ཤོང་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་སཾ་སྐྲྀ་ཏའི་སྐད་རང་སོར་བཞག་པ་མང་བས་རྣམ་གྲངས་རེ་གསུམ་དུ་བཀྲལ་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་སཾ་ཝཱ་ཤྲཱི་དེ་དག་ལས་སཾ་སྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཐ་སྙད་ལ་བསྟུན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་རེ་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྲ། །
མཐུན་མཚུངས་ཡང་དག་མཚུངས་དང་མཉམ། །

---

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། གཉིས་པ། * གོང་དུ་མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༨ འོག་ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། དཔེ་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ། ཞེས་འབྱུང་བའི་གསུམ་པ་འདི་ཡིན་དགོས་པས་གཉིས་པ་ཞེས་པ་འགྲིག་དཀའ་སྣམ།

ཡང་དག་གསལ་དང་ངེས་པར་གསལ། །
རབ་གསལ་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་དང་། །
གཉེན་པོ་དང་ནི་དགྲ་ཟླ་དང་། །
སོ་སོར་རྟོག་དང་འགལ་དང་འདྲ། །
བལྟ་བཅས་དང་ནི་བསླུ་བ་དང་། །
རིགས་མཐུན་རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། །
གཟུགས་བརྙན་དང་ནི་སོ་སོར་སྤེལ། །
གཟུགས་མཚུངས་མཉམ་དང་ཡང་དག་གཞལ། །
མཚན་ཉིད་མཐུན་འདྲ་མཚུངས་པ་དང་། །
མཐུན་ཕྱོགས་དཔེར་བྱས་དཔེ་དང་རྟོག །
དམན་དང་ཅུང་ཟད་དམན་སོགས་དང་། །
རབ་ཏུ་སྨྲ་དང་སོ་སོར་བཟློག །
རིགས་མཐུན་མཉམ་བྱས་སྒྲ་དག་དང་། །
གང་ཡང་དམན་མིན་དོན་ཅན་ཚིག །
རི་བོང་མཚན་མའི་གདོང་ཅན་སོགས། །
འབྲུ་མང་བོ་ཡི་ཚིག་སྡུད་དང་། །
འགྲན་དང་རྒྱལ་དང་སྔང་བ་དང་། །
འཁུ་དང་མི་མཐུན་སྒྲོགས་པ་དང་། །
འཐབ་པ་དང་ནི་འཕྱུ་བ་དང་། །
སྨྲ་འབེབས་བྱེད་དང་སྨོད་པ་དང་། །

ཅོ་འདྲི་བ་དང་འགོག་པ་དང་། །
རྒོད་དང་ཕྲག་དོག་མི་བཟོད་དང་། །
དེ་ཡི་སྐལ་བཟང་འཕྲོག་བྱེད་དང་། །
དེ་ཡི་མཛེས་པ་ཟུམ་བྱེད་དང་། །
དེ་དང་འགྲན་ལས་ཚར་གཅོད་དང་། །
དེ་དང་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་མཛེས། །
དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཀྲང་འཛོག་དང་། །
དེ་ཡི་ནུས་པ་ལ་འཇུག་དང་། །
དེ་ཡི་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་སུ་འཆིང་། །
དེ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་འགོག་དང་། །
དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅེས་པའི། །
སྒྲ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་སྒོམ་དུ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་གསུངས་པའང་སྡེ་ཚན་གཉིས་པའི་མཇུག་གི་ཆོས་མཐུན་དང་། ཆོས་ཐུན་མོང་བ། གྲིབ་མ་འདྲ་བ་གསུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་ཉེ་ཤུ་དང་། སྡེ་ཚན་བཞི་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་འཆིང་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་དགུར་བགྲངས་པས་རེ་དྲུག་ཏུ་བཞེད། འོན་ཀྱང་། གྲངས་འདྲེན་རྒྱས་བསྡུས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འདྲ། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་རེ་ལྔ་བོ་དེ། སྔོན་གྱི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ན་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་འཆད་ཀྱང་། སྣར་ཐང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་སྡེ་ཚན་བཞིར་ཕྱེས་ཏེ་བཤད་པའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་

ལ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉེར་གཉིས། སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ལ་འདྲ་བའི་དོན་སོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད། སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་དཔེ་རྒྱན་གསལ་བྱེད་བཅོ་ལྔ། སྡེ་ཚན་བཞི་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བཙུ་སྟེ་རེ་ལྔའོ། །དེ་དག་ནི་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པས། དགྲེས་ གླུ་སོགས་གོ་སླ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་ལ་བལྟས་པས་རྟོགས་ནུས། དེ་ལྟར་དུ་སྡེ་ཚན་དང་པོའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི།

༡ བཞིན་ནི།

(ཀ) དམར་སེར་མདངས་ཅན་ཐུན་མཚམས་ཁ་དོག་བཞིན། །
འཛམ་མགོན་ཞལ་ཁྲིམ་མིག་གི་བདུད་རྩིའི་དཔྱིད། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁམས་འབྲུག་སྨྱུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས།

༼འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ཁ་རྟགས་ཡིན༽

(ཁ) མཚར་སྡུག་ལང་ཚོ་རྗོགས་པའི་གདོང་། །
ཉ་རྒྱས་ཟླ་བ་དག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༢ ལྟར་ནི།

(ཀ) དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་སྒྲ་ལྟར་དབྱངས་ཅན་མའི། །
སྙན་འགྱུར་གསུང་འདི་རྣ་བའི་དཔལ་དུ་འཛེབས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) དྲི་ཟའི་ཟང་བར་འཛེགས་འོས་པའི། །
གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་རྒྱུད་མངས་ལྟར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༣ ལྟ་བུ་ནི།

(ག) བརྟན་གཡོའི་ཆོས་ཀུན་དབང་སྒྱུད་ལྷ་མོའི་ཕྱག །
ཟླ་རྡུའི་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུར་དམར་ཞིང་མཛེས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་བྱིན། །
ཉི་མ་ལྟ་བུར་ལྷམ་མེར་འབར། །ཞེས་དང་།

༤ ཇི་ལྟར་ནི།

(ག) ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་ཇི་ལྟ་བར། །
རི་དྭགས་མིག་ཅན་གླུ་ཡིས་ཐོས་འཛིན་སྤྲུད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) ནམ་མཁའི་ཕ་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར། །
ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་མཐའ་མི་མངོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༥ མཐུན་པ་ནི།

(ག) ཤིང་སྟོན་ཞལ་སྒོ་ལས་འོངས་ལེགས་བཤད་ཀུན། །
མཁས་མཆོག་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་གསུང་དང་མཐུན། །ཞེས་དང་།

(ཁ) དག་ཅིང་བཟང་བའི་སྤྱོད་པ་འདི། །
འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དང་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༦ མཚུངས་ནི།

(ག) གསེར་མདངལ་བུ་མོའི་དབུ་སྐྲེས་ལན་བུ་འདི། །
སྔོང་ཟྲིལ་བརྩེགས་པའི་རི་བོའི་མདོག་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་།
༼སྔོང་ཟྲིལ་ནི་སྨན་ཞིག་གི་མིང་ཡིན།༽

(ཁ) ལང་ཚོ་ཅན་དང་མཛེས་མའི་དཔལ། །

དགའ་དང་གྲགས་པ་འགྲོགས་པས་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༧ ཡང་དག་མཚུངས་པ་ནི།

(ག) ཡོན་པོར་ལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད་པད་ཚལ་དུ། །

བུང་བའི་འཕུར་ལྡིང་བགྱིད་དང་ཡང་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) རོལ་བཅས་དགོད་པ་རྩེ་དགའི་འཛུམ། །

ཀུན་དའི་ཕུང་པོར་ཡང་དག་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༨ མཉམ་པ་ནི།

(ག) མཚོ་ལྡན་སྐྱུ་སྟོད་འདོད་པའི་སྨྲོས་བུམ་གྱིས། །

མཛེས་པ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དཀར་གཡོ་དང་མཉམ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་བརྩེགས་པའི་སྤོ། །

མཐོར་བསྙེགས་ལྷུན་པོའི་སྤྲིད་དང་མཉམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༩ ཡང་དག་གསལ་ནི།

(ག) རྒྱལ་བས་སྐྱེ་དགུའི་རེ་འདོད་སྐོང་བ་ཡིས། །

དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་རང་བཞིན་ཡང་དག་གསལ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) བཙུན་མོའི་མཚར་སྡུག་བཞིན་རས་ཀྱིས། །

ཟླ་བའི་མཛེས་པ་ཡང་དག་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༡༠ ངེས་པར་གསལ་བ་ནི།

(ཀ) གཞལ་བར་ཆེས་དཀའ་ཆོས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས། །

ཚོགས་གཉིས་ཕ་མཐའ་ངེས་པར་གསལ་བར་བྱས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) གྲངས་མེད་འཁོར་གྱི་འདུ་འགོད་འདིས། །

རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་བ་ངེས་པར་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༡༡ རབ་གསལ་ནི།

(ཀ) ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་སྙན་རབ་གསལ་བས། །

གྲངས་མེད་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ངོ་མཚར་རྟོགས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) མཁྱུར་ཚོས་དཀར་དམར་འཛུམ་འོད་ཀྱིས། །

པདྨ་གཞོན་ནུའི་དཔལ་རབ་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༡༢ གཟུགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་ནི།

(ཀ) མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་མཚན་དཔེའི་སྐུ། །

འཛམ་བུའི་གསེར་སྦྱངས་རི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཀེ་ལ་ཤ་ཡི་ས་འཛིན་དབང་། །

གླང་པོ་འདི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་ཟླ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༡༣ གཉེན་པོ་ནི།

(ཀ) གཙུག་ན་ཟླ་བའི་རི་མོ་གསུམ་པའི་མདོག །

ཨི་ཧྨ་ནྟི་ལའི་ཕྱུང་བོའི་གཉེན་པོ་བྱས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) གཞོན་ནུའི་འགྲམ་པ་རབ་མཛེས་པས། །

ཅམ་པ་ཀ་འདབ་གཉེན་པོ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༧༤ དགྲ་ལྷ་ནི།

(ཀ) དབྱངས་ཅན་ཞལ་གྱི་དྲི་བསུང་མངར་བ་ཡིས། །

མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་གང་གི་དགྲ་ལྷ་བྱེད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) རིན་ཆེན་ཀང་གདུབ་སིལ་སིལ་སྒྲ། །

འོག་པག་དྲིལ་"བའི་[1]དགྲ་ལྷ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༧༥ སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི།

(ཀ) ཕྱག་སོར་རྩེ་ཡི་བི་ཎྜའི་པི་ཝང་དང་། །

རབ་སྙན་ཚངས་པའི་དབྱངས་གཉིས་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་དང་།

(ཁ) མཛེས་མའི་མཆུ་ཡི་སྦྲོས་དམར་དང་། །

བིམ་པའི་ཡལ་འདབ་སོ་སོར་རྟོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

(བིམ་པ་ནི་སིལ་ཏོག་དམར་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས)

༧༦ འགྲན་པ་ནི།

(ཀ) ངག་གི་འདོད་པ་མཐའ་དག་ལེགས་འཛོ་བས། །

ཡོངས་འདུའི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་འགྲན། །ཞེས་དང་།

(ཁ) འགྲམ་པ་བུང་བའི་དབྱངས་ལྡན་པ། །

སོ་གཉིས་འདི་དག་དབྱིད་དང་འགྲན། །ཞེས་དང་།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། བའི * བུའི་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཡང་ན། དཀྲུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཨུཏྤལའི། །

འདབ་མ་རིང་པོ་དག་དང་འགལ། །

ཞེས་ནི་རོ་རྫི་ན་འགལ་བ་ལ་འཇུག་པས་འགྲན་པའི་དོན་ནོ། །

༡༧ འདྲ་བ་ནི།

(ཀ) ཐུགས་རྗེས་མི་ཤེས་སྨོངས་པ་འཇོམས་པ་ལ། །

མཁྲིན་སྤྱོན་ཅན་གྱི་ལག་པའི་ཉག་ཐྲན་འདྲ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) མི་བདག་གྲགས་པའི་ཁོར་ཡུག་ནི། །

འཆི་མེད་ལམ་གྱི་མཐའ་དང་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༡༨ བསྡུ་བ་ནི།

འབྲུག་སྒྲོལ་སོགས་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས། འདི་སྐོར་བལྟ་བཅས་སུ་བསྒྱུར་ཞིང་དེ་ཡང་བལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་གྲངས་གཉིས་སུ་འདྲེན་ཡང་། འདིའི་རྒྱ་སྐད་ཏེ་ཤཱ་ཞེས་པ་འདྲ་བ་དང་། ཏེ་ཤཱ་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་འདྲ་མཐོང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས་པར་བཤད། དེ་ཡང་འགལ་བ་དང་ལྟ་བཅས་ཞེས་སྒྲ་རང་སོར་བཞག་ན་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བོད་སྐད་དུ་གོ་དཀའ་བས། འདྲ་མཐོང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པར་འདོད་པས། དེའི་དཔེ་བརྗོད་ནི།

(ཁ) མཚར་སྡུག་ལྡན་པའི་སྨིན་མ་དག །

ཨུཏྤལ་ནགས་གློང་འདྲ་བར་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་སྣར་ཐང་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། རིན་སྤུངས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར། བལྟ་དང་བཅས་

ཞེས་གཉིས་སུ་བཞེད་པས། དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་།

(ཀ) འགྲོ་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྗེས་བརྩེ་བ། །
ཛམྦུ་ཡི་བུ་མོའི་རྒྱུན་ལ་ལྟ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) རྗོད་ངག་རྣམ་གི་རྟེའི་ཚུལ་ལ་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༩ བཅས་པ་ནི།

(ཀ) ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་ཁྱབ་ཐུགས་རྗེ་འདི། །
ནམ་མཁའི་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཉུ་མེད་མཛད་འཕྲིན་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་བཅས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢༠ སྨྲ་བ་ནི།

(ཀ) ཐུལ་བྱུང་ཆུ་ཞིང་གབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱིས། །
ལེགས་བྲིས་བུ་མོའི་ཚོགས་"ཀྱི[1]་མཛེས་པ་བསླུ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ག་བུར་དེ་ཤལ་རབ་དགོད་པས། །
རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བའི་མཛེས་པ་སླུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢༡ རིགས་མཐུན་ནི།

(ཀ) རབ་དཀར་མཉེན་འཇམ་ཆུ་སྐྱེས་དབུས་བཞུགས་པས། །
མེས་པོ་གསེར་མདངས་ཅན་དང་རིགས་སུ་མཐུན། །ཞེས་དང་།

(ཁ) སྤྲིན་མང་གདུང་མེད་རྒྱལ་པོ་ཁྲིད། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༠ ཡིག་ཕྲེང་ འོག་ ༢ ན། ཀྱིས * ཀྱི

དཔག་བསམ་ཤིང་གི་རིགས་སུ་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༡ རྗེས་སུ་སྨྲ་བ་ནི།

(ཀ) ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡོན་དར་ལ་བབ་པ་ཡིས། །

མཛོ་རིས་དབང་མོ་དག་གི་རྗེས་སུ་སྨྲ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) སྙན་པའི་ངག་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག །

དབྱངས་ཅན་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྡེ་ཚན་གཉིས་པའི་དང་པོ་གཟུགས་བརྙན་ནི།

(ཀ) རྗེ་བཙུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྣང་བྱེད་དཀྱུས། །

ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་འདབ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན། ཞེས་དང་།

(ཁ) སྐྱོན་མེད་ལུས་ཅན་མ་ཁྱོད་ཀྱི། །

འཛིན་བྱེད་པདྨའི་གཟུགས་བརྙན་ཅན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་སྤེལ་བ་ནི།

(ཀ) རབ་དམར་གཏམ་གྱི་འབྱུང་གནས་མཚོ་སྐྱེས་དང་། །

བནྡྷུ་ཛཱི་ཝ་ཀ་གཉིས་སོ་སོར་སྤེལ། །ཅེས་པ། ༼བནྡྷུ་ཛཱི་ཝ་ཀ་ནི་ཤིང་སྨྱུ་དན་མེད་དམ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཤིང་ལ་ཟེར། ཡང་། ལ་ཆའི་མེ་ཏོག་ཏུ་བཤད་པའང་ཡོད།༽

(ཁ) འོ་མ་འཛིན་པའི་ཁུར་དག་དང་། །

གླང་ཆེན་སྒྲོས་བུམ་སོ་སོར་སྤེལ། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ཡང་དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་བསྡེབས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་

ཀྱི༔ རྣམ་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ན་མི་བདེ་བར་གསུངས། སྐབས་འདིར་གཟུགས་མཚུངས་སོགས་དྲུག་ལ། འབྲུག་ཁམས་སྨྱུལ་གྱིས་རྒྱ་དཔེ་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་སོར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་བསྒྱུར་ཏེ་གཟུགས་མཚུངས་དང་། མཉམ་པ། ཡང་དག་འཛལ། མཚན་ཉིད་མཐུན། འདྲ་བ། མཚུངས་ཏེ་དྲུག་པོ་རང་རྒྱུད་དུ་འདོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་དང་པོ་གཟུགས་མཚུངས་པ་སོགས་ནི།

(ཁ) གླང་པོ་སྨྱོས་པའི་འགྲམ་ལངས་པ། །

དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་དང་གཟུགས་མཚུངས་ཉིད། །ཅེས་དང་།

མཉམ་པ་ནི།

བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་གྲངས་མེད་པ། །

གནྜའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མར་མཉམ། །ཞེས་དང་།

ཡང་དག་འཛལ་ནི།

མཐོན་མཐིང་རལ་བའི་ཐོར་ཅོག་གིས། །

དབང་སྔོན་ལྷུན་པོར་ཡང་དག་འཛལ། །ཞེས་དང་།

མཚན་ཉིད་མཐུན་པ་ནི།

འཚོ་བྱེད་མཁས་པའི་སྨན་ཤུས་དང་། །

འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་མཚན་ཉིད་མཐུན། །ཞེས་དང་།

འདྲ་བ་ནི།

གྲིབ་མ་སྟུམ་པའི་ས་སྐྱོང་འདི། །

ལྗོན་བཟང་རྒྱས་པའི་དཔལ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་།

མཚུངས་པ་ནི།

གཟུགས་ཅན་མ་ཡི་ཟུར་མིག་མདའ། །
ཡིད་སྨུབས་ཡོངས་སྦྱོད་དག་དང་མཚུངས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་སྡེ་ཚན་དང་བོར་ཡང་། མཉམ་པ་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ཡོད་པས་ཉེས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ན། ལྷ་བ་ཆེན་པོས། སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར། དང་པོ་གསུམ་གཟུགས་ལ་སྦྱར་ནས། གཟུགས་མཚུངས། གཟུགས་མཉམ། གཟུགས་ཡང་དག་པར་གཞལ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ། མཚན་ཉིད་མཐུན། མཚན་ཉིད་འདྲ། མཚན་ཉིད་མཚུངས་ཞེས་སྦྱར་བ་འདི་ནི། སྒྲ་ཉེས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཧ་ཅང་དོན་ལ་གནས་པས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད། དེ་ཡང་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་གི་ངག་དོན་ཡིན་པས། བོད་སྐད་དུ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་བརྗོད་མི་བདེ་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད།

གསུམ་པ་གཟུགས་མཚུངས་པ་ནི།

(ཀ) འཇོ་སྒེག་འགྱིང་བག་སྐྱུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་འདི། །
རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གཟུགས་མཚུངས་ཉིད། །ཅེས་དང་།

བཞི་པ་གཟུགས་མཉམ་ནི།

(ཀ) དབུ་སྐྲའི་ཐོར་ཚུགས་ཅུང་ཟད་གཡོན་ཕྱོགས་པ། །
དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་མཐོན་མཐིང་སྐྲའི་གཟུགས་མཉམ། །ཞེས་དང་།

ལྔ་བ་གཟུགས་ཡང་དག་པར་གཞལ་བ་ནི།

(ཀ) མི་ཤེས་དྲ་བ་གཅོད་པའི་རལ་གྲི་ཡིས། །
མིག་སྟོང་ཅན་གྱི་ལག་ཉལ་ཡང་དག་གཞལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འདི་གསུམ་གྱི་དཔེར་བོད་མཁས་ཀྱིས།

(ཁ) མཚོ་སྐྱེས་པདྨའི་གཟུགས་མཚུངས་དམར་བའི་མདངས། །

བིམྦའི་ཚལ་དང་མཉམ་པའི་མཛེས་སྡུག་ཅན། །

དཀར་གསལ་ཡིད་འོང་ཚེམས་ཀྱིས་ཨ་བ་ལིས། །

རྣམ་མང་རྒྱ་སྐད་ཚིགས་ཀུན་ཡང་དག་གཞལ། །ཞེས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཟླུག་པ་མཚན་ཉིད་མཐུན་པ་ནི།

(ག) ཤེས་རབ་སྣང་བ་མ་ལུས་སྐྱེད་པ་ལ། །

ཚངས་སྲས་དབྱངས་ལྡན་མ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན། །ཞེས་དང་།

(ཁ) སྲབ་ཡངས་ལྡུགས་ཀྱི་མཛེས་པ་སྲུམ་རྩེན་"གྱི[1]། །

པཉྩ་ལི་ཀའི་གོས་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བདུན་པ་མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་ནི།

(ག) ལི་ཁྲིའི་མདངས་ཀྱི་མཛེས་པ་འཛིན་པ་ལ། །

དབང་ཕྱོགས་ཐུན་མཚམས་གསར་བའི་མཚན་ཉིད་འདྲ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) མཁྱུར་ཚིས་ཡིད་འོང་དཀར་དམར་མདངས་གསལ་ཞིང་། །

མཉེན་འཇམ་པད་དཀར་གཞོན་ནུའི་མཚན་ཉིད་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ནི།

(ག) ཞལ་ཁྲིམ་འཛུམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་དབུགས་དབྱུང་བས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༡ ན། གྲིས * གྲི

ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་རྒྱུད་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཆོས་ཀུན་ལོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་མགྲིན་མཛེས་པ། །

སྐྱེ་བ་ལྔ་བའི་དུང་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དགུ་བ་མཐུན་ཕྱོགས་ནི།

(ཀ) སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲད་པ་དང་། །

མཐུན་ཕྱོགས་མིག་སྐྱའི་གན་མཛོད་ནོར་གྱི་དཔྱ། །ཞེས་དང་།

༼མིག་སྐྱ་ནི་རྣམ་སྲས་ཀྱི་མིང་ཡིན།༽

(ཁ) ནོར་བུའི་རྒྱན་ཆ་གཡོ་ལྡན་སྣན་ཤལ་གྱི། །

མཐུན་ཕྱོགས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་ཡལ་འདབ་ཉིད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) མཛེས་མའི་ཁ་ཡི་དྲི་ཞིམ་དང་། །

མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རྫི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་བ་དཔེར་བྱས་ནི།

(ཀ) སྐུ་སྟོད་ལྷ་རྫས་དར་གྱི་ལྷབ་ལྷུབ་གོས། །

རྣམ་བཀྲའི་དཔེ་རུ་རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་བྱས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ནགས་ཀྱི་ཚལ། །

ཁྱོད་ཀྱི་མིག་མཛེས་དཔེ་རུ་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་གཅིག་པ་དཔེ་ནི།

(ཀ) ཕྲུག་སོར་རྟེ་ན་འདམ་སྐྱེས་གཡུར་ཟ་བའི། །

དཔེ་རུ་འབྲི་ཤིང་ཡལ་གར་མེ་ཏོག་ལྡེམ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཨ་ མྲའི་འབྲི་ཤིང་གཡོ་ལྡན་ནི། །

"སྒྲུག[1]་གུ་མ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་དཔེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་གཉིས་པ་རྟོག་པ་ནི།

(ག) མཐའ་བྲལ་ཟླ་བའི་མ་མའི་གཉིད་དཔག་གིས། །

ཆོས་ཀུན་གཞལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚད་ལ་རྟོག །ཞེས་དང་།

(ཁ) རྩེ་དགའ་རོལ་བའི་འཇུམ་གྱི་ཕྲེང་། །

རབ་དཀར་ཁ་བའི་འོད་ལ་རྟོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བཅུ་གསུམ་པ་དམན་པ་ནི།

(ག) གང་གི་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ལས། །

ཕན་སེམས་ཞན་པས་ཕུར་བུའི་སྣང་ཚུལ་དམན། །ཞེས་པ་དང་།

(ཁ) པུཎྜ"རཱི[2]་ཀའི་འབྲི་ཤིང་འདམ་རྫབ་བྲིད། །

འཕྲུན་པས་བྲིད་སྐྲུའི་དཔལ་ལས་ཤིན་ཏུ་དམན། །

ཞེས་དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལས་དམན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །

(ཁ) མཐུན་གྲོགས་དགའ་བའི་འཛུམ་མདངས་འོད། །

ཟླ་བའི་འོད་ལས་དམན་པ་ཅམ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། སྒྲུག * སྦྲུག་གུ་མའམ་ཡང་ན། སྒྲུག་གུ་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་བུ་མོ་རྣམས་མཛེས་ཤིང་སྒྱུར་མོར་གྲགས་པས་དེ་འདྲའི་སྒྱུར་མོ་དག་ལའང་གོ་ཆོག་པར་གསུངས།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། རཱི * རཱི

ཞེས་འབྲུག་སྨྲོལ་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་ལས་དམན་པ་དང་ཕྲང་ཟད་དམན་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད།

བཅུ་བཞི་པ་ཕྲང་ཟད་དམན་པ་ནི།

(ཀ) གང་དང་མཁྱེན་བརྗེ་མཚུངས་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །
ཁྱོད་ལས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྲང་ཟད་དམན། །ཞེས་དང་།

(ཁ) རི་བོང་མཚན་མས་རྟོག་མ་བྱས་གྱུར་པས། །
ཟླ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཕྲད་ཟད་དམན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལས་ཕྲང་ཟད་དམན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས།

(ག) མཚུངས་པ་མེད་པའི་གཟི་བྱིན་འདི། །
ཉི་མའི་འོད་ལས་ཕྲང་ཟད་དམན། །

ཞེས་འབྲུག་སྨྲོལ་གྱིས་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་ལས་དམན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི།

(ཀ) ཆོས་ཀུན་དབྱངས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་། །
ཟུར་ཕུད་ལྔ་བའི་ཞལ་ལས་རབ་ཏུ་སྨྲ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) དྲི་ཟའི་ཡང་འགྲོའི་དབྱངས་འདི་ནི། །
ཁུ་བྱུག་བུ་མོ་རབ་ཏུ་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བཅུ་དྲུག་པ་སོ་སོར་ཟློག་པ་ནི།

(ཀ) མཉེན་འཇམ་ལྷུགས་དང་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུའི་ཕྲེང་། །

པད་འདབ་སྨུ་ཧྲིག་བྱུག་རིས་སོ་སོར་གློག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

(ཁ) གདོང་དང་ཟླ་བ་མིག་མཛེས་དང་། །

རི་དྭགས་མཚན་མས་སོ་སོར་གློག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བཅུ་བདུན་པ་རིགས་མཐུན་ནི།

(ག) འགྲོ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གིས། །

དབྱངས་ལྡན་སྣང་བྱེད་དག་དང་རིགས་སུ་མཐུན། །ཞེས་དང་།

༼སྣང་བྱེད་ནི་སྤྱན་ཡིན༽

(ང) སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་འདི་དག་ཀུན། །

ནག་པོ་བརྩེགས་པ་དང་རིགས་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འདིར་རིན་སྤུངས་པ་དང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་སོགས་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་མཉམ་བྱས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྒྲ་འདིའི་ནང་དུ་རཏྣ་ཤྲིས་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཁ་བསྐངས་པའི་དམན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་གསུམ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་པ༑ ཆོས་ཐུན་མོང་བ། གྲིབ་མ་འདྲ་བ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་བགྲངས་ནས་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུར་བཞེད་པ་དང་། འབྲུག་སྨྲུལ་གྱིས་རིགས་མཐུན་དང་མཉམ་བྱས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ཏེ་སྡེ་ཚན་གཉིས་པར་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདོད་ཅིང་། དམན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་གསུམ་ནི་རྩ་བའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་པས་རེ་ལྟའི་གྲངས་སུ་མི་བགྲང་བར་ཟུར་དུ་བཞག་གོ །བོད་མཁས་ཀྱིས་ཀྱང་། འདི་གསུམ་རེ་ལྟའི་གྲངས་སུ་མི་བགྲང་བར། རིགས་མཐུན་དང་། དཔའ་བ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཏེ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས། སྡེ་ཚན་གཉིས་པར་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བཞེད།

བཅོ་བརྒྱད་པ་མཉམ་བྱས་ནི།

(ཁ) ནམ་མཁའི་ཁྱོན་དང་སེམས་ཅན་ཁམས། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་མཐའ་མཉམ་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

(བ) ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས། །

མྱུན་པའི་སྣག་ཏུམ་གཞོམ་ལ་མཆོག་ཏུ་དཔལ། །ཞེས་དང་།

ཁ་བསྐངས་པའི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་སྟེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་དམན་པ་མིན་པས་མཚུངས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག

ཆོས་མཐུན་པ་ནི།

(ག) སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས། །

རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཆབ། །ཅེས་དང་།

སྦེ་བ་རིན་སྤུངས་པས།

ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་དང་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ། །

ལག་པ་སྤྱིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཆོས་ཅན་ཐུན་མོང་བ་ནི།

(ག) མཆོག་དམན་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་དུ། །

ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཉི་འོད་གསེར་ལྡན་གཞི། །ཞེས་དང་།

རིན་སྤུངས་པས།

ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་ལོངས་སྤྱོད་པ། །

གཡོན་མ་འདི་དང་ཚུ་རླུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གྲིབ་མ་འདྲ་བ་ནི།

(ག) ཆོས་ལྡན་ས་དབང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་དང་། །

ལྗོན་པའི་གྲིབ་མར་འགྲོ་རྣམས་བདེ་བར་འཚོ། །ཞེས་དང་།

རིན་སྤུངས་པས།

རྒྱལ་བ་ལྗོན་པ་མྱ་ངན་མེད། །

འཇིག་རྟེན་གྲིབ་བསིལ་ཕན་པར་བརྟོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྡེ་ཚན་གསུམ་པའི་དང་པོ་འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྟུད་ནི། དོན་མི་འདྲ་བའམ་ཚིག་མི་འདྲ་བ་གཉིས། ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་དེའི་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་པར། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ནི་འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་གིས་དོན་གཞན་བསྟུ་བའོ། །དཔེར་ན།

(ག) ནམ་མཁའི་མཐྲིན་པ་ཆར་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །

དྲི་ཟའི་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་དང་བྱུང་བའི་"སྒྲོ[1]། །

མཚམས་སྦྱིན་བླ་གོས་གསེར་གྱི་རི་དབང་"དཀྲུས[2]། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་འདོད་རྣམ་པར་སྐོང་། །

ཞེས་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཐྲིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ནམ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༠༠ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། སྒྲ * འདི་ལ་དཀྱུས་གླུའི་དཔེ་མང་བོར་སྒྲ་ཞེས་བཀོད་ཅིང་། འགྲེལ་བ་ལའང་དེ་ལྟར་མཛད་འདུག་མོད། ཡིན་རྒྱུ་ནི་སྒྲོ་ཟེར་དགོས་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༠༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༡ ན། དཀྲུས * འདིར་ཡང་དཀྱུས་གླུའི་དཔེ་མང་བོར་དཀྲུས་ཞེས་བཀོད་ཅིང་འགྲེལ་མོད་ཡིན་ངེས་པ་ནི་སྐྲུས་ཡིན་དགོས་སྙམ།

མཁའི་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་དེ། ནམ་མཁའ་དང་མཁྱེན་པའི་ཚིག་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་པར་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཆར་བ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་བསྡུས་པས་དེ་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དྲི་ཟའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་གསུང་དང་བྱུང་བའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ལྷན་དུ་བསྡུས་པས། དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཚམས་སྦྱིན་དང་ཟླ་གོས་གསེར་གྱི་རི་བོ་གསུམ་ཡང་བསྡུས་པས་རེ་རེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར། སངས་རྒྱས་སྐུའི་གཟི་བརྗིད་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རེ་འདོད་རྣམ་པར་སྐོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གངས་རིའི་ལུས་ལྡན་ཟླ་བའི་གདོང་བ་ཅན། །
ཨུཏྤལ་སྤྱན་གྱིས་ཀུན་གཟིགས་བིམྦའི་མཆུ། །
འཛུམ་པའི་གླུ་དང་པད་རྩའི་ལག་པ་ཡིས། །
རྫུང་བའི་རྒྱུད་མངས་དབྱངས་སུ་འདི་ན་སྙན། །

ཞེས་ལུས་དང་གངས་རི་གཉིས་བསྡུས་པས་དེ་རེ་རེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར། གངས་རི་ལྟར་དཀར་བའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དང་གདོང་གཉིས་བསྡུས་པས་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་ཞལ་རས་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཨུཏྤལ་དང་སྤྱན་གཉིས་བསྡུས་པས་ལྷ་མོའི་མཛེས་པའི་སྤྱན་དང་། བིམྦ་དང་མཆུ་གཉིས་བསྡུས་པས་བིམྦ་ལྟར་དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་ཅན་གྱི་ལྷ་མོའི་ཞལ་གྱི་སྒོ་དང་། འཛུམ་དང་གླུ་གཉིས་བསྡུས་པས་ལྷ་མོའི་ཞལ་རས་འཛུམ་པ་དང་བཅས་གླུ་ལེན་པ་དང་། པདྨའི་རྩ་བ་དང་

ལག་པ་གཉིས་བསྣུས་པས་པད་རྩ་ལྟར་དཀར་བའི་ལྷ་མོའི་ཕྱག་གིས་པི་ཝང་རྡུང་བའི་དབྱངས་སྙན་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། པད་མའི་ཞལ་དཀྱིལ་བྱི་རུའི་མཆུ་སྒྲོས་ཅན། །
འདྲེན་བྱེད་ཨུཏྤལ་ཟུར་མདས་གཞན་ཡིད་འཕིགས། །
དྲི་ཟའི་ཕང་འགྲེའི་དབྱངས་དང་ཁུ་བྱུག་གསུང་། །
སྙན་འཇེབས་གླུ་ལེན་ཡིད་འཕྲོག་འཛོ་སྒེག་མ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ནི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་གཞིགས་ན་གཟུགས་ཅན་དང་། དཔེ་ཡི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དོན་དུ་གཞི་མཐུན་པ་དངོས་མ་ཡིན་པར། འདི་ནི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་དཔེ་དོན་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྣུས་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་མིན་ཡང་། བོད་སྐད་ལ་སྒྱུར་ན་གཟུགས་ཅན་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲན་པ་ནི།

(ཀ) སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བདེ་བ་ཆེས་སྟེར་བས། །
ཀ་ཤི་མཛེས་དགའི་ལུས་ལ་རྣམ་པར་འགྲན། །ཞེས་དང་།
༼ཀ་ཤི་མཛེས་དགའ་ནི་སྨན་འཚོང་མ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན༽

(ཁ) སོར་མོས་བསྐུལ་བའི་རྒྱུད་མངས་སྒྲ། །
མགྲིན་པའི་གླུ་དང་ཕན་ཚུན་འགྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་རྒྱལ་བ་ནི།

(ཀ) འོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་གཟི་ལྡན་ཞལ་གྱི་ཁྲིམས། །

སྒྲ་གཅན་གྱིས་སྒྲིབ་ཏ་ལྷུང་ཅན་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཁྱོད་གདོང་པདྨ་གཏམ་མེད་ལས། །

ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱལ་བཞིན་བཟང་མ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བཞི་བ་སྡང་བ་ནི།

(ཀ) བསིལ་ལྡན་ཁ་བའི་རི་ལ་ཆེས་སྡང་བའི། །

རབ་དཀར་མཛོད་སྤུའི་མཛེས་པ་ངོ་མཚར་རྨད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) ཟླ་བའི་དཀར་བ་ལ་སྡང་བའི། །

རྒྱལ་པོའི་གྲགས་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྔ་བ་འཁྲུ་བ་ནི།

(ཀ) རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་གར་མཁས་ལ་འཁྲུ་བ་ཡི། །

ཤིང་སྟོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་ཚུལ་འདི་དཔལ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཕྱུར་བུའི་བློར་ཡང་འཁྲུ་བ་ཡི། །

དྲུག་ཤེས་བློན་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་བཀྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༼དྲུག་ཤེས་བློན་པོ་ཟེར་བ་ནི་བློན་པོའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་སྟེ། བློ་ཆེ་བ། སེམས་ཡངས་པ། བསམ་པ་ཡངས་པ། སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ། འདུན་པ་ཆེ་བ། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་དྲུག་གོ །༽

དྲུག་པ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ནི།

(ཀ) བོད་ཡུལ་ཤེས་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་དང་། །

ལྷ་ཡི་བླ་མའི་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་སྒྲོགས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) གཞོན་ནུའི་གདོང་དང་ཆུ་སྐྱེས་གཉིས། །

མཛེས་ཕྱུལ་སྲུ་ཆེར་མི་མཐུན་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བདུན་པ་འཕབ་པ་ནི།

(ག) གཡོན་མིག་མཛེས་མའི་སྙིམ་པ་ཆུ་སྐྱེས་གཉིས། །

དཀར་ཞིང་མཛེས་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕབ། །ཅེས་དང་།

(ཁ) འདོད་པའི་མཁུར་ཚོས་མཚམས་སྤྲིན་གཉིས། །

དམར་བའི་ཕྱུན་ཚོགས་ལ་རབ་འཕབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བརྒྱད་པ་འཕྱུ་བ་ནི།

(ག) དཔང་སྟོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །

པཎ་ཆེན་དཎྜིའི་གསུང་ལ་རྣམ་པར་འཕྱུ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) རིགས་བཟང་མ་ཡི་ཁ་ཡི་དྲི། །

ཨུཏྤལ་དང་ལ་འཕྱུ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

དགུ་བ་སྨ་འབེབས་ནི།

(ག) འབྲུག་སྒྲ་མངལ་འཛིན་སྒྲོ་གཤོག་རབ་རྒྱང་བས། །

རྣམ་བཀྲ་དབང་བོའི་གཞུ་ཡི་དམའ་ཡང་འབེབས། །ཞེས་དང་།

༼སྨ་ནི་དམའ་དང་དོན་གཅིག༽

(ཁ) འཕོང་སྐྱེན་སྣ་ལྔ་བྱང་ཕྱོད་ཀྱིས། །

ནྣ་མ་″ཊ[1]་ཡང་སླ་འབེབས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

༼འཕོང་སྐྱེན་སྣ་ལྔ་ནི་མདའ་རྒྱལ་ལྔ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །༽

བཅུ་བ་སྨོད་པ་ནི།

(ཀ) ནྣ་མ་ཊ་ཡི་རྣོན་པོའི་ཉག་ཐྲན་གྱིས། །
གྲོང་གསུམ་འཇོམས་པའི་མདའ་ལ་སྨོད་པར་བྱས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) དཔའ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྲིད་སྒྲུབ། །
དགྲ་ཐབས་ཅན་གྱི་དྲེགས་པ་སྨོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བཅུ་གཅིག་པ་ཅོ་འདྲི་བ་ནི།

(ཀ) འཇིགས་མེད་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས། །
གདོང་ལྔའི་དབང་པོའི་ཚུལ་ལ་ཅོ་འདྲེར་འོས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) མཛེས་མའི་རང་བཞིན་ས་སྟེང་སྐྱེས། །
འཆི་མེད་བུ་མོར་ཅོ་འདྲི་མ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི།

(ཀ) སི་ཏར་འདོད་སྦྱོས་སྒྲ་ཡིས་མགྲིན་ནག་གི །
ཆགས་པས་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པའི་སྐད་གསང་འགོག །ཅེས་དང་།

(ཁ) སྟན་པར་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོས། །
དབྱར་ལས་སྐྱེས་པའི་རྔ་ཡང་འགོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

---

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༠༥ ཡོག་ཕྲེང་ ༢ ན། ན * ཊ

བཅུ་གསུམ་པ་ཀློད་པ་ནི།

(ཀ) ལང་ཀའི་བདག་པོའི་ཡན་ལག་མཆོག་བཅད་པས། །
ཁྲབ་འཇུག་ཚངས་མགོ་བྲེགས་པའི་དཔལ་ལ་ཀློད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) ཀུན་གྱི་བྱེད་པོའི་མཐུ་ལྡན་ཁྱོད། །
ཚངས་པ་ལ་ཡང་དགོད་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
༼འདིའི་དགོད་པ་ནི་ཁྲེལ་ནས་གད་མོ་དགོད་པའི་དོན་ཡིན། ༽

བཅུ་བཞི་བ་ཕྲག་དོག་ནི།

(ཀ) རྟིག་ངོས་འབོད་ གྲོགས་ཤར་བས་ཟླ་བའི་གཟུགས། །
བརྒྱ་ཕྲག་རྫིང་བུར་སྣང་ལ་ཕྲག་དོག་གོ །ཞེས་དང་།

(ཁ) མིག་ཟུར་རྣ་བའི་ཨུཏྤ་ལ། །
གསར་བའི་དཔལ་ལ་ཕྲག་དོག་གོ །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འདིའི་བཅུ་བ་སྨོད་པ་ནས་ཕྲག་དོག་བར་དགུས་གླུའི་དཔེ་བརྗོད་འདིས་དཔེ་ཙམ་ རྣམས་རྣ་མ་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ཡིན།

བཅོ་ལྔ་བ་མི་བཟོད་པ་ནི།

(ཀ) ལང་ཚོ་དར་བའི་སྙེད་མེད་སོར་མོ་ཡིས། །
དབྱར་སྐྱེས་ལྕུག་ཕྲན་གཞོན་ནུ་མི་བཟོད་བྱེད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) རི་བོང་ཅན་གྱི་རྒྱགས་པ་ལ། །
བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བཟོད་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་པས་མི་བཟོད་པའོ། །

སྡེ་ཚན་བཞི་བའི་དང་པོ་སྐྱལ་བཟང་འགྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི།

(ཀ) རྒྱལ་བས་ཕན་བདེའི་བསིལ་མདངར་རབ་བྱིན་པས། །

ལྷོ་ཕྱོགས་དྲི་གཞོན་སྐྱལ་བཟང་རྣམ་པར་འགྲོག །ཅེས་དང་།

(ཁ) བདེ་ཞིང་འབྱོར་བས་ལྷ་གནས་ཀྱི། །

ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱལ་བཟང་འགྲོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་མཛེས་པ་ཟླུམ་པར་བྱེད་པ་ནི།

(ཀ) ཉེས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་མཛད་པ་ཡིས། །

སྦུ་སྡེགས་གཏམ་གྱི་མཛེས་པ་ཟླུམ་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) གྲགས་པ་དཀར་བས་ཟླ་གཞོན་གྱི། །

འོད་ཟེར་མཛེས་པ་ཟླུམ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་འགྲན་ལས་ཆར་གཅོད་པ་ནི།

(ཀ) མཁྱེན་དང་བརྩེ་བ་ནམ་མཁའི་མཐར་བསྙེགས་པས། །

ན་གྲུའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁ་ཞེང་ཚར་གཅོད་དོ། །ཞེས་དང་།

༼ན་གྲུ་ནི། ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོའི་མིང་དང་། ན་གྲུའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་རྒྱ་མཚོའི་མིང་ཡིན། ༽

(ཁ) ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ལ་འགྲན་པས། །

པདྨའི་མཛེས་པ་ཚར་གཅོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཞི་བ་མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མཛེས་པ་ནི།

(ཀ) དབྱངས་ཅན་ཟུར་མིག་འཕྲུལ་འདི་པད་ནང་དུ། །

ཏིང་དྲུག་འཕུར་དང་མཚུངས་ལས་ལྷག་པར་མཛེས། །ཞེས་དང་།

(ཁ) མཛོད་སྤུ་དཀར་བས་ཟླ་བ་དང་། །

མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཛེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷག་པར་འཛེགས་ཞེས་བསྒྱུར་ཀྱང་དཔྱེས་གླུ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བསྒྱུར་རོ། །

ལྔ་བ་རྗེས་སུ་ཏིང་བ་འཛོག་པ་ནི།

(ཀ) སྣན་འགྱུར་དབྱངས་ལ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ། །

དྲི་ཟའི་པི་ཝང་རྗེས་སུ་ཏིང་བ་འཛོག །ཅེས་དང་།

(ཁ) མཁས་པ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི། །

རྗེས་སུ་ཏིང་བ་འཛོག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ་ཐུས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི།

(ཀ) བརྡ་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་ཡིད་ནི་གསལ་བྱེད་པས། །

མ་དྲུག་པ་དེར་ཉི་མའི་ནུས་པ་འཇུག །ཅེས་དང་།

༼མ་དྲུག་པ་ནི་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གི་མིང་ཡིན།༽

(ཁ) དབང་པོ་ཐམས་ཅད་སྨོས་བྱེད་པའི། །

མཛེས་མ་ཚང་གི་ནུས་པར་འཇུག །ཅེས་དང་།

སྐབས་འདིར་འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འཆིང་བ། དང་ཚུལ་དང་། འགོག་པ་སོ་སོར་བགྲངས། ལྡ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་འཆིང་

གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། ངང་ཚུལ་འགོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་སྡེ་ཚན་བཞི་བར་སྐོར་དགུར་ཕྱེས་པ་དང་། བོད་མཁས་ཀྱིས་ངང་ཚུལ་དང་འགོག་པ་གཉིས་སོ་སོར་བཞག་ནས་སྡེ་ཚན་བཞི་བར་སྐོར་བཅུར་ཕྱེས་པ་སོགས་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་ལ། ངོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་སུ་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་རེ་ལྟར་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་གོ་རིམ་ལས།

བདུན་པ་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་སུ་འཆིང་བ་ནི།

(ག) ཟླ་གཞོན་ཞགས་པའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་པ་ཡི། །
བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱི་བདེ་བས་རྗེས་སུ་འཆིང་། །ཞེས་དང་།

(ཁ) དབྱར་གྱི་སྨུ་གུའི་ནགས་ཀློང་མདོངས། །
རྨ་བྱའི་མགྲིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ཁྱོད་ཀྱི་སྣན་པ་རིང་འགྲོ་བས། །
ཉི་ཟླའི་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་འཆིང་། །ཞེས་དང་།

ངང་ཚུལ་དང་འགོག་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེས་པས་བརྒྱད་པ་ངང་ཚུལ་ནི།

(བ) ཨག་ཚོམ་དང་བཅས་སྨིན་འཁྱོགས་དུས་ཀྱི་མཐའི། །
མེ་ཕུང་དུ་རིས་ཅན་དེའི་ངང་ཚུལ་འཛིན། །ཞེས་དང་།

(ཁ) ལང་ཚོའི་དབང་བོར་བབས་པ་ཡི།
ན་ཆུང་དཔྱིད་ཀའི་ངང་ཚུལ་འཛིན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དགུ་བ་འགོག་པ་ནི།

(ཁ) གྲེན་བརྫེས་དམར་སེར་རལ་པ་གཡོར་བོས་ཀྱང་། །

ཏྟ་གདོང་མེ་རི་འབར་བའི་ཁྲོངས་པ་འགོག །ཅེས་དང་།

༼གཡོར་བ་ནི་སྐྲ་གཟེངས་པའི་དོན། ༽

(ཁ) གཞོན་ནུའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིས། །

པད་མའི་འཇམ་དང་མཉེན་པ་འགོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

(ག) དཔང་ལོ་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །

དབུས་འགྱུར་པཎ་ཆེན་མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་འགོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་བ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི།

(ག) མང་ཐོས་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་བོ་ཡྩོད། །

རིག་བྱེད་སྨྲ་ལ་ཚངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་དང་།

(ཁ) བློ་ཡི་པད་མོ་ཁ་ཕྱེ་བ། །

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་རྗེས་སུ་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་སྟར་ཐང་ལོ་ཙྪ་བས་གསལ་བར་བཀྲལ་བའི་དཔེ་རྒྱན་གྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རེ་ལྔ་བོ་འདི་རྣམས་ཚིག་གང་དུ་བྱུང་ཡང་། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཕན་ཚུན་མཐུན་པ་དང་འདྲ་བའམ་མཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་དང་། ལྷ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ། རབ་བཏགས་ཀྱི་དཔེ། རྨད་བྱུང་གི་དཔེ། སྨོངས་པའི་དཔེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔེ། ངེས་པའི་དཔེ། དགག་པའི་དཔེ། འགལ་བའི་དཔེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་སོགས་ལ་རྒྱ་བར་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཕན་ཚུན་

མཚུངས་པར་གོ་ནུས། ཡང་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་སོགས་རྒྱན་གཞན་གྱི་སྐབས་སུའང་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འགའ་རེ་བྱུང་ཡང་། དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་དགྲེས་གླུ་ལས། རྩ་བའི་གཞུང་གིས་མ་ཟིན་པའི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་འགྲེལ་བ་ལས་ཆ་ལ་སོགས་བཙུ་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་པས། དེའི་དཔེར་བརྗོད་ལས།

དང་པོ་ཆ་ནི།

(ཀ) འདྲེན་བྱེད་ཟུར་གྱིས་གཡོ་བའི་ཆ། །

ཟླ་མ་ར་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད། །ཅེས་དང་།

སྡེ་བ་རིན་སྤུངས་པ་ངག་དབང་བས།

དབྱངས་ཅན་འཛུལ་ཞལ་ཟླ་བའི་ཆ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་གྲོགས་ནི།

(ཀ) ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་འཁྲི་ཤིང་དེ། །

ཁྱོད་ཀྱི་སྨིན་མའི་གྲོགས་པོ་བྱེད། །ཅེས་དང་།

ཡང་ན། སྤྲིན་ཟུར་ཨུཏྤལ་མཐིང་གའི་གྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་སྤྲུན་ཟླ་ནི།

(ཀ) གང་གི་འཛུམ་མཆེན་མཚུ་སྒྲོས་ཀྱིས། །

ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་སྤྲུན་ཟླ་ཐོབ། །ཅེས་དང་།

ཡང་ན། མཚུ་སྒྲོས་རབ་དམར་བྱི་རུའི་སྨུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

བཞི་བ་མཐོང་བ་ནི།

(ག) གངས་རིའི་དུམ་བུ་ལྟར་དཀར་བས། །
སོ་ཡི་ཕྲེང་བ་བདག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། ཚེམས་ཕྲེང་རྒྱ་སྐར་ཚོགས་ལ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ལྔ་བ་ཐོས་པ་ནི།

(ག) གཙྙར་ཧྭ་ཡི་གླིང་བུའི་སྐད། །
ཁྱོད་ཀྱི་མགྲིན་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། །ཞེས་དང་།
{ གཙྙར་ཧྭ་ནི་དྲི་ཟ་ལ་འཇུག }

ཡང་ན། གསུང་སྙན་ཚངས་པའི་མགུར་ལས་ཐོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

དྲུག་པ་དྲན་པ་ནི།

(ག) སྐྱེ་བ་ལྔ་བའི་རི་མོ་ཡིས། །
གང་གི་མགྲིན་པ་གསལ་བར་དྲན། །ཞེས་དང་།
{ སྐྱེ་བ་ལྔ་བ་ནི་དུང་གཡས་འཁྱིལ་གྱི་མིང་ཡིན། }

ཡང་ན། དོན་བཟང་བདུད་རྩི་སྙིངས་པས་དྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བདུན་པ་རེག་པ་ནི།

(ག) འདོད་པའི་སྨྲོས་བུམ་ཟུང་གིས་ནི། །
བལ་གྱི་གླང་བོའི་སྣར་རེག་བྱེད། །ཅེས་དང་།

ཡང་ན། མཁྱེན་ཡངས་གཏིང་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་རེག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ་ཕམ་པ་ནི།

(ག) ཐྲ་ཞིང་ལྡེམ་པའི་སྙིད་སྙབས་ཀྱིས། །

འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུ་ཕམ་པར་བྱས། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། གསང་གསུམ་བྱིན་གྱིས་འོད་སྟོང་ཕམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

དགུ་བ་སྨེག་པ་ནི།

(ག) སྣ་ཚོགས་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་གྱིས། །

རྣམ་ཐོས་བུ་ཡི་ནོར་ལ་སྨེག །ཅེས་དང་།

ཡང་ན། གཞན་ཕན་བདེ་དཀར་འཆིང་རྗེས་བསྙེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་བ་འཛིག་པ་ནི།

(ག) ཚུ་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟེན་ཞབས་པད་ཟུང་། །

ལྷུར་བཅས་འགྲོ་བའི་སྤྱི་བོར་འཇེག །ཅེས་དང་།

ཡང་ན། གྲགས་པ་ལྷ་བརྒྱའི་སྤྱི་བོར་འཇེག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་པ་ནི།

(ག) ཐྲན་པས་དོན་ཀུན་སྟེར་བྱེད་པ། །

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཡིན་པར་སེམས། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། ངག་གི་འདོད་པ་ཀུན་འཛོ་བས། །

ལྷ་ཁྱོད་ཚངས་སྲས་དབང་མོར་སེམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ། གཟུགས་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་རྩ་བ་ལས།

ཐ་དད་སྣང་མིན་གྱུར་པ་ཡི། །

དཔེ་ཉིད་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་འདོད། །ཅེས་དང་།

དཔེ་ལ་ལར། དཔེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཅན་འདོད་དཔེར། །ཞེས་བསྒྱུར་ཡོད། འདི་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པ་ཙམ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མིན་པ་སྟེ། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱན་ལ་གཟུགས་རྒྱན་ཟེར། གཞུང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་རྒྱན་དང་དཔེ་རྒྱན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་དད་དུ་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་སྦྱོར་བ་དཔེ་རྒྱན་དང་། དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་གཟུགས་རྒྱན་ཟེར།

གཉིས་པ་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། གཟུགས་རྒྱན་སྤྱིའི་ངོ་བོ་མ་འགྱུར་བ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་། དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་ཚུལ་གྱི་ཉམས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱན་ཉི་ཤུ་ཡོད། དེ་དག་ནི།

བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་བསྡུས་པ། །
བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་མཐའ་དག་དང་། །
ཆ་ཤས་དང་ནི་ཆ་ཅན་དང་། །
ཡན་ལག་གཅིག་དང་ལྡན་ལྡན་མིན། །
མི་མཉམ་ཁྱད་པར་འགལ་དང་རྒྱུ། །

སྒྱུར་བ་དཔེ་ལྡོག་འགོག་པ་དང་། །
མཉམ་འཇོག་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན། །
བསྡོན་དོར་གཟུགས་ཅན་དང་ཉི་ཤུ། །ཞེས་པའོ། །

དང་པོ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། གཟུགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་འདིར་དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་འགོད་དགོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དཔེ་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་སྒྲ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། རྒྱན་དང་པོ་འདིར་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་པའི་ཆ་ནས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། དཔུང་བ་འཁྲི་ཤིང་ལག་པ་ནི། །
པདྨ་སོར་མོ་ཡལ་འདབ་"པོ།[1] །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དཔུང་བ་ནི། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་འཁྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལག་པ་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཡང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལག་པའི་སོར་མོ་ནི། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་པདྨའི་འདབ་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔུང་བའི་འཁྲི་ཤིང་། ལག་པའི་པདྨ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་བསྡུས་ཏེ། དཔུང་བ་འཁྲི་ཤིང་། ལག་པ་པདྨ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་ནས། དཔེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྲོ་བཏགས་ཏེ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཉི་མའི་རྒྱུད་འབྱུངས་གཟུགས་སྐུ་ཀུན་གསལ་ངོས། །
ཐགས་བཟང་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་དཀར་ལེགས་འཁྲིགས་ཤིང་། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༧༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། པོ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་བོ་ཡིན་དགོས་སྙམ།

ཟབ་རྒྱས་དམ་ཆོས་དབྱར་རྔ་སྒྲོགས་པ་ཡིས། །
སྐལ་ལྡན་བློ་གསལ་མདོངས་མཐའ་ཟློས་གར་བྱེད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་རྒྱུད་དུ་འཁྲུངས་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ། དཔེ་ཀུན་གསལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་སྟོན་པའི་ཞལ་གྱི་ཆེམས་ནི་དཔེ་སྤྲིན་དཀར་པོའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དཔེ་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཡང་དཔེ་ཅན་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དཔེ་རྨ་བྱས་ཟློས་གར་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། གཟུགས་སྐུ་ཀུན་གསལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེ་དཔེ་ཅན་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་སྒྲ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཁྱོད་ཞལ་པདྨ་མཚར་སྡུག་འདབ་ཡངས་པ། །
ཆེམས་ཕྲེང་གེ་སར་རོ་འཛིན་བུང་བ་གཡོ། །
ལང་ཚོ་རྨད་བྱུང་དཔྱིད་དཔལ་དར་བ་མོ། །
དབྱངས་ལྡན་མཐོ་རིས་སྐྱེད་ཚལ་དེ་ཁོ་ན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཞལ་དང་། ཆེམས། ལྡགས། ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་དེ། དཔེ་པདྨའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ་ལ་གེ་སར་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། དེ་ལ་བུང་བ་རྣམས་འཕུར་ལྡིང་གིས་གཡོ་བ་སོགས་དཔྱིད་དཔལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལྷའི་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་སྐུ་འཇམ་མཉེན་འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུའི་རྩེར། །
ཞལ་ཁྲིམ་འདབ་སྟོང་དགོད་པའི་མཛེས་སྡུག་ཅན། །

འདྲེན་བྱེད་ཟེའུ་འབྲུའི་ཕྲེང་བ་རབ་གཡོ་བའི། །

ཚངས་སྲས་པད་དཀར་ལྷོན་པས་བདག་མགྲིན་རོལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བཀོད་ཅིང་། དཔེ་དོན་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་སོར་མོ་རྣམས། །

ཡལ་འདབ་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི། །

མེ་ཏོག་ཁ་སྤྲུར་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ། །

ཁྱོད་ནི་ངེད་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱུ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལག་པ་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་འཁྲི་ཤིང་དང་། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོར་མོ་རྣམས་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡལ་འདབ་དང་། དཔེ་ཅན་སེན་མོའི་འོད་གསལ་ནི་དཔེ་མེ་ཏོག་དང་། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མ་འདི་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛེས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ནི་ངེད་ལ་བདེ་བ་སྟེར་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་མ་བསྡུས་པའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འཛམ་དཀར་སྐྱུ་ཡི་མན་ཤེལ་ལྷུན་པོ་ལ། །

བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོའི་ཧ་བདུན་གཟི་མདངས་ཅན། །

མཛེས་སྡུག་འཁྱིང་བའི་བང་རིམ་བཞིས་མཛེས་ཤིང་། །

ཟླ་བྱུང་མཁྱེན་པའི་རང་བཞིན་བརྟག་ཅིང་བརྟེན། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་འཛམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྐྱུ། དཔེ་ཁྱད་གཞི་

ཤེལ་དཀར་ལྷུན་པོ་དང་། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་ཉི་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་པའི་མདངས་དང་ལྡན་པ། དཔེ་ཅན་མཛེས་སྡུག་འགྱིང་བའི་ཉམས། དཔེ་བང་རིམ་བརྩེགས་པ་བཞིས་མཛེས་པ་དང་། དཔེ་ཅན་མཁྱེན་པའི་བློ་གྲོས་ནི་དཔེ་བརྟན་ཅིང་བརྫིད་པའི་གཟུགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་བཀོད་དེ། དཔེ་དོན་བར་གྱི་སྐུའི་མན་ཤེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་སྦྲ་མ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལུས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་འཛུམ་པའི་རྩེར་སྨིན་པའི། །

རལ་བའི་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་ཡི་རྟུལ། །

འཕྲུང་འཇོད་མིག་གི་བུང་བ་ཀེམ་ཀེམ་གཡོ། །

ཐན་པོའི་སྐྱིད་ཚལ་འདི་ནི་ཡ་རེ་ང་། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཐན་པོའི་ལུས་དང་། ཁྱད་ཆོས་རལ་བ་དཀར་བ། མིག་མི་གསལ་བ་སོགས། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་ཤིང་འཛུམ་པོ་དང་། ཁྱད་ཆོས་མེ་ཏོག་ཙམ་པ་ཀ་དང་། བུང་བ་ཀེམ་ཀེམ་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་བཀོད་ནས། བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་མ་བསྟུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྟེབ་ལེགས་ཚིག་གི་ལོ་འདབ་རབ་མཛེས་ཤིང་། །

དོན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ཡོངས་སུ་དུད། །

ཉམས་འགྱུར་སྣན་པའི་ཟེལ་མངར་རབ་རྫོགས་པའི། །

ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་ལྗོན་པ་འདི་ངོ་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་བསྡུས་པ་དང་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་འགའི་གཟུགས་སུ་

བཀོད་ཅིང་། བར་གྱི་འབྲེལ་སྒྲ་འགའ་ཞིག་བསྡུས་ལ་འགའ་ཞིག་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱན་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

 རྩ་བར། བཞིན་ཟླ་འཛུམ་པའི་ཟླ་འོད་ཅེས། །

གཟུགས་ཅན་བསྡུས་དང་མ་བསྡུས་པའོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མའི་བཞིན་རས། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མཛེས་མའི་བཞིན་འཛུམ་པ། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དང་པོར་བཞིན་ཟླ་ཞེས་བར་གྱི་འབྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་། གཉིས་པར་འཛུམ་པའི་ཟླ་འོད་ཅེས་འབྲེལ་སྒྲ་མ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) རབ་མཛེས་ལང་ཚོའི་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལས། །

དཀར་འཛམ་ཞལ་ཁྲིམ་ཨུཏྤལ་འདབ་གཡོ་ཞིང་། །

སྙན་འགྱུར་གསུང་གི་བུང་བའི་མགྲིན་དབྱངས་ཅན། །

དབྱངས་ཅན་སྐྱུ་ཡི་པད་དཀར་སྡོང་བུ་ལྡེམ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་མཛེས་མའི་ལང་ཚོ་དང་། ཁྱད་ཆོས་དཀར་འཛམ་གྱི་ཞལ་ཁྲིམ། སྙན་པའི་གསུང་བཅས་ལྡན་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་སྐྱུ་དེ། དཔེའི་ཁྱད་གཞི་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཨུཏྤལའི་འདབ་མ་གཡོ་བ། དེ་ལ་བུང་བས་འཕུར་ལྡིང་གིས་གླུ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ། ཨུཏྤལ་དཀར་པོའི་སྡོང་བུ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། ལང་ཚོའི་དཔྱིད་དང་། ཞལ་ཁྲིམ་ཨུཏྤལ་སོགས་རྣམ་དབྱེ་ཊུག་པ་བསྡུས་པ་དང་། མ་བསྡུས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྩེ་དགའི་གཉེན་འགྱུར་ཁྱོད་གདོང་པདྨ་དཀར། །
སོ་ཕྲེང་གེ་སར་ཚོགས་པའི་ཚར་དངར་ལ། །
སྨིན་མ་འཁྱོག་པའི་ར་ཡིག་གཉིས་པ་ཟུང་། །
འདོད་པའི་སྦྲང་རྩིས་སྨྱོས་པའི་གར་བསྒྱུར་རོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དཀར་བ་དང་། སོ་ཕྲེང་ཚར་དུ་དངར་བ། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོར་གནས་པ། ཟུར་མིག་གཡོ་བ་སོགས། དཔེ་པདྨ་དཀར་པོའི་གེ་སར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སྦྲང་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ལ་རོལ་ཅིང་སྨྱོས་པའི་འཕུར་ལྡིང་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཀང་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་བསྡུས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་སྒྲ་མ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྐྱེག་ལྡེམ་ལུས་ཀྱི་ལྗོན་པ་རབ་རྒྱས་པར། །
མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོའི་གཡུ་ཡི་ལོ་འདབ་རྒྱས། །
བཞིན་རས་འདབ་སྟོང་གྲོལ་བའི་འཇུམ་བག་ཅན། །
སྨིན་ལེགས་པད་དཀར་རྒྱས་པའི་ཚལ་འདི་སྤྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་མཐའ་དག་དཔེའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཡོད་ལ། གཅིག་མེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་བཟུང་བར་འོས་པའི་གནས་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྨོས་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། སོར་མོ་དམར་བའི་འདབ་ཕྲེང་དང་། །
སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་ཅན། །

ཀྲོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་ནི། །
ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་འཛིན། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀྲོད་ཀྱི་ཞབས་ནི༑ དཔེའི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་ཚུ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་སོར་མོ་དམར་བ་ནི་དཔེའི་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་པདྨ་དམར་པོའི་འདབ་མ་དང་། སེན་མོའི་འོད་ནི་པདྨའི་གེ་སར་ཏེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་གཞི་རྒྱལ་པོའི་རྐང་བ་འདི་ནི་ས་སྐྱོང་སྟེ་མིའི་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་འཛིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་བརྗོད།

(ག) མཉེན་འཇམ་ཕྱག་གི་ཡལ་ག་རབ་རྒྱས་རྩེར། །
སོར་མོའི་ལྕུག་ཕྲན་གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་གཡོ། །
བཻ་ཌཱུར་སྔོན་པོའི་པི་ཝང་འདབ་མ་ཅན། །
ཚངས་སྲས་སྐྱུ་ཡི་ཨ་ཤྭད་ཐ་འདི་མཛེས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡན་ལག་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་ཕྱག་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་ལྗོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་དང་། དཔེ་ཅན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་གི་སོར་མོ་ནི་དཔེ་ལྗོན་ཤིང་གི་ཡལ་གའི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་ཞིང་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལྕུག་ཕྲན་གཞོན་ནུ་གཡོ་བ་དང་། དཔེ་ཅན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་གི་སོར་མོའི་རྩེར་བསྣམས་པའི་པི་ཝང་ནི་དཔེ་ལྕུག་ཕྲན་གྱི་རྩེ་ན་བཞད་པའི་མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་དང་། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་ནི་དཔེའི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་ཨ་ཤྭད་ཐ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ལྗོན་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འབྲིལ་ལྡེམ་ལུས་ཀྱི་ལྷུག་ཕྲན་ཡིད་འོང་རྒྱས། །

མཚར་སྡུག་རྫོགས་པའི་བཞིན་རས་མེ་ཏོག་དགོད། །

ཟུར་མིག་བྲུང་བ་གཞོན་ནུའི་འཕྱུར་ལྡིང་བཅས། །

ལུས་མཆོག་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན་པར་འཁྲུད་དེ་སུ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་དང་། བཞིན་རས། ཟུར་མིག་རྣམས་དཔེ་ལྷུག་ཕྲན་དང་། དེའི་མེ་ཏོག་དེ་ལ་བྲུང་བ་འཕྱུར་ལྡིང་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རིམ་པར་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གོ་སླའོ། །

ཡང་ན། འཇམ་མཉེན་ལུས་ཀྱི་ལྗང་བུ་ཆེར་ཕྲ་ཡང་། །

མཚར་སྡུག་ལང་ཚོ་གསར་བའི་མདངས་ཀྱིས་མཛེས། །

མགོ་སྐྱེས་སྐྱེ་མའི་ཐོན་པོ་རབ་མཛེས་པའི། །

སྤྲོ་སྐྱིད་བྱེས་པའི་ལོ་ཏོག་ཀུན་དགའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྦ་བ་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཆ་ཤས་ཁོ་ན། དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལས། དཔེ་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅན་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གཏུམ་མོ་གློ་བུར་ཉིད་དུ་ནི། །

ཁྲོད་གདོང་མཚོ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། །

རྟུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། །

དོག་པ་སྨུ་ཧྲིག་འོད་ཅན་འཛིན། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཁྲོ་གཏུམ་ལྡན་པའི་བུད་མེད་དེའི་གདོང་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་ཡི་པས་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། བུད་མེད་དེའི་གདོང་གི་ཆ་ཤས་མཆུ་

དང་རྡུལ་ཆུའི་ཐིགས་པ་གཉིས་དཔེ་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་། སྦུ་ཧྲིག་གི་དོག་པའམ་སྦུ་ཧྲིག་བསྐྱར་ལ་བརྒྱུས་པའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་བས། བོད་མཁས་འབེལ་གཏམ་དུ། ཆ་ཤས་ནི་ཆ་ཤས་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆ་ཤས་ངག་སྒྲོས་ཀྱིས་ཟིན་ཚད་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཆོག་པ་ནི། རྩ་བར་གསུངས་པའི་ཆ་ཤས་ཅན་གདོང་གི་ཡན་ལག་གམ་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་མཚུངས་དང་། ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པ་གདོང་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ལྡན་པའི་རྡུལ་ཆུའི་ཐིགས་པ་གཉིས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཆུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་ན། ཕྱིར་ཐོན་པའི་རྡུལ་ཆུ་དེ་གདོང་གི་ཆ་ཤས་མིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་གདོང་ལ་ཟགས་པའི་རྡུལ་ཆུ་དེ་གདོང་གི་ཆ་ཤས་སུ་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས། དཔེར་བརྗོད།

(ག) མང་དུ་ཐོས་པའི་རལ་ཁུར་རབ་ལྕི་ཞིང་། །
གནས་ལྔ་རིག་པའི་ལུས་སྟོབས་རྣམ་པར་རྒྱས། །
མཁས་མང་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་འགྱིང་མཛད་པ། །
དཔང་ལོ་ཁྲོད་ཀྱིས་བློ་ལྡན་དགའ་བ་སྐྱེད། །

ཅེས་ཆ་ཤས་ཅན་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དེ་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། དེའི་ཆ་ཤས་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི། དཔེ་གཡུ་རལ་རྒྱས་པ་དང་། གནས་ལྔ་གཟིགས་པ་ནི། དཔེ་སྟོབས་རྒྱས་པ་དང་། མཁས་པ་མང་པོ་ནི། དཔེ་གངས་རིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་ནམ། གངས་རིའི་སྤོ་ལ་འགྱིང་བའི་སེང་གེ་ལྟ་བུ་ཁྲོད་ཀྱིས་བློ་ལྡན་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅེས་སོ། །

(བ) དཀའ་ཐུབ་ལྡན་པས་ཐར་གྱུར་ལག་པ་ཡི། །
མཛུབ་རྩེ་པདྨའི་སྐྱུད་པས་ཉེར་བཟུང་བའི། །
ཡིད་འཕྲོག་བཀྲང་ཕྲེང་མཛེས་མ་འདི་དག་ནི། །
ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་དགའི་གྲོགས། །

ཞེས་ཆ་ཤས་ཅན་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་ལག་པ་ནི་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། དེའི་ཆ་ཤས་མཛུབ་རྩེ་ནི། པདྨའི་སྐྱུད་པ་སྟེ་ཟེ་བའམ་ཟེ་ཙུ་འབྲུ་དང་། མཛུབ་རྩེར་བཟུང་བའི་བཀྲང་ཕྲེང་ནི་མཛེས་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བློ་གྲོས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་མ་དྲོས་སློང་། །
རྣམ་དཔྱོད་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བའི་རྩེད་འཛོ་ཅན། །
མཁྱེན་རབ་ནོར་བུའི་མཛོད་ཀྱི་གཏེར་གྲུབ་པའི། །
བློ་གསལ་མཁས་དབང་འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅན་ཁོ་ན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལས། དཔེ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་གང་ཡང་དཔེའི་གཟུགས་སུ་མི་འགོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཛ་བར། གདོང་བའི་འདམ་སྐྱེས་སྨིན་འཕྱོག་ཅིང་། །
རྡུལ་གྱི་ཚུ་ནི་ཟགས་པ་དང་། །
མིག་དག་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་འདི། །
སྨྲོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ཆ་ཤས་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་ནི། དཔེ་འདམ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དཔེ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་སྨིན་མ་འཕྱོག་པ། རྡུལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་ཟགས་

པ༔ མིག་དམར་བ་གསུམ་དཔེ་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བགོད་པར། རྣམ་འགྱུར་འདིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པས་སྨྱོས་པའི་གནས་སྐབས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་སོ༔ །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འཇམ་དབྱངས་བཞིན་རས་ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེ་ངོས། །
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དཀྲུས་དང་། །
ཇི་སྙེད་ལེགས་བཤད་སྒྲོགས་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ། །
འཛུམ་པའི་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་དགུའི་དངལ་གསོ་སྟེར། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་ཅན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་རས་ནི། ལི་ཁྲིའི་ཐིག་ལེ་སྟེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སུ་བགོད་ཅིང་། ཞལ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྱན་དཀྲུས་རིང་བ་དང་། ཞལ་སྒོ་འཛུམ་པ་སོགས་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བགོད་པར། སྐལ་བ་བཟང་བོའི་སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་སྙོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་དངལ་གསོ་སྟེར་བའམ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེར"ཞེས[1]སོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཐུགས་ཟག་པ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ལ། །
སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཀུན་གཞན་ཡང་མི་གནས་པའི། །
རྣམ་རྟོག་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི། །
རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་ལྡང་ཞིང་འཇུག །

ཅེས་ཆ་ཤས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དཔེ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སུ་བགོད། དེའི་ཆ་ཤས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། ཅེས * ཞེས

བཅས་པ་མི་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མང་པོ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་རྣམས་གང་གི་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྔོ་ལྡང་ནེའུ་གསིང་མཛེས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ། །

དཀར་དམར་འདབ་བརྒྱ་འཛུམ་པའི་མེ་ཏོག་དགོད། །

གདངས་སྙན་ཁུ་བྱུག་སྒྱོས་པས་མགྲིན་གླུ་སྒྲོག །

ཆར་དུས་མཛོ་རིས་སྐྱིད་ཚལ་ཀུན་དགའི་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་ཡན་ལག་གཅིག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་དཔེ་ཡན་ལག་གཅིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དཔེ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས། དཔེ་དེའི་ཡན་ལག་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་གཞིའམ་ཡན་ལག་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡན་ལག་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཚིགས་བཅད་དེ་ལ་གསལ་པོར་ཡོད་ན། དེའི་ཁྲོད་ནས་ཡན་ལག་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་དང་ཡན་ལག་ཅན་དེ་གང་གིའང་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ལ་ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཀྱང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས། གཅིག་གཟུགས་ཅན་ནི་དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། མཛེས་མ་སྒྱོས་པའི་མཁུར་ཚོས་དམར། །

མིག་གི་ཨུཏྤལ་དམར་པོ་ཅན། །

ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གིས་སྐྱེ་བོ་ནི། །

འདིར་ཡང་དམར་བའི་རང་བཞིན་བྱས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དང་། དེའི་ཡན་ལག་བཀོད

པའི་ནང་ནས། སྨྲོས་པའི་མཁུར་ཚོས་དམར་པོ་གང་གི་གཟུགས་སུ་འང་མ་བཀོད་པར། དེའི་ཡན་ལག་གི་ནང་ནས་མིག་གཅིག་བུ་ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཛེས་མའི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འདིས་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཆགས་པའི་བཞིན་རས་ཅི་ཡང་དམར་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་དང་། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལ༑ མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཞིང་། འབྲུག་སྨྲུལ་གྱིས། ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞེད་དེ། འཇུག་ཚུལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པར་འཇུག་ཅིང་། རྒྱན་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ཅན་སོགས་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་གཟུགས་སུ་བཀོད་"པ་[1]ནས། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི༑ ཆ་ཤས་ཅན་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཡན་ལག་དུ་མའི་གཟུགས་ཅན་དང་། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་འདྲ་བར་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་བོད་མཁས་འབེལ་གཏམ་དུ། ཆ་ཤས་ནི་ཆ་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་དངོས་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཆ་ཤས་ངག་སྒྲོས་ཟིན་ཚད་གཟུགས་སུ་འགོད་ཚོག་ལ། ཡན་ལག་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཅན་གང་ལའང་ཡན་ལག་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཆ་ཤས་གཙོ་ཆུང་བས་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད། རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བས། རྒྱན་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རེ་ཡོད་དགོས། རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་སོགས་ལ་གདོང་གི་ཡན་ལག་མིག

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། - པ་ * པ་

ཨུཏྤལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་མཛེས་ཚོས་ཀྱི་སྔོ་ནས་ཅན་སྨྲ་སྨྲས་ཏེ་བདག་པོའི་སྨྲ་སྒྲུར་ནས་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་ཡན་ལག་དེ་ལྡན་པའི་རྒྱེན་གསལ་བོར་ཡོད་དགོས་པ་དང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡན་ལག་མཚུ་གཡོ་བ་སོགས་བྱེད་ལས་གཙོ་ཆེ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལྷར་ལེགས་སོ༑ །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །

མཆོག་དམན་གདུལ་བྱར་ཚོས་འཁོར་ལེགས་བསྐོར་བའི། །

སྟན་བཟེད་གསུང་གི་དབྱར་གྱི་ཛ་གསང་ཅན། །

མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོག །

ཅེས་པས་ཡན་ལག་ཅན། ཞིང་འདིར་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཚོས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་གཉིས་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། ཡན་ལག་གསུང་གཅིག་བུ་དབྱར་གྱི་ཛ་གསང་སྟེ་འབྲུག་སྒྲའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། ཅན་ཞེས་བདག་པོའི་སྨྲ་སྒྲུར་བའི་ལྡན་རྒྱེན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འདྲེན་པ་ཁྱོད་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །

ལེགས་བཤད་སྟན་པའི་གླིང་བུ་རྒྱུད་གཅིག་པས། །

གདུལ་བྱ་རང་རང་སྐལ་བར་འཚམ་པའི་ཚོས། །

སྟོན་པར་ནུས་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོའོ། །

ཞེས་ཡན་ལག་ཅན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་སྟེ་སྟོན་པའི་

གསུང་གི་མཛད་པ་སོ་སོ་ནས་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པར། སྔོན་པས་ལེགས་བཤད་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་མཛད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་དེ་གཅིག་བུ་གླིང་བུ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཀར་མཛེས་རལ་བའི་ཐོར་ཅོག་གཙུག་ན་མཛེས། །

དམར་སེར་གཟི་འོད་འཁྱུག་པའི་འཇྲིན་བྱེད་གཡོ། །

རབ་བརྗིད་ཨག་ཚོམ་སྨུ་ཏིག་དོ་ཤལ་ཅན། །

སྲིད་པའི་ཐན་པོ་ཉམས་སྐྱོང་བྱེ་བའི་བདག །ཅེས་དང་།

ཡན་ལག་གཉིས་གཟུགས་ཅན་དཔེར་ན།

དགའ་བ་རབ་འཕེལ་རྩེ་དགའི་བཞིན་རས་མཛེས། །

ཡན་ལག་ལྷུག་ཕྲན་གསར་བའི་གཞོན་ཤ་རྫོགས། །

ངག་སྙན་བྱུང་བ་གཞོན་ནུའི་གླུ་དབྱངས་ཅན། །

ཉམ་ཆུང་བྱིས་པ་འདི་དག་བྱམས་བརྩེའི་ཡུལ། །ཞེས་དང་།

ཡན་ལག་གསུམ་གཟུགས་ཅན་དཔེར་ན།

ལང་ཚོའི་ཆུ་འཛིན་གསར་བ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །

སྟོབས་རྩལ་ལུས་ཕྲ་འཁྱུག་པའི་རྩེ་འཛོ་ཅན། །

རྣམ་དཔྱོད་དབྱར་ཇ་འབུམ་གྱི་དཔལ་འཛིན་པའི། །

བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་མཛེས་པའི་རྒྱན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའམ་ལྡན་པ་དེ། དཔེའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འགྲོགས་པའམ་ལྡན་པ་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས། དཔེ་ཅན་དེ་དག་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མ་ཟད། དཔེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྡན་པའམ་འགྲོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གདོང་འདི་འཛུམ་པའི་མེ་ཏོག་འབབ། །
གཡོ་བའི་མིག་ནི་བུང་བ་ཅན། །
ཞེས་པ་མེ་ཏོག་བུང་བ་དག །
འགྲོགས་པས་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གདོང་འདི་དཔེ་མེ་ཏོག་འཛུམ་ཞིང་འབབ་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གདོང་གི་མིག་གཡོ་བ་དེ་དཔེ་པདྨའི་ནང་གི་བུང་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དཔེ་ཅན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྡན་པའམ་འགྲོགས་པ་དེ༑ དཔེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྡན་པའམ་འགྲོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) དབྱངས་ཅན་སྒྲིམ་པའི་འབྲི་ཤིང་རྩེར། །
པི་ཝང་ཁུ་བྱུག་སྒྲ་སྙན་སྒྲོག །
མགོ་སྐྱེས་མཐིང་གའི་ནམ་མཁའ་ལ། །
ནོར་བུའི་རྒྱན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །

ཞེས་དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་གི་རྩེ་དང་། པི་ཝང་། མགོ་སྐྱེས་ཏེ་དབུ་སྐྲ་དང་དེའི་རྒྱན་རྣམས་དཔེ་རིམ་པ་བཞིན། འབྲི་ཤིང་གི་རྩེ་དང་དེར་ཁུ་བྱུག་གི་སྐད་སྙན་སྒྲོག་པ། ནམ་མཁའ་སྔོན་པོ་ལ་ཉི་འོད་འཕྲོ་བའི་གཟུགས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་བཀོད་དེ་དཔེ་ཅན་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མ་ཟད། དཔེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའམ་ལྡན་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ལུས་ས་ཧ་ཀཱ་རའི་འཁྲི་ཤིང་གི །
ལང་ཚོའི་མེ་ཏོག་ཅི་ཡང་འབར་བས་ན། །
སྨུར་དུ་ནུ་མའི་འབྲས་བུ་དུད་འགྱུར་ཞེས། །
ཤེས་ལྡན་འདབ་ཆགས་ཚོགས་འདི་ཙ་ཅོ་སྒྲོགས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་དང་། ལང་ཚོ་དར་བ། ནུ་མ་རྒྱས་པ། དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་པའི་ཙ་ཅོ་སྒྲོགས་པ་རྣམས། དཔེ་རིམ་པ་བཞིན་ས་ཧ་ཀཱ་རའི་འཁྲི་ཤིང་དང་། དེར་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་བཞད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཀྱིས་དུད་པར་འགྱུར་ཞེས་འདབ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཙ་ཅོ་སྒྲོག་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་རྣམས་སྔ་མ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྷན་དུ་འགྲོགས་པའམ་མཉམ་དུ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་ཧ་ཀཱ་རའི་འཁྲི་ཤིང་ནི་ཨ་མྲ་མཆོག་གི་ཤིང་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཨ་འབྲས་ཞེས་གྲགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལ་ལས་ཤིང་འདི་སྤོས་དཀར་གྱི་ཤིང་དུ་བཤད་པའང་ཡོད།

ཡང་ན། ལང་ཚོའི་གཡུ་ཡི་ལོ་འདབ་རབ་ཏུ་དུད། །
རྣམ་དཔྱོད་པདྨ་སྟོང་གི་མཛེས་སྡུག་གྲོལ། །
མཁྱེན་བཟང་ཞིམ་མངར་འབྲས་བུ་རབ་སྨིན་པའི། །
སླ་མཁས་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་གང་དེར་བསྟུགས། །

དགུ་བ་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་དཔེའི་ངོ་བོ་མི་མཐུན་པའམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གདོང་འདི་འཛུམ་པའི་ཟླ་འོད་དང་། །

སྨུམ་པའི་མིག་ནི་ཨུཏྤལ་ཅན། །
ཟླ་འོད་ཨུཏྤལ་མི་ལྡན་པས། །
ལྡན་མིན་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་རྟེན། མཛེས་མའི་གདོང་འཛུམ་པ་ནི། དཔེ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གྱི་བརྟེན་པ་མཛེས་མའི་གདོང་གི་མིག་ནི། དཔེ་དངོས་པོ་གཞན་ཨུཏྤ་ལའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་ཟླ་འོད་དང་། ཨུཏྤ་ལའི་མེ་ཏོག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པའམ་མི་ལྡན་པས་ན། མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་སོ༑ ༑འབྲུག་སྨྱུལ་གྱིས་དཔང་ཊཱི་ཀ་ལྟར་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་གཉིས། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། བོད་མཁས་དང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དོ༑ ༑དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མཚུ་སྒྲོས་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་འདབ་མའི་དབུས། །
 སྲབ་འཇམ་རོ་འཛིན་གློག་དམར་རབ་འཁྱུག་ཅིང་། །
མ་འདྲེས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྤྱན་གྱི་འཇའ། །
སྨིན་མའི་ནགས་ཀློང་སྟུག་པོའི་ཁྲོད་ན་གཡོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་མཚུ་སྒྲོས་དང་། ལྡུགས་གཉིས། དཔེ་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་གི་༼མཚོ་མ་དྲོས་པའི་འགྲམ་དུ་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་ཡིན༽ འདབ་མ་དང་། སྤྲིན་གསེབ་ཏུ་གློག་དམར་འཁྱུག་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཡང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་སྤྱན་དང་། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོ་གཉིས། དཔེ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་དང་། ནགས་ཀློང་སྟུག་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། ཨུ་དུམ་ཝ་རའི་མེ་ཏོག་དང་། ནམ་

མཁའི་གློག་ལྷན་དུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འཇའ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་དུ་མི་འགྲོགས་པའམ་མི་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །ནགས་ཚལ་དང་འཇའ་ལྷན་དུ་མི་འགྲོགས་པའི་དཔེ་བརྗོད་འདི་དོགས་གནས་སུ་གསུངས་ཀྱང་ལྷན་དུ་མི་གནས་པ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མིན་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

(ཁ) ཁྱོད་གདོང་ངམ་ནག་མུན་པའི་འཁོར་ས་ཆེ། །
སྨིན་འཁྱོག་བསྐལ་མེས་རབ་འཕྱུད་སྤྱན་གྱི་ཉི། །
གཟིགས་པའི་གར་རེས་སྙིང་ལ་བདུད་རྩིའི་རོ། །
སྦྱིན་ཕྱིར་དབྱིངས་ནས་ཁྲོས་དེ་ཚོགས་བདག་ལྔའོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ལྔའི་གདོང་དང་། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོ། སྤྱན་སོགས་ནི་དཔེ་རིམ་པ་བཞིན་ངམ་ནག་གམ་ཧ་ཅང་སྨག་རུམ་ཆེ་བའི་མུན་པ་དང་། བསྐལ་བའི་མེ་དང་། ཉི་མ་དང་། བདུད་རྩིའི་རོ་སྟེ་སྙིང་ལ་བསིལ་བ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མུན་པ་དང་མེ་ལྷན་དུ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་བསིལ་བ་སྦྱིན་པ་ལྷན་དུ་མི་འགྲོགས་པའམ་མི་ལྡན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདིའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞིང་མཛེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངག་མཁན་རྣམས་འདོད་དོ། །ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས།

ཅི་སྙད་གློ་བུར་འཛུམ་པའི་ཟླ་རིས་ཀྱིས། །
ཁྱོད་ཞལ་ཆུ་སྐྱེས་རྨད་བྱུང་སྙད་དུ་མཛེས། །ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་།

རྒྱལ་བ་ཉི་མ་དམ་ཆོས་ཟླ་བའི་འོད། །

ཞི་བའི་དཔལ་དུ་འབར་བ་སྙིང་བསིལ་བའི། །

བདུད་རྩིའི་དོ་ཤལ་དཀར་པོ་འཛུམ་པའི་དཔལ། །

གསར་བ་འགྲོ་བའི་རྒྱན་དུ་དར་བར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། ཁྱོད་ཞལ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུའི་མེ་ལོང་ངོས། །

ཚེམས་ཕྲེང་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་མཛེས་སྡུག་བཀྲ། །

སྨྲ་བྱེད་གློག་ཞགས་འཁྱུག་པའི་རྩེད་འཛོ་ལས། །

ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་དཔལ་སྦྱིན་བཤེས་གཉེན་དབང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྩེ་བ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཚོས་གང་གི་རྟེན་ཡན་ལག་ཅན། དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མར་བྱས་ཀྱང་རུང་། བརྟེན་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་འགའ་ཞིག་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པར་མ་ཟད་གཟུགས་ཅན་འཕར་མར་ཡང་བཀོད། འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་གཏན་ནས་མ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་ཡན་ལག་གམ། བརྟེན་པའི་ངོས་ནས་མི་མཉམ་པའམ། མཚོ་དམན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་བརྟེན་པ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྨྲོས་པའི་མཁུར་ཚོས་རབ་དམར་ཞིང་། །

སྨིན་མའི་འབྲི་ཤིང་གར་བྱེད་པ། །

ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ཡིད་སྨུབས་ཀྱིས། །

འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་ནུས། །

ཞེས་བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་འདོད་པས་སྨྲོས་པའི་མཁུར་ཚོས་དམར་བ་དེ། དཔེ་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། ཡན་ལག་སྨིན་མ་དེ་འབྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། འབྲི་ཤིང་དེ་གར་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། གཟུགས་

ཅན་འཕར་མ་དང་།   ཡང་རྟེན་ནམ་ཡན་ལག་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཟླ་བ་དེ་ཡིད་སྨུབས་༼ཁྲབ་འཛུག་གི་བུ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་མིང་༽ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་བྱས་ཏེ། འདིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཆགས་པས་གཡོམ་པར་ནུས་ཞེས་སོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།

(ཀ) གསུང་དབྱངས་རྣ་བར་སྙན་འཛེབས་ཤིང་། །
སྤྱན་ཟུང་ཀང་དྲུག་དང་མོ་དཀར། །
དབྱངས་ཅན་གཟུགས་སྐུའི་པད་དཀར་གྱིས། །
ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་བཟང་སྟེར། །

ཞེས་བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་ལྷ་མོའི་གསུང་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། བརྟེན་པ་སྤྱན་གཉིས་སྦྲང་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་དང་བ་དཀར་མོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་དང་། རྟེན་ཡན་ལག་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་སྐུ་པདྨ་དཀར་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལྷ་ཡི་ལྷམ་གཅིག་ཁྱོད་ཞལ་ལྟན་སྟུག །
ཡུད་ཙམ་ཕྱེ་བའི་མཚུ་སྐྱོས་པདྨའི་རླབས། །
མཛེས་བྱེད་ཚེམས་ཀྱི་གེ་སར་དང་མོའི་ཁྱུ། །
དཀར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བཀྲ་ལྡན་ནོ། །

ཞེས་རྟེན་ཡན་ལག་ཅན་ལྷ་མོའི་ཞལ་གང་གི་གཟུགས་སུའང་མ་བཀོད་པར། བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་མཆུ་སྐྱོས་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ཆུའི་རླབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་དང་། ཚེམས་གེ་སར་གྱི་གཟུགས་སུ་

བཀོད། དེ་དང་མོའི་སྐོར་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་བྱས་ཀྱང་བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་ཁ་དོག་དཀར་བ་གང་གི་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བོད་མཁས་སོགས་མཁས་པ་ལ་ལས་རྟེན་ཡན་ལག་ཅན་གང་གིའང་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པར། བརྟེན་པའམ་ཡན་ལག་གི་ཆ་འགའ་རེ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མར་བཀོད་པས་ཚོག་པར་བཞེད།

ཡང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་དྲིགས་པའི་ཉམས་ལྡན་བརྗིད་པའི་སྐུ། །
གསུང་སྙན་དབྱར་ཪ་འབྲུམ་གྱི་རྩེད་འཛིའི་བློ། །
ཐུགས་རྗེ་འོད་ཞགས་འཇུམ་པའི་ཐ་རླབས་ཅན། །
སྲོང་བཙན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་སྲིད་ན་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དཔེ་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེའི་དགོས་པའམ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། འཕྲོག་བྱེད་ཀྲང་བ་ཛ་ཧྣུའི། །
བུ་མོའི་ཆུ་གོས་རྩེ་ལ་བཏྭགས། །
ལྷ་མིན་དོགས་མེད་ལྷ་དགའ་བའི། །
དགའ་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དཔེ་ཅན་འཕྲོག་བྱེད་དམ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཀྲང་བ། དཔེ་ཧོག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་ཛ་ཧྣུའི་བུ་མོ་དེ། དཔེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གོས་ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གཡོ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྱར་ཏེ་བཙུགས་པ་ན། ནག་ཕྱོགས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་དགྲས་གནོན་པའམ་འཇིགས་པའི་དོགས་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་

བཅོམ་ཟིན་པ་དང་། དཀར་པོའི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་བསྐྱེངས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པས། ཁྲབ་འཇུག་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱ་དགའ་ལ། གནྡྷཱ་ཞབས་བསིལ་དུ་བྱིན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྲུར་ནས། གནྡྷཱ་ནི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཁྲབ་འཇུག་གི་ཕང་བ་དེའི་ཏོག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་ཏོག་ལ་དངོས་པོ་རང་ག་བ་ཞིག་གིས་མི་རུང་བས། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་དགོས་ལ། འདི་ཡང་དཔེ་ཅན་ལུས་ཀྱི་དམའ་ཤོས་ཕང་བ་ནི། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་ཏོག་ལྟར་མཐོ་ཞེས་སྨྲར་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའམ། ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་བརྗོད་པས་ན་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར། ཡང་ཏོག་དང་། རྒྱལ་མཚན། བ་དན་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བ་ནི། དེང་སང་མཐོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་མ་ངེས་སོ༏ །འདིར་སི་ཏུའི་འགྱུར་བཅོས་ལས། ཛ་ཧྣུའི་བུ་མོའི་ཆུ་གོས་ནི། །འཕྲོག་བྱེད་ཕང་བའི་རྩེར་ལྡན་པ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཁྱད་པར་ཚོགས་པ་ཡི། །གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འདི་འདྲ་བ། །ཞེས་འབྲུ་སྣོན་མཛད་པ་ལྟར་འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས། དཔེ་ཅན་ཛ་ཧྣུའི་བུ་མོ་དང་། ཁྲབ་འཇུག་གི་ཕང་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་དེ། དཔེ་རྒྱལ་མཚན་ཁོ་ནའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། རྒྱ་དཔེར། ཏེ་ཏུ་ཞེས་བྱུང་བའང་། རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པས། ཏོག་ཏུ་བསྒྱུར་ན་མི་ལེགས་པར་བཤད་པ་སོགས་འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དཔེར་བརྗོད་ན།

(ག) ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བའི། །

མཁྱེན་པའི་རལ་གྲི་མཁའ་ལ་ཕྱུར་བ་ན། །

གཡུལ་ངོའི་དམག་ཚོགས་འཇིགས་པའི་དོགས་བྲལ་ཞིང་། །

གངས་ཅན་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། དཔེ་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་རལ་གྲིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཁྱེན་པའི་རལ་གྲི་དེ་འཕྱུར་བའི་དགོས་པའམ་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་དམག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་པའི་དོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། གངས་ཅན་གྱི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་རྣམས་ལ་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ཀྲང་སེན་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི། །

རིགས་ལྡན་གཙུག་གི་ལ་ཐོད་གཡོ་བའི་རྩེར། །

བཀོད་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀུན་དགའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེར། །

བཙུགས་པས་སྲིད་པའི་ཁྲོན་འདི་སྣང་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དཔེ་ཅན་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ཀྲང་བའི་སེན་མོ་དཔེ་པད་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། རིགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་གཙུག་གི་ལ་ཐོད་དམ། དར་ཐོད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་གཡོ་བའི་རྩེར་བཀོད་པས། ཁྱད་ཆོས་ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གང་གི་ཞབས་ཟུང་པད་དཀར་འཛུམ་པའི་འདབ། །

སྐལ་ལྡན་རལ་བའི་རྒྱན་དུ་ཉེར་བཀོད་ནས། །

ཉོན་མོངས་དུངས་འཁྲིན་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལམ། །

ཐོབ་ནས་སྲིད་འདིར་རྒྱལ་བའི་དགའ་སྟོན་སྤྱངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་འགལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་དཔེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་དེས་དཔེ་དེའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དཔེ་དེས་དཔེ་ཅན་དེའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། པད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཛུམ་ཞིང་། །
ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མི་འགྲོ་བ། །
ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བས་བདག་གི་ནི། །
སྡིག་རྣམས་འཕྲོག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་། དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དཔེ་ཟླ་བའི་བྱ་བ་དངོས་ནི་ཟླ་བ་ཤར་བའི་ཚེ། པད་མ་ཁ་ཟུམ་པ་དང་། ཟླ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དེས་དཔེ་ཟླ་བའི་བྱ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། པད་མ་ཁ་མི་ཟུམ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གིས། འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་སྡིག་འཕྲོག་པའི་བྱ་བ་དེ་དཔེ་ཟླ་བས་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྲིད་ལྡན་གཡོན་མིག་མས། །
འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚོགས་རྣམས་མི་སྐྱེད་ཅིང་། །
འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་མི་བྱེད་པས། །
ཆགས་བྲལ་ས་དང་ལམ་ལ་འབད་པས་འགོད། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མ་དེ། དཔེ་ཆགས་ལྡན་གྱི་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་སོགས་མི་སྐྱེད་པར།

ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། དཔེའི་བྱ་བ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འཕྲིག་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པ་དང་། དེས་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ནས་ངན་སོང་དུ་"སྐྱེས་པར་[1]འགྱུར་བས་ན། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) འཆི་མེད་གྲོང་ནས་ངལ་བས་མ་ཕབ་ཅིང་། །
དབང་ཕྱུག་རལ་བའི་ལྟོ་བར་མ་བསྙིངས་པ། །
རྣམ་འདྲེན་ཁྱོད་གསུང་གཙྪའི་ཆུ་རྒྱུན་འདིས། །
གདུལ་བྱའི་ཚོངས་པ་མཐའ་དག་བཅད་ཅིང་བསྲེགས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་། དཔེ་གཙྪའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་གཙྪའི་བྱ་བ་ནི། གཙྪའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱལ་པོ་དུག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། "འཚོལ་[2]བ་ཞེས་བྱ་བའི་བུ་ཞིག་ཡོད། "དེའི་[3]བུ་སྐྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ན། ཁོས་གཙྪ་འཛམ་གླིང་དུ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་ལྷའི་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཀྱང་གཙྪ་འབེབས་མ་ནུས། དེ་འདས་པ་དང་དེའི་བུ་"ལི་བ་[4]ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྷའི་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ཀྱང་གཙྪ་འབེབས་མ་ནུས། དེ་ཡང་འདས་པ་དང་། དེའི་བུ་རྣ་"གོ་[5]ར་ཐའམ་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བས་དཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོས་ཚངས་པ་མགུ་བར་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༧༠ ན། སྐྱེས་པར * སྐྱེ་བར་ཡིན་ནམ་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། འཚོལ * ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་འདི་ལ། འཚོལ་བ་ཞེས་བཀོད་འདུག
3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། དེས * དེའི
4 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། ལི་བ * ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དེ་ལྀ་བ
5 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། གོ * ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་གཱི

བྱས་པ་དང་། ཚངས་པས་དེ་ལ་མཆོག་བྱིན་པས། ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པས། མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་གཙྭ་འབེབས་པར་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ཚངས་པས་ཀྱང་གཙྭ་ལ་ཁྱོད་མིའི་ཡུལ་དུ་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སྨྲས་པ་དང་གཙྭས་མ་འདོད་པའི་སྙི་སྦྱགས་འདོན་ཅིང་མེ་ས་པོའི་བཀའ་ལས་ཡང་འདའ་མ་ནུས་པར་ཡོད་པ། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཤེས་དེ། རང་གི་རལ་བའི་ནང་དུ་བཞག །དེ་ལྷའི་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་འཁོར་ཀྱང་རལ་བ་དེའི་མཐའ་མ་བརྙེད་དོ། །དེ་ནས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལྷ་ཆེན་པོ་དགའ་བར་བྱས་ནས། རལ་བ་བཙིར་བ་དང་། རི་བོ་ཧི་མའི་སྙིང་དུ་ཐིགས་པ་གཅིག་བབས་པ་ལས་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་གྲགས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་གཙྭ་ཕྱོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེར་འདའ་བར་བྱོའོ་སྙམ་ནས། རི་ཁ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་སུལ་ནས་འབབ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། རི་དེའི་སུལ་ན་དྲང་སྲོང་ཛ་ཧྣུ་ཞེས་བྱ་བ་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མཐོང་ནས། དྲང་སྲོང་དེ་ཁྲོས་ཏེ་སྨྲས་པ༑ ང་ཡི་གནས་དང་ཉེ་བ་འདིར། །བུད་མེད་འདི་ནི་སྙིག་པ་ཡིས། །འཇོམ་པ་མེད་པ་ཅི་ཕྱིར་འགྲོ། །སྲོད་ངན་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གཙྭ་ བླངས་ནས་འཐུངས་སོ། །ཡང་ཧྣ་གོ་ར་ཐས་དྲང་སྲོང་དེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ནས། དྲང་སྲོང་དེས་གཙྭ་བསྐྱུགས་སོ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར། དེ་ལྟར་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་བའི་གསུང་ནི། དཔེ་གཙྭའི་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ལས་ལྡོག་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྨོངས་པ་མཐའ་དག་བཅད་ཅིང་བསྲེགས་སོ། །ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གསེར་ལྡན་སྙིག་མོའི་ལྟོ་བར་མ་འཁྱིལ་ཞིང་། །
དབང་སྤོན་མདངས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་མ་བཟུང་བའི། །

མཁྱེན་རབ་ཆུ་གཏེར་རྒྱས་པའི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་། །

ཤེས་བྱ་ཡངས་པའི་མཁའ་ལ་འགོག་མེད་འཕྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེ་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཟེར། འདི་ལ་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས། དཔེ་ཅན་རང་གི་ཁྱད་གཞི་གཙོ་བོ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འབྲེལ་དགོས་ཤིང་། དཔེ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས། དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཁྱོད་ནི་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། །

བརླིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རི་བོ་ཡིན། །

འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ནི། །

སྟེར་ཕྱིར་དཔག་བསམ་ཤིང་འདྲ་བོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་རྒྱ་མཚོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་བརླིང་བའམ་བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དཔེ་རི་བོ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་བ་རྣམས་ལ། གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཚངས་སྲས་རྔོངས་མུན་སེལ་བའི་ཆུ་ཤེལ་དབང་། །

ཕན་བདེའི་ཁང་བཟང་རྩེར་འཁྲིད་ཐེམ་སྐས་ཏེ། །

ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་སྐྱུགས་པས་ཛ་ཧྲུ། །

གཟིགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མས། མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དཔེ་ཚུ་ཤེལ་དབང་པོ་སྟེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཕན་བདེའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་པའི་རྒྱུས། དཔེ་ཐེམ་སྐས་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུས། དཔེ་དྲང་སྲོང་ཛ་ཧྣུ་དང་། བརྩེ་བའི་གཟིགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་རྒྱུས། དཔེ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཐོད་ནི་ཕན་པས་སྨོམས་ཕྱིར་ཉི་མ་དང་། །
བདུད་ཀྱི་ལས་ཀུན་འཇོམས་པས་དཔའ་བོ་སྟེ། །
འགྲོ་རྣམས་འཁོར་བར་མི་ལྟུང་འཆེལ་བའི་རྟེན། །
ཡིད་ལ་རེ་བ་སྐྱེར་བས་ནོར་བུའང་ལགས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དེ། ཀུན་ལ་སྨོམས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་འཇོམས་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བར་མི་ལྟུང་བ། ཡིད་ལ་རེ་བའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྐྱེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་རིམ་པ་བཞིན་ཉི་མ་དང་། དཔའ་བོ་དང་། འཆེལ་བ་(ཞིན་པའམ་ཆགས་པ་དང་། བསྟེན་པ་ལའང་འཇུག་པས་འདིར་བསྟེན་པ་ལ་གོ་དགོས)ནོར་བུ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁམས་འགྲེལ་སོགས་འགྲེལ་བཤད་ལ་ལས་རྒྱུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་འཇུ་མི་ཕམ་པ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་རྒྱུ་མཚན་ནམ་གཏན་ཚིགས་སུ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་པས་སྔ་མའི་རྒྱུའི་དཔེ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །དཔེར་ན། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་དཔེ་བརྗོད་ལས།

བགྲང་ཡས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །

རྨོངས་པའི་ཚ་གདུང་སེལ་བས་བསིལ་ཟེར་ཅན། །
མཚན་དཔེ་གཟི་བྱིན་རྒྱས་པས་ཉི་མ་སྟེ། །
འདོད་དགུའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བས་གཏེར་ཡང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཡང་ན། གྲོགས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བརྩེ་བས་ཟླ་ཤེལ་མདངས། །
འགྱུར་མེད་མཛའ་བ་བརྟན་པས་རི་རབ་ལྷུན། །
ལྷག་བསམ་རབ་ཏུ་དཀར་བས་པད་མའི་འདབ། །
དགོས་འདོད་སྐོང་བས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བཞི་བ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དེ། དཔེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ཁྱད་གཞིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ལ་སྦྱར། འགའ་ཞིག་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དཔེ་ཅན་སོ་སོར་འགོད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱན་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པད་ནི། །
ནཱ་ཛ་ཧཾ་སས་ཉེར་སྤྱད་འོས། །
དྲི་ཞིམ་བུང་བས་དོན་གཉེར་འོས། །
ཞེས་པ་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྲོགས་མོའི་གདོང་དེ། དཔེ་པད་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་ལ། མི་ཕལ་བས་སྤྱད་པར་འོས་པ་མིན་ཞིང་ནཱ་ཛ་ཧཾ་ས་སྟེ། མིའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ནས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་འོས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དཔེ་པད་མ་ལ་འདབ་ཆགས་ཕལ་བས་སྤྱད་པར་མི་འོས་པས། ནཱ་ཛ་ཧཾ་ས་སྟེ་ངང་བའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱད་པར་འོས་

སོ༔ །ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་རཱ་ཛ་ཧཾ་ས་ནི། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། སྒྲ་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ༔ སྒྲ་མཚུངས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པ་ནི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་གི་དྲི་ལ་རྒྱལ་པོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དཔེ་པད་མའི་དྲི་བསུང་ལ་བུང་བས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ་མདོར་ན་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་དྲི་བསུང་ལ། རྒྱལ་པོ་དང་བུང་བས་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་འདྲ་བས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན། འདིར་འགྲེལ་བ་ལ་ལར། རྐང་བ་ཕྱི་མའི་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་ཆོས་དྲི་བསུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བུང་བ་གཅིག་བུ་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་ཚིག་གི་ཕྲེང་བའམ་ངག་གཅིག་གི་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པས་ན་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེར། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་གསུང་གི་རྫིང་བུ་ལ། །
གཉིས་སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དཔྱིད། །
དྲི་མ་མེད་ཅིང་རབ་གསལ་དྭངས་པ་ཡིས། །
ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཟས་གཙང་སྲས་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གསུང་ནི༔ དཔེའི་ཁྱད་གཞི་རྫིང་བུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་པོ་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ། དཔེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པའི་གསུང་ལ། གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། དཔེ་ཡི་སྐབས་སུ་རྫིང་བུ་ལ་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་ཆུ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དཔེ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་བའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གསལ་བ་དེ། དཔེ་རྫིང་བུ་དྭངས་ཤིང་

གསལ་བའི་དོན་ལ་སྦྱར་ཞིང་སྔ་མ་ལ་འཕོར་རྣམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའམ་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ལང་ཚོ་ཅན་གྱི་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཀ་ཡེ་མཛེས་མ་ཕྲོད་ལུས་ཆལ་འདི་ནི། །
ནྟོག་བྲལ་པད་མ་ཅན་གྱི་ལང་ཚོ་འབབ། །
རྒ་ཡི་མཛེས་སྐྱི་ལ་ལྡན་སྐྱེས་རྟུལ་ཟ་བའི། །
དགའ་བའི་རོལ་རྩེད་ཅི་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་དེ། དཔེ་སྐྱེད་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། པད་མ་ཅན་ཞེས་དཔེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱུག་རྒྱ་རིགས་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་པདྨ་ཅན་དང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་པད་མའི་སྡོང་བོ་ལ་འཇུག་པས། སྒྲ་མཚུངས་དང་། རྒ་ཡི་མཛེས་སྐྱི་ལ་ཞེས་པ་དཔེ་ཅན་སྐབས་སུ་དགའ་མའི་མཚན་མ་སྟེ། རྒ་འདབ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་མཛེས་པར་འབྲིལ་བའི་སྐྱི་ལ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་པད་མ་ནི་རྩའི་ནང་ནས་མཛེས་པ་འདུས་པའི་སྐྱི་ལ་བུ་ཡིན་པས་སྒྲ་མཚུངས་དང་། ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟུལ་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དགའ་མ་དང་རོལ་བའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་བུང་བས་སྦྲང་རྩི་ཟ་བ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། སྦྱིར་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟུལ་ནི་ཁམས་དང་། སྦྲང་རྩི་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། འདིའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མཚུངས་ཁོ་ནར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆོག་པར་བཞེད། གཞན་ཡང་། རྗེ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏས།

བློ་བཟང་རྒྱལ་གསུང་རབ་དྭངས་མངར་བའི་མཚོ། །

ཕྱོགས་བྲལ་སྐལ་བཟང་"གཉིས[1]་སྐྱེས་རོལ་བའི་གཞི། །

སློང་བྱེད་དྲི་མས་ཡོངས་དག་ལེགས་ཉེས་ཀུན། །

མ་འདྲེས་འཆར་བ་མཁས་རྣམས་བལྟ་བྱའི་འོས། །

ཞེས་མཚུངས་ཆོས་དང་བོ་སྒྲ་སྒྱུར་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། བཙུ་ཐྲག་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་སྐྱེད་ཚལ་ལ། །

བདེ་བར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྡེ་གཉིས་པའི། །

མཁྲིན་མཛེས་སྨྲ་བའི་མདུད་རྒྱ་གྲོལ་བའི་དབྱངས། །

ཐོས་པ་འཛིན་པའི་བདུད་རྩིའི་དཔལ་དུ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྡེ་གཉིས་པ་ནི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ནི་ཙོ་གཉིས་ཀའི་མིང་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྒྱུར་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དོན་སྒྱུར་རོ། །

བཅོ་ལྔ་བ་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཕལ་བ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་གཙོ་བོ་དཔེའི་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་གསལ་བར་བརྗོད་ནས། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་ཡང་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྨྲོས་པའི་ཀུན་ཏུ་དམར་བ་ཡིས། །

བཀབ་པ་བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་འདི། །

འཆར་ཀའི་དམར་བ་ཕྱུན་ཚོགས་པའི། །

ཟླ་བ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་འགྲན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཆགས་པས་སྨྲོས་ཤིང་རབ་ཏུ་དམར་བའི་མདངས་ཀྱིས་བཀབ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༣༩༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༧ ན།   མཉམ   * གཉིས

པའི་མཛེས་མའི་གདོང་ནི། དཔེ་གཙོ་བོ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞིན་དམར་བ་ནི། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མཚམས་འཆར་ཀའི་མདངས་ཀྱིས་བཀབ་པའི་ཟླ་བའི་འོད་ཙུང་ཟད་དམར་བ་དང་འགྲན་པའམ་མཚུངས་ཞེས་དཔེ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་པས་ན་དཔེ་རྒྱན་དང་། བཞིན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའང་ཡོད་པས་ན་དཔེའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྐྱིད་སྐབས་ཐྲ་ལྡེམ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་། །

འདོད་པའི་ལོ་འདབ་གཡོ་བའི་ཉམས། །

བདེ་བའི་གང་བུ་སྨིར་བ་འདི། །

དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་ཚུལ་དང་མཚུངས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་ཐྲ་ལྡེམ་དེ། དཔེ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་འདོད་པ་རྒྱས་པའི་ཉམས་དེ། དཔེའི་ལོ་འདབ་རྒྱས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་དེས་འདོད་ལྡན་ཀུན་ལ་བདེ་བ་སྨིར་བ་ནི་དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་དང་མཚུངས་ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའང་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྡོ་རྗེའི་འདོད་ལ་ཆགས་པས་སྨྲོས་དམར་གྱི། །

རྣལ་འབྱོར་མ་དཔལ་ཕྱོད་སྨྲུན་པད་མའི་འདབ། །

དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་དུ་ དྲེགས་པའི་མཚོ་ལས་སྐྱེས། །

དམར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དེ་ལས་ལན་བརྒྱར་རྒྱལ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་བས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་དགའ་བ་ལ་རྡོ་རྗེ་འདོད་པ་

ཟེར། དེ་འདྲའི་བདེ་སྟོང་ལ་ཆགས་པའམ་སྒྱོས་པའི་བཞིན་དམར་པོར་སོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱན་དེ། དཔེ་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་དཔལ་མཛེས་པའི་ཁྲིངས་དྲེགས་ངོམ་པའི་མཚོ་སྐྱེས་"དེ[1]། པད་མ་དམར་པོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་འགྲན་པས་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་རྒྱལ་ཞེས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ལན་བརྒྱར་རྒྱལ་ཞེས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་དད་པའི་འཁྲི་ཤིང་ལས།

དད་པའི་ཁ་འབུས་ཐལ་སྦྱར་མེ་ཏོག་གིས། །
ཕྱག་འཚལ་ལི་ཁྲིའི་རྟུལ་དམར་ཆེར་འཚུབ་པ། །
ཚུ་གཉེར་འགྲམ་ངོགས་རོལ་བ་བྱི་རུའི་ནགས། །
མ་ལ་ཡ་རླུང་གཞོན་ནུས་བཀོད་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། རྣམ་དཔྱོད་སྟོབས་རྩལ་དྲེགས་པས་རབ་འཁྱིངས་ཤིང་། །
བརྩོན་འགྲུས་གཡུ་རལ་རྒྱས་པའི་ཟེའུ་ཤུགས་ངོམས། །
རིགས་པའི་མཆེ་སྡེར་བགྲད་པའི་སྨྲ་མཁས་མཆོག །
རབ་དཀར་འཕྲོག་བྱེད་དབང་པོའི་དཔལ་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཐོག་མར་དཔེ་ཅན་དེ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཀོད་དེ། མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཟླ་བ་དང་། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༥༠ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ནས། དེ * ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཧེ་རུ་བསྒྱུར་ན་ལེགས་སྙམ།

བདག་གིས་ཁྱོད་གདོང་བླ་བ་འགྱུར། །

འདི་ནི་གང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། །

འདི་ནི་རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དཔེ་བླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དཔེ་བླ་བ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་བླ་བའི་མཛེས་པ་འདི་བདག་གིས་རོམས་པ་མེད་པར་འགྱུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དཔེ་བླ་བ་ནི་རྒྱུན་དུ་གང་བ་མ་ཡིན་པར། མར་ངོ་ལ་འགྲིབ་པས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང་། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་བླ་བའི་མཛེས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་མཛེས་པའི་ཆོས་མཐུན་པར་བརྗོད་ནས་སླར་ཡང་རྟག་ཏུ་གང་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ནི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་འགྱུར་ཞེས་པ་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ནོ༑ །དཔེར་བརྗོད།

(ག) རི་དྭགས་ཁྱོད་ནི་དྲ་བའི་རྒྱུར། །

ཚུད་པ་མཚོན་ཆས་གཅོད་ནུས་ཀྱི། །

བདག་ནི་སྙིན་ལེགས་འདོད་པའི་རྒྱུས། །

བཅིངས་འདི་གཅོད་པའི་ནུས་པ་བྲལ། །

ཞེས་དཔེ་རི་དྭགས་དྲ་བའི་རྒྱུའམ་རྙི་ལ་ཚུད་པ་ནི་མཚོན་ཆས་གཅོད་ནུས་ཀྱི། དཔེ་ཅན་བདག་ནི་སྙིན་ལེགས་མ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་བཅིངས་པ་འདི་མཚོན་ཆས་གཅོད་མི་ནུས་ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་རྒྱས་བཅིངས་པ་མཚུངས་ཀྱང་། མཚོན་ཆས་གཅོད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མི་མཐུན་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པ་

ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་དཔེ་ཅན་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་མེད་པས་དཔེ་བརྗོད་དུ་འགྲོ་དཀའ་བར་གསུངས།

(ཁ) སྦྲང་རྩིའི་བུ་ཡིས་ཆུ་སྐྱེས་བཅུད་འཐུང་ལ། །
བདག་གིས་ཁྱོད་ཞལ་པད་མོའི་མཛེས་སྡུག་འཐུང་། །
པད་མ་དེ་ནི་གདོས་བཅས་བེམ་ཆོས་ཏེ། །
ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ། པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། བུང་བས་པད་མའི་བཅུད་འཐུང་བ་དང་། བདག་གིས་ཁྱོད་ཞལ་པད་མའི་མཛེས་སྡུག་འཐུང་བ་མཚུངས་ཀྱང་། དཔེ་པད་མ་ནི་གདོས་བཅས་ཏེ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནི་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའམ། རང་བཞིན་མི་མཚུངས་པས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་ན། ལྷུན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ནོར་གྱི་མཛོད་ལ་སྲིད། །
མཁས་པ་ལེགས་བཤད་ནོར་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས། །
བསགས་པའི་དངོས་པོ་འཛད་པའི་རང་གཤིས་ཏེ། །
མང་ཐོས་ནོར་གྱིས་འཕྲུལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་དཔེ་གང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་དཔེ་ཅན་རང་གི་བྱ་བའམ་ཁྱད་ཆོས་དེ། དཔེ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྗོད་ནས། གང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མཛེས་མ་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་ནི། །

འདི་ལྟར་གཞན་དག་གདུང་བྱེད་པས། །
ལྷ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་མིན་ཞེས། །
དེ་ནི་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་། དཔེ་ལྷ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དགག་བྱ༑ འགོག་བྱེད་ནི་དཔེ་ཅན་གྱི་བྱ་བའམ་ཁྱད་ཆོས། མཛེས་མའི་གདོང་གིས་འདོད་ལྡན་དག་ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་དངོས་ནི་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན། དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་ལྷ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་མིན། ཞེས་དཔེ་ལྷ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲུག་སྒྲོལ་གྱིས་དཔེ་ལ་སྐྱོད་པའི་གཟུགས་རྒྱན་ཞེས་བཤད། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འདྲེན་མཆོག་རྣམ་དཀར་མཛད་པའི་ལྷ་བ་ཡིས། །
ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་སྡེ་བཅས་མྱུ་ངན་གྱི། །
མུན་པའི་ཁུང་བུར་འཇུག་ན་སྣང་བའི་དཔལ། །
སྐྱེར་བའི་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་བོ་ཅི་ཞིག་ལགས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རྣམ་འདྲེན་མཆོག་གི་མཛད་པ་དེ། དཔེ་ལྷ་བའི་གཟུགས་བཀོད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས། བདུད་ཀྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པས་ན། དཔེ་སྣང་བའི་དཔལ་སྐྱེར་བའི་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་བོ་སྟེ། ལྷ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྣམ་པར་འདྲེན་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲུལ། །
མ་ཉམས་སྒྲིང་རྗེའི་ལྷ་ཚེས་འཛུམ་ལྡབས་ཀྱིས། །

འདོད་པའི་དབང་ཕྱུག་སྙིང་ལ་བརྣག་དཀའི་ མུན། །

སྙེར་ཕྱིར་ཟླ་བའི་དངོས་པོར་གང་གིས་འགྲུབ། །

ཅེས་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི་དཔེ་ཅན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་སྙིང་ལ་བརྣག་དཀའ་བའམ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྙེར་བས་ན་དཔེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁྱེན་རྩལ་ཧ་བདུན་འཁྲོས་ཀྱིས་ལེགས་བྲངས་པའི། །

སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་འདིས། །

གཉིས་འཛིན་འཁྲུལ་བའི་རྨོངས་མུན་ཀུན་སེལ་བས། །

ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་མཉམ་འཛོག་གི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གང་ཞིག་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དེས། རང་གི་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འོས་མིན་གྱི་སྐྱོན་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་ཡང་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་ཏེ། མདོར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མཚུངས་པའམ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གཏུམ་མོ་ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བས་ཀྱང་། །

བརྩེ་བ་མེད་པར་དག་སྲེག་པ། །

བདག་གི་སྐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། །

འདི་ནི་མཉམ་འཛོག་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཆགས་པས་སྨོས་པའི་མཛེས་མ་སྟེ། གཏུམ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང

ནི་དཔེ་ཟླ་བ་བསིལ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གཏུམ་མོའི་གདོང་གིས་བརྩེ་བ་མེད་པར་བདག་ཡིད་འདོད་པས་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དེ། དཔེ་ཟླ་བ་བསིལ་བའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འདྲ་བའམ་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཅན་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་འདང་མི་བཟོད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐལ་ངན་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པས་ན། སྐྱོན་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་ཟབ་ཚུན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་མཉམ་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་སྐྱོན་མཉམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་མཉམ་པ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱང་། དབྱེས་གླུར་དཔེ་དོན་གྱི་སྐྱོན་མཉམ་པར་སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཞོང་སྟོན་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
གྲོལ་བའི་བློ་ངན་མུན་པར་འཐུམས། །
ཉེས་བཤད་ཁོ་ནར་ཡིད་གཏད་པའི། །
ལོག་ལྟའི་སྐལ་དམན་འདིའི་ཡང་སྐྱོན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཞོང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཁྱེན་པ། དཔེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། ཞོང་སྟོན་གྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བ་ངན་པའི་བློར་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བའི་མུན་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་དེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མུན་པ་སེལ་བའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འདྲ་བའམ་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོན་དེ་ཡུལ་ཞོང་སྟོན་གྱི་མཁྱེན་རབ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་གྲོལ་ངན་རང་གི་ལོག་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བཤད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་། ཁོ་རང་སྐལ་བ་དམན་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སམ་སྐྱོན་མཉམ་པ་

ཞེས་ཟེར། འདིའི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་དང་མཐུན་མི་མཐུན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དོགས་གནས་སུ་གསུངས།

(བ) མཛེས་མ་ཁྱོད་ལུས་ཏ་རི་ཙནྡ་ནའི། །
འཁྲི་ཤིང་དཔྱིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུལ་ལ་ཞུགས་པས། །
བདག་ཡིད་སྦྲིག་འདི་མཛེས་པ་ཕྱུལ་བྱུང་བར། །
མ་ཟད་བདག་རང་འདོད་པས་གཟིར་བས་ཀྱང་། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་ལུས་དེ། དཔེ་ཏ་རི་ཙན་དན་ནམ། ཙན་དན་དཀར་པོའི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་ལུས་དེས། བདག་ཡིད་འདོད་པས་སྦྲིག་པ་ནི། ཙན་དན་བསིལ་བའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འདྲ་བའམ་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱོན་དེ་ཡུལ་མཛེས་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཅན་བདག་འདོད་པས་གཟིར་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡིན་པས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་མཉམ་དུ་འཇོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྲིད་པའི་བདེ་དགའ་སྤྲིན་མོའི་འཇུམ་བག་གིས། །
བདག་ཡིད་སྦྲིག་འདི་འཁོར་བའི་འདོད་བདེ་ལ། །
སྨྲ་མའི་ཉུས་རྩལ་ལྡན་གྱིས་ཡོངས་རྫོགས་པར། །
མ་ཟད་བདག་ཀྱང་སྲིད་ལ་བརྐམ་པའི་སྐྱོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་དགུ་བ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དཔེ་གཞན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྒྱུར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདི་ལ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་ཡང་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་གདོང་འདམ་སྐྱེས་དོར་འདིར། །

སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་མཁན་མ། །
རོལ་སྙེག་དགའ་བས་གར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་གདོང་དེ། དཔེ་འདམ་སྐྱེས་ཏེ་པད་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ཡང་དོ་ར་སྟེ། གར་བྱེད་པའི་ས་གཞིའམ་ར་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དཔེ་ཅན་གདོང་གི་ཁྱད་ཆོས་སྨིན་མ་ནི། དཔེ་འཁྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་གར་མཁན་མའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་རོལ་སྙེག་གི་གར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །རྒྱན་འདིར་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པར་མ་ཟད་དཔེ་དེ་ཡང་དཔེ་གཞན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་ཧ་ཅང་མཛེས་པར་བསྒྲིགས་པས། རྒྱན་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཞིང་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གཟུགས་རྒྱན་གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་སྣན་ཞིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཀུན་མཁྱེན་གཟུགས་སྐུའི་གངས་རིའི་དགའ་ཚལ་དུ། །
མཚན་བཟང་ཚུ་ཀླུང་མན་ཏྲ་ར་འཁྲིགས་ལས། །
བདེ་ལེགས་བསིལ་དངད་ཡིད་འོང་དགའ་སྟོན་ཚོགས། །
ལས་ལྡན་ཚ་གདུང་མཐོ་རིས་ལུས་ཕྲའི་དཔལ། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་སྐུ། དཔེ་གངས་རིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་དགའ་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཡང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚན་བཟང་། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་ཚུ་ཀླུང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ལྷའི་མེ་ཏོག་མནྡཱ་རའི་གཟུགས་སུ་བྱས། དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་སྟེར་བ། དཔེ་བསིལ་དངད་ཀྱི་གཟུགས་སུ

བཀོད། དེ་དགའ་སྟོན་ཚོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས། དཔེ་ཅན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་སེལ་བ། དཔེ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བསིལ་བའི་དགའ་བདེ་འཕེལ་བའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཏེ། ལྷ་མོ་རྣམས་དགའ་བའི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཅེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་འཕར་མར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གང་གི་མཁྱེན་དཔྱོད་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །

ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་སྐར་མེ་ཏོག་བཞད་ལྡན་པའི། །

ལེགས་བཤད་འོད་སྣང་སྦྲང་རྩིའི་ཟེགས་མ་ཅམ། །

ཐོབ་པའི་བློ་གསལ་དེ་དག་སྐལ་བ་བཟང་། །

ཞེས་གང་གི་མཁྱེན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན། དེའི་ལེགས་བཤད་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་། དེ་སྐྱེད་མོས་ཚལ། རྒྱུ་སྐར་དང་། དེ་མེ་ཏོག །འོད་སྣང་དང་། དེ་སྦྲང་རྩིའི་ཟེགས་མ་ཡི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཕྱོད་ཐུགས་ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །

ལེགས་བཤད་ཟླ་གཞོན་གསར་བའི་ཀུ་མུད་འདབ། །

འཛུམ་པའི་འོད་དཀར་དྲ་བའི་དྲི་ངད་འཐུམ། །

དཀྲིགས་པས་བློ་ལྡན་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་སྩྱིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཀེ་ཤུ་བ་བསྐོན་ནོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེར། མངོན་སུམ་དུ་བསྟོན་དོར་ནས་༼མིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་དེ་གླེང་བཀལ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར༽དཔེ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དཔེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཤིང་དོན་ལ་དཔེ་ཅན་ཁྱད་འཕགས་སུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། འདི་ནི་གདོང་མིན་འདི་པད་མ། །
འདི་དག་མིག་མིན་འདི་བུང་བ། །
འདི་ཁྲོད་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་མིན། །
འདི་རྣམས་གེ་སར་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ནི། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་གདོང་མ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་པད་མ་དངོས་ཡིན། དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མིག་དང་སོའི་འོད་ཟེར་ནི། དཔེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་བུང་བ་དང་གེ་སར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་བསྟོན་ངོར་ནས་ཁོ་ཁོ་རང་མིན་པར་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་བརྗོད་དེ། དོན་དུ་དཔེ་ཅན་ཁྱད་འཕགས་སུ་བྱས་ནས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གཟིགས་མོར་སྤྲོ་འདི་འབྲུག་སྒྲ་མངལ་འཛིན་གྱི། །
ལུས་འདེགས་མ་ཡིན་ རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། །
དགའ་བའི་ཀློས་གར་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བ་འདི། །
རྨ་བྱ་མ་ཡིན་དྲན་པའི་སྐྱེ་མར་ངེས། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་གཟིགས་མོར་སྤྲོ་བ་འདི་རྨ་བྱའི་གཤོག་པས་སྒྲོ་གྱུར་ཕེབས་པ་མ་ཡིན་པར། དཔེ་རླུང་གི་རྒྱལ་མཚན་དངོས་ཡིན། དཔེ་ཅན་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་ཀློས་གར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་འདི། རྨ་བྱའི་ཀློས་གར་མ་ཡིན་པར། དཔེ་དྲན་པའི་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དཔེ་ཅན་རྨ་བྱ་དངོས་ལ་བསྟོན་ངོར་ནས། དཔེ་དངོས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འདི་ནི་ཁྱོད་སྐུ་མ་ཡིན་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་། །

གསུང་མིན་དྲི་ཟའི་གླིང་བུས་སྒྱུར་བའི་དབྱངས། །
ཁྱོད་ཐུགས་མ་ཡིན་ལྷ་ཡི་རྗེ་རིང་ཉིད། །
མི་མིན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་བླ་མ་དྲན། །

ཞེས་དཔེ་ཅན་རང་གི་བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་། མིའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ༑ དཔེ་ཅན་རང་མ་ཡིན་པར། དཔེ་རིམ་པ་བཞིན་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་དང་། དྲི་ཟའི་དབྱངས། ནམ་མཁའ། འཇམ་པའི་དབྱངས་སོགས་དངོས་ཡིན་པའི་བླ་མ་ཁྱོད་དྲན་ཞེས་དཔེ་ཅན་ལ་བསྒོན་དོར་ནས་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད་ནས་དོན་ལ་དཔེ་ཅན་བླ་མ་ཉིད་ཁྱད་འཕགས་སུ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ངོ་མཚར་བཀོད་པའི་གནས་འདི་སྔོ་ཏ་ཡི། །
ཡུལ་ལྗོངས་མ་ལགས་འཆི་མེད་དགའ་བའི་ཚལ། །
ལྷུན་སྟུག་པའི་གྲོང་འདི་གངས་ཅན་འགྲོའི། །
ཁང་ཁྱིམ་མ་ཡིན་ལེགས་བྲིས་ཡུལ་གྱི་གྲོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་དཔེ་དང་བསྒོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ། འདི་ནི་བཞིན་ཉིད་པད་མ་མིན། །ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པས་མཐར། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་དཔེ་པདྨ་མ་ཡིན་པར། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཡི་གདོང་དངོས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་འདི་ནི་གདོང་མིན་འདི་པད་མ་ཞེས། གདོང་གི་དངོས་པོ་དེ་ལ་བསྒོན་དོར་ནས་པད་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས། །

ཚིག་གཅིག་ལ་ནི་གནས་པ་ཡིན། །

གལ་ཏེ་ངག་ཀུན་ལ་ཕན་ན། །

དེ་ནི་གསལ་བྱེད་དུ་བརྗོད་དཔེར། །

ཞེས་རིགས། བྱ་བ། ཡོན་ཏན། རྫས་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཉིད། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་རྐང་བའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནས། ཚིགས་བཅད་དེའི་ངག་གི་རྒྱུན་ནས་ཚིག་དོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་ཏེ།

རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་དང་། །

རྫས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དང་། །

རིགས་དང་བྱ་བའི་བར་གསལ་བྱེད། །

རིགས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་གསལ་བྱེད། །

འཕྲེང་བ་འགལ་དོན་དོན་གཅིག་པ། །

སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་དང་བཅུ་གཉིས། །

དང་པོ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ། ཐོག་མར་བཀོད་ནས། རིགས་དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས། ཚིག་དོན་ཕྱི་མ་མཐའ་དག་གསལ་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདི་དང་དོན་རྒྱན་དང་པོའི་རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས། དཔེར་ན། ཡལ་

འདབ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གི་རིགས་བརྗོད་པས། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་ཤིང་གི་རིགས་མཐའ་དག་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་གོ་ནུས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རིགས་སོགས་གང་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ན་ཡོད་པ་དེས། ཚིག་ལྷག་མའི་དོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོ་རིགས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བྱ་བ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་ཉམས། རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཅུང་ཟད་འཕྱོག་པའི་རྒྱན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན།

ཙ་བར། ལྗོ་ཡི་རླུང་གིས་འཁྲི་ཤིང་ནི། །
འདབ་མ་རྙིང་བ་ལྷུང་བར་བྱེད། །
དུད་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །
ཁེངས་པ་གསར་དུ་འཛོམས་པར་ནུས། །

ཞེས་རིགས་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལྗོ་ཡི་རླུང་གིས། ཞེས་པ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་དོན་ཕྱི་མ་གང་གསལ་བར་བྱེད་ན། རིགས་དེས་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་བསྐུལ་བསྐྱོད་བྱས་པས། འདབ་མ་རྙིང་བ་རྣམས་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རིགས་དེས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་བསིལ་བར་བྱས་པས། ལང་ཚོ་དུད་པའམ་རྒྱས་པའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་དེས་མཛའ་བོ་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁེངས་པ་དེ་གསར་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད་ནུས་ཞེས་ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་རིགས་དེས་ཚིག་དོན་འོག་མ་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་དེའི་བྱ་བ་སོགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་ཅུང་ཟད་འཕྱོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ནེ་ཙོ་སྨྲ་བའི་མཚུ་ལྡན་ཅན། །

མཇུད་མདངས་ཀྱི་སྒྲོ་གཤོག་ངོམ། །
དཀར་ནག་དམར་བའི་མགྲིན་པ་ཅན། །
སྐྱེ་བོ་འགའ་ཡི་ཡིད་དུ་འོང་། །

ཞེས་རིགས་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཅི་ཞེས་པ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་ཚིག་དོན་ཕྱི་མའི་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་གོ་སླའོ། །འདི་ལ་འཕྲོག་ཚིག་མ་འབྲེལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱན་འདིའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བར་གསུངས།

(བ) ལེགས་པར་བཤད་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད། །
ཀུན་དགའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོར་བྱེད་ཅིང་། །
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡིད་སྨོངས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱང་། །
ལྷག་མ་མེད་པར་བྲུངས་ནས་འབྲིན་ལ་དབང་། །

ཞེས་རིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལེགས་པར་བཤད་པས་ཞེས་པ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་དོན་ཕྱི་མའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་ཀྱིས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་མི་ཤེས་པའི་སྨོངས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལྷག་མ་མེད་པའམ་རྩ་བ་ནས་འབྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རྣམ་མང་སྐྱེས་བུས་གསེར་ལྡན་འཛིན་མའི་གཞིར། །
བཀོད་ལེགས་འཇུགས་སྐྲུན་སྟོང་གི་དཔལ་ཡོན་བྲངས། །
ངོ་མཚར་འདོད་དགུའི་གཏེར་གྱི་སྒོ་ཕྱེ་བས། །

ཡིད་འོང་འཛིག་རྟེན་གསར་བའི་དཔྱིད་དཔལ་བསྐྲུན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་བྱ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གམ་གསལ་བྱེད་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། བྱ་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས། ཚིག་དོན་ཕྱི་མ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། སྦྱོར་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་སྔ་མ་དང་འདྲ། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རྒྱུ་འོ་ཚུ་གཏེར་བཞི་ངོགས་ཀྱི། །

སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་སོ་ཅན་ཏེ། །

ཁོར་ཡུག་རི་བོའི་ཁོངས་སུ་ཡང་། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ད་དཀར། །

འདིར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱུ་འོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་བའམ་འགྲོ་བའི་བྱ་ཚིག་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་པས། ཚིག་དོན་འོག་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ༑ གང་ལ་རྒྱུ་ན་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གི་ཚུ་གཏེར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་འགྲམ་གྱི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུའོ། །གང་རྒྱུ་ན། སོ་ཅན་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱད་དོ། །ཡང་ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་འོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེས་གླང་པོ་ཆེ་དེར་རྒྱུ་བ་གོ་ནུས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ལྟེགས་རིའི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་བོའི་ཁོངས་སུ་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མེ་ཏོག་ཀུནྡ་དཀར་པོ་དེ། ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་འོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བརྒྱད་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ས་སྲུང་བུ་དང་པད་མ་དཀར། །གཡོན་འཆིང་མིག་སྨན་ས་ལ་དགའ། །མེ་ཏོག་སོ་ཅན་ས་ཀུན་པ། །ས་མཛེས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འགྲེལ་བ་ལ་ལར། འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱད་ལ་

གོ་མི་དགོས་པར་གླང་བོའི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་རྒྱུ་བ་ལ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྨིན་ནོ་རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་བདེ། །

དབྱངས་ཅན་སྐལ་བཟང་རྣམས་ལ་ངག །

སྙིག་མོས་སྲིད་ཅན་ཆགས་པའི་རོ། །

རླུང་གིས་ཚ་གདུང་ཅན་ལ་བསིལ། །

ཞེས་བྱ་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྨིན་ནོ་ཞེས་པ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། བྱ་ཚིག་དེའི་ནུས་པ་ཁོ་ནས་ཚིག་དོན་འོག་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་སྨིན་ནོ། །དབྱངས་ཅན་མས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ལ་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྨིན་ནོ། །སྙིག་མོས་འདོད་ལྡན་ནམ་སྲིད་པ་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་རོ་སྨིན་ནོ། །རླུང་གིས་སྐྱི་བོ་ཚ་བས་གདུངས་པ་ཅན་ལ་བསིལ་བའི་བདེ་བ་སྨིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྣང་བར་བྱས་སོ་མཚར་སྡུག་རྗོགས་པའི་བཞིན། །

རྟོགས་བྲལ་དངུལ་གྱི་མེ་ལོང་དྭངས་པར་ཏེ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ལ་འོ། །

ཞེས་བྱ་བའི་གསལ་བྱེད་སྣང་བར་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་ནས་ཚིག་དོན་འོག་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ངོ་མཚར་མཛེས་མའི་བཞིན་རས་དེ༑ དངུལ་གྱི་མེ་ལོ་དྭངས་མར་སྣང་བར་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྣང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གསལ་བར་བྱས་སོ་ནོར་འཛིན་གཞོན་ནུའི་ཕྲེན། །
དམར་སེར་གཟི་འོད་འཁྱུམ་འཁྱིད་ཉིན་བྱེད་གཟེས། །
རྟོགས་དཀའི་རིགས་ལམ་འཕྲུལ་གྱི་མདུད་རྒྱ་ཅན། །
མཁས་དབང་སྨྲ་བའི་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་དེ་རྗོད་པའི་ཚིག་གམ་གསལ་བྱེད་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། གསལ་བྱེད་དེའི་ནུས་པས། ཚིག་དོན་ཕྱི་མའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

རྩ་བར། སྤོ་བསངས་ཉིད་དོ་ཕྱོགས་རྣམས་ནི། །
དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ཡིས། །
ས་ཡང་རྩྭ་སྔོན་གསར་བ་ནི། །
ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཕྲེང་བས་སོ། །

འདིར་སྤོ་བསངས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་ཁ་དོག་གིས་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་དོན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པས་སྔོ་བསངས་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །ས་གཞིའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཀྱང་རྩྭ་སྔོན་གསར་བ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པའི་ཕྲེང་བས་སྔོ་བསངས་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཐོག་མར་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེས་ཚིག་དོན་འོག་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཀར་རོ་མཁའ་ལ་ལྷ་བའི་གཟུགས། །

འདོད་ལྡན་ཁྲོད་ན་ན་ཆུང་གདོང་། །
མཁས་མང་ཚོགས་པའི་མདུན་ས་ན། །
ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག །

ཅེས་ཡོན་ཏན་གྱི་གསལ་བྱེད་དཀར་པོ་ཞེས་ཁ་དོག་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྗོད་པའི་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་དོན་འོག་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ནམ་མཁའ་ན་ཟླ་བའི་གཟུགས་དཀར་པོ། །འདོད་ལྡན་སྐྱེས་"པའི་[1]ཁྲོད་ན་ན་ཆུང་མཛེས་མའི་གདོང་དཀར་པོ། །མཁས་པ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་ན། ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མཁྱེན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་དེ་དཀར་པོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) དམར་སེར་ཉིད་དོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྲོན། །
ཐུན་མཚམས་སྤྲིན་གྱི་སྣང་བ་གསར་བས་ཏེ། །
འབྱུང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཡུམ་གྱི་ཕང་བ་ཡང་། །
ངུར་སྨྲིག་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་གསལ་བྱེད་དམར་སེར་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་ཁ་དོག་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྗོད་པའི་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་དོན་འོག་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་སྤྲིན་གསར་བ་འཁྲིགས་པའི་ཁ་དོག་དམར་སེར་ཉིད་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་འབྱུང་པོ་འཛིན་བྱེད་དེ། ས་གཞིའི་ཕང་བའམ་ངོས་ལ་ངུར་སྨྲིག་གི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གི་ན་བཟའི་ཁ་དོག་གིས་དམར་སེར་ཉིད་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། པོའི * པའི

ཡང་ན། མཛེས་སོ་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་ཟླ་གཞོན་གཟུགས། །
སྔོ་ལྡང་རྐང་འཕུང་ཚལ་ན་ཅན་དན་མཆོག །
མཛེས་སྡུག་རི་དྭགས་ཁྲོད་ན་གདོང་ལྔའི་དབང་། །
རྣམ་མང་འགྲོ་བའི་དབུས་ན་ས་སྐྱོང་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་རྫས་བརྗོད་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་རྫས་བྱེ་བྲག་པ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གམ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། གསལ་བྱེད་དེའི་ནུས་པས། དེའི་ཚིག་དོན་ཕྱི་མ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱབ་འཇུག་རྣམ་གཞོན་ལ་གནས་པས། །
དྣ་ནུའི་བུ་ཡི་འཁོར་བ་དག །
གང་དུ་བཏང་ཞིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །
ཕུན་ཚོགས་གང་ན་གནས་པ་བླངས། །

འདིར་ལྷའི་བྱེ་བྲག་པ་ཁྱབ་འཇུག་ཅེས་ཡོགས་སུ་བཀར་ནས། དེ་གཞན་སྔེ་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་གནོན་པའི་ནུས་པ་ལ་གནས། ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ནུས་པ་དེ་རྫས་སུ་བཞག་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་གི་ནུས་པ་དེས་ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྫས་དེས་༼དྣ་ནུའི་བུ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མིང་༽ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་དག་མིང་མེད་དུ་བཏང་ཞིང་། ཡང་རྫས་དེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དར་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འདིར་མཁས་པ་ལ་ལས། ཁྱབ་འཇུག་རྫས་སུ་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཁྱབ་འཇུག་གི་ནུས་པ་དེ་རྫས་སུ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན།

(ག) རི་དྭགས་ཀྱིས་མཚན་ཟླ་བ་ཡིས། །

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ། །

འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་འཕེལ། །

གཉིས་སྐྱེས་དུ་མ་དགའ་བ་སྐྱེད། །

ཅེས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་པ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལྡན་པའི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། ཚིག་དེའི་ནུས་པས་ཚིག་ཕྱི་མ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟླ་བས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པ་དང་། དེས་འདོད་ལྡན་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་དང་། དེས་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་དུ་མ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འདིར་ཡང་རི་དྭགས་ཀྱི་མཚན་མ་རྒྱས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་མཚོའི་ནུས་པ་རྒྱས་སུ་འཛོག་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་གསུང་རྒྱུན་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་རྒྱས་སུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྡན་པའམ་དེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་བའི་ཟླ་བའི་བྱེད་ལས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པས་ན་ཚིག་ཕང་དང་པོ་དེ་རྒྱས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་གོ་དགོས།

(ཁ) ཆུ་བོའི་གཏེར་འདི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མང་། །

དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འཕེན་ཞིང་དེ། །

རིང་ནས་རྣ་བའི་གྲགས་འབར་དོན་མཐུན་ཚོགས། །

རེ་བ་སྙིང་ལ་བཀོད་དེ་འཇུག་པའི་གནས། །

འདིར་རྒྱས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཆུ་བོའི་གཏེར་ཞེས་རྒྱ་མཚོ་བྱེ་བྲག་པའི་ཚིག་དེ་ཐོག་མར་བཀོད་ནས། རྒྱས་དེའི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ནི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པར་འཕེན་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་མཚོ་དེ་ནོར་བུ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེ་ཐོས་པས་རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་ལེན་པ་ལ་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་དོན་དང་

མ་ཐུན་པའི་དེད་དཔོན་ཚོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རེ་བ་སྙིང་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱ་མཚོ་དེར་འཇུག་པའི་གནས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཚོ་བྱུང་པི་ཝང་རྡུང་བའི་རོལ་རྩེད་ཀྱིས། །

དྲི་ཟའི་སྨིན་ལེགས་འབུམ་གྱི་སྙེམས་པ་འཕྲོག །

གདངས་སྙན་འགྱུར་ཁུགས་སྟོང་གི་གསུང་དབྱངས་ཀྱིས། །

སྨྲ་མཁས་ངག་གི་དཔལ་ཀུན་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་བ་རིགས་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་རིགས་དེ་ཚིག་རྐང་གི་བར་དུ་བཀོད་ཅིང་གསལ་བྱེད་དེའི་ནུས་པས། རང་གི་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་དོན་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད་ན།

རྩ་བར། གར་བྱེད་ནི་ཙུ་ལ་ཕང་དུ། །

གླུ་ཡང་ལེན་ནོ་མཛུག་སྒྲོ་ཅན། །

དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་དག་ཀྱང་། །

ཆུ་འཛིན་ལ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་ནི་ཙུ་ལ་ནི་ལྕང་མ་སྐྱེ་ལྗོན་ཤིང་དེའི་ཕང་ན་སྐད་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན་ནོ། །བྱེད་པོ་གང་ཞེ་ན། མཛུག་སྒྲོ་ཅན་ཞེས་རྨ་བྱའི་རིགས་རྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་དེ་ཚིག་རྐང་གི་བར་དུ་བཀོད་ནས། དེས་འབྲུག་སྒྲ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག་གིས་ཀྱང་། ཆུ་འཛིན་ལ་གཏོད་པའམ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །སུ་ཞིག་གིས་ན། མཛུག་སྒྲོ་ཅན་ནོ་ཞེས་བར་གྱི་རིགས་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།

(ག) ཤེས་བྱ་མ་ལུས་དྲི་མེད་གཟིགས། །

བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །
ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །
རིས་མེད་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བསྐྱབས། །

ཞེས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་ཤིང་། ཕུང་པོའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། ལྷའི་བུའི་བདུད་དེ་བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བར་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་ཞིང་།དེས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྒྱུས་འབྲས་བླང་དོར་ཚུལ་ལ་ཆེར་རྨོངས་ཤིང་།

འཁྲུལ་སྣང་འདོད་བདེ་བསྒྲུབ་ལ་བརྙམ་ཞིང་ཆགས། །
སྙིགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ངན་རྣམས་གཡོ་དང་སྒྱུས། །
ངན་འགྲོའི་འབབ་སྟེགས་གཞོལ་ལ་སྙིང་བོར་སེམས། །

ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་འཁྲུལ་སྣང་གི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྙམ་པའམ་ཆགས་པའི་སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཞེས། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་བོའི་རིགས་གསལ་བྱེད་བར་དུ་བཀོད་ནས། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དེས། བསྙེན་བཀུར་ཐོབ་པའི་ཆེད་རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་གསང་བའམ་སྦ་བར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་གཞན་ལ་མགོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་སྒྱུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་འབབ་སྟེགས་ཁོ་ན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་བོར

འཛིན་པ་ཡིན། ཞེས་ཚིག་འདིའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་རིགས་རྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བའམ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ལང་ཚོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲེགས་པའི་གཟི་འབར་ཞིང་། །

མཁྱེན་རབ་སྣང་བ་རྒྱས་པའི་གཞོན་ནུ་དག །

བདེ་དགའ་གསར་བའི་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་སྟེ། །

དུས་ཀྱི་རྩིབས་སྟོང་མདུན་དུ་བསྐྱུར་བའི་དབང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཐྲག་པ་ཐྲ་བ་བརྗོད་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་དེ་རྗོད་པའི་བྱ་ཚིག་གམ་གསལ་བྱེད་དེ་ཚིག་རྐང་དེའི་བར་དུ་བཀོད་ཅིང་། བྱ་ཚིག་དེའི་ནུས་པས་རང་གི་ཚིག་གོང་འོག་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། དྲི་བཞིན་དལ་བུར་རྒྱུ་བྱེད་དེ། །

ཟླ་བ་དག་ཀྱང་མེ་རུ་འགྱུར། །

ཅན་དན་ བྱུག་པ་ལྷུང་བ་ཡང་། །

མཚོན་ལྟུང་འཁྲུམས་པ་རྣམས་ལའོ། །

དྲི་བཞིན་དལ་བར་རྒྱུ་བའི་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་དེས། བུད་མེད་དང་བྲལ་ནས་ཡུན་རིང་བོ་ལོན་པའི་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་ཚ་ཞིང་རྩུབ་པ་སྟེ་གདུང་བའི་ཚོར་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་མེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ཅན་དན་གྱི་བྱུག་པ་ལུས་ལ་ལྷུང་བ་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་མཚོན་ལྷུང་བ་ལྟར་འདོད་གདུང་གི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་དེ་དག་ནི། སྐྱེ་བོ་བུད་མེད་དང་བྲལ་ཞིང་ཡུན་རིང་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

སྦྱོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་བརྟེ་བ་ཆེ་བའི་གཉེན་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྷུང་འཇམ་པོ་དང་ཟླ་འོད་སོགས་ཀྱང་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་བྱ་བའི་ལས་ཏེ། དེའི་བྱ་ཚིག་འགྱུར་ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་བར་ན་ཡོད་པ་དེས་ཚིག་དོན་སྤྱི་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཚིག་རྐང་ཐ་མའི་འཁྲུམས་པ་རྣམས་ལའོ་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་ནའང་དེ་ཞར་བྱུང་ཤུགས་ལས་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དོན་གྱི་བྱ་ཚིག་གཙོ་བོ་མིན། རྒྱན་འདི་དང་། ཡུལ་ལ་བསྒྱུར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཡུལ་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་གསུམ། ཡུལ་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་འདོད་ལྡན་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ཙམ་འདྲ་ཡང་། རྒྱན་འདི་ལ་བསྒྱུར་དོན་བའི་ཚིག་མེད་ཅིང་། སླ་བ་བོ་གཞན་ཞིག་གིས་དེའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཙམ་དང་། ཡུལ་ལ་བསྒྱུར་དོན་ནི། འདོད་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་གསུམ་གཞན་གྱི་ངོར་བསིལ་ཞེས་གྲགས་པ་མི་བདེན་ཏེ། བདག་ལ་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས། ཡུལ་དེས་ཡུལ་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བསྒྱུར་དོན་བ་ཡིན་པས། རྗོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟས་ནས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཤེས་ལྡན་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་དང་། །
ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་བདོག་པ་ཡིས། །
དགའ་བར་བྱེད་དོ་འདོད་ལྡན་ལ། །
ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་སྨིན་ལེགས་མས། །

ཞེས་མཁས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། དབུལ་ཕོངས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟས་ནོར་གྱི་བདོག་པ་བྱིན་པས་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་དེ་ཚིག་གི་བར་དུ་བཀོད་ནས་དགའ་བའི་

དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་སྨིན་ལེགས་མས་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བར་གྱི་བྱ་ཚིག་དེས་གོང་འོག་གི་ཚིག་དོན་ཀུང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འདིར་སྣང་འཁྱོར་བའི་བུན་ཡོང་རྣམ་པ་མང་། །
ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །
ལུས་ཕྲ་མ་ཚོགས་རལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་། །
བརྩེ་བྲལ་འཇིགས་རུང་གཤེད་མའི་ཚུལ་དུ་འོ། །

ཞེས་ཚེ་འདིར་སྣང་གི་རྒྱུ་འཁྱོར་གྱི་བུན་ཡོང་སྐྱེ་ཟང་ཟིང་དང་། འདུ་འཛི། རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པའི་བག་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དུག་ལྟ་བུ་སྡེ་སྡུང་བྱེའི་གཙོ་བོར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་གསལ་བྱེད་དམ་བྱ་ཚིག་བར་དུ་བརྗོད་པ་དང་། བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྙིག་པ་དང་འཛུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་དགའ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཤེད་མའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར། ཞེས་བར་གྱི་བྱ་ཚིག་དེས་ཚིག་དོན་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འདབ་སྟོང་བརྣའི་རྫིང་བུར་འཁོར་ཡོའི་ལག །
དབྱར་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་ཧ་ལ་མདོངས་ལྡན་ཚོགས། །
དགའ་བར་བྱེད་དོ་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་རྣམས། །
དོན་ལྡན་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་རིགས་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་རིགས་དེ་ཚིག་རྐང་གི་ཐ་མར་བཀོད་ཅིང་། ཚིག་རྐང་ཐ་མར་གནས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་

དེས། རང་གི་སྔོན་ན་ཡོད་པའི་ཚིག་དོན་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཛ་བར། ཆུ་འཛིན་གྱིས་ནི་རབ་གཏོར་ཆུ། །
ཁྱིམ་གྱི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པའི་ཚོགས། །
གློག་གི་ཐག་པ་གཡོ་བ་ཡང་། །
མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་དཔུང་། །

ཞེས་པའི་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ཏེ་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས། རང་གི་སྔོན་ན་ཡོད་པའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱར་དུས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་ལས་རབ་ཏུ་གཏོར་བའི་ཆར་ཟིལ་མའི་རྒྱུན་དང་། ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པའི་གཙུག་ཕུད་ལྡན་པ་སྟེ་རྨ་བྱའི་ཁྱུ་ཚོགས་དགའ་བའི་གར་བྱེད་པ་དང་། གློག་གི་ཞགས་པ་ཁྱུག་ཁྱུག་ཏུ་གཡོ་བ་སོགས་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ནམ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱི་དཔུང་གི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་བརྗོད་ཐ་མར་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས། སྔོན་མའི་ཚིག་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྦྱོར་བར་གཙོ་བོ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་འགྲོག་པོའི་ཉམས་ཅུང་ཟད་འདྲེས་པས། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རིགས་དང་མི་འདྲ་བ་ཤེས་སླའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) གནག་སྟུམ་ཟུར་ཕུད་ལྡ་གཡོ་ཞིང་། །
ཨུཏྤལ་རལ་གྲིས་དཔུང་བ་མཛེས། །
མཆམས་སྦྲིན་མདངས་འཛིན་ན་ཚོད་གནས། །

དག་གི་མཆོག་སྟེར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

ཞེས་རིགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཐ་མར་བརྗོད་པ་དེས། ཚིག་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཀྱུས་གླུའི་རིགས་ཐོག་གསལ་བྱེད་དང་། རིགས་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད། རིགས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་དཔེ་དང་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེས་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོགས་གནས་མཛད་ཀྱང་། སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་དེ་བརྗོད་པས། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་རིགས་ཤིག་གོ་ནུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཀྱང་། འདིར་ནི་རིགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཐོག་ཐ་ན་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ཚིག་གོང་འོག་གི་དོན་གསལ་བོར་སྟོན་ནུས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པས། གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདྲ་མི་ཆོག་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

(བ) འགའ་ཞིག་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པས་གཞན་རྗེས་འཛིན། །
ལ་ལ་མི་སྨྲ་དབེན་པའི་ནགས་འདབས་སྟེན། །
གཞན་དག་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །
བསྟན་པ་འཛིན་པ་འདི་ཀུན་དམ་པའི་མགོན། །

ཞེས་ཚིག་རྐང་ཐ་མའི་རིགས་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། སྔོན་གྱི་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལ་ལས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། ལ་ལས་དབེན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་སྟེ༑ དབེན་པའི་ནགས་འདབས་སུ་རི་ཁྲོད་བསྟེན་པ་དང་། ལ་ལས་བསྡུ་བ་རྣམ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། བཤད་སྒྲུབ་

ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་རྣམས་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འགའ་ཞིག་འདིར་སྣང་འདོད་དགའི་ལས་ཀྱིས་བྲེལ། །
ལ་ལ་ངལ་བཟོད་རང་བདེ་དོན་ལ་འབད། །
ཁ་ཅིག་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པས་གཞན་མགོ་སྐོར། །
བློ་དམན་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཀུན་གྱིས་སྨོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ནས། བྱ་བ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་གམ་གསལ་བྱེད་དེ་ཚིག་རྐང་ཐ་མར་བཀོད་ཅིང་། བྱ་ཚིག་དེའི་ནུས་པས་རང་གི་སྔོན་ན་ཡོད་པའི་ཚིག་དོན་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཨུཏྤལ་རྣ་བ་ལ། །
འདོད་པའི་མདའ་ནི་མདའ་སྟན་ལ། །
ངས་ཀྱང་སེམས་ནི་འཆི་བ་ལ། །
གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཉམ་དུ་བྱས། །

ཞེས་བྱ་ཚིག་དེ་མཇུག་ཏུ་བཀོད་ནས། སྔོན་མའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་དེས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤ་ལའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲད་པ་དང་། འདོད་ལྷ་སྐྱེ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ནི། མེ་ཏོག་གི་གཞུ་སྐྱེ་མདའ་སྟན་ལ་བཀྱུས་པ་དང་། རྒྱུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས། མཛེས་མ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདི་མཉམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་མཇུག་ཏུ་བྱས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་གམ་གསལ་

བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྡུས་ནས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མཛེས་མའི་འགྲམ་པའི་ཚང་གིས་བ་ཀུ་ལ། །
ཧ་ལྡང་འོད་ཀྱིས་སྨྲང་རྩེའི་རྒྱལ་མཚན་ཚལ། །
ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་གནས་ལྔ་རིག་པའི་ཁ། །
བློ་བཟང་གྲགས་པས་ཐུབ་བསྟན་སྒོ་འཕར་འབྱེད། །

ཅེས་མཇུག་གི་བྱ་ཚིག་འབྱེད་ཅེས་པ་ཁོ་ནས་སྔོན་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཛེས་མའི་འགྲམ་ཚང་གིས་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ་ཁ་འབྱེད་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་པད་མའི་ཁ་འབྱེད་པ་དང་། ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱིས་རིག་གནས་ལྔའི་སྒོ་འབྱེད་པ་དང་། ཡབ་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འབྱུང་འབྱུགས་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུས་ལུས་ཕུང་སྟེ། །
རྣམ་གཡེང་ཐག་ཞགས་དམ་པོས་དེ་བཞིན་ཡིད། །
གཞན་དབང་སྒྲོག་གིས་དོན་གཉེར་རེ་བའི་གནས། །
གཞན་དུ་འཆུག་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྡམས། །

ཞེས་མཇུག་གི་བྱ་ཚིག་གམ་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་བསྡམས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས། སྔོན་གྱི་ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་འབྱུགས་པའི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུས་ལུས་ཕུང་བསྡམས་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་ཞགས་པས་རང་ཡིད་བསྡམས་པ་དང་། གཞན་དབང་གི་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་རང་གི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རེ་བའི་བྱ་བ་དེ་མི་སྒྲུབ་པའམ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པར་གཞན་དུ་འཆུག་པ་སྟེ། ནོར་བ་མེད

པར་དམ་པོར་བསྡམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འབད་པས་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གཞན་གྱིས་དང་། །
ལེགས་སྦྱངས་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་བཟེད་ངས་དབང་། །
དོན་ལྡན་ལན་གཅིག་རྙེད་པའི་རྟེན་མཆོག་འདི། །
དོན་མེད་རྣམ་གཡེང་རླུང་གིས་ཉེ་བར་འཕྲེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་དག་ལས། གཞུང་ཚིག་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ནས་མ་ཟིན་པ་ཡོན་ཏན་དང་། རྫས་ཀྱི་བར་མཐའི་གསལ་བྱེད་སོགས་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་ཡོད་ན་ཡང་། སྔ་མ་རྣམས་དང་འགོད་ཚུལ་འདྲ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

དགུ་བ་འཕྲེང་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ལའང་མ་ངེས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་ཚིག་དོན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་བྱ་བ་དེ། བྱ་བ་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་དགོས་པས་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དོན། གསལ་བྱེད་སྔ་མ་སྔ་མས་གསལ་བར་བྱེད་དེ་རིམ་པར་སྦྲེལ་ཞིང་། ངག་གི་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྫ་བར། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་འོད་དཀར་ཅན། །
འཕེལ་བྱེད་དེ་ཡིས་མདའ་ལྡ་བ། །
དེས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཆགས་པས་ཀྱང་། །
ན་ཆུང་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དཔལ། །

ཞེས་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ཏེ་ཡར་ངོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འོད་དཀར་ཅན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཤས་རིམ་གྱིས་

དྭངས་པའམ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དེས། མདའ་ལྔ་བ་སྟེ་འདོད་ལྷའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །མདའ་ལྔ་ནི་སློབ་དཔོན་དཔལ་འཛིན་སྡེས། སྨྱོས་བྱེད་དང་། རྨོངས་བྱེད་དང་། འདར་བྱེད་དང་། ལྡུང་བྱེད་དང་། བརྒྱལ་བྱེད་དེ་ལྔ་དང་། ཡང་འགྲེལ་བ་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཥ་ར་དགའ་བྱེད་དང་། སྲེག་བྱེད་དང་། རྨོངས་བྱེད་དང་། སྐེམ་བྱེད་དང་། འཆི་བྱེད་དེ་ལྔ་ལ་བཤད། མངོན་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་ལས། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྨྱོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲེགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་གསུངས་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ལ། རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས། དྲེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་གསུངས་པ་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་དང་དོན་མཐུན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དེས་ལང་ཚོ་ཅན་རྣམས་ཆགས་པའི་བཞིན་མདངས་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེས་ན་ཆུང་རྣམས་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཏེ་འཁྲིག་པའི་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །འཕེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འཕེལ་བ། སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ཤིང་། དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་རིམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་ངག་གི་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བོད་མཁས་དང་རིན་སྤུངས་པས། མདའ་ལྔ་བ་ཞེས་པ་འདོད་ལྷ་དངོས་ལ་བཞག་ནས། ཟླ་བས་འདོད་ལྷའི་སྟོབས་འཕེལ་བ་སྟེ། འདོད་ལྷའི་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེལ་བའི་ནུས་པ་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། གསུང་རྒྱུན་ལ་འདོད་ལྷའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་འདོད་ལྡན་ལ་བཞེད་དོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ལེགས་ལྡན་དཔྱིད་ཀྱིས་ཆར་དུས་ལང་ཚོའི་དཔལ། །

དབྱར་གྱི་རྐང་འཕྲུང་འདབ་འབྲས་ལྡང་གཞོན་སྤེལ། །
དེས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་དུས་སྐྱིད་འབྲས་ལྡན་མས། །
གསར་ཚེས་གནམ་ལོའི་དགའ་སྟོན་འགུགས་པར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འགུགས་པར་བྱེད་ཅེས་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་སྔ་མའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའམ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཏེ། དཔྱིད་དུས་ཀྱིས་དབྱར་གྱི་ལང་ཚོ་འགུགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དབྱར་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་ལོ་འདབ་དང་། ལྡང་བུ་གཞོན་ནུ་རྣམས་སྨུར་དུ་སྤེལ་ཅིང་། དེས་སྟོན་འགུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་དགུན་དུས་ཀྱི་གནམ་ལོ་གསར་བའི་དགའ་སྟོན་འགུགས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་དཔེ་ལ་ལར། ལྡང་ལོན་སྤེལ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། ལོན་པ་ནི་སྨུར་བ་ལ་འཇུག་པར་དགེ་བཤེས་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

(བ) འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེས་བདག་གི་བློ། །
རབ་ཏུ་རྒྱས་དེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྐྱེ། །
དེས་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། །
རིས་མེད་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཕན་དང་བདེ། །

ཞེས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་དོན་སྔ་ཕྱི་ཀུན་རིམ་པར་འབྲེལ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཚིག་གི་འཕྲེང་བ་ཅན། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེས་བདག་གི་བློ་གྲོས་རབ་ཏུ་རྒྱས། དེ་རྒྱས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྐྱེ། གསུང་རབ་ཀུན་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་སྤེལ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས། དེ་རྒྱས་པས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བདེ་སྐྱིད་རྒྱས་

སོ༔ །ཞེས་པ་ལྷ་བུ་འདི་ནི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ངེས་པར་འབྲེལ་དགོས།

ཡང་ན། དབྱར་སྐྱེས་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་བས་སྣང་ཆར་རྒྱུན། །
དེ་ཡིས་སྟོ་ལྟུང་མདངས་མཛེས་སྨྱུ་གུ་གཞོན། །
རྒྱས་པས་འབྲུ་དྲུག་སྙེ་མའི་ཕོན་པོ་དག །
དུད་པ་དེས་ཀྱང་ཀུན་དགའི་དཔལ་ཡོན་དྲངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ་འགལ་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་གིས་གསལ་བྱ་འགལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་"དུ[1]་བྲུས་པ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རླུང་གིས་གཙུབས་པའི་ཆུ་ཐིགས་ཅན། །
སྤྲིན་གྱིས་ལུས་མེད་དག་གིས་ནི། །
ཨ་བ་ལེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད། །
རྟུལ་གྱི་དག་ནི་སེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་སྤྲིན་ཞེས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་ལ། རླུང་གིས་གཙུབས་ཤིང་བསྐྱོད་པའི་ཆར་གྱི་ཐིགས་པ་ཅན་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་འདིས། ལུས་མེད་དེ་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཨ་བ་ལེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད། ཅེས་ཨ་བ་ལེ་བ་ནི་བོད་མཁས་ཀྱིས་ཞེན་པ་ལ་བསྒྱུར། སི་ཏུས་དྲི་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའམ་གོས་པ་ལ་བསྒྱུར་བས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཞེན་པའམ་གོས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་ལ། ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ལུས་ལ་རྡུལ་རྩུས་གོས་པའམ་བསྒོས་པ་སེལ་བ་སྟེ། རྡུལ་གྱི་ཨ་བ་ལེ་བ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྤྲིན་གྱིས། གསལ་བྱ་ཨ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༨༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། ཧུ * ཏུ

བ་ལེ་བ་སྟེ་ཞེན་པའམ་གོས་པ་དེ། བྱ་བ་གཅིག་ལ་འཕེལ་བ་དང་བྱ་བ་གཅིག་ལ་སེལ་བ་སྟེ་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་"དུ[1]་བསྟན་པས་འགལ་བ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྨིན་ལེགས་མ་"དེས[2]་ཆགས་པ་ཡིས། །
གཟིར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། །
འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེན་པ་ཡིས། །
འདོད་པའི་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྨིན་ལེགས་མ་དེ། ཞེས་པས་གསལ་བྱ་ཆགས་པ་སྐྱེད་པས་བྱ་བ་བསྟན་ཅིང་། དེས་ཆགས་པས་གཟིར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་དང་། འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བརྗོད་པས་འགལ་བ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) གསེར་གྱི་འོད་ཆགས་མཚན་དཔེའི་དཔལ་རྫོགས་པ། །
རྒྱལ་སྐུའི་སྣང་བརྙན་ཡིད་ལ་འཕོས་པའི་མོད། །
དད་སྟོབས་འབར་བའི་སྤྱི་ལོང་ཆེར་རྒྱས་ཀྱང་། །
ཆགས་དང་སྡུག་པས་ལུས་སྐྱེས་ཉམས་པར་བྱས། །

ཞེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འཕོས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཡིད་ལ་ཤར་བའམ་འཕོས་པ་དེས། གསལ་བྱ་དད་པའི་སྟོབས་རྒྱས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། སྡུག་པ་སོགས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༤༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ཏུ *དུ
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༤༦ ཡིག་ཕྲེང་ ༡ ན། དེ *དེས

བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལྷན་དུ་བརྗོད་པས་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཕན་པའི་ཐོལ་གྱིས་གནོད་པའི་འབྲས་སྟེར་བའི། །

སྡིག་པའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ན། །

བག་མེད་རྣམ་གཡེང་རྩེ་དགའི་བདེ་འཕེལ་ཡང་། །

ངོ་མཚར་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་དོན་གསལ་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་གི་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། གསལ་བྱ་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཆུ་འཛིན་དག་གི་ཐྲེང་བ་འདིས། །

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གོ་སྐབས་འཕྲོག །

སྐར་མ་ཡི་ནི་ཚོགས་རྣམས་བཟུང་། །

དེང་ཡང་བདག་གི་སྲོག་རྣམས་ལེན། །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཐྲེང་འདིས། ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གྱི་ཡངས་པའི་གོ་སྐབས་འཕྲོག་པ་སྟེ་ཕྱོགས་རྣམས་སྤྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་ཅིང་། མུན་པས་རབ་ཏུ་གང་བ་དང་། དེས་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱང་བཙོན་དུ་བཟུང་བ་ལྟར་རྒྱུ་བའི་ལམ་བཀག་ཅིང་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་དང་། མཛའ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྨྲེད་ལྡན་མ་དག་ནི་ཆགས་པས་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས་སྲོག་ལེན་པ་སྟེ། འཆི་བ་ལ་ཐུག་པས་གདུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་ཚིག་འཕྲོག། བཟུང་། ལེན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གསལ་བྱའི་དོན་མཛའ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྨྲེད་ལྡན་མ་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་གཅིག་བུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་འབྲུག་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱིས། བྱ་ཚིག་འདི་

དག་གསལ་བྱ་སྦྱིན་གཉེན་པའི་བྱ་བ་ཁོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་ཀྱང་། བྱ་ཚིག་རྫེས་མ་ལེན་ཞེས་པ་དེ། སྦྱིན་གཉེན་པའི་གསལ་བྱེད་ལ་སྦྱོར་དཀའ་བར་གསུངས། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མཆར་སྡུག་ལང་ཚོ་དར་བབ་སྐྱེད་མེད་མས། །
བཞིན་གྱི་སློན་མ་རབ་གཡོ་འདྲེན་བྱེད་འཇོག །
དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་གཡོ་ཞིང་སོ་ཕྲེང་ངོམ། །
གཞོན་ནུའི་སྙིང་ལ་འདོད་པའི་གདུང་བ་སྐྱེད། །

ཅེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལང་ཚོ་དར་བབ་སྐྱེད་མེད་མ་དེས། བཞིན་གྱི་ཟུར་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། མཆུ་སྒྲོས་གཡོ་བ་དང་། སོ་ཕྲེང་ངོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་གསལ་བྱ་འདོད་ལྡན་སྙིང་ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་ཁོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) བྱིས་བློའི་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་། །
ང་རྒྱལ་དབྱུགས་རྒོད་སྟོད་དུ་ཆེར་བརྟེགས་ཤིང་། །
གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་ལུད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེན། །
ཆོས་སྤྱོང་དམ་པ་སློད་པའི་ཉེས་པ་སྐྱེད། །

ཅེས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བྱིས་པའི་བློ་དྲི་མ་ཅན། ཞེས་བླུན་པོ་ཐོས་པ་ཅུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱུགས་རྒོད་བརྟེགས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་བྱེད་པ་སོགས་བྱ་བ་དུ་མས། གསལ་བྱ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་གཅིག་བུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྙིང་སྟོབས་མཐུ་ལྡན་བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་ཡིས། །
མཚན་ལྡན་དམ་པའི་ཞབས་པད་ལེགས་བསྟེན་ཅིང་། །
ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལ་རབ་བརྒལ་བ། །
སྐྱོན་མེད་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་འཛེགས་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་ནི། སྦྱར་གཞི་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཐ་མི་དད་དུ་སྦྱར་ཞིང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་གིས་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གསལ་བྱའི་གནས་ལུགས་གཅིག་པའམ་བྱེད་ལས་མཚུངས་པར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། དྲི་ཡི་བཞོན་པ་ཡིད་འོང་མགོ། །
སྒོ་བསངས་ཏྲཱ་མ་ལ་ཡི་འོད། །
སྤྲིན་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དེ། །
གླང་ཆེན་འདི་དག་ས་ལ་འོ། །

ཞེས་པའི་སྦྱར་གཞི་སྤྲིན་དང་གླང་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་གཏྣ་ཏ་བ་སྟེ། གཏྣ་ནི་དྲི་དང་། ཏ་བ་ནི་བཞོན་པ་དང་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། སྤྲིན་ནི་དྲིའི་བཞོན་པ་རླུང་དང་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱུ་བས་ན་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་ཞེས་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་། གླང་པོ་ཆེའི་འགྲམ་པ་ལས་དྲི་ཞིམ་འབྱུང་བས། དྲི་ཐོབ་པ། ཞེས་སྒྲ་ལ་སྦྱར། ཡང་སྦྱར་གཞི་དེ་གཉིས་"ཀྱི[1]་སྦྱར་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དོན་སྦྱར་དང་། ཡང་སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པས་མཐོ་ཞིང་། གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་དཔངས་མཐོ་བ་དང་། ཤིང་ཏ་མཱ་ལའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྔོ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༨༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། ཀྱིས * ཀྱི

བསངས་ཀྱི་མདངས་དེ་ཆར་སྤྲིན་དང་། གླང་བོ་ཆེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་དོན་ལ་སྦྱར། རྒྱུ་བྱེད་ཅེས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྦྱར་ཚོས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པའི་སྦྱར་གཞི་སྤྲིན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། གླང་ཆེན་ནི་ས་ལ་རྒྱུ་བའོ་ཞེས་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བར་གྱི་བྱ་ཚིག་གིས་རྒྱུ་བའི་བྱེད་ལས་མཚུངས་ཤིང་འབྲེལ་བར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཤིང་ཏྲ་མ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ལོ་མ་སྔོ་བསངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། དཔེར་ན།

(ཀ) ལེགས་བཤད་སྦྲ་བའི་མཁྲིན་པ་གཟེངས་མཐོ་ཞིང་། །
རིག་བྱེད་གཞུང་བརྒྱ་འཆད་པའི་སྟོན་པ་ཆེ། །
ལྷ་ཡི་བླ་མ་འཆི་མེད་མདུན་ས་དང་། །
ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱན། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཕུར་བུ་དང་། ཉ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་ལེགས་བཤད་སྦྲ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཚིག་གིས་དེ་འདྲའི་སྦྱར་གཞི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཏེ། ལྷའི་བླ་མ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་གཉིས་ཀའི་བྱེད་ལས་མཚུངས་ཤིང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁོར་ཡུག་བསུང་ཞིམ་དད་ཀྱིས་འགེངས་མཛད་ཅིང་། །
ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་སྩོལ་བའི་དཔག་བསམ་དབང་། །
ལྗོན་པའི་མཆོག་དེ་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་ནང་བཞེད། །

ཐམས་ཅད་གཟིགས་དེ་མོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ངོར། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་དང་། འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཚིས་ཐུན་མོང་བ། ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོའི་དད་ཀྱིས་འགེངས་པ་སྟེ་ཁྱབ་པ་དང་། ཡང་སྦྱར་ཚིས་ཐུན་མོང་བ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་དོན་སྦྱར་དང་། བརྗོད་ཅེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཁྱད་གཞི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་པ་ནི་ཤིང་ཡོངས་འདུའི་ཚལ་ན་བརྗིད་པ་དང་། འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ནི། གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བརྗིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཡིད་འཕྲོག་མཛེས་སྡུག་བྱེ་བའི་སྙིང་པོ་ཅན། །
དགའ་བ་འབུམ་སྐྱེད་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་དེ། །
འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་མཆོག་གི་མདུན་སར་མཛེས། །
མཚོ་བྱུང་སྙིག་མོ་བདག་སྙིང་བནྡྷའི་དབུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་བཅུ་གཉིས་བརྗོད་ཟིན་ནས། གཞན་ཡང་རྩ་བ་ལས། ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་ཡིས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་གྲངས་ཙམ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པས་དཔགས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་ཤུགས་བསྟན་ལ་རཏྣ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་སོགས་ལས། དཔེའི་གསལ་བྱེད། རབ་གཏགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད། འགོག་པའི་གསལ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་ནའང་། འདིར་གཞུང་ཚིག་ལ་མ་ཟིན་པས་མ་བཀོད་དོ། །

ལྔ་བ། བསྒྱུར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

བསྒྱུར་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནི་གནས་ཉིད་དུ། །
དོན་སྒྱུར་དང་ནི་ཚིག་སྒྱུར་དང་། །
གཉིས་ཀ་བསྒྱུར་བ་ཞེས་པ་ཡི། །
རྒྱན་གསུམ་པོ་དག་འདོད་དེ་དཔེར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གནས་སམ་ཚིག་སྦྱོར་དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་རུང་དུ་དོན་དང་། ཚིག་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། དོན་བསྒྱུར་བ་དང་། ཚིག་བསྒྱུར་བ་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ལ་བསྒྱུར་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་དོན་བསྒྱུར་ནི། བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཟློས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ལ་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས། བོད་མཁས་ལྟར་ན། བསྒྱུར་བྱའི་ཡུལ་ལམ། དངོས་པོ་ཐ་དད་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གམ་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས། ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཟློས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྱུར་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་བསྒྱུར་བས་ན་དོན་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བཤད། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་སྣར་ཐང་བའི་དོན་རྒྱན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བསྒྱུར་བྱའི་ཡུལ་ལམ་དངོས་པོ་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་རྗོད་བྱེད

མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ཞིག་ལ་བཞེད་དོ། །དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཀ་དམྲ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །
ཀུ་ཏ་ཛཱ་ནྣ་མ་རབ་གསལ། །
ཀཱཉྩ་ལུ་ནི་རབ་ཏུ་མཛེ། །
ཀ་ཀུ་བྷ་ཡང་གྲོས་པར་གྱུར། །

ཅེས་དགྲེས་གླུ་ལྟར་ན། ཀ་དམྲ། ཀུ་ཏ་ཛཱ་ནྣ་མ། ཀཱཉྩ་ལུ། ཀ་ཀུ་བྷ། བཞི་པོ་ཚིག་མི་གཅིག་ཀྱང་དོན་ལ་དུག་མོ་ཉུང་གི་མིང་ཡིན་པས་ཤིང་གཅིག་བུ་དེ་ལ་དོན་སྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ། ཤིང་དེ་རྣམ་པར་རྒྱས། ཤིང་དེ་རབ་ཏུ་གསལ། ཤིང་དེ་རབ་ཏུ་མཛེ། དེ་གྲེས་པར་གྱུར་ཏམ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་པཎ་ཆེན་སཱཙྪ་ཤྲཱིའི་སྣན་ཊཱི་ཀ་བསླགས་པའི་དོན་གྲུབ་ལས། ཤིང་དེ་རྣམས་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་སྡོང་པོ་གཅིག་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཁམས་ཐ་དད་ཀྱི་མིང་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསྟེན་ནས་ཤིང་དེ། རྣམ་པར་རྒྱས། རབ་ཏུ་གསལ། རབ་ཏུ་མཛེ། རྒྱས་པར་གྱུར། ཅེས་དོན་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་རྒྱས་པ་གཅིག་བུ་བརླས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐོར་བྱའི་ཡུལ་ཤིང་གཅིག་པོ་དེ་ལ། སྐོར་བྱེད་རྒྱས་པའི་དོན་གཅིག་པོ་དེ་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་ཟློས་བྱེད་པ་འདི་སྐར་ཐང་བའི་དོན་རྒྱན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་དགོངས་པ་དང་གཅིག་པར་སྣང་།

(ག) སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད། །
ལུས་མེད་ཐུལ་གྱི་བསྟན་ལ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །
མི་འཇིགས་བཞི་ལྡན་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་ནས། །
རྒྱལ་བས་གྲངས་མེད་ཚོགས་བསགས་ཇི་ས་སུ་བསླབས། །

ཞེས་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་དང་། ལུས་མེད་ཟུལ། མི་འཇིགས་བཞི་ལྡན། རྒྱལ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་གཅིག་བུ་དེ་ལ༑ བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས། རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ༑ བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེ། མི་འཇིགས་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས། དེ་ནས་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྗེས་སུ་བསླབས། ཞེས་བསྐོར་བྱའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས། རྩ་བའི་ཀ་དམྤ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིང་དང་། ཀུ་ཊ་ཛཻ་ཀྣ་ནི་དུག་མོ་ཉུང་གི་ཤིང་དང་། "ཀཎྛ[1]ལྗེ་ཞེས་པ་རྩུ་ཤིང་དང་། ཀ་ཀུ་བྷ་ཞེས་པ་ཤིང་ཨརྫུ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལ༑ སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱས་པའི་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པར་རྒྱས། རབ་ཏུ་གསལ། རབ་ཏུ་ཕྱེ། གྱེས་པར་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་ནས། བསྐོར་བྱའི་ཡུལ་དེ་ལ་བསྐྱར་ཟློས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུར་འདོད།

(བ) ཟླ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀུན་དའི་གེ་སར་གསལ། །
འོད་སྟོང་ལྡན་པས་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ། །
མཛེས་མའི་ཁ་ཆུས་བ་ཀུ་ལ་དབྱེ་ཞིང་། །
རྐང་པས་མྱ་ངན་མེད་པའི་མེ་ཏོག་དགོད། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༥༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ཀཎྛ * ཀཎྛ

ཅེས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མེ་ཏོག་ཀུན་ད་རྒྱས་པ་དང་། ཉི་མས་པད་མའི་འདབ་མ་གྲོལ་བ་དང་། བུད་མེད་མཛེས་མའི་ཁ་ཚུས་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལའི་ཁ་འབྱེད་པ་དང་། སྣད་འཚོང་མའི་རྐང་བས་ཤིང་ཨ་ཤོ་ཀ་མེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཁ་འབྱེད་པ་སོགས། བསྐོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་སོགས་ལ། སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོལ་བའི་དོན་གཅིག་པོ་དེ་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ། གསལ། གྲོལ། དབྱེ། དགོད་ཅེས་བརྗོད་ནས་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཔྱེས་གླུ་ལྷུར་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

ཟླ་གཞོན་སྣང་བས་སྤྲུགས་པའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །

རི་བོང་འཛིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་མཛེས་པས། །

གཉིས་སྐྱེ་རྒྱལ་པོར་སྟེམ་པའི་དྲེགས་པ་ཡིས། །

བདུད་རྩིའི་འོད་ཀྱི་ཟེགས་མ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་བསྐོར་བ་ནི། བསྐོར་བྱའི་ཡུལ་ལམ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཆེད། སྐོར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདྲ་བའམ། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་གཅིག་པ་ཅན་ཞིག་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་ནི། །

རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་འདོད་ལྡན་བྱེད། །

ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱིས་དེང་། །

ན་ཆུང་རྣམས་ཡིད་འདོད་ལྡན་བྱེད། །

ཅེས་ཆར་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་བའི་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའམ་ཡིད་འདོད་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ཏེ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས། ན་ཆུང་གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པར་

བྱེད་པའམ་ཡིད་འདོད་ལྡན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆར་སྤྲིན་དང་། འདོད་ལྷ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་རྨ་བྱ་དང་། བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཀའི་ཡིད་འདོད་ལྡན་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་སྤྲིན་སོགས་དང་། བྱ་བའི་གཞི་ཐ་དད་པ་རྨ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་མི་འདྲ་ཡང་། སྒྲོར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདྲ་བ། འདོད་ལྡན་བྱེད་ཅེས་པ་བསྐྱར་དུ་ཟློས་པའམ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སི་ཏུས། རྨ་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་སྒྲ་སྒྲོག་བྱེད། །ཅེས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ། དོན་ལ་རྒྱ་དཔེར། ཨུཏྐཊྛ་ཡ་ཏི། ཞེས་པའི་ཚིག་ལན་གཉིས་བཟླས་པས་སྤྲིན་དང་རྨ་བྱ་རྣམས་སྒྲ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་ན་ཚུང་རྣམས་ཡིད་འདོད་ལྡན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་གཅིག་པར་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ཡི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་བོད་སྐད་ལ་མ་ཐོན་ཞེས་བོད་མཁས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འོད་དཀར་ཅན་གྱིས་ས་མོས་འདབ་མ་རྒྱས། །
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་རྒྱས། །
དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་བདག་བློའི་ཤེས་རབ་རྒྱས། །
ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་བློ་གསལ་དགའ་བ་རྒྱས། །

ཞེས་ཟླ་བ་དང་། སངས་རྒྱས། དབྱངས་ཅན་མ་དང་། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་དོན་མི་འདྲ་ཡང་། རྒྱས་ཞེས་པའི་འདྲ་ཚིག་གིས་ཡང་ཡང་བསྐོར་བའམ་ཟློས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གང་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཕྲེང་ཚོགས་ཀྱིས། །
ཡོན་ཏན་གཟུར་གནས་བློ་ཡིས་བརྟག་པར་དཀའ། །

དཀའ་སྤྱོད་རྣམ་པར་ཐར་བའི་ཚུལ་བཟང་བོ། །
བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་རློམ་ཚོས་བརྟག་པར་དཀའ། །

ཞེས་གང་གི་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་བུས་ཕྱུག་པར་གཏམས་པ་ནི། གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློ་ཡིས་བརྟག་པར་དཀའ་བ་སྟེ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ། དཀའ་སྤྱོད་སྡུག་རྒུས་བྱེད་པའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བཟང་བོ་དེ་ལ། བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོར་རློམ་པའི་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ཅན་དག་གི་སེམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་དཀའ་བ་སྟེ། ཐག་དོག་གིས་བཟོད་པར་དཀའ་ཞེས་སོ། །བྱ་བའི་གཞི་ཐ་དད་པ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟག་པར་དཀའ་གཉིས་བཟླས་པའི་དོན་མི་འདྲ་ཡང་། སྒྲའི་རྗོད་ཚུལ་ལམ་ཚིག་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་གྱིས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི། །
ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་ལེགས་བཤད་བློས་མི་དཔོག །
བླང་དོར་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས། །
སྨིན་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་མཐའ་མི་དཔོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐོར་བ་ནི། བསྐོར་བྱའི་ཡུལ་དེ་ལ། དེའི་བྱེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་གཅིག་པ་ཅན་བཟླས་པའི་ཚིག་བསྐོར་བ་དང་། ཚིག་དོན་སྔ་མའི་དོན་སླར་ཡང་བཟླས་ཏེ་དོན་གཞན་སྟོན་པ་སྟེ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལྷན་དུ་བློས་པའམ་བསྐོར་བ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཀུན་ལས་རྒྱལ་ནས་དེ་རིང་ཁྱོད། །
བཙུན་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད། །
ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་སྟེ་མཐོ་རིས་སོང་། །

ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བར་བྱེད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོར་རྒྱལ་པོ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་ནས་དགའ་བ་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པས་སླར་ཡང་རྒྱལ་པོས་དགྲ་སྡེ་བཅོམ་པའི་དོན་དེ་བསྐྱར་དུ་བཟླས་པས་དེས་བསད་པའི་དགྲ་ཟླ་རྣམས་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་དེང་སྐབས་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་རྩེ་བའི་དགའ་བ་སྟེ། རྒྱལ་པོས་དེ་རྣམས་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དོན། རྒྱལ་པོ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དོན་གཅིག་བུ་ལ་བསྐོར་བ་དང་། ཡང་རྩེ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལན་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྔ་མ་རྒྱལ་པོ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དགའ་བ་སྟེ། བཙུན་མོ་རྣམས་དང་དགའ་བའི་རོལ་རྩེད་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མས་རྒྱལ་པོས་བསད་པའི་དགྲ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་གླུ་གར་རོལ"མོས[1]སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། རྩེ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གཉིས་དོན་ཐ་དད་དུ་འཇུག་ཅིང་། ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་འདྲ་བས་ན་ཚིག་ལ་བསྐོར་བའང་ཡོད་པས། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཉིན་མོར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ། །

གཟུགས་སྣང་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་གསལ། །

དབྱར་ཌ་སྐད་གསང་སྒྲོག་པས་བྲེལ། །

རྨ་བྱ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པའི་གཟུགས་སྣང་སྣ་ཚོགས་གསལ་བ་དེ། རྐང་བ་དང་པོའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་དོན་དེ་ཉི་མ་གཅིག་བུ་ལ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། མོས * མོ་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

བསྒྲོར་བ་དང་། ཆད་བ་བཞི་བའི་ཟླ་བྱ་དགའ་བ་དེ། ཆད་བ་གསུམ་པའི་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས། དོན་དེ་འབྲུག་ལ་བསྒྲོར་བ་སྟེ་དོན་བསྒྲོར་བ་དང་། ཉི་མ་གསལ་བ། གཟུགས་གསལ་བ། འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་པས་བྲེལ་བ་དང་། ཟླ་བྱ་གར་གྱིས་བྲེལ་བ་རྣམས། བྱ་བ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྒྲའི་རྗོད་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཚིག་གིས་བསྒྲོར་བའང་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྲིད་པས་ཡིད་འབྱུང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བའི། །

འདུན་པས་ཁོ་བོ་དབེན་པར་བག་ཡངས་རྒྱུ།

གནོད་པ་མེད་ལ་འཁྲིར་མཐོང་ཁྲིམ་མཚེས་རྣམས། །

དོགས་པའི་ཡུལ་མེད་རང་ཁྲིམ་བག་ཡངས་རྒྱུ། །

ཞེས་པའི་ཆད་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ་ནི། ཆད་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གནོད་མེད་འཁྲིར་མཐོང་དང་། དོགས་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་བསྒྲོར་བ་དང་། བག་ཡངས་རྒྱུ་ཞེས་ལན་གཉིས་བརྗོད་པས། དང་པོས་རང་ཉིད་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་དང་འདུ་འཛིའི་གཡེང་བ་མེད་པའི་བག་ཡངས་དང་། གཉིས་པས་རང་ཉིད་འཁྲིར་མཐོང་བའི་དོགས་པའི་ཡུལ་མེད་སྐབས་གང་ལ་ཡང་འཛེམ་མི་དགོས་པར་བག་ཡངས་སུ་རྒྱུ་ཞེས་སྒྲའི་རྗོད་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཚིག་གིས་བསྒྲོར་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་དག་གི་སྐབས། ཚིག་འདྲ་བའམ་སྒྲའི་རྗོད་ཚུལ་གཅིག་པ་བསྐྱར་དུ་ཟློས་ཀྱང་འདྲ་ཚིག་དེས། བྱ་བ་ཐ་དད་དམ་དོན་སོ་སོར་སྟོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

ཡང་ན། མཛའ་བ་སྙིང་ལ་འཁྱུད་པའི་སྨིན་ལེགས་གང་། །

བློ་བུར་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གནོན་པར་དཀའ། །
སྐར་ཡང་སྐྲེག་འཇོམ་ཉམས་རྒྱས་དགའ་མ་དང་། །
ལྷན་དུ་རྟེན་པའི་དགའ་བ་གནོན་པར་དཀའ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཚིག་སྐྱར་ཟློས་བྱེད་པ་དཔེར་ན། གསལ། རྒྱས། མཆོག། མཛེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་མི་སྟོན་པའི་མིང་ཁོ་ན་སྦྱར་ན། ལེའུ་གསུམ་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་བར་མཐའ་ཚོད་པའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཉེན་ཆེ་བས། བསྐོར་རྒྱན་འདི་ལ་བརྟག་པར་དཀའ། གནོན་པར་དཀའ། མི་དཔོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གཅིག་པོ་དེས་དོན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ཐུབ་པའི་འདྲ་ཚིག་བསྐྱར་བཟླས་བྱས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །

ཟུར་པ། འགོག་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ འགོག་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩ་བར། དགག་པ་བརྗོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དགག་བྱར་བྱས་ནས། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག །མ་ཡིན། མེད། མ་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྒྲ་དངོས་ཀྱི་དོད་མཚུངས་པའི་དགག་ཚིག་ཅི་རིགས་བཀོད་ནས། འགོག་པའི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་རྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་འགོག་རྒྱན་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉེར་གསུམ་ཡོད་དེ།

བྱུང་བ་མངོན་གྱུར་འབྱུང་འགྱུར་འགོག །
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྒྱུ་འབྲས་འགོག །
རྗེས་གནང་"དབང་[1]་དང་མ་གུས་དང་། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༣༠༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། དཔང *དབང

ཤེས་བརྗོད་རྩུབ་མོ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག །

འབད་དང་གཞན་དབང་ཐབས་ཀྱིས་འགོག །

ཁྲོ་དང་སྨྲ་ངན་འཇིགས་པ་དང་། །

ཐེ་ཚོམ་སྨྲ་དང་དོན་གཞན་དང་། །

རྒྱུ་ཡིས་འགོག་པ་ཉེར་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ཐུང་བའམ་འདས་པ་འགོག་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་"གྱི་[1]་གཞིར་གྱུར་པའི་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་དོན་ སྔར་བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་མི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་དགག་བྱར་བཀོད་དེ། འགོག་བྱེད་བྱ་བ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བསྟན་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དེ་སེལ་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལུས་མེད་ཀྱི་ནི་མེ་ཏོག་གི །

མདའ་ལྔས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་པ་མི་སྲིད་ཡང་ན་ནི། །

དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ། །

ཞེས་ལུས་མེད་དམ་འདོད་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་འཇམ་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྔ་ཙམ་ལས་མེད་པས་གྲངས་ཉུང་སྐབས། དེས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་བདེན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་པ་ནི། ཡང་ན་དེ་འདྲ་སྲིད་དུའང་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ནི། བློས་དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་སོ༔ །འདིའི་འདས་པའམ་བྱུང་བ་འགོག་ཚུལ་ལ། ས་སྐྱ་དག་ཆོས་ཀྱིས། བློ་དེ་ད་ལྟ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༣༠༡ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། གྲིས *གྲི

རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་མངོན་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེ་དགག་བྱར་བྱས་ན་ད་ལྟ་བ་འགོག་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དེ། འདིའི་མདའ་ལྟས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དགག་བྱ་དང་། དེ་ལ་མི་སྲིད་ཅེས་དགག་ཚིག་དངོས་བཀོད་ནས་འགོག་བྱེད་ནི། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་སྲིད་ན། རིག་བྱ་འཛམ་ལ་གྲངས་ལྟ་ལས་མེད་པའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་འདི་ལ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་སོགས་དང་། རྣོ་ཞིང་རྩུབ་པའི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚིག་ཕྱི་མ་དེ་སྟུ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ཀྱང་། རིན་སྤུངས་པ་དང་། ཀུན་གཟིགས་ལྟ་བ་ཆེན་པོ། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་སྙམ་པའི་བློ་ནི། འདོད་ལྷའི་མདའ་ལྟས་སྲིད་གསུམ་འཇོམས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྔོན་ནས་གྲགས་ཤིང་། གྲུབ་ཟིན་པའི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས། བློའི་འཛིན་སྟངས་ལ་འཆར་ཟིན་པའམ་བྱུང་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་བཏགས་ཤིང་། མདའ་ལྟས་རྒྱལ་བར་བྱེད་མི་སྲིད་སྙམ་པའི་བློ་དེ་དགག་བྱར་བྱས་ནས། འདས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི། ཞིང་དཔང་རྣམ་གཉིས་དང་། དཔང་ཊཱི་ཀ་གི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་ལྷ་སྟེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས། །
གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཡ་མ་བརླ། །
འོན་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་གང་ཟག་གི །
རང་བཞིན་ཚུར་མཐོང་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་ལས་འགོངས། །

ཞེས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་"ཀཽཎྜི་ནྱ[1]"དང་། རྟ་ཐུལ། རླངས་པ། མིང་ཆེན། བཟང་ལྡན་ཏེ་འཁོར་ལྔ་ལ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༠༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༨ ན། ཀོ། དི་ནྱ * ཀཽཎྜི་ནྱ

བཀའ་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག”པའི་[1]བདེན་པ། ལམ་བདེན་ཏེ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟེར་བ་ནི་ཡ་མ་བརླ་སྟེ། སྙིང་པོ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་ནི་དགག་བྱ༑ དེ་འགོག་བྱེད་ནི་འོན་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཡང་སྲིད་དེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་དེ་རང་ཅག་ཚུར་མཐོང་གི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཡུལ་ལས་འགོངས་པ་སྟེ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་ཞེས་དགག་བྱའི་བློ་དེ་འདས་པའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མཉམ་མེད་ཐུབ་པ་མཆོག་དེས་བྱམས་པའི་མཚོན། །
གཅིག་བུས་དཔུང་དང་སྡེར་བཅས་དྲེགས་པའི་བདུད། །
བཅོམ་པའི་སྔོན་བྱུང་གཏམ་འདི་ཙུད་པོ་ཆེ། །
འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་བསམ་མི་ཁྱབ། །

ཅེས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བྱམས་པའི་མཚོན་གྱིས་བདུད་སྡེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་གཏམ་འདི་ནི་ཧ་ཅང་ཙུད་ཆེན་པོ་རེད་སྙམ་པའི་བློ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། འོན་ཀྱང་གཏམ་དེ་འདྲ་སྲིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྲིད་ན་གྲགས་འབར་གེ་སར་མི་དབང་གིས། །
དཔའ་རྩལ་གཡུལ་འཐབ་དྲག་པོས་དགྲ་དཔུང་ཚོགས། །
ཐལ་བར་བརླགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཏམ་དེ་རྫུན། །
འོན་ཀྱང་དཔའ་བོའི་སྟོབས་རྩལ་བསམ་ལས་འདས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༠༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། - པའི་ * པའི་

གཉིས་པ་མངོན་སྒྱུར་རམ་ད་ལྟ་བ་འགོག་པ་ནི། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པའི་བཙོས་མའི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་བཙོས་མིན་གྱི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་ནས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། སྣན་སྒྲོགས་མ་དག་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །
རྣ་བ་ལ་ནི་ཨུཏྤལ་འཛུག །
ལས་འདི་ལ་ནི་མིག་ཟུར་དག །
ཡོངས་རྫོགས་མིན་པར་སེམས་སམ་ཅི། །

ཞེས་སྣན་སྒྲོགས་མ་སྐྱེ་བུད་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་འཛུགས། དེ་ལས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་བྱ་བའམ་རང་བཞིན་ཟུར་མིག་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་སམ་ཞེས་སོ། །འདིར་བུད་མེད་ཅིག་གིས་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་འཛུགས་བཞིན་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་གྲོགས་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་བྱ་བ་དེ་མཐོང་ནས། བུད་མེད་དེར་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་ཟུར་མིག་ལ་སོགས་པའི་མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ཡོད་བཞིན། ད་དུང་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་འཛུགས་པས་ཅི་བྱ། ཁྱོད་ལ་ད་དུང་མཛེས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་སམ། ཞེས་བརྗོད་དེ། བུད་མེད་དེས་རང་གི་རྣ་བ་ལ་ཨུཏྤལ་འཛུགས་བཞིན་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) འཇམ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ན། །
རལ་གྲི་བཟུང་དེའི་དགོས་པ་ཅི། །
ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་དར་བ་ཡི། །
མཁྱེན་མཆོག་འདི་ལས་ལྷག་པ་གང་། །

ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་ན་རལ་གྲི་འཛིན་བཞིན་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི་ཤེས་རབ་རྣོ་ཞིང་སྦྱར་ལ་ཟབ་པའི་མཁྱེན་བཟང་འདི་ལས་ལྷག་གང་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ནས། རལ་གྲི་འཛིན་བཞིན་པའི་བྱེད་པ་དཔྱ་བ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
ཡེ་ཤེས་རལ་གྲིའི་ཕྱག་ཆ་འཕྱར་ནས་ཅི། །
འགྲོ་འདིའི་རྨོངས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །
ཁྱོད་ཞལ་མཐོང་བས་ཅིག་ཅར་གཞོམ་ནུས་སོ། །

ཞེས་པའི་དགག་བྱ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་རལ་གྲི་འཕྱར་བ་དང་། འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་མཐའ་དག་གཞོམ་ནུས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ། ཡང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གི་སྤྲིན་གཞོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལས།

འདི་ནི་ནུ་མ་རབ་མཛེས་པ། །
དོ་ཤལ་ཁྲར་གྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲིབ། །
མཛེས་སྡུག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །
ཤིན་ཏུ་མང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་།

ཡང་ན། མཛའ་ཁྱོད་འདོད་པས་སྨྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །
ཆགས་པའི་ཟུར་མདའ་བདག་ལ་འཕེན་འདི་ཅི། །
འགྱུར་མེད་མཛའ་གཙུགས་སེམས་ཀྱི་བརྩེ་ཆེན་འདིས། །
མི་ཕྱེད་སྙིང་གི་ཐིག་ལེར་འཁྱུད་པས་ཆོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་འབྱུང་འགྱུར་རྨ་མ་འོངས་པ་འགོག་པ་ནི། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་དགག་བྱར་བྱས་ནས། བྱ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཚབས་ཆེ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་འགོག་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཇོ་བོ་བདེན་པར་སྨྲོའི་བདག །

གཞན་དང་ཙུམ་པ་ནས་འཕོས་པའི། །

རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱིས་དམར་མིག་གིས་ནི། །

ནམ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་མ་ལགས། །

ཞེས་ཇོ་བོ་སྟེ་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བུད་མེད་གཞན་དང་ཙུམ་པ་ན་སྟེ་འོ་བྱས་ས་ལས་མཆུ་སྒྲོས་ཀྱི་རང་མདངས་འཕོས་པ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བོར་བྱེད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཆགས་པའི་མིག་གིས་བལྟས་ཀྱང་བདག་སྡུག་བསྔལ་དེས་ངེས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བས། བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་རང་གི་མཛའ་མོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི། བདག་པོ་བུད་མེད་ཞན་དང་འགྲོགས་ན་རང་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཁོ་མོ་ངེས་སུ་འཆི་བར་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ས་སྐྱ་དགེ་ཚོས་ཀྱིས། བུད་མེད་རང་ཉིད་སྐྱེ་བོ་གཞན་དང་ཙུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ངན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་བདག་པོ་ཁྱོད་ཁྲོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དམར་བའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་དེ་འདྲ་འབྱུང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བུད་མེད་ཀྱིས་བདག་པོ་ཁོ་ལ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་འགྲེལ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཚུལ་འཚོས་སྒོམ་ཆེན་ཐན་པོའི་རྫ་བག་གིས། །

ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་པས། །
མི་ཤེས་ བླུན་པོ་ཚོགས་པའི་གྲལ་ཁྲིད་དུ། །
མགོ་སྐྱེས་དཀར་པོའི་ཐོར་ཅོག་འཆིང་བར་དེས། །

ཞེས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ནི་ཚུལ་འཆོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སློམ་ཆེན་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་རྫ་བག་གི་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ནས། རིག་པའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་ཡང་སྐྱོང་བར་མི་འདོད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཡོན་ཏན་མ་སྦྱངས་ན་ཕྱིས་སུ་བླུན་པོའི་ཁྲིད་དུ་སྐྲ་དཀར་གྱི་ཐོར་ཅོག་འཆིང་བའམ་རྨས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཁ) ས་གཞི་སྐྱོང་ཁྱོད་ནང་གི་བང་མཛོད་ཅམ། །
འགེངས་ཕྱིར་རང་གི་ཆབ་འོག་འཆིར་ཞུགས་ན། །
འབད་པས་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་འདི། །
བསྲུང་སླད་ཁོ་བོའང་ཡུལ་གཞན་ཅིས་མི་འབྲུམ། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བང་མཛོད་འགེངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆབ་འོག་གི་འབངས་རྣམས་འཆིར་བའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། རང་གིས་འབད་པའམ་ངལ་རྩོལ་གྱིས་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་དུ་འདི་བསྲུང་བའི་ཆེད་དུ། ཁོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆབ་འོག་ནས་བྲོས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྲུམ་ཞེས་རྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས། བྱ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བློ་གྲོས་ཆེར་གསལ་ན་ཚོད་རབ་གཞོན་པའི། །

དུས་འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་མི་སྤྱོང་ན། །

ཕྱིས་འབྱུང་དགའ་བ་འབུམ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་གསར། །

བཞད་ཚེ་ནོར་སྐྱོང་ལྷན་དུ་ཅིས་མི་འཁྲུམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་ཆོས་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཆོས་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལུས་ཕྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས། །

འཇམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་བརྟན། །

གལ་ཏེ་བདེན་པར་འཇམ་པ་ན། །

བློ་བུར་དུ་བདག་ཅི་ལ་གདུང་། །

ཞེས་ལུས་ཕྲ་མ་སྟེ་བུད་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་འཇམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་བརྟན་ཡིན། གལ་ཏེ་འཇམ་པ་དེ་བདེན་ན་བློ་བུར་དུ་བདག་ལ་འདོད་སྨྲོས་ཀྱི་གདུང་བ་རྒྱབ་མོས་ཅི་ལ་གདུང་། ཞེས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འཇམ་པ་དེ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་ཁྱད་ཆོས་འཇམ་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཏེ་བདག་ལ་ཁྱད་ཆོས་རྒྱབ་མོས་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ”ཞེས[1]སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྐབས་གསུམ་པ་རྣམས་དགེ་བ་བཅུར་སྤྱོད་པའི། །

སྔོན་བྱུང་གཏམ་རྒྱན་བདེན་ན་ལྷ་དབང་གིས། །

དྲང་སྲོང་གཽ་ཏ་མ་ཡི་མཆིས་བྲང་ལ། །

སྤྱད་པས་མིག་སྟོང་བྱུང་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༠༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། ཅེས * ཞེས

ཞེས་དགག་བྱ་སྐབས་གསུམ་པ་སྟེ་ལྷ་རྣམས་དགེ་བ་བཅུར་སྦྱོད་ཅེས་པའི་སྔོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡིན། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་གཏམ་དེ་རྫུན་ཡིན་ཞིང་གལ་ཏེ་བདེན་ན། སྔོན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲང་སྲོང་གཽ་ཏ་མའི་ཚུང་མ་བཙོལ་མེད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྨྱུད་པས། དྲང་སྲོང་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པས་དམོད་པ་བཏབ་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་ལ་མོ་མཚན་སྟོང་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་མགུ་བར་བྱས་པས་མོ་མཚན་སྟོང་དེ་མིག་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སྔོན་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཏེ་དགག་བྱ་ལྷས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ལྷའི་དབང་པོས་དྲང་སྲོང་གི་ཚུང་མ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་བསྟན་པས་ཁྱད་ཆོས་དེ་འགོག་པ་ལྷ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(བ) སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ཡངས་ཀྱིས། །
ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ལ་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པ་རྫུན། །
གཞན་དུ་འདོད་ལྷའི་སྙིང་ལ་བཟོད་དཀའ་བའི། །
མྱུ་ངན་ཚེར་བ་དྲག་པོས་ཅི་ལ་གདུང་། །

ཞེས་དགག་བྱ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་ནས་ལུས་ཅན་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། གཏམ་དེ་ནི་རྫུན་པ་སྟེ་གལ་ཏེ་བདེན་ན་ལུས་ཅན་ལ་ལ་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ། འདོད་ལྷའམ། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་སྙིང་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་མྱ་ངན་གྱི་ཚེར་བ

དྲག་པོས་ཅི་ལ་གདུངས་ཞེས་སྨྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུའི་ཁྱད་ཆོས་ཕྱག་གི་བྱ་བ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཟླ་གཞོན་འཛུམ་པའི་འོད་དཀར་བྱེ་བའི་མདངས། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་དགའི་བྱེད་པོར་གྲགས་པ་རྩྭ། །
བདེན་ན་སྔང་རྩེའི་གཏེར་གྱུར་པད་དཀར་གཞོན། །
གདུངས་པས་མཉེན་འཛམ་འདབ་སྟོང་ཅི་ལ་ཟུམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟ་བ་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་གཞིའམ་ཆོས་ཅན་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། དེ་ནི་མཛེས་སམ་མ་ཡིན་ཞེས། །
རྣམ་རིག་འདི་ནི་ཅི་ལས་སྐྱེས། །
དེར་ནི་འོད་ཙམ་གཡོ་བ་ཉིད། །
མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན། །

ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ལུས་ཅན་མ་དེ་ནི་མཛེས་སམ་མི་མཛེས་སྙམ་པའི་རྟོག་དཔྱོད་འདི་རྒྱུ་ཅི་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་ཞེས་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི་དེ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འོད་གཡོ་བ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལུས་ཅན་མའི་རྟེན་དངོས་མ་ཡིན་པས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནམ། ལུས་ཕྲ་མའི་རྟེན་དངོས་མཐོང་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) འཇུག་པ་བཅུ་བས་ལྟ་མིན་སྟོབས་ལྡན་དག །

ས་འོག་བཅིངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བརྗོད་མི་ནུས། །
རིག་བྱེད་གཞུང་དུ་བསྟན་པའི་ངོ་མཚར་གཏམ། །
ཙུང་ཟད་ཐོས་ལས་ཞིབ་ཏུ་མཐོང་བ་མིན། །

ཞེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་བཤད་པའི་འཇུག་པ་བཅུ་བ་ནི། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་པས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་གནོན་པ་ན། ཁྱབ་འཇུག་གི་བསམ་པར། ངས་འདི་དང་གཡུལ་སྤྲོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་བསླུ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཁྱབ་འཇུག་བྲམ་ཟེ་མི་འུ་ཐུང་ངམ་གཟུགས་ཐུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་སློང་བོའི་ཚ་བྱད་ཀྱིས་སྟོབས་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་"ཕྱིན[1]་པ་ན། སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པས། བྲམ་ཟེ་དེས། ཕ་མ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ས་གོམ་པ་དོ་སློང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། སྟོབས་ལྡན་གྱིས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ས་གོམ་པ་གསུམ་ཁྱེར་ཅིག་སྨྲས་པས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཁྱབ་འཇུག་གཟུགས་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་ནས་གོམ་པ་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གཞལ་བས། གོམ་པ་གསུམ་པའི་གནས་མ་བརྙེད་པར་སྟོབས་ལྡན་དམ་བཅས་པ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་ཤིང་། སྟོན་ཁས་བླངས་པ་མ་གྲུབ་པས་ཡིད་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྟོབས་ལྡན་བཟུང་སྟེ་ས་འོག་ཏུ་བཅིངས་པར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་བས། དགག་བྱའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱབ་འཇུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ས་འོག་ཏུ་བཅིངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འགོག་བྱེད་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་རྗོད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཙུང་ཟད་ཐོས་པ་ལས། ཞིབ་པར་མཐོང་བ་མིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་དགག་བྱ་ནི། ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྟོབས་ལྡན་ས་འོག་ཏུ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༧༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༧༠ ན། ཕྱེན * ཕྱིན

བཅིངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གོ་མི་རུང་བར། སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནམ། ཁོ་རང་གི་ལུས་རྟེན་དངོས་ས་འོག་ཏུ་བཅིངས་པ་འགོག་པ་ལ་གོ་དགོས།

(ཁ) གཙུམ་ཆེན་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་རྟ་མཆོག་དཔལ། །

གར་དགུའི་ཉམས་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས། །

དཔག་པར་དཀའ་སྟེ་དུས་མཐའི་མེ་དཔུང་ཆེ། །

འབར་བ་ཙམ་ལས་སྐུ་ཉིད་མངོན་སུམ་མིན། །

ཞེས་དགག་བྱ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་ནམ། དཔལ་རྟ་མཆོག་རོལ་བའི་སྐུ་ནི་གར་དགུའི་ཉམས་ཅན་ཏེ། སྒེག་པ་དཔའ་བ་མི་སྡུག་པ་སྟེ་སྐུའི་ཉམས་གསུམ། གོད་དང་དྲག་ཤུལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་གསུང་གི་ཉམས་གསུམ། སྙིང་རྗེ་རྔམ་པ་ཞི་བ་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་གསུམ་སྟེ། ཉམས་དགུ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་དཔག་པའམ་དཔྱད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། འགོག་བྱེད་ནི། གར་དགུའི་ཉམས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་དཔག་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་དུས་མཐའི་མེ་འབར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྟ་མགྲིན་གྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་པ་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བའི་ཟླ་གཞོན་གྱི། །

མཚར་སྡུག་དཀྱིལ་འཁོར་འཚོལ་ཕྱིར་ངལ་བས་ཅི། །

དེ་ནི་འཛེ་སྒེག་ཉམས་ལྡན་དབྱངས་ཅན་ལྷའི། །

དཀར་མཛེས་འཛུམ་སྟོང་གྲོལ་བའི་ཞལ་ཁྱིམ་དངོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱུ་པ་རྒྱུ་འགོག་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་

བོ་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཛ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དག་དམར་གྱུར་ཅིང་། །

མཚུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་། །

སྨིན་མ་འཁྱོག་སྟེ་དེ་ལྟ་ནའང་། །

ཉེས་པ་མེད་པས་བདག་མི་འཇིགས། །

ཞེས་མཛའ་མོ་རང་ཉིད་སྐྲག་པའམ་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་རང་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་མཐུན་གྱི་ཉོངས་པའམ་ཉེས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་། མཚུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་། སྨིན་མ་འཁྱོག་པོ་སྟེ་ཁྲོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ཁོ་མོ་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མཛའ་མོ་བདག་ལ་མེད་པས། ཁོ་མོ་མི་འཇིགས་སོ་ཞེས་མཛའ་མོ་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་རང་སྐྱེས་པ་གཞན་དང་འབྲེལ་མཐུན་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་འགྲེལ་བཤད་ལ་ལར་མཛའ་བོ་ཞེས་སྐྱེས་བུའི་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ། སྐྱེས་པ་ལ་སྦྱར་བའང་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་གཉིས་གང་ལ་སྦྱར་ཀྱང་རུང་བས་གསུངས།

(ག) གཟུ་བོར་མི་གནས་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས། །

འཕྲུ་སྨོད་གཏམ་གྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་ཀྱང་། །

ཚེ་སྟོན་བཟོད་པ་མ་བསྒོམས་པའི། །

ཉོངས་འགྱོད་ལུས་ཕྲ་བ་བདག་ལ་མེད། །

ཅེས་ལུས་ཕྲ་མ་རང་ལ་ངན་སྨྲས་སྨྲ་ཚོགས་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྟེ། རང་གིས་མི་འཚམ་པའི་སྤྱོད་ངན་བྱས་པའི་ཉོངས་འགྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་དགག་བྱ། དེའི་འགོག་

བྱེད་ནི་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱི་བློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པར། ཕྱོགས་ལྷུང་གི་བསམ་པས་འཆལ་གཏམ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲགས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་རབས་སྔོན་མར་བཟོད་པ་མ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཆེ་འདིར་རང་ལ་གཞན་གྱི་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པའི་ཉེས་པའི་ནོངས་འགྲོད་བདག་ལ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཟངས་ཞུན་ལྕག་ལྕག་ཁོལ་དང་ལྟུགས་ཀྱི་གཞིར། །

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་རྒྱབ་པོའི་མཚོན་བརྡར་ཏེ། །

འཇིགས་པའི་ང་རོ་སྒྲོགས་ཀྱང་མི་དགེའི་ལས། །

མ་སྤྱད་ཕྱིར་ན་བདག་སེམས་ཅི་ལ་གཡོ། །

ཞེས་དམྱལ་བའི་གཤིན་རྗེ་ཕོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་ཟངས་ཞུན་བསྐོལ་ཏེ་ཁོལ་བ་དང་། ལྟུགས་"ཀྱིས[1]་གཞིར་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་བརྡར་ནས་འཇིགས་པའི་ང་རོ་སྒྲོགས་པ་སོགས་རྫམ་པའི་ཉམས་སྟོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་དམྱལ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་བདག་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མི་དགེ་བའི་ལས་མ་བྱས་པས། འབྲས་བུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པས་ན། བདག་སེམས་ཅི་ལ་གཡོ་ཞེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གཏུམ་དྲག་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕོ་ཉ་ཡིས། །

འཇིགས་པའི་ཁྲོ་གཏུམ་རྫམ་པའི་ཚས་སྦྲོས་ཀྱང་། །

བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འགལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ཉེས། །

གང་ཡང་མ་གོས་བདག་སེམས་ཅི་ལ་སྐྲག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

---

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༧༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ཀྱིས * ཀྱི་ས་ཡིན་པར་སྣམ།

བདུན་པ་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ནི། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཞིག་དགག་བྱ༑ དེ་འགོག་བྱེད་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་བཀོད་ནས། རྒྱུ་དེ་དག་ཚོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་མ་ནུས་པར་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

ཚ་བར། མཛའ་བོ་དག་ནི་རིང་ན་གནས། །
ཆུ་འཛིན་བགྲོད་ལྡན་འདི་ནི་འོངས། །
ནི་ཙུ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་མཐོང་། །
བདག་ཤི་མིན་པ་འདི་ནི་ཅི། །

ཞེས་རང་གི་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཉེན་པ་མོ་དེ་ཉིད་ཆགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོས་གཟིར་ཏེ་འཆི་བའི་རྒྱུ། རང་གི་མཛའ་བོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ཐག་རིང་བོར་གནས་པ་དང་། ཚོང་བ་རྣམས་འགྲོ་འོང་གི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཆུ་འཛིན་གྱི་ཕྲེང་བ་ཡང་བདག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནས་ཚུར་འོང་ཞིང་། ཤིང་ནི་ཙུ་ལ་སྔེ་རྒྱ་ལྷུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྣེ་མའི་དྲ་བའམ་རལ་བ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་མཐོང་བས་ན། བྲལ་བའི་ཉེན་པ་མོ་བདག་ཆགས་པའི་འདོད་པ་དྲག་པོས་གདུང་བ་སྟེ། འཆི་བའི་རྒྱུ་འདི་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཀྱང་། ད་དུང་བདག་མི་འཆི་བར་ཡུན་རིང་བོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་ཅིང་གདུང་བ་འདི་ཅི་ཡིན། ཞེས་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཆི་བ་དེ་དགག་བྱ། འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་སྟེ། མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བ་སོགས་འཆི་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཀྱང་། བདག་མ་ཤི་བར་བརྗོད་པས། འབྲས་བུ་འཆི་བ་དེ་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཡིད་སྨུབས་བདག་པོའི་ལུས་ཕྲའི་བཞིན་ངོམ་ཞིང་། །
དཀྱུས་རིང་རྣམ་བཀྲ་མིག་ཟུར་གཡོན་དུ་འཕྱོག །

མཚུ་སྒྲོས་འཇམ་པས་སོ་ཕྲེང་སྟོན་པ་ཡིས། །
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་འདི་མཚར། །

ཞེས་དགག་བྱའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེད་པ་དང་། འགོག་བྱེད་ཉོན་མོངས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བདུད་ཀྱིས་སྤྲུལ་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཤིང་སྒེག་པ་དང་། ཟུར་མིག་གིས་ལྟ་བ། མཚུ་སྒྲོས་དམར་བ། སོ་ཕྲེང་སྟོན་པ་སོགས་འཛོམས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་འདི་མཚར་རོ་ཞེས་འབྲས་བུ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལང་ཚོ་བདོ་ལས་ལུས་མེད་ལུས་ཞུགས་ཤིང་། །
ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་དུ་རྙེན། །
གཞོན་ནུ་མ་རྣམས་མངོན་འདོད་དུས་འདེབས་ཀྱང་། །
ཁོ་བོ་བསླབ་གཞིའི་རྒྱ་ལས་འགོང་མ་ནུས། །

ཞེས་དགག་བྱའི་འབྲས་བུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་འབྲལ་བ་དང་། འགོག་བྱེད་བསླབ་ཁྲིམས་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་བུད་མེད་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདུད་ཞུགས་པ་སྟེ་འདོད་པས་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཉི་མ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་ལ་གནས་པའི་དུས་ཏེ། སྟོན་ཟླ་བའམ་ཟླ་བ་ལྔ་བ་ལ་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་ཟེར། དབྱར་ཟླ་ར་བར་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་སླེབས་པ་དང་། བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཏེ་དུས་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་འཛོམས་ནའང་། ཁོ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱའམ་རྐེ་ལས་མ་འདས་ཞེས་དགག་ཚིག་བཀོད་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་འཁྲིག་པའི་ཁྱིམ་ནི་

སྣད་འཚོང་མའི་གནས་ལའང་འཇུག་པས་དེ་དང་། ཡང་འཕྲིག་པའི་དུས་ནི་མཚན་མོ་ལ་འཇུག་པས། ཉི་མ་ཡོལ་བའི་དུས་སོགས་ལ་སྦྱར་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད། བདོ་བ་ནི་དར་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་གོ །

ཡང་ན། གྲོགས་དག་རྣམ་གཡེང་འདོད་དགའི་ལས་ཀྱིས་བྲེལ། །
ལ་ལ་གང་བསམ་རྩེ་འཇོས་ཉིན་མཚན་འདལ།
གཞན་དག་འཛིག་རྟེན་བདེ་དགའ་དོན་གཉེར་ཀྱང་། །
ཁོ་བོ་སློབ་བརྩོན་ལས་ལས་འགོངས་མ་གྱུར། །"ཅེས[1]་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་རྫེས་གནང་གིས་འགོག་པ་ནི། ཡིད་ལ་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི། འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་རང་གི་གྲོགས་པོའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚིག་མངོན་གསལ་དུ་བརྗོད་ཀྱང་། བྱ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་འཕྲུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཚིག་ཟུར་ནས་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་གཤེགས་པར་མཛོད། །
ཁྱོད་ཀྱི་བགྲོད་པས་བདག་ལ་ནི། །
གདུང་བ་ཡུན་རིང་འབྱུང་མི་འགྱུར། །
འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་དོགས་མི་འཆལ། །

ཞེས་བདག་པོ་ཁྱོད་གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་འདོད་ན་གཤེགས་པར་མཛོད་ཅིག །ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་བགྲོད་པས་ཁོ་མོ་ལ་ཆགས་པའི་གདུང་བ་ཡུན་རིང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་མོ་མྱུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་དོགས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༡༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། ཞེས * ཅེས

པ་འཚལ་མི་དགོས་ཞེས་སོ། །འདིའི་དགག་བྱ་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྒྲོད་པ་དང་། འགོག་བྱེད་བུད་མེད་རང་ཉིད་འཆི་བར་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་གཞིགས་པར་མཛོད་ཅེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ངེས་པར་འཆི་བ་ཚིག་ཟུར་ལ་བརྗོད་དེ་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཧ་ལྡང་ཚུ་ལྷའི་ས་འཛིན་ལ། །
བགྲལ་བར་འདོད་ན་ཅི་བདེར་འཚལ། །
སྐྱེད་ཚལ་མཛེས་པའི་འདམ་སྐྱེས་རྣམས། །
འདབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཟུམ་པར་བྱེད། །

ཅེས་དགག་བྱ་ཉི་མ་ནུབ་པ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉི་མ་ནུབ་རིར་གཞིགས་པར་འདོད་ན་ཅི་བདེར་མཛོད་ཅེས་རྗེས་སུ་གནང་ཞིང་། འོན་ཀྱང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་པདྨ་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་ངེས་པར་ཟུམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་བུའོ། །

(ཁ) ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་ཁྱོད་དགེ་བའི་ཞིང་། །
དོན་དུ་གཉེར་བཞེད་མཆིས་ན་དེ་བཞིན་མཛོད། །
ཚུ་བུར་དང་མཚུངས་སྙིགས་མའི་ལུས་ཅན་འགའ། །
བྲལ་བའི་གདུང་བས་ཡུན་རིང་འཚོ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྒྲེང་བའི་བླ་མ་ཁྱོད། དགེ་བའི་ཞིང་དུ་དགོངས་པ་གཏོད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་གཞིགས་པར་བཞེད་ན་དེ་བཞིན་མཛོད། འོན་ཀྱང་ཉམ་ཆུང་བའི་སྙིགས་དུས་ཀྱི་སློབ་བུ་འགའ། ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་སྦྲུ་རིས་བཀྲ་བའི་དབྱུར་སྐྱེས་མགྲོན། །

སྣན་པར་སྨྲ་ཁྱོད་གཤེགས་ན་ཅི་བདེར་མཛོད། །

འོན་ཀྱང་སྔོ་ལྗང་གཡུ་མདངས་རབ་རྫོགས་པའི། །

སྤྲོ་ལྡན་ཆར་དུས་གཞོན་ནུ་རིང་མི་འཚོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཀྱུ་བ་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། བྱ་བ་དེའི་དགེ་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་མང་དུ་བཤད་པའི་མཐར། བཙན་ཤུགས་སམ་དབང་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ནོར་ནི་མང་པོ་རྙེད་འགྱུར་ཞིང་། །

ལམ་དུ་ཡང་ནི་བདེ་ཞིང་དགེ །

བདག་སྲོག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མེད། །

འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགྲོ་མི་བྱ། །

ཞེས་བདག་པོ་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སོང་ན་ནོར་མང་བོ་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལམ་དུ་ཡང་བགྲོད་བདེ་ཞིང་དགེ་ལ། མཛའ་མོ་བདག་ཀྱང་ཁྱོད་གཤེགས་པའི་ཤུལ་དུ་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་སྟེ། འདི་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དགག་བྱ༑ དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་ན་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་མེད་ཅིང་འདོད་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་སོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་ཁྱོད་འགྲོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་དབང་ཆེ་བའི་ངག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འོད་དཀར་ཅན་ཁྱོད་གླིང་གཞན་མཁར་གཤེགས་ན། །
ཕྱོགས་དེའི་མུན་ཚོགས་འཛོམས་ཤིང་ས་མོས་རྣམས། །
རྒྱས་ཤིང་ན་ཀྲའི་གྲོང་ཁྱེར་འཕེལ་བྱེད་ཀྱང་། །
དབུས་འགྱུར་བྲམ་ཟེ་དགའ་བའི་དཔལ་དུ་ཞུགས། །

ཞེས་དགག་བྱ་ཟླ་བ་གླིང་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི༑ ཁྱོད་གླིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ན་གླིང་དེའི་མུན་པ་སེལ་ཞིང་། ཡུལ་ཕྱོགས་དེའི་ཀུ་མུ་ད་དང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དབུས་འགྱུར་གླིང་འདིའི་བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་སླད་དུ། གླིང་འདིར་མི་ནུབ་པར་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་དབང་ཞུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྣམ་པར་འདྲེན་ཁྱོད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་སར། །
གདུལ་བྱར་འོས་པའི་འགྲོ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། །
འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འཇུག་པའང་དེ་འདྲ་མོད། །
འོན་ཀྱང་ཞིང་འདིར་རྟག་པར་བཞུགས་ཤིག་ཀྱེ། །

ཞེས་རྣམ་འདྲེན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ། ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁྱོད་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་ན། ཞིང་དེར་གདུལ་བྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འཇུག་པའང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ནའང་། ཁྱེད་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དུ་རྟག་པར་བཞུགས་ཤིག་ཅེས་དབང་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བརྒྱད་གཉིས་ལང་ཚོའི་མཛེས་རྫོགས་ཡིད་འཕྲོག་མ། །
དགའ་བ་འབུམ་སྐྱེད་ལྡོན་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ། །

གཤེགས་ན་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱང་། །
ནོར་བཟང་དགྲེས་པའི་དཔལ་དུ་བཞུགས་ཤིག་ཀྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ་མ་གྲུས་པས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བའམ་དངོས་པོ་ཞིག་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི་རང་གིས་བརྗོད་འདོད་གང་ཡོད་ཀྱི་དགོངས་འཆར་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་མ་གུས་པའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བདག་ནི་གསོན་རེ་སྟོབས་དང་ལྡན། །
ནོར་གྱི་བསམ་པ་སྟོབས་ལྡན་མིན། །
མཛའ་བོ་གཤེགས་སམ་བཞུགས་ལགས་སམ། །
རང་གི་གནས་སྐབས་སླུས་པ་ལགས། །

ཞེས་བུད་མེད་རང་གི་བདག་པོ་དེ་ནོར་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ལ་མ་རངས་པའི་ཚིག་སླུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁོ་མོ་ནི་བདག་པོ་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ཏེ་གསོན་དུ་རེ་བའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་གྱི། ནོར་སྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པས། གསོན་དུ་རེ་བའི་འདུན་པ་དེ་ཉང་བོར་སླུས་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་། བདག་པོ་ཁྱོད་རང་གཤེགས་པའམ་བཞུགས་པ་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བདེར་མཛོད། ཅེས་མ་རངས་པའི་ཚིག་གམ་མ་གུས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རང་གི་བདག་པོ་ནོར་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དགག་བྱ། དེའི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁོ་མོའི་བསམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་འགྲོ་སྡོད་གང་བྱེད་ཀྱང་རང་གིས་ཅི་བདེར་མཛོད་ཅེས་མ་གུས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཁྱོད་ཉིད་ཤོང་དབང་ལུགས་བཟང་རབ་བཟུང་ནས། །
མཁས་མང་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་གྱུར་རྨད་བྱུང་སྟེ། །
འོན་ཀྱང་དྭགས་བརྒྱུད་རྒན་པོའི་དང་ཚུལ་དང་། །
དཔྱོད་ལྡན་བློ་གསལ་རྣམ་ཐར་ཅི་བདེར་ཟུངས། །

ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤོང་སྟོན་དང་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙྪ་བའི་ལུགས་ཏེ་ས་སྐྱ་བའི་རང་ལུགས་བཟུང་ཞིང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཁས་མང་མཛེས་པར་བྱས་ན་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་ཚུལ་ཏེ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཐམས་ཅད་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཧུར་ཐག་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་གང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་བདེར་མཛོད་ཅེས་མ་རངས་པའམ་མ་གུས་པའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ནི། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་བའི་སློལ་འཛིན་མཁན་ཏེ། གཙོ་བོ་བླ་མའི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཚེ་ཧྲིལ་བོར་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། ས་སྐྱ་བ་ནི། འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་བརྒྱུད་དང་གདུང་བརྒྱུད་གཉིས་ཀའི་སློལ་འཛིན་པའི་རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་སོགས་ས་ཆེན་གོང་མ་ལྔའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་མཁན་ལ་ཟེར། དེ་ནི་གཙོ་བོ་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ལ་སྦྱངས་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བཞེས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་མ

གཏོགས། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཉམས་ལེན་ངོ་མ་དེ་ཐུགས་ལ་མི་འབབ་པ་གཏན་ཡིན། ཞང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཔང་སྟོན་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་། ས་སྐྱ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་སྐུ་རིང་ཡིན་པས་རྟེན་དགེ་སློང་དང་གྲུབ་མཐའ་ས་སྐྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས།

(ཁ) བདག་ནི་ཐུབ་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་འཛིན། །
དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ཆོས་ལ་དེ་ལྟ་མིན། །
གྲོགས་ཁྱེད་གནས་འདིར་གཟིམས་སམ་མི་གཟིམས་ཀྱང་། །
རང་གི་གནས་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གླེང་བར་ཟད། །

ཅེས་རང་གི་གྲོགས་དེ་བུད་མེད་ཀྱི་ཁང་བར་ཉལ་ནས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། བདག་ལྟ་བུ་སོ་ཐར་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་གྱི། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན། གྲོགས་པོ་ཁྱོད་བུད་མེད་ཀྱི་སྡོད་གནས་འདིར་གཟིམས་སམ་མི་གཟིམས་ཅི་བདེར་མཛོད་ཅིག་དང་། བདག་གིས་རང་གི་བསམ་པའི་དྲན་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གླེང་བ་ཡིན་ཞེས་མ་རངས་པའམ་མ་གུས་པའི་ཚིག་གིས་བྱ་བ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁས་པས་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ལ་ངལ་མི་མཐོང་། །
 བླུན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་ནོར་ལ་སྲེད་པས་བྲེལ། །
གྲོགས་ཁྱོད་མཁས་དབང་སྟན་པའི་གྲགས་འཛིན་ནམ། །
སྲིད་ལྡན་མིང་ངན་གང་འདོད་ཅི་བདེར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བའམ་

དངོས་པོ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། རང་གིས་མི་འདོད་པའི་བྱ་དངོས་དེ་ལ། སྨོན་ཚིག་གམ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྨྲས་ནས་དགག་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། མཛའ་བོ་གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་བཞུད། །

ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཞི་གྱུར་ཅིག །

གང་དུ་ཁྱོད་ནི་གཤེགས་པ་དེར། །

བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་མཛའ་བོ་ཁྱོད་གལ་ཏེ་གཤེགས་པར་བཞེད་ན་མྱུར་དུ་བཞུད་ཅིག ། ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཞི་པ་སྟེ་བདེ་ལེགས་དང་ལྡན་པར་ཤོག ། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཡང་ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་གདུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ངེས་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བས། ཁྱོད་གང་དུ་གཤེགས་པའི་ཡུལ་དེར་བདག་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག ། འདིར་མཛའ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་གཤེགས་པ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ། ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། བདག་ཀྱང་དེར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྨོན་པ་དང་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་འགོག་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། འདི་དང་མ་གྲུབ་པའི་འགོག་པ་ལ་དགག་ཚིག་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། འགོག་བྱེད་ཙམ་སྨྲས་པས་ཤུགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་བཀག་པར་གོ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔང་ལོས། སྟན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་སྨྲས་ཟིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། རིགས་པ་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) རྙེད་བཀུར་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་འཆོས་རྫུན། །

བརྟེན་པས་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །
ཕྱིས་ནས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་བློ་གསལ་དག །
མང་པོར་ཚོགས་ཚེ་འགྱོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཅེས་ཚུལ་འཆོས་ཏེ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་པས་གཞན་མགོ་སྐོར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་སྒྲུབ་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཆོས་མེད་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུའི་རྫུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདིའི་རྙེད་བཀུར་སྒྲུབ་ན་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །འོན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ཁྱོད་རང་མཁས་མང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཚོགས་པའི་གྲས་སུ་ཞུགས་སྐབས་ཁྱོད་ལ་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཚེ་འགྱོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ཚིག་དང་བཅས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཁྱོད་ཀྱི་འཚོ་བའི་ལྷག་ཀུན་ཐ་སྙད་ལ། །
བསྒྲིལ་བར་བཞེད་ན་བསྐལ་བརྒྱར་བཞུགས་གྱུར་ཅིག །
བདག་ཅག་སྙིང་བོ་དོན་ཟབ་འཚོལ་བ་རྣམས། །
ཕྱི་ཕྱག་བགྱིས་ཏེ་དབེན་གསུམ་བསྟེན་པར་སྨོན། །

ཞེས་གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་མཇུག་འདིར་ཐོས་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སེམས་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་ཚིག་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཁོ་ན་ལ་འབད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབད་ན་ཁྱོད་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བར་བཞུགས་ཤིག ངེད་ཅག་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ཟབ་མོ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཕྱི་ཕྱག་ཕུལ་ཏེ། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། ངག་ཅ་ཅོའི་གཏམ་

གྱིས་དཔེན་པ། ཡིད་རྣམ་གཡེང་གིས་དཔེན་པ་སྟེ་དབེན་པ་གསུམ་བསྟེན་པར་སློན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་སློན་པའི་ཚིག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྨྲ་མང་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཞལ་གྱི་སྒོ། །
འབྱེད་ན་ཅི་འདོད་སྨྲས་པ་ཤིས་གྱུར་ཅིག །
ཕྱིས་སུ་དབྱེན་དཀྲུག་ཕྲ་མའི་གཞིར་གྱུར་ནས། །
མཐོང་ཚད་དགྲ་རུ་གྱུར་ཚེ་གེགས་མེད་ཤོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱབ་མོས་འགོག་པ་ནི། རང་གིས་མི་འདོད་པའི་བྱ་བའམ་དངོས་པོ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཞྭོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱབ་མོ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་འགྲོ་བདེན་ཉིད་ན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ། །
བདག་ནི་གླགས་འཚོལ་འཆི་བ་ཡིས། །
དེ་རིང་ཉིད་དུ་འགོག་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གལ་ཏེ་བདག་པོ་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་མ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཚོལ་ཅིག བདག་ནི་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རང་ཉིད་གླགས་འཚོལ་བ་སྟེ་ལྟེབས་ནས་དེ་རིང་ཉིད་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིའི་དགག་བྱ་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་མ་གཞན་ཚོལ་ཅིག། བདག་དེ་རིང་ཉིད་དུ་འཆིའོ། །ཞེས་རྒྱབ་མོའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཕྲོག་གྱུར་སེམས་ཉིད་རྗེན་འཆར་དུ། །

རྟོགས་པའི་ཐོལ་གྱིས་ཚེ་འདི་ཡི། །
འཕུལ་ཐབས་མཛོད་ཅིག་ཕྱི་མའི་དུས། །
མནར་མེད་གནས་དེར་མི་འགྲོད་འཚལ། །

ཞེས་རང་ལ་ལྐོག་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྗེན་པར་འཆར་བ་ཞེས་པ་ནི། རང་སེམས་གདོད་ནས་སྟོང་བ་ཟེར་བ་དང་གཅིག་པས་བཀའ་བརྒྱུད་པས་ལྷ་བ་ངོས་འཛིན་པའི་གསུང་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐོལ་གྱིས་གཞན་མགོ་བསྐོར་བའི་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་འཕུལ་ཐབས་བྱེད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་མི་ཆོས་བླ་མའི་རྫུན་སྨྲས་པས། ཚེ་རབས་ཕྱི་མར་མནར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་ཆེ་འགྲོད་པར་མི་འཚལ་ལོ་ཞེས་རྩུབ་མོའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མགོན་ཁྱོད་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་བདེན་ན། །
ཞིང་འདིའི་བསྟན་པ་འཛིན་ནུས་གཞན་འགའ་ཚོལ། །
བདག་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཟུང་བསྟེན་པ་ཀུན། །
ལྔ་བའི་གནས་སྐབས་ཐབ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །

ཞེས་མགོན་པོ་ཁྱོད་དག་པའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དགོངས་པ་གཞན་ལ་གཏད་ན། ཞིང་འདིར་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གཞན་ཚོལ་ཅིག་དང་། གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་རྣམས་ལྔ་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ་འཆི་བ་ལས་ཐབ་པ་གཞན་མེད་ཅེས་རྩུབ་མོའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འཆི་བ་ལ་ལྔ་བའི་ལམ་ཟེར་བ་ནི། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་བབ། རྒས་པ། འཆི་བ་སྟེ་ལྔ་བ་འཆི་བའི་

གནས་སྐབས་ལ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ཡང་ན། མ་རབས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་རབ་སྤྲོ་ན། །

ལོག་པའི་ལམ་ཁྲིད་སྡིག་གྲོགས་གཞན་ཚོལ་ཅིག །

ཡུན་རིང་ལྷན་དུ་འགྲོགས་པའི་སྐལ་དམན་བདག །

ད་ནས་གཅིག་བུ་ངེས་མེད་གནས་སུ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བའམ་དངོས་པོ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་རང་གིས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱང་། དོན་དུ་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་འགོག་པར་མ་ཟད་གྲོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འགོག་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

རྩ་བར། གལ་ཏེ་གཤེགས་ན་མྱུར་དུ་བཞུད། །

ཕྱི་ནས་གཉེན་འདུན་འཛུགས་པའི་ཁས། །

བསྒྲགས་པའི་ཚོ་ངེས་འགྲོ་བ་ཡི། །

གེགས་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བར་འོང་། །

ཞེས་གལ་ཏེ་བདག་པོ་ཁྱོད་གཤེགས་པར་བཞེད་ན་མ་འགོར་བར་མྱུར་དུ་བཞུད་ཅིག །ཅུང་ཟད་འགྱངས་ན་ཁྱོད་འགྲོ་མི་ཐུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གྲོགས་གཞན་པ་དང་གཉེན་འདུན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཛུགས་ཏེ་ཁ་ནས་ངུ་འབོད་ཀྱི་ཚོ་ངེ་བསྒྲགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་པ་ན། ཁྱོད་འགྲོ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགག་བྱ་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་རང་གིས་མཛའ་བོ་འགྲོ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་ཟོལ་གྱིས། གྲོགས་པོ་གཞན་པ་དང་གཉེན་འདུན་གྱིས་འགྲོ་བ་འགོག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དོན་དུ་རང་གིས་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་

ལྷ་བུའོ། །འདིར་མཁས་པ་ལ་ལས་རྒྱ་དཔེར་ས་ཙི་བ། ཞེས་པ་གྲོས་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས། གྲོས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཞེས་སྨྲས་ནས། མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་ལ་ཁྱོད་གལ་ཏེ་ག་ཤེགས་ན་སྨྱུར་བར་བཞུད། འགྱངས་ན་གཉེན་འདུན་གཞན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོ་ངེ་བསྒྲགས་པའི་མི་སྙན་པའི་གཏམ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེས་གྲོས་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འགོག་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཀྱང་། ལྔ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་པར་གསུངས་པ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། འགོག་བྱེད་རང་གི་བདག་པོ་འགྲོ་བ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཟོལ་དང་། གྲོགས་གཞན་པ་གཉེན་འདུན་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། ཤུགས་ལ་རང་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་འགོག་ཅེས་པར་གསུང་རྒྱན་ལས་བྱུང་། དཔེར་བརྗོད།

(ག) མགྲིན་སྔོན་ཅན་ཁྱོད་གངས་རིའི་ཕག །

དགའ་ཐུབ་སྒྲུབ་ན་སྨྱུར་དུ་མཛོད། །

སྐད་མར་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་འགགས། །

གཞན་ཕན་སྐྱུལ་བའི་ཉེས་པ་འཆི། །

ཞེས་མགྲིན་སྔོན་ཅན་ཏེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གངས་རི་ཏེ་སེར་དགའ་ཐུབ་བསྒྲུབ་པར་འགྲོ་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་ཐུབ་སྒྲུབ་ན་སྨྱུར་བར་སྒྲུབས་ཤིག །འགྱངས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གམ་སློབ་མ་འགགས། ཁྱོད་ཉིད་གཞན་དོན་ལ་སྐྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། ཁྱོད་དགའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་གེགས་སམ་ཉེས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ངེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) གྲོགས་ཁྱོད་ཡོངས་སྐྱོད་བཞེད་ན་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིས། །

གཟིགས་ཚད་བྱི་བ་བཞིན་དུ་ལྐོག་གསོག་འཚལ། །

ཕྱིས་ནས་འཆི་བདག་གཏུམ་པོའི་ཤབ་རྒྱུགས་ཀྱིས། །

ཁབ་ཙམ་འཁྱེར་དབང་མེད་པའི་དུས་ཤིག་མཆི། །

ཞེས་གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མིག་གིས་མཐོང་ཚད་བྱི་བས་ལྐོག་ཟ་བྱེད་པ་བཞིན་གསོག་འཇོག་བྱེད་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྐོག་ཏུ་གསོག་འཇོག་ཅི་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་ཁྱོད་གློ་བུར་དུ་འཆི་བདག་གིས་ཟིན་པའི་ཚེ། རང་གིས་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཁབ་ཙམ་ཡང་འཁྱེར་དབང་མེད་པའི་དུས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གྲོགས་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་གཤེགས་ན་མྱུར་དུ་བཞུད། །

ཕྱིས་ནས་དགའ་མའི་རྩེ་དགའི་འཇུམ་བག་དང་། །

འདོད་གཏམ་ཡང་ཡང་སྨྲས་པས་ཆགས་འགྱུར་གྱི། །

བདེ་ལེགས་བགྲོད་པའི་གེགས་ཤིག་ངེས་པར་འཕྲད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བཞི་བ་འབབ་པས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བའམ་དངོས་པོ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། རང་གིས་ཕ་རོལ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དགའ་བའི་ཚིག་ཅིག་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་། བསམ་པའི་སྙིང་ནས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཕ་རོལ་པོས་བརྗོན་པའི་ལས་དེ་ཟློག་པའི་ཚིག་བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་དབང་མེད་དུ་ཁ་ནས་ཐལ་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྔ་བས། བཞུད་ཅེས་ཁྱོད་དགྲེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱང་། །

བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག །

མ་གཤེགས་ཞེས་པ་ཁ་ནས་ནི། །
བྱུང་བར་གྱུར་ལ་བདག་ཅི་བྱེད། །

ཅེས་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་ཁྱོད་རང་བཞུད་ཅིག་ཅེས། ཁྱོད་དགྱེས་པའི་སླད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། ཁོ་མོ་ཁྱོད་དང་མཛའ་བ་རྒྱས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས། ཁོ་མོ་རང་ཉིད་དགའ་བའི་གཏམ། བདག་པོ་ཁྱོད་མ་གཤེགས། ཞེས་པའི་ཚིག་བསམ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་དབང་མེད་དུ་ཁ་ནས་ཤོར་བ་འདི་ལ་བྱ་ཐབས་མེད་དོ་ཅེས་སོ། །འདིའི་དགག་བྱ་མཛའ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མ་གཤེགས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཁ་ནས་ཐལ་བ། དེ་ཡང་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་འབད་ཀྱང་། འབད་པ་ཉིད་དོན་མེད་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་བརྗོད་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) རབ་ལྡང་དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུས་ལེགས་བསྟར་བའི། །
ཆར་དུས་དགའ་སྟོན་ཡུན་རིང་གནས་འབད་ཀྱང་། །
ཆུ་ལྷའི་བུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཛེས་པའི། །
འབྲས་ལྡན་དུས་ལ་རིངས་པའི་ཚིག་འགའ་ཐལ། །

ཞེས་ཁ་དོག་ལྡང་ཞིང་མཉེན་པའི་ལོ་འདབ་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ལྗོན་ཤིང་སོགས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆར་དུས་སམ་དབྱར་དུས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། དབྱར་དུས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་ཀྱང་། ཆུ་ལྷའི་བུ་སྐྱེ་སྟོན་ཟླར་འཆར་བའི་སྐར་མ་རི་ཁྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་འབྲས་ལྡན་དུས་སམ་སྟོན་ཀའི་དུས་མགྱོགས་པོར་འོང་

བས་དེ་ལ་རིངས་པའམ་ཤིན་ཏུ་བྲེལ་བ་ཆེ་བའི་ཚིག་འགག་ཞིག་དབང་མེད་དུ་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱེད་རྣམས་དགྱེས་ཕྱིར་བག་ཡངས་མཛོད་ཅིག་ཅེས། །
གླེང་བར་སེམས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལྟ་བས། །
ཀུན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོའི་སྤྱོད་པ་དག །
སྤོངས་ཞེས་ཚིག་གཞན་ཐོན་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །

ཅེས་ཁྱོད་རང་རྣམས་ཆེ་འདིའི་བདེ་དགའི་ཆེད་དུ། སྒོ་གསུམ་མི་སྡོམ་པར་རང་འདོད་བག་ཡངས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། བག་ཡངས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པར་འདོད་ན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བདག་གིས་གླེང་བར་འདོད་ཀྱང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་བསླབ་གཞིའི་བཅས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོར། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་བཀའ་ལུང་ཤིན་ཏུ་ལྟི་ཞིང་ཡུལ་གཉན་པས། བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤུར་བར་སྤོངས། ཞེས་པའི་ཚིག་ཁ་ནས་དབང་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདི་ལ་ཅི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གང་འདོད་རྣམ་གཡེང་ཅི་བདེར་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །
གྲོགས་ཁྱོད་དགྱེས་ཕྱིར་གླེང་བར་བརྩོན་ལགས་ཀྱང་། །
གང་ཡང་མ་བསླབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས། །
ཡོན་ཏན་སློབས་ཞེས་ཐལ་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་ལྔ་བ་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་དེས་སྒྲུབ་པར་བརྩོན་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་རང་གིས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་

ཚིག་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། གཞན་དབང་ལ་ཁག་བཞག་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

ཙ་བར། སྐད་ཅིག་ལྟ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི། །
ཇི་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྲོ་བ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མཛའ་ལ་འགྲོ་བ་སློས། །
བདག་ནི་དེ་ཡི་འདོད་པ་འདོད། །

ཅེས་མཛའ་བོས་རང་གི་བུད་མེད་ལ། བདག་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སུ་འགྲོ་བས་གེགས་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། བུད་མེད་དེས་ལན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ལྟ་བའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལའང་གེགས་བྱེད་ཅིང་། ཇི་མ་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པའི་ཁྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྙིང་ཉེ་བའི་མཛའ་མོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ། ཁྱོད་རང་འགྲོ་བའི་གྲོས་སློས་དང་། བདག་ནི་དེའི་འདོད་པ་ལྟར་འདོད་དོ"ཞེས[1]སོ། །དེས་མཛའ་བོ་དཀའ་ཐུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁོ་མོ་ལ་དྲིས་ནས་ཅི་བྱ། གཞན་དུ་ན། ཁྱོད་རང་སྙིང་ཉེ་བའི་དགའ་མ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་སློས་དང་། དེའི་འདོད་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་འདོད་ཅེས་རང་གིས་འགོག་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་རང་གིས་འདོད་པ་ལྟར་མཛའ་བོ་འགྲོ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དེ་བུད་མེད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཛའ་བོ་དང་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་མཛའ་ཤུགས་ཆེ་བའི་སེམས་དེ་ལ་བཞག་པས། བུད་མེད་ཀྱི་སེམས་དེ་གཞན་དབང་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༣༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། ཅེས * ཞེས

ཅན་ཡིན་པས། "དེའི་[1]ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཁོ་བོའང་འདོད་ཅེས་ཀྱང་འགྲེལ་ལོ། །

(ཀ) གཞན་འཚེའི་དབང་གིས་ལྷི་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས། །

མི་བཟད་ནག་པོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ལ། །

གསེར་ཅན་གསོད་པའི་གྲོས་དྲིས་"ངེས་སྨྲེང་[2]དང་། །

མཚུངས་པར་བདག་ཀྱང་བརྗོད་དོ་པད་དཀར་མིག །

ཅེས་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་ནང་གི་མི་ཡི་སེང་གེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། ཁྲབ་འཇུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་གསེར་ཅན་གསོད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསེར་ཅན་གསོད་པར་འདོད་ན། ལས་འབྲས་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལ་གནོད་པའམ་འཚེ་བའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བའི་རྣམ་སྨིན་ནག་པོའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་འབྲས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲིས་ཤིག་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་བདག་གིས་ཀྱང་འདོད་དོ། །ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་མི་སྐྲག་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ། གཞན་དབང་ལས་འབྲས་ལ་ཁག་བཞག་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) བཟད་ལུང་ཁྲོ་ཕྲུའི་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པའི་ཁུར། །

ཡོངས་ཞེས་སྤྲིང་ཡིག་དམར་པོ་ཆར་དུ་ཕབ། །

བདག་ལུས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་བྲོ་ནད་ཀྱི། །

ཁྲིམ་ལགས་དེ་དང་ཁྱོད་གཉིས་བགྲོ་བར་འཚལ། །

ཞེས་བཟད་ལུང་ཁྲོ་ཕྲུའི་དགོན་པ་སྟེ་ཁྲི་ཕྲུ་དུས་འཁོར་ཞབས་ཀྱི་གདན་སའི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༣༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། དེའི   * དེས་ཡིན་ན་ལེགས་པར་སྣམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༣༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ངེས་སྨྲེང   * དགྲེས་གླུའི་དཔེ་རིང་དུ། དེའི་སྨྲེང   དཔེ་གཞན་ཞིག་ཏུ། དེའི་སྨྲང

ཐོག་ནས་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཁུར་ལོངས་ཞེས་པའི་སྦྲིང་ཡིག་དམར་བ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ནན་ཏན་ཆེ་བའམ། ཡང་ན་ཐེལ་ཚེ་དམར་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་ཡིག་ཆར་ལྟར་བབས་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། བདག་ལ་བློ་འཚལ་བ་སྟེ་ནད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཚེ་བས། བདག་གི་ལུས་འདི་ནད་ཀྱི་ཁྲིམ་ལྟར་འདུག་པས། བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ནད་དེའི་གཞན་དབང་གིས་བཀག་པས་ན། ནད་དེ་དང་ཁྲིད་རང་དང་བཀའ་བགྲོས་བགྱི་བར་འཚལ་ཞེས། དགག་བྱ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཁུར་ལེན་པ་དང་འགོག་བྱེད་བདག་ལ་ནད་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་སྟེ། ཕུང་པོ་མི་བདེ་བའི་རྐྱེན་སོགས་གཞན་དབང་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁས་ཁྲིད་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་བདུད་རྩི་ཡིས། །

བློ་ལྡན་གཞོན་ནུ་སྐྱོང་བར་མི་བཞེད་ན། །

གང་གིས་བརྩོན་འདུན་དྲག་པོའི་དོན་གཉེར་གྱི། །

བློ་དང་བགྲོས་མཛོད་དེས་སླ་བ་དག་ཀྱང་འདོད། །"ཅེས[1]་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། འབྲུབ་དཀའ་བའི་དོན་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བསྐུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མགོན་པོ་འབྲལ་བ་བཟོད་པར་བགྱི། །

གང་གིས་མིག་བསྒོས་བདག་ལ་ནི། །

འདོད་པས་བསྟུན་དུ་མི་མཐོང་བའི། །

མཐོང་མིན་མིག་སྨན་བདག་ལ་སྩོལ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༣༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། ཞེས * ཅེས

ཅེས་མགོན་པོ་སྐྱེ་བདག་པོ་ཁྱོད་དང་འབྲལ་བ་ཙམ་མཛའ་མོ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བགྱི་མོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་བདག་ལ་འདོད་ལྷས་མདས་བསྣུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དྲག་པོས་གདུང་བར་འགྱུར་བས་ན། འདོད་ལྷས་མི་མཐོང་བའི་རྫས་མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྩོལ་ཅིག་ཅེས་སོ། །འདིའི་དགག་བྱ་བདག་པོ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་། བསྒྲུབ་དཀའ་བ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ། ཅེས་རྙེད་དཀའ་བའི་ཐབས་ཤིག་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཚིག་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་མཛའ་བོ་བགྲོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་མིག་སྨན་ཞེས་པ་ནི། རིལ་བུ་མིག་སྨན་ས་འོག་རལ་གྲི་དང་། །ནམ་མཁར་འཕུར་དང་མི་སྣང་འཆི་བ་མེད། །ནད་འཇོམས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད། །ཅེས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་སྨན་གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་དོན་གཅིག་གོ །

(ག) རི་གླུང་སྤང་ལྗོངས་མེ་ཏོག་གིས། །
རབ་བཀྲ་དབྱར་ཁྱོད་ཡོལ་རུང་གི །
ཕྱོགས་ཀུན་ཆར་སྤྲིན་ལང་ལོང་དབུས། །
འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་རྒྱུན་དུ་སྩོལ། །

ཅེས་རི་གླུང་ཏུ་མེ་ཏོག་དང་སྤང་ལྗོངས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་དབྱར་དུས་ཡོལ་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། དབྱར་དུས་ཁྱོད་ཡོལ་རུང་ན་ཡང་ཆར་སྤྲིན་གྱི་དབུས་སུ་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྩོལ་ཅེས། བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་དུས་ཚིགས་བཞིར་འབྲུག་སྒྲ་རྒྱུན་དུ་སྒྲོགས་དགོས་པའི་ཚིག་བཀོད་ནས་དེའི་ཐབས་ཀྱིས་དབྱར་དུས་ཡོལ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སློ་གྲོས་གཞོན་ཡང་བསྟན་པའི་ཁུར་ལྷིད་པ། །

འདིགས་པའི་གདུང་བ་རེ་ཞིག་བཟོད་པར་བགྱི། །

འཕེལ་ཟད་འཁྲུགས་པ་ཀུན་གཞིལ་ཤི་བ་ཡང་། །

སློང་ནུས་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩི་ཙུང་ཞིག་སྩོལ། །

ཅེས་བསྟན་པའི་ཁུར་ལྷི་བ་འདིགས་བཟོད་པ་དེ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། གདུང་བ་དེ་རེ་ཞིག་བཟོད་པར་བགྱི་ན་ཡང་། ཕྱིས་སུ་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནད་འཕེལ་བ་དང་། ཕུང་པོ་ཟད་པ་དང་། འབྱུང་ཁམས་འཁྲུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཕུང་ཀུན་འཛིག་ཅིང་ཤི་ན་ཡང་། སླར་སློང་བའམ་གསོ་ནུས་ཤིང་། འཆི་བ་灵བའི་ལྷ་ཡི་བདུད་རྩི་ཙུང་ཟད་སྩོལ་ཅེས་ཕུང་པོས་བཟོད་ནུས་པ་འགོག་པ་ལྷ་བུའོ། །གཞིལ་ཞེས་པ་འཛིག་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

ཡང་ན། འོད་སྟོང་ཅན་ཁྱོད་ཆུ་ལྷའི་བང་བ་རུ། །

གཤེགས་པར་བཞེད་ན་ཇི་བདེ་དེ་བཞིན་མཛོད། །

འོན་ཀྱང་ཚ་ཟེར་སྣང་བ་འབར་བའི་འོད། །

ཉིན་མཚན་འགོག་མེད་སྦྲོ"བའི་[1]བདེ་ལེགས་སྩོལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྩེ་བདུན་པ་ཁྲོ་བས་འགོག་པ་ནི། རང་གི་མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་དགག་བྱ༑ དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཁྲོ་བའི་དབང་གིས་ཚིག་རྩུབ་མོ་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བས། ཇོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཚིག །

བདག་ལ་འགྲོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱུང་། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། པའི * བའི

མཛའ་བ་དམན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ། །
མ་ཕྱིན་ན་ཡང་བདག་ལ་ཅི། །

ཞེས་ཇོ་བོ་སྐྱེ་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་མཛའ་བོ་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པར་བདག་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོའོ། །ཞེས་མ་རངས་པའི་ཚིག་འདི་ངེས་པར་བྱུང་བས། བདག་ལ་བརྩེ་གདུང་མེད་པའི་མཛའ་བོ་དམན་པ་ཁྱོད་ད་ཡུལ་གཞན་དུ་མ་ཕྱིན་པར་བསྡད་ན་ཡང་། བདག་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། རང་ཉིད་བདག་པོ་ལ་མཛའ་བ་རྒྱས་ཆེས་བས། བདག་པོ་འགྲོ་བ་མ་བཟོད་པར་ཁྲོས་པའི་དབང་གིས་ངག་མ་བསྡམས་པར་བདག་པོ་ལ་ཚིག་རྩུབ་མོ་སྨྲ་ཞིང་། ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྲོ་བ་དང་ཞེ་སྡང་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཞེ་སྡང་ནི། ཁྲོ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་མི་གནས་ཀྱང་། རང་སེམས་ལ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་བཟོད་པའི་སྡང་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲོ་བ་ནི། ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་ལ་བརྙེག་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་དངོས་སུ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡོད།

(ག) དར་བབ་ལང་ཚོའི་དུས་སུ་རིག་པའི་གནས། །
བསླབ་སྦྱང་དོར་ཏེ་སྒོམ་ཆེན་བྱེད་བསམ་ན། །
སླད་ནས་ན་ཚོད་ཡོལ་ཚེ་ཐོས་པའི་གྲྭར། །
ཞུགས་ཀྱང་མ་བསྡད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི། །

ཞེས་ལང་ཚོ་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་རིག་པའི་གནས་ལ་མི་སྦྱོང་བའམ། སྦྱངས་ཀྱང་དོར་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་དབེན་པར་སྒོམ་ཆེན་བྱེད་བསམ་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒོམ་ཆེན་བྱེད་བསམ་ནའང་། ཕྱིས་སུ་ཁྱོད་རང་ན

ཚོད་རྒྱས་ཆེ་ཐོས་པའི་གྲྭར་ཞུགས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཉམས་པས་ཞུགས་མ་ཞུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཁྲོ་བའི་ཚིག་གིས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དེང་དུས་བློ་ཆུང་འགའ་ཞིག་ཐང་ཐེང་གི །
ཆེད་དུ་དབང་བསྐུར་ཚོང་ལ་ཁྲི་བས་ཁྲེལ། །
ད་ཀོ་ཟབ་དོན་གདམས་པའི་ཁྲིད་འདེབས་ཀྱང་། །
ཤེས་རབ་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་འགྱུར། །

ཞེས་དེང་དུས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དམན་པའི་བླ་གཟུགས་མཁན་འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་། རང་ལ་ཐང་ཐེང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་འཚོང་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཆོས་སྒྲོང་གི་བྱ་བ་དེ་ལ་ཁྲེལ་བའི་གཡོ་སྒྱུ་མཁན་དེ་དག་གིས་ད་ནི་ཟབ་དོན་དང་གདམས་ངག་གི་ཁྲིད་འདེབས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས་ཁྲོ་བའི་ཚིག་གིས་བྱ་བ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཁྲོ་བའི་ཚིག་རྩུབ་དངོས་ནི། དབང་བསྐུར་ཚོང་ལ་ཁྲི་བས་ཁྲེལ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྲང་མདོའི་ཁྲི་ལྡོམ་བཞིན་དུ་ཁོམ་ལོང་མེད་པས་ཟས་འཚོལ་བ་ལྟར། གང་ས་གང་ནས་ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་འབུང་ས་དེར་དབང་བསྐུར་གདམས་ངག་སོགས་ཁྲེལ་བ་ཆེན་པོས་འཚོང་མཁན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

ཡང་ན། ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ན་བརྩེ་དགའི་འཇུམ་གྱིས་བསུ། །
རྒྱུད་ཆེ་གནོད་སེམས་འབྲུགས་པའི་སྡང་མིག་ངོམ། །
བསམ་ངན་ལྟོ་འགྲོའི་རྗེས་ཞུགས་གཡོ་སྒྱུ་མཁན། །
ཤེས་རབ་ལྡན་པ་སུ་ཡིས་གྲོགས་སུ་བསྟེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་སྨྱུང་ནས་ནམ་སྙིང་རྗེས་འགོག་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྨྲུད་བྱའམ་བསྒྲུབ་པར་འོས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་བསྒྲུབ་པར་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་མ་ནུས་པར་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ལ་སྨྱུང་ནས་ནམ་སྙིང་རྗེ་བར་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད་ན།

ཅུ་བར། མ་བསྒོམས་བུ་མོའི་རྣ་བ་ལ། །

མ་བྱས་ཚང་མ་བཏབ་པར། །

ཁྱོད་ཀྱི་དགྲ་ཡི་རྫིང་ཉིད་དུ། །

ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཟེགས་པར་གྱུར། །

ཅེས་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔུང་གིས་དགྲ་སྡེའི་དཔུང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསད་ཅིང་། ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་སྡེ་སྟོངས་པར་གྱུར་པས། ཡུལ་དེའི་རྫིང་བུའི་ནང་གི་ཨུཏྤ་ལའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀུང་ཡོངས་སྤྱོད་མཁན་མེད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྫིང་བུའི་ནང་གི་ཨུཏྤ་ལའི་དགོས་པ་ནི། དེའི་དྲི་ལ་སྣོམ་པ་དང་། བུ་མོའི་རྣ་རྒྱན་བྱེད་པ་དང་། དྲི་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཆང་ལ་འདེབས་པ་སོགས་ཡིན་ལ། འོས་པའི་ལས་དེ་དག་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་དགྲ་སྡེའི་རྫིང་བུའི་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་རྙིང་ཞིང་ཟེགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སོ། །འདི་ན་རྒྱལ་བོ་ཕ་རོལ་བོ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་ནས་ཨུཏྤ་ལའི་རྫིང་བུ་ལ་ཡང་ཡོངས་སྤྱད་མཁན་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བ་སྟེ་སྨྱུང་ནས་སྙིང་རྗེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བོ་ཕ་རོལ་བོ་དེའི་རྫིང་བུར་སྐྱེས་པའི་ཨུཏྤ་ལའི་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་གསུམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། རྒྱལ་བོའི་དགྲ་ཟླའི་རྫིང་བུའི་ནང་གི་ཨུཏྤ་ལའི་མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་འོས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་རྙིང་ཞིང་ཟེགས་ཟེར་བ་དེ་ནི། སྙིང་

རྫེ་བའམ་སྨྱ་ངན་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ན་སྨྱ་ངན་གྱིས་འགོག་པ་ཞེས་ཟེར། འདི་ནི་འགོག་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་དགག་བྱ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན། འབྲུག་འགྲེལ་དུ། དཔང་ཊཱི་ཀ་ལྟར་སྨྱ་ངན་ཞེས་པ་སྐད་དོད་ལ་མི་འགྲིག་པར་སྙིང་རྗེས་འགོག་པ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་ནས། སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ། དགྲ་སྡེའི་རྫིང་བུའི་ནང་གི་ཨུཏྤལ་དེ་ཚུད་ཟྫོས་སམ་དོན་མེད་དུ་ཟེགས་པ་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་ཤོང་འགྱུར་ལྟར་སྨྱ་ངན་གྱིས་འགོག་པ་ལ་བཞེད་པས། འདིའི་རྒྱ་སྐད་དུ། ཤ་ནུ་ཀྲོ་ཤ་ཞེས་པ་སྙིང་རྗེ་དངོས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། སྙིང་བརྩེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་གསལ་བས་སྙིང་རྗེས་འགོག་པའམ་སྨྱ་ངན་གྱི་འགོག་ཅེས་གསུང་རྒྱན་ལས་བྱུང་། ཡང་འདི་ལ། འཇམ་དབྱངས་ཁ་ཆེ་བས། དགྲ་བོའི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པས་བལྟས་ན་སྨྱ་ངན་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་གཟུ་བོས་བལྟས་ན་སྙིང་རྗེ་ཡིན། གཤེད་མའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ང་རྒྱལ་ལམ་དྲེགས་པའི་ཉམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་མི་འདྲ་བའི་ངོར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་། སྐབས་འདིར་གཞུང་མཛད་པ་བོས། རི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགྲ་ཟླའི་རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་ཤིང་། ཨུཏྤལ་གྱི་རྫིང་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མཁན་མེད་པས། འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་ཨུཏྤལ་རྣམས་ཟེགས་སོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་བ་ལྟར་སྨྱ་ངན་དང་བཅས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

(ག) འདོད་ཚུང་ཆེད་དུ་བསོད་སྙོམས་དག །
སློང་མིན་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་སླད། །
གྲོང་ཡུལ་མི་ཉུལ་སྒོམ་ཆེན་འགའ། །

སྲང་མདོའི་ཁྲི་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །

ཞེས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་གྲོང་ཡུལ་དུ་བསོད་སྙོམས་སློང་བ་མིན་པ་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གྲོང་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་རང་དོན་ཁོ་ནར་གྲོང་ཡུལ་དུ་འཁྱམས་པའི་སྨོམ་ཆེན་ནམ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ཐོལ་ཅན་འགའ་ནི། སྡེ་བའི་སྲང་མདོའི་ཁྲི་དང་འདྲ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་བའམ་སྨྱུ་དར་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཀྱེས་གླུའི་གོང་གི་ཁྲི་བས་འགོག་པའི་དཔེ་བརྗོད་དང་། འདིའི་སྨྱུ་དར་གྱིས་འགོག་པའི་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་ཀྱི་གོང་འོག་བརྟེས་ན་སོ་སོའི་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ཡོད་ཅེས་མཁས་པ་འགས་གསུངས།

(བ) མཆོད་སྦྱིན་མ་སྤེལ་སྦྱིན་པའི་ཆར་མ་ཕབ། །
གཉེན་འཁོར་འབངས་ལ་བསྐྱབས་མིན་རང་གིས་ཀྱང་། །
སྤྱོད་པར་མ་ཕོད་བུཏྟ་ནྣ་ཐའི་མཛོད། །
ཡུད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་གྱུར་འདིའི་སྣང་ཚུལ་གཟིགས། །

ཞེས་བུཏྟ་ནྣ་ཐ་ཞེས་པ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་སྟེ་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་མིང་ཡིན། དཔོན་པོ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཕ་ཅང་ཆེ་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་མི་མཆོད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཡང་མི་གཏོང་། གཉེན་དང་འཁོར་ཀུན་ལའང་བསྐྱབས་པའམ་སྐྱེར་བར་མི་ནུས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་པར་མ་ཕོད་པའི་བང་མཛོད་དེ། ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་སྟོངས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་སྙིང་རྗེའམ་སྨྱུ་དར་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དེས་བསྒྲུབ་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པར་

ཡུད་ཙམ་ནས་སྟོངས་པར་སོང་ཞེས་སྙིང་རྗེ་འམ་སྨྱུ་ངན་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རབ་མཛེས་ལུས་ཀྱི་ན་ཚོད་མ་རྒྱས་ཤིང་། །
ཡིད་འོང་འདོད་པའི་ལང་ཚོ་མ་སྨིན་པར། །
གཡོ་འབྲུལ་ཐབས་ཀྱིས་གློ་བུར་བཙན་འཕྲོག་པའི། །
ན་ཚུང་བ་མོའི་ཚུལ་འདིར་ཡིད་རེ་སྐྱོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཙུ་དགུ་བ་འགྱོད་པས་འགོག་པ་ནི། རང་གིས་བསྒྲུབ་པར་འོས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། རང་ཉིད་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་ཞུགས་ནས་བྱ་བ་དེ་དག་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པར་དོན་མེད་དུ་མི་ཚེ་ཡོལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། འགྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

རྩ་བར། དོན་ནི་འགའ་ཡང་ཚོགས་མ་བྱས། །
རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་། །
དཀའ་ཐུབ་འགའ་ཡང་མ་བསགས་པར། །
ན་ཚོད་མཐའ་དག་སོང་བར་གྱུར། །

ཅེས་ཚོང་དང་ཞིང་ལས་སོགས་བསྒྲུབས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བའང་མ་བྱས། བཟ་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ཀྱང་མ་བསྒྲུབས་པའང་མ་བསླབས། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནམ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་བྱས་པར། ན་ཚོད་མཐའ་དག་རིམ་གྱིས་སོང་བ་ལ་འགྱོད་དོ། །ཞེས་རང་གིས་བསྒྲུབ་འོས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་ཏེ་མ་བྱས་ཤིང་དོན་མེད་དུ་དུས་འདའ་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་རྣམས་མ་བསྒྲུབས་པར་དོན་མེད་དུ་མི་ཚེ་སོང་བ་ལ་

འགྲོད་པ་སྐྱེས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འོས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དགག་ཆིག་གིས་བཀག་ཅིང་འགྲོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) མར་མིའི་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་མི་ལྡན་ཞིང་། །
དབང་ཤོང་མཁས་པའི་གོ་ས་མ་ཟིན་ལ། །
སྟོབས་འབྱོར་ཁ་དྲག་དག་ཀྱང་མེད་པའི་ངང་། །
རི་རྩེར་མི་ཚེ་དོན་མེད་ངང་ལ་ཟད། །

ཅེས་མར་པ་དང་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྟོགས་ལྡན་པ་དང་། ཡང་ན་ཤོང་དབང་ལོ་ཙཱ་བ་ལྟ་བུའི་མཁས་པའི་གོ་ས་ཟིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོབས་དང་དབང་ཐང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་བསྒྲུབ་འོས་པའི་བྱ་བ་དག་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་ཏེ། བྱ་བ་དེ་མ་བྱས་པར་དོན་མེད་དུ་མི་ཚེ་སྟོང་ཟད་དུ་སོང་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་མ་བསྒྲུབས་པར་དབེན་པའི་རི་རྩེ་ལ་སོང་ནས་དོན་མེད་དུ་མི་ཚེ་ཟད་པ་ལ་འགྲོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཚུལ་གནས་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་མ་བསྡམས་ཤིང་། །
གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་རང་བློ་མ་སྦྱངས་ལ། །
དབེན་པར་ཡང་དག་འཛོག་ལའང་མ་གོམས་པས། །
གཉིས་མེད་སེང་གེར་གྱུར་བ་འཆི་ཁར་ཚོར། །

ཞེས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྲུངས་པ་སྟེ༑ ལུས་ངག་གི་ཉེས་པའི་སྒོམ་བསྡམས་པ་དང་། ཡང་ན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་རང་བློས་གང་འཚམ་གྱིས་འབད་པས་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཡང་

གནས་དབེན་པར་སེམས་ནང་དུ་འཛོག་པ་དང་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་མི་ཆེ་རྩིལ་བོར་བག་ཡངས་སུ་བསྡད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། བསྒྲུབ་པར་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་བསྒྲུབས་ཤིང་། ཆོས་འཇིག་རྟེན་གང་ཡང་མེད་པའི་མིང་སྟོང་གཉིས་མེད་སེང་གེ་ལྷ་བུའི་ངང་ནས་མི་ཚེ་ཟད་དེ་འཆི་བའི་དུས་ལ་ཐོན་ཚེ། དགཟོད་གསར་དུ་ཚོར་བའམ་ཤེས་པས་འགྱོད་དོ་ཞེས་འགྱོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་མེད་སེང་གེ་ཟེར་བ་ནི། མཆེ་སྡེར་དང་། རལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སེང་གེའི་རིགས་ཤིག་ལ་ཟེར། སྨྱུ་དན་གྱིས་འགོག་པ་དང་འགྱོད་པས་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བསྒྲུབ་པར་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་ཏེ་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་དགག་བྱར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་འདྲ་ལ། མི་འདྲ་ས་ནི་སྨྱུ་དན་གྱིས་འགོག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྙིང་རྗེ་བའམ་སྨྱུ་དན་བྱེད་འོས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང་། འགྱོད་པས་འགོག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཙོ་བོ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།

ཡང་ན། རྒྱ་ཆེན་རིག་པའི་གནས་ལ་བློ་མ་སྦྱངས། །
འབད་པས་བསགས་པའི་ནོར་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད། །
འདོད་པའི་རྩེ་འཛོའི་དགའ་སྟོན་མ་མཐོང་བར། །
དོན་མེད་ངལ་བས་ལང་ཚོ་ཟད་འདི་འགྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཀྱེ་ཨུ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་འགོག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དབྱེ་བ་

འབྱེད་མ་ནུས་པར་ཟེ་ཚོམ་"གྱི[1]་གཞིར་གྱུར་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། དངོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་རྟེད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲུལ་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་དེ་ཡུལ་དངོས་ཡིན་པར་འགོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཚ་བར། ཅི་འདི་སྟོན་གྱི་ཆུ་འཛིན་ནམ། །
ཡང་ན་དང་བ་བའི་ཚོགས་སམ་ཅི། །
སྒྲ་འདི་རྐང་གདུབ་ཀྱི་འཕྲ་བ། །
ཐོས་པས་དེ་ནི་ཆུ་འཛིན་མིན། །

ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་ཅན་འདི་ནི། སྟོན་ཀའི་ཆུ་འཛིན་དཀར་པོའམ་ཡང་ན་དང་བའི་ཁྲུ་ཚོགས་འཕུར་བཞིན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཟེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དག་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འཁྲོལ་བ་འཕྲ་བ་ཐོས་པས། དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་འདི་ནི་དང་བའི་ཁྲུ་ཚོགས་ཡིན་གྱི་ཆུ་འཛིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེ་ཚོམ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འཁྲོལ་བ་འཕྲ་བ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བ་བཟུང་སྟེ་གསེར་དངུལ་གྱི་རྐང་གདུབ་བསྐོན་པ་ན་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་འཚེ་བར་མི་ནུས་ཤིང་དེ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་བརྩི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་འདྲ་འགའ་རེ་ཡོད་ནའང་། དང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཤིང་། འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོར། རྐང་གདུབ་ཀྱི་མིང་ལ་ཧཾ་ས་ཀཿ སྟེ་དང་བ་ལྡན་པ་ཞེས་འབོད་པའང་། གསེར་གྱི་རྐང་གདུབ་འཁྲོལ་བའི་སྒྲ་དང་། དང་བའི་སྐད་ཆ་འདྲ་བའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་འབོད་པ་ཡིན་གྱི། རྐང་གདུབ་དངོས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྐང་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༩༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། གྱིས * གྱི

གདུབ་དངོས་ཀྱི་མིང་ནི་ནཱུ་བུ་ར་ཞེས་དང་། འདིར་རྐང་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུ་བ་དང་བའི་སྐད་ལ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

(ཀ) མཐོན་པོའི་ཁྲིར་འཛེགས་འདི་ནི་དཔང་ལོ་འམ། །
ཡང་ན་གྲུབ་རིགས་རྣན་པོའི་བླ་ཆེན་ཞིག །
མཁས་པ་མགུ་བའི་ལེགས་བཤད་སྟོན་པའི་དབྱངས། །
སྒྲོགས་ཕྱིར་བཀའ་བརྒྱུད་འདྲེན་པར་ཚོམ་པ་མིན། །

ཞེས་ཁྲི་མཐོན་པོའི་སྟེང་བཞུགས་པ་དེ་ནི་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བའམ། ཡང་ན་གྲུབ་ཆེན་གྱི་རིགས་ཏེ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་ཆེན་ཞིག་གམ། གང་ཡིན་པ་ཟེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པ་དེས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པ་བདག་གིས་ཐོས་པས། དེ་ནི་དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་ཡིན་པ་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་འདྲེན་པའམ་བླ་མར་ཚོམ་པ་ཞིག་མིན་ཞེས་ཟེ་ཚོམ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཅི་འདི་འབིགས་བྱེད་དངོས་ཀྱི་ཚུ་ཤིང་ངམ། །
ཡང་ན་མཛེས་སྡུག་ཅན་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་དཔལ། །
དལ་བུའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་རྒྱུ་བྱེད་པའི། །
རྣམ་འགྱུར་མཐོང་ཕྱིར་དེ་ནི་འཁྲི་ཤིང་མིན། །

ཞེས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་འདི་ནི། རི་བོ་འབིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚུ་ཤིང་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་མཛེས་མའི་གཟུགས་གང་ཡིན་ཟེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་མཉེན་པའི་དངོས

པོ་དེ། དཔལ་ནུའི་འགྲེལ་ཀྱིས་རྒྱུ་བའི་རྣམ་འགྱུར་འདི་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཛེས་མའི་གཟུགས་ཡིན་གྱི་འཁྲི་ཤིང་མིན་ཞེས་ཟེ་ཚོམ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མདོན་དགའི་ཚལ་ན་སྣན་པའི་གླུ་ལེན་མཁན། །
སྒྲང་རྩེའི་སྙེ་མར་རོལ་བའི་རྐང་དྲུག་གམ། །
ཡང་ན་ཆགས་ལྡན་ཁུས་བྲའི་འདོད་པའི་གླུ། །
བདེ་དགའི་དོན་སྙིང་ལྡན་ཕྱིར་བུང་བས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་སྒྱུར་བའི་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་ཕ་རོལ་པོའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་། དེ་གཉིས་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གི་མཚུངས་ཆོས་ཕན་ཚུན་སྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་དུ་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་པད་མ་ལ། །
སྟོང་ཞིང་སྨུམ་པའི་སྐར་འབྲས་ཅན། །
ཁྱོད་གདོང་ཟླ་བ་འདི་ཡོད་བཞིན། །
ཟླ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཟླ་བ་ནི། བསིལ་ཟེར་ལྡན་པའི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཕལ་བ་མཛེས་མའི་གདོང་ནི། ལྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལའང་བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་མཚུངས་ཆོས་སྒྲ་ལ་སྒྱུར། ཟླ་བས་པད་མ་ཟུམ་པར་བྱེད་པས་ན་པད་མ་ལ་སྟོང་བ་དང་། གདོང་གི་མཛེས་པས་པད་མའི་མཛེས་པ་དང་འགྲན་པས་པད་མ་ལ་སྟོང་ཞེས་མཚུངས་ཆོས་

སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་རྒྱ་སྐད་དུ་ཧྲ་ར་ཀྐ་ཞེས་པ་མིག་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དང་རྒྱ་སྐར་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། བོད་སྐད་དུ་སྐར་འབྲས་ཅན་ཞེས་སྒྲ་བསྒྱུས་ཏེ་ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱིས་བསྐོར་བ་དང་། གདོང་གི་སྐབས་སུ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་གོ་དགོས་པས་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ། འདི་གསུམ་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་དཔང་ཊཱི་ཀ་དང་བོད་མཁས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲ་དོན་གྱི་མཚུངས་ཆོས་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ནས། དངོས་པོ་ཟླ་བ་མཛེས་མའི་གདོང་དེ་ཟླ་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་གདོང་གི་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་དངོས་པོ་ཟླ་བ་མཛེས་མའི་གདོང་གི་ཟླ་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲུག་འགྲེལ་དུ། མཚུངས་ཆོས་སྤྱི་མ་གཉིས་དོན་སྦྱར་དང་། ཕྱི་མ་སྒྲ་སྦྱར་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་སྔར་དཔེ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ། བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་དག་ཟླ་དང་། ཞེས་པ་སྒྲ་སྦྱར་དུ་ཁས་བླངས་ཡོད་པས་འདི་ཡང་དེ་དང་མཚུངས། རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ། སྟོང་ཞིང་སྨུམ་པའི་སྐར་འབྲས་ཅན། །ཞེས་པ་སྟོང་ཞིང་སྨུམ་པའི་ཧྲ་ར་ཀྐ། །ཞེས་རྒྱ་སྐད་རང་སོར་བཞག་ན་གོ་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །

(ག) སྐྱེ་དགུ་གདེངས་ཅན་གཙུག་ན་མངོན་འཕགས་ཤིང་། །
བདེ་ལེགས་འདོད་དགུའི་དཔལ་གྱིས་ཚིམ་མཛད་པའི། །
རྒྱལ་བ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ། །
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་སངས་རྒྱས་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་དགུའི་གཙུག་ན་མངོན་པར་འཕགས་པ་དང་། སྐྱེ་དགུ་

རྣམས་གདེངས་ཅན་ཏེ་ཀླུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ན་མངོན་པར་འཕགས་པའམ་མཛེས་ཞེས་དོན་སྨྲ་རར་དང་། ནོར་བུས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་ལེགས་དང་འདོད་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལེགས་སུ་སྩོལ་བས་དོན་སྨྲ་རར་དང་། རྒྱལ་བ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་བོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། རྒྱལ་བ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཞན་གྱིས་ཅི་བྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་གསུང་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ནི་སྐྱེ་དགུའི་གདེངས་ཅན་ཏེ་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་བོའི་གཙུག་ན་སྦྲུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་མཛེས་པ་དོན་སྨྲ། བདེ་ལེགས་འདོད་གུའི་དཔལ་གྱིས་ཚིམ་པར་མཛད་པའང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀར་དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་དབང་རྒྱལ་བོ་མགོན་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་བཞིན་དུ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་ཅི་བྱ་ཞེས་ནོར་བུ་ལ་འདུན་པ་དགག་བྱ། སངས་རྒྱས་མགོན་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་པ་འགོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད།

(ཁ) རབ་གཙང་དྲི་མས་ཡོངས་བཏང་སྨོ་བསངས་གདོང་། །
གཉིས་སྐྱེས་དབང་བོས་ཀུན་གསལ་ཡིད་འོང་མ། །
ཁྲོད་ཞལ་དག་པའི་མཁའ་དབྱིངས་འདི་མཐོང་བཞིན། །
འདབ་ལྡན་ལམ་གྱི་རྒྱ་མཐོངས་དེས་ཅི་བྱ། །

ཞེས་སྨྲ་རར་གཞི་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་དང་། ནམ་མཁའ་གཉིས་ཏེ། ལྷའི་ཞལ་རབ་ཏུ་གཙང་ཞིང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་རྡུལ་དང་དུད་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་རབ་གཙང་དྲི་མས་ཡོངས་བཏང་ཞེས་དོན་སྦྱར་དང་། ལྷའི་ཞལ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྔོ་བསངས་ཅན་ཡིན་པས་སྔོ་བསངས་ཞེས་དོན་ལ་སྦྱར། གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་ནི་ཚེམས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པས། ལྷ་ལ་ཚེམས་ཀྱི་ཕྲེང་བས་ཞལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཀུན་གསལ་ཞེས་སྒྲ་སྦྱར་དང་། ཡིད་འོང་མ་ཞེས་དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ། ལྷའི་ཞལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་འདི་འདྲའི་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་བཞིན་དུ། ཆུ་མཐོངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་མཛེས་པའི་མདངས་སྔོན་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དགག་བྱ་ནམ་མཁའི་མདངས་སྔོན་གྱི་མཛེས་པ་དང་། འགོག་བྱེད་ནི། ལྷ་མོའི་ཞལ་སྔོན་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་འདི་མཐོང་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན། གདངས་སྙན་རྔ་བའི་བཙུད་ལེན་བདུད་རྩིའི་དཔལ། །
དབྱངས་ལྡན་འགྱུར་"ཁུག[1] སྟོང་གི་འབབ་སྟེགས་ཅན། །
ལུས་ཕྲའི་གླུ་དབྱངས་མགྲིན་མཛེས་གླིང་བུའི་སྒྲ། །
ཐོས་བཞིན་དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གཉིས་པ་དོན་གཞན་འགོག་པ་ནི། བྱ་བའི་གནས་ཚད་ལས་བརྒལ་ཀྱང་། ཚིག་པ་མེད་པ་ལ་ཡ་མཚན་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། དེ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཀྱི་དོན་གཞན་ཞིག་དཔེའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས་ཡ་མཚན་རྩོམ་པའི་བློ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༥༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། ཁུག * ཁུགས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

དེ་འགོག་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཐམས་ཅད་མནན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །
རྣམ་གནོན་ཚིམ་པ་མེད་པ་མཚར། །
འོན་ཀྱང་བསྲེག་བྱ་འབར་བ་ལ། །
ཚིམ་པ་དག་ནི་ནམ་ཞིག་མཐོང་། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཟིན་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ལ་བློ་ཚིམ་པ་མེད་པ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་རོ་སྙམ་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། འོན་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་ཅི་ཡོད་དེ། བསྲེག་བྱའམ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་ཡང་བུད་ཤིང་ཅི་ཙམ་བཏབ་ཀྱང་ཚིམ་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་བཀོད་ནས། བྱ་བ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྟོམ་པའི་བློ་འགོག་པ་ལྷ་བུའོ། །

(ག) སྲིད་འདིར་དུབ་པའི་འགྲོ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། །
རིས་སུ་ཆད་མེད་བདེ་ལེགས་སྩོལ་བ་མཚར། །
འོན་ཏང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ། །
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན། །

ཞེས་སྲིད་པའམ་འཁོར་བ་འདི་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ཟབ་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་བསྩལ་བས། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ངོ་མཚར་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡ་མཚན་པའི་བློ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། འོན་ཏང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནས་དང་། ས། ཆུ། ལུད། དྲོ། གཤེར་ཚོགས་པ་ན་རང་འབྲས་

ནས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གཤིས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཡ་མཚན་གྱི་བློ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཀྱང་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །

ད་དུང་ཡོན་ཏན་འཚོ་ལ་རིངས་འདིས་ཅི། །

འོན་ཀྱང་མི་ཟད་ཟབ་ཡངས་ཆུ་བོའི་གཏེར། །

རྟག་ཏུ་ཆུ་ཐྲན་མ་ལུས་སྡུད་ལ་ཞོན། །

ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་ཡང་། ད་དུང་ངོམས་པ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་འཚོལ་བ་ལ་རིངས་པ་སྟེ། ཏ་ཅང་བྲེལ་བ་ཆེ་བ་འདི་ནི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཆུ་ཐྲན་མང་པོ་སྡུད་པ་ལ་ཞོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཀྱི་དོན་གཞན་ཞིག་དཔེར་བཀོད་ནས་ཡོན་ཏན་མ་བསླབས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡ་མཚན་གྱི་བློ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ལུས་ཅན་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་ཧ་ཅམ་དུ། །

སྲྱིད་པས་ནམ་ཡང་ངོམས་པ་མེད་འདི་མཚར། །

འོན་ཀྱང་རྟ་གདོང་མེ་ལྕེ་རབ་འཁྲིགས་པས། །

རྟག་ཏུ་ཆུ་གཏེར་ངོམས་མེད་འཐུང་ལ་ཞོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་རྒྱུས་འགོག་པ་ནི། ཡུལ་ལམ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཞི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བསྟོད་བསྨད་སོགས་ཅི་རིགས་བྱེད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཡུལ་གང་གི་ཁྱད་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དུ་བྱས་ནས། ཡུལ་དེ་ལ་

བསྟོད་བསྔགས་སོགས་བྱེད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

ཙ་བར། སྨིན་པ་པོ་ཞེས་ནམ་ཡང་ནི། །
མི་དབང་ཁྱོད་ལ་མི་བསྟོད་དེ། །
གང་ཕྱིར་སློང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར། །
རང་གི་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་ལེན། །

ཞེས་མངའ་འབངས་ཀུན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྟེར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ། སྨིན་པ་པོ་ཞེས་མི་བསྟོད་དེ། སློང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ནོར་དེ་ལ་རང་གི་ནོར་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ནོར་དེ་དག་ལེན་པ་ཡིན། ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྨིན་པའི་བྱ་བ་ལ་བསྟོད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། རྒྱལ་པོས་བསགས་པའི་ནོར་དེ་སློང་བ་པོ་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་ཞེས་རྒྱལ་པོའི་སྨིན་པའི་བྱ་བ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་དབང་ཡོ་དང་བོད་མཁས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་མ་བསྟོད་ཅེས་འདས་ཚིག་སྦྱར་ཀྱང་། མི་བསྟོད་ཅེས་མ་འོངས་པ་ལ་སྦྱར་ན་གོ་བདེ་བར་གསུངས།

(ག) དབྱངས་ཅན་མ་དེས་བདག་ཅག་ལ། །
ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ལེགས་སྩོལ་ཀྱང་། །
ཁྱོད་ནི་ཀུན་གྱི་ཤེས་རབ་ལྷ། །
ཡིན་ཕྱིར་བསྟོད་ཚིག་ཅི་ཕྱིར་སྨྲ། །

ཞེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་བདག་ཅག་ལ་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་སློབ་ལམ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་ཕ་ཅང་བརྩན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཕྱིར

ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) དཔའ་ཞིང་རྟུལ་ཕོད་སྙིང་གི་སྟོབས་ཉིད་དུ། །

གསོས་པས་ཕྱིར་རྒོལ་རྣམ་པར་གནོན་ཏོ་ཞེས། །

མི་བདག་ཁྱོད་ལ་བསྔགས་བརྗོད་སུ་ཞིག་སྨྲ། །

སྟོན་བསགས་ལེགས་པར་བྱས་དེའི་མཐུ་ཁོ་ན། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་རྟུལ་ཕོད་ཅན་ཏེ་དཔའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྙིང་གི་སྟོབས་སུ་རྫོགས་པའམ་སྙིང་ལ་གསོས་པས། ཕས་རྒོལ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་གནོན་པ་དེར་ཁྱོད་ལ་བསྔགས་པ་སུ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི། དགྲ་སྡེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དེར་མི་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་གོང་གི་རྒྱུ་འགོག་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་རྒྱུ་འགོག་པ་དང་། འདིར་རྒྱུས་འགོག་པ་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། བྱ་བ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན། མཉེན་ལྡེམ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྨད་བྱུང་གིས། །

བདེ་ཆེན་ཀུན་དགའི་དཔལ་བཟང་ལེགས་སྟེར་ཞེས། །

མཛེས་ལྡན་དགའ་མར་བསྔགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

གཞན་དབང་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་གཤིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་རྩ་བའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་འགོག་རྒྱན་ཉེར་གསུམ་བཤད་ཟིན་

ནས་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའང་རབྟ་ཤྲཱིའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འགོག་པ། ངེས་པའི་འགོག་པ། རབ་དྭངས་ཀྱི་འགོག་པ་སོགས་གསུངས་ཀྱང་འདིར་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་པས་མ་བྲིས་སོ། །

བདུན་པ། དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་རྩ་བར།

གང་ཞིག་དངོས་འགའ་རབ་བཀོད་ནས། །
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན། །
དངོས་པོ་གཞན་དག་འགོད་པ་དེ། །
དོན་གཞན་བཀོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བྱ་བའམ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟར་སྔོན་ལ་བཀོད་ནས། དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ནུས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའམ་དོན་གཞན་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེ་རྒྱན་གྱི་ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེ་ལ། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་མཚུངས་སྒྲ་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་། འདྲ་བའི་དོན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལས། ཚིག་ཕྱི་མ་དེ་སྟ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱན་འདིར་ཕྱི་མར་བཀོད་པའི་དོན་དེ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བའམ་མི་འདྲ་ཡང་རུང་། གཙོ་བོ་སྔ་མ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་འགོད་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དཔང་ཊཱིཀ་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱན་འདིར། བསྒྲུབ་བྱ་སྔོན་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ནུས་པ་ཅན་བཀོད་པ། སྒྲུབ་བྱེད

དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་གསུམ་ཚང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་འདི་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ།

ཀུན་ཁྱབ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་དང་། །
སྦྱར་དང་འགལ་བའི་དོན་གཞན་དང་། །
མི་འོས་དོན་དང་འོས་པའི་དོན། །
འོས་དང་མི་འོས་དོན་གཞན་དང་། །
མི་འོས་འོས་པའི་དོན་གཞན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྔོན་ལ་བཀོད་ནས། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ནུས་པ་ཅན་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་དང་སྔོན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན།

དཔེར། ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཞིག་འགོངས། །
ལེགས་ལྡན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག །
ཉི་མ་དང་ནི་ཟླ་བ་ཡང་། །
ནུབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས། །

ཞེས་ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་༼ངེས་པ་ལ་ནི་སུ་ཞིག་འགོངས། །ཞེས་པ་རྩ་བར་ཚིག་རྐང་ཐ་མའོ། །༽ སྔོན་དུ་མཛད་པའི་གསུང་ཚུལ་འདི་ནི། སྐྱེས་པའི་མཐར་འཆི་བའམ་འཇིག་པའི་ངེས་པ་འདི་ལ་ནི། སུ་ཞིག་འགོངས་པ་སྟེ་སུས་ཀྱང་འདའ་བར་མི་ནུས་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྔོན་ལ་བཀོད་ནས། འཇིག་པའི་ཆོས་དེས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནུས་པ་ཅན། ལེགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་

རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཡང་ཤུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཤིག་དང་། གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་གི་ངེས་པ་ལ་སུ་ཡིས་འགོངས་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཤུས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ནམ་མཁའི་ཉི་ཟླ་སོགས་ཀྱང་ཤུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞེས། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བ་དང་། སྔོན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཞེད། འོན་ཀྱང་སི་ཏུ་དང་། བོད་མཁས། ས་སྐྱ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་ཤིང་དབང་གི་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རང་སོར་བཞག་ནས། ལེགས་པ་བསོད་ནམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དག་ཀྱང་ཤུབ་པ་ལ་ལྟོས། ཞེས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཤུས་པ་ཅན་ནི་གང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་འདིས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་འདི་ལ་སུ་ཡིས་ཀྱང་འགོང་བའམ་འདའ་མི་ནུས། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཞེད། འོན་ཀྱང་འབྲུག་འགྲེལ་དུ་སྣར་ཐང་པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གོ་ལྡོག་པའི་ལོག་བཤད་ཁོ་ན་སྟེ། ཁུངས་མེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཡ་མཚན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། དངོས་པོ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་མང་དུ་གྲགས་ཏེ། རྗོལ་བྱུང་དེ། དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྣར་ཐང་བ་སོགས་ཀྱིས་གསུང་ཚུལ་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཆགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་།

བསྒྲུབ་བྱ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཙུང་ཟད་མ་ཚང་བས་མཐུན་དཔེར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་བཤད་ནའང་། སྔར་ཐང་བས་བརྗོད་བྱའི་ཚིག་གི་ཉམས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། སི་ཏུ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ནུས་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

(ག) ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་ཆགས་པའི་ཚངས་པ་ཡིས། །
གདོང་བཞི་སྤྲུལ་བ་འདི་ལ་སུ་ཡིས་དགོད། །
ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ནི། །
འདོད་པས་གཟིར་བས་འཁོར་བར་ལྟུང་ལ་ལྟོས། །

ཞེས་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པ་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པས། གདོང་བཞི་བྱུང་བ་འདི་ལ་དགོད་པས་ཅི་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའམ། འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པས་གཟིར་བ་ལས། ཡང་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཞེས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) ཀྱེ་མ་སྨོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་མཆན་ལྡན་པ། །
མཐའ་དག་མི་སྲུན་སྐྱེ་བོས་རྩད་ནས་ཕྱུང་། །
འདུས་བྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིག་པའི་ཆོས། །
མཁས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་ག་ལ་བཟོད། །

ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྔོན་གྱི་བོད་རྒྱལ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་དང་། སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་མཚན་ལྡན་ནམ་གདུང་བརྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། རྗེས་སུ་སྲིད་སྐྱོང་གི་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མ་སོགས་མི་སྨུན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་རྩད་ནས་རྫོགས་པ་དེ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ། མཁས་པ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ངོམས་མེད་འདོད་པའི་དགའ་བར་རྟག་རྩེན་པའི། །
བརྩེ་ལྡན་མཛའ་བའི་གྲོགས་དག་རིང་ནས་བྲལ། །
ཀྱི་མ་འཇིག་རྟེན་སྒྱུ་མའི་མིག་འཕྲུལ་ཅན། །
འདུ་འབྲལ་རེས་སུ་གྲུབ་པ་སྲིད་པའི་གཤིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། སྣར་ཐང་བ་དང་སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན།

དཔེར། བདག་ཐོབ་མིན་ནམ་ཆེན་པོ་རྣམས། །
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་སླད་དུའོ། །
ཆུ་འཛིན་འདི་དག་ལུས་ཅན་གྱི། །
ཡོངས་སུ་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་སླད་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་དུ་མ་མཛད་དོ། །ཅེས་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནུས་པ་ཅན་སེམས་མེད་པ་ཆུ་འཛིན་འདི་དག་གིས་ཀྱང་། ལུས་ཅན་རྣམས་"ཀྱི[1]་ཚ་བའི་གདུང་བ་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པའམ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར་ལས་རྐང་བ་ཕྱི་མའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་དེ་སྔ་མར་བཀོད་ནས་འགྲེལ། སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་གསུངས་ཏེ།

ཆུ་འཛིན་འདི་དག་ལུས་ཅན་གྱི། །
ཡོངས་སུ་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །
བདག་ཐོབ་མིན་ནམ་ཆེན་པོ་རྣམས། །
གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་སླད་དུའོ། །

ཞེས་ནམ་མཁའི་ཆུ་འཛིན་འདིས། བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚ་བའི་གདུང་བ་ཞི་ཞིང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་ཐོབ་པ་མིན་ནམ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་ལན་དང་རེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་ཆོས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་འདོད། ཡང་འདི་ལ་བོད་མཁས་པས་སྤྲིན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་མིན་ཡང་། ཚ་བའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལན་དང་རེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ན་འགྲེལ་བདེ་བར་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༤༥ ཤོག་ཕྲེང་ ༤ ན། ཀྱིས * ཀྱི

གསུངས། ས་སྐྱ་དག་ཆོས་ཀྱིས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་མཐུ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་སླད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ལོ། །རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་འགོད་ཚུལ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ནུས་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་པ་དང་། ཡང་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་གཙོ་བོར་ཐོན་པའི་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ལ་གོ་བ་མ་ལོན་པར། ལ་ལས། སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། ཟླ་བོ་དངོས་པོའི་དཔེར་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་ཁྱབ་སོགས་ཀྱི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་བཤད་ནའང་། འདིའི་བརྗོད་བྱའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གོང་སློས་ལྟར་ཚིག་ཕྱི་མ་དེ་སྤྱི་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱི་ར་བཏང་བ་ཞིག་མིན་པར་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནུས་པ་ཅན་དང་། ཡང་ན་དངོས་པོའི་བྱེད་ལས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་གོ་ནུས་པས། གཞུང་དོན་གོ་རིམ་དཀྲུགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

(ག) ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས། །

ལང་ཚོ་དར་བབ་སྨིན་ལེགས་མའི། །

བཞིན་གྱིས་ཆགས་ལྡན་དགའ་བ་འཕེལ། །

ཞེས་ཉི་མའི་གཉེན་ཏེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པར་བསྐོར་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལས། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་ན་འབྲས་བུ་འཕེལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལང་ཚོ་དར་བའི་གཞོན་ནུ་མའི་བཞིན་མཛེས་སྡུག་ལས་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་

དགའ་བ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་མཛེས་མའི་བཞིན་གྱིས་འདོད་ལྡན་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་གཙོ་བོར་ཐོན་པ་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ནུས་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) མགོན་ཁྱོད་རང་བདེའི་དཔལ་ལ་མ་ཆགས་པར། །
གཞན་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་མཛད། །
ཐོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་གཞན་དོན་ལ་དགྱེས་པ། །
དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཡིན། །

ཞེས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་བདེའི་འདོད་པ་ལ་མ་ཆགས་པར་གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལྷུར་མཛད་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རང་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཐོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སེམས་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུགས་མཉེས་པ་ནི་དམ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་གི་ནུས་པ་གཙོ་བོར་ཐོན་པ་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གྲོགས་ཁྱོད་ལྷ་རིག་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ། །
ངལ་མེད་བརྩོན་པས་ཡོན་ཏན་ལྷུར་ལེན་མཛད། །
ངོམས་མེད་ཐོས་པའི་ཕ་མཐར་ལེགས་བགྲོད་པའི། །
སྙིང་སྟོབས་འཛིན་པ་མཁས་པ་སྤྱི་ཡི་གཤིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་

ཞིག་གི་གནས་ལུགས་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་ཀྱི་དོན་གཞན་ཞིག་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བར་མ་ཟད། སྒྲ་གཅིག་པོ་དེ་དོན་དུ་མ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ཞིག་བཀོད་པ་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཇ་བར། མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་ནི། །

འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

དཀྲི་ཧྲུ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །

ཀུན་གྱི་སྙིང་སྡུག་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་ནི་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དཀྲི་ཧྲུ་ནི། ལྷོའི་རླུང་དང་། གཡས་ཕྱོགས་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། དེ་ལ་ལྷོ་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་ལྡན་པ་དང་། དེ་གཞན་གྱི་བློ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་ཟས་གཙང་སྲས། །

མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་ལྷན་ན་འབར། །

ཕྱུན་ཧྲ་"རྫའི[1]་མདངས་འབངས་ཀྱི། །

རལ་བའི་ཅོད་པན་རྩེ་ན་འཁྱིང་། །

ཞེས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཚན་བཟང་བོ་སོ་གཉིས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། རྫའི * དཔེ་གཞན་དུ་རྫས་ཕྲིས་པའང་འདུག་མོད་བྱེད་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་ན་ལེགས་སྙམ།

དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་གཟི་བྱིན་ལྷན་ན་འབར་བ་སྟེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ཕུཏ་ར་ཛ་སྟེ། ཕུཏ་ཞེས་པ་སྔོན་དང་ཤར་ཕྱོགས་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག །ར་ཛ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོའམ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་མངའ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་རལ་བའི་ཅོད་པན་གྱི་རྒྱན་འགྱིང་བ་སྟེ། འབངས་ཀྱི་གཙུག་ན་མཛེས་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་མཚུངས་ཀྱི་དོན་གཞན་སྒྲ་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཉིད་དབེན་པའི་རི་བོར་བག་ཕེབས་པ། །
འདུ་འཛི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལགས། །
གཉིས་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་དྭངས་པའི་མཁར་བགྲོད་ལ། །
གྲོགས་མེད་ན་ཡང་སྐྱོབ་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ཀྱིས་དབེན་པའི་རི་བོར་སྒོམ་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་ཞིང་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་ཐུགས་སྐྱོ་བ་མེད་པར་བག་ཕེབས་པ་ནི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་གཉིང་ནས་མཁྱེན་པས་དེ་ལྟར་ལགས་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་ནི་ཟླ་བ་དང་། ལྷ་ཚངས་པ་དང་། ཁྱུང་དང་། ཟམ་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སོགས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། གཉིས་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་སྟེ་ཟླ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དྭངས་པའི་ནམ་མཁར་བགྲོད་ཚེ་རང་ལ་གྲོགས་མེད་ན་ཡང་སྐྱོ་བ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རང་བྱུང་འོད་ཀྱི་དྲ་བའི་རྒྱ་དགའ་ཅན། །
ཉུས་ལྡན་སྤྲིན་གྱི་ཞགས་པས་ཀུན་དགའ་སྐྱེད། །
མུན་འཇོམས་ཐིག་ལེ་འཛུམ་པའི་འོད་ཆབས་ཀྱིས། །
འཇིག་རྟེན་བདེ་དགའི་སྣང་བ་ཅིས་མི་འཛིན། །

ཅེས་སྨྲུན་འཇོམས་ཐིག་ལེ་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་འགལ་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་གི་བྱེད་ལས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་བསྟུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་། བྱེད་ལས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་ཞིག་བཀོད་ནས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མཚན་མོར་བྱེད་འདི་དྲི་མ་དང་། །

ལྡན་ཡང་འགྲོ་བ་དགའ་བ་སྐྱེད། །

གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ཡང་། །

གཞན་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ནུས། །

ཞེས་མཚན་མོར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟླ་བ་འདི་ནི་ར་རིའི་དྲི་མ་དང་ལྡན་ཡང་། འགྲོ་བ་རྣམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་དྲི་མ་ལྡན་པ་དང་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་ནི། བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་དོན་དངོས་མིན་པས་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་སྐབས་འདིར་འགལ་བ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་དང་ལྡན་ཡང་། གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་རིག་པའི་གནས་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་ནུས་ཞེས་སྐྱོན་ལྡན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་དོན་ལ་འགལ་བར་གནས་པ་སྟེ། འགལ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་བཀོད་ནས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) མཛེས་སྡུག་འདོད་སྐྱེད་དབྱངས་ཅན་མས། །

ཆགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྟེར། །
ལང་ཚོ་ཡོལ་བའི་ཤོང་སྟོན་ཇེ། །
ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་དུ་སྡུག །

ཅེས་མཛེས་སྡུག་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས། གཞན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་སྟེར་ཞེས་མཛེས་སྡུག་གི་གཟུགས་ལྡན་པ་དང་། ཆགས་པ་མི་སྟེར་བ་གཉིས་བྱེད་ལས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་སྟེ་ན་ཚོད་བགྲེས་པའི་ཤོང་སྟོན་ཇོ་ཇེ་རྒྱལ་མཚན་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་སྡུག་ཅེས་ན་ཚོད་ཡོལ་བ་དང་སྙིང་ལ་སྡུག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མི་མཐུན་པ་སྟེ་འགལ་བར་གནས་པའི་དོན་གཞན་བགོད་ནས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་ཡོངས་དམན་བུ་སྟོན་རྗེས། །

གངས་ཅན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག །
བེམ་པོར་གྱུར་ཀྱང་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །
ཡིན་བཞིན་ནོར་བུའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་དམན་པ་སྟེ། ལང་ཚོ་རྒས་ཤིང་གཟུགས་མི་ལེགས་པའི་མཁས་དབང་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གནས་ཡིན། ཞེས་གཟུགས་མི་མཛེས་པ་དང་ཡིད་འཕྲོག་པ་གཉིས་བྱེད་ལས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ནི་བེམ་པོར་གྱུར་ཀྱང་། དེས་འགྲོ་བ་ཀུན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནོར་བུའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཞེས་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དགའ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་བྱེད་ལས་མི་

མ་ཐུན་པའི་འགལ་བར་གནས་པ་སྟེ། སྟ་མ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་ནས་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འདྲེན་བྱེད་དབང་པོའི་སྤྱོད་མིན་ཤློག་སྒྱུར་གྱི། །

འཇིག་རྟེན་འདོད་བདེ་རོ་ཡིས་ཀུན་ཡིད་འགུགས། །

བརྩེ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རབ་དབེན་པའི། །

མཛེས་སྡུག་པད་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡིད་དབང་འཕྲོག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟ་བ་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། འོས་པའི་བྱ་བ་ལས་མི་འོས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་གཞན་ཞིག་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་འོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྔར་རྩེ་འཕུངས་པའི་མཁྲིན་སྟན་ལས། །

བྱུང་བ་བུང་བའི་སྒྲ་དག་ཀྱང་། །

རྣ་བར་རྩུབ་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །

འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་འདི་འདྲ། །

ཞེས་སྔར་རྩེ་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་བཅུད་འཕུངས་ནས་མྱོས་པའི། བུང་བ་གཞོན་ནུའི་མཁྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་སྙན་ཞིང་འཇམ་པ་དག་ཀྱང་། གཉེན་དང་བྲལ་བའི་འདོད་ལྡན་གང་ཞིག་ལ། རྣ་བར་རྩུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ཆགས་པས་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅེས་ཡུལ་སྙན་ཞིང་འཇམ་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་རང་ལ་གདུང་ཞིང་རྩུབ་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་འོས་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡུལ་འཇམ

པ་ཡང་རྩུབ་མོར་འགྱུར་བ་དང་། བསིལ་བས"ཀྱང[1]་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི། འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཡུལ་འཛམ་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཡུལ་ཅན་ལ་རྩུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འོས་ཀྱང་། གཉེན་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་འོས་པར་སྒྲུབ་པས་ན་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱེར་རོ། །

(ག) བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་ཡིས། །

ལྷུན་སྒོམ་ནན་པོར་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྔུ་སྐྱེད། །

ཚེ་རབས་མང་པོར་བྱོལ་སོང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས། །

གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་གཤིས། །

ཞེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྟེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལྟ་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདིས། གང་ཡང་མི་ཤེས་པར་ལྷུན་སྒོམ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བའི་ཀན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་མི་འདོད་པའི་ཕྲག་དོག་དང་། ལོག་རྟོག་ངན་སེམས་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་ཟུག་རྔུ་སྐྱེད་ཅེས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་རྩིས་མི་འདོད་པའི་ཟུག་རྔུ་སྐྱེད་མི་འོས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འོན་ཀྱང་ལྷུན་སྒོམ་མཁན་ཁོ་ཚོར་ཚེ་རབས་དུ་མར་དུད་འགྲོའམ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལྡན་པ་ཀུན་གྱི་གཤིས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ། ཅེས་མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་དེས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ལྷུན་སྒོམ་ཀན་པོ་ཟེར་བ་ནི་དགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་མཁན་ལ་ཟེར་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ བླ་གཟུགས་མཁན་འགའ་རེ་ལ་ཟུར་ཟེར་བ་ཡིན།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༣༧༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ནི། ཡང * ཀྱང

(ཁ) རྒྱལ་བས་འགྲོ་ལ་ཕན་དགོངས་བསླབ་པ་རྣམས། །
ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་བ་ཞེས། །
གསུངས་ཀྱང་རྣ་བར་ཁབ་བསྒྲེགས་ལྟ་བུ་ཡི། །
སྐལ་བས་ཕོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་འདི་འདྲ། །

ཞེས་རྒྱལ་བ་སྟེ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་དགོངས་ནས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལས་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་ལམ་དུ་སྟོན་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་དེ་རྣ་ནང་དུ་ཁབ་བསྒྲེགས་བཙུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣ་བར་མི་འགྲོ་བའི་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་བསྟུབ་བྱ། སྟུབ་བྱེད་ནི། སྐལ་བས་ཕོངས་པ་སྟེ་སྐལ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པའི་རང་བཞིན་འདི་འདྲའོ། །ཞེས་མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་འོས་པར་སྟུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རང་བདེ་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་དོན་ཆེ། །
ངལ་མེད་སྒྲུབ་པ་ཕན་བདེ་འབྱུང་གནས་ཞེས། །
གདམས་པའི་དབྱངས་སྙན་རྣ་བར་རྩུབ་པ་དག །
བདག་འཛིན་བག་ཆགས་ཟབ་པའི་གཤིས་འདི་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྣག་པ་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། འོས་པའི་བྱ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འོས་པ་སྐྱེད་པ་ཞིག་བསྟུབ་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འོས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད་ན།

རྩ་བར། ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་མལ་སྟན་འདིས། །

བདག་གི་ལུས་འདི་གདུང་བར་བྱེད། །
བསྲེག་པའི་བདག་ཉིད་སྲེག་ཟ་དང་། །
འདྲ་བས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ངོར་ཆུ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨའི་གདན་ཤིན་ཏུ་འཛམ་པ་འདིས་ཀྱང་། བདག་གི་ལུས་འདི་འདོད་པས་གདུང་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་ཅེས་འོས་པའི་བྱེད་ལས་འཛམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འོས་པ་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་དང་འདྲ་ཞིང་ཆགས་པས་གདུང་བ་འབར་བའི་བཞིན་མདངས་རབ་ཏུ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་འོས་ཤིང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་འོས་ཤིང་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཆགས་པས་གདུང་བ་དྲག་པོ་སྐྱེད་འོས་པ་སྟོན་པས་ན། འོས་པའི་དོན་གཞན་བསྒོད་པ། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བསྒོད་པ་དང་། འོས་པའི་དོན་གཞན་བསྒོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ལྔ་བ་ཆེན་པོས། ཡུལ་སྣན་པ་དེས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཅིང་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྐྱོན་སྤེལ་བ་ཡིན་པས་མི་འོས་པ་ཡིན་ལ། འཛམ་པ་ཙམ་གྱིས་གདུང་བ་སྐྱེད་པ། གདོང་མཛེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྐྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པས་འོས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་རྩ་བའི་གཞུང་ལྟར་འདི་གཉིས་ཀའི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འོས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་། འོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐབས་བསྲེག་པའི་བདག་ཉིད་མེ་དང་འདྲ་བས་ཆགས་པའི་བཞིན་རས་རབ་ཏུ་དམར་པོར་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་སོགས་རབ་བཏགས་དང་བསྲེས་པ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང་། མི་འོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐབས་ཚིག་ཟིན་ལ་དེ་འདྲ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །

(ཀ) རྒྱལ་བས་འགྲོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས། །
ཕན་དང་བདེ་བའི་ཚོགས་ཀུན་རྒྱས། །
ཧ་ལྡང་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་ཡིས། །
པད་དཀར་འདབ་མ་རྣམ་པར་འཕེལ། །

ཞེས་རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕན་དང་བདེ་བའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱ༑ ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་པད་མའི་འདབ་མ་འཕེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་འོས་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །དཔེ་བརྗོད་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་འགྱུར་མི་འགྱུར་དོགས་གནས་སུ་གསུངས།

(ཁ) སྙིང་སྡུག་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་སོར་གྱིས། །
རེག་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལུས་གདུང་བར་བྱེད། །
དམར་བའི་བདག་ཉིད་ཉི་མ་ལས་རྒྱལ་བས། །
བྱེད་ཆོས་དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་རིགས་པ་ལགས། །

ཞེས་སྙིང་སྡུག་སྟེ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པའི་སོར་མོས་བདག་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལུས་ཆགས་པས་རབ་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད་ཅེས་མཛེས་མའི་ལག་པས་བདག་ལ་རེག་པ་ལས་ལུས་ལ་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་ནི། དེའི་བྱེད་ལས་མི་འོས་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། ཆགས་པས་སྨྱོས་པའི་ཁ་དོག་རབ་ཏུ་དམར་བའི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་ཉི་མའི་ཁ་དོག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་དམར་བར་གྱུར་པ་ནི་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འོས་པའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་རིགས་སོ་ཞེས་རབ་བཏགས་ཀྱི་ཚིག་དང་བཅས་འོས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་

བྱའོ། །བོད་མཁས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་འདི་དག་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ།

ཡང་ན། པད་མའི་རྫིང་བུར་ལྷན་རོལ་དང་མོ་ཟུང་། །

རྟེན་པའི་ཤློས་གར་མཐོང་བས་འདོད་པས་གཟིར། །

སྨྲོས་པའི་གདུང་བ་རབ་འཕེལ་ཆགས་པའི་རྟུལ། །

ཆར་བའི་རྒྱུན་ལ་འགྲན་ཡང་འོས་མིན་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། འོས་པའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས་རིམ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རིམ་པ་བཞིན་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱིས་ཉམས་བྱེད་མོད། །

དཔྱིད་ཀྱིས་བདག་ནི་ཅི་ལ་གདུང་། །

དྲི་མ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ལས། །

དག་པས་མི་འོས་པ་མིན་ནམ། །

ཞེས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ཏེ་ར་རིའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བས་འདོད་ལྡན་དག་ཆགས་པའི་གདུང་བས་ལུས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་འོས་ཀྱང་། སྤོ་བསངས་རྣ་ཡི་སྨྱུ་གུ་དང་པདྨ་གཞོན་ནུས་ས་གཞི་འདི་མཛེས་ཤིང་དག་པར་བྱེད་པའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱིས། བདག་ཅི་ལ་གདུང་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི༑ དྲི་མ་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དྲི་མ་མེད་ཅིང་དག་པའི་དངོས་པོས་བྱེད་མི་འོས་སོ་ཞེས་ཟླ་བས་གདུང་བ་སྐྱེད་འོས་པ་དང་། དཔྱིད་དུས་ཀྱིས་གདུང་བ་སྐྱེད་མི་འོས་པ་རིམ་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའོ། །

(ཀ) བློ་གསལ་མཁས་ལ་དགའ་འོས་ཀྱི། །
རྨོངས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཚུལ་དེ་མིན། །
སྣན་པའི་སྒྲ་ལ་ཐོས་འཛིན་དག །
ལྡོན་པས་སྣན་གྱི་འོན་པས་མིན། །

ཞེས་བློ་གྲོས་གསལ་བ་རྣམས་མཁས་པ་ལ་དགའ་འོས་ཀྱི། རྨོངས་ཤིང་བླུན་པོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མཁས་པ་ལ་དགའ་མི་འོས་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་སྣན་ཞིང་མཛེས་པའི་སྒྲ་ནི། རྣའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་འོས་ཀྱི། རྣ་དབང་མི་ལྡན་པའི་འོན་པ་དག་ལ་མི་འོས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྲོ་ལྡན་བརྗིང་བོའི་ཚིག་གིས་སྙིང་འབིགས་མོད། །
བརྩེ་ཞིང་གཙུགས་པའི་གཏམ་གྱིས་ཅི་ལ་འབིགས། །
རང་རྒྱབ་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོས་བྱེད་པའི་ལས། །
འཇམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བྱེད་འོས་སམ། །

ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་བརྗིང་བོའི་ཚིག་སྐྱེ་གཏུམ་པོའམ་རྒྱབ་མོའི་ཚིག་གིས་གཞན་གྱི་སྙིང་འབིགས་པ་སྐྱེ་སྙིང་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་བ་སྐྱེད་མོད་ཀྱང་། སེམས་བརྩེ་ཞིང་གཙུགས་པའམ་མཛའ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཞན་གྱི་སྙིང་ཅི་ལ་འབིགས། ཞེས་ སྔ་མ་འོས་པ་དང་ཕྱི་མ་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྤྱིར་རང་བཞིན་རྒྱབ་པའི་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོའི་བྱེད་ལས་ལ་འབིགས་པའི་བྱ་བ་འོས་ཤིང་། འཇམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་དེ་མི་འོས་སོ། །ཞེས་སྔ་མ་འོས་པ་དང་ཕྱི་མ་མི་འོས་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གྲོགས་ཁྱོད་དཔྱིས་འཛུམ་ཉམས་ཀྱིས་འདོད་དགའ་འཕེལ། །

ཁྲོ་འཛིང་རྔོལ་གདམ་སྤྱོད་པས་དེ་ལྟ་མིན། །
མཛའ་གཙུགས་སེམས་ཀྱིས་བདེ་དགའི་དཔལ་སྟེར་ཀྱང་། །
ཟོལ་ཅན་ངན་གཡོའི་སེམས་ཀྱིས་འོས་སམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་མི་འོས་ཤིང་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ནི། མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་དང་འོས་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས་རིམ་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན་མི་འོས་པ་དང་འོས་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་འགལ་ཟླའི་དོན་གཞན་ཞིག་བཀོད་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཀུ་མུད་ལྡན་ཡང་སྨིག་བྱེད་ན། །
པད་མའི་འབྱུང་གནས་ཅིས་མི་བྱེད། །
ཟླ་བས་བཟུང་རྣམས་རྒྱབ་པ་ན། །
ཉི་མས་བཟུང་བ་འཇམ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་དཀྱེས་གླུ་ལྟར་ན། ཀུ་མུད་ལྡན་པ་སྟེ་ཟླ་བ་བསིལ་ཡང་འདོད་ལྡན་སྨིག་པར་བྱེད་ན། པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཏེ་ཉི་མས་སྨིག་པའམ་གདུང་བ་ཅིས་མི་བྱེད་ཅེས་རིམ་པ་བཞིན་མི་འོས་པ་དང་འོས་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཟླ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཀུ་མུདའི་འདབ་མ་རྣམས་བུད་མེད་དང་བྲལ་བའི་ཆགས་ལྡན་ལ་རྒྱབ་ན། ཉི་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་འཇམ་པོར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཀུ་མུད་ལྡན་པ་དང་། པདྨ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ལ་པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པདྨའི་ཚལ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས། ཀུ་མུད་མང་པོ་ལྡན་པའི་ཚལ་འདིས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་ཆགས་པས་སྨིག་པར་བྱེད་ན། པདྨའི་ཚལ་ལམ་པདྨའི་རྫིང་བུས་འདོད་ལྡན་ཅིས་མི་སྨིག་ཅེས་པ

བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་ཅིང་བོད་མཁས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

(ག)ས་སྐྱའི་བསྟན་འཛིན་ཉེས་བཤད་འཆད་བྱེད་ན། །
བཀའ་བརྒྱུད་སྒོམ་ཆེན་བླུན་གདམ་ཅེས་མི་ཟེར། །
མང་བོར་ཐོས་ལས་ལེགས་བཤད་འབྱུང་དགོས་ཀྱི། །
ཐོས་ཉུང་སྨྲ་ཅོར་སྒྲོགས་པ་དང་ཚུལ་ཡིན། །

ཞེས་ས་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཀྱང་ཉེས་བཤད་མཛད་ན། བཀའ་བརྒྱུད་པ་དབེན་པར་གཅིག་བུར་སྡོད་པའི་སྒོམ་ཆེན་གྱི་ཐོལ་ཅན་བླུན་པོ་དག་གིས་བླུན་གདམ་ཅེས་མི་ཟེར། ཞེས་སྤྱི་མ་མི་འོས་པ་དང་ཕྱི་མ་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བཀོད་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་དུ། བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལེགས་པར་བསྟེན་ནས་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་ལེགས་བཤད་ངོ་མཚར་བ་འབྱུང་དགོས་ཀྱི། ཐོས་པ་ཉུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ནི་སྨྲ་ཅོར་སྒྲོགས་པའི་དང་ཚུལ་འཛིན། ཅེས་པ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གཞུང་ལུགས་ཤེས་རྣམས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །
རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ན་བླུན་པོར་ཅེས་མི་འོས། །
མི་ཡི་འགྲོ་བར་གྱུར་པས་དུག་ཟ་ན། །
གླེན་རྨོངས་དུད་འགྲོས་བླང་དོར་ཤེས་པ་དཀའ། །

ཞེས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་ཞིང་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཁོ་ན་བསམས་པའི་ཚེ་འདིའི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དོན་དུ་གཉེར་ན། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་

ཉེད་བཀུར་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འོས་ཞེས་སྨྲ་མ་མི་འོས་པ་དང་ཕྱི་མ་འོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བླང་དོར་དང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་མིའི་འགྲོ་བར་གྱུར་ཀྱང་དུག་ཟ་བ་ཡོད་ན། གླེན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་རྨོངས་པ་ཅན་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་དང་དུག་གི་བླང་དོར་འབྱེད་དཀའོ། །ཞེས་སྨྲ་མ་མི་འོས་པ་དང་ཕྱི་མ་འོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁས་པར་གྱུར་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་བླང་དོར་ལ། །

རྨོངས་པ་ཡོད་ན་བླུན་པོར་ལྟ་ཅི་སྨོས། །

མིག་ལྡན་སྐྱེ་བོ་གཡང་སར་མཆོངས་བཟོད་ན། །

དམུས་ལོང་ཐབ་ཏུ་ལྷུང་བ་ཅིས་མི་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་རེ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བརྒྱད་པ། ལྡོན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། སྒྲ་འཇུག་པ་འམ་རྟོགས་པ་ཡི། །

དངོས་པོ་གཉིས་ནི་མཚུངས་གྱུར་པ།

དེ་ཡི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་གང་། །

དེ་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་མཚུངས་པའི་སྐབས་དངོས་སུ་ཟིན་པའམ། དོན་གྱི་ཤུགས་དང་སྐབས་ཐོབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་བརྗོད་དེ། སླར་ཡང་དངོས་པོ་རང་རང་གནས་པའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པས་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའམ། ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་བརྗོད་ལ། སླར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་སྟེ།

གཅིག་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་ལྡོག་པ་ཅན། །
སྒྲ་དང་འགོག་དང་གཏན་ཚིགས་ཅན། །
རྟེན་དང་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག །
མཚུངས་ཆོས་འབྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཅན། །
འབྱེད་བྱེད་སྦྲུས་ཟིན་རིགས་མཐུན་ལྡོག །ཅེས་སོ། །

དང་པོ་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་སྟོན་ལ་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྷག་པ་ཞིག་བཀོད་དེ། ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པོ་དེས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། བརྟན་དང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དང་། །
ལྷ་བ་ཧྲུ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི། །

ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་མཚུངས་ཐ་དད། །
ཁྱོད་ལུས་འདི་འདྲ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི། གཞན་གྱི་ཕྲ་མ་ལ་སོགས་པས་བསླུལ་བར་མི་ནུས་པའི་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ལྷ་བ་ཧུ་ནི་མཛེས་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། ཡན་ལྷའི་རོ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་མཛེས་པ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་ཟབ་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སུ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། ཡན་ལྷའི་རོ་བྲོ་བ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་རུང་བའི་སྒོ་ནས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད། དཔེ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་མིའི་ལུས་སུ་སྣང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཛེས་པ་གཅིག་པོ་འདིས། དཔེ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐ་དད་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) འཆད་པའི་རྣམ་དབྱེད་རྟོམ་པའི་ངག་གི་དཔལ། །
རྟོད་པའི་སྤྱོབས་པ་མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་གྱིས། །
དཔང་ལོ་ཙཱ་གོ་མིར་མཚུངས་གྱུར་ཀྱང་། །
ཚངས་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་པས་རྣམ་པར་དབྱེ། །

ཞེས་འཆད་པ་དང་རྟོད་པ་དང་རྟོམ་པ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་གྱི་སྒོ་ནས། དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཙཱ་གོ་མི་དང་མཚུངས་ཀྱང་། དཔང་སྟོན་ནི་རྟེན་དགེ་སློང་ཡིན་པ་དང་། ཙཱ་གོ་མི་ནི་རྟེན་དགེ་བསྙེན་ཡིན་

པས་རྟེན་གྱི་མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་སླར་ཡང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་། ཚངས་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་ལྡན་པས་རྣམ་པར་དབྱེ། །གསུངས་པ་ཙུང་ཟད་དོགས་པའི་གནས་སུ་འདུག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཙནྡ་གོ་མི་ནི་ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་ཡིན་པས། གོ་མིའི་དགེ་བསྙེན་ཡིན་ན། ཚངས་སྤྱོད་དགེ་བསྙེན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཙནྡ་གོ་མི་ནི། ཁྱིམ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ནན་གྱིས་ཆུང་མ་ཞིག་བླངས། ཆུང་མའི་མིང་ལ་ཏཱ་རེ་ཟེར། སློབ་དཔོན་རང་གི་ཐུགས་ལ་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་སྒྲོལ་མའི་མཚན་ཅན་ཞིག་ཆུང་མར་ཇི་ལྟར་བསྟེན་དགོངས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་རྩིས་བྱས་པ། རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་ཆུ་བོ་གཙྭང་ལ་བསྐྱུར། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲོལ་མས"གཙྭའི[1]་དཀྱིལ་དུ་གླིང་ཆུང་ཞིག་སྤྲུལ་ནས་སློབ་དཔོན་དེར་བཞུགས། གླིང་དེ་ལ་ཙནྡྲ་གླིང་དུ་གྲགས། རྗེས་སུ་ནཱ་ལེནྡྲ་སོགས་སུ་ཕེབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

(ཁ) ཡིད་འཕྲོག་མདངར་བའི་དྲི་ལྡན་འཇམ་ཞིང་མཉེན། །

དཀར་མཛེས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གཟུགས་སྐུ་དང་། །

ཕྱུཌྜ་རྣི་ཀ་མཚུངས་མོད་ཐ་དད་པའི། །

འབྱེད་ཆོས་ཚོས་སྐུ་རྣམ་འགྱུར་ལྡན་པས་སོ། །

ཞེས་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་། དྲི་ཞིམ་པོ་དང་ལྡན་པ། འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ། དཀར་ཞིང་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱུཌྜ་རྣི་ཀ་སྟེ་པད་མ་དཀར་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་

---

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༣༨༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། གཙྭའི * ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དུ་སློབ་དཔོན་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་སྐབས"གངྒཱ་དང་རྒྱ་མཚོ་འཕྲད་མཚམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ཞིག་ལ་ཐོན། གླིང་དེ་འཕགས་མས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཟེར"ཞེས་འབྱུང་བས་གངྒཱའི་ཡིན་ནམ་སྙམ།

དབང་ཕྱུག་སྟེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མཚུངས་ཀྱང་། སླར་ཡང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་འབྱེད་ཆོས་ནི། དཔེ་ཅན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་འགྱུར་མི་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་འབྱེད་ཆོས་ཆོས་སྐུ་ཟེར་བ་མ་དག་པར་འབྱེད་ཆོས་མཛེས་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། གང་བྱུས་ནའང་ཆོག་པར་གསུངས།

ཡང་ན། རབ་དཀར་མདངས་མཛེས་སྣན་པའི་དབྱངས་ལྡན་ཞིང་། །
ཡིད་འཕྲོག་ཀུན་དགའི་དཔལ་གྱུར་འཁོར་ལོའི་ལག །
གཡས་འཁྱིལ་དུང་དང་མཚུངས་ཀྱང་སྒྲ་གཤོག་གིས། །
འཕུར་ལྡིང་གར་གྱིས་རོལ་པས་ཐ་དད་དབྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དངོས་པོ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་སྔོན་དུ་བཀོད་དེ། སླར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་འབྱེད་ཆོས་རེ་རེ་བ་སྟེ། འབྱེད་ཆོས་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་དག་དང་ཁྱོད། །
མཚམས་ལས་མི་འདའ་ཟབ་པ་སྟེ། །
འདི་ནི་མིག་སྨན་དང་མཚུངས་ལ། །
ཁྱོད་ནི་གསེར་གྱི་འོད་ཅན་ནོ། །

ཞེས་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆུ་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ནི་ཡ་རབས་ཀྱི་

སྤྱོད་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། ཡང་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་དཔག་མི་ནུས་པའི་ཟབ་པ་དང་། རྒྱལ་བོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་ཟབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་མིག་སྣང་གི་ཁ་དོག་སྔོ་ནག་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་གསེར་གྱི་འོད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེའམ་འབྱེད་ཆོས་གཉིས་བཀོད་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆུ་མཐམས་སམ་བྲིས་ལས་མི་འདའ། ཞེས་པ་ར་བའི་མཐམས་ལས་མི་འདའ་བར་བཀྲལ་བ་ནི་འབྲུག་སྒྲུལ་གྱིས་མི་འཐད་པར་འདོད་དེ༏ རྒྱ་མཚོ་ནི་བྲི་བ་དང་འགེངས་པའི་རང་བཞིན་རྟག་པར་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འདིའི་རྒྱ་དཔེར། པེ་ལཱཾ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ།

བེ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་རྣམ་འགྱུར། །

དུས་དང་ལུགས་སྲོལ་དག་ལ་ཡང་། །

ཞེས་འགྲེལ་བ་ཨ་མྲ་གོ་ཥ་ར་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོའི་རླབས་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་དང་སྦྱར་ན་ལེགས། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་མཐམས་ལ་མི་འདའ་བར་བཀྲལ་ན་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིར་བཏང་གི་རང་བཞིན་ཆུའི་མཐམས་ལས་མི་འདའ་བ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་སོ། །

(ག) རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཟླ་བ་གཉིས། །

དཀར་འཛམ་མཛེས་སྡུག་དགའ་བསྐྱེད་པས། །

མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་ནོར་འཛིན་དང་། །

ཀུན་ཕན་ནམ་མཁའི་ངོས་སུ་རྒྱུ། །

ཞེས་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཏེ་བུད་མེད་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་དཀར་བ་དང་འཛམ་

པ་མཛེས་པ་སྐྱེ་བོ་གཞན་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། འབྱེད་ཆོས་ནི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། ཟླ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ་རྒྱུ་བའི་དངོས་པོ་རང་རང་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ལྷ་ཡི་ཇ་བོ་ཆེ་དང་མགོན་ཁྱོད་གསུང་། །

སྟན་ཅིང་བརྗིད་ཆགས་ཆོས་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སྟེ། །

དེས་ནི་སུམ་རྩེན་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་། །

ཁྱོད་གསུང་ཁམས་གསུམ་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་འཇུག །

ཅེས་ལྷའི་ཇ་བོ་ཆེ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཇ་བོ་ཆེ་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་འཆང་དང་། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གཉིས་སྟན་ཞིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། འབྱེད་ཆོས་ཏེ་ལྷའི་ཇ་སྒྲ་ནི་སུམ་རྩེན་གནས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྒྲོགས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་སྒྲོགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་མགོན་དང་མིག་སྟོང་ཅན། །

སྡེ་བཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བ། །

མཚུངས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་གསེར་ལྡན་འཛིན་མ་དང་། །

ལེགས་བྲིས་དབང་བོས་ཀུན་གསལ་ལམ་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་

གྱི་སྐོ་ནས་མཚུངས་པ་སྦྲ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དངོས་པོ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རེ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཟླ་བས། ཁྱོད་དང་རྒྱ་མཚོ་དུཿཁ་རྗེ། །

མ་ཧཱ་ས་ཏྭ་ཧེ་རུཿབཅས། །

འདི་ཡིས་ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་དེ། །

དེ་ནི་ཆུ་བདག་ཁྱོད་མཁས་སོ། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་དང་། རྒྱ་མཚོ་གཉིས་དུཿཁ་རྗེ་དང་། མ་ཧཱ་ས་ཏྭ་དང་། ཧེ་རུཿ སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་སྦྲ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དུཿཁ་རྗེ་ནི་ལྡོག་དཀའ་བ་དང་། བ་ཙྭ་ཅན་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བཟློག་དཀའ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་བ་ཙྭ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། མ་ཧཱ་ས་ཏྭ་ཞེས་པ་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོ་གནས་པ་དང་། ཧེ་རུཿ ཞེས་པ་གཟི་བརྗིད་དང་མེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒོད་མ་ཁའི་མེ་སྟེ་རྟ་གདོང་གི་མེར་གྲགས་པ་དེ་ཡོད་པས། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་སྦྲ་མཚུངས་ཁོ་ནར་སྦྱར་ཏེ། སླར་ཡང་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་ཤིང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་སྟེ་ཆུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོ་ནི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པས་མཁས་པའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་དོན་གྱི་"མཚུངས་[1]ཆོས་སོ་སོ་ལ་གནས་པས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༣༥༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། མཚུངས * འབྱེད་ཡིན་དགོས་སྙམ།

བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་སྤྱི་མར་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་"གྱི[1]་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་སྒྲ་མཚུངས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་ལས། དོན་གྱི་ཆོས་མཚུངས་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་འབྲེད་ཆོས་ནི་དོན་གྱི་"མཚུངས[2]་ཆོས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད་ན།

(ག) མེ་སྐྱེས་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་ཅན། །
བསྟེན་པས་དཔའ་བོ་སེར་སྐྱ་གཉིས། །
མཚུངས་ཀྱང་མ་ཁོལ་དཀོན་མཆོག་ལ། །
སྐྱབས་འགྲོ་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག །

ཅེས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའམ་མཚན་གཞན་མ་ཁོལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་མེ་སྐྱེས་༼གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་དང་གདོང་དྲུག༽དང་། ཟླ་བའི་ཅོད་པན་༼དབྱངས་ཅན་མ་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས༽བསྟེན་པ་མཚུངས་ཞེས་མཚུངས་ཆོས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཡང་མེ་སྐྱེས་ནི་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་དང་། གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གཉིས་ཀའི་མིང་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཟླ་བའི་ཅོད་པན་ནི་དབྱངས་ཅན་མ་དང་། ལྷ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའམ་མ་ཁོལ་གྱིས། གནས་བརྟན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡན་ལག་འབྱུང་དང་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་བསྟེན་ཏེ་ནང་བའི་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱས་གདོང་དྲུག་དང་ལྷ་དབང་ཕྱུག་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་པ་སྟེ། སྤྱིར་མེ་སྐྱེས་དང་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་བསྟེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་གྱི་འབྲེད་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་རྫས་ ༣༩༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། གྱི * གྱིས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་རྫས་ ༣༩༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། མཚུངས * འབྲེད་ཡིན་དགོས་སྙམ།

ཆོས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་"དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་[1] བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཁོལ། པ་ཁོལ། རྟ་དབྱངས། དཀའ་ཐུབ་ནག་པོ། ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར། མ་ཏྲི་ཅེ་ཊ་སོགས་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྲགས་སོ། །

(བ) དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཁྱད་དང་མི་ཡི་དབང་།

འཇིགས་བྲལ་གནས་ལྔར་བྱང་ཞིང་ལུགས་ཀུན་ཤེས། །
སྨྲ་མཁས་ཁྱད་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་། །
མི་ཡི་དབང་ཕྱུག་དེས་ནི་རང་སྲིད་སྐྱོང་། །

ཞེས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁྱད་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གནས་ལྔ་ལ་བྱང་བ་དང་། ལུགས་ཀུན་ཤེས་པ་གསུམ་མཚུངས་པ་སྨྲ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་བྱང་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་སྡེ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། འཕོང་གི་གནས་ལྔའམ་མདའ་རྩལ་ལྔ་ལ་བྱང་བ་སྟེ། རྒྱང་ནས་འཕོག་པ། སྒྲ་དྲག་པར་འཕོག་པ། གནད་དུ་འཕོག་པ། མི་འཆོར་བར་འཕོག་པ། ཚབས་ཆེ་བར་འཕོག་པ་རྣམས་ལ་བྱང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀའི་མཚུངས་ཆོས་སྨྲ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འབྱེད་ཆོས་ནི། སྨྲ་མཁས་དབང་པོས་ཤཱཀྱ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༣༥༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷ་དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ * དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱ་ཕྱི་རོལ་བའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྐྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་གསལ་བར་བརྗོད་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བཙན་པོས་ཐབས་ཀྱིས་བསྲུས་པའི་རྒྱ་བལ་བཟས། །
བདེར་གཤེགས་སྣང་བརྙན་བྲངས་ཤིང་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད། །
མཚར་བསྐྲུན་གང་ཕྱོད་ཁྲོ་གཉེར་མི་ཡི་གར། །
གོང་ཛོ་རྒྱལ་ཡུལ་ཏྭ་རེ་སླྐུ་མའི་འཕྲུལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་འགོག་པ་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལ་འགྲན་པར་ནུས་པ་དགག་བྱ༑ འགོག་བྱེད་དམ་འབྱེད་བྱེད་ནི། དཔེ་ཡི་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས། དཔེ་དེས་དཔེ་ཅན་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་བཀག་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འགོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཟེར། འདི་དང་དགག་པའི་དཔེའི་ཁྱད་པར་ནི། དགག་པའི་དཔེ་ལ་དཔེའི་སྐྱོན་ཁོ་ན་བརྗོད་ནས། དཔེ་དེས་དཔེ་ཅན་ལ་འགྲན་པ་འགོག་པ་དང་། རྒྱན་འདི་ལ་ཐོག་མར་དཔེ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་དཔེའི་སྐྱོན་འགའ་བཀོད་པས། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་དང་འགྲན་པ་འགོག་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། །
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། །
དྲི་མ་ལྡན་པ་ཚྭ་སྲིན་གནས། །
ཁྱོད་ཀྱི་འགྲན་ཟླར་འགྱུར་མ་ཡིན། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་བཟང་པོའི་ལུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རླབས་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ལུགས་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་པོ་ཕྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་རྐྱེན་གྱིས་བསླུ་བར་མི་ནུས་པའི་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་རླུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་བརྟན་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་བང་མཛོད་སོགས་འདོད་དགུའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ནི་བྱི་རུ་དང་མུ་ཏིག་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱལ་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའམ་འགྲན་པ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་དམ་འབྱེད་ཆོས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ་བ་ཚ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་ལྡན་པ་དང་། ཆུ་སྲིན་གདུག་པ་ཅན་སོགས་གནས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚོ་དེ་རྒྱལ་པོ་དང་འགྲན་པ་འགོག་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་ལས་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) མི་མཐུན་ལས་སྐྱོབ་རེ་བའི་འདོད་པ་འཇོ། །
སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་ཀུན་གྱིས་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱང་། །
སྣན་འགྱུར་ངག་གི་ཆ་ཤས་ཡོངས་གང་བས། །
ཚངས་སྲས་མ་ལ་ཡོངས་འདུས་འགྲན་དུ་ཅི། །

ཞེས་དབྱངས་ཅན་མ་དང་ཡོངས་འདུས་ཤིང་ངམ་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། འདོད་པའི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་འཇོ་བ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་བསྟགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་དེ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་འགྲན་པ་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད་དམ་འབྱེད་ཆོས་ནི་དབྱངས་ཅན་

མ་ལ་སྣན་འགྱུར་གྱི་ངག་གི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་འདུའི་ཤིང་ལ་དེ་མེད་པས་འགྲན་པ་འགོག་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་རྩ་བའི་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ། འབྲེད་ཆོས་སམ་དཔེ་ཡི་སྐྱོན་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་ཡོད་པས་བོད་མཁས་སོགས་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། འབྲེད་ཆོས་དཔེ་ཡི་སྐྱོན་ཙུང་ཙམ་བརྗོད་ནས་དཔེ་ཅན་དང་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་ཡོད།

(བ) མཐོན་པོར་གནས་ཀྱང་དམན་པའི་ཡུལ་ལ་བྱམས། །
དུས་ལས་མི་ཡོལ་གཞན་དོན་ལ་དགྱེས་ཀྱང་། །
རང་ཉིད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མ་རྒྱལ་བས། །
ཉིན་མོར་བྱེད་པས་ཁྱོད་ལ་འགྲན་ནུས་མིན། །

ཞེས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། ཉི་མ་ནི་དགུང་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་དམན་པའམ་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་དང་། ཉི་མས་ཡུལ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྲང་བའི་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་། ཀུན་ལ་བྱམས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་དང་། ཉི་མ་འཆར་ནུབ་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། སྟོན་པ་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་པ་དང་། ཉི་མ་གཞན་དོན་དུ་སྣང་བ་འགྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། དཔེ་ཉི་མ་འདི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་པ་དགག་བྱ་སྟེ། འགོག་བྱེད་ནི། ཉི་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་སྨུན་པ་ལས་མ་རྒྱལ་བར་ཉིན་མཚན་རེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་སྐྱོན་དེའི་སྒོ་ནས

དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཀར་འཛམ་གདངས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་ཀུན་ནས་རྫོགས། །

དྲི་ཞིམ་སྤྲུབས་ཀྱི་གྲོལ་བས་ཀུན་དགའི་དཔལ། །

འཛིན་ཀྱང་འདོད་པའི་བདེ་དགའ་སྦྱིན་མིན་པས། །

པད་དཀར་གཞོན་ནུས་ལུས་ཕྲར་འགྲན་ནུས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་སྔོན་དུ་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་བཀོད་དེ་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། རི་གླིང་རྒྱ་མཚོ་བཅས་པ་ཡི། །

ས་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་མོད་ཀྱང་། །

ལག་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེར་གྱུར་ཕྱིར། །

ལྐུག་མ་ཅན་ནི་ཁྱོད་པས་དམན། །

ཞེས་རི་དང་། ལྷུན་པོ་དང་། གླིང་གཞི་དང་། རྒྱ་མཚོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་མཐའ་དག་འཛིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དང་ལྐུག་མ་ཅན་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་གཉིས་མཚུངས་ཀྱང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ལག་འགྲོ་སྟེ་དུད་འགྲོའི་སྡེ་ཚན་དུ་གཏོགས་ཤིང་། ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའམ་རྗེ་བོར་གྱུར་པས་ཧ་ཅང་ བློན་ཞིང་གཏི་མུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་མིའི་དབང་པོ་སྟེ་བློ་གྲོས་གསལ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ན། ལྐུག་མ་ཅན་ནམ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལས་དམན་ནོ་ཞེས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་

རྟགས་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) རྩ་སྟོང་ལོ་འདབ་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས། །

བཀྲ་ཡང་བུད་མེད་འགྲམ་ཆང་གིས། །

འབྱེད་ཕྱིར་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ། །

པད་མ་དག་དང་ཁྱད་པར་ཆེ། །

ཞེས་པད་མ་དང་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་སྡོང་བོ་ལོ་འདབ་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་བཀྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ཀྱང་། འབྱེད་ཆོས་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ་ནི་བུད་མེད་མཛེས་མའི་འགྲམ་ཆང་གིས་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། པད་མ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་ཆོས་སམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འཁོར་གྱི་ནང་ན་གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད།

ཀུན་ལ་ཕན་པས་སྐྱོམས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡང་།

ལྷུན་ཞིང་འཆར་ནུབ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ལས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དམན། །

ཞེས་རྒྱལ་བོ་དང་ཉི་མ་གཉིས། རང་གི་འཁོར་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་གཟི་བརྗིད་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྐྱོམས་པར་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོསསོགས་མཚུངས་ཀྱང་། འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཉི་མ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་སྟེ་ལྷུན་ཞིང་འཆར་ནུབ་རེས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བོ་ནི་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བོ་ལས་ཉི་མ་དམན་ཞེས་དཔེ་དོན་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་

མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱུན་སྤྱི་མ་འགོག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་དང༌། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང༌། འབྱེད་ཚོས་ཀྱི་སྐབས་དཔེ་ཡི་སྐྱོན་ཅམ་བརྗོད་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པ་འདྲ་ཡང༌། རྒྱུན་སྤྱི་མར་དགག་བྱ་དང་འགོག་བྱེད་གཙོ་བོར་སྟོན་ཆེད་དགག་ཚིག་སྒྲས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང༌། རྒྱུན་འདི་ལ་རྒྱུ་མཚན་ནམ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་པ་གཙོ་བོར་འདོན་དགོས་པའི་ཆེད་དུ། དཔེར་ན། གྱུར་ཕྱིར། འབྱེད་ཕྱིར། གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྫོངས་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པའི་རྟགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཐོན་དགོས་པར་མ་ཟད། དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གོང་གི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་ལ་སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཟེར་བ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ཐོག་མར་བཀོད་ཀྱང༌། སླར་ཡང་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ན་དེ་ལྟར་ཟེར།

ཡང་ན། སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་བ་བཙན་པོས་གཞན་སྡེ་གནོན། །

དགྲ་འཐབ་གཡུལ་རྩལ་རྫོགས་པས་དྲེགས་སྨྱོས་ཀྱང༌། །

བཙུ་དྲུག་གཙང་མའི་ཁྲིམས་ལ་རབ་རྫོངས་ཕྱིར། །

སྲོང་བཙན་ཁྱོད་ལས་གླིང་རྗེ་གོ་སར་དམན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྫུག་པ་རྟེན་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ཞུགས་ལ་བསྟན་ཅིང༌། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མི་འདྲ་བ་

དངོས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་ལས་དངོས་སུ་ལྡོག་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པད་མ་སྟེ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ཡང་། །

པད་མ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། །

ཁྱོད་གདོང་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པའོ། །

ཞེས་མཛེས་མའི་གདོང་དང་པད་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། པད་མ་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ནི་བུད་མེད་ཁྱོད་རང་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེས་གདོང་དང་པད་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྟེན་པ་དང་། མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་དེ་མཚུངས་པ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱན་འདི་དང་ཕྱུལ་བྱུང་གི་དཔེའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕྱུལ་བྱུང་གི་དཔེ་ལ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་གང་དུ་མཐོང་བའི་གནས་ཐ་དད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཞེས་དཔེ་དོན་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། འདི་ལ་འབྱེད་བྱེད་རྟེན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བཀོད་ནས། ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ཤུགས་བསྟན་དང་མི་མཚུངས་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(ག) དབྱངས་ཅན་མ་དང་ཀོང་ཅོ་གཉིས། །

སྔ་མ་ཚངས་པའི་བུ་མོ་དང་། །

རྒྱ་བཟའ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བོ་ཡི། །

སྲས་མོ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། །

ཅེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཅོ་གཉིས། མཛེས་པའི་ཁྱད་

ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཚུངས་པ་ཞུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། འབྲེད་ཚོས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཚངས་པའི་སྲས་མོ་ཡིན་པ་དང་། གོང་ཏེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་ཐང་ཐེ་ཙུང་གི་སྲས་མོ་ཡིན་པས་རྟེན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཕ) རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཇོད་སྤུ་དང་། །
སྟོན་མཚན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་གཉིས་ཀྱི། །
འབྲེད་ཚོས་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྨིན་མཚམས་དང་། །
རི་བོང་ཅན་དེ་མཁའ་ལ་གནས་པས་དབྱེ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཁྱད་ཚོས་མཛོད་སྤུ་དང་། སྟོན་ཟླ་མཛེས་པའི་མཚན་མ་རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ལྡན་པའི་མཛེས་པ་གཉིས། མཛེས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཚུངས་པ་ཞུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། འབྲེད་ཚོས་ཏེ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་མཛོད་སྤུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་སུ་གནས་པ་དང་། ཟླ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་སྟེ་རྟེན་མི་འདྲ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གླིང་བཞིའི་ཁྱོན་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར། །
དགོས་འདོད་ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་དབྱེ་འབྲེད་ཚོས། །
གང་ཉིད་བློ་ལྡན་དམངས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། །
ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཆུ་གཏེར་གླུང་དུ་བཟེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་

གཉིས་ལས་དཔེ་ཅན་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལྡན་པ་དང་། དཔེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་དེ་མེད་པར་བརྗོད་ནས་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་ལྡོག་པའི་ཚིག་སྦྲས་ཟིན་ལ་ཟེར་ཅིང་། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། རི་དྭགས་མིག་ལ་སྨིན་སྐྱེག་དང་། །
སྒྱོས་པའི་དམར་བས་རེག་པ་མེད། །
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནི་གཉིས་པོ་འདི། །
ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན། །

ཞེས་དཔེ་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ལ་སྨིན་མ་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་རོལ་སྐྱེག་དང་། ཆགས་སྒྱོས་ཀྱིས་དམར་བས་རེག་པ་མེད་ལ། དཔེ་ཅན་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་གཉིས་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་ནོ་ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། དཔེ་དེ་ལ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡོད་པའི་འབྱེད་ཆོས་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་སྟེ། དཔེ་ཅན་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་དངོས་སུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རྒྱན་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་འབྱེད་ཆོས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདྲ་ཡང་རྒྱན་སྤྱི་མ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གནས་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཙམ་དང་། རྒྱན་ཕྱི་མ་ལ་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་དེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས། དཔེར་བརྗོད་ན།

(ག) འཆི་མེད་ལམ་གྱིས་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་ཚད། །

རྟོགས་པར་མི་ནུས་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བ་བྲལ། །
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་མ་ལུས་མཁྱེན། །
ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་བརྩེ། །

ཞེས་དཔེ་རྣམ་མཁའ་དང་དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། འབྱེད་ཆོས་དཔེ་ནམ་མཁས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་རྟོགས་མི་ནུས་ཤིང་། འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་། ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ་དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རི་བོང་ཅན་ལ་འཛུམ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་དང་། །
རྣམ་བཀྲའི་མིག་ཟུར་གཡོ་བས་མཚན་པ་མེད། །
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །
མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན། །

ཞེས་དཔེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དཔེ་ཅན་ལྷ་མོ་དབྱངས་མའི་ཞལ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། འབྱེད་ཆོས་དཔེ་ཟླ་བ་ལ་འཛུམ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་དང་སྒེག་མཛེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ཟུར་མིག་གཡོ་བ་སོགས་"ཀྱིས་[1] མཚན་པ་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒེག་མཛེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་པས་ན། དཔེ་ལས་དཔེ་ཅན་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༠༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༤ ན། ཀྱི * ཀྱིས

མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཟེར་བ་ནི། དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་སྨྲས་ཟིན་པ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་གོ་བས་དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འདྲ་བར་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པས་ན་དེ་ལྟར་ཟེར་རོ། །

ཡང་ན། རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་གནས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །
ཞིས་བྱའི་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དབེན། །
མཁས་ཁྱོད་རླབས་ཆེན་མཁྱེན་པའི་ཆ་རེར་ཡང་། །
ངོ་མཚར་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་ནས་རྫོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་མཚུངས་ཆོས་དང་འབྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་སྨྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ཆོས་དང་། འབྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དང་པད་མ་དཀར། །
རྒྱས་ཤིང་དྲི་བཟང་ལྡན་པ་སྟེ། །
པད་མ་ལ་ནི་བུང་བ་འཁོར། །
ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་རབ་གཡོ། །

ཞེས་མཛེས་མའི་གདོང་དང་པད་མ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་སྨྲས་ཟིན་པ་དང་། སླར་ཡང་འབྱེད་ཆོས་པད་མ་ལ་ནི་བུང་བ་འཁོར་བ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་ལ་མིག་རབ་ཏུ་གཡོ་

བའི་དཔེ་དོན་སོ་སོའི་འབྲེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དངོས་སུ་སྨྲས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ལྡ་བ་ཆེན་པོས། རྒྱན་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་མཚུངས་ཆོས་དཀར་བ་དང་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་དགོས་པར་གསུངས།

(ཀ) ཆགས་པས་སྐྱོས་པའི་མཚུ་སྒྲོས་དང་། །
འདབ་བརྒྱ་དམར་བའི་མདངས་འཛིན་ཏེ། །
ཆུ་སྐྱེས་འདི་ནི་བྱུང་བས་འཛིན། །
མཚུ་ནི་མཛའ་བོས་ཙུམྦ་ན། །

ཞེས་མཛེས་མའི་མཚུ་སྒྲོས་དང་པདྨ་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། ཁ་དོག་དམར་པོའི་མདངས་འཛིན་པ་འདྲ་བ་སྟེ། མཚུངས་ཆོས་དམར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་སྨྲས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་ཞིང་། སླར་ཡང་འབྲེད་ཆོས་པད་མ་ལ་ནི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའམ་དེས་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་འཛིན་པ་དང་། མཛེས་མའི་མཚུ་ལ་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའམ་འོ་བྱེད་པ་སྟེ། འབྲེད་ཆོས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དེ་ཡང་། ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་མཚུངས་ཆོས་དམར་བ་དང་འབྲེད་ཆོས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་དགོས་པར་གསུངས།

(ཁ) ཕྱག་གི་ཡལ་འདབ་ཟླུང་དང་པད་མ་དཀར། །
འཇམ་མཉེན་རེག་ན་བདེ་བའི་དཔལ་ལྡན་མོད། །
ཕྱག་སོར་ལྷ་ཡི་རྒྱུད་མངས་སྒྲ་འབྱིན་ཞིང་། །

པད་མར་བྱུང་བའི་ན་ཚུང་གླུ་ལེན་ནོ། །

ཞེས་དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་གཉིས་དང་པད་མ་དཀར་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འཛམ་པ་དང་མཉེན་པ། གཞན་གྱིས་རེག་ན་བདེ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་མཚུངས་ཆོས་སྨྲས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་ཞིང་། སླར་ཡང་འབྱེད་ཆོས་དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་གི་སོར་མོས་པི་ཝང་གི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་། པད་མའི་ནང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་འབྱིན་པའམ་གླུ་ལེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འཁྲོག་པའི་དབང་གཞུའི་རིས་དང་གཙུག་ཕུད་ཅན། །

ཡིད་འོང་མཛེས་སྡུག་ཀུན་དགའི་དཔལ་ལྡན་ཡང་། །

འཇའ་ཚོན་ཉི་ཟེར་སྣང་ཆར་ཟིལ་མས་རྒྱས། །

མདོངས་ལྡན་སྨིན་ལེགས་སྐྱེག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བསྒུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དཀྱུ་བ་མཚུངས་ཆོས་སྨྲས་མ་ཟིན་ལ་འབྱེད་བྱེད་སྨྲས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་མཚུངས་ཆོས་སྨྲས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། འབྱེད་ཆོས་སྨྲས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་མཚུངས་པ་ལས་དངོས་སུ་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལྷ་བ་འདི་ནི་མཁའ་ཡི་རྒྱན། །

དང་བ་འདི་ནི་ཚུ་ཡི་རྒྱན། །

མཁའ་འདི་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་བ་ཅན། །

ཚུ་འདི་ཀུ་མུད་རྒྱས་པ་ཅན། །

ཞེས་ཟླ་བ་དང་དང་བ་གཉིས་ལ་མཚུངས་ཆོས་དཀར་བ་དང་། མཛེས་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་ཐེན་ལ་མ་བསྟན་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཟླ་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དང་། དང་བ་ནི་ཆུའི་རྒྱན་ཡིན་པས་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྐབས་ཐེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་། ཆུ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་དག་པ་དང་། ཁ་དོག་སྔོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚུངས་ཆོས་མང་ཡང་། སྐབས་ཐེན་ལ་མ་བརྗོད་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའི་ནི་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་། ཆུ་བོ་ནི་མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐབས་ཐེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) བློ་ལྡན་ལྷ་ཡི་བླ་མ་དང་། །

སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཤིང་སྟོན་གཉིས། །
ཕུར་བུ་ལེགས་བྲིས་འདུན་སའི་རྒྱན། །
ལོ་ཆེན་བོད་ཡུལ་བསྟན་པའི་དཔྱིད། །

ཅེས་ལྷའི་བླ་མ་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་དང་། ཤིང་སྟོན་ལོ་ཙྪ་བ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་མཁས་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་ཆོས་མང་ཡང་། སྐབས་ཐེན་ལ་མ་བརྗོད་པར་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འདུན་སའི་རྒྱན་དང་། ཤིང་སྟོན་ནི་བོད་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པའི་དཔྱིད་དམ་རྒྱན་ཡིན་ཞེས་འབྱེད་ཆོས་ཁོ་ན་སྐབས་ཐེན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དབང་པོའི་གཞུ་རིས་འཁྱོག་པོ་ནམ་མཁའི་རྒྱན། །

རྣམ་བཀྲའི་ཚིག་སྦྱོར་འཁྲུག་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན། །
མཁའ་འདིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གོ་འབྱེད་ཅིང་། །
བདག་ཡིད་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟུགས་སུ་འཛིན། །

ཞེས་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་འཁྲུག་པོ་དང་། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་འཁྲུག་པའི་ལམ་ནས་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། མཛེས་པ་དང་། ཡིད་འཕྲོག་པ། ངོ་མཚར་བ་སོགས་མཚུངས་ཆོས་སྐབས་ཟིན་ལ་མ་བརྗོད་པར་མཚུངས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། འབྱེད་ཆོས་འཇའ་ཚོན་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱན་དང་། འཁྲུག་པོའི་ཚིག་སྦྱོར་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ནམ་མཁའ་དང་བདག་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྐབས་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་པར། འབྱེད་ཆོས་ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་ཀུན་གྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། བདག་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གཟུགས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་འཆར་བའི་གོ་བ་འབྱེད་པའི་འབྱེད་ཆོས་ཁོ་ན་སྐབས་ཟིན་ལ་བརྗོད་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ལྡོག་པ་ཅན་ཟེར་བ་ནི། རྒྱན་སྔ་མའི་མཚུངས་ཆོས་དང་འབྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀ་སྐབས་ཟིན་པ་དང་། ཕྱི་མས་འབྱེད་ཆོས་ཁོ་ན་སྐབས་ཟིན་པ་སྟེ། རྒྱན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་ཆོས་སྐབས་ཟིན་པ་མཚུངས་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །

ཡང་ན། བརྗིད་པའི་རྒྱ་སྟག་ཁྲ་བོ་ནགས་ཀྱི་རྒྱན། །
དཔའ་བརྟུལ་སྙིང་སྟོབས་རྩལ་ལྡན་དཔུང་གི་རྒྱན། །
ནགས་ཀྱི་ཤ་ནས་འཕྲོག་བྱེད་སྲོག་ལ་ཐམས། །
སྟོབས་ལྡན་དཔའ་རྩལ་རྒོད་པས་དགྲ་སྡེ་འཇོམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ་རིགས་མཐུན་ལྡོག་པ་ཅན་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས། རིགས་མཐུན་ཞིང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། རིན་ཆེན་སྣང་བས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་། །
ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་མི་བཟློག་པ། །
ཡང་ཚོ་ལས་བྱུང་ན་ཚུང་གི །
མུན་པས་ལྟ་བ་འགོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་ཡང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྨྱོས་ཤིང་། རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དང་སྤྲིའི་མུན་པ་གཉིས་མུན་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་མཐུན་པ་སྟེ་མུན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཚུངས་ཀྱང་། འབྱེད་ཆོས་སམ་མུན་པའི་རིགས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་ས་ནི། རྨོངས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བའི་འོད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་མི་སེལ་ཞིང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟློག་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་ལ། སྤྲིའི་མུན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། སྣང་བའི་འོད་ཀྱིས་སེལ་ནུས་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་མུན་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའམ། དེའི་རིགས་སུ་མཐུན་པ་འདྲ་ཡང་། རིགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ན་ཚུང་གི་མུན་པས་ལྟ་བ་འགོག་ཅེས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྨྱོས་ཤིང་། གཏི་མུག་པའི་མ་རིག་གི་མུན་པ་འདིས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ལྟ་བ་འགོག་ཅིང་། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ལ་སོགས་པའི་བག་ཡོད་ཀྱི་བྱ་བ་མི་མཐོང་བར་བྱེད་

པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞུན་པ་དང་རིགས་མཐུན་པར་བརྗོད་པའོ། །

(ག) པིར་གྱིས་རི་མོ་མ་བྲུས་ཤིང་། །
དབང་པོའི་གཞུ་རིས་བཀོད་མིན་པའི། །
རྣམ་དཔྱོད་བཀྲ་བའི་གཟིགས་མོ་ཡིས། །
བློ་ལྡན་མིག་ལ་དགའ་བ་སྐྱེར། །

ཞེས་རྣམ་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཁས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རི་མོ་དང་། ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་གཉིས། ཁ་མཚར་བ་དང་སོ་སོར་མ་འདྲེས་ཤིང་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་རིགས་སུ་མཐུན་པའམ་ཆོས་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱད་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་འབྱེད་ཆོས་འཇའ་ཚོན་དང་པིར་གྱིས་བྲིས་པའི་རི་མོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། བྱེད་པ་པོས་ལག"པས་[1]འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱས་པའམ་སེམས་ལ་བཀྲ་བའི་ཤེས་བྱའི་རི་མོ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་དེ། མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་གཟིགས་མོ་འདིས་བློ་ལྡན་རྣམས"ཀྱི[2]་མིག་ལ་དགའ་བ་སྐྱེར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གཙང་བྱེད་འབབ་བའི་ཕྲེང་བས་ཆིག་མིན་ཞིང་། །
རབ་དྭངས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འདག་པ། །
ལང་ཤོར་བློ་ཡི་དྲི་མ་དྲན་པ་འདིས། །
རང་བཞིན་དགེ་བཅུའི་སྤྱོད་བཟང་དང་གིས་སྒྲིབ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༠༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། པས * པའི་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༠༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ཀྱིས * ཀྱི

ཅེས་རང་སེམས་རྒྱ་ཡན་དུ་ཤོར་བའི་བློ་ཡི་དྲི་མ་སྟེ། རང་གཞན་ཀུན་བླ་བ་ངན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ངན་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དན་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མི་གཙང་བའི་དྲི་མ་གཉིས་ཀ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ནམ་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲ་བའམ་ཆོས་མཚུངས་ཀྱང་། འབྱེད་ཆོས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དན་པ་ནི། གཙང་བྱེད་འབར་བ་སྟེ་མེ་ཡིས་ཀྱང་ཚིག་མི་ནུས་ཤིང་། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་དག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་རྫས་ཀྱི་དྲི་མ་དན་པ་ནི། མེ་དང་ཆུས་གཙང་བའམ་དག་པར་བྱེད་ནུས་པས་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ལས་ལྡོག་པར་བརྗོད་དེ། ལང་ཤོར་རམ་རྒྱ་ཡན་དུ་ཤོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དན་པ་འདིས། དགེ་བཅུའི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གཡོ་ཅན་ཟོལ་ལྡན་ཆོམ་པོས་རྐུ་མིན་པ། །

འདོད་ཧམ་སྲེད་ལྡན་རྒྱལ་པོས་འཕྲོག་མིན་པའི། །

ཤེས་བྱ་ཀུན་ཤེས་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་མཛོད། །

གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་གཞོན་ནུས་དོན་གཉེར་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་རེ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དགུ་བ། ཁྱད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ཁྱད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་ནས། །

གང་ཞིག་རྒྱུ་གཞན་ཅུང་ཟད་དམ། །

གང་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །
སྟོན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཅན། །

ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟློག་ནས། མ་གྲགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། གྲགས་མ་གྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟེར། འདིར་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་པ་ཟེར་བའང་། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར། རང་གི་ངོ་བོའམ་དངོས་པོའི་ཆོས་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་ཀྱང་། གང་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་པ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ངག་དེ། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྲིད་པ་ལྟར་དུ། འདིར་ཡང་བརྗོད་འདོད་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚིག་ཉམས་མཚར་བའི་རྣམ་པས་མཛེས་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།

ཡོངས་གྲགས་རྒྱུ་ནི་རབ་བཀག་སྟེ། །
ཕྱིའི་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། །
ནང་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། །
འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད།
སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ཕྱིའི་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཀག་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་ཙུང་ཟད་

ཙམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཚ་བར། མ་འཐུངས་སྐྱོས་པའི་ཀ་དམ་པ། །

མ་ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁལ། །

གྲུངས་པར་མ་བྱས་དྭངས་པའི་ཆུ། །

འགྲོ་བའི་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་འདི་ཀྱེན་ན་སྐྱོས་པའི་རྒྱུ་ཆང་སོགས་འཐུང་བའམ་དེའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་གྲགས་ཆེ་ན་ཡང་། རྐྱེན་དེ་བཀག་ནས་ཆང་སོགས་མ་འཐུངས་པར། སྐྱོས་པའི་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པའི་བྱ་ཀླ་དམ་པ་སྟེ། ཆུ་ལ་རྒྱུ་ཞིང་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོགས་པའི་བྱ་མཐིང་རིལ་ལམ་ཆུ་སྐྱར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུའམ་དེའི་རྐྱེན་ནི། ཕྱི་བདར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་འདི་ཀྱེན་ན་གྲགས་ཆེ་ཡང་། དེ་བཀག་ནས་མ་ཕྱིས་ཀྱང་དྲི་མ་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། ཡང་ཆུ་དྭངས་པའི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་ནོར་བུ་ཀེ་ཏ་ཀ་སོགས་ཀྱིས་གྲུངས་པར་བྱེད་པ་གྲགས་ཆེ་བ་དེ་བཀག་ནས་དེ་འདྲས་གྲུངས་པར་མ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་རྙོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་སྟེ། དངོས་པོ་འདི་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆེ་བའི་་རང་རང་གི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་དེ་བཀག་ཀྱང་། སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་། ཆུ་དྭངས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་མཐིལ་རིལ་ཞེས་པའི་ཆུ་བྱ་དེ། ལུས་སྐྱོས་པ་ལྟར་གཙོད་ཚུང་བར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་གཞན་ནི། ཕྱི་སྟོན་གྱི་དུས་ལ་བབ་པ་སྟེ། ཕྱིའི་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཤུགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

(ག) སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས་དང་བྲལ་ཅ་ཅོ་སྒྲོག །
ཆད་བ་མེད་པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །
གནོད་སེམས་མེད་པར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་གཅོད། །
ཚོན་གྱིས་མ་བསྒྱུར་མདོག་སྔོ་དབྱར་གྱི་ཆུ། །

ཞེས་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པའི་རྒྱུ་ལ། སྨྲ་བའི་འབབ་སྟེགས་ཏེ། མགྲིན་པའི་ལམ་དགོས་པ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། རྒྱུ་དེ་བཀག་ནས་རང་བྱུང་གི་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པ་དང་། ཉིན་མཚན་མེད་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ། ཆད་བ་གཉིས་དགོས་པ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། རྒྱུ་དེ་བཀག་ནས་ཆད་བ་མེད་པར་ཉིན་མཚན་བར་མ་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གཅོད་པ་སྟེ་གནོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གནོད་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། རྒྱུ་དེ་བཀག་ནས་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་ལམ་གཅོད་པ་དང་། ཁ་དོག་སྔོན་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་དགོས་པ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། དེ་བཀག་ནས། མདོག་སྔོ་བསངས་ཅན་གྱི་དབྱར་གྱི་ཆུ། ཞེས་འབྲས་བུ་དེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་བཀག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དེ་དབྱར་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིའི་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཚོན་གྱིས་མ་བསྒྱུར་མཐོན་ཀའི་ནེ་ཙུ་གསེང་གཞིར། །
མ་བཀྲམ་སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་ཆོམ་བུས་མཛེས། །
བསྐུལ་བ་མིན་ཀྱང་བྱུང་བའི་མགྲིན་དབྱངས་ཀྱིས། །
མ་འཁྲོག་ཡིད་ཀྱི་ཆོམ་རྐུན་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ། །

ཞེས་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཚོན་ལྗང་ཁུས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ནེ་ཙུ་གསེང་སྔོ་ལྗང་ཅན་གྱི་གཞིར། ལག་པས་མ་བཀྲམ་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུས་མཛེས་

པར་བྱས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བར་མ་བྱས་པའི་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མགྲིན་པའི་གླུ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་འདིས་ནི། འཕྲོག་བཅོམ་གྱི་ལས་བྱས་པ་མིན་པར་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཁྱུགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་མཛེས་པའི་དཔལ་ཞེས་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཀག་ནས། དཔྱིད་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཙམ་ཞིག་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་དག་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བྱེད་པོ་མེད་པར་གཞུར་རྟུལ་ཆར་སྤྲིན། །

གནོད་སེམས་མེད་པར་གྲང་རེག་རླུང་གིས་འཁྱིགས། །

མ་བྲུ་རྩལ་མེད་པར་ཚ་བའི་དཔལ་ཀུན་འཕྲོག །

སྡང་སེམས་མེད་ཀྱང་དགྲར་གྱུར་དགུན་གྱི་དུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ནས། ནང་གི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཅ་བར། སྣན་མ་བསྐུས་པར་དཀར་མིན་མིག །

མནན་པ་མིན་པར་སྨིན་མ་དམལ། །

ཚོན་མ་བསྐུས་པར་དམར་བ་ནི། །

མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་འདི་འོ། །

ཞེས་ནག་པའི་རྒྱུ་མིག་སྣན་མ་བསྐུས་པར་དཀར་བ་མིན་པར་ནག་པའི་མིག་དང་། དམའ་བའི་རྒྱུ་མནན་པ་མིན་པར་སྨིན་མ་འབྱུར་ཞིང་དམའ་བ་དང་། དམར་བའི་རྒྱུ་ཚོན་སོགས་མ་བསྐུས་ཀྱང་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དམར་བའོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་ནས། རྒྱུ་གཞན་ཏེ་ན་ཚོད་ཀྱི་ལང་ཚོ་རབ་

ཏུ་སྨིན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་སོགས་ནང་གི་རྒྱུ་འམ་རྐྱེན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཙམ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པའམ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་དང་པོ་འདི་གཉིས་རྒྱུ་གཞན་ཙུང་ཟད་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ཡིན་པས། འདི་ལ་སི་ཏུ་དང་འབྲུག་སྨྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཤད་དེ། རྒྱན་འདི་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱན་ཐ་དད་པ་མིན་པས། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་ཇི་སྙེད་ལ་སྦྱར་རུང་བས་དབྱེ་བ་"ཐིག[1]་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དགག་པ་མཛད་ནས། འདི་གཉིས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་དེ་ནི་ཁུངས་མེད་གསར་བཟོའི་ལྷད་འཇུག་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཡང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་རང་རང་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས། བརྗོད་བྱ་ཙུང་ཟད་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས། རྒྱན་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་པ་ཅན་གྱི་སྐབས། སྒྲས་ཟིན་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་པ་ཅན་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་ཐ་དད་པ་ལྔར་ཕྱེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་པ་ཅན་ལ་གཉིས་དང་། འབྱེད་བྱེད་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་པ་ཅན་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་རང་གི་རྩ་བའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ལ་དཔེ་བརྗོད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཛད་པས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། ལྦ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྔོན་དག་མཁན་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་དུ་རྒྱན་སྤྱི་མ་ནི་དུས་བཞི་གང་རུང་སོགས་ཕྱི་དུས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱན་ཕྱི་མ་འདི་ནང་ལང་ཚོ་རྒན་གཞོན་བར་མ་ལྟ་བུའི་ནང་སྐྱེས་བུའི་ལང་ཚོ་ལ་སྦྱར་ནས་དཔེར་བརྗོད་འཛོག་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡོད་དོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༩༡༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༤ ན། ཐིག * ཐུག་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

(ག) འཕྲོགས་མིན་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཐོས་པས་ཕྱུག །
འཆི་བ་མེད་པར་སྦྱོངས་པའི་ཚོགས་ཀུན་བཅོམ། །
འདོད་དང་བྲལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་འཕྱུད། །
དབྱུ་གུས་མ་བསྐུལ་སྟོན་པའི་སྐད་གསང་ལྡིར། །

ཞེས་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ཐོས་པས་ཕྱུག་པ་དང་། བཅོམ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་འཆི་བའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་སྦྱོངས་པ་བཅོམ་པ་དང་། འཕྱུད་པའི་རྒྱུ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་འཕྱུད་པ་དང་། སྐད་གསང་ལྡིར་བའི་རྒྱུ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་མེད་ཀྱང་མཁས་པའི་སྟོན་པར་གྲགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཕྱོགས་སུ་ལྡིར་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་བཀག་ནས། རྒྱུ་གཞན་ཏེ་ནང་མཁས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་དག་བྱུང་བ་ཙམ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པའམ་ཞུགས་ལ་བསྟན་ནས་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) མ་བཀྲུས་དཀར་བའི་མདངས་འཕྲོ་གཙུག་ཕུད་དང་། །
མ་བྲིས་གཉེར་མའི་རི་མོ་ཉིན་བཞིན་འཕེལ། །
མ་བསྡུས་པར་ཡང་སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་ཀུན། །
ཅིག་ཅར་འདུས་པའི་ལང་ཚོ་བདག་གིས་ཐོབ། །

ཅེས་རས་དཀར་པོའི་དར་ཐོད་མགོ་ལ་"བཀྲུས[1]་པ་མ་ཡིན་པར་མགོ་སྐྲེས་ཏེ་སྐྲ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་མདངས་འཕྲོ་བ་དང་། རི་མོར་བྲིས་པ་མ་ཡིན་པར་གདོང་གི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༤༡༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། བཀྲུས * དཀྲིས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

གཉེར་མའི་རི་མོ་ཉིན་བཞིན་འཕེལ་བ་དང་། ཁྲིད་པ་པོས་ལྷན་དུ་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱི་འགྲོ་འདུ་སྐྱེ་ཤེས་པའི་འཆར་སྒོ་ཀུན་ཅིག་ཅར་ལྷན་དུ་འདུས་ནས་དྲན་པ་མི་གསལ་བའི་རྒན་པོའི་ལང་ཚོ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་དེ་དག་བཀག་ནས། རྒྱུ་གཞན་ཉེ་ནས་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུའམ་རྐྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཙམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མ་བྲིས་ལང་ཚོ་གསར་བའི་མཛེས་སྡུག་བཀྲ། །

མ་ཕྱིས་པར་ཡང་ཀུན་རྟོགས་ཅི་ཡང་གསལ། །

མ་འཕྲོག་སྟོབས་རྒྱལ་རྒྱས་པའི་གཞོན་ཤ་ཅན། །

མ་བསླབས་རྩེད་འཇོར་གོམས་པའི་གཞོན་ནུ་དག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གྲགས་མ་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བཀྲོག་ནས། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྲིད་པ་ཅན་ནི། འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དང་མ་གྲགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་བཀག་ནས། དེ་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མི་སྟོན་པར། རྒྱུ་གཞན་གང་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བསྒྲོས་པ་མེད་པར་ཁྲ་དྲི་ཞིམ། །

བཅོས་པ་མེད་པར་ལུས་པོ་མཛེས། །

རྒྱུ་མེད་དག་ཕྱུ་ལྷ་བ་དགྲ། །

རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་འདོད་པ་གྲོགས། །

ཞེས་དྲི་ཞིམ་པའི་རྒྱུ་དྲི་བཟང་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བསྒྲོས་པ་མེད་པར་ཁ་ལ་

དྲི་ཞིམ་པོ་ལྡན་པ་དང་། མཛེས་པའི་རྒྱུ་ལག་པས་བཅོས་པ་མིན་པའམ་མཛེས་ཚོས་ཀྱི་ཐོལ་བྱས་པ་མེད་པར། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་། དཔྲར་བྱུར་པའི་རྒྱུ་འཁོན་འཛིང་སོགས་བྱས་པ་མེད་པར། ན྄་བ་ནི་ཕན་ཚུན་འཕྲན་པའི་དཔྲ་ཐྣར་བྱུར་པ་དང་། གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕན་བཏགས་པ་སོགས་མེད་པར་རང་གི་འདོད་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར། ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་མ་གྲགས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རབ་ཏུ་བཟློག་ཅིང་བཀག་ནས། དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ལུས་མཛེས་པ། ན྄་བའི་འཕྲན་ཐྣ་ཡིན་པ། འདོད་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་སོགས་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར། འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན། རྒྱ་བའི་བསྒོས་པ་མེད་པར་ཁ་དྲི་ཞིམ། །ཞེས་པ་སི་ཏུ་དང་འབྲུག་འགྲེལ་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཁ་དྲི་ཞིམ། །ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྒྱུ་བཟློག་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་མོ་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་ཞིམ་པར་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་བཟློག་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མེད་པས་མི་འཐད་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

(ག) རི་མོར་མ་བྲིས་རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས། །
དཔྲ་ཐྣ་མིན་ཡང་བདུད་མའི་ཚོགས་ཀུན་འཛོམས། །
རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཆུ་གཏེར་འཕེལ་བར་བྱེད། །
སྐྱེགས་མཁན་བྲལ་ཡང་མཁའ་ལ་དཔལ་མེད་འགྲོས། །

ཞེས་རི་མོར་བྲིས་པ་མ་ཡིན་པར་རི་བོང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་དཔྲ་ཐྣ་མིན་ཡང་བདུད་མའི་འདབ་མ་ཟུམ་པའམ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བ་དང་། ཁོའི་རྗེས་ལ་སྐྱེགས་མཁན་མེད་ཀྱང་དཔལ་བ་མེད་པར་འགྲོས་པ་སྐྱེ་བྲོས་པའི་ཟླ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་

ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དངོས་སུ་བཟློག་པ་གོང་དང་མཚུངས་ཤིང་། རི་དྭགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དང་། པད་མ་འཛུམས་པ། ཆུ་གཉེར་འཕེལ་བ། མཁའ་ལ་དཔལ་མེད་འགྲོ་བ་སོགས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མ་བསྐྱེད་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཡངས་པ་འདིར། །

མ་བྲིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཅིར་ཡང་བཀྲ། །

མ་བཏབ་བདག་འཛིན་མདུད་པ་དམ་པོ་ཡིས། །

མ་བཟུང་ཐར་དུས་མེད་འདིས་སྐྱོ་བ་ལ། །

ཞེས་གཞན་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པའི་གཞི་འདིར། གཞན་གྱིས་རི་མོ་བྲིས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྡུག་འདྲ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཅི་ཡང་བཀྲ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མདུད་པ་དམ་པོ་འདི་ལས། གཞན་གྱིས་མ་བཟུང་ཡང་ཐར་བའི་དུས་མེད་པ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་དངོས་སུ་བཀག་ནས། སྲིད་པ་ཡངས་པོ་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འདིས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དུས་མེད་པ་སོགས་གྲགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ག་ལ་སྲིད་ཀྱང་། ཕྲོག་སྒྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་སྒྱུར་གྱི་སྤྲ་མའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དག་འཇིག་རྟེན་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕལ་བ་དག་གི་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡུལ་

མཐོང་བ་མདོན་གྱུར་གྱི་རྒྱུ་འམ་རྐྱེན་དེ་དག་རེ་ཞིག་བཟློག་པའམ་བཀག་པའི་ཐོལ་གྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ངོ་མཚར་བ་ཅན་འཇིག་རྟེན་ན་སྲིད་པར་བརྗོད་པས་ན། སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། བརྗོད་ཚུལ་མཛེས་པའི་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཕྱེས་སོ། །འདི་ལ་འབྲུག་སྒྲུལ་སོགས་ཀྱིས། རྒྱན་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཙུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞེས། རྒྱུ་གཞན་དེ་འདྲ་སྲིད་པ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱན་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱར་འདུག་ཀྱང་། ལྡྭ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱན་གསུམ་ག་འབྲས་བུ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱར་ཏེ། ངོ་མཚར་བའི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འཇིག་རྟེན་ན་སྲིད་པར་བརྗོད་པས་ན་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཅམ་དུ་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། མ་བསྡུས་ཞིམ་མངར་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་འདུས་ཤིང་། །
མ་ཕྱིས་འདམ་རྫབ་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག །
མ་བསྐྱུལ་བུང་བ་གཞོན་ནུ་དང་གིས་འདུ། །
མ་བྲིས་མཛེས་སྡུག་བཀྲ་བའི་པད་དཀར་གཞོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ། བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རྩ་བར། དངོས་པོ་འགའ་ལ་བསམས་བྱས་ནས། །
དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན། །
བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ། །

དེ་ནི་བསྡུས་པ་བརྗོད་པར་འདོད། །

ཅེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམས་པར་བྱས་ནས་བསམ་བྱ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་བསྡུས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན། མཛེས་མ་ཞིག་ལ་བསམས་ནས་དེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ན་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེའི་དངོས་པོ་པད་མ་ལྷ་བུ་སོགས་ལ་ཁ་གཡར་ནས་དཔེ་ཅན་དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས། དཔེ་དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཚུར་སྒྱུར་བའམ་ཤུགས་ལ་བསྡུས་ནས་བསམ་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེའི་དངོས་པོ་དེ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་། དོན་ལ་དཔེའི་དངོས་པོ་དེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར། བསམ་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ།

སྤྱི་དང་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དང་། །
ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་དང་མི་མཚུངས་དང་། །
སྔོན་མེད་བསྡུས་པ་བརྗོད་དང་བཞི། །

དང་པོ་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱི་ལ་བསམས་ནས། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དེའི་རང་བཞིན་དངོས་དེ། དོན་གྱི་ཆོས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བུང་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན། །
པད་མ་རྒྱས་ལ་སྦྲང་རྩི་འཐུངས། །

དྲི་ཞིམ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །
མེ་ཏོག་ཁ་མ་ཕྱེ་སྤྱོར་ལྟོས། །

ཞེས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་འཐུངས་པར་མ་ཟད། དེས་ཀྱང་ཡིད་མི་ཚིམ་པར། སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་མ་རྒྱས་པའི་པདྨ་ཆུང་ངུ་སྟེ། མེ་ཏོག་གི་འདབ་མ་ཁ་[1]ཕྱེ་བའི་གང་བུ་ལ་ཡང་མཆུ་དག་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་སྨྲུད་བྱེད་དཔེ་ཡི་དངོས་པོ་དང་། དེས་དཔེ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་བསྟུ་ན།

རྩ་བར། ཆགས་ལྡན་བུད་མེད་དར་མ་ལ། །
དགའ་བའི་རྩེ་དགས་བཅིངས་པ་དག །
བུ་མོ་འགའ་ཞིག་དག་ལ་ཡང་། །
འདོད་པ་འཕེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་ཚིག་རྐང་བཞིས་བསྟན་ཏེ། ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་བུད་མེད་དར་མ་ལ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྩེ་དགའ་བཅིངས་པར་མ་ཟད། དེས་ཀྱང་ཡིད་མ་ཚིམ་པར་ལང་ཚོ་མ་སྨིན་ཞིང་འཁྲིག་པ་བསྟེན་མ་རན་པའི་བུ་མོ་ཆུང་ངུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་། འོ་བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་དེ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས། ཆགས་ལྡན་སྐྱེས་བུ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྱུར་རམ་རང་བཞིན་དེ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་ཏེ། བུང་བ་དང་བད་མའི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་བ་དག་ལ་སྦྱར་བ་ཙམ་མ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༢༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། * རྩ་བ་དང་བསྟུན་ན་འདིར་དཀག་སྒྲ་ཆད།

ཡིན་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་ཁ་གཡར་བའམ་ཚུར་བསྟུས་ནས། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གསལ་བར་མ་བརྗོད་པར་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དཔེའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསམ་བྱའི་ཡུལ་དེའི་རང་བཞིན་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་ལྗོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་ལ། །
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་ཕྱིར་བོར་ནས། །
ཚད་པའི་གདུང་བ་བསྐྱབ་ཕྱིར་བླུན་པོ་འགའ། །
ཤིང་སྐམ་འཕྲོག་པོའི་ཡལ་ག་དག་ལ་བརྟེན། །

ཞེས་བསམ་བྱའི་ཡུལ་དངོས་ནི་མཚན་ལྡན་གྱི་བླ་མའམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་པར་བསྟེན་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་ཕན་བདེ་ལེགས་ཚོགས་མཐའ་དག་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་ཕྱིར་བོར་བ་སྟེ་དོར་ནས་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཏེ་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་དོན་དུ་གཉེར་ཞེས་པ་བསམ་བྱའི་དོན་ཡིན། དེ་སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་ནི་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་བསིལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་བའི་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་གི་གྲིབ་བསིལ་བཟང་པོ་དེ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པའམ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་དེ་ཕྱིར་བོར་བའམ་དོར་ནས་བླུན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཚ་བའི་གདུང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོ་འདབ་མེད་པའི་ཤིང་སྐམ་འཕྲོག་པོའི་ཡལ་ག་ལ་བརྟེན་ཞེས་བསྟུ་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དག་སྟུད་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་དང་། ཤིང་སྐམ་འཕྲོག་པོའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་ཚུར་བསྟུས

ཏེ༑ བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མི་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དཔེའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་བསམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ཁ) ཕུན་ཚོགས་འབྲས་བུའི་ཁུར་ལྡན་རབ་འཕྱོར་འཕགས། །
གྲིབ་བསིལ་འཁོར་ཡུག་ཡངས་པའི་ལྗོན་པ་ཆེ། །
རིང་དུ་བཏང་ནས་ཤིང་སྐམ་ཡལ་ག་ལ། །
འགའ་ཞིག་བསིལ་བའི་དངོས་པོར་རེ་བ་མཐོང་། །

ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། མཐའ་ཡས་པའི་ལུས་ཅན་ཀུན་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་པ་སོགས། ཡུལ་དེའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དེ། སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་དང་ལོ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། གྲིབ་བསིལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་སོགས་ལྗོན་ཤིང་དེའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཚུར་བསྡུས་ཤིང་། ཡང་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་གཞིས་རྒྱུད་འཕྲོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་ལོ་འདབ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཤིང་སྐམ་འཕྲོག་པོའི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟ་མ་རྣམས་དང་འདྲ། ཡང་རྒྱན་འདི་དང་མཐུན་པར་བརྩམས་ཏ་སྙིང་ཏེས།

རི་བོང་འཛིན་པ་རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་བ་ཅན། །
མཚན་མོ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་རྣམ་སྤངས་ནས། །
དྭངས་པའི་ཆུ་ནང་འདི་ན་ཉལ་བ་ཞེས། །

དབྱིབས་ལ་ཚད་མར་འཛིན་པ་བྱིས་པའི་བློ། །

ཞེས་བསྔུ་བྱའི་དོན། མཁས་པའི་དབང་པོ་པཎྜི་ཏ་དོར་ནས། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་གཡོ་ཅན་ལ་ཚད་མར་འཛིན་པ་དེ། སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རི་བོང་འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྔུས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ངོ་མཚར་གཟི་འོད་འབུམ་གྱིས་ལེགས་འཕྲུད་པའི།

པད་མོའི་གཉེན་གྱུར་ཉི་མའི་འོད་ རླབས་ཆེ། །

རིང་དུ་བཏང་ནས་མེ་འཁྱེར་སྲིན་བུའི་མཇུག །

འཚོལ་བའི་ངལ་བ"བརྟེན[1]་པ་གད་མོའི་གནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་། ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྡུས་བརྗོད་ཉི༑ བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞིའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་། དཔེ་དོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་བ་ཡང་། སྒྲས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ་བསྔུ་བྱ་བསམ་བྱའི་ཡུལ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུད་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཚུར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རྩ་བརྟན་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ནི། །

སྡོང་རྣམས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད། །

གྲིབ་མ་སྟུམ་པའི་ལྗོན་པ་ཆེ། །

འདི་ནི་བདག་གིས་ཡང་དག་ཐོབ། །

ཅེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། མཚུངས་དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ཅིང་། ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་སྒྲའི་འཇུག་པ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། བརྟེན * བསྟེན་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

གཅིག་པ་ཅན། དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ནི་གཞན་གྱིས་བསྒྲུལ་བར་མི་ནུས་ཤིང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ལྷོན་ཤིང་གི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྲའི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་ལྩི་བས་སློང་བ་རྣམས་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ལྷོན་ཤིང་ཞིམ་མངར་གྱི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་གནས་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་འབངས་རྣམས་འཚོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྙེ་ཕན་བདེའི་གྲིབ་མ་སྟུམ་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ལྷོན་ཤིང་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚད་པའི་གདུང་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་བསིལ་སྟུམ་པོ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། དངོས་པོ་འདི་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་ཅེས་བསམ་བྱའི་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས། དཔེ་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཚུར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། ཁྱད་གཞི་དང་དཔེ་དོན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) ཐླ་བའི་མ་མ་གཏིང་དཔག་རྫོགས་དཀའ་ཞིང་། །
རེ་འདོད་ཆེས་སྐྱོང་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་མཆོག །
སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་རྒྱུ་ཞིང་བསིལ་འཛམ་ཅན། །
སྐྱོན་ལྡན་རོ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་མཚར། །

ཞེས་བསྟུ་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྟུད་བྱེད་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། བཤེས་གཉེན་གྱི་མཁྱེན་པ

དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ། ཡང་བཤེས་གཉེན་ནི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་དགོས་འདོད་སྐོང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བཤེས་གཉེན་ནི་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐ་རླབས་ཆེན་པོ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་རྒྱུ་བ། ཡང་བཤེས་གཉེན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་རོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ངོ་མཚར་བའི་ཡུལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུ་ཞུགས་པའམ་ཁ་ལོ་འཁོར་ནས་མི་དག་ཤི་བ་ན། ཀླུ་གཙང་སྦྲ་ལ་དགའ་བས་མི་རོ་མི་གཙང་བ་དག་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་རླབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ནས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ངོ་མཚར་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྲས་འཇུག་པ་མཚུངས་པའམ་ཐ་དད་དུ་གནས་པས། བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྟུད་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཚུར་བསྟུས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) འབྲིལ་ལྡེམ་རྣམ་བཀྲ་མཛེས་པའི་ཚུ་བར་བརྟེན། །
འཇམ་མཉེན་འདབ་མའི་དཔལ་རྒྱས་དྲི་བསུང་ཞིམ། །
གེ་སར་ཕུན་ཚོགས་པད་དཀར་སྡོང་བུ་འདི། །
ཁོ་བོའི་ཉེར་སྤྱད་མཆོག་ཏུ་ནམ་པར་རྒྱུ། །

ཞེས་བསམ་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བུད་མེད་མཛེས་མ་དང་། དཔེའི་དངོས་པོ་པད་མ་དཀར་པོ་སྟེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་གཉིས་

ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཛེས་མ་ནི་འཁྲིལ་བག་ཅན་ཏེ་འཁྱིང་བག་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་ལྡེམ་པའི་ཉམས་ཅན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་སོགས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། པད་མ་ནི་འཁྲི་ཤིང་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་གཡོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་མདངས་ཀྱི་ཁ་དོག་བཀྲ་ཞིང་མཛེས་པའི་ཡུ་བ་ལ་བརྟེན་པ། ཡང་མཛེས་མའི་ལུས་ནི་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་དང་གདོང་གི་འདབ་མ་རྒྱས་ཏེ། ཞལ་གྱི་སྒོ་ལ་དྲི་བསུང་ཞིམ་པོ་འཐུལ་བ་དང་། པད་མ་ལ་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་དྲི་ཞིམ་པོ་འཐུལ་བ། ཡང་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྲའི་ལན་བུ་མཛེས་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། པད་མའི་གེ་སར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་སོགས་དཔེ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྒྲས་འཇུག་པ་མཚུངས་ཤིང་ཐ་མི་དད་པའི་སྒོ་ནས། བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱའི་མཛེས་མའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས། སྟོད་བྱེད་དཔེ་པད་མའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཚུར་བསྡུས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་པད་དཀར་སྡོང་བུ་འདི། བདག་གིས་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་ནི་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་ནས་སྒྲས་འཇུག་པ་མཚུངས་པའམ་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་པ་སྟེ། མཚུངས་དཔེ་ལ་ཚུར་བསྡུས་ཤིང་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དུ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་ན། དཀར་འཇམ་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས། །
བདེ་དགའི་དཔལ་སྦྱིན་འདྲེན་བྱེད་བདུད་རྩིའི་དཔྱིད། །
འདོད་ལྡན་རེ་བ་ཀུན་སྐོང་མཚན་མོའི་མགོན། །
ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་ལ་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་མི་མཚུངས་པའི་

བསྟུས་བརྗོད་ནི། བསམ་བྱ་དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཅིག་ཟིན་ལ་དཔེ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་འདྲ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས། བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྤྱད་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་ལ་ཚུར་བསྟུས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཡལ་གའི་ཕྲེན་ནི་མི་ཚུང་ཞིང་། །
མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །
དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་བརྟན་ལྡན་པའི། །
ཤིང་འདི་བདག་གི་སྐྱལ་བས་རྙེད། །

ཅེས་བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱ་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱད་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་ལྗོན་ཤིང་ཡིན་པས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཡང་། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཡལ་གའི་ཕྲེན་མི་ཚུང་བ་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་དཔེ་ལྗོན་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱོར་སྐབས། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གྲིབ་བསིལ་ལྡན་པ་དང་། ལྗོན་ཤིང་ལ་ཉི་འོད་ཀྱི་ཚད་གདུང་སྐྱོབ་པའི་གྲིབ་བསིལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་མི་ནུས་པར་བརྟན་པ་དང་། ལྗོན་ཤིང་ནི་རླུང་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བར་མི་ནུས་པས་བརྟན་པ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་འདི་གཉིས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་བདག་གི་སྐལ་བས་རྙེད་པ། སྤྱད་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་ལྗོན་ཤིང་ལ་བསྟུས་

ཏེ༔ ཤིང་འདི་བདག་གི་སྐལ་བ་བཟང་པོས་རྙེད། ཅེས་དཔེ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པས། མཁས་པ་ལ་ལས་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་བཞི་གས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐ་མི་དད་དུ་བཀྲལ་བར་བཤད་པ་དང་། ཡང་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས། རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་པས་དཔེ་ཅན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚིག་རྐང་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་སྤྱད་བྱེད་དཔེ་ལྗོན་ཤིང་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དམིགས་ཀྱང་སྔན་ངག་མཁན་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་དབྱེ་བར་གསུངས་ནའང་། སྙིར་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་རྟོག་"པའི་[1]བཏགས་པའམ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་བཤད་"པས་[2]ཚུལ་ལས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་སྙན་ངག་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲས་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་རྒྱན་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་རུང་བར། གཙོ་བོ་ཚིག་གི་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བལྟས་ནས། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་ཡལ་གའི་ཁྲོན་མི་ཆུང་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་སོགས་དང་ཅི་ལ་སྦྱོར་མི་རུང་། འབྲས་བུ་ཡང་དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་སྐབས་ཁྱད་ཆོས་ཐ་མི་དད་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་བརྗོད་སྔ་མའི་སྐབས། རྒྱ་དཔེར་མ་ཧཱ་བྲིཀྵཿ ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟའི་དཔག་བསམ་ལྗོན་ཤིང་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མའི་སྐབས་རྒྱ་དཔེར་དྲུ་མཿ ཞེས་ཤིང་

---

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༣༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༢ ན། པའི * པས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༣༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༣ ན། པས * པའི་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཟབ་བའི་སྐད་དོད་ལས་མི་འབྱུང་སྐབས། དཔེ་ལྗོན་ཤིང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ནས། དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྦྱར་མ་སྦྱར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཡང་། གུང་ཐང་བདེ་བློ་བའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡལ་གའི་ཁྲོན་ཆེ་བ་དང་། མེ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པར་མ་གྲགས་པས་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་དམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ་ཞེས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་བར་བཤད་ན་ཡང་། བོད་མཁས་འབེལ་གཏམ་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་འགྲུབ་པ་མིན་གྱི། དེས་སློང་བ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱ་མ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་སྐབས་བརྗོད་ཡུལ་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་ལས་དང་སྦྱོར་བ་སྟེ། ལྗོན་པའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་སློང་བ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་། རྒྱལ་པོས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་སློང་བ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས་སྲས་འདྲུག་པ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་ལས་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱན་ཕྱི་མ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐབས། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱེད་ལས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྟབས་ཀྱིས། ཡལ་གའི་ཁྲོན་མི་ཆུང་བའི་བསམ་དོན། རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསམ་དོན་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཐ་མི་དད་དུ་སྦྱོར་མི་རུང་བས། དཔེར་བརྗོད་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ། ཡལ་ག་དང་འབྲས་བུ་མེ་ཏོག་སོགས་ཤིང་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ཞེས་དགོས། དེ་ལྟར་དུ་དཔང་ཊཱི་ཀ་ལས། རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི་

ཤིང་སྡོང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡལ་གའི་ཁྲོན་མི་ཆུང་བ་དང་། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་ལྗོན་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་གྲིབ་བསིལ་དང་བཏན་ལྡན་དེ། བསམ་བྱ་རྒྱལ་བོ་དང་དཔེ་ལྗོན་ཤིང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་དོ། །

(ག) འཛམ་ཞིང་ཡིད་འོང་མཛེས་སྡུག་ཅན། །

ཟེའུ་འབྲུ་ཡལ་འདབ་རབ་ལྡེམ་པ། །
པད་མ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ་འདི། །
བུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་། །

ཞེས་བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མཛེས་མ་དང་། སྟུད་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་ནི་པད་མ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གནས་ཀྱང་། ཁྱད་ཆོས་ནི་མཛེས་མའི་ལུས་འཛམ་མཉེན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛེས་སྡུག་ཅན་དང་། དཔེ་པད་མ་དཀར་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཛམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛེས་སྡུག་ཅན་ཏེ། དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐ་མི་དད་པ་དང་། དཔེ་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་དང་། ཡལ་འདབ་རབ་ཏུ་ལྡེམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་བུད་མེད་ལ་མེད་པས་དཔེ་པད་མ་དཀར་པོ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་ཐ་དད་པ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་མཛེས་མ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དེ། དཔེ་པད་མ་དཀར་པོ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་ཚུར་བསྡུས་ནས། དེ་བུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེས། དཔེ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་སྟོན་པར། མཛེས་མ་རྣམས་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དོན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ལུས་གྲིམས་རྐང་བ་བརྒྱད་པའི་ཤ་ཚུགས་ཀྱིས། །

དུས་ཀུན་གཙྫོ་ལར་འགྱིང་ཇམ་ཇམ་འབྲ། །
དོན་གྱི་བྱ་བར་ཞུགས་ཆེ་བེམ་པོའི་དངོས། །
དེ་འདྲར་མཚར་དུ་འཛིན་རྣམས་བྱིས་པའི་བློ། །

ཞེས་བསམ་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་གླ་ཆེན་ཞིག་དང་། སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་ནི་སེང་གེ་ཆང་བ་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དཔེ་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་། དཔེ་སེང་གེ་དེ་ནི་ཆང་བ་བརྒྱད་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཆེ་གང་ཡང་མི་ནུས་པར་བེམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་ཁོ་ན་དང་། བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་གླ་མ་ཆེན་པོ་དེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གཞག་སྒྲུབ་པ་ལ་གྲིམས་པ་དང་། དཔེ་སེང་གེ་ནི་ལུས་གྲིམས་པའི་ཉམས་ཅན་དང་། ཡང་དཔེ་སེང་གེ་ཆང་བ་བརྒྱད་པའི་གཟུགས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་གཙྫོ་ལ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་དུ་རྟག་པར་འགྱིང་བ་དང་། གླ་མ་ཆེན་པོ་ནི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོར་འགྱིང་བ། ཡང་སེང་གེ་ནི་ཇམ་ཞིང་འཇིགས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། གླ་མ་ཆེན་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་དང་འདོད་ཡོན་ལ་ཇམ་སེམས་ཆེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དཔེ་དོན་ཐུན་མོང་དུ་བཞག་ནས་དེ་འདྲ་བ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ནི་བྱིས་པའི་བློ་ཅན་ཡིན་ཞེས། བསམ་བྱའམ་བསྟུ་བྱ་མཁས་མིན་གྱི་གླ་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དེ། སྟུད་བྱེད་དཔེ་སེང་གེ་ཆང་བ་བརྒྱད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་དཔེ་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་དུ་བཀོད་ནས་སྟུད་བྱེད་དཔེའི་རང་བཞིན་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་དུ་བསམ་བྱ་གླ་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

སེང་གེ་ཆང་བ་བརྒྱད་པ་ཟེར་བ་ལ་གསུང་ཚུལ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་

སེང་གེ་དང་མཁའ་ལྡིང་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། སེང་གེའི་སྤུར་མོ་བཞི་དང་། མཁའ་ལྡིང་གི་སྡེར་མོ་གཉིས། གཤོག་པ་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ་ལ་རྐང་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་ཤིང་། མགོ་ནི་སེང་གེའི་གདོང་ལ་མཁའ་ལྡིང་གི་མཆུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ནི་དེང་སྐབས་མི་མཐུན་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྙིང་དུ་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་མཚན་མ་གསུམ་བྲིས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་སེང་གེའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །

ཡང་ན། འཇམ་མཉེན་སྨྱུ་སྡུག་མདངས་ཀྱིས་ཆེར་སྣེག་ཅིང་། །
ངག་བརྗོད་སྙན་པའི་དབྱངས་ལྡན་ལྕེ་གཉིས་པ། །
གླིན་རྫོངས་འདབ་ཆགས་ལུས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་ཅམ། །
ཡིད་བརྟན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ཞིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་སྟོན་མེད་བསྟུས་བརྗོད་ནི། བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དེ། སྤྱད་བྱེད་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྟོན་མེད་པའམ་མི་སྲིད་པའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་བཀོད་པའི་དཔེ་རུ་ཚུར་བསྡུས་ཏེ་དངོས་སུ་དཔེ་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་ཀྱང་། དཔེ་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་མི་ལྡན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་དོན་གྱི་ཤུགས་ལས་རྟོགས་ནུས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། སྒྲུལ་ངན་འགྲོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མདངར་བའི་ནང་། །
ཀྱེ་མ་ཆུ་ཡི་གཏེར་འདི་ནི། །
དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐམས་པར་གྱུར། །

ཅེས་བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྤྱོད་པའམ། ཡང་ན་དགྲ་མ་རུངས་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཤིང་། དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལམ་གཉིས་རྒྱུད་བཟང་བོའི་རང་བཞིན་གྱི་མངར་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཡང་ན་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མཛའ་བོར་གྱུར་པ་དང་། འདོད་དགུའི་གཏེར་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་འདི་ནི་དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉའི་དབང་གིས་འཆིའོ་ཞེས་དང་། དེ་སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་གཞན་ནི། དཔེ་ཅན་དེ་དང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། བ་ལྷ་ཞེས་པ་སྦྲུལ་དང་གྲོགས་ངན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྒྲ་བསྟུས་ཏེ་སྦྲུལ་ངན་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱ་མཚོ་ནི་སྦྲུལ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་བྲལ་ཞིང་ཞེས་སྦྲུལ་ངན་དང་མི་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་། མ་རྡུ་ར་ཞེས་པ་མཛའ་བོ་དང་རོ་མངར་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རོ་མངར་བ་ལ་སྦྱར་ནས། བ་ཚྭའི་བྲོ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་མངར་བའི་རོ་དང་ལྡན་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་གནས་ཏེ། ཆུ་གཏེར་རམ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་བསྐལ་བ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེས་ཡོངས་སུ་བསྐམས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དངོས་སུ་རྒྱ་མཚོ་སྐམ་པའི་གནས་ལུགས་བརྗོད་པ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། སྦྲུལ་ངན་དང་ཚྭ་མེད་པ་དང་། རོ་མངར་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོ་མེད་པས་ན་སྐྱོན་མེད་པའི་དཔེ་དང་། བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་བོ་ལ་ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ལ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཛའ་བརྩེ་ལྡན་པ་སྙེ་མངར་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། སྟུད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་སྐྱོན་མེད་པའི་དཔེ་རྒྱ་མཚོ་བསྐམས་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་། བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱལ་བོ་འདས་པ་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བ་དོན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སི་ཏུའི་འགྲུར་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ནི་མངར་བའི་

གཞི། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་དཔེ་ཅན་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་སེམས་ནི་མཛའ་བའི་རང་བཞིན་ནས་དེའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚོ་གང་དུ་འཁྱིལ་བའི་ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས། འདིའི་རྩ་བའི་ཚིག་ཙུང་འགྲེལ་དཀའ་བ་ནི་འགྱུར་མ་བདེ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད།

(ག) ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་། །

ཀུ་མུད་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི། །

ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། །

བདག་གི་སྙིང་ལ་ཅི་ཡང་སྡུག །

ཅེས་བསྟུ་བྱའམ་བསམ་བྱའི་དོན་ནི་བུད་མེད་དང་། སྡུད་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་ནི་ཟླ་བ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ལམ་དུ་མི་རྒྱུ་ཞིང་མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་ཡང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་སྟེ། ཟླ་བ་འདི་བདག་གི་སྙིང་ལ་སྡུག་ཅེས་དངོས་སུ་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དཔེ་ཟླ་བ་བརྗོད་ཀྱང་། ཟླ་བ་ནི་ནམ་མཁར་རྒྱུ་ཞིང་དེས་ཀུ་མུད་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ན་ནམ་མཁའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཀུ་མུད་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་ལྡན་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཟླ་བ་མེད་ཀྱང་། བསམ་བྱ་བུད་མེད་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་ནམ་མཁར་མི་རྒྱུ་ཞིང་དེས་ཀུ་མུད་ཡང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ལྡན་པར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒོ་ནས་ཟླ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ན། དཔེ་ཟླ་བ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་ངེས་དོན་ལ་ཟླ་བ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར། བསམ་བྱའི་བུད་མེད་འདི་དག་བདག་གི་སྙིང་ལ་སྡུག་པ་དོན་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལག་འགྲོ་གདུག་པའི་འཁྲིལ་བག་མི་ལྡན་ཞིང་། །

ཕྱུབ་མོའི་ཚེར་མ་དག་ཀྱང་མི་སྣང་བའི། །
རབ་བསིལ་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་ཙན་དན་ཤིང་། །
སྐལ་བ་བཟང་པོར་ལྡན་པའི་དཔལ་དུ་ཐོབ། །

ཅེས་བསམ་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་ལ། དེ་སྟུད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཤིང་ཙན་དན་སྦྲུལ་སྙིང་ཡིན་ཏེ། ལག་འགྲོའམ་སྦྲུལ་གདུག་གིས་འཁྲིལ་བག་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། ཚེར་མ་ཕྱུབ་མོ་ཡང་མེད་པའི་ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོ་འདི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་ཐོབ། ཅེས་སྦྲུལ་གདུག་གི་འཁྲིལ་བག་དང་ཚེར་མ་མི་ལྡན་པའི་ཙན་དན་སྦྲུལ་སྙིང་ཞིག་ནི། སྒོན་མེད་པའམ་མི་སྲིད་པ་སྟེ། སྒོན་མེད་པའི་དཔེ་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་། དོན་ལ་བསམ་བྱའི་བཤེས་གཉེན་དེ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ཙན་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པའི་འཁྲིལ་བག་མི་ལྡན་པ་ནི་འཁོར་ངན་པའི་ཚོགས་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། ཁྲོ་བའི་ཚིག་ཕྱུབ་མོ་སོགས་གཞན་ལ་གནོད་པ་དག་ཀྱང་མི་སྣང་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །

ཡང་ན། གནམ་སྔོན་མདངས་ཀྱི་མཛེས་པས་མ་སྣུགས་ཤིང་། །
གདེངས་ཅན་དབང་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མ་བཟུང་བའི། །
གཉིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་མ་དྲོས་གླིང་། །
བློ་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པས་ལོངས་སུ་སྤྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ། ཕྱུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ཕྱུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཚ་བར། ཁྱད་པར་གྱི་ནི་བརྗོད་འདོད་གང་། །

འཇིག་རྟེན་མཚམས་ལས་བརྒྱལ་གྱུར་པ། །
ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འདི། །
རྒྱན་གྱི་དམ་པ་ཡིན་དེ་དཔེར། །

ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་མཚམས་ལས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་ འུད་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཀྱིས་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བས། འདི་ནི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་ནང་ནས་མཛེས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན། རྒྱན་འདི་དང་། ལེ་ཚུ་དང་པོའི་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་མཚམས་ལས་བརྒྱལ་བའི་འུད་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཙམ་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་། ལེ་ཚུ་དང་པོའི་སྐབས།

རྩ་བར། འཇིག་རྟེན་འདས་བཞིན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི། །
དོན་གང་ཞིན་ཏུ་བཀོད་གྱུར་པ། །

ཞེས་ཤིན་ཏུའི་སྒྲས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཆེས་རིང་དུ་བརྒྱལ་བའི་འུད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ལས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། རྒྱན་འདི་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་མཚམས་ལས་བརྒྱལ་བ་ཙམ་སྟེ། འུད་དེ་ཙམ་མི་ཆེ་བར་གཙོ་བོ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ངོ་མཚར་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ།

ཁྱད་འཕགས་ཟབ་ཚིམ་ངེས་པ་དང་། །
ངོ་མཚར་ཕུལ་བྱུང་དང་བཞིའོ། །

དང་'''པོ[1]'ཁྱད་འཕགས་ཕུལ་བྱུང་ནི། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་ཀྱང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བར་གྱུར་པའི་ཁྱད་ཆེན་པོའི་ཉམས་དང་བཅས་ངོ་མཚར་ཞིང་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དགྲེས་གླུ་ལས། ལེ་ཨུ་དང་བོའི་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ། ལག་པ་ལྟ་བུ་ཕུ་དུང་གི་ནང་དུ་འཛུག་བཞིན་པ་ཞིག་ལ། ལག་པ་འདི་ཆེ་དྲགས་ནས་ཕུ་དུང་གི་ནང་དུ་མ་ཤོང་ངོ་ཞེས་ཁྱད་ཆེན་པོ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཕུལ་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་ལག་པ་འདི་གང་གིས་ཀྱང་གཞལ་མི་ནུས་པའི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཕུ་དུང་འདིར་ཚུད་པ་ཡ་མཚན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མལླི་ཀཱ་ཡི་ཕྲེང་ཚོགས་ཅན། །
ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པའི་ཙན་དན་གཤེར། །
དཀར་བའི་གོས་ཅན་སྤྲོན་འགྲོ་མ། །
ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་མཚོན་པ་ཡིན། །

ཞེས་མེ་ཏོག་གི་བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ། མལླི་ཀཱ་ཡི་ཕྲེང་བས་བཅིངས་ཤིང་བརྒྱན་པ་དང་། ཙན་དན་དཀར་པོའི་དྲི་ཡིས་ལུས་ལ་བྱུགས་པས། དྲི་བཟང་བོས་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་གཤེར་བ་སྣེ་བརླན་བག་དང་ལྡན་པ། རས་ཀཱ་ཤི་ཀ་དཀར་པོའི་གོས་ཤིན་ཏུ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་ལུས་ལ་གྱོན་པའི་མཛེས་མ་སྐྱེ། མཚན་མོའི་དུས་སུ་འདོད་པས་རབ་ཏུ་གཟིར་བས་རང་གི་མཛའ་བོའི་མདུན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྲོན་འགྲོ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༩༠ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། པོ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་པོ་ཡིན་དགོས་སྙམ།

མ་འདི་ལ། མཆོན་བྱེད་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོན་མི་ནུས་ཞེས་སམ། ཡང་ན་མཚན་མོའི་དུས་སུ་མཛེས་མ་ཟླ་བའི་འོད་ལ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ན། འདི་ནི་ཟླ་བའི་འོད་དང་། འདི་ནི་མཛེས་མའོ་ཞེས་སོ་སོར་མཆོན་པའམ་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འབྲུག་སྨྲུལ་གྱིས། སྔོན་འགྲོ་མ་ཟེར་བ་ཡིག་ནོར་དུ་བཤད་ནས་སི་ཏུའི་འགྱུར་ལྟར་དུ། མངོན་འགྲོ་མ་ཞེས་མཛའ་བོའི་སར་མངོན་པར་འགྲོ་བའི་བུད་མེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་།

ཡང་འཇུ་མི་ཕམ་པས། མངོན་འགྲོ་མ་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འཆི་མེད་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བུད་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གོ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། ལྔ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་སྔོན་འགྲོ་མར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བཞེད་དོ༎ །ཡང་བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྨྲུལ་སོགས་ཀྱིས་སི་ཏུའི་འགྱུར་ལྟར། ཟླ་བའི་འོད་ལ་འཁྲན་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་དཔེ་དང་བསྟུན་ནས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་དངོས་སུ་སྦྱར་ཀྱང་། རིན་སྤུངས་པ་སོགས་ཀྱིས། དེ་ལྟ་ན་ཟླ་འོད་ལ་འཁྲན་མི་ནུས་པའི་དོན་དུ་འཁྱོལ་ཉེན་ཆེ་བས། ཕྱུལ་བྱུང་གི་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་སྟབས། འདི་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དངོས་སུ་བཞག་ནས། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་མཆོན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་འཐད་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་ལས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བཞག་ན། དཔེ་རྒྱན་གྱི་དགག་པའི་དཔེ་དང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་ནའང་། དགག་པའི་དཔེ་ལ། འགོག་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དཔེ་དེ་དཔེ་ཅན་ལ་འཁྲན་པ་འགོག་པ་དང་། འདིར་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་ཏེ་མཆོན་བྱེད་དེས་མཆོན་བྱ་ལ་མཆོན་མི་ནུས་པར་སྨྲས་པས། མཆོན་བྱ་དེ་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆེན་པོའི་ཉམས་འདོན་པ་ཡིན་པས། དཔེ་རྒྱན་དང་རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་

འབྲུལ་བའི་གཞི་མ་མཆིས་པས། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིན་སྤུངས་པས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །ཚིག་སྦྱོར་འདི་ཕྱུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་དུ་ཅི་ལྟར་འགྲོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བའི་འོད་ལ། དཀར་ཞིང་བསིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པས་མཚོན་བྱ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དཀར་བ་ཁོ་ནས་ཟླ་འོད་ལ་འགྲན་མི་ནུས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་ཏེ། བུད་མེད་འདིའི་མདངས་ནི་ཟླ་འོད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པས་དེ་གཉིས་མཉམ་པས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པའམ། ཡང་ན་ཟླ་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོན་མི་ནུས་ཞེས་བུད་མེད་ལ་ཟླ་འོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུར་ཆེན་པོ་བརྗོད་པའི་ཉམས་ཀྱིས། བུད་མེད་དེ་ཆེས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ག) ལེགས་སྦྱར་ལ་སོགས་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས། །
སྦྱངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་མཁས་དབང་སློན་འགྲོ་བའི། །
 རྨད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་འདི་ལ། །
འཛམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་དེས་ཀྱང་འགྲན་ནུས་མིན། །

ཞེས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་གནས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པ། མཁས་པའི་དབང་པོ་སློན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བའི་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འདི་ལ། མཚོན་བྱེད་འཛམ་དབྱངས་གཞོན་ནུས་ཀྱང་འགྲན་པར་ནུས་པ་མིན་ཞེས་སློན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཚུད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་འདིས། དེས་ཀྱང་འགྲན་ནུས་མིན་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱར་ཡོད།

(བ) རབ་དམར་བསེ་ཡི་ཡ་ལད་ཀྱིས་བརྫིད་ཅིང་། །
འཆར་ཀའི་མདངས་ལྡན་གདོང་ལག་ཁྲག་གིས་གཤེར། །
དམར་བའི་ཆིབས་ལྡན་རྡོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་སྐུ། །
བསྐལ་བའི་མེ་དཔུང་དབུས་ན་མཆོན་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཁ་དོག་རབ་ཏུ་དམར་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བསེ་ཡི་ཡ་ལད་དེ། ཁྲབ་གྱོན་པ་དང་། སྐུ་མདོག་དམར་སེར། ཞལ་དང་། ཕྱག་ཁྲག་གིས་གཤེར་བ་སྟེ་བརྟན་ཞིང་། ཆིབས་པ་དམར་པོ་ལ་བཅིབས་པའི་རྡོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་གྱི་སྐུ་དེ། མཚོན་བྱེད་ཤིན་ཏུ་དམར་བའི་བསྐལ་བའི་མེ་དཔུང་གི་དབུས་ན་ཡོད་ཀྱང་། མེ་དཔུང་གི་འོད་དང་རྡོ་རྗེ་བདུད་འདུལ་གྱི་སྐུའི་མདངས་སོ་སོར་མཚོན་མི་ནུས་པ་སྟེ་འབྱེད་མི་ནུས་ཞེས་སྐུ་མདོག་དམར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཙུད་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སི་ཏུ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་དབུས་ན་མཆོན་མ་ཡིན་ཞེས། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་སྦྱར་ནས་རྒྱན་འདིར་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འདྲ་མཉམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་འབྱེད་མི་ནུས་པའམ་སོ་སོར་མཚོན་མི་ནུས་པ་ཙུད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་རྒྱན་འདིའི་མཚོན་བྱའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལས་ལྷག་པ་སྟེ། མཚོན་བྱེད་དེས་མཚོན་བྱ་ལ་མཚོན་པར་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཙུད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས།

ཡང་ན། འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་འཁྲིགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་རྩེར། །
པད་དཀར་བརྩེགས་པའི་གདན་སྟེང་འགྱིང་བག་གིས། །
བཻ་ཌཱུའི་རྒྱུད་མངས་འཁྲོལ་མཛད་མཚོ་བྱུང་ལྷ། །
འབུམ་ཕྲག་ཟླ་བའི་མདངས་ཀྱིས་མཚོན་ནུས་མིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཕྱུལ་བྱུང་ནི། འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་ཚོད་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་དེ། ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའམ་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཏྲ་བར། དགའ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་དང་། །
དབྱི་ཡི་བར་ན་སྐེད་པ་ནི། །
ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བདག་གི་ནི། །
ཐེ་ཚོམ་ད་དུང་བཟློག་མ་གྱུར། །

ཅེས་དགའ་མའམ། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མ་ཟུང་དང་དབྱི་མགོའི་བར་འདི་ན། སྐེད་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་ནས། བདག་གིས་ཡུན་རིང་པོར་བལྟས་ཀྱང་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་བཟློག་པར་མ་གྱུར་ཅེས་སོ། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྐེད་པ་ཕྲ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ལྷུག་ལྡེམ་ཏ་ཅང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ལ་བསྟད་ནས་ཅུད་བྱས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའམ་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་ཐོས་བསམ་ལ། །
ངམ་མེད་བརྩོན་པས་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་ལྡན་ཁྱོད། །
འབྱུང་འདུས་ལུས་ནི་འཚོ་བའི་བཟའ་བཏུང་དག །
སྤྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མེད་འཕྱུང་མོ་ཞུག །

ཅེས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ངལ་བ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པའི་ཤེས་ལྡན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པ་བྲེལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས། རང་གི་འབྱུང་འདུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཚོ་བའི་བཟང་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གོ་

སྐབས་ཀྱང་ཨེ་ཡོད་སྙམ་ནས་བདག་ཡིད་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཅེས། སྤྱིར་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྟུད་ནས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་ཁྲིད་ཆོས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞུད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་མ་སོང་བའི། །
ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཕྲ་མོ་འགའ། །
འཁོར་དང་སྨྲ་དན་འདུའ་བའི་ཡུལ་གར་ཡང་། །
ཡོད་མེད་ཅི་ཞེས་བདག་ཡིད་འཕྱང་མོ་ཅུག །

ཅེས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་ལམ་མམ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་འགའ་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་དང་ཐར་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ས་གང་དུ་ཡང་ཡོད་མེད་ཅི་སྙེ་བདག་ཡིད་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཅེས། འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྟུད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྲིད་ཆོས་ཞུལ་དུ་བྱུང་བའམ་ངོ་མཚར་བ་ཞུད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི། །
ལྡེ་རིག་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པའི་མཐའ། །
དབང་པོའི་མིག་སྟོང་བསྐལ་བར་རབ་བགྲད་ཀྱང་། །
མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མེད་འཕྱང་མོ་ཅུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པ་ཞུལ་བྱུང་ནི། དངོས་པོ་གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་ཡུལ་དེའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པའི་ངེས་པ་

ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། ནི་ཏམྦི་ནི་ཁྱོད་ལ་ནི། །

སྐྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་ནུས། །

འོ་མ་འཛིན་པའི་ཁུར་གནས་པ། །

རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ནི་ཏམྦི་ནི་སྟེ་སྨད་རྒྱས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱི་དང་ནུ་མའི་བར་ན་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ནི་ངེས་པར་ནུས་ཏེ། འོ་མ་འཛིན་པ་ནུ་མའི་ཁུར་ཆེན་པོ་གནས་པའི་རྟེན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། སྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྟོ་བསངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཞན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། བུད་མེད་ལ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་ཟེ་ཚོམ་ཆོད་པའི་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདྲ་མི་ཟམ་པས་ངེས་པ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་འདི་ཟེ་ཚོམ་ཕུལ་བྱུང་གི་རྒྱན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) གྲོགས་དང་རྩེ་དགར་རོལ་ཕྱིར་འབྱུད་པའི་ཚེ། །

ནུ་འབུར་མིན་པའི་འཛམ་ཞིང་མཉེན་པ་ཡིས། །

མཛའ་བོའི་སྐྱེད་པར་རེག་བྱའི་བདེ་སྟེར་བ། །

ལུས་ཕྲའི་རྒྱན་འཆང་ཡུལ་དེར་ངེས་པ་རྙེད། །

ཅེས་མཛའ་བོ་རང་གི་གྲོགས་མོ་དང་འབྱུད་པའི་རྩེ་དགའ་ལ་རོལ་བའི་ཚེ། ནུ་འབུར་ཟུང་མ་ཡིན་པའི་ཤིན་ཏུ་འཛམ་མཉེན་གྱི་རེག་བྱ་ཞིག་གིས་མཛའ་བོའི་སྐྱེད་པ་ལ་རེག་བྱའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་འདི་ནི། ལུས་ཕྲ་མའི་རྒྱན་འཆང་བའི་ཡུལ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྙེད་ཅེས། འདི་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་

ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་ད་དུང་ཡང་། །
ཤེས་བྱའི་ཁམས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་སྒྱུར་བའི། །
རྣམ་འགྱུར་མཐོང་འདིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཆོས། །
ད་དུང་ངེས་པར་སྲིད་ལ་ཐེ་མི་ཚོམ། །

ཞེས་མཁས་པའི་དབང་པོ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གིས་ད་དུང་ཡང་། ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་རྟག་པར་འཚོལ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ལ་ལྟོས་ན་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ད་དུང་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འདོད་དགའ་ལེགས་བྲིས་བདེ་བའི་དཔལ་ཐོབ་ཀྱང་། །
ད་དུང་ངོམས་མེད་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་དག །
འབད་པས་གཉེར་འདིས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ། །
ནམ་ཡང་ངོམས་པ་མེད་པ་ཐེ་མི་ཚོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་ངོ་མཚར་ཕྱུལ་བྱུང་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཚོད་ལས་བརྒལ་བའི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཧྲ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །
དཔག་ཚུས་མིན་ཡང་འདིར་ཤོང་བ། །

ས་སྐྱོང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ནི། །
ཁོངས་དག་ཨེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཡངས། །

ཞེས་ས་སྐྱོང་ཁྲིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱུང་བའི་སྣན་པར་གྲགས་པའི་ཕྱུང་བོ་ནི་གཞན་གྱིས་དཔག་པར་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཤོང་བ་ལ། ས་སྐྱོང་ཞེས་བོས་ནས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་འདི་དག་ནི་ཨེ་མ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་བོའི་སྣན་གྲགས་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་ཀྱང་། དེ་ཤོང་བའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་ངོ་མཚར་བ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལས་བརྒལ་བའི་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་གྲགས་པ་ཕྱུལ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་མང་ཡང་། རིན་སྤུངས་པ་དང་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་དེ་རྒྱ་ཆུང་བར་དགོངས་ནས་ངོ་མཚར་ཕྱུལ་བྱུང་ཞེས་བཞེད་དོ། །

(ག) འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བའི། །
མཁྱེན་བརྩེའི་ཕ་མཐའ་འཚི་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་། །
གཞལ་ནུས་མིན་འདི་བསིལ་ལྡན་ཁ་བའི་ལྗོངས། །
ཤོང་བའི་སྣོད་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ། །

ཞེས་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་ནི་ནམ་མཁས་ཀྱང་གཞལ་མི་ནུས་པས། དེ་འདྲ་བའི་མཁྱེན་རབ་རླབས་ཆེ་བའི་སྣན་པའི་གྲགས་པ་འདི་ནི། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྗོངས་འདིར་ཤོང་བས་ན་སྣོད་འདི་ནི་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་ཉམས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རྣམ་འདྲེན་ཁྱོད་ཐུགས་བསླབ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི། །
ཡོན་ཏན་ཕུང་པོས་མཛོད་པར་ཁེངས་པའི་ལྟེད། །
གཡོ་མེད་འདེགས་པར་བཟོད་པའི་ནོར་འཛིན་མ། །
ཆུ་གཏེར་གླིང་དུ་མ་བྲིང་ངོ་མཚར་ཆེ། །

ཞེས་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ། བསླབ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་སྟེ་འགེངས་པས་ཤིན་ཏུ་ལྟེད་ཅིང། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པར་འདེགས་ནུས་པའི་ས་གཞི་འདི་ནི༑ རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གླིང་དུ་མ་བྲིང་བ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཀྱིས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ངོ་མཚར་སྣོད་བཅུད་བྲེ་བའི་མཛེས་སྡུག་གཟུགས། །
རྒྱ་ཆེན་སྲིད་པའི་ཁྱོན་འདིར་ཤོང་དཀའ་བ། །
ཁྲ་ཆུང་དབང་པོས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་མིན་གང་། །
ཨེ་མ་འདྲེན་བྱེད་ནུས་པ་བསམ་ལས་འདས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱན་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལས་བརྒལ་བའི་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འདི་ནི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྲགས་ཤིང་སྔན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ཡིན། གཞན་ཡང་དབང་ཏྲི་ཀ་སོགས་འགྲེལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷོག་པ་ཕུལ་བྱུང་། དཔེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕུལ་བྱུང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕུལ་བྱུང་། རབ་བཏགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕུལ་བྱུང་སོགས་དཔེར་བརྗོད་མང་པོ་

མཛད་ཀྱང་། ལྔ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་མི་བཞེད་པས་འདིར་མ་སྤྱོས་སོ། །

བཅུ་གཉིས་པ། རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བར། སེམས་ལྡན་དག་གམ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི། །
རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་ཚུལ། །
གང་དུ་རྣམ་གཞན་རབ་རྟོག་པ། །
དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྟོག་རིག་དཔེར། །

ཞེས་བརྗོད་བྱ་སེམས་ལྡན་ནམ་སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་ཅིང་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག ། སེམས་མེད་རབ་རྟོག ། ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ནི། སེམས་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་བྱ་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ། བྱ་བའི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་ཅིང་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཅན་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཉིན་གུང་ཉི་མས་གདུངས་པ་ཡི། །

གླང་པོ་དག་ནི་མཚོར་འཇུག་པ། །
ཉི་མའི་ཕྱོགས་སྒྱུར་པད་མ་རྣམས། །
གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། །

ཞེས་ཉིན་གུང་གི་དུས་སུ། གླང་པོ་ཆེ་དག་ཉི་མའི་ཚ་བ་ལས་གདུངས་པའི་རྒྱེན་གྱིས་པད་མའི་མཚོར་འཇུག་པ་དེ་ནི། གླང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ལ་གླན་ཀ་འཚོལ་མ་ནུས་པར་ཉི་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུར་བའི་པད་མ་རྣམས་གཞོམ་ཞིང་བརྗི་བར་འདོད་པ་ཡིན་སྙམ་མོ། །ཞེས་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་བཅས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་རབ་རྟོག་ཏུ་མི་བཞེད་པར་གསུངས་ཏེ། རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལ། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་ནི། རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་དེའི་བྱ་བའི་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་པ་ལ་རབ་རྟོག་ཅེས་ཟེར་བས་ན། རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་འདིའི་སྐབས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས། འདིར་གླང་པོ་ཆེས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར། མཚོ་ལ་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་འཐུང་བ་དང་། པད་མའི་རྩ་བ་ཟ་བའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ། རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ལ་བཞག་ནས། དེ་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཉི་མ་ལ་འཁོན་ལན་སློག་པའམ་གླན་ཀ་འཚོལ་བ་ཞེས་སྣན་ངག་མཁན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་དྲང་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །

(ག) དབྱངས་ཅན་ཐོར་ཚུགས་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་རྩེ། །
ཟློ་ཚེས་གསར་བས་རབ་ཏུ་ལེགས་བརྒྱན་པ། །

དམར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་སྤྱི་བསངས་དུས། །
སྟུག་པོའི་མུན་པ་སེལ་བར་དགོངས་སམ་སྙམ། །

ཞེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་དབུའི་ཐོར་ཚུགས་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་རྩེ་མོར་ཟླ་ཚེས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་འདི་ནི། དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་གསུམ་པ་སྟེ་ཚེས་གསུམ་ཟླའི་དཀྱུང་མོའི་མུན་པ་རབ་ཏུ་སྟུག་པོ་འདི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ་ཞེས་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་བཅས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ལྷ་མོའི་ཐོར་ཚུགས་ཀྱི་རྩེར་ཟླ་ཚེས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པ་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ལ་འཛོག་དགོས།

(ཁ) གངས་ལྗོངས་བསིལ་བའི་རེག་བྱས་དབྱངས་ལྷ་མོ། །
གྲང་བས་ཉེན་ཏེ་ཁོ་བོའི་སྙིང་དབུས་སུ། །
དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་རྫོགས་པའི་སྐན་ཚིག་གླུ། །
ལེན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བག་ཕབ་གནས་སམ་སྙམ། །

ཞེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་བདག་ལ་སྐན་ངག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རླབས་ཆེ་བ་སྩོལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཁོ་བོའི་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་དབུས་སུ་བག་ཕེབས་པར་གནས་པ་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དུ་བཞག་ནས། དངོས་དོན་དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚིག་ནི་གངས་ལྗོངས་ཡུལ་གྱི་བསིལ་བའི་རེག་བྱས་ལྷ་མོ་ཤིན་ཏུ་གྲང་བས་ཉེན་ཞིང་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་བོའི་སྙིང་དབུས་དྲོད་དང་ལྡན་པའི་གནས་སུ་ལྷ་མོས་དྲི་ཟའི་དབྱངས་ཀྱི་གླུ་ལེན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བག་ཕེབས་པར་གནས་སམ་སྙམ་མོ་ཞེས་འཕྲོག་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྒྱུ་རྩུག་རྣམ་བཀྲ་དབྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོས། །

སྤོ་ལྡིང་གཡུ་མདངས་རྒྱས་པའི་ཚར་དུས་ཀྱི། །
དགའ་བའི་མཛེས་སྡུག་མྱུར་དུ་བཞུད་དོགས་ནས། །
བྲེལ་བས་འབོད་གླུ་ངལ་མེད་སྒྲོགས་སམ་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་ནི། སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ། རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་ཅིང་རབ་རྟོག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཅན་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

རྫ་བས། འདི་ནི་བདག་གི་རིང་བ་དག །
འགོག་བྱེད་རྣ་བའི་རྒྱན་ཞེས་ཏེ། །
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་རྣ་བ་ཡི། །
ཨུཏྤལ་དག་ལ་འགོངས་པ་འདྲ། །

ཞེས་ལུས་ཕྲ་མས་རང་ཉིད་མཛེས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྣ་གོང་དུ་བཙུགས་པའི་ཨུཏྤལ་འདི་ནི་ལུས་ཕྲ་མའི་མིག་དཀྱུས་རིང་བའི་ཡོན་ཏན་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣ་རྒྱན་གྱི་ཐོལ་དུ་འོངས་སོ། །མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་གིས་ཨུཏྤལ་གྱི་རྣ་རྒྱན་ལ་འགོངས་པ་སྟེ་དེ་དང་འགྲན་ཟླ་བྱེད་པར་འདྲའོ་ཞེས་མཛེས་མའི་མིག་ཟུར་གྱིས་ཨུཏྤལ་གྱི་རྣ་རྒྱན་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིག་གི་མཛེས་པ་ནི་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་སེམས་མེད་མིག་དབང་དང་། ཨུཏྤལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགྲན་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣན་ངག་མཁན་པོས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) མཛའ་བོར་ལུས་སྲས་འཕྲིལ་བག་གིས། །
འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་པས། །
བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེར་ལངས་ཏེ། །
མགོ་བོ་བཏེགས་ནས་བལྟ་བ་བཞིན། །

ཞེས་མཛའ་བོ་དང་བུད་མེད་ཕན་ཚུན་འཕྲིལ་བག་གིས་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཆགས་པའི་གདུང་བའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་རྣམས་ཉེ་བར་ལངས་པ་རབ་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ། བ་སྤུ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ཡར་བཏེགས་ནས་འཕྲིག་པའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་བལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་སེམས་མེད་ཀྱི་བ་སྤུ་དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་བློ་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ངག་མཁན་གྱིས་སྒྲོག་བཏགས་ཏེ་འཇོག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གང་གི་མིག་གི་མཛེས་པ་ཕུལ་བྱུང་བ། །
དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་མཚར་སྡུག་བང་མཛོད་ལས། །
བརྐུས་པའི་ཉེས་པས་སྐྲག་པའི་ཨུཏྤལ་དང་། །
རི་དྭགས་རྣམས་ནི་ནགས་སུ་བྲོས་པར་དོགས། །

ཞེས་ཨུཏྤལ་གྱི་མཛེས་པ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་གི་མཛེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོ་མཚར་བའི་མཛེས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་མཛེས་སྡུག་གི་བང་མཛོད་ལས་བརྐུས་པའི་ཉེས་པ་བདག་ལ་ཞེ་ཡོང་སྙམ་ནས་སྐྲག་སྟེ། ཨུཏྤལ་དང་རི་དྭགས་རྣམས་ནི་ནགས་སུ་བྲོས་པར་དོགས་ཞེས་ཨུཏྤལ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། ལྷ་མོའི་སྤྱན་དེ་ཡང་ཨུཏྤལ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་མཛེས་པ་ནི། རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་

གནས་ཚུལ་དེ་ལ་ཨུཏྤལ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་གིས་ལྷ་མོའི་མཛེས་སྡུག་བརྐུས་པའི་ཉེས་པ་ཐོབ་པར་སྐྲག་ནས་ནགས་སུ་བྲོས་པར་དོགས་ཞེས་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་བློ་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཀར་བསིལ་རི་བོང་འཛིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས། །

ག་བུར་ཟེགས་མའི་སྣང་བ་འབུམ་འགྱེད་ཚེ། །

མཛེས་ལྡན་ཨུཏྤལ་གཞོན་ནུས་བསྙེམས་པ་ཡིས། །

འདབ་སྟོང་གྲོལ་ཏེ་འགྲན་དུ་ཆས་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཧིང་ངེ་འཛིན་རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲ་ཅན་ནི། སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོས་སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བསམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མུན་པ་ལུས་ལ་འབྱུག་པ་བཞིན། །

མཁའ་ནི་མིག་སྨན་ཆར་འབེབས་བཞིན། །

ཞེས་སེམས་མེད་པ་མཚན་མོའི་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྟུག་པོ་འཐིབས་པས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་གནག་ཅིང་རང་གི་ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དང་། དེ་ལ་སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་མུན་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བུའི་ལུས་ལ་འབྱུག་པ་བཞིན་དང་། ཡང་སེམས་མེད་ནམ་མཁའ་འདིས་ནི་སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་མིག་སྨན་ནག་པོའི་ཆར་འབེབས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེས། སེམས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཀོད་པའི་རབ་རྟོག་གི་ཚིག་མཇུག་ཏུ༑ དེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་དང་བཅས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཞིང་། བོད་མཁས་པས། འདི་ལ་ཧིང་འཛིན་རབ་རྟོག་ཏུ་

གསུངས་པ་མི་ལེགས་པར་འདོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལེའུ་དང་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱུ་དང་བསྲེས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པ་དང་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་བཞེད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་དཔང་པོའི་འགྲེལ་བར་འདི་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལས་གཞན་བཏགས་པ་བ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་བཞིན། རྒྱན་འདིར་ཡང་སྣུན་པ་ལུས་ལ་འབུག་ཏུ་མི་རུང་ཡང་ཚོན་ལུས་ལ་འབུག་པའི་བྱ་བ་དང་། མིག་སྨན་ནག་པོ་མཁའ་ལས་འབབ་མི་རུང་ཡང་མཁའ་ལས་ཆར་འབེབས་པའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུའང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རབ་རྟོག་གི་དཔེར་བརྗོད་འཇོག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བས། སྔ་མ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ལ་སྦྱར་ན་མི་མཛེས་པས། བཏགས་པ་གཞན་ཞིག་ལ་སྦྱར་ནས་མཛེས་པར་བརྗོད་པ་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱན་འདི་ལ་གཙོ་བོ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ངེས་པར་ཆད་པ་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

(ག) ཟླ་གཞོན་ཤར་བས་ཀུ་མུ་ད། །
དགའ་བས་ཡང་ཡང་འཛུམ་པ་བཞིན། །
བུང་བས་བཅུད་རྣམས་ཁྱེར་དོགས་ནས། །
གེ་སར་སྐྲག་ནས་འདར་བ་བཞིན། །

ཞེས་ཀུ་སུ་དའི་འདབ་མ་གྲོལ་བ་དང་། གེ་སར་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ནི་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་ལ་བཞག་ནས། སེམས་མེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཀུ་སུ་དའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ། སེམས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འཛུམ་པའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་བཏགས། སེམས་མེད་ཀྱི་གེ་སར་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་སེམས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྐྲག་ནས་འདར་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་བཞིན་སྒྲ་དང་བཅས་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གཡེམ་ལ་རྗེས་ཆགས་སྤྱོ་བསངས་མཁའི་བུ་མོའི། །

རྒྱ་སྐར་དོ་ཤལ་ཐག་པ་ཆད་པའི་ཚེ། །

སྐྱ་རེངས་སྣང་བ་དང་འགྲོགས་སྲིད་པའི་མིག །

བགྲད་ནས་གླིང་བཞི་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བཞིན་རྒྱུ། །

ཞེས་སེམས་མེད་པའི་དངོས་པོ་སྤྱོ་བསངས་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡལ་ཞིང་སྐྱ་རེངས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་འགྲོགས་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བུས་ཤར་ཏེ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་རྒྱུ་བ་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དང་། དེ་སེམས་ལྡན་གང་ཟག་གི་བྱ་བར་སྒྲོག་བཏགས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་བུ་མོ་དེས་རང་གི་མཛེས་རྒྱན་དོ་ཤལ་གྱི་ཕྲེང་བའི་ཕྲེང་ཐག་ཆད་ནས་འཐོར་བའི་ཚེ། མིག་རབ་ཏུ་བགྲད་དེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འཚོལ་བཞིན་པའི་བྱ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་དང་བཅས་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རབ་དཀར་འཇམ་མཉེན་ཀུ་མུད་སྙེག་འཆང་མ། །

རི་བོང་འཛིན་པའི་མཛེས་སྡུག་ལ་ཆགས་ནས། །

འདབ་སྟོང་གོས་ཀྱི་ཤམ་བུ་ལེགས་བཀྲོལ་ཏེ། །

ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་བགྲད་བཞིན་རྗེས་སུ་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱན་འདིར་བཞིན་སྒྲ་ཡོད་པས་དཔེ་རྒྱན་དུ་འཇུལ་མི་རུང་སྟེ། རྩ་བ་ལས། འདིར་ནི་བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡིས་འགག། །དཔེ་འདི་ཉིད་དུ་འཇུལ་བ་བསྐྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་རྒྱན་སྐབས་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་སོགས་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པའི་ཆོས་ལ་བལྟས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་སོ་སོའི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེས་ཏེ། མཛེས་ཆོས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བྱེད་ཡིན། དཔེར་ན། ཕྲོད་གདོང་ཟླ་བ་བཞིན་དུ་མཛེས། །ཞེས་པའི་བཞིན་སྒྲ་དེས་དཔེ་ཟླ་བ་དང་དཔེ་ཅན་གདོང་། མཚུངས་ཆོས་མཛེས་པ་གསུམ་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱན་འདིའི་བཞིན་སྒྲ་ནི་དཔེར་ན། སྨན་པ་དང་བྲུགས་པ་གཉིས་ལ་མཚུངས་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པས་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ། སྨན་པ་ལུས་ལ་བྲུགས་པ་མེད་ཀྱང་། སྨན་པ་ཤིན་ཏུ་གནག་ཅིང་ལུས་མི་མཐོང་བ་ལ་སྨན་པ་ལུས་ལ་བྲུགས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྣན་ངག་མཁན་པོས་སྒྲ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྨན་པ་འདིས་ནི་མིག་སྨན་ནག་པོ་ལུས་ལ་བྲུགས་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། མཚུངས་པའི་སྒྲར་འགྱུར་ཡང་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་དཔེ་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བྲུགས་པ་དང་འདྲ་བ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཤུགས་ཆེ་བའི་ངག་ཡིན་གྱི། དཔེར་བྱས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ངག་མ་ཡིན་པར་འཇུ་མི་ཐམ་པས་བཤད། འདིའི་དགྲེས་གླུའི་དཔེར་བརྗོད་སོགས་སུ་ཀུ་མུད་དགའ་བའི་འཛུམ་པ་བཞིན་དང་། གེ་སར་སྐྲག་ནས་འདར་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀུ་མུད་དང་གེ་སར་ལ་སེམས་ལྡན་བཞིན་དགའ་བས་འཛུམ་པ་དང་སྐྲག་ནས་འདར་བའི་ཆོས་མེད་ཀྱང་བཞིན་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚ་ནས་དཔེར་བྱས་པ་ལྟ་བུར

སོང་ཡོད་ནའང་དཔེ་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུ་སུད་དང་གེ་སར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཉིད་སེམས་ལྡན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་འདྲ་བས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་དུ་བཞིན་སྒྲ་སོགས་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་ན། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་སྒྲ་ཞེས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི།

རྩ་བར། སྙམ་དང་དོགས་དང་ངེས་དང་འདྲ། །
མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི། །
སྒྲ་ཡི་རབ་བཏགས་གསལ་བར་བྱེད། །
བཞིན་གྱི་སྒྲ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །

ཞེས་སྙམ་དང་། དོགས་དང་། ངེས་དང་། འདྲ་ཡང་། མིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན། གཞན་ཡང་སོགས་ཁོངས་ནས་རྟོག་གོ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་དང་། ཆོས་མཐོང་ངོ་། །ཇི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་དུ་མས་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་གསལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཡང་།

དང་པོ་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྙམ་ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

༼སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ལྟར་ཏེ༽

(ཀ) དབྱངས་ཅན་བཞི་ཊཱུར་རྒྱུད་མངས་བརྡུངས་པ་ན། །
དབྱར་ཇ་སྐྱེངས་ཏེ་སྤྲིན་གོས་གྱོན་ནམ་སྙམ། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། སྔོ་ལྗང་ཆར་དུས་གཞོན་ནུས་འཛུམ་བཞད་ཚེ། །
བསིལ་ལྡན་ཀན་མོ་སྐྱེངས་ཏེ་བྲོས་སམ་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་དོགས་སྒྲ་ནི།

(ཀ) རི་དྭགས་མིག་ཅན་བཞིན་གྱི་མཛེས་སྡུག་གིས། །
ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་གླིང་གཞན་བྲོས་ཀྱིས་དོགས། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། མཛེས་ལྡན་སྙེག་མོས་གླུ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་ན། །
གདངས་སྙན་དབྱར་གྱི་མགྲོན་པོ་བྲོས་ཀྱིས་དོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ངེས་སྒྲ་ནི།

(ཀ) སྡེ་སྲིད་ཕག་གྲུས་རྫོགས་ལྡན་བོས་པ་ན། །
ང་ལས་ནུ་དེ་སྐྱར་ཡང་འོངས་པར་ངེས། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་ཕུང་པོ་ལུས་ཕྲས་ཁྱེར་དོགས་ནས། །
ཆུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་མཁའ་ལ་འཛེག་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

བཞི་བ་འདྲ་བའི་སྒྲ་ནི།

(ཀ) ཞོང་སྟོན་རིག་བྱེད་འཆད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འདི། །
བསྟན་ཆེ་ཕུར་བུ་ས་འདིར་འོང་བ་འདྲ། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། ཟླ་ཤེལ་དབང་པོས་འོད་སྣང་འབུམ་སྤྲོས་ཆེ། །
ཀུ་མུད་རབ་དགའི་སོ་ཕྲེང་རྫོམ་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྔ་བ་མིན་ནམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི།

(ཀ) དབྱངས་ཅན་ཞལ་ཁྲིམ་དཀར་ཞིང་འཛུམ་པ་ཡིས། །
པད་མའི་ཚོགས་རྣམས་དགའ་ནས་རྒོད་མིན་ནམ། །ཞེས་དང་།

ཡང་ན། ཆུ་འཛིན་ཁུར་གྱིས་ལྕི་བས་འཁུན་སྒྲ་བཅས། །

ཇུལ་ཚུའི་ཆར་རྒྱུན་འབབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཞན་ཡང་སོགས་ཁོངས་ནས་བསྟན་པའི་རྟོག་སྒྲ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མང་བར་དོགས་ནས་དཔེར་བརྗོད་མ་སྤྲོས་སོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། རྒྱུའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ རྒྱུའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བར། རྒྱུ་ནི་བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་དེ། །
དེ་དག་རྣམ་པ་དུ་མ་དཔེར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་ཐོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྙན་ཚིག་ཅིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ། ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དེ་ལ་དཔགས་ནས་འབྲས་བུ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ནང་ཚན་དུ་དབྱེ་ན། བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་དེ།

དངོས་དང་དངོས་མེད་མཚར་བའི་རྒྱུ། །
དང་"པོ་[1]དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །
བྱེད་པོའི་རྒྱུ་དང་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༨༣ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་"མ་ན། པོ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་པོ་ཡིན་དགོས།

བྱེད་པ་"པོ[1]་ཡི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །
སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ། །
དང་"པོ[2]་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །
སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དང་ཉམས་བྱེད་རྒྱུ། །
གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །
རྣམ་འགྱུར་རྒྱུ་དང་ཐོབ་བྱེད་རྒྱུ། །
གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །
ཕྱི་དང་ནང་གི་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ། །
འདི་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དྲུག་ཟེར། །
གཉིས་པ་དངོས་མེད་རྒྱུ་ལ་གཉིས། །
རྒྱུ་མེད་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་། །
རྒྱུ་མེད་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའོ། །
དང་"པོ[3]་ལ་བཞི་སྔར་མེད་རྒྱུ། །
ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། །
ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། །
སྔངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུའོ། །
འདི་ལ་དངོས་མེད་རྒྱུ་ལྔ་ཟེར། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། པོ་ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་བོ་ཡིན་དགོས།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། པོ་ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་བོ་ཡིན་དགོས།
3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༨༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། པོ་ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་བོ་ཡིན་དགོས།

གསུམ་པ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྔ། །

"རིང་[1]འབྲས་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ། །

འབྲས་བུའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེའི་རྒྱུ། །

རིགས་མིན་རྒྱུ་དང་རིགས་པའི་རྒྱུའོ། །

འདི་ལ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ལྔའང་ཟེར། །

སྨོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། །

དང་པོ་སྐྱིད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དགའ་བ་སྐྱེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེད་པར་འོས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཚ་བར། མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་ནི། །

ཙན་དན་ལྗོན་པ་གསར་བ་ཡི། །

ཡལ་འདབ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་འདིས། །

ཀུན་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཅེས་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་ཙན་དན་གྱི་ལྗོན་པ་གསར་བའི་ཡལ་འདབ་སྐྱོད་ཅིང་སྒྲུལ་བར་བྱེད་པ་འདིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དྲི་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པའི་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་སྐྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཙན་དན་གྱི་ལྗོན་པ་ལས་དང་། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ནི། དྲི་ཞིམ་པའི་རླུང་འདིས། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པས། སྐྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༨༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༡ ན། རང * རིང

ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་ཞིང༌། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞེས་དང༌། གཞན་ཡང་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་འདྲ་འགྲུབ་འོས་པའི་ཆ་ནས་འགྲུབ་བྱེད་འོས་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཟེར་རོ། །

(ག) དག་གི་དབང་ཕྱུག་དབྱངས་ཅན་མའི། །

ཟད་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས། །

བདག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ཡི། །

བློ་གྲོས་སྣང་བ་ཅི་ཡང་འཕེལ། །

ཞེས་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་བྱེད་པོ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། གང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བྱེད་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དང༌། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ནི་བདག་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བ་དེ་ཡིན། སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ།

(ཁ) སྐྱེ་བོ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི། །

ཆས་སུ་ལེགས་བཅུག་ཡན་ལག་ལྷ་རྫོགས་པ། །

ཉམས་འགྱུར་གསར་དུ་རོལ་བའི་སྤང་སྟབས་ཅན། །

ཟློས་པའི་གར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་དགར་བྱེད། །

ཅེས་ལུས་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ཟློས་གར་མ་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང༌། དེའི་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པའི་ཟློས་གར་ནི་ལས་དང༌། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འམ་ལག་སྟབས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་གར་དང༌། རྐང་སྟབས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་འཆམ། དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་སྟངས་སྟབས་ཞེས་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང༌།

ཡང་ན། ཡིད་འོང་མཛེས་སྡུག་སྒེག་འཆང་སྨིན་ལེགས་མའི། །

དགྱེས་འཇུམ་འདོད་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཟུར་མིག་གིས། །
འདོད་ལྡན་སྙིང་ལ་རབ་དགའི་རྗེས་ཆགས་ཀྱི། །
བདེ་དཔལ་སྐྱེད་པ་ན་ཆུང་སྐྱེ་བོའི་གཤིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལས། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མ་ལ་ཡ་ཡི་ཆུ་རྒྱུན་ལ། །
རེག་ཅིང་ཅན་དན་ནགས་བསྐྱོད་པ། །
 རླུང་འདི་མགྲོན་པོ་རྣམས་དག་ནི། །
ཉམས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས། །

ཞེས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རི་ངོས་ལས་བབས་པའི་ཆུ་རྒྱུན་ལ་རེག་ཅིང་། ཙན་དན་གྱི་ནགས་ཚལ་བསྐྱོད་པ་ལས་དྲི་ཞིམ་པོ་དང་ལྡན་དུ་འོངས་པའི་རླུང་འདིས། མགྲོན་པོ་རྣམས་བུད་མེད་དང་བྲལ་ནས་རིང་བོར་སོང་བ་དག་ཆུང་མ་དྲན་ནས་དགའ་བ་ཉམས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་གདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་ཞེས་སོ༔ །དེ་ཡང་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། མགྲོན་པོའི་དགའ་བ་ཉམས་པ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་རླུང་གཅིག་བུ་སྟེ་རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེས། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དགའ་བ་ཉམས་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། རྒྱུ་འདི་གཉིས་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་དགའ་བ་སྐྱེད་འོས་པའི་ཚ་ནས་འོས་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་དགའ་བ་ཉམས་པ་སྐྱེད་

མི་འོས་པའི་ཚ་ནས་མི་འོས་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན།

(ཀ) སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི། །
ཕྱུལ་བྱུང་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་ཡིས། །
མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་དཔུང་ཚོགས་ཀྱི། །
བློ་གྲོས་སྐལ་བ་ངན་པར་བྱས། །

ཞེས་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ནི་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ནམ་ལྷའི་བུ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་སྐལ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། འདིའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེས། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་བདག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པ་སྟེ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་བདུད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བློ་གྲོས་སྐལ་བ་ངན་པར་བྱས་པ་སྟེ་དགའ་བ་ཉམས་པ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེད་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་ཉམས་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

(ཁ) ལང་ཚོས་ཁེངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་དག་དང་། །
འཚམས་པར་ཡོངས་སྒྲིབ་གོས་དང་རྒྱན་དེ་ཡིས། །
རབ་སྦྱངས་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་གར་མཛེས་པས། །
ཐར་འདོད་སྙིང་གི་དགའ་བ་ཉམས་པར་བྱས། །

ཞེས་ལང་ཚོའི་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་གོས་དང་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་། ཉམས་དང་ལྡན་པའི་དགའ་བའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་སྒེག་པའི་མཛེས་མ་དེའི་གཟུགས་དང་ཉམས་འགྱུར་ནི་སྐྱེད་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་ནི་ཐར་བ་འདོད་པ་སྟེ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དག་གི་དགའ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན། སྦྱོར་ཚུལ་གཞན་སྔ་མ་དང་འདྲ། འདིའི་དཔེ་བརྗོད་འཛོག་སྐབས། རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། སྦྱོར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། འདོད་པས་རབ་སྨྱོས་མཛེས་ལྡན་མཆོར་མོ་ཡིས། །

དཀར་གསལ་ཆེམས་ཕྲེང་དགོད་པའི་འཛུམ་བག་གིས། །

སྙིག་པའི་གར་སྟབས་འདོད་པའི་ཉམས་འགྱུར་གྱིས། །

དཀའ་ཐུབ་སྐྱེ་བོའི་འདོད་དགའ་ཉམས་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ནི། བསྒྱུར་བྱ་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྒྱུས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་བསྒྱུར་ནས་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་ཟེར། དེ་ལྟར་དུ་བསྒྱུར་བྱ་དངོས་པོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དེ། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྒྱུས་ཡིད་འོང་དུ་བསྒྱུར་ནས་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གོ་ལྡོག་ནའང་ཆོག་པར་གསུངས། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལོ་འདབ་གསར་འཁྲུངས་ནགས་ཚལ་དང་། །

འདབ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྫིང་། །

ཟླ་བ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ཡིས། །

འགྲོན་པོ་ལྟ་བའི་དུག་ཏུ་བྱས། །

ཞེས་ལོ་འདབ་གསར་དུ་འཁྲུངས་པའི་ནགས་ཚལ་དང་། པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྫིང་བུ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་གསུམ་

བསྒྱུར་བྱ་དང་། དེ་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱུད་མེད་དང་བྲལ་བས་ཉེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། འདོད་པའི་ཆགས་གདུང་འཕེལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། མི་འདོད་པའི་དུག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། བསྒྱུར་བྱ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ། སྒྱུར་བྱེད་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) སོར་མོའི་འཕྲུལ་གྱིས་ལེགས་གྲུབ་པའི། །
ཐགས་སུ་བྲུས་པའི་ལྭ་བ་དཀར། །
ལི་ཁྲིས་གོས་ཤིང་དྲུས་བསྐྱེབས་པས། །
དགེ་སློང་མཆོག་གི་ན་གོས་མཛེས། །

ཞེས་ལག་པའི་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་ལས་གྲུབ་པའི་ལྭ་བ་དཀར་པོ་དེ་བསྒྱུར་བྱ་དང་། ལི་ཁྲིའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་སྒྱུར་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ལྭ་བ་དཀར་པོ་དེ་ཁ་བསྒྱུར་ནས། དེ་ཁ་དོག་གཞན་དམར་སེར་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྣམ་བུ་དེ་དགེ་སློང་གི་ན་གོས་སུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྱུར་བྱ་དངོས་པོ་དེ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས་ན། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱེར།

(ཁ) རིན་ཆེན་གཞལ་མེད་ཁང་དང་རྩེ་བའི་ནགས། །
ལུས་ཕྲ་མ་རྣམས་འཛོ་སྙིག་རོལ་བའི་གར། །
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དཔལ་དང་འབྱོར་བའི་སྡེ། །

ངེས་འབྱུང་རྒྱས་ལ་གཞིན་རྗེའི་ཚལ་འདྲར་སྣང་། །

ཞེས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་དང་། མཛེས་པའི་ནགས་ཚལ། བུད་མེད་ཀྱི་འཛོ་སྒེག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དཔལ་དང་འབྱོར་བའི་སྤེ་འདི་དག་ནི་བསྒྱུར་བྱ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་སྒྱུར་བྱེད་དམ་རྒྱུ། བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པའི་བདེ་འབྱོར་མཐའ་དག་འཇིགས་རུང་གཞིན་རྗེའི་ཚལ་ལྟ་བུར་མི་སྡུག་པར་སྣང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། བསྒྱུར་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྒྱུར་བྱེད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་བསྒྱུར་བ་སྟེ། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གནས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཡང་ན། མི་མེད་དབེན་པའི་ཡུལ་གྲུ་སྨྱུ་ངམ་ཐང་། །
སྐྱེས་བུས་ཐབས་འཛུལ་བཀོད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །
མཛེས་པའི་ཁང་བཟང་སྐྱིད་ཚལ་འབུམ་ཕྲག་གིས། །
ལེགས་པར་བཀྲ་བའི་མཛེས་སྡུག་ལྗོངས་སུ་བསྒྱུར། །

ཞེས་པ་དཔྱེས་སླུ་ལྟར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དོ། །

བཞི་བ་ཐོབ་བྱའི་རྒྱུ་ནི། འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་བྱའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཤུགས་ལ་སྟོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁེངས་པ་བོམས་པར་བྱེད་ཞེས། །
གྲོགས་མོ་མཛའ་བའི་གནས་བཀོད་ལ། །
བུ་མོ་སྨིན་འཕྲོག་མིག་ཡོན་གྱིས། །

མཚུ་ནི་གཡོ་ཞིང་ལྡ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པ་འདི་ལ། སྔོན་དག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་། དགེས་གླུ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བོ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་ཅན་ཞིག་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་གཏན་དུ་མཛའ་བར་འགྱུར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དེ་དང་ལྷན་དུ་དགའ་བའི་གཏམ་སྤྲོད་སོགས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བ་ན། བུ་མོ་དེའི་གྲོགས་མོ་གཡོ་འཕྲུལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས། མཛེས་མ་དེ་དང་སྐྱེ་བོ་གཞོན་ནུ་ཕོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཐུན་པ་ལ། ཕྲག་དོག་དང་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ན་ཡང་། གཡོ་སྒྱུའི་བློལ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་གཞོན་ནུ་དེ་འཕྲལ་དུ་ཕོ་མོ་ཚོའི་མཛའ་བའི་གནས་སུ་བཀོད་དེ། སྙིང་གཏམ་སྨྲ་བའི་བློལ་གྱིས་མཛའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁེངས་པ་གོམས་པ་སྟེ་རང་ཚུགས་ཐུབ་པར་གྱིས་ལ། ངེད་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་འདིར་འདུག་ཅེས་བསླབ་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་སྨྲས་པ། བུད་མེད་མཛེས་མ་དེས་རིག་ནས་ཕྲག་དོག་སྐྱེས་ཏེ། སྨིན་མ་འཁྱོག་ཅིང་མིག་གཡོན་དུ་ལོག་ནས་གྲོགས་མོ་གཡོ་འཕྲུལ་ཅན་དེ་དག་ལ་སྨོད་པའི་ཚིག་གིས། མཚུ་ནི་གཡོ་ཞིང་ཁྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བུ་མོ་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ནི་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བུ་མོ་དེ་གྲོགས་སུ་འདོད་ཀྱང་། དེའི་བསམ་པ་ད་དུང་མ་རྟོགས་པས། རེ་ཞིག་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་བུད་མེད་གཞན་གྱིས་ཚུལ་མིན་གྱི་བསླབ་བྱ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དེ་བུ་མོས་མཐོང་སྟེ། ཕོ་མོས་མ་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་དེས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། རྐྱེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་དེའི་སེམས་ལ་བུ་མོ་འདིས་ནི་བདག་ཁོ་ན་བསམས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་གི་གཏན་གྲོགས་སུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་ནས། བུ་མོ་དེ་རང་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་གསུངས།

འདི་ལ་ཐོབ་བྱའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཙམ་སྟོན་པ་ལས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོན་མི་དགོས་པར་བཞེད། འོན་ཀྱང་བོད་མཁས་པས། མཛའ་བོས་རང་གི་གྲོགས་མོ་ལ་ཁེངས་པ་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྙིང་གཏམ་གྱི་ཐོལ་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ལ། བུ་མོ་གཞན་དག་མ་འདོད་པའི་འཕྲུལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱང་། གྲོགས་མོའི་ཡུལ་ཅན་དེས་ལྟ་བ་ཙམ་སྤྲུབ་པ་ཞུགས་ལ་ཐོབ་བྱའི་ལས་ཏེ། གྲོགས་མོ་མཛའ་བོ་དང་གཏན་དུ་འགྲོགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་། ཡང་འབྲུག་སྒྱུལ་གྱིས། གྲོགས་མོ་རང་གི་མཛའ་བོ་ལ་བརྩེ་བ་ཞུགས་དྲག་པའི་རྐྱེན་གྱིས། ཁེངས་པ་བྱ་མ་ཉུས་པ་དེ་བདག་པོས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། གྲོགས་མོས་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཁེངས་པ་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསླབ་པ་དེ་ལས་རང་གི་མཛའ་བོས་གྲོགས་མོ་དེ། རང་དང་མཛའ་བརྩེ་ཞུགས་ཆེ་བ་རྟོགས་པ་སོགས་གྲོགས་སུ་ཐོབ་བྱའི་བྱ་བ་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ། བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་དང་། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས། རང་གིས་མཛའ་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་མི་འདུད་པའི་ཁྲིམ་ཐབས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་ཁེངས་པ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གྲོགས་མོ་མཛའ་བོའི་གནས་སུ་བཀོད་པའམ་འཁོད་པར་བྱ་བ་ནི། འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོགས་མོ་དེ་ཆགས་པས་སྨིན་མ་འཁྱོག་ཅིང་ཟུར་མིག་ཡོན་པོར་མཆུ་གཡོ་ཞིང་མཛའ་བོ་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་རྒྱུར་བཞག་པ་འགྲུབ་བྱེད་དང་། གཙོ་བོ་བྱ་བ་རྒྱུར་བཞག་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པ་ནི། འདིའི་ཐོབ་བྱའི་ལས་ཕལ་ཆེར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བས་ན། བྱ་བ་ལ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པར་བཤད་པ་དང་། འཇུ་མི་ཕམ་པས། གྲོང་ཆོས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བུ་མོ་ན་ཆུང་མ་ཞིག་ལ། ཁེངས་པ་ཅན་གྱི་བུ་མོ་འདི། གྲོང་ཆོས་ལ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་

བྱའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་བུ་མོ་གཞན་ཞིག་གིས། བུ་མོ་ཆུང་བ་དེ། རང་གི་མཛའ་བོའི་གནས་སམ་འཁྲིས་སུ་བཞག་ནས། ཁེངས་པ་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསླབ་བྱ་བྱེད་པའི་ཐོལ་གྱིས། མཆུ་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། བུ་མོ་ཆུང་བ་དེ་ངོ་ཚ་དང་བྲལ་ནས་མཛའ་བོ་ལ་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུར་བཤད་པ་སོགས་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་དཔང་ཊཱི་ཀ་ཁུངས་ཆེར་མི་གསལ་བས། ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲེལ་བདེ་ཞིང་གོ་སླ་བ་ཉིད་དོ། །

(ག) དབང་ཕྱུག་གོ་ཆས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས། །
གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་ལེགས་བསྒྲུབས་པས། །
ལེགས་སྦྱར་གནས་ལ་ལྟ་བའི་བློ། །
དཀའ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །

ཅེས་སྔོན་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོས། བྲམ་ཟེ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་ལ་སྒྲ་སློབ་པའི་བཀའ་ཕབ་སྟེ། བྲམ་ཟེས་སྨིན་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས་འགྲུབ་ཅིང་ཞལ་བསྟན་ཏེ། སྒྲའི་ལེ་ཚན་བཅོ་ལྔའི་བར་རྫོགས་པར་བསླབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས། ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྟན། དཔེར་བརྗོད་འདིར། ལ་ལས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱོན་འཕེན་ཀྱང་། གསུང་རྒྱུན་ལ། དཔེར་བརྗོད་འདི། བྲམ་ཟེ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆས་སྒྲ་བསླབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས། བྲམ་ཟེས་སྨིན་དྲུག་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དངོས་རྒྱུ་དང་། དངོས་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར། བདེ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་སློབ་པར་བསྐུལ་བ་སོགས་

འཕོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས།

(ཁ) ཁྱོད་ཉིད་འདོད་ལ་སྲེད་པ་སྤྲུངས་ཤིག་ཅེས། །
གྲོགས་དག་རང་གི་བདག་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་མའི། །
གམ་དུ་བཀོད་དེར་མཛེས་ལྡན་གཞོན་ནུ་ཞིག །
རབ་ཏུ་འཛུམ་བཅས་མིག་ཟུར་འཕེན་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་ལ། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མཛའ་མོར་ཐོབ་ཏུ་རེ་བའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། སྐྱེས་བུ་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་དུ་གཏམ་སྨྲ་བར་འདུག་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་གཞོན་ནུ་དེ་ཁོང་ཁྲོ་ལང་ཡང་། རང་གི་གྲོགས་པོ་སྐྱེས་བུ་གཞན་པ་དེ་དག་ལ་སྙིང་གཏམ་གྱི་ཐོལ་གྱིས་སྨྲས་པ། འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་སྤྲུངས་ཤིག་སྙེ་སྲེད་པ་ཆུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསླབ་བྱ་བསྟན་པ་ན། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གི་ཁྲོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཞིག་གིས། བདག་པོ་ལ་འཕྲུས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། ངོ་འཛུམ་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཟུར་མིག་འཕེན་པ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཕོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རང་ཉིད་ཁོ་ན་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་དེ་དང་མཛའ་བོར་འགྱུར་བ། ཞུགས་བསྟན་གྱིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བོད་མཁས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་འདི་དང་མཐུན་པར། རྗེ་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེ་ནས།

འགའ་ཞིག་བླ་ཆེན་དབུ་གདུགས་ཅན་གྱི་སྲོལ། །
བསྐྱངས་ནས་བསྟན་འགྲོར་སྨན་པའི་གྲོས་འདེབས་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བོ་ཕལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་འགལ་བའི། །
ཁྲི་གྲལ་བསམ་བཞིན་བསྒྲིགས་པའི་ཡི་དམ་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ན། གནས་ཀུན་སློབ་པར་བརྟོན་ལ་སྡིག་གྲོགས་དག །

མ་འདོད་ཁྲིལ་དགོད་གཏམ་གྱིས་མགྲིན་པ་བཏེགས། །

ལ་ལས་གཏམ་དེར་རྒོལ་བའི་ཚིག་སྔོན་མདས། །

འཐབ་པས་བསླབ་བརྟོན་མོས་འདུན་ཁེངས་པས་བསྐྱུལ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་དགྱེས་གླུ་ལྟར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

ཆོས་བརྒྱད་རྣམ་རྟོག་འཁྲིགས་པས་ངལ་བཟོད་ཀྱིས། །

ཟབ་དོན་སྙིང་པོ་བྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོགས། །

བརྩམས་པས་རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་འཁོར་ལོ་མཆོག །

གྲངས་མེད་ལག་ཏུ་ཐོབ་པས་རེ་བ་ཚིམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟ་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས། ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱིའི་གཟུགས་ཏེ། དུས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིའི་གཟུགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་གང་མཚོན་པའི་རྒྱུ་དག་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་བྱ་དུས་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཉི་མ་ཤུབ་གྱུར་ཟླ་བ་མཛེས། །

འདབ་ཆགས་རྣམས་ནི་གནས་སུ་སོང་། །

ཞེས་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱི་སྐབས། །

གོ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པ་ཉིད། །

ཅེས་ཉི་མ་ཤུབ་པར་གྱུར་ཅིང་ཟླ་བ་ནི་རང་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་ལ། འདབ་ཆགས་

ཏེ་བྱ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་གནས་སུ་ཉལ་བར་སོང་ངོ་། །ཞེས་སྲོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མཚོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ཕྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱ་མཚན་མོའི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) ལྗོན་ཤིང་ལོ་འདབ་གསེར་གྱི་མདངས་འཛིན་ཅིང་། །

གང་བུའི་ཚོགས་རྣམས་རབ་སྨིན་ཁུར་གྱིས་ལྕི། །

ཆུ་ལྷའི་བུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་གསལ། །

ཉལ་འགྲོའི་རྒྱུན་རྣམས་ནད་སེལ་བདུད་རྩིར་གྱུར། །

ཅེས་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ལོ་འདབ་སེར་པོར་གྱུར་ཅིང་། འབྲས་བུ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྨིན་པ་དང་། བོད་ཟླ་བརྒྱད་པར་སྐར་མ་རི་བྱིའམ"རི[1]ཥི་འཆར་བའི་འོད། ཆུ་བོའི་ངོགས་སུ་ཕོག་པས་ཆུའི་དུག་སེལ་ཏེ་ཆུ་རྣམས་བདུད་རྩིར་འགྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས། སྟོན་དུས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལོ་མ་སེར་པོར་གྱུར་པ་སོགས་བརྗོད་པ་འདི་ནི། ཕྱིའི་དུས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱ་སྟོན་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) འཛིན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུམ་བག་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། །

ཉལ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཚབ་རོམ་གྱུར་དུ་ཐིབས། །

ཉིན་བྱེད་འོད་ཟེར་ཡན་ལག་བསྐུམས་པའི་དུས། །

བདག་ཀྱང་མལ་ཆུང་གྲུ་བཞིན་མཉམ་པར་འཇོག །

ཅེས་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོ་ལྡང་གི་མདངས་ཀུན་ནས་བྲལ་བའི་སྐྱོ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༧༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ནས། རཱི * རི

སང་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཚུ་བོ་རྣམས་ལ་ཆབ་རོམ་ཆགས་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚ་བའི་ནུས་པའང་ཉམས་པ་སོགས། གྲང་དར་རྒྱས་པའི་དུས་མཚོན་བྱེད་བརྗོད་པ་འདི་ནི༏ ཕྱིའི་དུས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱ་དགུན་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྦོ་ལྷོང་གཡུ་མདངས་གསར་བས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁེབ། །

མཛེས་སྡུག་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཅི་ཡང་བཀྲ། །

གདངས་སྙན་ཁུ་བྱུག་གསུང་དབྱངས་སྒྲོགས་པའི་དུས། །

སྐྱེས་བུ་སྤྲོ་བ་སངས་ཕྱིར་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཟུག་པ་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། ནང་གི་གཟུགས་སམ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དབང་གིས་གནས་སྐབས་གང་མཚོན་པ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་བྱ་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྟངས་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཡོད་དུ་འོང་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གྲོགས་མོ་འདོད་པས་གཟིར་བའི་ཡིད། །

ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་མི་བཟློག་ཅིང་། །

ཙན་དན་ཆུ་ཡིས་མི་བཟོད་པ། །

ལུས་ཀྱི་ཟྫོད་ཀྱིས་གདུང་བ་འཛིན། །

ཅེས་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བཟློག་ཅིང་། ཙན་དན་གྱི་ཆུ་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བས་ཀྱང་། སེལ་བར་མི་ནུས་པའི་གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཟྫོད་འབར་བས་གདུངས་པ་འཛིན་པ་འདི་ནི། ལུས་དབང་གི་གནས་སྐབས་གང་ཞིག

མཚོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པ་དེ་ནི་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་མཇའ་བའི་གྲོགས་སྟིང་དུ་སྡུག་པ་དེ་ལ། ཡིད་འདོད་པས་གཟིར་བའི་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་ཐ་མར། བོད་མཁས་དང་། སི་ཧུའི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པར་མངོན།

(ཀ) ཤེས་བྱའི་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་དག །
མཐོང་ཚེ་འཇུམ་དང་བཅས་ཏེ་ལྷུག་པར་སྨྲ། །
ཡོན་ཏན་དྲེགས་པས་འཁྱིང་བ་མང་ཚོགས་ཚེ། །
འཇིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་འཁྱིང་། །

ཞེས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་མཐའ་དག་མཐོང་ཚེ༑ སྤོབས་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས། ཐོགས་པ་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་མཁས་པར་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་ཚོགས་པའི་ཁྲོད་དུའང་། འཇིགས་ཤིང་བག་ཚ་བ་མེད་པར། ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་མཐོན་པོར་སྤོབས་པ་ཆེན་པོས་འཁྱིང་བ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གདེངས་ཐོབ་པའི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དབང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ནི་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ་ནི། མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གྲོགས་ཁྲོད་སྲིད་པའི་སྒྱུ་མས་ཡིད་བྱུང་བ། །

འདིར་སྣང་རྩེད་འཛོའི་རོལ་བས་མི་ཁྱུགས་ཤིང་། །
མཛའ་གཙུགས་གཏམ་གྱི་སྣང་བས་མི་གསལ་བའི། །
ངོ་འཛུམ་གཉིང་ནས་དཀར་བ་མིན་འདིས་རྟོགས། །

ཞེས་ཤེས་བྱ་འབྲས་བུ་ནི། གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལ་འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཚེ་འདིར་སྣང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩེད་འཛོ་སོགས་འདོད་པའི་རྣམ་གཡེང་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་མི་ཁྱུགས་ཤིང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཕན་པའི་ཐོལ་གྱིས་མཛའ་གཙུགས་ཀྱི་གཏམ་སྨྲན་པར་སྨྲས་པས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་ལ་དགྱེས་འཛུམ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བ་སོགས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་འདིས། འབྲས་བུ་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཁམས་འབྲུག་སྐྱུལ་གྱིས། ཕྱི་ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས། རྒྱན་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བར་འཇོག་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱན་སོ་སོར་འདོད་དགོས།

ཡང་ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ལ་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་ངན་འཆང་། །
རང་དོན་ཕྲོག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ་བློ་རིག་གྲིམ། །
བག་མེད་རྩེ་དགར་རོལ་ཆེ་ངོ་ཚ་བྲལ། །
བསླབ་ལ་བརྟོན་ཆེ་ཕྱི་བཤོལ་ཐབས་ཀྱིས་འབྲོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་འདི་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་དྲུག་ཟེར།

བཏུན་པ་སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེད་པའི་ཚིག་གི་

བརྗོད་ཚུལ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རིག་པ་རྣམས་ནི་མ་གོམས་དང་།
བློ་ལྡན་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་དང་། །
དབང་པོ་རྣམས་ནི་མ་བསྡམས་པས། །
མི་རྣམས་རབ་ཏུ་གདུངས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་མ་བསླབས་པས་དེ་ལ་གོམས་པ་མེད་པ་དང་། བློ་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་དང་མ་འགྲོགས་པས་དེ་དག་ལས་ལེགས་བཤད་མ་ཐོས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་མ་བསྡམས་པར་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་བ་སོགས་མཁས་པར་བྱ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་དག་མེད་པའང་ཡིན་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་མི་རྣམས་ལ་འགྱོད་པས་གདུང་བ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རིག་པ་ལ་མ་གོམས་པ་སོགས་སྔོན་ཆད་མཁས་པར་བྱ་བའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་བྱས་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་གཞན་འགྱོད་པའི་གདུང་བ་སྐྱེད་པས་ན་སྔོན་མེད་པའམ། སྔ་ན་མེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱིར་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་སྐྱེད་མི་སྲིད་ཀྱང་། འདིའི་དངོས་མེད་ཅེས་པ་ནི་དགག་ཚིག་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཙམ་དེ། སྔན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱན་གྱི་གྲས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

(ག) ཕྲག་ཆེན་སྒོམ་པའི་གྲལ་དུ་མ་བསྡུད་ཅིང་། །

བླ་ཆེན་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་མ་བསྐྱངས་ལ། །
རྟོག་གེ་ཙམ་ལ་མི་ཆེ་མ་བསྒྲིལ་བས། །
ཤོང་དཔང་མཁས་པའི་གོ་ས་ཁོ་བོས་ཐོབ། །

ཅེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཟབ་ལམ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སོགས་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའམ་ལམ་དེ་སྒོམ་པའི་གྲལ་དུའང་མ་བསྡད་ཅིང་། འདུ་ལོང་ཆེ་བའི་བླ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཀྱང་མ་བསྐྱངས་ལ། རྟོག་གེའམ་གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་ཚིག་འབྲི་ཙམ་གྱིས་མི་ཆེ་མ་བསྒྲིལ་བ་སྟེ། བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས། འབྲས་བུ་ཤོང་དཔང་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམ་གཉིས་ལྟ་བུའི་མཁས་པའི་གོ་སའམ་སྙན་གྲགས་དེ་སྙན་ངག་མཁན་ཁོ་རང་གིས་ཐོབ། ཅེས་སྔོན་མ་བྱས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་གཞན་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མེ་ཏོག་ལམ་ལ་བགྲོད་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །
གཞོན་ནུའི་བརྟ་ཡི་འབྲི་ཤིང་མ་བསྒུབས་ལ། །
ཡལ་འདབ་ལྤ་བའང་ངལ་བར་བྱས་མིན་པར། །
དྲན་པའི་ཀ་ཆེན་འགྱེལ་འདིས་སྣང་བ་སྐྱོ། །

ཞེས་མེ་ཏོག་ལམ་ནི་ཁམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་ལམ་དང་། ཡལ་འདབ་ལྤ་བ་ནི་ལག་པའི་སོར་མོ་དང་། དྲན་པའི་ཀ་ཆེན་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟགས་ཏེ་རྟོགས་སླ་ཞིང་སྒྲོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་ན། དོན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མ་བསྟེན་ཅིང་། །
མཐའ་བྲལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བློ་མ་སྦྱངས། །

བཙ་སྦྲོད་ཕྱི་མོའི་དོན་ཀུང་མ་བསླབས་པར། །

ཎླུན་རྨོངས་ལག་འགྲོའི་དབང་བོའི་གོ་སར་བསྐྱེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། སྔར་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉམས་པའམ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། འདོད་པའི་གཏམ་གྱིས་སྨྲོས་པ་སོགས། །

ལང་ཚོ་ཡི་ནི་རིམས་དག་ཉམས། །

རྨོངས་པ་ཟད་ཅིང་སྲིད་པ་འཕེལ། །

བསོད་ནམས་གནས་ལ་ཡིད་དགའ་བྱས། །

ཞེས་འདོད་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་སྨྲོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ད་ལྟ་ཉམས་པའམ་ཞིག་ཟིན་པ་དང་། ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་ཆགས་པའི་གདུང་བ་རིམས་ནད་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དག་ཀུང་། ད་ལྟ་ཉམས་ཤིང་ཞིག་ཟིན་པ་དང་། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་"བདེའོ་སྙམ[1]་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྨོངས་པའི་བློ་ཡང་ཉམས་པ་སྟེ་ཟད་ཅིང་། ཆགས་ཡུལ་མཛེས་མ་དག་ལ་སྲིད་པ་ཡང་འཕེལ་བ་སྟེ་ཉམས་པ་སོགས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས། འབྲས་བུ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནས་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སེམས་དགའ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་ཐར་བ་འདོད་པའི་རྒན་པོ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྒན་པོ་ཞིག་ལ། སྔར་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉམས་པའམ་ཞིག་ཟིན་པ་སྟེ། དངོས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུ་དེ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༡༤ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༡ ན། བདེ་འོ་ཉམས * བདེ་འོ་སྙམ

ལས་འབྲས་བུ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཞན་རྐྱེན་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཡིན།

(ཀ) ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗེད། །
ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་རྣམ་པར་འཁྲིབས། །
ཤེས་རབ་མཐའ་དག་མངལ་གྱི་སྒྲིབ་པས་སྒྲགས། །
ཐོག་རྫུན་བླུན་པོའི་རང་མཚང་སྟོན་ལ་འབབ། །

ཅེས་རང་གི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བརྗེད་པ་དང་། སྔར་རང་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་ཞིག་པ་སྟེ་འཁྲིབ་པ་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀུང་མངལ་གྱི་དྲི་མས་སྒྲགས་ཏེ་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་མི་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་གྱི་ཐོག་རྫུན་ནས། བླུན་པོའི་རང་མཚང་སྟོན་པ་ལ་འབབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྙིང་ལ་རབ་ཆགས་དབྱིད་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་ཤིང་། །
ལང་ཚོའི་རིམས་ལས་འབར་བའི་གདུང་བ་ཡལ། །
ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་། །
འཁྲིབ་ཕྱིར་སླད་མའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་སེམས། །

ཞེས་སྔར་རང་ཉིད་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆགས་སེམས་དབྱིད་ཀྱི་ཚ་བ་ལྟར་རྒྱས་པའི་མཐུ་ཡང་ཉམས་པ་དང་། ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པ་རིམས་ནད་ལྟར་འབར་བའི་གདུང་བའང་ཞིག་པ་སྟེ་ཡལ་བ་དང་། མཛེས་མ་སོགས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་དབང་མེད་དུ་འཚོར་བའི་ཤེས་པ་

ཡང་འགྲིབ་པ་སྟེ། སྔར་རང་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཞིག་ནས་མེད་པའམ་ཉམས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལས། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་ཆེ་རབས་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ཀོ་ན་སེམས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མེས་པོས་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱིས་འཛད། །
གཉེན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནོར་རྫས་དོན་མེད་ཟད། །
ངལ་བཟོད་འབད་པའི་ཟས་ནོར་ཡོངས་འཛད་པས། །
དེ་ནི་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་བ་ཕན་ཚུན་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་གནས་ཞིང་། ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུས། འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྟ་བར། ནགས་ཚལ་འདི་དག་ཁྱིམ་མ་ཡིན། །
ཆུ་ཀླུང་འདི་དག་བུད་མེད་མིན། །
རི་དྭགས་འདི་དག་བུ་ཚ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་བདག་ནི་ཡིད་དགའ་འོ། །

ཞེས་ནགས་ཚལ་འདི་དག་གི་སྐྱོན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཁྱིམ་དུ་མེད་ལ། ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཡང་ནགས་ཚལ་ལ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཀླུང་གྱི་རྒྱུར་འབབ་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་ཡུལ་བུད་མེད་མིན་ལ། བུད་མེད་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཛེས་པའི་རི་དྭགས་སྣ་ཚོགས་འདི་དག་ཀྱང་། རང་ཡིད་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་བུ་དང་ཚ་བོ་མིན་ལ། བུ་ཚ་དག་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དངོས་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་གནས་ཤིང་། ཡིན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱིས། འབྲས་བུ་རང་ཉིད་

ནགས་ཁྲོད་དབེན་པར་གནས་པ་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཟླ་བ་འདི་ནི་ལུས་ཕྲའི་གདོང་མ་ཡིན། །
རི་བོང་མཚན་མ་སྙིག་མོའི་འཛིན་བྱེད་མིན། །
བསིལ་བའི་ཟེར་འདི་རྟུལ་གྱི་ཐིགས་པ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་དག་ནི་ཡིད་རབ་དགའ། །

ཞེས་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་འདི་ནི་མཛེས་མའི་གདོང་མ་ཡིན་ལ། རི་བོང་གི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་འདི་ཡང་མཛེས་མའི་གདོང་གི་འཛིན་བྱེད་མིན། ཟླ་བ་བསིལ་བའི་འོད་ཟེར་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟུལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་མིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་ཟློག་པའི་བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་འདི་དག་གིས། ཟླ་བ་མཐོང་བས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞེས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེས། འབྲས་བུ་བྲམ་ཟེའི་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་གོས་བཟང་གོ་ཁྲབ་མིན། །
ལུང་དང་རིགས་ཚུལ་བཟང་པོ་མཚོན་ཆ་མིན། །
ལེགས་བཤད་སྨྲ་བའི་གྲྭ་འདི་གཡུལ་གྱི་ངོ་། །
མ་ལགས་དེ་ཕྱིར་བདག་གི་སེམས་དགའ་འོ། །

ཞེས་བླ་གོས་མཐང་གོས་སྣམ་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་འདི་དམག་

དཔྱད་ཀྱི་གོ་ཁྲབ་མིན་པ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་བརྟག་ངོ་མཚར་བ་འདི་ནི་མཚོན་ཆ་མིན་ལ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་སྨྲ་བའི་དགེ་འདུན་པ་འདི་དག་ནི་གཡུལ་ངོར་ཞུགས་པའི་དམག་དཔུང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་གནས་ཤིང་། ཡིན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེ་ལས། འབྲས་བུ་དངོས་པོ་བདག་གི་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཚིག་སྣན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཛེས་པའི་འདབ་ལྡན་འདི་ནི་ལུས་ཕྲ་མིན། །

ཡིད་འོང་ཟེའུ་འབྲུ་དགོད་པ་འཛུམ་ཞལ་མིན། །

རྐང་དྲུག་གར་དུ་རྟེན་པ་གླུ་དབྱངས་མིན། །

དེ་ཕྱིར་ཚངས་པར་སྤྱོད་ལ་ཡིད་རབ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ་སྤངས་ནས་མེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ནི། དངོས་པོ་གང་དག་གཏན་ནས་སྤངས་པའམ་མེད་པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེས། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚིག་ཉམས་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་སྤྱོད་ངན་ནི། །

འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་འཕེལ། །

ཞེས་སྤང་བླང་གི་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་ནི། འཕགས་པའམ་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ངན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མེད་པའི་རྒྱུ་དེས། འབྲས་བུ་ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སྤྱོད་ངན་སྤངས་ནས་མེད་

པའི་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེས། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་སྐྱེད་པར་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ཀ) བག་མེད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། །
སྨོངས་པའི་དང་ཚུལ་རིང་སྤངས་པས། །
དབྱངས་ཅན་མ་དེས་རྗེས་བཟུང་ནས། །
འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ། །

ཅེས་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་སྨོངས་པའི་དང་ཚུལ་མཐའ་དག་རིང་ནས་སྤངས་ཏེ་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས། འབྲས་བུ་དབྱངས་ཅན་མས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་བདག་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་སྤོབས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཟག་བཅས་འདོད་ལ་ཆགས་སྲོས་འཛིན་པའི་སེམས། །
དགྲ་བཅོམ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ལ་ཡོད་མིན་པས། །
རྒྱུ་དེས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ། །
ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀུན་དང་གིས་འཕེལ། །

ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཆགས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ནི། དགྲ་བཅོམ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་གཏན་ནས་སྤངས་ཤིང་མེད་པའི་རྒྱུ་དེས། འབྲས་བུ་ལམ་བདེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དང་གིས་འཕེལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཀུན་ལ་གནོད་ཅིང་སྡང་བའི་ཚུལ་མིན་སྤྱོད། །
རིགས་ལྡན་ས་སྤྱོད་དག་གིས་ཡོངས་སྤངས་པས། །
དེ་ཕྱིར་གྲགས་པ་སྙན་པའི་མེ་ཏོག་དཀར། །
གླིང་བཞིའི་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ལ་སྐྱོམས་པོར་བཞད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྒྱུན་བཞི་པོ་འདི་ལ་མེད་དགག་ཁོ་ན་རྒྱུར་བྱས་པས་རྒྱུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལས། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཁ་སྐག་ཡིན།

བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་ཁྱེད་རྒྱུའམ་རྒྱུ་དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། དགག་ཚིག་གཉིས་ཅམ་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེས། འབྲས་བུ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཅ་བར། སྐྱེད་ཚལ་ས་ཧྭ་ཀཱ་ར་རྣམས། །
སྐྱེ་མ་མ་འབྱུངས་པ་མིན་ན། །
འགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བུད་མེད་ནི། །
ཏིལ་བཅས་ཁྱོར་ཆུ་སྦྱིན་བྱར་འགྱུར། །

ཅེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས། ལྡེ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་འབྱུངས་པའི་ཤིང་ས་ཧྭ་ཀཱ་ར་སྟེ། བོད་ལ་ཨ་འབྲས་སུ་གྲགས་པའི་ཨ་མྲ་ཁྱད་པར་བའི་ཤིང་རྣམས་ལ། སྐྱེ་མ་མ་འབྱུངས་པ་མིན། ཞེས་སྐྱེ་མ་འབྱུངས་པ་ལ་དགག་སྒྲ་ཉིས་བརྩེགས་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་མ་འབྱུངས་ཡོད་པ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་བས་སྐྱེ་མ་མ་འབྱུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མིན་ན་ཞེས་དགག་སྒྲ་སྦྱར་བས་མ་འབྱུངས་པ་མིན་ན་སྟེ། འབྱུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་ན་སྒྲ་ནི། ལ་

དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་ཡང་ཨ་མྲའི་ཤིང་ལ་སྨེ་མ་མ་འབྲུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ། བྱེད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་ལ་སྨེ་མ་མ་འབྲུངས་པ་མིན་པ་སྟེ། སྨེ་མ་འབྲུངས་ཡོད་ན་ཞེས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཞག་ནས། དེར་གལ་ཏེ་སྨེ་མ་འབྲུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། འགྲོན་པོ་རྣམས་ཐག་རིང་པོར་སོང་བའི་ཞུལ་གྱི་བུད་མེད། རང་གི་ཁྲོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་གདུང་བ་རྣམས་ཀྱིས། སྨེ་མ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་མ་ཐེབ་པ་སྟེ། ཆགས་པས་བརྒྱལ་བའམ་འཆི་ལ་ཁད་དུ་གྱུར་པས་ན། ཉེལ་བཙས་ཁྲོར་ཚུ་སྨྱིན་བྱུར་འགྱུར་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ཤི་མ་ཐེབ་པའམ་འཆི་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་མྱུར་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་ཐེར་བའི་ཚིག་ཡིན་པས། ཚིག་དེས་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་ལ་འབྲུག་སྨྲུལ་སོགས་ཀྱིས། དོན་དུ་སྨེ་མ་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དགག་ཚིག་གི་དབང་ཁོ་ནས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དགག་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྲུངས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་སོང་ན་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དཔེར་ན། ཤིང་འདི་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྨྲིས་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ན། དགག་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སྨེ་མ་མ་འབྲུངས་པ་མིན་ན། ཞེས་གཙོ་བོ་ན་སྒྲ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས། དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དོན་གྱིས་སྟོན་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། མཁས་པ་ལ་ལས། དགྱེས་གླུར། བུད་མེད་ཀྱིས་སྨེ་མ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་མ་ཐེབ་པ་སྟེ། ཆགས་པས་བརྒྱལ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འདོད་ན་ཡང་། དགྱེས་གླུའི་དགོངས་པ་ནི། སྨེ་མ་མ་འབྲུངས་པ་སྟེ་དགག་ཚིག་དང་བོས་རྒྱུ་དངོས་

མེད་བསྟན་པ་དང་། དགག་ཚིག་གཉིས་པས་གཙོ་བོ་ན་སྒྲའི་འཇུག་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་ནས་འབྲས་བུའང་། འཆི་ལ་ཁད་པ་སྟེ་མ་ཞི་བར་ཉེལ་བཅས་ཁྲོར་ཚུ་མི་རིང་བར་སྨིན་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་དངོས་མེད་དེས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་བསྟན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འཇུ་མི་ཐམ་པས། རྒྱུ་ནི་དགག་ཚིག་གི་དབང་གིས་དངོས་མེད་དང་། འབྲས་བུ་ཞི་བ་སྡོག་འགག་པའི་དངོས་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ནས་གསུངས་ཀྱང་། དགག་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུངས་པའི་དོན་དུ་སོང་ན་དངོས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མིན་ན་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཚིག་སྦྱར་བའམ་མི་འགྲིག་ཅིང་། སྨིན་བྱར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཚིག་གི་ནུས་པ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བརྒྱལ་བ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་མ་བྱུང་ཞིང་མེད་པས། འབྲས་བུ་ཞི་བའམ་བརྒྱལ་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མའི་རྒྱུ་དེ་མེད་ན། ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་འཆི་བ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །ཉེལ་བཅས་ཁྲོར་ཚུ་སྨིན་བྱ་ནི། འཆི་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་མངོན་བརྗོད་ནས་གསུངས། དེ་ནི་རྒྱ་གར་བའི་ཡུལ་ཆོས་སུ་མི་ཞི་བའི་ཚེ། གཤིན་པོའི་དགེ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་བྲམ་ཟེ་གཙང་མ་ཞིག་གིས་ཉེལ་དང་བཅས་པའི་ཁྲོར་ཚུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

(ག) དེ་ཕ་"དཀྵ[1]་རྒྱལ་བ་མི་དད་པས། །

ལོག་ལྟ་མེད་ན་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་ཡིས། །

ལེགས་གསུངས་ཆོས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག །

རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་འཕགས་པའི་ས་ཡང་འཐོབ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༩༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། དཀྵ * དཀྟ་ཡིན་པར་སྣམ།

ཅེས་བདུད་ལྷས་བྱིན་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་དད་པའི་ལོག་ལྟ་མེད་ན། ཟས་གཙང་སྲས་པོའམ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དད་པ་ལ་དགག་ཚིག་སྦྱར་བས་མི་དད་པ་དང་། དེ་མེད་ན། ཞེས་དངོས་སུ་མི་དད་པའི་ལོག་ལྟ་མེད་ན་སྟེ། དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་དང་། ལྷའི་བྱིན་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་དེ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར། ཡང་གོང་གི་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་གནས་ནས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའམ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་མ་གནས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པས་ན། དེ་ལྟར་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་བསྐྱེད་ཅེས་ བླ་དྭགས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཁྱོད་ཀྱིས་ཆར་གཅོད་ཚད་མའི་ལམ་བཟང་པོར། །
ལང་ཚོའི་དུས་སུ་མ་ཞུགས་པ་མིན་ན། །
ལུང་རིགས་བྱང་བའི་རྣོམ་འཚང་གཉེར་མའི་རྒྱན། །
འཛིན་མཁས་ཕལ་གྱིས་གླེང་བའི་སྤོབས་པ་བྲལ། །

ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ན་ཚོད་གཞོན་ནུའི་དུས་སུ་རྒོལ་བ་ཆད་གཅོད་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཡོད་ན། རྗེས་སུ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པར་རྣོམ་པའི་ཏྲན་པོ་གཉེར་མ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་རིགས་ལམ་སྣ་ཚོགས་གླེང་བའི་སྤོབས་པ་དང་བྲལ། ཞེས་མ་ཞུགས་པ་མིན་པའི་དགག་ཚིག་གཉིས་སྦྱར་ནས། རྒྱུ་དངོས་མེད་དང་། དེས་རིགས་སྨྲ་བ་ཕལ་

བས་གླིང་གཏམ་བྱེད་མི་ནུས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་དངོས་མེད་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་བོད་མཁས་ཀྱིས་བཟློག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་ཟེར། གོང་གི་རྒྱན་ལྡུ་བོ་འདི་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། སྔོན་ནས་ཡིད་མཐུན་མཛའ་བའི་གཏན་གྲོགས་སུ། །
འདོད་པའི་གན་ཚིག་མ་བཞག་པ་མིན་ན། །
བླ་བོ་ཐོབ་པའི་སོམ་ཉིའི་དྲ་བའི་བློས། །
འདོད་གདུང་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱ་གཉིས་པ་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལས་རིང་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུས། ཡུལ་རིང་བའི་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ངོ་མཚར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལུས་ཅན་ཕྱོད་མིག་ཟུར་ཅེས་པ། །
རྒྱལ་བྱེད་ལུས་མེད་དག་གི་མཚོན། །
གང་དེ་གཞན་ལ་རབ་འཕངས་པ། །
དེ་ཡིས་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ། །

ཞེས་ལུས་ཅན་མ་ཕྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ལུས་མེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་འདི་ལ་རིང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་ཕྱོད་ཀྱི་ཟུར་མིག་གི་མཚོན་ཆ་འདིས། དམིགས་ཡུལ་གྱི་འབེན་གང་ལ་འཕངས་ནའང་དེ་དག་འབིགས་པར་མ་ཟད། བདག་ཀྱང་ཞེས་པས་དེས་ཆེད་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པའི་རིང་ན་གནས་པ་བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་བཅོམ་པ་དེ་རིང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་བར་

དུ་འབྲས་བུ་སྨྲ་མས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་བར་ཐག་རིང་བས་ན་རིང་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར། འདིར་ལུས་མེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་ཟེར་བ་བདུད་ཀྱི་རྫོངས་པའི་མདའ་ལ་སྦྱོར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་རྒྱུན་ལ་ལུས་མེད་པའམ་གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ། །འདིའི་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པར་སི་ཏུའི་འགྱུར་བཅོས་སུ། རྒྱལ་བྱེད་ལུས་སྐྱེས་དག་གིས་མཚོན། །ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཡོད།

(ག) འཇམ་དབྱངས་ས་ལོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། །
དགས་བརྒྱད་གྲུབ་མཐའ་དམིགས་ཕྱུག་བཀག་པ་ཡིས། །
ཆེད་དུ་གཉེར་མིན་ཞི་བྱེད་ཤངས་པ་དང་། །
གཅོད་ཡུལ་བ་སོགས་རྣན་པོའི་ངག་སྒྲོས་ཞིག །

ཅེས་འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། "ཉམས[1]་མེད་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བཀག་པ་དེས། ས་པཎ་རང་གིས་ཆེད་དམིགས་སུ་བཀག་པ་མིན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཁྱུང་པོ་རྣལ་འབྱོར་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཕ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཤར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཞི་བྱེད་པ་དང་། ཤར་ཕྱིན་སྤྱགས་དང"འགྲེལ[2]་བའི་ཐབས་ལམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་གཅོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མན་ངག་གམ་ངག་སྒྲོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་ཞིག་པར་གྱུར་ཅེས་རིང་བའི་རྒྱུ་ས་པཎ་གྱིས་བཀའ་དྭགས་བཀག་པ་དེས། རང་གིས་ཆེད་དམིགས་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་ངག་སྒྲོས

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། ཉམས * མཉམ་ཡིན་ནམ་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། འགྲེལ * འབྲེལ་ཡིན་པར་སྙམ།

ཀྱང་ཞིག་པ་དེ་རིང་བའི་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ཡིན།

(ཁ) ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །
ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོར་འཕྱུར་བའི་ལུང་རིགས་ཟིལ། །
མ་བཟོད་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁྲིར། །
འཁྲིང་བའི་མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱང་མནལ་ཐབས་ཆག །

ཅེས་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ནས། དམིགས་སུ་བཀར་ནས་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཕྱུར་བའི་ལུང་དང་རིགས་པའི་བཀུལ་ཏགས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དེས་ཆེད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཏ་ནག་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་གི་ཁྲི་ལ་འཁྲིང་བའི་མཁན་པོ་སྟེ། ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱང་མནལ་ཐབས་ཆག་པའམ། ཐུགས་འཚབས་ནས་གཟིམ་རྒྱུར་མ་སོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རིང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་ན། རྒྱལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་ཚངས་ཐིག་ལས་འགོངས་པའི། །
སྤྱོད་ངན་ལས་ལ་གོམས་པའི་གཡོ་སྒྱུ་མཁན། །
འཛིགས་རུང་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་རར་སྦྱར་བ་ན། །
ནོངས་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་གསེར་མདངས་བཞིན་རས་གསལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་གཅིག་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་ངོ་མཚར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། སྐྱེས་བུ་ལུས་སྐྱེས་ཀྱིས་མྱོས་པའི། །

རྣམ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་ལྷན་ཅིག་ཉིད། །
བུད་མེད་རྣམས་ལ་བུ་མོ་ནི། །
ཡོངས་སུ་ཐུབ་པའི་ན་ཚོད་སྐྱེས། །

ཞེས་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལུས་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པས་ཡོངས་སུ་སྨྱོས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བཞིན་མདངས་དམར་ཞིང་། ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གིས་ཡང་ཡང་ལྟ་བ་སོགས་རྣམ་འཕྲུལ་ལམ་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་འདོད་པས་སྨྱོས་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ལའང་། བུ་མོ་ཆུང་བའི་གནས་སྐབས་ཐུབ་པའམ་ཡོལ་ནས། འདོད་པ་བསྟེན་རན་པའི་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པ་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཆགས་པས་སྨྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་དེ་གཉིས། དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་མཉམ་པོར་བྱུང་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ་ཞེས་སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན།

(ག) རྟུལ་བྲལ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་པད་མ་དཀར་པོ་ཡི། །
འདབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད། །

ཅེས་ར་རིའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་པདྨ་དཀར་པོའི་འདབ་མ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྣམ་འདྲེན་ངག་གི་དབང་པོས་དབྱངས་ལྷ་མོ། །

ཡིད་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་བག་མར་བྱིན་པ་དང་། །

མཉམ་དུ་སྣན་ཚིག་སྦྱོར་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི། །

ཞིང་ཁམས་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་གྱུར། །

ཅེས་རྣམ་འདྲེན་ངག་གི་དབང་པོ་སྐྱེ་བོད་མཁས་རང་གི་བླ་མ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བསྒྲུབས་པས། ལྷ་མོ་ཉིད་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་བག་མར་ཕེབས་པ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲས་བུ་སྣན་ཚིག་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བར་གྱུར་ཅེས་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་ལ་བསྟུས་བརྗོད་ཙུང་ཟད་འདྲེས་ན་ཚིག་གི་ཉམས་ལེགས་པར་གསུངས།

ཡང་ན། དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་ཧ་གསང་གཞོན་ནུ་ཡིས། །

སྣན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཆེས་ཆེར་སྒྲོགས་པ་དང་། །

མཉམ་དུ་གཙུག་ལྷན་དགའ་མ་རབ་སྨྱོས་པའི། །

མཛེས་སྟུག་མདུག་སྒྲོ་ངོམ་པའི་གར་ལ་ཆས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བཞི་བ་འབྲས་བུ་སྨ་བའི་"རྒྱུ[1]་ནི། སྤྱིར་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་སྲིད་ཀྱང་། སྣན་ངག་མཁན་གྱིས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་རྒྱུ་གཞི་ནས་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་ཚིག་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྤུར་ཉིད་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མའི། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། རྒྱུན * རྒྱུ

ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པར་གྱུར། །
ཕྱིས་ནས་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བའི། །
ཟླ་བ་ཡི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར། །

ཅེས་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ནམ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཆགས་སྲོས་སྔར་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། ཆགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་བསིལ་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཕྱིས་ནས་ཤར་རོ་ཞེས། སྤྱིར་ཟླ་བ་རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་འབྲས་བུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ལང་ཚོ་དར་བབ་འདོད་ལྡན་གཞོན་ནུ་དག །
སླེབ་ལེགས་ལུས་ཕྲར་དགྱེས་དགུར་རབ་སྤྱད་ནས། །
སླད་ནས་མཛེས་ཤིང་སྡུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ། །
མི་བཟད་ཆགས་སྲོས་དྲག་པོ་ཅི་ཡང་འཕེལ། །

ཞེས་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་གིས་བུད་མེད་མཛེས་མ་དང་དགའ་མགུར་སྤྱད་ཚར་བ་འབྲས་བུ་དང་། སླར་ཡང་བུད་མེད་དེའི་མཛེས་སྡུག་གི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་མི་བཟད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོ་འཕེལ་བ་རྒྱུ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རྟུལ་བྲལ་སྟོང་བའི་གཟུགས་མཛེས་གཞོན་ནུ་མས། །

སྦྱར་ཉིད་འཕྲུད་དེ་སྟོན་གོམས་མཐུར་ངེས་ནས། །
ཟབ་ལམ་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག །
སླད་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བྱས། །

ཞེས་སྦྱར་རང་གི་རྨི་ལམ་དུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཛེས་མ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་རང་ལ་འཕྲུད་པར་རྨིས་པ་འབྲས་བུ་དང་། དེ་སྟོན་གོམས་ཀྱི་མཐུར་ངེས་ནས་འབྲས་བུ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ། ཟབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་སླད་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པོར་བྱས་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་བླངས་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། འཇམ་མཉེན་གཡུ་མདངས་རྫོགས་པའི་ལྟུང་སྨྱུག་གཞོན། །
བཙུད་ལྡན་སྙེ་མ་འབུམ་གྱི་ཁུར་གྱིས་དུད། །
སྟོབས་སྐྱེད་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྨིན་པ་འདི། །
སླར་ཡང་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་སོན་བཟང་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་ལྔ་བ་འོས་མིན་ནམ་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འོས་པ་མིན་པའམ། རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལྷ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་པོ། །
དམར་བའི་ཉི་གཞོན་ལ་རེག་པས། །
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལག་པ་ཡི། །
པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་ཅི། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་པོ་དེ་དམར་བའི་ཉི་མ་

གཞོན་ནུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོས་རེག་པ་སྟེ་སྤྱི་བོར་གཏུགས་པ་རྒྱུ་དང་། དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་པདྨོ་ཁ་ཟུམ་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། སྤྱིར་ཉི་མས་པདྨོ་ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཤིང་མི་འོས་པས་ན་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར།

(ག) ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སྣང་མཐའ་དག་ཀུན། །
གསལ་བར་མཐོང་བྱེད་ཏྲ་བདུན་པ། །
ཤར་བས་འབྱུང་བོའི་བྱ་ཡི་ཚོགས།
མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་བྲལ་འདི་མཚར། །

ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བྱེད་ཉི་མ་ཤར་བ་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བོའི་བྱ་སྟེ་བྱ་འུག་པའི་ཚོགས་ལ་མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་བྲལ་བ་སྟེར་བ་འདི་ངོ་མཚར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འོས་པ་སྐྱེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) མཁས་མང་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་དཔྱེ་ཡིས། །
ཚིག་རྒྱན་འཕྲོག་པོར་གྱུར་པར་མ་བཟོད་པའི། །
ཉམ་ཆུང་རྨོངས་པས་གཞུང་དོན་དྲང་པོ་ཐུ། །
སྨྲོང་བའི་དཔེར་བརྗོད་འགྲུབ་འདི་རིགས་སམ་ཅི། །

ཞེས་སློབ་དཔོན་"ར་མ་ཤཱ་མ[1]"སོགས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློབ་དཔོན་དཎྜི་སྙན་ངག་གི་གཞུང་ཚིག་ཅུང་ཟད་འཕྲོག

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༠༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། ར་མ་ཤཱ་མ * སྙན་འགྲེལ་གཞན་དག་ཏུ། རྣམ་ཤརྨ

པོའི་ཉམས་སུ་བཀུག་པ་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་སྣན་ངག་མཁན་དུ་རློམ་པའི་སྨོངས་པ་འགས་མ་བཟོད་པར་གཞུང་དོན་གྱི་ཚིག་རྒྱན་ཙུང་ཟད་འཁྲུག་པོའི་ཉམས་ཅན་དེ། དྲང་བོར་བསྒྲངས་པས་རྒྱན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་རིགས་སམ་ཅི་ཞེས་མི་འོས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་ན། ཐོན་མིའི་བརྡ་སྦྱོད་ལེགས་བྲིས་ལམ་གྱི་ནོར། །
ཡང་དག་འོད་བརྒྱའི་སྣང་བ་འབུམ་བཞད་ཀྱང་། །
འགའ་ཞིག་རང་བློར་གང་འཚམ་ཡོག་བཀོད་ཀྱི། །
རྨོངས་མུན་ཅིར་ཡང་འཐིབ་འདི་འོས་སམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་རིགས་སམ་འོས་པའི་རྒྱུ་ནི། མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་མཚུངས་སམ། འོས་པའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྗ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་ཟླ་བ་ཡི། །
འོད་ཟེར་ཀུན་དུ་དྲི་མེད་རྣམས། །
ས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ལག་པ་ཡི། །
པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་ལ་དབང་། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་སེན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ནི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་དཀར་བ་ཀུནྡ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདངས་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་"ཀྱི[1]་ལག་པ་པདྨའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༠༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། ཀྱིས * ཀྱི

དེ་ཟུམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ངོ་ཞེས་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རིགས་མཚུངས་པའམ་འོས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ངག་གི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གྲུབ་པའི་དཔྱིད། །
ཟག་མེད་ཀུན་ལ་འཇོ་བའི་ལེགས་བཤད་གཏེར། །
ཚངས་སྲས་ལྷ་མོ་ཡུན་དུ་ཉེར་བསྟེན་པས། །
སྙན་ངག་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་དགའ་སྟོན་ཐོབ། །

ཅེས་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་ལ་འདོད་པ་བཞིན་འཇོ་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྙན་ངག་ལ་སོགས་པའི་བཟོ་སྦྱོར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྨྲ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ཐོབ་པ་འོས་པའམ་རིགས་པས་ན་འོས་པའམ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

(ཁ) སྐྱེས་ཐོབ་གསལ་བའི་བློ་དེ་དམ་པ་ཡི། །
མགོན་གྱིས་ཟིན་པས་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ཀུན། །
ཞུར་ཞུར་སྲུབ་སྲུབ་མ་ཡིན་མཐའ་ཆོད་པར། །
འགྲེལ་ནུས་འདི་ཡང་རིགས་ཤིང་འོས་པ་ཉིད། །

ཅེས་རང་གི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་གསལ་བོའི་བློ་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་"པས[1]་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཟིན་པ་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་ཆོད་པར་འགྲེལ་ནུས་པ་སྟེ། མཐུན་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འོས་ཤིང་རིགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༠༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། པས * པའི་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཡང་ན། སྟོན་བྱེན་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ། །

སྐྱེས་སྨྲངས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་བཅད་པས། །

ལྟ་རིག་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱི། །

བློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པ་འོས་ཤིང་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིའི་རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འགལ་རྒྱན་ལ་འགལ་ཟླ་ཕན་ཚུན་ལྷག་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། འདིར་ནི་ཉི་མས་པདྨ་ཟུམ་པར་བྱེད་མི་རིགས་པས་ན། རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེད་མི་འོས་ཤིང་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་འགལ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་བོད་མཁས་པས་གསུངས། རྒྱན་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་དང་བསྟུན་ན་གཟུགས་རྒྱན་དང་འདྲེས་ཀྱང་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན། གཟུགས་རྒྱན་འདྲེས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་མཐུག་གི་རྒྱུ་ལྟ་ལ་མཚར་བའི་རྒྱུ་ལྟ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་བཏགས་པ་བ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ངག་གི་སྦྱོར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་ལ་གོ་མི་དགོས་པར། རྒྱུ་འབྲས་བཏགས་པའམ་ཕལ་བ་ལ་འཇུག་པས། བཏགས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྔ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་པ། རིགས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་སྣན་ངག་གི་ལམ་ནས་ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་ཤིང་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བཞི་པ། ཕྲ་མོའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། ཟུར་དང་རྣམ་པས་མཚོན་པའི་དོན། །

ཕྲ་ཕྱིར་ཕྲ་མོ་ཞེས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་བསམ་བྱའི་དོན་ནམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད། ཚིག་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་མ་བརྗོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་ཐབས་སམ་ཟུར་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་གོ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་སྟེ། མཚོན་བྱའི་དོན་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་ནང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཐབས་སམ་རྣམ་འགྱུར་ནི་མཚོན་བྱེད་དང་། དེ་མཚོན་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བ་སྟེ་ཕྲ་མོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས།

བསམ་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཀུན། །

ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ངག་ཏུ་གསལ་བར་མ་བརྗོད་ཀྱང་། བརྡ་ཐབས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཕྲ་བའམ་ཆུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་པོས་དོན་དེ་གོ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པས། རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཡང་། མཚོན་བྱེད་ལུས་ཀྱི་བརྡ་དང་། རྣམ་འགྱུར་གཉིས་སྟོན་པ་ཙམ་ལས། མཚོན་དོན་སྒྲས་མ་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །སྒྲིར་འདུ་ཤེས་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མཚོན་བྱའི་དོན་ལྐོག་གྱུར་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཕྲ་མོའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཕྲ་མོ་དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ངག་གི་སྦྱོར་བར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཚོན་བྱ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ལ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་དང་། རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ་ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོ་ནི། རང་གི་འདོད་པའི་བསམ་བློ་དེ། ཕ་རོལ་བས་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བློས་དཔྱད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། མཚོན་བྱའི་དོན་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་ནུས་པའམ་མ་བརྗོད་པར་མཚོན་བྱེད་བརྡ་ཐབས་སམ་ཟུར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ནམ་ཞིག་ཨུ་ཅག་འགྲོགས་འགྱུར་ཞེས། །
ཚོགས་སུ་བརྗོད་པར་མ་བཟོད་པའི། །
མཛའ་བོ་རིག་ནས་བུད་མེད་ཀྱིས། །
རྩེ་དགའི་པད་མ་ཟུམ་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་ཆགས་ནས། ནམ་ཞིག་ན་ཨུ་ཅག་གཉིས་འགྲོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་། མི་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་སྨྲ་བར་མ་ནུས་པས། མཛའ་བོའི་བསམ་པ་དེ་བུད་མེད་རིག་པ་ཅན་དེས་རིག་ནས། བུད་མེད་དེས་མཛའ་བོའི་འདོད་པ་ལྟར་རྩེ་དགའ་ལ་རོལ་བའི་བསམ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ། ངག་གིས་མ་བརྗོད་པར་མཛའ་བོ་དེའི་མཐོང་སར་བུད་མེད་རང་གི་རྒྱན་གྱི་པདྨའི་འདབ་མ་འཛུམ་མོས་ཁ་ཟུམ་པར་བྱེད་པའི་བརྡ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །པདྨའི་འདམ་མ་ཁ་ཟུམ་པ་ནི་མཚན་མོར་པད་མ་ཁ་ཟུམ་པའི་དུས་ཏེ། མཚན་མོར་འགྲོགས་པའི་བརྡ་ཐབས་ཟུར་ཙམ་གྱིས་དོན་སྟོན་པ་དེ་ཡིན། རྩ་བའི་གཞུང་ཚིག་འདིའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། ཟུར་གྱི་ཕྲ་མོའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་བཀོད་པ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སྟོན་པ་ཡིན།

(ཀ) དབང་ཕྱོགས་འཛིན་མའི་རྩེ་མོ་ནས། །
ཚུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག །
ཤར་ཚེ་རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་འགའ། །
ལག་པའི་སོར་མོ་སྙིང་གར་སྦྱོར། །

ཞེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པའི་བརྡ་སྦྱོད་རིག་བྱེད་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས། ནམ་ཞིག་ན་ལྷ་མོའི་ཞལ་མཇལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་སོང་ཡང་། དེ་ཙམ་ཏུ་མ་བརྗོད་པར། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རིའི་རྩེ་མོ་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་ན། དེ་ལ་བལྟས་ནས་ལག་པའི་ཐལ་མོ་སྙིང་གར་སྦྱོར། ཞེས་པའི་མཚོན་དོན་ཚིག་གིས་མ་ཟིན་པར། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་མོ་ལ་གུས་པ་ཞུགས་དྲག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་ཐབས་ཙམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཚོགས་དབུས་ལང་ཚོ་རབ་རྫོགས་ཟླ་བཞིན་མས། །
དངུལ་དཀར་དྲི་མེད་ལས་བསྒྲུབས་བཞིན་གྱི་སྣོད། །
མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་ས་གཞིར་བཙུགས་པའི་འགྲམ། །
ཀུནྡའི་མེ་ཏོག་ཟུང་ཞིག་བཞག་ནས་སོང་། །

ཞེས་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ། མཛེས་མ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་སྙིང་ཉེ་བའི་མཛའ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་ཤིང་རྩེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་དོན་དེ་མ་འགྲུབ་པས། དོན་དེ་ངག་ནས་ཀྱང་བརྗོད་མ་ནུས། འོན་ཀྱང་མཛའ་བོ་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་བསམ་བློ་དེ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། མཛེས་མ་དེས་གྲོགས་པོའི་མཐོང་སར། ཟླ་བ་མཚོན་བྱེད་དངུལ་དཀར་གྱི་མེ་ལོང་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་དེ་ས་

གཞིར་བྱེད་དུ་བཙུགས་པའི་འགྲམ་དུ། མེ་ཏོག་ཀུནྡ་གཉིས་ལྷན་དུ་ས་ལ་བཞག་སྟེ་སོང་། ཞེས་པ་བརྡ་ཐབས་ཙམ་གྱིས་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟེ། མཚོན་བྱའི་བསམ་པ་དེ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་མ་བརྗོད་པར། ཟླ་བ་མཚོན་བྱེད་དངུལ་གྱི་མེ་ལོང་ནམ་མཁའ་ལ་བཀྱེགས་པས་མཚན་མོ་ཟླ་བ་ཤར་བའི་དུས་སྟོན་པ་དང་། ཀུནྡའི་མེ་ཏོག་ཟུང་ས་ལ་བཞག་པས། ཀུནྡ་རྒྱས་པའི་དུས་མཚན་མོར་མཛའ་བོ་ཁྱོད་དང་ལྷན་དུ་འགྲོགས་ཞེས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཐབས་ཙམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གཡོ་ཐབས་གསང་བའི་རྟུས་མཁན་དུ་མ་ཡིས། །

རྣམ་བརྗིད་ཉམས་ཀྱིས་དྲི་ལྡན་ཐ་མ་ཁ། །

ཕན་ཚུན་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་ཞིང་འདྲེན་བྱེད་ཟུང་། །

ཡང་ཡང་འབྱེད་འཛུམ་ཟུར་མིག་ཕན་ཚུན་བགྲད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ནི། མཚོན་དོན་སྐབས་ཟིན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་གི་འདོད་པའི་བསམ་བློ་ཡང་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རམ་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་བསྟན་པ་དེས། ནང་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་མཚོན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་བྱེད་ཙམ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གླུ་ཡི་མདུན་སར་ཁྱོད་ཀྱི་མིག །

གཏད་པ་དེ་གདོང་ཆུ་སྐྱེས་ལ། །

དམར་ཞིང་གསལ་བ་རྒྱས་པ་ཡིས། །

མཛེས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར། །

ཅེས་སྐྱེ་བོ་མང་བོ་གླུ་གར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར། སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་གི་མིག་གིས་བུད་མེད་མཛེས་མ་གཅིག་གི་གདོང་ལ་གཏད་ནས་བལྟས་པས།

རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལྟ་བ་བོ་དེའི་གདོང་གི་ཚུ་སྐྱེས་ནི་ཁ་དོག་དམར་ཞིང་འབར་བའམ། རྫུལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་མཛེས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར། ཅེས་མཚོན་བྱ་དོན་ནི། སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་བསྟན་པར་ཆགས་པ་དྲག་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དེ། གདོང་དམར་པོར་གྱུར་པ་དང་། རྫུལ་ཚུ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཚིག་འདི་ལ་རྣམ་པའི་ཕྲ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །འཇུ་མི་ཕམ་པས། སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་མིག་གིས་གཏད་ནས་བལྟས་པ་ལྟར་ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ན། རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་པར་ཆགས་པ་འབར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཡི། །ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་། རག་ཞེས་པའི་སྒྲ་དམར་བ་དང་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། ཆགས་པ་འབར་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་ཕྲ་མོར་མི་འགྲོ་བས། དམར་བ་ལྟར་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་མཚོན་བྱའི་དོན་སྒྲས་མ་ཟིན་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་བཟ་དང་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་སྒྲས་ཟིན་ལ་སྟོན་པ་འདྲ་ཡང་། རྒྱན་སྔ་མས། བསམ་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལུས་ཀྱི་བཟ་ཙམ་གྱིས་དོན་སྟོན་པ་དང་། རྒྱན་ཕྱི་མས་བསམ་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་མིན་པར། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཁོ་ནས། ནང་གི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་མཚོན་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) མི་བསྲུན་གླགས་ལྟའི་མྱུ་སྟེགས་ཀྱིས། །
ཡུན་དུ་གཤེ་ཡང་ཉི་མའི་གཉེན། །
ཐགས་བཟང་ཆེམས་དཀར་བཞི་བཅུ་དག །
ལུས་ཅན་མིག་གི་ཉེར་འཚོར་གསལ། །

ཞེས་གཞན་གླགས་ལྟ་བའི་མི་བསྲུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡུན་རིང་དུ་དག་ཚིག་རྩུབ་མོས་རྙོལ་བ་སྐྱེ་གཤེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞིན་བཟང་འཛུམ་ཞིང་། ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ། ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པས། མཚོན་དོན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞན་གྱིས་འཕྱ་བ་དང་། རྙོལ་བ་དང་། གཤེ་བ་སོགས་གང་ལའང་མི་བཟོད་པ་དང་། ཁྲོ་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། རིས་སུ་མ་ཆད་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་སྨྲས་ཟིན་ལ་མ་བརྗོད་པར། བཞིན་དགྱེས་ཤིང་འཛུམ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུའི་ཕྲེང་བ་མིག་གིས་གསལ་པོར་མཐོང་ཞེས་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་དེས་ནང་ཐུགས་ཀྱི་འཁྱེར་སོ་གོ་ནུས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) བུད་མེད་སྨྲ་མའི་ཚུལ་མཐོང་གཞོན་ནུ་དེའི། །
མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བ་དམར་བའི་བཞིན། །
གཡོ་མེད་ལྷ་ཡི་རྗེས་སོང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིས། །
མཐོང་ན་སྙིང་ལ་འདོད་དགའི་དམ་ཚིག་བྱས། །

ཞེས་བུད་མེད་ཀྱིས་རང་ལ་བརྡ་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་དེའི་བཞིན་རས་ལ་དམར་ཞིང་གསལ་བའི་མདངས་ཤར་བ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་མིག་གིས་བུད་མེད་དེ་ལ་ཡུན་རིང་ལྟ་བ་ནི་མཚོན་བྱེད་དང་། མཚོན་དོན་ནི་གཞོན་ནུ་དེ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་དེའི་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་བརྗོད་པས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་

ཡང་བྱུད་མེད་སྐྱུ་མས་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བའི་གཞོན་ནུ་དེས། བྱུད་མེད་དེས་བརྡ་བསྟན་པ་ཁོས་མཐོང་བས། ཁོ་རོ་ཚ་བས་བཞིན་རས་དམར་པོར་གྱུར་ཅིང་། མིག་མི་འཛུམ་པར་བུད་མེད་ཀྱི་བརྡའམ་རྣམ་འགྱུར་དེ་ལ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས། སྙིང་ནས་བུད་མེད་དེ་དང་མི་འགྲོགས་པའི་དམ་བཅའ་བྱས་པའི་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་དེས། ནང་སེམས་ལ་སྐྱེས་པའི་ངེས་འབྱུང་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཡང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་ཕྲ་མོའི་རྒྱན་དུ་འདོད་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ཡང་། ཕྲ་མོའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདིར་ནི་གདོང་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་ཙམ་བརྗོད་པས། ནང་གི་བསམ་པ་ཕྲ་མོ་དེ་སྟོན་པ་ཡིན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནི། ཟླ་ཟེར་དང་། ཙན་དན་གྱི་ཚུལ་སོགས་པས་ཀྱང་སེལ་ནུས་སམ་མི་ནུས་པའི་ལུས་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་ནས། དེ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་དེ། རྗེས་སུ་དཔགས་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ཆགས་པས་གཟིར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་རྟོགས་དགོས་པས། གཙོ་བོར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད།

ཡང་ན། རིག་པའི་རྟལ་སྦྱངས་རྣམ་དཔྱོད་རབ་རྒྱས་པའི། །
མཁས་རྣམས་རིགས་པའི་བརྒྱལ་རྟགས་ལ་ལྟུགས་ཚེ། །
གཡོ་ཅན་མཁས་རློམ་འགའ་ཡི་བཞིན་མཛེས་ནི། །
བྱི་རུའི་འབྲི་ཤིང་གཞོན་ནུའི་མདངས་ཀྱི་ཟླ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་ལྔ་བ། ཆའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ ཆའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆ་ནི་ཆ་ཡི་དངོས་པོ་ཡི། །

རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ་བ་སྒྲིབ། །

ཅེས་བསྒྲིབ་བྱ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་མཛེས་པའམ་སྐྱོན་མཚང་གི་རྣམ་པ་ངེས་པར་གསལ་བ་དེ། སྒྲིབ་བྱེད་དངོས་པོ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྐྱོན་མཚང་གི་རྣམ་པ་དེ་སྤེད་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། འདིར་ཆ་ཞེས་པ་ལ། ཆ་འདྲ་བ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤེས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་འགྲིགས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཡང་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཞེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ལྔ་བ་ཆེན་པོས་སྔོན་མ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་དང་། སི་ཏུ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆའི་རྒྱན་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། །

དངོས་པོ་ཐོལ་གྱིས་སྤེད་པ་དང་། །

ཐོལ་གྱིས་སློད་ཅིང་བསྟོད་པའི་ཚོ། །

དང་པོར་འོས་དང་མི་འོས་ཚ། །

གཉིས་པར་སློད་དང་བསྟོད་པའི་ཚ། །

དང་པོ་འོས་པའི་ཆ་རྒྱན་ནི། བསྒྲིབ་བྱ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འོས་པའི་རྣམ་པ་དེ། སྒྲིབ་བྱེད་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་འོས་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྤེད་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བ། རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ལ་ཆགས་བདག །

སྤྱ་ལོང་རྒྱས་པ་སྲུང་བ་པོས། །

རིག་པར་གྱུར་ལ་ཀྱི་མ་ཚལ། །

བསིལ་བའི་རླུང་ལྡན་ཡིན་པར་ཤེས། །

ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཞིག་ཙུག་རྡུམ་པའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་འགྲོ་བ། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་ཆགས་པས་སྨྲོས་ཏེ། ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་ཞེས་ཆགས་པ་ལས་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་འོས་པ་དང་། དེ་ཙུག"རྡུམ་[1]་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་གྱུར་ན་རང་ཉིད་བཙོམ་པའི་དོགས་པ་བསྒྲིབ་བྱ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ཀྱེ་མ་དགའ་ཚལ་འདིར་གྲང་ཞིང་བསིལ་བའི་རླུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ་ཞེས་རླུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྨྲས་པས། ཆགས་པས་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་སྦེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབ་བྱེད་གྲང་རེག་ལས་ཀྱང་ལུས་ལ་སྤུ་ལོང་རྒྱས་པ་འོས་པའི་ཆ་ནས་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྣན་ངག་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བའི་ཆེད། །

དབྱངས་ཅན་སྒོམ་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ། །

གནས་ཆེ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་དག །

ཐོབ་ཕྱིར་ཀ་དག་ངང་ལ་ཡུས། །

ཞེས་སྙན་ངག་སོགས་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གིས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་བསྒྲིབ་བྱ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་རང་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཆེད་དུ་ཀ་དག་སྟེ་གདོད་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅེས་སོ༑ །བསྒྲིབ་བྱ་ཆེ་འདིར་མཁས་པའི་སྙན་གྲགས་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ལྷ་མོ་བསྒོམས་པ་དེ་

1 ས་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༧༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ནི། རིམ * རྡུམ

ཡང་འོས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཆེད་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའང་འོས་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུར་བ་ནི་གཉིད་འཐིབས་པའི་དོན་ལའང་འཇུག །

(ཁ) ཚོགས་དབུས་གསུང་རབ་དཀའ་བའི་གནས་དག་ལ། །
འབེལ་མཆིད་གླེང་ཚེ་ལྦུ་ལྦིབ་སྒྲ་གཞན་དང་། །
བློ་འགོག་ལུད་པ་ལུ་འདི་བྱུང་ཁོག་ཁྲམས། །
རྟག་གིས་ཐོས་པའི་རང་ཉམས་སྨྲ་ནུས་སམ། །

ཞེས་མཁས་མང་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལས་བརྩམས་པའི་འབེལ་གཏམ་གླེང་ཚེ་ལྦུབ་ལྦིབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་བློ་ལུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྱེད་པ་སོགས་བསྒྲིབ་བྱ། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་བྱུང་ཁོག་གི་ཁྲམས་ཏེ་བློ་སྦུབས་རྟག་གིས་ཐོས་པའི་རང་ཉམས་སྨྲ་མི་ནུས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བློ་བུར་མཛའ་དང་འབྲལ་བར་མངོན་ཕྱོགས་ཚེ། །
མཆི་མའི་ཐིགས་ཕྲེང་ཟགས་པས་བཞིན་བརླན་ཡང་། །
དྭངས་གསལ་མཛེས་པའི་འབྲིན་བྱེད་བྲོ་ནད་ཀྱིས། །
ཉེར་ཟིན་མཆི་མས་བརླངས་པ་འགོག་ནུས་སམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མི་འོས་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི། བསྒྲིབ་བྱ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མི་འོས་པའི་སྐྱོན་མཚང་གི་རྣམ་པ་ངེས་པར་གསལ་བ་དེ། སྒྲིབ་བྱེད་དངོས་པོ་དེ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་འོས་པའི་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། ཇི་ལྟར་བུ་མོ་མཐོང་ཉིད་ན། །
བདག་ལ་དགའ་བའི་མཆི་མ་བྱུང་། །
རླུང་གིས་གཙུབས་པའི་མེ་ཏོག་གི །
རྡུལ་གྱིས་བདག་མིག་སྲུན་ཕྱུང་ངོ་། །

ཞེས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བུ་མོ་དེ་མཐོང་བ་ན། སྐྱེས་བུ་བདག་གི་སེམས་དགའ་བ་དང་ཆགས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པས། མཆི་མ་བྱུང་བ་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་སྟེ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་ལས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་མི་འོས་པ་དང་། དེ་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་རླུང་གིས་གཙུབ་ཅིང་སྐྱོད་པའི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་བདག་གི་མིག་ལ་ཤོར་ནས་མཆི་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཀྱིས། མི་འོས་པའི་དངོས་པོ་དེ་འོས་པའི་བློལ་གྱིས་སྦེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གི་རྒྱན་ལ་མི་འོས་པའི་ཚའི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་འབྲུག་འགྲེལ་དུ་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མི་འདོད་པར། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱན་གཅིག་ལ་དཔེར་བརྗོད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མཛད་པར་བཤད་ཀྱང་། དཔེར་བརྗོད་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའམ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་ཐ་དད་པའི་དཔེར་བརྗོད་རེ་བཞག་མ་གཏོགས། དོན་རྒྱན་རེ་རེ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རེ་དགོས་ན། དོན་རྒྱན་སོ་སོའི་དབྱེ་གཞི་ལ་དབྱེ་བ་འདི་འདྲ་བ་བཀོད་པའི་ངལ་བ"བརྟེན[1]་པའི་དགོས་པ་ཆུང་ཞིང་།

ཡང་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱན་རེ་རེ་ལ་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་རེ་འཇོག་ནའང་། ཏ་ཙང་ཐལ་ཆེས་སོ། །མཁས་པ་ལ་ལས་རྒྱན་སྤྱི་མའི་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱེད་ཀྱིས་རྒྱན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བསྒྲིབ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དཔེར་བརྗོད་དངོས་ནི་རྐང་བ་ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༧༨ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། བརྟེན * བསྟེན་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ནས་རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ། བསྒྲིབ་བྱ་མི་མཛེས་པའི་ཆ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་མཛེས་པའི་ཆ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བསྟན་ན། ཚིག་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་བས། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཕོན་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་འདོད་ཀྱང་། དེ་ན་རྒྱན་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་ལས། སྒྲིབ་བྱེད་ཙམ་ལས། བསྒྲིབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། སྒྲིབ་བྱེད་ཕོ་ནའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་སོང་རྐྱེན། ཆའི་རྒྱན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐབས། རྩ་བར། རང་བཞིན་ངེས་པར་གསལ་བ་སྒྲིབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་ངེས་པར་གསལ་བ་དེ་མི་སྟོན་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས། དེ་ལ་རྒྱན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་ཚིག་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བས། དཔེ་བརྗོད་དུ་མི་འགྲོ་ཟེར་ན། འོས་ཤིང་མི་འོས་པའི་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་འཛོག་དཀའ་བར་འགྱུར་བས། འདིར་ནི་མཛེས་མི་མཛེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐད་ངག་མཁན་གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བསྒྲིབ་བྱ་མི་མཛེས་པའམ་སྐྱོན་མཚང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དེ། མཛེས་པའི་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྦྱེད་པའམ་སྒྲིབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཡིན་པས། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དཔེར་བརྗོད་དུ་འདུས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །

(ག) ཟླ་བ་མཐོང་བས་སྙིང་གྲོགས་དྲན་པའི་ལུས། །
ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྡོད་ནི་འཕེལ་བ་ལ། །
མཆོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་སོགས། །
ངལ་བརྒྱུས་འབད་པས་ལུས་ནི་རྫུལ་བ་ཡིན། །

ཞེས་ཟླ་བ་མཐོང་བ་ལས་རང་གི་སྙིང་གྲོགས་ཡིད་ལ་དྲན་ཏེ་ཆགས་པའི་གདུང་བའི་ལུས་རྡོད་འབར་བ་སྟེ་ཟླ་བ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ལུས་ལ་རྡོད་

འཕེལ་བ་ནི། མི་འོས་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་མཚོན་པའི་རྟེན་སོགས་ལ་ཕྱག་དང་སྐོར་བར་རབ་ཏུ་འབད་དེ་ངལ་བས་ལུས་ཀྱི་རྩལ་ཚུ་འདི་བྱུང་། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཟློལ་གྱིས་མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་སྦེད་པའམ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཆས་བཟང་མཛེས་མའི་དབུས་སུ་དགའ་ཐུབ་ཅན། །

བཞིན་ཉམས་ལུས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་འདར་བ་ཡང་། །

ངེས་འབྱུང་གསར་བ་རྒྱས་པས་འཁོར་བ་ཡི། །

རང་བཞིན་དྲན་པས་ལགས་མོད་གཞན་དུ་ཅི། །

ཞེས་ཆས་བཟང་བས་བརྒྱན་པའི་བུ་མོ་མཛེས་མ་རྣམས་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ༔ དྲང་སྲོང་དགའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་ཅན་ཞིག་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་འདར་བ་དེ་མི་འོས་པའི་བསྒྲིབ་བྱ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ནི། དྲང་སྲོང་དེ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ལུས་འདར་བ་མ་ཡིན་པར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་གསར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ཡིད་ལ་དྲན་ནས་ལུས་འདར་བ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཟློལ་གྱིས་མི་འོས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་སྦེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། བློ་ལྡན་རི་བོང་གཞོན་ནུས་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས། །

རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ལྔ་བའི་ལམ་བཏང་བ། །

སྟོབས་རྩལ་དྲེགས་པ་འབར་བའི་ཁེངས་པ་ཆེ། །

འཇིགས་མེད་སྙིང་སྟོབས་བློ་ཡིས་འགོག་མ་ནུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཟློལ་གྱིས་སྨད་པའི་ཆའི་རྒྱན་ནི། ཡུལ་གང་ཞིག་སྨད་པར་འདོད་ནས་བསྒྲིབ་བྱའི་སྐྱོན་དངོས་སུ་མི་རྗོད་པར། སྒྲིབ་བྱེད་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལྟར་བསྟོད་ར་བཏང་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། དོན་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་སྨད་ར་ཕབ་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་

བྱ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། གང་ཡིད་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ། །
འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་ཀྱང་ཆགས། །
གཟི་ལྡན་ལང་ཚོ་ཡོན་ཏན་ཅན། །
རྒྱལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས། །

ཞེས་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སེམས་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ནམ། གཡུལ་འགྱེད་སོགས་ལ་དགའ་བ་ནི། འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་འཁྲིག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྟེ་དགའ་ལ་གཟི་བརྗིད་དང་མཛུ་དཔལ་ལྡན་ཞིང་། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་པོར་འོས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དེ་གཡུལ་འགྱེད་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་སོགས་ནི། བསྟོད་པའི་ཆ་ལས་སྨྲད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པའི་བདེ་དགའ་ལ་རྒྱུན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་གྲོགས་མོ་མཛེས་མ་དེའི་བསམ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་ལྷན་དུ་འགྲོགས་ནས་འདུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པས། བུ་མོ་དེས་རྒྱལ་པོ་རང་གི་བདག་པོར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བཟློག་ནུས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་ཟོལ་གྱིས་སྨད་ར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་བསྒྲིབ་བྱ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེ་གཡུལ་ལ་དགའ་ཞིང་། གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ་སོགས་མ་རུངས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་འདོད་པ་དེ་ཡིན། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་དེ་ལ་གཡོ་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་ར་བཏང་ཁུལ་བྱས་ཏེ་དོན་ལ་སྨད་པའི་ཆ་དེ་ཡིན།

(ག) ཟང་ཟིང་ནོར་དང་སྟོབས་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་སྡུད། །

འཁོར་རྣམས་ལྷོ་གོས་ཀྱིས་ཐིམ་ལུས་སེམས་དག །

ངལ་མེད་སྟེར་བའི་བླ་མ་ཆེན་པོ་འདི། །

ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་པར་རིགས། །

ཞེས་བླ་ཆེན་ཞིག་གི་སྐྱོན་བརྗོད་འདོད་པ་བསྒྲིབ་བྱ། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་བསྟོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྨྲད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟང་ཟིང་ལ་དགའ་བ་དང་། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཐབས་ཀྱིས་བསྡུ་ཞིང་། འཁོར་འབངས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དགའ་བ་སྐྱེད་ཕྱིར། ལྷོ་གོས་ངལ་མེད་དུ་བྱིན་ནས་ཡིད་ཐིམ་པར་བྱེད་པའི་བླ་མ་ཁྱོད། འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་གནས་སུ་བསྟེན་པར་རིགས་ཞེས་བླ་མ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་དོན་ལ་སྨད་ར་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) སྙིགས་དུས་འདྲེན་པ་མཆོག་འདིས་ལང་ཚོའི་དུས། །

ཐ་སྙད་རིག་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་ལ་སྦྱངས། །

ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལའང་མ་ཆགས་པར། །

འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་བས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་བླ་ཆེན་ཞིག་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་ཡིན་པས། བླ་མ་དེའི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་བསྒྲིབ་བྱ་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་དགུང་ལོ་གཞོན་དུས་ནས་ཐ་སྙད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕར་ཞོག་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལའང་མ་ཆགས་པར། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་བསྟན་པ་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་པས། བསྟོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་སྐྱོན་གྱི་ཆ་བསྒྲིབས་ནས། དོན་ལ་སྨོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གནས་ལ་མ་བསླབས་ཤེས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད། །

ཐད་ཙམ་ཉིད་ནས་བློ་སེམས་དྲང་པོར་གཏོད། །

གང་ཐོས་སྨྲ་བའི་མགྲིན་ལམ་རབ་ཡངས་པའི། །

བློ་ཚུང་སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་བདག་གི་གྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་ཟློལ་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཆ་ནི། བསྒྲིབ་བྱ་ཕ་རོལ་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་བྱེད་ཡུལ་དེ་ལ་སྨད་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཚིག་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་དོན་དུ་བསྟོད་ར་བཏང་བའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གནོད་པ་རབ་གཞིལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །

གང་གིས་སྟན་པར་སྨྲ་བ་བསླབ། །

སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་བརྩེ་མེད་གཡོ། །

གྲོགས་མོ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཅི། །

ཞེས་པ་ནི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག "སྐྱེ་བ[1]་གཞན་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པས། དུས་ནམ་ཞིག་ན་སྐྱེ་བོ་དེ་རང་གི་གཏན་གྲོགས་སུ་ཐོབ་སྙམ་པ་ཅན་ཞིག་ལ༑ བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་དེའི་གྲོགས་མོ་གཞན་ཞིག་གིས་ཁོ་མོ་ལ་སྙིང་གཏམ་བསླབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྨྲས་པ། ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་དུ་མ་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་མ་འདུད་ཅེས་བསྒོ་བ་ན། བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་དེ་ངོ་ཚ་ནས་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་སྨད་པའི་ཟློལ་གྱིས་རང་གི་འདོད་པའི་དགའ་བ་དེ་སྟེད་ནས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་མོ་མི་འདུད་པའམ་ཁེངས་པའི་གནོད་པ་རབ་ཏུ་གཞིལ་བ་སྟེ་ཞི་བའི་སླད་དུ། སྐྱེ་བོ་དེས་བདག་ལ་ངག་འཇམ་ཞིང་སྟན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་འདི་ནི་གཞན་གྱིས་ཁོ་བོ་ལ་བསླབས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཁོས་ཚིག་སྟན་པར་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༢༡ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། སྐྱེ་བ * སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་སྙམ།

བདག་གིས་ཀུང་ཁོ་ལ་ཚིག་འཇམ་པོར་བརྗོད་པ་འདི་ནི། སྐྱེས་བུ་དེའི་ངང་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་མོ་དེ་ལ་དགའ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་གཡོ་ཅན་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཀྱེ་གྲོགས་མོ། དེ་ནི་ཁོ་མོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་སྐྱེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཅི་བྱ་སྟེ། ཁོ་མོའི་གཏན་གྲོགས་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལྟ་བུས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་སྨད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཁོ་མོའི་དགའ་བ་དེ་ཐོལ་གྱིས་སྟེད་ཅིང་། སྨྲ་ཚུལ་སྐྱེས་བུ་དེའི་སྐྱོན་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་དོན་དུ་ཚིག་འཇམ་པ་དང་ངག་སྙན་པར་སྨྲ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་དང་ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །

(ག) འཁོར་རྣམས་ཐོས་ཕྱིར་ཉིན་མཚན་ལུས་སེམས་བྲེལ། །
ཏིང་འཛིན་བཟླས་བརྗོད་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོར་སྒྲུབ། །
སྡོམ་གསུམ་འགལ་ལ་ཆད་འཕེབས་ཟང་ཟིང་ནོར། །
མི་སྟེར་ཡོངས་འཛིན་ངན་པ་འདི་འདྲས་ཅི། །

ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པས་འཁོར་གྱི་སློབ་བུ་རྣམས་ཐོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ལུས་སེམས་བྲེལ་བ་དང་། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བཟླས་བརྗོད་སོགས་ལ་དཀའ་སྤྱད་དྲག་པོས་བརྩོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་འཆལ་ཅན་རྣམས་ཆད་པ་དྲག་པོས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སློབ་བུ་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་དཀོར་ནོར་མི་སྟེར་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཤ་སྟག་སྟེར་བའི་ཡོངས་འཛིན་ངན་པ་འདི་འདྲས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྨོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མགོན་ཁྱོད་ཐ་སྙད་སླུ་བའི་ཆོས་སུ་གཟིགས། །

འཁྱེར་བས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་མི་རྩོམ། །

དབེན་པར་གབ་པའི་ཡང་དག་འཇོག་ཚུལ་འདིས། །

ད་ཉི་འགྲོ་བའི་དོན་ཀུང་ཡལ་དུ་དོགས། །

ཞེས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སླུ་བའི་ཆོས་སུ་གཟིགས་པ་སྟེ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་འཁྱེར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཞི་མི་རྩོམ་པ་དང་། རང་གཅིག་བུ་གནས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བསྡད་དེ་སེམས་ནང་དུ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་སོགས་བསླབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་བའི་དང་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་འགྲོ་དོན་ཀུང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་དོགས་ཞེས་སྨྲད་པའི་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འཇིག་རྟེན་འདོད་པའི་བདེ་དགའ་རིང་དོར་ནས། །

ངན་དོན་འཚོ་བའི་དཀའ་ཐུབ་རྒྱུན་བསྟེན་ཏེ། །

ཉིན་མཚན་མེད་པར་བསླབ་བརྩོན་ལ་བྲེལ་བའི། །

གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ལ་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་ཐ་མ་ཆ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ནི། འཁྲིག་པོར་བརྗོད་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་སྙན་ཚིག་གི་ཉམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱན་༡སྐག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བཅུ་དྲུག་པ། རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

 རྩ་བར། དངོས་པོ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས། །
རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སྟོན་པ། །
གྲངས་དང་རིམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ། །
གྲངས་བཞིན་ཞེས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །

ཅེས་པ་སྟེ། མཚོན་བྱ་དཔེ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྟོན་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་དེ་རྣམས། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གྲངས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ལྷ་བུ་ལ་རིམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ནམ་གྲངས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། འདི་ནི་དཔེ་རྒྱན་དང་རབ་རྟོག་བསྲེས་པའི་རྒྱན་ཞིག་ཏུ་འདོད།

རྩ་བར། ཁྲུས་ལ་ཆུར་ནི་རབ་ཞུགས་མ། །
ཁྱོད་ཀྱི་འཛུམ་མིག་གདོང་མཛེས་ནི། །
ཀུ་མུད་ཨུཏྤལ་པད་མ་ཡིས། །
བཀྲུས་པར་ငེས་སོ་གཟུགས་ཅན་མ། །

ཞེས་ཁྲུས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆུ་ལ་ཞུགས་པའི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། མཚོན་བྱ་དཔེ་ཅན་ཞལ་གྱི་འཛུམ་བག་དང་གཅིག །མིག་དཀྱུས་དང་གཉིས། གདོང་མཛེས་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཀུ་མུད་དང་གཅིག ཨུཏྤལ་དང་གཉིས། པད་མ་དང་གསུམ་པོ་ཡིས་བཀྲུས་པར་ངེས་སོ་ཞེས་གཟུགས་ཅན་མ་ལ་

འབོད་པ་ལྷ་བུའོ། །འདིར་བཀྲུས་ཞེས་པ་དཔེ་གསལ་བྱེད་དང་། ངེས་སོ་ཞེས་པ་རབ་ཏོག་གསལ་བྱེད་ཡིན། ཡང་། དཔེ་ཅན་གྱི་ཆོས་མིག་སོགས་དཔེ་ཨུཏྤལ་སོགས་དང་རིམ་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དཔེ་དང་། མཇུག་ཏུ་རབ་ཏོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་ངག་དོན་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡིན། འདིའི་རྩ་བར། པད་མ་ཡིས་བཀྲུས་ཞེས་པ། རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་མིན་ཞིང་། ཨུཏྤལ་དང་པད་མ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་བཀྲུས་པའི་དོན་ཡང་མིན་ལ། རྒྱ་དཔེར། དཔེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྦྱར་བ་དེ་དང་མཐུན་པར། བོད་སྐད་དུའང་། པད་མ་ཡིས་ཞེས་པར་བསྒྱུར་འདུག་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས། བོད་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་ན་དོན་ལ་མི་གནས་པས། འདིར་པད་མ་ལས་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་བ་ལ་སྦྱར་ན་གོ་བདེའོ། །ལ་ལས། པད་མ་ཡིས་བསྐྲུས་ཞེས་ཚོན་བསྐྲུས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་འདུག་པའང་ཡོད་ཀྱང་། གདོང་གི་མཛེས་པ་དེ་པད་མ་དཀར་པོ་ལས་བཀྲུས་པར་ངེས་པ་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་ན་རབ་ཏོག་དང་བསྲེས་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱ་གཞུང་དང་མཐུན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཇུ་མི་ཕམ་པས་འདི་ལ་རབ་ཏོག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་མེད་པར་གསུངས། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མཁྱེན་པ་དང་། །

བརྩེ་ཆེན་མཐུ་སྟོབས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གསང་བདག་གི །

ཡོན་ཏན་བསྡུས་པར་གོར་མ་ཆག །

ཅེས་མཆོན་བྱ་དཔེ་ཅན། ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མཁྱེན་པ་དང་གཅིག །བརྩེ་བ་དང་གཉིས། མཐུ་སྟོབས་དང་གསུམ་པོ་འདི་མཆོན་བྱེད་དཔེ་འཇམ་དབྱངས་

དང་གཅིག ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས། གསང་བདག་དང་གསུམ་པོ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བ་དེ་དཔེ་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཀྲུས་པར་གོར་མ་ཆག་པ་ནི་རབ་རྟོག་སྟེ། དཔེ་ཅན་དེ་དཔེ་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས། གོར་མ་ཆག་པ་ནི་ཟེ་ཚོམ་མེད་པ་སྟེ། རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་སྦྱ་ཕྱིའི་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་ངག་དོན་གཅིག་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ཁ) བགྲང་བྱའི་ཁུར་གྱིས་ཡོངས་སུ་ངལ་གྱུར་པའི། །

ལུས་ཅན་ཀྲོད་ཀྱི་མགོ་སྐྱེས་འདྲེན་བྱེད་ལུས། །

ཟླ་ཉི་ནམ་མཁའི་མེ་ལོང་ཡོངས་བཞུས་པའི། །

ཞུན་མས་བྱུགས་པར་ངེས་སོ་བགྲེས་པོ་ལགས། །

ཞེས་དཀྱུང་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རྒན་པོའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། དཔེ་ཅན་མགོ་སྐྱེས་སམ་སྐྲ་དང་གཅིག འདྲེན་བྱེད་དམ་མིག་དང་གཉིས། ལུས་བཅས་གསུམ་པོ་འདི་དཔེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ནམ་མཁའི་མེ་ལོང་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཞུས་པའི་ཞུན་མ་སྟེ་ཁུ་བས་བྱུགས་པར་ངེས་སོ་ཞེས་དཔེ་དཔེ་ཅན་ཕན་ཚུན་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས། ཡོངས་སུ་བཞུས་པ་དང་བྱུགས་པ་སོགས་ནི་རབ་རྟོག་གི་ས་བོན་དང་། ངེས་སོ་ཞེས་རབ་རྟོག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་ངག་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་སྙིག་འཚང་ཡིད་འཕྲོག་ལུས་ཕྲ་མའི། །

གནག་སྐུམ་མགོ་སྐྱེས་འདྲེན་བྱེད་བཞིན་གྱི་ཚ། །

བཻ་ཌཱུའི་རྡུལ་བརྩེགས་ཨུཏྤལ་ཟླ་ཤེལ་ལས། །

ལེགས་པའི་མཛེས་སྡུག་ཡོངས་སུ་བཀྲུས་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བདུན་པ། དགའ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ དགའ་བའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་བརྗོད། །

ཉམས་ལྡན་ཡིད་འོང་ཉམས་དང་ལྡན། །

གཟི་བརྗིད་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་སྟེ། །

དེ་གསུམ་ཁྱད་འཕགས་དག་དང་ལྡན། །

ཞེས་དགའ་བ་དང་། འོག་གི་ཉམས་ལྡན་དང་། གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ། འདི་གསུམ་རྒྱན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྣན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་། དགའ་བའི་རྒྱན་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ནང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ངག་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བའོ། །

དང་པོ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་ནི། རང་ཉིད་གང་ལ་དགའ་བའི་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གོ་བིནྡ་ཁྱོད་ཁྱིམ་འོངས་པ། །

དེང་བདག་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་གང་། །

དགའ་བ་འདི་ནི་སླར་ཡང་ཁྱོད། །

དུས་ཀྱིས་འོངས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྨོན་པི་དུ་ར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས། གོ་བིནྡ་སྐྱེ་ཁྱབ་འཇུག་བསྒྲུབས་པས་དེ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཁྱབ་འཇུག་རང་ཁྱིམ་དུ་འོངས་པས། དེའི་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་ཞིང་། གསུང་ཐོས་པས། དེང་གི་དུས་སྐབས་དེར་ཁོའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ། །དགའ་བ་དེ་འདྲ་ནི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། སླར་ཡང་ཁྱབ་འཇུག་ཁྱོད་རང་ཁྱིམ་དུ་འོངས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་ན་དགའ་བ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ལྷ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་སྤྲུལ་བའམ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐུ་དངོས་སུ་མཐོང་བས། དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ག) ཀུན་ལ་རྗེས་བརྩེ་ཤེས་བྱའི་ཚོགས། །
ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཉི་མའི་གཉེན། །
མགྲིན་ལས་བྱུང་བའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས། །
ཐོས་པས་སྨོན་མེད་དགའ་བ་བསྐྱེད། །

ཅེས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྙོམས་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཤེས་བྱའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མའི་གཉེན་ཏེ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མགྲིན་པའི་མགྲུར་ལས་བྱུང་བའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་དེ། བདག་གིས་དངོས་སུ་ཐོས་པས་སྨོན་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅེས་སོ། །ས་སྔེ་ནས། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་རྒྱུད་དང་འབུམ་ཊཱི་ཀ་དང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ༑ གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་དང་། བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་ནས་རེ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུང་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་སུ། གསུང་མཉེན་

འཛམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འཐད། །ཅེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་བཞི་ཡིས་ལྷག་པའི་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

(ཁ) འགྱུར་མེད་ལྡོད་པོར་གནས་པའི་གཤིས་ལེགས་པོ། །
སྙིང་གི་གྲོགས་ཁྱོད་བདག་མདུན་སླེབས་པ་ཡི། །
དགའ་བ་འདི་ཙམ་གཞན་གྱིས་སྟེར་ནུས་སམ། །
ད་དུང་ཡང་ཡང་ཕེབས་དང་སྔོན་པོ་ཏོག །

ཅེས་མཛའ་བའི་ཡིད་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། ཐུགས་རྒྱུད་ལྡོད་པ་སྟེ་འཛམ་པའི་གཤིས་བཟང་པོ་ཅན། སྙིང་གྲོགས་ཁྱོད་བདག་གི་མདུན་དུ་དངོས་སུ་སླེབས་པའི་དགའ་བ་འདི་འདྲ་ཕྱིས་སུ་ཁྱོད་དངོས་སུ་མཇལ་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ག་ལ་སྟེར་ནུས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ད་དུང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕེབས་ཤིག་ཅེས་སོ། །སྔོན་པོ་ཏོག་ནི་བོད་མཁས་ཁོང་དང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་གྲྭ་སྡིངས་པོ་ཆེའི་བླ་མ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་པས། བླ་མ་དེའི་བཞུགས་ཁང་གི་གི་རྩེར་གཡུ་ཐོག་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བླ་མའི་མིང་ལའང་སྔོན་པོ་ཏོག་ཅེས་པར་གྲགས། དེ་ལ་བོད་མཁས་ཀྱིས་འཕྲིན་ཡིག"ཅིག[1]་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས།

ཡང་ན། ཤེས་བྱའི་སྣང་བཙུད་ལྷན་དུ་རབ་མྱངས་པའི། །
ཡིད་མཐུན་མཛའ་བའི་གྲོགས་ཁྱོད་འདིར་ལྷགས་ཏེ། །
དགྱེས་པའི་གསུང་མཆིད་འཇོ་བའི་དགའ་སྟོ་འདི། །
གཞན་གྱིས་སྟེར་ནུས་མིན་ཕྱིར་ཡང་ཡང་བྱོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༣༠ ཡིག་ཐྲེང་འོག་ ༦ ན། ཞིག * ཅིག

གཉིས་པ། གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ནི། དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དངོས་པོ་དེའི་གཟུགས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། དེའི་སྤྲུལ་བའམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཟླ་བ་ཉི་མ་རླུང་ས་མཁལ། །

སྒྲིན་སྲེག་བྱེད་དང་མེ་དང་ཆུ། །

ཞེས་པའི་གཟུགས་རྣམས་རབ་འདས་ནས། །

ལྷ་ཁྱོད་ལྷ་བར་ငེད་ཀྱིས་ཅི། །

ཞེས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། ཟླ་བ། ཉི་མ། རླུང་། ས། ནམ་མཁལ། སྒྲིན་སྲེག་སོགས་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་། མེ་དང་། ཆུ་སོགས་གསལ་བ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་འདི་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་བར་འདོད་པས། ལྷ་དེའི་སྤྲུལ་བའམ་གཟུགས་བརྙན་དེ་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་དངོས་ནི། མི་ཕལ་བ་བདག་ཅག་གིས་མཐོང་མི་ནུས་ལ། ལྷ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་བའམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བ་འདི་ལའང་བདག་ཅག་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས། ཞེས་དབང་ཕྱུག་གི་ལུས་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་། གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ལ་འགྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས། འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བའི་གོ་ཆས་དབང་ཕྱུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚིག་ཏུ་འདོད་དེ། ལྷ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འདྲ་བས། དཔེ་བརྗོད་སྔ་མ་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་དགའ་བ་དང་། ཕྱི་མ་འདི་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བའམ། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱན་

ཅེས་ཟེར་ཀྱང་། དཔེ་བརྗོད་སུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འདྲ་ན་རྒྱན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བའི་རེ་བ་མེད་བཞིན་དུ་དབང་ཕྱུག་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་ཚིག་རྫ་བའི་དངོས་ཤུགས་གང་ནའང་མེད་པས། རེ་བ་མེད་པའི་དགའ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་མི་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན།

རྫ་བར། མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ལྷ་ལ་ནི། །

རྒྱལ་བོ་དགའ་བའི་གོ་ཆ་ཡིས། །

ཞེས་པའང་། རྒྱལ་བོ་དེས་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས། ལྷ་དབང་ཕྱུག་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བའི་དགའ་བ་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ནི་གཟུགས་བརྣན་གྱི་དགའ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱན་དུ་ལྟ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལྟར་འགྲེལ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། སྤྱིར་ས་ཆུ་ཉི་ཟླ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་མཐོང་བས་དགའ་བ་ལྷག་པ་མི་འབྱུང་ཡང་། རྒྱལ་བོ་དེ་ལྷ་བུ་ནི་དབང་ཕྱུག་ལ་རྒྱུན་དུ་རེ་འདོད་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་ལྷ་ཡི་སྤྲུལ་པར་གྲགས་པའི་གཟུགས་གསལ་བ་བརྒྱད་པོའི་གང་རུང་མཐོང་བ་ནའང་། བཙོས་མས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་ངེས་སོ། །

(ག) མཆོག་སྲིད་ཀྱིས་བསླུས་གནག་རྫི་ཡིས། །

གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་དྲུང་དུ། །

རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་ལང་ཚོགས། །

མཐོང་བས་དགའ་བ་ཅི་ཡང་བསྐྱེད། །

ཅེས་པཎྜི་ཏ་ནག་མོ་ཁོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པས། དེ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་བོ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་མདུན་ན་འདོན་བྲམ་ཟེ་མཆོག

སྲིད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ནས་གྲུབ་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། ཡུལ་ཨ་ར་ཊ་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཧྲི་མ་ཤུཀླའི་མཆོད་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཚེ༑ རྒྱལ་པོ་དེའི་བུ་མོ་དབྱིག་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡབ་རྒྱལ་པོས། རང་གི་མཆོད་གནས་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲིད་ལ་འབུལ་བར་བརྩམས་པ་ན། བུ་མོ་དེ་ང་རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པས། བྲམ་ཟེ་ལས་མོ་མཁས་དེའི་གཡོག་མི་བྱེད་དོ་ཟེར། དེ་ནས་མཆོག་སྲིད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་བཙུན་གྱིས་བསླུ་སླམ་ནས་འོ་ན་བདག་གི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་བདག་ལས་ཀྱང་བློ་གྲོས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྤྱན་དྲོངས་ལ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས། རྒྱལ་པོས་ཁས་བླངས། བྲམ་ཟེ་ནས་ཡུལ་མ་ག་དྷའི་གནག་རྫི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་གིས་ཤིང་སྡོང་ཞིག་གི་ཡལ་གའི་རྩེ་མོ་ལ་གནས་ནས། སྡོང་པོའི་རྩ་བ་ལ་སྟེའུ་སྣུན་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། གནག་རྫི་དེ་ཤིན་ཏུ་གླེན་པར་ཤེས་ནས་དེ་བོས་ཏེ་ཞག་འགར་ཁྲུས་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས། པཎྜི་ཏའི་ཆ་ལུགས་བྱས་ཏེ། ཨོཾ་སྭ་སྟི་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་བུ་བསླབས་ནས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབུས་སུ། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ། ཨོཾ་སྭ་སྟི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་ཅིག །གཞན་སུ་ཞིག་གིས་གཏམ་དྲིས་ཀྱང་ལན་མ་འདེབས་ཞེས་བསྒོས། གནག་རྫི་པཎྜི་ཏས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཨོཾ་སྭ་སྟི་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗེད་དེ། ཨུ་ཤ་ཊཾ་ར་ཞེས་ཟེར་ནས་མེ་ཏོག་"ཐོར[1]། སློབ་དཔོན་བྲམ་ཟེས། ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེའི་དོན་བཀྲལ་ཏེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཨུ་མ་དང་བཅས་དྲག་པོ་དང་། །
བདེ་བྱེད་དང་བཅས་འཇུག་སེལ་ཏེ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༣༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། ཐོར * གཏོར་ཡིན་སྙམ།

ཏཾ་ཚུལ་ཕྱག་བསྣམས་མདུང་ཐུང་ཡང་། །
ཞི་བས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་བོའི་བུ་མོ་དབྱིག་ལྡན་མས་གནག་རྫི་ལ་སྨྲའི་དོན་འགའ་བྲིས་ཀྱང་། ལན་ཅི་ཡང་མ་སླས་པས་བུ་མོས་བྲམ་ཟེ་ལ་དྲིས་པས། བྲམ་ཟེ་ན་རེ་པཎྜི་ཏ་ཞིག་ལ་བུད་མེད་ཀྱིས་དྲི་བ་བྱས་ན། ལན་མི་འདེབས་ཞེས་བཤད་པས། བུད་མེད་ཀྱི་མགོ་རྫོངས་པར་བྱས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་རང་ཉིད་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་སོ། །དེ་ནས་བུ་མོ་དབྱིག་ལྡན་མས་རང་གི་ཁྱོ་བོ་པཎྜི་ཏ་དེ་ལྷ་ཁང་རྣམས་སུ་ཁྲིད་ཀྱང་ཅང་མི་སྨྲ། ནམ་ཞིག་ན་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་ཁམས་སུ་སོང་བའི་ཚེ། དེའི་རྩིག་ངོས་ལ་སྤྲིག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་ཡོད་པ་ལས། བ་ལང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གནག་རྫི་པཎྜི་ཏས་མཐོང་བས་ཁོ་ཤིན་ཏུ་དགའ། དེ་ནས་བུ་མོའི་བསམ་པར། བདག་གི་ཁྱོ་བོ་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བ་ལང་གི་རྫི་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས་པས། ཁོ་མོ་བསླུས་སོ་སྙམ་ནས་སེམས་ཞུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ཁྱོ་བོ་དེ་ལ་སྒྲ་བསླབ་སྙམ་ཡང་བློ་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་བར་གྱུར་པས་མ་ཤེས། དེ་ནས་དབྱིག་ལྡན་མ་ཁྱོ་བོ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡང་བར་གྱུར་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁོ་མོ་ལ་མེ་ཏོག་འཐུ་བར་རི་ལ་བཏང་། གནག་རྫི་པཎྜི་ཏ་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་ཏོག་འཐུ་བར་སོང་སྐབས། མ་ག་དྷའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་སོང་བས་དེ་ན་ལྷ་མོ་ནག་མོའི་སྐུ་ཞིག་ཡོད་པས། དེར་ཉིན་རེ་བཞིན་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དུས་ནམ་ཞིག་ན་གཡོག་མོ་ཞིག་གིས་དབྱིག་ལྡན་མ་ལ་ཀུལ་ཀ་བྱས་རྐྱེན་པོ་མོས་ཁུར་བ་ཟ་བཞིན་ལྷ་ཁང་ནང་གི་ལྷ་མོའི་སྐུའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡིབ་ཅིང་འདུག་གོ །དེ་དུས་གནག་རྫི་པཎྜི་ཏས་སྔར་བཞིན་ལྷ་མོའི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚེ། གཡོག་མོ་དེས་རང་གི་འཁུར་

བའི་ཟློས་འཕྲོ་དེ་པདྨི་ཏའི་ལག་ཏུ་གཏད་པས། པདྨི་ཏའི་སེམས་ལ་ཟླས་འདི་ནི་ལྷ་མོས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་སྙམ་ནས་མིད་པ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་པདྨི་ཏ་ཁོ་རང་བློ་གྲོས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྟོག་གེ་དང་སྙན་ངག་སོགས་བཟ་སྦྱོད་པའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཚུང་མ་དབྱིག་ལྡན་མས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་བཀུར་སྟི་ཆེན་པོ་བྱས། པདྨི་ཏ་དེས་ལྷ་མོ་ནག་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཁོ་ལ་པདྨི་ཏ་ནག་མོ་ཁོལ་དུ་གྲགས། དེ་ནས་བཟུང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྙན་ངག་མཁན་མཐའ་དག་གི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར། པདྨི་ཏ་འདིས་སྙན་ངག་སྦྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ་སོགས་ཕོ་ཉ་བརྒྱད་དང་། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མང་དུ་བརྩམས་པར་གྲགས་ཀྱང་། ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ་དང་། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས་མེད་པར་གསུངས། ལྔ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱན་འདི་པདྨི་ཏ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱར་ནས། ཁོས་བ་ལང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བས། སེམས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིར་དངོས་པོ་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་ལ་དངོས་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། སྤྲུལ་བའམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་ལ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགའ་བ་ཞེས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། ཉམས་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད། དགའ་བའི་རྒྱན་འདིའི་དགའ་བའི་ཉམས་ནི། སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ལས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལུས་ངག་གང་རུང་དུ་ཐོན་པ་སྟོན་མི་རུང་ངོ་། །

(བ) ཕྱོགས་བཅུ་རབ་འབྱམས་ཞིང་གི་རྒྱལ་རྣམས་ཀུན། །
མ་ལུས་འདུས་ཞལ་ཕྱེ་བའི་ཟ་མ་ཏོག །
ཀུན་མཁྱེན་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོའི་ཞལ། །

ལེགས་བྱས་ཡངས་པའི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་མཐོང་། །

ཞེས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྤྱི་གཟུགས། ཀུན་མཁྱེན་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་སྟེ། བོད་མཁས་རང་གི་བླ་མ་འབྲུག་པ་པད་མ་དཀར་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་དཔག་བསམ་དབང་པོ་དེའི་ཞལ་ནི། ལེགས་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཡངས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་བདག་གི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞེས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་། དེ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མིའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བླ་མའི་ཞལ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་མཁས་པ་མི་ཕམ་ བླ་བས།

མཐོ་རིས་དབང་པོས་རྒྱལ་སྲས་རི་བོང་ཞུས། །

དངོས་མཐོང་དགའ་བདེ་གཞན་གྱིས་མཚོན་དཀའ་སྟེ། །

ཟླ་བའི་རྟིག་ངོས་རི་མོར་བྲིས་པས་ཀྱང་། །

རྐང་གཉིས་ཚོགས་ལ་སྤྱོ་བ་རྒྱས་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། མཛའ་བའི་རི་མོ་སྙིང་ལ་ཆེར་ཟུག་པའི། །

གྲོགས་ཕྱོད་དྲན་པའི་གདུང་བས་རབ་གཟིར་ཆེ། །

བཞིན་འཛུམ་སྣེག་པའི་མཛེས་སྲུས་བརྟན་དཔར་མཚོག །

མཐོང་བས་དགའ་བདེ་འབུམ་གྱིས་ཡིད་དབང་བཏུས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ། ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ། མཚན་

ཉིད་ནི། བརྗོད་བྱ་གང་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་དགའ་བ་དང་ཐྲིགས་པ་སོགས་ཉམས་བརྒྱད་པོའི་གང་རུང་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིའི་ལུས་ངག་ཏུའང་ཉམས་བརྒྱད་པོའི་གང་རུང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཅི་རིགས་གསལ་བར་ཐོན་པ་སྟོན་པའི་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར། ནང་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ནི་དགའ་བའི་རྒྱན་དང་། སྐབས་འདིར་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་བའི་འགྱུར་བ་ལུས་ངག་གང་རུང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛུམ་པ་དང་། དགོད་པ་དང་། ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བུ། ནང་གི་ཀུན་སློང་དགའ་བ་དང་ཁྲོ་བ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཐོན་པ་གསལ་བར་རྗོད་པ་ཞིག་དགོས།

གཉིས་པ་ཉམས་ལྡན་གྱི་རྒྱན་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ།

དགའ་བར་གྱུར་པའི་སྒེག་པ་དང་། །
དྲག་ཤུལ་དཔའ་དང་སྙིང་རྗེ་ཉམས། །
མི་སྡུག་བཞད་གད་རྨད་བྱུང་ཉམས། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ་དགའ་བའི་འགྱུར་བ་འཕེལ་བའི་སྒེག་པའི་ཉམས་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་དུ་དགའ་བ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྒེག་ཉམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། ཤི་འོ་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ། །
གང་དང་འགྲོགས་ཕྱིར་བདག་འཚི་འདོད། །
ཨ་བརྩེ་དེ་བདག་གིས་ནི། །
སྐྱེ་འདི་ཉིད་ལ་ཅི་ལྟར་ཐོབ། །

ཅེས་པ་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ལ་སྦྱར་ཏེ། སྔོན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་བཛྲ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ད་ཡ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་བཙུན་མོ་ཨ་བཉྫི་བོད་སྐད་དུ་སྲུང་བྱེད་མར་གྲགས་པ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོ་དེའི་གཟུགས་ལ་ཆགས་ནས་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་དུ་རྩེ་ཞིང་ཆགས་པས་བྲེལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཤོར་བ་ན། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོས་བྱས་ནས་བཙུན་མོ་ཤི་བ་ལྟར་བརྫུས་ནས་ལྐོག་ཏུ་སྦས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་བཙུན་མོ་ཤིའོ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། རྒྱལ་པོ་རེ་ཐག་ཆད་ནས། བཙུན་མོ་དེ་དང་ཆེ་འདིར་འགྲོགས་པའི་རེ་བ་མེད་པས། ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་འཆི་བའི་ཐབས་རྩོམ་པར་འདོད་པའི་ཚེ། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱུ་མཚན་བསྟད་དེ་བཙུན་མོ་སླར་གཏད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བས་འདི་ནི་རྨི་ལམ་མིན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་དེ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མང་དུ་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡིད་ལ་དགའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལས་ལུས་ཀྱི་སྐྲག་པ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་ཅི་སྟོན་པ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་དགའ་བ་སྐྲག་པའི་ཉམས་སུ་འགྱུར་ལུགས་ནི།

སྐྱེས་པ་བུད་མེད་འཕྲད་གྱུར་ན། །
སོ་སོར་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་གང་། །
དེ་ནི་སྒེག་པ་ཉིད་དུ་རིག །

ཅེས་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་སུ་བཤད། སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཆར་བའི་ཉམས་དེ་ལས། སྐབས་འདིར་ཡང་ཉམས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ནང་དུ་ཡིད་དགའ

བ་འཕེལ་བ་དེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་ཤར་བར་ཡིད་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཡིན། སྐྱེས་བུ་བུད་མེད་དང་ཐད་པའི་ཚེ། ཕན་ཚུན་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཤར་བ་དེ་ལ་སྒེག་པའི་ཉམས་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ཡང་ཟུར་མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་། ཚོ་བྱེད་པ་དང་། ལག་པས་འཕྱུད་པ་དང་། འཁྲིག་ཚིག་སྨྲ་བ་སོགས་ནི་དགའ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ་ལྡེ་བ་ཆེན་པོས། ནང་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མང་པོ་དག་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱད་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་བ་དེ་རྩོམ་གཞིའི་སྙིག་ཏུ་བྱས་ནས་དྲེགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒེག་ཅིང་གཡོ་བ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ལ་སྟོན་པ་འདི་ནི་དགའ་བ་སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གོ །དེས་མཚོན་མཁས་པ་ཡོན་ཏན། བུད་མེད་མཛེས་སྡུག ། སྐྱེས་པ་དཔའ་རྩལ་སོགས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་རིག་གཏེར་ལས།

སྒེག་པ་ལུས་ངག་ཆ་ལུགས་དང་། །
ཡུལ་སོགས་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒེག་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྒེག་པ་གཉིས་བཞག་པས། ལུས་ཀྱིས་གར་བྱེད་པ་སོགས་མཛེས་པའི་ཉམས་དང་། ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ནང་གི་སྒེག་པ་དང་། གྲོང་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ། ཆུ་དང་། སྤྲིན། རི་དང་། སྐྱན་ལྡིངས། བདེ་བའི་ཐང་དང་། བྱ་རི་དྭགས་

ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་། གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སོས་ཀའི་རླུང་དང་། ཉི་མ༑ ཟླ་བ། སྨྲོན་མེ་སོགས་ནི་ཕྱིའི་སྣེག་པ་ཡིན། ཡང་ཚོས་དང་། དོན་དང་། འདོད་པའི་སྡེ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ཀྱང་སྣེག་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད།

(ཀ) མི་བཟོད་གྲང་བའི་རེག་པ་སྐྱེར་བའི་དགུན། །
མཐར་བྱེད་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ལས་ལོངས་པའི། །
ཆར་སྤྲིན་ལང་ལོང་འཁྲིགས་ཤིང་དབྱར་སྐྱེས་སྒྲ། །
ཐོས་པས་རྨ་བྱ་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །

ཞེས་མི་བཟོད་པའི་གྲང་བའི་རེག་བྱ་སྐྱེར་བའི་དགུན་དུས། མཐར་བྱེད་པའམ་མེད་པར་བྱེད་པའི་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་སྟེ་དཔྱིད་དུས་སུ་ཆར་སྤྲིན་འཁྲིགས་ཤིང་འབྲུག་སྒྲ་གྲགས་པས་རྨ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་དགའ་བའི་གྱར་ཕྱུབ་པ་ལ་བྲེལ་ཞེས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཉམས་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ངོམ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཚོགས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བས། །
བསྐལ་བར་བསྒྲུབ་འོས་རང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །
མཚུངས་མེད་བླ་མའི་དྲིན་ལས་ཆེ་འདི་གར། །
ཚེགས་མེད་མངོན་དུ་བྱས་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། །

ཞེས་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་མཐུ་ལས། བསྐལ་བ་དུམ་མའི་བར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་རང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རང་གི་བླ་མས་མན་ངག་སྣ་ཚོགས་སྟོལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ལ་

བརྟེན་ནས། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཚེགས་མེད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགའ་བའི་ཉམས་དེ་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཐོན་པའི་ཚིག་སྟེ། ངོ་མཚར་ཞིང་དགའ་བའི་ཚིག་ངག་ནས་བརྗོད་ལ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དཔེར་བརྗོད་འདིའི་རང་སེམས་ཆོས་སྐུ་ཟེར་བ་ལ། ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཙུང་ཟད་ཐོབ་ཡོད་པ་ལ། རང་སེམས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཟེར་བ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐལ་བ་དུ་མར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པས་མི་འབྲེལ་ལོ། །

ཡང་ན། ནློ་ལྡན་གཞོན་ནུ་རིགས་བཟང་ཟླ་མེད་ཀྱི། །

སྟོབས་རྒྱལ་ཐབས་དཀྲུས་སྐྲེག་མཛེས་ཡིད་འོང་མ། །

མཛའ་བའི་གྲོགས་སུ་བཀུག་པའི་དགའ་བ་ཡི། །

འཛུམ་སྐྲེག་ཉམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་རྩེད་འཛོར་རོལ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་ནི། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་དུ་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དྲག་པོའི་ཉམས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད་ན།

རྩ་བར། གང་གིས་ནག་མོ་བདག་མདུན་ནས། །

སྐྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲངས་གྱུར་པ། །

བསྟན་དཀའ་སྡིག་ཅན་ཐོབ་པ་འདི། །

སྐད་ཅིག་འཚོ་བར་འགྱུར་རམ་ཅི། །

ཞེས་པ་འདི་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་འཇིགས་སྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུང་མ་དེ། རྒྱལ་བོ་བསྟན་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་དེས། འཇིགས་སྡེའི་མདུན་ནས་ཁོ་མོའི་སྐྲ་ནས་

བཟུང་སྟེ་དྲུད་ཅིང་དྲངས་པར་གྱུར་པ་ལ། འཇིགས་སྡེ་སྙིང་ནས་བྲོས་ཏེ་རྒྱལ་བོ་བསྟན་དཀའ་ལ་ཡ་ལན་བྱས་ཏེ། ཉེས་ཅན་བསྟན་དཀའ་འདི་ཁོ་བོའི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པས། ད་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འཚོ་བར་མི་འཇུག་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཇིགས་སྡེ་བྲོས་ནས་བསྟན་དཀའ་བསད་པ་ཡིན་པས། དེ་གསོད་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཇིགས་སྡེ་བྲོས་པའི་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་ཚིག་གི་ལམ་ནས་ཐོན་པ་འདི་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་བྲོ་བ་ཙམ་ནི་བསམ་པའམ་ནང་གི་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འཕེལ་བའི་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་ཉམས་ཏེ། སྡང་མིག་དང་། བྲོ་གཉེར་དང་། ང་རོ་སྒྲོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲག་པོའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉམས་ལ་དྲག་ཤུལ་ཞེས་བྱ་བས། འདིར་བྲོ་བ་འཕེལ་བའི་བསམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་ཏུ་དྲག་ཤུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཤར་བ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ལོག་པར་འཁྲུ་བའི་ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་སོགས། །
གཞོམ་ཕྱིར་ཕག་མོ་གྲུ་བའི་སྡེ་སྲིད་ཀྱི། །
དཔུང་ཚོགས་གོ་གྱོན་རྔོ་བའི་མཚོན་ཐོགས་ཏེ། །
སོད་ཀྲོབ་སྒྲ་ཡིས་གནམ་ས་རལ་སྣམ་བཀྲིད། །

ཅེས་པ་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་གྱི་སྲས་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུས་སུ། ས་སྐྱའི་དཔོན་ཆེན་རྒྱལ་བཟང་དང་། ཕག་གྲུའི་"ཁྲི་དཔོན་ཏི་སྲུ[1]་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་མཚན་བར་མ་མཐུན་པར་ས་ཕག་བར་གཡུལ་འགྱེད་དྲག་པོ་བྱས་མཐར་ཕག་གྲུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས། འདིར་ཤིན་ཏུ་བྲོ་བའི་བསམ་པ་དེ། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་གཡུལ་འགྱེད་དང་། སོད་ཀྲོབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་དྲག་པོའི་ཉམས་གསལ་བར་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༡ ན། ཁྲི་དཔོན་ཏི་སྲུ * དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་ལས་ཁྲི་དཔོན་ཏའི་སི་ཏུ་ཞེས་འབྱུང་།

ངོམ་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ཕ) རབ་འཇིགས་བདུད་ཀྱི་མགོན་པོ་སེང་གེའི་ཞལ། །
དམར་བའི་སྤྱན་གསུམ་ཡོན་པོར་ལྟ་བ་ཡི། །
མདུན་སར་ཉམས་པ་བདུན་ལྡན་བསྟན་པའི་དགྲ། །
སྲོག་རྩ་རྡོ་རྗེར་སོང་ཡང་ཚུགས་སམ་ཅི། །

ཞེས་མཁའ་འགྲོ་མ་སེང་གེ་གདོང་བ་ཅན་ལ་སྨྲེ་ཏེ་གསུངས་པས། ལྷ་དེ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཉམས། ཞལ་རབ་ཏུ་གདངས་ཤིང་དམར་བའི་སྤྱན་གསུམ་གྱིས་སྡང་མིག་ཏུ་ལྟ་བའི་མདུན་དུ། དམ་ཚིག་སོགས་ཉམས་པའི་བསྟན་དགྲ་གདུག་པ་ཅན་དག་གི་སྲོག་རྩ་འཆི་བ་མེད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་རང་ཚུགས་ག་ལ་ཡོད་པ་སྙེ། རྡུལ་དུ་བརླག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་ཐུགས་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཕྱི་རོལ་ལུས་ཀྱི་ཉམས། སྡང་མིག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གསལ་བར་རྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཔལ་རྟུལ་དྲེགས་པས་རབ་སྒྱོས་གེ་སར་གླིང་། །
ཁྲོས་པའི་དམར་རླུམ་སྡང་མིག་ཆེར་བགྲད་ཅིང་། །
དགྲ་འཐབ་ལས་ལ་བྱུང་བའི་རྩལ་དགུ་ཡིས། །
རྣོ་བའི་མདུང་ཐུང་བདུད་ཀྱི་སྙིང་ལ་བསྣུན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོ་བ་འཕེལ་བ་དཔའ་བའི་ཉམས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་འོས་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྔོན་དུ་མ་བསྒྲུབས་པར། རེ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ནང་དུ་སྤྲོ་བ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་དཔའ་བའི་ཉམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མཚོར་བཅས་ས་ལས་མ་རྒྱལ་ཞིང་། །

རྣམ་མང་མཆོད་སྦྱིན་མ་བྱས་ལ། །
སློང་ལ་ནོར་རྣམས་མ་སྦྱིན་པར། །
ས་སྐྱོང་དུ་བདག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་རང་ཉིད་ས་སྐྱོང་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། རྒྱ་མཚོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་དབྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྒྱལ་ཞིང་། རྣམ་པ་མང་པོའི་མཆོད་སྦྱིན་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། སློང་བ་རྣམས་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ནོར་རྣམས་ཀྱང་མ་བྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཚོགས་དེ་ག་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་། དཀའ་ཚེགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གློ་བུར་དུ༑ བདག་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ས་སྐྱོང་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདི། ཨེ་མ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་སྟེ་འདི་འདྲ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་སྲིད་དམ། ཞེས་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་ནུས་མཐུ་མཚུངས་ཟླ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྲོ་བ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་བསམ་པ་དེས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉམས་དཔའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནང་གི་སེམས་མ་ཞུམ་པར་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོ་བ་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་བསམ་པ་འདི་ལས། སེམས་གཟེངས་སུ་མཐོ་བ་སེང་གེ་ལྟར་དཔའ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉམས་ལྡན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ནང་གི་སེམས་མི་སྤྲོ་ཞིང་ཞུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔའ་བའི་ཉམས་མི་འོངས་ཤིང་། འདོད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པས་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་དང་། སྟོབས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་འབྱོར་བའི་སེམས་གཟེངས་སུ་མཐོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱིས་དཔའ་བའི་ཉམས་འོངས་པས། སེམས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་ལ་དཔའ་ཉམས་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད། འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོར་སྤྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་དཔའ་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་དཔའ་བ་དང་། ཆོས་ལ་དཔའ་བ༑ གཡུལ་ལ་དཔའ་བ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་གསུངས་པས། སེར་སྣ་མེད་པར

སྙིན་གཏོང་དང་། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་དཔའ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་བཟོད་སྲན་ཞུས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དཔའ་བ། གཡུལ་ངོར་དགྲ་ལ་འཐབ་པ་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ནི། གཡུལ་གྱི་དཔའ་བའམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཔའ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། འདིར་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ནི། འཇིགས་པ་མེད་པའི་དཔའ་བའི་ཉམས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དཔའ་བའི་ཉམས་གང་ལའང་སྤྲུར་ཆོག་གོ །

(ཀ) བགྲོད་དཀའི་ལམ་དུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུབ་གིས། །
འཕགས་ཡུལ་མ་བསྐོར་གྲངས་མེད་པཎྜི་ཏཱ། །
ཉེ་བར་བསྟེན་མིན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས། །
སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཞབས། །

ཞེས་དཀའ་སྤྱད་དུ་མས་ལམ་བགྲོད་པར་དཀའ་བའི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུའང་མ་བསླེབས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎྜི་ཏ་མང་པོ་ཡང་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་པར། བརྡ་སྤྲོད་གཞུང་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྨྲ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི། ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ནི། འཕགས་ཡུལ་དུ་མ་བགྲོད་ཀྱང་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཐུགས་སུ་གཟེངས་སུ་མཐོ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེའང་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དཔའ་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཡོ་མང་སྒྲུབ་པའི་ཁང་བར་མ་ཡིབ་ཅིང་། །
རཀྴའི་ཕྲེང་གོག་ཟད་ཟད་མ་མཉེས་ལ། །
རལ་བའི་ཁུར་དང་སྣ་རའི་རྒྱན་མེད་པར། །

བསྟན་དགྲ་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་བྱས་འདི་ཅི། །

ཞེས་ལོ་མང་བོར་སྒྲུབ་ཁང་ངམ་མཚམས་ཁང་དུ་ཡིབ་ནས་མ་བསྡད་ཅིང་། རྒྱུའི་ཐེང་བ་ཟད་ཟད་ལ་མཉེས་པའི་སྤྱགས་གྲངས་ཁོ་ན་གསོག་པ་ལ་ཡང་མ་འབད། རལ་བ་ཆེན་པོ་དང་སླར་ཨག་ཆོམ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་བརྙེད་ཉམས་སོགས་གཞན་པོའི་བཟོ་ལྟ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ངོམ་མེད་པ་སྟེ། དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་ལ་མ་འབད་པར་ཡུལ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་སེམས་པས། བསྟན་དགྲ་ལྷག་མེད་དུ་བཏང་བས། ཡིད་སྨོ་བ་དང་སེམས་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དཔའ་ཉམས་དེ་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཚིག་འདིས་ནི་གཞན་པོར་རློམ་པའི་སྤྱགས་འཆང་ཞིག་ལ་ཟུར་ཟ་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་ན། སྦྱོར་བ་ལོག་པའི་གཡུལ་གྱིས་འཁོག་མིན་ཞིང་། །

གཡོ་ཐབས་སླུ་བའི་ཚིག་གིས་བྲིད་མིན་པར། །

མཛེས་པ་འབུམ་ལྡན་དྲི་ཟའི་སྨེག་མོ་མཆོག །

མཛའ་བོར་ཐོབ་པས་ནོར་བཟང་དྲེགས་པས་སྨྱོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་སྒྱུ་ངར་འཕེལ་བ་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ནི། སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་མྱོང་བའི་ཡུལ་དང་ཐྲད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ནང་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར། ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་ཉམས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ལུས་འཛམ་གང་ལ་བད་མ་ཡི། །

མལ་སྟན་དག་ཀྱང་རྩུབ་བྱེད་ན། །

ལྷ་མོ་དེ་ནི་རོ་ཁང་དག །

བསྲེག་བྱ་ལྡན་པར་ཇི་ལྟར་ཉལ། །

ཞེས་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་ལུས་འཛམ་ཤིང་མཛེས་པའི་གཞོན་ཤ་ཅན་རྒྱལ་བོའི་བཙུན་མོ་སྟེ། པདྨའི་འདབ་མ་འཛམ་པ་ལས་མལ་སྟན་བྱས་པ་དག་ཀྱང་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྣང་བའི་སྨིན་ལེགས་མ་དེ། དཔྱ་རྒྱལ་བོ་འདས་པའི་གདུང་སྲེག་པའི་རོ་ཁང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ། གསོན་པོར་ཉལ་བ་སྟེ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་པ་འདི་ཁོ་མོས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ནུས་ཞེས་ཡུལ་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པའི་ཉམས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ཡང་སྔོན་ཆད་རྒྱལ་བོ་རྣམས་འདས་རྗེས་སུ། བཙུན་མོ་དང་འཁོར་གཡོག་བཅས་གསོན་པོར་དུར་འཇུག་གམ་མེར་སྲེག་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྦྱར། འདིར་ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་མནར་བ་ལ་སེམས་ནས་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་པས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པའི་ཉམས་ཚིག་གི་ལམ་ནས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ག) ཅུང་ཟད་བསླབས་ཀྱང་རབ་རྨོངས་ཐོས་དང་བྲལ། །
ཟས་ནོར་ཙམ་གྱིས་ལྷུན་པོའི་འཁོར་ཚོགས་སྡུད། །
གཞན་གྱི་འདྲེན་པར་རློམ་དེའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས། །
ལོག་ལམ་དུ་འཕྱན་རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །

ཞེས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་བསླབས་ནའང་། སེམས་རབ་ཏུ་རྨོངས་པས་མི་ཤེས་ཤིང་། གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ཐོས་པ་མ་བྱས་པས། ཚྭང་དོར་གྱི་གནས་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་རྨོངས་པ། ཁ་ཟས་དང་། རྒྱ་ནོར་སོགས་འདོད་ཡོན་གྱི་ཐབས་ཁོ་ནས། ལྷུན་ཞིང་རྨོངས་པའི་འཁོར་ཚོགས་མང་བོ་བསྡུས་ནས། རང་གཞན་འཁོར་དང་བཅས་པས་དཀོར་ལ་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱད་དེ་རང་བདེ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་ཁོ་ནས་དུས་འདས་ཀྱང་། ད་དུང་གདུལ་བྱའི་འདྲེན་པར་རློམ་པའི་གཡོ་སྒྱུ་ཅན། དེའི་

རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བླུན་པོའི་འཁོར་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འཕྱན་པ་སྡེ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཞེས་ཡུལ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འཁྱམ་པ་དག་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེའི་ཉམས་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་ཏུ་རྒྱས་པ་གསལ་བོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དར་ཟབ་མལ་དུ་བདེར་མནལ་ཛ་ཡབ་ཀྱིས། །
བསིལ་བས་དུས་སུ་སློང་བ་མིའི་དབང་ཕྱུག །
གཞོན་ཤ་ལྷག་པར་རྒྱས་གང་མནར་མེད་ཀྱི། །
མེ་ལྕེ་འཁྲུག་པའི་ཚལ་དུ་ཇི་ལྟར་གཟིམས། །

ཞེས་དར་གོས་ཀྱི་མལ་སྟན་དུ་བདེ་བར་མནལ་ཞིང་། ཛ་ཡབ་དལ་བུར་གཡོབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསིལ་བའི་རླུང་གིས་གཉིད་ལས་སློང་བའི་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཁྱོད་མི་རིང་བར་དམྱལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་མེ་ལྕེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས། རབ་ཏུ་ཚ་བའི་མེ་ལྕེ་འཁྲུག་པའི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཇི་ལྟར་གཟིམས་ཞེས་ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་སྤྱོད་འགྱུར་དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པའི་ཉམས་གསལ་བོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འཕུར་ལྡིང་རྩེ་དགས་རོལ་བའི་ཀཧང་དྲུག་ཁྱུས། །
མཛེས་ལྡན་མེ་ཏོག་གསར་བའི་གེ་སར་བཅུད། །
འབད་པས་བསགས་པའི་ཞིམ་མངར་སྦྲང་རྩིའི་མཛོད། །
གློ་བུར་བཅོམ་པའི་གདུང་བ་བཟོད་དམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་བ་སྐྱུགས་བྲོ་བ་འཕེལ་པའི་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ནི། བཙོག་ཅིང་སྐྱུགས་བྲོ་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཡུལ་ལ་བཙོག་པར་ལྟ་བའི་རྣམ་རྟོག་གི་བསམ་པ་དེས་ཕྱིའི་

རྣམ་འགྱུར་ཡང་སྐྱུགས་བྲོ་བ་སོགས་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་སྟོན་པ་གསལ་བོར་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རྒྱུ་མས་བརྒྱན་པའི་སྲིན་པོ་རྣམས། །
མགོ་མེད་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
ལག་པ་སྦྲུར་བས་ཁྲོད་དགྲའི་ཁྲག །
འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་གར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་མིའི་རྒྱུ་མས་ལུས་བརྒྱན་པའི་སྲིན་པོ་རྣམས་མགོ་མེད་པའི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩེ་ཞིང་། ལག་པའི་ཁྲོར་བས་ཁྲོད་ཀྱིས་བསད་པའི་དགྲའི་ཁྲག་རྣམས་འཐུངས་ཤིང་འཐུངས་ཤིང་གར་བྱེད་ཅེས་སོ། །འདིས་ཡུལ་བཙོག་ཅིང་སྐྱུགས་བྲོ་བ་སོགས་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་འཆར་བས། ཕྱིའི་ཉམས་སྣ་འགེབས་པ་དང་བལྟ་མི་འདོད་པ༏ ཞེ་ལོག་པའི་ཉམས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ག) མི་གཙང་གང་བའི་ལྟོན་ལྟིན་ལ། །
སྔང་བུས་ལྦུག་ཅིང་ལུས་ལ་འགོས། །
ལས་འབྲས་མི་ཤེས་བྱ་བཏང་འགལ། །
འབྲུལ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤང་གཅི་ཟ། །

ཞེས་དཔེ་སྔང་ནག་གིས་མི་གཙང་བའི་ལྟོན་ལྟིན་ཟ་ཞིང་མི་གཙང་བ་ལུས་ལ་འགོས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལས་འབྲས་མི་ཤེས་པའི་བྱ་བཏང་བ་ལ་ལས། འབྲུལ་ཞིག་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བར་རློམ་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པའི་གཡོ་ཟོལ་གྱིས། བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཤང་གཅི་ཟ་ཞེས་སྐྱུགས་བྲོ་བའམ་ཞེ་ལོག་པའི་ཉམས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) སྒྲ་བརྗེས་ཕུབ་ལྷར་རབ་གདངས་ཁ་ཡི་སྒོར། །
རང་གི་ནང་ཁྲོལ་ཕྱིར་ཕྱུང་སླར་ཟ་བའི། །
རོ་ལངས་ཚོགས་རྣམས་སེར་སྐྱའི་གླད་པ་དག །
ལུག་ཀྱང་འཁྱམས་ཤིང་འཁྱམས་ཤིང་གར་བསྒྱུར་རོ། །

ཞེས་སྒྲ་བརྗེས་ཤིང་ཁ་རབ་ཏུ་གདངས་ནས། རང་གི་ནང་ཁྲོལ་རྒྱུ་མ་དོན་སྙིང་སོགས་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་ཡང་སླར་ཟ་བའི་རོ་ལངས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་གླད་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལུག་བཞིན་དུ་འཁྱམས་ཤིང་འཁྱམས་ཤིང་སྟེ། གར་བསྒྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་སྐྱུགས་བྲོ་བའི་རྣམ་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཏ་ཙང་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་གསལ་བར་མཚོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཁས་པའི་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཞབས་དྲུང་བས་མཛད་པའི་རྒྱན་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

བཤང་གཅི་འདམ་དུ་བཞུར་བའི་མི་གཙང་ཁྲོད། །
ཁ་ཟས་འཚོལ་བའི་སྦྲང་ནག་འཕྱུར་བའི་ཁྲོ། །
ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་གཏམས་པའི་སྣོད་མཆོག་ཏུ། །
ལྟེབ་པའི་རོ་དང་ལྷག་ཅིག་ཆེམ་ཆེམ་ཟ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཡང་ན། ཤ་ཁྲག་ཟས་ཀྱིས་མ་ཚིམ་སྨྱོས་བྱེད་ཚང་། །
འཐུངས་ཤིང་ཡང་ཡང་བསྒྱུགས་ཏེ་ར་རོའི་དང་། །
ཁ་སྣའི་ཆུ་ཡི་ཟེགས་མ་འཐོར་བཞིན་དུ། །
ལབ་རྫོལ་དབྱངས་སུ་གྱེར་ནས་གར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྫུག་པ་དགོད་བྲོ་བ་འཕེལ་བྱེད་བཤད་གད་ཀྱི་ཉམས་ནི། དགོད་བྲོ་བའི་ཡུལ་ཞིག་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ནང་དུ་དགོད་བྲོ་བ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར། ཕྱི་རོལ་

ཏུ་འཇུམ་པ་དང་ཐལ་མོ་རྡེབ་པ་དང་བཞད་གད་སོགས་ཀྱི་ཉམས་སྟོན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གྲོགས་མོ་མེ་ཏོག་མ་རྙིངས་མ། །

ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངོས་ལ་ནི། །

སེན་རྗེས་གསར་བ་ཆགས་པ་འདི། །

སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིབ་པར་མཛོད། །

ཅེས་སྐྱེས་བུ་གཟུགས་ཅན་ཞིག་ལ་གཟུགས་བཟང་ཞེས་གོ་ལྡོག་ནས་འབོད་པ་ལྟར་བུད་མེད་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་དུ་རྩེས་ཤིང་སྤྱོད་པས་བུད་མེད་དེའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བཏགས་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་རྙིངས་པར་གྱུར་པ་ལ་གྲོགས་མོ་མེ་ཏོག་མ་རྙིངས་མ་ཞེས་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་ནུ་མའི་ངོས་ལ་གྲོགས་ཀྱིས་འཇུས་པའི་སེན་མོའི་རྗེས་གསར་བ་ཆགས་པ་འདི་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་མཛོད་ཅེས་ནང་དུ་དགོད་བྲོ་བས་འགྱུར་བ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉམས་སུ་ཐོན་པ་གསལ་བོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ལས། མེ་ཏོག་ཅེས་པ་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ཏུ་མི་འདོད་པར་མེ་ཏོག་མ་རྙིངས་མ་ཞེས་སྐྱེས་བུས་ལོངས་མ་སྤྱད་པ་ཡིན་པ་སྐད་དུ་བོས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པའང་ཡོད།

(ག) འཁོར་བར་ཡིད་འབྱུང་བྱ་བ་བཏང་བའི་ཚུལ། །

དུག་གསུམ་སྐྱོན་ལྟར་སླ་བའི་སློམ་ཆེན་ཁྱོད། །

མིག་ཟུར་ཉི་མའི་བཞིན་ལ་ནན་ཏན་ཏུ། །

ལྟ་ཚེ་ཁྲིམ་བདག་འགག་ཞིག་གད་མོ་བྲོ། །

ཞེས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་བཏང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབེན་

པའི་གནས་རི་ཁྲོད་ལྟ་བུར་བསྡད་ཅིང་། དུག་གསུམ་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་སློམ་ཆེན་པ་ཁྱོད། རང་གི་ཡོན་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་སླེབས་སྐབས། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཟུར་གྱིས་ཉེ་མའི་བཞིན་ཏེ། བུད་མེད་ཀྱི་གདོང་ལ་ནན་ཏན་དུ་བལྟས་པའི་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཚེ། ཁྱིམ་བདག་འགའ་ཞིག་ལ་ཁོང་ནས་དགོད་བྲོ་བ་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞད་གད་དམ་གད་མོ་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཚངས་པར་སྤྱོད་ལྡན་ཁྱོད་ཉིད་བེ་ཏན་གྱི། །
ལོ་མར་དགྲེས་པའི་མེ་ཏོག་ཐོས་པ་འཛིན། །
སེར་སྐྱར་ཁ་དོག་མཐུན་པར་རང་རིགས་ཀྱང་། །
ཅོད་པན་སྒྲོ་ཐེམ་མཛེས་པས་སྒྲིབ་པར་མཛོད། །

ཅེས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་འཕྱ་སྨོད་དམ་རྩེད་མོའི་ཉམས་ཀྱིས་བོས་ནས། ཁྱོད་ནི་བེ་ལོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཏན་མོ་ཞིག་ལ་དགྲེས་ཤིང་མེ་ཏོག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེ་གནས་སམ་རང་གི་བུ་ཡིན་པས། དེའི་རྣ་བ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བའི་མདོག་སེར་སྐྱ་ཡིན་པ་དང་། དབྱིབས་མཐུན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཡིན་པས་འབྲུག་པའི་ཞྭ་སྒྲོ་ཐེམ་མ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེ་གནས་སམ་བུ་དེའི་རྣ་བ་སྒྲིབ་པར་མཛོད། ཅེས་བོད་མཁས་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲྭ་བ་འབྲུག་པའི་བླ་ཏན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཕྲུག་ཏུ་བེ་མ་ཟེར་བའི་ཏན་མོ་ཞིག་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་བླ་ཏན་དེའི་ཉེ་གནས་སུ་བསྡད་དེ་ཕྱོག་བསླབས་ཤིང་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་འདུག་པ་དེ་ལ་བཤད་ཟེར་བའི་གསུང་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད། མེ་ཏོག་ཐོས་འཛིན་ནི་བུའམ་ཉེ་གནས་དེའི་རྣ་བ་ལ་གོ་དགོས། འབྲུག་ཞྭ་སྒྲོ་ཐེམ་མ་ནི་སྔད་སོག

དང་བོད་ཡུལ་སོགས་ན་ཡོད་པར་གྲགས། ཡང་གསུང་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ་བོད་པ་ཚོས། རབ་བྱུང་གི་གཟུགས་ཅན་སྡོམ་པ་བཏང་བ་ཚོའི་རྣ་བ་སེར་པོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས་དེ་འདྲ་ལ། རྣ་བ་སེར་སྐྱོག་ཅན་ཞེས་ཀྱང་འབོད་པར་གྲགས། ཡང་ཤིང་བེ་ཏན་ཞེས་པ་ཛ་སྡོང་སྟེ། མེ་ཏོག་དང་ལོ་མ་སེར་པོར་ཡོད་པས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཁྱོད་ནི་ཤིང་བེ་ཏན་གྱི་ལོ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་མིན་སེར་མིན་ལ་ཐུགས་དགྱེས་པའམ། ཤིང་དེ་ལས་གྱེས་པའི་མེ་ཏོག་སེར་པོའི་མདངས་ཅན་གྱི་ཐོས་འཛིན་ནམ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བ་དེ་ཤིང་དེའི་མེ་ཏོག་དང་ལོ་མའི་ཁ་དོག་སེར་སྐྱ་དང་མཐུན་པས་རང་རིགས་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་མངོན་པའི་ཕྱིར་ཅོད་པན་སྒྲོ་ཐིམ་མཛེས་པ་དེའི་ཞྭ་འདབ་མར་ཕབ་ནས་རྣ་བ་སྒྲིབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསུང་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ལ་ལས་དཔེ་བརྗོད་འདིའི་ཚིག་ལོ་མར་གྱེས་པའི་ཞེས་དང་མཐུན་པ་རང་རིགས་ཀྱང་ཞེས་དག་བཅོས་མཛད་པའང་ཡོད།

ཡང་ན། རྣམ་མང་སྐྱེ་བོའི་དབུས་སུ་ཚྭོས་གར་མས། །
སྣ་ཚོགས་གར་དགུའི་ཉམས་སྟབས་རབ་ངོམ་ཚེ། །
རབ་མཛེས་དུ་ཀུ་ལ་ཡི་སྣང་གཡོགས་མཆོག །
འཆིང་བྱེད་དར་གྱི་སྐ་རགས་ས་ལ་ལྷུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་ངོ་མཚར་འཕེལ་བ་རྒྱད་བྱུང་གི་ཉམས་ནི། སྔོན་མེད་པའི་ངོ་མཚར་བའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིད་ལ་ཡ་མཚན་ནམ་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པའི་འགྱུར་ལས། ཕྱི་ལུས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྗ་བར། དགའ་ཚལ་ལྗོན་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི། །
འདབ་མ་གསར་བ་གོས་བཟང་དང་། །

མེ་ཏོག་དོ་ཤལ་ལ་སོགས་རྒྱན། །
ཡལ་འདབ་ཁང་བར་གྱུར་པ་མཚར། །

ཞེས་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བཀོད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་དགའ་ཚལ་འདིའི་ལྗོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ལོ་འདབ་གསར་དུ་འབྲུངས་པ་རྣམས་གོས་བཟང་པོ་གསར་དུ་བགོས་པའམ་གཡོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ རྒྱན་པོའི་དོ་ཤལ་གྱི་ཕྲེང་བས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ཅིང་། ཡལ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཁང་བཟང་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་སྔེ་སྔར་མ་མཐོང་བ་ཞིག་གསར་དུ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ནི་ཁྱད་འཕགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཞིག་ལ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་དེའི་ཉམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་པ། དཔེར་ན། བཞིན་དྭངས་ཤིང་ཚིམ་པ་དང་། མིག་མི་གཡེང་བ་དང་། ངག་ཏུ་ཨ་ལ་ལ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་སོགས་ནི་ངོ་མཚར་བའམ་རྨད་བྱུང་གི་ཉམས་ཡིན། འདིར་མཁས་པ་ལ་ལས། རྨ་པའི་ཉམས་ཞེས་དང་། ཡང་ངམ་པའི་ཉམས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་ངམ་པ། རྨ་པ། བརྨས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ལས། ཉམས་དགུའི་ཐད་དུ་བརྨས་པ་ཞེས་འབྱུང་། ཟམ་ཏོག་ཏུ་ཧམ་པའི་རྨས་ཞེས་འབྱུང་། ངག་སྒྲོན་ལས། རྨ་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་འཇིགས་རུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ས་པཎ་གྱི་ཚིག་གཏེར་ལས་ངམ་ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་དག་ནི་སྲིད་པའི་ཧམ་པ་དང་། འཇིགས་རུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། སྐབས་ལ་ལར་ངམ་པ་དང་། རྨ་པ་ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་ལ་འཇུག་པའང་ཡོད་དེ། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་དགུ་བར། ངམ་ཞིང་མིག་གདངས་ཏེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བའམ་ངོ་མཚར་བ་ཞེས་

གསུངས་ཡོད་པས། ངོ་མཚར་བ་དང་ཧ་ལས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ཉམས་གཞན་དུ་འབྲེལ་སོ་ཆེ་བས་རྨད་བྱུང་གི་ཉམས་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་སོ། །

(ཀ) གློ་བུར་བདག་ཡིད་མི་ཤེས་རྨོངས་པ་དང་། །
བྲལ་བས་བློ་གྲོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །
དབྱངས་ཅན་མཁྱེན་པར་ཆགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འདི། །
ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་རྨད། །

ཅེས་སྔོན་ཆད་བདག་ནི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་རབ་ཏུ་རྨོངས་ཤིང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། ད་ལྟ་གློ་བུར་དུ་བདག་ཡིད་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་ཅིང་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་སྐྱུ་དངོས་བདག་གི་མཁྱེན་པར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་རྟོད་ངག་སྨྲ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་འདི་ནི། ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ་ཞེས། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པའི་ཉམས་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལྷ་དང་གྲུབ་པས་བསྟེན་འོས་དབེན་པ་འདིས། །
ལྗོན་སྡུག་གོར་མ་ནོར་བུའི་ཁྲི་འཕང་དང་། །
ཆུ་འཛིན་གདུགས་དཀར་བསེར་བུའི་རྫ་ཡབ་གཡོབ། །
ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་སྒྲོན་མེར་གྱུར་པ་མཚར། །

ཞེས་ལྷ་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དག་གིས་བསྟེན་པར་འོས་པའི་གནས་དབེན་པ་འདིའི་ལྗོན་སྡུག་ཐག་གི་རི་བོ་ཧ་ཅང་བརྗིད་ཆགས་པ་འདི་ནི། ནོར་

བྱུའི་ཁྲི་འཕང་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐྲག་རིའི་རྩེ་མོ་དགུང་དུ་ཟུག་པའི་རྩེར་སྤྲིན་དཀར་རབ་ཏུ་འཁྲིགས་པ་འདི་གདུགས་དཀར་པོ་ཕུབ་པ་དང་། བསིལ་འཇམ་རེག་བྱ་བདེ་བའི་བསེར་བུའམ་རླུང་དལ་བུར་གཡུག་པ་འདི་བསིལ་བའི་རྔ་ཡབ་གཡོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་ནི་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་དབེན་གནས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བའི་ཡུལ་འདི་ནི་ཨེ་མ་ཤིན་ཏུ་མཚར་རོ། ཞེས་ཡུལ་དབེན་པའི་གནས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པའི་འགྱུར་བ་ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་ཏུ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མི་མེད་དབེན་སྟོང་སྒྱུ་ངམ་ཐང་ཆེན་འདི། །

སྔོ་ལྗང་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་སྨྱུ་གུ་གཎོན། །

འབྲུ་དྲུག་སྐྱེ་མའི་ཁུར་གྱིས་རབ་དུད་པས། །

མིག་སྐྱའི་གན་མཛོད་གཉིས་པར་གྱུར་འདི་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་འཇིགས་པ་འཕེལ་བ་འཇིགས་རུང་གི་ཉམས་ནི། འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཟམ་ཟེལ་ཅན་མཐོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ནང་དུ་ཞེད་སྣང་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཉམས་ཐོན་པ་གསལ་པོར་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རྩེ་མོ་དག་ལ་མེ་གནས་པ། །

བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ནི་རྡོ་རྗེ་གང་། །

འདི་ནི་དྲན་ན་ལྷ་མིན་གྱི། །

བུད་མེད་མངལ་ནི་ལྷུང་བར་བྱེད། །

ཅེས་རྩེ་མོ་ལས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལག་གི་ཐྲམ་

ཟེ་ཝོ་འབྱུང་གི་ཊུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་བརྒྱ་བ་འདི་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ལྟ་ཅི། དེ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྒྱུས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་བུད་མེད་དག་གི་མངལ་ན་གནས་པའི་བྱིས་པའང་ལྟུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡུལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡིད་ལ་དྲན་པས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པ་ལས། ཕྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལུས་འདར་བ་དང་སྙིང་གཡོ་བ་ཧབ་ཧབ་པོར་གྱུར་པ་སྐྲ་གྱེན་དུ་གཟེངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་འཇིགས་པའི་ཉམས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ས་ལོས་འཁྲོག་བྱེད་རིགས་པས་བཙོམ་པ་ཡི། །
གྲགས་པ་གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་འབར་བ་ན། །
བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་བཟོད་མེད་ཆེར་སྡངས་ཤིང་། །
འགའ་ཞིག་རི་"སྟོངས[1]་ཙུལ་ཡང་སྙིང་ཁ་སྡིགས། །

ཞེས་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཁྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་དང་རྩོད་པ་བྱས་པས་འཁྲོག་བྱེད་ཕམ་སྟེ་བྲོས། འོན་ཀྱང་འཁྲོག་བྱེད་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བས། ས་པཎ་གྱིས་སློབ་དཔོན་འདུལ་འཕུར་རོགས་སུ་སྤྲན་ནས་བཏུལ་ཏེ། རྗེས་སུ་འཁྲོག་བྱེད་དགའ་བོའི་ཁ་ནས་ཁྲག་བསྐྱུགས་ཏེ་ཤི་བའི་རལ་བ། ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་གི་ཀ་བའི་རྒྱན་དུ་བཏགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས། དེ་ལྟར་ས་པཎ་གྱིས་འཁྲོག་བྱེད་ཚར་བཅད་པའི་གྲགས་པ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་འབར་བ་ན། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒོམ་ཆེན་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་ཅིང་བཟོད་ཐབས་མེད་པའི་སེམས་ཆེས་ཆེར་སྡངས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༥༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། སྟོངས * སྟོང་ཡིན་སྙམ།

པར་མ་ཟད། འགའ་ཞིག་བྲོས་ནས་རི་སྟོང་དུ་ཙུལ་ཡང་སྙིང་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བའམ་སྡིགས་ཞེས་སོ། །སྡིགས་ཤིག་ཅེས་པ་ཚ་བོ་སྲོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལའང་འཇུག་པར་དགེ་བཤེས་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་དེ་བརྟག་པར་བྱ།

(ཁ) དུག་ཆེན་འཁྱིལ་འདྲའི་སྐུ་དང་སྲིད་པ་གསུམ། །
ཁམ་དུ་བྱེད་པའི་གདངས་ཞལ་ཏ་ཏར་བཞད། །
མཚོན་ཆའི་ཆར་འབེབས་ཕྱག་རྒྱ་ཐེལ་གནོན་ལྷ། །
མཐོང་ཆེ་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་ཀུན་ལག་ཆ་འབྲུལ། །

ཞེས་དུག་ཆེན་ནམ་སྦྲུལ་ནག་འཁྱིལ་བ་འདྲ་བའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཤིང་བརྗིད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཁ་རབ་ཏུ་གདངས་ནས་ཏ་ཏ་ཞེས་འཇིགས་པའི་བཞད་སྒྲས་ས་གསུམ་གཡོ་བ། ཕྱག་གི་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐེལ་གནོན་གྱི་ལྷ་སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་ཚོའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རྟ་མགྲིན་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ལྷ་དེ་མཐོང་ཆེ་ལྷ་གཞན་ནམ་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་ལག་གི་མཚོན་ཆ་རྣམས་འབྲུལ་ཞེས་ས་ལ་ལྷུང་བར་བརྗོད་པས། ཡུལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་ཅིང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ལྷ་དེ་མཐོང་བས་ནང་སེམས་ལ་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་ལུས་པོ་རེངས་པར་གྱུར་ནས་ལག་གི་མཚོན་ཆ་ཡང་སར་ལྷུང་བ་སོགས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་ཉམས་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དམར་ནག་ཁྲག་གིས་སྦགས་པའི་ལྤུ་ཟུང་གདོང་། །
སྤྱན་རྩ་དམར་བའི་སྡང་མིག་ཆེར་བགྲད་ཅིང་། །
མི་བཟོད་ཁྲོ་གཏུམ་ཧམ་པའི་ཉམས་ལྡན་ཅན། །

འཇིགས་རུང་མཁྲིན་བཅུ་མཛོང་བས་སྙིང་རྩར་འདར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་སྣེག་སོགས་ཉམས་བརྒྱད་ནི། བྱེ་བྲག་གར་གྱི་ཉམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་དང་། རྟེན་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དེ། ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་གི་ཉམས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་སྟན་ངག་གི་ལམ་ནས་ཉམས་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱིར་ཉམས་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པས། གཞན་ནས་བཤད་པའི་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ནི་སྣེག་པ་དང་དཔའ་བ་མི་སྡུག་པ། དགོད་པ་དང་དྲག་ཤུལ་འཇིགས་སུ་རུང་བ། སྙིང་རྗེ་བ་རྫམ་པ་ཞི་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ར་ཏྣ་སས་གོང་གི་ཉམས་དགུའི་སྟེང་དུ། མཉེས་གཤིན་པ་སྟེ་ཉམས་བཅུའོ་ཞེས་བཅུར་བཤད་ཀྱང་། ཞི་བ་དང་མཉེས་གཤིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྣེག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྣེག་ཉམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུས་པས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་དུ་ངེས་སོ། །ལུང་གཞན་ལས་སྣེག་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་དགོད་པ་དང་། དྲག་ཤུལ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྙིང་རྗེ། དཔའ་བ་ལས་རྨད་བྱུང་། མི་སྡུག་པ་ལས་འཇིགས་རུང་ཞེས་བཞིར་བསྡུས་པའང་ཡོད། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས་འདིའི་རྒྱན་ལྔ་བ་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ཞེས་གསུངས་པ་ཁོ''བས[1]་མི་འཐད་པར་འདོད་དེ༑ ཅ་བར། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་རྫམ་པ་དང་། ཞེས་རྫམ་པའི་ཉམས་སུ་གསུངས་པ་ལས། མི་སྡུག་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། དབང་འགྱུར་ལས། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་མི་སྡུག་དང་། ཞེས་པ་ལྟར། མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །

བཅུ་དགུ་བ། གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༨༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༤ ན། བས * བོས་ཡིན་པར་སྙམ།

༈ གཞི་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྗོད་ཆགས་ཤིང་རྡེགས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་གི་ཉམས་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་གཞི་བརྗོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟོན་པའི་ངག་ལྷ་བུ་ལ་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།

ཛ་བར། བདག་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པོ་ཞེས། །

ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་ལ་འཇིགས་མ་བྱེད། །

བདག་གི་རལ་གྲིས་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས། །

ནམ་ཡང་གཞོམ་པར་འདོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་སྐྱེས་བུ་དཔའ་ཞིང་རྡེགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་གཡུལ་ངོར་དགྲ་བོ་གཞན་དག་ཚར་བཅད་དེ་དགྲ་བོའི་ལྷག་མ་འགའ་ཞིག་བྲོས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ད་ནི་བདག་ཅག་གི་སྲོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཐོན་བྱུང་སྙམ་ནས་སྙིང་ལ་འཇིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་གི་རལ་གྲི་འདིས་དགྲ་བོ་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བྲོས་ནས་འབྲོ་བ་རྣམས་ནམ་ཡང་གསོད་པའམ་འཇོམས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྡེགས་པས་སྨྲས་ཤིང་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གཞི་བརྗོད་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདི་ལ་འབྲུག་འགྲེལ་དུ། བདག་གི་རལ་གྲི་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རལ་གྲི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་བྲོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞེས་རལ་གྲི་དགྲ་བོའི་རལ་གྲི་ལ་སྦྱར་ནས། རྒྱ་དཔེའི་རལ་གྲི་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་སྦྱར་བ་དང་ཁུངས་གཏུགས་ཀྱང་། བོད་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ན་འགྲེལ་མི་ཆགས་ཤིང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔ་མ་ལྟར་འགྲེལ་ན་ལེགས་སོ། །

(ག) ཁ་བོའི་མདུན་སར་ བླུན་རྨོངས་ཁྱེད་ཅག་རྣམས། །

གྲོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷགས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། །
མཁས་ལ་དོགས་གནས་བྲལ་བའི་གཏམ་འགའ་ཡིས། །
ཉིན་མཚན་མེད་པར་འཕྲུང་མོ་ཙུག་ཏུ་འཇུག །

ཅེས་གཞུང་བརྒྱ་སྦྲ་བ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་གདེངས་ཐོབ་པ་ཁོ་བོའི་མདུན་སར་ བློན་ཞིང་རྩོདས་པ་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འདིར་འོངས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་བས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གཏམ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅི་ཡང་སྨྲ་མི་ནུས་པ་མ་ཟད། ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྒྱུད་ཁེངས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་ཕ་རོལ་པོ་གཞན་དག་ཉམ་ཆུང་དུ་སྟོན་ཞིང་། རང་གིས་དྲེགས་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་གཞི་བརྗོད་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཁོ་བོའི་མདུན། །
ཕྱིར་རྒོལ་ལག་ལྡན་སྟོང་གི་སྙིང་འགེམས་ཞེས། །
བག་འཁུམས་མི་འོས་ཁོ་བོའི་ཞབས་སྐྱེས་རྡུལ། །
སྤྱི་བོར་འཆང་རྣམས་སྤོབས་པ་མཆོག་ཏུ་དགེ །

ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཁོ་བོའི་མདུན་དུ། ཕྱིར་རྒོལ་རྩོདས་རྟུལ་ཅན་ལག་ལྡན་ཏེ་གླང་ཆེན་ལྟ་བུ་སྟོང་ཐག་དུ་མའི་སྙིང་འགེམས་ཞེས་ཁྱེད་རང་རྣམས་སྐྲག་སྟེ་བག་འཁུམས་པ་བྱེད་མི་དགོས། ཁོ་བོའི་ཞབས་སྐྱེས་པདྨའི་རྡུལ་སྤྱི་བོར་འཆང་བ་རྣམས་ལ་སྤོབས་པ་མཆོག་ཏུ་དགེའོ། །ཞེས་རང་ཉིད་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚིག་གིས་གཞན་སྡེ་ཉམ་ཆུང་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་དབུགས་དབྱུང་མཛད་དེ་རང་གཞི་བརྗོད་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟ་

བྱོས། །འདི་ལ་གཟུགས་རྒྱན་ཙུང་ཟད་བསྲེས་ཡོད།

ཡང་ན། འདི་ན་སྙན་ཚིག་པདྨོ་འབུམ་གྱི་སྦུབས། །

བློ་གྲོས་ཉིན་བྱེད་གཅིག་གིས་ཡོངས་གྲོལ་བ། །

མཁས་རློམ་བློ་ཆུང་བུང་བས་ཅ་ཅོའི་སྒྲ། །

སྤངས་ཏེ་ཟབ་དོན་སྦྲང་བཙུད་སྨྱངས་ན་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་དགའ་བ་དང་ཉམས་ལྡན་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་བཤད་ཟིན་ཏེ། མདོར་ན། དགའ་བ་ནི་ནང་སེམས་ལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་ལྡན་ནི་ནང་སེམས་ཀྱི་དགའ་བ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིའི་ལུས་ལ་སྣེག་སོགས་ཉམས་བརྒྱད་པོའི་གང་རུང་ཞིག་གི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པ་ཚིག་གི་ལམ་ནས་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཅན་ནི་ནང་སེམས་ལ་ཁེངས་དྲེགས་སམ་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བའི་ཚིག་གི་ཉམས་ཐོན་པ་སྟེ། རྒྱན་དེ་གསུམ་ག་ཡང་ཉམས་མི་འདྲ་བ་ལས་སོ་སོར་ཕྱེས་པའི་སྙན་པའི་ཚིག་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ཆེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱན་གྱི་དམ་པའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཉི་ཤུ་བ། རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། འདོད་དོན་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། །

དེ་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

རྣམ་པ་གཞན་དག་བརྗོད་པ་གང་། །

དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པར་འདོད། །

ཅེས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚིག་ཟིན་གྱི་སྒྲས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དག་བརྒྱུད་ནས་བརྗོད་པའི་ངག་ལ་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པའམ་བརྒྱུད་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།

ཙ་བར། ས་ཧྲ་ཀཱ་རའི་སྐྱེ་མ་རྣམས། །
གཞན་གྱིས་གསོས་འདེས་ཟ་བར་བྱེད། །
དེ་ནི་བདག་གིས་བཟློག་པར་བགྱི། །
ཁྱོད་གཉིས་དལ་གྱིས་འདུག་པར་མཛོད། །

ཅེས་ཡུལ་ཞིག་ཏུ། སྐྱེས་པ་ཞིག་དང་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསང་བའི་གཏམ་སློབ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཤེས་ཏེ། གཞོན་ནུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། རང་ཉིད་གནས་དེ་ལས་བྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་བརྗོད་དེ། ས་ཧྲ་ཀཱ་ར་ཞེས་ཨ་མྲ་ཁྱད་པར་བའི་སྐྱེ་མ་རྣམས"བྱ་རོག་གཞན་དག་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཟས་སུ་གྲུབ་ཡོད་པ་འདི་ཁྱུ་ཐུག་འདེས[1]ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི། དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་འགྲོ་སྟེ། ཁྱོད་གཉིས་གནས་འདིར་དལ་གྱིས་འདུག་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༦༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན།　* འདི་ལ། དགྲེས་གླུ་ལས། "གཞན་བྱ་རོག་གིས་གསུས་པ་གསོས་པར་གྲགས་པའི་ཁུ་བྱུག་འདེས"ཞེས་དང་། དཎྜིའི་དགོངས་རྒྱན་ལས། "གཞན་བྱ་རོག་གིས་གསོས་པར་གྲགས་པ་ཁུ་བྱུག་འདེས"ཞེས་དང་། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོར། "གཞན་བྱ་རོག་གི་གསོས་པར་གྲགས་པ་ཁུ་བྱུག་འདེས"ཞེས་དང་། དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོར། "གཞན་གྱིས་གསོས་པར་གྲགས་པ་ཁུ་བྱུག་འདེས"ཞེས་བྱུང་།

(ག) ཕྱག་ན་པད་མའི་སྐུ་བརྙན་ལ། །

ཙནྡྲ་གོ་མི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། །

མཆོད་པ་མཛོད་ཅིག་ཟླ་གྲགས་བདག །

ཅུང་ཟད་ཕྱི་རུ་ལྡོངས་རྒྱུ་ཡོ། །

ཞེས་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི་དང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོད་པ་མཛད་སྐབས། འཕགས་པ་ཕྱག་ན་པདྨ་སྟེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས། ཙནྡྲ་གོ་མི་ལ་ལན་འདེབས་རོགས་གནང་བར་ཟླ་གྲགས་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱི་བཞིན་བསྙེགས་པ་ན། འཕགས་པས་ལན་སློབ་པ་གཟིགས་པས་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཉེ་རིང་མ་མཛད་ཅེས་གསོལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་འདོད་དོན་དངོས་ནི། ཁོ་བོ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཕྱི་བཞིན་བསྙེགས་ནས་འཕགས་པའི་སྐུ་ལ་བལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་བདག་ལྡོངས་སུ་ཅུང་ཟད་རྒྱུའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཁོ་བོ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བལྟ་བའི་ཕྱིར། །

ཞག་འགའ་རི་བོའི་སུལ་ནས་སུལ་དུ་རྒྱུ། །

གྲོགས་དག་ཡིད་འོང་ཁྱིམ་འདིར་དུས་དེ་སྲིད། །

བློ་དང་བག་བསྐྱངས་ལྡན་ཅིག་བཞུགས་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་གཉིས་འདོད་པ་སྤྱོད་ཕྱིར་གཞན་ཞིག་གི་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་དེས་གཞོན་ནུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཆེད། ། དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཏེ་ཁོ་བོ་ནི་

གནས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་རི་གླུང་སོ་སོར་རྒྱུ་བས་ཞག་འགར་ཁྱིམ་དུ་མི་སླེབ། གྲོགས་པོ་ཁྱོད་གཉིས་དེ་སྲིད་དུ་བློ་བདེ་ཞིང་བག་ཡེབས་པའི་ངང་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཞེས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་ཕྱིར་དོན་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར། རྣམ་པའམ་རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་དང་གོང་གི་བསྟུས་བརྗོད་དང་། ཕྲ་མོ་ཆའི་རྒྱན་གསུམ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགྲེས་གླུ་ལས། དང་པོ་ནི་དཔེ་ཅན་ལ་བསམ་ནས་དཔེ་བསྟུས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་བརྡ་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་རྟོགས་དགོས། གསུམ་པ་ནི་བསྒྲིབ་བྱའི་རང་བཞིན་དེ་དང་ཆ་མཐུན་ཞིང་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་འགོད་དགོས་ལ། འདིར་བསྒྲིབ་བྱའི་དངོས་པོའི་དོན་དེ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་རྣམ་གྲངས་སུ་བཀོད་པས་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་སློ། །

ཡང་ན། བདག་ནི་ལྷ་རིག་ཤེས་བྱར་སྦྱངས་པའི་སླད། །
རི་ཞིག་མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་རྒྱུ། །
དེ་སྲིད་འཕྲོན་མ་ཁྱོད་ནི་རང་ཁྱིམ་དུ། །
ཡིད་བདེ་བག་ཡེབས་ངང་ནས་ཅི་དགྱེས་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ། ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ ཀུན་ཕན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ལ། །
སྐལ་བ་ཡི་ནི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་། །

དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཕུན་ཚོགས་གང་། །
དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་རྩོམ་པ་ལ། རང་གི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བའི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་ཞིག་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་སྟོན་པའི་དག་ལ་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་བར། ཁེངས་པ་གཞོམ་ཕྱིར་དེ་ཡི་ནི། །
རྐང་བ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། །
བདག་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྐལ་བ་ཡི། །
འབྲུག་གི་སྒྲ་ནི་གྲགས་པར་གྱུར། །

ཅེས་ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་འདོད་པ་དྲག་པོས་གཟིར་ཏེ་མཛེས་མ་ཞིག་ལ་འཁྲུད་པའི་བྱ་བ་སོགས་བྱེད་པར་རྩོམ་སྐབས། མཛེས་མ་དེ་ཉིད་ཁེངས་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་དེ་དང་དུ་བླང་བར་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་ན། སླར་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེས་རང་གི་འདོད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛེས་མའི་རྐང་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་གནས་སྐབས་དེར། སྟབས་ལེགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་མཛེས་མའི་ཁེངས་པས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་འབྲུག་སྒྲ་སྔན་པོ་ཞིག་གློ་བུར་དུ་གྲགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། མཛེས་མ་ལ་ཆགས་པ་དྲག་པོ་འཕེལ་ཏེ། སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་འདུད་པར་གྱུར་ནས་སྐྱེས་བུ་དེའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲུག་སྒྲ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པས། སྐྱེས་བུ་དེའི་སྟོན་བསགས་ཀྱི་

ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་"འཕྲུལ་གྱི[1]་རྐྱེན་དེ་ལས། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཆེགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྔོན་གྱི་འབྲས་བུར་སྨྲོད་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒོ། །

ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས། །

སོས་ཐན་འཛོམས་པར་འདོད་ཚེ་ཆར་གྱི་རྒྱུན། །

ལན་གཅིག་མིན་པར་ཆལ་ཆིལ་འབབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྔོན་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་སྨྲོད་པའི་བསམ་པ་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གིས་ངལ་རྩོལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཆེད། སོས་དང་དབྱར་སྟོད་དུ་ཐན་པ་འཛོམས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པའི་ཚེ། གློ་བུར་དུ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་འབབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་བབས་པ་དེ། ཞིང་བའི་འདོད་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། དེ་ནི་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་བསགས་ལས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རྐྱེན་དེ་ལས་ཞིང་བའི་རེ་འདོད་ཆེགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ངན་འགྲོའི་གནས་ལུགས་ཐོས་པས་སྙི་གཡའ་ཞིང་།

རང་གི་ལས་ཚུལ་དྲན་པས་ཞེ་འཚེར་དུས། །

འདུ་བ་གློ་བུར་འཁྲུགས་པའི་ལྟར་སྣང་ནད། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། ཕྲད་ཀྱི *འཕྲུལ་གྱི

ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་སུ་ལྷ་ཡིས་བྱིན། །

ཞེས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐོས་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་མ་ཟད། རང་གིས་ཀྱང་ཚེ་འདིར་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་དུ་བསགས་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་དྲན་པས་ཞེ་ཤིན་ཏུ་འཚེར་ཞིང་འཁྲོད་གདུང་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་འདིར། རང་གི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བ་མ་སྙོམས་པར་གློ་བུར་དུ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞི་འཁྲུགས་པའི་ནད་ལྟར་སྣང་སྟེ། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ནད་དྲག་པོ་ཐེབས་པའི་རྐྱེན་ལས། ཁ་ཏོན་སོགས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་ངང་གིས་འབད་པ་འདི། རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་སུ་ལྷས་སྩལ་བ་ཡིན་ཞེས། རང་ཉིད་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཀྱང་། སྡིག་སྤོང་དགེ་སྒྲུབ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་ཆེར་མ་བསྒྲུབས་པས་ད་ནི་གློ་བུར་དུ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་རྐྱེན། ཁ་ཏོན་དང་ཚོགས་བསགས་སྣ་ཚོགས་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་བྱུང་བའི་འཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་འདི་རང་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ་རང་ལ་ཕན་པར་གྱུར་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རྣམ་དཔྱོད་བློ་རྩལ་ཡངས་པའི་གཞོན་ནུ་ཡིས། །
གནས་ཀུན་བསླབ་ལ་བརྩོན་པ་ལྷུར་བླངས་ཆེ། །
བློ་གསལ་རིགས་མཐུན་དགེ་བའི་གྲོགས་ཀྱི་ཚོགས། །
འདུས་པས་རིག་པའི་སྒོ་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་ཕྱེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་གཉིས་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། བསམ་པ་འམ་ནི་འབྱོར་བ་ཡི། །
ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་བླ་མེད་གང་། །
དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡི། །
རྒྱན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད། །

ཅེས་བརྗོད་བྱ་གང་ལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསམ་པའམ་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་འབྱོར་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་བླན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས།

དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། རང་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་དཀའ་བའི་བྱ་བ་ཧམ་ཆེན་གྱི་རིགས། ཁུར་ལེན་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱན་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རཱ་ཝ་ཎ་ཡི་མགོ་གཅོད་པའི། །
བྱ་བའི་ཁུར་ཡང་བཟོད་པ་གང་། །
རཱ་གྷུའི་བུ་དེས་བླ་མ་ཡི། །
བཀའ་ལས་འདའ་བར་ནུས་མ་གྱུར། །

ཅེས་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོ་རཱ་ཝ་ཎ་སྟེ་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་པ་མགྲིན་པ་བཅུ་ཡོད་པ༑ ས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མགོ་བོ་བཅད་དེ་ཚར་གཅོད་པར་ནུས་པའི་བྱ་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་རཱ་གྷུ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་བའི་བུ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ཟེར་བ་དེས། རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས་འདའ་མ་ནུས་པར། དང་དུ་བླངས་ཏེ་རང་གི་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་དང་ལྷན་ཅིག་ནགས་

སུ་འཁྲུམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས། དེ་ནི་དཀའ་ཆེད་རྣམ་ཏ་ལ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་འོས་མིན་གྱི་བཀའ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སེམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཡབ་ཀྱི་བཀའ་དང་དུ་བླངས་པར་བརྗོད་པ་འདི་ལྷ་བུ་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱན་ཞེས་བཟེར་རོ། །འདིའི་ལོ་རྒྱུས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

(ག) ཕྲ་ཞིབ་དཔྱད་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་ཡིས། །
ཕྱི་རྒོལ་མཛད་ཀྱང་དགག་པར་ལེགས་ནུས་པའི། །
བློ་བཟང་གྲགས་པས་འཕྲུལ་ལྡན་བསྟན་པ་འགའ། །
རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་དགོངས་ལྷག་མ་བཞག །

ཅེས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པའི་དཔྱད་པའམ་བརྒལ་རྟགས་མཛད་པ་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྐུ་དངོས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒོལ་མཛད་ཀྱང་དེ་དགག་པར་ནུས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པ། ཡབ་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྙིང་བཀའ་ཕྱག་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་ རྩ་མེད་དུ་མ་བཏང་བར། དེ་ཀུན་ཀྱང་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པའམ་ལྷག་མ་ཙམ་བཞག་ཅེས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚར་བཅད་དེ་ལྷག་མེད་དུ་གཏོང་ནུས་ཀྱང་། དེ་དག་ཀུན་སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པར་དགོངས་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་མེད་དུ་མ་བཏང་བར་ལྷག་མ་ཙམ་བཞག་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ལྷ་བུའོ། །

(ཁ) བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོས་ཅི་བསྒོའི་ལས་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །

འགྲོ་མང་དུས་ཀྱི་ཁ་སྐོར་འཇུག་སྤྱོབས་པ། །

རིག་སྟུགས་འཆང་དེས་རྒྱུ་འབྲས་དང་ཚུལ་ལ། །

གཟིགས་ནས་བསྟན་དགྲ་འགའ་ཞིག་བྱང་གྲོལ་བཀོད། །

ཅེས་བསྟན་སྲུང་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཅི་བསྒོས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་སྙོ་སྙེ་འཆི་བར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་དང་སྤྱོབས་པ་ཡོད་ནའང་། རིག་སྟུགས་འཆང་བ་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སྡིག་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཅི་ལྟར་རྩི་ཚུལ་གྱི་དང་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ནས། བསྟན་དགྲ་འགའ་ཞིག་བྱང་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་སྟེ་དག་ཞིང་དུ་བསྒྲལ་ཅེས་སྦྱོར་ཚུལ་སྟ་མ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་ན། མན་ངག་གསང་བ་ཟབ་མོའི་ནུས་མཐུའི་དཔལ། །

ཐོབ་ནས་ཡུལ་གྲུ་སྐད་ཅིག་འཇོམས་ནུས་ཀྱང་། །

གྲུབ་མཆོག་དམ་པ་མར་བའི་བཀའ་ལུང་ལས། །

ནམ་ཡང་འདའ་མེད་སྒོམ་ཆེན་ཐོས་པ་དགའ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། ནོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེ་བ་ཕལ་གྱི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་ངག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རིན་ཆེན་རྩིག་པ་ལས་འཕོས་པའི། །

གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཡིས་བསྐོར་གྱུར་པ། །

"ལྷཱའི[1]་དབང་ཕྱུག་དེ་ཁྱོ་ན། །
ཨཙྪ་ན་བུས་དཀའ་བས་ཤེས། །

ཞེས་རྒྱལ་བོ་གཞན་ལ་འབྱུང་བར་དཀའ་བའི་ལྷཱའི་དབང་ཕྱུག་སྟེ་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་བོའི་ཕོ་བྲང་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཆུ་ཤེལ་དང་། ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་། པདྨ་རཱ་ག་དང་། མཐུད་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩིག་པ་ལ་འཕོས་པའི་རང་འདྲའི་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་བར་གྱུར་པས། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་བོ་རང་གི་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཏུས་པ་ལ། སྤྲིཡུ་མོ་"ཨཙྪ་ནའམ།[2] ཧ་ཏུ་མཐྭ་དེ། དགའ་བྱེད་རཱ་མ་"ཏྲའི[3]་བཙུན་མོ་སི་ཏཱ་འཚོལ་བར་སོང་དུས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་བློ་གསལ་ཞིང་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཏྲའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ཏེ། སྲིན་པོའི་རྒྱལ་བོ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ས་སྲུང་དབང་བོའི་སྙིང་འགྲིང་ཞིང་། །

རིན་ཆེན་བརྩེགས་པའི་ཁང་བཟང་དབུས། །
ནོར་བུའི་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི། །
མིག་སྟོང་ཅན་དེ་སྲིད་འདིར་བརྗེད། །

ཅེས་ས་སྲུང་དབང་བོ་སྟེ་གླང་བོ་ཆེའི་སྙིང་ན་འགྲིང་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། ལང་ཀྵའི * ལྷཱའི
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༢༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ཨཙྪ་ནའམ། * ཨཙྪ་ནའི་བུའམ། ཡིན་སྣམ།
3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༢༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ནའི * ཏྲའི

ཚོགས་བརྩེགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷའི་ཁང་བཟང་ངོ་མཚར་བའི་དབུས་སུ། ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཞན་མགོ་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མིག་སྟོང་ཅན་ཧེ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་སྲིད་འདིར་བཞེད། ཅེས་ལྷའི་དབང་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཕལ་བའི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རིན་ཆེན་བྱེ་བ་ལས་གྲུབ་གཞོལ། །

གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི། །

རང་གཟུགས་དག་པའི་སྣང་བ་རབ་འབྱམས་སུ། །

རེས་ཀྱིས་འཆར་བ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་། །

ཞེས་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞོལ་ལ་སྐྱེ་དྲི་གཙང་ཁང་ངམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གཅིག་ལའང་དག་པའི་རང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་རྟག་ཏུ་རེས་ཀྱིས་འཆར་བའི་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་། ཞེས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། ཞིང་དེའི་ཟད་མི་ཤེས་པའི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྣ་ལྔའི་རིན་ཆེན་སྙིང་པོས་ཉེར་བསྐྲུན་པའི། །

བཀོད་ལེགས་དབྱིབས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེ། །

ཉིན་བྱེད་གཟི་འོད་སྟོང་གིས་རབ་འབྱུད་པ། །

ངོ་མཚར་མཛེས་སྡུག་མིག་གི་བདུད་རྩིའི་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལེ་ཚ་དང་པོར་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྒྱན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ནི། ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་བསྡུགས་པར་འོས་པའི་ཁྱད་པར་གང་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཚོག་ལ། འདིར་ནི་བསམ་པ་དང་འབྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཁོ་ནར་བསྡུགས་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་སྣར་ཐང་ལོ་ཙྪ་བས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། མི་དབང་དགའ་བྱེད་གོས་སྲེད་སོགས། །ནགས་ཚལ་ནས་ནི་ཕྱིར་ཡང་མཆིས། ཞེས་དང་། ཡང་། དགའ་བྱེད་ཆུང་མའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན་ཅེས་གྲགས། །ཞེས་པ་སོགས་ལས་བསྟན་ཏེ། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ངག་སྒྲོས་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། སི་ཏུའི་གསུང་རྒྱུན་ནི། སྔོན་པོ་རྣ་བ་ཊ་ཟེར་བ་དེས། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྙེན་བས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་རང་ཉིད་ལ་མགོ་བཅུ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ནས་བཅད་པ་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་ཕུལ་ཏེ། མགྲིན་པའི་ལྷག་མ་ཙམ་རེ་ལུས་པར་བྱས་པས། དེར་ལྔ་མགྲིན་བཅུར་གྲགས། དེའི་བྱ་དགའ་བའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མགུ་ནས་ལྷ་མོ་ལ། ཨུ་མ་ཁྱོད་སོང་ལ་དངོས་གྲུབ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བསྒོས་པ་ལྟར། དེ་དེའི་གམ་དུ་སོང་ནས་ཅི་འདོད་སྦྱིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བདག་བུད་མེད་ལས་དངོས་གྲུབ་མི་འདོད་ཅེས་སྨྲས་པ་ལ། ཨུ་མ་ཁྲོས་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་བུད་མེད་ཀྱིས་འཇོམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ནས་ཕྱིར་སོང་ངོ་། །སླར་ཡང་། ལྷ་ཆེན་པོས་རང་གི་བུ་བར་བ་སྤྲེའུའི་གདོང་ཅན་མངགས་པས་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། ང་སྤྲེའུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པར་མི་འདོད་ཟེར། དེ་ཡང་ཁྲོས་ནས་མ་འོངས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྤྲེའུས་བཏྲག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ནས་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་བྱོན་ནས་དེའི་མགྲིན་པ་རྣམས་སླར་ཡང་མགོ་བོ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་དབུས་ཀྱི་རྡ

མགོ་མ་བཅད་པར་འཚི་བ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བྲན་དུ་འཁོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་གནོམ་པར་བྱེད་པ་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ཚན་རཱ་མ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མར་འདོད་པ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ར་གྷུ་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས་འདི་ལ་ར་གྷུའི་བུ་ཡང་ཟེར། དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་དེའི་ཡབ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེས་རཱ་མ་ཎ་ལ་སྨྲས་པ། ང་སྔོན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཡུལ་འགྱེད་པའི་སར་ཕྱིན་ཏེ་ལྷའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་མཚོན་ཆ་མང་པོ་ངའི་ལུས་ལ་ཟུག་པའི་རྨ་ཡོད་པ་དེ། གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ངའི་ཆུང་མ་ཀེ་ཀེ་མས་གསོས་པའི་བྱ་དགའ་ལ་ཀེ་ཀེ་མའི་བུ་སྙེ་ཐོབ་ཀྱི་ནུ་བོ་བྷ་ར་ཏ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བྱིན་ཟིན་པས། རཱ་མ་ཎ་ཁྱོད་རང་གི་ཆུང་མ་སི་ཏཱ་དང་བཅས་པ་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་ན། བྱ་དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་དུ་ལེན་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བུ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་ཎ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པ་ནགས་སུ་སོང་ངོ་། །འདིའི་ཆུང་མ་སི་ཏཱ་ཞེས་པ་ནི། སྲིན་ཡུལ་དུ་བུ་མོ་མཚར་སྡུག་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེར་བཞག་ན། ལངྐའི་གྲོང་བརླག་པའི་མཚན་མ་ཤར་བས་བུ་མོ་དེ་ཟངས་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ནས་ཆུ་ལ་བསྐྱུར། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཞིང་ལ་ཆུ་དྲངས་པའི་རྫིས་རོལ་གྱི་ནང་དུ་ཁྱེར་བྱུང་བ་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་དེ་ཁ་ཕྱེས་ནས་བལྟས་པས་བུ་མོ་ཁྱད་འཕགས་ཤིག་འདུག་པ་དེ་ཉིད་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་བའི་སྲས་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎ་ལ་བཙུན་མོར་ཕུལ་བས་མཉེས་ཤིང་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་བྱིན། དེའི་མིང་ལ་ཞིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་ནང་ནས་རྐྱེད་པས་རོལ་རྐྱེད་མའམ། སི་ཏཱ་ཞེས་

པར་གྲགས་སོ། །ནྣ་མ་"ཏ[1]་སི་ཏྟ་དང་བཅས་པ་ནགས་སུ་རྩེ་དགའ་ལ་རོལ་ཅིང་
གནས་པ་ལ། ལན་གཅིག་གི་ཚེ་སྲིན་རྒྱལ་སྒྲ་སྒྲོགས་ཀྱི་བུ་དེས་འཛམ་གླིང་འདི་ན་བུ་
མོ་སུ་མཛེས་པར་བརྟགས་པ་ལས། སི་ཏྟ་ཁོ་ན་མཛེས་པར་མཐོང་ནས་དེ་འཕྲོག་པའི་
ཕྱིར་སྲིན་མོ་སླུ་བྱེད་མ་ཞེས་པ་དེས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་པགས་པ་ཅན་གྱི་རི་དྭགས་
ཤིག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་དེ་ནྣ་མ་ཏས་བཟུང་བར་འདོད་ནས། སི་ཏྟ་ལ་ཁྱོད་ང་མ་སླེབས་བར་དུ་
འོད་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་བ་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་འགྲོ་ཞིག། གལ་ཏེ་སོང་ན་ཆེའི་དུས་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དམོད་བོར་ནས་འོད་ཀྱི་ར་བས་བསྐོར་ནས་བཞག་གོ །རང་
ཉིད་རི་དྭགས་དེའི་རྗེས་སྙེག་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཐུག་པར་ཅི་འདོད་དུ་ཕྱིན་པའི་
ཞུལ་དུ། སྲིན་རྒྱལ་ནྣ་བ་ཏ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སི་ཏྟ་བླང་བར་བརྩམ་པ་
ན༑ རྒྱལ་པོ་ནྣ་མ་ཏའི་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པའི་བཀའ་ལས་འདའ་བར་མ་ནུས་པར། སྲིན་
པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སི་ཏྟ་འོད་ཀྱི་ད྄་བ་དང་བཅས་པའི་ས་གཞིའི་ཁྲོན་དེ་ཁྱེར་ནས་
སྲིན་ཡུལ་དུ་སོང་། རྒྱལ་བུ་ནྣ་མ་ཏས་རི་དྭགས་དེ་ཅི་ཙམ་བདས་ཀྱང་མ་ཟིན་པས་
མིག་བསྒྱུར་ཡིན་པར་གོ་ནས་སླར་རང་གནས་སུ་ལོག་པ་ན། སི་ཏྟ་ས་གཞི་དང་
བཅས་པ་འབོད་སྒྲོགས་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་རིག་ནས་རྗེས་བཅད་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུ་
རྡོན་པོ་ཁ་དོག་ཁམ་སྐྱ་དྲི་ང་ཞིང་ལྷངས་པ་འཚུབས་པ་གཅིག་དང་ཐད། དེ་གནས་
འབབ་པ་བལྟར་ཕྱིན་པས། ལུང་བ་དེའི་ཕུ་ན་སྤྲེའུའི་རྒྱལ་པོ་བླ་ལི་དང་མགྲིན་བཟང་
ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དམག་གི་ཚོགས་དང་བཅས་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་ལ་མ་འཆམ་པར་
གཡུལ་འགྱེད་པའི་ངལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྔུལ་གྱིས་རྙོག་པའི་ཆུ་ཡིན་པར་
འདུག །དེར་ཕྱིན་པས་སྤྲེལ་རྒྱལ་མགྲིན་བཟང་གིས་ངེད་རྣམས་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༢༨ ཡིག་ཐྲེང་ ༡༠ ན། ན *ཏ

འཐབ་པ་ཡིན། ད་ཉི་མ་གསུམ་ནས་ཁོ་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་རང་གི་གྲོགས་བྱ་བར་རིགས་ཟེར་བ་ལ། དགའ་བྱེད་དེ་ནི་མདའ་འཕངས་ཚད་ཐོག་པ་དང་། ཐོག་ཚད་འཆི་བ་དང་། ཤི་ཚད་ལྟར་"སྐྱེས[1]་པའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་མདའ་འཕངས་ཏེ་སྤྲེལ་རྒྱལ་བླ་ལི་གསོད་པར་ཁས་བླངས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེས་ཉི་མ་དང་པོར་སྤྲེའུའི་དམག་འཐབ་པའི་ལྟད་མོར་གཡེང་བས་ལུས། གཉིས་པར་སྤྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པར་མདའ་མ་འཕངས། ཉི་མ་གསུམ་པ་ལ་དེ་གཉིས་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་སུ་མགྲིན་བཟང་གི་དཔྲལ་བ་ལ་མེ་ཏོག་བཏགས་ཏེ་འཐབ་པ་ན། དགའ་བྱེད་ཀྱིས་མདའ་འཕངས་པས་བླ་ལི་བསད་ནས་མགྲིན་བཟང་གིས་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མགྲིན་བཟང་དེས། དགའ་བྱེད་ཀྱི་ཅི་འདོད་སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ༑ དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོའི་ཆུང་མ་སི་ཏཱ་སྲིན་པོས་ཁྱེར་བ་ཡོངས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པ་ལས། མགྲིན་བཟང་ན་རེ། བདག་ལ་བློན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཧ་ནུ་མནྟ་ཞེས་ཡོད་པ་དེ་དང་གྲོས་བྱ་བར་འོ་སྐོལ་ལྷན་ཅིག་གཤེགས་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་དེར་ཕྱིན་པ་དང་། རི་ལུང་ཐམས་ཅད་སྤྲེའུས་གང་བའི་ཁྲོད་ན། ཚུལ་སྟོན་ཕྱོགས་ཙམ་མ་གཏོགས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་བུ་བར་བ་སྤྲེའུའི་གདོང་ཅན་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྤྲེའུ་མིག་གསུམ་པ་ཞིག་འདུག་པ་ལ། མགྲིན་བཟང་གིས་སྔར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བསྙད་དེ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་དྲིན་ལན་གསབ་ཕྱིར་སི་ཏཱ་འགུགས་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ན། དེས་ཡུད་ཙམ་བསམས་ནས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་བོ་སྲིན་པོའི་གནས་ཡུལ་བརྟག་པར་བྱ་ཟེར་ནས་ཆེད་དུ་མཆོངས་པ་གཅིག་བྱས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་ནས་ རླུང་ལྷའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་སླེབས། དེ་ནས་ཕྱིར་མཆོངས་གཅིག་བྱས་པས་ལངྐ་པུ་རིར་སོན་ཏེ་བལྟས་པས། སི་

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༢༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༢ ན། སྐྱེས * སྐྱེ་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཏཱ་ས་གཞི་དང་བཅས་པ་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་ན་བཙོན་དུ་འདུག་པ་མཐོང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་དྲིས་པས་འདི་བདག་ཅག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་མ་དད་པས་བཙོན་དུ་བཅུག་ཟེར། དེ་ནས་དེ་སི་ཏཱའི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་བདག་རྒྱལ་པོ་རཱ་མ་ཎས་བཏང་བ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱང་ང་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཐུབ་པས་དེ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ལ་ལག་རྟགས་སུ་རྒྱལ་པོའི་སོར་གདུབ་བསྟན། དེར་སི་ཏཱས་བདག་འབྲོས་ཅི་ལ་ཐུབ། རྒྱལ་པོ་རང་ལ་མཐུ་ཡོད་ན་སྟོན་ལ་བླང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་འཕྲིན་བསྐུར་བ་ཁྱེར་ནས་མཆོངས་གཅིག་གིས་རཱ་མ་ཎའི་མདུན་སར་ཕྱིན། རྒྱ་མཚན་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བས་རྒྱལ་པོས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲེའུའི་དམག་ཆེན་པོ་བསྡུས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ན་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གྲོག་མཁར་བཞུགས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ན་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པས། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཡོད་པའི་ཧྲེ་མི་ཞེས་པ་ཆུ་སྲིན་ཉ་མིད་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མིད་པར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དེ་ཡང་མིད་ནུས་པ་སོགས་གདུག་པའི་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པར་ཐོས། དེ་ནས་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྤྲེལ་དམག་སྤྲེལ་ནས་ཟམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བྱེད་སྲིན་ཡུལ་དུ་བརྫོལ། དེང་སང་ཡང་ཟམ་པའི་ཤུལ་ཡོད་ལ། དེར་རྒྱ་གར་བ་དང་ཕྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩི་ཞིང་མཇལ་བར་འགྲོ་བའི་སྲོལ་ཡོད། སྲིན་པོའི་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ས་རྡོ་རི་ཀླུང་ཐམས་ཅད་དམར་པོར་ཡོད་པ་འདིའི་མིང་སེ་ཏུ་བནྡྷ་ར་མེ་ཤྭར་ཞེས་གྲགས་ཏེ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད་པར་གསུངས། དེ་ནས་རཱ་མ་ཎས་སྲིན་རྒྱལ་གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན། དེའི་ཕོ་བྲང་པདྨ་རཱ་ག་དང་། མཐད་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁམས་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་རྩིག་ངོས་སུ་སྲིན་རྒྱལ་མགོ་བཅུ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་ཤར་བ་

སྲིན་རྒྱལ་དངོས་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་ཆེས་པས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པའི་ཚེ་ན། སྤྲེའུ་མོ་”ཨཛྷྭའི[1]་བུ་ཏ་ཏུ་མཚྭམས་བློས་ཞིབ་མོར་བརྟགས་པས་སྲིན་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་མདེའུ་སྟེའུ་ཁ་ཅན་གྱི་མདའ་འཕངས་པས་དབུས་ཀྱི་རྟ་མགོ་བཅད་དེ་སྲིན་པོ་བསད། དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་སྲིན་པོ་བྱེ་བ་དཔག་མེད་བསད་པའི་སྡིག་སྦྱོང་དུ་རྟོད་དུས་འདིར་ཁྲབ་འཇུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དགེ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་རོལ་བའི་བྲམ་ཟེ་དག་གིས་འཆད་དོ། །སྲིན་པོ་རྣ་”བ་[2]ཊའི་བུ་བི་ཧྲི་༡༧ཿ ཞེས་པ་དེའི་ཚུལ་དུ་ད་ལྟ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོར་མཛད་དེ་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས། དེ་ནས་ཏ་ཏུ་མཚྭ་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བར་ཕྱིན་ནས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་མང་པོ་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཞག་པས་སྲིན་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ་ཏ་ཏུ་མཚྭ་གསོད་པར་བརྩམས་པ་ན། དེས་དེ་རྣམས་ལས་ཐར་ཀྱང་སླར་ཡང་གཡོ་སྒྱུའི་རིག་པ་སྟོན་ཕྱིར་ཁོང་རྣམས་ལ་ཟིན་དུ་བཙུག་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདི་ན་ཁྲིམས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ང་རང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་བཞིན་སོད་ཟེར། ཁྱོད་རང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་གང་ཡིན་དྲིས་པས། བདག་གི་མ་ཡི་ཁྲིམས་ལུགས་སུ་གསོད་ན་བང་མཛོད་དུ་བཙུག་སྟེ་ཟས་བཟར་ཟུང་ཚད་བྱིན་དང་དེས་མགྲིན་པ་འགགས་ནས་འཆིའོ། །ཕའི་ལུགས་སུ་གསོད་ན་མཇུག་མ་ལ་ཏིལ་མར་གྱིས་སྦགས་པའི་རས་དཀྲིས་ལ་མེ་སྤོར་ཅིག་ཟེར་བས། ཕའི་ལུགས་སུ་གསོད་པར་གྲོས་མཐུན་པར་གྱུར། དེར་སྤྲེའུ་འཆི་བ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ལྟས་ངན་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༨༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༢ ན། ཨཛྷྭའི * དབྱངས་ཅན་དགྱེས་རོལ་དུ། ཨཛྷྭ་ནའི ཁམས་འགྲེལ་དུ། ཨཛྷཱུ་ནྭའི
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༨༡ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། མ * སྔོན་འགྲེལ་གཞན་དག་ཏུ། བ

ཡིན་པས། རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཡིབ་ཟེར་བ་ལྟར་བྱས་པས་ལཀྵ་སྨྲ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས། ལ་ཆའི་ལྟུགས་རི་དང་བཅས་པ་མཐུག་མའི་མེས་སྐད་ཅིག་ལ་བསྲེགས་པར་བྱས་སོ། །དགའ་བྱེད་ཀྱིས་སི་ཏཱ་ཐོབ་ནས་རང་ཡུལ་དུ་འོངས་ཚེ་སྲིན་ཡུལ་ངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ། དགའ་བྱེད་ཀྱི་གཞུ་མཆོག་གིས་དཀྲུགས་ཤིང་བསྐོར་ནས་བཞག་པས་ལྷའི་མཐུས་མཚོ་གླིང་དུ་འཁྱིལ་བས་ཕྱིས་སུ་མི་ཡུལ་དུ་སྲིན་པོས་ཚུར་གྲུ་བཏང་ཡང་མི་འགྲོ་བར་སླར་ལྡོག་པས་མི་ཡུལ་དུ་སྲིན་པོའི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་མཐུས་ཡིན་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་བྲོས་པས་ཐར་བ་དང་སྲིན་པོ་འགས་རཱ་བ་ཎ་དེའི་ནུ་བོ་“ཀུམྦྷ[1]་ཀརྞ་ཞེས་པའི་དྲང་སྲོང་བསམ་གཏན་པ་དེའི་རྣ་བར་ཁྲོ་ཆུ་བླུགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱས་ཏེ་རཱ་བ་ཎ་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སྨྲས་པས། དེའི་སྣ་སྒོའི་རླུང་བརྡུབས་པ་ཙམ་གྱིས་དགའ་བྱེད་དང་ཧ་ནུ་མནྟ་གཉིས་མ་གཏོགས་སི་ཏཱ་དང་སྤྲེལ་དམག་ཐམས་ཅད་ཀེང་རུས་སུ་སོང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚིམས་ནས་སླར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་སོ། །དེར་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་རི་བོ་གངས་ཅན་དུ་དེ་རྣམས་གསོ་བའི་སྨན་ཡོད་པ་ལེན་པར་ཧ་ནུ་མནྟ་བཏང་བས་སྨན་ནོར་བ་ལས། སླར་ཡང་ལེན་དུ་བཏང་བས་རི་བོ་གངས་ཅན་ཉིད་ཁྱེར་ཏེ་བྱུང་ནས་སྨན་གང་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོལ་ཅིག་ཟེར། དགའ་བྱེད་ཀྱིས་རི་གངས་ཅན་དེ་ལས་སྨན་བཙལ་ནས། སྨན་དེས་ཀེང་རུས་སོང་བ་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་གསོས་ཟིན་པས། ཧ་ནུ་མནྟ་ལ་རི་བོ་གངས་ཅན་འདི་སྔར་གྱི་རང་གནས་སུ་སྐྱོལ་ཅིག་བྱས་པ་དང་། དེས་ཚེགས་ཆེ་ཟེར་ནས་རི་བོ་འཕངས་པས་སྔར་གྱི་ཞུལ་དུ་སོང་ཡང་དེ་ཙུང་ཟད་ཡོ་ཞེས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༤༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། ཀུམྦྷ * ཁམས་འགྲེལ་དང་འཇུ་མི་ཕམ་གྱི་འགྲེལ་བར། ཀུམྦྷ ཞང་ཞུང་བའི་རྣམ་ཏའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ། ཨུ་པ

གྲགས། རི་དེ་ལས་གངས་ཀྱི་ཆལ་བུ་དུ་མ་ཞིག་ཆད་པ་རི་ཧྲི་སེ་ཡིན་ཅེས་དྲང་སྲོང་གྲོག་མཁར་བས་སྨྲོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་སི་ཧླ་དང་བཅས་པ་མེ་ཏོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་ལ་ནུ་པོ་ཧྣ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པར་གཤེགས་ཏེ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་རོལ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གཏམ་རྒྱུད་དུ་གྲགས་སོ། །

ཡང་སྣར་ཐང་བས་དགའ་བྱེད་རྣ་མ་ꣳ་འདི་ད་ལྟའི་མགོན་པོ་གྱུར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་འདིས་གཟའ་སྤྱིན་པ་ལ་མདའ་རྡེག་པར་བརྩམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲགས། སྔོན་དང་ད་ལྟར་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཉིན་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་འཆད་ཀྱང་རྫོགས་རྒྱུ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་སོ། །

ཉེར་གསུམ་པ། བསྔོན་དོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ བསྔོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། བསྔོན་དོར་དག་ནི་བསྔོན་བྱས་ནས། །

དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་སྟེ། །

ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྔོན་ནས། དོན་གཞན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཁས་བླངས་པ་སྟོན་པའི་ངག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ལ་བསྔོན་དོར་དང་། ཡུལ་ལ་བསྔོན་དོར། རང་བཞིན་ལ་བསྔོན་དོར་དང་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་ཆོས་ལ་བསྐྱོན་དོར་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བསྙོན་ནས། དེའི་ཤུགས་ལས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ནམ་དོན་གཞན་ཞིག་གི་ནུས་པ་ཙུང་ཟད་སྟོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། འདོད་པ་དག་ནི་མདའ་ལྡེ་བ། །
མ་ཡིན་སྒྲོ་ལྡན་སྟོང་ཕྲག་ཡོད། །

ཅེས་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་མདའ་ལྡེ་བ་ཞེས་པའི་མདའ་ལྡེ་ལ་འདྲེན་ཚུལ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་དྲེགས་པར་བྱེད་པ། རྨོངས་པར་བྱེད་པ། ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ། བརྒྱལ་བར་བྱེད་པ། སེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་ལྔ་སྟེ། འདོད་ལྷ་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་མདའ་ལྡེ་བ་ཞེས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གྲགས་ཀྱང་། དོན་དངོས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ལྷ་ལ་སྒྲོ་ལྡན་ཏེ་མདའ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་དོ། །ཞེས་འདོད་ལྷའི་ཁྱད་ཆོས་མདའ་དངོས་ལ་བསྙོན་པ་མ་ཡི་པར་མདའ་དེའི་གྲངས་ཙམ་ལ་བསྙོན་ནས་མདའ་ལྡེ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་མི་ནུས་པས་མདའ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས། འདོད་ལྷའི་མདའ་ལྡེ་བོ་འདི་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཚིག་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་པར། འདོད་ལྷ་ནི་མདའ་ལྡེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མདའ་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཤུགས་ལས་དེའི་མདའ་ལྡེའི་ནུས་པ་དེ་མདའ་སྟོང་ཕྲག་གི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བའི་དོན་གཞན་ཙུང་ཟད་བསྟན་པ་གོ་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས་འདི་ཡི། །
གྲངས་མེད་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཐུན་དབང་གཞན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་སྤོབས་པའི་ཚོགས། །

འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལགས། །

ཞེས་ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དོན་དམ་དུ་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་ནས་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། འོན་ཀྱང་དྲན་དབང་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་སྤོབས་པ་འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་དོན་གཞན་ཞིག་བཀོད་པའི་ཤུགས་ལ་ཞྭ་ལུ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ནུས་རྩལ་ཙུང་ཟད་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རྣམ་འདྲེན་དུས་འཁོར་ཞབས་དེའི་མཁྱེན་རབ་ནི། །

གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཆོས་ཀུན་ཇི་ལྟར་གཟིགས། །

ཤེས་བྱར་གང་སྲིད་ཚིག་དོན་མཐའ་ཡས་པ། །

མཁྱེན་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གྲངས་ལས་བརྒལ། །

ཅེས་དུས་འཁོར་ཞབས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་པོ་དེས། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཟེར་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གཅིག་གིས་ཡུལ་གྲངས་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་ཏེ་གཟིགས་མི་ནུས། ཞེས་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ལ་བསྟོན་ནས་དུས་ཞབས་པ་ཁོང་གི་མཁྱེན་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རེ་རེའི་ཚིག་དོན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རེ་རེའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྟེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གྲངས་ལས་ཀྱང་བརྒལ། ཅེས་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་ཁྱད་ཆོས་དངོས་ལ་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེའི་གྲངས་ཙམ་ལ་བསྟོན་ནས། དོན་གཞན་ཞིག་བཀོད་པས་དུས་ཞབས་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ནུས་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དུས་ཞབས་པ་འདི་ནི་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་སློབ་མ་ཡིན། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ཚུང་

དུས་དགེ་རྒན་དུ་ཞུས་ཀྱང་མ་ཐེབས་པ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། འདི་ནི་བོད་མཁས་ཀྱི་དགེ་རྒན་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྙམ་བརླིང་མཁྱེན་རྩལ་ཡུག་གཅིག་གིས། །
བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ཇི་ལྟར་གཟིགས། །
ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་ཐབས་ལ་མ་རྨོངས་པའི། །
དེ་སྙེད་མཁྱེན་པའི་བློ་གྲོས་བགྲང་ལས་འདས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་བསྙོན་དོར་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་ལས་དངོས་ལ་བསྙོན་ནས། དེ་མིན་པའི་བྱེད་ལས་གཞན་ཞིག་སྟོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཙན་དན་ཟླ་འོད་དལ་བུ་ཡི། །
ལྷོ་ཕྱོགས་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་འདི། །
མེ་ཡི་རང་བཞིན་སྦྱོ་བ་སྟེ། །
གཞན་གྱི་ངོར་ནི་བསིལ་ཞེས་གྲགས། །

ཞེས་བསྙོན་བྱའི་ཡུལ་ཙན་དན་དང་། ཟླ་འོད་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་ཡི་བཞོན་པ་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རླུང་འདི་རྣམས། ཡུལ་ཅན་ཆགས་པས་གཟིར་བའི་སྐྱེ་བོ་བདག་གི་ངོར་ཚ་ཞིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱོ། ཞེས་ཡུལ་གྱི་བྱེད་ལས་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་བསྙོན་མེད། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་བོ་གཞན་པ་སྟེ། མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བས་ཉེན་པའི་འདོད་ལྡན་མའི་ངོར་ཡིན་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་ངོར་བསིལ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་ཙན་དན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་བསིལ་བའི་

བྱེད་ལས་དངོས་ལ་བསྔོན་ནས་ཚ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་གི་ངོར་བྱེད་ལས་གཞན་ཏེ་བསིལ་བར་ཡང་གྲགས་སོ་ཞེས་པའི་ལོ་གྲགས་ཟེར་གསུམ་གཞན་འདོད་འགོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་སེམས་རྒྱལ་དུ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་ངོར། ཡུལ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་ནས་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་དེ་བསྔོན་དོར་མ་བྱས་ནའང་ཡུལ་ཅན་བྲལ་བའི་ཉེན་པ་མོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་བལྟོས་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་བསིལ་བ་ལ་བསྔོན་ཏེ། ཚ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་ལ་བསྔོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ལ་བསྔོན་དོར་ཞེས་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དཔང་ལོས་ངག་འདི་དག་ནི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟོས་ནས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་བསྔོན་གྱི། ཡུལ་ཀུན་ལ་བལྟོས་ཏེ་མིན་པས་ན་ཡུལ་ལ་བསྔོན་དོར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྔོན་བྱ་ཡུལ་ལ་མ་བཞག་པར་སྔོན་བྱེད་ཡུལ་དུ་འཛོག་པའང་ཡོད་དོ། །

(ག) ཧ་ནུ་མནྟས་འཕངས་པའི་རི། །

དཀར་ཞེས་ཕལ་ཆེར་དྲིལ་སྒྲོག་ཀྱང་། །
དབང་ཤེས་འབྲེལ་ལྡན་བདག་ཅག་ལ། །
ཨིནྡྲ་ནི་ལའི་མདོག་ཏུ་མངོན། །

ཞེས་སྔོན་དཔག་བྱེད་རྣ་མ་ཊའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱལ་བོ་རྣ་མ་ཊས་སྐྱན་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་སྤྲེའུ་ཧ་ནུ་མནྟས་རི་བོ་གངས་ཅན་ཉིད་ཁྱེར་ཏེ་བྱུང་བ་དེ་སྐབས་སྤྲེའུས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་རང་གནས་སུ་འཕངས་པའི་གངས་རི་ཆེན་པོ་དེའི་ཁ་དོག་དཀར་ཞེས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲོགས་ཀྱང་། མིག་གི་དབང་ཤེས་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཅག་གི་སྣང་ངོར་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྟེ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདོག་ཏུ་མངོན། ཞེས་

དབང་ཤེས་འཁྲུལ་ལྡན་གྱི་མི་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཡུལ་གངས་རིའི་ཁ་དོག་ལ་བསྟོན་ནས། ཡུལ་ཅན་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་དངོས་པོ་དེའི་ཁྱེད་ལས་གཞན་ཞིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་བརྗོད་འདི་ལ་མཁས་པ་ལ་ལས་དོགས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ནའང་། ཡུལ་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟས་ནས་དངོས་པོའི་ཡུལ་དེ་ལ་བསྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པས་དོགས་པའི་གནས་མེད་དོ། །

(བ) ཟུར་ཕུད་ལྡ་ལྡན་ལྷག་པའི་ལྟ་འདི་ཉིད། །
སྣུ་སྣེགས་བྱེ་བ་སྟོང་གི་བློ་གྲོས་ལ། །
མྱུན་པའི་དངོས་པོ་གསར་དུ་སྒྲིན་པོ་སྐྱེ། །
གཞན་དུ་ཤེས་རབ་གསལ་བའི་ལྟ་ཞེས་གྲགས། །

ཞེས་ཟུར་ཕུད་ལྡ་ལྡན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་བྱེ་བ་སྟོང་གི་བློ་གྲོས་ལ་མྱུན་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེར་བ་ཞེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡུལ་དེའི་ཁྱེད་ལས་དངོས་ལ་བསྟོན་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་སྨྲ་བའི་མུ་སྟེགས་པའི་ཚོགས་ལ་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་གསར་བ་སྒྲིན་པར་བརྗོད་ནས། སླར་ཡང་ཡུལ་ཅན་གཞན་ཏེ་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟོལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ཞེས་གྲགས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་ངོར་ཡུལ་དེའི་ཁྱེད་ལས་ཤེས་རབ་སྟོལ་བའི་ལྟ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་མུ་སྟེགས་པ་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡུལ་དེའི་ཁྱེད་ལས་ཤེས་རབ་སྟོལ་བ་ལ་བསྟོན་ནས་ཤེས་རབ་མི་སྒྲིན་པར་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་གསར་བ་སྒྲིན་ཞེས་ཡུལ་གྱི་ཁྱེད་ལས་དངོས་ལ་བསྟོན་དོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རབ་ཡངས་མཁའ་ཡི་མཛེས་བྱེད་ནམ་མཁའི་ནོར། །

མཚན་སྦྱོད་འབྱུང་བོའི་གཟུགས་འཚང་བྱ་རོག་དགྲར། །

ལོང་བྱེད་ལྡུན་པའི་གཏེར་གྱི་གོང་བུ་སྐྱེ། །

གཞན་དུ་སྣང་བྱེད་འོད་བརྒྱའི་ཐིག་ལེར་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་བསྒྲོན་དོར་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྟོན་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་སྟོན་པའི་ངག་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། བདུད་རྩི་ཟགས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན། །

ཟླ་བ་ཞེས་པར་བདག་ཅག་འདོད། །

དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་གཞན། །

དུག་ཟགས་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །

ཅེས་བདུད་རྩི་ཟགས་པའི་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་། བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། དོན་གྱི་བདག་ཅག་འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཟླ་བ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པར། དེ་ལས་གཞན་དུག་ཟགས་པའི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་བདུད་རྩིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དངོས་ལ་བསྟོན་ནས། དེའི་འགལ་ཟླ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཟླ་བའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུག་ཟགས་པའི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་བསྟོན་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཡིད་འོང་མཛའ་མོའི་བཞིན་རས་དེ། །

རང་བཞིན་དཀར་བའི་མདོག་ཉིད་དུ། །

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ག་བུར་གྱི། །

ཁུ་བ་དག་གིས་བྱུགས་པའོ། །

ཞེས་གྲོགས་མོའི་གདོང་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་འདི་ནི་ཁོ་མོའི་གདོང་གི་རང་བཞིན་དཀར་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ནི་ག་བུར་སོགས་ཀྱི་ཁུ་བས་བྱུགས་པ་ཡིན། ཞེས་མཛའ་མོའི་གདོང་དཀར་བའི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་བསྙོན་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དགའ་བ་གསར་བ་གསར་བ་འཕེལ་བྱེད་ཅིང་། །

ཡིད་རྗེས་མཐུན་ལ་དགའ་བྱེད་མ་ཞེས་འབོད། །

བཞིན་ངན་ཅནྡྲ་ལྀ་འདི་མཐོང་མ་ཐག །

དབང་མེད་ཡི་གཡོག་པ་བྱེད་ལ་ལྟོས། །

ཞེས་དགའ་བ་གསར་བ་སྟེ་གློ་བུར་དུ་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཡིད་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་མཛེས་མ་འདི་ལ་དགའ་མ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་འབོད་ཀྱང་དོན་དུ་འཕྱོན་མ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ངན་ཅིང་ཙཎྜ་ལཱི་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་མོ་ཅན་འདི་ནི། བདག་གིས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་ཡི་གཡོག་པར་བྱེད། ཅེས་ཆོས་ཅན་མཛེས་མ་དེའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགའ་བ་གསར་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དེ་ལ་བསྙོན་ནས། དེའི་འགལ་ཟླ་སྟེ་མཛེས་མ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་དངོས་དེ། རྣམ་འགྱུར་གཞན་པ་ཁྲོ་གཏུམ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འབྲུག་སྒྲས་མངལ་འཛིན་སྨྲོས་པའི་མཐུག་སྤྲིའི་མདངས། །

རང་བཞིན་མཛེས་པའི་སྤྱི་རིས་མ་ལེགས་ཏེ། །

ཐུལ་བྱུང་བཟོ་བའི་ལག་སོར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །

ངོ་མཚར་མཛེས་པའི་རིས་སུ་ཕབ་པར་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་དང་། ཡུལ་དང་། རང་བཞིན་བཅས་བསྟོན་དོར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་ཞིབ་ཆ་འདོན་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་ཙུང་ཟད་མ་འདྲེས་པར་རིགས་ལམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་དཀའ་བས། སྤྱིར་སྙན་ངག་གི་དཔེ་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཙོ་ཆེར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་། རྒྱན་འདི་གསུམ་གྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི༑ བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བསྟོན་པ་ནི་ཆོས་ལ་བསྟོན་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་བསྟོན་པ་ནི་ཡུལ་ལ་བསྟོན་དོར་བ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དངོས་གང་ཡིན་པ་དེར་བསྟོན་པ་ལ་རང་བཞིན་བསྟོན་དོར་ཞེས་གཙོ་ཆེ་ཚུང་གི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས། ལྷག་པར་དུ་རྒྱན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་གསལ་བ་ལྟར། ཡུལ་ལ་བསྟོན་དོར་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་བསྟོན་བྱའི་ཅན་དན་སོགས་ཀྱི་རང་གི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་བསྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་བསྟོན་དོར་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་མ་བལྟོས་པར་དངོས་པོ་རང་གི་རང་བཞིན་དངོས་ལ་བསྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་དཀྱེས་གླུ་ལས་འདི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བས། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་རང་བཞིན་སྔོན་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟོན་ནས་མཐིང་བྱུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་རྩ་བ་ལས།

དཔེ་ཡི་བསྟོན་དོར་སྤང་ཉིད་དུ། །
དཔེ་རྣམས་ལ་ནི་རབ་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་དཔེ་བསྟོན་དོར་སོགས་དཔེ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས། གཞན་བསྟོན་དོར་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལས་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་རྒྱ་ཆེར་མཚོན་ནུས་སོ། །

ཉེར་བཞི་བ། སྦྱར་བའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ སྦྱར་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ། མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བར། སྦྱར་བ་གཟུགས་གཅིག་ལྡན་པའི་ཚིག །
དུ་མའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གམ་སྒྲའི་གཟུག་གཅིག་གི་སྒྲ་དོན་གང་རུང་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཆོས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སམ་དུ་མས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་རྒྱན་འདི་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་སྟེ།

ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་མི་དད། །ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་དང་། །
བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། །བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པ་དང་།
འགལ་བའི་ལས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། །ངེས་པ་ཅན་དང་ངེས་པ་འགོག །
འགལ་མིན་འགལ་བ་ཅན་དང་དགུ། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་

བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་གཞི་གཉིས་ཀ་ལའང་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་བྱེད་མི་དགོས་པར་གཉིས་ཀའི་གང་ལའང་སྦྱོར་ཚོག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

 རྩ་བར། ཨུ་ད་ཡ་གནས་མཛེས་པ་ཅན། །
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་འདི། །
སྨི་དྲུ་ཀ་རཿའཛིག་རྟེན་གྱི། །
ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྦྱོར་གཞི་ནྲ་ཛ་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་ཏེ། ཁྱད་གཞིའམ་སྦྱོར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་སམ་སྦྱོར་ཆོས་བཞི་ལ་སྦྱོར་ཏེ། སྦྱོར་ཆོས་དང་པོ་ཨུ་ད་ཡ་ནི་སྒྲ་དོན་གྱི་དབང་གིས་དར་བ་དང་འཆར་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། སྦྱོར་གཞི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་སྲིད་དར་བ་དང་། སྦྱོར་གཞི་ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ཤར་གྱི་རི་བོ་ལས་འཆར་བཞིན་པ་དང་། སྦྱོར་ཆོས་གཉིས་པ་གཏྟི་སྣན་ཅེས་པ་བོད་སྐད་དུ་མཛེས་པ་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ཀུན་དང་མཐུན་པའམ་གཟུགས་བཟང་བའི་མཛེས་པ་དང་། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ཟླ་འོད་ཀྱི་མཛེས་པ་ལ་སྦྱོར། སྦྱོར་ཆོས་གསུམ་པ་རཀྟ་མཎྜལ་ཞེས་རཀྟ་ནི་ཆགས་པ་དང་དམར་པོ་སོགས་ལ་འཇུག །མཎྜལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་པ་སྙེ་མངའ་འབངས་ལ་བྱམས་པ་དང་། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་ཆ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དམར་བའི་འོད་ཀྱི་མདངས་འཕྲོ་བ་དང་། སྦྱོར་ཆོས་བཞི་བ་སྨྲི་དྲུ་ཀ་རཿཞེས་པའི་སྨྲི་དྲུ་ནི་འཇམ་པའི་དོན་དང་། ཀ་ར་ནི་སྒྲ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དཔྱ་ཁྲལ་དང་འོད་ཟེར་ལ་འཇུག་པས། སྦྱོར་གཞི་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་དཔྱ་ཁྲལ་འཇམ་པའམ་ཡང་བ་དང་། ཟླ་བའི་སྐབས་

འཇམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཚ་བས་གདུང་བ་སེལ་ཞེས་སྦྱར་ཆོས་འདི་དག་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་པ་སྟེ་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱར་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་གཙོད་མཚམས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་པོ་འདིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ༑ །འདི་ལ་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །

(ཀ) མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་ཤིན་ཏུ་དཀར། །

གདུང་བ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱེད། །

བདུད་རྩིའི་ཚོགས་རྣམས་ཅི་ཡང་སྤྲོ། །

དགའ་བའི་ཚོས་གར་འཕེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་སྦྱར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྦྱར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ་དང་པོ་གདུང་བ་སེལ་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐབས་སུ་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བ་དང་། ཟླ་བས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བ། སྦྱར་ཆོས་གཉིས་པ་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ནི། ལྷ་མོས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཟླ་བས་བསིལ་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད། སྦྱར་ཆོས་གསུམ་པ་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་སྤྲོ་བ་ནི། ལྷ་མོའི་སྐུ་ལ་གཟི་འོད་འབར་བ་དང་ཟླ་བ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྤྲོ་བ་སྟེ། སྦྱར་ཆོས་འདི་དག་ནི་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་ཅིང་སྦྱར་གཞི་གཉིས་པོའི་གང་ལའང་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་མི་དད་དུ་སྦྱར་ནས། སྦྱར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཟླ་བ་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བའི་ཚོས་གར་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔྱེས་གླུ་ལྟར་ན། འདི་ལ་སྦྱར་ཆོས་གཉིས་ལས་མི་ཚང་ཞིང་སྒྲ་དོན་གང་ལ་སྦྱར་ནའང་ཚོག་པར་བཞེད་དོ། །

(ཁ) གཉིས་སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་མདོན་མཐོ་བ། །

མཁྲིན་སྔོན་ཅན་གྱི་གཙུག་ཕུད་ལ་གནས་པའི། །
ཡིད་འོང་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསར་ཆགས་པ། །
དཔལ་འདི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཡི་གར་འོང་། །

ཞེས་རྐང་བ་གསུམ་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསར་ཆགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཟླ་བ་དང་རྨ་བྱའི་གཙུག་ཕུད་ཀྱི་སྒྲོའི་མིང་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་སྦྱོར་གཞིར་བྱས་ཏེ། སྦྱོར་ཆོས་དང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་སྦྱོར་གཞི་ཟླ་བའི་སྐབས་ཟླ་བ་དྲང་སྲོང་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། སྦྱོར་གཞི་རྨ་བྱའི་སྐབས་རྨ་བྱ་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། སྦྱོར་ཆོས་གཉིས་པ་མཁྲིན་སྔོན་ཅན་ཏེ། ཟླ་བ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་གཙུག་ན་གནས་པ་དང་། རྨ་བྱའི་གཙུག་ཕུད་ཀྱི་སྒྲོ་མཁྲིན་སྔོན་ཅན་ཏེ་རྨ་བྱའི་གཙུག་ན་གནས་པའི་སྦྱོར་གཞི་ཟླ་བ་དང་རྨ་བྱའི་གཙུག་ཕུད་འདི་ནི་འཇིག་རྟེ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་། ཞེས་སྦྱོར་གཞི་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཆོས་གཉིས་ཏེ་སྦྱོར་བ་གསུམ་གའི་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་ཅིང་སྦྱོར་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། ། (འདི་ནི་སྒྲ་སྦྱོར་ཀོ་ན་ཡིན།)

ཡང་ན། སྤོ་བསངས་སྙིག་མོའི་མཆར་སྡུག་མཛེས་པའི་རྒྱན། །
བཅུད་ལྡན་རོལ་མའི་འདོད་དགའ་འཕེལ་བའི་གཞི། །
ཡིད་འོང་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཛེས་སྡུག་གཟུགས། །
འཇིག་རྟེན་མཛེས་པའི་དཔལ་དུ་ཅི་ཡང་བཞད། །

ཅེས་སྦྱོར་ཆོས་སྤོ་བསངས་སྙིག་མོ་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་བུད་མེད། སྦྱོར་ཆོས་བཅུད་ལྡན་རོལ་མ་སྟེ་བུད་མེད་དར་མ་དང་བུང་བ། སྦྱོར་གཞི་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་པདྨ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཕ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དོན་ཕ་དད་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེར། དོ་ཥྚ་ཀ་རེ་ཏ་སམ་ཧྣ་ན། །

ནཀྵ་ཏྲ་པ་ཐ་བརྟེ་ནྣ། །

"པྲ་[1]ཛྙཱ་པྲ་དོ་"ཤོ[2]་མ་མི"ཛྭ[3]། །

མ་ཕྲི་ཡཾ་ཀིཥྐ་ནྣཧྣ་ཏེ། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་དཔེ་འདི་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མཚམས་སྦྱོར་ཕྲད་མ་ཕྲད་སོགས་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཟླ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ཕ་དད་པ་གཉིས་སྟོན་པས། དེ་ཡང་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱོར་སྐབས་ཚིག་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

རྒྱལ་རིགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པ། །

རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་། །

བསྔོངས་ནས་སྐྱོན་མང་དག་གིས་བདག །

དགའ་མེད་འདི་ལྟར་ཅིས་མ་མནར། །

ཞེས་པ་སྟེ། ནཀྵ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་སྦྱར་ཆོས། ཁྱད་ཆོས་ཀྵཏྲ་རྒྱལ་རིགས། པ་ཐ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། པྲ * དཔེའི་དགོངས་རྒྱན་དང་ཁམས་འགྲེལ་གཉིས་སུ། ཛྙ
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ཤོ * དཔེའི་དགོངས་རྒྱན་དང་ཁམས་འགྲེལ་གཉིས་སུ། ཧོ
3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ཛྭ * དཔེའི་དགོངས་རྒྱན་དང་ཁམས་འགྲེལ་གཉིས་སུ། ཛྭ

ལམ། བཧྲི་ནཱ་འཇུག་པའམ་གནས་པ། འདི་དག་གི་སྔོན་དུ་དགག་པའི་"ཉ[1]་བཞག་པའི་ན་ཀྲཱྀ་ཏཱ་ཞེས་རྒྱལ་རིགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་དང་། ནཱ་རྐོ་རྒྱལ་པོ། དོ་ཁ་སྐྱོན། ཨཱ་ཀ་ར་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་དོ་ཁཱ་རས་མཚམས་སྦྱར་བས། རྒྱལ་པོ་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་དང་ཞེས་དང་། སམྦྷ་རྣ་ན་བསྔོངས། སླར་ཡང་། ཕྲ་མང་བོ། དོ་ཁ་སྐྱོན། སྨྲ་བདག །ཨིཅྪ་འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པས། བསྔོངས་ནས་སྐྱོན་མང་དག་གིས་བདག་ཅེས་དང་། མ་བྲི་ཡ་དགའ་མེད། ཀི་ན་ཅེས། ན་བླ་རྣ་ཧི་མ་མནར་བའི་དོན་ཏེ། དགའ་མེད་འདི་དག་ཅེས་མ་མནར། ཞེས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟེ་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་ངན་པ་འདི་བྱ་སྤྱོད་ངན་ཞིང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་མི་དགེ་བའི་སྐྱོན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཅན་སྐྱེ་བོ་དག་དང་ལྷན་དུ་བསྔོངས་པའམ་འབྲེལ་ནས། འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཚེ་བར་གྱུར་པས། དགའ་བ་མེད་པ་འདི་དག་གིས་ཅེས་མ་མནར་ཏེ། ཞེས་གཅིག་གི་གཙོད་མཚམས་གཅིག་དང་། ཡང་སྦྱར་གཞི་ཟླ་བ་ལ་སྦྱོར་སྐབས། གོང་གི་རྒྱ་དཔེའི་ཚིག་དེ་མཚམས་སྦྱོར་ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

རྒྱ་སྐར་ལམ་ལ་རབ་གནས་པ། །
མཚན་མོར་བྱེད་པ་དང་བསྔོངས་ནས། །
སྲོད་ལ་ཡིས་ནི་བདག་འདི་ལྟར། །
དགའ་བ་མེད་པར་ཅེས་མ་མནར། །

ཞེས་ནཀྲཱ་ཏཱ་རྒྱ་སྐར། པ་ཐ་ལམ། བཧེ་ནཱ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའམ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། ཉ༷ * དཔྱེའི་དགོངས་རྒྱན་དང་ཁམས་འགྲེལ་གཉིས་སུ། ནཉ༷

སྐར་ལམ་ལ་རབ་གནས་པ་ཞེས་དང་། དོ་ཀྵ་མཚན་མོ་དང་། ཀ་ར་བྱེད་པ་སྐྱེ་མཚམས་སྦྱོར་བས་མཚན་མོར་བྱེད། སམྦ་ཧླ་ན་བསྒོངས་པ་སྐྱེ། མཚན་མོར་བྱེད་པ་དང་བསྒོངས་ནས་ཞེས་དང་། པ་དོ་ཥ་མཚན་མོའི་དབང་པོ་སྐྱེ་སྒྲོད། མླ་མླ་བདག ཨིཙྪ་འདི་ལྟར་ཏེ། སྒྲོད་ལ་ཡིས་ནི་བདག་འདི་ལྟར་ཞེས་དང་། ཧླ་རྐླ་ཟླ་བ་སྐྱེ་སྦྱོར་གཞི་དང་། མ་བྲི་ཡ་དགའ་བ་མེད་པ་སོགས་ཚིག་ལྷག་མ་རྣམས་འདྲ་བས། དགའ་བ་མེད་པར་ཅེས་མ་མནར། ཞེས་ཟླ་བ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་ལམ་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའམ་རྒྱུ་བ་འདིས་མཚན་མོའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མཚན་མོ་དང་བསྒོངས་པའམ་འབྲེལ་ནས་སྒྲོད་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན། ཟླ་བ་འདིས་གཉེན་དང་བྲལ་བའི་འདོད་ལྡན་བདག་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་འདོད་པས་གདུངས་པས་ཅེས་མ་མནར་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེའི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས། སྦྱོར་གཞི་དང་བོ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཆོས་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་གིས་དོན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྟོན་པས་ན་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་། དོ་ཀྵ་ཀ་ར་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་དོ་ཀྵ་སྐྱོན། ཨཱ་ཀ་ར་འབྱུང་གནས། ཟླ་བའི་སྐབས་དོ་ཀྵ་མཚན་མོ། ཀ་ར་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་ཨཱ་ཀ་ར་གནས་པ་ལ་སྦྱར། ནཀྵ་ཏྲའི་ན་དེ་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་དགག་ཚིག་སྐྱེ་ན་སྦྱར་བས་མི་གནས་པ་ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་སྐབས་སུ་ནཀྵ་ཏྲ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་མིང་དུ་བཞག་པ་ལྟར། སྒྲའི་མཚམས་སྦྱོར་ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡིན། འདིའི་སྦྱོར་གཞི་ཟླ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་སྟེ། ཤོང་འགྱུར་ལས། མཚན་མོར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ནས། །སྒྲོད་ཟླ་ཡིས་ནི་བདག་འདི་ལྟར། །ཞེས་དང་། ཡང་འགྱུར་ལ་ལར། མཚན་མོའི་གནས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིས། །སྒྲོད་ལ་ཟླ་བས་བདག་འདི་ལྟར། །ཞེས་པ་ལྟར་

སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་དག་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་འདི་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་མར་སྟོན་པའི་དཔེ་དེ་འདྲ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འབྱུང་དཀའ་ནའང་། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྟོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

(ཀ) དུས་རྣམ་ཀུན་ལས་ཡོལ་མེད་ཅིང་། །
ལེགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཁུངས། །
གཏིང་མཐའ་ནམ་ཡང་རྙེད་མིན་པའི། །
གཏམ་འདི་སྐྱེ་བོའི་ཁ་ལས་སྒྲོག །

ཅེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེའི་སྦྱར་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས། དུས་རྣམ་ཀུན་ལས་ཡོལ་མེད་རླབས། །ལེགས་པའི་ནོར་བུ་མང་འབྱུང་ཁུངས། །རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་རྙེད་མིན་པའི། །གཏམ་འདི་ཚོང་བའི་ཁ་ལས་སྒྲོག །ཅེས་སྦྱར་ཆོས་ཡོལ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་དང་། ལེགས་པ་མང་པོ་ནི་ནོར་བུ་མང་པོ་དང་། ཁུངས་ནི་ནོར་བུ་འབྱུང་བའི་ཁུངས་དང་། གཏིང་མཐའ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་དང་། སྐྱེ་བོ་ནི་ཚོང་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཡང་སྦྱར་གཞི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐབས། དུས་ལས་ཡོལ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཁུངས། །མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ་རྙེད་མིན་པའི། །གཏམ་འདི་བློ་ལྡན་ཁ་ལས་སྒྲོག །ཅེས་ཡོལ་བ་མེད་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཡོལ་བ་མེད་པ་དང་། ལེགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁུངས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁུངས། གཏིང་མཐའ་ནི་མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ། སྐྱེ་བོ་ནི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། གོང་གི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་དོན་གཉིས་ལ་སྦྱོར་རིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཞེད། ལ་ལས་དཔེར་བརྗོད་འདིར་སྦྱར་གཞི་མེད་པ་དང་། ཚིག་གི་གཙོད་

མཚམས་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ཐ་དད་ཚིག་འདྲ་ཞེས་དོན་མ་གྲུབ་ཅིང་ཚིག་ཐ་མི་དད་པའི་སྦྱར་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་སྐྱོན་བཤད་ནའང༌། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་མི་ཐོན་པར་དགོངས་ནས་སློབ་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

(ཁ) ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཤིང་རྟ་ཡིས། །
བསྐྱོད་པའི་དཔལ་གྱི་འདབ་མ་ཡིད་འོང་མ། །
ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲིད་པས་འཁོར་འགྲོ་བ། །
འདི་དག་རྣམས་ལ་གཏད་སོ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །

ཅེས་སྦྱར་གཞི་ཉི་མ་དང་སྐྱིད་འཚོང་མ་གཉིས་ཏེ། ཉི་མའི་སྐབས། སྐྱེ་འགྲོའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉི་མའི་ཤིང་རྟའམ་རྟ་བདུན་ཅན་གྱིས་གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱོད་པའམ་འདྲེན་པའི་འདབ་མ་ཡིད་འོང་མ་སྟེ་ཉི་མ་འདི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་རྟག་པར་མི་གནས་པར། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་བར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གཏད་སོ་ཅི་ཡོད། ཅེས་འགྲོ་བ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་སྟོན་པ་དང༌། ཡང་སྐྱིད་འཚོང་མའི་སྐབས། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་སྐྱིད་འཚོང་བ་དེ་ལ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲིད་པ་ཞུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་ཚུལ་མིན་གྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་ཡང་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གཏད་སོ་ཅི། ཞེས་ལུས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་སྦྱར་ཏེ་ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བའི་དོན་མཚོན་པའི་དཔེར་བརྗོད་འདྲ་མི་

ཕམ་པས་མཛད་པ་ལས།

ཆུ་དང་ལྡན་པའི་པདྨ་གཞོན་ནུ་འདི། །
ཆུ་འཛིན་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་བྱེད་ཅིང་། །
ཆུ་ཤེལ་གནས་བཟང་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ན། །
ཆུ་བཅུད་ཆང་གིས་མྱོས་བཞིན་བདེ་བར་ཟེམ། །

ཞེས་ཆུའི་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་མེ་ཏོག་པདྨ་འདི་ཆུ་འཛིན་ཞེས་ཡར་བཅད་ནས་འདིས་ཆུ་འཛིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དབང་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞེས་མིག་ལ་མཛེས་པ། སྣར་དྲི་ཞིམ་པ། ལུས་ལ་རེག་པས་འཇམ་པ། པདྨའི་སྦྲང་རྩིའི་རོ་མངར་བ། བྱུང་བ་འཁོར་བའི་སྒྲ་སྙན་པ་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཆུ་ཤེལ་གནས་བཟང་སྟེ་ཟླ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ན། ཆུའི་བཅུད་ཆང་འཐུང་བས་མྱོས་པའམ་བཟི་བའི་མི་བཞིན་དུ་བདེ་བར་ཟེམ་ཞེས་གཟིམ་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཡང་ཆང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ན། སྔོན་ལྷ་ཚངས་པས་བསྒོ་བ་ལྟར། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་དོན་དུ་འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ན། ཐོག་མར་དུག་གི་སྐྱེས་བུ་ནག་པོ་ཞེས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་མིད་པས་མདོག་ནག་པོར་གྱུར། དབང་ཕྱུག་གིས་འཐུང་བས་མགྲིན་པར་ཆགས་ཏེ་གནས་པས། དབང་ཕྱུག་གི་མགྲིན་པ་སྔོན་པོར་གྱུར། དེ་ནས་ཟླ་ཚེས་བྱུང་བ་དབང་ཕྱུག་གི་མགོ་བོའི་རྒྱན་དུ་བཅིངས། དེ་ནས་དཔལ་མོ་ཞེས་པའི་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་བྱུང་བ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་བྱས། དེ་ནས་རྟ་མགྲིན་རིང་བ་དང་ཤིང་ཡོངས་འདུ་སོགས་ལྷ་རྫས་དུ་མ་བྱུང་བ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར། དེ་ནས་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མ་པདྨ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ། ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། ང་ནི་ཆང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སུས་འཐུང་ན

སྨྱོས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། དྲེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་འཇིགས་ནས་མ་འཐུངས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུངས་སོ། །དེ་ནས་བདུད་རྩི་བྱུང་སྣེ་སྣོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་བཀང་བ་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་ནས་ལྷ་རྣམས་ཡིད་མྱུག་པར་གྱུར་ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བརྐུས་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཆང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་ཏེ། ཆུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་བུད་མེད་པདྨ་གཞོན་ནུ་ལྟར་འོང་བའི་ཆང་འདིས་ཆུ་འཛིན་ཏེ་ལྟེ་ཡི་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལྟེ་ནི་ཆུ་ཁམས་དང་མཆིལ་མ་དང་ལྡན་པས་ན་ཆུ་འཛིན་ཞེས་བྱ། ཆང་གི་རོས་ལྟེའི་ཡུལ་དུ་རོ་ཞིམ་མངར་དང་ལྡན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་གི་གཙུག་རྒྱན་ཟླ་ཚེས་དང་། ལྷ་རྣམས་འདུས་པའི་གནས་བཟང་པོ་ཤིང་ཡོངས་འདུ་སོགས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཐོག་མར་བྱུང་བའམ་བཀྲ་བའི་དུས་སུ་ཆང་འདི་ཡང་དེ་དང་ལྷན་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་ཐོབ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་ཆང་དེ་འཐུངས་པས། སྨྱོས་པའི་དགའ་བདེས་མིག་ཟུམ་ཟུམ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི། ཆུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀླུ་ཆེན་པདྨ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྣེ་སློབ་དཔོན་པདྨ་དང་སྦྱར་བ་དང་། གཞོན་ནུ་མའི་སྐྱེ་གནས་པདྨ་དང་སྦྱར་བ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་དཔལ་མོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་ཨུ་མ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བུ་མོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མའི་ལང་ཚོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བུ་མོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་བསུས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གསང་སྔགས་པའི་གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ཚིག་རྐང་བཞི་པོ་འདི་ལ་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བས་དོན་མི་འདྲ་བ་བཅུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འཇུ་མི་ཕམ་པས་མཛད་པའི་སྙན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་

པའི་རོལ་མཚོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྣན་འགྲེལ་དེ་ལས། ཚིག་རྐང་དང་པོ་ལ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དང་མཚོན་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དུ་མ་དང༌། ཚིག་རྐང་གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་དང༌། དཔེར་བྱས་ན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང༌། སྤྲིན་ལྟར་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང༌། ཆུ་ཤེལ་གནས་བཟང་ལ་དོན་དུ་མ་དང༌། དུས་མཚོན་པར་བྱས་ན་ཟླ་བ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའམ་གསལ་བ་དུས་བཞིའི་ནང་ནས་སྟོན་ཀ་དང༌། ཉིན་མཚན་གྱི་ནང་ནས་ཉི་འོད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་མོ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཞིང༌། ཚང་གིས་སྨྲོས་པ་དངོས་དང༌། འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཆགས་བདེ་དང༌། ཐིགས་པ་དང༌། གཉིད་དང༌། ཡིད་དགའ་བ་སོགས་དུ་མར་འགྱུར་བས། ད་དུང་སྦྱར་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང༌། སྐབས་འདིར་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་དག་དོན་མི་འདྲ་བ་བཅུར་འབྱུང་བ་འདི་བོད་སྐད་དུ་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་སྦྱར་མི་ནུས་སྙམ་པ་ལ་བློའི་སྒོ་དབྱེ་བའི་ས་བོན་དུ་ཉམས་མཚར་དུ་སྤེལ་བར་བྱས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །སྦྱར་རྒྱན་སྤྱི་མ་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་སྒྲ་མཚུངས་ལ་སྦྱོར་དགོས་པ་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ངོ༎ །

ཡང་ན། རོལ་གནས་མདོན་རྟེན་འདོད་པའི་ཕོ་ཉ་མོ། །
ཆུ་ལྡན་པདྨའི་མཚན་ལྡན་མ་ལགས་ཀྱང༌། །
མཆུ་སྒྲོས་འདབ་མ་བསྐྱོད་པས་མཛེས་སྨུག་གིས། །
ཤེས་ལྡན་དག་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དམ་ཅི། །

ཞེས་རོལ་བའི་གནས་ནམ་མཁའ་དང་སྐྱེད་ཚལ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཧེ་སྦྱར་ཆོས་དང༌། འདོད་པའི་ཕོ་ཉ་མོ་ནི་གྲོགས་མོ་དང་ཁུ་བྱུག་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཧེ་སྦྱར་གཞི་དང༌། སྦྱར་གཞི་བྱུད་མེད་ལ་སྦྱོར་སྐབས་མཚན་ལྡན་མ་དང༌།

མཚུ་སྨྲོས་ཀྱི་ཡལ་འདབ། མ་བསྒྱོད་པ་ཞེས་ངག་མི་སྨྲ་བའི་འཇུམ་པ་ཙམ་གྱི་མཛེས་སྡུག་དང་། སྒྱུར་གཞི་ཁྲ་ཐུག་གི་སྐབས་མཚན་ལྡན་མ་ལགས་པ་སྟེ་མཚན་ལྡན་མིན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། མཚུ་སྨྲོས་འདབ་མ་བསྒྱོད་པ་ཞེས་གསུང་དབྱངས་སྙན་པའི་མཛེས་པ་ལ་སྒྱུར་ནས། ཤེས་ལྡན་ནི་སྤྱི་ར་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་དང་སྒྲོག་ཆགས་ལ་སྨྲ་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྱུར་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་དམ་ཅི་ཞེས་བྱུད་མེད་ཀྱི་སྐབས་དྲི་ཚིག་དང་། ཁྲ་ཐུག་གི་སྐབས་སྒྲོག་ཆགས་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་བས་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་པོ་དེས་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྒྱན་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་སྟོན་དགོས་པ་འདྲ་ཡང་། རྒྱ་སྐད་དུ་མཉམ་ཉིད་སྐབས་མཚམས་སྦྱོར་ཁོ་ནས་ཚིག་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱན་འདིར་དགག་ཚིག་དང་ཉེར་བསྒྱུར་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སྐད་དུ་སྒྲའི་མཚམས་སྦྱོར་སོགས་མི་འོང་བས། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གཙོ་བོ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་ངེས་པར་དགོས་པ་དང་། རྒྱན་འདི་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དག་སྒྲ་སྒྱུར་ཙམ་ལས་དེ་གཉིས་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་འཛོག་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱུར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྱུར་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་དད་མིན་པ་སྟེ་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། འཁྱོག་ཅིང་ཡིད་འོང་རང་བཞིན་ཅན། །

ཆགས་པ་གསལ་བར་སྟོན་བྱེད་མ། །
མཛེས་མས་བསྐུལ་བའི་མིག་དང་ནི། །
ཕོ་ཉ་མོས་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགུགས། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་ཆགས་ལྡན་མཛེས་མའི་མིག་དང་། མཛའ་བོར་འགོད་དུ་བཏང་བའི་ཕོ་ཉ་མོ་གཉིས་ཡིན། སྦྱར་ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛེས་མས་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གིས་བལྟས་པའི་ལྟ་བ་འཁྱོག་པ་དང་། ཕོ་ཉ་མོས་གཡོ་སྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏམ་འཁྱོག་པར་སྨྲ་བའི་ངག་ཚིག་འཁྱོག་པ་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་མཛེས་མ་དང་ཕོ་ཉ་མོ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་སྐུལ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་ཆགས་ལྡན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་མཛེས་མ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དེ་མཛའ་བོ་ལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཕོ་ཉ་མོས་ཀྱང་མཛའ་བོ་འགུགས་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས། ཁྱད་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཛའ་བོ་འགུགས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པའམ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) འབྲིན་བྱེད་ཡུལ་དུ་ལྷག་པར་མཛེས། །
ཡང་ཡང་བལྟས་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད། །
དཀར་འཛུམ་ལུས་ཕྲའི་ལག་པ་དང་། །
ཟླ་མ་ཡིས་ཀྱང་བདེ་བ་གཡོ། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་མཛེས་མའི་ལག་པ་དང་ཟླ་མ་གཉིས་པོ་དེ་སྦྱར་ཚོས་འདོད་ལྡན་གྱི་མིག་གི་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་མཛེས་པ་དོན་སྦྱར་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟས་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པ་དོན་སྦྱར། དཀར་ཞིང་འཛུམ་པ་དོན་སྦྱར་ཏེ། སྦྱར་གཞི་ངོ་བོ་ཐ

དད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་འདོད་ལྡན་ལ་བདེ་བ་གཡོ་བའམ་བསྐྱེད་པ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་གདོན་སྦྱར་ཀོ་ན་ཡིན།

(བ) རང་བཞིན་མི་བརྟན་ཟླ་ཟླུའི་བགྲོད་པ་ཅན། །
ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་སྤྱོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ། །
དབྱར་གྱི་ཆུ་ཀླུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །
ལང་ཚོ་མས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐུར་དུ་འདྲེན། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་དང་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པའི་བུད་མེད་འཕྱོན་མ་སྟེ་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཆོས་ནི། རང་བཞིན་མི་བརྟན་པ་དང་། ཟླ་ཟླུའི་བགྲོད་པ་ཅན། སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ་གསུམ་གདོན་ལ་སྦྱར་ནས། དངོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཐུར་དུ་འདྲེན་པའམ་ཁྲིད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཟླ་ཟླུའི་བགྲོད་པ་སྒྲ་སྦྱར་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆུའི་ཟླ་ཟླུའི་བགྲོད་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་དོན་སྦྱར་དུ་འདོད་དོ། །

ཡང་ན། འདབ་བརྒྱའི་འཛུམ་བག་གྲོལ་བའི་བཀོད་ལེགས་གཟུགས། །
ངོ་མཚར་མཛེས་སྡུག་བྱེ་བའི་སྙིང་པོ་ཅན། །
ཡིད་འོང་མིག་གི་དཔྱིད་གྱུར་པད་དཀར་དང་། །
མདོངས་ལྡན་ཚྭོས་པའི་གར་གྱིས་གཞན་ཡིད་འཁྱུགས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདབ་བརྒྱ་བ་ནི་རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་པདྨ་གཉིས་ཀའི་མིང་

ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་བ་བྱ་བ་འགལ་བ་མིན་པའི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་ཚོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་ཕན་ཚུལ་འགལ་བ་མིན་པར་གཞི་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཇ་བར། ཡིད་འོང་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད།

འཇམ་ཞིང་སྨྱོས་པའི་གདངས་སྙན་ཅན། །

ཁུ་བྱུག་སྒྲ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །

དཀར་མིན་མིག་ཅན་དག་ལ་འཁྱུད། །

ཅེས་སྦྱར་གཞི་ཁུ་བྱུག་གི་གདངས་དང་མཛེས་མ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་ཚོས་གཉིས་ཀའང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འདོད་ལྡན་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དོན་སྦྱར་དང་། ཁུ་བྱུག་གི་སྐད་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་དང་མཛེས་མའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་སྟེ་དོན་སྦྱར་དང་། མད་ཀ་ལྟ་ཞེས་མད་སྨྱོས་པ་དང་ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པས། ཁུ་བྱུག་གི་སྐབས་སུ་སྐད་གདངས་སྙན་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཁྲིག་པའི་སྨྱོས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་སྟོན་པ་དེ་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱར་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ནི་ཐོས་བྱ་དང་། གཅིག་ནི་འཁྱུད་བྱ་ཡིན་པས་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྙན་པའི་སྒྲ་དེ་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཁྱུད་བྱ་དཀར་མིན་ཨུཏྤ་ལའི་མིག་ཅན་གྱི་མཛེས་མ་ལ་འཁྱུད་པར་བསྟོན་པ་དེ་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མིན་པར་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) ཡིད་ལ་དགའ་བདེ་དཔལ་སྟེར་བའི། །

དཀར་མཛེས་ལང་ཚོ་དོམ་པ་ཅན། །

ཟླ་འོད་ལུས་ལ་ཐོག་གྱུར་ཏེ། །

སྨིན་ལེགས་མ་ལ་ཙུམྦ་ན། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་ཟླ་བ་དང་བུད་མེད་མེད་དེ། སྦྱར་ཆོས་ནི་དེ་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བའི་དཔལ་སྟེར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས་དཀར་ཞིང་མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་དོམ་པ་སྟེ་དོན་སྦྱར་དང་། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལུས་ལ་ཐོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདོད་ལྡན་ཆགས་པས་སྨྱོས་ཏེ༑ རང་གི་སྨིན་ལེགས་མ་ལ་ཙུམྦ་སྟེ་འོ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་མིན་པར་ཆགས་པ་སྐྱེད་པའི་གཞི་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དྲི་མར་གྱུར་པ་རྣམས། །

དག་བྱེད་ཚད་མས་འགྲོ་བའི་ཡིད་བསིལ་བ། །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་བྱས་ཏེ། །

བསླབ་གཞིའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་ཐོས་པ་དང་བསླབ་པ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་ཆོས་ནི་དེ་གཉིས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནད་ཞི་བའི་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྣགས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚ་བས་གདུང་བ་སེལ་ཞིང་བསིལ་བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ནས། ཁྱད་གཞི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། བསླབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཐོས་པ་ལས་བསླབ་པའི་གཞི་མ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བསླབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བྱས། ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་གཞི་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཚུ་ཤེལ་མདངས་ཀྱིས་སྐྲག་པའི་མཚན་མོར་བཞད། །

དཀར་མཛེས་ཡིད་འོང་ཀུན་དགའི་དཔལ་སྐྱེད་ཅན། །

ཡིད་འཕྲོག་མཛེས་པའི་རྒྱན་གྱུར་ཟླ་གཞོན་གཟིགས། །

མཛེས་སྡུག་ཀུ་མུད་འདབ་ཀྱི་སྤུབས་བརྒྱ་གྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཚན་མོར་བཞད་པ་ནི་ཀུ་མུ་ད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཀའི་མིང་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱོར་རོ། །

ལྷ་བ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱོར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚོས་སམ་ཁྱད་ཆོས་སྒྲ་དོན་གང་རུང་ལ་སྦྱར་ནས། དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའམ་འགལ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཚུ་མ་དང་སྦྱོར་འཕེལ་བ་ཡི། །

དམར་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །

ཚ་ཟེར་ཅན་ནི་ནུབ་གྱུར་ཏེ། །

ལུས་སྐྱེས་དག་ནི་རྣམ་པར་རྒྱས། །

ཞེས་རྒྱ་སྐད་དུ་ནྲ་ར་ཏྲི་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་ཚུ་མ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་བས། དེ་ཡང་ནུབ་ཕྱོགས་ཚུ་ལྡན་མ་སྟེ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱོར་ཏེ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉི་འོད་དང་འདོད་པའི་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་གཉིས་སྦྱོར་གཞི་དང་། སྦྱོར་ཆོས་དམར་བ་ཞེས་ཉི་མ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་རིར་གཞོལ་བས་དགོང་ཁའི་ཐུན་མཚམས་དམར་བ་དང་སྐྱེས་བུ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་གདོང་

དམར་པོར་གྱུར་པ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས། སྣར་ཡང་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དམར་བའི་ཉི་མ་ནི་རིམ་གྱིས་ནུབ་ཅིང་མེད་པར་གྱུར་ལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གདོང་དམར་བ་དེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁྱད་གཞི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དམར་བ་དང་ཆགས་མདངས་ཀྱི་དམར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་ནུབ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པའམ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲུག་འགྲེལ་དུ་རྩུ་མ་ཞེས་པ་ཆང་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་སྦྱོར་ཚུལ་མི་བདེའོ། །

(ག) གནག་སྨུམ་མགོ་སྐྱེས་རྣམ་པར་གཡོ། །
ཟླ་བས་བརྒྱན་ཅིང་མཛེན་པའི་དཔལ། །
མགྲིན་སྔོན་དག་གིས་མཆོད་སྦྱིན་དང་། །
ཚངས་པའི་སྲས་ཀྱིས་དགེ་ལ་སྦྱོར། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་ཚོས་གནག་ཅིང་སྨུམ་པའི་མགོ་སྐྱེས་ཏེ་སྐྲ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དང་། གཙུག་ན་ཟླ་བས་བརྒྱན་པ། མཛེན་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་གསུམ་དོན་ལ་སྦྱར་ནས། ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་ཚངས་སྲས་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལུས་ཅན་སྙིང་ལ་ཉལ་བའི་ནུས་པ་ཡིས། །
ལུས་སྐྱེས་གཡོ་སོགས་འགྱུར་བ་གསལ་བྱེད་པ། །
འདོད་ལ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་ཉམས་ནས། །
ཡོན་གནས་མཆོག་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་འདོད་ཆགས་དང་དད་པ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་ཚོས་དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྙིང་ལ་གནས་པའམ་ཉལ་བའི་ནུས་པ་དེས་སྦྱར་ཚོས་གཉིས་པ་ལུས་སྐྱེས་ཞེས་སྐྱེས་བུའི་བ་སྤུ་གཡོ་བ་སོགས་ཕྱིའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས། ཡོན་གནས་མཆོག་དེ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་འདོད་ཆགས་དང་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཉམས་པ་དང་གཅིག་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པའམ་འགལ་བའི་ལས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་སྙིང་པོ་ཀུན་རྫོགས་ཚུ་ལས་སྐྱེས། །
དཀར་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་རོལ་བའི་གནས་ཀྱི་རྒྱན། །
ཚུ་ཤེལ་དབང་པོའི་མཛེས་པ་ཡོངས་ཟུམ་ནས། །
སྣང་རྩེའི་རྒྱལ་མཚན་འཛུམ་པའི་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚུ་ལས་སྐྱེས་ནི་ཟླ་བ་དང་པདྨ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

ཟུག་པ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྦྱར་ཚོས་སྒྲ་མཚུངས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྦྱར་གཞི་དང་མི་མཐུན་པའམ་མི་འོས་པའི་སྒྲའི་འཇུག་པ་རྣམས་བཀག་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པའམ་འོས་པའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་ནས་ཁྱད་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རལ་གྲི་ཉིད་ལ་ནི་སྡོཾ་ཀ། །
གཞུ་ཉིད་ལ་ནི་འཇོག་པོ་ཉིད། །
མི་བདག་འདི་ཡི་མྣཀྐ་ཏཱ། །

མདའ་རྣམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན། །

ཞེས་སྒྱུར་གཞི་རྒྱལ་བོ་དེ་ལ་སྒྱུར་ཆོས་ནི་སྠཱི་ཤ་ནི་རལ་གྲི་དང་ཁྲོ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ཁྲོ་གཏུམ་ཅན་མ་ཡིན་པས། མི་དབང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་སྒྲ་འདི་ཁྲོ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་རལ་གྲི་ཉིད་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཡང་སྒྱུར་ཆོས་ཀ་ཏྲ་ནི་འཁྲུག་པོའི་སྒྲ་སྟེ། དབྱིབས་འཁྲུག་པོར་ཡོད་པའི་གཞུ་དང་སེམས་རྒྱུད་འཁྲུག་པོ་ཅན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་འདིས་སེམས་འཁྲུག་པ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་གཞུ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་བཟུང་། ཡང་སྒྱུར་ཆོས་མཱརྒ་ཎའི་སྒྲ་མདའ་དང་སློང་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་པོ་ནི་བདག་ཉིད་སློང་བ་པོ་མིན་པའམ་ཡང་ན་རྒྱལ་པོའི་མདའ་འབངས་ནའང་སློང་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་འདི་སློང་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་མདའ་ཁོ་ན་ལ་ངོས་བཟུང་སྟེ། སྒྱུར་གཞི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྱུར་ཆོས་སྒྲ་སྒྱུར་ཏེ་དོན་གཉིས་རེ་ལ་འཇུག་པ་དེ་རྣམས་ལས་སྒྱུར་གཞི་དེ་ལ་ལ་མི་འོས་པ་དང་སྨད་པར་འོས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བཀག་ནས་གང་ལ་འོས་པ་དང་བསྟོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ངོས་བཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) རྒྱལ་ཁྱོད་དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་འདི་ཡང་དག་པའི། །
སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་མིན། །
ཐབས་མཁས་དུ་མས་བསྒྱུར་འདི་དགེ་བ་ལ། །
ཡིན་གྱི་མི་དགེ་ཕྱོགས་ལ་གཞོལ་བ་མིན། །

ཞེས་སྒྱུར་གཞི་རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་། སྒྱུར་ཆོས་དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་པ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པའི་

ཡོན་ཏན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་འདིར། ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་ལམ་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་ཡིན་གྱི། ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་མིན་ཞེས་དགག་ཚིག་གིས་སྦྱར་གཞི་དེ་ལ་མི་འོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་བཀག་པ་དང་། ཡང་སྦྱར་ཆོས་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་དགེ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ལས། རྒྱལ་བ་འདིས་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་དབང་དུ་བསྒྱུར་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱར་ནས། མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གཞོལ་བ་བཀག་སྟེ་གཞོལ་ཕྱིར་མིན་ཞེས་དགག་ཚིག་སྦྱར་ནས་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་བཀག་པས། ཡང་དག་གམ་འོས་པའི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ལ་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་རྣམས་དོན་སྦྱར་ཡིན། མཁས་པ་ལ་ལས་འདི་རྩ་བའི་སྦྱོར་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་ནའང་སྐབས་འདིར་སྒྲ་སྦྱར་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། གངས་ཅན་གྱི་བརྡའི་འཇུག་ཚུལ་ལྟར་གོ་བདེ་བར་གསུངས་པས་རང་རེ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །

(བ) ཀེ་ས་ར་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཀཱྀ་ཀས། །

བརྒྱན་ཅིང་བདུད་རྩི་བརྟེན་ལས་གཉིས་སྐྱེས་ཕྲེང་། །

མཛེས་ལྡན་པདྨ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་དག །

སྙིང་སྟུག་འདི་ཡི་ལུས་ལ་ངེས་པར་གནས། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་མཛེས་མ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀེ་ས་ར་ཞེས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཟེ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ། སྦྱར་གཞི་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཀེ་ས་རའི་སྒྲ་འདི་པདྨའི་ཟེ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་བུད་མེད་དེའི་སྒྲ

ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱར་ཚོས་ཀྐྲི་ཀ་ཞེས་པ་རྣ་རྒྱན་དང་པནྣའི་ལྡེ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་སྦྲ་སྦྱར་ཏེ། སྐབས་འདིར་པནྣའི་ལྡེ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་རྣ་རྒྱན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བདུད་རྩི་ནི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཆང་དང་ཆུའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། སྐབས་འདིར་ཆུ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་ཆང་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བརྟེན་པའི་གཉིས་སྐྱེས་ཕྲེང་བ་ནི་སོ་དང་མེ་ཏོག་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་སོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མཛེས་ལྡན་པནྣ་ནི་བུད་མེད་རིགས་བཞིའི་ནང་གི་པནྣ་ཅན་དང་པནྣའི་སྡོང་བོ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། འདིར་པནྣའི་སྡོང་བོ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས་པནྣ་ཅན་མ་ལ་སྦྱར་ཏེ། སྦྱར་ཚོས་སྒྲའི་མིང་གཅིག་པའི་འཇུག་པ་ཅན་ལས་སྦྱར་གཞི་གང་ལ་མི་འོས་པའམ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་བཀག་ནས། གང་ལ་འོས་ཤིང་མཐུན་པའི་སྦྱར་ཚོས་འདི་རྣམས་ཁོ་ན་ངེས་བཟུང་ཞིང་སྦྱར་དོན་གྱི་དགོས་གཞི་སེལ་ནས་སྦྱར་གཞི་སྙིང་ལ་རབ་ཏུ་སྡུག་པའི་མཛེས་མའི་ལུས་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཀར་མཛེས་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་བའི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི། །
ཡིད་འོང་རྒྱན་འཆང་སྣེག་པའི་སྦོ་བསངས་མ། །
སྣེག་ལྡེམ་ལུས་ཕྲའི་གར་གྱི་འཛོ་སྣེག་གཟུགས། །
སྨིན་ལེགས་འཛིན་མ་གང་དེར་ངེས་པར་གནས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཆུ་སྐྱེས་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་པནྣ། སྦོ་སངས་མ་ནི་བུད་མེད་དང་ནམ་མཁའ། ལུས་ཕྲ་མ་ནི་བུད་མེད་དང་གློག །འཛིན་མ་ནི་ཆུང་མ་དང་ས་གཞི་ལ་མིང་གཅིག་གིས་འཇུག་གོ །

བདུན་པ་ངེས་པ་འགོག་པའི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་

བ་ཞིག་གི་སྦྱོར་ཚོས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་སྦྱོར་ནས། སླར་ཡང་དེ་གཅིག་བུར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལའང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཀྱཻ་བར། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུངས་ལ་ཚེར་མ་ནི། །

པདྨའི་ཡུ་བ་ཉིད་ལ་མཐོང་། །

འོན་ཀྱང་ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པ་ལ། །

འཕྱུད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལའང་མཐོང་། །

ཞེས་སྦྱོར་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་སྦྱོར་ཆོས"ཀཎྜ[1]་ཀའི་སྒྲ་ཚེར་མ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ། པདྨའི་ཡུ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤུ་ལོང་རྣམས་ལའང་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྲུངས་པའི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ན་མེ་ཏོག་པདྨའི་ཡུ་བའི་ཚེར་མ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚེར་མ་མེད་པས་ས་གཞི་ཀུན་འཇམ་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་ཐོག་མར་པདྨའི་ཡུ་བའི་ཚེར་མ་གཅིག་བུ་ལ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། སླར་ཡང་དེ་གཅིག་བུ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དགའ་མ་དང་ཕན་ཚུན་འཕྱུད་པར་གྱུར་པ་ན། ཆགས་པས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤུ་ལོང་ཡང་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པདྨའི་ཡུ་བའི་བ་སྤུའམ་ཚེར་མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཐོག་མར་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཀཎྜ་ཀའི་སྒྲ་ཚེར་མ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་སོགས་ལ་མ་དམིགས་པར། པདྨའི་ཡུ་བའི་ཚེར་མ་གཅིག་བུ་ལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་བརྗོད་ཀྱང་། སླར་ཡང་འཁྲིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ཡང་མཐོང་བར་བརྗོད་དེ་ཐོག་མའི་ངེས་པ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༡༢ ཤིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། ཀཎྜ * ཀཎྜ་ཡིན་པར་སྣང་།

(ཀ) ཀུན་དགའི་དཔལ་སྟེར་ཆུ་ཤེལ་དབང་། །
དགའ་བྱེད་ཀུ་མུད་ཉིད་ཙམ། །
འོན་ཀྱང་ བྲམ་ཟེ་མང་པོ་ཞིག །
དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་སྟོན། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོ་སྟེ་ཟླ་བ་དང་། སྦྱར་ཚོས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བ་བྲམ་ཟེ་དང་། ཀུ་མུད་དང་། ཨུཏྤལ་དང་། བུད་མེད་དང་། སྐྱེ་བོ་འདོད་ལྡན་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོག་མར་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བ་ཀུ་མུད་ཉིད་ཙམ་ཞེས་དེའི་ཚལ་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ངོས་བཟུང་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། སླར་ཡང་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཀུ་མུད་འི་ཚལ་ཁོ་ནས་མ་ངེས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་སྟོན། ཞེས་སྦྱར་གཞི་ཟླ་བ་དེས་སྦྱར་ཚོས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ཀུ་མུད་དང་བྲམ་ཟེ་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར་ནས། ཟླ་བ་ལ་ཀུ་མུད་ཁོ་ན་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་ངེས་པ་དགག་བྱ་དང་། འགོག་བྱེད་བྲམ་ཟེས་ཀྱང་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཟླ་བ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁོ་ཚོས་ཟླ་བ་ལྷར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

(ཁ) ཕྱོགས་འདིར་སྲིད་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བགྲོད་པའི། །
ལུས་ཕྲ་སྐྱེ་བའི་ལམ་རབ་སྟེར་བའི་མ། །
འོན་ཀྱང་མ་ངེས་སྐྱེ་མེད་ཚལ་ལྡན་པའི། །
སྤོ་བསངས་ནམ་མཁའི་བུ་མོ་དག་ཀྱང་མཐོང་། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་སྲིད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་། སྦྱར་ཚོས་ལུས་ཕྲ་མ་སྐྱེ་ལམ་སྟེར་བ་སྟེ་མིའི་བུད་མེད་སྤྱི་དང་རང་གི་མ་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་འདིར་སྲིད་པ་

དང་ལྡན་པ་ཤྲོད་ཀྱིས་མ་བགྲོད་པའི་ལུས་ཕྲ་མ་ནི་རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་ལམ་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་མ་གཅིག་པོ་ཡིན། ཞེས་སྦྱར་ཚོས་མིའི་འགྲོ་བའི་བུད་མེད་སྤྱི་ལ་མ་དམིགས་པར་རང་གི་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཐོག་མར་ངོས་བཟུང་བ་དགག་བྱ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་བུ་མོ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོག་མར་ངོས་བཟུང་བ་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷའི་བུ་མོ་ལ་སྐྱེ་མེད་ཟེར་བ་ནི་དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁམས་དང་སྐྱེ་གནས་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ཡང་ན། གདངས་སྙན་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་"ཁུག[1]"སྟོང་ལྡན་པའི། །
སྒྲ་བའི་འབབ་སྟེགས་བདེ་བའི་དབྱངས་སྒྲོགས་མ། །
འོན་ཀྱང་མ་ངེས་སྦྲང་རྩིས་རབ་སྨྱོས་པའི། །
ཥང་དྲུག་མགྲིན་པའི་རྒྱང་གླུ་ཅིར་ཡང་སྙན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱར་ཚོས་དབྱངས་སྒྲོགས་མ་ནི་ཁུ་བྱུག་དང་། བུད་མེད། གླུ་མཁན་མ། དྲི་ཟའི་བུ་མོ། བུང་བ་རྣམས་ཏེ་དོན་ལ་སྦྱར་རོ། །

བརྒྱད་པ་འགལ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་དུ་མ་བཀོད་ནས་དེ་དག་སོ་སོའི་ཁྱད་ཚོས་རྣམས་སྦྱར་གཞི་དང་སྦྱར་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ས་འཛིན་ཀ་ཊ་ཀ་མང་ཞིང་། །
གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་ངེས་པར་དྲས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༦༡༥ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། ཁུག * ཁུགས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

མཁས་པ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་སྟེ། །
རྗེ་བོ་ནུས་པ་འཛིན་ཡང་དེ། །

ཞེས་སྦྱར་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་ཞིང་། རྐང་བ་དང་བོས་ས་འཛིན་ཅེས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་བོ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་རི་བོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱར་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཀ་ཏ་ཀ་ནི་མང་བའི་དོན་ཏེ། རི་བོའི་སྐབས་སུ་རི་ལ་རི་ཕྲན་མང་བ་དང་རྒྱལ་བོ་ལ་རྒྱལ་ཕྲན་ནམ་ཕོ་བྲང་དང་འཁོར་མང་བ་ལ་སྦྱར། འདིར་འབྲུག་འགྲེལ་སོགས་སུ་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ལག་གདུབ་དང་ཕོ་བྲང་ལ་འཇུག་པར་ཡང་བཤད། ཡང་རྐང་བ་གཉིས་པས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་བོ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཉི་མ་གཉིས་ལ་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་ཞེས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཨུ་ད་ཡ་ནི་འཆར་བ་དང་དར་བ་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་བོ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དར་བ་དང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་གཉིས་སྦྱར། རྐང་བ་གསུམ་པས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་བོ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཚངས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་ཞེས་ཚངས་པ་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་སྒྲ་ལ་སྦྱར། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཚངས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ཚིག་འདི་དཔེ་ལ་ལར་བདག་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་མ་འོངས་པ་ལ་སྦྱར་བ་མ་དག །རྒྱ་དཔེར་འདས་ཚིག་བཞག་ཡོད་པས། བདག་བྱུང་སྟེ་ཞེས་དུས་འདས་པ་ལ་སྦྱར་ནས་ཚངས་པ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཡིན་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་ལས་བྱུང་ཟིན་པ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྒྱལ་བོའང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་སྦྱར་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །རྐང་བ་བཞི་བར་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་བོ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་སློབ་དཔོན་དྲུག་གི་བུ་གཞོན་ནུ་གདོང་

དབྱུག་གཉིས་ལ་རྗེ་བོ་ཞེས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས། ཁྱད་ཆོས་ཤཀྟིའི་སྒྲ་མདུང་ཐུང་དང་ནུས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་ནུས་པ་འཛིན་པ་སྟེ་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། གདོང་དབྱུག་གི་ལག་ན་མཚོན་ཆ་མདུང་ཐུང་འཛིན་པ་དང་སྦྱར་བ་སོགས་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་རྣམས་ཁྱད་གཞི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བའི་རྐང་བ་གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་དགུའི་བདག་བྱུང་སྨྱུར་བ་སྟེ། །ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ། སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཚངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཀྵཿ ཞེས་པ་གྲུང་པོ་དང་། སྨྱུར་བ། དཔའ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། ཚངས་པའི་སྐབས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སྨྱུར་བ་ཞེས་ཚངས་པའི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་པོ་དཔའ་ཞིང་གྲུང་བ་ཞེས་སམ་ཡང་ན། ཚངས་པ་སྤྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་གང་ལའང་འཇུག་པ་སྨྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་བློ་སྨྱུར་བ་ལ་སྦྱོར་བར་ཡང་བཤད་དོ། །

(ཁ) ལྷ་ཡི་ལྷ་མཆོག་སྤྱན་སྟོང་ལྡན། །
ཀུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཕ་རོལ་འཇོམས། །
གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཡིད་དུ་འོང་། །
གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོས་བདུད་རྩི་སྟེར། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྐང་བ་དང་པོས་ལྷ་ཡི་ལྷ་མཆོག་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་མིང་གི་འཇུག་པ་གཅིག་པར་སྒྲ་སྦྱར་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱན་སྟོང་མངའ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གདུགས་དཀར་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཡང་མིག་སྟོང་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲ་ལ་སྦྱར། རྐང་བ་གཉིས་པས་ཀུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་མིང་གིས་འཇུག་པ་གཅིག་པས་སྒྲ་སྦྱར་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་

སངས་རྒྱས་ནི་བདུད་བཞི་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་འཇོམས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་འཇོམས་པ་སྟེ་བཅོམ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་སྦྱར། རྐང་བ་གསུམ་པས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱར་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་སྒྲ་སྦྱར་དང་། ཁྱད་ཆོས་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར། རྐང་བ་བཞི་བས་གཉིས་སྐྱེས་རྒྱལ་བོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་དང་སྦྱར་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ཟླ་བ་ལ་མིང་གི་འཇུག་པ་གཅིག་པས་སྒྲ་སྦྱར་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་བདུད་རྩི་སྟེར་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྩོལ་བ་དང་། ཟླ་བས་བསིལ་བའི་བདུད་རྩི་སྟེར་བ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་སྦྱར་གཞི་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཁྱད་གཞི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་སྦྱིན་སྟོང་ལྡན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་སྤྱིའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དོགས་གནས་ཅན་དུ་གསུངས། འདི་དག་གི་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི་སྒྲ་སྦྱར་དང་། ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དོན་སྦྱར་ཡིན།

(ཁ) པདྨའི་ཚལ་གནས་ལས་བལྟམས་རང་བྱུང་སྐུ། །
འགྲོ་བའི་ཏོག་ཁྱོད་འཁོར་ལོས་ཕྱག་ཟུང་མཛེས། །
འཆི་མེད་དབང་ཕྱུག་བདུད་རྩི་སྤྲོ་བའི་ལྷ། །
སྟེང་འཕུར་རྒྱལ་པོས་སུམ་བརྩེགས་གྲོང་ཁྱེར་འཛིན། །

ཅེས་སྦྱར་གཞིའི་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཏེ། རྐང་བ་དང་པོས་པདྨའི་ཚལ་གནས་ལས་བལྟམས་ཞེས་ཚངས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་རང་བྱུང་སྐུ་ཞེས་ཚངས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་ནི་རྫུས་སྐྱེས་ཏེ་པད་སྡོང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བྱུང་སྐུ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། སློབ་

དཔོན་ནི་རང་བྱུང་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པས་དོན་ལ་སྦྱར། ཀྲང་བ་གཉིས་པས་འགྲོ་བའི་ཏོག་ཁྱབ་འཇུག་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་དོན་ལ་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་འཁོར་ལོས་ཕྱག་ཟུང་མཛེས་ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཕྱག་ན་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་ཡོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ཞབས་ལ་མཚན་དཔེ་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དོན་ལ་སྦྱར། ཀྲང་བ་གསུམ་པས་འཆི་མེད་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པས་བརྒྱ་བྱིན་དང་སློབ་དཔོན་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་བདུད་རྩི་སྦྲོ་བ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་ནི་ལྷའི་བདུད་རྩི་སྦྲོ་བའི་ལྷ་དང་སློབ་དཔོན་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་སྦྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་དོན་ལ་སྦྱར། ཀྲང་བ་བཞི་བས་སྟེང་འཕུར་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ལྷ་དབང་དང་སློབ་དཔོན་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་སུམ་བརྩེགས་གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་ཅེས། དབང་ཕྱུག་གིས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྲིན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་སུམ་བརྩེགས་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་དོན་ལ་སྦྱར་ནས་ཁྱད་གཞི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་མཁས་པ་ལ་ལས་ཁྱད་གཞི་གཉིས་སྒྲ་སྦྱར་ཀོ་ནར་གསུངས་ཀྱང་། འདི་དག་དོན་སྦྱར་དུ་ངེས་ཏེ་སྒྲ་སྦྱར་ལ་མིང་གི་འཇུག་པ་གཅིག་ཕུ་གྲགས་དགོས་ཤིང་། འདིར་དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་ཏོག་ཁྱབ་འཇུག་ལ་འཇུག་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལ་འགྲོ་བའི་ཏོག་ཅེས་མིང་གི་འཇུག་པ་མ་གྲགས་པ་དང་། ཡང་འཆི་མེད་དབང་ཕྱུག་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འཇུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལ་འཆི་མེད་དབང་ཕྱུག་ཅེས་མིང་དུ་ཆེར་མ་གྲགས་པས། སྦྱོར་གཞི་སློབ་དཔོན་ལ་དེ་དག་དོན་གྱིས་འཇུག་པར་སྟོན་དགོས་པས་དོན་སྦྱར་བྱས་ན་ལེགས། སྤྱིར་མངོན་བརྗོད་ནས་བཤད་པའི་འདོད་རྒྱལ་དང་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་བརྡ་ཐབས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ལས་བཏགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་

བོད་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་མཚུངས་སམ་སྒྲ་སྦྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་དང་མདོན་བརྗོད་སོགས་ནས་བཤད་པས། མིང་ཚིག་འཇུག་པ་གཅིག་པ་ཅན་ལ་སྦྱོར་ན་སྒྲ་སྦྱོར་དང་དོན་སྦྱོར་ཡང་མི་འཁྲུགས་ཤིང་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་མཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་རབ་བསྐྱོད་ཅིང་། །

མུན་འཛོམས་སྣང་བ་འབུམ་གྱི་འོད་ཞགས་ཅན། །

ཚུ་ལས་སྐྱེས་ཚོད་མཛེས་སྤུག་སྙིང་པོའི་བཅུད། །

བསིལ་བྱེད་བདེ་དགའི་དགའ་སྟོན་ཀུན་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཟླ་བ་དང་ཁྱུང་། མུན་འཛོམས་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ། ཚུ་ལས་སྐྱེས་ཟླ་བ་དང་པདྨ། བསིལ་བྱེད་ཟླ་བ་དང་རླུང་བཅས་ལ་མིང་གི་འཇུག་པ་གཅིག་གོ །

དཀྲུ་བ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྦྱར་ཆོས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་བཀོད་ནས། དེ་དག་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྦྱར་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་འགལ་བ་དང་། སྦྱར་ཆོས་རྣམས་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་མེད་ཅིང་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཉམས་མེད་ཡིན་ཡང་ཆོས་གཙོད་མིན། །

རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཟད་མི་ཤེས། །

བདེ་བྱེད་ཡིན་ཡང་ལག་འགྲོ་མེད། །

ལྷ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྣམ་སད་མིན། །

ཞེས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། རྐང་བ་དང་བོས་ཉམས་མེད་ཡིན་ཡང་ཞེས་མདའ་ཐང་དང་བསོད་ནམས་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྟག་པའི་གོ་འཕང་ལས་

ཉམས་པ་མེད་པའི་ཁྱབ་འཇུག་གཉིས་སྦྱར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་བྲི་༡༦འི་སྒྲ་ཁྱུ་མཆོག་སྟེ་གླང་ཆེན་དང་བསོད་ནམས་སོགས་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སྟེ་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་ཆོས་གཅོད་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྡན་པ་དང་། སྦྱར་ཆོས་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྔོན་ལྷ་མ་ཡིན་གླང་གི་གཟུགས་ཅན་དུམ་བུར་བཅད་ཅིང་བསད་པར་གྲགས་པས་ཆོས་གཅོད་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་འགལ་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་དེ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་མི་ལྡན་པ་དང་། འདི་ལ་དཔེ་ལ་ལར་ཆོས་སྐྱོད་མིན་ཞེས་བྲིས་པ་མི་འཐད་ཅིང་ཡིག་ནོར་དུ་གསུངས། ཀང་བ་གཉིས་པས་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སྦྱར་གཞི་མིའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རྒྱུ་སྐར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་དང་སྦྱར་ཏེ། ཟླ་བ་ལ་རྒྱུ་སྐར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས། རྒྱུ་སྐར་གཟའ་དང་བྲམ་ཟེ་དང་། །སྨན་དང་མཆོད་སྦྱིན་མཚན་མོ་ཞེས། །དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རུ། །ཟླ་བ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་ཆོས་ཨཀླ་ཡཿ སྟེ་མི་འབྲུགས་པའམ་མི་ཟད་པ་ལ་སྦྱར་བས། ཟད་མི་ཤེས་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་མི་འབྲུགས་པའམ་མི་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྡན་ཞིང་མི་འགལ་བ་དང་། ཟླ་བ་ནི་ནག་ཕྱོགས་སམ་དམར་ཕྱོགས་ལ་ཟད་འགྲོ་བས་མི་ཟད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་མེད་ཅིང་། དེ་དང་འགལ་བ་དང་། ཀང་བ་གསུམ་པས་བདེ་བྱེད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་མིང་དང་རྒྱལ་པོ་ནི་རང་གི་འབངས་རྣམས་བདེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་མིང་གིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་ཝྀཪྞ་ལག་འགྲོ་སྟེ་སྦྲུལ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྲུལ་རྒྱན་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་མི་འགྲོགས་པས་ལག་འགྲོ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་དེ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་སྦྲུལ་རྒྱན་ཡོད་པས་ སྔ་མའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་

དང་འགལ་ཞིང་མི་ལྡན་པ་དང་། རྐང་བ་བཞི་བས་ལྷ་ཉིད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷ་གཉིས་སྦྱར་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ལ་མིའི་ལྷ་ཞེས་མིང་གིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་བི་བུདྡྷ་ཞེས་པ་དགག་ཚིག་གི་དབང་གིས་རྣམ་སད་མིན་དང་མཁས་བྲལ་མིན་ལ་འཇུག་པས། རྒྱལ་པོ་ནི་ཐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཉིད་མེད་པ་མིན་པས་རྣམ་སད་མིན་ཞེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་ཞིང་དེ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ལྷ་ལ་གཉིད་ཀྱིས་སྨྲོས་པ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་སད་པས་ན་རྣམ་སད་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་ཆོས་ཚིག་རྐང་རེ་རེར་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱས་ནས། དེ་ཀུན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྦྲ་ལ་སྦྱར་བ། སྦྱར་གཞི་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞིའི་སྐབས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དགག་ཚིག་གི་དབང་གིས་སྦྱར་གཞི་ལ་ཡོད་ཅིང་མི་འགལ་བ་དང་སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་མེད་ཅིང་འགལ་བར་བསྟན་ནས་སྦྱར་གཞི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཞིག་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས། ཡིད་བསླུབས་ཡིན་ཡང་གཞན་མི་འཇོམས། །ཞེས་བསྡུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདིའི་མཚན་ཉིད་གསལ་པོར་ངོས་མ་ཟིན་ན་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བས། རྒྱན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཟིན་ནས་སླར་ཡང་མི་མཚུངས་པར་འབྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱན་འདིར་སྦྲ་ལ་སྦྱར་བས་ཁྱད་གཞིའི་སྐབས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྦྲས་འདོར་ལེན་བྱས་ནས་སྦྱར་གཞིའི་ཁྱད་གཞི་དང་མི་འགལ་ལ། སྦྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་གཞི་ལ་འགལ་བར་གནས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་

ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་ཙམ་བརྗོད་པས་མི་ཆོག་པ་ཤེས་དགོས། འདིའི་འགལ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གོ་མི་དགོས་ཤིང་བྱ་བ་འགལ་བར་གནས་པ་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་གསུངས། རྒྱ་བའི་ཚིག་རྐང་བཞི་བ་ལ་བསྒྱུར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་བི་བུདྡྷ་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར་ན་སྒྲའི་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། གཞུང་ཚིག་ལྟར། ལྷ་ཡང་བི་བུདྡྷ་མིན་ཤེས། །ཞེས་རང་སོར་བཞག་ཡོད། འདིར་འཇུ་མི་ཐམ་པས་གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་འགལ། ཅིག་ཤོས་ལ་མི་འགལ་བའི་ཆོས་གཉིས་རེ་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་ན། འགལ་ཅིང་མི་འགལ་བའི་སྦྱར་བར་གྱུར་བས། འདི་ནི་སྦྱར་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་རུང་དང་འགལ་བས་ཆོག་པ་འདྲ་སྙམ་མོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རྒྱ་བའི་གཞུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱ་དཔེར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་། བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་སྐབས་སྒྲ་སྦྱར་ལ་སོང་མ་སོང་གཉིས་ཀ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒྲའི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེ་ཚུང་གི་དབང་གིས་ལེགས་སྦྱར་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་འོང་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བོད་མཁས་པས་ཁྱད་ཆོས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འགལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་འགལ་བ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་དཀའ། འབྱོར་ན་མཚར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའང་དོན་ལ་གནས་སོ། །

(ག) པི་ཝང་སྒྲོགས་ཀྱང་གར་མཁན་མིན། །
གཙུག་ལྷ་ཆེས་ཀྱང་མགྲིན་པ་དཀར། །
ཟུར་མིག་གཡོ་ཡང་འདོད་པ་སྤངས། །
ལང་ཚོ་དར་ཡང་འཇའ་ལུས་སྐྱུ། །

ཞེས་སྨྲ་ར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་གཅིག་བུ་སྟེ། རྐང་པ་དང་པོས་པི་ཝང་སྒྲོགས་ཞེས་སྨྲ་ར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་དང་སྨྲ་ར་ཚོས་ལྷའི་བུ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་པི་ཝང་རྡུང་བའམ་སྒྲོགས་པ་མཚུངས་པ་དོན་སྨྲ་ར། ཁྱད་ཆོས་གར་མཁན་མིན་པ་སྨྲ་ར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ལྡན་ཞིང་མི་འགལ་ལ་སྨྲ་ར་ཆོས་བུ་མོ་རྣམས་འདོད་པའི་རྣམ་གཡེང་གིས་གླུ་གར་ལ་རྒྱུན་དུ་རོལ་བས་ཁྱད་ཆོས་དེ་མི་ལྡན་ཞིང་འགལ་བར་གནས་པ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པས་གཙུག་ཟླ་ཆེས་ཞེས་དབྱངས་ཅན་མ་དང་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་གཉིས་ཟླ་བའི་ཅོད་པན་འཆང་བ་ལ་སྨྲ་ར། ཁྱད་ཆོས་མགྲིན་པ་དཀར་ཞེས་སྨྲ་ར་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་མི་འགལ་བ་དང་། སྨྲ་ར་ཆོས་དབང་ཕྱུག་ནི་མགྲིན་སྔོན་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་འགལ་བ་དང་། རྐང་པ་གསུམ་པས་ཟུར་མིག་གཡོ་བ་ཞེས་དབྱངས་ཅན་མའི་འཛུམ་ཞལ་དང་ཆགས་ལྡན་གྱི་ལུས་ཕྲ་མས་ཟུར་མིག་གཡོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་སྨྲ་ར། ཁྱད་ཆོས་འདོད་པ་སྤངས་པ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་ལུས་ཕྲ་མས་འདོད་པ་མ་སྤངས་པས་འགལ། རྐང་པ་བཞི་བས་ལང་ཚོ་དར་ཞེས་དབྱངས་ཅན་མ་དང་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མའི་ལང་ཚོ་དར་བའི་སྒོ་ནས་སྨྲ་ར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་འཇའ་ལུས་སྐུ་ཞེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་མི་འགལ་ཞིང་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་ལ་འགལ་བར་བརྗོད་ནས་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཀྱང་རབ་ཆགས་ཀུན་རྟོག་སྤངས། །
མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཀྱང་ལག་འཁོར་རྩེ། །
ཤ་བ་ར་སྟེ་ཁྱུ་མཆོག་གཅོད་མི་བྱེད། །
ལྷ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་མིན། །

ཞེས་སྨྲ་ར་གཞི་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟེ། རྐང་པ་དང་པོས་ཀུན་མཁྱེན་

ཡིན་ཀྱང་ཞེས་སྦྱར་གཞི་བདེ་མཆོག་དང་སྦྱར་ཆོས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་མིང་གིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་རབ་ཆགས་ཀུན་རྟོག་སྤྲངས་ཞེས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པའི་ཀུན་རྟོག་སྤྲངས་པ་དེ་སྦྱར་ཆོས་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་མི་ལྡན་ཞིང་འགལ་ལ་སྦྱར་གཞི་བདེ་མཆོག་ལ་མི་འགལ་ཞིང་ལྡན་ནོ། །རྐང་བ་གཉིས་པས་མཁའ་འགྲོའི་དབང་ཕྱུག་ནི་བདེ་མཆོག་དང་ཁྱུང་ལ་མིང་གིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་ལག་འཁོར་བརྩེ་ཞེས་སྦྲུལ་ལ་བརྩེ་སེམས་ཆེས་པ་ཁྱུང་ལ་འགལ་ཞིང་མི་ལྡན་ལ་བདེ་མཆོག་ལ་མི་འགལ་ཞིང་ལྡན་པ་དང༌། རྐང་བ་གསུམ་པས་"ཤ་བ་ར་[1]ཞེས་པ་བདེ་མཆོག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་མིང་གིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་ཁྱུ་མཆོག་གཙོད་བྱེད་མིན་ཞེས་ཁྱུ་མཆོག་སྟེ་གླང་ཆེན་གྱི་སྲོག་གཙོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་འགལ་བ་སྟོན་བཤད་པ་ལྟར་དང་བདེ་མཆོག་ལ་མི་འགལ་བའོ། །རྐང་བ་བཞི་བས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་བདེ་མཆོག་དང་ལྷའི་འགྲོ་བ་སྤྱི་ལ་མིང་གིས་སྦྱར། ཁྱད་ཆོས་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་མིན་ཞེས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་སྦྱར་ཆོས་ལྷའི་འགྲོ་བ་ལ་འགལ་ཞིང་སྦྱར་གཞི་བདེ་མཆོག་ལ་མི་འགལ་བར་བརྗོད་ནས་བདེ་མཆོག་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བོད་མཁས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་དག་པས་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་མིན་ཞེས་བཟེར་དགོས།

ཡང་ན། གདེངས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་འདོད་དགུའི་གཏེར་གྱིས་དབེན། །
ཐིག་ལེ་ལྡན་ཡང་མཛེས་སྡུག་སྤྱུ་རིས་བྲལ། །
འཕྱོག་པར་འགྲོ་ཡང་བསྒྲེགས་པའི་ཉུས་མེད་པ། །
ལྕེ་གཉིས་ལྡན་ཡང་སླ་བ་ཀུན་ནས་སྤྲངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༣༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༧༠ ན། ཤ་ར་བ * ཤ་བ་ར

གདེངས་ཅན་ནི་སྤྲུལ་དང་ཀླུ། ཐིག་ལེ་ཅན་ནི་སྤྲུལ་དང་གཟིག འཇོག་འགྲོ་ནི་སྤྲུལ་དང་མེ། ལྕེ་གཉིས་པ་ནི་སྤྲུལ་དང་ནེ་ཙོ་ལ་མིང་གི་འཇུག་པ་གཅིག་པ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་གཉིས་སྒྲ་སྦྱོར་དང་། ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དོན་སྦྱོར་ཏེ་སྦྱོར་གཞི་ལ་ལྡན་ཞིང་མི་འགལ་བ་དང་། སྦྱོར་ཆོས་ལ་མི་ལྡན་ཏེ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་རྩ་བ་ལས།

དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་འགོག་པ་དང་། །
ཚོག་པ་ཅན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །
སྦྱར་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཞེས་སྦྱར་བའི་དཔེ་དང་། སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་དང་། སྦྱར་བའི་འགོག་པ་དང་། སྦྱར་བའི་ཚོག་པ་ཅན་དང་། སྦྱར་བའི་གསལ་བྱེད་དང་། སྦྱར་བའི་དོན་གཞན་བཀོད་པ་སོགས་གོང་དུ་སོ་སོའི་སྐེ་ཚན་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

ཉེར་ལྔ་བ། ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །
ཡོན་ཏན་རིགས་དང་བྱ་བ་སོགས། །
གང་དུ་མ་ཚང་ཉིད་བསྟན་པ། །
དེ་ནི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་འདོད། །

ཅེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་རིགས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གཞན་མ་ཚང་བའམ་མེད་

པར་བསྟན་ནས། དེ་དག་གང་ཡང་མི་ལྡན་ཡང་བྱ་བ་འདི་དག་ལེགས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་རིགས་སྟོན་པས་ན་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ།

ཡོན་ཏན་བྱ་བ་རིགས་དང་རྫས། །

རྒྱུ་ཡི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ལྔ། །

དང་པོ་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལག་མ་ཚང་ཡང་དངོས་པོ་དེའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་དག་གི་མཚོན། །

རྩུབ་པ་མ་ཡིན་རྣོ་བའང་མིན། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཡིས་ནི། །

ས་གསུམ་དག་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ནམ་འདོད་ལྷའི་མཚོན་ཆ་མདའ་ལྔ་བོ་འདི་ལ་རྩུབ་པ་དང་རྣོ་བ་སོགས་མཚོན་ཆའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་སྟེ་མ་ཚང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཚང་བ་འདྲ་བར་ས་གསུམ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམ་པར་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་འདོད་ལྷའི་མདའ་ལ་མཚོན་ཆའི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་ཚང་ཡང་། འབྲས་བུ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) འགྲོ་ལ་དངོས་སུ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །

གསུང་དབྱངས་སྒྲོག་དང་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི། །

རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་མི་ལྡན་ཡང་། །
གདུལ་བྱ་རྗེས་འཛིན་སྣང་བརྙན་སྐུ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་ཏེ་སྣང་བརྙན་འདི་ལ་གདུལ་བྱར་དངོས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་བ་དང་སྐུའི་བཀོད་པའམ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་པའམ་མི་ཚང་ནའང་། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) ཚངས་པར་སྤྱོད་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ན་གོས་ནི། །
མཁྲེགས་མིན་སྲ་བ་མ་ཡིན་མཐུག་པའང་མིན། །
དེ་ལྟ་ནའང་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་གྱིས། །
མཚོན་ཆར་ཧྲི་ཙམ་ཕབ་ཀྱང་བཟི་མ་ལགས། །

ཞེས་ཚངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་དགེ་སློང་ཁྱོད་ཀྱི་ན་གོས་ནི་མཁྲེགས་པ་དང་། སྲ་བ་དང་། མཐུག་པ་སོགས་མིན་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མི་ཚང་ནའང་། མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་ནམ་འདོད་ལྷས་མཚོན་ཆའི་ཆར་ཧྲི་ཙམ་ཕབ་ཀྱང་བཟི་བར་མི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིས་ཚུལ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་ངམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་མི་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།

ཡང་ན། རིགས་པའི་རྒྱལ་རྫོགས་སྨྲ་མཁས་དབང་པོའི་སྐུ། །
མཛེས་སྡུག་མ་ལགས་སྐྲིག་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི། །
འཛུམ་ལྡན་མིན་ཡང་མཐའ་དག་སྐྱེ་བོ་ཡི། །
ཡིད་བརྟན་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་འདི་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡང་མ་ཚང་ནའང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཚང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། འདི་དག་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་མིན། །
བྲི་ཟའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའང་མིན། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཚངས་པའི་ཡང་། །
དཀའ་ཐུབ་གཞོམ་པ་བསྒྲུབ་པར་ནུས། །

ཞེས་མཛེས་མ་འདི་ནི་ལྷའི་བུ་མོའི་རིགས་ཀྱང་མིན་ལ་དྲི་ཟའི་བུ་མོའི་རིགས་ཀྱང་མིན་མོད་དེ། རིགས་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་ལྡན་ཡང་། ཡིད་འོང་མ་འདིའི་གཟུགས་མཛེས་པ་ཕོ་ནས་ལྷ་དང་དྲི་ཟའི་རིགས་ཀྱི་བུ་མོའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་དང་འདྲ་བར། ལྷ་ཚངས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱང་གཞོམ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་གཞན་ཐ་མལ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་རིགས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཚང་ཡང་བྱེད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རིགས་ནི་རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཕོ་ན་ལ་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས།

(ཀ) བརླའི་རྗེང་བུར་མ་སྐྱེས་ཤིང་། །
རྐང་འཕྱང་རིགས་ལས་འཁྲུངས་མིན་པའི། །
ཡིད་འོང་ཕྲ་ལྕེམ་དྲི་བཟང་ཅན། །
རི་དྭགས་མིག་ཅན་ལུས་འདི་མཚར། །

ཞེས་ལྷ་རྣམས་བརླ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདི་ནི་བརླའི་རྗེང་བུ་

ལས་མ་སྐྱེས་པས་ལྷའི་རིགས་ཀྱང་མ་ཡིན། རྐང་འཐུང་ནི་ལྷོན་ཤིང་སྟེ་དྲི་ཟའི་ཡུལ་ལ་ལྷོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པས་ན། ལྷོན་པའི་རིགས་སམ་དྲི་ཟའི་རིགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྲ་ལྡེམ་ལུས་ཀྱི་འཛོ་སྒེག་མཁན། དྲི་བཟང་བོ་འཐུལ་བའི་རི་དྭགས་མིག་ཅན་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ༔ །ཞེས་ལྷ་དང་དྲི་ཟའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཚང་ན་ཡང་མཛེས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྒྲ་རྩལ་མཁན་འདི་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་དང་། །
ཀུ་ཤའི་གྲོང་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་མིན་ཡང་། །
འདི་ན་ལང་ཚོའི་སྟོབས་ཅན་སྙེམས་འཆང་ཀུན། །
ར་སྐྱེས་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོར་མངོན་པར་སྤྱོ་ར། །

ཅེས་འདོད་པའི་སྒྲ་རྩལ་མཁན་འདི་ནི་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཏེ་སོག་ཡུལ་དང་། ཀུ་ཤའི་གྲོང་སྟེ་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་སྣད་འཚོང་མའི་རིགས་མིན་ཀྱང་། ཡུལ་འདི་ན་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་པས། བུད་མེད་གཞན་ལ་མི་འདུད་པའི་སྙེམས་པའི་ང་རྒྱལ་འཆང་བ་ཀུན་ར་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆགས་ལྡན་གྱི་གྲངས་སུ་མངོན་པར་སྤྱོར་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ར་སྐྱེས་ཞེས་པ་མ་དག་པར་རྭ་ཞེས་འབྲི་བར་འདོད་པའང་ཡོད། གསུང་རྒྱུན་ལ་ལར་ར་སྐྱེས་ཞེས་པ་མ་དག་པར། རབ་སྐྱེས་ནི་བུད་མེད་མཆོག་གི་མིང་དུ་བཤད་པས་དེར་སྤྱོར་བ་ཡང་ཡོད་པས། གསུང་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འགྲེལ་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། དགའ་བདེ་དཔལ་འཛིན་ལེགས་བྲིས་རིགས་མིན་ཞིང་། །

ས་སྤྱོད་མང་བཀུར་རྒྱུད་ལས་མ་འཁྲུངས་ཀྱང་། །
སྣམ་བརླིང་མཁྱེན་རྩལ་ཡངས་པོའི་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས། །
ཀུན་དབང་བསྒྱུར་བའི་ལེགས་མཛད་འདི་ངོ་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཚང་ཡང་དེ་ཚང་བ་དང་འདྲ་བའི་བྱས་འབྲས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྲོ་གཉེར་དག་ནི་མ་བསྐུས་ཤིང་། །
སོ་ཡི་གཡོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱོད་ལ། །
མིག་ཀྱང་དམར་པོར་མ་གྱུར་པར། །
དགྲ་ཡི་རིགས་ནི་ཉམས་པར་བྱས། །

ཞེས་གསུལ་འགྱེད་ལ་དགའ་བའི་དཔའ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་བཞིན་ལ་ཁྲོ་གཉེར་དག་བསྐུས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཤིང་། སོ་ཡི་གཡོགས་ཏེ་མཆུ་སྒྲོས་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བའང་མ་བྱས། སྡང་མིག་བགྲད་དེ་མིག་དམར་པོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་དག་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་དཔའ་བོ་དེའི་མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་སྡེ་འཇོམས་ཞེས་རྒྱུ་བྱམས་པས་འབྲས་བུ་དགྲའི་དཔུང་ཚོགས་ཉམས་པར་བྱས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) མཛེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆགས་པའི་གཏམ་ལ་སོགས། །
སྙིང་གྲོས་བཞིན་དུ་མང་པོ་མི་སྨྲ་ཡང་། །
ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཡིད་ལ། །
ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པའི་མཛའ་བོ་དམ་པ་འདི། །

ཞེས་དགའ་མ་འདིས་ནི་ཟུར་མིག་གིས་བལྟ་བ་དང་འཁྱུད་པ་སོགས་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ། གཞན་ཡང་ཆགས་པའི་གཏམ་སོགས་ཕན་ཚུན་སྙིང་ནས་གྲོས་བྱེད་པའི་སྙིང་གཏམ་མང་པོ་མི་སྨྲ་བ་སྟེ་དེའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ན་ཡང་། བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་དགའ་མ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་ཡིད་ཀུན་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) མཛེས་པའི་ཟུར་མིག་འཕྲོག་པོས་མ་བཏབ་ལ། །
ཡིད་འོང་འཛུམ་པའི་རླབས་ཀྱིས་མ་བསུས་ཤིང་། །
ཕེབས་པར་སྨྲ་བའི་གཏམ་གྱིས་བྲིད་མིན་པར། །
བདག་ཡིད་དབང་མེད་འཕྲོག་མཁས་མར་སྟོན་ཧེ། །

ཞེས་མཛེས་པའི་ཟུར་མིག་གིས་བལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མ་བྱས་ལ། བཞིན་འཛུམ་ཞིང་ཞོགས་པའི་ཉམས་ཀྱང་མ་བྱས་པ། ཕེབས་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་སྙིང་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་སླུ་བྲིད་བྱས་པ་མིན་པར། བདག་གི་ཡིད་དབང་མེད་དུ་འཕྲོག་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མར་བ་ལོ་ཙཱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་འཕྲོག་པའམ་དགའ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་བདག་ཡིད་ཤིན་ཏུ་འཕྲོག་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། དཔུང་དང་མཐུ་ནུས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོག་མིན་ལ། །
གཡོ་ཐབས་སྒྱུ་ཡིས་བསླུས་ནས་བརྐུས་མིན་པར། །
ངོ་མཚར་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོར་བུའི་གཏེར། །
ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བློ་ལྡན་མཁས་པའི་དབང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་རྫས་མ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གམ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆ་ལག་མ་ཚང་ཡང་། རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་དག་ཚང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་རང་གི་རྫས་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། ཤིང་རྟ་མེད་ཅིང་གླང་པོའང་མེད། །

རྟ་མེད་རྐང་ཐང་མེད་པར་ཡང་། །

ཟུར་མིག་ཉིད་ཀྱིས་བུད་མེད་རྣམས། །

འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལས་རྒྱལ། །

ཅེས་ཤིང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དམག་དང་རྐང་ཐང་གི་དམག་དཔུང་སྟེ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་ག་ལྟ་ཞོག །རྫས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་མེད་ན་ཡང་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར། མཛེས་མའི་ཟུར་མིག་གི་ཉམས་འདི་ཁོ་ནས་བུད་མེད་རྣམས་འགྲོ་བ་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། ཞེས་རྒྱལ་བྱའི་རྫས་མ་ཚང་ཡང་། རང་གི་ཟུར་མིག་གི་རྫས་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྟེ། ཟུར་མིག་གི་རྫས་དེ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རྫས་ནི་བདག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རང་ལ་དབང་བའི་དངོས་པོའི་རྫས་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས། སྔན་ངག་གི་སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དང་ས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་གསུམ་ཞེས་པ་རྣམས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་བསྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མཛེས་མའི་ཟུར་མིག་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གཞོམ་མི་ནུས་པ་རྟོགས་སླའོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་འདོད་ཁམས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་ཙམ་ལའང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པའང་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས།

(ཀ) ལེགས་སྦྱར་སྟོན་པའི་གླེགས་བམ་དང་། །

"གཏྲ[1]ལུགས་སྐྱུག་སོགས་མེད་པར། །

གདོང་དྲུག་ཞལ་ཁྲིམ་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །

སྒྲ་མཁས་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆའི་ཞབས། །

ཞེས་བྲམ་ཟེ་དབང་ཕྱུག་གོ་ཆས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐང་ཕྱིར་སྨིན་དྲུག་བསྙུབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དབང་ཕྱུག་གོ་ཆ་ལ་སྒྲ་སྟོན་པའི་གླེགས་བམ་དང་སམ་ཏ་དང་ལུགས་སྐྱུག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཆང་བའམ་མེད་ཀྱང་། གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་གི་ཞལ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་ཏེ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དཔའ་བའི་དམག་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་མེད་ཅིང་། །

 སྲ་ཞིང་རྣོ་བའི་གོ་མཚོན་མི་ལྡན་ཡང་། །

རིག་སྔགས་ཙམ་གྱིས་ཉེ་དུའི་ཚུལ་བཟུང་བའི། །

དགྲ་ཚོགས་དུས་གཅིག་གཞོམ་མཁས་ཐོས་པ་དགའ། །

ཞེས་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ལ་དཔའ་བའི་དམག་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་(གླང་པོ། ཤིང་རྟ། རྟ་དམག རྐང་དམག)མི་ལྡན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་སྲ་བའི་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་མི་ལྡན་ཡང་། དེ་དག་དང་ཁྱད་མེད་པའི་རིག་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ཉེ་དུའི་ཚུལ་བཟུང་བའི་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེ་སོགས་དགྲའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇོམས། ཞེས་རྗེ་མི་ལའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྱར་ནས། དགྲ་འཇོམས་པའི་རྗེས་མི་ཆང་ཡང་དེ་ཆང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པ་པོའི་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྗེས་པོ་ནའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༣༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། གཏྲ * འདི་ལ་དཔེ་གཞན་དུ། གཊྲེ གཊྲི གཏྲ་ཞེས་མི་འདྲ་བ་བྱུང་།

འཕགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཕུན་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །
སྟོབས་རྒྱལ་དྲེགས་པའི་འཁོར་འབངས་མི་ལྡན་ཡང་། །
མང་ཐོས་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་མཁས་པའི་དབང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷག་བ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་རྣམས་མ་ཚང་ཡང་དེ་ཚང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་དངོས་པོ་གང་གི་དངོས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་གཟི་བརྗིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྗོད་ནས། རང་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཤིང་རྟ་འཁོར་ལོ་གཅིག་པ་དང་། །
ཁོ་ལོ་བ་ཉམས་རྟ་མི་མཉམ། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟི་བྱིན་ཅན། །
ཉི་མས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་མནན། །

ཞེས་ཉི་མའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། ཤིང་རྟ་དེའི་ཁ་ལོ་བ་དྲང་སྲོང་འགྲོ་སྐྱོང་གི་བུ་བྱ་ཁྱུང་གི་ཕུ་བོ་སྐྱ་རེངས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས། བུ་དེའི་རྐང་བའི་བརླ་ཆག་ནས་མེད་པར་གྲགས་པ་དང་། ཤིང་རྟ་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྟ་ཆ་གྲངས་མི་མཉམ་པར་རྟ་བདུན་ལས་མེད་པས་ཉི་མ་ལ་རྟ་བདུན་ཅན་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་ནའང་། འབྲས་བུ་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེས་རང་གི་དངོས་འབྲས་འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་ཟིལ་གྱིས

མནན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་རྒྱན་སྤྱི་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ནི། འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུ་དེའི་བྱ་བ། རྒྱུའི་རིགས། རྒྱུའི་རྫས་སོགས་མ་ཚང་བ་ཞེས་རྒྱུ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་མ་ཚང་ཡང་ཚང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པར་རང་འབྲས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། འདིར་རྒྱུའི་རྒྱུ་རང་ཉིད་མ་ཚང་ཡང་འབྲས་བུའི་དངོས་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་རང་འབྲས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ཞེས། སྤྱི་མ་བཞི་དང་ཅུང་ཟད་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཀྱང་། རྒྱུའི་ཁྱད་ཆོས་དག་མ་ཚང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ན་ཡང་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། སྙན་བཤད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱན་"ཞེས[1]པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུངས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སྣར་ཐང་ལོ་ཙཱ་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་དེ་འདོད་པ་དང་། རིན་སྤུངས་པས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་དེ་འདོད་པ་དང་། རྫེ་བོད་མཁས་པས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ས་སྐྱ་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འདོད་པར་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་སོགས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མ་ཚང་བ་ལ་འབྲས་བུ་གཞན་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༦༨༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༡ ན། ཞེས * འདིར་དཔྱད་གཞི་མེད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ་འདི་འདྲ་མང་ཙམ་ཡོད་འདུག་པས་རེ་རེ་བཞིན་རྟགས་བཏབ་མེད།

ལས་ངོ་མཚར་བ་བསྟན་པས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱན་"ཅེས[1]་བྱ་སྟེ། ངོ་མཚར་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལྷ་བུར་འདོད་པ་སོགས་གསུངས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཚང་ཡང་། འབྲས་བུ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས།

(ཀ) གཟུགས་མཛེས་གསུང་དབྱངས་སྙན་པ་དང་། །

ཐུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་སོགས། །

མིན་ཀྱང་དགོས་འདོད་འབྱུང་ཁུངས་ཅན། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་འདིས་ཅི་འདོད་སྟེར། །

ཞེས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། གསུང་སྙན་པ། ཐུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པ་སོགས་མ་ཚང་ཡང་། དེ་ཚང་བ་དང་འདྲ་བའི་དགོས་འདོད་ཀུན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འདིས་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དཀའ་ཐུབ་གདུང་བས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཉམས་ཤིང་། །

གྲོགས་མེད་གོ་མཚོན་ལྟ་ཅི་གོས་ཀྱང་དམན། །

འོན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་རྗེས། །

འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་མནན། །

ཅེས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༤༩༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། ཅེས * འདིར་ད་དུང་ཡོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ་འདི་འདྲ་མང་ཙམ་ཡོད་འདུག་པས་རེ་རེ་བཞིན་རྟགས་བཏབ་མེད།

ཉམས་པ་དང་། གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་བུ་དབེན་པའི་རི་སུལ་དུ་རྒྱུ་བ་དང་། གོ་མཚོན་ལྟ་ཅི། ལུས་ཀྱི་གོས་ཀྱང་ཞིན་ཏུ་དམན་པའམ་ན་བཟའ་ཡང་རུལ་པོ་ཙམ་བཞེས་པ་སོགས་སྤོབས་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དགུ་མ་ཚང་ན་ཡང་། རྟོགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་མི་ལ་རས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན། ཅེས་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ལ་སྤོབས་དང་མངའ་ཐང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་ཡང་། དངོས་རྒྱུ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བའི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པས། རང་གི་དངོས་འབྲས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་མི་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མང་ཐོས་བསྟེན་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་ཤིང་། །

གཞུང་མང་སྦྱངས་པའི་ལས་ལ་མ་བྲེལ་བར། །

སྐྱེས་ཐོབ་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །

སྙན་ཚིག་སྨྲ་བའི་དཔལ་གྱུར་བདག་གི་བཤེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་དྲུག་པ། མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། བརྗོད་འདོད་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་དང་། །

མཚུངས་པར་བྱས་ནས་འགའ་ཞིག་ནི། །

བསྟོད་སྨད་དོན་དུ་བསྡུགས་པ་གང་། །

དེ་ནི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་བཤད། །

ཅེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་སྐྱོན་ཡོན་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་དོན་ལ་མི་མཚུངས་ཀྱང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་བསྟོད་པའམ་སྨད་པའི་དོན་དུ་མིང་ངམ་རྣམ་གྲངས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་ངག་ལ་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་དང་སྨད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་རོ། །

དང་པོ་བསྟོད་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་འཕགས་ཅན་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་དང་དོན་ལ་མཚུངས་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་གི་སྒྲ་འཇུག་པ་གཅིག་པའམ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གཤིན་རྗེ་ལུས་ངན་ཚུ་ལྷ་དང་། །
མིག་སྟོང་བ་དང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱང་། །
འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ། །
ཡུལ་གཞན་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛིན། །

ཞེས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་གཤིན་རྗེ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ལུས་ངན་ཏེ་རྣམ་ཐོས་སྲས་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་ལྷ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་མིག་སྟོང་ཅན་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། མི་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ལའང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་

ཡུལ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་འཛིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་བསྡུགས་པའི་ཡུལ་མི་བདག་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དོན་ལ་མི་མཚུངས་ཀྱང་། རང་ལ་དབང་བའི་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ཙམ་སྐྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་ཞེས་སྒྲས་མཚུངས་པར་བྱས་ཏེ་བསྟོད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) འོད་དཀར་ཅན་དང་པ་ཕ་སངས། །

ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མ་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །

རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་འཇམ་པ་ཡི། །

གྲགས་སྙན་བློ་ལྡན་ཁ་ལས་སྒྲོག །

ཅེས་འོད་དཀར་ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་དང་། གཟའ་པ་སངས་དང་། པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ཇོད་པ་པོ་རང་གིས་བསྡུགས་ཡུལ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་དང་མཚུངས་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་དཀར་བ་དང་འཇམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་མཚུངས་པའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ལས་སྒྲོག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) སྔོན་བྱོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དཔེའི་ཞབས། །

བོད་འདིར་འཇིགས་བྲལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་ལྷ། །

ད་ལྟ་དེ་ཡི་བསྟན་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། །

སྙན་ཚིག་སྨྲ་བའི་སྒྲ་འདི་རྣམ་པར་འཛིན། །

ཞེས་སྔོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་སློབ་དཔོན་དཎྜི་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་དང་། དེའི་སློབ་མ་དུས་འཁོར་ཞབས་དྲུང་བ་ཆོས་གྲགས་

རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྔོན་ངག་སྒྲ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་གྲགས་པ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་བརྗོད་དེ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ནི་དུས་ཞབས་པ་དང་བོད་མཁས་གཉིས་ཀྱི་བླ་མ་ཡང་ཡིན།

ཡང་ན། ལྷ་རིག་ཤེས་བྱའི་སྒོ་འབྱེད་བཤེས་གཉེན་དང་། །
བྱམས་བརྩེ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཕ་མའི་ཞབས། །
ཚུལ་མཐུན་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག །
ཕན་པར་སྨྲ་བའི་གསུང་དབྱངས་མཁྱེན་ལམ་གཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྣང་པའི་མཚུངས་སྦྱོར་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྣང་བྱའི་ཡུལ་དེ་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཡུལ་དེ་སྨད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རི་དྭགས་མིག་དང་འགྲོགས་པ་དང་། །
གློག་གི་རྩེ་དགའ་དག་དང་ནི། །
སྤྲིན་གྱི་རྫོམ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས། །
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་སོ། །

ཞེས་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཏེ་བུད་མེད་མཛེས་མ་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའི་བདེ་བ་དང་། གློག་གི་རྩེ་དགའ་གཡོ་བའི་བྱ་བ་དང་། སྤྲིན་གྱི་འདུ་འགོད་རྫོམ་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཤིང་འཇིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྣང་བྱའི་ཡུལ་བུད་མེད་དང་འགྲོགས་པའི་དགའ་བ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པར་གནས་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་གློག་འཁྱུག་པ་དང་སྤྲིན་འདུ་འགོད་ཀྱི་ཡུན་དང་

འདྲ་བར། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་ཡུལ་དེ་སྨད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) སྤྱི་མདོག་བཀྲ་བའི་གླང་རྒན་དང་། །

ཐོས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆོས་མཁན། །
ར་གན་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འགལ། །
མིག་སྟུར་མཛེས་ཀྱང་དོན་གྱིས་དབེན། །

ཞེས་སྨད་བྱའི་ཡུལ་ཐོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆོས་མཁན་དེ། སྤྱི་མདོག་མཛེས་པའི་གླང་རྒན་དང་ར་གན་ཏེ་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་རག་དང་འདྲ་བར། མིག་སྟུར་མཛེས་ཀྱང་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་ཡུལ་དེ་སྨད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྐྱེ་བོའི་མིག་སྟུར་འཕྱིར་ལེགས་ཚུལ་འཆོས་ཁྲིམས། །

ལས་འབྲས་མི་བསམ་ཁ་བཤད་སྐམ་པོའི་ཆོས། །
སྟོང་བའི་ཚོན་གྱིས་ལེགས་བྲིས་དབང་པོའི་གཞུ། །
མཛེས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་སྙིང་པོའི་རང་མཚང་སྟོན། །

ཅེས་སྨད་བྱའི་ཡུལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་སྟུར་མཛེས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པའི་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ཅན་ཚུལ་འཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་དང་བླང་དོར་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པའི་ཁ་བཤད་སྐམ་པོའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་སྟོང་བའི་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི་འཇའ་དང་འདྲ་སྟེ། མིག་སྟུར་མཛེས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པར་ནམ་ཞིག་ལ་ཡལ་འགྲོ་བ་སྟེ་རང་མཚང་སྟོན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་སྨད་པའི་དོན་དུ་བསྒྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྒྲོས་བྱེད་བཅུད་ཀྱིས་བཟི་བའི་ར་རོའི་ངག །

རྨི་ལམ་ཡུལ་གྱི་མཛེས་མའི་འདོད་དགའི་གཏམ། །

གཡོ་ཅན་དཔོན་ངན་འཛུམ་པའི་ལེགས་འཚོས་ཚིག །

སྙན་ཡང་ལག་ལེན་བྲལ་བས་སྙིང་པོ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་དང་། དཔེ་རྒྱན་ལས་མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་དཔེ་སོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱན་འདི་དག་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ངོས་ནས་འདྲ་ནའང་། དཔེ་རྒྱན་སྐབས་སུ་དཔེ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་དཔེ་ཅན་ཡོན་ཏན་དམན་པའི་བྱ་བ་ཚིག་གཅིག་ལ་བསྡུས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གྱི་བྱ་བ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་དཔེ་རྒྱན་གྱི་མང་བའི་དཔེ་དང་། སྤྱིར་བསིལ་བ་མཚོན་ནུས་པ་ལ་དཔེ་གཅིག་གིས་ཚོག་མོད་ཀྱང་། དགའ་མའི་རེག་པ་བསིལ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཙན་དན་ཆུ་དང་ཟླ་བའི་ཟེར་ཞེས་དཔེ་མང་དུ་བཀོད་པ་ཙམ་དང་། གཞན་ཡང་དཔེ་རྒྱན་ནི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔེ་དོན་གཉིས་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའམ་དོན་དེའི་ཁྱད་པར་མཚོན་ཕྱིར་དཔེ་འགོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། མཚུངས་སྦྱོར་གྱི་རྒྱན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གང་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཁྱད་འཕགས་ཡིན་མིན་ཏེ་དོན་གྱི་རྣམ་པས་མི་མཚུངས་ཀྱང་། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གམ་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ཙམ་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་མཉམ་དུ་བསྟོད་པ་དང་ཡང་ན་སྙིང་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཙམ་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་མཉམ་དུ་སྨད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པའི་ས་བོན་ཆ་ཙམ་མཚུངས་པར་སྦྱར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་རྒྱན་དང་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་མ་འཁྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཉེར་བདུན་པ། འགལ་བའི་རྒྱུན་བཤད་པ།

༄ འགལ་བའི་རྒྱུན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བར། འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་སྐད་དུ་ནི། །
གང་དུ་དངོས་པོ་འགལ་བ་རྣམས། །
ཡང་དག་འགྲོགས་པར་རབ་བསྟན་པ། །
དེ་ནི་འགལ་བ་བཤད་དེ་དཔེར། །

ཞེས་དངོས་པོ་གང་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླར་གནས་པ་བསྒྲུབ་བྱ། སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་དང་། བྱ་བ་སོགས་འགལ་བ་རྣམས་གཞི་གཅིག་གམ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པའི་ངག་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུན་ཞེས་ཟེར། འདི་ནི་འགལ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚང་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་སྟེ།

གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་། །
གཞི་གཅིག་ཡོན་ཏན་འགལ་དང་རྫས་འགལ་བ། །
ལས་འགལ་གཞི་གཅིག་བྱ་བ་འགལ་བ་དང་། །
སྦྱར་བའི་འགལ་བ་དང་བཅས་དྲུག་ཡོད་དོ། །

དང་པོ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའམ་འགལ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དག་ནི། །

སྨྲོས་པའི་གདངས་སྙན་ཅ་ཅོ་འཕེལ། །
རྨ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དག་ནི། །
ཡིད་འོང་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ཉམས། །

ཞེས་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་ཆར་ཆུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས། ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་དག་དགའ་ཞིང་སྨྲོས་པའི་གདངས་སྙན་ཅ་ཅོ་འཕེལ་བའམ་སྒྲོགས་ལ། སྟོན་ཀའི་དུས་དེར་འབྲུག་སྒྲ་མེད་པས་རྨ་བྱ་རྣམས་ནི་རང་སྨྲོས་པའི་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བྲལ་བས་དགའ་བ་ཉམས། ཞེས་ངང་བ་དང་རྨ་བྱ་གཉིས་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དགའ་བ་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་འགྲོགས་པས་ན་གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་ཞེས་ཟེར།

(ག) རབ་མཛེས་སྐྱ་སྟུག་རྣམ་བཀྲ་བའི། །
རྨ་བྱ་དགའ་བའི་གར་བསྒྱུར་ཚེ། །
མཛའ་མོ་དང་བྲལ་མགྲོན་པོ་འགའ། །
ཆགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་གཟིར། །

ཞེས་རབ་མཛེས་སྐྱ་སྟུག་བཀྲ་བའི་རྨ་བྱ་དགའ་བས་གར་བསྒྱུར་བ་མཐོང་ཚེ། རང་གི་མཛའ་མོ་དང་ཁ་བྲལ་བའི་འདོད་ལྡན་གྱི་མགྲོན་པོ་འགའ་དགའ་མ་དྲན་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར། ཞེས་རྨ་བྱས་གར་བསྒྱུར་བའི་དུས་དེར་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་རྨ་བྱ་དང་མགྲོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་དགའ་བ་འཕེལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) ཐར་བ་འདོད་རྣམས་དྲི་མེད་བསླབ་གཞིའི་རྒྱན། །

སྙིང་ལ་སེམས་པས་རབ་དགའི་སྣང་བ་རྒྱས། །
ལུས་མེད་ཕྱོགས་གྱུར་ནག་པོའི་རྩ་ལག་རྣམས། །
དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་རབ་སྤྲངས་སྨྲ་དན་འཛིན། །

ཞེས་ཐར་འདོད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུངས་པས། རང་སེམས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྣང་བ་རྒྱས་པ་དེ་ལ། ལུས་མེད་དམ། བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ནག་པོའི་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྤྲངས་ཏེ་སྨྲ་དན་བྱེད། ཅེས་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་ཐར་བ་འདོད་པའི་རབ་བྱུང་བ་དང་ལུས་མེད་དེ་བདུད་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་དགའ་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་སྨྲ་དན་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། རྟོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དཔའ་བོའི་གད་རྒྱངས་ཆེ། །
སྒྲོག་མཁས་སྨྲ་བའི་དབང་པོའི་སྤོབས་པ་རྒྱས། །
ཕས་རྒོལ་སྙིང་ལ་རྔོངས་པའི་སྨུན་དཀྲིགས་པས། །
འགྲན་བཟོད་སྙེམས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཀུན་ནས་ཉམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་ནི། ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། དབྱར་སྐྱེས་ཚུ་འཛིན་དག་གི་ནི། །
ནམ་མཁའ་ཡུལ་དན་ལྟ་བུར་སྤྲོད། །
ཆགས་པ་ཡིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཡི། །

ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར། །

ཅེས་དབྱར་སྐྱེས་ཀྱི་ཆུ་འཛིན་སྟུག་པོ་དུད་ཁའི་མདོག་ཅན་རབ་ཏུ་འཁྲིགས་པ་དེས་ནི་ནམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པའི་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པའམ་ཡུལ་ངན་པ་ལྟ་བུར་སྒྱུར་ཅིང་། ཡང་ཆར་སྤྲིན་དེས་འདོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཆགས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར། ཅེས་བྱེད་པ་བོ་སྤྲིན་པོ་ནས་ཡུལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་མི་སྡུག་པ་སྟེ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཆར་སྤྲིན་བསིལ་བའི་རེག་བྱ་དང་ལྡན་པ་དེས། འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཆགས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་འགལ་བར་གནས་པ་གཉིས་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡུལ་ཅན་ཆགས་བྲལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་བ་དང་འདོད་ལྡན་ཅན་གྱི་དགའ་བ་གཉིས་ལ་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། ཁྱད་གཞིའི་ཡུལ་ཆར་སྤྲིན་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྐྱོ་བ་དང་ཆགས་ལྡན་དགའ་བ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་པ་སྟེ། སྐྱོ་བ་དང་དགའ་བ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་གནས་པས་ན་གཞི་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་འགལ་བ་ཞེས། བྱེད་པ་པོ་ཡུལ་གཅིག་པོ་དེའི་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དབྱེས་གླུར་གཞི་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

(ག) སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་པའི་ཧ་གླང་གི །

རོལ་གར་དག་གིས་རྒྱུས་ལྡན་རྣམས། །

བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་སྐྱེ་ཕལ་རྣམས། །

གཟིགས་མོར་མཆར་བའི་ཡ་མཚན་བྱེད། །

ཅེས་ཁྱད་གཞིའི་ཡུལ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཧ་གླང་སོགས་ཀྱི་རོལ་གར་

གཅིག་པོ་འདིས་སྔོན་ཆད་དེ་ཡང་ཡང་མཐོང་ཞིང་རྒྱུས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་གང་ཟག་རྣམས་ལ་མཚར་བ་ཆེར་མེད་པར་ཡིད་ལ་བཏང་སྙོམས་སྐྱེད་པ་དང་། གསར་དུ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཕལ་བ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བ་སྐྱེད་པ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་དང་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བཤད་པའི་སྒྲུ་མའི་སྤྲུལ་གཞིས་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏང་སྙོམས་འདྲེན་པ་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་མིན་དོགས་གནས་སུ་གསུངས།

(ཁ) ངེས་པར་རྣམ་བཀྲ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །
ཚར་དུ་དངར་བས་ཐར་བའི་བྱ་བ་ཉམས། །
འཁྲུལ་པ་མ་བརྟགས་ཉམས་སུ་བདེ་བ་ཡི། །
རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཚོགས་འདི་ཉིན་བཞིན་འཕེལ། །

ཞེས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཚར་དུ་དངར་བའམ་ངོ་མཚར་བ་འདིས་ཐར་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་འཁྲུལ་བའི་ཆོས་སུ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྟ་ལ་ཉམས་སུ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་བསྐྱེད་དེ། འདོད་པའི་རྣམ་གཡེང་ཉིན་བཞིན་འཕེལ། ཅེས་ཁྱད་གཞི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པོ་འདིས་ཐར་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ག་བུར་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ་འབུམ་འགྱེད་པའི། །
བསིལ་སྦྲིན་མཚན་མོའི་ནོར་བུའི་འཛུམ་གྱི་གཟེས། །
སྣང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་སྐྱེངས་པས་འདབ་དཀྱིལ་ཟུམ། །
མཛེས་ལྡན་ཀུནྡ་དགྱེས་པས་སྤྲུབས་བཀྲ་གྲོལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གཞི་གཅིག་གི་རྫས་འགལ་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་རྫས་སམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། རྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྨད་སྦོམ། །

མཆུ་དམར་མིག་ནི་དཀར་བ་མིན། །

ལྟེ་བ་དམའ་ཞིང་ནུ་མ་མཐོ། །

བུད་མེད་ལུས་ཀྱིས་སུ་མ་བཅོམ། །

ཞེས་ཁྱད་གཞི་བུད་མེད་གཅིག་བུ་ལ་རྐེད་པ་ཕྲ་ཞིང་རོ་སྨད་སྦོམ་པ་དང་། མཆུ་སྒྲོས་དམར་ཞིང་མིག་འབྲས་དཀར་བ་མིན་པ་སྐེ་ནག་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པས་དམའ་ཞིང་ནུ་མ་འབུར་ལ་མཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྫས་སམ་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དག་འགྲོགས་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་འདིས་འདོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སུ་ཞིག་མ་བཅོམ་པ་སྟེ་བཅོམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གིས་ཕྲ་སྦོམ་དང་མཐོ་དམའ་སོགས་ཀྱི་རྫས་སམ་ཁྱད་གཞི་ལུས་གཅིག་གི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་འགལ་བ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། འདི་ནི་ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་འགལ་བའི་རྒྱན་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་སྔ་མ་དང་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བས་རྫས་དང་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་རཏྣ་ཤྲཱིས་ཕྲ་བ་དང་སྦོམ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྫས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྫས་འགལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྡེ་བ་རིན་སྤུངས་པས་གཞི་གཅིག་གི་ཆོས་དུ་མ་འགལ་བ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་

ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

(ཀ) མགོ་སྐྲེས་དཀར་ཞིང་བཞིན་རས་ནག །

ཪོས་པས་རབ་ཕྱུག་ནོར་གྱིས་དབུལ། །

ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛེས་རྒྱན་གོས་རྟུལ། །

ཤེས་བྱ་ཤེས་ཀྱང་བྲིན་སྒོ་ཆུང་། །

ཞེས་བྱ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ལུས་ཀྱི་མགོའི་སྐྲ་དཀར་ཡང་བཞིན་ནག་པ་དང་། ཪོས་པས་ཕྱུག་ཀྱང་རྒྱུ་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛེས་ཀྱང་རྒྱན་དང་གོས་རྟུལ་པོ་ཅན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ཤེས་ཀྱང་བྲིན་པའི་སྒོ་ཆུང་བ་སྟེ་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལྟ་བུའི་རྩ་འཁྱངས་ཆེ་བའི་རིགས་མིན། ཞེས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་སྒོམ་ཆེན་ཞིག་ལ་ཟུར་ཟ་བྱེད་པའི་ཚིག་འདིའི་ཁྲིད་གཞི་སྒོམ་ཆེན་པ་དེའི་ལུས་ཀྱི་མགོའི་སྐྲ་དཀར་བ་དང་བཞིན་ནག་པ་སོགས་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འགལ་བ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) མགོ་སྐྲེས་རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་བཞིན་རས་སྔོ། །

ཡན་ལག་གྲོང་ཡང་སྤྱོས་བྱེད་འཁྲི་ཤིང་མཉེན། །

ལུས་ཉིད་འཁྱོག་ཀྱང་རང་སེམས་དྲང་བོ་རུ། །

བསྲུང་བ་རྒན་པོའི་ལང་ཚོས་སུ་མ་བཅོམ། །

ཞེས་མི་རྒན་པོའི་མགོའི་སྐྲ་དཀར་ཞིང་བཞིན་མདངས་རབ་ཏུ་སྔོ་བ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་རེངས་པ་དང་སྤྱོས་བྱེད་འཁྲི་ཤིང་༼ཪོ་མཚན་གྱི་མིང་༽ཤིན་ཏུ་མཉེན་པ་དང་། ལུས་འཁྱོག་ཀྱང་སེམས་དྲང་བོར་བསྲུང་བའི་ལང་ཚོ་འདིས་སུ་ཞིག་མ་བཅོམ་པ་སྟེ། རྒས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ལུས་ཅན་ཀུན་བཅོམ་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཞི་

རྒན་པོའི་ལུས་གཅིག་པོའི་མགོ་སྐྲེས་དཀར་ཞིང་། བཞིན་རས་སྐྱོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གྲོང་བ་དང་མཉེན་པ་དང་། དྲང་བ་དང་འཁྱོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྫས་འགལ་བ་མཐའ་དག་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཛེས་སྡུག་སྨུ་རིས་འཛམ་ཡང་མཆེ་སྡེར་རྩུབ། །
གདངས་དབྱངས་སྙན་བ་མང་ཡང་སྐད་ཚིག་ཚུང་། །
ལུས་མཛེས་ཉམ་ཆུང་གཞོག་རྩལ་རབ་རྒྱས་པའི། །
མདངས་ལྡན་དབྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉས་གཞན་ཡིད་འཕྲུགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་གཞི་གཅིག་གི་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྫས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། པད་རྩའི་ལག་པ་ཆུ་ཤིང་བཀྲ། །
པདྨའི་གདོང་དང་ཨུཏྤལ་མིག །
ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས། །
གདུང་ནུས་མིན་ནམ་ལུས་ཅན་དག །

ཅེས་ཁྱད་གཞི་བུད་མེད་གཅིག་བུ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྫས་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་མཉེན་ཞིང་འཇམ་པའི་ལག་པ་དང་། ཆུ་ཤིང་ལྟར་དཀར་ཞིང་ལྷུམ་ལ་མཐྲང་བའི་བཀྲ་དང་། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་པདྨ་ལྟ་བུའི་གདོང་དང་། གནག་ལ་དཀྱུས་རིང་བའི་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུའི་མིག་སོགས་ལྡན་པའི་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་འདོད་པས་གདུང་ནུས་པ་མིན་ནམ་སྙེ་ངེས་པར་གདུང་ནུས་སོ། །ཞེས་དཔེའི་ཁྱད་ཆོས་མཉེན་པ་ནི་འཇམ་ཞིང་ཕྲ་བ་དང་། མཐྲང་བ་

ན་འཐས་ཤིང་སྲབས་སྟོང་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། པདྨ་དང་ཨུཏྤལ་སོགས་རྫས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་བྱེད་ལས་ཕན་ཚུན་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྫས་པད་རྩ་ལ་སོགས་པས་འདོད་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་སྲེག་པར་བྱེད་པས་རྫས་ཀྱི་བྱེད་ལས་འགལ་བ་དག་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པས་ན་གཞི་གཅིག་གི་རྫས་དང་ལས་འགལ་བ་ཞེས་ཟེར།

རྒྱན་འདི་གོང་གི་རྫས་འགལ་བ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྫས་འགལ་བའི་རྒྱན་ལ་གཙོ་བོ་ཁྱད་གཞི་དངོས་པོ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་སམ་རྫས། ཐ་བ། སྔོམ་པ། དཀར་བ། དམར་བ༑ མཐོ་བ། དམའ་བ་སོགས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དག་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ལ་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱན་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཡང་རྒྱན་འདི་དང་། དཔེ་རྒྱན་གྱི་མཚུངས་གསལ་སྐབས་ཀྱི་འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དཔེ་རྒྱན་སྐབས་སུ་ཚིག་སྤྱད་ཀྱིས་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་དང་། རྒྱན་འདིར་ཁྱད་གཞིའི་རྫས་རྣམས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་འགལ་བ་ཅན་རྣམས་གཞི་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། མཚུངས་གསལ་གྱི་སྒྲ་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) པདྨའི་བཞིན་ལ་བྱུང་བའི་དབུ་སྐྲ་ཅན། །
བྱི་རུའི་མཆུ་སྒྲོས་སུ་ཏིག་ཚེམས་ཀྱི་ཕྲེང་། །
ཨུཏྤལ་དང་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཡི། །
འཇམ་དཀར་གཞོན་ནུ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ། །

ཞེས་ཁྱད་གཞི་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་ལ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་

རྫས་པདྨ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་དཀར་བའི་བཞིན་དང་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དབུ་སྐྲ་ནག་པ་དང་། བྱི་རུ་ལྟར་དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས། སྨུ་ཏིག་ལྟར་དཀར་བའི་ཚེམས་སོགས་ལྡན་ཞིང་ཨུཏྤལ་རལ་གྲི་འཛིན་པའི་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་གཞོན་ནུའི་ལང་ཚོ་ཅན་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ལྷའོ། །ཞེས་པ་འདི་རྒྱན་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་དོགས་གནས་སུ་གསུངས། འོན་ཀྱང་། གསུང་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་ལུས་ཕྲ་མ་ལ་ལྡན་པའི་རྫས་སམ་ཁྱད་ཆོས་འདི་ཙམ་གྱིས་ལྷག་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་སྟེ་རྫས་ཀྱི་བྱེད་ལས་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་པའང་ཡོད།

(ཁ) ཟླ་བའི་མཛུག་སྒྲོའི་ཟུར་ཕུད་ཟླ་བའི་བཞིན། །
པདྨའི་མཆུ་སྒྲོས་རྒྱ་སྐར་ཕྲེང་བའི་ཚེམས། །
རི་དྭགས་མིག་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཕྲ་མས། །
བདག་ཅག་འཁོར་བའི་མལ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་འཆིང་། །

ཞེས་ཟླ་བའི་མཛུག་སྒྲོ་ལྟར་མཛེས་པའི་རལ་བའི་ཟུར་ཕུད་དང་། ཟླ་བ་ལྟར་རྒྱས་པའི་བཞིན་རས། པདྨ་ལྟར་དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས། རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་ཞིང་ཚར་དུ་དངར་བའི་ཚེམས། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་གཞི་ལུས་ཕྲ་མ་སྟེ་ལྷག་པའི་ལྷ་མོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྫས་འདི་དག་གིས་བདག་ཅག་འཁོར་བར་ཅིའི་ཕྱིར་འཆིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུས། མཐོང་བས་གྲོལ་བ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་མོའི་སྐུའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་རྫས་འདི་དག་གི་བྱེད་ལས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཟླ་བའི་མཛུག་སྒྲོའི་རལ་བ། ཟླ་བའི་གདོང་། པདྨའི་མཆུ་སྒྲོས། རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚེམས། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་གྱི་བྱེད་ལས་མི་མཚུངས་ཤིང་འགལ་བ་ཅན་གྱི་རྫས་དེ་དག

ལྷན་དུ་འདུས་པའི་ལུས་ཕྲ་མ་དེ་ལྟ་བུས། བདག་ཅག་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བདག་ཅག་ལ་འདོད་སྲེད་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱེད། ཅེས་རྫས་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་མི་འོས་ཤིང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་ན། ཟླ་བའི་ལུས་མཛེས་མཚམས་སྤྲིན་གོས་ཀྱིས་བགླུབས། །

པད་མའི་བཞིན་ལ་ཨུཏྤལ་འདབ་མའི་སྤྲིན། །

རྒྱ་མཚོའི་བློ་ལྡན་སླ་མཁས་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །

བདག་བློའི་སྨོངས་པའི་ཚང་ཚིང་ཇི་ལྟར་བསྲེགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྟ་བ་གཞི་གཅིག་གི་བྱ་བ་འགལ་བ་ནི། ཁྲིད་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱ་བའི་ལས་ལྡན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་འགྲོགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། [1]ཙཱུ་ཏ་ཙམ་པ་ཀ་ཡི་རྡུལ། །

རིག་པ་མིན་ཡང་མགྲོན་པོ་ཡི། །

མིག་ལས་མཆི་མ་འཛག་པར་བྱེད། །

ཅེས་ཁྲིད་གཞི་རླུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྒྱོད་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་ཞིང་ཙཱུ་ཏ་ཨ་མྲ་དང་། ཙམྤ་ཀའི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་གྱིས་མིག་ལ་རེག་པ་མིན་ཀྱང་ཞེས་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་གྱིས་མིག་ལ་རེག་པ་བཀག་ནས། བུད་མེད་དང་བྲལ་བའི་མགྲོན་པོས་མེ་ཏོག་གི་སྐྱེད་ཚལ་དེ་མཐོང་བ་ན། རང་གི་དགའ་མ་དྲན་པས་མིག་ལས་མཆི་མ་འཛག་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །འདི་ལ་འབྲུག་སྒྲོལ་གྱིས་མིག་ཁྲིད་གཞི་བྱས་ཏེ། དེར་རྡུལ་གྱིས་རེག

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༨༨༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༧༠ ན། འདིར་རྩ་བའི་རྐང་པ་དང་པོ། སྐྱེད་ཚལ་རླུང་གིས་རབ་བསྒྱོད་པ། །ཞེས་པ་ཚད་པར་སྣང་།

པ་བཀག་པ་དང་། དེས་མཆི་མ་འཛག་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གནས་པ་བརྗོད་པས་ན་བྱ་བ་འགལ་བ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྡེ་བ་རིན་སྤུངས་པ་དང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་གྱིས་མིག་ལ་རེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་མིན་ཞེས་བཀག་ནས་སླར་ཡང་མགྲོན་པོས་དེ་མཐོང་བ་ན་ཆགས་པས་མིག་ལས་མཆི་མ་འཛག་པར་བྱེད་ཅེས་གཞི་གཅིག་གི་ལས་འགལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ས་སྐྱ་དཔག་ཆོས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་རྡུལ་མིག་ལ་རེག་པ་མིན་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་ནས་བྱ་མིན་དང་བྱ་བ་འགལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་། རྩ་བ་ལས། རེག་པ་མིན་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགག་པའི་བྱ་བ་དང་། མཆི་མ་འཛག་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་འགལ་བར་བསྟན་ཞེས་པ་དོན་དང་མི་འགྲེལ་ལོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ལུས་ཅན་མཐའ་དག་བདེ་བ་ལ། །
སྦྱོར་བའི་ཟས་གཙང་སྲས་པོ་ཡིས། །
འཆི་བ་མེད་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་སྡེ། །
མི་བཟད་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་སྦྱར། །

ཞེས་ཁྱད་གཞི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཟས་གཙང་སྲས་སམ་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱའི་དབང་པོས། འཆི་བ་མེད་ཀྱང་། ཞེས་འཆི་བའི་བྱ་བ་བཀག་ནས། བདུད་ཀྱི་སྡེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་ཞེས་དགག་པའི་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) དགུན་གྱི་གྲང་རེག་ཁ་བའི་རྡུལ་བརྟེགས་དང་། །
འགྲོགས་པ་མདའ་རིས་སྟོད་ཀྱི་རླུང་དར་ལས། །
ལུས་ལ་རེག་པ་མིན་ཡང་དོན་མཐུན་ཁྱུ། །
བཞིན་ཉམས་བ་སྤུའི་འབྲི་ཤིང་ལ་འདར་བར་གྱུར། །

ཅེས་ཁྱད་གཞི་དགུན་དུས་ཀྱི་གྲང་རེག་དང་ཁ་བའི་རྡུལ་བརྟེགས་པའི་གངས་རི་དང་འགྲོགས་པའི་མདའ་རིས་སྟོད་ཀྱི་གྲང་རླུང་དྲག་པོའི་བྱེད་ལས་དེས་ལུས་ལ་རེག་པ་མིན་ཀྱང་། ཞེས་བཀག་ནས། དེ་དང་དོན་མཐུན་པའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཏེ་རང་གི་བུད་མེད་དང་ཁ་བྲལ་བའི་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་མ་གཞན་མཐོང་བ་ན་འདོད་པས་གདུང་བའི་བཞིན་གྱི་མདངས་ཉམས་ཤིང་འདར་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས། གཞི་གཅིག་གི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བ་གཉིས་ལྷན་དུ་འགྲོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཙན་པའི་བཀའ་ཆད་དང་། །
ཐེག་པར་དཀའ་བའི་ཁུར་གྱིས་མནོན་མིན་ཡང་། །
གཡོ་ཅན་རྫོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་མང་མདུན། །
སྙེབས་ཙམ་དབུགས་ཆོད་དྲག་པོས་མགྲིན་པ་འགགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༡༦ག་པ་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། སྦྱར་བའི་ཁྱད་གཞི་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རང་རང་གི་བྱ་བ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེར། ཀྲིཥྚ"ཧྲ[1]་ནྟ་ཏུ་རཀྵ"ཡེ[2]། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ། དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཨརྫུ་ན་དཀར་བ་དང་སྲིད་སྒྲུབ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ཧྲ * ཧྲ་ཡིན་ནམ་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ཡི * དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་དང་ཁམས་འགྲེལ་དུ། པི

གཉིས་ལ་འཇུག་ཨ་ཏུ་རཀྟ་དམར་བ་དང་རྗེས་ཆགས་སོགས་ལ་འཇུག་པས་མཚོན་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་གིས་དོན་གཉིས་སྟོན་པས། བོད་སྐད་ལ་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་འབྱུང་བས་བརྗོད་བྱ་དང་པོ། ཨརྫུ་ན་སོགས་དཀར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་སྐད་དུ། སྔན་པར་སྒྲོགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག །ནག་དཀར་རྗེས་སུ་དམར་བ་ཡང་། །རྣ་བ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །སུ་ཡི་ཡིད་བརྟན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྔན་པར་སྒྲོགས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་འབྲས་ནི་ཀྲིཥྞ་སྟེ་ནག་པ་དང་། དེའི་མཐའ་ཨརྫུ་ན་སྟེ་དཀར་བ་དང་། མིག་སྤྲིན། ཨ་ནུ་རཀྟ་སྟེ་དམར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་ཡོན་ཏན་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། མིག་དཀྱུས་རིང་པོའི་མཐའ་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ་ནི། སྤྱིར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་ཞིང་ཡིད་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འདི་ལ་སུ་ཞིག་ཆགས་པས་ཡིད་བརྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་བྱ་བ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་བརྗོད་བྱ་གཉིས་པ་ཨརྫུ་ན་སྲིད་སྒྲུབ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནག་མོ་སྔན་སྒྲོག་ཁྱོད་ཀྱི་མིག །སྲིད་སྒྲུབ་ལ་ཆགས་ལྟ་བྱེད་ཀྱང་། །རྣ་ཅན་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །སུ་ཡིས་ཡིད་བརྟན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཅེས་ཀྲིཥྞ་ནག་མོ། ཨརྫུ་ན་སྲིད་སྒྲུབ། ཨ་ནུ་རཀྟ་རྗེས་ཆགས། ཀརྞ། རྣ་བ་ཅན་ཏེ་སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔའི་ནང་ཚན་སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་ནག་མོའམ་ཚུང་མ་དྲཽ་པ་དཱི་ཡིན་པས། ཚུང་མ་དེ་རང་གི་ཁྱོ་བོ་སྲིད་སྒྲུབ་ལ་ཆགས་པར་མ་ཟད། སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་དགྲ་ཡུལ་ཨངྒའི་རྒྱལ་པོ་ཀརྞ་སྟེ་རྣ་བ་ཅན་ལའང་འདོད་པ་སྟེན་པར་བྱེད་པས། སྤྱོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སམ་འགལ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཆགས་པས། བྱ་ཡུལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲ་སྦྱོར་ཡང་ཡོད་པས་ན་སྦྱར་བའི་འགལ་བ་ཞེས་བྱེར། ཡང་། ཀྲིཥྞ། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་

ནང་ཚན་གྱི་ནག་པོ་ལ་བཤད་ནས་ནག་པོའམ་སྲིད་སྒྲུབ་དང་། ཀརྨ་གཉིས་ལ་ཆགས་ཏེ་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་བཀོད་པའང་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་བྲིས་སོ༑ ༑གོང་གི་ཐ་དད་ཚིག་འདྲ་བའི་སྦྱར་བ་དང་། འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ། སྦྱར་བའི་འགལ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་ཆེ་ས་ནི། ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བ་ལ་སྦྱར་བའི་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་ལ། ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དོན་ཐ་དད་དུ་གོ་དགོས་པས་ཚིག་གི་སྟེང་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས། འགལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་སྒྲ་དོན་གང་རུང་ལ་སྦྱར་ནས། སྦྱར་གཞི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་སྟོན་དགོས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྦྱར་བའི་འགལ་བ་འདི་ལ། སྒྲའི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྦྱར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོན་དང་བྱ་བ་འགལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལས། སྦྱར་གཞིའི་ཁྱད་ཆོས་ཕན་ཚུན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་འགལ་མི་འགལ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། ཞིབ་པར་རྒྱུན་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་དགོས་སོ། །

(ག) རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་དྲི་མ་མེད། །

རྣམ་བཀྲ་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །

བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་པ་ཡིས། །

དུ་མའི་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱས། །

ཞེས་དྲི་མ་མེད་པ། ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་འབབ་པ་སོགས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བས། ཤེལ་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་ལ། དང་པོ་ནི་ཁྱད་གཞི་དབྱངས་ཅན་མ་སྟེ།

རབ་དཀར་སྒྲིབ་གཉིས་དྲི་མ་མེད། །
རྣམ་"བཀྲས[1]་མཁྱེན་བརྩེ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །
ཐུགས་རྗེའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས། །
རྨོངས་མུན་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བར་བྱས། །

ཞེས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་མདོག་དཀར་ཞིང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མཁྱེན་བརྩེའི་སྣང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས་ལུས་ཅན་རྨོངས་པའི་མུན་པ་སྟུག་པོའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གོང་གི་སྦྱར་ཚོས་རྣམས་ལྷ་མོའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ནི་ཞི་བ་སྟེ། དེའི་བྱ་བས་རྨོངས་མུན་གྱི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་ནི་བྱ་བ་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗོད་བྱ་གཅིག་གི་ཁྱད་གཞི་ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ།

རབ་དཀར་རྡུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད། །
རྣམ་མཛེས་འོད་དཀར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ། །
བསིལ་ཟེར་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས། །
པདྨའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བར་བྱས། །

ཞེས་ཟླ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་རྡུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མཛེས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས་པདྨའི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་སྦྱར་ཚོས་རྣམས་ཟླ་བ་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཞིང་། ཟླ་བ་ནི་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། དེའི་བྱ་བས་པདྨའི་སྒྲིབ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༨༨ ཤོག་ངོས་ ༥ ན། བཀྲས * བཀྲའི་ཡིན་ན་འགྲེལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྙམ།

བྲལ་བ་སྟེ་བྱ་བ་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལ་ལས་དཔེར་བརྗོད་འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐ་དད་ཚིག་འདྲའི་སྦྱར་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་སྐྱོན་འཕེན་ཀྱང་། དེ་ནི་བློ་གྲོས་"རྩིང་[1]་བོའི་རང་རྟགས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ལྷ་མོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཟླ་བའི་བསིལ་ཟེར་གཉིས་ཤིན་ཏུ་ཞི་ཞིང་འཇམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ལ། ཞི་བའི་བྱ་བ་དེས་རྫོངས་མུན་དང་། བརྣོའི་སྲོག་འཕྲོག་པར་བརྗོད་པས་བྱ་བ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

(ཁ) རོལ་བའི་གནས་སུ་རབ་འབྱུངས་ཏ་རི་ཏཿ །

འཆི་མེད་བདེ་བ་བྱིན་ལ་མཐུ་ཆེ་ཡང་། །

རེ་ཞིག་བཙུད་མི་ལྡན་པའི་དབང་གྱུར་ཚེ། །

ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་བི་བུདྡྷ་སུ་ཞིག །

ཅེས་པའི་ཚིག་རྐང་བཞི་པོ་འདི་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་འགའ་རེ་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དང་རིགས་གྲྭ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་དུ་སྦྱར་གཞི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དང་། བུད་མེད་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་ཚུལ་ནི། རོལ་བའི་གནས་ཞེས་པ་ལྷའི་གནས་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱར། ཏ་རི་ཏཿ ནི་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ལྷའི་བདུད་རྩི་དང་། བྱང་སེམས་དམར་པོ། འཆི་མེད་བདེ་བ་ནི་ལྷའི་བདུད་རྩི་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བདེ་ཆེན། བྱིན་ཟེར་བ་མ་དག"པས[2]་སྦྱིན་ཟེར་དགོས། བཙུད་མི་ལྡན་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་དང་བུད་མེད་འཁོར་མ། བི་བུདྡྷ་ནི་རྣམ་སད་དང་། མཁས་པ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་པན་ཚུན་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་བྱ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། རྩང * རྩིང

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨༧ ཡིག་ཕྲེང་ཐ་མ་ན། པར * པས

མི་འདྲ་བའི་དོན་གཉིས་སྟོན་པས། རྩ་བ་ལྟར་སྐོར་གཉིས་སུ་བཀླག་ན། བརྗོད་བྱ་བདུད་རྩི་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ལྟར།

ལྷ་ཡི་གནས་སུ་རབ་འབྱུངས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །
འཆི་མེད་བདེ་བ་སྦྱིན་ལ་མཐུ་ཆེ་ཡང་། །
རེ་ཞིག་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་གྱུར་ཚེ། །
ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་རྣམ་སད་སུ་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་ལྷའི་བདུད་རྩི་འདི་ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་མཐུ་ཆེ་ནའང་། རེ་ཞིག་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ལྷ་རྣམས་ཡིད་སྨུག་པར་གྱུར་པས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་རྣམ་སད་དེ་ལྷ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདུད་རྩི་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་བདུད་རྩི་མཐུ་ཆེ་བའི་དོན་དང་འགལ་བར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་བརྗོད་བྱ་བུད་མེད་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ལྟར།

གསང་བའི་པདྨར་རབ་འབྱུངས་བྱང་སེམས་དམར། །
ཟག་མེད་བདེ་བ་སྦྱིན་ལ་མཐུ་ཆེ་ཡང་། །
རེ་ཞིག་སླད་ཆུང་སྐྱེ་བོའི་དབང་གྱུར་ཚེ། །
ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་དགར་རོལ་བའི་གནས་བུད་མེད་ཀྱི་གསང་གནས་དང་། དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཚན་མ་སྟེ། འཁྲིག་པའི་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་སྦྱིན་པ་ལ་མཐུ་ཆེ་ནའང་། རེ་ཞིག་རོལ་བའི་གནས་དེ། སྐྱེ་བོ་སླད་ཆུང་ཅང་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་མེད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདེ་བ་སྟེར་བ་ལ་མཐུ་ཆེ་བའི་དོན་

འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་ཀྱང་། ཕྱི་མ་འདི་སྦྱོར་ཚུལ་ཙུང་མི་བདེ་བར་གསུངས། གཞན་ཡང་ཅོ་ནེ་དགེ་བཤེས་རིན་པོ་"ཚེའི་[1]གསུང་རྒྱུན་ལ་ལྷའི་སྣད་འཚོང་མ་དང་མང་ཐོས་ཀླུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུང་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྔོན་མ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་རོལ་བའི་གནས་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུངས་པའི་ཏ་རི་ཏ་སྐེ་འཕྲོག་བྱེད་ཀླུ་སྒྲུབ་པ་རང་ལ་སྦྱར་བས། ཁོང་ནི་འཆི་མེད་ལྷའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྟེར་བའི་གདམས་ངག་སྦྱིན་པ་ལ་མཐུ་ཆེ་ཡང་། རེ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱི་བཙུད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཁ་བཤད་སྐམ་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་སུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

ཡང་ན། དགྱེས་གླུ་ལྷར་དོན་སྦྱར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

ཕུལ་བྱུང་མཛེས་སྡུག་གསར་བའི་ཚ་ཀུན་རྫོགས། །
ཀུན་དགའི་དཔལ་གྱུར་མིག་གི་བདུད་རྩིའི་གཏེར། །
དགྱེས་པའི་འཛུམ་སྟོང་གྲོལ་བའི་འོད་ཞགས་ཀྱིས། །
གང་ཞིག་བདེ་དགའི་ཚོར་བ་ཉམས་པར་བྱས། །

ཞེས་ཚིག་རྐང་གཅིག་པོ་འདིའི་མཛེས་སྡུག་གི་ཆ་ཀུན་རྫོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཉ་གང་ཟླ་བ་དང་། བུད་མེད་དར་མ་གཉིས་དོན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཟླ་བའི་སྐབས་པཱྜའི་མཛེས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཁྲིམས་ལྡན་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་པར་བྱས་པ་སྟེ་བྱ་བ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། ཆེ * ཆེའི

བོད་མཁས་ལྟར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རོལ་བའི་གནས་སུ་མངོན་རྟེན་ཆུ་འཛིན་ཅན། །

ངོ་མཚར་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་འབུམ་གྱི་བདག །

འོན་ཀྱང་གཞན་དབང་འཕྲོག་བྱེད་དབང་གྱུར་ཚེ། །

ཡིད་བརྟན་བྱེད་པའི་མཁའ་བགྲོད་སུ་ཞིག་མཆིས། །

ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་ཚིག་འདིའི་རོལ་བའི་གནས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་སྐྱིད་ཚལ། ཆུ་འཛིན་ཅན་ནི་སྤྲིན་དང་བུད་མེད། བདེ་བྱེད་ནི་འདོད་པའི་བདེ་བ་དང་། སོས་ཀའི་དུས། འཕྲོག་བྱེད་ནི་རླུང་དང་རྐུན་དཔག །མཁའ་བགྲོད་ནི་ལྷ་དང་འདབ་ཆགས་ལ་སྦྲའི་འཇུག་པ་གཅིག་པ། མངོན་བརྗོད་འཆི་མེད་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་། མཁས་པའི་ཟ་རྒྱན་སོགས་སུ་བཤད་པས། དེ་ལྟར་སྒྲ་ཚིག་གཅིག་གིས་འཇུག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་བརྒྱད་པ། སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ སྐབས་མིན་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། སྐབས་མིན་འདོད་པས་བསྟོད་པ་ནི། །

སྐབས་སུ་མ་བབ་བསྟོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་བསྟོད་ར་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཀྱང་། རྐྱེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མི་འོས་པ་དེ་ལ་སྔོར་ཐབས་

ཀྱིས་བསྟོད་པས་ན། སྐབས་མིན་གྱི་བསྟོད་པའི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི་རྩ་བར།

གཞན་མི་བསྟེན་པའི་རི་དྭགས་རྣམས། །
འབད་མེད་རྟེད་པར་སླ་བའི་ནོར། །
ཆུ་དང་རྩྭ་ཡི་མྱུག་སོགས་ཀྱི། །
ནགས་རྣམས་སུ་ནི་བདེ་བར་འཚོ། །

ཞེས་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་འབངས་ཤིག་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མང་བའི་གཞན་དབང་གིས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་"གྱིས་ངོ་[1]བསྲུང་ལ་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་རྟེད་སླ་བའི་ཉེར་མཁོའི་འཚོ་བ་སྟེ་རྩྭ་དང་། སྨྱུ་གུ། འབབ་ཆུ་དང་། ཤིང་གི་ལྗང་ལོ་སོགས་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྤྱད་ནས། ནགས་ཚལ་སོགས་སུ་ཅི་དགར་བག་ཡངས་སུ་རྒྱུ་ཞིང་བདེ་བར་འཚོའོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ཡུལ་རི་དྭགས་ལ་བསྟོད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཀྱང་། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མང་པོ་ལ་ངལ་ཞིང་སྐྱོ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཡུལ་རི་དྭགས་ལ་སྒོར་ཐབས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྐྱོ་བའི་དབང་གིས། ཡུལ་གཞན་ཞིག་ལ་སྨོན་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་སྣན་ངག་གི་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན།

(ཀ) དཔོན་གྱིས་བཀའ་བཀྱོན་རང་མཉམ་ཆགས་སྡང་སོགས། །
གཡེང་མེད་སོ་ནམ་ཁྲལ་དང་འུ་ལག་གིས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༦༢༡ ཡིག་ཕྲེང་ཐོག་ ༩ ན། གྱིས * གྱི་ཡིན་ན་གོ་བདེ་སྙམ།

མནར་མིན་ལྗོ་གོས་སློང་བས་ཅི་བདེར་འཚོ། །
དྣ་རི་དྲ་ཚོའི་སྣང་སེམས་བདེ་ཉམས་ལ། །

ཞེས་ཡུལ་མི་འོས་པའི་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་སྨོན་བྱེད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་དཔོན་ངན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་འཆེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་སྤྲང་པོ་ལ་སྨོན་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔོན་གྱིས་བཀའ་བཀྲོན་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་སེམས་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། སོ་ནམ་སྟེ་ཞིང་བའི་ཁྲལ་དང་ཝུ་ལག་སོགས་ཀྱིས་མནར་མི་དགོས་པར་རང་འདོད་ཀྱིས་ལྗོ་གོས་བསླངས་ནས་ཅི་བདེར་འཚོ་བའི་དྣ་རི་དྲ་སྟེ་སློང་མོ་བ་འདི་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་བདེ་བའི་ཉམས་འདི་དགའ་བ་ལའང་ཞེས་སྨོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གཞན་སེམས་སྲུང་བའི་ཁྲལ་མེད་རང་དབང་ཅན། །
དྲི་ལྡན་མེ་ཏོག་གསར་བའི་བཅུད་ཀྱིས་འཚོ། །
བར་སྣང་ཡངས་པོར་བདེ་བའི་སྣང་གླུས་འཁོར། །
ཡིད་"འོང་[1]སྤྲང་རྟེའི་བུ་འདི་སྐྱིད་པ་ལ། །

ཞེས་གཞན་སེམས་སྲུང་བ་སྟེ་གཞན་ངོ་འཛིན་ཐབས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཁྲལ་ཁུར་སོགས་ཀྱི་གནོད་འཆེ་དབང་མེད་དུ་སྤྱོང་མི་དགོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་བཅུད་ཀྱིས་འཚོ་ཞིང་ནམ་མཁའ་ཡངས་པོར་གློ་བདེ་བག་ཡངས་ཀྱི་སྣང་བས་གླུ་དབྱངས་སྒྲོགས་བཞིན་གང་འདོད་དུ་འཕུར་བའམ་འཁོར་བའི་སྤྲང་རྟེའི་བུའམ་བུང་བ་འདི་དག་སྐྱིད་པ་ལ་ཨང་། ཞེས་ཡུལ་མི་འོས་པ་སྤྲང་མ་ལྟ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༧༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། འོད * འོང

བུ་ལ་སློན་པའི་སྐབས་སུ་མ་བབ་ཀྱང་། རང་བདེ་འཚོ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུན་པར་མི་གཞན་གྱི་ངོ་འཛིན་དང་ཁྲལ་ཁུར་སོགས་ལ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་དབང་གིས། སྨྲང་མ་ལ་སྐོར་ཐབས་ཀྱིས་སློན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད་འདིར་གཞན་སེམས་སྲུང་བའི་ཁྲེལ་མེད་ཟེར་བ་མ་དག་པས། ཁྲལ་མེད་ཟེར་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། ཟླ་ཞན་ངོ་འཛིན་ཆགས་སྡང་གཏམ་ངན་གྱིས། །
སྐྱོ་མེད་ཉམས་དགའི་ཚལ་དང་མཛེས་པའི་ལྗོངས། །
གང་འདོད་བགས་ཡངས་རྒྱུ་བའི་གཉིས་སྐྱེས་གཞོན། །
རང་དབང་ཅི་བདེར་འཚོ་བ་འདི་རེ་སྐྱིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཉེར་དགུ་བ། ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཙ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྨད་པ་བཞིན་བསྟོད་ནས། །
སྐྱོན་ལྟར་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་ཉིད། །
གང་དུ་ཉེ་བར་ཐོབ་གྱུར་པ། །
འདི་ནི་ཐོལ་གྱིས་བསྟོད་པར་བཤད། །

ཅེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ། རྣམ་པ་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྨད་ར་བཏང་ཚུལ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ་ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། རྒྱན་འདི་དང་ཚའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱན་འདི་ལ་ཡུལ་གང་གི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཐོལ་གྱིས་ཡུལ་དེའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་

ཤིང་། ཆའི་རྒྱན་ལ། ཡུལ་དེའི་སྐྱོན་མཚང་གི་རྣམ་པ་མི་མཛེས་པ་དེ་བསྒྲིབ་བྱར་བྱས་ནས། སྒྲིབ་བྱེད་ཡུལ་དེའི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་མཛེས་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་ཡུལ་དེའི་སྐྱོན་མཚང་སྦེད་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། བསྟོད་ཚ་ཡང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཡུལ་དེ་ལ་སྨད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྣན་པར་སྒྲོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་མངོན་པས་ཆོག །རྒྱན་འདི་དང་བསྟོད་པའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལ། ཡུལ་དེར་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་ཁུལ་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། ཐོལ་བསྟོད་ལ་གཙོ་བོར་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤུགས་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། མཐུ་དང་། དཔལ་བ། སྟོབས་ཕུན་ཚོགས་སོ། །

དང་པོ་མཐུ་ཕུན་ཚོགས་ནི། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའམ། དཔེ་ཅན་དེ་ལ་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རྒྱགས་པ་སྟེང་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྨད་དེ། དོན་དུ་དཔེ་མཐུ་དང་ནུས་པ་གཞན་ཞིག་བཀོད་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཡུལ་དེའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ཐོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

ཇི་བར། རླ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་ཡིས་ཀྱང་། །
འབྱུང་པོ་འཛིན་མ་འདི་ལས་རྒྱལ། །
དེ་ཉིད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། །
འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་རྒྱགས་མ་མཛད། །

ཅེས་ར་སྒྲུའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་བའི་བུ་དགའ་བྱེད་རླ་མ

″ཙར[1]་གྲགས་པ་དེ་ཡབ་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་དབེན་པའི་ནགས་སུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་འདྲའི་དཀའ་ཐུབ་སྤྱོད་པ་བོ་དེ་ལ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་གང་ཡང་མེད་པར། རང་གཅིག་བུ་འབྱུང་བོ་འཛིན་པ་སྟེ་༼ས་གཞིའི་མིང་༽ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྒྱལ་ལ། ད་ལྟ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་རྣ་མ་དཀའ་ཐུབ་པ་དེ་གང་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ས་གཞི་འདི་ཁོ་ན་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་རྒྱགས་པ་སྟེ་ཧ་ཅང་ང་རྒྱལ་མ་མཛད་ཅིག ། ཅེས་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་རྒྱལ་བོ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ལམ་ཁེངས་དྲེགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐོལ་གྱིས་དོན་དུ་རྒྱལ་བོ་དེ་ལ་མཐུ་དང་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། དཔེ་རྣ་མ″ཙ[2]་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། བརྗོད་བྱ་རྒྱལ་བོ་དེའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས། རྣ་མ་དཀའ་ཐུབ་ཅེས་པས་དྲང་སྲོང་ངན་སྤོང་གི་བུ་རྣ་མ་ཟེར་བའི་དྲང་སྲོང་ཞིག་བྱུང་བ་དེས། དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་སྤྱད་པས་ས་གཞི་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ཡང་དགའ་བྱེད་རྣ་མ་ཙས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་དེ་ས་གཞིའི་ཁྱོན་ལས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ལ། རྣ་མ་ཞེས་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་པ་ཞེས་པའི་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས་ས་གཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་འགྲེལ་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྦྱར་བ་སྐབས་སུ་མ་བབས་ཤིང་། འདྲ་ཚིག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་སྦྱར་དུ་འཛོག་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བས། འདི་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར། དགའ་བྱེད་རྣ་མ་ཙ་གཅིག་པོ་དཔེར་བཀོད་པ་ལེགས་སོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༢༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ནཱ། ནར * ཙར
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༢༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ནཱ། ན * ཙ

(ག) རྒྱ་ཞང་མ་བསྒྲུབས་ཐལ་རྡེབ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །

བོན་མང་སྐད་ཅིག་ཁོང་ཁྲག་སྐྱུགས་མཛད་ན། །

བྱང་བདག་རིག་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེད་གཉེར་དུ། །

བསྒྲུབས་མཐུས་དགྲ་བོ་གཞོམ་ལ་ཅི་ཞིག་སྙེམས། །

ཞེས་གཡིན་རྫེ་གཡེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྒྱ་སྟོན་ཞང་བོ་ཟེར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། དགྲའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་དམོད་སྦྱོད་སོགས་དྲག་པོའི་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཅི་ཡང་མ་མཛད་པར། ལག་པའི་ཐལ་མོ་རྡེབ་པ་ཙམ་གྱིས་ལྟ་གྲུབ་མི་མཐུན་པའི་བོན་གྱི་ཚོགས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཁ་ནས་ཁོང་ཁྲག་སྐྱུགས་ཏེ་འཆི་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས། བྱང་བདག་རིག་འཛིན་༼བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ཟེར་བའང་ཡོད༽ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་དགྲ་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་"ནས་[1]དམོད་སྦྱོད་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབས་པའི་མཐུས། དགྲ་རྣམས་གཞོམ་པ་སྙེ་འཛོམས་པར་གྱུར་པ་འདི་ལ་བྱང་བདག་ཁྱོད་སྙེམས་པའམ་ང་རྒྱལ་ཅི་བྱེད། ཅེས་བྱང་བདག་རིག་འཛིན་པོ་རང་ལ་ང་རྒྱལ་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྨྲད་ར་བཏང་བའི་ཁུལ་བྱས་ནས། དོན་དུ་བྱང་བདག་གི་མཐུ་དང་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ནུས་མཐུ་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། བརྗོད་བྱ་བྱང་བདག་རིག་འཛིན་གྱི་ནུས་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད་འདི། ཞང་ཆེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ཟེར་བས་བྱང་བདག་བཀྲ་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་ཡུལ་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད།

(ཁ) འཁོས་བྲལ་མི་འུ་ཐུང་གིས་ས་གསུམ་པོ། །

མནན་ནས་སྟོབས་ལྡན་འཛིན་མའི་འོག་ཏུ་བཅིངས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༢༤ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༤ ན། ན * ནས

རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། །
དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཁེངས་མི་འཚལ། །

ཞེས་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུའི་ནང་ཚན། བྲམ་ཟེ་མི་ཙ་ཐུང་དུ་སྤྲུལ་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་ས་འོག་ཏུ་བཅིངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། འཁོས་བྲལ་ལམ་འཁོས་ཆུང་ནི་ལུས་སྟོབས་ཆུང་བ་ལ་འཇུག་པས་ཁྲབ་འཇུག་གིས་སྤྲུལ་བའི་སྟོབས་ཆུང་མི་ཙ་ཐུང་གིས་རྐང་བ་ཡ་གཅིག་ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་མགོར་བཞག །ཡ་གཅིག་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་བཞག་པས། ལྷ་མ་ཡིན་སྟོབས་ལྡན་སྐྲག་ནས་ས་གཞིའམ་འཛིན་མའི་འོག་ཏུ་བཅིངས་པས་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་གི་སའི་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཁྲོད་རང་ང་རྒྱལ་ལམ་ཁེངས་པ་བྱ་མི་འོས། ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁེངས་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས་སྐད་ར་བཏང་ཁུལ་གྱིས་དོན་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཁྲབ་འཇུག་གི་མཐུ་སྟོབས་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མི་ལ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ལས།

རྡོ་རྗེ་སྐྱུ་ལ་དགུན་དུས་ཁ་བ་ཡིས། །
རེག་པས་མི་བཟྱི་དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཅི། །
སྲིད་གསུམ་ཟ་བ་གཏུམ་མོའི་མེ་ཆེན་གྱིས། །
འཚིག་པར་མ་ནུས་རས་ཀྱི་གོས་འདི་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་ན། དཔལ་ལྡན་མང་པོས་བཀུར་བའི་བསོད་ནམས་མཐུས། །
འཇིག་རྟེན་གླིང་བཞིའི་ཁྲོན་ཀུན་དབང་དུ་བྱས། །

གང་གིས་རྣམ་བཞིའི་དཔུང་གི་གཡུལ་ཐབས་ཀྱིས། །
འཛམ་གླིང་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྙེམས་མི་འཚལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དཔའ་བ་ཕྱུན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོལ་བསྟོད་ནི། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་ཞུམ་པ་མེད་པའི་དཔའ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྣང་བའམ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཐོལ་བྱས་ནས་དོན་ལ་ཡུལ་དེའི་དཔའ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལས་བཅད་ནས། །
དཔལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱོད། །
རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་བའི་རིགས། །
ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ནི་རིགས་སམ་ཅི། །

ཞེས་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དམ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་དཔལ་མོ་དེ། ཁྱབ་འཇུག་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བཅད་པའམ་འཕྲོག་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་པར་འདུག་ནའང་། རྒྱལ་པོ་བུ་རམ་ཤིང་བའི་བརྒྱུད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བྱིན་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་བྱ་རིགས་སམ་ཅི་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རྒྱལ་པོ་དེའི་དཔའ་བའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འོས་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་སྣང་བའི་ཐོལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེའི་དཔལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད་པ་སྟེ། དྲེགས་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དམ་ཆུང་མ་དཔལ་མོ་ཡང་འཕྲོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་དེའི་དཔའ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲུག་སྐྱུལ་གྱིས་བུ་རམ་ཤིང་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྦྱར་

བར་གསུངས། ཡང་། ཕུ་རྣ་ཀ་ཞེས་པ། སྔོན་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་ལ་སྒྲ་སྦྱར་དུ་བཤད་པ་སོགས་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །

(ག) མི་དགེ་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་བྱ་བ་ཡི། །
རྫོགས་ལྡན་ས་སྐྱོད་ང་ལས་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས། །
ལྷ་དབང་མངའ་འབངས་དུ་མ་མ་བྱིན་པར། །
ལེན་པ་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་རྣམ་པར་གནོད། །

ཅེས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྫོགས་ལྡན་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བོའི་ཐོག་མ་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས་བརྒྱུད་པའི་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་ལྡེའི་གྲས་ཀྱི་འཁོར་བསྒྱུར་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས། ལྷ་ལ་དབང་བའི་མངའ་འབངས་དུ་མ་གཞན་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྒྱུར་བ་འདི་ནི། དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་བསྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་པ་ནབས་པོ་ཆེ་ལ་སྨད་པའི་ཟློལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་དེའི་དཔའ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) སྨྲ་མཁས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒོལ་བའི་སྤོབས་པ་ཀུན། །
འཕྲོག་ནས་འདར་ཞིང་ཞུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ། །
ལས་འབྲས་ཚུལ་ལ་གཟིགས་པ་མི་དམན་པའི། །
ཤཱཀྱའི་སྲས་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་སམ་ཅི། །

ཞེས་སྨྲས་མཁས་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ལམ་སྨྲ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་རྒོལ་

བའི་སྤྱོབས་པ་མ་ལུས་པ་འཕྲོག་ནས་འདར་ཞིང་ཞུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་འདི་འདྲ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ཞིབ་པར་གཟིགས་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སློབ་མའི་རིགས་ཀྱིས་འོས་སམ་ཅི་ཞེས་མི་འོས་པ་ལྟར་བརྗོད་ནས་དོན་ལ་སླ་མཁས་དབང་པོ་དེས་རྒོལ་བ་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པའི་དཔའ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྨད་པའི་ཐོལ་གྱིས་མཁས་མཆོག་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་འཁྲུན་རླ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཐུ་རྒྱལ་དྲག་པོའི་དཔུང་གི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །

བདུད་དཔུང་ཐྱེ་མར་བཙོམ་ཞིང་སྨིན་ལེགས་མ། །

མངོན་འཕྲོག་ལུས་ཀྱི་ལས་འདི་འཆི་མེད་རིགས། །

མི་དབང་གེ་སར་དཔའ་བོས་འོས་སམ་ཅི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྟོབས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོལ་བསྟོད་ནི། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་བརྗོད་ཁུལ་བྱས་ནས་དོན་དུ་ཡུལ་དེའི་སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲ་གཅིག་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་ས་གཞི་ནི། །

ལག་འགྲོའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་ཆགས། །

ཅི་སླད་ཁྱོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི། །

མཆོག་གི་མཐའ་རུ་འཛེགས་པར་གྱུར། །

ཅེས་བསྟོད་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་དང་ས་གཞི་སྟེ་དེ་ནི་ལག་འགྲོའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་ཆགས་ཞེས་བྷུ་ཛཾ་ག་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལག་འགྲོ་ལ་འཇུག་པས། ལག་འགྲོ་ནི་གླུ་དང་། ཐོལ་སོང་དང་། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དག་ལ་སྒྲའི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྒྲ་ལ་

སྔར་ཧེ་རྒྱལ་བོའི་བཙུན་མོ་ནི་ཀླུའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱལ་བོས་དབང་བའི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་བྱོལ་སོང་སྟེ་དུད་འགྲོ་དག་ཆགས་པའམ་གནས་པས། དེ་ལྟ་ན། ཅིའི་སླད་དུ་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ང་རྒྱལ་ཆེས་ཆེ་བའི་མཐའ་འམ་རྩེ་མོ་ལ་འཛེགས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རྒྱལ་བོའི་བཙུན་མོ་དང་རྒྱལ་བོ་ལ་དབང་བའི་ས་གཞི་དག་ལ་སླད་པ་ལྟར་བྱས་ནས། དོན་ལ་བཙུན་མོས་ལག་འགྲོ་སྟེ་ཀླུའི་ནོར་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཛེས་རྒྱན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ས་གཞི་ནི་ཀླུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཆགས་པའམ་བརྟེན་པས། རྒྱལ་བོའི་བཙུན་མོ་དང་ས་གཞི་ལ་སྟོབས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལ་སྒྲ་སྦྱར་ཡང་ཡོད་པས། སྦྱར་བའི་ཟོལ་བསྐོད་ཀྱང་ཟེར། སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་བཙུན་མོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་བོས་ས་གཞི་མཐའ་དག་ལ་བཙུན་མོ་ལྟར་རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པ་སྟོན་པས། བཙུན་མོ་ཞེས་པ་དཔེ་ཙམ་དུ་སྨོས་པས་ས་གཞི་ལ་བཙུན་མོའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་བཙུན་མོ་དངོས་ནི་འདིའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཆགས་ཞེས་པའང་དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ནས་བཙུན་མོ་ལྟ་བུའི་ས་གཞི་འདི་ནི། ལག་འགྲོ་སྟེ་ཀླུ་དང་། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཞེས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་ནས་ས་གཞི་འདི་ཀླུ་ལྟག་མ་ཅན་༼ཀླུའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན༽གྱི་ལུས་ལ་གནས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དག་ཀྱང་ས་གཞི་འདི་ལ་གནས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན། ས་གཞི་འདི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དེ་དག་དང་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པས། རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་གྱི་རྩེར་འཛེགས་ཞེས་ཟོལ་གྱིས་སླད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དོན་ལ་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀླུ་ལྟག་མ་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱེད་

པ་ཞུགས་ལ་བསྟན་ནས་བསྐོད་པ་ལྷར་འགྲེལ་བ་དེ་ལ། འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས་བཤད་པ་འདི་ནི་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་འགྲོལ་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། དོན་ལ་མདུད་གཅིག་མདུད་བརྒྱ་རུ་བཏང་བ་ལས་གཞན་མེད་པས། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྷར་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱ་མ"ལེགས[1]སོ། །

(ག) གཞུང་མང་འཛིན་དང་ལེགས་སྐྱོར་སློབ་དཔོན་བསྟེན། །

ཉིན་མཚན་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་བྲེལ། །
དལ་མེད་རང་ཉིད་མནར་བའི་མཁས་གྲགས་ཀྱི། །
རྣམ་དཔྱོད་དེ་ཡང་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད། །

ཅེས་གཞུང་ལུགས་མང་བོ་འཛིན་སྐྱོར་ཁྲིད་གསུམ་གྱིས་ཉིན་མཚན་འདས་པས། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དལ་བ་མེད་པར་ རྟ་ཅང་བྲེལ་ཏེ། རང་ཉིད་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་མནར་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་སྙན་གྲགས་དེ་ཡང་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅེས་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་སྨད་པའི་ཟོལ་གྱིས་དོན་དུ་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དལ་བ་མེད་པར་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ་ལས་ཐོབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལ་ལས་དཔེར་བརྗོད་འདི་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་མེད་པས་རྒྱན་འདིའི་དཔེར་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱན་འདི་ལ་སྦྱར་བ་ཞར་དུ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དགོས་པ་མི་བཞེད་དོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་ཚོགས་ངང་བའི་བུ་མོ་ཡི། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༤༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། ལགས * ལེགས

ཡོངས་སྤྱོད་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ཉིད་གྱུར་ན། །
ཅི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཞབས་བསྟེན་ལས་སླ་བ་ནི། །
ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཁེངས་པ་འཛིན་རིགས་སམ། །

ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མའི་ཚོགས་ནི་ངང་བའི་བུ་མོ་སྟེ་བྱ་དང་མོ་དང་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་གིས་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བྱས་ཤིང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སུ་སྤྱད་བྱ་དང་། བྱ་དང་བས་ལོངས་སུ་སྤྱད་བྱ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་པད་བསྟེན་པའི་སྐབས་ཁས་པ་དག་ནི་ཆེན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པ་འཛིན་པར་རིགས་སམ་ཞེས་ཁེངས་པ་འཛིན་མི་རིགས་པར་བརྗོད་དེ་སྐད་ར་བཏང་བའི་ཐོལ་གྱིས། དོན་དུ་ངང་བའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལའང་འཇུག་པས། བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་ཅེས་སྦྱར་བའི་ཞུགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གྲོགས་ཁྱོད་མཛའ་བའི་ལྷག་བསམ་གྱ་གྱུར་འགྲོའི། །
རང་བཞིན་དག་དང་ཐུན་མོང་ཉིད་གྱུར་ན། །
ཅིའི་ཕྱིར་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཁྱད་འཕགས་ཞེས། །
སྟན་པར་སླ་བའི་སྤོབས་པ་འོས་སམ་ཅི། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གྱ་གྱུར་འགྲོ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་དང་སྦྲུལ་གྱི་མིང་གཉིས་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ཐོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་ནས་གཞན་ཡང་སྟན་ངག་མཁན་གྱིས་རྗོད་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་

ཐོལ་བསྙོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀུང་དུ་མ་ཡོད་ནའང་། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དེ་ཙམ་མོ། །

སུམ་ཅུ་པ། ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་འཇུག་པ་ཡིས། །
དེ་དང་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་འགལ། །
མཆོག་གམ་མཆོག་མིན་སྟོན་བྱེད་པ། །
དེ་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་དཔེའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཐོག་མར་བཀོད་དེ། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྟན་བྱ་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ༑ འབྲས་བུ་བཟང་ངན་གང་ཡང་རུང་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་བྱེད་ཆོས་གཅིག་གིས་རང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྟན་བྱ་ཆོས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྟེར་བ་ངེས་པར་བསྟན་པས་ན་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་དང་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ་མཆོག་གི་ངེས་བསྟན་ནི། ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་ཞིག་གིས་རང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྟན་བྱ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཉི་མ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

པད་མ་རྣམས་ལ་དཔལ་སྐྱེར་བྱེད། །
ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག །
གྲོགས་པོ་རྗེས་འཛིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་ཉི་མ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱིས་པད་མ་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དཔལ་སྐྱེར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོག་མར་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་དཔེའི་འཇུག་པ་སྦྱོར་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བྱ་བ་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དག་གིས། དམ་པའི་སྐྱེས་བུའམ་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་མཚོན་པ་སྟེ་ངེས་པར་བསྟན་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་དག་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཀྱང་། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས་ཀྱིས། རྒྱན་འདི་ནི་དཔེ་རང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དོན་ངེས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱན་ཡིན་པས་ན་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་མ་ཡིན་ཀྱང་དཔེ་རྒྱན་དུ་སོང་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་འདི་དཔེ་རྒྱན་ཡིན་ན་དཔེ་རྒྱན་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་མ་བཞག་པར་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་རྒྱན་ལས་དཔེ་རྒྱན་གཉིས་བཀོད་ན་ཟློས་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་འདིའི་དཔེའི་འཇུག་པ་སྦྱོར་དུ་བཀོད་པ་ནི་དཔེར་སྟོན་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར། སྔ་མར་བཀོད་པ་དེ། ཕྱི་མའི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཙོ་བོར་སོང་བས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བལྟོས་ནས་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ཉམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ངེས་བསྟན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(ག) རབ་དྭངས་རྟོག་པ་བྲལ་བའི་རྫིང་བུ་ལ། །
གཟུགས་བརྙན་འགོག་པ་མེད་པར་ལེགས་འཆར་བས། །

ཧི་ལྷ་ཧི་སྟེད་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན། །
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་གསལ་བར་འཆར་དེ་སྟོན། །

ཞེས་རབ་ཏུ་དྭངས་ཤིང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་རྗེང་བུ་ལ་དངོས་པོའི་གཟུགས་བརྙན་འགོག་མེད་དུ་འཆར་བ་ཞེས་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྙན་འགོག་མེད་དུ་འཆར་བ་དེས་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། ཧི་ལྷ་ཧི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་གསལ་བར་འཆར་བ་དེ་ངེས་པར་བསྟན་པའམ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

(བ) ངག་ལ་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་དབྱངས་ལྷ་མོའི། །
ཕང་བར་རབ་མཛེས་ཤེལ་གྱི་ཏམྦུ་རས། །
སེན་མོས་བརྡབ་བསྐྱོད་ཡིད་འོང་སྙན་སྒྲོགས་པ། །
བརྩེ་བས་ཡོངས་བསྐུལ་ཆོས་དོན་སྒྲ་བ་མཚོན། །

ཞེས་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་བའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ཕྱག་ཏུ་བསྣམས་པའི་ཏམྦུ་རའམ་པི་ཝང་ལ་སེན་མོས་བརྡབ་པ་སྟེ་བདུངས་པ་ལས་སྙན་པའི་དབྱངས་སྒྲོགས་པ། ཞེས་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་བཀོད་ན། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ་དེས། ལྷ་མོའི་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉེ་བར་བསྐུལ་བས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ལམ་ནས་ལྷུགས་པར་སྒྲ་བ་མཚོན་པ་སྟེ་ངེས་པར་བསྟན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། སྣང་བྱེད་འོད་སྟོང་འགྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ། །

འདབ་ལྡན་དགྱེས་པའི་འཇུམ་གྱིས་གཉོང་མིན་དེས། །
བརྩེ་ཆེན་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི། །
བཀའ་དྲིན་སེམས་པའི་མོས་གུས་ལྷོད་མེད་སྟོན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་ནི། ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་དངོས་པོ་ཞིག་གིས་རང་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བསྟན་བྱ་དངོས་པོ་གང་ལ་འབྲས་བུ་ངན་པ་སྐྱེ་མཆོག་མིན་པ་སྐྱེར་བ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཟླ་བའི་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ན། །
ཨུན་པའི་ཕྲེང་བ་ཉུབ་པར་གྱུར། །
འཕྲལ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་འགལ་རྣམས། །
ངན་པའི་མཐར་གྱུར་གསལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ན། ཨུན་པ་སྤུག་པོའི་ཚོགས་ཉུབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ངན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར། རང་གི་བློའི་འདོད་པ་དང་ཅུང་ཟད་འགལ་བ་རྣམས་འཕྲལ་དུ་གསོད་པ་སོགས་ངན་པའི་མཐར་གྱུར་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ངེས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྒྱལ་པོ་ངན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་ན་མཆོག་མིན་ངེས་བསྟན་ཞེས་ཟེར། ལ་ལས་འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ནྲ་ཛ་ཞེས"པའི་[1]ཟླ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཞར་ལ་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་ངེས་པར་མཁོ་བ་མིན་ནོ། །རྒྱན་འདི་དང་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དོན་གཞན་བཀོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉུས་པ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༤༢༢ ཡིག་ཕྲེང་ཐེག་ ༢ ན། པའི * པ་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཅན་རྗེས་སུ་བཀོད་དགོས་ལ། འདིར་སྔོན་དུ་བཀོད་པའི་སྔོན་བྱེད་དཔེའི་ཚིག་དེས། རྗེས་སུ་བཀོད་པའི་བསྟན་བྱ་དངོས་པོ་དེའི་དོན་ངེས་པར་མཚོན་པའམ་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན།

(ཀ) དབང་ཕྱོགས་རི་ལས་རྟ་ལྗང་ཅན། །
ཤར་ཆེ་སྲིན་བུའི་མེ་འོད་དག །
ཉམས་པས་སྐྱིན་ཐང་དྲག་པོ་ཡིས། །
དབྱར་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་འཛོམས་པ་སྟོན། །

ཞེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོའི་རྩེ་ནས་ཉི་མ་ཤར་ཆེ། སྲིན་བུ་མེ་འཁྱེར་གྱི་འོད་ཉམས་སོ་ཞེས་སྔོན་བྱེད་དཔེའི་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་བཀོད་ནས། སྲིན་བུའི་མེ་འོད་ཉམས་པ་དེས་བསྟན་བྱ་སྐྱིན་ཐང་（སེར་བའི་མིང）དྲག་པོས་དབྱར་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་རྣམས་འཛོམས་པ་ངེས་པར་སྟོན་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ལང་ཚོ་ལྡན་མ་དེ་ཡི་བྲང་གི་གཞིར། །
རབ་རྒྱས་ནུ་མའི་ཤེལ་བུམ་ཟུང་མཛེས་པ། །
ས་ཞིང་མཁྲེགས་པས་གང་གི་དབང་གྱུར་ལ། །
ནམ་ཞིག་སྙིང་ཉིད་སྲ་བ་ངེས་པར་སྟོན། །

ཞེས་བུད་མེད་འདོད་ལྡན་ཅན་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པ་དེའི་བྲང་གི་གཞིར་ཡོད་པའི་ནུ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ཞེས་སྔོན་བྱེད་དཔེའི་འཇུག་པ་སྔོན་དུ་བཀོད་དེ་ཤེལ་བུམ་ཟུང་མཛེས་པ་ཞེས་གཟུགས་རྒྱན་དང་བསྲེ། མཛེས་མའི་ནུ་འབུར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་འདིས། བསྟན་བྱ་ལང་ཚོ་སྨིན་ཞིང་འདོད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ཤིང་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བུད་མེད་དེ་ལ། ནམ་ཞིག་འདོད་པའི་

དགའ་བདེ་ལ་མངོན་པར་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྙིང་སྟ་བའམ། ཡིད་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་དེ་ངེས་པར་བསྟན་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། བི་ཊྟ་ར་གསར་བའི་མདངས་ལྡན་དབང་སྔོན་གཞིར། །
རབ་དཀར་ཆུ་འཛིན་སྤྲོ་འདུའི་མི་རྟག་གཟུགས། །
དགའ་སྟུག་རེས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་པའི། །
ལུས་ཕྲའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་མཚོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སོ་གཅིག་པ། ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཤད་པ།

༈ ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

 རྩ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་ལས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གི །
དངོས་པོ་བརྗོད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད། །

ཅེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་སོགས་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ། བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ། བྱ་བ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད་ན།

རྫ་བར། དཔེ་མཚན་མོ་འདི་དག་རྣམས། །
བདག་གི་དབུགས་དང་ལྷན་ཅིག་རིང་། །
ཟླ་བའི་རྒྱན་ལྡན་མ་རྣམས་ཀྱང་། །
བདག་ལུས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱོ། །

ཞེས་བྱུད་མེད་དྲན་པའི་གདུང་བ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཞིག་གཉིད་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས། མཚན་མོའི་ཐུན་གསུམ་པོའི་ཆ་འདི་དག་རྫོགས་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདི། ཐལ་བའི་ཉེན་པ་པོ་དེས་སྐྱོ་བའི་དབུགས་རིང་འདོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རིང་ཞིང་། ཟླ་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་མཚན་མོའི་ནམ་མཁའ་སྔོ་བསངས་མའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་། ཐལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེའི་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་ཉམས་ཤིང་མདོག་སྐྱ་བའི་ཁ་དོག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་སོ་ཞེས་ཆོས་ཅན་མཚན་མོའི་ཐུན་དང་། མཚན་མོའི་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་དང་འབྲེལ་བའི། ཆོས་རིང་བ་དང་སྐྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའམ་འགྲོགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ལ་རིན་སྤུངས་པས། རིང་བ་དང་སྐྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དངོས་མ་ཡིན་པར། ཡིད་སྨྲུབས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ཀྱང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ལ་གོ་མི་དགོས་པར། ཆོས་ཅན་གང་དང་གང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་ཙམ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཞག་པ་ཡིན།

(ག) འཛམ་མགོན་ཕྱུག་གི་གྲི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །
ཁོ་བོའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་རིག་པ་རྣོ། །
དབྱངས་ཅན་ཕྱུག་སོར་རྩེ་ཡི་རྒྱུད་མངས་དང་། །
ལྷན་ཅིག་བདག་གི་མཁས་པའི་གྲགས་པ་སྙན། །

ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་འཕྱུར་བ་དང་ལྡག་ཅིག་ཏུ། ཁོ་བོའི་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པའམ་རིག་པ་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་གི་སོར་རྩེ་ཡིས་རྒྱུད་མངས་བདུངས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། བདག་གི་མཁས་པའི་སྣན་པ་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་ཞེས་ཆོས་ཅན་འཇམ་དབྱངས་དང་དབྱངས་ཅན་མ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རལ་གྲི་འཕྱུར་བ་དང་པི་ཝང་བདུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་རང་གི་རིག་པ་རྣོ་བར་གྱུར་པ་དང་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྣམས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུཡིན།

(ཁ) ལང་ཚོའི་དཔལ་ལས་བྱུང་བའི་གཟི་མདངས་དང་། །
ཡིད་འོང་པད་མ་གཞོན་ནུ་ལྡན་ཅིག་མཛེས། །
གང་གི་བློ་དང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །
དྲི་བཟང་ཁང་བའི་ཆུ་བ་ལྡན་ཅིག་བཀྲ། །

ཞེས་མཛེས་མའི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལས་བྱུང་བའི་གཟི་མདངས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་པད་མ་གཞོན་ནུ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མཛེས། མཛེས་ལྡན་མ་དེའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དྲི་བཟང་ཁང་བའི་ཆུ་བ་ནི་པདྨའི་ཡལ་ག་གྱེས་པའི་གནས་ཏེ་དེའི་བཀོད་པ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མཛེས་ཞེས་ཆོས་ཅན་པདྨ་དང་ཆུ་བ་དེ་དག་གི་མཛེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། ལུས་ཕྲ་མའི་ལང་ཚོ་དང་བློ་གྲོས་སོགས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པའམ་མཉམ་དུ་གནས་པ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །(དྲི་བཟང་ཁང་ནི་པདྨ་སྡིའི་མིང་ཡིན།)

ཡང་ན། དཀར་ཕྱོགས་ལྷ་གཞོན་གསར་བའི་འཕེལ་ཚ་དང་། །

རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་བློ་གྲོས་ལྷན་ཅིག་རྒྱས། །

གྲགས་པའི་སྙན་པ་གསར་བའི་གླུ་དབྱངས་དང་། །

བདུད་རྩིའི་འོད་ཟླབས་ལྷན་ཅིག་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དག་དུས་གཅིག་གམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྨོངས་པ་དང་། །

ལྷན་ཅིག་ཙནྟ་ཀའི་དོག་པ་རྒྱས། །

དེ་དག་མཆི་མ་དང་མཉམ་དུ། །

མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་དག་འབབ། །

ཅེས་མགྲོན་པོ་བུད་མེད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པའི་སྨོངས་པ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཤིང་ཙནྟ་ཀའི་དོག་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་རྣམས་རྒྱས་སོ། །བྲལ་བས་གདུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སྐྱེ་བོ་དེས་རང་གི་མཛའ་མོ་དྲན་པས་མཆི་མ་ཤོར་བ་དང་མཉམ་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡའི་རླུང་འབབ། ཅེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ། རྒྱས་པ་དང་འབབ་པ་སོགས་དུས་གཅིག་གམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(ག) སྨིན་ལེགས་དཀར་བའི་བཞིན་རས་ཀྱིས། །

འདོད་ལྡན་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་དང་། །

ལྷན་ཅིག་ཁོ་བོའི་བློ་གྲོས་ཀྱང་། །

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་དྲིན་ལས་རྒྱས། །

ཞེས་སྨིན་ལེགས་མའི་བཞིན་རས་དཀར་ཞིང་མཛེས་པས། འདོད་ལྡན་རྣམས་

ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ཁོ་བོའི་བློ་གྲོས་ཀུང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་དྲིན་ལས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཀྱི་མ་འབྱུང་འཁྲུགས་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྫུ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་རྡུས་ཚིགས་མདུད་པ་རྣམ་པར་རྒྱས། །
ལུས་ཀྱི་ཉམས་བག་གཟི་མདངས་ཚོགས་རྣམས་དང་། །
རྨོངས་པའི་གྲོགས་པོ་ཉིད་ནི་མཉམ་དུ་ཡལ། །

ཞེས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞི་འཁྲུགས་པའི་ནད་ཀྱི་ཟུག་རྫུ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྡུས་པའི་ཚིགས་ཀྱི་མདུད་པ་རྒྱས་པ་སྟེ་རྐང་ལག་གཡོ་འགུལ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། ཡང་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་དང་རྨོངས་པའི་གྲོགས་པོ་(གཉིད་ཀྱི་མིང་)གཉིས་མཉམ་དུ་ཡལ་བ་སྟེ། ཟུག་རྫུའི་ནད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་ཉམས་པ་དང་གཉིད་མེད་པ་སོགས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ལུས་ཕྲའི་མཛེས་སྡུག་མཐོང་བས་ཆགས་པ་དང་། །
ལྷན་ཅིག་འདོད་པའི་སྨྱོ་ལོང་རྣམ་པར་གཡོ། །
དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དམ་པོའི་མདུད་རྒྱ་དང་། །
ལྷན་དུ་ངོ་ཚའི་སྒྲིད་པ་ཅི་ཡང་ཉམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་གཅིག་ལྷན་དུ་ཚོགས་པའམ་ཐུན་མོང་གི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁུ་བྱུག་སྒྲོགས་པའི་སྐལ་བཟང་དང་། །

ནགས་ཀྱི་ རླུང་དང་དྲི་བཟང་དང་། །
དཔྱིད་ཉིད་སྐྱེ་བོའི་ཀུན་དགའ་རྣམས། །
ལྷན་ཅིག་དག་ཏུ་འཕེལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་ཁུ་བྱུག་གིས་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོགས་པས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐལ་བཟང་དང་། ནགས་ཀྱི་རླུང་ནི་དྲི་བཟང་བོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དཔྱིད་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཉིན་མོ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་འདི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་གཅིག་ལ་བསྡུས་ཏེ་དགའ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕེལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) རབ་དཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །
རི་དྭགས་མིག་ཅན་མིག་གི་དཀྱུས། །
པད་མ་དཀར་པོའི་ཚུན་པོ་ཡིས། །
ལྷན་ཅིག་མིག་ལ་མཛེས་པ་སྟེར། །

ཞེས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་མིག་དཀྱུས་རིང་བ་དང་། པདྨ་དཀར་པོ་སྟེ་ཁྱད་གཞི་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་འདི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་མིག་ལ་མཛེས་པའི་དཔལ་སྟེར་བའི་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) སྲིད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རབ་བསྐྱེད་སྐྱོ་བ་དང་། །
ཐར་བའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་དད་པ་དང་། །
དེའི་རྒྱུ་དགེ་ལ་འདུན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། །
གསུམ་པོ་འདི་ནི་ལྷན་ཅིག་འཕེལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱོན་མཚང་དུ་མ་མཐོང་བ་

ལས་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་པ་སྟེ་སྲིད་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐར་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་དད་པ་དང་། ཐར་བ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་འདུན་མའམ་མོས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། གཞི་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་འདི་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཐར་བ་འཐོབ་བྱེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཟིང་ཟིང་འཇོད་པའི་དངོས་ལ་འདུན་པ་དང་། །

ངོམས་མེད་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དོན་གཉེར་དང་། །

བརྟག་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེར་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ། །

འདི་གསུམ་ལྷན་ཅིག་འགྲན་བཞིན་འཕེལ་བར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སོ་གཉིས་པ། ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་བ་ལས།

ཡོན་ཏན་ལས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གི །

ཞེས་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ།

དོན་རྣམས་བསྒྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ། །

ཡོངས་བརྗེས་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་དཔེར། །

ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྒྲོལ་བའམ། བརྗེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་ཡོངས་བརྗེས་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི་རྩ་བ་ལས།

ས་སྐྱོད་རྣམས་ལ་མཆོན་བསྣུན་པ། །

སྙེར་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཡིས། །
དེ་དག་གྲགས་པ་ཀུ་མུད་དཀར། །
ཡུན་རིང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འགྲོགས། །

ཞེས་དགྲ་ལྷར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ། དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་བསྣུན་པས་དགྲ་ལྷ་ལ་འཆི་བ་སྙེར་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཡིན་ལ། དགྲ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་གི་སྐན་གྲགས་ཀུ་མུད་དཀར་པོ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བསྒྲུབས་ཤིང་། བསགས་པ་དེ་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པས་ཚུར་འགྲོགས་སོ། །ཞེས་མཚོན་གྱིས་བསྣུན་པ་བྱ་བ་དང་། སྐན་གྲགས་ཡོན་ཏན་ཏེ། དགྲ་ལྷ་ལ་མཚོན་གྱིས་ཕར་བསྣུན་པས་གྲགས་པ་ཚུར་ལ་འགྲོགས་པ་བསྒོལ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཡང་། རིན་གོང་ཕར་འཇལ་ནས་དངོས་པོ་ཚུར་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་བསྒོལ་བའམ་བརྗེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་བརྗེས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག་གོ །

(ག) བློ་ལྡན་ཐོན་མིས་རིན་ཆེན་ཀཱཉྩ་ནས། །
སྒྲ་མཁས་ལེགས་བྱིན་རེ་བ་ཡོངས་བསྐངས་པས། །
བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སམྦྷོ་ཊ། །
མི་དམན་བློ་གྲོས་མཆོག་དེ་རྣམ་པར་གང་། །

ཞེས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་ས་རིན་པོ་ཆེ་ཀཱཉྩ་ན་(གསེར་རམ་གསེར་གྱི་པ་ཏའི་རིགས་ཤིག)རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་བྲམ་ཟེ་ལེགས་བྱིན་(པི་ཀ་ར་ཡང་ཟེར)ལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་པའམ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་པར

བསླབས་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་འཇུག་པ་མི་དམན་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་དེ་རྣམ་པར་གང་ཞེས་ཐོན་མིས་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ཕར་ཕུལ་ཏེ་ཚུར་བརྡ་སྤྲོད་སོགས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྟེ། བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཕན་ཚུན་བསྡོལ་བའམ་བརྗེས་པ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) སྨྱུན་རས་གཟིགས་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས། །
ཕན་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་བསྐུལ་ནས། །
དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི། །
ལྷག་མ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཕྲོགས། །

ཞེས་སྨྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐུལ་ནས། འགྲོ་བ་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཡིད་དབང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལྷག་མེད་དུ་འཕྲོགས་ཞེས། ཕན་བདེའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕར་བསྐུལ་བ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་དབང་མེད་དུ་ཚུར་འཕྲོགས་པས་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡོལ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་སེམས་འཕྲོགས་པ་ནི། ཡིད་དབང་མེད་དུ་བཀུག་པའི་དོན་ཏེ། འཕགས་པའི་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐུལ་བས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་དབང་མེད་དུ་འཁྲུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན། ལུང་རིགས་ཐང་མར་བརྡལ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །
རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་གཅིག་གིས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ། །
མཐའ་དག་སྙིང་ལ་འཇིགས་པའི་དཔལ་སྦྱིན་པས། །

གྲགས་སྙན་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་རྒྱན་དུ་བཅིངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སོ་གསུམ་པ། ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། མངོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ། །

སྨོན་པ་ཤིས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་དཔེར། །

ཞེས་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒྲུང་བའམ། བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་ཕྱིར་བར་ཆད་སོགས་མེད་པར་སྨོན་པ་སྟེ་ཤིས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཟེར། གཉིས་པ་ནི།

རྩ་བ་ལས། ངག་ཡིད་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི། །

སྣང་བ་དམ་པས་ཁྱོད་ལ་སྲུངས། །

ཞེས་ངག་གི་བརྗོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བསམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྣང་བ་དམ་པས་ཁྱོད་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་འགྲུབ་རྒྱུའི་དོན་ལ་སྨོན་པ་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་དང་གཞན་ལ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨོན་པ་སོགས་མང་ལ། མཐར་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

(ག) ངག་གི་འདོད་པ་འབད་མེད་དུ། །

འཇོ་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་དེས། །

བློ་གྲོས་རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན། །

སྩོལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་ཤོག །

ཅེས་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་འབད་མེད་དུ་སྩོལ་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་དེས་

བདག་ལ་རིག་པའི་གནས་ཀུན་དང་ལྷག་པར་སྔན་ངག་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་སྦྲ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་སྩོལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་བར་ཤོག་ཅེས་རང་གི་རེ་བའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་སྨོན་པ་དང་ཤིས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) སྦྲ་བསམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་འདས་ཟུང་འཇུག་གི །
ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ཡང་། །
རིས་མེད་འགྲོ་བའི་སྣང་ངོར་དེ་སྙེད་སྐུས། །
རྗེས་འཛིན་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་ཁྱོད་ལ་སྐྱངས། །

ཞེས་ངག་གི་སྒྲས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཤིང་རྟོག་པས་ཇི་བཞིན་བསམ་དུ་མེད་པ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་རགས་པ་སྤྲུལ་བའི་སྐུར་སྤྲུལ་ཏེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས། ཁྱོད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱངས་ཤིག་ཅེས་འགྲུབ་རྒྱུའི་དོན་ལ་སྨོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལྔ་ནི། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པ། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་བཞུགས་པ་སྟེ་ལྔའོ། །

ཡང་ན། གནག་སྨུམ་རལ་བའི་ལན་བུ་རབ་འཕྱང་བའི། །

ཡིད་འོང་བཞིན་མཛེས་སྣེག་པའི་ཉམས་འཆང་མ། །
སྨིན་ལེགས་བྱེ་བའི་སྙེམས་འཕྲོག་མཚོ་བྱུང་ལྷས། །
འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་ཤེས་པ་འབུམ་དུ་སྤྲུབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྒྱན་དང་། ཟེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་འདིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པས་སྤྱིར་དོན་རྒྱན་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སོ་ལྔར་དབྱེ་ན་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟ་དད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་སྐྱན་ཚིག་གི་འགྱུར་བ་ཟ་དད་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱན་ལ་དོན་རྒྱན་སྔ་མ་སོ་གསུམ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་རྒྱན་ཕྱི་མ་རབ་སྦྱོལ་ནི་སྔོན་མའི་རྒྱན་སོ་གསུམ་འདིའི་ནང་གི་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་མཉམ་དུ་བསྲེས་པ་སྟེ། སྦྱོལ་མར་སྦྱོར་བ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་ནི་སྐྱན་ངག་མཁན་པོ་རང་གི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱན་སྤྱིའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ན་རྒྱན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་རྒྱན་སྔ་མ་རྣམས་དང་མི་འབྲེལ་བར་རང་སྐྱ་ཐེར་བའི་རྒྱན་ཞིག་མ་ཡིན་པས། མཚམས་འདིར་ཤེས་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཇུག་བསྡུས་ནས་དོན་རྒྱན་ལྷག་མ་གཉིས་ཟུར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ངོ། །

སོ་བཞི་བ། རབ་སྦྱོལ་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

ད་ནི་〔དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་〕རྒྱན་ཕྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལེ་ཚན་གཉིས་པའི་དོན་རྒྱན་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྲངས་སོ་ལྔར་བསྡུས་པའི་སོ་བཞི་བ་རབ་སྦྱོལ་གྱི་རྒྱན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། ཐ་དད་རྒྱན་རྣམས་བསྲེས་པ་ནི། །

སྤྱིལ་མ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །

ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རྒྱན་གསུམ་ཡན་ཆད་བསྲེས་ཏེ་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སྤྱིལ་མར་གནས་པ་སྟེ་རབ་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་འབྲུག་སྒྲུལ་གྱིས་རྒྱན་གཉིས་ཙམ་བསྲེས་ཀྱང་རབ་སྤྱིལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་མི་ལེགས་ཏེ། རྒྱན་གཉིས་ཙམ་བསྲེས་པ་རབ་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱན་དུ་འདོད་ན་དཔེ་རྒྱན་སྔ་མ་རྣམས་ལས་སྦྱར་བའི་གཟུགས་ཅན་དང་། སྦྱར་བའི་དཔེ་སོགས་ཀྱང་བསྲེས་པ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་འགྲོ་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་མ་ཟད། རྩ་བར་ཡང་། རྒྱན་རྣམས་ཞེས་མང་ཚིག་སྨོས་པས་རྒྱན་གཉིས་ཙམ་བསྲེས་པ་ནི་སྤྱིལ་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། རབ་ཏུ་སྤྱིལ་བའི་རྒྱན་དུ་མི་འགྱུར་བས། རབ་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱན་ལ་རྒྱན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡན་ཆད་བསྲེས་པའི་སྤྱིལ་བ་ཅན་ཞིག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན་རྩ་བ་ལས།

ཡན་ལག་ཡན་ལག་ཅན་དངོས་ཀྱི། །

སྐབས་དང་ཐམས་ཅད་སྙོབས་མཚུངས་ཉིད། །

ཅེས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཀྱི་རབ་སྤྱིལ་དང་། སྙོབས་མཚུངས་རབ་སྤྱིལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ནམ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་སྔར་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་རྗེས་སུ་བཀོད་དེ་དེ་གཉིས་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་

བསྲེ་བྱ་སྤྱི་མའི་རྒྱན་གང་ཡིན་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟོས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཟུ་བར། མཛེས་མ་ཕྲེད་ཀྱི་བཞིན་གྱི་དཔལ། །
པད་མ་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད། །
མཛོད་དང་ཡུ་བ་ཕུན་ཚོགས་པ། །
འདི་ལ་བྱ་དཀའ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་ཝང་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་མཛེས་མ་ཕྲེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་གྱི་དཔལ་མཛེས་པ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་པད་མ་དག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་བཞིན་དང་དཔེ་པད་མ་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཝང་བ་དང་བོ་འདི་གཉིས་དཔེ་རྒྱན་དང་། ཡང་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཛོད་ཅེས་པད་མ་དེ་ལ་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྟུག་མའི་ཡུ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས། པད་མ་དེ་མཛེས་མའི་གདོང་ལ་འགྲན་ནུས་པར་བརྗོད་པས་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དང་། མཛེས་མའི་གདོང་འདི་ལ་པད་མས་འགྲན་ནུས་པ་ལ་བྱ་བ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པད་མ་ལ་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པ་སྟེ། ཟོལ་བསྟོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་བཅས་རྒྱན་གསུམ་པོ་འདི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡན་ལག་ཅན་མཛེས་མ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གདོང་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། ལུས་ཕྲ་མ་མཛེས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་ཡན་ལག་ཅན་པད་མ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་མཛེས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་ན། དོན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱི་མ་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། པད་མའི་མཛེས་པ་འདི་ལུས་ཕྲ་མའི་གདོང་གི་མཛེས་པ་ལ་འགྲན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བརྗོད་ནས་པད་མ་ལ་ཟོལ་གྱིས་བསྟོད་པར

སོང་བའི་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་འདི་ནི་སློབ་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན། ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་ཁོ་ནར་གནས་ཤིང་། གཞན་བོད་མཁས་དང་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་མ་དང་དེའི་གདོང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཇོག་པར། རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཕན་འདོགས་བྱར་གནས་པ་སྟེ་དཔེ་རྒྱན་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་ཡན་ལག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་ཏེ། ཀོ་ཥ་ཞེས་པ་པད་མའི་ཟེའུ་འབྲུ་དང་བང་མཛོད་ལ་འཇུག །དཎྜ་ཞེས་པ་པད་མའི་ཡུ་བ་དང་དམག་གི་དབྱུག་པ་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་སྦྱོར་དང་། དེ་ཡང་པད་མ་ལ་སྦྱོར་སྐབས་པད་མ་འདི་ལ་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ཡུ་བ་སོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས། འདི་ལ་མཛེས་མའི་གདོང་གི་མཛེས་པ་འགོག་མི་ནུས་པའི་དཀའ་བ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་དོན་སྟོ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པས་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་དང་། ཡང་ཀོ་ཥ་བང་མཛོད་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས། ནོར་གྱི་བང་མཛོད་དང་ལྡན་པ་དང་དམག་དཔུང་གི་བཀོད་དབྱུག་གཉིས་ཀ་དགྲ་ཕ་རོལ་པོ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བྱེད་ཡིན་པས། པད་མ་འདི་ལ་ཡང་། ནོར་གྱི་བང་མཛོད་དང་མཚུངས་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་དང་། དམག་དཔུང་གི་བཀོད་དབྱུག་ལྟ་བུའི་ཡུ་བ་དང་ལྡན་པས་ན་མཛེས་མའི་གདོང་ལས་རྒྱལ་བའམ་དེའི་དཔལ་འགོག་པ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་སྦྱར་རྒྱན་ཡང་ཡོད་པས་རྒྱན་གསུམ་བསྲེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འདིར་སྦྱར་བ་ཉིད་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས། དོན་གཞན་བཀོད་པ་སྦྱར་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཙམ་སྟེ་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་དེ་དང་དཔེ་རྒྱན་གཉིས་བསྲེས་པ་ཅན་དུ་འཆད་བཤད་དོ། །ས་སྐྱ་ངག་ཚོས་ཀྱིས་སྤེལ་མའི་རྒྱན་འདི་ལ་དོན་རྒྱན་སོ་སོ་བ་གཉིས་དང་གསུམ་བསྲེས་པ་ཙམ་ནི་སྤྱིར་གྱི་དཔེ་བརྗོད་རྣམས་

སུ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས། འདིར་སྦྱོལ་མ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས། རྒྱུན་འདིས་ནི་ཁྱད་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར། དངོས་གནས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གནས་མ་ཡིན་པར་འཁྲུག་པོར་བརྗོད་པ་གཉིས་སྦྱོལ་བ་ལ་སྦྱོལ་མའི་རྒྱུན་ཞེས་རྒྱུན་འདི་ལ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་དང་འཁྲུག་བརྗོད་གཉིས་བསྲེས་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུན་འདིའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་སྔ་མ་དཔེ་གཟུགས་དང་སྒྱུར་དཔེ་སོགས་ནི་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྲེས་པའམ་སྦྱོལ་བ་ཙམ་ཡིན་རུང་། དེ་ཙམ་ལ་རབ་སྦྱོལ་གྱི་དོན་མ་ཚང་བས། རྒྱུན་འདི་ལ་རྒྱུན་གསུམ་མ་མཐའ་སྦྱོལ་མར་གནས་པར་མ་ཟད། སྦྱོལ་ཚུལ་ལའང་དག་དོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་དང་། ཡང་ན་ཕན་ཚུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོབས་མཚུངས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་རུང་ཞིག་དགོས་སོ། །

(ག) དབྱངས་ཅན་མཛེས་སྐུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །
ཉི་འོད་ཀྱིས་འབྱུད་གངས་རིའི་མདངས་ལ་འགྲན། །
དེ་ལ་ཐུག་ཏོག་དཔལ་མོ་ལྷ་ཡུལ་དུ། །
བྲོས་པས་རྒྱུན་གྱི་མེ་ཏོག་འཛུམ་ཞིང་དགོད། །

ཅེས་ཤར་བ་དང་པོ་གཟུགས་རྒྱུན་དང་གཉིས་པ་དཔེ་རྒྱུན། ལྷ་མོའི་སྐུའི་གཟི་མདངས་ལ་ཐུག་ཏོག་པའི་དཔལ་མོ་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྲོས་པ་རབ་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་གྱི་མེ་ཏོག་འཛུམ་ཞིང་རྒོད་ཅེས་པ་གཟུགས་རྒྱུན་ཏེ། དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་ཡན་ལག་ཅན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཟི་བརྗིད་དང་། དེ་ལ་ཐུག་ཏོག་པའི་དཔལ་མོ་ཡན་ལག་ཅན་དང་དེའི་རྒྱུན་སོགས་ཡན་ལག་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བསྲེ་བྱའི་རྒྱུན་དེ་དག་ཕན་

ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའམ་སྦྱེལ་མར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

(བ) པད་མ་གཞོན་ནུའི་དཔལ་འཕྲོག་དབྱངས་ཅན་ལྷའི། །
བཞིན་རས་མ་བྲིས་མཚན་དཔེའི་རི་མོ་ཅན། །
ཡིད་འཕྲོག་ཀཱི་ས་རས་མཚན་འཛིག་རྟེན་གྱི། །
ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པ་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཡིན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དཔེ་རྒྱན་དང་གཉིས་པ་སྲིད་པ་ཅན། གསུམ་པའི་ཀཱི་ས་ར་ཞེས་པ་སྐྲ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་རྒྱན་དང་། བཞི་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཏེ། རྐང་བ་དང་པོ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡན་ལག་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་བྲིས་པ་མ་ཡིན་པར་རི་མོའི་མཚན་མས་མཛེས་པའི་ཞལ་དཀྱིལ་དང་སྐྲའི་ལན་བུ་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་མཛེས་པ་འདིས། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་མཇུག་ཏུ་འཇོག་བརྗོད་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་བཀོད་དེ། ཡན་ལག་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཡན་ལག་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་མཚུངས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་སྙན་ངག་གི་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲང་པོར་བརྗོད་པའི་ཉམས་དང་། གཞན་དཔེ་སོགས་དང་སྦྱར་ཏེ་འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པའི་ཉམས་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། འཕྲོག་པོར་བརྗོད་པ་ཞེས་པའང་། དངོས་པོ་དེ་ཆོས་གཞན་དང་འདྲ་བའམ་དེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་དེར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་བསྔོན་དོར་བ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཚིག་གམ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་གཞན་དང་སྦྱར་བ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་ཐོན་པའམ། མཚུངས་ཆོས་སྒྲའི་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྒྲ

ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ཡིན། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རབ་སྤེལ་ལམ་རབ་སྤེལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་འདིར། སྒྲ་སྦྱར་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་ནོ། །

ཡང་ན། ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་མདངས་འཕྲོག་ལུས་ཕྲ་མའི། །
འཛམ་མཉེན་ཕྱུག་སོར་འདབ་སྟོང་བསྐྱོད་པའི་རྩེར། །
སྐྱན་འཛེབས་རྒྱུད་མངས་བདུང་བའི་རྩེད་འཛོ་ཡིས། །
རྒྱས་པར་བྱས་སོ་ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་མཆོག །

ཅེས་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་དཔེ་རྒྱན། གཉིས་པ་གཟུགས་རྒྱན། གསུམ་པ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ། བཞི་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐྱན་ངག་སྤྱི་དོན་ལས།

པད་དཀར་མདངས་ལ་འཁྲུ་བའི་སྲིད་རྩུས་ཀྱིས། །
མཐུན་པར་བྱས་སོ་མི་རིགས་བསམ་པའི་ཀླུང་། །
ནམ་ཡང་མཛའ་བཤེས་འགྱུར་མེད་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། །
བདེ་སྐྱིད་དཔལ་ལ་བསྐལ་བརྒྱར་རོལ་བར་སྨོན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དཔེ་རྒྱན་དང་། མཐུན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན། བསམ་པའི་ཀླུང་གཟུགས་རྒྱན། རྐང་བ་གསུམ་པ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། རྐང་བ་བཞི་བ་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་ལྔ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕན་ཚུན་ལ་བལྟོས་པ་སྙེ་སྤེལ་མར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྟོབས་མཚུངས་རབ་སྤེལ་ནི། རྟོགས་སླ་བར་དགོངས་ནས་གཞུང་འདིའི་རྩ་བར་དཔེར་བརྗོད་ཟུར་དུ་མ་མཛད་ཀྱང་། རྒྱན་འདིའི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱན་སྔ་མ་ལྟར། བསྲེ་བྱའམ་སྤེལ་བྱའི་རྒྱན་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བལྟོས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར། ཚིག་རྐང་སོ་སོས་དོན་རེ་རེ་སྟོན་པས། ཕན་ཚུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར། སྤེལ་

བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་རང་དབང་སྟོབས་མཚུངས་སུ་གནས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར།

(ཀ) གངས་རིའི་སྤྲིན་ཟླ་དབྱངས་ཅན་ཞལ། །

སྤྲིན་ཟུར་ཨུཏྤལ་འགྲོ་ལ་གཡོ། །

བྱེད་པོས་ནམ་མཁའ་བཞུ་བའི་རྒྱུ། །

དབུ་སྐྱེས་འདི་ལ་བྱུགས་སམ་སྙམ། །

ཞེས་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་དཔེ་རྒྱན་དང་། གཉིས་པ་གཟུགས་རྒྱན། ཕྱི་མ་གཉིས་རབ་བཏགས་ཏེ་རྒྱན་གསུམ་པོ་འདི་ཕན་ཚུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་སྟོབས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་དྲག་པོར་ཁྲོས་པའི་སྐུ། །

རལ་བའི་ནགས་སུ་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱལ་ལྷ། །

ཐོད་སྐམ་ཐོལ་གྱིས་མ་ཐོས་པར་འདུས་པ། །

དཔལ་གྱིས་མགོན་པོས་དགྲ་བགེགས་ལྷན་ཅིག་ཐུལ། །

ཞེས་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན། རལ་བའི་ནགས་ཞེས་པ་གཟུགས་རྒྱན། རིགས་ལྔའི་ཞེས་རྐང་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སྲིད་པ་ཅན། རྐང་བ་བཞི་བ་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་རྐང་བ་གཉིས་པ་དེ་རབ་བཏགས་སུ་གསུངས་པའང་ཡོད། རྒྱན་འདི་ནི་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་དབང་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་སྐུ་ཆུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ནས་མཛེས། །

ཉུག་བཅུའི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་གསུང་སྙན་བཟེད། །

མཁྲེན་རབ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་ལྟར་ཟབ་པའི་ཐུགས། །
སྨྲ་མཁས་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གང་དེས་སྐྱོངས། །

ཞེས་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཟུགས་རྒྱན། གསུམ་པ་དཔེ་རྒྱན། གཉིས་པ་དང་། བཞི་བ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཚིག་རྐང་རེ་རེ་ནས་དོན་རེ་སྟོན་པ་སྟེ་རང་དབང་སྟོབས་མཚུངས་སུ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་རྣམས་སྤེལ་མར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྱིར་སྙན་ངག་གི་ཚིག་བརྗོད་ཕལ་ཆེར་རབ་སྤེལ་གྱི་རྒྱན་ལས་བྱུས་པ་མང་ཞིང་དེ་ཡང་ཚིག་སྦྱོར་ཧ་ཅང་མཛེས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་གང་ལ་བསྟོད་པ་དང་སྨད་པ་སོགས་སྤྱིར་བཏང་གི་སྙན་ཚིག་ལྟ་བུ་འབྲི་སྐབས། ཚིག་རྐང་གཅིག་ལ་རྒྱན་གཅིག་བྱ་དགོས་པའི་ངེས་བཟུང་མེད་པས། གཙོ་བོར་ཚིག་སྦྱོར་ཅི་མཛེས་དང་ཅི་སྙན་ལ་གཞིགས་ནས་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་གང་བདེར་སྦྲར་ཚིག་ནའང་སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་། སྙན་ངག་གི་རྒྱན་སོ་སོའི་དཔེ་བརྗོད་འབྲི་སྐབས་དཔེ་བརྗོད་རང་རང་གི་ཤོ་ལོ་ལ་དེ་རྒྱན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་པ་ལས་ཕན་ཚུན་འདྲེས་ན། རྒྱན་སོ་སོའི་དཔེ་བརྗོད་འཁྲུགས་པས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་མི་འོང་ཞིང་། རྒྱན་རང་རང་གི་དཔེ་བརྗོད་དུ་འང་མི་འགྲོ་བས། དཔེ་བརྗོད་འཇོག་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་མ་གཏོགས་རྒྱན་སོ་སོ་མ་བསྲེས་པར་རྒྱན་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་རང་སྐྱ་ཐེར་བའི་དཔེ་བརྗོད་ཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས་སོ། །

སོ་ལྔ་བ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་བཤད་པ།

༄ དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི་རྩ་བ་ལས། སྨན་ངག་མཁན་བསམ་དགོངས་པ་སྐྱེ། །

སྨན་ངག་གྲུབ་པར་གང་གནས་པ། །

རབ་སྦྱོར་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅན། །

དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་སྙན་ངག་མཁན་པོ་དེས་བརྗོད་བྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་ཚུལ་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ཉམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པའམ་བསམ་པའི་རྒྱུན་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྙན་ངག་གི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་བཟུང་མཇུག་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྩོམ་པའི་བསམ་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གནས་པ་ནི། རྒྱན་འདིའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མ་གང་རུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ངག་དེ་ཉིད། བརྗོད་ཚུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ངོ་མཚར་བའི་རྒྱན་ཅི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི། སྙན་ངག་མཁན་པོས་བློས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཟུར་དུ་འཇོག་མི་འཇོག་གི་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། བོད་མཁས་དང་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་བ་དག་གིས་དབང་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྙན་ངག་གི་མགོ་བརྩམས་པ་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིད་དེ་ལ་གཏད་པའི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་

པས། དེ་སྙན་ངག་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚང་དགོས་པས། འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་འདོད། ལྔ་བ་ཆེན་པོ་དང་ས་སྐྱ་དགག་ཆོས་སོགས་སྙན་ངག་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་མཛད་པའི་སྲོལ་ཡོད། དེ་ཡང་སྙན་ངག་མཁན་རང་གིས་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་བསམ་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་དེ་ཆེས་ངོ་མཚར་བའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ནས་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

(ཀ) མེ་ལོང་དང་མཚུངས་མེ་ལོང་གཞུང་ལུགས་ལས། །
མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་མཁས་པའི་གོ་འཕང་དག །
མངོན་གྱུར་ཕྱིར་ན་མངོན་གྱུར་ང་རྒྱལ་དག །
སྤངས་ཏེ་ལོག་རྟོག་སྤངས་ནས་འདི་བརྩམས་སོ། །

ཞེས་ཆེས་ཆེར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་དང་མཚུངས་པའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་འདི་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་གོང་མ་རྣམས་དང་། སློན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་དྲི་མ་མེད་"པས[1]་གསལ་བར་བཀོད་པའི་"སྙན་དག[2]་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་སྦྱངས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ༑ བདག་གིས་མཁས་འདོད་གྲགས་འདོད་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་སློང་ངན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཕན་དུ་རེ་བའི་བསམ་པས་སྙན་ངག་གི་གཞུང་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་གོང་ས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཟླད་དུ་བྱུང་བའི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༡༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། པས * པ་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༡༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། སྙན་དག * སྙན་འགྲེལ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

དགོངས་པ་རྣབས་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་རམ། གཞུང་འདི་རྩོམ་པའི་སྒྲོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་མཇུག་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པའི་ཀུན་སློང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟན་ཚིག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཚུལ་འདི་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། །

དམ་པའི་གསུང་ངག་གཏྣའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། །

བརྒྱན་ཏེ་ཆོས་བརྒྱད་རྣམ་རྟོག་མ་འདྲེས་པའི། །

ལྷག་བསམ་ཀུན་ཕན་རེ་བས་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟན་ངག་མཁན་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པའམ་བསམ་པའི་རྒྱུ་ལས། བརྗོད་ཚུལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ངོ་མཚར་བའི་རྒྱན་ཅི་རིགས་སུ་གནས་པའམ་གྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ཅན་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྡན་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདིར་དོན་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཞིར་འདུ་སྟེ།

རྩ་བར།

དངོས་པོ་ཡིས་ནི་ཚིག་རྣམས་ཀུན། །

ཕན་ཚུན་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད། །

དོན་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས། །

མ་བྱས་གནས་སུ་བསྡུགས་པ་དང་། །

བརྗོད་རིམ་སྐྱོབས་ལས་དངོས་པོ་ནི། །

ཟབ་མོ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་སྟེ། །

དེ་ཀུན་དགོངས་པའི་དབང་གྱུར་ཕྱིར། །

དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་རིགས། །

ཞེས་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རྒྱུད་དངོས་པོ་གང་སྙན་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་ལ་འབྲེལ་ཞིང་། ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། འདིའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ངག་དོན་གཅིག་གི་གནད་ལ་མི་འདུ་བས་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་ན། སྐྱོན་བཅུའི་དང་པོ་དོན་ཉམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་སོ། །ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐབས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱར་མི་འོས་ཤིང་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཚིག་གི་རོ་མ་མང་པོའི་རྙོག་མས་མ་བསླད་པར་དོན་དང་བཅས་པ་སྙེ་ཉེར་མཁོའི་ཚིག་སྦྱོར་ཁོ་ན་འགོད་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་ནི། གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆེ་བ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ལས་སྟོན་ནུས་པའི་ཚིག་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་འབབ་དགོས། ཁྱད་ཆོས་བཞི་བ་ནི། ངག་སྦྱོར་དེ་འདྲ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་བ་དག་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། མཁས་པ་དག་གིས་བལྟས་ཙམ་ནས་མགོ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་མཐའ་དག་སྤང་དགོས་ཤིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་སྙེབ་ལེགས་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མཚོན་ནུས་པ་སོགས། ཁྱད་ཆོས་བཞི་པོ་དེས་སྙན་ངག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའམ་དགོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་ཚད་ལ་བརྟེན་ནས་སྙན་ངག་གི་ཉམས་ཀྱང་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་འདི་ནི་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་

སྙན་པར་སྨྲ་བའི་ངག་གི་ཉམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་ན་འདི་ནི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་སྤྱིའི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་ཡན་ལག །དྲིས་པའི་ལན་ལྟ་བུ་ལན་གྱི་སྒྲོས་ཡན་ལག །གྲོས་ཐག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྙིང་པོའི་ཡན་ལག་གཞི་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་ཆགས་པས་གཟིར་ནས་མི་བཟོད་པའི་ཚུལ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་མི་བཟོད་པའི་ཡན་ལག །བརྗོད་པའི་མཐར་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ངེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྐེ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། བྷཱ་ར་ཏི་དང་། སཱ་ཏྭ་ཏི། ཀ་ཤི་ཀཱི་ཨཱ་ར་བྷ་ཊཱི་སོགས་བཞི་བོ་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་སྟེ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱན་དང་། ཡི་གེ བསྡུས་པ། མཛེས་པ། དཔེར་བརྗོད་སོགས་མཚན་ཉིད་སུམ་ཅུ་ཙ་དྲུག་དང་། གར་དང་། གྲོ་བ་དང་། ཆགས་པ། སྒྱུ་ངན་གྱི་ཉམས་ལ་སོགས་པའི་སྣེག་པའི་ཡན་ལག་སོགས་རིག་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཀྱང་། སྙན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ཐྲེང་བར་སྤེལ་ཚོག་པས་ན་འདི་དག་ཀུན་སྙན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཉིད་དུ༎ སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བཞེད་དོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཞིབ་པར། རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་དང་། དཔང་ཊཱི་ཀ ཁམས་འགྲེལ། འཇུ་མི་ཕམ་པའི་སྙན་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བས་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཐོན་པའི་རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་རིགས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཐོན་པའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལས་མང་མི་དགོས་

ཤིང་འདིའི་ནང་དུ་མི་འདུ་བ་མེད་པས། གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་སྦྱངས་ཤིང་གོམས་འདྲིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ན། རྒྱན་སོ་སོའི་ཉམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ནུས་ཤིང་། སྙན་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྨྲ་བ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་འདིའི་ཚིག་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ། རང་རང་གི་རིག་པའི་རྩལ་ལས་ཐོན་པའི་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དེབ་ཐེར་དང་། ལོ་རྒྱུས། རྣམ་ཐར། བསྟོད་ཚིག །སྤྲིངས་ཡིག་སོགས་བརྗོད་བྱ་གསར་བའི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་། བོད་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་མཐའ་དག་མི་"ཉམས[1]་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་འབད་པར་འོས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མེ་ལོང་གི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་རྩ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྙན་འགྲེལ་ཆེན་མོ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་དང་། བོད་མཁས་སྙན་འགྲེལ་ལས་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པ་རེ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྨྲས་པ།

དོན་བཟང་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གི་རོལ་རྩེད་ཀྱིས། །
དབྱངས་སྙན་འབུམ་དུ་ཆགས་པའི་པི་ཝང་རྒྱུད། །
བདུངས་ཚེ་མཁས་མང་མདོངས་མཐའ་སྒྲོས་པའི་གར། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༡༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། མཉམ * ཉམས

ཀུན་དགའི་དཔལ་དུ་གཟིགས་མོར་ཅིས་མི་སྨྲོ། །

ལུས་སྲོག་རྒྱུན་གྱིས་མཛེས་པའི་སྙན་ཚིག་མིག །
བྲལ་བའི་གྲོང་ཚིག་ལོང་བའི་འགྲོས་ཀྱི་སྐབས། །
མཐོང་བས་མ་བཟོད་ལེགས་བཤད་དམིགས་བུ་མཆོག །
སྨིན་ལ་ལྷག་བསམ་ཡངས་པའི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ། །

བརྗོད་དོན་སྲོག་གི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི། །
རྗོད་བྱེད་ཚིག་གིས་མཛེས་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། །
དོན་རྒྱུན་ཉམས་འགྱུར་འབུམ་གྱི་གར་མཁན་མས། །
ཡིད་འཕྲོག་སྙན་པའི་གླུ་དབྱངས་འདི་ན་སྒྲོགས། །

རྒྱ་ཆེན་རིག་པའི་གཙུག་ལག་མ་དྲིས་མཚོར། །
སྨྲངས་དམན་རི་བོང་རྒྱལ་བས་བགྲལ་དཀའ་ཡང་། །
བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་དྲིན་ལས་ཐོབ་པའི་ནོར། །
མོས་ལྡན་བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་སྐྱེས་སུ་བཏེགས། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལེ་ཚན་གསུམ་པ།

༄༅། །དེ་སྔོན་ངག་མེ་ལོང་གི་ལེ་ཚན་གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། སྙན་རྒྱན་བཤད་པ། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཤད་པ། སྐྱོན་སེལ་བའི་སྐོར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ། སྙན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

སྙན་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲ་དོན་གཉིས་ལས་གཙོ་བོར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གམ་སྒྲ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་ཉམས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མཛེས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྔན་ཞིང་འཇེབས་པའི་སྒྲའི་རོ་ཉམས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ངག་ལ་སྙན་རྒྱན་ཟེར།

འདི་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྗོད་པ། དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༈ ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཙ་བ་ལས། བར་མ་ཆོད་དང་བར་ཆོད་དག །

ཡི་གེ་ཚོགས་པ་བསྐྱར་བ་ནི། །

ཟུང་ལྡན·································།

ཞེས་གསུངས་པས་ཡི་གེ་དབྱངས་གསལ་དང་སྔོན་རྗེས་སོགས་ཚོགས་པའི་མིང་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན། ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའམ། བར་ཆོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་ལན་གཉིས་སུ་བཟླས་པའམ་བསྐོར་བ་ལ་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཁྲིད་དང་། འདིའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། རྗེས་ཁྲིད་ལ་དབྱངས་དང་། མཐའ་རྟེན་སོགས་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། གཙོ་བོར་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་པ་ཅན་ལན་དུ་མར་"བསྒྱུར་[1] བཟློས་བྱེད་པ་སྟེ། ཡང་ཡང་བསྐོར་བ་ནི་རྗེས་ཁྲིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡི་གེ་བསྐོར་བ་རྗེས་སུ་ཁྲིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ལ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། དབྱངས་གསལ། མཐའ་རྟེན། འཕུལ་ཡིག་སོགས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མཚུངས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་དུ་མ་ཚོགས་པའམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཞིག་སླར་ཡང་བཟླས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཚོགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་བསྐོར་བ་ལས། །

ཕོ་ཉ་ཟུང་དང་ལྡན་པར་རིགས། །ཞེས་དང་།

ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བ་ཆེན་པོས། རྒྱ་སྐད་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལན་གཉིས་སུ་བསྐོར་བ་དང་། བོད་སྐད་ལ་མཚོན་ན། མཐའ་རྟེན། འཕུལ་བྱེད། འཕྲེང་བུ། ན་རོ། ཡ་བཏགས། ར་བཏགས། བརྩེགས་མ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཀ་ལྷ་བུ་ལ། དབྱངས་ཨ་ཐུང་སྔོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྐོར་བ་ནི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད། སྒྲ་གཟུགས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༢༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། སྒྱུར * བསྒྱུར

གཅིག་ཀྱང་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཡངས་པས། ཟུང་ལྡན་བྱ་སླ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི། བྱ་དཀའ་བའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་སྦྱར་ནུས། སྤྱིར་ཟུང་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་གཟུགས་འདྲ་ཡང་། དོན་མི་འདྲ་བ་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེར། སྣ་ནེ་ན་སྣ་ནེ་ན། ཞེས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཅན་ལན་གཉིས་བཟླས་པས་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་འདྲ་ཡང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚིག་སྔ་མ་དེ་དགག་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས། འདི་དང་མ་འགྲོགས་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཁེངས་པའི་སྐད་དོད་དུ་སོང་སྟབས། ཚིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པས་ན། ཟུང་ལྡན་དངོས་སུ་འགྱུར་ལ། བོད་སྐད་སྒོ་དོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས། བྱ་དཀའ་སླའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཇི་བཞིན་འགྱུར་དཀའ་བས་ཐལ་ཆེར་ཡི་གེ་བསྐོར་བ་ལས། ཡི་གེ་ཚོགས་པས་བསྐོར་བ་ཉུང་ཞིང་། ཡི་གེ་བསྐོར་བ་ནི་རྗེས་ཁྲིད་དང་ཆ་འདྲ་བ་ལས་ཟུང་ལྡན་དངོས་མིན་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས། བོད་སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞིགས་ནས་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན། དཔེར་ན། ལེགས། མཛེས། འཛུམ། ལྡེམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་མིང་ཡང་ཡང་བསྐྱར་དུ་བཟླས་པ། ཟུང་ལྡན་གྱི་ཆ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བས། བོད་ཡིག་ཏུ་ཡང་ཟུང་ལྡན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་མཛད་པའི་སྲོལ་བཟང་པོ་ཚུགས་སོ། །

སྤྱིར་སྒྲ་རྒྱན་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཟུང་ལྡན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བོད་སྐད་ལ་འབྱུང་དཀའ་བས། རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བས་ཀྱང་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་མང་པོ་ཞིག་བོད་སྐད་ལ་ལྷག་པར་མི་འབྱུང་བས། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཉམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ། ཟུང་

ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་འབྲི་བ་ནི། སྙམ་བྱའི་ཐགས་ལ་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་ཕབ་པ་དང་མཚུངས་པས་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པའི་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པ་གཞིར་བཞག་པའི་སྙིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་འཇེབས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་སླའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་འདི་དག་ནི་སྙན་ངག་གི་རྒྱན་སྤྱ་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་། སྙན་པའི་ཉམས་ཁྱད་པར་བ་དང་ལྡན་སྟབས། རྩོམ་པ་ལ་མཁས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཟུངས་ཤིག

གཉིས་པ་ཟུང་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། བྱ་སླ་བ་རྐང་"བ[1]་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། བྱ་དཀའ་བ་གཞན་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན། མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན། ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན། བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན། ཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་དྲུག་ལས།

དང་པོ། བྱ་སླ་བ་རྐང་བ་དང་པོ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།[2]

དང་པོ་ལ་ཡི་གེ་བར་མ་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་གསུམ།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༣༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། བ   * བའི་ཡིན་དགོས་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༣༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན།   * ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་བྱང་འདི་མ་ཕྱིར་མེད་ཀྱང་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་ལྟར་དགོས་པར་འདུག་པས་འདིར་བཙུག་པ་ལགས་ལ། རྐང་བ་ཞེས་པ་རྐང་པའི་ཟེར་དགོས་པར་སྙམ་མོ།།

༧ ཐོག་མའི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༄ ཐོག་མའི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་དབྱེ་ན་བཅོ་ལྔ་སྟེ།

རྐང་བ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ། །

ཚིགས་བཅད་རྐང་བ་དང་"པོ[1]་ཡི། །

ཐོག་མར་གནས་དང་གཉིས་པ་དང་། །

གསུམ་པ་བཞི་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག །

རྐང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལ། །

རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག །

དང་པོ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་དང་། །

དང་པོ་བཞི་བའི་ཐོག་མ་དང་། །

གཉིས་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་དང་། །

གཉིས་པ་བཞི་བའི་ཐོག་མ་དང་། །

གསུམ་པ་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད། །

རྐང་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལ། །

ཚིག་རྐང་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག །

དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་བའི་ཐོག །

ཕྱི་མ་གཉིས་དང་དང་པོའི་ཐོག །

ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་དང་། །

རྐང་བ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༧༢༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ནས། པོ * རྩོམ་མཁན་གྱི་རང་ལུགས་ལྟར་ན་བོ་ཡིན་དགོས།

དང་པོ་ཕྲང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཅི། ཚིག་ཕྲང་དང་པོའི་ཐོག་མར་དབྱངས་གསལ་ཚོགས་པའི་མིང་། ལན་གཉིས་སུ་བཟླས་པས་གཉིས་ཀའི་བར་དུ་ཡི་གེའམ་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཔེར་ན། ཙ་བའི་རྒྱ་དཔེའི་ཚིག་ཕྲང་དང་པོ་ལས། སྣཱ་ནེ་ན་སྣཱ་ནེ་ན། ཞེས་དབྱངས་གསལ་ཚོགས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་པར་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་སྒྲའི་ཉམས་འགྱུར་གསལ་བོར་སྟོན་ཆེད། དཔེ་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའང་ཟུང་ལྡན་གྱི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཙ་བའི་ཟུང་ལྡན་སྐོར་གྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི། ཙ་བའི་རྒྱ་དཔེའི་ཚིགས་བཅད་རང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཙམ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཟུང་ལྡན་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་མི་ཐུབ་པས། ཙ་བའི་དཔེ་བརྗོད་དང་དེའི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་བར་འཇིགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།

(ཀ) འཛུམ་འཛུམ་ཞལ་གྱི་སྒོ་ལས་ལེགས་འཕྲོས་པའི། །
འོད་ཟེར་འབུམ་ཐྲག་བཀྱེ་བས་ལེགས་བྲིས་ཀྱི། །
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཙོམ་སྟེ་བདེན་པ་དག །
མཐོང་མཛད་ཟས་གཙང་སྲས་ཀྱིས་འགྲོ་འདི་སྐྱོངས། །

ཞེས་ཕྲང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་མིང་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན། འཛུམ་འཛུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དགྱེས་ཤིང་

འཇམ་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་འོད་ཟེར་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་བཀྱེ་བས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དྲེགས་པའི་ང་རྒྱལ་རབ་ཏུ་བཅོམ་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བ་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་མཛད་པའི་ཟས་གཙང་སྲས་སམ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་སྐྱོངས་ཞེས་པའོ། །

(བ) ལྷེམ་ལྷེམ་ཤེལ་གྱི་ལྷུག་ཕྲན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །
མཆོན་དང་བཅས་པར་མཚན་དཔེ་འོད་རིས་རྣམས། །
ཚངས་ཆེན་ཡིད་ཀྱིས་བྲིས་འདྲའི་མཚར་སྡུག་ཅན། །
རྡོ་རྗེ་དབྱངས་ཅན་མ་དེས་རྗེས་སུ་ཟུངས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར་ལྷེམ་ལྷེམ་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་ལྷེམ་པའི་ཤེལ་གྱི་ལྷུག་ཕྲན་ནམ་མཉེན་ལྷེམ་ཅན་གྱི་ཤིང་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མཆོན་ཏེ་འཇའ་ཚོན་གྱིས་འབྲུད་པ་ལྟ་བུའི་མཛེས་སྐུའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་འོད་ཀྱི་རི་མོ་རྣམས། ལྷ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་ཡིད་ཀྱིས་བྲིས་པ་དང་མཚུངས་པའི་མཚར་སྡུག་ཅན་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཟབ་ཟབ་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པས། །
ཤེཾས་བྱཾའི་སྣང་བ་འབུམ་གྱི་འོད་དཀར་རིས། །
ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་གཅིག་ཏུ་མངོན་རྫོགས་པ། །
བཤེས་གཉེན་རྒྱ་སྐར་དབང་པོས་རྣམ་ཀུན་སྐྱོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། མ་ད་ནོ་མ་ད་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ངོ་མཚར་མཚན་དཔེའི་སྣང་བ་མི་ཟད་པའི། །

མཛེས་མཛེས་ལང་ཚོ་གཅིག་ཏུ་རབ་བསྡུས་པ། །

འཛིན་བྱེད་སྤྱན་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ཅན། །

ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཕྱག་གི་ཡུལ། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་མཛེས་མཛེས། ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངོ་མཚར་བའི་མཚན་དཔེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་མཛེས་སྡུག་གི་ལང་ཚོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྤྱོན་ན་མེད་པའི་མཛེས་དགའི་དཔལ་འཛིན་པའི་དགའ་སྟོན་ཅན། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

(ཁ) སྒྲ་རྒྱན་བཻཌཱུར་དཀར་པོའི་ཏམ྄བུ་ར། །

སྙན་སྙན་རྣ་བའི་བདུད་རྩིར་འདོད་འཇོ་མཁན། །

ངག་གི་དབང་མོས་ཡོངས་བསྐྱེན་མཁས་པའི་མགྲིན། །

དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཞིན། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། སྙན་སྙན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཛེ་བོད་མཁས་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྒྲ་རྒྱན་གྱི་དཔེ་

བརྗོད་འདི་ནི་"བཻ་ཌཱུརྻ[1]་དཀར་པོའི་པི་ཝང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྙན་ཚིག་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཤིང་སྙན་པ་རྣ་བའི་བདུད་རྩིར་འཛོ་མཁན་ཁོ་བོ་ནི། ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་སྟེ། ལྷ་མོ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་སའམ་དེའི་བརྟེན་ས་བདག་གི་མགྲིན་པའི་ལམ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེལ་གྱི་ཁང་བཟང་ལྟར་མཛེས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཀུན་ སྨོངས་མུན་པའི་སྒྲོག་ལ་དབང་བའི་གཤེད། །
གས༷ལ་གས༷ལ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྷ་འབར་བའི་མཚོན། །
འཛམ་མཉེན་ཕྱུག་སོར་རྩེ་ན་མདོན་མཛེས་པ། །
དབྱངས་ལྡན་ཟུར་ཕུད་ལྷ་བས་བློ་གྲོས་སྐྱེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཀྲང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། རྐྱ་བའི་རྒྱ་དཔེར་ཀྲང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཙ་ཏུ་རཾ་ཙ་ཏུ་རཾ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཐུན་མཚམས་ལང་ཚོ་གསར་བའི་རྗེས་འགྲོ་བའི། །
འཛོ་སྙེག་གཟུགས་སྐུའི་ཕྱག་གི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས། །
ལ༷ྷེམ་ལ༷ྷེམ་ཨུཏྤལ་བཟུང་བའི་རྩེ་མོ་ན། །
ཤེར་ཕྱིན་གླེགས་བམ་ངོ་མཚར་ཅི་ཡང་བཀྲ། །

ཞེས་ཀྲང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ལྷེམ་ལྷེམ་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཐུན་མཚམས་སུ་འཁྲིགས་པའི་དམར་སེར་སྤྲིན་གྱི་ལང་ཚོ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༣༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། བཻ་ཌཱུ་ཡ * བཻ་ཌཱུརྻ

གསར་བའི་མདངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དེའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་འཛོ་སྒེག་ཉམས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཕྱག་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་ཨུཏྤ་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་བའི་རྩེ་མོའི་མེ་ཏོག་གི་གསེབ་ན་ངོ་མཚར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་མཛེས། ཞེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་ལྷ་བུའོ། །

(ཁ) ཤེས་བྱའི་རྗེས་སོང་རྣམ་དབྱོད་ཡངས་པའི་མཁའ། །

ཚོས་ཚུལ་རྗོགས་ལྡན་སྤྲིན་ཕུང་ཅན་དབུས་ན། །
དྲི་ར་དྲི་ར་ལེགས་བཤད་ལྷ་ཡི་དུནྡུ་བྷིཿ། །
ཐོས་པས་རྣ་བ་དོན་ལྡན་ཉིད་དུ་བྱེད། །

ཅེས་རྐང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་དྲི་ར་དྲི་ར་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡངས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ་སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་ལམ་ནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟོད་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི༑ རྗོགས་ལྡན་གྱི་སྤྲིན་ཕུང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཚིག་སྙན་ཞིང་མཛེས་པའི་སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་ལམ་ནས་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་པའི་སྙན་ཚིག་གི་ལེགས་བཤད་རྔད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ནི། ལྷ་ཡི་རྔ་སྟེ་འབྲུག་སྒྲའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ༼དུནྡུ་བྷི་ནི་ལྷའི་རྔའི་མིང་དུ་བཤད༽བསྟོད་ཚིག་གི་དབྱངས་འདི་ཐོས་པ་ལས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཆུ་གཏེར་རླབས་ཕྲེང་འཁྲུགས་པའི་རྩེ་དགའ་ཡིས། །

ཡིད་འོང་སྣན་པའི་རྒྱུད་མངས་འབུམ་སྒྲོགས་པ། །
འཛུམ་འཛུམ་འདྲེན་བྱེད་སྨྲོས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། །
མཛོན་བཞེངས་ཚངས་སྲས་མགྲིན་པའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་ཚིག་རྐང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ར་ཧི་ཧི་ར་ཧི་ཧི། ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་ཀུན་གསལ་བཞིན་རས་ལ། །
བཙ་སྤྲོད་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མིག་དཀྱུས་ཅན། །
བློ་གསལ་འདོད་ལྡན་བརྟན་པ་འཕྲོག་བྱེད་པའི། །
མཁས་མཁས་ཀུན་གྱིས་ཟླ་བྲལ་ཤིང་སྟོན་རྗེ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། མཁས་མཁས་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན། ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ཤིང་སྟོན་ལོ་ཏྟ་བའི་བཞིན་རས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་འཕར་མ་དང་། བཙ་སྤྲོད་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ནམ་མཁར་འཆར་བའི་ཉི་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་མིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཤིང་སྟོན་ལོ་ཏྟ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་སོ། །

(ཁ) མི་ཧྲོག་འབྲས་བུའི་མཛོན་མཐོ་ནོར་གྱི་བུའི། །
འབྲི་ཤིང་དྲ་བས་ཡོངས་བསྐོར་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ། །

ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་པ། །

ཟིམ་ཟིམ་ལྷ་བྱེད་དབང་པོའི་རྣམ་འགྱུར་བྲལ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ཟིམ་ཟིམ་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུས་མཛེས་པར་མཛེས་པའི་ལྗོན་ཤིང་དང་། ནོར་བུའི་འཕྲི་ཤིང་གི་དྲ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་གྱི་དྲི་ཟ་དགའ་བའི་ཚལ་ན། ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་ཞེས་ལྷ་ཆེན་ཚངས་པ་དེ་དྲང་སྲོང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དྲང་སྲོང་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་ནས་སྐར་མི་ལྡང་བ་བཞིན། ཚངས་པའི་མིག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་འགྱུར་གཞན་བྲལ་བ་སྟེ། ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བསྐལ་བའི་བར་དུ་བལྟས་པས་མི་ངོམས་ཞེས་སོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་ནས་བཟུང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཞིང་དྲི་ཟ་དགའ་བའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན། འདིའི་ཚངས་པའི་དྲང་སྲོང་ཞེས་པ། ལ་ལས། ཚད་མེད་བཞི་ལ་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་འགྲོར་དཀའ་བས་མི་ལེགས་སྙམ།

ཡང་ན། བློ་གསལ་ཁོ་ལག་ཡངས་པའི་འདབ་སྟོང་ཅན། །

རྣམ་དཔྱོད་མདངས་ཀྱིས་སྙིག་པའི་མཛེས་སྡུག་གཟུགས། །

མཁྱེན་རབ་སྣང་སྟེའི་བཅུད་ཀྱི་གཏེར་མངའ་བ། །

མཛེས་མཛེས་མཁས་དབང་པད་དཀར་ལྗོན་པ་གང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྐང་བ་གཉིས་རེ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ།

ལྷ་བ་ཚིག་རྐང་བཞི་ལས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། མ་རྡུ་རི་མ་རྡུ་རི། ཞེས་

དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། བ་ད་ནེ་བ་ད་ནེ། ཞེས་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) ཡངྂ་ཡངྂ་བརྟོན་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །
ངལ་ངལ་འཕགས་ཡུལ་པཎ་ཆེན་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། །
སྙིངྂ་སྟོབསྂ་དྲི་བསུང་མངར་བས་ཡོངས་བགྲོད་པ། །
དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་རྣོ་ལྡན་སུ་མི་དད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། ཡང་ཡང་ཞེས་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། ངལ་ངལ་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་བསླབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པའམ། བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་བར་བསྐྱོད་པ་ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་པཎྜི་ཏ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ། ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་མི་འཛེམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ནི་དྲི་བསུང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བགྲོད་པ་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སུ་མི་དད། ཅེས་སོ། །

(ཁ) ལིངྂ་ལིངྂ་འཕུར་ཞིང་ལྡིང་བའི་འདབ་ཆགས་ཁྱུ། །
ཀུ༷ར་ཀུ༷ར་མགྲིན་པའི་གླིང་བུ་བསྒྱུར་མཁས་རྣམས། །
དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་ལས་བཞིན་སྐྱལ་བཟང་གི །
རྣ་བ་བདུད་རྩིའི་ཁང་བར་སྒྲུབ་པས་བྲེལ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར། ལིང་ལིང་དང་། ཀུར་ཀུར་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། འཕུར་ལྡིང་གིས་རྟེན་

པའི་བྱ་དང་བྱེ་ཙུའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐད་སྙན་པར་སྒྲོག་པའི་མགྲིན་པ་ནི༑ གླིང་བུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་བསྒྱུར་བའམ་འབུད་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱ་རྣམས། དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་མངས་བདུངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། འདིས་ཀྱང་སྐལ་བཟང་དག་གི་རྣ་བ་སྙན་པའི་བདུད་རྩི་འཇོ་སའི་ཁང་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྲེལ། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། མཛེས་མཛེས་སྤྲིན་དཀར་དགོད་པའི་གདེངས་ཀ་ལས། །
སིམ་སིམ་སྦྲང་ཚར་སྙོམས་པོར་འཐེབ་པ་ཡིས། །
སྤྲིན་སྤྲེ་གཞོན་ནུ་སྨྱོས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི། །
སྣ་ཚོགས་མེ་ཏོག་གསར་བའི་རྒྱན་ཕྲེང་ངོམས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཟུག་པ་རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར། ནཱ་ར་ནེ་ནཱ་ར་ནེ། ཞེས་དང་། རྐང་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ན་ཡ་ཀོ་ན་ཡ་ཀོ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) དཀའ་དཀའ་གནད་ཀྱི་ཟ་ཟླབས་ཆེར་འཁྲུགས་པའི། །
ལེགས་སྦྱར་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་ཕ་མཐའ་དག །
བརྟན་བརྟན་བློ་ཡི་གྲུ་རྫིངས་ལ་བརྟེན་ནས། །
རབ་བགྲོད་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཞབས། །

ཞེས་རྐང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། དཀའ་དཀའ་དང་། བརྟན་བརྟན་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་

བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་ཐ་རླབས་ཆེན་པོ་འཁྲུགས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། བརྟན་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ནི་གྲུ་རྫིངས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཁྱེན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བགྲོད་པའི་ཞྭ་ལུ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ། །

(བ) ལྷག་ལྷག་གདེངས་ཅན་དབང་པོའི་འོད་ཚོགས་ཀྱིས། །
ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཡིད་བཞིན་མཚོ། །
ཆིལ་ཆིལ་རླབས་ཀྱི་ཐེགས་མ་འཁྲོ་བ་རྣམས། །
སུཾ་ཧིགཾ་རྫོ་ཤལ་ཐག་པ་ཆད་པ་བཞིན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ལྷག་ལྷག་དང་། ཆིལ་ཆིལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་གཟི་འོད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རླབས་ཀྱི་ཆུའི་ཐེགས་མ་འཁྲོ་བ་ནི། སུ་ཧིག་སྐར་ལ་བརྒྱུས་པའི་རྡོ་ཤལ་གྱི་ཐག་པ་ཆད་དེ་སུ་ཧིག་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བ་ལྟ་བུར་མཛེས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། གསལ་གསལ་རྒྱུ་སྐར་ལམ་གྱི་གཞལ་ཡས་ནས། །
ག་བུར་ཆུ་འཛུང་དགོད་པའི་བཞིན་མཛེས་ལས། །
ཐེམ་ཐེམ་རྡུལ་ཆུའི་ཐིགས་པའི་ཆར་རྒྱུན་ནི། །
བཻ་ཌཱུའི་རྡོ་ཤལ་ས་ལ་འཐོན་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི།

དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། ནྡ་ཛ་ཧྲི་ནྡ་ཛ་ཧྲི། ཞེས་དང་། རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། “བ་སུ་”བ་ཧླ་སུ་ཧྲུ། [1] ཞེ་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) དཀ༷ར་དཀ༷ར་ལྷག་བསམ་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལས། །
འཕྲིན་ལས་ཛཧྣུ་ཡི་བུ་མོའི་རྒྱུན། །
ཐུབ་བསྟན་པད་དཀར་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ། །
ལེག༷ས་ལེག༷ས་སྤེལ་བའི་དུས་སྟོན་ཟླ་ན་མེད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། དཀར་དཀར་དང་། ལེགས་ལེགས་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་དཀར་བའི་ལྷག་བསམ་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ཆེན་པོ་ཏི་སེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་གངས་ཏི་སེའི་ངོས་ནས་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལྷ་ཁྲབ་འཇུག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་སྐྱོས་པའི་དགའ་སྟོན་ཏེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་མཐར་ལེགས་པར་སྤེལ་བའི་དུས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འདི་ནི་ཟླ་ན་མེད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) འཛུ༷མ་འཛུ༷མ་ལྷུ་ཕྲེང་རབ་གསལ་ཟླ་བ་དང་། །
ཟེལ་ཟེགས་རྒྱུ་སྐར་ཕུང་པོར་འཁྲུལ་འཛིན་པའི། །
ཡིད་བཞིན་མཚོ་དང་སྟོན་དུས་དག་པའི་མཁའ། །
གས༷ལ་གས༷ལ་འབྱེད་ཚོས་མཐོ་དམན་གནས་ཀྱིས་དབྱེ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། འཛུམ་འཛུམ་དང་། གསལ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༣༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། བ་སུ་"བ་ཧླ་སུ་ཧྲུ། * འདི་ལ་དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་དང་དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ་གཉིས་སུ། ཕ་སུ་ཧླ་ཕ་སུ་ཧླ། དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོར། བ་སུ་ཧྲ་བ་སུ་ཧྲ།

གསལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འཁྲུགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་ནི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བར་འཁྱིལ་བ་དང་། རླབས་ཀྱི་ཟེགས་མ་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བ་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་སྐར་དུ་འཁྱིལ་བ་སྟེར་བའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྟོན་དུས་སུ་གཡའ་དག་ཅིང་གསལ་བའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མདངས་སྔོན་གྱི་མཛེས་སྡུག་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་པན་ཚུན་མཚུངས་ཀྱང་། དཔེ་དོན་གྱི་འབྱེད་ཆོས་སམ་ཁྱད་པར་ནི། ནམ་མཁའ་སྟེང་དང་། རྒྱ་མཚོ་འོག་ཏུ་གནས་པས་བརྟེན་སའམ་གནས་ས་མཐོ་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ལྷང་ལྷང་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ནམ་མཁའི་ནོར།

ཙགྲོགིས་པའི་བང་རྒྱལ་ངོམ་པའི་ཧ་བདུན་གྱིས། །

བདེ་བར་འདྲེན་པའི་གསེར་གྱི་ཤིང་ཧ་ལས། །

མཛེས་མཛེས་ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་ཕྲིན་ལ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། ཀ་ལི་གོ་“ཏ[1]་ཀ་ལི་གོ་ཏྲ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། མནྣ་ནོ་མནྣ་ནོ། ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲེང་བ་ལེགས་བཟུང་བའི། །

སྣན་སྣན་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་སྲིད་རྩེ་ན། །

ཁྲོཾར་ཁྲོཾར་གཡོ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷའི་བློ་མ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༣༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། ཏ * ཏ་ཡིན་པར་སྣམ།

རང་མིན་གཉིས་པ་ཡོད་དམ་རྣམ་པར་ལྷ། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། སྣན་སྣན་དང་། ཁོར་ཁོར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བཙ་སྤྲོད་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲེང་བ་ལེགས་པར་བཟུང་བའི་མཁས་པའི་སྣན་གྲགས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་འཁོར་ཞིང་གཡོ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་ན། ལྷ་ཡི་བླ་མ་སྐྱེ་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་གཉིས་པ་ཞིག་ས་འདིར་ཡོད་དམ་སྙམ་པས་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་ཞེས་སོ། །

(བ) དལ་བུའི་རླུང་གིས་འཛུམ་པའི་ཟ་རླབས་ཕྲེང་། །

ཆིལ་ཆིལ་གཡོ་ཞིང་"བསྐྱུར[1]་བས་ལུས་གཤེར་བ། །

སྣན་སྣན་མགྲིན་པའི་ཇ་ཛ་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །

རྫིང་མཁས་རྩ་བྱ་འབུམ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟེན། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཆིལ་ཆིལ་དང་། སྣན་སྣན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རླུང་གིས་དལ་བུར་སྐྱོད་པའི་ཆུའི་རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གཡོ་ཞིང་འཛུམ་པའི་ཟེགས་མ་འཐོར་བ་ལས། ལུས་ཡོངས་རྫོགས་གཤེར་བའམ་བྲན་པར་བྱས་པ། མགྲིན་པར་སྣན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྒྲོག་པའི་རྩ་བྱ་འབུམ་གྱིས་རྫིང་བུ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། མཚར་སྡུག་དབང་གཞུའི་རི་མོ་མངོན་པར་བཀྲ། །

མཛེས་མཛེས་འཁྱིལ་པོའི་ཉམས་ཀྱི་མདངས་གསལ་མ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༣༨ ཡིག་ཕྲེང་ཐོག་ ༩ ན། བསྐྱུར * བསྐྱུར་ཡིན་སྙམ།

ལེགས་ལེགས་སྣང་བྱེད་དགའ་བའི་འོད་སྣང་དང་། །
འཁྲུད་པའི་མཛེས་སྡུག་འཛིན་བྱེད་བདུད་རྩིའི་དཔལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དགུ་བ་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི།
དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། བི་ཏ་ཏྲ་བི་ཏ་ཏྲ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། མནྡ་ནླ་མནྡ་ནླ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) རྣམ་མང་ཡོན་ཏན་བང་མཛོད་རབ་དབང་བའི། །
མང་མང་ཐོས་པའི་ངག་གི་འདོད་པ་འཇོ། །
ཚངས་སྲས་མཁྱེན་པར་བརྒྱན་པའི་སྐད་གཉིས་པ། །
ཕྱུག་ཕྱུག་ཛམྦྷ་ལྷ་ལ་འཕྲུ་སྨམ་བྱེད། །

ཅེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། མང་མང་དང་། ཕྱུག་ཕྱུག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ནོར་བདག་གི་བང་མཛོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་དབང་བའི་མང་ཐོས་ངག་གི་འདོད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇོ་བའི་ཚངས་སྲས་ལྷ་མོ་དེ་མཁྱེན་པའི་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པའི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙྪ་བ་དག་ནི་ནོར་བདག་ཕྱུག་པོ་ཛམྦྷ་ལྷ་ལ་འགྲན་པ་སྟེ་དེ་ལ་འཕྲུ་སྨམ་བྱེད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) གསེར་གྱི་ཁྲུ་བས་བྲན་པའི་འོད་ཀྱི་རླབས། །
འཁྱིལ་འཁྱིལ་འབར་བའི་པདྨ་ཆེན་པོ་དང་། །
པུཎྜ་རཱི་ཀ་ཨུཏྤལ་ཀུ་མུད་སོགས། །
འཁྲིག་འཁྲིག་ཚར་དུ་དངར་བས་ཀུན་ནས་བརྒྱན། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། འཁྱིལ་འཁྱིལ་དང་། འཁྲིག་འཁྲིག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི་གསེར་གྱི་ཁུ་བ་སྟེ་ཁ་དོག་སེར་པོས་བྲན་པའམ་བྱུགས་པའི་འོད་ཀྱི་རླབས་འཁྱིལ་ཞིང་འབར་བའི་མེ་ཏོག་པདྨ་དང་། པུཎྜ་རི་ཀ་དང་། ཀུ་མུད་སོགས་མེ་ཏོག་ཚར་དུ་དངར་བ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བརྒྱན་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། གཞུར་རྟུལ་མང་བརྩེགས་པའི་ས་འཛིན་དབང་། །
བཛེ༷ད་བཛེ༷ད་དྲེགས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་མཛོད་པར་འགྱུར། །
ཆུ་འཛིན་གསར་བའི་དར་གྱི་ལ་ཐོད་ནི། །
ལི༷ང་ལི༷ང་གཡོ་བའི་རླུང་གིས་མཛེས་པར་སྐྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ་རྐང་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཏ་ཏུ་ཊྚ་ཏ་ཏུ་ཊྚ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ན་ལི་ནོ་ན་ལི་ནོ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཐོར་ཚུགས་རབ་ཏུ་ལྡེམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །
རབ་དཀར་ཟླ་བ་ཚེས་པས་རྣམ་པར་མཛེས། །
ཁུ༷ར་ཁུ༷ར་མིག་ནས་འབར་བའི་མེ་དབྱུང་གིས། །
ཐུ༷ལ་ཐུ༷ལ་མདའ་ལྡ་བ་ཡི་རགས་ལུས་བསྒྲིགས། །

ཞེས་རྐང་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ཁུར་ཁུར་དང་། ཐུལ་ཐུལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ། དབུ་སྐྲའི་ཐོར་ཅོག་རབ་ཏུ་ལྡེམ་པ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེ་ལ་ཟླ་ཚེས་ཀྱིས་

མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་གིས་རི་བོ་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ལྷ་མོ་གཽ་རཱི་དང་ལྷན་དུ་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། འདོད་ལྷས་མདའ་ལྔ་འཕངས་པས། དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པ་ན། དབང་ཕྱུག་གིས་ཞེས་ཏེ་མིག་གསུམ་ནས་མེ་བྱུང་སྟེ། མདའ་ལྔ་བའམ་འདོད་ལྷའི་རགས་པའི་ལུས་བསྲེགས་ཞེས་སོ། །

(བ) དཔལ་གོས་རལ་བར་ངོམ་པའི་མཚར་སྡུག་དང་། །
དྲི་བསུང་ཞིམ་པོས་གཙུས་པ་བུང་བའི་ཁྱུ། །
ཟིར་ཟིར་སྐན་པའི་གླུ་ལེན་འདབ་མ་ཟུང་། །
ལིཾང་ལིཾང་གཡོ་ཞིང་འཕྱུར་བས་སུམ་རྩེན་ནོ། །

ཞེས་རྐང་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ཟིར་ཟིར་དང་། ལིང་ལིང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཚིག་དོན་ལ་གསུངས་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དཔལ་གོས་ནི་མེ་ཏོག་སྤྱིའི་མིང་། རལ་བ་ནི་གེ་སར་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་གེ་སར་རབ་ཏུ་ངོམ་པའི་མཚར་སྡུག་ཅན། གཙུས་པ་ནི་འཁྱིག་པོར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་ནི་བུང་བ་འཁོར་བའི་ཚེ་མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཞིམ་པས་བུང་བ་རྣམས་ཐད་ཀར་འཕྱུར་བའི་དྲང་པོའི་ལམ་གཙུས་ཏེ། འཁྱིག་པོར་ལྡིང་འཁོར་བརྒྱབ་པའམ་སླར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱ་ལ་འཁོར་བའི་བུང་བའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐན་པའི་དབྱངས་སྒྲོག་བཞིན་གཡོག་པའི་འདབ་མ་ཟུང་གཡོ་ཞིང་འཕྱུར་ཞིང་རྩེན་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་འགྲན་ཞེས་དང་། སུམ་རྩེན་ནོ་ཞེས་པ་འགྲན་པའི་དོན་གྱི་མཚུངས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གསུང་ལུགས་གཅིག་ལ། དཔལ་གོས་རལ་བར་ངོམ་པ་ནི། ཟླ་བ་ལ་ངོམ་པ་དང་། སུམ་རྩེན་ནོ་ཞེས་པ་མ་དག་པས། གར་རྩེན་ནོ་ཞེས་བྱུང་བ་རྣམས་དགའ་བའི་གར་ལ་རྩེན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། གནམ་སྔོན་མདངས་ཀྱི་ཁྱུ་བས་རབ་སྒྲུགས་པའི། །

མཛེས་སྡུག་རླབས་ཀྱི་རི་མོ་འཇུམ་དགོད་ཅན། །

ཆིལ་ཆིལ་ལྷུ་ཕྲེང་རྩེན་པའི་བློས་གར་ནི། །

ཀྱུ༷ས་ཀྱུ༷ས་གསེར་ལྡན་དགའ་མའི་ལྟོ་བར་ངོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚིག་རྐང་གསུམ་རེ་ལ་ཡོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ལ།

བཅུ་གཅིག་པ་ཚིག་རྐང་ལྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། བི་ཤ་དྷ་བི་ཤ་དྷ། ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར། སྣ་ར་སེ་སྣ་ར་སེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཀུ་ཏུ་ཧེ་ཀུ་ཏུ་ཧེ། ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) དྭ༷ངས་དྭ༷ངས་གསལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས། །

ཐ༷ལ་ཐ༷ལ་ཤར་བའི་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས། །

དྭ༷ང་དྭ༷ང་བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་འདྲེན་བྱེད་ལ། །

སྤྲ་ན་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་རྒྱས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་རིམ་བཞིན། དྭངས་དྭངས། ཐལ་ཐལ། དྭང་དྭང་ཞེས་ཟླུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དྭངས་"ཤིང་[1] གསལ་བའི་ཡིད་ནི་ལེ་ལོང་གཙང་མའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེར་ཐལ་ལེར་འཆར་བའི་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འདིས། བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་མིག་ལ་སྤྲར་མེད་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས། ཞེས་སོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༢༤༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ནས། ཞིང * ཤིང

(ཁ) འཁྱོག་འཁྱོག་མགྲིན་པ་ཀྱོག་པའི་ཕྱི་མིག་གིས། །
ཡང་ཡང་དུལ་བར་བལྟ་བའི་རི་དྭགས་མོ། །
འཛུམ་འཛུམ་རྒྱ་ལྷོང་མལ་ན་ཕྲུ་གུར་བཅས། །
བག་བག་(ཕེབས)དྭངས་པའི་མཚོ་ལ་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་འཁྱོག་འཁྱོག །ཡང་ཡང་། འཛུམ་འཛུམ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། བག་བག་ཅེས་པ་མ་དག་པར། བག་ཕེབས་ཟེར་དགོས། ཚིག་དོན་ནི། མགྲིན་པ་འཁྱོགས་ཏེ་དོགས་ཟོན་གྱི་ཉམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱི་མིག་གིས་དུལ་བར་ལྟ་བའི་རི་དྭགས་མོ་ནི། འཛུམ་ཞིང་མཉེན་པའི་རྒྱའི་མལ་ན་ཕྲུ་གུ་དང་བཅས་བག་ཡངས་སུ་འདུག་པ་དེ། དྭངས་པའི་མཚོ་ནང་ལ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་མཛེས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། བཟང་བཟང་བརྒྱད་ལྡན་ཛ་ཧུའི་བུ་མོའི་མཆེད།
སྙན་སྙན་མགྲིན་པའི་པི་ཝང་བསྒྱུར་མཁས་མ། །
འཁྱོག་འཁྱོག་ག་གུའི་ཉམས་ཀྱི་འགྲོས་སྟབས་ཀྱིས། །
མཛེས་ལྡན་ཀུན་བཟོད་སྙེག་མོའི་བང་ན་རྩེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་རྐང་བ་ཐ་མ་གཉིས་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། བེ་ཁ་ཨཾ་བེ་ཁ་ཨཾ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། མ་ད་ནཾ་མ་ད་ནཾ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་བཞི་བའི་ཐོག་མར། མ་ལ་ཡཱ་མ་ལ་ཡཱ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) སྙན་སྙན་པི་ཝང་བསྒྱུར་བའི་དྲི་ཟའི་གླུ། །

ལྷང་ལྷང་སྒྲ་འཛིན་བུ་གར་ཐོས་པ་ཡིས། །
འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་སྙིང་ལ་དགའ་འཕེལ་བ། །
ཆིལ་ཆིལ་དབྱར་གྱི་ཆུ་གླུང་དག་ལ་འགྲན། །

ཞེས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། སྙན་སྙན་དང་། ལྷང་ལྷང་ཞེས་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཆིལ་ཆིལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། སྙན་པའི་པི་ཝང་བདུངས་པའི་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་རྣ་བས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་ལྡན་གྱི་སྙིང་ལ་དགའ་བ་དབྱར་གྱི་ཆུ་གཏེར་བཞིན་རྒྱས་ཞེས་སོ། །

(བ) འཁྱིལ་འཁྱིལ་མདངས་འོད་འབར་བའི་སྒྲོ་ཚོགས་རྣམས། །
མཛེས་མཛེས་ཐྲུམ་པོར་བྱས་པའི་གདུགས་མཆར་བོ། །
བསྒྲེར་བ་རྨ་བྱའི་བུ་མོ་ཀུན་དགའི་མིག །
ལིང་ལིང་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོའི་དབུས་ལ་བལྟ། །

ཞེས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། འཁྱིལ་འཁྱིལ་དང་། མཛེས་མཛེས་ཞེས་དང་། རྐང་པ་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ལིང་ལིང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བཀྲག་མདངས་ཀྱི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་མཇུག་སྒྲོ་རྣམས་མཛེས་ཤིང་ཐྲུམ་པོར་གདུགས་ཕེབས་པ་ལྟ་བུར་ངོམ་པའི་རྨ་བྱའི་བུ་མོ་རྣམས་དགའ་བའི་མིག་གིས་ཆར་སྤྲིན་སྔོན་པོའི་དབུས་ལ་བལྟ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། དཀྱར་དཀྱར་འོ་མའི་བཙུད་ཀྱིས་རབ་བྲན་པའི། །
མཛེས་མཛེས་སྤྱི་རིས་བཀྲ་བའི་མཆར་སྤུག་གཟུགས། །
འཇམ་མཉེན་གཤོག་ཟུང་རྗེབ་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས། །

བསི༷ལ་བསི༷ལ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས་པས་ལུས་པོ་གཤེར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་རྐང་བ་དང་བོ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། ཀྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་བོའི་ཐོག་མར། མ་ནི་ནི་མ་ནི་ནི། ཞེས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཧླ་རི་ཧླི་ཧླ་རི་ཧླི། ཞེས་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། ཏ་ནུ་ཧླུཾ་ཏ་ནུ་ཧླུཾ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) དཀ༷འ་དཀ༷འ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཕྱུག་རྒྱལ་བའི་ལམ། །
སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ། །
གས༷ལ་གས༷ལ་ཤ་ཡི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཞིང་། །
ང༷ལ་ང༷ལ་རྐང་བས་བགྲོད་ཀྱང་སླེབ་པ་མིན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་བོའི་ཐོག་མར། དཀའ་དཀའ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། གསལ་གསལ་དང་། ངལ་ངལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཕྱུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ནི། སྙིང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་སོ་སྐྱེ་ཕལ་བ་དག་གི་མིག་གིས་མི་མཐོང་ཞིང་། རྐང་བས་ཅི་ཙམ་བགྲོད་ཀྱང་སླེབ་མི་ཐུབ་ཅེས་སོ། །

(ཁ) ལྷང་ལྷང་འཁྱུར་"ཁྱུག[1]་རྗོགས་པའི་མགྲིན་པའི་གླུ། །
དཔལ་གྱིས་འཛེན་པའི་ཁུ་བྱུག་བུ་མོའི་ཚོགས། །
ལྡང་ལྡང་མཆད་ལོ་མའི་གོས་གྱོན་པའི། །
ལྡི༷མ་ལྡི༷མ་འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུར་འཁྱུད་ལ་དགའ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༩༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། ཁྱུག * ཁྱུགས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། ལྷང་ལྷང་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྡིང་ལྡིང་ལྡེམ་ལྡེམ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། འགྱུར་"ཁྱུག[1]ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མགྲིན་པའི་གླུ་དབྱངས་དལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཁུ་བྱུག་གི་ཚོགས། རིན་པོ་ཆེ་མཆད་ཀྱི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ལོ་མའི་གོས་གྱོན་ཏེ། འཁྲི་ཤིང་གཞོན་ནུའི་སྙིང་ན་མཛེས་ཞེས་སོ། །འབྱུད་ཅེས་པ་རབ་བཏགས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན།

ཡང་ན། ལྡིང་ལྡིང་གཡུ་ཡི་ལོ་འདབ་རབ་རྒྱས་པའི། །

དཾ་བང་སྔོན་འདེགས་བཟོད་ཚང་ཚིང་འཁྲིགས་པའི་ཀློང་། །

བརྗིད་བརྗིད་གནམ་གྱི་ཀ་བར་འབྲེལ་སྟེར་བ། །

ལེགས་ལེགས་ས་འཛིན་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་ངོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བཞི་བ་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། ན་ཀ་ཙཾ་ན་ཀ་ཙཾ། ཞེས་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཀ་མ་ལཾ་ཀ་མ་ལཾ། ཞེས་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ད་ལི་མད་ད་ལི་མད། ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བ་ཡི་རིང་ལུགས་ལ། །

འབྲེལ་འབྲེལ་དྲི་མ་སྤངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིས། །

ཡང་ཡང་རྒོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །

འབོལ་འབོལ་སྟན་ལ་ངལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་གོ །

ཞེས་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། འབྲེལ་འབྲེལ། ཡང་ཡང་། འབོལ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༩༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ཁྱུག * ཁྱུགས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

འཐོལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་སམ་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཙན་པོ་འདིས། གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་རྒོལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་རྒོལ་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་ངལ་བ་མ་བཟོད་པར་བདེ་བའི་སྟན་གྱི་སྟེང་དུ་གཉིད་ལོག་གོ །ཞེས་སོ། །

(བ) ཙན་དན་ཨ་ག་རུ་སོགས་བཟང་པོའི་དྲི། །
འཐུལ་འཐུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་འགྲམ་པ་ལ། །
མཛེས་མཛེས་ཐིག་ལེར་དགོད་པའི་དྲི་བཞོན་རྣམས། །
ཁོར་ཁོར་རིག་འཛིན་དགའ་བའི་ནགས་དེར་རྒྱུ། །

ཞེས་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། འཐུལ་འཐུལ་དང་། མཛེས་མཛེས། ཁོར་ཁོར། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། གླང་པོ་ཆེའི་གཙུག་གི་སྤྱོས་བུམ་ལས་བབས་པའི་འགྲམ་ཆང་ལས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲི་ཞིམ་པོ་ལྡང་བའི་ཕྱིར་ན། ཙན་དན་དང་། ཨ་གར་སོགས་ཀྱི་དྲི་བཟང་པོ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེའི་འགྲམ་པ་ལ་མཛེས་པའི་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུར་ཆགས་པའི། དྲི་ཡི་བཞོན་པ་སྟེ། རླུང་འདི་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དགའ་བའི་ནགས་ཚལ་དེར་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་ཟེར་བ། ལེ་ཚན་གཉིས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ན། དམར་སེར་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་སྤུ་རིས་ལ། །
འཁྱིལ་འཁྱིལ་ཐིག་ལེ་སྟོང་གི་ཚོམ་བུས་མཛེས། །

དཀར་དཀར་མཆེ་བ་ངོམས་པའི་འགྱིང་ཉམས་ཅན། །
འཇིགས་འཇིགས་སྡང་མིག་བགྲད་པའི་རྒྱ་སྟག་བརྗིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་ལྔ་བ་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། ར་མ་ཊྲི་ར་མ་ཊྲི། ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར། ཤྲ་ཏ་ལ་ཤྲ་ཏ་ལ། ཞེས་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། བྲ་ཏུ་ཊི་བྲ་ཏུ་ཊི། བཞི་བའི་ཐོག་མར། སཽ་ར་བྲ་སཽ་ར་བྲ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) མཐོ་མཐོའི་སྟན་ལ་འདུག་པ་ཙམ་ཉིད་དང་། །
ཆེ་ཆེའི་རིགས་རུས་ཙམ་གྱི་དྲེགས་པ་དང་། །
ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །
འཁྲིག་འཁྲིག་ཤེས་བྱ་འཆད་ན་དཔལ་སྣང་བ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར། མཐོ་མཐོ་དང་། ཆེ་ཆེ། ཡང་ཡང་། འཁྲིག་འཁྲིག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། གོ་ས་མཐོན་པོའི་ཁྲི་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་། ཆེ་ཞིང་བཙན་པའི་གདུང་བརྒྱུད་ཙམ་གྱི་ཁེངས་དྲེགས་དང་། ཟླ་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཕྲེང་འཛིན་པ་མིན་ན་ཡང་། ངོ་མཚར་བའི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་གང་ཞིག་འཆད་པ་ལ་མཁས་ན། རྗེ་དཔལ་སྣང་བ་ལྟར་སྙན་པའི་གྲགས་པ་འབར་ཞེས་སོ། །

(ཁ) མཚར་མཚར་འཕགས་པའི་ཞིང་གི་མེ་ལོང་དུ། །
དུང་དུང་དད་པའི་ཡིད་དངོར་ཤར་བའི་ལྷ། །
མཛེས་མཛེས་མཚན་དཔེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པའི་ཞལ། །

ཡང་ཡང་བལྟ་བར་འཚལ་ལོ་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །

ཞེས་རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མར། མཚར་མཚར། དུང་དུང་། མཛེས་མཛེས། ཡང་ཡང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་པའི་ཞིང་མཆོག་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣང་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད། རང་གི་དད་པའི་ཡིད་དོར་ཤར་བའི་ལྷ་མོའི་སྐུ་མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྡུག་པ་དེ་མེ་ལོང་ནང་གི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚིག་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་པས་ཤུགས་ལ་གོ་དགོས། དེ་འདྲའི་མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྡུག་པའི་མཚན་དཔེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷ་མོའི་ཞལ་ལ། བདག་གིས་ཡང་ཡང་བལྟ་བར་འཚལ་ཞེས་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལ་ཞུ་བ་འབུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཚར་མཚར་མཛེས་སྡུག་རྫོགས་པའི་ཉམས་བརྒྱ་ཡིས། །
མཆོང་མཆོང་ལྡིང་བའི་གར་གྱི་རི་མོ་འབྱུམ། །
འཛམ་འཛམ་འཛིན་མའི་བཞིན་ལ་འགོད་མཁས་པའི། །
མཛེས་མཛེས་རི་དྭགས་གཞོན་ནུ་རྟེད་འཛོམས་མྱོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་ཟུང་ལྡན་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས་མཛེས་མཛེས། ལེགས་ལེགས་ལྟ་བུ། མིང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་ཚུལ་འདྲ་བས་ཟུང་ལྡན་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། བོད་སྐད་དུ་འང་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེའི་གཞུང་ཚིག་གི་ལད་ཟློས་བཅན་གྱིས་བྱ་བར་འདོད་ནས། དཔེར་ན། རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ། འཇུ་མི་ཕམ་པས།

སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་ཡང་དང་ཡང་། །

མཁས་པ་མཁས་པ་མཆོག་ལས་ལེགས་བཤད་སྦྱངས། །
བློ་གསལ་བློ་གསལ་མཆོག་གིས་ལེགས་བསྡུགས་པའི། །
ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་གྱིས་གྲགས་ཚེ་འདིར་ཐོབ། །

ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འགོད་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཡང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཚིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཚིག་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་མི་འབྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བརྡའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཧ་ཅང་སྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་མི་འགྲོ་བས། དེ་འདྲ་ནན་གྱིས་འཚོལ་བའི་ངལ་བ་བསྟེན་མི་དགོས་ཤིང་། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ནམ་མཁའི་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་བརྡ་དང་མཐུན་པའི་ཟུང་ལྡན་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ན་འཐུས་སོ། །

༤ ཐོག་མའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༈ ཐོག་མའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བཤད་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་གང་གི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་དབྱངས་གསལ་ཚོགས་པའི་མིང་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར། མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་དྲུག རྐང་བ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་གསུམ། རྐང་བ་བཞི་ལ་ཡོད་པ་གཅིག རྐང་བ་བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གསུམ་སྟེ་བསྡོམས་པས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་ནི།

རྐང་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལ། །
དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་། །

དང་པོ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་དང་། །
དང་པོ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་དང་། །
གཉིས་པ་གསུམ་པའི་ཐོག་མ་དང་། །
གཉིས་པ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་དང་། །
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆོད། །
རྐང་བ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལ། །
དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་དང་། །
དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པའི་ཐོག །
ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་ཆོད། །
རྐང་བ་བཞི་ལ་ཡོད་པ་ལ། །
རྐང་བ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཆོད། །
རྐང་བཞི་ཆ་གཉིས་ཕྱེ་བ་ལ། །
སྔོན་གཉིས་འདྲ་ཞིང་ཕྱི་གཉིས་འདྲ། །
གཅིག་གསུམ་འདྲ་ལ་གཉིས་བཞི་འདྲ། །
ཐོག་མཐའ་འདྲ་ལ་བར་བ་གཉིས། །
འདྲ་བའི་ཟུང་ལྡན་བཅུ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་རྐང་བ་གཉིས་ལ་ཡོད་པའི་དང་པོ། ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ནི། ཚིག་རྐང་དང་པོའི་ཐོག་མར་དབྱངས་གསལ་ཚོགས་པའི་མིང་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་དབྱངས་གསལ་ཚོགས་པའི་མིང་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས། དབྱངས་གསལ་དང་། སྔོན་རྗེས་

ཐམས་ཅད་མཚུངས་པའི་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཟུང་ལྡན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ཟུང་ལྡན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་དུ་མས་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་ཐོག་མར། མ་ཧཱུ་རེ་ཁ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཡང་། མ་ཧཱུ་རེ་ཁ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གཞན་དུ་མས་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) བློ་གྲོས་མངོན་པར་རྒྱས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །
བློ་གྲོས་ཆེན་པོར་གྲགས་པའི་བཟང་རྫུ་མཁན། །
ཕལ་ཆེར་ཁེངས་པ་འཕྲོགས་པའི་གྲགས་པའི་དབྱངས། །
སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་གྲགས་པ་ཨེ་མ་མཚར། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། བློ་གྲོས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡི་གེ་གཞན་དུ་མས་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མཁྱེན་རབ་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ངོམ་པའི་མཁས་རློམ་བཟང་པོའི་རྫུ་ཅན་ཏེ། གཡོ་སྒྱུ་མཁན་ཕལ་ཆེར་གྱི་ཁེངས་པ་འཕྲོགས་པའི་གྲགས་པའི་དབྱངས་སྙན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་གྲགས་པའི། ཡབ་རྗེ་བླ་མ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཨེ་མ་མཚར་ཞེས་ངོ་མཚར་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དཀར་འཛམ་ཡིད་འཕྲོག་བརྣའི་ལྟེ་བ་རུ། །
དཀར་བསིལ་འདོད་ལྷའི་མེ་ལོང་ལྷུང་འདྲ་བའི། །
རི་བོང་འཛིན་པ་འོད་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་ཅན། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡང་ཚེ་གང་བར་མཚོན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར། དཀར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡི་གེ་གཞན་དུ་མས་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་འཇམ་པའི་པདྨའི་ལྟེ་བར། དཀར་ཞིང་བསིལ་བའི་འོད་ལྡའི་མེ་ལོང་སྟེ། ཟླ་བ་དངོས་སུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་རི་བོང་འཛིན་པའམ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་དེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡང་ཚེ་རྒྱས་པ་མཚོན། ཞེས་མཚོན་བྱ་འཁོར་བའི་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚོན་པའི་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་བསྟན་པ་ཡིན། ༼ཚིགས་བཅད་འདི་ནས་བཟུང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཉིད་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་ཡིན།༽

ཡང་ན། མཛེས་སྐུ་གེ་སར་རྩལ་མང་བརྩེགས་པའི་རི། །
མཛེས་ལྡན་གཟི་འོད་སྟོང་གི་འཕྲོ་འདུ་ཅན། །
སྲིད་ཞིའི་ཐླན་འབར་བའི་མཆོད་སྟོང་ཆེ། །
དགེ་ལེགས་ཕན་བདེ་གཏེར་གྱི་ཕུང་པོར་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཀ་རོ་ཧི་ཀ་རོ་ཧི། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ར̥བ་གསལ་ཟླ་བ་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །
རི་དྭགས་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དེ། །
ར̥བ་རྫོངས་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་སྨིན་ལེགས་མའི། །
བཞིན་རས་ར་རིའི་དྲི་མས་ནོངས་ཞེས་སྨྲ། །

ཞེས་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་པའི་ཐོག་མར། རབ། རབ་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་དྭངས་ཤིང་གསལ་བའི་ཟླ་བ་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོས་ལ། རི་བོང་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་བཀྲ་བ་དེ། རབ་ཏུ་སྨོངས་པའི་འདོད་ལྡན་སྐྱེ་བོ་འགའ་བུད་མེད་ཀྱི་གདོང་དུ་འཁྲུལ་ནས། དེའི་བཞིན་རས་ནག་པོའི་དྲི་མས་སྦགས་པ་འདི་ལ་འགྲོད་ཅེས་སོ། །ཉོངས་པ་ནི་འགྲོད་པའི་དོན་ལའང་འཇུག །

(བ) ཡིད་འོང་སྙེག་ཅིང་འཁྱིང་བཅས་ཏོག་བུའི་སྐབས། །
མཛེས་པའི་ཞབས་སོར་བཀྲམ་སྟེ་པད་རྩ་ལིའི། །
ཡིད་འོང་ཁེངས་པ་བསྟེལ་ཚེ་པདྨའི་དགྲ། །
རབ་དགའི་འོད་ཟེར་སོ་འཕྲེང་དགོད་པ་བཞིན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཡིད་འོང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། པད་ཟླའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ། ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་སྙེག་པའི་འཁྱིང་ཉམས་དང་བཅས། ཏོག་བུའི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི། ལྷ་མོའི་མཛེས་པའི་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ལེགས་པར་བཀྲམ་པའི་མཛེས་སྡུག་དེ་ནི༔ པད་རྩ་ལིའམ་པདྨའི་རྩ་བའི་ཡིད་འོང་གི་ཁེངས་པ་བསྟེལ་བ་སྟེ། པདྨའི་འདབ་མ་ཁ་ཟུམ་པའི་ཚེ་ཞེས་མཚན་མོའི་དུས་ངོས་བཟུང་ཞིང་། དེའི་དུས་སུ་པདྨའི་དགྲ་འམ་ཟླ་བ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སོའི་ཕྲེང་བ་དགོད་པ་སྟེ། ཟླ་བ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་མཛེས། ཞེས་སོ། །ཡིད་འོང་ཁེངས་པ་བསྟེལ་བ་དང་། སོ་ཕྲེང་དགོད་པ་སོགས་ནི་སེམས་ལྡན་རབ་རྟོག་ཡིན།

ཡང་ན། སྗོ༷་ལྗང་མཐུད་བཞུས་པའི་ཁྲུ་བ་ཡིས། །

ལུས་ཀུན་གཞེར་བའི་ནོར་འཛིན་སྙེག་པ་མོའི། །

སྗོ༷་ལྗང་གཡུ་ཡི་རལ་བའི་ལན་བུ་ནི། །

དྲི་བཞོན་དཔལ་བུའི་འགྲོས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྐང་པ་དང་པོ་དང་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། ཀྱུ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ས་ག་ལྔ་པོ། ཞེས་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཀ༷ར་འཛམ་ཡིད་འོང་པདྨ་དག །

ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཡི། །

ཞབས་ཟུང་རྣམ་པར་བཏེགས་པ་ལ། །

དཀ༷ར་བའི་བློ་ཡིས་རྣམ་པར་སྤྲུལ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། དཀར། དཀར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་འཛམ་པའི་ཡིད་འོང་གི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱིས། དབྱངས་ཅ་ལྷ་མོའི་མཛེས་པའི་ཞབས་ཟུང་སྟེང་དུ་བཏེགས་པ་དེ་ལ། པདྨས་ལྷ་མོ་ལ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་བློ་ཡིས་པདྨ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཏེ༑ ལྷ་མོའི་ཞབས་ཟུང་མཐོན་པོར་བཏེགས་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་རབ་བཏགས་བསྲེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཙུང་ཟད་བརྗོད་མི་བདེ་བར་གསུངས།

(ཁ) འཛ༷མ་མཉེན་སོར་མོའི་གདུ་བུ་འཁྲོལ་བའི་སྒྲ། །

སྙན་པར་སྒྲོག་ལ་རབ་འཕུ་བཱི་ཎྜཱའི། །

རྒྱུད་སྟོང་ཕང་བར་འཛེགས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི། །

འཛ༹མ་མཉེན་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་ཅིག་ཅར་འདོམས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། འཛམ་མཉེན། ཞེས་པའི་ཟུར་ལྡན་སྤྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། འཛམ་ཞིང་མཉེན་པའི་ཕྱག་གི་སོར་མོ་ལ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲས་ལེགས་པར་མཛེས་པའི་གདུ་བུས་བརྒྱན་ཅིང་། ཕྱག་སོར་ལེགས་པར་བསྐྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་གདུབ་ཀྱི་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོག་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཁུ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཁྲུན་པར་བཟོད་པའི་བཱི་ཎཱ་ཊའི་པི་ཝང་རྒྱུད་སྟོད་ཅན་ལྷ་མོའི་"བང་[1]དུ་བཞག་པ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཛམ་མཉེན་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ༑ གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གདངས་དང་ལྡན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འདོམས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། སྣ་ཚོགས་མདངས་ཀྱི་མཛེས་པ་རབ་རྫོགས་པའི། །
དྲི་ཞིམ་མངལ་རྒྱ་གྲོལ་བའི་འདབ་ལྡན་ཚོགས། །
དགའ་བའི་གེ་སར་དོམ་པའི་འཇུམ་བག་གིས། །
སྣ་ཚོགས་རྩེ་དགའི་ཉམས་ཀྱིས་གར་ལ་བྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུར་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཀ་ལི་ཀ། ཞེས་པའི་ཟུར་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིས། །
སྐྱེ༹ག་མོ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུན་དུ་མ་མཆིས་པའི། །
སྐྱེ༹ག་ལྡན་གསེར་མདངས་ཅན་གྱི་བུ་མོ་ཡི། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༤ ན། བང * པང་ཡིན་ནམ་སྙམ།

ཞབས་ཟུང་སྲི་བོའི་གཙུག་ན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། སྙིག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས། སོ་སྐྱེ་ཕལ་བའི་སྙིག་མཛེས་མ་གཞན་གྱིས་འགྲན་པར་མི་ནུས་པའི་འཛུམ་སྙིག་དང་ལྡན་པ། ཚངས་པའི་བུ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞབས་གཉིས་བདག་གི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ན་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །

(ཁ) མིག་སྨན་ཆར་གྱིས་བརྟན་པའི་ཟུར་ཕུད་སྟེ། །
ཡིད་འཕྲོག་ལྡེམ་པར་བྱས་ལ་ནོར་བུ་དང་། །
ཡིཾད་འོང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་རྒྱན་བཀོད་པས། །
འཇིཾག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མཛེས་སྡུག་འཕྲོག་པ་བཞིན། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཡིད་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མིག་སྨན་གྱི་ཆར་གྱིས་བརྟན་པ་སྟེ་ཏ་ཅང་ནག་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་རལ་བའི་ཟུར་ཕུད་ཀྱི་རྩེ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ལྡེམ་ཞིང་། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ནོར་བུ་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་འདིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཛེས་སྡུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་འཕྲོག་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཞེས་སོ། །མིག་སྨན་ནི་རྡོ་སྙིང་ཟིལ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པས། རྒྱ་གར་ན་རྡོ་དེ་མིག་ལ་བསྐུ་བའི་སྲོལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། དམར་སེར་ཐིག་ལེ་གཞོན་ནུའི་འོད་ཞགས་ཀྱིས། །
ར༷བ་མཉེན་གཡོག་ཟུང་མཛེས་པར་འབྱེད་པ་ལས། །

ར༷བ་མངར་སྦྲང་བཅུད་འཁྱུར་བའི་མངལ་བརྒྱ་ཡིས། །

འཁྱུན་པའི་མགྲིན་དབྱངས་སྒྲོག་བཞིན་ཚལ་ན་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་བ་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། ཅནྡྲ་"ཀཱནྟ[1]་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཟུར་ཕུད་མཐོན་མཐིང་མགོ་སྐྱེས་རབ་ལྡེམ་ཞིང་། །

ལུས་དཀར་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་ལ་འཁྱུ་བ། །

མཛེས་སྡུག་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་སྨིན་ལེགས་མ། །

ལུས་མེད་མདའ་ཡི་སྤྱན་ཟླ་མ་ཡིན་ནམ། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ལུས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མཐོན་མཐིང་རལ་བའི་ཟུར་ཕུད་ཡོན་པོར་འཆིང་བའི་མགོ་སྐྱེས་རབ་ཏུ་ལྡེམ་ཞིང་། དཀར་ཞིང་སྣེག་པའི་ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་རབ་ཏུ་མཛེས་པས། འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་གམ། ངང་བ་དཀར་པོའི་མཛེས་སྡུག་ལ་འཁྱུ་བའམ་འགྲན་པ། འཛུམ་སྣེག་མཛེས་སྡུག་གི་ཆ་ཀུན་ནས་རྫོགས་པའི་སྨིན་ལེགས་མ་སྟེ། བུད་མེད་འདི་ནི་འདོད་ལྷའི་མདའ་ཡི་སྤྱན་ཟླ་ཞེས། འདིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་འདོད་པ་རབ་ཏུ་འཁྲོགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དབང་མེད་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད། ཅེས་སོ། །

(ཁ) རྣམ་བཀྲ་ལྷ་ཡི་གོས་བཟང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༣ ན། ཀཱནྟ * ཟོད་མཁས་དང་འཇུ་མི་ཕམ་གྱི་འགྲེལ་བ། ཁམས་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཀཱནྟ

ཀུན་ནས་བསྒྲུབས་ཀྱང་མཚན་དཔེ་འབར་བའི་གཟི། །
མི་འགོག་སྲིད་པས་བྱས་པའི་མཛེས་པ་རྣམས། །
ཀུན་ནས་མོག་པོར་བསྒྱུར་བའི་བཙོ་བླག་མཁན། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། ཀུན་ནས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྦྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལྷ་མོ་མཛེས་པའི་སྐུ་ལ་ངོ་མཚར་བའི་རི་མོའི་བཀོད་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལྷ་ཡི་གོས་བཟང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་བསྒྲུབས་ཀྱང་། གང་གི་སྐུའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་གཟི་འོད་ནི་འགོག་མི་ནུས་པས། སྲིད་པའམ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་མཛེས་པ་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་སྟེ་མོག་མོག་པོར་བསྒྱུར་བའི་བཙོ་བླག་མཁན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སོ། །མོག་མོག་ཅེས་པ། བཀྲག་མདངས་ཉམས་པའམ། འོད་མི་གསལ་བའི་དོན་དང་། བཙོ་བླག་མཁན་ནི། གོས་ཀྱི་ཁ་དོག་"བསྒྱུར[1]་མཁན་གྱི་མིང་ཡིན།

ཡང་ན། མཐུད་གཞོན་ནུའི་མདངས་ཀྱིས་རབ་མཛེས་པའི། །
མཉེན་ལྡེམ་འཁྲི་ཤིང་འཇོག་པོའི་ཉམས་ལྡན་ཅན། །
སྦོ་ལྷང་གཡུ་ལོའི་ཁུར་གྱིས་རབ་དུད་པ། །
མཉེན་འཇམ་དལ་བའི་རླུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཟུག་པ་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། བ་ར་ཏེ། ཞེས་པའི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། བསྒྱུར * སྒྱུར་ཡིན་དགོས་སྙམ།

ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ལྟ་བ་ལ། །
སྔ་ན་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན། །
ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་མཁྱེན་འབྱུང་པའི། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་བློ་གྲོས་བརྟན། །

ཞེས་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ངག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བལྟ་བ་ལ། སྔ་ན་མེད་པའམ་སྔོན་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། མཁྱེན་པའི་མལ་དུ་བཞུགས་པའི་དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) རྟོག་བྲལ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོར་ལན་སྟོང་དུ། །
ཉ་རྒྱས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཀྲུས་པ་བཞིན། །
དཀར་མཛེས་དྲི་མས་དབེན་པའི་བཞིན་རས་དང་། །
དཀར་མཛེས་ཚེམས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ལྟན་སྟུག །

ཅེས་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། དཀར་མཛེས། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལན་སྟོང་དུ་བཀྲུས་པ་ལྟ་བུའི། དཀར་ཞིང་མཛེས་ལ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དཀར་མཛེས་ཨུ་ཏྤལ་སྐར་ལ་བཀྲུས་པ་ལྟ་བུའི་ཚེམས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ལྟན་སྟུག་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། ཆུ་ཤེལ་འདབ་མ་དགོད་པའི་ཨུཏྤལ་དང་། །

སྦྲང་རྩིའི་གཏེར་བརྒྱ་འཛིན་པའི་པདྨ་ཟུང་། །

མཛེས་པའི་དྲེགས་པ་འབར་བའི་ཁེངས་པ་ཡིས། །

མཛེས་སྡུག་འཛུམ་དཀར་ཞལ་དཀྱིལ་རེས་སུ་རྫོམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྐང་བ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་ལ།

བདུན་པ་རྐང་བ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། ཀ་རེ་ཏ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དམར་སེར་ལི་ཁྲིའི་མདངས་འཛིན་ཞིང་། །

དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་རྣམ་པར་གཡོ། །

དམར་འོད་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན།

ཡིད་སྨུབས་དགྲ་དེ་རྣམ་པར་བཅོམ། །

ཞེས་རྐང་བ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། དམར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དག་གི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་མདངས་དང་ལྡན་ཞིང་། དམར་བའི་མཆུ་སྒྲོས་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་སོགས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་མཁན། བདུད་དམ་ཡིད་སྨུབས་ཏེ། ཡིད་རབ་ཏུ་དཀྲུགས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྨྱོས་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་དེ་རྣམ་པར་བཅོམ་མོ། །ཞེས་སོ། །

(ཁ) རྣམ་བཀྲ་སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་འཇྒྱོག་ལྡན་ཅིང་། །

རྣམ་བཀྲའི་སྤྱན་རས་ཟུར་མདའ་འཕངས་པའི་མོད། །

རྣམ་བཀྲ་བློ་ཡི་མཆོག་སྦྱིན་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །
དུས་ཀུན་ཁྱོད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ། །

ཞེས་རྐང་བ་སྔ་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། རྣམ་བཀྲ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དག་གི་བར་ཆོད་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཁ་དོག་ནག་ཅིང་སྡུམ་པའི་མཛེས་སྡུག་བཀྲ་བའི་སྨིན་མ་ནི་འབྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་མཛེས་པར་འཁྱོག་པ་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་འོག་ཏུ། དགྱེས་ཤིང་འཛུམ་པའི་སྨྱུན་ཟུང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཟུར་མིག་གི་མདའ་ཡང་ཡང་འཕངས་པའི་མོད། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཆོག་སྦྱིན་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཡིད་འཕྲོག་མཛེས་པའི་སྨུ་སྡུག་མིག་གི་དཔྱིད། །
ཡིད་འཕྲོག་གསུང་སྙན་རྣ་བའི་བདུད་རྩིའི་གཏེར། །
ཡིད་འཕྲོག་དཔྱིད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་རབ་སྨོས་པས། །
འབྲི་ཤིང་གཞོན་ནུའི་ཕང་བར་རྒྱང་གླུ་ལེན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། བཞི་བ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོ། གསུམ་པ༑ བཞི་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མར། པ་རྣ་ག་ཏ། ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) བློ་གསལ་བྱེ་བའི་གཙུག་ན་རབ་འབྱིང་ཞིང་། །
མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་མགོ་བོས་ལེགས་པར་བཏུད། །
བློ་ཆེན་ཀུན་ཀྱང་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་གྱུར་པའི། །

བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཐུབ་བསྟན་ནླན་མཛོ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། བཞི་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མར། བློ། ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བློ་གྲོས་གསལ་ཞིང་མཁྱེན་རབ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་སླ་མཁས་བྱེ་བ་དུ་མའི་གཙུག་ན། འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ དྲེགས་པས་འཁྱིལ་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་ཀྱང་། མགོ་འཕང་སྨད་དེ་གུས་འདུད་ཞུ་བ། ཕྱོགས་ལ་འཕྱུར་ཞེས་པའི་གསུང་ལུགས་གཅིག་ལ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་དབང་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། འགྲོག་བྱམས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཏེགས་ཏེ་ཐག་ཏུ་འཕྱུར་བར་གྱུར་པའི་སྙིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་ནླན་མཛོ། ཞེས་དང་། ཡང་གསུང་ལུགས་གཅིག་ལ། ཕྱོགས་ལ་འཕྱུར་ཞེས་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མིང་དུ་བཤད་ནས། གང་གིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ནློས་དཔོག་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་འགྲེལ་ཀྱང་། སྔ་མ་ལྟར་འགྲེལ་ན་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །

(བ) རབ་དམར་མཚུ་སྒྲོས་བྱེ་རུའི་ཚལ་ནང་དུ། །

སྨིན་པའི་ཆེམས་དཀར་སྨུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ཅན། །

རབ་དམར་ལྡོགས་ཀྱི་མཛེས་པ་ཕྱུལ་བྱུང་བས། །

རབ་དམར་གློག་གི་འཁྱུལ་ལ་སྐྱེངས་པ་སྨིན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ། བཞི་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མར། རབ་དམར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་དམར་བའི་ཞལ་གྱི་

མཚུ་སྔྲོས་ནི། བྱེ་རུའི་སྙིད་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དེར་སྨིན་པའི་ཚེམས་དཀར་བཞི་བཅུའི་ཕྲེང་བ་ནི། སུ་ཧྲིག་གི་ཕྲེང་བའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། མཉེན་ཞིང་འཇམ་པའི་ལྷུགས་ཀྱི་མཛེས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འདིས། ནམ་མཁའི་གློག་གི་འཁྲུལ་ལ་སྐྱེངས་པ་སྟེ་ངོ་ཚ་སྨྲིན་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། མདངས་ལྡན་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་གསུམ་པའི་ལམ། །
མཛེས་བྱེད་འཕྲོག་པོའི་སྨྲུ་རིས་མངོན་བཀྲ་བ། །
མདངས་བཟང་རབ་དམར་བྱི་རུའི་མཚུ་སྔྲོས་ཅན། །
མདངས་མཛེས་ནེ་ཙོ་གཞོན་ནུ་མིག་གི་དཔྱིད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་བ་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ཉེ༔ དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། ས་དྷྣ། ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན།

(ག) ཀུན་གསལ་ལུས་ཕྲའི་བཞིན་རས་ལམ་ཡངས་པོར། །
དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་མིག་དཀྱུས་རྣམ་པར་བཀྲ། །
དབང་ཕྱུག་གཙུག་གི་ཟླ་ཚེས་ལྟ་བུའི་སོས། །
དབང་པོ་མིག་སྟོང་སྨྲུལ་ནས་ལྟ་མིན་ནམ། །

ཞེས་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། དབང་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལུས་ཕྲ་མ་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་བཞིན་རས་ནི་ཀུན་གསལ་ལམ་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད། དབང་པོའི་གཞུའམ་འཇའ་ཚོན་ནི། མཛེས་པའི་མིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དབང་ཕྱུག་གི་གཙུག་རྒྱན་གྱི་ཟླ

ཆེས་ལྷ་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པའི་སོ་ཕྲེང་ངོམ་ཞིང་མཛེས་སྡུག་གི་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལུས་ཕྲམ་འདི་ལ། ལྷའི་དབང་པོས་མིང་སྟོང་སྤྲུལ་ནས་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སོ། །

(བ) ལྷ་དེའི་མགུར་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་ཐོན་པའི། །
སྙན་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མོར་འབབ་པའི་གླུ། །
སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་དུ་སྦྲེང་བས་དྲི་ཟ་ཡི། །
སྙན་འགྱུར་མ་ལུས་ཕྱོགས་དེར་བོས་པ་བཞིན། །

ཞེས་རྐང་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར། སྙན་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་དབྱངས་ཅན་མའི་མགུར་གྱི་བུམ་བཟང་ངམ་མགྲིན་པ་ལས་ཐོན་པའི་སྙན་འཇེབས་འགྱུར་ཁུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མོའི་གདངས་སུ་བབས་པའི་གླུ། སྙན་འགྱུར་རྒྱུད་མངས་ཀྱི་གདངས་སུ་གྱེར་བ་འདིས་ནི། དྲི་ཟའི་སྙན་འགྱུར་གྱི་གླུ་དབྱངས་མ་ལུས་པ་ཕྱོགས་དེར་བོས་པ་བཞིན་ནམ། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་སྒྲ་སྟོང་གི་བདེ་དགའི་དཔལ། །
མཛེས་སྡུག་ལྟོ་བའི་ཐིག་ལེར་མངོན་ཆགས་ནས། །
མཛེས་སྡུག་མདངས་བཟང་མཇུག་སྒྲོའི་གུར་ཁྱིམ་ཅན། །
མཛེས་སྡུག་སྣེག་མོར་སྙེམས་འཚང་མདོངས་ལྡན་ཁྱུ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཙ་བ་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ནི།

དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་ཌཱང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་ཀ་མ་ལེ། ཞེས་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་མ་ལུས་པ། །
རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་སུ་ལེགས་ཤར་བ། །
རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོའི་གཙུག་ན་འཁྲིང་བའི་ཕྱིར། །
རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་བོད་ཀྱི་རྗེ། །

ཞེས་ཌཱང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར། རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་མ་ལུས་པ་མིའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོའི་གཙུག་ན་མངོན་པར་འཕགས་པའམ་འཁྲིང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །ཞེས་སོ། །

(ཁ) བདག་སོགས་འཁོར"བའི[1]་འཁོར་ལོར་འཁྱམས་རྣམས་ལ། །
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་འཁྲི་ཤིང་ནགས། །
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རལ་གྲིས་གཅོད་ནུས་མཐུ། །
བདག་གི་ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མཛོད། །

ཅེས་ཌཱང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར། བདག་ཅེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་། བདག་ལ་ཆགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱེད། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པ་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་འགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་ཏེ། ཡང་ཡང་འཁོར་བར

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། པའི * བའི

འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ནི། ནགས་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ། རལ་གྲིའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྩ་བ་ནས་གཅོད་ནུས་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག ། ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་མཛོད་ཅིག ། ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། བཀྲ་ཤིས་དགེ་མཚན་རི་མོ་མཚར་སྡུག་པའི། །

བཀྲ་ཤིས་བདེ་དགའ་འཕེལ་བའི་བསིལ་ལྡན་ལྗོངས། །

བཀྲ་ཤིས་སྣན་པར་གྲགས་པའི་འབྲུག་སྒྲའི་དབྱངས། །

བཀྲ་ཤིས་ལྷ་ལམ་ཡངས་པོའི་ཁྱོན་དུ་སྒྲོགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

 རྐང་བ་བཞི་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལ།

བཅུ་གཅིག་པ་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱེད་སྡེ་ཕྱི་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ནི། རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཚིག །སྒྲ་གཟུགས་འདྲ་ལ། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་མིང་འདྲ་བ་གཉིས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ཤུ་དྷ་ར་མ་ཏ། ཞེས་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། མ་ད་ནྟ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) རབ་བསིལ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་འགྲམ། །

རབ་སྣན་སྒྲ་དེ་རྣ་བར་ཐོས་པའི་མོད། །

བག་ཡེ་བས་ནགས་ཚལ་དྲ་བའི་དབེན་གནས་སུ། །

བག་ཡོད་གཏན་བདེ་བསྒྲུབ་སྙམ་འཕྱང་མོ་ཉུག །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། རབ། ཅེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར།བག་ཅེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་དྭངས་ཤིང་བསིལ་ལ། ལྷང་ལྷང་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་འགྲམ་དུ། རབ་ཏུ་སྣན་པའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྒྲོགས་པ་འདི་བདག་གི་རྣ་བར་ཐོས་པའི་མོད་ལ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནགས་ཚལ་གྱི་དྲ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་བག་ཡེ་བས་ཤིང་ཉམས་དགའ་བའི་དབེན་གནས་སུ་ཆུ་བོ་འདིས་ཀྱང་བག་ཡོད་གཏན་བདེའི་བསམ་གཏན་ཞིག་བསྒྲུབ་འདོད་པ་ཨེ་ཡིན་སྙམ་དུ་བདག་གི་བློ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ཅེས་སོ། །

(བ) ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་འདྲ་ཞེས། །

ཆོས་ཀུན་གཟིགས་དེས་ལེགས་པར་གསུངས་ན་ཡང་། །

འཁྲུལ་བའི་ཡིད་ངོར་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཏུ། །

འཁྲུལ་བ་བདག་འདྲར་གཟིགས་ཤིག་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ཆོས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། འཁྲུལ་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ནི། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་པོ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ནའང་། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་སྡུག་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ངོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་

རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟག་མཐའ་སྟེ། རྟག་འཛིན་གྱི་སེམས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལོག་པར་འཁྲུལ་བ་ཅན་དག་ལ། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཟིགས་ཤིག་དབྱངས་ཅན་ལྷ་ཞེས་སླེ་སྨྲེ་སྔགས་དང་བཅས་ལྷ་མོ་བོས་ནས་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བའོ། །རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཅེས་པ། དུས་རྟག་ཏུ་བརྟན་པའམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འཇུག་གོ །

ཡང་ན། སྔོན་རབས་བརྒྱུད་བཟང་བད་དཀར་འཕྲེང་འཛིན་པའི། །
སྔོན་མེད་ས་སྐྱོང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཡིས། །
ལེགས་གསུངས་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་ཅན། །
ལེགས་མཛེས་ཀཻ་ལ་ཤ་རིའི་ལྗོངས་སུ་བསྐོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ། རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་འདྲ་ཞིང་། རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡང་འདྲ་བའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཤུ་དི་ཧཻ་ར། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། སྣཱ་ཏུ་ཧཻ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་དང་། མཉམ་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཡང་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཀར་འཛམ་ཟླ་བའི་གཟུགས་ལ་རབ་འཁུ་བ། །
མཛེས་སྡུག་ལང་ཚོ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ཅན། །
དཀར་གསལ་བཞིན་རས་ངོམ་ཆེ་ཁེངས་ལྡན་ཅན། །
མཛེས་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་པ་རྣམ་པར་འཕྲོགས། །

ཞེས་ཚིག་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། དཀར་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། མཛེས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་འཛམ་པའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལ། འབུ་བའམ་འཁྲུན་པའི་མཛེས་སྡུག་གི་ལང་ཚོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལྷ་མོའི་བཞིན་རས་ངོམ་པའི་ཚེ། ལང་ཚོའི་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཛེས་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་བརྟན་པ་འཕྲོགས། ཞེས་སོ། །

(ཁ) ཀུ་མུད་ཟ་ཞལ་འབྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཚོ། །
རྟོག་མ་ཅན་གྱིས་གང་བའི་དུས་མཐའ་ན། །
ཀུ་མུ་སྤངས་པ་དྲང་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་པས། །
རྟོག་མེད་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། །

ཅེས་ཚིག་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཀུ་མུ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། རྟོག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཀུ་མུ་སྟེ་གཡོ་སྒྱུའི་ཟ་ཞལ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་ནི། རྟོག་མ་ཅན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་རྟོག་པར་བྱས་པའམ་གང་བའི་དུས་ཀྱི་ཡང་མཐའ་འདིར། གཡོ་སྒྱུ་སྤངས་པའི་དྲང་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པ་དག་གིས། སྙིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་ཐོབ། ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་ལ་རྩེན་པའི་བློས་གར་གྱིས། །
ལེགས་བཤད་ཟླ་གཞོན་གསར་བའི་འཛུམ་དགའ་ཅན། །
རྣམ་དཀར་ཆུ་ཤེལ་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ། །
ལེགས་དྲངས་ཐུགས་རྗེའི་འོད་རིས་བསྐལ་བའི་རྒྱན། །ཞེས་པ་ལྔ་བུའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ཀ་ཁ་ད་པོ་དང་། ཐ་མའི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་འདྲ་ལ། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཡང་འདྲ་བའི་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་ཀ་ཁ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། སུ་རྣ་ཛཱ་ཏ། ཞེས་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། "ཏ་ན་མ་ཛྫ།[1] ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) སྒྲ་རྒྱན་སྙན་ཚིག་སྦྲ་བ་ལ། །
འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་མཆོག །
འཇིགས་བྲལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་ཚེ། །
སྒྲ་རྒྱན་རྩོམ་ལ་མཚོ་བྱུང་བཞིན། །

ཞེས་ཀ་ཁ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། སྒྲ་རྒྱན་ཞེས་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། འཇིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། སྒྲ་རྒྱན་གྱི་སྙན་ཚིག་སྦྲ་བ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་མཆོག་དེ། འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་ཐོབ་ཚེ། སྒྲ་རྒྱན་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅེས་སོ། །

(ཁ) དབེན་པའི་རི་བོ་ལྷ་དང་དཀའ་ཐུབ་པས། །
ཡོངས་བསྟེན་བག་ཡེངས་རི་ཡི་བྲ་སྐྱིབས་དང་། །
ཡོངས་འདུའི་ཁེངས་འཕྲོག་ལྗོན་པའི་གྲིབ་བསིལ་ལས། །
དབེན་གསུམ་བདུད་རྩིའི་མལ་དུ་འདུག་ལ་དགའ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༢༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། ཏ་ན་མ་ཛྫ * དཔེའི་དགོངས་རྒྱན་དང་། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོ་རྣམས་སུ། ཏ་ནུ་མ་ཛྫ།

ཞེས་རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། དབེན་ཞེས་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ཡོངས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དབེན་པའི་རི་ནི་ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་སོགས་དཀའ་ཐུབ་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པའི་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་བག་ཡེངས་པའི་རི་ཡི་བྱ་སྐྱིབས་ཏེ་བྲག་ཕུག་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བ་དང་། ཡོངས་འདུའི་ཤིང་གི་མཛེས་པ་འཕྲོག་པའི་ལྗོན་ཤིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་གྲིབ་བསིལ་ལས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལས་དབེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་མལ་དུ་འདུག་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་འདོད་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། དགེ་ལེགས་བདུད་རྩིའི་ཆར་བསྐྱིལ་རྒྱལ་བློན་ཚོགས། །
འཛིགས་བྲལ་སྤྱིར་ལྡིའི་ཁྲི་ལ་ལེགས་འཁྱིང་སྟེ། །
འཛིགས་བྲལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱིས། །
དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་བཟང་ཀུན་ནས་བསྒྲུབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༤ བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༈ བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ཀྱང་། རྐང་བ་རང་རང་གི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རྐང་བ་སྔ་མ་གཉིས་འདྲ་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བ་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་འདྲ་ལ། བར་བ་གཉིས་ཀྱང་འདྲ་བའི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། རྐང་བ་བཞི་ག་འདྲ་བ་བར་ཆོད་ཅིག་མ་

ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཏེ་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ཀྲང་བ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་འདྲ་ལ། ཀྲང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟུང་ལྡན་ཡང་འདྲ་བའི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི༑ དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་ཀྲང་བ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། སྣཱ་ལཾ་སྣཱ་ལཾ་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ནཱ་ལཱི་ནཱ་ལཱི་ཞེས་ཟུང་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་བར་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་དང་། ཀྲང་བ་རང་རང་གི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་དུ་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཆིལ་ཆིལ་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །
ཆིལ་ཆིལ་ཐ་རླབས་ཆེ་ལས་བསྒྲོད་པའི་ཐབས། །
བརྟན་བརྟན་གྲུ་རྫིངས་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ལ། །
བརྟན་བརྟན་བློ་དང་ལྡན་པའི་དེད་དཔོན་གནས། །

ཞེས་པ་ཀྲང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆིལ་ཆིལ་དང་། ཀྲང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་བརྟན་བརྟན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་དེ། ཀྲང་བ་རེ་རེའི་བར་དུ་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་། ཡང་ཀྲང་བ་རང་རང་གི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཆིལ་ཆིལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་འདྲའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རླབས་ཕྲེང་ཆིལ་ཆིལ་གཡོ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་རླབས་ཆེན་པོ་ལས་བསྒྲོད་པའི་ཐབས། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་གྲུ་རྫིངས་ཚགས་སུ་ཚུད་པའམ་ལེགས་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ལ། འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་བློ་བརྟན་པའི་དེད་དཔོན་གནས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) སིལ་སིལ་སྙན་ཆ་གཡོ་ཞིང་བསྒྱུར་བ་མོས། །

སིལ་སིལ་ཕྱུག་གི་གདུབ་གོར་འཐབ་པའི་སྒྲ། །
སྙན་སྙན་འཁྲོལ་དང་ལྡན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ། །
སྙན་སྙན་རྣ་བའི་དཔྱིད་དུ་འཛོ་ཞིང་སྐྱེར། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་སིལ་སིལ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྙན་སྙན། ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་དང་མཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི; རྣ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཆ་རྣམས་གཡོ་ཞིང་། བཻཌཱུརྱའི་པི་ཝང་གི་རྒྱུད་མངས་ལེགས་པར་བསྒྱུར་བ་མོ་སྐྱེ། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་མཛེས་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གདུབ་གོར་ཕན་ཚུན་འཐབ་པའམ་ཕྲད་པའི་སྒྲ་སྙན་པར་འཁྲོལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣ་བའི་དཔྱིད་དུ་འཛོ་ཞིང་སྐྱེར་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། གསལ་གསལ་གངས་དཀར་ར་བའི་སྐྱེ་དགུའི་མགོན། །
གསལ་གསལ་ཐུགས་སྲོང་བཀའ་བཙན་རྒྱུད་སྨམ་པོས། །
མཚར་མཚར་ཐབས་མཁས་ཀྱོ་བའི་འོད་ཞགས་ཀྱིས། །
མཚར་མཚར་མཛེས་སྡུག་བུ་མོ་གྲོགས་སུ་ཁུགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟླུང་ལྡན་འདྲ་ལ། རྐང་བ་བར་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟླུང་ལྡན་ཡང་འདྲ་བའི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ཀཱ་ལཾ་ཀཱ་ལཾ་ཞེས་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར། ཏཱ་ར་ཏཱ་ར་ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ལྡེམ་ལྡེམ་པད་དཀར་སྡོང་བུ་གཡོ་བའི་རྩེར། །
འཕྲོག་འཕྲོག་མཛོན་པར་འཕྲུལ་བའི་སྙེད་པ་དང་། །
འཕྲོག་འཕྲོག་ཟུར་དུ་ལྟ་བའི་ཨུཏྤལ་སྤྲིན། །
ལྡེམ་ལྡེམ་ཐོར་ཚུགས་རྩེ་ན་ཟླ་ཚེས་དཀར། །

ཞེས་རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ལྡེམ་ལྡེམ་ཞེས་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་འཕྲོག་འཕྲོག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལྡེམ་ཞིང་གཡོ་བའི་པདྨ་དཀར་པོའི་སྡོང་བུའི་རྩེ་སྟེ། པདྨའི་གདན་ལ་བཞུགས་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ནི། སྙེད་པ་འཕྲོག་པོའི་ཉམས་ཀྱི་འགྱིང་བག་དང་ལྡན་ཞིང་། འཕྲོག་པོའི་ཟུར་མིག་གིས་མཛེས་པར་ལྟ་བའི་ཨུཏྤལ་གྱི་སྤྲིན་དང་། དཔལ་བར་ལྡེམ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཀྱི་རྩེ་ན་ཟླ་ཚེས་དཀར་པོ་མཛོན་པར་མཛེས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ལིང་ལིང་དྲན་པའི་སྙེ་མས་བསྒྲུར་བ་ཡིས། །
ཀྱུར་ཀྱུར་གླུ་ཡི་རིག་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག །
ཀྱུར་ཀྱུར་ལུས་ཀྱི་འགྱུར་བག་དེ་དང་དེ། །
ལིང་ལིང་སྟོན་འདི་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་ཆོས། །

ཞེས་རྐང་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ལིང་ལིང་ཞེས་དང་། བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཀྱུར་ཀྱུར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དྲན་པའི་སྙེ་མའམ་སྙད་འཆོང་མས་གླུ་གར་སོགས་འདོད་པའི་རྩེད་འཇོ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་དུ་ཆགས་པ་འཕེལ་བའི་ལུས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་སྟོན་པ་འདི་ནི། ཤིན་ཏུ་མ་བརྟག་པའི་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་སྟེ་དོན་མེད་པར་དགའ་བའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། གསལ་གསལ་ཟླ་གཞོན་མཛེས་པ་སྐྱེངས་བྱེད་པའི། །
མཛེས་མཛེས་བཞིན་མདངས་རྒྱས་པའི་སྨིག་པ་མོའི། །
མཛེས་མཛེས་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་བའི་ཟུར་མིག་གིས། །
གསལ་གསལ་བློ་གྲོས་སྣང་བའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་ཡཱ་མ་ཡཱ་མ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་དང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འཁྲིག་འཁྲིག་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལྷེ་མེད་པར། །
འཁྲིག་འཁྲིག་རྟེན་གྱིས་གཞན་མགོ་སྐོར་བྱེད་པ། །
འཁྲིག་འཁྲིག་སོ་ཕྲེང་སྟོན་པའི་གཡོ་ཁྲམ་ཅན། །
འཁྲིག་འཁྲིག་བྲག་རི་བརྩེགས་ལྟར་དོན་གྱིས་སྟོང་། །

ཞེས་རྐང་པ་བཞི་ཀའི་ཐོག་མར་འཁྲིག་འཁྲིག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལྷེ་མེད་པར་ཚིག་འཁྲིག་འཁྲིག་ལྟ་བུའི་རྟེན་གྱིས་གཞན་མགོ་བསྐོར་ཏེ་འཛུམ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སོ་ཕྲེང་སྟོན་པའི་གཡོ་ཁྲམ་མཁན་དེ་ནི། ཕྱི་བྲག་རི་བརྩེགས་པའི་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྗིད་ཀྱང་ནང་དོན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་སོ། །

(ཁ) མཚར་མཚར་སྲིད་གསུམ་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན། །
མཚར་མཚར་བྱེད་པོས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་འདྲ་བ། །
མཚར་མཚར་མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རྫོགས་པ་མོས། །

མཚར་མཚར་ཉམས་བརྒྱའི་རྒྱུད་མངས་སྒྲེང་བར་མཛོད། །

ཅེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མར་མཚར་མཚར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངོ་མཚར་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཛེས་པའི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་པ། ཁྱེད་པ་པོས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའི་མཛེས་སྡུག་ཅན། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་ངོ་མཚར་དགྱེས་དགའི་ཉམས་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྨྲོངས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་གི་རྒྱུད་མངས་སྒྲེང་བར་མཛོད་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། ལེགས་ལེགས་ཐུགས་རྗེ་ཟླ་བའི་འཛུམ་རླབས་ཀྱིས། །

ལེགས་ལེགས་སྲིད་ཞིའི་མཚོད་སྟོང་ཟླ་མེད་པ། །

ལེགས་ལེགས་ལྷ་ལྡན་དགའ་བའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ། །

ལེགས་ལེགས་གངས་ཅན་སྐྱེ་དགུའི་དཔལ་དུ་བསྐྲུན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༈ བྱ་དཀའ་བ་གནས་གཞན་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་བ་སོ་སོའི་ཐོག་མ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་གནས་གཞན་ནའང་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཟེར།

རྐང་བའི་ཐོག་མ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། བྱ་སླ་བའི་ཟུང་ལྡན་དང་། གནས་གཞན་དག་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ། བྱ་དཀའ་བའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་གཙོ་བོར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲས་འཇུག་པ་སྦྱོར་ཚུལ་བྱ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟེང་ནས་བཏགས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་སྟེ། སྐད་པ་བཞི་གའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པ། ཐོག་བར་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པ། གནས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པ་དང་དྲུག་གོ །

༧ དང་པོ་ལའང་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་དང་། བར་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན།[1]

༄ བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་དང་། བར་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐད་པ་བཞི་གའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་སྐད་པ་བཞི་གའི་དབུས་ན། ཡ་ཧེ་ཡ་ཧེ་ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྐད་པ་རང་རང་གི་ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་། སྐད་པ་རང་རང་གི་དབུས་ཀྱི་ཟླུང་ལྡན་རང་གི་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་འོག་མ་ཀུན་ལའང་རིགས་འགྲེ། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གང་ཞིག་འཁྲུག་བྱེད་འཁྲུག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི། །
ཁེངས་པ་འཁྲུག་བྱེད་འཁྲུག་བྱེད་མཐྱེན་བརྩེའི་གཏེར། །
གངས་རིའི་འཁྲུག་བྱེད་འཁྲུག་བྱེད་ཇི་བཞིན་དུ། །
གཞན་སྟོབས་འཁྲུག་བྱེད་འཁྲུག་བྱེད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

ཞེས་སྐད་པ་བཞི་གའི་དབུས་སུ། འཁྲུག་བྱེད། འཁྲུག་བྱེད། ཅེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་གྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་བར་ཆོད་པ་དང་། འཁྲུག་བྱེད་འཁྲུག་བྱེད་ཅེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་རང་གི་བར་མ་ཆོད་པ་ཚིག་དོན་ནི། འཁྲུག་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་དང་། བརྒྱ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༢༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། ༧ དང་པོ་ལའང་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་དང་། བར་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན། * འདི་ལ། ༧ སྐད་པ་བཞི་གའི་དབུས་ན་ཡོད་པའི་ཟླུང་ལྡན། ཞེས་བཀོད་ན་ས་བཅད་གོང་འོག་རྣམས་དང་འགྲིག་ལ། དཀར་ཆག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཡོད།

བྱིན་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལའང་འཇུག་པས། དེ་དག་གི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་བརྩེའི་གཏེར་ཆེན། གངས་རིར་འཁྱིང་བའི་འཕྲོག་བྱེད་དེ་སེངྒེ་ཧི་ལྟ་བ་བཞིན། བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་གཞན་གྱི་སྟོབས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་སོ། །

(བ) ལྷ་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་དབྱངས་ཅན་ལྷའི་བུ་མོར། །
རབ་དགྱེས་གསུང་དབྱངས་དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པའི་གླུ། །
ཉེར་ཞིའི་སྒྲ་དབྱངས་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་རུ། །
འཁྱིལ་བའི་ཉ་དབྱངས་དབྱངས་ཀུན་ལྷན་ན་མགོ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་དབུས་སུ། དབྱངས། དབྱངས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གཅིག་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལ་རབ་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྫོགས་པའི་གསུང་དབྱངས་ཏེ། ཉེར་ཞིའམ་ཞི་བ་སྐྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱ་མཚོར་འཁྱིལ་བའི་དབྱངས་སྣན་ལྷན་ན་མགོ་ཞེས་སོ། །༼སྒྲ་རྩལ་རེ་བཞིའི་ནང་གི་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། བར་མ་དང་། དྲང་སྲོང་། ས་འཛིན། དྲུག་སྐྱེས། ལྔ་ལྡན། བློ་གསལ། འཁོར་ཉན་རྣམས་སོ། །༽

ཡང་ན། ངོ་མཚར་རབ་མཛེས་མཛེས་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་སུ། །
འཇམ་མཉེན་དཀར་མཛེས་མཛེས་དགའི་པད་ཚལ་དབུས། །
ངངས་བསིལ་འབབ་མཛེས་མཛེས་པའི་རྗིང་བུ་རུ། །
ཡིད་འཕྲོག་སྐྱེག་མཛེས་མཛེས་མ་ཁྲུས་ལ་ཞུགས། །

གཉིས་པ་ཀྲང་བ་བཞི་གའི་དབྱུས་ན་ཡོད་པ། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་ཀྲང་བ་བཞི་གའི་སྟོད་དང་སྨད་དུ། སྦྱར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ལེགས་བྱས་ཕུལ་བྱུང་གངས་རི་ལས་འོངས་སྟོབས་འབྱོར་ཕུལ་བྱུང་གཏྲའི་རྒྱུན། །
གསེར་སྦྱངས་ཕུལ་བྱུང་འཁོར་ལོ་ལས་གྲུབ་ཐོགས་མེད་ཕུལ་བྱུང་བསྒྱུར་བའི་ཤུགས། །
སྟོབས་འབྱོར་ཕུལ་བྱུང་ལྡན་གྱིས་ལེགས་གྲུབ་རྫོགས་ལྡན་ཕུལ་བྱུང་མགྲོན་དུ་འགུགས། །
སྡེ་བཞིའི་ཕུལ་བྱུང་སྒྲོ་འཕར་བརྒྱ་འབྱེད་ས་སྐྱོད་ཕུལ་བྱུང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར། །

ཞེས་ཀྲང་བ་བཞིའི་དབུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་དུ། ཕུལ་བྱུང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི་ལེགས་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་འོངས་པའི་ཟད་པ་མེད་པའི་སྟོབས་དང་མངའ་ཐང་གི་འབྱོར་བ་གཏྲའི་རྒྱུན་ལ་འགྲན་ཞིང་། གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་དཔལ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩིབས་སྟོང་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྒྱུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགའ་བ་མཐའ་དག་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྫོགས་ལྡན་གསར་བའི་དགའ་སྟོན་མགྲོན་དུ་འགུགས་པ་སྟེ། སྡེ་བཞིའི་སྒྲོ་འཕར་ཡངས་པོར་འབྱེད་པའི་ས་སྐྱོད་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཞལ་མཛེས་ཀྱང་མཛེས་པ་གཞན་རྣམས་ལ། །
ཡོད་པའི་མཛེས་སྡུག་མཛེས་པ་མིན་བགྱིད་ཕྱིར། །
གང་དེའི་མཛེས་ཚོས་མཛེས་པ་མཐའ་དག་ལས། །
འདས་པའི་མཛེས་ལྡན་མཛེས་མ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ། །

ཞེས་ཀྲང་བ་བཞི་གའི་དབུས་ཀྱི་མཛེས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་མཛེས་ཀྱང་། མཛེས་པ་དེ་ནི་མཛེས་པའི་དངོས་པོ་

གཞན་ལ་ཡོད་པའི་མཛེས་སྡུག་གི་མཛེས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས། ཕལ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་མཛེས་པ་མཐའ་དག་ལས་འདས་པའི་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཡིད་འཕྲོག་དགའ་མའི་དགའ་མགུའི་རྩེད་རོལ་ལ། །
ཆགས་པའི་དགའ་བདེའི་དགའ་བ་འབྱུམ་འཛིན་པའི། །
མཛེས་ལྡན་དགའ་མར་དགའ་བའི་ཤ་བ་རིས། །
འདོད་པའི་དགའ་བདེའི་དགའ་སྟོན་གསར་བར་རེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢ རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༄ རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལའང་། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་ལ། མཏྟ་ཡཱ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ནོར་ལྡན་དབུས་ན་དྣ་རི་དྲ་ལྟར་སྟོན། །
མཁས་པའི་དབུས་ན་རྨོངས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན། །
བླུན་པོའི་དབུས་ན་མཁས་པའི་ངང་ཚུལ་སྟོན། །
སོ་ཅན་དབུས་ན་འདབ་ཆགས་གཤོག་པ་སྟོན། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་མར། སྟོན་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོའི་དབུས་ན་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུའི་

སྤྱོད་པ་སྟོན། ༼དཱ་རི་དྲ་ཉི་སྤྲང་པོའི་མིང་ལ་འཇུག༽མཁས་པ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་ན་རྫོངས་ཤིང་བླུན་པོའི་དང་ཚུལ་སྟོན། བླུན་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་ན་མཁས་པའི་དང་ཚུལ་སྟོན། སོ་ཅན་ཏེ་གླང་པོ་ཆེ་སོགས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ། འདབ་ཆགས་ཏེ་བྱའི་གཤོག་པ་སྟོན་ཅེས་དང་། ཡང་སོ་ཅན་ནི་མི་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས་མིའི་དབུས་སུ་དུད་འགྲོ་འདབ་ཆགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཛིན་ཅེས་འགྲེལ་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། སོ་ཅན་ནི་མིའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གྲས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །རྐང་པ་ཕྱི་མ་འདིས་བྱ་ཕ་ཤང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་མཁས་སློམ་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དག་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་ཡིན།

(བ) ཁྱོད་སྐུའི་མཚར་སྡུག་འགྲོ་བའི་མིག་ངོར་འབབ། །
ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྣན་འགྱུར་རྣ་བར་འབབ། །
ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་འབབ། །
འཕྲིན་ལས་ཆུ་བོ་བསྐལ་བའི་ལམ་གསུམ་འབབ། །

ཅེས་རྐང་པ་བཞི་གའི་མཐའ་མར། འབབ་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ལྷ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུའི་མཛེས་སྡུག་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ངོར་འབབ་པ་དང་། ཁྱོད་གསུང་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རོལ་མོ་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་འབབ་པ་དང་། ཁྱོད་ཐུགས་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་གཟིགས་པ། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་འབབ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྷའི་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། བསྐལ་བའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནི། གངྒཱ་ལམ་གསུམ་དུ་བབས་པའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དོ། །གངྒཱ་ལ་ལམ་གསུམ་འབབ་ཅེས་པ་གངྒཱ་དེ་ཐོག་མར་ལྷའི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་དབང་ཕྱུག་གི་རལ་བ་དང་། དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཛ་ཧུ་ལས་བབས་

པས་ན་དེ་ལ་ལམ་གསུམ་འབབ་ཅེས་གྲགས་སོ། །

ཡང་ན། ཟྲང་སྲོང་བདེན་ཚིག་ངོམ་པའི་བཀོད་ཐབས་མཚར། །

རིན་ཆེན་འོད་ཞགས་འཕངས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་མཚར། །

འདོད་ལྡན་དགའ་བདེ་འབར་བའི་བཞིན་མདངས་མཚར། །

དགའ་མའི་མཛེས་ཞལ་སྐྱེངས་པའི་ཉམས་འགྱུར་མཚར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་པ་བཞི་གའི་མཐའ་ན་ཡོད་པ། བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་བཞི་གའི་མཐའ་མར། "སྣ་ན་སྣ་ན་[1]"ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མིག་སླན་མདངས་ལྡན་དབུ་སྐྲ་འཁྱོག་ལྡེམ་ལྡེམ། །

ཁྲུ་མཆོག་ཏོག་གི་རྒྱལ་མཚན་ཐྲ་ལྡེམ་ལྡེམ། །

རྗེ་ལྡན་ཉག་ཐྲན་འཕངས་པ་ཟྲང་ལྡེམ་ལྡེམ། །

སུམ་རྩེན་ལྷ་མིའི་དཔུང་ཚོགས་འདར་ལྡེམ་ལྡེམ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་མར། ལྡེམ་ལྡེམ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མིག་སླན་ཏེ་ནག་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་དབུ་སྐྲ་འཁྱོག་པོར་ལྡེམ་ཞིང་། ཁྲུ་མཆོག་གམ་བ་ལང་གི་མགོ་བོ་ཏོག་ཏུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལག་ཏུ་ལྡེམ་པ། རྗེ་ཞིང་སྒྱུར་བའི་མདའ་ཟྲང་ལྡེམ་ལྡེམ་འཕངས་པས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་ཚོགས་འདར་བར་བྱེད་པའི་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་སོ། །

1 ས་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༣ ན། སྣ་ན་སྣ་ན   * དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོ། དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་རོལ་མཚོ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན། ན་ཏེ་ན་ཏེ་ཡིན་པར་སྣམ།

(བ) ཆོས་ཀུན་ལོངས་ལ་སྤྱོད་པའི་གསུང་སྙན་སྙན། །
ཕྱུག་སོར་གདུ་བུ་འཐབ་པའི་སྒྲ་སྙན་སྙན། །
དྲི་ཟའི་པི་ཝང་སྒྲེང་བའི་དབྱངས་སྙན་སྙན། །
ཀུན་ནས་བློ་མཆོག་སྩོལ་བའི་གྲགས་སྙན་སྙན། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐའ་མར། སྙན་སྙན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གསུང་དང་། ཕྱུག་སོར་གྱི་གདུ་བུ་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པའམ་འཐབ་པའི་སྒྲ་དང་། དྲི་ཟའི་པི་ཝང་ལེགས་པར་བདུངས་པའི་དབྱངས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཆོག་སྩོལ་བའི་གྲགས་པ་སོགས་སྙན་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཡིད་འཕྲོག་བདེ་དགས་སྒྱུར་པའི་བཞིན་འཛུམ་འཛུམ། །
ནོར་བཟང་དགའ་མགུས་དྲེགས་པའི་མིག་འཛུམ་འཛུམ། །
བདེ་དགའི་ཆུ་གཏེར་རྒྱས་པའི་རླབས་འཛུམ་འཛུམ། །
རེ་འབྲས་པད་དཀར་བཞད་པའི་འདབ་འཛུམ་འཛུམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣ རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

༈ རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ་ཡང་། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་། མཐའ་ན་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན། ཏེ་ན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གསལ་བྱེད་ཉི་མས་པད་མ་རྒྱས་པར་བྱེད། །
མཛེས་བྱེད་རྒྱན་གྱིས་སྐྱེས་བུ་མཛེས་པར་བྱེད། །
ཕན་བྱེད་སྨན་གྱིས་ནད་ལས་འགྲོལ་བར་བྱེད། །
བསིལ་བྱེད་རླུང་གིས་ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན། བྱེད་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མས་པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞོན་ནུའི་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕན་པར་བྱེད་པའི་སྨན་གྱིས་ནད་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསིལ་བར་བྱེད་པའི་རླུང་གིས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) རྒྱལ་སྐུ་མཚན་དཔེའི་མཚར་སྡུག་རྫོགས་པ་མཚར། །
ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་མཚར་བོའི་རྒྱན་འདི་མཚར། །
བསམ་ཡས་མཛད་འཕྲིན་མཚར་བོའི་དཔལ་འདི་མཚར། །
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཚར་བའི་མགོན་ཁྱོད་མཚར། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན། མཚར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། གསུང་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བརྒྱན་པ་དང་། ཐུགས་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ངོ་མཚར་བའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། འདབ་སྟོང་པད་དཀར་བཞད་པའི་སྐྱེད་ཚལ་དཀར། །
མཛེས་སྡུག་འཇུམ་དཀར་རྒྱས་པའི་བཞིན་རས་དཀར། །
དྭངས་བསིལ་འཛུམ་དཀར་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར། །
མཛའ་གཙུགས་བློ་དཀར་རྒྱས་པའི་བརྩེ་བ་དཀར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་དང་མཐའ་ན་ཡོད་པ་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་དབུས་མཐའ་ན་སླ་ན་སླ་ན་ཞེས་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ)མགུལ་བར་ཁྲོལ་ཁྲོལ་གདུ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོག་དབྱངས་ཅན་མས་འཕྱུད་ལེགས་བཤད་སྒྲ་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །
བསྒྲགས་ཚེ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་སྐད་སྙན་འབྱིན་པའི་ཁུ་བྱུག་ཚོགས་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་སྐད་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །
བསྒྱུར་བས་ཁྲོལ་ཁྲོལ་རྐང་གདུབ་ལྡན་པའི་ངང་བ་འཕྱུར་ལྡིང་མཚོ་མཐའ་དབྱངས་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །
མཐོང་བ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་རྒྱང་གླུ་ལེན་པའི་སྨིན་ལེགས་མ་རྣམས་འགྱུར་ཁུགས་གདངས་ཁྲོལ་ཁྲོལ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་དབུས་དང་མཐའ་ན། ཁྲོལ་ཁྲོལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་དང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དབྱངས་ཅན་མའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་གདུ་བུའི་སྒྲ་ཁྲོལ་བ་དང་བཅས་མགུལ་ནས་འཕྱུད་དེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་སྒྲ་སྒྲོག་ཚེ་སྐད་སྙན་པར་འབྱིན་པའི་ཁུ་བྱུག་གི་ཚོགས་འདུས་ནས། མགྲིན་པའི་རོལ་མོ་ཁྲོལ་ཁྲོལ་དུ་བསྒྱུར་བས། གསེར་གྱི་རྐང་གདུབ་ལྡན་པའི་ངང་བའི་ཁྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་འཕྱུར་ལྡིང་དང་བཅས་མཚོ་མཐའ་ནས་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་ཞིང་། དེ་མཐོང་བའི་སྨིན་ལེགས་མ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་ཁུགས་དང་ལྡན་པའི་གླུ་དབྱངས་ཀྱི་གདངས་ཁྲོལ་ཞེས་སོ། །དཔེ་འགར་སྒྱུར་བས་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་མིན་བརྟག

(བ) ཟླ་བའི་སྐུ་མཛེས་མཛེས་ལྡན་ཞལ་མཛེས་མཛེས། །
སྐྱེ་མཆེད་རབ་མཛེས་མཛེས་མའི་སྤྱོད་མཛེས་མཛེས། །
རྒྱུད་མངས་ཕྱག་མཛེས་མཛེས་བཀྲའི་རྒྱན་མཛེས་མཛེས། །
དབྱངས་ཅན་ལྷ་མཛེས་མཛེས་མའི་རྩེར་མཛེས་མཛེས། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་བར་མཐའ་ན་མཛེས་མཛེས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བའི་སྐུ་དང་། མཛེས་པའི་ཞལ། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྣ་ཚོགས་དང་། མཛེས་སྣེག་གི་སྤྱོད་པ། ཕྱག་གི་རྒྱུད་མངས་དང་། མཛེས་པར་བཀྲ་བའི་རྒྱན་ཆ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་མཛེས་སྐུ་ནི། ཕལ་བའི་མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱི་རྩེར་མཛེས་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན།

གདངས་དབྱངས་འགྱུར་ཁུགས་སྟོང་གི་དབྱངས་སྙན་སྙན་པའི་རྒྱུད་མངས་སྒྲ་སྙན་སྙན། །
འདོད་པའི་རྩེ་དགའ་གསར་བའི་ཚིག་སྙན་སྙན་པའི་གླུ་ཡི་དབྱངས་སྙན་སྙན། །
སྤོ་ལྷང་ཁུ་བྱུག་གཞོན་ནུའི་སྐད་སྙན་སྙན་པའི་གསུང་གི་གདངས་སྙན་སྙན། །
མཛའ་བ་རབ་གཅུགས་འདོད་པའི་གཏམ་སྙན་སྙན་མཛེས་བུ་གའི་ལམ་སྙན་སྙན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༤ རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་བར་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་བར་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་དབུས་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། རྐང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ

གཉིས་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མ་དང་། དབུས་ཀྱི་བར་ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་དབུས་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་དབུས་སུ། སྣ་ར། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ངག་དབང་ལྷ་མོས་ངག་གི་དཔལ། །

ངག་གི་འདོད་འཛོ་ངག་རྣམས་ལ། །

ངག་དབང་མ་ལྟར་ངག་སྟོབས་བས། །

ངག་འདོད་ཚོགས་རྣམས་ངག་གིས་བསྐོད། །

ཅེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་། དབུས་ཀྱི་ངག་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངག་དབང་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དཔལ། སྐྱེས་བུའི་ངག་ལ། ལྷ་མོ་རང་གི་གསུང་ངག་ལྟར་ཆ་ཚང་བར་སྩལ་བས། ངག་གི་ཡོན་ཏན་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས། ངག་གི་ལམ་ནས་སྟན་པར་བསྟོད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) རབ་དཀར་ཟླ་བ་རབ་ཏུ་ཕྱེས་པའི་ཞལ། །

རབ་བཀྲའི་སྤྱན་ཟུར་རབ་འཁྱོག་སྨིན་མའི་གཞུར། །

རབ་ཏུ་བཀང་དེས་རབ་མང་འགྲོ་རྒྱུད་ཀྱི། །

རབ་རིབ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་བཅོམ་པར་གྱུར། །

ཅེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མ་དང་། བར་དུ། རབ་ཅེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་

ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་དཀར་བའི་ཟླ་བ་ལེགས་པར་ཕྱེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞལ་དུ། མཛེས་པར་བཀྲ་བའི་སྤྲིན་གྱི་ཟུར་རབ་ཏུ་འཕྱོག་ཅིང་སྨིན་མའི་གཞུ་བཀང་བ་དེས། འགྲོ་བ་མང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་གྱུར་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། བློ་འཕྲོག་གཡོ་སྒྱུའི་བློ་ཡི་ངན་སེམས་ཀྱིས། །
བློ་ལྡན་ས་སྐྱོང་བློ་མཆོག་རབ་བསླུར་ནས། །
བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་བློ་ལ་བསླེངས་པའི་བཀའ། །
བློ་གྲོས་འཇིགས་མེད་བློ་ཡིས་དང་དུ་བླངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་བར་ན་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་བར་དུ། ན་ཡཱ་ན་ཡཱ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་དང་། མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བར་ན་ཡོད་པའི་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡང་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མཛེས་མཛེས་མིག་ཟུར་གཡོ་བ་རྣམས་མཛེས་མཛེས། །
མཛེས་མཛེས་ལང་ཚོ་དོམ་ཡུལ་མཛེས་མཛེས་རྣམས། །
མཛེས་མཛེས་སྙིག་མོའི་གམ་དུ་ཚུལ་མཛེས་མཛེས། །
མཛེས་མཛེས་དེས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་མཛེས་མཛེས་བྱེད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ། མཛེས་མཛེས་ཞེས་

དང་། ཀྲང་བ་གཉིས་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་བར་གཉིས་ལ། མཛེས་མཛེས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི་མཛེས་ཤིང་སྡུག་པའི་ཟུར་མིག་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་ལུས་ཕྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པ་ངོམ་པའི་ཡུལ་ཏེ། མཛེས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས། མཛེས་ཤིང་སྡུག་པའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུ་མའི་གམ་དུ། འདོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་ལུས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་ཉམས་བསྟན་པའི་མཛེས་པ་དེས་ཀྱང་། འདོད་ལྡན་གྱི་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ལུས་སྡུག་མཛེས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། །

(ཕ) མཚར་མཚར་པདྨ་དཀར་པོའི་དཔལ་མཚར་མཚར། །
མཚར་མཚར་ཟླ་བས་མཚར་མཚར་འོད་འཁྲིགས་པའི། །
མཚར་མཚར་གདན་ལ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མཚར་མཚར། །
མཚར་མཚར་མཛད་པས་མཚར་མཚར་འགྲོ་བ་འདུལ། །

ཞེས་ཀྲང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་། ཀྲང་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་བར་གཉིས་སུ། མཚར་མཚར་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངོ་མཚར་བའི་པདྨ་དཀར་པོའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་གདན་ལ། ངོ་མཚར་བའི་མཛེས་སྡུག་གི་སྐུ་སྒྲེག་ཅིང་དགྱེས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་འཁྱིང་བའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་བཞུགས་ཤིང་། དེས་ངོ་མཚར་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འདུལ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཧམ་ཧམ་གཡུལ་གྱི་སྦྱོར་བར་མཁས་པའི་གཞོན་ནུ་ཁྲོས་པའི་གདོང་ཧམ་ཧམ། །
ཧམ་ཧམ་མགྲིན་བཅུའི་དབང་པོར་སྐྱེངས་སྐེར་ཧམ་ཧམ་དྲག་པོའི་དཔུང་ཤུགས་ཀྱིས། །

ཛམ་ཛམ་རལ་གྲིའི་གཟེགས་མ་འཛོ་བས་ཕ་རོལ་སྙིང་ལ་འཛིགས་ཛམ་ཛམ། །
ཛམ་ཛམ་དགྲ་སྡེ་ཕྱེ་མར་བརླགས་པའི་ཛམ་ཛམ་བརྗིད་པའི་གྲགས་སྙན་འབར། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥ རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྐང་པ་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ན་ཡོད་པ་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ། ར་བེ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཀར་མཛེས་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར། །
དཀར་མདངས་འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུ་མུད་དཀར། །
དཀར་འཛུམ་འདབ་མ་རྒྱས་ཚེ་པདྨ་དཀར། །
དཀར་བའི་འདབ་མ་ཟུམ་ཚེ་མཚན་མོ་དཀར། །

ཞེས་རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ། དཀར། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་མཛེས་ལ་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཟླ་འོད་བཀྱེ་བས་མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་དེའི་ཚེ་པདྨ་དཀར་པོའི་འདབ་མ་རྣམས་ཁ་ཟུམ་པར་མཛད། དེའི་སྐབས་སུ་ཟླ་བ་དཀར་པོའི་འོད་ཀྱིས་མཚན་མོའི་མདངས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བར་བྱས། ཞེས་སོ། །

(ཁ) དཀར་མཛེས་པད་མཚོར་དང་བའི་རླབས་ཕྲེང་དཀར། །

དཀར་བསིལ་ཉར་མ་འཐོར་དབུས་ཚུ་བྱ་དཀར། །

དཀར་བའི་གཉིས་འཐུང་ཁྱུས་བསྐོར་གདན་པད་དཀར། །

དཀར་མཛེས་སྙེང་ན་མགོན་པོ་འཛམ་དབྱངས་དཀར། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐར། དཀར་ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བྱུང་། །ཚིག་དོན་ནི། དཀར་ཞིང་མཛེས་པའི་པད་མའི་མཚོའི་ནང་དུ་ངང་བ་དཀར་པོའི་ཁྱུ་ཚོགས་རབ་ཏུ་རྟེན་པའི་རླབས་ཕྲེང་རབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་ཆུའི་ཉར་མ་སྐྱེ་ཟེགས་མ་ལེགས་པར་འཐོར་བའི་དབུས་སུ་ཚུ་བྱ་དཀར་པོ་དག་གིས་སྣན་པའི་མགྲིན་དབྱངས་སྒྲོག་ཅིང་། མཚོའི་འགྲམ་དུ། དྲི་ཞིམ་པའི་པདྨ་དང་། ཨུཏྤལ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་གང་བའི་སྐྱིད་ཚལ་ན། གཉིས་འཐུང་སྐྱེ་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་ཚོགས་མཛེས་པར་རྒྱུ་བའི་དབུས་སུ། པདྨ་དཀར་པོའི་གདན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་སྙེང་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་འཛུམ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཞེས་སོ། །རྒྱན་འདི་ལ་འབྲུག་སྦྲུལ་གྱིས་ཐོག་མཐར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། དེ་ཡང་འདིའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་དང་པོ་དང་། མཐའ་མའི་ཟླུང་ལྡན་བར་ཆོད་ཡོད་ཀྱང་། རྐང་བ་སྔ་མ་སྔ་མའི་མཐའ་ན་ཡོད་པ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་ཡོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་ནི་རྐང་བའི་སྔ་ཕྱི་ཙམ་ལས། མིང་ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ན་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྡེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཟླུང་ལྡན་དུ་བཞེད་དོ། །

ཡང་ན། ཐབས་ངན་བློ་ལ་འཁྲིགས་པའི་འཇོན་མའི་ཐབས། །

ཐབས་སུ་བཀོད་ཀྱང་མཛེས་མའི་འཕྲུལ་གྱི་ཐབས། །

ཐབས་མཆོག་དམ་པས་ངན་གཡོའི་དཔུང་གི་ཐབས། །

ཐབས་ཀྱིས་བཙེམ་པ་མཁའ་དབྱིངས་བགྲོད་པའི་ཐབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་བར་ཆད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་པ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན། མ་ཡཱ་མ་ཡཱ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ལྡིང་ལྡིང་སྤང་ལྗོངས་འོག་བག་རྣམས་ལྡིང་ལྡིང་། །
ལྡིང་ལྡིང་རྐང་འཐུང་ལོ་འདབ་མདོག་ལྡིང་ལྡིང་། །
ལྡིང་ལྡིང་ནེ་ཙོའི་སྒྲོ་གཤོག་སྲབ་ལྡིང་ལྡིང་། །
ལྡིང་ལྡིང་མར་གད་ཁུ་བས་བྲུགས་ལྡིང་ལྡིང་། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ན། ལྡིང་ལྡིང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་ལྡིང་བའི་སྤང་ལྗོངས་ཀྱི་འོག་བག་སྔོ་སྣད་གཡོགས་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་དབུས་སུ། སྔོ་ལྡིང་གི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་རྐང་འཐུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལོ་འདབ་དང་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་དུད་པའི་རྩེ་ན། སྔོ་མདོག་ལྡིང་ཞིང་མཉེན་པའི་གཤོག་སྒྲོ་མཛེས་པར་ངོམ་པའི་བྱ་ནེ་ཙོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་མར་གད་ཀྱི་ཁུ་བས་བྲུགས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལྡིང་བའི་བཀྲག་མདངས་རབ་ཏུ་འབར་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ལྡེམ་ལྡེམ་གཞོན་ནུ་ཐོར་བུའི་སྐུ་ལྡེམ་ལྡེམ། །
ལྡེམ་ལྡེམ་བདེ་བའི་འདུ་བྱེད་འཁྱིལ་ལྡེམ་ལྡེམ། །
ལྡེམ་ལྡེམ་རལ་གྲི་འཕྱུར་བ་སྤོ་ལྡེམ་ལྡེམ། །
ལྡེམ་ལྡེམ་ཡོན་པོའི་ཐོར་ཚུགས་འཇོག་ལྡེམ་ལྡེམ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་ཐོག་མཐའ་ན། ལྡེམ་ལྡེམ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་

ཚོད་ཅིང་མ་ཚོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་དང་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་ཐོར་བུའི་སྐུ་མཛེས་པར་ལྡེམ་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་དགས་སྐྱོས་པའི་འཁྱིང་བག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། སྨོ་མདངས་ཀྱི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་དགྱུང་དུ་འཕྱུར་ཞིང་། ཡོན་པོར་གནས་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཟུར་ཕུད་ལྔ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྲ་ཚོམ་ལེགས་པར་བཀོད་པ་དེ་འཁྱོར་པོར་ལྡེམ་པས་མཛེས་ཞེས་སོ། །ཐོར་བུའི་སྐུ་ཞེས་པ་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལོན་པའི་གཞོན་ནུའི་ལུས་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡང་གཞོན་ནུའི་སྐུ་ཉིད་ལ་བཤད་པའང་ཡོད།

ཡང་ན། མཛེས་མཛེས་དྲི་ཟ་དགའ་བའི་ཚལ་མཛེས་མཛེས། །
མཛེས་མཛེས་ལུས་ཕྲ་སྒྱོས་པའི་བཞིན་མཛེས་མཛེས། །
མཛེས་མཛེས་སྙེག་ལྡེམ་གར་གྱི་འགྲོས་མཛེས་མཛེས། །
མཛེས་མཛེས་བདེ་དགའ་རྫོགས་པའི་ཉམས་མཛེས་མཛེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༨ རྐང་བ་བཞི་པའི་གནས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན།

རྐང་བ་བཞི་པའི་གནས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ལ། བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་། ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རྐང་བ་བཞི་པའི་གནས་གསུམ་ན་ཡོད་པ་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་བཞི་པའི་ཐོག་དང་། བར་དང་། མཐའ་མ་རྣམས་སུ། མ་ཧཱ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) བློ་གྲོས་རབ་རྒྱས་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་བློ། །

བློ་རིག་འཛམ་དབྱངས་བློ་ལྟར་ཐོགས་མེད་བློ། །
བློ་ལྡན་ཀུན་སློན་བློ་ཆེན་རངས་པའི་བློ། །
བློ་མཆོག་དམ་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་བློ། །

ཞེས་རྐང་པ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་དུ། བློ། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་སློན་འགྲོ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེ་དབང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྲས་འཛམ་དབྱངས་དབང་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་མཆོག་གི་མཁྱེན་རབ་ནི། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རངས་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་མཉེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། དཔང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

(ཁ) སྣང་བྱེད་བདག་པོའི་སྣང་བས་ཕྱོགས་ཀུན་སྣང་། །
སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེའི་སྣང་བས་རང་ཁྱིམ་སྣང་། །
སྣང་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཐར་ལམ་སྣང་། །
སྣང་མཛད་རྒྱལ་བའི་སྣང་བས་འཇིག་རྟེན་སྣང་། །

ཞེས་རྐང་པ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་དུ། སྣང་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། སྣང་བྱེད་བདག་པོ་སྟེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྣང་གསལ་གྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་བས་རང་གི་ཁྱིམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་པ་རྣམ་སྣང་གངས་ཅན་མཚོའི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཏོག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུ་ཀླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུག་སེལ་ཞིང་ཕན་བདེའི་སྣང་བས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། དཀར་འཛམ་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་དཀར་དྲི་ཟའི་སྙེག་མོའི་ལུས་མཛེས་དཀར། །
དཀར་བསིལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་དཀར་སྙེག་འཛུམ་དགྱེས་པའི་བཞིན་རས་དཀར། །
དཀར་གསལ་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ་ལྟར་དཀར་འདོད་པའི་ཟུར་མིག་འོད་ཞགས་དཀར། །
དཀར་མཛེས་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ལྟར་དཀར་མཛའ་གཙུགས་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་དཀར། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་པའི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་ན། ཀཱ་ལ་ཀཱ་ལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཀར་དཀར་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ཇི་བཞིན་དཀར་དཀར་རི་བོང་ཅན་དཀར་དཀར། །
དཀར་དཀར་པདྨའི་རྩ་བ་ལྟ་བུར་དཀར་དཀར་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དཀར་དཀར། །
དཀར་དཀར་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟར་དཀར་དཀར་ལུས་ཕྲའི་གདོང་དཀར་དཀར། །
དཀར་དཀར་དཔལ་མོའི་ལེགས་སྐྱེས་ལྟར་དུ་དཀར་དཀར་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་དཀར་དཀར། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་དུ། དཀར་དཀར། ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། གངས་རིའི་མདངས་ལྟར་དཀར་བའི་རི་བོང་ཅན་ཏེ་ཟླ་བ་དང་། པདྨའི་རྩ་བ་ལྟར་དཀར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས། འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དཀར་བའི་བུད་མེད་ཀྱི་གདོང་། ལྷའི་བུ་མོ་སྐྱེ་ཁྲབ་འཛུག་གི་ཚུང་མ་དཔལ་མོའི་ལེགས་སྐྱེས་ལྟར་དཀར་བའི་སྤྲིན་གྱི་ཕྲེང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀར་ཞེས་སོ། །

(ཁ) སྔན་སྔན་འདབ་ལྡན་ཁྱུ་ནས་སྔན་སྔན་ཁུ་བྱུག་སྒྲོས་པའི་གདངས་སྔན་སྔན། །
སྔན་སྔན་རོལ་མོའི་ནང་ནས་སྔན་སྔན་ལྷ་ཡི་ཪྫ་ཆེན་སྒྲ་སྔན་སྔན། །

སྣན་སྣན་གླུ་དབྱངས་ཚོགས་ན་སྣན་སྣན་རབ་དགའ་དྲི་ཟའི་གླུ་སྣན་སྣན། །

སྣན་སྣན་སྲིད་གསུམ་ཀུན་ན་སྣན་སྣན་དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་གྲགས་སྣན་སྣན། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གའི་གནས་གསུམ་དུ། སྣན་སྣན་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བར་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངག་སྣན་པའི་འདབ་ལྡན་ཏེ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་ཤིན་ཏུ་སྐད་སྣན་པའི་ཁུ་བྱུག་སྨྲོས་པའི་གདངས་དང་། སྣན་པའི་རོལ་མོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྣན་པའི་འབྲུག་སྒྲ་དང་། སྣན་པའི་གླུ་དབྱངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་དང་། སྣན་གྲགས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཁྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྣན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན།

མཛེས་མཛེས་ལྗོན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཚལ་ན་མཛེས་མཛེས་ཡིད་འཕྲོག་ཁྲུས་ཀྱི་རྫེ་དགའི་བཞིན་མཛེས་མཛེས། །

མཛེས་མཛེས་ཕྱུག་གི་གདུ་བུ་མཐོང་བས་མཛེས་མཛེས་དགའ་མ་བདེ་དགས་སྨྲོས་པའི་ལུས་མཛེས་མཛེས། །

མཛེས་མཛེས་གཞོན་ནུའི་འཛུམ་ཞལ་མཐོང་བས་མཛེས་མཛེས་ལུས་ཕྲ་རྫེ་དགའི་གར་གྱི་ཉམས་མཛེས་མཛེས། །

མཛེས་མཛེས་ལྷ་ལྡན་པོ་བྲང་དབུས་སུ་མཛེས་མཛེས་ཁྲི་ལ་ཞབས་སེན་འོད་བརྒྱའི་མདངས་མཛེས་མཛེས། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ། ཐོག་མཐའ་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན།

༄ ཐོག་མཐའ་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚིག་རྐང་སྔ་མའི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་ན་ཡོད་པའི་མིང་ཚིག་གང་རུང་གི་སྒྲ་གཟུགས་མཚུངས་པར་སྦྱར་བའི་ཟུང་ལྡན་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། རྩ

བའི་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོའི་མཐའ་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར་མ་དེ་ན་སླ་ཞེས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་མཐའ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ག་ཏླ་པི་ཏླ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བསྒོད་པ་ལྔ་བུའོ། །རྒྱན་འདི་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཟུང་ལྡན་དག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་། འདི་ཉིད་ཟུང་ལྡན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རང་དབང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར་བརྗོད་ལོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

(ཀ) སྣན་ངག་རྒྱ་མཚོ་འཆད་ལ་མཁས་པའི་དཔལ། །
དཔལ་ལྡན་དཔའ་བོའི་ཁེངས་འཁྲོག་ཕྲུར་བུ་ཡང་། །
ཡང་ཡང་འདུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་ངོས། །
ངོས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་འོངས་པ་གཟིགས་ལགས་སམ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་མཐའ་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར། དཔལ་ཞེ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་མཐའ་དང་གསུམ་པའི་ཐོག་མར། ཡང་ཞེས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་མཐའ་དང་བཞི་བའི་ཐོག་མར། ངོས་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བསྒོད་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི༑ སྣན་ངག་གི་ལེགས་བཤད་འཆད་པ་ལ་མཁས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་ལྷ་དག་གི་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་འཕྲོག་པའི་ལྷ་ཡི་བླ་མ་སྐྱེ་བྲང་སྤོང་ཕྲུར་བུ་ཡང་། ནམ་མཁའི་ངོས་ནས་ཡང་ཡང་འོངས་ཏེ་གུས་པས་འདུད་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་སམ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ལེགས་བྱས་རླུང་བྱུང་རི་མོ་བཀྲ་བའི་ཕྲུལ། །
ཕྲུལ་བྱུང་མཚར་སྡུག་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོར་སྨིན། །

སྨིན་ལེགས་ངག་གི་དབྱིད་འཛོ་དབྱངས་ཅན་ལྷ། །
ལྷ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་རྗེས་ཟུངས་ཤིག །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོའི་མཐའ་དང་། གཉིས་པའི་ཐོག་མར་ཕྲུལ་ཞེས་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་མཐའ་དང་། གསུམ་པའི་ཐོག་མར། སྨིན་ཞེས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་མཐའ་མ་དང་། བཞི་བའི་ཐོག་མར། ལྷ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛེས་སྡུག་གི་རི་མོ་བཀྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྲུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཚར་སྡུག་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོར་གྲུབ་པ་སྨིན་ལེགས་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ངག་གི་བདུད་རྩི་འཛོ་བའི་དབྱངས་ཅན་མ་སྟེ་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་རྗེས་སུ་ཟུངས་ཤིག་ཅེས་སོ། །

ཡང་། དགའ་བ་འབུམ་ལྡན་གངས་ལྗོངས་ཡངས་པའི་དཔལ། །
དཔལ་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་རླབས། །
རླབས་ཕྲེང་གསར་བའི་རྩེ་དགའ་འཛིན་པའི་ཕྲུལ། །
ཕྲུལ་བྱུང་བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ལ་རེ། །ཞེས་དང་།

ཡང་། མཚན་དཔེའི་འོད་རིས་བཀྲ་བའི་མཛེས་སྡུག་གཟུགས། །
གཟུགས་མཛེས་འཛོ་སྒེག་ཉམས་ལྡན་ལེགས་བྲིས་དཔལ། །
དཔལ་མོའི་མཛེས་པ་འཕྲོག་པའི་དབྱངས་ལྡན་མ། །
མ་ལུར་བརྩེ་བས་རྣམ་ཀུན་གཅེས་པར་སྐྱོངས། །ཞེས་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ། ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན།

༄ ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་ལ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་

ཏུ་ཟུང་ལྡན་ཞེས་པ། སྔ་མའི་མིང་ཚིག་རེ་རེ་བའི་ཟུང་ལྡན་དང་མི་འདྲ་བར་འདིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་པ་གཅིག་གི་ནང་གི་མིང་ཚིག་གི་ཡི་གེ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་རྐང་པ་གཞན་ལའང་གཟུགས་མཚུངས་སུ་བཀོད་པས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདྲ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། རྒྱན་འདི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལྟར་ན། ཡི་གེ་སྒྲ་གཟུགས་འདྲ་བའི་ཚིག་རྐང་སྔ་ཕྱི་དག་གིས་དོན་མི་འདྲ་བ་རེ་བཀྲལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སྐད་ལ་ནི་དེ་འདྲ་འབྱུང་དཀའ་བས། རྐང་པ་བརླས་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་བརླས་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་སྐད་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་མི་ཐོན་པས་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱང་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་ལས། ཚིག་དོན་གྱི་ཉམས་ངོ་མཚར་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་འདིར་གལ་མི་ཆེ་ཡང་། རྩ་བའི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་དང་། བོད་སྐད་དུའང་མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱི་སྒོ་ནས། རྩ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་དཔེ་བརྗོད་རེ་གསུང་འདུག་པས། འདིར་ཡང་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་དུ་སྔོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་འགའ་རེའི་སྟེང་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་ཙམ་ལས། ཞིབ་པར་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་པ་བརླས་པ། ཚིགས་བཅད་བརླས་པ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་ལས།

རྐང་པ་བརླས་པ།[1]

དང་པོ་ལ། ཐེད་ནློས་ཡང་དག་སྦྱར་བ་སྟེ་རྐང་པ་གཉིས་ནློས་པ་དང་། གཞན་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༠༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། * ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་བྱང་འདི་མ་ཕྱིར་མེད་ཀྱང་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་བཙུག་འདུག་པ་ལྟར་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན།

རྐང་བ་ཟློས་པ་དང་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་བཞི་བར་ཟློས་པ་ནི། རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོར། "ནམོ་ཡཿས་ཏྭ་ཡ་བཛྲ༔[1] ཞེས་རྐང་བ་འདི་རྐང་བ་གསུམ་པར་སླར་ཡང་བཀོད་པ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པར། པ་ར་མཱ་ཡ་ཏ་མ་ན་ཡཱཿ ཞེས་པ་འདི་རྐང་བ་བཞི་བར་སླར་ཡང་བཀོད་པས། གཞན་ཡི་གེ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྐང་བ་དེ་དག་གི་བར་མ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡི་གེའི་སྒྲ་གཟུགས་མཚུངས་པའི་ཕྱེད་རྐང་གཉིས་བསྐྱར་ཟློས་བྱས་པས་བརྗོད་དོན་ཐ་དད་པ་སྟོན་ཏེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

སྐྱེས་བུ་བརྟན་གང་སྙིང་སྟོབས་ཅན། །
ཁེངས་པ་རབ་སྤངས་སྤང་བྱ་སྟེ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་འབད་པ་ཡིས། །
ཡིད་བརྟན་བྱ་འོ་འབད་མེད་མ། །

ཞེས་སྐྱེས་བུ་བློ་བརྟན་པ་གང་ཞིག་སྙིང་སྟོབས་ཅན་དེས་ཀྱང་ཁེངས་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པའམ་དེ་སྤང་བར་བྱས་ན། མཛའ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁེངས་པ་གཞོམ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འབད་དེ། མཛའ་བོའི་ཡིད་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་འོད་རབ་རྣམ་འབར་བ། །
ནོར་འཛིན་མགོ་བོའི་ཐོད་དུ་རྣམ་པར་མཛེས། །
གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་འོད་རབ་རྣམ་འབར་བ། །
ནོར་འཛིན་མགོ་བོའི་ཐོད་དུ་རྣམ་པར་མཛེས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༥ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། ནམོ་ཡཿས་ཏྭ་ཡ་བཛྲ༔ * དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་དུ། ནམོཡསྨཏྟཱཡཿཨཥྚ༔ དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་རོལ་མཚོར། ན་མོ་ཡཏྨཱ་ཏ་ཡཱ་བཛྲཿ

ཞེས་པའི་ཐང་བ་དང་པོ་གསུམ་པར་བཟླས་ཤིང༌། གཉིས་པ་བཞི་བར་བཟླས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་སྦྱངས་ཏེ་གསེར་གྱི་རི་བོའི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ། ནོར་འཛིན་ནམ་ས་གཞིའི་མགོའི་ཐོད་དུ་རྣམ་པར་མཛེས་ཞེས་དང༌། ཐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མའི་ཅོད་པན་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་ནོར་འཛིན་ཏེ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་མགོ་བོའི་ཐོད་དུ་མཛེས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ཡོན་ཏན་ཕུང་པོས་མཛོན་མཐོ་རཏྣ་ཀཿ། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་ཆར་དུ་འབེབས། །

ཡོན་ཏན་ཕུང་པོས་མཛོན་མཐོ་རཏྣ་ཀཿ། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཅི་འདོད་ཆར་དུ་འབེབས། །

ཞེས་ཚིག་ཐང་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང༌། ཐང་བ་དང་པོའི་རཏྣ་ཀཿདཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཞིང༌། ཐང་བ་གསུམ་པའི་རཏྣ་ཀཿ ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སོ་སོའི་དོན་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐང་བ་དང་པོ་གཉིས་པར་དང༌། ཐང་བ་གསུམ་པ་བཞི་བར་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཐོར་ཚུགས་ཟླ་ཚེས་ཀྱིས་མཛེས་པ། །

ཐོར་ཚུགས་ཟླ་ཚེས་ཀྱིས་མཛེས་པ། །

ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དཔལ། །

ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དཔལ། །

ཞེས་ཐང་བ་དང་པོ་གཉིས་པར་བཟླས་པ་དང༌། གསུམ་པ་བཞི་བར་བཟླས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐང་བ་དང་པོའི་ཐོར་ཚུགས་ཟླ་ཚེས་ཞེས་པ་དབྱངས་ཅན་མ་དང༌། ཐང་བ་གཉིས་

པའི་ཐོར་ཚུགས་ཟླ་ཚེས་ཞེས་པ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་སྦྱར་ཏེ་སོ་སོའི་དོན་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) རབ་དཀར་རི་དྭགས་མཚན་མས་མཛེས་པའི་ལྷ། །

རབ་དཀར་རི་དྭགས་མཚན་མས་མཛེས་པའི་ལྷ། །

གདུང་བ་ཀུན་སེལ་བདུད་རྩིའི་འཇུམ་རླབས་ཅན། །

གདུང་བ་ཀུན་སེལ་བདུད་རྩིའི་འཇུམ་རླབས་ཅན། །

ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་སྦྱོར་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། རྐང་བ་དང་པོ་དབྱངས་ཅན་མའམ་ཡང་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་སྦྱར། རྐང་བ་གཉིས་པ་ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སོ་སོའི་དོན་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྐང་བ་དང་པོ་བཞི་བ་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ག) དཀར་འཛམ་ཅན་གྱིས་དགའ་བྱེད་པ། །

སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་མཁས་ཅན། །

སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་མཁས་ཅན། །

དཀར་འཛམ་ཅན་གྱིས་དགའ་བྱེད་པ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དང་བཞི་བ་བཟླས་ཤིང་། རྐང་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཟླས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རྐང་བ་དང་པོའི་དཀར་འཛམ་ནི་ཟླ་བ་དང་། གཉིས་པའི་སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་མཁས་ནི་བྲམ་ཟེ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། གསུམ་པའི་སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་མཁས་ཁྱུང་བ་དང་། བཞི་བའི་དཀར་འཛམ་ཅན་པདྨ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(ང) དཀར་མཛེས་ལང་ཚོས་སྣེག་པའི་པདྨ་ཅན། །

སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྟེར། །

སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེར། །

དཀར་མཛེས་ལང་ཚོས་སྣེག་པའི་པདྨ་ཅན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་པདྨ་ཅན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་པདྨ་ཅན་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་མ་དེས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེར་བ་དང་། རྐང་བ་བཞི་བའི་པདྨ་ཅན་ནི་པདྨ་དཀར་པོའི་སྡོང་བུ་ལ་སྦྱར་ཏེ་དེས་ཀྱང་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་རྐང་བརླུས་པ་དང་། ལན་གཅིག་བཟློས་པ། ལན་གཉིས་བཟློས་པ༑ ལན་གསུམ་བཟློས་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་པར་བཟློས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གནས་ལྔ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །

གནས་ལྔ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །

ཤོང་དཔང་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ། །

གངས་ཅན་ལྗོངས་འདིར་སུ་ཡིས་འགྲན། །

ཞེས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཤོང་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བ་དང་དཔང་ལོ་ཙཱ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་འགྲན། ཞེས་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) དཀར་མཛེས་དངང་བའི་བུ་མོ་ཡིད་འོང་མ། །

དཀར་མཛེས་དངང་བའི་བུ་མོ་ཡིད་འོང་མ། །

འདབ་ལྡན་མ་དེ་པདྨའི་རྫིང་བུ་དང་། །

ངག་དབང་ལྷ་མོ་གདུལ་བྱའི་ཡིད་མཚོར་རོལ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ངང་བ་དཀར་པོའི་ཕྲུ་ཚོགས་ཏེ་པདྨའི་ཐིང་ཟུར་རོལ་བ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པའི་ངང་བའི་བུ་མོ་སྟེ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ངོར་ཤར་བ་སྟེ་ཡིད་མཚོར་རོལ་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་འཁྱུག་པ་ཡི། །
གློག་སྟོང་ཅན་ཏེ་མཁའ་ལ་རྒྱུ། །
རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་འཁྱུག་པ་ཡི། །
ཟླ་བྱེ་ས་ལ་གར་གྱིས་རོལ། །

ཞེས་འོད་རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་འཁྱུག་པའི་གློག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། ཡང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་ཞིང་མཛེས་པའི་གཟི་མདངས་འཁྱུག་པའི་ཟླ་བྱེ་ནི་ས་གཞིའི་སྟེང་ན་གར་གྱིས་རོལ་ཅིང་རྩེ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) སྨན་ཅིང་བརྗིད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིན་མཁས། །
ལྷ་ཡི་ཇ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་འཆང་སྟེ། །
སྨན་ཅིང་བརྗིད་ཆགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིན་མཁས། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་གསུང་། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་སྨན་ཅིང་བརྗིད་ཆགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་འབྲིན་པ་མཁས་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲས་ཆོས་ཀྱི་དབྱངས་སྨན་སྒྲོགས་པའི་ཤུགས་འཆང་བ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྨན་པར་སྨྲ་བ་ལ་མཁས་པ་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འབྲུག་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་གསུང་ཞེས་པོད་མཁས་ཀྱི་བླ་མ་

འབྲུག་པ་སངས་རྫོང་གྱི་གསུང་འབྲུག་སྒྲ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ལྔ་བཞུགས། །

གསུམ་པ་རྐང་བ་དང་པོ་བཞི་བར་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཚ་གདུང་རྣམ་པར་འཕྲོག་མཁས་པ། །

དབྱར་གྱི་ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུ་མ། །

མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་གིས་ཀྱང་། །

ཚ་གདུང་རྣམ་པར་འཕྲོག་ལ་མཁས་པ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་དབྱར་གྱི་ཆུ་འཛིན་ཞེས་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱོགས་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ལས་བྱུང་བའི་འཇམ་པོའི་རླུང་གིས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལོངས་ཀྱིས་སྤྱོད། །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་སྟེ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཕྱཱ་རི་ཀ་ཡང་། །

རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལོངས་ཀྱིས་སྤྱོད། །

ཅེས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕྱཱ་རི་ཀ་ཞེས་འབྲུག་པ་པད་དཀར་བ་དེས་ཀྱང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཅེས་སོ། །

བཞི་བ་རྐང་བ་གཉིས་པ་གསུམ་པར་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱའི་དབང་པོ་ཡིས། །
ཕན་པའི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛད། །
ཕན་པའི་འདོད་པ་འཇོ་བར་མཛད། །
ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་། །

ཞེས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འདོད་འཇོ་བ་ལྟར། ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་དགའ་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་བདེ་ལེགས་སུ་འཇོ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་གདུང་བ་འཕྲོག །
ཀུན་མཁྱེན་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུས་དབང་པོ་གང་། །
ཀུན་མཁྱེན་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུས་དབང་པོ་གང་། །
རྟག་ཏུ་གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་མོས་ངོར་འཆར། །

ཞེས་ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་འབྲུག་པ་པདྨ་དཀར་པོ་ཞེས་དང་། འབྲུག་པ་པད་དཀར་བ་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོའི་མོས་ངོར་རྟག་ཏུ་འཆར་བའི་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་མཁན་ཞེས་སོ། །

ལྔ་བ་རྐང་བ་གཉིས་པ་བཞི་བར་བརླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཤེས་རབ་རྣམ་པར་རྒྱས་མཛད་པ། །
ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །
མི་ཤེས་མུན་པ་ཞི་མཛད་པའི། །

ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

ཞེས་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །

སྣ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་འཇུག །

དེ་བཞིན་ཆོས་ཀུན་སྟོན་པའི་གསུང་འདི་ཡང་། །

སྣ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་འཇུག །

ཅེས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྟེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་སྟོན་པའི་གསུང་འདི་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་འཇུག་ཅེས་སོ། །

ཚྭག་པ་རྐང་བ་གསུམ་པ་བཞི་བར་བཟླས་པ་ཤེ། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཕྱི་རོལ་རིག་སྨྲའི་སྟོན་པ་དང་། །

ནང་བའི་ལུགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ། །

གདོང་བཞིའི་མཆེ་བ་ལས་འབྲུངས་པ། །

གདོང་བཞིའི་མཆེ་བ་ལས་འབྲུངས་པ། །

ཞེས་ཕྱི་རོལ་བའི་རིག་བྱེད་བཞི་སྨྲ་བའི་སྟོན་པ་ནི་ཚངས་པ་གདོང་བཞི་ཅན་ཏེ༑ དེའི་གདོང་བཞིའི་མཆེ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་བའི་རིག་བྱེད་བཞི་འབྲུངས་པ་དང་། འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཞལ་གྱི་སྒོའི་མཆེ་བ་ལས། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་འབྲུངས་པར་གྲགས་

པ་ལ་སྦྱར་རོ། །

(ཁ) རྟག་པར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་གཟིགས་ནས། །

ལྷ་བརྒྱའི་དབུས་ན་འདོད་བཞིན་ཆོས་སྟོན་པ། །

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་དུས་རྟག་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས། ལྷ་བརྒྱ་སྟེ་ལྷ་མང་པོའི་དབུས་ན་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་སྟེ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ནི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གོ་དགོས། ཡང་ལ་ལས་རྐང་བ་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཕྱི་མ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ཀྱང་། དེས་རྟག་པར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མི་མཛད་དོ། །

གཞན་རྐང་བཟླས་པའི་གཉིས་པ། ལན་གཉིས་བཟླས་པ་གསུམ་ལས།

རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པར་བཟླས་པ།

(ཀ) དཀར་ཞིང་དྲི་བཟང་དགའ་བ་སྐྱེད། །

དཀར་ཞིང་དྲི་བཟང་དགའ་བ་སྐྱེད། །

དཀར་ཞིང་དྲི་བཟང་དགའ་བ་སྐྱེད། །

དབྱངས་ཅན་པདྨ་ཟླ་བ་མཛེས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་། གཉིས་པ་པདྨ་དཀར་པོ། གསུམ་པ་ཟླ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

(བ) རབ་དཀར་མཛེས་པའི་དཔལ་ལྡན་གཉིས་སྐྱེས་དབང་། །

རབ་དཀར་མཛེས་པའི་དཔལ་ལྡན་གཉིས་སྐྱེས་དབང་། །

རབ་དཀར་མཛེས་པའི་དཔལ་ལྡན་གཉིས་སྐྱེས་དབང་། །

དབྱངས་ཅན་ཚེམས་དཀར་སྟོན་ཟླ་དང་བའི་རྒྱལ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཚེམས་དང་། གཉིས་པ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ། གསུམ་པ་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་རྐང་བ་དང་པོ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བར་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཅན། །

འཛིན་བྱེད་དག་གི་དགའ་སྟོན་དེ། །

ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཅན། །

ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཅན། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་རྨ་བྱ་དང་། གསུམ་པ་འཇའ་ཚོན། བཞི་བ་བུད་མེད་ཀྱི་མིག་ལ་སྦྱར་ནས། འདི་དག་ནི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་ནོ༔ །ཞེས་དང་།

(ཁ) བསུང་ཞིམ་དད་ལྡང་མཆོག་གིས་ཉེར་སྤྱད་འོས། །

ཁྱོད་ལུས་པད་དཀར་ཕ་རི་ཅན་དན་ཡང་། །

བསུང་ཞིམ་དད་ལྡང་མཆོག་གིས་ཉེར་སྤྱད་འོས། །

བསུང་ཞིམ་དད་ལྡང་མཆོག་གིས་ཉེར་སྤྱད་འོས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་ལ་བསུང་ཞིམ་གྱི་དྲི་དང་

རབ་ཏུ་ལྡང་བ་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཉེ་བར་སྦྱད་པར་འོས་ཞེས་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པས་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། བཞི་བས་རི་བོ་མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་པའི་ཙ་རིའི་ཙནྡན་ནམ་ཙནྡན་དཀར་པོ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྐང་བ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བར་བཟླས་བ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རྣ་བར་སྙན་ཞིང་རབ་བརྗིད་པ། །

མགྲིན་པར་སྒྲོག་པའི་དབྱངས་སྙན་པོ། །

མགྲིན་པར་སྒྲོག་པའི་དབྱངས་སྙན་པོ། །

མགྲིན་པར་སྒྲོག་པའི་དབྱངས་སྙན་པོ། །

ཞེས་རྣ་བར་སྙན་ཞིང་བརྗིད་པའི་མགྲིན་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་སྙན་པ་དེ་ནི། རྐང་བ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། གསུམ་པ་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས། བཞི་བ་བྱ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་དབྱངས་ལ་སྦྱར་བའོ། །

(ཁ) ཁྱོད་ཞལ་རི་བོང་ཅན་དང་པདྨ་དཀར། །

མཚར་སྡུག་ཆ་རྫོགས་ཀུན་དགའི་རོ་དང་ལྡན། །

མཚར་སྡུག་ཆ་རྫོགས་ཀུན་དགའི་རོ་དང་ལྡན། །

མཚར་སྡུག་ཆ་རྫོགས་ཀུན་དགའི་རོ་དང་ལྡན། །

ཞེས་རྐང་བ་གཉིས་པས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་ཞལ་མཚར་སྡུག་མཛེས་པའི་ཆ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་བའི་རོ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་རྐང་བ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཟླ་བ་དང་། བཞི་བའི་སྐབས་པདྨ་དཀར་པོ་ལ་སྦྱར་བའོ། །

གཞན་རྐང་བཟླས་པའི་གསུམ་པ། ལན་གསུམ་བཟླས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། །

འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། །

འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། །

འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྐད་བ་དང་པོས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། སྐད་བ་གཉིས་པས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་པདྨོ་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད། གསུམ་པས་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཀུ་མུད་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བཞི་བས་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་མུན་པ་སེལ་ཏེ་སྣང་བ་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) དཀར་མཛེས་འགྲོ་བའི་དཔྱིད་ཀྱུར་པདྨ་དཀར། །

དཀར་མཛེས་འགྲོ་བའི་དཔྱིད་ཀྱུར་པདྨ་དཀར། །

དཀར་མཛེས་འགྲོ་བའི་དཔྱིད་ཀྱུར་པདྨ་དཀར། །

དཀར་མཛེས་འགྲོ་བའི་དཔྱིད་ཀྱུར་པདྨ་དཀར། །

ཞེས་སྐད་བ་དང་པོས་པདྨ་དཀར་པོ་དང་། གཉིས་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས། གསུམ་པས་རིགས་ལྡན་པད་དཀར། བཞི་བས་འབྲུག་པ་པད་དཀར་ལ་སྦྱར་བའོ། །

ཚིགས་བཅད་བརླས་པ།

༄ ཚིགས་བཅད་བརླས་པ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལན་གཉིས་སུ་བརླས་པས་དོན་སོ་སོར་སྟོན་པ་རྒྱ་དཔེ་ལས་གསལ་ཞིང་། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་དེ་འདྲ་བའི་ཟུང་ལྡན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཧ་ཅང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཚིག་དོན་གྱི་རོ་ཉམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་

སོ་སོར་རྟོགས་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་བརྡའི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་དཀའ་ནའང་། དོན་ཐོབ་ཙམ་མམ་རྒྱ་དཔེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི།

(ཀ) མིག་ལ་དཔལ་སྐྱེར་མཛེས་པའི་སྐུ། །

རྣ་བར་སྙན་པའི་དབྱངས་སྒྲོག་མཁན། །

ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། །

ཟླ་བའི་སྤྲིན་ཟླ་ཨེ་མ་མཚར། །

མིག་ལ་དཔལ་སྐྱེར་མཛེས་པའི་སྐུ། །

རྣ་བར་སྙན་པའི་དབྱངས་སྒྲོག་མཁན། །

ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། །

ཟླ་བའི་སྤྲིན་ཟླ་ཨེ་མ་མཚར། །

ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བུད་མེད་མཛེས་མ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཁ) གཅིག་ཏུ་འཕན་མེད་ས་འཛིན་ཆེན་པོའི་མདུན། །

དུས་ཀུན་འཁྱོག་པོར་བགྲོད་པའི་ལྟེ་གཉིས་པ། །

ལྟར་སྣང་ཁ་དོག་ཙམ་གྱི་མཛེས་པ་ལ། །

ཡིད་བརྟན་འཆའ་བར་འདོད་པ་དེ་གླུན་པོ། །

གཅིག་ཏུ་འཕན་མེད་ས་འཛིན་ཆེན་པོའི་མདུན། །

དུས་ཀུན་འཁྱོག་པོར་བགྲོད་པའི་ལྟེ་གཉིས་པ། །

ལྟར་སྣང་ཁ་དོག་ཙམ་གྱི་མཛེས་པ་ལ། །
ཡིད་བརྟན་འཆའ་བར་འདོད་པ་དེ་བླུན་པོ། །

ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལན་གཉིས་བཟླས་པའི་དང་པོའི་སྐབས་སུ། གཅིག་ཏུ་འཕན་མེད་དམ་སྐྱོན་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་རི་བོ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ། དུས་ཀུན་ཏུ་འཁྱོག་པོར་འགྲོ་བའི་ལྕེ་གཉིས་པའམ་དུག་སྦྲུལ་གྱི་ཁ་དོག་གི་མཛེས་པ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་འཆའ་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་བླུན་པོ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། ཀླད་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ། དུས་ཀུན་ཏུ་འཁྱོག་པོར་བསྒྲོད་པའི་འཁྱོག་འགྲོ་མའམ་བུད་མེད་ལྕེ་གཉིས་མ་ཕྲ་མ་མཁན་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཛེས་ཆས་ཁ་དོག་དང་སྐྱེ་གཟུགས་ཅི་ཙམ་ལེགས་ནའང་། དེའི་མཛེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་འཆའ་བ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བླུན་པོ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་གཉིས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས། འདིར་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་གྱི་བློན་པོ་ཕྲ་མ་མཁན་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་བུད་མེད་ལ་སྦྱར་ན་འཐེག །འཕན་ནི་སྐྱོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་དུ་བཤད། དེ་ལྟར་ཀླད་པ་བཟླས་པ་དང་། ཚིགས་བཅད་བཟླས་པ་གང་ལའང་བསྐྱར་བཟླས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཉོས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སྟན་པའི་ཚིག་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉོས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ།

༄ ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་ནི། ཀླད་པ་བཞི་གའི་ཡིག་གཟུགས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་པར་མ་ཟད། ཀླད་པ་རེ་རེ་ལའང་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་པའི་ཟུང་ལྡན་མིང་ཚིག་གཞན་

གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས། འདི་ནི་གོང་གི་རྐང་བ་ལན་གསུམ་བཟླས་པའི་ཟུང་ལྡན་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདིའི་རྐང་བ་རེ་རེའང་ཟུང་ལྡན་གཟུགས་གཅིག་པ་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆོད་པར་ཡོད་པས། སྔ་མ་ལ་དེ་མི་དགོས་སོ། །འདིའི་ཚིག་རྐང་བཞི་ག་རྣམ་པ་གཅིག་པ་དང་། རྐང་བ་རེ་རེ་ལའང་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་པར་ཡོད་པས་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བར་མ་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ནམ། ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་རྐང་བ་རེ་རེས་བརྗོད་དོན་ཐ་དད་པ་རེ་སྟོན་དགོས་པ་སྔ་མ་རྣམས་དང་འདྲ། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དྲི་མེད་རབ་གསལ་དྲི་མེད་གསལ། །

དྲི་མེད་རབ་གསལ་དྲི་མེད་གསལ། །

དྲི་མེད་རབ་གསལ་དྲི་མེད་གསལ། །

དྲི་མེད་རབ་གསལ་དྲི་མེད་གསལ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་ལ་དྲི་མེད་རབ་གསལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ཚར་བརྒྱད་བར་མ་ཆད་དུ་བརྗོད་པའི་དང་པོས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པས་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། བཞི་བས་དྭངས་པའི་མཚོ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ལྔ་བས་ཟླ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དྲུག་པས་ཉི་མ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། བདུན་པས་སྨྱུན་རས་གཟིགས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། བརྒྱད་པས་མེ་ལོང་དྲི་མ་མེད་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

("བ[1])དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་བ། །

དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་བ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༠ ཡིག་ཕྲེང་ཐོག་ ༦ ནས། ག * བ

དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་བ། །
དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་བ། །[1]

ཞེས་སྒྲ་གཟུགས་འདྲ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་བ་རེ་རེར་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཁྱོད་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཟུང་ལྡན་བར་མ་ཆོད་དུ་ཡོད་པས། རྐང་བ་དང་པོས་དབང་ཕྱུག་མཆོག་བརྙེས་ཞེས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ། རྐང་བ་གཉིས་པས་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྲིད་ཞིའི་རྒུད་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རང་གཅེས་འཛིན་ལས་རྒྱལ་བ། རྐང་བ་གསུམ་པས་འཇམ་པའི་དབྱངས་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ཐས་ཀྱི་རྐྱོལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ། བཞི་བས་གསང་བའི་བདག་པོ་བདུད་ཀྱི་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒུད་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཡང་སྟོན་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་མ། བརྒྱ་བྱིན། དབང་ཕྱུག་བཞི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་སྟོན་པ། ཚངས་པ། ཁྱབ་འཇུག་འཁོར་བསྒྱུར་བཞི་ལ་སྦྱོར་བའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

ལྔ་བ། བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན།

༄ བསྲེས་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཟུང་ལྡན་སྣ་ཚོགས་པ་བསྲེས་ཏེ༑ ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ། བསྲེས་པའམ་འདྲེ་བའི་ཟུང་ལྡན་ཞེས་ཟེར། དཔེར་ན་རྒྱ་དཔེའི་རྐང་བ་དང་པོར། ཛྙ་ནཱ་ཛྙ་ནཱ་ཞེས"བར[2]་མ་ཆོད་པ། རྐང་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ། བྷུ་ཛ་ཞེས་པ་མཐའ་ཐོག་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༠ དང་ ༡༢༡ ན།   * དཔྱིའི་དགོངས་རྒྱན་དུ་རྐང་བ་བཞི་གའི་མཐར་བ་ཡིག་མེད་ལ། འདི་ལྟར་བ་ཡིག་ཡོད་པར་བྱས་ན་ཟུང་ལྡན་ཆེན་པོའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མི་འགྱུར་སྙམ།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༡ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། པར   * བར

སྦྱར་བ། རྐང་བ་གཉིས་པའི་བར་དུ། མ་ཧཱི་ཞེས་"བར[1]་ཆོད་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ། ཀྲ་མླ་ཞེས་པའི་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང་། གསུམ་པའི་བར་དུ། ས་ཧ་ཞེས་ཆོད་ཅིང་མ་ཆོད་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ལ། ར་ཡོ་ཞེས་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང་། བཞི་བའི་བར་དུ། རྒྱ་ར་ཞེས་བར་ཆོད་པའི་ཟུང་ལྡན་སོགས་བསྲེས་ནས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མཛད་བཟང་མཆོག་གིས་མཆོག་དམན་འགྲོ་འདྲེན་མཛད། །
མཛད་བཟང་སྤྲེལ་མཁས་མཁས་མཆོག་དབུས་ན་བཙུན། །
"བཙུན[2]་བཙུན་ཟས་གཙང་རིགས་འཁྲུངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །
མཁྱེན་བརྩེའི་དཔལ་གྱུར་དཔལ་ལྡན་ཤཱཀྱའི་གཙོ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་དབུས་སུ། མཆོག་ཅེས་པའི་བར་ཆོད་དང་། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར། མཛད་ཅེས་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང་། གཉིས་པའི་དབུས་སུ། མཁས་མཁས་ཞེས་པའི་བར་མ་ཆོད་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར། བཙུན་ཞེས་པའི་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་བར། མཁྱེན་ཅེས་མཐའ་ཐོག་སྦྱར་བ་དང་། བཞི་བའི་དབུས་སུ་དཔལ་ཞེས་བར་ཆོད་ཀྱི་ཟུང་ལྡན་བསྲེས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་མཆོག་གིས་མཆོག་དམན་གྱི་"གདུལ[3]་བྱ་ཀུན་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འདྲེན་པར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་འགྲོར་དགེ་བའི་མཛད་བཟང་སྤྲེལ་མཁས་དགྲ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༢༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། པར * བར
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༢༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། མཙུན * བཙུན
3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༨༢༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། དདུལ * གདུལ

བཅོམ་སོགས་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བཙུན་པར་བཞུགས་པ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་རིགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ཞེས་སོ། །

(ཁ) མཛེས་པ་མཛེས་པའི་ནང་ནས་མཛེས་པ་མཛེས་པའི་དཔྱིད་ཕུལ་བྱུང་། །

ཕུལ་བྱུང་དམ་པའི་རྟེར་འཛིག་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་མཛེས་མ། །

མཛེས་མ་ཁྱོད་གསུང་སྐད་ཚིག་གསུང་སྐད་དམ་ཆོས་སྒྲ་དབྱངས་ཅན། །

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སྲིད་ཞིའི་ལྷ་མོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལགས་སོ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོར། མཛེས་ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་གཉིས་དང་། དང་པོ་དང་གཉིས་པར། ཕུལ་བྱུང་ཞེས་མཐའ་ཐོག་སྒྱུར་བ་དང་། གཉིས་པར། དམ་པའི་ཞེས་པའི་བར་ཆོད་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར། མཛེས་མ་ཞེས་པ་མཐའ་ཐོག་སྒྱུར་བ་དང་། གསུམ་པར། སྐད་ཞེས་པར་ཆོད་དང་། གསུམ་པ་བཞི་བར། དབྱངས་ཅན་ཞེས་མཐའ་ཐོག་སྒྱུར་བ་དང་། བཞི་བར། ལྷ་མོ་ཞེས་པའི་ཟླུང་ལྡན་བར་ཆོད་པ་སོགས་དུ་མ་བསྲེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། མཛེས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་མཛེས་པ་དེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཛེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་ཡང་རྟེར་འཛིག་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་མཛེས་པའི། མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་སྐད་ཚིག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཅན་ཏེ། མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གསུང་གི་མཛད་པ་ལས་མཆོག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་སྲིད་ཞིའི་ལྷ་མོ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་

པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ལེགས་ལེགས་རྣམ་དཔྱོད་ག་བུར་ཆུ་འཐུང་གསར། །
གསར་དུ་འཛུམ་པའི་འཛུམ་ཞལ་གྲོལ་བའི་ངག །
ངག་དབང་དབྱངས་སྙན་སྙན་པའི་འབྲུག་སྒྲའི་དཔལ། །
དཔལ་དུ་འཛོ་བའི་དགེ་ལེགས་ལེགས་པར་བསྐྲུན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣ གཉིས་པ། བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན།

༈ བཟློག་པའི་ཟུང་ལྡན་ནི། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་བ་དང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཁ་ཚང་། གང་ཡང་རུང་བའི་ཡི་གེ་ལུགས་འབྱུང་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསྐོར་བའི་རྐང་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་འགྲུབ་ཅིང་གཞན་ཡང་གཟུགས་མཚུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཟུང་ལྡན་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཟུང་ལྡན་ལུགས་ལས་བཟློག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་བ་བཟློག་པ། ཚིག་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རངས་པོ་བཟློག་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་རྐང་བ་བཟློག་པ་ནི། ཚིགས་རྐང་དང་པོ་དེ་ཉིད་ལུགས་ལས་བཟློག་པས། དེའི་རྐང་བ་གཉིས་པ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ་དཔེའི། ཡཱ་མ་ཀཱ་ཤ་ཀྲི་ཀཱ་ཡཱ་སཱ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་དེའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལས་བཟློག་པས་དེའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པ། སཱ་ཡཱ་ཀཱ་ཀྲི་ཤ་ཀཱ་མ་ཡཱ་ཞེས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཀར་མོ་ལྷ་མཆོག་མཛེས་པ་ལྡན། །
ལྡན་པ་མཛེས་མཆོག་ལྷ་མོ་དཀར། །
ལེགས་ལྡན་བདེ་བ་སྟེར་གྱི་དཔལ། །

དཔལ་གྱི་སྟེར་བ་བདེ་ལྡན་ལེགས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསྒྲུགས་པས་རྐང་བ་གཉིས་པ་འགྲུབ་ཅིང་། རྐང་བ་གསུམ་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསྒྲུགས་པས། རྐང་བ་བཞི་བ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་ལྷ་མཆོག་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ་མཛེས་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་ཁྱོད་ནི། ལེགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་དཔལ་ལམ་མཆོག་སྟེ། མཆོག་གི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བདེ་དགའ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལགས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ཐར་བ་གྲུབ་དང་མཁས་པའི་རིག་ཉིད་དེ། །

དེ་ཉིད་རིག་པས་མཁས་དང་གྲུབ་པ་ཐར། །

འཁྲུལ་བ་ལྡུན་དང་བྱིས་པས་རྟོགས་མི་སྲིད། །

སྲིད་མི་རྟོགས་པས་བྱིས་དང་ལྡུན་པ་འཁྲུལ། །

ཞེས་རྐང་བ་བཟློག་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཚིག་དོན་ནི། ཐར་བ་གྲུབ་པ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིག་པས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རིག་པའམ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐར་བ་གྲུབ་པ་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་འདིར་སྣང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ལྡུན་པོ་དང་བྱིས་པས་རྟོགས་མི་སྲིད་ལ། སྲིད་པའམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་རང་མཚང་དེ་མ་རྟོགས་པས་ན། བྱིས་པ་དང་ལྡུན་པོ་མཐའ་དག་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་བྱིས་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ཐལ་བ་ལ་གོ་དགོས།

ཡང་ན། གྲགས་དབང་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ངག་ན་གསལ། །

གསལ་ན་ངག་བཤད་ལེགས་པའི་མཁས་དབང་གྲགས། །

སྔན་ཚིག་དབྱངས་ལྡན་དོན་གྱི་ཉམས་མཚར་ཆེ། །

ཆེ་མཚར་ཉམས་ཀྱི་དོན་ལྡན་དབྱངས་ཚིག་སྔན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློག་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་རྐང་པ་བཞིའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཟླུགས་པས། རྐང་པ་བཞི་པ་འགྲུབ་པ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཟླུགས་པས། རྐང་པ་གསུམ་པ་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་བཟློགས་པས་ཕྱེད་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རབ་ཕྲ་ལུས་ལྡན་རིང་དཀུས་མིག །

གདོང་བའི་མཛེས་པ་འདོད་པའི་རྟེན། །

རྟེན་པའི་འདོད་པ་མཛེས་པའི་གདོང་། །

མིག་དཀུས་རིང་ལྡན་ལུས་ཕྲ་རབ། །

ཅེས་རྐང་པ་དང་པོའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཟླུགས་པས་རྐང་པ་བཞི་པ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཟླུགས་པས། རྐང་པ་གསུམ་པ་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་ཕྲ་བའི་ལུས་ཀྱི་མཉེན་ལྡེམ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། རིང་དཀུས་ཏེ་དཀུས་རིང་བའི་མིག་གིས་གདོང་ལེགས་པར་མཛེས་པའི་ལུས་ཕྲ་མ་ནི་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འདོད་པ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཛེས་པའི་གདོང་གི་མིག་དཀུས་རིང་བ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཕྲ་མ་ནི་འདོད་པ་བསྟེན་བྱའི་ཡུལ་རབ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

(ཁ) རྟེན་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འགྲུབ་ལ་མེད་བཞིན་སྣང་། །
དངོས་ཀུན་དེ་ཉིད་སྟོང་སྟེ་ཟབ་དོན་རིག །
རིག་དོན་ཟབ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀུན་དངོས། །
སྣང་བཞིན་མེད་ལ་འགྲུབ་ཉིད་དེ་ཕྱིར་རྟེན། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་བཟློག་ཚུལ་སྤྱ་མ་དང་འདྲའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྟོང་བ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་བློ་འགྲུབ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་དེ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་སྟེ་འདི་རྟོགས་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ་རིག་པའི་དོན་དེ་ནི་ཧ་ཅང་ཟབ་པ་སྟེ་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་ན༑ སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན། སྣང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་འགྲུབ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། མཁས་ཤིང་རྟོགས་པར་འདོད་ན་བསླབ་པར་བརྩོན། །
དོན་རབ་གསུངས་པའི་མཁས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གཞུང་། །
གཞུང་འགྲེལ་དཀའ་བའི་མཁས་པའི་གསུང་རབ་དོན། །
བརྩོན་པར་བསླབ་ན་འདོད་པར་རྟོགས་ཤིང་མཁས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རངས་བོ་བཟློག་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་

བ་བཞི་གའི་ཡི་གེ་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་གི་མཇུག་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སླར་ཡང་བཀླགས་པས། བརྗོད་དོན་ཟ་དད་པའི་ཚིག་རྐང་བཞི་འགྱུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རྒྱས་མཛེས་གསལ་བ་ཟླ་ཤེལ་མཆོག །

མཛེས་ལྡན་གཙོ་མོའི་བུ་སྡུག་སྙིང་། །

གཡོན་མིག་ཟུར་མཛེས་དཀར་ཟླའི་སྤྱན། །

ལུས་མེད་སྙེད་ཕྲ་མདའ་རྣོ་ངར། །

ཚིག་རྐང་འདི་བཞིའི་མཇུག་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཀླགས་པས། སླར་ཡང་ཚིག་རྐང་བཞི་འགྱུབ་སྟེ།

ངར་རྣོ་མདའ་ཕྲ་སྙེད་མེད་ལུས། །

སྤྱན་ཟླའི་དཀར་མཛེས་ཟུར་མིག་གཡོན། །

སྙིང་སྡུག་བུ་མོའི་གཙོ་ལྡན་མཛེས། །

མཆོག་ཤེལ་ཟླ་བ་གསལ་མཛེས་རྒྱས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

སྔ་མའི་ཚིག་དོན་ནི། ཉ་རྒྱས་མཛེས་ཤིང་གསལ་བའི་ཟླ་ཤེལ་མཆོག་སྟེ་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། མཛེས་པ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཀུན་གྱི་གཙོ་མོའི་སྙིང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པའམ་སྙིང་དང་འདྲ་བའི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མས། གཡོན་དུའམ་ཡོན་པོར་ལྟ་བའི་མིག་ཟུར་གྱི་འོད་ཀྱི་མཛེས་པ་ནི། དཀར་པོ་ཟླ་བའི་སྤྱན་ཏེ། དེ་དང་འདྲ་བའི་ལུས་མེད་དམ་ལྷའི་བུ་མོ་སྙེད་ཕྲ་མའི་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གི་མདའ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ངར་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། ངར་ཞིང་རྣོ་བའི་མདའ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་རྙེད་པ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་སྤྱན་ཟླའམ། དེ་དང་འདྲ་བའི་ལུས་ཕྲ་མས་དཀར་མཛེས་ཟུག་མིག་གི་འོད་ཞགས་རྣོ་ངར་ཅན་

གཡོན་དུ་འཕེན་ཞིང་། སྙིང་ལ་སྡུག་པའི་བུ་མོ་དེའི་མཛེས་པའི་མཚན་མ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་གདོང་གི་མཛེས་པ་ནི། མཛེས་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཆུ་ཤེལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ་ཟླ་བ་རྒྱས་པ་ལྟར་མདངས་གསལ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ཤེས་པར་ལྡན་པ་མཛེས་ཤིང་མཁས་ལ་གསལ། །

བཙུན་ན་དུལ་དང་དེས་ལ་ཞི་ཞིང་འཛུམ། །
ཁེངས་ཤིང་ཆགས་ལ་ནོར་འདོད་ངན་ལ་སྤང་། །
ཟླུན་པས་འབྲུལ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མིན། །

ཞེས་ཚིག་རྐང་བཞིའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསླུགས་པས། སླར་ཡང་ཚིག་རྐང་བཞི་འགྲུབ་སྟེ།

མིན་པ་མཐོང་ཉིད་དེ་ཕྱིར་འབྲུལ་པས་ཟླུན། །
སྤང་ལ་ངན་འདོད་ནོར་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁེངས། །
འཛུམ་ཞིང་ཞི་ལ་དེས་དང་དུལ་ལ་བཙུན། །
གསལ་ལ་མཁས་ཤིང་མཛེས་པ་ལྡན་པར་ཤེས། །ཞེས་སོ། །

སྤྱི་མའི་དོན་ནི། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བླང་དོར་རྣམ་པར་དབྱོད་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ནང་དུ་མཛེས་ཤིང་། མཁས་པའང་ཡིན་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱང་གསལ། སྤྱོད་པ་བཙུན་ན་རང་སེམས་ཀྱང་དུལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ༑ སེམས་དུལ་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པའང་ཞི་ཞིང་དུལ་བའམ་འཛུམ་པོར་འགྱུར་རོ༑ །ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་སྟེ་ཁེངས་ཤིང་འདོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ལ། རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་ངན་ཞིང་སྡང་སེམས་ཅན་དེ་ནི།

མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་ནའང་། བླུན་པོ་རྣམས་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་བས་ཕྱིར་དེས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དེ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དངོས་མཐོང་བ་མེད་པ་སྟེ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཡང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཀོད་པའི་དོན་ནི། བྱ་བ་ངན་པའམ་སྐྱོན་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་། བྱ་བ་བཟང་པོ་སྟེ་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བཟང་ངན་དང་སྐྱོན་ཡོན་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པས་ན་བླུན་པོ་ཞེས་བྱ། དེ་འདྲའི་བླུན་པོ་དང་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་ལ་སྡང་ཞིང་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕོ་ན་ལ་ཆགས་ཤིང་ཁེངས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཡང་སེམས་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་ཞི་ལ་དེས་ཀྱང་སྒོ་གསུམ་དུལ་བ་དང་སྤྱོད་ལམ་བཙུན་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་བློ་གྲོས་གསལ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་ བླང་དོར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ནང་དུའང་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཤེས་རབ་མཆོག་མེད་སྐྱོན་ལྡན་བློ་ཆུང་ན། །
གནས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མི་སློབ་རང་དོན་མཆོག །
མི་འདོད་མཁས་སློབ་བརྩོན་བྲལ་བློ་སེམས་ཁེངས། །
གཙོ་སྨྲངས་སློབ་ལ་མི་འདོད་མཁས་མིན་བླུན། །

ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་བཞིའི་ཡི་གེ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསྒྲུགས་པས་སླར་ཡང་ཚིག་རྐང་བཞི་འགྲུབ་པ་སྟེ།

བླུན་མིན་མཁས་འདོད་མི་ལ་སློབ་སྨྲངས་གཙོ། །
ཁེངས་སེམས་བློ་བྲལ་བརྩོན་སློབ་མཁས་འདོད་མི། །

མཆོག་དོན་རང་སློབ་མི་བཞིན་ཚུལ་ལ་གནས། །
ན་ཚུང་བློ་ལྡན་སྐྱོན་མེད་མཆོག་རབ་ཤེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། [1] བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོན་པ།

རྒྱ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོན་པ་ལ། བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་བ་དང་། འཁོར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེ་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྒྱ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས། །
གཅིག་གིས་བར་ཆོད་གཟུགས་གཅིག་ཉིད། །
དེ་ནི་བྱ་དཀའི་དེ་ཉིད་རིག །
བ་ལང་གཅིན་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་དཔེར། །

ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དེ་རྐང་བ་གཉིས་རེ་སྟེང་འོག་ཏུ་བརྩེགས་ཤིང་བློག་པའི་ཚེ་རེ་ཨུ་མིག་སྟེང་མའི་ཡི་གེ་ཐོག་མ་དེ་དང་པོར་བློག དེ་ནས་འོག་མའི་ཡིག་འབྲུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟེང་གི་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་པ་བཀླགས་པས་ཡི་གེ་རེ་རེ་བར་ཆོད་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་ཡི་གེ་གཟུགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྟེང་འོག་འཁྱོག་འཁྲོས་སུ་བཀླགས་པས་རྐང་བ་དང་པོ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པར་འབབ་པ་དང་། རྐང་བ་གཉིས་པ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚིག་རྐང་དང་པོར་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ། བ་ལང་གཅིན་གྱི་བྱ་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བ་ལག་གི་གཅིན་བཏང་བ་ལྟར་ཕར་འཁྱོག་ཚུར་འཁྱོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༼༣༡༽ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། བདུན་པ། * གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་གཉིས་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་ལེགས་པས་བཅོས་སོ།།

ལ་དཔེ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས། ཡང་འདི་ལ་གླང་པོའི་འགྲོས་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་འབྲུག་སྦྲུལ་གྱིས་མི་འཐད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བརྗོད་ནི། རྩ་བའི་རྒྱུ་དཔེར།

མ	ད	ནོ	མ	དི	ཧླ	ཀླཱི	ཊླ
མ	དེ	ནོ	ཡ	དི	ཏ	ཀླཱི	ཊ
མ	བ	ཀླཱ	སྦོ	ཛ	ཡེ	ད	ཡཾ
མ	ཊ	ཀླཱ	ཡླཾ	ཛ	ལིཾ	ད	ཧྲེ

འདིའི་གློག་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཚང་འདྲའི་མིག་ལྡན་ཟླུར་མིག་གི །
མཆོན་གྱིས་འདོད་པ་འདི་རྒྱལ་ཏེ། །
གལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་སྡིག་ཟད་ནས། །
འདོད་པ་ལ་ནི་ཐལ་མོ་སྦྱོར། །

ཞེས་ཚངས་གིས་སྨྲས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཟེམ་བུར་ལྟ་བའི་མཛེས་མའི་ཟླུར་མིག་གི་མཆོན་གྱིས། འདོད་པ་འདི་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་ཀུན་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཟླུར་མིག་གི་མཐུ་ལས་མཛེས་མ་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཆགས་པས་གདུང་བའམ་སྡིག་པ་ཟད་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་འདོད་ལྡན་མ་ཁྱོད་ལ་བདག་གི་འདོད་པ་བསྐང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་མོ་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་སོ། །

དཔེར་བརྗོད་ནི། (ཀ)

དུས	གསུམ	རྒྱལ	མཆོག	བདག	ཉིད	དཔལ
དུས	ཀུན	རྒྱལ	སྲས	བདག	པོ	དཔལ
འཛམ	དབྱངས	ཟླ	མ	རབ	ཏུ	མཁས
འཛམ	མགོན	ཟླ	ན	རབ	མཛེས	མཁས

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ན།

ཀུན	དགའི	དཔལ	སྙེར	མཛེས	སྡུག	ཟླ	གཞོན	མདངས
ཀུན	གསལ	དཔལ	འབར	མཛེས	པའི	ཟླ	ཤེལ	མདངས
རབ	དཀར	མཛེས	པའི	འོད	སྣང	འཁྱུད	བཞིན	མཛེས
རབ	རྒྱས	མཛེས	སྡུག	འོད	ཀྱིས	འཁྱུད	པས	མཛེས

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྔེ་གློག་ཚུལ་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་ལ"ཕྱེད་འཁོར་དང་ཀུན་འཁོར་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ཕྱེད་འཁོར་ལ་[1]མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་འཁོར་ན། །

ཕྱེད་དུ་འཁོར་བ་ཞེས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྐང་བ་བཞི་པོ་བརྩེགས་མར་བྲིས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་སྔ་མའི་སྙེང་གི་ཐིག་ཕྲེང་དང་པོ་ཐད་ཀར་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཀླགས་པ་དང་། དེའི་རེའུ་མིག་དང་པོ་ནས་ཐུར་དུ་བཀླགས་པ་འདྲ་ཞིང་། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་སྙེང་གི་ཐིག་ཕྲེང་དང་པོ་མཐའ་ནས་དཀྱུས་སུ་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཀླགས་པ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་སྙེང་གི་རེའུ་མིག

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༣༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། * མ་ཕྱིའི་མཚམས་འདིར་ས་བཅད་ཆད་པ་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་ཁ་གསབ་བྱས་འདུག་པ་ལྟར། འདིར་ཁ་གསབ་བྱས་ཡོད།

མཐའ་མ་ནས་ཐུར་དུ་གློག་པ་འདྲ་བ་ལྟར་རེའུ་མིག་ཕྱེད་སྔ་ཕྱི་ཀུན་ལ་འདྲ་བས་ཕྱེད་སྔ་མ་དཀྱུས་དང་འོག་ཏུ་འཁོར་ཞིང་། ཕྱེད་ཕྱི་མ་མཐའ་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་འཁོར་བ་ལ་ཕྱེད་འཁོར་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དཔེར་བརྗོད། (ཀ)

ངག	དབང	དབྱངས	དགའ	རྒྱས	རབ	རིག	བློ
དབང	ཕྱུག	ཅན	ལྡན	གསལ	ཡངས	པ	རིག
དབྱངས	ཅན	ལྷ	མཆོག	དཔྱོད	རྣམ	ཡངས	རབ
དགའ	ལྡན	མཆོག	འཕེལ	ལྡན	དཔྱོད	གསལ	རྒྱས

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཡང་ན།

སྨྲ	མཁས	ཀུན	མཁྱེན	སྟོན	རབ	དབྱངས	གསུང
མཁས	དབང	མཁྱེན	མཆོག	འཇིགས	སྟོན	ལེགས	དབྱངས
ཀུན	མཁྱེན	མཚན	མངའ	མཆོག	གྲགས	སྟོན	རབ
མཁྱེན	མཆོག	མངའ	བདག	ལྡན	མཆོག	འཇིགས	སྟོན

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་སྔར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འཁོར་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བ་ན། །
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པར་འདོད། །

ཅེས་ཚིག་རྐང་བཞི་བརྩེགས་པའི་རེའུ་མིག་གི་རྐང་བའི་ཕྱེད་ཕྱེད་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཏུ་འཁོར་ཚུལ་སོགས་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་མ་ཟད། འོག་ནས་ཀྱང་རྐང་བའི་

ཕྱེད་གཡས་གཡོན་བཟློག་སྟེ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཏུ་བཀླགས་པའི་ཚིག་རྣམས་འདྲ་ཞིང་མདོར་ན་གང་ནས་གང་དུ་བཀླགས་ཀྱང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟེང་འོག་གི་ཟུར་ནས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་ཏུ་གློག་པའི་ཚུལ་དང་། དབྱངས་གསལ་ངེས་པ་སོགས་ཀུན་འཁོར་ཡོད་ཚད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི། (ག)

ཚེ	དབང	དོན	འགྲུབ	འགྲུབ	དོན	དབང	ཚེ
དབང	ཕྱུག	ལེགས	དོན	དོན	ལེགས	ཕྱུག	དབང
དོན	ཀུན	ལ	དབང	དབང	ལ	ཀུན	དོན
འགྲུབ	དོན	དབང	ཚེ	ཚེ	དབང	དོན	འགྲུབ

ཞེས་སྟེང་འོག་དང་གཡས་གཡོན་སོགས་གང་ནས་གང་དུ་བཀླགས་ཀྱང་ཚོག་པས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྦྱོར་བསྒྲིགས་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གཞིར་བྱས་ནས་གོང་གི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་མེད་པའི་མིང་ཚིག་ཁོ་ན་བསྒྲིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ་སྨྲ་མི་དགོས། འོན་ཀྱང་ཚིག་རྐང་འདི་དག་གི་ཕྱེད་སྨ་ཕྱིའི་ཐད་ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་བཀླག་ཚུལ་དང་། སྟེང་འོག་ཏུ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་བཀླག་ཚུལ་ལ། མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དཀྱུས་གླུ་ལྷར་གྱི་ཀུན་འཁོར་དང་ཕྱེད་འཁོར་འབྲི་ཚུལ་རྒྱ་གཞུང་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ། རྗེ་བོད་མཁས་པའི་བ་ལང་གཅིན་དང་།

ཕྱེད་འཁོར། ཀུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱ་དཔེའི་བསྒྲིགས་"སྔངས[1]་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་ཡང་། སྤྱིར་བྲ་དཀའ་བའི་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། ཡི་གེ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་སྐད་དུ་འོང་དཀའ་བས། རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེའི་དཔེར་བརྗོད་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་གཞིགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྲ་དཀའ་སླའི་རིགས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེད་འཁོར་དང་ཀུན་འཁོར་གྱི་བཀླག་ཚུལ་ལམ་འཁོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་རྩལ་དང་། རིག་པའི་འཕྲུལ་ལས་ཐོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

དཀྱེས་གླུ་ལྷར་གྱི་ཀུན་འཁོར་གྱི་དཔེ་བརྗོད་ནི།

དཀར	མཛེས	དག	དབང	ལྷ	མཆོག	དཔལ	མཆོག	ལྷ	དབང	དག	མཛེས	དཀར
མཛེས	ལྡན	སྣན	ལེགས	མཆོག	གྲུར	ལྡན	གྲུར	མཆོག	ལེགས	སྣན	ལྡན	མཛེས
དག	སྣན	དབྱངས	ལྡན	ཀུན	མཁྱེན	མཆོག	མཁྱེན	ཀུན	ལྡན	དབྱངས	སྣན	དག
དབང	ལེགས	ལྡན	པའི	མཛེས	པ	མངའ	པ	མཛེས	པའི	ལྡན	ལེགས	དབང
ལྷ	མཆོག	ཀུན	མཛེས	དཔལ	ལྡན	མཚན	ལྡན	དཔལ	མཛེས	ཀུན	མཆོག	ལྷ
མཆོག	གྲུར	མཁྱེན	པ	ལྡན	པས	བཟང	པས	ལྡན	པ	མཁྱེན	གྲུར	མཆོག
དཔལ	ལྡན	མཆོག	མངའ	མཚན	བཟང	རྒྱན	བཟང	མཚན	མངའ	མཆོག	ལྡན	དཔལ
མཆོག	གྲུར	མཁྱེན	པ	ལྡན	པས	བཟང	པས	ལྡན	པ	མཁྱེན	གྲུར	མཆོག
ལྷ	མཆོག	ཀུན	མཛེས	དཔལ	ལྡན	མཚན	ལྡན	དཔལ	མཛེས	ཀུན	མཆོག	ལྷ
དབང	ལེགས	ལྡན	པའི	མཛེས	པ	མངའ	པ	མཛེས	པའི	ལྡན	ལེགས	དབང
དག	སྣན	དབྱངས	ལྡན	ཀུན	མཁྱེན	མཆོག	མཁྱེན	ཀུན	ལྡན	དབྱངས	སྣན	དག
མཛེས	ལྡན	སྣན	ལེགས	མཆོག	གྲུར	ལྡན	གྲུར	མཆོག	ལེགས	སྣན	ལྡན	མཛེས
དཀར	མཛེས	དག	དབང	ལྷ	མཆོག	དཔལ	མཆོག	ལྷ	དབང	དག	མཛེས	དཀར

འདིའི་བཀླག་ཚུལ་ནི་གཡས་ཀྱི་རེ་ཚུ་མིག་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལུགས་

---

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༣༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༡ ན། སྔེང * སྔངས

འབྱུང་དུ་གློག་པ་དང་། གཡོན་གྱི་རེའུ་མིག་མཐའ་མ་ནས་ལྡུགས་ལྡོག་ཏུ་གློག་པའི་ཚིག་འདྲ་ཞིང་། ཡང་སྙེང་གི་རེའུ་མིག་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཐུར་དང་འོག་གི་རེའུ་མིག་མཐའ་མ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱེན་དུ་གློག་པའི་ཚུལ་རེའུ་མིག་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གིས་རང་གི་བཙ་སྦྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ནས་ཀུན་འཁོར་འབྲི་ཚུལ་གཞན་ཞིག་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ནི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་རེའུ་མིག་འདིའི་གཡས་ཀྱི་སྙེང་གི་གྲྭ་ནས་ཟུར་འདེད་ཀྱིས་གཡོན་གྱི་འོག་ཟུར་བར་དང་། གཡོན་གྱི་སྙེང་གི་གྲྭ་ནས་ཟུར་འདེད་ཀྱིས་གཡས་ཀྱི་འོག་ཟུར་བར་དང་། སྙེང་གི་རེའུ་མིག་གི་དཀྱིལ་ནས་གཡས་ཟུར་གྱིས་དེད་དེ་གཡས་འགྲམ་གྱི་རེའུ་མིག་གི་དབུས་བརྒྱུད་ནས་འོག་གི་དབུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་བར་དང་དེ་ནས་གཡོན་འགྲམ་གྱི་རེའུ་མིག་གི་དབུས་བརྒྱུད་དེ་སྙེང་གི་རེའུ་མིག་བར་དང་དེ་ནས་གཡོན་འགྲམ་གྱི་རེའུ་མིག་གི་དབུས་བརྒྱུད་དེ་སྙེང་གི་རེའུ་མིག་དབུས་མའི་བར་དུ། ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་བཞད་སྒྲ་མཆོག །བློ་གསལ་འདབ་བཟང་དགྱེས་བྱེད་སྣན་འཛེབས་དབྱངས། །གསལ་བའི་དབྱངས་ལྡན་ཀུན་འཁོར་སྣན་པའི་ངག །ངག་དབང་བཞད་སྒྲ་གསར་བའི་འདབ་སྟོང་གསལ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་སྙེང་གི་རེའུ་མིག་དང་པོ་ནས། ངག་སྣན་འདབ་བརྒྱ་གསལ་བའི། ཞེས་སོགས་མཇུག་བར་དུ་དཀྱུས་ལྷར་བཀླག་གོ །

དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་རེའུ་མིག་ནི།

ངག	སྙན	འདབ	བརྒྱ	གསལ	བའི	བདེ	དགའི	བློ
ཚངས	དབང	དགྱེས	པའི	འཇུམ	སྟོང	ཚེར	གསལ	བ
སྙན	ཚིག	དབྱངས	ཀྱི	པད	དཀར	འདབ	བརྒྱའི	འཕྲེང
དོན	ལྡན	བློ	ཅན	མཁྱེན	བཟང	གསར	བའི	རྒྱན
ཀུན	གྱི	སྒྲ	འཛིན	དགྱེས	བྱེད	སྙན	ཚིག	གསར
ཀུན	འཁོར	མཛེས	བྱེད	སྙན	པའི	དབྱངས	སྒྲ	ཚེ
དོན	བཟང	སྙན	ཚིག	དབྱངས	ཅན	བཞད	པའི	ངག
སྙན	འཇེབས	ལྡན	པའི	ངག	དབང	བཞད	སྒྲ	འདི
དབྱངས	ལྡན	དགའ	བློའི	ངག	གི	རྣམ	དཔྱོད	མཆོག

ཅེས་པ་ལྟ་བྲིའོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་འཁོར་བཀྲ་ཤིས་བུམ་གཟུགས་མ་སོགས་འབྲི་ཚུལ་གཞན་མང་ཡང་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

ཡང་བི་དརྦྷའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་དང་། ཁ་ཆེ་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བ་འདི་གཉིས་ཀྱང་། འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་ན་མེད་པས་བོད་ཀྱིས་རྟོག་བཟོ་ཙམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། གྲངས་ཆེན་ལོ་ཙྪ་བ་དང་། སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་དང་མཐུན་པར་དགོངས་ནས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་མཛད།

བཻ་དརྦྷ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།

ཀུན་འཁོར་ཟླུམ་པོ་འདིའི་བསྒྲུག་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་བཞི་ནས་དབུས་སུ། དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་ཁྱོད་ནི་མཁས། །ཞེས་དང་། ཟུར་བཞི་ནས་

དབུས་སུ། དགེ་འདུན་གཙོ་བོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་ཁྱོད་ནི་མཁས། །ཞེས་དང་། མཚམས་ཀྱི་དབུས་མ་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་དེ་དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མིང་གཉིས་ཀྱི་མགོ་ལ་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་དགའ་དབྱངས་སྟན། དགེ་འདུན་དབང་ཕྱུག་རྒྱས་དགའ་དབྱངས་སྟན་ཞེས་པ་ལྟར་དུ་བསྒྲག་པ་ཀུན་ལ་མཚུངས།

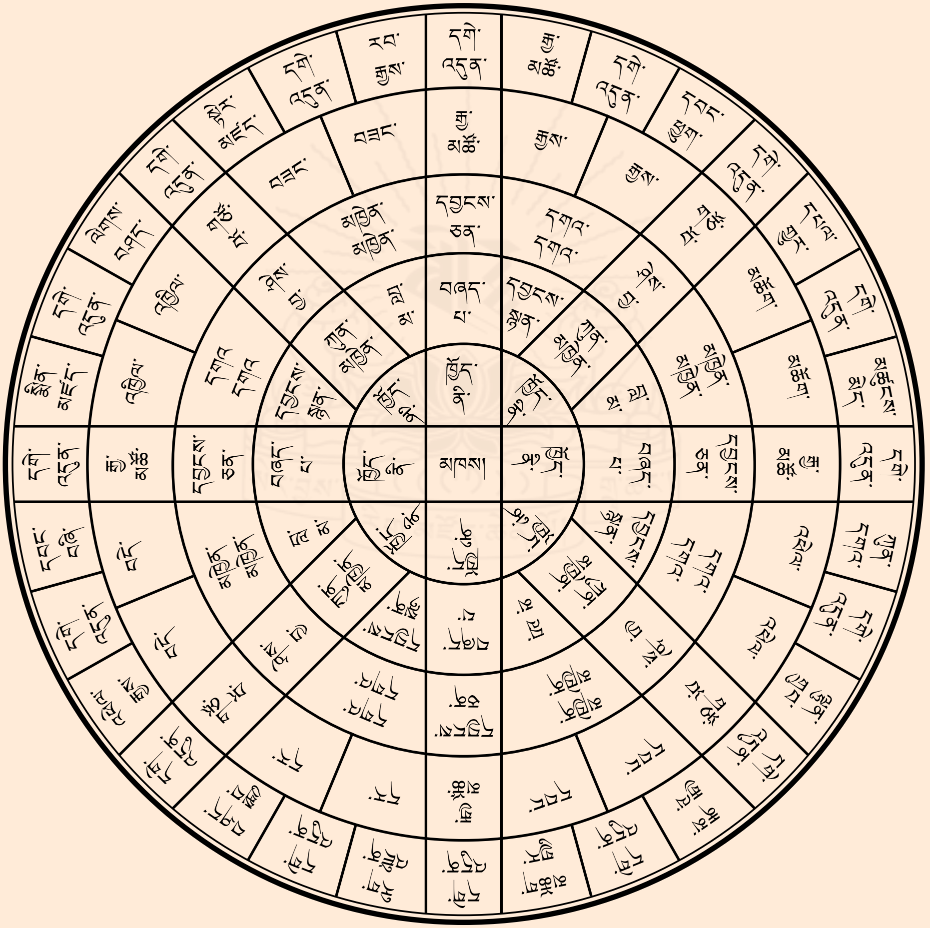

ཡང་སུམ་ཁྱུད་མཐའ་མའི་སྟེང་གི་དགེ་འདུན་ཞེས་པ་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། གཡས་སྐོར་དུ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། དགེ་འདུན་དབང་ཕྱུག །དགེ་འདུན་དཔལ་གྲུབ། དགེ་འདུན་མཚུངས་མེད། ཅེས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཐད་ཀར་བཀླག །ཡང་སུམ་ཁྱུད་བཞི་བའི་སྟེང་ནས་གཡས་སུ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་རྒྱས་གཙོ་བོ་མཆོག་མཆོག །རྒྱ་མཚོ་འཕེལ་འཕེལ་གཙོ་བོ་དབང་དབང་། ཞེས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཐད་ཀར་བཀླག སུམ་ཁྱུད་གསུམ་པའི་སྟེང་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་དབྱངས་ཅན་དགའ་དགའ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་མཁྱེན། ཞེས་ཐད་ཀར་བཀླག སུམ་ཁྱུད་གཉིས་པའི་གཡས་ཀྱི་ཟུར་ནས་གཡས་སྐོར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་བཞད་པ་སྨན་སྨན། ཞེས་ཐད་ཀར་བཀླག །ཡང་སུམ་ཁྱུད་གཉིས་པའི་གཡས་ཟུར་གྱི་བླ་མ་ཞེས་པ་ནས་གྱེན་དུ་ཚར་གཉིས་བཀླགས་པས། བླ་མ་མཁྱེན་བཟང་སྟེར་མཛད། མཁྱེན་བཟང་རབ་རྒྱས་དགེ་འདུན་ཞེས་དང་། གཡོན་ཟུར་དུ། དབྱངས་སྨན་དགའ་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། དགའ་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་དགེ་འདུན། ཞེས་པ་ལྟར་ལྟག་མ་ཀུན་བཀླག་ཚུལ་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །[1]

ཀུན་འཁོར་གྲུ་བཞི་མའི་བཀླག་ཚུལ་ནི། མཁས་བཙུན་བཟང་དབང་བློ་བཟང་གྲགས། །"ཞེས[2]སོགས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་རྣམས་གཡས་གཡོན་དང་སྟེང་འོག་ཏུ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གིས་བཀླག་ཚུལ་སྔ་མའི་དཔེར་བརྗོད་དང་འདྲའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༡ ན། * ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བི་དརྦྷ་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་རྣམ་པོ་འདི་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གོ་མྂ་ཏྲ་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་འཁོར་གྲུ་བཞི་གཉིས་ལ་ཀུན་འཁོར་འདིའི་ཀློག་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་བཀླག་བྱའི་ཀུན་འཁོར་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་བར་མཚམས་སུ་བཅུག་མི་འདུག་པས་འདིར་དཔེར་བརྗོད་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ཐད་དུ་བཀོད་ཡོད།

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༥༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡ ན། ཅེས * ཞེས

ཀཱི་སྐྱིར་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།

མཁས་	བརྩུན་	བཟང་	དབང་	བློ་	བཟང་	གྲགས་	བཟང་	བློ་	དབང་	བཟང་	བརྩུན་	མཁས་
བརྩུན་	མཆོག	དབང་	པོ་	དབང་	གྲགས་	འབར་	གྲགས་	དབང་	པོ་	དབང་	མཆོག	བརྩུན་
བཟང་	དབང་	ཀུན་	གསལ་	གྲགས་	དབང་	སྒྲོག	དབང་	གྲགས་	གསལ་	ཀུན་	དབང་	བཟང་
དབང་	པོ་	གསལ་	གྲགས་	ཀུན་	ལྡན་	དབང་	ལྡན་	ཀུན་	གྲགས་	གསལ་	པོ་	དབང་
བློ་	དབང་	གྲགས་	ཀུན་	རབ་	དབང་	དཔལ་	དབང་	རབ་	ཀུན་	གྲགས་	དབང་	བློ་
བཟང་	གྲགས་	དབང་	ལྡན་	དབང་	ཕྱུག	ཐོབ་	ཕྱུག	དབང་	ལྡན་	དབང་	གྲགས་	བཟང་
གྲགས་	འབར་	སྒྲོག	དབང་	དཔལ་	ཐོབ་	མཆོག	ཐོབ་	དཔལ་	དབང་	སྒྲོག	འབར་	གྲགས་
བཟང་	གྲགས་	དབང་	ལྡན་	དབང་	ཕྱུག	ཐོབ་	ཕྱུག	དབང་	ལྡན་	དབང་	གྲགས་	བཟང་
བློ་	དབང་	གྲགས་	ཀུན་	རབ་	དབང་	དཔལ་	དབང་	རབ་	ཀུན་	གྲགས་	དབང་	བློ་
དབང་	པོ་	གསལ་	གྲགས་	ཀུན་	ལྡན་	དབང་	ལྡན་	ཀུན་	གྲགས་	གསལ་	པོ་	དབང་
བཟང་	དབང་	ཀུན་	གསལ་	གྲགས་	དབང་	སྒྲོག	དབང་	གྲགས་	གསལ་	ཀུན་	དབང་	བཟང་
བརྩུན་	མཆོག	དབང་	པོ་	དབང་	གྲགས་	འབར་	གྲགས་	དབང་	པོ་	དབང་	མཆོག	བརྩུན་
མཁས་	བརྩུན་	བཟང་	དབང་	བློ་	བཟང་	གྲགས་	བཟང་	བློ་	དབང་	བཟང་	བརྩུན་	མཁས་

གསུམ་པ།[1] དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ།

རྒྱ་བའི་གསུམ་པ་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱ་བ་ལས།

དབྱངས་དང་གནས་དང་ཡི་གེ་རྣམས། །
ངེས་པ་གང་འདི་བྱ་དཀའ་བ། །
བཞི་ལ་སོགས་པ་རབ་བསྟན་འདི། །
གཞན་ནི་བྱ་སླ་དག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་ཚིག་སྐྱོར་གང་དུ་ཨ་ཨ་སོགས་ལྔ་བུ་དབྱངས་ངེས་པ་དང་། མགྲིན་པ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། བརྒྱད་པ། * གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་གསུམ་པ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་ལེགས་པས་བཅོས་སོ།།

ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་གནས་ངེས་པ་དང་། ཀ་ཁ་སོགས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ཅན། བཞི་མན་ཆད་དེ་བཞིར་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་ངེས་པ་གཉིས་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སོགས་བྱ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། ལྔ་ཕན་ཆད་ནི་དེ་ལྔ་མ་ཡིན་པར་བྱ་སླ་ཞིང་ཚིགས་ཆུང་བར་རྟོགས་སོ། །

འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཡི་གེ་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཨ་ཨཱ་གཉིས་དང་ཀ་སྡེ་དང་ཧ་བཅས་བརྒྱད་ནི་སྐྱེ་གནས་མགྲིན་པ་དང་། ཨི་ཨཱི་གཉིས་ཙ་སྡེ་ཡ་ཤ་སྟེ་དགུ་ནི་སྐྱེ་གནས་རྐན་དང་། རྀ་རཱྀ་དང་ཊ་སྡེ་དང་ར་ཥ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་གནས་སྤྱི་བོ་དང་། ལཱྀ་དང་ཏ་སྡེ་དང་ལ་ས་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སོ་དང་། ཨུ་ཨཱུ་གཉིས་དང་པ་སྡེ་དང་ཝ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་མཆུ་ཅན་དང་། ཨེ་ཨཻ་གཉིས་ཨི་དང་ཨོ་ཨཽ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཨུ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་པ་ལྟར་དུ་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན། བོད་ཡིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་བཤད་ན། ཀ་སྡེ་དང་། འ་ཧ་ཨ་བདུན་ནི་མགྲིན་པ་དང་། ཅ་སྡེ་དང་། ཚོ་ཚ་ཛ་ཞ་ཤ་ཡ་བཅུ་ནི་རྐན་དང་། ཏ་སྡེ་དང་། ཟ་ལ་ས་བདུན་ནི་སོ་དང་། པ་སྡེ་དང་། ཝ་ནི་མཆུ། ར་ནི་སྤྱི་བོའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་སྦྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབྱངས་ངེས་པ་དང་། གནས་ངེས་པ། གསལ་བྱེད་ངེས་པ་དང་གསུམ།

༡ དབྱངས་ངེས་པ།[1]

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། * མ་ཕྱིར་ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་བྱང་འདི་མེད་ཀྱང་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་བཀོད་འདུག་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན།

དང་པོ་དབྱངས་ངེས་པ་ལ་། རྐང་པ་བཞིར་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིར་ངེས་པ། གསུམ་དུ་ངེས་པ། གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྐང་པ་བཞིར་ངེས་པ་ནི།

རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལས།

ཨླསྣླཡླནླསླཧླནླཡླ། །

གླི་ཊླི་ཀླི་ཊླི་ཏླི་ཊླི་པླི་ཊླིཿ། །

ཛྙོ་གོ་ཏོ་མོ་དོ་མོ་ཧོ། །

ཛྙེ་ཡེ་ཛྙེ་ཚྫེ་དེ་ཤེ་ཀླེ་མེ། །

ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པོའི་སྲོག་གི་དབྱངས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཨླ་དང་། ཨླི་དང་། ཨོ་དང་། ཨེ་དང་བཞིར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

རིག་བྱེད་རྣམ་ཐར་ཚིག་སྦྲས་པའི། །

གླུ་དང་དགའ་བ་ཡམས་ནད་འཇིགས། །

ལོངས་སྤྱོད་ནད་དང་དགའ་དང་སྟོངས། །

དགེ་བའི་ཡུལ་དུ་སེམས་འདོད་ཟུངས། །

ཞེས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྗོད་ཞུགས་རྫོགས་པའི་མཐར་ལྡེ་བ་དང་བར་མའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྦྲས་པའི་གླུ་དང་། འདོད་བྱ་གསར་དུ་རྙེད་པའི་དགའ་བ་དག་ནི་འཇིགས་སྐྲག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་འཕྲལ་དུ་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ན། འདོད་པའི་བདེ་བ་ཡམས་ནད་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་འཛིན་པའི་སྟོངས་པ་སྤངས་ཏེ། གཏན་བདེ་དགེ་བའི་ལམ་ཐར་བ་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བའམ་དེ་ལ་སེམས་

ཀྱིས་འདོད་པ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །

གསོལ་ཐོབ་མཆོད་ཡོན་རོལ་མོ་འབྲོལ། །

དུས་ཀུན་ལུས་བཏུད་གུས་འདུད་ཨུ། །

དགྱེས་སྐྱིད་དགེ་ལེགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་དབྱངས་ཨ་དང་། གཉིས་པ་ཨོ། གསུམ་པ་ཨུ། བཞི་བ་ཨེ་སྟེ་རྐང་བ་བཞི་གར་དབྱངས་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། མཆོད་ཡོན་སོགས་འབུལ་བ། དུས་ཀུན་ཏུ་ལུས་བཏུད་པའི་གུས་བདུད་ཨུས་ན། ཐུགས་དགྱེས་ཤིང་དགེ་ལེགས་འཕེལ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) པདྨ་རབ་ཡངས་གདན་ལ་མཉམ་བཞག་ནས། །

ཇི་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་མི་དམིགས་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །

འགྲོ་ཚོགས་མོས་ངོར་ཆོས་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསྐོར། །

དཔེ་མེད་ཡེ་ཤེས་རྙེད་དེས་ངེས་ལེགས་སྟེར། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོར་དབྱངས་ཨ། གཉིས་པར་ཨི། གསུམ་པར་ཨོ། བཞི་བར་ཨེ་སྟེ་རྐང་བ་བཞི་གར་དབྱངས་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། པདྨ་རབ་ཏུ་ཡངས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ལེགས་པར་གཟིགས་ཤིང་། མི་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་ཞིང་། དཔེ་མེད་པའམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་བརྙེས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས། འགྲོ་བ་

རྣམས་ལ་ངེས་ལེགས་ཐར་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་སྟེར་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཉིན་དཀྱིལ་ཇི་བཞིན་དམིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །

སྨུན་འཁྲུལ་དྭངས་ཕྱུང་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་སྐུ། །

ལེགས་བརྟེས་མཁྱེན་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་གཏེར་ཆེན་ཁྱེད། །

བློ་གྲོས་དངོས་པོ་མཆོག་སྟོལ་འཁོར་ལོའི་མགོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐང་བ་བཞི་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སྣོད་གི་དཀྱིལ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ནི། །

ག་ཅན་ཡང་རབ་གསལ་བ། །

དཔེ་མེད་བཤེས་གཉེན་དེ་སྤྲོལ་དེས། །

དེ་ཕྱིར་སྙིང་ནས་དྭངས་པས་དད། །

"ཅེས[1]ཐང་བ་དང་པོ་དབྱངས་ཨི་དང་། གཉིས་པར་དབྱངས་ཨ་དང་། གསུམ་པར་དབྱངས་ཨེ་སྟེ་ཐང་བ་གསུམ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི༑ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དེས། གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལྟ་བའི་ལམ་བཟང་མཐར་ཐུག་པ་རབ་ཏུ་སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་བཤེས་གཉེན་དེ་ལ་སྙིང་ནས་དད། ཅེས་སོ། །ག་ཅན་ཡང་། ཞེས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཀའ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༡༤༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། ཞེས * ཅེས

བཙུ་བློ་བཟང་བགྲ་ཤིས་ཀྱི་དགྱེས་གླུའི་མཆན་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །

(ཁ) གཉིས་འཛིན་འཁྲི་ཤིང་མི་དམིགས་དབྱིངས་ཐིམ་ཞིང་། །

ས་དང་ལམ་རྣམས་མཐར་མཛད་བག་ཆགས་ཟད། །

དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཕྱུལ་བྱུང་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ། །

ཕན་པར་མཛད་པ་གང་ལ་བདག་ཅག་དད། །

ཅེས་རྐང་པ་དང་པོ་དབྱངས་ཨི་དང་། གཉིས་པར་དབྱངས་ཨ་དང་། གསུམ་པར་དབྱངས་ཨུ་སྟེ་རྐང་པ་གསུམ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་རེས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བདག་གཉིས་ཚད་མར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་འཁྲི་ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། དེ་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཞིང་། ས་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ཟད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྐུའི་བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོད་མཁན་གང་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་བདག་ཅག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དད་ཅེས་སོ། །ཡང་འདི་སྟབས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱར་ཏེ་དགཔའི་སྒྲུ་ལུས་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོན་ནའང་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

ཡང་ན། རབ་ཡངས་མཁའ་ལ་ཟླ་དཀར་རྒྱས་པ་ལྟར། །

ཕྱུལ་བྱུང་གཞུང་ལུགས་ཡུལ་ཀུན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ། །

གསལ་བར་བཤད་པས་གྲགས་ལྡན་གངས་ཅན་གནས། །

གླིང་བཞིའི་རིག་པའི་ཉིན་དཀྱིལ་བརྗིད་པའི་གཞི། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་རྐང་པ་བཞི་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་རེས་པ་ནི། དཔེར་ན།

(ག) རབ་གསལ་དྭངས་པ་ཟླ་བ་ལ།

དཀར་འཛམ་མཚན་མས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །

ཉོན་མོངས་རྟོག་མཚོ་ལོང་ལོང་ཁྲོད། །

རྨོངས་འགྲོའི་སྐྱོན་ཚོགས་འཛོམས་མཛོད་གོ །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དབྱངས་ཨ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དབྱངས་ཨོ་སྡེ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་ཟླ་བ་ལ། དཀར་འཛམ་གྱི་མཚན་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུའི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་མཚོ་རབ་ཏུ་འཁྲིགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་ནམ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་མཛོད། ཅེས་སོ། །

(བ) སྒྲིབ་གཉིས་འཆིང་ཞིང་སྲིད་ཞི་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །

ཡིད་གཉིས་སྤྲིན་གྱིས་མི་སྒྲིབ་ཉིད་དྲིན་གྱི། །

དགེ་ལེགས་མེ་ཆེན་ཆེར་འཕེལ་བདེན་ཞེན་བསྲེགས། །

བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མཁྱེན་བརྩེས་མཛེས་དེ་བརྟེས། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་གར་དབྱངས་ཨི་དང་ཨེ་གཉིས་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་འཆིང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་༼འཆིང་ཞིང་ཞེས་པ་མ་དག་པས་ཞིར་འགྲེལ༽སྡེ་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས། བདག་གཉིས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡིད་སྤྲིན་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་དེས་མི་སྒྲིབ་པར་སྣང་སྟོང་སྒྱུམའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ས་བོན་བསྲེགས་ཤིང་། བདེ་བ་

ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་མཛེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་བརྙེས་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། དགེ་ལེགས་མཁྱེན་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་གཏེར་ཆེན་ཆེ། །

མཐའ་དག་མངའ་བ་ངག་དབང་དབྱངས་ཅན་ལྷས། །

རྣམ་དཀར་ཡང་དག་ལམ་བཟང་རབ་བསྟུལ་པས། །

ངེས་ལེགས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཏེར་དེ་བརྙེས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་རྐང་བཞི་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་ན།

(ཀ) དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་གང་། །

གང་ནས་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ན། །

ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞལ་ནས། །

དཀའ་གནད་གཞལ་བྱར་རབ་འབྱམས་གྲགས། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་ག་ལ་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་གཅིག་བུར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཁྱེད་ནི་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་ཡུལ་གང་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་ཞེ་ན། ཁྱེད་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གསུང་རབ་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པ་དེས་ནི་སྙན་གྲགས་ཕྱོགས་སུ་ཁྱབ་ཅིང་། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་འགྲན་པའི་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

(ཁ) བསགས་པ་རབ་འཛད་གནས་པ་མཐར་འགགས་པས། །

ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་བཞག་ནས་ཡང་དག་ལས། །

རྟག་ཆད་སྤྲངས་པ་ནགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་བར། །
བདག་ལ་ཆགས་པ་རབ་བཏང་འབད་ན་བཟང་། །

ཞེས་རྐང་བ་བཞི་ག་ལ་དབྱངས་ཨ་གཅིག་བུ་ངེས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བསགས་པའི་མཐར་འཛད་པ་དང་། གནས་པའི་མཐར་འགགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་དབེན་པའི་ནགས་ཚལ་ཉམས་དགའ་བར། སེམས་ནང་དུ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ཏེ་རྟག་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། ཆད་པ་མེད་མཐའ་སྟེ། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བདག་ལ་ཆགས་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་ན་བཟང་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ལྷག་བསམ་ཉ་རྒྱས་ཟླ་དཀར་རབ་གསལ་བ། །
ངག་དབང་དབྱངས་ལྡན་སླ་བ་རྒྱས་མཛད་ལྷས། །
རབ་འབྱམས་གནས་དག་སླ་མཁས་ངག་ཡངས་དཔལ། །
བསྐུལ་པས་དཀའ་གནད་རྒྱ་ལས་ཐར་བར་བྱས། །ཞེས་པ་ལྷ་བུའོ། །

༢ གནས་ངེས་པ།[1]

གཉིས་པ་ཡི་གེ་སྐྱེ་བའི་གནས་ངེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་གནས་མཁྲེན་པ། རྐན། སོ། མཆུ་དང་། སྤྱི་བོ་སྟེ་གནས་ལྔར་བསྡུས་ཏེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་བ་གང་གི་ཡི་

1 ས་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༥༡ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། * ས་ཕྱིར་ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་བྱང་འདི་མེད་ཀྱང་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་བཀོད་འདུག་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན།

ཀའི་སྐྱེ་གནས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན། གནས་བཞིར་ངེས་པ། གསུམ་དུ་ངེས་པ། གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཚིག་རྐང་གཅིག་ལ་གནས་བཞིར་ངེས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལས།

ན་ཡ་ནཱ་ནཛྫ་ཛོ་ན་ནེ། །
ནཀྵ་ཊ་ག་ཏ་ཤཱ་ལི་ནེ། །
ཨ་ཀྵ་ནེ་ག་ག་ནེ་དྲིཥྚི། །
རཀྟ་ནེ་དྨི་ཡ་ཧཱུཾ་ས་གྲི་ཏ། །

"ཀང་བ་[1]དང་པོ་སོ་དང་། གཉིས་པ་སྤྱི་བོ། གསུམ་པ་མགྲིན་པ། བཞི་བ་རྐན་ལས་ཏེ་གནས་བཞི་"བོ[2]་དེའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

འདྲེན་བྱེད་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་བྱེད་མ། །
རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་རྣམས་དག་གི་གནས། །
སྤྲིན་མེད་མཁའ་ལ་ལུས་ཅན་མ། །
ལན་ཅིག་མིག་གཉིས་སྤྲིན་པར་མཛོད། །

ཅེས་འདྲེན་བྱེད་དམ་སྐྱེ་བོའི་མིག་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ། སྤྲིན་མེད་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ནམ་མཁའ

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། ཀང་བ་ * འདིའི་ཀང་བ་རེ་རེ་སྐྱེ་གནས་རེ་རེར་མ་ངེས་པས་ཀང་བ་ཞེས་པ་མེད་ན་ལེགས་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། བོའི་ * བོ

ལ༑ མཛེས་མ་ཁྲོད་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིག་གཉིས་པོ་བྱིན་པ་སྟེ་ལྟ་བར་མཛོད་ཅེས་འོག་མིག་བལྟ་བའམ་ངོ་འཕང་དམའ་བའི་བུད་མེད་ཅིག་ལ་བཞད་གད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དད་བརྟན་ལ་ལས་ས་ལ་གསེར། །

གང་གང་རྒྱ་ངོས་གནྡྷའི་ཁར། །

"བྱེ[1]་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱུང་ཕྱུར་འབྱུལ། །

ཚབ་ཚོབ་ཙུབ་ཙུབ་ཡང་ཡང་མཛད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོའི་སྐྱེ་གནས་སོ་དང་། གཉིས་པ་མགྲིན་པ། གསུམ་པ་མཆུ། བཞི་བ་རྐན་ལས་ཏེ་གནས་བཞིར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དད་པ་བརྟན་པའི་མི་ལ་ལས་རྟེན་གྱི་དབྱང་དུ་སའི་ངོས་ལ་གསེར་རྒྱ་ངོས་གང་བའམ་གནྡྷའི་བྱེ་མ་སྤྱངས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུལ་བཞིན་དུ་ཚབ་ཚོབ་ཙུབ་ཙུབ་སྟེ་ཚབ་ཚབ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་ཡང་མཛད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) བ་མོ་མ་བབས་པནྜ་སྤྱངས་པའི་སྤོར། །

ངག་དབང་མཁས་ཁྲོད་གནྡྷའི་ཁེངས་འགོག་དབྱངས། །

ལྷེ་རྩེ་བདེ་བདེའི་ཤླག་ཅོར་ཅ་ཅོའི་སྒྲ། །

རྟག་ཏུ་བཏང་ལ་དད་དད་ལྟ་བུར་འདུག། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོའི་སྐྱེ་གནས་མཆུ་དང་། གཉིས་པ་མགྲིན་པ། གསུམ་པ་རྐན། བཞི་བ་སོ་ལས་ཏེ་གནས་བཞིར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། བ་མོས་མ་རེག

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། ཕྱེ * བྱེ

པའི་པདྨའི་འདབ་མ་སྤྱངས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་མཁས་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས། ཚུ་བོ་གཙྭའི་སྒྲའི་ཁེངས་པ་འགོག་པའི་དབྱངས་ཏེ་ལྷེ་རྟེར་ཤིན་ཏུ་བདེ་ཞིང་འཇམ་པོར་གློག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲའི་འགྱུར་ཁུགས་ཏ་ཅང་སྙན་པོ་རྒྱུན་དུ་བཏང་བ་འདི་ལ་དད་ཅིང་གུས་པས་འདུད་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། ད་ལྟ་ཏྟག་ཏུ་འདོད་བདེ་དོན་བསམས་ནས། །
རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་འཁྲིམ་ཀུན་དགའི་དངོས་ཀུན་བསྒྲིགས། །
འབད་འབུངས་སྤྱོད་པས་འགྱོར་བ་སྨུར་སྤྲེལ་མོད། །
ཉིན་མཚན་ཅ་ཅོའི་ཚིག་འཛིང་ཆར་བཞིན་འཇོ། །

ཞེས་སྐྱེ་གནས་རིམ་པ་བཞིན་སོ་དང་། མགྲིན་པ། མཚུ། རྐན་བཞིར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མི་ཕམ་དཔའ་བོས་ཕ་མ་བུར། །
འཕྲུལ་ཕྱུགས་ཕན་བདེ་ཕུང་ཕུང་སྤྱངས། །
ཀང་ཀ་ཀྐ་ཀ་ཏ་ཏ་སྒྲོག །
ཏབ་ཏོབ་ལ་ལུང་ས་ལ་འཐས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་མཆུ་དང་། གསུམ་པ་མགྲིན་པ་དང་། བཞི་བ་སོ་ལས་ཏེ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ནམ་ཡང་མི་ཕམ་པའི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་རང་གི་ཕ་མ་དང་བུ་ཚ་རྣམས་ལ། འཕྲུལ་དང་ཕྱུགས་སུ་ཕན་ཞིང་བདེ་བའི་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཕུང་ཕུང་དུ་སྤྱངས་པ་དང་། ཀང་ཀ་སྟེ་བྱ་གྲོད་དང་།

ཀླུ་ཀ་སྟེ་བྱ་རོག་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་ཏེའི་སྐད་སྒྲོག་བཞིན་ཏབ་ཏོབ་སྟེ་བྲེལ་བ་ཆེན་པོས་ས་ལ་བརྟན་པོར་བབས་ཞེས་སོ། །

(བ) དཔག་མེད་ཕ་མ་བྱུར་འབྲེལ་འབད་མེད་ཕལ། །
མ་སྨད་སྦྱོབས་པ་དཔག་པར་མི་སྦྱོབས་པས། །
རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གདམས་ཏེ་བདག་ལྷ་བཏུལ། །
ཨ་ཏོ་ཨ་ཏོ་མཁས་དབང་ངག་གི་དབང་། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་མཆུ་དང་། གསུམ་པ་སོ། བཞི་བ་མགྲིན་པ་ལས་ཏེ་གནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཕ་མར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་དྲིན་གཟོ་བ་སོགས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕལ་བའི་སྐྱེ་བོ་བདག་ལྟ་བུ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་མ་སྨད་པའི་སྦྱོབས་པ་ཆེན་པོས་དུས་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས་གདམས་པའམ་བསླབ་བྱ་བྱས་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་པ་འདུལ་མཁན་ཨ་ཏོ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གདུང་བས་འབོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། པདྨ་དཔག་མེད་སྤྱུངས་པའི་ཕང་ཕུང་དབུས། །
འབུམ་ཕྲག་བྱ་བ་སྤྱོད་པའི་དཔལ་མོའི་དབང་། །
སྐྱེ་དགུའི་མགོན་གྱུར་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྱེས་དགའི་སྒྲས། །
གཏན་བདེ་ཐར་འདོད་བློ་འདི་ནན་ཏན་སྤྱུངས། །

ཞེས་སྐྱེ་གནས་མཆུ། མགྲིན། སོ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གནས་གཉིས་"སྲུ་[1]རིས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) བ་མོ་བབས་པས་ཕྱུར་བུར་སྤྱུངས། །

བ་ཕྱུགས་མང་བོ་བླྲུ་མིར་འཕྱྲུན། །

ཏ་ཏ་སྒྲོག་མཁས་ཀུ་སྒྲས་ཁེངས། །

ང་རྒྱལ་སྒྲ་སྒྲོག་ངར་ངར་སྤྱོད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་བོ་གཉིས་མཚུ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མགྲིན་པ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་སུ་རིས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། འབྲུག་པའི་བ་མོ་བབས་པ་ཕྱུར་"བར་[2]སྤྱུངས་པའི་ཚེ། བ་ལང་སོགས་ཕྱུགས་མང་བོ་བླྲུ་མི་སྐྱེ་ས་གཞིར་འཕྱུན་པ་ལ། ཕྱུགས་རྫི་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་ཏ་སོགས་ཀུ་ཅོའི་སྒྲས་གནམ་ས་འགེངས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་ངར་ངར་དུ་སྤྱོད། ཅེས་སོ། །

(ཁ) མ་ཕམ་དཔལ་བོའི་དབྱུང་བས་དཔལ་འཕེལ་མང་། །

སྤྲང་བོས་འབད་པས་འཕྲལ་ཕྱུགས་དཔལ་མི་འཕེལ། །

རྟག་ཏུ་བདག་དོན་ནན་ཏན་བསྐྱེན་ལེགས་ནའང་། །

མཐའ་དག་བདེ་སྡུག་ལས་འབྲས་དག་ལ་གནས། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་བོ་གཉིས་མཚུ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སོ་ལས་ཧེ་གནས་གཉིས་སུ་རིས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། གཡུལ་ལས་མ་ཕམ་པའི་དཔའ་བོའམ་ས་སྐྱོད་དབང་བོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབྱུང་བས་ཕན་བདེ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་མང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སྤྲང་བོའམ་ཞླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འཕྲལ་ཕྱུགས་ཀུན་ཏུ་བདེ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། - སུ་ * སུ་

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། བར * བུར་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

བའི་དཔལ་མི་འཕེལ་ཞིང་། རྒྱུན་དུ་བདག་དོན་ནམ་རང་དོན་ཁོ་ན་ལ་འབད་པ་ནན་དུ་བསྙེན་ནའང་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ལས་འབྲས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། འབད་པས་འགྱོར་བ་མ་སླད་ཕྱུལ་བྱུང་དཔལ། །
དབྱུག་འཕྱར་འཁྲོག་སྒྲོར་དམོད་སྤྱོད་དཔུང་བས་འགྱོར། །
རྒྱས་ཀྱང་ཀུན་གྱིས་ངན་སློག་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ། །
བསྐལ་དཀྲུར་ངན་འཁོར་སྐྱེ་འགྱུར་ཀུན་གྱིས་འཕེལ། །

ཞེས་སྐྱེ་གནས་མཆུ་མགྲིན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) ཧུང་ཧུང་གསོལ་ཐོབ་ལྷ་ལ་སྟེ། །
ས་ལ་ལུས་བཏུད་གཏམ་རྣམས་ལྷིར། །
ལ་ལ་དད་དད་ལྟར་དུ་འདུད། །
མདོངས་ལྡན་ཧྲ་ལ་མ་ཐུར་ཐག་ཐོགས། །

"ཞེས[1]་ཀྲང་བ་བཞི་གར་སོའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ཧུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཐོབ། གང་ལ་ཞེ་ན། ལྷ་ལ་སྟེ། དེར་ལུས་ས་ལ་བཏུད་དེ་གུས་པས་འདུད་ཅིང་འདོད་དོན་གསོལ་བའི་གཏམ་སྨྲ་བ་དང་། མདོངས་ཞུར་དཀར་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཧྲ་མ་ཐུར་ཐག་གམ་མ་ཐུར་མདས་ཐོགས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) དམིགས་བུ་མེད་པར་སྨག་རིམ་འཕངས་སྨམ་པ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༢ ཡིག་ཕྲེང་ ༨ ན། ཅེས * ཞེས

ཕན་སེམས་འབྲལ་མེད་ཕ་མ་བུ་འབྲལ་ཕལ། །

དམག་དཔུང་དཔག་མེད་དཔའ་བོ་འཕོང་འཕེན་པའི། །

སྤུར་མོ་སྤང་དབྱུག་མི་སྤྲད་སླ་མི་དབབ། །

ཅེས་རྐང་བ་བཞི་ག་མཆུའི་སྐྱེ་གནས་གཅིག་བུར་ངེས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི༔ ཕོང་བ་དམིགས་བུ་མེད་པར་སྨག་རྡུམ་སྟུག་པོར་འཕངས་སྣམ་པ་ལྷ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་ཕན་སེམས་འབྲལ་མེད་ཀྱི་དྲིན་ལྡན་ཕ་མ་གཅེས་པར་མི་སྐྱོང་བའི་བུ་ཕྲུག་གམ། ཕ་མར་ཁ་འབྲལ་བ་མི་ཕལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྡེ་སྨད་པའི་ཆོས་སོ། །རང་འཁོར་དུ་དམག་དཔུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་དམག་དཔོན་དཔའ་བོ་འཕོང་འཕེན་པའམ་མདའ་མཁན་གྱིས་སྤྲང་པོ་དབྱུག་ཐོགས་ཅན་ལ་སྤུར་མོ་མི་སྤྲད་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་སླ་མི་འབེབས། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། རྟག་ཏུ་དད་བརྟན་སེམས་བཟང་ཟབ་ལྡན་དེས། །

གཏན་བདེ་འདོད་དོན་སྟབས་བདེ་ལག་ཏུ་ལེན། །

བདེ་ལེགས་ལམ་བཟང་སོ་སོ་ཐར་འདི་ལ། །

རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་བསླབས་ནས་ཐར་བདེ་ཐོབ། །

ཅེས་སྐྱེ་གནས་སོ་གཅིག་བུར་ངེས་པ་ལྷ་བུའོ། །

༣ གསལ་བྱེད་ངེས་པ།[1]

གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ངེས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༤༥༤ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། * མ་ཕྱིར་ས་བཅད་ཀྱི་ཁ་བྱང་འདི་མེད་ཀྱང་གསུང་འབུམ་ཁྲིད་དུ་བཀོད་འདུག་པ་ལེགས་པར་མཐོང་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན།

ལས། དང་པོ་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྐང་བ་གང་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན། གསལ་བྱེད་བཞིར་ངེས་པ། གསུམ་དུ་ངེས་པ། གཉིས་སུ་ངེས་པ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཚིག་རྐང་བཞི་ལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིར་ངེས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལས།

རེ་རེ་རོ་རུ་རུ་ར་རོ་རུ། །
ཀཱ་གོ་གོཎ་གཱཾ་ག་གོཎ་ག་གུཿ
ཀིཀྐེ་ཀཱ་ཀེ་ཀུ་ཀཱཿ་ཀཱ་ཀོ། །
མཱ་མཱ་མཱ་མ་མ་མཱ་མ་མ། །

ཞེས་པའི་རྐང་བ་བཞི་པོ་རིམ་པ་ལྟར། ར་དང་། ག་དང་། ཀ་དང་། མ་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན།

ཀྱེ་ཀྱེ་སྒྲ་སྒྲོགས་རུ་རིའི་བྱང་། །
འཛོམས་སྡིག་པ་རི་རི་ཆར་འགྲོ། །
ང་ཅན་མ་འོངས་བདག་གི་མ། །
བྱ་རོག་རྨ་བྱའི་སྒྲ་བསྒྱུར་ཅི། །

ཞེས་ཀྱེ་སྔོན་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་པའི་རི་དྭགས་རུ་རུ་སྟེ་ཁ་ཤའི་བྱང་འཛོམས་པའམ་སྒོག་འཕྲོག་པའི་སྡིག་ཅན་ཤ་བ་རི་བ་སྟེ། རི་སུལ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བའི་རྫོན་པ་གྲིབ་ཅན་ཁྱོད་ནི། ངའི་གནས་སུ་མ་འོང་ཞིག བདག་གི་མར་གྱུར་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཁྱོད་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེད་ནི་ཐར་བ་དོན་དུ་

གཉེར་མཁན་ཡིན་པས་ལྷན་དུ་འགྲོགས་མི་རུང་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱ་རོག་གིས་རྨ་བྱའི་སྒྲ་བསྒྱུར་བ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) སོས་སོས་བསུན་བསུན་ས་ས་སར། །
དགྱེས་དགྱེས་གུས་གུས་དགའ་སྒྲ་སྒྲོག །
ལོ་ལེགས་ལ་ལར་ལས་ལ་ལུས། །
མགོ་མགོ་ཐད་ཐད་ཐང་ཐང་འཐུད། །

ཅེས་རྐང་བ་དང་པོ་ས་དང་། གཉིས་པ་ག །གསུམ་པ་ལ། བཞི་བ་ཐ་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞིར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། སོས་ཀ་སུན་པའི་སར་དགའ་བའི་སྒྲ་སྒྲོགས། ལོ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པའི་སྨྱུ་གུའི་ལུས་ནི་མགོ་ཞིང་ཕན་ཚུན་འཐུད་ཅེས་སོ། །

(ཁ) ཀྱེ་ཀྱེ་ཀཱ་ཀཱཿཀཱ་སྐྱ་ཀ་ཀཱའི། །
རེ་རོ་རུ་རུའི་རོ་རེས་ར་རོ་རུང་། །
ས་ས་སོ་སོས་སོ་སོ་སོ་སོ་སོས། །
ད་དེ་དེད་དོ་དེ་དོ་དེ་དེ་དེབ། །

ཅེས་རྐང་བ་བཞིར་རིམ་བཞིན་ཀ་དང་། ར་དང་། ས་དང་། ད་བཞིར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི་ཀྱེ་ཀྱེ་འབོད་ཚིག །ཀཱ་ཀཱ་བྱ་རོག་གམ་ཁྭ་ཏ་དང་། ཀཱ་ནི་རི་སྐེགས་སམ་ལྕོང་ཀ་དང་སྐྱ་ཀ་སོགས་བྱ་རེ་རེ་ནས་རི་དྭགས་རུ་རུ་སྟེ་ཁ་ཤ་ཤི་བའི་རོ་རེ་ཐོས་པས་ལྟོ་བ་འགྲངས་ཏེ་ར་རོ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་རུང་། ས་ཆ་སོ་སོ་ནས་འོང་བའི་ཇོན་པ་སོ་སོ་ནས་རང་རང་སོ་སོས་བྱ་དེ་རྣམས་དེད་དོ། །ཇོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་

ཐུབ་ཡང་བྱ་དེ་དང་དེ་སྐད་ཡང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འདེད་ཅེས་སོ། །ཏུ་ཏུ་ནི་བསེ་ཏུར་བ་ཤད་པའང་ཡོད།

ཡང་ན། གྱ་གྱུའི་སྐྱེག་འགྲོས་གར་དགུའི་དགའ་རྒྱས་གང་། །

འཛུམ་འཛུམ་མཛེས་ རྫོགས་མཛའ་མཛངས་འཛུམ་འཛིན་མཛད། །

ཐུང་ཐུང་འདོད་བདེ་དེ་དག་དེར་འདུས་འདྲའི། །

གཟུགས་བཟང་ཟླ་ཟེར་གཟི་བཟུང་བཟའ་ཟླ་ཟུང་། །ཞེས་པ་ལྔ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གསལ་བྱེད་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གནྡྷ་སྒྲ་བརྒྱ་སྒྲ་སྒྲོག་གང་། །

གང་གི་གབ་གྱུར་གོང་གི་གམ། །

ལས་ལམ་ལ་ལུས་ལ་ལས་ལན། །

ཏང་ཏང་ཏིང་ཏིང་སྟེ་ཙུའི་གཏམ། །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ག་དང་། ལ་དང་། ཏ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྔ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི༑ གནྡྷའི་སྒྲ་ནི་སྒྲ་བརྒྱ་བ་སྟེ་འབྲུག་གི་སྒྲས་གབ་པའམ་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ནི། སྔོན་གྱི་ལས་ལམ་ལུས་པའི་ལན་པས་གནྡྷའི་སྒྲ་ནི། སྟེ་ཙུས་ཤིང་གཙོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ལྟར་ཏང་ཏང་ཏིང་ཏིང་ཞེས་གྲགས་ཞེས་སོ། །

(ཁ) ལ་ལ་ལ་ལུང་ས་ས་སོ་སོ་སོང་། །

ལང་ལང་ངང་ལ་ལུས་ངལ་ལེ་ལོ་ལུས། །

སལ་སལ་སེམས་ལ་ལང་ལོང་ལས་སུ་ལང་། །

སེམས་ངལ་སོས་ལ་སླ་ལུ་སིལ་སིལ་སེམས། །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ལ་དང་། ས་དང་། ང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་

ནི༔ བྱ་ལ་ལ་ལུང་བ་སོ་སོར་འཕུར་སོང་། བྱ་ལ་ལ་ཡང་ཡང་གཡོ་བའི་ངང་ལ་ལུས་ངལ་ཧྲེ་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ལ་རྫེས་སུ་ལུས། ལ་ལའི་སེལས་ལ་རིའི་སལ་སུལ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད། ལ་ལ་ལུས་ཡང་ལོང་དུ་ཡངས་ནས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་སོས་པ་ན། འབྲས་སྣ་ལུ་"སིལ[1]་སིལ་དུ་ཟ་བར་སེམས་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། དགྱེས་དགའི་མགྲིན་འགྱུར་མགུར་གླུས་འགྲོ་མགྲོན་འགུགས། །
དགའ་མགུའི་གར་བརྒྱུས་དགེ་སྒྲུབ་མགོན་གང་གིས། །
དད་ལྡན་དེ་དེར་བདེན་དོན་དུས་དྲུག་འདོམས། །
རྫོངས་ཆུན་ཆུར་སྦྱོང་མི་དམངས་སྒྱུར་སློན་སློན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རོང་རོང་རོང་རི་ཏུ་ཏུའི་ཊ། །
རང་རང་རེ་རེ་རིང་རིང་ཏུང་། །
ཤོང་ཤོང་ཤང་ཤང་ཤིབ་ཤིབ་གཤིབ། །
ཤ་ཤ་ཤུབ་ཤུབ་ཤུལ་ཤམ་ཤིས། །

ཞེས་གསལ་བྱེད། ར་དང་། ཤ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར། གྲོག་རོང་གི་རིའི་ངོས་ཀྱི་རི་དྭགས་ཏུ་ཏུ་སྐྱེ་ཁ་ཤའི་ཊ་ནི་རེ་རེ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རིང་ཏུང་། བྱ་ཤང་ཤང་ལ་གཤིབ་སྐྱེ་ཤ་ཤུབ་སྒྲ་བཞིན་དེའི་ཤུལ་དུ་ཤམ་གྱིས་ཉལ་ཞེས་སོ། །

(ཁ) སྭར་སྭ་ཧྲི་སྭར་སྭཿས་ས། །
སེམས་སམ་ས་ས་སོ་སོར་སེམས་སོང་ས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༤༦༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ན། སིས * སིལ

དེ་འདོད་དད་དད་དུང་དུང་དེ་དང་དེ། །
ད་དུང་དེ་དེར་དུད་དེ་དུང་དུང་འདུལ། །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ས་དང་། ད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་བརྟེན་པའི་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའི་ས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ས་དེ་སེམས་པའམ་འདོད་ཅིང་། ས་ས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་སོང་བའི་ལྷ་དེ་ལ་དད་ཅིང་དེ་བསྟེན་པར་འདོད་པའི་མིས་དད་དད་དུང་དུང་གི་སྒོ་ནས་ལྷ་དེ་དང་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ད་དུང་རྒྱུན་དུའང་ལྷ་དེ་དང་དེར་དུད་དེ་དད་པ་དུང་དུང་གི་སྒོ་ནས་འདུད་ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། སྒྲུངས་འབྲས་བྲལ་བའི་བྱ་བྲལ་ལྷུན་ལྡོ་བས། །
འབད་འབུངས་འབྲས་བུ་བོར་བས་བུང་བའི་དབྱངས། །
བདག་བདེ་དོན་དུ་དུས་དང་དུས་འདིར་འདོད། །
དུངས་དུངས་འདོད་བདེ་ད་དུང་འདོད་འདུན་ལྡན། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ་གསལ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྒྲ་སྒྲོག་སྒྲ་སྒྲོག་སྒྲ་བརྒྱ་སྒྲོག །
དགྱེས་དགྱེས་གུས་གུས་མགོ་གུག་གུག །
གྱོལ་གྱོལ་སྒྲིག་སྒྲིག་སྒྲོར་སྒྲོར་འགྲོ། །
རྒྱུད་རྒྱུད་གླུའི་སྒྲར་གར་བསྒྱུར་དགེ །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ག་གཅིག་བུར་ངེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། ངག་ནས་སྨྲན་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་ཤིང་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་མགོ་བོ་སྨད་པའམ་གུག་

སྟེ༏ གྱོལ་ཚུལ་གྱིས་སྣེག་ཅིང་ལྡེམ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་སྒོར་སྒོར་ཏེ་ཟླུམ་པོར་འགྲོ་བཞིན། རྒྱུད་མངས་ཀྱི་སྒྲའི་གདངས་དང་བསྟུན་ནས་གླུ་གར་བསྒྱུར་བ་དགེ་ཞིང་ལེགས་ཞེས་སོ། །

(བ) ལས་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལུང་ལ། །
ལམ་ལམ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལེ་ལོ་ལ། །
ལིང་ལིང་ལ་ལ་ལ་ལ་ལང་ལོང་ལ། །
ལ་ལ་ལབ་ལོབ་ལ་ལ་ལུ་ལུར་ལུས། །

ཞེས་གསལ་བྱེད་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཚིག་དོན་ནི། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་ལ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་ལ་ལ་ས་ཕྱོགས་ལ་ལོང་དུ་སོང་ནས་ཚོང་ཁེ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཏེ་ལོག་པའི་འབྱོར་བ་ལམ་ལམ་དུ་འབབ། ལ་ལ་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མེད་པའི་ངང་མི་ཚེ་སྟོང་བར་ལུས། ལ་ལ་ལེ་ལོ་ལ་གཡེངས་ཏེ་འགྲོ་འདུག་ལིང་ལིང་བྱས་པས་མི་ཚེ་ཟད། ལ་ལ་འཚོ་བའི་དོན་དུ་རང་སྲོག་ཤོར། ལ་ལ་གཉེན་ཉེ་མང་བོ་ལང་ལོང་དུ་འདུས་པ་ལ་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཏེ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱམས། མི་ལ་ལས་གཡོ་སྒྱུའི་རྫུན་ལབ་ལོབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ"བསྐྱེལ[1]། ལ་ལ་རང་དོན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་སྙོམ་ལས་ལུ་ལུར་དང་ནས"ཀྱི[2]་ནར་ལུས། ཞེས་འགྲེལ་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

ཡང་ན། དད་དང་དྲན་དང་སྡོམ་ལྡན་དུང་དུང་དུ། །
དེར་འདུས་གདེངས་ལྡན་དྲུང་དུ་དུལ་འདུད་དེ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། བསྐྱེལ * སྐྱེལ་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། ཀྱི * གྱི

འབྲེན་དེས་བདེན་དོན་མདོར་དྲིལ་མདོ་སྡེ་དང་། །
འདུལ་དོན་དམ་གདམས་འདུས་སྡེར་དད་འདུན་རྫོལ། །ཞེས་པ་ལྷ་བྲུགོ། །

འཕོར་བའི་བྱ་དཀའ་བ་ནས། འདིའི་བར་དུ་སྒྲ་གཟུགས་མཚུངས་པའི་ཡི་གེའམ་མིང་ཚིག་ཡང་ཡང་བཟླས་པ་མང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་ཟུང་ལྡན་གྱི་ཆར་གཏོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་འདི་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་ལའང་། མཁས་པ་ལ་ལས་རྒྱ་དཔེ་ལྟར་བོད་ཡིག་ཏུའང་སྔོན་རྗེས་འདོགས་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པའི་དབྱངས་ལྡན་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་སྐྱེ་མིང་གཞི་རྐྱང་བ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཁོ་ནའི་དཔེར་བརྗོད་འཇོག་པར་བཞེད་ཀྱང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་རྐྱང་བའི་ཡི་གེ་ཁོ་ནས་མིང་དང་དོན་སྟོན་པ་མང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཏ་ཅང་སྟན་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱང་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་དང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྔོན་རྗེས་འདོགས་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཐྲད་པའི་མིང་གཞི་རྐྱང་བའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་ནས་མིང་དང་དོན་སྟོན་ཐུབ་པ་ཏ་ཅང་ཉུང་བས། དེ་འདྲའི་དཔེར་བརྗོད་བཅན་གྱིས་བཀོད་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཚུངས་ཤས་ཆེ་ན་ཡང་། བོད་རང་གི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐད་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་གང་ཡང་གསལ་བོར་མེད་པས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་མི་སྟན་ཞིང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་གསལ་བོར་སྟོན་མི་ནུས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གནས་ལྔ་ཀུན་གཟིགས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་འཛིན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་བོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཞིགས་ནས་རྒྱན་འདི་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་ལ་མིང་ཚིག་གང་གི་སྔོན་རྗེས་འདོགས་གསུམ་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཁོ་ན

ལ་ལྟོས་པས་ཆོག་ལ། འདི་ལྟར་སྔོན་རྗེས་འདོགས་གསུམ་གང་ལྡན་ཡང་གཙོ་བོ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་དཔེར་བརྗོད་མཛད་ན་ཚིག་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲོས་དང་མཐུན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མིང་དང་དོན་མཚུངས་པའི་མཁས་པའི་གཏམ་དུ་ངེས་པས། དཔྱིའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཆེས་ཆེར་སྦྱང་བར་འདོད་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་བློ་གསལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་དུ་ཟུངས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱ་སླ་བ་དང་བྱ་དཀའ་བའི་སྒྲ་རྒྱུན་གྱི་སྐོར་རེ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

༄ གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ལ། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། རྩེད་མོའི་མདུན་སར་བཞད་གད་དང་། །

དེ་ཤེས་ཚོགས་སུ་གསང་སླ་དང་། །

ཕ་རོལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་བྱེད་ལ། །

གབ་ཚིག་དག་ནི་ཉེར་མཁོ་ལྡན། །

ཞེས་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་ཀུ་རེའམ་རྩེ་མོའི་བྱ་བ་རྩོམ་ཆེད་བཞད་གད་སློང་བ་དང་། ཚོགས་པའི་ཁྲོད་དུ་ཚིག་གསལ་བར་བརྗོད་མི་ནུས་པའམ་གསང་དགོས་པའི་དོན་རྣམས། ཚིག་སྦྱོར་གཞན་གྱིས་གབ་ནས་བརྗོད་དེ་ཕ་རོལ་པོ་རྨོངས་པར་བྱས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐད་ཀར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཉམས་མཚར་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་རྒྱན་ལ། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་ཞེས་ཟེར། འདི་ནི་སྔོན་གྱི་བརྡ་རྙིང་དུ། བོན་སྒྲུང་ལྡེའུ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཡ་གྱལ་ལྡེའུ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་

ཡོངས་གྲགས་སུ་ཁ་ཚར་རམ་ཁེད་ཟེར་བ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཉམས་མཚར་དང་ལྡན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་ཅིག་ཡིན། སྤྱིར་དེ་འདྲའི་གབ་ཚིག་ལ་རྒྱ་བའི་དཔེས་བསྟན་དུ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རང་གི་རིག་རྩལ་ལས་ཐོན་པའི་སྙན་ངག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཁ་མཚར་རམ་ཁེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་འདི་ལ་དབྱེ་ན། བཅུ་དྲུག་སྟེ།

ཀུན་ཚོགས་སླུ་བྱེད་རིམ་པ་བྲལ། །
རབ་བཅོམ་མཐུན་གཟུགས་རྟུབ་མོ་དང་། །
གྲངས་དང་རབ་བརྟགས་མིང་དུ་འདུས། །
བསྒྲིབས་དང་མཐུན་སྒྲ་རྨོངས་པ་དང་། །
ཡོངས་འཁྲོག་གཅིག་བསྒྲིབས་གཉིས་ཀ་བསྒྲིབས། །
ཡོངས་འདྲེས་དང་བཅས་བཅུ་དྲུག་གོ །

དང་པོ། ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག །

༈ ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི།
རྒྱ་བ་ལས། ཚིག་མཆམས་སྦྱར་བས་དོན་སྟོན་པ། །
ཀུན་ཏུ་ཚོགས་པ་ཞེས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གབ་བྱ་ཡིན་ལ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ན། སུཔ་ཏིང་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་དང་། བོད་སྐད་ལྟར་ན་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་མང་པོ་ཚོགས་ཤིང་དེ་དག་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྒྲ་འདྲེས་པའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དེ་སྦས་ནས་དོན་

གཞན་ཞིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་གབ་ཚིག་གམ། ཚིག་འགྲོགས་པས་དོན་སྦྲས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་འགྲོགས་པའི་གབ་ཚིག་ཀྱང་ཟེར་རོ༔ །དཔེར་ན།

ཙ་བར། ༎ སླ་ཡླཿགོ་ར་སེམས་ཀྱིས་ནི། །

ཤེས་པ་མེད་ལ་ཅི་སླད་ཕྲོ། །

གནས་མིན་དུ་བ་འདི་ཡིན་ནི། །

ཅི་བྱེད་ཀུན་ཏུ་མིག་དམར་མ། །

ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་གབ་བྱའི་སྐབས་སུ་ཁྲང་བ་དང་བོར། བདག་གི་སྐད་དོད་"ཨསྨད་[1]ལ་དྲུག་པའི་ངེས་བྱིན་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་མེ་ཏུ་བསྒྱུར། ཕ་རོལ་ཏུ་གནོད་པའི་སྐད་དོད་ཨླ་ག་ས་བཞག །མེའི་སྲོག་གི་ཨེ། ཨ་ཡ་ཏུ་བསྒྱུར་པས་སླ་ཡ་ཞེས་གྲུབ་པའི་ཡ་སྲོག་མེད། ཨླ་ག་སའི་ཨླ་ལ་དྲངས་པས་སླ་ཡླ་ག་ས་ཞེས་པར་གྲུབ། ག་སའི་ས་རྣམ་བཅད་དང་། ཡང་། རོའི་སྐད་དོད་ར་ས་བཞག །རྣམ་བཅད་ཨུར་བསྒྱུར་གའི་སྲོག་གི་ཨ་དང་ཨུ་གཉིས་ཨོ་ཏུ་བསྒྱུར། གོང་དུ་དགག་ཚིག"ནཉ་[2]ཞེས་པའི་ན་བཞག་པས། ན་སླ་ཡླ་གོ་ར་ས་ཞེས་པར་གྲུབ་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་ཁྲང་བ་དང་བོ་དེ་བདག་གི་གནོད་པའི་རོ་སེམས་ཀྱིས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་དོན་ནི། བདག་གི་གནོད་པའི་རོ་སྟེ་གནོད་པའི་ཉམས་ཙམ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྣུངས་པའི་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ལ། ཁྱོད་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཁྲོ་ཞིང་དུས་ནས་མིག་དམར་བར་བྱེད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་ཅེས་འོས་པ་མེད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གབ་བྱའོ། །ཡང་གབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༨༤ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ན། ཨ་སྨད *ཨསྨད

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༨༤ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༡ ན། ན་ཉ *ནཉ

སུ་ཨསྨད་ཀྱི་"ད[1]་བཞག །ཨསྨ་མ་ཏུ་བསྒྱུར། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་"ཏཱ[2]་བྱིན་ནས་བསྒྲུབས་པ་སོགས་ཀྱི་མ་"ཡཱ[3]་ནི་བདག ། གོ་ནི་བ་ལང་། རས་ནི་རོ་ལ་འཇུག་པས། གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཆ་ང་བ་དང་པོ་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། བདག་གི་བ་ལང་རོ་སེམས་ཀྱིས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་དོན་ནི་བདག་གིས་བ་ལང་གི་རོ་བྲོ་བ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་ཤེས་པ་མེད་ལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྲོ་ཞིང་དུ། ཞེས་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་དོན་འབྲེལ་མེད་དུ་གོ་ཞིང་། འབྲེལ་དུ་བཙུག་པ་སྟེ་གབ་བྱའི་དོན་སྦས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ལུས་ཕྲའི་བཞིན་རས་ཆེས་ཆེར་ནག །

ཡིད་སྨུབས་གྲོགས་མིན་པ་ཡིན་པ། །

སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ལ་ཚ་བསིལ་ཚོགས། །

ཉིན་མཚན་མེད་པར་འབར་མི་འབར། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི་ལུས་ཕྲ་སྟེ་བུད་མེད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཆེས་ཆེར་དཀར་ཞིང་ནག་པ་མིན་པ་དང་། ལུས་ཕྲ་མ་ནི་ཡིད་སྨུབས་ཏེ་བདུད་ཀྱི་གྲོགས་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ལ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚ་བ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་བསིལ་བ་མི་འབར་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཕྲད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོགས་སྤུ་ཕྱིར་མང་བོར་ཚོགས་ཤིང་། མཚམས་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་མིང་འདྲེས་ཏེ་སྤྲའི་གཟུགས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་དོན་གཞན་དུ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༨༧༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། ད *ད

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༨༧༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། ཏཱ *ཏཱ

3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༨༧༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། ཡ *ཡཱ

འཕྲུལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་ཕྲའི་བཞིན་ཆེས་ཆེར་ནག་པ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དུ་འཕྲུལ་བར་བཅུག་ནས། བརྗོད་དོན་དངོས་ཐད་ཀར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཛེ་ཞྭ་དམར་པཎྜི་ཏས།

རབ་དགའི་འཛུམ་གྱིས་འཕངས་པའི་ཉམས་སྟོན་པ། །
ཡིད་འོང་གང་དེ་ཕ་མ་ལགས་ཀྱང་གཟོད། །
སྲིད་བདེའི་མེ་ཏོག་མཆོན་གྱིས་ཐར་བའི་སྲོག །
ལེན་པར་རྩོམ་འདིས་དགའ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་འཛུམ་ཉམས་སྟོན་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ཕ་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། ད་གཟོད་སྲིད་པའི་བདེ་དགས་ཐར་བའི་ལམ་གྱི་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་དགའ་བྱེད་མའམ་བུད་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་རབ་དགའི་འཛུམ་ཉམས་སྟོན་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕ་མ་ཡིན་ཀྱང་བཟོད་ལ། ད་ལྟ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བདུད་ཀྱི་མཆོན་ནམ་མེ་ཏོག་གི་མདའ་སྙིང་ལ་ཟུག་པས་ཐར་བའི་སྲོག་ལེན་པར་རྩོམ་པའི་འཁོར་བའི་བྱ་བ་འདི་ལ་བདག་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་འདྲེས་ཏེ་སྒྲའི་གཟུགས་གཞན་དུ་འགྱུར་ནས། དོན་གཞན་ལ་འཕྲུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གཟུགས་མཛེས་ལང་ཚོའི་སྙེག་ཉམས་ཆེར་སྤྲུག་པའི། །
བཞིན་འཛུམ་དགའ་མ་གྲོལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །
སྐྱེས་བུའི་གདོང་ལ་གཡོ་མེད་འདྲེན་བྱེད་འོད། །
འཕྱུད་པའི་འདོད་དགའ་མ་རྒྱས་མ་མ་ལགས། །

ཞེས་གབ་བྱ་མ་མ་རྒན་མོ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་ཉམས་པ་ཞིག་རང་གི་བུའི་སྙིང་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ནས། ངོ་གནག་སྙེ་རང་གི་བུའི་གདོང་ལ་མིག་ཅེར་གྱིས་ལྟ་བ་ལ། བུ་དེའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་གཟུགས་མཛེས་སྒེག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་མཛེས་མ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུའི་གདོང་ལ་མིག་ཅེར་ཏེ་བལྟས་པས་དགའ་བས་ཚིམས་ཤིང་མྱོས་པ་དེ་ནི་མ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་གི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སྒྲ་འདྲེས་ཏེ་བརྗོད་དོན་དངོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག །

༈ སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲ་དག་གིས། །

གང་དུ་སླུ་བ་སླུ་བྱེད་ཉིད། །

ཅེས་གབ་བྱ་དང་གབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་སྒྲ་མཚུངས་ཤིང་། །གབ་བྱེད་ལ་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། གབ་བྱ་ལ་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་གྲགས་ཤས་ཆུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། གབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་ཁྲིར་ནས་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ཐད་ཀར་རྟོགས་མི་ནུས་ཤིང་། ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མིང་གཞན་དུ་འཁྱུལ་ནས་སླུ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཀུནྡ་བསྙེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །

དགའ་བ་ཧི་ལྟར་འཕེལ་གྱུར་བ། །

འཆི་མེད་བུ་མོར་ཅོ་འདྲི་མ། །

མི་མོ་སྤྱོད་པའི་དེ་ལྟར་མིན། །

ཞེས་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཀཽ་ཤཱམྦཱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་མཚོག་ཏུ་བཟང་བར་གྲགས་པས། ཡུལ་དེའི་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་མ་ཞིག་བསྟེན་ཅིང་བགྲོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་དགའ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ལྷའི་བུ་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་དང་མཚུངས་ཀྱི། གཞན་མི་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་ནམ་ཡང་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་སྐབས་འདིའི་ཀཽ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྡུས་ནས་མ་སྨྲས་པར། ཤཱམྦཱིའི་སྒྲ་ནི། འཁྲིལ་བ་འདོད་འཇོར། ངན་པར་འཁྱོག་པས་ཤཱམྦཱ་སྐྲུར་བོ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤཱམྦཱིའི་སྒྲ། སྐྲུར་མོ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤས་ཆེ་བས། གཉའ་བ་སྐྲུར་བའི་བུད་མེད་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་མཛའ་མོ་འདི་འཆི་མེད་བུ་མོ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་དང་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་མི་མོ་ལ་སྤྱོད་པས་དགའ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཤཱམྦཱིའི་སྒྲ་ཡུལ་དེའི་བུད་མེད་མཛེས་མ་ལ་གྲགས་ཆུང་ཞིང་། སྐྲུར་མོ་ལ་འཇུག་པ་གྲགས་ཆེ་བས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒྲའི་འཇུག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་དེས་ཁྱེར་ནས་དོན་དངོས་གཞན་དུ་འཁྲུལ་ཅིང་སླ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཁྱོད་མཐོང་ལུས་ནི་གཙུག་ཕུད་ཅན། །
བརྟན་པའི་ཡིད་ནི་གཡོན་ལ་གནས། །
ངག་གི་རྐང་བ་འཕྱེང་བོར་འགྲོ། །
མེ་ཏོག་མདའ་ནི་སྲིད་ན་མང་། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་ཆགས་ལྡན་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རལ་བའི་གཙུག་ཕུད་དང་ལྡན་པའི་ལུས་ཅན་དང་། ཡིད་ནི་གཡོན་དུ་གནས་པ་སྙེ་བུད་མེད་ལ་འཁྱོག་པོའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆགས་པ་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་ངག་ཚིག་རྒྱུན་མཐུད་དུ་སྨྲ་མི་ནུས་ཤིང་ངོ་ཚ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ངག་ཚིག་ཀྱང་འཐེང་པོར་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཏོག་གི་མདའ་སྙེ་བདུད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་མངོན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཙུག་ཕུད་ཅན་ནི། རྨ་བྱ་དང་མེ་གཉིས་ལ་འདུག་པས། མེ་འཁྱོག་པོར་འབར་བ་དང་། རྨ་བྱའི་རྐང་བ་གཡོན་པ་འཐེང་པོར་འགྲོ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་མདའ་སྙེ་མཛེས་པའི་སྒྲོ་མདོངས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྨ་བྱའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པས་གབ་བྱ་དང་གབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་། གཙུག་ཕུད་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་གབ་བྱེད་རྨ་བྱ་ལ་འདུག་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་དེ། དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཁྲུལ་ཞིང་སླུ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇེ་ཞྭ་དམར་བས།

འདི་ན་འཁོར་བའི་བླ་མར་མངོན་མཐོ་བ། །
འཁྱོག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐྱལ་འཇམ་མཉེན་མདས། །
འགྲོ་མང་བསླུ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་གྲགས་མོད། །
ལུས་འདི་ཅི་ཞེས་སོམ་ཉི་བཟློག་མ་ནུས། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་འཁོར་བའི་བླ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་སྙེ་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བའི་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་བླ་མ་ཆེན་པོ་དེའི་གཞུ་ལྟ་བུའི་སེམས་འཁྱོག་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བའི་འཇམ་པོའི་ཚིག་མེ་ཏོག་གི་མདའ་ལྟ་བུ་དེ། འགྲོ་བ་མང་པོ་སླུ་བའི་ཐབས་ལ་ཏ་ཅང་མཁས་ཤིང་དྲག་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་བླ་ཆེན་ལ་བདུད་

ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་ནའང་། རེག་བྱའི་ལུས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་སྣམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཟློག་པར་མ་གྱུར་ཅེས། གཡོ་ཅན་གྱི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་འཁོར་བའི་བླ་ན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཕྲོག་པོའི་གཞུ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྐུལ་བའི་མེ་ཏོག་གི་མདའ་འཇམ་པོ་དེས། འགྲོ་བ་མང་པོ་རྨོངས་ཤིང་སྨྱོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་དྲག་མོད། འོན་ཀྱང་བདུད་ཁོ་རང་ལ་རེག་པའི་ལུས་མེད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞེས་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་འཇུག་པ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས། གབ་བྱའི་དོན་དངོས་དེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འཕྲུལ་ཅིང་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཀུན་དགའི་དཔལ་བསྐྱེད་མདངས་ལྡན་སྦོ་བསངས་མ། །

མཛེས་བྱེད་ཆུ་བོའི་གཏེར་གྱིས་ལེགས་བརྒྱན་པར། །

ལས་རླུང་འཁྲིགས་པས་སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་གསར། །

ཡིད་བཟང་རོལ་བའི་གནས་ནས་བདེ་བླག་འབེབས། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་བུད་མེད་ལ་བྱིས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། གབ་བྱེད་ནམ་མཁའི་ངོས་ཀྱི་ཆར་སྤྲིན་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་འབེབས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྦོ་སངས་མ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བུད་མེད་ལ་འཇུག་ལ། སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་ནི་ཆར་དང་བྱིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་བཟང་རོལ་བའི་གནས་ནམ་མཁའ་དང་སྐྱེ་གནས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒྲས་འཇུག་པ་སྟོབས་ཆེ་བས་བརྗོད་དོན་དངོས་གབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ། རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག །

༈ རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི།

རྒྱ་བ་ལས། སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་པ་ཡིས། །
སྨོངས་བྱེད་རིམ་པ་བྲལ་བ་སྟེ། །

ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་གོང་འོག་གི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་དོན་ལ་སྨོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྒྱ་བར། ཡུ་བར་འོ་བྱེད་པད་ཅན་གྱི། །
ངང་བ་ཚེར་མ་རྒྱབ་མོ་ཅན། །
ཞལ་ལ་སྨྲ་སྐྱན་སྒྲོག་བྱེད་ཅིང་། །
ལུས་ནི་འདར་བར་བྱེད་ཅིང་མཆུས། །

ཞེས་གབ་བྱ་ཆགས་ཅན་འཕྲིག་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་མ་དཀྲུགས་པ་བརྗོད་དོན་དང་། གབ་བྱེད་ངང་བ་དང་པདྨ་ལ་སྦྱར་བས་ཚིག་དཀྲུགས་ཤིང་བར་དུ་ཆོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་བརྗོད་དོན་དངོས་ཀྱི་རིམ་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། རྗེ་བོད་མཁས་པས། ངང་བའི་ཞལ་ལས་སྨྲ་སྐྱན་མོ་སྒྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་ནི་གཡོ་ཞིང་འདར་བར་བྱེད་པས་པདྨའི་མེ་ཏོག་གི་ཡུ་བ་ཚེར་མ་རྒྱབ་མོ་ཅན་ལ་མཆུས་འོ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་དང་། དགྱེས་གླུར། རྒྱ་བའི་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་མཇུག ཕྱེད་སྔ་མའི་མགོ་དང་། ཕྱེད་ཕྱི་མའི་དང་པོའི་མཇུག ཕྱེད་སྔ་མའི་མགོར་འོང་བ་སྟེ་མཆུས་ཡུ་བར་འོ་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན་པདྨ་ཅན་གྱིའོ། །གང་གིས་ན་ཞལ་ལས་སྨྲ་སྐྱན་པར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་ངང་བས་ཚེར་མ་རྒྱབ་མོ་ཅན་གྱི་རྐང་བ་ལ། ལུས་ནི་འདར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འོ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱོར། འབྲུག་སྨྱོན་གྱིས་འདིའི་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་ངང་བ་དང་། པདྨ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་གོ་མི་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་། གབ་བྱ་དང་གབ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་ན། གབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་དུ་

འགྱུར་བས། དཔང་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་འདིའི་གབ་བྱ་ཆགས་ཅན་འཁྲིག་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་དང་། གབ་བྱེད་དང་བ་དང་པདྨ་ལ་སྦྱོར་བར་བཞེད་དོ། དཔེར་བརྗོད།

(ག) རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བློ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །

དཀར་གྱུར་རབ་ནག་གྲོལ་སྨོངས་བཞིན། །

ངན་པ་ལེགས་ལྡན་ཤེས་རབ་ཅན། །

དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །

ཞེས་གབ་བྱའི་ཚིག་དངོས་ནི། འདིའི་ཚིག་ཕྱི་མ་དེ་ཚིག་རྐང་དང་པོའི་མགོར་བཀོད་ཅིང་། ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་ཕྱེད་མཇུག་ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་མགོ་དང་། ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་མགོ་ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་ཕྱེད་མཇུག་གི་དཀྱིལ་དུ་བཀོད་དོ། །

བརྗོད་དོན་ནི། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོའི་ཐུགས་རྗེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་། གང་ལ་ཞེ་ན་ལེགས་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང་། ངན་པ་རབ་ནག་ཅེས། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་། གྲོལ་ཞེས་པས་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྨོངས་ཤིང་བླུན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་རོ་ཞེས་པ་བརྗོད་བྱའི་གོ་རིམ་མ་དཀྲུགས་པའི་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ཤིང་བར་དུ་ཆོད་པ་སྟེ་རིམ་པ་དང་བྲལ་བར་བཀོད་པས་བརྗོད་དོན་དངོས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

སྤྱིལ་མཆོག་མདོ་སྔགས་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་སྤྲོལ། །

ཆེན་པོ་ལ་འོས་འགྱུར་བའི་མངོན་འཕགས་པ། །

ཕས་རྒོལ་ཟིལ་གནོན་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་བྱེད་མཁས། །

རྡེགས་ལྡན་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་མིན་སྤྱོད་པའི་བདུད། །

ཅེས་པ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་། གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི། བདུད་སྤྲུལ་མདོ་སྔགས་བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒོལ། །ཕས་རྒོལ་ཟིལ་གནོན་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་བྱེད་མཁས། །ཆེན་པོ་ལ་འོས་འགྱོར་བས་མངོན་འཕགས་པ། །རྡེགས་ལྡན་གཙུག་རྒྱན་ཆོས་མིན་སྤྱོད་པའི་མཆོག །ཅེས་ཚིག་གི་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་ལ་སྦྱོངས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དཔྱེས་གླུ་ལྷར་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

[༣]དུས་སུ་འདོད་དགའ་གསར་བའི་རྩེད་འཇོའི་དཔལ། །

[༤]ཁུ་བྱུག་[༥]གཞོན་ནུའི་མགྲིན་དབྱངས་[༦]སྙིང་གི་གསོས། །

[༧]རྣ་བའི་དཔལ་ཐོབ་སྨིན་ལེགས་[༨]འཛིན་པའི་གཏམ། །

[༩]སྨྲ་བས་ཞལ་དཀྱིལ་ཆླ་བའི་འཛུམ་རྒྱ་གྲོལ། །

ཞེས་བརྗོད་དོན་གོ་རིམ་དཀྲུགས་པ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དང་། གབ་བྱ་འདོད་ལྡན་པོ་མོས་དུས་བཏབ་པའི་བརྗོད་དོན་གོ་རིམ་མ་དཀྲུགས་པར་ལེགས་པར་བརྗོད་ན། སྨྲ་བའི་ཞལ་དཀྱིལ་ཆླ་བའི་འཛུམ་གྲོལ་བའི་དུས་ཏེ་མཚན་མོའི་དུས་སུ། འདོད་དགའ་གསར་བའི་རྩེད་འཇོ་ལ་དགྱེས་པར་རོལ་བའི་དཔལ་འཛིན་པའི་གཏམ་ཁུ་བྱུག་གི་གསུང་སྙན་ལྟ་བུ་མཛེས་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུའི་མགྲིན་པའི་ལམ་ནས་ཐོན་པའི་དབྱངས་སྙན་དེ་རྣ་བའི་བདེ་དཔལ་དུ་ཐོབ་པའི་སྨིན་ལེགས་མ་དེའི་སྙིང་གི་གསོས་སུ་གྱུར་ཅེས་སོ། །

བཞི་བ། རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག

༄ རབ་བཅོམ་གྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་ལ་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་ཡི། །

ཚིག་ཕྲེང་དེ་ནི་རབ་བཅོམ་ཡིན། །

ཞེས་ངག་སྦྱོར་གང་ལ། བརྗོད་དོན་གཟབ་བྱ་དེར་སྟར་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་ཀྱང་། དོན་དེ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཙམ་གྱིས་མིང་ཤ་སྟག་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དོན་དེར་འཇུག་རུང་བའི་ཏོད་ཙམ་ཚང་ཞིང་། བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བས་གཟབ་བྱའི་དོན་དེ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཚིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། །

རྒྱ་བས། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྐང་མཛེས་ལ། །

རྐང་གདུབ་རྒྱས་པ་སྒྲ་སྙན་སྒྲོགས། །

མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདིར། །

བདག་གི་སྲོག་ནི་བརྟན་མ་ཡིན། །

ཞེས་གཟབ་བྱ་བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་རྐང་བ་མཛེས་པ་དག་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྐང་གདུབ་རྒྱས་པ་སིལ་བར་ཁྲོལ་བའི་སྒྲ་སྙན་པར་སྒྲོགས་པ་དེ། ནྭ་བའི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་བདག་ལ་འདོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས། ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གི་སྲོག་ནི་འཛིག་པར་ཉེ་བས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཧ་ཅང་གོ་དཀའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་གོ་དཀའ་བ་མི་འབྱུང་། འབྲུག་སྒྲུལ་གྱིས་འདིའི་རྐང་བ་དང་བོར་རྐང་མཛེས་ཞེས་བསྒྱུར་ན་འབོད་པའི་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། དཔང་ཊཱི་ཀ་ལྟར་བུ་མོ་མཛེས་མ་ཁྱོད་རྐང་བས། །ཞེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པར་འདོད། ངག་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་ནི། གོང་གི་དབྱངས་སོགས་ངེས་པའི་བྱ་དཀའ་བའི་ནང་གི་གནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི༑ རྒྱན་འདིའི་དཔེ་བརྗོད་དུ་འགྲོ་ཆེ་བས། དེ་ནི།

ཏ་ཏ་མི་སྒྲོགས་མཁའ་འགྲོས་མཚན། །
རི་འགྲོ་དབང་འཁྱོག་ལྡན་མ་ཆགས། །
འཁྱོག་སྒྲོགས་གཏྲའི་ཚུར་འཇུག་སྡིག །
བྱ་རོག་འཇོམས་པ་མཐོ་རིས་འགྲོ། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ནི་བརྗོད་དོན་དེ་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་གབ་བྱ་དེ་ལ་འཇུག་གྲོགས་ཚུང་ཡང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འཇུག་ཙམ་དུ་ཧུང་ཞིང་དོད་ཙམ་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གབ་བྱའི་དོན་རབ་ཏུ་བཙེམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཚིག་དོན་ནི། ཏ་ཏ་མི་སྒྲོགས་ཞེས་པ་སྨུ་ཅོར་མི་སྨྲ་བའམ་ཀྱི་མ་ལྟ་བུ་སྨྱ་ངན་གྱི་ཚིག་མི་སྒྲོག་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ནི་ཉི་མ་སྟེ་དེས་མཚོན་པས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་ཁྱོད་ཀྱི་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཁྱབ་པའམ་འགྲོ་ཞེས་དང་། མིག་གི་དབང་པོས་འཁྱོག་པར་ལྟ་བའི་ཟུར་མིག་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པ་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་"བོ[1]་ལ་བསྟུགས་ནས་འཁྱོག་པར་འགྲོ་ཞིང་སྐད་སྟན་ལྷང་ལྷང་དུ་སྒྲོགས་པའི་ཆུ་བོ་གཏྲར་ཁྲུས་ལ་འཇུག་པར་གྱིས་དང་། སྡིག་པའི་ལས་ངན་པ་བྱ་རོག་ལྟར་ནག་པ་རྣམས་བཙེམ་ནས་མཐོ་རིས་ལྷའི་གནས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་སོ། །ཚིག་དེའི་བརྗོད་དོན་དེ་རབ་ཏུ་བཙེམ་ཚུལ་ནི། སྟན་གྲགས་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཁྱབ་པ་ལ་མཁའ་འགྲོས་མཚན་པའི་རིར་འགྲོ་ཞེས་དང་། སྡིག་པ་དང་བྱ་རོག་གཉིས་ནག་པ་མཚུངས་ཆོས་བྱས་ནས་ཆུ་བོ་གཏྲའི་འཇུག་ངོགས་ལ་ཁྲུས་བྱས་པས་སྡིག་པའམ་དྲི་མ་དག་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། བྱ་རོག་འཇོམས་པ་ཞེས་དཔེ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༢༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༧ ན། བ * བོ

ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) དོན་སྨྲ་ནུས་བྲལ་ལྡེ་རྐྱོང་ཞིང་། །
རྣམ་འཕྲོག་ཡགཞན་ལ་སེམས་པའི་ཡིད། །
ཉེ་བར་གནས་རྣམས་རབ་བཙོམ་ནས། །
ཁྲུང་"བར་[1]ཉལ་བའི་སྦྲུལ་དེ་སུ། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རི་ཁྲོད་པ་དག་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་སྟེ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་སྨྲ་བའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྡེ་རྐྱོང་ཞིང་། སེམས་འཕྲོག་པོ་ཅན་གཞན་ལ་འཚེ་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་ཞིང་། ཉེ་བར་གནས་པའི་མཐུན་གྲོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་བཙོམ་པའམ་རིང་དུ་བྲལ་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་བྲག་ཁུང་ནང་དུ་སྡོད་པའི་སེམས་ངན་དུག་སྦྲུལ་ལྟ་བུའི་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་རི་ཁྲོད་པ་དེ་ནི་སུ། ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྲུལ་དངོས་ལ་དཔེར་བྱས་ཏེ། གབ་བྱ་རི་ཁྲོད་པ་ལ་འདྲུག་པ་གྲགས་ཆུང་ཡང་། ཚིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་ནའང་འདྲུག་ཏུ་རུང་བའི་དོད་ཙམ་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དེ་རབ་ཏུ་བཙོམ་ཞིང་སྦྲུལ་དེ་སུ་ཞེས་གབ་བྱེད་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ཁ་འཕངས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་མཐའ་ཡས་ཀུན། །
སྒྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་རྐང་བས་འཐུང་བྱེད་དོས། །
རི་མོར་བཀོད་རླམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོན་པ། །

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༤༠ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༣ ན། བར * བུར་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

འོད་གསལ་སྙིང་པོའི་སྣང་བརྙན་འབྱུང་གནས་བཞིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་རྫོགས་ཆེན་པའི་གླེང་ཆེན་དཔེ་རིས་དེ་ཡིན་ཞིང་། གབ་བྱེད་སྤྲིན་གྱི་མེ་ཏོག་ནི་ཚར། དེ་རྐང་བས་འཕུང་བྱེད་དེ་ཤིང་གི་ངོས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་རི་མོའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཡོད་པ་དེ། འོད་གསལ་སྙིང་པོ་ནི་ཤེལ་དང་སྣང་བརྙན་འབྱུང་གནས་ནི་མེ་ལོང་སྟེ། ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ནི་གཟུགས་བརྙན་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་བྱེད་རེད་ཅེས་བརྗོད་དོན་རྫོགས་ཆེན་པའི་དཔེ་རིས་དེ་ནི་གབ་བྱེད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ལ་དཔེར་བྱས་ནས། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་གབ་བྱ་ལ་འཇུག་པ་ཆུང་ཡང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་དོད་ཙམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་རབ་ཏུ་བཅོམ་ཞིང་། དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཁ་འཕངས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་ལ་རྫོགས་ཆེན་དཔེ་རིས་ལ་ཟུར་ཟ་བའི་ཚིག་ཡིན།

ཡང་ན། ཐུབ་གསུམ་མདངས་ཀྱིས་བྱུག་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྟོགས། །
གནས་ཀུན་འཁྱོག་བགྲོད་ནག་པོ་བརྩེགས་པའི་རླངས། །
སྨྲ་བའི་ལྕེ་གཉིས་དོན་ལྡན་ནམ་མཁའི་ཚལ། །
འདོད་ཟབ་གླིང་ན་བདེར་ཉལ་སྦྲུལ་དེས་ཅི། །

ཞེས་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི། སེམས་ནག་ཕྲ་མ་མཁན་རང་འདོད་ཆེ་བའི་མི་དེས་ཅི་བྱེད་ཅེས་དང་། ཐུབ་གསུམ་ནི་མཚན་མོ་དང་། དེའི་མདངས་ཀྱིས་བྱུག་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་སེམས་ནག་པོ་ལ་གོ་རུང་བ་དང་། གནས་ཀུན་འཁྱོག་བགྲོད་ཅེས་པ་བྱ་བ་ཀུན་ལ་དྲང་པོར་མི་འཇུག་པར་འཁྱོག་པོར་འཇུག་པའི་དོན་དུའང་རུང་ཞིང་། ནག་པོ་བརྩེགས་པ་སྟེ་དུག་གི་ཁ་རླངས་ཅན་སྨྲ་བའི་ལྕེ་གཉིས་ཞེས

པ་ཕན་ཚུན་བར་དུ་ཕྲ་མ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་གོ་རུང་བ་དང་། དོན་ལྡན་ནམ་མཁའི་ཚལ་ཞེས་པ། དོན་དང་ལྡན་པའམ་ལེགས་པའི་བྱ་བ་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་ཚལ་ལམ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱ་བ་ལེགས་པོ་ཞིག་མེད་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ཟབ་གློང་ལ་བདེར་ཉལ་ཞེས་པ་ནི། རང་དོན་གྱི་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྒྱ་མཚོའི་གློང་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་དོད་ཙམ་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གབ་བྱའི་དོན་རབ་ཏུ་བཙོམ་ཞིང་། སྨྲུལ་"དེའི[1]་ཅེ་ཞེས་སྨྲུལ་དངོས་ལ་ཁ་འཕངས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་བ། མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག །

༈ མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

ཕལ་བའི་དོན་བཀོད་ཚིག་དག་གིས། །
བསྟེབས་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་གཟུགས། །

ཞེས་གབ་བྱའམ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དངོས་དེ་མ་སྨྲས་པར་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་བ་ཞིག་བཀོད་ནས་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚིག་རྣམས་སྦྱེབ་ཅིང་བསྒྲིབས་པས་བརྗོད་དོན་དངོས་གབ་པ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། གང་གི་ཡལ་ག་ཡལ་འདབ་ལ། །
མེ་ཏོག་དམར་པོའི་དོག་པ་ཅན། །
འཁྲི་ཤིང་ཡལ་འདབ་ལྷུ་བ་ནི། །

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༢ ན། དེའི * དེས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་བདག་གིས་མཐོང་། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་ཁ་དོག་དམར་བའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་མ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་ནི་དེ་ལ་འཁྲི་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་སྟེ། བུད་མེད་ཀྱི་ལག་པ་ནི་ཡག་ག་དང་། སོར་མོ་རྣམས་ཡལ་འདབ་སྟེ། དེའི་ཁ་དོག་དམར་བ་མེ་ཏོག་དམར་པོའི་དོག་པ་ཅན་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ནི་འཁྲི་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ལྔ་ལ་སྙད་བཏགས་ནས། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདིར་བདག་གིས་མཐོང་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་བསྡུས་བརྗོད་དང་ཆ་འདྲ་ཡང་། བསྡུས་བརྗོད་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་མཚུངས་མི་མཚུངས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་མཚུངས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་རུང་ལ། འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙམ་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་བ་དེའི་མཚུངས་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས་ཕལ་བའམ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། དཔེར་བརྗོད།

(ག) རྨ་མེད་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་ཟུང་། །

ལོ་འདབ་སེར་པོས་མཛེན་པ་གླུབས། །

མངར་བའི་དྲི་བཟང་ཞིམ་པའི་འབྲས། །

ལྡན་པའི་སྟོན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་མཐོང་། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་དགེ་སློང་དང་། གབ་བྱེད་ལྗོན་ཤིང་སྟེ། ཆོས་གོས་གྱོན་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ངད་དང་ལྡན་པ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཅིག་བདག་གིས་མཐོང་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དང་། གབ་བྱེད་དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་བ་

ལྡོན་ཤིང་གི་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

རབ་མཛེས་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཕྲག་ཡལ་འདབ་རྩེར། །

རྣམ་བཀྲའི་ཕང་བར་མཚམས་སྦྲིན་གཞོན་ནུས་འཁྱུད། །

ཁོར་ཡུག་ཀུན་ཏུ་གདུང་སེལ་མངར་བའི་བསུང་། །

འགྲེམ་བྱེད་ཡོངས་འདུའི་ལྡོན་པ་འདི་ན་སྣང་། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོའི་གབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་བཟང་དང་། གབ་བྱེད་མེ་ཏོག །རྐང་པ་གཉིས་པའི་གབ་བྱ་ན་བཟའ་དང་གབ་བྱེད་མཚམས་སྦྲིན། གསུམ་པའི་གབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། གབ་བྱེད་མངར་བའི་དྲི་བསུང་ལྡང་བ། བཞི་བའི་གབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གབ་བྱེད་ལྡོན་ཤིང་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་སྟ་མ་དང་འདྲ།

ཡང་ན། འཇམ་མཉེན་ཕྲ་ལྗེམ་གསར་བའི་ལྗོན་བཟང་རྩེར། །

དཀར་གསལ་ཡིད་འོང་འདབ་བརྒྱ་འཛུམ་པའི་དབུས། །

མཛེས་སྡུག་ཟེ་ཙུ་འབྲུ་དགོད་པའི་འོད་ཞགས་ཀྱིས། །

དབྱངས་ལྡན་རྐང་དྲུག་གཞོན་ནུ་མགྲོན་དུ་བསུ། །

ཞེས་གབ་བྱ་མཛེས་མ་དང་། གབ་བྱེད་མེ་ཏོག་གི་སྟོང་བུ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ། རྒྱབ་མོའི་གབ་ཚིག །

༄ རྒྱབ་མོའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

མཚན་ཉིད་ཡོད་ཙམ་ངེས་ཚིག་དང་། །

ལྡན་པའི་ཚིག་ནི་རྒྱབ་མོ་ལོ། །

ཞེས་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ཐད་དང་རྣམ་དབྱེ་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ་མམ། དེར་བཤད་ཀྱང་བ་ཙམ་གྱི་ཚིག་དག་སྦྱར་ནས་རྒྱབ་མོའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས། བརྗོད་དོན་དངོས་ཏེ་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

 རྫ་བར། ལྷ་རྣམས་ལྷ་ཡི་ཁང་བ་རུ། །

སོ་སོའི་འོད་ཀྱིས་དལ་བུར་རྒྱུ། །

དྲི་བཟང་ རྗིང་བུར་སྤྱོས་བྱས་པ། །

དེ་རྣམས་ད་ནི་ཏྲན་མོ་བཞིན། །

ཞེས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སུ་ར་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆང་དང་། ལྷ་དང་། བཙུད་སོགས་ལ་འཇུག་པས། འདིར་གབ་བྱའི་སྐབས་སུ་ཆང་མ་རྣམས་སོ་སོའི་ཆང་ཁང་དུ་སྤྱོས་ཤིང་དགོད་པས། སོའི་འོད་དཀར་ངོམ་པའི་འཛུམ་བག་དང་བཅས་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་བྱ་བ་ལ་དལ་བུར་རྒྱུ་ཞིང་། བཙུད་དང་ལྡན་པའི་ཆང་གི་རྗིང་བུའམ་ཁང་བར་རྒྱུ་བའི་ཆང་མ་དེ་རྣམས་ཆང་གིས་སྤྱོས་པའམ་བཟི་སྟེ་ངག་གི་གཏམ་འཁྱུར་འཁྱོར་དང་ལུས་ཀྱིས་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པས། ད་ནི་ཏྲན་མོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་སྒྲ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་སུ་ར་ཐུང་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཅན་ནི་ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལྷ་རྣམས་རང་སོ་སོའི་འོད་ཀྱིས་ལྷའི་ཁང་བར་དལ་བུས་རྒྱུ་ཞིང་། དྲི་བཟང་གི་ཚུའི་རྗིང་བུར་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་དགའ་བས་སྤྱོས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ད་ནི་ཏྲན་མོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་རྒྱབ་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་བརྗོད་དོན་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཤིང་སྟོན་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོའི་འགྱུར་ལྟར་དུ། ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། སི་ཏུའི་འགྱུར་བཅོས་སུ།

ཚང་མ་རྣམས་ནི་ཚང་ཁང་དུ། །
སོ་ཡི་འོད་ཀྱིས་ཅི་དགར་འཁྱམས། །
དེ་ནི་སྨྱོས་པར་བྱས་"ཧེ[1]་རྣམས། །
ཚང་གི་རྗིང་བུར་བྱིང་བ་བཞིན། །

ཞེས་བསྒྱུར་བ་འདི་ལ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་བྱེད་ན། ཁ་ཚོན་མི་ཆོད་པས་མགོ་རྨོངས་པར་བྱས་ཤིང་། མཇུག་མཐར་མཛྫའི་སྒྲ། བྱིང་བའམ་ཤན་པོ་ལའང་འཇུག་པས། བྱིང་ཞིང་ནུབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅེས་ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པའང་ཡོད་པས། འབྲུག་སྒྲོལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། གབ་བྱ་དང་གབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ན། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་སྤྱིའི་ཁོག་གཏོར་བར་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དང་རབ་བཅོམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱན་འདི་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་མིང་གཟུགས་གཅིག་ལ་རྐྱེན་གྱིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པ་ཞིག་བྱས་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤད་རྒྱུད་བ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། བོད་སྐད་ལ་རྒྱ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འོང་དཀའ་ཡང་ཚིག་ཕྲད་དང་མིང་སྦྱོར་ཚུལ་དོན་ལ་མི་འགལ་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཟུར་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ནས་མཇུག་ཏུ་ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པའང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་འདྲ་མ་བྱས་ན་རབ་བཅོམ་དང་རྒྱན་འདིའི་དབྱེ་འབྱེད་མི་ནུས་སོ༔ །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཚུ་ནང་སྐྱེས་ཤིང་ཚུར་བརྟེན་པ། །
སྲོག་ལྡན་མང་པོ་ཁར་གནས་པའི། །

[1] མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༤༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༧༢ ན། ཧེ * དེ་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ལྡིར་ལྡིར་སྐད་ཀྱིས་ཁེངས་ན་ཡང་། །
ནམ་ཞིག་ཞིག་ཚེ་གཞན་གྱིས་བརྗི། །

ཞེས་གབ་བྱ་པདྨ་སྟེ་དེ་ཆུ་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྦྲོག་ལྡན་བུང་བ་མང་པོ་པདྨའི་ཁར་གནས་ཤིང་། སྟན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྡིར་ལྡིར་དུ་སྒྲོག་པའི་ཁེངས་པ་དང་ལྡན་ནའང་། ནམ་ཞིག་པདྨ་འཛིག་པའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་རྐང་བས་བརྗི་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་ཆུ་སྲིན་ལ་སྦྱར་བའི་མཇུག་ཏུ་གཞན་གྱིས་བརྗི་ཞེས་པའི་རྩུབ་མོའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་བརྗོད་དོན་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

ཡིད་འོང་རྟུལ་ལས་སྐྱེས་རྣམས་བག་ཡངས་སུ། །
མེ་ཏོག་ལྡན་པའི་ཚལ་ན་རྩེད་འཇོས་རོལ། །
རང་སྲོག་སྐད་ཅིག་འགོགས་པའི་སོག་རྡུམ་ལ། །
འབད་པས་བྲེལ་འདི་ཀྱེ་མ་ཤིན་ཏུ་ལྟུན། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནི་འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུད་མེད་མཛེས་མ་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་ན་བག་ཡངས་སུ་རྩེད་འཇོ་ལ་རོལ་བ་མཐོང་བས། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་ཏེ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་རང་སྲོག་མྱུར་བར་བཀྲལ་བའམ་ལུས་ཕུང་ལ་གནོད་པའི་འཕྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འབད་པས་བྲེལ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྟུན་ནོ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི། ཟེའུ་འབྲུའི་རྟུལ་ལམ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ལས་སྐྱེས་པའི་བུང་བ་རྣམས་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་ན་བག་ཡངས་སུ་རྩེད་འཇོ་ལ་རོལ་ཞིང་། རང་སྲོག་ལ་འགོགས་པའམ་ཐོག་ཅེས་རང་རང་གི་སྲོག་གི་ཉེན་ཁ་དང་ལྡན་པའི་སྦྲང་རྩི་གསོག་འཇོག་གི་ཐབས་ལ་འབད་པས་བྲེལ་བ་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་ཤིན་ཏུ་ལྟུན་

ནོ༔ །ཞེས་རྒྱབ་མོའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་འོང་རྟུལ་ནི་སྣྲང་རྩི་དང་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ལ་འདྲུག་པས་འདིར་རྟུལ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པ། གབ་བྱའི་སྐབས་བུད་མེད་དང་། གབ་བྱེད་སྐབས་བུང་བ་ལ་གོ་ནུས་པ་ཙམ་དང་། མེ་ཏོག་ནི། མེ་ཏོག་དངོས་དང་། ཟླ་མཚན་གཉིས་ལ་འདྲུག་པས་གབ་བྱའི་སྐབས་བུད་མེད་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་མེ་ཏོག་གི་ཚལ་དང་། གབ་བྱེད་སྐབས་སྐྱེད་ཚལ་དུ་མེ་ཏོག་ལྡན་པ་གོ་རུང་བ་དང་། འཐོགས་ཞེས་པ་དང་གབ་བྱའི་སྐབས་ཕ་རོལ་ཏུ་བརྒྱལ་བའི་དོན་དང་། གབ་བྱེད་སྐབས་མར་ལ་འཕངས་པ་དང་ཕོག་ཅེས་པའི་དོན་དུའང་བཤད་དུ་རུང་བ་ཙམ་ལ་སྦྱར་ནས་བུང་བས་སྣྲང་རྩི་འབབ་པས་བསགས་པའི་མཐར་བུང་བ་རང་གི་སྲོག་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུའང་བཤད་དུ་རུང་བ་ཙམ། སྒྲའི་ཟུར་འདྲ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་བརྗོད་དོན་གབ་སྟེ་མགོ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཡང་ན། འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་ལ་རབ་འགྱུ་ཞིང་། །
བདུད་རྩིའི་ཟེར་ལ་ཟུམ་པའི་བཞིན་གྱིས་བསུ། །
རྟུལ་ཅན་གྱུར་ཀྱང་བཙུད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱོང་དག །
མཛེས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་བྲལ་བའི་བེམ་པོའི་གཟུགས། །

ཞེས་གབ་བྱ་རང་གི་ཕ་མར་སྡུང་བའི་བུ་མོ་ལ་ཚིག་རྒྱབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམོད་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། མ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མ་ལ་འགྱུ་བའི་དོན་དང་མི་འགལ་བ་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་ནི། བརྩེ་ཞིང་ཕན་པས་བསྐྱངས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཟུམ་པའི་བཞིན་གྱིས་བསུ་བ་ནི། ཕན་ལན་གནོད་པས་འཇལ་བའི་དོན་ཙམ་བསྟན་རུང་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྟུལ་ཅན་ནི་བུད་མེད་ལའང་འདྲུག་པས་རང་གི་བུ་མོར་གྱུར་ཀྱང་དེས་རང་གི་ནོར་གྱིས་ཕ་མ་མི་སྐྱོང་བར་དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་གཞན་སྐྱོང་བའི་བུ་མོ་དེ་

དག་ནི་གཟུགས་མཛེས་ཀྱང་སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོའི་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ནི་པདྨ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཟུམ་པ་དང་། རྟུལ་ཅན་ནི་པདྨའི་མིང་དུ་འང་འཇུག་པས་པདྨའི་བཅུད་དམ་སྦྲང་རྩིས་པདྨ་རང་ལ་མི་ཕན་པར་དོན་མེད་ཀྱི་བུང་བ་གཞན་དག་བསྐྱངས་པས་ན། པདྨ་དེ་མཛེས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་བེམ་པོའི་གཟུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྲིབ་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲའོ། །

བདུན་པ། གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག །

༄ གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་དུ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོངས་པར། །
བྱེད་པ་གྲངས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གྲངས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་གབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་བསྒྲིབས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སྣ་ལྡན་དབུས་ན་གསལ་བྱེད་བཞིས། །
ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡི། །
གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ཡོད་གང་ཞིག་ན། །
མི་བདག་ཡིག་བརྒྱད་མིང་ཅན་ཡོད། །

ཅེས་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ཉ་ཡིག་དབུས་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀ་ཙ་བུ་རི་སྟེ་བཞིས་བརྒྱན་པ་ལ་ཀཉྩ་བུ་རི་ཞེས་པར་གྲུབ་ལ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་

གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་ཞེས་འབྱུང་། གྲོང་ཁྱེར་དེ་ན་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཚོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཀཱཙྪ་བུ་རི་བ་ལྦ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་གབ་བྱ་གྲོང་ཁྱེར་དང་རྒྱལ་པོའི་མིང་། གབ་བྱེད་ཡི་གེའི་གྲངས་ཙམ་སྨྲས་པས། བརྗོད་དོན་བསྒྲིབས་ཤིང་གབ་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཐུབ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དབུས་ཞུགས་སྣ་ལྡན་སྡོན། །

ལྔ་བའི་གསུམ་ལྔ་མཐར་གནས་ཐྲོ་བ་ཅན། །

མཚོ་ཡི་རྩེ་མོ་མཐར་གནས་ཕྱིར་ཡང་རོལ། །

ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་རྣམ་པར་སྟེར། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་ པླཀྵ་ཊ་དེ་ཕ་སྟེ་ལྷ་ཚངས་པ་དང་། གབ་བྱེད་ནི་ཐུབ་པ་ཞེས་པ་བདུན་གྱི་མིང་ཡིན་པས། ཏ་ཡིག་དབུས་སུ་བཞག་ནས་དེའི་མཐར། བ་ར་ཨ་མ་ཊ་དེ་ཕ་སྟེ་ཡི་གེ་བདུན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། བདུན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། པླ་ཞེས་པའི་འོག་གི་ཨ་ཡིག་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་བཞག་ནས། དེ་སྡོན་ན་ཡོད་པ་ཞེས་འགྲེལ་མཁན་ཡོད་ཀྱང་དཔྱད་དགོས། ཡང་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ཨཾ་ཡིག་སྡོན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་འགྲེལ་མཁན་ཡང་ཡོད། འདིར་སྡེ་བ་ལྔ་བའི་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ཡིག་ངེས་བཟུང་ཡང་། ལྔ་བའི་ཐོག་ཅེས་པ་ཡིག་ངེས་འཛིན་དགོས་པས་ཡིག་ནོར་དུ་གསུངས་སོ༔ །དེའི་ལྔ་བ་མ་ཡིག་དང་། ཡང་སྡེ་བ་གསུམ་པའི་ལྔ་བ་ཎ་ཡིག་དང་བའི་འོག་གི་ར་ཡིག་ནི་མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། དབུས་ཀྱི་ཏ་ཡིག་ཐྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཇེས་སུ། མཚོ་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་བཞི་དང་གསུམ་གྱི་མིང་ཡིན་པས། སྡེ་བ་བཞི་བའི་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཨེ་སྦྱར་བས་དེ་དང་། མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་

གེ་ཕ་ཡིག་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡོད་པའི། པདྨ་ཧ་དེ་ཕ་ཞེས་པར་གྲུབ་པ་དེས། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་སྐྱེར་ཞེས་སོ། །ཇེ་ཞུ་དམར་བས།

སྣ་ལྡན་རྩེར་གནས་གསལ་བྱེད་རིས་མཛེས་པར། །
ཪྻ་བས་དབུས་བརྒྱན་ཡིག་ལྔའི་མཚན་མངའ་བའི། །
སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་གང་དེའི་ལེགས་བཤད་ནི། །
ས་གསུམ་སྨོངས་ཀུན་སེལ་བའི་ཉི་མ་བཞིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནི་མདྷྭ་ལཾ་ཀིརྟའམ་བགྲ་ཤིས་འཕྲིལ་དུ་རཏྣ་ཤཱ་ས་དྷི་བཾ་སྐྱེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་མཚན་མངའ་བའི་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་དམ་པ་གང་དེས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ནི། ས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་སྨོངས་མུན་སེལ་བའི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་གསལ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གྲངས་སུ་བགྲང་བ་ནི་སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་ཨཾ་ཐོག་མར་བཀོད། རི་ཞེས་པ་བདུན་གྱི་མིང་ཡིན་པས། དེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་ག་ལ་མ་ཀ་ན་ཏ་སྟེ་བདུན་གྱིས་མཛེས་པ། དེའི་མ་ཡིག་ནི་ཨ་ལ་ཞུགས་པས་མདྷྭ་ལཾ་ཀིརྟ་ཞེས་པར་གྲུབ་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བཀྲ་ཤིས་འཕྲིལ་ཞེས་དང་། ཡང་ཪྻ་བའི་ཡི་གེ་ཤ་ཡིག་གིས་དབུས་སུ་བརྒྱན་ཅིང་། ལྔ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ར་ཏ་ན་ཤཱ་ས་དྷི་བ་མ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རཏྣ་ཤཱ་ས་དྷི་བཾ་དུ་གྲུབ་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་མངའ་བའི་མཁས་མཆོག་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་ནི་ཉི་མ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འདོད་ཡོན་ཚུ་གཏེར་རྩེ་གཟུགས་གྲོང་ཁྱེར་དབུས། །
ཪྻ་བས་ཐོག་དྲངས་ཟླ་བའི་མཛེས་གཟུགས་ཅན། །

སྣ་ལྡན་ཟུང་གིས་མཛེས་པའི་མགོན་པོ་ཡི། །
སྤྲུལ་བའི་སྣང་བརྙན་སྲིད་ཞིའི་མཆོད་སྡོང་མཆོག །

ཅེས་གཟབ་བྱ་ནི། ཙྙོ་ཏ་སྙེ་བོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནིས་སྤྲུལ་བའི་མཛེས་སྐུའི་སྣང་བརྙན་འདི་ནི་སྲིད་ཞིའི་མཆོད་སྡོང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དོན་དེ་གཟབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཡི་གེ་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ཞེས་པ་ལྔ་དང་རྒྱ་གཏེར་ཞེས་པ་བཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ༑ སྡེ་བ་ལྔ་བའི་བཞི་བ་ཟླ་དང་། རྩེ་མོ་ནི་གསུམ་དང་གཟུགས་ནི་གཅིག་གི་མིང་སྟེ་སྡེ་བ་གསུམ་པའི་དང་པོ་ཏ་ངེས་བཟུང་བས་ཙྙོ་ཏ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་ན། ཙྪ་བའི་ཡི་གེ་ཤ་ཡིག་གིས་ཐོག་དྲངས། ཟླ་བ་དང་གཟུགས་ནི་གཅིག་གི་མིང་ཡིན་པས་སྡེ་བ་དང་པོའི་དང་པོ་ཀ་དང་། སྣ་ལྡན་གྱི་ཡི་གེ་མ་ན་གཉིས་སོགས་འདུས་པས། ཤཱཀྱ་མུ་ནི་ཞེས་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ། རབ་བཏགས་ཀྱི་གཟབ་ཚིག །

༈ རབ་བཏགས་ཀྱི་གཟབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་དུ་དངག་དོན་རྣམ་པ་གཞན། །
སྣང་བ་དེ་ནི་རབ་བཏགས་ཉིད། །

ཅེས་གཟབ་བྱའི་དོན་དེ། གཟབ་བྱེད་དངོས་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་དོན་དངོས་སྦས་ནས་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་སྣང་བར་བྱེད་པའི་དངག་དོན་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཚིག་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་། །

མགོ་བོ་དུད་ཅིང་མིག་དམན་པ། །
འདུག་ཀྱང་འདར་ལྡན་བདག་ལ་ནི། །
ཀྲན་མོ་རྗེས་སུ་མི་བརྩེ་འམ། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་ནི་དབྱུལ་པོ་ཞིག་གིས་ནོར་སློང་བའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་སྟེ། མི་དེས་ངག་ཚིག་རྣམས་ལྷབ་ལྷིབ་སྨྲ་བས་རབ་ཏུ་འཁྲུལ་བ་དང་། མགོ་བོ་དུད་ཅིང་ཞུམ་པ་དང་། མིག་དམན་པས་ལྟ་བ་དང་། ཡིད་སྐྲག་པས་ལུས་ཀྱང་འདར་བ་བདག་ལ་ནི། ཕྱུག་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མི་བརྩེའམ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་གབ་བྱེད་ནི། མཛེས་མ་ཞིག་ལ་ཀྲན་མོ་ཞེས་བཞད་གད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ངག་ཚིག་ཀྱང་འཁྲུལ། ངོ་ཚས་མགོ་ཞུམ། འདོད་པས་ལུས་འདར་བ་བདག་ལ་མི་བརྩེའམ་ཞེས་བརྗོད་དོན་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་དཔེའི་ཚིག་འདིའི་འཇུག་ཏུ་བྲིཏྟ་ཞེས་ཡོད་པ་ཀྲན་མོ་དང་ཕྱུག་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། འདིར་བརྗོད་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྟོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །ལེ་ཨུ་གཉིས་པའི་རབ་བཏགས་དང་རྒྱན་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི། དབྱེས་གླུ་ལས། ལེ་ཨུ་གཉིས་པའི་རབ་བཏགས་ནི་བྱེ་ཨུས་སྐད་སྒྲོག་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དགེ་སློང་དང་སྦྱིན་བྱེད་ངང་བ་ལྟ་བུ་ལ། གཉིས་ཀར་འཇུག་རུང་གི་ཚོས་ཤིག་བཀོད་ནས་དགེ་སློང་ལས་གཞན་དང་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་ངག་དོན་ཚང་མ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀར་གོ་རུང་བའི་སྒོ་ནས། གང་ཡིན་སོ་སོར་འབྱེད་དཀའ་བས། གབ་བྱ་སྦས་ཏེ་གབ་བྱེད་ཁོ་ནའི་ངག་དོན་དང་འདྲ་བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་

དོ༔ །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) གང་ཞིག་མཐོང་ཚེ་དགའ་བས་འཇུམ། །
སྟོན་ཅིང་ལུས་ཀྱང་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ། །
འདར་ཞིང་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དག །
རྒྱས་པར་གྲིས་ཤིག་དཀར་འཛམ་ཅན། །

ཞེས་གཅབ་བྱ་ཟླ་བ་དང་ཀུ་མུ་ད་སྟེ་ཟླ་བ་ཕྱོད་མཐོང་ཚེ་ཀུ་མུད་དགའ་བའི་འཛུམ་བསྟན་ནས་འདབ་མ་བྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་མཚན་མོའི་རླུང་གིས་ལུས་ཀྱང་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་འདར་ཞིང་གཡོ་བ་དག ། རྒྱས་པར་གྲིས་ཤིག་དཀར་འཛམ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཅབ་བྱེད་ནི་གཞོན་ནུ་དང་ལུས་ཕྲ་སྟེ་མཛེས་ལྡན་མ་ཕྱོད་མཐོང་ཚེ། དགའ་བའི་འཛུམ་སྟོན་ཅིང་ཆགས་པ་འབར་བས་ལུས་ཀྱང་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་འདར་ཞིང་གཡོ་བའི་སྐྱེ་བོ་གཞོན་ནུ་དག་གི་འདོད་དགའ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྲིས་ཤིག ། དཀར་འཛམ་ཅན་ཞེས་མཛུག་གི་དཀར་འཛམ་ཅན་ཞེས་པ་ཟླ་བ་དང་ལུས་ཕྲ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད་འདི་ལ་གཅབ་བྱ་དང་གཅབ་བྱེད་གོ་བཟློག་ནས་གསུང་བའང་ཡོད། རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

བས་མཐའི་གནས་སུ་གང་བྱུང་ཟས་ཀྱིས་འཚོ། །
གཞན་ལ་གནོན་པའི་བསམ་སྦྱོར་རིང་དོར་ཡང་། །
མཐོང་ཚད་གཤིས་ཀྱིས་སྡང་བའི་ཉམ་ཆུང་ལ། །
ས་འཛིན་ཕྱོད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་མ་མཆིས། །

ཞེས་གཅབ་བྱ་རི་ཁྲོད་པ་ཉམ་ཆུང་བ་ཞིག་སྟེ། བས་མཐའ་འམ་ས་མཐར་གནས་པའི་རི་ཁྲོད་པ་ཉམ་ཆུང་འདིས་ནི། ལག་ཏུ་གང་བྱུང་གི་ཟས་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བ་སྟེ་འཚོ་

བ་ངན་ངོན་དང་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ནའང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་འདི་ལ་སེམས་གཏིང་ནས་སྡང་ཞིང་གནོད་འཚེ་བྱེད་པའི་ཉམ་ཆུང་ཅན་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་ཁྲིད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་མ་མཆིས་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། གབ་བྱེད་ནི་ས་མཐའི་གནས་སུ་གང་བྱུང་གི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བའི་རི་དྭགས་ཏེ། དེར་མི་གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་མེད་ན་ཡང་སྐྱེ་བོ་གཞན་པས་མཐོང་ཚད་ཀྱིས་སེམས་གཤིས་རབ་ཏུ་སྡང་ཞིང་འཚེ་བར་རྟོམ་པའི་ཉམ་ཆུང་རི་དྭགས་འདི་དག་ལ། ས་འཛིན་ཏེ་རི་བོ་ཁྲིད་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་མ་མཆིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མཐུག་གི་ས་འཛིན་ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་རི་གཉིས་ལ་མཐུག་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཚོགས་ཀུན་འདུས་པའི་ཡུལ་དུ་ལྐོག་ཉལ་ཀྱང་། །
འདོད་ཧམ་གནོད་སེམས་འཁྲིགས་པས་རྒྱང་མིག་ངོམ། །
ལུང་སྟོང་དབེན་པར་གཏུམ་པོའི་རྟུབ་སྤྱོད་ཀྱིས། །
གཞན་འཚེ་ངན་གཡོ་མཁན་དག་ཀུན་གྱི་དགྲ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ཀུན་ངག་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་སྤྱང་ཀི་སྟེ། མཐུག་གི་ངན་གཡོ་མཁན་ཞེས་ཀུན་ངག་དང་སྤྱང་ཀི་གཉིས་ཀའི་མིང་དུ་འཐུག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དགུ་བ། མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག

༄ མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།
གང་དུ་མིང་ལ་སྣ་ཚོགས་དོན། །
བཏགས་ཏེ་མིང་དུ་འདུས་པ་ཉིད། །

ཅེས་གབ་བྱའི་དོན་དངོས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ། དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་མང་པོས་བར་བཅད་ནས་ཐད་ཀར་བལྟས་ན། མིང་དུ་མ་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་གབ་བྱའི་མིང་དེ་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་གབ་བྱའི་མིང་བསྟན་ཡོད་པ་ཙམ་སྟེ། གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དོན་མང་པོ་བཀོད་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་སྦས་པའི་ངག་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། མིག་མི་བརྟན་མ་ས་ལྷུན་འགལ། །
དང་པོར་རཱ་ཛ་ཞེས་པར་སྒྲོགས། །
ས་ནཱ་ཏ་ན་ཡང་སྐྱེ་འདི། །
རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ཁྲབ་འཇུག་མིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནི་ཤིང་རཱ་ཛ་ཏ་ན་སྐྱེ་འཕགས་ཡུལ་དུརྒཱི་ཧཱི་ཞེས་འབོད་པའི་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ས་ལྷུན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དང་ཤིང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཙུང་བ་ཙམ་གྱི་མིང་དང་ཡང་རཱ་ཛ་སྐྱེ་མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོའི་མིང་གི་ཚ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ས་ནཱ་ཏ་ན་ནི་ཁྲབ་འཇུག་གི་མིང་དུ་འཇུག་མོད། རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་ཁྲབ་འཇུག་མིན་ཞེས་ཤིང་དེ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། བརྗོད་དོན་དེའི་གབ་བྱེད་ནི། ཀྱེ་མིག་མི་བརྟན་མ་ཞེས་བོས་ནས་བརྗོད་དོན་ཤིང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་པ་ཅན། ས་ལྷུན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་འགའ་ཞིག་དང་། རཱ་ཛ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་ནཱ་ཏ་ན་ཞེས་ཁྲབ་འཇུག་གི་མིང་བཅས་བརྗོད་པས། བརྗོད་དོན་དངོས་ཀྱི་བར་བཅད་ཅིང་། དོན་གཞན་ཞིག་ཏུ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་སླར་ཡང་རཱ་ཛ་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་ས་ནཱ་ཏ་ན་ཁྲབ་འཇུག་མིན་པར་བརྗོད་པས། འདིར་རཱ་ཛ་ཏ་ན་སྐྱེ་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས

མོད། བརྗོད་དོན་དེའི་མིང་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སྣ་ཚོགས་བསྲེས་ནས་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་མིང་དུ་མ་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་དངོས་དོན་དེ་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) བློ་ལྡན་ཀུན་ཕན་མཚོ་ལས་སྐྱེས། །
འཆི་མེད་གཙོ་བོ་རོལ་མོ་མཁན། །
ཉམས་འགྱུར་གར་གྱིས་རྣམ་བྲེལ་བས། །
འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྩོལ་ཅིག་ཀྱེ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་། གབ་བྱེད་ནི་བློ་ལྡན་ཞེས་བྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་དང་། ཀུན་ཕན་ཞེས་ཟླ་བ། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པད་མ། འཆི་མེད་གཙོ་བོ་བརྒྱ་བྱིན། རོལ་མོ་མཁན་དྲི་ཟ། ཉམས་འགྱུར་གར་གྱིས་བྲེལ་བ་གར་མཁན་ཏེ་དབྱངས་ཅན་མའི་མིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིང་གཞན་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཇེ་ཞྭ་དམར་བས།

ལུས་ཅན་ཀུན་ཡིད་སྨོས་པར་བྱེད་པ་འགའ། །
མཛེས་ལྡན་ཚུ་མ་ཞེས་བྱའི་མཚན་བཟང་འཛིན། །
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཇམ་པའི་མཆོན་རྣོན་ཅན། །
སྨོས་གྱུར་མ་ཡིན་འདོད་པའི་ལྷ་ཡང་མིན། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་བུད་མེད་མཛེས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གབ་བྱེད་ནི་ལུས་ཅན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དགའ་ཞིང་སྨོས་པར་བྱེད་པ། མཛེས་ལྡན་ཚུ་མ་ཞེས་པ་བདུད་དང་། ཆང་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། དེའི་མཚན་བཟང་ཅན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མདའ་འམ་མེ་ཏོག་གི་

མདའ་འཇམ་པོའི་མཚོན་རྣོན་པོ་ཅན་འཛིན་མཁན་ནི་སྐྱོས་འགྱུར་རམ་ཆང་ཡང་མ་ཡིན། འདོད་པའི་ལྷ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བུད་མེད་མཛེས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་མི་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གཉིས་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བླ་ན་འཕགས། །
རོལ་བའི་གནས་སུ་དགྱེས་པའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །
ཀུན་དབང་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་པོ་བདུད་རྩིའི་བདག །
མཁའ་ལྡིང་མ་ཡིན་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་མིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་ཟླ་བ་དང་གབ་བྱེད་གཉིས་སྐྱེས་དབང་ཕྱུག་ནི་མཁའ་ལྡིང་དང་། ཚངས་པ། ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་འཇུག་ཅིང་། རོལ་བའི་གནས་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ་དེ་ན་རྒྱུ་བའི་མཁའ་ལྡིང་གིས་བྱ་རྣམས་དང་། ཚངས་པས་ལྷ་རྣམས། ཟླ་བས་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་ན་ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་པོ་ཞེས་དང་། ཚངས་པ་བདུད་རྩིའི་བདག་པོ་དང་། མཁའ་ལྡིང་ལ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པ། ཟླ་བ་ནི་བདུད་རྩིའི་འོད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས། བདུད་རྩིའི་བདག་པོ་ཞེས་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་མིང་དུ་མས་བར་བཅད་དེ་བརྗོད་དོན་དངོས་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བ། བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག

༄ བསྒྲིབས་པའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

ཚིག་ནི་ཆོས་མཚུངས་ལ་རེག་པས། །
དོན་གཞན་སྒྲིབ་པ་བསྒྲིབས་པ་ཡིན། །

ཞེས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ནི་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཆོས་

མཚུངས་ནའང་གཙོ་བོ་སྤྲིན་བྱེད་དམ་གཟབ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ཆེར་གསལ་ཞིང་ཉེ་བར་གྱུར་པས། བརྗོད་དོན་དེ་བསྒྲིབས་པ་ལྷ་བུའི་ཚིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

ཙ་བར། རྫས་བྲལ་མི་ནི་བཏང་བྱས་ནས། །
ནོར་ལྡན་རྣམས་ཅན་བགྲོད་པ་གང་། །
སྣ་ཚོགས་སྐྱོགས་བརྒྱུས་འཇིག་རྟེན་འགྱུགས། །
གཟུང་དཀའ་སྨད་འཚོང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གཟབ་བྱ་ནོར་རྫས་དང་བྲལ་བའི་མི་དབུལ་པོའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའམ་དེ་བཏང་ཞིང་དོར་བར་བྱས་ནས་ནོར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་བགྲོད་ཅིང་། སྐྱོགས་སམ་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་དུ་མས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འགྱུགས་ཤིང་དབང་དུ་བྱེད་པས། རང་དབང་དུ་སུས་ཀྱང་བཟུང་བར་དཀའ་བ་འདི་ནི་སྨད་འཚོང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གཟབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྨད་འཚོང་མ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་གོ་རུང་ཞིང་། མ་ཞེས་པ་དགག་ཚིག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གོང་གི་ཁྲིད་ཚོས་དེ་དག་སྨད་འཚོང་མ་ལ་ལྡན་པ་བསྒྲིབས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྷ་བུའོ། །གཞན་ཡང་བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྨྱོན་གྱིས་གཟབ་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་དང་གཟབ་བྱེད་སྨད་འཚོང་མར་འདོད། ཚིག་འདིའི་རྒྱ་དཔེར། དགག་སྒྲ་ཁོངས་ནས་བཏོན་མ་བཏོན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། བོད་སྐད་དུའང་། མ་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་བུད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་དགག་སྒྲ་གང་དུའང་འཇུག་རུང་བའི་གོ་དོན་གཉིས་ འོང་བ་ལྷ་བུ་

ཡིན། འོན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་དགག་ཚིག་ལྷ་བུ་དེ་ཞོར་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན། རྒྱན་འདི་དང་གོང་མའི་རབ་བཏགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི༑ རབ་བཏགས་ནི་གབ་བྱ་དེ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་བསྟད་བཏགས་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་སྦས་ཤིང་རྣམ་པ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གབ་བྱའི་བརྗོད་དོན་དངོས་དེ་གབ་བྱེད་གཞན་ལ་བསྟད་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་མིན་ཀྱང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་རུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གང་ཡིན་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ནུས་པས། བརྗོད་དོན་དངོས་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་མི་མཐུན་བཅོམ། །
སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ། །
གང་འཚམ་སྤྲུལ་བ་སྟོན་མཁས་ཁྱོད། །
པད་དཀར་མིག་ཏུ་མངོན་པར་ངེས། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་རང་གཅེས་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཅོམ་པ་དང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་འཚམ་གྱི་སྤྲུལ་བ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་ནི་པད་མ་དཀར་པོ་ལྟར་དུ་ངེས་ཞེས་པད་མའི་སྤྱན་མངའ་བར་བརྗོད་པ་དང་། གབ་བྱེད་ཁྱབ་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདིས་གང་ཡིན་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་བྱས་ཏེ། བརྗོད་དོན་དངོས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

སྒྲོག་འཁྲོག་ནག་པོའི་བཙུད་ཀྱིས་ལུས་བརྟས་ནས། །

རབ་མཛེས་ལྷན་སྡུག་པའི་མདངས་མཆར་བཀྲ། །
ཉམ་ཆུང་སྲོག་དབུགས་ཁམ་དུ་བྱེད་མཁས་པའི། །
མི་བསྐུན་དེ་ནི་མདོངས་མཐའ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གབ་བྱ་དཀོར་ལ་ཧམ་པའི་བླ་མ་ཞིག་གི་བྱ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། དཀོར་ནག་པོའི་བཅུད་ཀྱིས་ལུས་ཕུང་བརྟས་པའམ་དར་བས། མཛེས་སྡུག་གི་མདངས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཉམ་ཆུང་འགྲོ་བའི་སྲོག་དབུགས་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་མི་བསྐུན་པ་དེ་ནི་མདོངས་ལྡན་ཏེ་རྨ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་ཡིག་དགག་ཚིག་ལ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་དཀོར་ལ་ཧམ་པའི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་རྨ་བྱ་སྟེ། སྲོག་འཕྲོག་ནག་པོའི་བཅུད་ནི་དུག་ཡིན་ཞིང་། རྨ་བྱས་དུག་ཟོས་པས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཆེས་ཆེར་མཛེས་ཤིང་འབུ་སྲིན་ཉམ་ཆུང་བ་རྣམས་ཁམ་དུ་ཟ་བའི་མི་བསྐུན་པ་དེ་ནི་མདོངས་མཐའ་མའམ་རྨ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་དེ་མོ་རྟགས་སུ་གོ་བར་བྱས་ནས་བརྗོད་དོན་དངོས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུ་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ན། སྤྱོད་པས་ངོམས་མེད་བདེ་དགས་རབ་སྨོས་པས། །
བག་མེད་ངོ་ཚ་བྲལ་བའི་དན་སྤྱོད་ལ། །
དབང་མེད་དང་གིས་འཇུག་པའི་སླུ་བྲིད་ཀྱི། །
སྙིང་པོར་གྱུར་པ་སྨོས་བྱེད་ཚང་མ་ཡིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་འཁྲིག་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་སྟེ་སྨོས་བྱེད་ཚང་མ་ཡིན་ཞེས་མ་ཡིག་དགག་ཚིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། གབ་བྱེད་ཚང་མ་ལ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ། མཐུན་པའི་སྦྲའི་གབ་ཚིག

༄ མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

སྒྲ་ཡི་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་ཡིས། །
སྒྲུབ་པ་དག་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲ། །

ཞེས་གབ་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མིང་གསལ་བར་མ་སྨྲས་པར་དེའི་མིང་གི་ཡི་གེ་སོ་སོར་བཀྲམ་པའམ་དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དུ་མ་བཀོད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བརྗོད་དོན་དངོས་ཀྱི་མིང་དེ་སྒྲུབ་ཅིང་། བརྗོད་ཚུལ་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་མང་བོས། དངོས་དོན་དེ་བསྒྲིབས་ཤིང་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཁྱོད་ཀྱི་ས་མིན་མིང་མཐུན་གང་། །
རབ་གྱུར་སྒྲ་མིང་ཅན་ལས་རྒྱལ། །
དེ་ཡིས་དེང་བདག་མཆོག་ཏུ་ནི། །
སྲིད་ལྡན་བྱེད་དོ་སྟན་སྒྲོག་མ། །

ཞེས་གབ་བྱ་མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཆུ་སྒྲོས་རབ་ཏུ་དམར་བ་བྱི་རུའི་མདངས་ལས་རྒྱལ་བ་དེས་བདག་ཡིད་སྲེད་པར་བྱེད་དོ། །སྟན་སྒྲོག་མ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་ཡིན་ལ། གབ་བྱེད་ནི་དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་འགའ་རེ་བཀོད་པ་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཧྲ་ཏྲ་ཞེས་པ་ས་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་ལ་ཨ་ཡིག་གི་དགག་ཚིག་བཞག་པས་ཨ་ཧྲ་ར་སྟེ་ས་མིན་ཞེས་སོ། །དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་ཨ་ཧྲ་ཏྲ་ནི་མཆུའི་མིང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་པླ་ལ་ཞེས་པ་སྒྲ་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་ཉེ་བསྒྱུར་པྲ་བཞག་པས། པྲ་བླ་ལ་སྟེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲའི་ལན་བུ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་དང་མིང་མཐུན་པའི་བྲ་བླ་ལ་ཞེས་པ་བྱི་རུའི་མིང་

ལའང་འཇུག[1] དེ་ལྟར་བརྗོད་དོན་དེའི་མིང་དང་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་གྱི་མིང་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དོན་དངོས་ཀྱི་མིང་དེ་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་བ་ཆེན་པོས་འདི་ལ་སྦྲ་སྦྱར་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) རྣམ་པར་གསལ་བྱེད་བླ་མེད་འོད། །
གཞན་དག་དགའ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད། །
བརྗོད་ཅིང་ལྷུན་ཚགས་གཟི་འབར་བ། །
བདུད་ལས་རྒྱལ་ཁྱོད་དགེ་བར་མཛོད། །

ཅེས་གབ་བྱ་སངས་རྒྱས་དང་གབ་བྱེད་ཉི་མ་སྟེ། རྣམ་པར་གསལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀའི་སྒྲར་མཚུངས་ཤིང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་གབ་བྱ་དང་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པས། བརྗོད་དོན་དེའི་མིང་དང་མཐུན་ཡང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་དངོས་དོན་དེ་བསྒྲིབས་ཤིང་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

འཁྱིལ་ལེགས་དུང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཅན། །
རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྐྱིད་ཚལ་ཡིད་འོང་བར། །
སྡེ་བཟང་མིང་མཐུན་མཁྱེན་པའི་རྒྱུད་སྟོང་སྦྲས། །
ཀུན་ཡིད་བདུད་རྩིའི་ཁང་བར་སྒྲུབ་པ་མཚར། །

ཞེས་གབ་བྱ་བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་སྡེ་ཆེན་པོར་བསྟན་འཛིན་གྱི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༠༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༩ ན། * དཎྜིའི་དགོངས་རྒྱན་དུ། ཕྲ་རབ་དང་། བློལ་སྐྲོ། ། དེའི་མིང་ཅན་ནི་ཕྲ་བློལ་སྟེ་བྷུ་རུ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རོལ་མཚོར། བློ་ལ་ཞེས་པ་སྐྲ་དང་། ཕྲ་ཞེས་པ་རབ་སྟེ་ཚིག་བསྡུས་པས་ཕྲ་བློ་ལ། རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྲ་ནི་བག་མའི་ལན་བུ། དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ནི་བྷུ་རུ་སྟེ། འདིའི་མིང་ལ་ཕྲ་བློ་ལ་ཞེས་གྲགས་པས་སོ། ། ཞེས་འབྱུང་།

སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་ལེགས་པར་བསྒྲུན་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་འཁྱིལ་ལེགས་ཞེས་པ་དུང་གི་མིང་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྡེ་བཟང་ཞེས་པ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་དང་། ཕལ་བའི་གྲོང་སྡེ་བཟང་བོའི་མིང་ལའང་འཇུག་པས་ན་བརྗོད་དོན་དངོས་ཀྱི་མིང་དང་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་དོན་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ལེགས་བྲིས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་མིང་མཐུན་པར། །

ཏ་ལའི་མཚན་གྱིས་མཛེས་པའི་ས་འཛིན་ལ། །

མཛེས་པའི་ཁང་བཟང་བཀོད་པར་རྣམ་འདྲེན་གྱི། །

མཚན་མཐུན་སྙིང་རྗེ་ལྷ་ཡིས་འཕྲེང་བ་འཛིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནི། ལྷ་ལེགས་བྲིས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དེའི་མིང་དང་མཐུན་པ་ལྷ་སར་ཞེས་དང་། དེའི་པོ་ཏ་ལའི་རིའི་ངོས་སུ་མཛེས་པའི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལ། རྣམ་འདྲེན་གྱི་མཚན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་བཞུགས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་ལེགས་བྲིས་ཡུལ་གྱི་རི་བོ་པོ་ཏ་ལའམ་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་འདྲེན་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་ཤེལ་དཀར་གྱི་འཕྲེང་བ་བསྣམས་བཞིན་བཞུགས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དངོས་དོན་གྱི་མིང་དང་མཐུན་པའི་སྒྲའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བཀོད་ནས། བརྗོད་དོན་དངོས་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ། རྫོངས་པའི་གབ་ཚིག །

༄ རྨོངས་པའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དོན་བསྟན་ཡང་། །

རྨོངས་ཕྱིར་དེ་ནི་རྨོངས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སླར་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དོན་དངོས་ལ་རྨོངས་པར་བྱས་པའམ་དངོས་དོན་མི་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ངག་ཚིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། འདོད་ལྡན་དག་ནི་མལ་སྟན་ལ། །

ཁྲོ་བས་ཕྱིར་བཟློག་ཉལ་བར་གྱུར། །

ཆགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉལ་ཏེ། །

དལ་བུ་ཡིས་ནི་ཁ་དག་སྒྱུར། །

ཞེས་པའི་གབ་བྱ་ནི་འདོད་ལྡན་ཕོ་མོ་ཁ་སྤྲོད་དུ་ཉལ་ནས་ཕན་ཚུན་དལ་བུས་ཁ་སྒྱུར་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ནི་འདོད་ལྡན་གྱི་བུད་མེད་རང་གི་མལ་སྟན་ལ་ཁྲོས་ནས་ཁ་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ་ཉལ་བ་དང་། འདོད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཁྲོས་ཏེ་རང་གི་མལ་སྟན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་བཟློག་སྟེ་ཉལ་བར་གྱུར་པའམ་ཕན་ཚུན་ཁྲོས་པས་བཟློག་སྟེ་ཉལ་བ་འདིས་དལ་བུས་ཁ་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་སྙམ་པ་སྟེ་དངོས་དོན་ལ་རྨོངས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ཤྲཱ་ཡི་རླུང་གིས་ཚ་གདུང་སྐྱེད། །

འཛམ་པའི་སྟན་གྱིས་ལུས་ནི་རྩུབ། །

རྐང་ཆག་སྐྱ་རེངས་ཐོགས་མེད་འགྲོ། །

སྨིན་ལེགས་མཐོང་བའི་སྨུན་པ་འཐིབས། །

ཞེས་གབ་བྱ་སྐྱེ་བོ་མོས་འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་དངོས་དོན་དེ་ལ་སྦྱོངས་པར་བྱས་པ་སྟེ། ལྷོ་ཡི་རླུང་གིས་ཚ་གདུང་སྐྱེད་པ་དང་། མལ་སྟན་འཇམ་པོས་ལུས་རྩུབ་པ་དང་། རྐང་ཚག་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ། སླིན་ལེགས་མ་མཐོང་བས་མྱུན་པ་འཐིབས་པ་སོགས་ནི་ཅི་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་ལ་སྦྱོངས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་རེངས་ཀྱི་མིང་ལ་བརླ་མེད་ཅེས་མངོན་བརྗོད་ནས་བཤད་པས། དེའི་བརླ་གཡས་པ་ཆག་ནས་མེད་པས་དེ་ལྟར་མིང་དུ་གྲགས་སོ། །ཇེ་ཞྭ་དམར་བས།

སྲིད་གསུམ་དུག་མཚོ་ཁོལ་འདྲས་ཡིད་རབ་བྱུང་། །
འཁོར་བར་འཇུག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་དྲངས། །
གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་མི་འདོར་གཞན་སྡེའི་སྒྲོག །
ལེན་ལ་གཟུན་པའི་དགྲ་ཐབས་མཁན་དེ་སུ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནྲ་ཡོ་ཙ་བ་ལྟ་བུའི་གསང་སྔགས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ནི་དུག་མཚོ་ཁོལ་བ་ལྟར་མཐོང་བས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་རྒྱུད་གཏམས་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་འཁོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་གཞན་ཕན་གྱི་ལྷག་བསམ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདོར་ནའང་བསྟན་དགྲའི་སྲོག་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཅན་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་བརྗོད་པ། ཡང་གཞན་ཕན་གྱི་ལྷག་བསམ་ཆེ་བ་དང་གཞན་སྡེའི་སྲོག་ལེན་པར་བརྗོད་པ་སོགས་ནི་ཅི་ཡིན་སྙམ་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དངོས་ལ་སྦྱོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་བརྗོད་ནས་དངོས་དོན་

བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཆགས་སེམས་མེད་ཀྱང་རྐང་བར་ཁ་སྦྱར་ཞིང་། །

འབྲལ་མེད་གྲོགས་སུ་གྱུར་ཀྱང་ལུས་ཕྱུང་བསྲེགས། །

འདུ་ཤེས་ཡོངས་བྲལ་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་བྱེད་འདིས། །

ཞིམ་མངར་དུད་སྦྲིན་མཆོན་གྱིས་གཞན་སྲོག་འཕྲོག །

ཅེས་གབ་བྱ་དུ་བ་འཛིན་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཆགས་སེམས་མེད་ཀྱང་རྐང་བར་འོ་བྱེད་པ་དང་། འབྲལ་བ་མེད་པར་གྲོགས་སུ་གྱུར་ཀྱང་ལུས་ཕྱུང་མེར་བསྲེགས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་ཀྱང་ཕལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚིག་གིས་མགོ་རྨོངས་པར་བྱས་ཏེ་བརྗོད་དོན་དངོས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་གསུམ་པ། ཡོངས་འཁྲུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག །

༄ ཡོངས་འཁྲུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་ལ་སྦྱོར་འཕྲེང་བདག་ཉིད་ཅན། །

དེ་ནི་ཡོངས་སུ་"འཁྲུག[1]་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་བརྗོད་དོན་གང་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་མང་པོ་བརྒྱུད་མར་བཀོད་དེ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་དོན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་འཁྲུགས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མིང་དང་དངོས་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་མིང་གིས་འཁྲུགས་ཤིང་གབ་པའི་ཚིག་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༦༠ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༡ ན། འཕོག * འཁྲུག

རྩ་བར། བྱ་རྒྱལ་ཟས་སྐྱེས་དགྲ་ཡིས་ནི། །
ཟླ་མའི་འོད་ཀྱིས་བཅོམ་སྐྱེ་འོ། །
ཁ་འཛོམས་གྲོགས་མིན་འཛིན་པ་ཡིས། །
ཁྱབ་པའི་མཁའ་ལ་མངོན་པར་དགའ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཚ་བས་གདུང་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནམ་མཁར་སྤྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་དེའི་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་ཐེང་བརྒྱུད་ལྟར་བྱས་པས། སྦྲ་མ་སྦྲ་མའི་དོན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་འགྲོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་དོན་དངོས་གབ་པ་སྟེ། བྱ་རྒྱལ་ནི་མཁའ་ལྡིང་སྟེ་ཁྱུང་དང་དེས་སྟོན་ལ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི་འགྲོག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་བྱ་རྒྱལ་ནས་ཐོབ་པ་བདུད་རྩི་དང་། བདུད་རྩི་དེ་ཟ་བའམ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་བསེང་བུ་ལྷའི་ནང་གི་སྲིད་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལྷའི་དབང་པོའི་བུ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །སྲིད་སྒྲུབ་ཀྱི་དགྲ་ཨནྟའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀརྞ་དང་། དེའི་ཟླ་མ་ནི་ཉི་མ་ཡིན་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བསིལ་བ་བཅོམ་ཞིང་ཚ་བའི་གདུང་བ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་བ་འཛོམས་པ་ནི་མེ་དང་། མེའི་གྲོགས་མིན་པ་ནི་ཆུ། དེ་འཛིན་པ་ནི་སྤྲིན་ཏེ། དེས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། ཚ་བའི་གདུང་བ་སྐྱོང་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མངོན་པར་དགའ་ཞེས་སོ། །འདིའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་སྦྲ་མ་སྦྲ་མ་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་དགོས་སོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) སྟོབས་ལྡན་གསོད་སྐྱེས་དག་གི་དགྲ། །
ལྟར་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དྭག །

ཁྱུང་བྲོན་བུ་ཡི་དམག་ཚོགས་རྣམས། །
རབ་བཏུལ་བཀའ་བསྲུས་ཐལ་བར་བརླགས། །

ཞེས་གབ་བྱ་ཤུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་དང་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་འཛོམས་མཁན་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་བསྲུ་བ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་ནི་ལྷ་མིན་སྟོབས་ལྡན་གསོད་པ་པོ་ཁྲབ་འཇུག །དེའི་བུ་འདོད་ལྷའམ་ལུས་མེད། དེའི་དགྲ་དབང་ཕྱུག །དབང་ཕྱུག་ལྷར་བསྟེན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་བ། དེའི་གཙོ་བོ་ནི་ཤུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་གོ །ཁྱུང་ཞོན་ནི་ཁྲབ་འཇུག །དེའི་བུ་ནི་འདོད་ལྷའམ་བདུད། དེའི་དམག་ཚོགས་རབ་ཏུ་འདུལ་མཁན་ནི་ཟས་གཙང་སྲས། དེའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་བསྲུ་བ་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་ཚོགས་བཅོམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

པ་སངས་སློབ་རྒྱལ་དགྲ་བོའི་ཟས་འབྱུང་གནས། །
ལས་འཁྲུངས་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི་མདངས་མཚར་རྣམས། །
ཉ་འཛོམས་གནས་སྐྱེས་དག་དང་ལྡན་ཅིག་པར། །
དཀར་འཛུམ་ཁོང་ནས་འཆེར་བའི་ཁྲིད་ཚོས་རོམ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀུ་མུད་དགྱེས་ཤིང་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འདབ་བརྒྱ་རབ་ཏུ་འཛུམ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ནི་པ་སངས་སློབ་མ་ལྷ་མ་ཡིན། དེའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་གཅན། དེའི་དགྲ་ལྷ། ལྷའི་ཞལ་ཟས་བདུད་རྩི། དེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ། དེ་ལས་འཁྲུངས་པ་ཟླ་བ། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀུ་མུད་རྣམས་དགྱེས་ཤིང་། དེའི་མཚར་སྡུག་གི་མདངས་ནི། ཉ་འཛོམས་ཏེ་ཆུ་སྲིན། དེའི་གནས་རྒྱ་མཚོ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དུང་སྟེ། དེའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ཀུ་མུད་འཛུམ་གྲོལ་ཞེས་སོ། །རྒྱན་

འདིའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ཐག་རིང་པོ་ནས་བསྐོར་ཏེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཉི་མས་པདྨ་ཁ་འབྱེད་ཐེར་རྒྱུ་ལ། པད་མའི་དགྲ་ཟླ་བ། དེའི་གཉེན་ཀུ་མུ་ད་དེའི་དགྲ་ཉི་མས་པདྨའི་འདབ་མ་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་དོན་དངོས་སྟོན་པའི་བར་དུ་མིང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངག་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་བཀོད་དེ་བར་ཐག་རིང་པོར་བསྐོར་ནས་དངོས་དོན་གབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་ན། རལ་གྲིའི་སོ་ཅན་རི་ཡི་ཐོད་ལྡན་མ། །

འདེགས་བཟོད་ནམ་མཁའི་སྲོག་གི་གྲོགས་མིན་པའི། །

ཕང་བར་ལམ་བགྲོད་པད་མའི་གཉེན་གྱི་དགྲའི། །

ཚལ་འདིར་འདོད་པའི་རྩེད་འཇོའི་དགའ་སྟོན་རོལ། །

ཅེས་གབ་བྱ་ཀུ་མུ་དའི་ཚལ་འདིར་འདོད་པའི་རྩེད་འཇོའི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་ཅེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། དེ་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་རལ་གྲིའི་སོ་ཅན་ནི་ཆུ་སྲིན། དེ་གནས་པའི་རི་ཡི་ཐོད་ལྡན་ནི་རྒྱ་མཚོ། དེ་འདེགས་པར་ནུས་པའི་ནམ་མཁའི་སྲོག་ནི་རླུང་ཡིན། དེའི་གྲོགས་མིན་པ་ནི་ས་སྟེ་དེའི་ཕང་བའམ་ངོས་ན་ཞེས་དང་། ཡང་ལམ་བགྲོད་ནི་ཤིང་རྟ་དང་དེས་འདྲེན་པའི་པད་མའི་གཉེན་ནི་ཉི་མ་དང་། དེའི་དགྲ་ནི་ཀུ་མུ་ད་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་དོན་དངོས་སྟོན་པའི་བར་དུ་མིང་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་དོན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངག་བརྗོད་སྣ་ཚོགས་བཀོད་ནས་བར་ཐག་རིང་པོར་བསྐོར་ཏེ་བརྗོད་དོན་དངོས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་བཞི་བ། གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་གབ་ཚིག

༈ གཅིག་བསྒྲིབས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་ཞིག་རྟེན་ནི་གསལ་བྱེད་དེ། །
བརྟེན་པ་སྨྲས་པ་གཅིག་བསྒྲིབས་པའོ། །

ཞེས་དག་སྦྱོར་གང་གི་བརྗོད་དོན་གྱི་རྟེན་ལུས་ལྟ་བུ་གསལ་བར་བྱས་ནས། བརྟེན་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་སྨྲས་ཏེ་མི་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ནམ་ཡང་མཚོན་དང་བུད་མེད་ཀྱི། །
ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་རེག །
མི་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི། །
ལག་ནི་འབྲས་མེད་ཡིན་ནོ་ལོ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ལག་པའི་དགོས་པའམ་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་བོ་འཇོམས་ཕྱིར་མཚོན་ཆ་ལ་རེག་པ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱི་རོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རེག་པ་དག་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ལག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཨེ་རནྜ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བརྗོད་དོན་དངོས་དང་། གབ་བྱེད་ནི་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ལག་པ་སྟེ། མི་མ་ཡིན་ནམ་དྲི་ཟ་འགའ་ཞིག་གི་ལག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཨེ་རནྜ་ཞེས་པ་དནྡའི་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལག་པའི་རྒྱུ་ཤིང་སྨྲས་ནས་གབ་པ་དང་དེའི་རྟེན་དྲི་ཟ་དང་མི་མ་ཡིན་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་གཞན་ལ་མཚོན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་འདི་ལང་ལིང་དུ་གཡོ་བ་འདྲ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡལ་ག་སྨྲས་ནས་རྟེན་ལྗོན་ཤིང་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་སློན་འགྲོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ལྟ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད། འོན་ཀྱང་བོད་མཁས་དང་འབྲུག་སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་སྣར་ཐང་བས་བཞེད་པ་ལྟར། གང་

དུ་ཧེན་ནི་རབ་སྦྲས་ནས། བཧེན་པ་གསལ་བྱས། ཞེས་པར་འདོད་ལ། འདིའི་གབ་བྱ་ནི་མི་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཞེས་མི་མ་ཡིན་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། མི་མ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་དྲི་ཟ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པས་ཧེན་དྲི་ཟ་སྦྲས་ཤིང་། བཧེན་པ་ལག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཨེ་རཎྜ་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་རྩ་བའི་ཚིག་རྐང་བཞི་བའི་མཇུག །ལག་ནི་འབྲས་མེད་མིན་ནོ་ཡོ། ཞེས་བསྒྱུར་པ་ལྟར་ཤིང་ཨེ་རཎྜ་ལ་འབྲས་བུ་སྨན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་རོག་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཡོད་པས་ན། བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་འགྲུབ་པའི་ལག་པ་འདི་ནི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པའམ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་མི་མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་ཅེས་དམིགས་སུ་མ་བཟུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་གི་ལག་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཨེ་རཎྜ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་མིན་ནོ་ཡོ་ཞེས་ཡོ་སྒྲ་མ་རངས་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བར་བཤད་ཀྱང་འགྲེལ་མི་བདེ། སྤྱིར་ཤིང་ཨེ་རཎྜའི་འདབ་མ་ནི་ལག་པའི་དབྱིབས་ལྟར་སོར་མོ་ལྔ་ཡང་ཡོད་པས། བཉྩཱ་ངྒུ་ལཿ སྟེ་སོར་མོ་ལྔ་བ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། འོན་ཀྱང་། གཅིག་བསྒྲིབས་ཞེས་པས་མིང་ལ་བཧེན་ནས་ཧེན་དང་བཧེན་པ་གང་སྦྲས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་གཉིས་ཀའི་གཅིག་བསྒྲིབས་ན་ཚོག་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) རྐང་འཐུང་གསར་བའི་འཁྲི་ཤིང་ལ། །

ལོ་འདབ་ཁུར་གྱིས་ནམ་དུད་པ། །

རིན་ཆེན་གདུ་བུས་སྤྲས་པ་ཡི། །

སོར་མོས་མཚན་པ་འགའ་ལྟར་མཛེས། །

ཞེས་ཧེན་ལག་པ་སྦྲས་ཤིང་། བཧེན་པ་སོར་མོ་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

སྣོན་འགྱུར་རོལ་མོའི་སྒྲ་འམ་ལེགས་བཤད་གཏམ། །
ལན་ཅིག་ཡུལ་དུ་ཐེད་པའི་གོ་སྐབས་བྲལ། །
བྱོལ་སོང་ལ་ལའི་རྣ་བར་དོན་ལྡན་འབྲས། །
དབེན་པ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་མིན་ནོ་ལོ། །

ཞེས་གབ་བྱའམ་ཧེན་སྐལ་བ་དམན་པའི་གང་ཟག་སྨས་ཤིང་། བརྗེན་པ་རྣའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ལྷ་བུ་སྟེ། ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་ལན་གཅིག་ཙམ་ཐོས་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་བྲལ་བའི་བྱོལ་སོང་དམ་དུད་འགྲོ་ལྷ་བུའི་འགྲོ་བ་ལ་ལའི་རྣ་བར་དོན་དང་ལྡན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་གྱི་འབྲས་བུས་ཡོངས་སུ་དབེན་པའམ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི། དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་མིན་ནོ་ལོ་ཞེས་དང་། ཡང་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་བྱོལ་སོང་ལ་ལར་ཞེས་དམིགས་སུ་མ་བཟུང་བའི་དུད་འགྲོའི་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་རྣ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤིང་ཨེ་རཎྜ་ལ། དོན་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུས་དབེན་པ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་མིན་ནོ་ལོ་ཞེས་ཤིང་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་བསྟན་ཞེས་ཟེར། གླང་པོའི་རྣ་བ་ཅན་ཟེར་བ་ནི་ཤིང་ཨེ་རཎྜའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡོད་དོ། །

ཡང་ན། འཛམ་པའི་མཚོན་རྣོན་འཇོག་པོའི་ཟུར་མིག་མདའ། །
སྐྱེ་བོའི་སྙིང་ལ་ཉལ་བས་འདོད་བདེ་སྟེད། །
འཁྲིག་པས་འདོད་དགར་ཉེ་བར་རབ་ལེན་པའི། །
ཡན་ལག་འདི་ཡིས་སྲིད་པ་མཛོན་པར་འགྱུབ། །

ཅེས་གབ་བྱའམ་ཧེན་མཛེས་མའི་ལུས་སྨས་ཤིང་། བརྗེན་པ་ཟུར་མིག་གསལ་བར་བརྗོད་དེ། དེས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། དེས་ལེན་པ། དེས་སྲིད་པའམ་

འཁོར་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅོ་ལྔ་བ། གཉིས་ཀ་བསྙིབས་པའི་གབ་ཚིག །

༄ གཉིས་ཀ་བསྙིབས་པའི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་དུ་གཉིས་ཀ་སྦས་གྱུར་པ། །
དེ་ནི་གཉིས་ཀ་བསྙིབས་པའོ། །

ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་གང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྦས་ཤིང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་ངག་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། སུ་ཞིག་གང་དང་འགྲོགས་པ་ཡིས། །
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི། །
ཐོབ་ཅིང་ཟས་ཀྱི་དུས་དག་ཏུ། །
གལ་ཏེ་མཐོང་ན་འདོར་བར་བྱེད། །

ཅེས་གབ་བྱ་རྟེན་མགོ་བོ་དང་བརྟེན་པ་སྐྲ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། སུ་ཞིག་གིས་སྐྲ་ནི་མགོ་བོ་དང་འགྲོགས་པའི་ཚེ་བཀྲུ་བ་དང་བཤད་པ་དང་རྒྱན་སོགས་འདོགས་པ་སོགས་གཅེས་སྤྲས་དང་། ཕྱི་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་ཀྱང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྲའི་ཉག་མ་རེ་རེ་ཙམ་ཟས་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་བ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ཀུན་གྱིས་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྟེན་མགོ་བོ་དང་བརྟེན་པ་སྐྲ་གཉིས་སྦས་ཤིང་གབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལ་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་མི་འདོན་པ་དང་། རྟེན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྦས་ཚུལ་འདྲའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ག) ས་འཛིན་ཕང་བར་གཏི་མུག་གཉིས་ཀྱི་རོའི། །

བཅུད་ཆགས་སྐད་འབྱིན་འགའ་ཞིག་ལྡེམ་ལྡེམ་ལ། །

གནས་ཏེ་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དེ་དོན་དག །

གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་བཀྲམ་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་གབ་བྱ་རྟེན་ཚུ་ཤིང་དང་། བརྟེན་པ་བྱེའུ་གཉིས་ཀ་སྦས་པ་ལྷ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་རྟེན་སྐྱེས་བུའི་གསང་གནས་དང་བརྟེན་པ་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའང་ཡོད། བཀྲམ་པ་ནི་ཆགས་པའམ་སྲིད་པའི་དོན་ལའང་འཇུག །བཀྲམ་བྱའི་འདོད་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན། རྗེ་ཞྭ་དམར་བས།

སྲིད་ཞུ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་མཚོད་འོས་དེས། །

དཔེ་བྲལ་གཏོང་བའི་སློ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱེ་ནས། །

ཀུན་གྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྐོང་བའི་ཕྱིར། །

ས་གསུམ་ཁྲོན་ཡངས་བསིལ་བའི་བྱེད་པོར་ཤེས། །

ཞེས་གབ་བྱའམ་རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་བརྟེན་པ་ཚོས་ཏེ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཀུན་གྱིས་མཚོད་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། དཔེ་ཟླ་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སློ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེས་ནས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐོང་བའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་གྱི་ཁྲོན་ཡངས་པོར་ཁྱབ་པའི་ལུས་ཅན་དུག་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་རྣམས་ཕན་བདེ་བསིལ་བའི་དགེ་ལེགས་སྟེར་བའི་བྱེད་པོར་ཤེས་ཞེས་སོ། །འདིར་ལ་ལས་གབ་བྱ་རྟེན་ཟླ་བ་དང་བརྟེན་པ་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སྦྱོར་བའང་ཡོད། ཚིག་འདིས་རྟེན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་སྦས་པ་ལྟའོ། །

ཡང་ན། མཚན་ཙམ་ཐོས་པས་ཀུན་རྨོངས་མུན་པའི་སྣག །
རིང་དུ་བསྐྲད་པས་བློ་གྲོས་སྣང་བའི་མཛོད། །
བདེ་ལྷག་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ་བས་སྨྲ་བའི་ལམ། །
སྟོན་པའི་བདུད་རྩིའི་ཁང་བར་བསྒྲུབས་འདི་མཚར། །

ཞེས་གབ་བྱ་རྟེན་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་མོའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རླབས་སོགས་སྦས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ། ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག །

༈ ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བ་ལས།

གང་ལ་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་འདྲེས། །
དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་གང་དུ་སྔར་བཤད་པའི་གབ་ཚིག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པས། གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་བཟུང་མེད་པའམ། གབ་ཚིག་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པར་སྦྱར་ནས། བརྗོད་དོན་དངོས་གབ་པ་ལྟ་བུའི་ངག་ཚིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

རྩ་བར། ཧ་ཡ་ག་ཇེ་ཛྙ་ཊ་ཅན། །
སྡེ་འདི་གལ་ཏེ་མ་རྒྱལ་ན། །
སླ་ཧྲི་ཀ་མེད་ངེད་ཀྱི་བུ། །
འདི་ནི་"ཡི[1]་གེ་ཤེས་ཀྱང་ལྡུན། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༡༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༡ ན། ཡེ * ཡི

ཞེས་པ་གབ་བྱ་ནི་ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་མ་བསླབས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་ངེས་ཀྱི་བུ་འདིས་ནི། རིག་བྱེད་ཤེས་ཀྱང་བླུན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཡི་གེའི་མན་ངག་མ་བསླབས་ན་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མ་ཤེས་པས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་ཊ་ཞེས་པས་ཤ་ཀ་ས་ཊ་སྟེ་དྲོ་བའི་ཡི་གེ་དང་། ཡ་ཞེས་པས་ཡ་ར་ལ་ཝ་སྟེ་མཐར་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ག་ཞེས་པས་ཀ་སྡེ། དེ་བཞིན་དུ་ཛ་ཞེས་ཙ་སྡེ། ཌ་ཞེས་པ་སྡེ། ཏ་ཞེས་ཏ་སྡེ་རྣམས་བསྟན་ཏེ། ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ལས་མ་རྒྱལ་བའམ་དེ་དག་མ་ཤེས་ན། སྣ་ཚོགས་སྟེ་ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པ་ངེད་ཀྱི་བུ་འདིས་ནི། ཨ་སྐྱར་ཞེས་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ། རྟག་པའི་རིག་བྱེད་དམ་ཕྱི་རོལ་པའི་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་རིག་བྱེད་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་ཡི་གེ་མན་ངག་མི་ཤེས་པས་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བསླབ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་བཟའ་བཏུང་འགྲོ་འདུག་སོགས་ལ་ཟེར་བར་གསུངས། འདི་ལ་འཇུ་མི་ཕམ་པས་སྣ་ཚོགས་སྟེ་ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པ་ངེད་ཀྱི་བུ་འདིས་ནི་ཁ་ནས་ཡི་གེ་སྒྲ་གདངས་འབྱིན་པ་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་། རིག་པའི་གནས་ལ་བླུན་ཏེ། ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཙམ་ཡང་བསླབ་མི་ཤེས་པས་སོ༔ །ཞེས་འགྲེལ་ན་གོ་བདེ་བར་གསུངས། གབ་བྱེད་ནི་ཏ་ཡ་ཛ། ག་ཛ་གླང་པོ། ཌ་ཊ་དཔའ་བོའམ། ཁང་དམག་གི་དཔུང་ཚུང་སྟེ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཕ་རོལ་གྱི་དཔུང་སྡེ་འདི་ལས་མ་རྒྱལ་ཞིང་དེ་མ་བཅོམ་ན། སྣ་ཚོགས་འམ་མ་མེད་པའི་ངེད་ཀྱི་བུ་འདིས་ཡི་གེ་ཙམ་ཤེས་ཀྱང་བླུན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱན་འདི་ལ་གབ་ཚིག་དགུ་བ་མིང་དུ་མ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག་ཡོད་དེ། ཏ་ཡ་ག་ཛ་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་རྣམས་དོན་ཐ་དད་པ་དུ་མར་བཏགས་ཏེ།

དངོས་སུ་མིང་མང་བས་བར་ཆོད་ནས་བརྗོད་དོན་མི་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་། ཡང་གབ་ཚིག་གཉིས་པ་སླུ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཀྱང་འདྲེས་ཏེ་སྣ་ཙྪ་ཀ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གབ་བྱ་གབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཀྱང་། གབ་བྱེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མ་མེད་པའི་བྱུ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཁྱེར་ནས་གབ་བྱ་ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་མི་ཤེས་པ་གབ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་གབ་ཚིག་དགུ་བ་དང་གཉིས་པ་འདྲེས་པས་ཡོངས་འདྲེས་ཀྱི་གབ་ཚིག་ཏུ་ཐེ་ལྟར་འགྱུར་བ་བཞིན། གབ་ཚིག་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་བསྲེས་ཏེ༑ སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམས་རིགས་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དཔེར་བརྗོད།

(ཀ) མིག་གི་ཁང་བར་མདའ་ཡི་མེ་འབར་ཚེ། །
གཉིས་སྐྱེས་ལ་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་བ་བཞིན། །
གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་དགའ་ཞིང་སྟུག་བསྔལ་བྱེད། །
ཁམས་གསུམ་དབང་སྟུད་བརྩེ་ཞིང་དགའ་བ་བསྒོམ། །

ཞེས་གབ་བྱ་ནི་མཛེས་མའི་མིག་གཉིས་ལ་འདོད་ལྷས་མདའ་ལྔ་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པས་དམར་པོར་གྱུར་པ་ལ་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་པ་ལ་ལ་དེར་ཆགས་པ་སྐྱེས་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ནག་ཕྱོགས་དགའ་བའི་འདྲེ་རྣམས་དགའ་ཞིང་། བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་པ་ལ་ལ་དེར་ཆགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ལྷ་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་དབང་སྡུད་མའམ་ལྷ་མོ་རིག་བྱེད་མས། སྔ་མ་ཆགས་ལྡན་གྱི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་ཞིང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་བྲམ་ཟེ་དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་ཞེས་དང་། གབ་བྱེད་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་མིག་གཉིས་ནས་མདའ་ལྔ་བ་ཅན་ནམ་འདོད་ལྷ་སྲེག་པའི་ཆེད་དུ་མེ་སྦར་བའི་ཚེ་གཉིས་སྐྱེས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ་ཟླ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་དགའ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་འདྲེ་

རྣམས་འདོད་ལྷ་ཚིག་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་ཅིང༌། ཁམས་གསུམ་དབང་སྒྱུད་དམ་ལུས་མེད་འདོད་ལྷ་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ཐུབ་ཉམས་པ་ལ་དགའ་ཞིང༌། ཡང་འདོད་ལྷའི་ལུས་མེར་བསྲེགས་པ་ལ། ཁྱབ་འཇུག་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་དང༌། དབང་ཕྱུག་ལྷ་མོ་གཽ་རི་ལ་བརྩེ་ཞིང༌། འདོད་ལྷ་མེར་བསྲེགས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམས། ཞེས་སོ༑ ༑འདིའི་མིག་གཉིས་དང་མདའ་ལྔ་ཞེས་ཡི་གེ་གྲངས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་བསྒྲིབས་པས་ན། གབ་ཚིག་བདུན་པ་གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག་འདྲེས་པ་དང༌། གཉིས་སྐྱེས་ནི་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་སོགས་མང་པོ་ལ་འཇུག་བས་བརྗོད་དོན་བསྒྲིབས་པས་ན་གབ་བྱེད་གཉིས་པ་སློ་བྱེད་ཀྱི་གབ་ཚིག་འདྲེས་པ་དང༌། གཟུགས་མེད་ནི་འདྲེ་དང་འདོད་ལྷ། ཁམས་གསུམ་དབང་སྒྱུད་ནི་ལྷ་མོ་རིགས་བྱེད་མ་དང་འདོད་ལྷ་གཉིས་ལ་ངེས་ཚིག་གི་སྒྲ་འཇུག་རྒྱུང་བ་ཙམ་ཡོད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བྱེད་ཅེས་རྒྱབ་མོའི་ཚིག་ཡོད་པས་དྲུག་པ་རྒྱབ་མོའི་གབ་ཚིག་ཀྱང་འདྲེས་པ་ལྔ་བུའོ། ༑ཇི་ཞྭ་དམར་བས།

བརྣོའི་སྐྱེ་གནས་མིང་ཅན་ལས་བྱུང་བའི། །

རྒྱུ་ཡི་མངོན་པར་བརྗོད་ལྡན་མདའ་མཛེས་པ། །

སྡུག་བསྔལ་མེ་ཕྲེང་བརྒྱུད་པ་ལས་གྲོལ་ཕྱིར། །

རིན་ཆེན་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་སྩོམ། །

ཞེས་པད་མའི་སྐྱེ་གནས་ཚངས་པའི་མིང་ཡིན་ཞིང༌། ཚངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ཟེར་བ་དང༌། ལས་ལའང་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ཟེར་བས་ཚངས་པའི་མིང་ཅན་ཏེ་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་དང༌། རྒྱུ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པས། རྒྱུའི་མིང་ངམ་དེའི་མངོན་པར་བརྗོད་ལྡན་ཞེས་མ་ཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག་དང༌། མདའ་ནི་ལྔའི་མིང་ཡིན་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང

བོ་ལྟ་ལ་བྱེད། མེ་ནི་གསུམ་གྱི་མིང་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ། རིན་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གསུམ་གྱི་མིང་ཡིན་པས་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱབས་བ་བཟང་བོ་སྦྱོར་ཞེས། མང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག་དང་། གྲངས་ཀྱི་གབ་ཚིག་སྟེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མེ་གསུམ་ནི། རྒྱུན་བཞག་གི་མེ། སྦྱིན་སྲེག་གི་མེ། ཧ་གདོང་གི་མེ་དང་གསུམ་མོ། །

ཡང་ན། ག་བུར་ཧྲུལ་མང་བརྩེགས་པའི་མཛེས་སྡུག་རི། །
ཡིད་འོང་སྣང་བྱེད་རྒྱས་པའི་གཟི་མདངས་ཅན། །
སྭ་རའི་མཚན་མ་ཐུན་དབྱངས་ཀྱི་བདེ་དགའ་ཡིས། །
འཁྱིལ་ལེགས་མིང་མཐུན་ཁང་མཛེས་དོག་པོར་བྱས། །

ཞེས་གབ་བྱ་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མའི་གསུང་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བདག་གི་ངག་སྟན་པ་སྨྲ་བའི་བདུད་རྩིས་བཀང་བར་བྱས་ཞེས་དང་། གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི། འདིའི་རྐང་བ་དང་བོ་མཐུན་གཟུགས་ཀྱི་གབ་ཚིག་དང་། གཉིས་པ་མིང་དུ་འདུས་པའི་གབ་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སྣང་བྱེད་ནི་ཉི་མ། ཟླ་བ། ཉིན་མོ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཐུན་པའི་སྒྲའི་གབ་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྐད་དོད་སྭ་ར་དང་མིང་མཐུན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་དང་། འཁྱིལ་ལེགས་ནི་དུང་དང་མགྲིན་ལམ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལ་འཇུག་པས། མཐུན་པའི་སྒྲས་དངོས་དོན་གབ་ཅིང་གབ་ཚིག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པའམ་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པའི་གབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས། བརྗོད་དོན་དངོས་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། སྟན་ངག་གི་ལམ་ནས་ཐོན་པའི་ཁེད་དམ་ལྡེ་ཙུའི་རིགས་ཀྱི་ཉམས་མཚར་བའི་ཚིག་སྦྱོར་རྣམས། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་ཐོན་པས། འདིར་མང་

བར་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་ཤིང་། གཞན་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གབ་ཚིག་གི་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པ་མང་ཞིང་། ཕྱིར་སྒྲ་དོན་གང་རུང་གི་རྒྱུན་དུ་འང་མི་གཏོགས་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་རྩོམ་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་མི་མཁོ་ནའང་། ཚོགས་པར་རྩེད་མོའམ་བཞད་གད་སློང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཐོས་མི་རུང་བའི་གསང་ཚིག་སོགས་སྨྲ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྱུས་བརྗོད་དང་། རབ་བརྟགས། སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་གྱི་གབ་ཚིག་གི་རྒྱུན་འདི་དགོས་མཁོ་ཡོད་ཅིང་། མཚར་སྐྱེད་ཀྱི་དག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྙན་ངག་གི་རྒྱུན་གྱི་གྲས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གབ་ཚིག་གི་རྒྱུན་རེ་ཞིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ། སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་སེལ་བཤད་པ།

༈ རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་"སེལ་[1] བ་ནི། ཕྱིར་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྐྱོན་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་ཉམས་པ་སྟེ་དོན་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་པ་ཅན་ཡང་ཡང་ཟློས་པ་དང་། དོན་དེར་མི་ངེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འཆོལ་བའམ་རིམ་པ་ཉམས་པ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའམ་སྒྲ་ཉམས་པ་དང་། ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་དང་། སྒྲའི་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་དུས་དང་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བ་སོགས། རྩ་བའི་གཞུང་ལས་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༨༤༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ན། སེས * སེལ

དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་ནི་སྐྱོན་ཆེ་ལ། དམིགས་བསལ་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ཉམས་འདོན་ཚུལ་ལ་མཁས་ན། དེ་དག་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར། ཚིག་གི་རྒྱན་དུ་སོང་བས། ཡོན་ཏན་དུ་འགྱུར་བའང་སྲིད་དེ། སྙན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རུང་། ཞེས་པ་ལྟར། མཁས་པས་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཉམས་མཚར་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པས། དོན་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པ། དཔེར་ན། བསིལ་བའི་རླུང་དང་ཟླ་བས་གདུང་བར་བྱེད་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སོགས། འགལ་བ་ལྟར་ཆེད་དུ་བསྟན་ཀྱང་། བརྗོད་དོན་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། འདིར་དམིགས་བསལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཚིག་སྦྱོར་གང་དུའང་སྒྲ་དོན་གང་རུང་ཉམས་དང་བྲལ་ཞིང་མི་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་སྙན་ངག་སྤྱིའི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་བསྟན་གྱི་སྙན་ངག་གི་སྐྱོན་བཅུ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

དོན་ཉམས་དོན་འགལ་དོན་གཅིག་པ། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་དང་རིམ་པ་ཉམས། །
སྒྲ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་དང་། །སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ། །
ཡུལ་དུས་འཇིག་རྟེན་སྒྱུ་རྩལ་དང་། །ལུང་རིགས་དག་དང་འགལ་བ་སྟེ། །
སྐྱོན་བཅུ་དེ་དག་སྙན་ངག་ལ། །སྙན་ངག་མཁན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ། དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

༄ དོན་ཉམས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དཔེར་བརྗོད། དམིགས་བསལ་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། ཚིགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་གང་། །
དེ་ནི་དོན་ཉམས་ཞེས་པར་འདོད། །
སྨྲས་པ་སློན་པ་བྱིས་པ་ཡི། །
བརྗོད་ལས་གཞན་དུ་དེ་སྐྱོན་ནོ། །

ཞེས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དོན་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆང་ལ་སོགས་པས་སྨྲས་པའམ་སློན་པ་སོགས་རང་སེམས་རྒྱལ་དུ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པ་བསམ་མེད་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ནི་རང་དབང་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། དེ་ལ་གཞན་དུ་སུས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བྱེད་དེ། །
བདག་ནི་དེ་རིང་རྒས་པས་གཟིར། །
སྤྲིན་འདི་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་བྱེད་དེ། །
འཕྲོག་བྱེད་ས་སྲུང་དག་ལ་དགའ། །

ཞེས་སྐྱེས་བུ་འདིས་ནི་རྒྱ་མཚོ་འཐུང་བར་བྱེད་དེ་བྱིས་པ་བདག་ནི་དེ་རིང་རྒས་པས་གཟིར་ལ་སྤྲིན་འདིས་ཀྱང་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། འཕྲོག་བྱེད་དམ་བརྒྱ་བྱིན་དེ་ས་སྲུང་ངམ་གླང་པོ་ཆེ་དག་ལ་དགའོ་ཞེས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཙམ་ཚོགས་པ་དེའི་བརྗོད་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་སློན་པའི་ངག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདི་ནི་དོན་གྱི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ནོ། །

(ག) ཟླ་བ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དམར། །

ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བསིལ་བར་བྱས། །
ཁོ་བོ་ཉལ་ནས་རྒྱུན་དུ་འགྲོ། །
ན་ཆུང་ལ་འཕྱུད་ཚངས་པར་སྤྱོད། །
ཅེས་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་མིའི་གཏམ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྩ་བར། འདི་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི། །
མངོན་པར་བརྗོད་ལ་སྐྱོན་མིན་ཏེ། །
གཞན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས། །
སྟོན་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་སྤྱོར། །

ཞེས་གོང་གི་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ། སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་དང་། ར་རོ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་ན། དེ་ལྟའི་ཉམས་འདོན་པ་ལ་སྐྱོན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཅན་དང་། གཞན་དུ་སྟོན་ངག་མཁན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཚིག་སྦྱོར་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྦྱོར་རོ། །

གཉིས་པ། དོན་འགལ་བའི་སྐྱོན།

༈ དོན་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། ངག་གཅིག་གིས་ནི་རབ་སྒྲུར་བ། །
སྔ་མ་ཕྱི་མ་གཞན་འཛོམས་པ། །
འགལ་བའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན། །
དོན་འགལ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །

ཅེས་ངག་ཚིག་གང་གི་དོན་སྤྱི་མ་དེ་དོན་ཕྱི་མས་འཇོམས་པ་སྟེ། དོན་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བ་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། དགྲ་རིགས་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་དང་། །

སྣ་ཚོགས་ཁྲུར་ནི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

འབྱུང་བོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །

ཁྱོད་ལ་དགྲ་ནི་སུ་ཡང་མེད། །

ཅེས་རྒྱལ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དགྲའི་རིགས་མཐའ་དག་འཇོམས་པ་དང་། བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲུར་དང་ལྡན་པ་འདི་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིག །འབྱུང་བོ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཅན་ཁྱོད་ལ་གནོད་སེམས་འཆང་བའི་དགྲ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དགྲ་འཇོམས་པ་དང་སེམས་བརྩེ་བ་གཉིས་འགལ་བ་དང་། ཡང་དགྲ་འཇོམས་པ་དང་དགྲ་སུ་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) ཉོན་མོངས་མ་ལུས་འཇོམས་པ་ཡི། །

གནས་བརྟན་དགྲ་བཅོམ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །

རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ་འདི་ལ། །

ལོག་གཡེམ་སྤྱོད་པར་མ་མཛད་ཅིག །

ཅེས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ལོག་གཡེམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྒྱ་བར། གཞན་གྱི་བྱུད་མེད་ལ་སྲེད་པ། །
འཕགས་པ་དག་གིས་ག་ལ་རིགས། །
དེ་ཡི་སོ་སྒྲིབ་གཡོ་བ་དག །
བདག་ནི་ནམ་ཞིག་འཕྲུང་འགྱུར་རམ། །

ཞེས་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་སྲེད་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་འཕགས་པའམ་ཡ་རབས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་ག་ལ་རིགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རང་བློས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སླར་ལ། སླར་ཡང་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་ཕྱིར་ནས་སྨྲ་མའི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཚིག་སྟེ་པ་རོལ་བའི་ཆུང་མ་དེའི་སོ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་མཆུ་སྒྲོས་གཡོ་བའི་སྒྲང་རྩེ་འདི་ནི་བདག་གིས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་འཕྲུང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཆགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་ཚིག་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ནི་ཆགས་པ་ཕྱུལ་བྱུང་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡིན།

(ག) ཏ་ཅང་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཡིས། །
སྒྱོས་ཏེ་སྐབས་མེད་གནས་ཁང་དུ། །
སྤྱོད་དེ་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཅི་སྨོས། །
ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བས་ག་ལ་གཟིགས། །

ཞེས་གནས་ཁང་སྐབས་མེད་པའམ"ལྷིབས[1]མེད་པའི་སར་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བས་ཀྱང་དེ་མི་གཟིགས་པར་བརྗོད་པ་དོན་འགལ་ཀྱང་། ཆགས་པ་དྲག་པོས་གཞན་དབང་དུ་ཕྱིར་བའི་གཏམ་ལྷ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༢༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ན། ལྷིབས * སྐྱིབས་ཡིན་ན་ལེགས་སྙམ།

ཅན་ཧེ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན། རྒྱ་འབྲོར་སྦྲང་རྩིའི་བུ་ཡིས་བསགས་པའི་བཅུད། །

སྙིང་པོ་ཀུན་བྲལ་མཛད་པའི་རང་གཤིས་ཧེ། །

འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་བདེ་དགར་མངོན་རོལ་ཆེད། །

མིག་སྐྱའི་གན་མཛོད་བདག་ལ་ནམ་ཞིག་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ། དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན།

༈ དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། དོན་ཉིད་དམ་ནི་སྒྲ་ལ་ཡང་། །

ཁྱད་པར་མེད་པར་སྤུར་བརྗོད་པ། །

གལ་ཧེ་སླར་ཡང་རབ་བསྒྲགས་པ། །

དེ་ནི་དོན་གཅིག་པར་འདོད་དཔེར། །

ཞེས་སྒྲ་དོན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སླར་ཡང་བརྗོད་པ་སྟེ་དོན་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཡང་ཟློས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། སྲིད་པ་སྲིད་བྱེད་བུ་མོ་རྣམས། །

དེ་ཡིན་ལན་བུའི་འོད་ཟེར་ཅན། །

ཆུ་འཛིན་གློག་དང་ལྡན་པ་དང་། །

ཟབ་མོ་སྒྲ་སྒྲོགས་འདི་དག་གོ །

ཞེས་འདོད་པའི་སྲིད་པ་ལ་སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བུ་མོ་འདི་རྣམས་ལ་

ཆགས་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་དག་གི་སྐྲའི་ལན་བུའི་འོད་ཟེར་ནག་པོ་ཅན་དང་། ཚུ་འཛིན་ཏེ་སྤྲིན་སྔོན་པོ་གློག་དང་ལྡན་པ། སྤྲིན་ཟབ་མོའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་འདི་དག་གོ་ཞེས་སྨྲེད་པ་དང་སྨྲེད་བྱེད་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། ཆུ་འཛིན་དང་གློག་ལྡན་ཟབ་མོ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་རྣམས་ཀུང་སྤྲིན་དུ་དོན་གཅིག་པས། གོ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཟླས་པ་ལྷ་བུ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་། །

(ག) ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་སྒྲིབ་པ་ཀུན། །
མ་ལུས་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །
རྒྱལ་བས་ཆོས་འཆད་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །
བཀའ་ཡི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གསུངས། །

ཞེས་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་དོན་གཅིག་པས། རྒྱུ་མཚན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཟླས་པ་ལྷ་བུ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྩ་བར། འདོད་པ་སྐབས་མིན་འཕོན་པ་ཡིས། །
བུད་མེད་མཆོག་འདི་བཙོམ་པར་གྱུར། །
ཡན་ལག་ཀུན་མཛེས་བཙོམ་པར་གྱུར། །
འཛུམ་པར་སྒྲོགས་མ་བཙོམ་པར་གྱུར། །

ཅེས་འདོད་པ་སྐབས་མིན་པ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པར་འཕོན་པས། བུད་མེད་མཆོག་དེ་བཙོམ་པར་གྱུར་རོ། །ཡག་ལག་ཀུན་མཛེས་མ་དེ་ཡང་བཙོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ངག་འཛུམ་པོར་སྒྲོག་མཁས་མ་དེ་ཡང་བཙོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བུད་མེད་དེ་ལ་

བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ཡང་ཡང་བརླས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

(ག) ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛའ་བོ་ཁྱོད། །

སྐྱིད་པའི་གནས་ཁང་འདི་རུ་ཤོག །

ཞིམ་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་ཕྱིར་འདོང་། །

སྙིང་གྲོས་ལྷུག་པར་སྨྲ་ཕྱིར་གཤེགས། །

ཞེས་འདོད་པའི་དབང་གིས་གནས་འདིར་ཤོག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་བརླས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། གཞལ་མེད་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་བཤེས་གཉེན་དེའི། །

བཟོད་ལྡན་འཇམ་པའི་ཞལ་དཀྱིལ་ཡང་ཡང་དྲན། །

དབུགས་དབྱུང་གསུང་གི་དབྱངས་སྙན་ཡང་ཡང་དྲན། །

ཐུགས་རྗེའི་བརྩེ་བས་གཟིགས་པ་ཡང་ཡང་དྲན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་བ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱོན།

༈ ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། ངེས་པའི་དོན་དུ་རབ་སྦྱར་བའི། །

ཚིག་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ནི། །

ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི། །

ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །

ཅེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། སྦྱར་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས། དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། རེ་འདོད་དགའ་བ་ལྷ་བ་ཡི། །

རོ་ལ་མིག་གཡོ་གྲོགས་མོ་དག །

རྒྱང་ན་འདུག་པའི་མ་མ་འདིས། །

འདི་འདྲ་བལྟ་བར་བཟོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་འཁྲིག་པའི་རེ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བས། མཛའ་བོ་ལ་བལྟས་ཏེ་འདོད་པའི་རོ་ལ་སེམས་པས་ཟུར་མིག་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་གྲོགས་མོ་ཞེས་བོས་ནས། བག་མེད་དུ་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་རྩོམ་པར་བྱེད་མཁན་ཁྱོད་གཉིས་དང་རྒྱང་རིང་ངམ་འཁྲིས་ན་འདུག་པའི་མ་མ་འདིས། ཁྱོད་ཀྱི་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་བལྟ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདིར་རྒྱ་དཔེར་ཨ་རྣ་ཏ་ཞེས་པ་ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། དེའི་གང་ཡིན་དབྱེ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་དང་། གཞན་ཡང་། ཨ་དྲས་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ཨ་སཱ་ཞེས་པ་འདི་མངོན་གྱུར་དང་། དེས་ཞེས་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱང་རིང་བོ་ནས་ལྐོག་ཏུ་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པའམ། ཡང་ན་ཐག་ཉེ་བ་ན་ཡོད་པས། སྤྱོད་ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་ཁོང་ཁྲོའི་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པར་གྱུར་པས། དེ་ལ་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྣམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་མི་རུང་ངོ་། །

(ག) ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་མཆོག་གང་གིས། །

འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་གོ་ཡི་སྒྲ། །

གསུངས་པ་འདི་ཡི་དོན་དུ་ནི། །

འགྱུར་རམ་ཡང་ན་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གཽཿཡི་སྒྲ། ཕུན་ཚོགས་སམ་ལེགས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ས་གཞི་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ༑ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །ཕྱུགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་དང་། སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་ལས། གཽ་ཏ་མ་ལྟ་བུའི་གོ་སྒྲ། ལས་ཚིག་དང་། ཕྱོགས་དང་། ས་དང་། འོད་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། བ་ལང་དང་། མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དུ་མར་བསྙེགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གཽ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིའི་མིང་ཚིག་སྦྱར་བས་དོན་གང་ཡིན་སྣམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་མི་རུང་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

ཅ་བར། མ་སྨད་དེ་ནི་ལུས་སྐྱེས་ཀྱི། །
འཇིགས་པས་གཟིར་ཞིང་རྒུབ་མོ་ཡི། །
དུས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཟུང་བ་མཐོང་། །
བདག་ཅག་ཁྱོད་ལ་རེ་བ་ཅི། །

ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱ་དཔེར་ཨནྒ་ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་། དེ་ལ་དགག་པའི་ན་ཡིག་བཞག་པ་ནནྒ་ཞེས་དང་། སྐྱེས་བུའི་སྐད་དོད་རྡཱ་ཏ་བཞག་པས་ལུས་མེད་སྐྱེས་ཞེས་པ་སྟེ། མ་སྨད་མ་དེ་ནི་ལུས་མེད་སྐྱེས་ཏེ། འདོད་ལྷས་བསྐྱེད་པའི་ཆགས་གདུང་གིས་གཟིར་ཞིང་སྒྲོར་བ་རྒུབ་མོ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱིས་བཟུང་བ་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ནི་མགྲོན་དུ་འགུགས་པའི་རེ་བ་བྱེད་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨནྒ་ལུས་དང་། རྡཱ་ཏ་

སྐྱེས་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགག་པའི་ན་ཡིག་བཞག་པས་འདོད་ཆགས་མིན་པ་སྟེ། ཚད་པའི་ནད་ཀྱིས་གདུང་བ་ལའང་འཇུག་པས་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེའི་གང་ཡིན་ཐག་མི་ཆོད་པར་ངེས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྩེད་འཇོའི་ཚིག་འདི། སྐྱེས་བུ་གཞོན་ནུ་ཞིག་མཛའ་མོ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་དེའི་ཡིད་འབྲུགས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཕོ་ཉ་མོ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ༑ དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་ཟེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲས་ན་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

(ག) འཇམ་དབྱངས་གྲུབ་བམ་དབྱངས་ཅན་མས། །
ཊེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད། །
སྣན་ཚིག་གཞུང་བརྒྱ་སྨྲ་བ་ལ། །
ཟད་བྱུང་བློ་གྲོས་ཅན་དེར་སྨོན། །

ཞེས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་གྲུབ་པའམ་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ཅེས་ལྷ་གང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ཟེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚིག་ཆེད་དུ་བསམས་ནས་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན། རོལ་གནས་མངོན་པར་རྟེན་པའི་དགའ་བ་ཡིས། །
ཡིད་ཀུན་བརྟས་པས་འདོད་པའི་ཉམས་འགྱུར་གར། །
སྲིད་པའི་གཟིགས་མོར་སྤྲོས་པས་མཛེས་སྡུག་ནི། །
འདྲེན་བྱེད་དགའ་བའི་བདུད་རྩིའི་དཔལ་དུ་སྨིན། །

ཞེས་རོལ་བའི་གནས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྙེད་ཚལ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་ཀྱི་མིང་དུ་འཇུག་གོ །

ལྔ་བ། རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

༈ རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། མདོར་བསྟན་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་དོན། །

གལ་ཏེ་རྗེས་བསྟན་མ་བྱས་ན། །

རིམ་པ་ཉམས་པར་མངོན་བརྗོད་པའི། །

སྐྱོན་དུ་དེ་ནི་བཤད་དེ་དཔེར། །

ཞེས་བཤད་བྱའི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པ་བཞིན། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་མ་འཁྲུགས་པར་ཐད་ཀར་སྦྱར་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་བསྟན་བྱའི་དོན་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་ཉམས་ཤིང་གོང་འོག་འཁྲུགས་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་དང་། །

སྤྲུལ་དང་འཇིག་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་པ། །

བདེ་འབྱུང་སྲིད་མེད་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི། །

སྐྱེ་གནས་ཅན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་སྲུངས། །

ཞེས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚངས་པ་དང་། གནས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཁྱབ་འཇུག །འཇིག་པའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་རོལ་བ་

རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དུ་བཤད་པས། ཚིག་འདིའི་ཐོག་མ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་དང་པོ་གནས་པའི་རྒྱུ། བར་དུ་སྤྲུལ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། མཐར་འཇིག་པའི་རྒྱུ་བཀོད་ཅིང་། རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་དོན་བཀྲལ་སྐབས། ཐོག་མར་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དབང་ཕྱུག་བཀོད། བར་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཁྱབ་འཇུག་བཀོད། ཐ་མར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚངས་པ་ཡི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ཚངས་པ་བཀོད་པས། སྔ་མའི་གོ་རིམ་ལས་འཆོལ་བ་སྟེ་བསྟན་བྱའི་དོན་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་ཉམས་པའམ་གོང་འོག་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རིམ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པས་མི་རུང་ངོ་། །

(ག) ཁ་དོག་ཨི་ཧྲཱ་ཏི་ལ་སུ་ཞཱ་ཧྲ། །

གངས་རིའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ། །
ཕྱག་ན་པད་མ་འཇམ་མགོན་གསང་བདག་གིས། །
དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་དགེ་ལེགས་སྩོལ་ཏུ་གསོལ། །

ཞེས་ཐོག་མར་ཨི་ཧྲཱ་ཏི་ལའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། སུ་ཞཱ་ཧྲ་སྟེ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་། གངས་རིའི་ཁ་དོག་དཀར་པོའི་མདངས་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་དོན་དངོས་བརྗོད་སྐབས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་རིམ་པར་བཀོད་པས། གོང་གི་ཁ་དོག་གི་བརྗོད་རིམ་དང་གོ་རིམ་འབྲུགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མི་རུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྩ་བར། གཉེན་གཏོང་བ་དང་ལུས་གཏོང་དང་། །
ཡུལ་གཏོང་ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ལ། །
དང་པོ་ཐ་མ་ཉོན་མོངས་རིང་། །

བར་བ་སྐད་ཅིག་གདུང་བའམ། །

ཞེས་གཉེན་གཏོང་བ་ནི་ཉེ་དུ་སོགས་དང་བྲལ་བ། ལུས་གཏོང་བ་ནི་འཆི་བ། ཡུལ་གཏོང་བ་ནི་རང་ལ་དབང་བའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་སྔོན་ལ་བཀོད་ནས་སླར་རིམ་པ་དེ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དེ། དང་པོ་གཉེན་གཏོང་བ་དང་། ཐ་མ་ཡུལ་གཏོང་གཉིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་ལ། བར་བ་ལུས་གཏོང་བ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱི་གདུང་བ་སྟེ་ལུས་མེད་ན་གདུང་བའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡུན་ཐུང་ངོ་། །ཞེས་སྤྱི་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མི་མཚུངས་པར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དགོས་པའི་ཆེད་དུ་འབད་ནས་དཀྱུགས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

(ག) པད་དཀར་མེ་ཏོག་བ་ཀུ་ལ། །

ཀུ་མུད་ཡི་ཆུ་སྐྱེས་གསུམ། །

དང་མཐའ་ཉི་ཟླས་ཁ་འབྱེད་ཀྱང་། །

བར་བ་ཁ་ཡི་ཚང་གིས་སོ། །

ཞེས་སྤྱི་མ་ལྟར་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་དཀྱུགས་ནས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར།

ཡང་ན། བསིལ་ལྡན་འགྲོ་བའི་གཉེན་གཅིག་སྟོང་བཙན་གྱིས། །

ལྷ་གཅིག་ཁྲི་བཙུན་ཀོང་ཇོ་མོང་གི་བཟའ། །

གྲོགས་སུ་བསུས་པས་མཐའ་མས་རིགས་སྲས་དང་། །

ཐོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྣང་བརྙན་དྲངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣༡ག་པ། སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

༄ སྒྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཅེ་བ་ལས། མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་ལམ་ལ་མཚོན། །

ཚིག་སྦྱོར་མཆོག་མིན་འདོད་པ་ནི། །

སྒྲ་ཉམས་ཡིན་ཏེ·······························།

ཞེས་བརྗོད་དོན་གྱི་མཚོན་བྱ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་རྐྱེན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ལམ་མ་མཚོན་པ་སྟེ་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཕྲད་སོགས་སྦྱོར་ཚུལ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

ཅེ་བར། ས་གཞི་རྒྱ་མཚོའི་སྐྲ་རགས་ཅན། །

རྒྱལ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་དཔུང་བས་སྤྱངས། །

ཞེས་པ་ཤེས་འདོད་མེད་པས་ན། །

ཚིག་འདི་ལ་ནི་ཉམས་ཡོད་མིན། །

ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏྭ་བདྲ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་"ངསུ[1]་ བྱིན་ནས་ཏྭ་བ་ཏཿཞེས་འབྱུང་དགོས་ལ། འདིར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་ངེ་སྦྱར་བས་ཏྭ་བ་ཏེཿ ཁྱོད་ལ་ཞེས་དང་། དཔུང་བའི་སྐད་དོད་བ་ཧུ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་མིང་ཚིག་"ཧྲིསུ[2]་སྦྱར་ཏེ། བ་ཧུ་ཧྲིཿ ཞེས་འབྱུང་དགོས་ཀྱང་། འདིར་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་སི་བྱིན་པས་བ་ཧཱུཿ སྟེ་དཔུང་བ་ཞེས་པར་གྱུབ་པ་སོགས་རྐྱེན་དང་རྣམ་དབྱེ་ནོར་བའི་ཚིག་འདི་ལ་ཉམས་འགྱུར་མེད་པ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་རྟོགས་ནུས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲ་ཉམས་ནི་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༣༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༩ ན། ངས * ངསུ

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༣༩ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༦ ན། ཧྲིས * ཧྲིསུ

(ག) འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །
གདན་བདེ་ཐོབ་ལས་ཕྱུག་བཅལ་ཏེ། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱིན་བརླབས་ནས། །
འདོད་པའི་དོན་ཀུན་གྲུབ་པར་གྱུར། །

ཅེས་གདན་བདེ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་པས་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་འདིར་རང་ཅག་གིས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་དང་ལྷག་པར་བྱེད་འབྲེལ་དང་ཕྲད་རྐྱང་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་གཞུང་དངོས་དང་མཐུན་པ་མ་བྱུང་ན་སྨྲ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྩ་བར། ལྷོ་ཡི་རི་ལས་ཉེར་བཏུད་པའི། །
རླུང་གིས་ཙནྡ་ཏའི་ཁང་འཁྱུང་ནི། །
ཡལ་འདབ་རོལ་བར་བསྐྱོད་པ་ཡིས། །
སྦྲུ་གུ་མཛེས་དང་ལྡན་པར་བྱེད། །

ཅེས་ལྷོ་ཕྱོགས་རི་བོ་མ་ལ་ཡ་ལས་ཉེ་བར་བཏུད་པའི་རླུང་གིས་ཤིང་ཙནྡ་ཏའམ་ས་ཏྣ་ཀ་རའི་ཁང་འཁྱུང་གི་ཡལ་འདབ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་ནི་རོལ་ཞིང་རྩེ་བ་ལྟར་བསྐྱོད་པས། སྦྲུ་གུ་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ"ཞེས[1]སོ། །འདི་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི༑ འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལྟར་ན་ལྷོ་ཡི་རི་ལ་ཞེས་པར་སྦྱིར་བཏང་དུ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའམ་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༠ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༥ ནང་། ཅེས * ཞེས

བདུན་པ་ཐོབ་སྙམ་པ་འབྱུང་བས། སྒྲ་ཉམས་སུ་སྣང་མོད་ཀྱང་། ཀ་ཙྪན་གྱི་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་འབྱུང་ཁུངས་ཁོ་ན་སྦྱར་བ་སྒྲ་མདོ་ཀུན་དང་མཐུན་ཏེ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

(ཀ) རྒྱལ་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བས། །

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་ཞི། །

ཕན་བདེའི་འབྲི་ཤིང་སྨྱུ་གུ་དེ། །

དབྱར་གྱི་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་བར་གྱུར། །

ཅེས་རྒྱལ་བས་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། བྱེད་ཚིག་བྱས་ནའང་ལེགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིར་ཡང་རྒྱ་དཔེ་ཇི་བཞིན་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་སྐད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་མི་འོང་བར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། མདངས་བཟང་མེ་ཏོག་བཀྲ་བས་ཡུལ་ལྗོངས་གང་། །

མཚར་སྡུག་མཛེས་དགའ་རྫོགས་པས་མིག་གི་དཔྱིད། །

འདྲེན་ནུས་ལྷ་ཡིས་རྩེད་འཛོའི་དགའ་ཚལ་ལ། །

སྐྱིངས་པ་སྨིན་བྱེད་མདོ་ཁམས་སྨད་ཀྱི་ལྗོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདུན་པ། ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

༄ ངལ་གསོའི་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

རྩ་བ་ལས། ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་ངེས་པའི་གནས། །

ཚིག་གི་གཅོད་མཚམས་ངལ་གསོ་རིགས།
དེ་ཉམས་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་སྟེ། །
ཉན་པོ་དགའ་མིན་སྐྱེད་དེ་དཔེར། །

ཞེས་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ལ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་གཅོད་མཚམས་ངལ་གསོའི་རིགས་དགོས་ལ། དེ་དག་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་མ་བྱུང་བ་སྟེ། མིང་མ་རྫོགས་པར་ངལ་གསོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གཅོད་མཚམས་ཉམས་པ་ཟེར།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཚོ་ག་རོ་ཉམས་མེད་ལ་འདིར། །
མཆོག་རྣམས་དང་འགྲོགས་མི་དབང་ཉི་མའི་རིགས་འདིས་ལྟ་བྱེད་ལ་སོགས་སྐྱོན། །

ཞེས་དོན་ནི་བུད་མེད་མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ཚོ་ག་གླུ་གར་སོགས་ལ་སྟན་པའི་རོ་དང་སྙེག་སོགས་ཀྱི་ཉམས་མེད་ལ། འདིར་སྐྱེས་བུ་མཆོག་རྣམས་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་དབང་པོ་ཉི་མའི་རིགས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་འདིས་ཀྱང་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཀུན་གཟིགས་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་བོད་མཁས་པས་དེ་ལྟར་འགྲེལ། འོན་ཀྱང་སི་ཏུའི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་ཚུལ་ནི། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྟེང་དུ། མེད་ལ་འདིར་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ལ་ངལ་གསོ་ཉམས་ཚུལ་གཞན་སྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལྟར། ཡི་གེ་བཞི་བ་དང་། དེ་ནས་དྲུག་པ། དེ་ནས་བདུན་པ་ལ་ངལ་གསོ་དགོས་པས། འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལས། སྟྲི་ཎཾ་སཾ་གཱི་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐད་དོད། སཾ་

གླི་ཧྲི། ཞེས་པའི་མིང་མ་རྫོགས་པར་མིང་དཀྱིལ་ན་ཡོད་པའི་བཞི་བ་གླི་ལ། ངལ་གསོ་ཐོག་པ་ལྟ་བུ་ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

(ག) མཆོག་རྣམ་འདྲེན་སངས་རྒྱས་པ་དག །

ལུས་ཅན་ཀུན་བརྩེ་ལྡན་མ་མ། །

གང་དེ་ཡིས་བདག་ལ་ཕན་འདོགས། །

སྨུར་སྐྱོལ་ཤིག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཀྱེ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་འཁྲུགས་ཤིང་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ངལ་གསོ་བཞག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཚིག་བཅད་ལྷུག་གི་བར་དང་མཐར་སྦྱར་བ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི། རྩ་བར།

བྱ་དང་བྱ་མིན་མ་ཚང་མེད་ལ་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། །

མི་བདག་འདི་ཡི་དབང་གྱུར་ས་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡོད། །

ཅེས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ གླང་དོར་མ་ཚང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་བདག་གམ་རྒྱལ་པོ་འདི་ཡི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ས་གཞི་ཀུན་སྲུང་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འདིར། རྒྱ་དཔེར་མིང་གི་དབུས་སུ་ངལ་གསོ་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རྣམ་དབྱེ་དབང་གིས་མིང་མཐའ་ཡར་ཐོབ་པ་སྟེ། མིང་མཐའ་དངོས་དེ་མ་ལུས་པས། མིང་དབུས་སུ་ངལ་གསོ་ཐོག་ཀྱང་། ངལ་གསོ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ངོ་། །

(ཀ) དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་སློས་ཅི་དགོས། །
འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀུན། །
འབད་པ་མེད་པར་སྩལ་བ་ཡིས། །
རྣམ་པར་དཔྱོད་འདི་དེ་རྨད་བྱུང་། །

འདིར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞེས་པར་མ་བཅད་པ་དང་། འདི་དེ་ཞེས་སྦྲེལ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འཇམ་མཉེན་འདབ་བཟང་རབ་བཞད་སྐྱེད་ཚལ་དུ། །
སྙན་འགྱུར་སླ་བ་འབུམ་རྫོགས་དཔྱིད་ཀྱི་མགྲོན། །
དགའ་བའི་སྙན་དབྱངས་དག་གི་རོལ་མོའི་སྒྲ། །
ཚངས་པའི་དབྱངས་སྙན་གྱིས་ཀྱང་ཆ་མི་བཟོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བརྒྱད་པ། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ་ལས། གང་དུ་ཡི་གེ་ཚད་ལྡན་དང་། །
ལྷུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བཞིན་མི་གནས། །
དེ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྟེ། །
སྐྱོན་འདི་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའོ། །

ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཡི་གེ་མང་ཉུང་ངམ་ཧྲང་བ་རིང་ཐུང་ཤོར་བ་དང་། ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཏ་མཐའ་ཡང་བ་དང་། ཟ་དབུས་ལྷུ་བ་སོགས་སྡེབ་

སྦྱོར་ལྷི་ཡང་གི་གོ་རིམ་འཁྲུགས་ནས་ཏ་མཐའ་ཡང་བའི་ཚབ་ཏུ། ན་ཀུན་ཡང་བ་བཀོད་པ་དང་། ལ་ཡང་བའི་ཚབ་ཏུ་ག་ལྷི་བ་བཀོད་པ་སོགས་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ནི་སྔན་ངག་གི་ལུས་ཉམས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཆད་ལྷག་གི་སྐྱོན་ཅན་ནི།

རྩ་བར། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་བསིལ་བས། །

རིག་ཅིང་ཡི་གེ་ཉུང་བ་ཉིད། །

ས་ཏྣ་ཀ་རའི་ལོ་འདབ་གསར་བ་རྣམས། །

སྨུམ་ཞེས་ཡི་གེ་ལྷག་པའོ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོར་ཡི་གེ་བདུན་ལས་མེད་པས་ཉུང་བ་དང་། རྐང་བ་གསུམ་པར་ཡི་གེ་དགུ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་སྟེ། ཚིགས་བཅད་ཀྱི་[1]རིང་ཐུང་ཤོར་བ་ལྟ་བུ་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

(ག) ཀྱེ་མ་བོད་ཀན་ཀླུན་པོ་རྣམས། །

ཐ་ག་བ་འདྲའི་སླ་ཚོས་རྣམས་ལ་དགའ། །

ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ། །

ཕག་རྐོད་ལྟ་བུར་གཟུར་བར་བྱེད་པ་དེའོ། །

ཞེས་ཚིག་གི་རྐང་བ་རིང་ཐུང་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ཡོད་ན་མི་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

རྩ་བར། འདོད་པས་མདའ་རྣོན་རི་དྭགས་མིག་ཅན་ལ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༩༥ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༣ ན། * མཚམས་འདིར་རྐང་བ་ཞེས་པ་ཆད་དམ་སྙམ།

རྣམ་པར་འཕངས་ཞེས་ལྷི་བ་ཇི་བཞིན་མིན། །
མཛེས་པའི་མིག་ཅན་དག་ལ་སྨྲོས་བྱེད་ཀྱི། །
མདའ་རྣོན་ལྷུང་ཞེས་ཡང་བ་ཇི་བཞིན་མིན། །

ཞེས་འདོད་ལྷས་མེ་ཏོག་གི་མདའ་རྣོན་པོ་རེ་དྭགས་མིག་ཅན་མ་ལ་འཕངས་སོ་ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལྟར་དུ་སྡེབ་སྦྱོར་དབང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པས། དེའི་ལྷི་བ་དང་མི་མཐུན། མཛེས་པའི་མིག་ཅན་གྱི་བུད་མེད་དག་ལ་སྨྲོས་བྱེད་འདོད་ལྷའི་མདའ་ལྷུང་ཞེས་པའང་སྡེབ་སྦྱོར་ཉེ་དབང་རྡོ་རྗེ་དང་མི་མཐུན་པས་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །

(ག) ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཁས་དབྱིངས་ལས། །
བློ་གྲོས་ཉིན་བྱེད་སྟོལ་མཛད་པ། །
ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ནི། །
དུས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་རྐང་བ་དང་པོ་ལ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་ཡང་བ་དགོས་པ་ལ་ལྷི་བ་དང་། ཕྱི་མར་ལྷི་བ་དགོས་པ་ལ་ཡང་བ་ལྟ་བུའོ། །སྡེབ་སྦྱོར་ལྷི་ཡང་གི་སྦྱོར་བ་འདི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མ་བྱུང་བས། བོད་སྐད་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་དག་ལ་མགོ་མི་ཚེའོ། །

དགུ་བ། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན།

༈ མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
རྩ་བ་ལས། བསྡུས་པ་བརྗོད་པར་མི་འདོད་ཅེས། །
ཚིག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མེད་པ་དང་། །

ཡ་ཕྱིས་ལ་སོགས་རྒྱུ་མེད་པ། །

དེ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བྲལ་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་བསྟུས་པ་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་འདོད་ཅེས་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ། དཔེར་ན། ན་མ་ཨ་ཧྣ་ལྟ་བུ་རྣམ་བཅད་དང་། ཨེ་"ཨ་ཡུའི་ཡུ་[1]ཕྱིས་ཤུལ་སོགས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན།

གཉིས་པ། དཔེར་བརྗོད་ནི།

ཙ་བར། མཁའ་དང་བདག་ནི་ཡིད་ལ་ཡང་། །

ལྷུང་ནི་དལ་བུར་རྒྱུ་བ་ཡིས། །

བུད་མེད་འགྲམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །

རྟུལ་གྱི་ཚུ་རྒྱུས་སེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷུང་དལ་བུར་རྒྱུ་བ་དེས་འདོད་ལྡན་བདག་གི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་བུད་མེད་ཀྱི་འགྲམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཚ་བའི་རེག་བྱའམ་འདོད་པས་གདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་"རྟུལ་[2]ཚུ་རྒྱུས་པ་ནི་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་དཔེ་ལ་ཚིག་འདིའི་རྐང་བ་དང་པོའི་མཐར་ཙ་ར་"ཏ་[3]ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པའི་མགོར་ཨྠ་ན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཏཱའི་སྲོག་གི་ཨཱ་དང་། ཨྠ་ནའི་ཨ་དག་ལ། ཨ་ཡིག་གཉིས་རིང་པོ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པས་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༧ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། ཨུ་ཡའི་ཡ * ཨ་ཡུའི་ཡུ

2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༧ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༧ ན། རྟུང * རྟུལ

3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༤༥༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༧ ན། ཏ * ཏཱ་ཡིན་པར་སྣང་།

(ག) ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་བཞིན་དུ། །

རབ་གསལ་མ་ཧེ་ཨཱ་ཀ་ཤ །

ཇི་བཞིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ། །

ནླ་མ་ལྷ་ཡི་དྲིན་ལས་སོ། །

ཞེས་"ཧེའི་[1]སྒྲོག་གི་ཨི་མ་བྲལ་བས། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའོ། །དེ་ལ་"ཧེའི་[2]སྒྲོག་གི་ཨི་བྲལ་བས་ཧ་སྒྲོག་མེད་དུ་བཏང་། ཨི་"ཡར་[3]བསྒྱུར། "ཡ་[4]སྒྲོག་མེད་དུ་བཏང་བ་"ཨཱ་[5]ཐོག་ཏུ་བྲངས། ཧ་སྒྲོག་མེད་"ཡཱ་[6]ཐོག་ཏུ་བྲངས་པས། མ་ཧྱཱ་ཀ་ཤ་ཞེས་པ་འགྲུབ་པོ། །ཨཱ་ཀ་ཤ་ནི་ནམ་མཁའི་མིང་ལ་འཇུག །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་ནི།

རྩ་བར། མཚན་མོ་འདི་ལ་ཞེས་འདི་འདྲ། །

མཁས་པས་ཉམས་པར་རིག་མི་བྱེད། །

ཅེས་པའི་ཚིག་རྐྱ་དཔེར། ཨཱ་སུ་ར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཨཱ་དང་། ཚིགས་བཅད་སྔ་མའི་མཇུག་གི་ཨི་ལྷ་བུ་མཚམས་མ་སྦྱར་ཡང་། དེའི་བར་ཉིས་ཤད་ཀྱིས་ཆོད་པས་མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་མཁས་པ་དག་གིས་མི་འདོད་དོ། །

(ག) མཁས་དབང་ཙཎྜ་གོ་མི་ཡི། །

འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བི་ཎཱ་ར། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༢ ནས། ཧའི * ཧེའི
2 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ནས། ཧའི * ཧེའི
3 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ནས། ཡར * ཡར
4 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ནས། ཡ * ཡ
5 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༦ ནས། ཨ * ཨཱ
6 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༠ ནས། ཡ * ཡཱ

ཨ་ཧྲི་ཤ་ཡི་ངོ་མཚར་ནི། །

ཆེ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་གླེང་བར་བྱེད། །

ཅེས་ར་དང་ཨ་གཉིས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་ཤད་ཀྱིས་ཆོད་པས་མཚམས་"སྦྱོར་[1]ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །པི་ཙ་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྐད་དོད་དང་། ཨ་ཧྲི་ཤ་ནི་ཕྱུལ་བྱུང་ཞེས་པའོ། །

ཡང་ན། རབ་དྭངས་རྐྱོག་བྲལ་གཟུགས་བརྙན་འཕྲུམ་བཀྲ་ཞིང་། །

ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་ཟབ་པའི་ས་སྲུ་བྲ། །

ཨི་ནྡྲ་ནཱི་ལའི་མདངས་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི། །

དབང་སྔོན་ཁྱུ་བ་ས་ལ་འཁྱིལ་ལམ་སྙམ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲ་ཉམས་པ་དང་། ངལ་གསོ་ཉམས་པ། སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ། མཚམས་སྦྱོར་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཙམ་རེ་ཡོད་པ་སྲིད་ཀྱང་དགོས་པ་ལས། སྐྱོན་དངོས་མི་འབྱུང་ཞིང་། བོད་སྐད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་དང་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་ངག་གི་གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་རྒྱུན་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་བོད་རང་གི་སྲུམ་རྟགས་དག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་དང་བཅན་གྱིས་བསྟུན་པའི་ལད་ཟློས་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། གནས་ལྔ་ཀུན་གཟིགས་གློང་རྫོལ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ལུགས་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༩༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༣ ན། - སྦྱོར་ * སྦྱོར

ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྲི་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རིགས་རང་རང་གི་སྐད་ཡིག་ལ་རང་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་ཡོད་པས། འདིར་ཡང་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་ལྷི་ཡང་དང་། ཀ་ཙནྡ་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒྲའི་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་མི་མཁོ་ཞིང་། བོད་རང་ལ་ཡོད་པའི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ནས་བཤད་པའི་ཡི་གེ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གཞག་དང་མི་འགལ་བ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་། ཚིག་སྦྱོར་གང་ལའང་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་ཚིག་སྤྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ། ཕལ་བའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་སྙན་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མི་རིགས་རང་གི་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཚོན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། །

བཅུ་བ། ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན།

༈ ཡུལ་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། འགལ་བའི་སྐྱོན་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པ། གནས་སྐབས་འགལ་ཡང་དམིགས་བསལ་ཅན་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། རི་ནགས་ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་ཡུལ། །
ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ལ་སོགས་དུས། །
འདོད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །
གར་དང་གླུ་སོགས་སྒྲ་རྩལ་ཏེ། །
འབྱུང་བོ་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བའི། །
འཇུག་པ་འཇིག་རྟེན་མིང་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་རིག་བདག་ཉིད། །
ཐོས་བཅས་གསུངས་པ་ལུང་ཡིན་ཏེ། །
སྣན་ངག་མཁན་པོ་བག་མེད་ལས། །
དེ་དེར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན། །
མིན་པར་གལ་ཏེ་རབ་ཞུགས་ན། །
འདི་ནི་ཡུལ་སོགས་འགལ་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་རི་དང་། ནགས་དང་། ཡུལ་འཁོར་སོགས་ཡུལ་དང་། ཉིན་མཚན་དང་། དུས་བཞི་སོགས་དུས་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ལུས་ངག་གི་ཉམས་འགྱུར་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་དང་། འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འབྱུང་བོ་སྟེ་རྒྱུ་བའམ་གཡོ་བ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱུ་བའམ་བརྟན་པ་སྣོད་ཀྱི་བེམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་དང་རྟོག་གེའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རིག་པ་དང་། རིག་བྱེད་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་སྟེ་དྲུག་པོ་འདིའི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་སོགས་ནི་སྣན་ངག་མཁན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཚིག་སྦྱོར་གང་དུའང་ཡུལ་དང་། དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་དངོས་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ཁུངས་ལྡན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། འགལ་བའི་སྐྱོན་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན།

༡ ཡུལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

རྩ་བར། ག་བུར་རྐང་འཐུང་ལ་རེག་པའི། །

མ་ལ་ཡ་ རླུང་དྲི་བཟང་ཅན། །
ཀ་ལིང་ཀ་ཡི་ནགས་སྐྱེས་པའི། །
གླང་པོ་དག་ནི་རི་དྭགས་རིགས། །
ཙོ་ལ་ཀཱ་བེ་རི་ངོགས་སུ། །
ཨ་ཀ་རུ་ནི་ནག་པོ་སྐྱོ། །

ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲོར་འདི་ཡུལ་དང་འགལ་ལུགས་ནི། ག་བུར་རྐང་འཕུང་ལ་རེག་པའི་མ་ལ་ཡའི་རླུང་གི་དྲི་བཟང་པོ་ཅན་ཞེས་པ། རི་དེ་ན་ག་བུར་གྱི་ཤིང་མེད་པས་འགལ་ལོ། །ཀ་ལིང་ཀ་ནི་ནགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་སྟེ་དེ་ན་གནས་པའམ་སྐྱེས་པའི་གླང་པོ་ཆེ་འདི་དག་རི་དྭགས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་རི་དེར་གནས་པའི་གླང་པོ་རྣམས་ཧྣ་དྲའི་རིགས་ཡིན་པས་འགལ་ལོ། །ཧྣ་དྲའི་རིགས་ནི་སེང་གེ་རིགས་སུ་གཏོགས་ཏེ་སེང་གེ་ལ། གངས་ལ་གནས་པ་དང་། ནགས་ལ་གནས་པའམ་འདམ་སེང་དུ་གྲགས་པ་དང་། ཡང་ཁྱུང་དང་སེང་གེ་འདུས་པའི་བུ་སེང་གེ་རྐང་བ་བརྒྱད་པ་སྟེ"ཤ་ར་ཧྣ་[1] ཞེས་གྲགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཞེད། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཙོ་ལའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཀླུང་ཀཱ་བེ་རིའི་འགྲམ་ངོགས་སུ་ཨ་རུ་ར་ནག་པོའི་ཤིང་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་ན་ཤིང་དེ་མེད་པས། ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ནི། ཡུལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །

(ག) གཱི་ལ་ཤ་རྩེར་འཁྱིང་བའི་སྟག་མོ་དེས། །
ང་རོ་ཅམ་གྱིས་རི་དྭགས་མ་ལུས་འདར། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༥༣ ཡིག་ཕྲེང་ ༡༡ ན། ཤ་ཧྣ་ར * ཤ་ར་ཧྣ

སྦྲ་ལའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚལ་ན་འབྲུངས་པའི། །

རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ནད་ཀུན་འཇོམས་པར་བྱེད། །

ཅེས་ཀཱི་ལ་ཤ་སྟེ་གངས་རིར་སྐྱག་མོ་འཁྲིང་བ་དང་། བོད་ལྗོངས་སུ་ཨ་རུ་ར་རྣམ་རྒྱལ་འབྲུངས་པར་བརྗོད་པ་སོགས་ཡུལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོར་མི་རུང་ངོ་། །

༢ དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

དཔེར།

པད་མ་ཅན་ནི་མཚན་མོར་རྒྱས། །
ཉིན་པར་ཀུ་མུད་ལྡན་པ་གསལ། །
དཔྱིད་ནི་ནི་ཅུ་ལ་རབ་རྒྱས། །
སོས་ཀ་དག་ནི་སྤྲིན་གྱིས་གཏིབས། །
ངང་བའི་སྒྲ་ནི་དབྱར་སྣན་འོས། །
སྟོན་ནི་རྨ་བྱ་སྨྱོས་པ་སྟེ། །
དགུན་སྟོད་ཉི་མ་དྲོ་མ་མེད། །
དགུན་ནི་ཙན་དན་བསྟེགས་པར་འོས། །
ཞེས་པ་འདི་འདྲ་དུས་དང་ནི། །
འགལ་བའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་མེ་ཏོག་པད་མ་ནི་མཚན་མོར་རྒྱས་པ་དང་། མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་ཉིན་པར་གསལ་བ་དང་། ཤིང་ནི་ཅུ་ལ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སོས་ཀར་ཆར་

སྤྲིན་སྟུག་པོ་གཏིབས་པ་དང་། ངང་བའི་སྒྲ་ནི་དབྱར་དུས་མི་སྙན་ལ་དེ་སྙན་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་དུས་སུ་ཟླ་བ་མི་དགའ་ལ་དེ་སྤྲོས་པར་བརྗོད་པ་དང་། དགུན་སྟོད་དུ་རླུང་དང་སྤྲིན་ལྡང་བས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དྲི་མ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དང་། དགུན་དུས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བས། ཙན་དན་གྱི་དགོས་པ་མེད་ལ་དེ་བསྔགས་པར་འོས་པར་བརྗོད་པ་སོགས་ནི་དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །

(ཀ) ཟླ་གཞོན་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི་པད་མ་ལ། །
རྩེ་དགའ་ཁོང་ནས་ཀྲོད་པའི་བུང་བ་ལྡིང་། །
དགུན་དུས་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་ཨུཏྤལ་ལ། །
མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་འཛེབས། །

ཞེས་ཟླ་བས་པདྨའི་འདབ་མ་འབྱེད་པ་དང་དགུན་དུས་སུ་ཨུཏྤལ་མཛེས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་སྦྱོར་མི་རུང་ངོ། །

༣ སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

རྩ་བར། དཔའ་བ་སྙིག་པ་དག་གི་དངོས། །
བརྟན་པ་ཁྲོ་དང་ཡ་མཚན་ནོ། །

ཞེས་པ་སྤྱིར་དཔའ་བ་དང་སྙིག་པའི་ཉམས་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་པར་དཔའ་བ་དང་སྙིག་པ་དག་གི་ཉམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་ཁྲོ་བ་དང་ཡ་མཚན་པ་སྟེ་ངོ་མཚར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) འབོད་འགྲོགས་མགྲིན་གཅོད་རྣ་མ་ཏཱ། །
མི་སྡུག་ཁྲོ་བའི་ཉམས་དག་གིས། །
ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་འཛུམ་དང་བཅས། །
རྩེ་བའི་ཟློས་གར་དག་གིས་བྲེལ། །

ཞེས་འབོད་འགྲོགས་ཧེ་སྲིན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་མགྲིན་པ་གཅོད་མཁན་རྣ་མ་ཏཱས་མི་སྡུག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་ཟློས་གར་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཚིག་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་ངོ༎ །

༦ འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

རྩ་བར། གླང་པོ་དག་ནི་རལ་བ་གཡོ། །
རྟ་ཡི་རྭ་ནི་རྙོ་བ་ཡིན། །
ཨེ་རཎྜ་ནི་སྙིང་པོ་ལྡི། །
སེང་ལྡེང་ལྗོན་པ་སྙིང་པོ་མེད།
ཅེས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ། །
ཉིད་དང་འགལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྨད། །

ཅེས་གླང་པོ་དག་གི་རལ་བ་གཡོ་བ་དང་རྟའི་རྭ་རྙོ་བ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཆུ་ཤིང་ཨེ་རཎྜ་ལ་སྙིང་པོ་ལྡི་བར་བརྗོད་པ་དང་། སྙིང་པོ་ལྡི་བའི་སེང་ལྡེང་གི་ལྗོན་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཚིག་གོ །

(ག) དབྱར་གྱི་ཆར་སྤྲིན་སྟུག་པོ་ལས། །

བྱུང་བའི་ཚ་སྲེག་མེ་ལྕེ་ཡིས། །
བསྲེགས་པའི་དུད་སྤྲིན་འཁྲུལ་བ་ཡིས། །
ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལྡེམ་ལྡེམ་གཡོ། །

ཞེས་ཆར་སྤྲིན་ལས་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་མེ་ལྕེ་འབར་བར་བརྗོད་པ་ལྷ་བུའི་ཚིག
འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུ་
སྤྱོར་དུ་མི་རུང་ངོ། །

༥ རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

རྩ་བར། བདེ་གཤེགས་འདུས་བྱས་འཇིག་པར་ནི། །
གསུངས་པ་བདེན་མོད་དེ་ལྟ་ནའང་། །
ཙ་ཀོ་ར་ཡི་མིག་ཅན་དེ། །
བདག་གི་སྙིང་ལ་ད་དུང་གནས། །

ཞེས་བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་གོ་ཞེས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དེ་བདེན་མོད་ཀྱང་། བྱ་ཙ་ཀོ་
རའི་མིག་ཅན་མ་སྐྱེ་བུད་མེད་དེ་བདག་གི་སྙིང་ལ་རྟག་པར་གནས་སོ་ཞེས་ནང་བའི་
"རིགས[1]་པ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ཀ) དུག་གསུམ་ངན་པའི་ཁ་ལོ་བས། །
འགྲོ་རྣམས་ངན་འགྲོར་འཁྲིད་བྱེད་ཀྱང་། །
མཛའ་མོ་འདི་ལ་སྨྲུད་པ་ཡིས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༥༨ ཡིག་ཕྲེང་ ༤ ན། རིག * རིགས

མངོན་མཐོའི་ས་ལ་འགྲོ་བར་ངེས། །

ཞེས་བྱུད་མེད་ལ་སྨྲུད་པས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ནང་བའི་"རིགས[1]་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

༨ ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནི།

རྩ་བར། མེ་ནི་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །

བུ་སྐྱེས་བྲམ་ཟེ་མ་ཉམས་པའི། །

སྤྱོད་པས་བརྒྱན་པ་འདི་དག་ནི། །

བཻ་ཤྭ་ན་རཱ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད། །

སྤྱིར་བྲམ་ཟེའི་བུ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱུན་མ་ཐུད་ནས་བཞག་པའི་མེ་དེ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ནི་མེ་རྒྱུན་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། བྲམ་ཟེ་རང་གི་བུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཆེ། རང་གི་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་པས་བརྒྱན་ཅིང་མཛེས་པར་བྱས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། མེའི་མཆོད་སྦྱིན་སླར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཻ་ཤྭ་ན་ར་ཞེས་པ་མེ་ལྷའི་ཕའི་མིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་རྐྱེན་བྱིན་པས་བཻ་ཤྭ་ན་ར་ཞེས་པ་མེའི་མིང་དུ་གྲུབ་བོ། །

(ག) རྒྱུན་དུ་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་དག །

བསད་པའི་ཤ་ཁྲག་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །

སྙིང་བཀུར་ཆེད་དུ་བྲམ་ཟེ་ཡིས། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༥༨ ཡིག་ཕྲེང་འོག་ ༨ ནས། རིག * རིགས

གཙང་སྦྲའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །

ཅེས་ཤ་ཁྲག་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ་གཙང་སྦྲའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་གྱི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་འདི་དག་ནི་སྙན་ངག་གི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས། སྙན་ངག་སློབ་པ་ལ་མཁས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ནང་གི་སྒྲུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན། གཞུང་འདི་དང་འདིའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གི་ལུང་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཚིག་སྦྱོར་མཛེས་ཤིང་སྙན་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་། སྙན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་རྒྱུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས་སྐབས་བབ་ཀྱི་དགོས་དབང་དང་ཆེད་དམིགས་ཀྱི་བརྗོད་འདོད་ཁྱད་པར་བ་ལ་བལྟོས་ནས། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་འགལ་བའི་སྐྱོན་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་གང་ཡང་རུང་བ་འགའ་ཞིག་སྦྱར་ན་ཡང་། ཚིག་དོན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ།

རྩ་བར། སྐྱོན་ནི་མཐའ་དག་འདི་ལ་ཡང་། །
རེ་འགའ་སྙན་ངག་མཁན་མཁས་པས།
སྐྱོན་གྱི་གྲངས་ལས་རབ་འདས་ནས། །
ཡོན་ཏན་ལམ་ནི་རྣམ་པར་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འགལ་བ་རྣུག་གི་དམིགས་བསལ་ཅན་སྟོན་པ།

སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགལ་བར་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་སྟོན་པ་ལ་དྲུག་ལས།

༡ ཡུལ་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི།

ཅ་བར། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །
དེ་ཡི་སྐྱིད་ཚལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །
ལྗོན་པ་ཡལ་འདབ་གོས་དམར་དང་། །
ལྡན་པ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར། །

ཅེས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་དེའི་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དེ་ལྷའི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྗོན་པ་ཡལ་འདབ་ཀྱི་གོས་དམར་པོ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་མིའི་ཡུལ་དུ་ལྷའི་ལྗོན་ཤིང་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་འགལ་བ་ཅན་དུ་སྣང་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་ཆེད་ཡིན་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེས་རབས་སུ།

དེ་ནས་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱིས་དེར། །
འདབ་རྫབ་མེད་པར་འདབ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

(ག) བོད་ཡུལ་ཚོང་འདུས་མགུར་མོའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ། །
སྨན་རྒྱལ་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་ལེགས་བྱས་ཀྱིས། །
རྣམ་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཟུར་བུར་སྤུངས་པ་ཡིས། །
ལྷ་ན་སྡུག་པའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན་དུ་མཛེས། །

ཞེས་ཨ་རུ་རའི་ཚར་འབེབས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་མགོན་

པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཁྱད་འཕགས་སུ་སྟོན་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྫོད་ན་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་གསར་མ་གཙང་གི་ཚོང་འདུས་མགུར་མོར་བཅད་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བུ་སློབ་ཀུན་ལ་དབང་དང་མན་ངག་དུ་མ་སྩལ་བའི་མཐར། སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་དུ་མ་བསྟན་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཨ་རུ་ར་གསེར་མདོག་རྟོན་པའི་ཆར། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བབས་པར་བཤད་དེ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མགུར་ལས།

གཙང་གི་ཚོང་འདུས་མགུར་མོ་རུ། །
ཏྲ་བདུན་རྒྱལ་བོ་བཙོན་དུ་བཟུང་། །
སྨན་རྒྱལ་གསེར་མདོག་ཆར་དུ་བབས། །
གྲུབ་ཐོབ་ཟེར་བ་ང་ལ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་གཏེར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །
ས་སྐྱོད་མི་དབང་ནོར་བུ་བཟང་བོ་ཡིས། །
ངོ་མཚར་དྲི་ཟའི་ཡུལ་གྱི་འཇོ་སྒེག་མ། །
ཡིད་འཕྲོག་མཛེས་པའི་དཔལ་མོ་གྲོགས་སུ་བསུས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༢ དུས་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི།

ཙ་བར། རྒྱལ་བོ་འཇིགས་པ་གསལ་བྱེད་པ། །
ཀ་དམྲ་ཡི་རྟུལ་དང་འགྲོགས། །
འདབ་བདུན་ལས་འཁྲུངས་སྐྱོད་བྱེད་ཅིང་། །
དྲག་པོ་ཡི་ནི་རླུང་དག་རྒྱུ། །

ཞེས་རྒྱལ་བོ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྟས་ངན་པ་ཤར་ཚེ་ཤིང་ཀ་དམྦ་ཡི་མེ་ཏོག་རྟུལ་དང་འགྲོགས་པའམ་མེ་ཏོག་བཞད་ལ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་འཁྲུངས་ཏེ། དྲག་པོའི་རླུང་གིས་སྐྱོད་ཅིང་རྒྱུ་ཞེས་ཤིང་ཀ་དམྦའི་མེ་ཏོག་དབྱར་དུས་འབྱུང་ལ། ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པའི་མེ་ཏོག་སྟོན་ཀར་འབྱུང་བས་ན་སྤྱིར་མེ་ཏོག་འཁྲུངས་པའི་དུས་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བོ་འཆི་བའི་སྔ་ལྟས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ལ་ཤིང་ལོ་མ་བདུན་པ་དང་། ཤུན་པ་མཐུན་པོ་ཅན། སྟོན་ལྡན་གྱི་ཤིང་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པར་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོར་བཤད་དོ། །

(ཀ) རྩ་རླུང་ལས་སུ་རུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས། །
དགུན་དུས་གྲང་བའི་རེག་བྱ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །
ས་གཞི་རི་ཀླུང་དྲོས་པས་སྤང་ལྗོངས་ཀུན། །
མཆད་གཞོན་ནུའི་འོག་པག་གྱོན་སྐམ་བྱེད། །

ཅེས་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ལས་སུ་རུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས། གཏུམ་མོ་སྒོམ་པའི་བདེ་དྲོད་ཀྱིས་དགུན་གྱི་གྲང་ངར་གྱི་རེག་བྱ་བཅོམ་ནས། ལུས་ལ་དྲོད་འབར་བ་དབྱར་གྱི་ཚ་བའི་རེག་བྱ་སྤྱོང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཚིག །སྤྱིར་བཏང་དུ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་དབྱར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པ་དུས་དང་འགལ་ན་ཡང་། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བས། །
ཆོས་འཁོར་ལྷ་སར་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་དུས། །

ངོ་མཚར་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་འབྱེད་ཆེ། །
དབང་གཞུའི་གོས་ཀྱིས་ལྷ་ལམ་དོག་པར་བསྒྲུབས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༣ སྒྱུ་རྩལ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི།

རྩ་བར། ཁྲོགས་ཀྱིས་རབ་བསྐུལ་སྐྲག་པ་ཡི། །
སྐྱེ་བོ་བུད་མེད་ཁས་བརྗོད་གླུ། །
སྐབས་མི་མཉམ་པས་འདོད་ལྡན་གྱི། །
ཆགས་པ་དག་ནི་འཕེལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ཁྲོགས་སམ་འཁྲོག་བྱམས་ཀྱིས་བཏེགས་ནས་གཡོ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྐུལ་བའི་ཚེ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་སྐྲག་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་བུད་མེད་དག་གིས་ཁས་བརྗོད་པའི་གླུའི་སྐབས་མི་མཉམ་ཞིང་སྙན་པའི་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ཉམས་མེད་ཀྱང་། འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཤིན་ཏུ་སྙན་པས། ཆགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅེས་ཆགས་པ་ཕུལ་བྱུང་སྟོན་པའི་སྐད་དུ་བརྗོད་ན་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

(ག) འདོད་པས་སྨྱོས་པའི་ཚ་གདུང་གིས། །
ལུས་ཕྲའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས། །
རྙིངས་ཀྱང་གར་གྱི་ལྡེམ་ལྡེམ་ལ། །
ཆགས་ལྡན་མཛེས་པའི་སྣང་བ་འཆར། །

ཞེས་བུད་མེད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྙིངས་ཤིང་མི་མཛེས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཆགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོའི་ངོར་མཛེས་པའི་སྣང་བ་འཆར་ཞེས་ཆགས་པ་ཕུལ་བྱུང་བརྗོད་སྐབས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། འདོད་སྲེད་ཆང་གིས་མྱོས་པའི་ར་རོ་བས། །
ཉམས་བརྒྱའི་སྣང་སྣབས་གར་དང་ཆགས་པའི་གླུ། །
ཡིད་འོང་སྣན་འཛེབས་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་དམན་ཡང་། །
འདོད་ལྡན་ཡིད་དབང་འགུགས་པའི་དཔལ་དུ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༤ འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི།

རྩ་བར། ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་བསིལ་བས། །
བསྲེག་བྱ་འཛིན་པར་འདོད་ལྡན་ནི། །
བུད་མེད་དང་བྲལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །
འབྲུགས་པ་འདི་ཡིས་རྟོ་བར་བྱེད། །

ཅེས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་བསིལ་བ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་བུད་མེད་དང་བྲལ་བའི་ཉོན་མོངས་སམ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡིད་འབྲུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀྱང་ཚ་བའི་བསྲེག་བྱ་འཛིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་འབྲུགས་པ་འདི་ཡིས་རྟོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལས་ཚ་བའི་རེག་བྱ་སྤྱོང་བར་བརྗོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་ན་ཡང་། བྲལ་བས་གདུང་བ་ཅན་གྱི་ངོར་བརྗོད་ན་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

(ག) ད་རྒྱུར་ཡིས་ཆེར་མྱོས་པ། །
འགའ་ཞིག་ཀུན་གསལ་འགྲམ་པ་ལ། །
ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །
དུ་མ་ཤར་བའི་ལྷད་མོ་མཐོང་། །

ཞེས་ད་རྒྱུ་ར་ནི་ཐང་ཕྲོམ་སྟེ། དེས་སྦྱོས་ཤིང་བཟི་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ་ཟླ་བ་དུ་མ་འཆར་བའི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། ཕྱི་ར་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་དུ་མ་འཆར་བར་བརྗོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་ཡང་དུག་སྨན་གྱིས་བཟི་བའི་སྐྱེ་བོའི་མིག་ལམ་དུ་དེ་འདྲ་འཆར་བར་བརྗོད་ན་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། མཁན་སློབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐབས་འཕྲུལ་གྱིས། །
མི་འགྱུར་ལྷུན་གྲུབ་སྤྲུལ་བའི་གཞལ་ཡས་མཆོག །
སྲིད་ཞིའི་དཔལ་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགའ་སྟོན་དུས། །
མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་ཆར་གྱི་ཟེགས་མ་འཐོར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥ རིགས[1]་པ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི།

རྩ་བར། གཞལ་བྱ་ཡིན་ཡང་གཞལ་བྱ་མིན། །
ཚ་ལྡན་ཡིན་ཡང་ཚ་ལྡན་མིན། །
གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཉིད་མིན། །
སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །

ཞེས་གསལ་བའི་གཟུགས་སུ་སྣང་ཞིང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ཚ་ལྡན་ཡིན་ཡང་། དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཚ་དང་བྲལ་བས་ཚ་ལྡན་མིན་ལ། རང་གི་

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་ངོས་ ༥༨༩ ཡིག་ཕྲེང་ ༥ ན། རིག * རིགས

གཟུགས་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲུལ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་གཅིག་ཉིད་མིན་པའི་གཟུགས་ཅན་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགལ་བ་དུ་མ་ཚོགས་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རིགས་པ་དང་འགལ་ན་ཡང་། ལྷ་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་འབྲུག་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷ་ཚངས་པར་བཤད་ཀྱང་ལྷ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་མཁས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

(ག) བརྒྱ་ཐག་ལོ་ལྡན་བཙུ་དྲུག་དང་ཚུལ་འཆང་། །
འགྲོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་འདོད་ལྷ་འཇོམས་ལ་བསྟོན། །
ཉོན་མོངས་བཅོམ་ཡང་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ལ། །
ཆགས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །

ཞེས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འགལ་བའི་ཚིག་དུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན། ཆགས་པ་བྲལ་ཡང་ཆགས་པའི་ཟུར་མིག་གིས། །
འདོད་པ་སྤངས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཉམས་འགྱུར་མཁན། །
བཏང་སྙོམས་ལྡན་ཀྱང་འགྲོ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི། །
ངག་དབང་དབྱངས་ཀྱི་ལྷ་མོས་རྣམ་ཀུན་སྐྱོངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༨ ལུང་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི།

རྩ་བར། སྐྱ་བསེང་བུ་ལྷ་དག་གི་ནི། །
ཚུང་མ་ལྷ་ལེན་བུ་མོ་སྟེ། །

དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །
འདི་འདྲ་ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱ་བསེང་གི་བུ་ལྷ་ནི། འཐབ་བརྟན། འཇིག་སྡེ། སྲིད་སྒྲུབ། རིགས་མེད། ལྔར་བཅས་ཏེ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་བུ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཐུན་མོང་གི་ཚུང་མ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལེན་གྱི་བུ་མོ་དྲོ་པ་དི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས། བུ་མོ་དེ་ལ་རིགས་མི་གཅིག་པའི་སྐྱེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འཚོལ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་དག་ཅིང་བདག་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་འདྲ་ནི་ལྷའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུའོ་ཞེས་སྤྱིར་སྐྱེས་པ་ལྔ་ཙམ་དང་འགྲོགས་པའི་བུད་མེད་ལ་འཚོལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལུང་དང་འགལ་ན་ཡང་། འདིར་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་ལུང་ནས་བཤད་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱ་བསེང་བུ་ལྔའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཧ་ཅང་མང་ཞིང་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་མང་བར་དོགས་ནས་མ་སྤྲོས་ལ། རྟོགས་བརྗོད་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(ག) སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ། །

གསང་སྔགས་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོའི་མན་ངག་གིས། །
མཆོག་གི་དང་པོའི་ལམ་བཟང་ཐོབ་པ་འདི། །
རྒྱུད་སྡེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དགོངས་པའོ། །

ཞེས་སྤྱིར་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ། སོ་སྐྱེ་ཕལ་བས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། སོ་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ལུང་འདི་དང་འགལ་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་

ཟབ་མོའི་མན་ངག་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ། ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཐུན་མོང་རིག་པ་སྨྲ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །
དངོས་རྒྱུར་ཚད་མའི་ལུང་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་། །
གཞན་ཕན་རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱིས་ལེགས་ཟིན་ཕྱིར། །
འདིར་སྨྲས་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཇུག་བསྡུ་བ།

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་སྐད་ངག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་དང་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྒྲ་རྒྱན། ཟུང་ལྡན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་སླ་བ་དང་བྱ་དཀའ་བ། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན། མཇུག་ཏུ་སྐྱོན་བཅུའི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རེ་ཞིག་རྫོགས་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཞིབ་པར་སྙན་ངག་གི་གཞུང་ཆེན་པོ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཚུལ་འདི་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་ན། ལེགས་བཤད་སྨྲ་བ་དང་། རྩོམ་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་ཟད། འཕྲུལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་སྐད་པར་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་གཡོ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་དགའ་སྟོན་ལ་མྱུར་དུ་རོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྨྲས་པ།

ཡིད་འོང་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་གདངས་སྙན་གླུ་ཡི་འགྱུར་ཁུགས་ཅན། །

སྨྲ་བའི་ངག་ལམ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སྙན་ཚིག་འཆི་མེད་གཏྣ་མ། །
འཇོ་སྒེག་གར་གྱི་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གིས་བློ་ལྡན་རལ་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ། །
འཁྲིང་བས་གོམ་སྟབས་གསར་བའི་རི་མོ་འཇིག་རྟེན་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་ངོམས། །

སྙན་ཚིག་རི་མོ་འབུམ་གྱི་མཛེས་སྡུག་གཟུགས། །
རྣམ་དཔྱོད་མཛུམ་མོ་གཅིག་ལས་བབ་པའི་རིས། །
ཤེས་བྱའི་"གཟུགས[1]་མོར་ཚར་དུ་དངར་བའི་དཔྱིད། །
གངས་ཅན་རིག་པའི་རྒྱན་དུ་ཅི་ཡང་མཛེས། །

མཁྱེན་རྒྱལ་སྨུན་སྟོང་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །
ཟུར་གྱིས་བཀྲད་པའི་མཁས་དབང་ལྷ་ཡི་མགོན། །
ཚངས་པའི་བུ་མོ་བཞད་པའི་གླུ་དབྱངས་ལ། །
དུས་ཀུན་དགའ་བའི་གར་དུ་མངོན་རྩེན་གང་། །

དགྲེས་པའི་ཞལ་སྒོ་འཛུམ་པའི་འདབ་སྟོང་ལས། །
གསུང་རྒྱུན་མངར་བའི་དྲི་ངད་འབུམ་གྱི་མཛོད། །
རྣམ་དཔྱོད་གཤོག་རྩལ་ཕྲ་བའི་བྷྲ་མ་རས། །
ཅི་དགར་རོལ་བས་བློ་གྲོས་སྤོབས་པ་བསྐྱེད། །

སྦེབ་ལེགས་སྙན་པའི་ངག་དབྱངས་དྲི་ཟའི་གླུ། །
རྣམ་དཔྱོད་ཐོས་འཛིན་བྲལ་བས་སྤྱོད་མིན་པས། །
ཕལ་བའི་གྲོང་ཚིག་འདབ་ཆགས་ཁྭ་ཏའི་ངག །
སྙན་པའི་ཁུ་བྱུག་དབྱངས་སུ་འབྲུལ་བ་སྐྱོ། །

1 མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་ ༩༨༡ ཡིག་ཕྲེང་ ༧༢ ན། གཟུགས * གཟིགས་ཡིན་ནམ་སྙམ།

གཞན་ཡང་ལྷ་རིག་སྣང་བའི་འོད་པོ་ཆེ། །
ལྷ་བར་མི་བཟོད་མཁས་རློམ་འབྱུང་བོའི་བྱུས། །
ཉེས་བཤད་དུག་གི་རླངས་པས་ཧ་བདུན་གཟི། །
སྒྲིབ་ཏུ་རེ་བའི་དོན་མེད་ངལ་བ་བསྙེན། །

དེ་ཕྱིར་སྨྲ་བ་རྒྱས་པའི་འབབ་སྟེགས་ལས། །
དོན་བཟང་སྙན་པའི་ངག་གི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ། །
ལེགས་བཤད་པི་ཝང་བྱེ་བའི་གདངས་སྙན་ཅན། །
ཤེས་ལྡན་རྣ་བར་འཛོ་ལ་ཅིས་མི་སྦྲོ། །

བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་ལུས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་ཚུ་ཤེལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པའི་ཟླ། །
ངོ་མཚར་བརྗོད་དོན་སྲོག་གིས་ཉེར་བཟུང་འདོད་སྒྱོས་དམར་བའི་བཞིན་མདངས་ཅན། །
སྒྲ་དོན་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་ལེགས་སྤྱད་ཉམས་འགྱུར་སྟོང་གི་གར་བསྒྱུར་མ། །
བློ་ལྡན་དགྱེས་པའི་མཛའ་གྲོགས་དམ་པར་དགའ་བའི་གར་གྱིས་ལྷགས་འདི་མཚར། །
གཞུང་མང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་རྩལ་བྲལ་ཡང་ལྷག་བསམ་སྤྱི་རིས་ཆེར་སྡུག་པའི། །
བློ་ཆུང་ཁུ་བྱུག་མགྲིན་པའི་རྒྱང་གླུ་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དབྱངས་སྙན་འདི། །
བསྒྲགས་ལ་འགལ་འདུའི་ཉེ་ཞོ་གང་མཆིས་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྤྱན་སྔར་འཆགས། །
དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་སྨྲ་བའི་དཔལ་ཐོབ་བདེ་དགའི་སྐལ་བཟང་སྤྱོས་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྙན་ངག་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཚངས་སྲས་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ༡༩༩༠ ལོར་ཀན་ལྷོ་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་སྙན་ངག་གི་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས། དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་དང་། བོད་མཁས་པའི་དཔེར་བརྗོད་རྩ་བ་དང་སྦྲགས་པའི་འགྲེལ་བཤད་གོ་བདེ་ཅན་གྱི་བསླབ་དེབ་ཅིག་དགོས་པར་དགེ་སློབ་ཀུན་

གྱིས་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པའི་རྐྱེན། བསེ་སྐུ་མིང་བ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་
རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས། རང་ཉིད་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་རབ་ཏུ་ཕྲ་ཡང་།
ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་༸ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་
ནས། སྔན་ངག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་གླུ་དང་བོད་མཁས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་
སྙིང་ནས་གཞུང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཛུབ་ཁྲིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་རྐྱེན་
དབང་ལས་བརྗེད་ངས་ཀྱི་རྒུན་པོས་འཕྲོགས་སྐབས། མཁས་པ་མགུ་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་
འོང་མི་སྲིད་ཀྱང་། མི་རིགས་རང་གི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། བློ་གསལ་གཞོན་ནུ་དོན་
གཉེར་ཅན་འགའ་ལ་ཕན་པ་རེ་འབྱུང་སྲིད་སྙམ་སྟེ། འདྲེན་མཆོག་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀུན་
གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་སྙན་ངག་མེ་ལོང་གི་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དགྱེས་པའི་གླུ་
དབྱངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཁྲིད་རྒྱུན་ལྟར་གཞིར་བཟུང་ཡང་། མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་
གསུང་རྒྱུན་དྲི་མ་མེད་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཏེ། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་དཔྱད་གཞིའི་དགོས་མཁོ་ཆ་རྐྱེན་
དུ་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཞོར་ལ་ཤུང་ཟད་རེ་བྲིས་ཏེ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆུ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བའི་ལོར་
༼༡༩༨༢༽མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཉམས་པ་
མེད་པར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །། བཀྲ་ཤིས། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག །

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿསམནྟབུདྡྷཱནཱཾ། ཨཙིནྟྱཱདྦྷུཏརཱུཔིཎཱི། ཨོཾཏཱརེསྭཱཧཱ།།

ཡི་གེ་འདི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །